

**T.C.
ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI**

**BAYBURTLU AĞLAR BABA DİVANİ'NİN BAĞLAMLI
DİZİN VE İŞLEVSEL SÖZLÜĞÜ**

Doktora Tezi

**HAZIRLAYAN
Hakan GÜNDÜZHEV**

**Tez Danışmanı
Prof. Dr. Necdet TOZLU**

ARALIK, 2025 ERZİNCAN

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

“Bayburtlu Ağlar Baba Divanı’nın Bağlamlı Dizin ve İşlevsel Sözlüğü” isimli “Doktora” tezim tarafımda intihal tespit programı ile incelenmiştir. Buna göre tezimde bilimsel etik ihlali ve intihal olarak nitelendirilebilecek herhangi bir durum olmadığını taahhüt ederim. Bu çalışmadaki tüm bilgilerin, akademik ve etik kurallara uygun bir biçimde elde edildiğini; aynı zamanda bu kural ve davranışların gerektirdiği gibi, bu çalışmanın özünde olmayan tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı ve referans gösterdiğimi beyan ederim. 26/12/2025

Hakan GÜNDÜZHEV

T.C.
ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Ana Bilim Dalı : Türk Dili ve Edebiyatı
Program Adı : Doktora
Tez Başlığı : Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nın Bağlamlı Dizin ve İşlevsel Sözlüğü

Yukarıda bilgileri verilen tez çalışmasının a) Giriş b) Ana bölümler ve c) Sonuç kısımlarından oluşan (Kapak, Ön söz, Özet, İçindekiler ve Kaynakça hariç) toplam 139 sayfalık kısmına ilişkin 26/12/2025 tarihinde **Turnitin** intihal programından aşağıda belirtilen filtreleme uygulanarak alınmış olan özgünlük raporuna göre tezin benzerlik oranı %4'tür.

Filtrelemeye tırnak içerisindeki alıntılar dahil edilmiştir. Filtrelemede yedi (7) kelimeden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç tutulmuştur.

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez İntihal Raporu Uygulama Esaslarını inceledim ve bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmasının herhangi bir intihal içermediğini, aksinin tespit edilmesi durumunda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.26/12/2025

Danışman: Prof. Dr. Necdet TOZLU

Öğrenci: Hakan GÜNDÜZHEV

KILAVUZA UYGUNLUK

“Bayburtlu Ağlar Baba Divanı’nın Bağlamlı Dizin ve İşlevsel Sözlüğü” başlıklı Doktora Tezi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Lisansüstü Tez Yazım Kılavuzuna uygun olarak hazırlanmıştır.

Hazırlayan

Hakan GÜNDÜZHEV

Danışman

Prof. Dr. Necdet TOZLU

KABUL VE ONAY TUTANAĞI

Prof. Dr. Necdet TOZLU danışmanlığında, **Hakan GÜNDÜZHEV** tarafından hazırlanan “**Bayburtlu Ağlar Baba Divanı’nın Bağlamlı Dizin ve İşlevsel Sözlüğü**” adlı çalışma, jürimiz tarafından Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı’nda **Doktora Tezi** olarak oybirliği ile kabul edilmiştir.

26/12/2025

JÜRİ:

Danışman	: Prof. Dr. Necdet TOZLU	(İmza)
Üye	: Prof. Dr. M. Abdullah ARSLAN	(İmza)
Üye	: Prof. Dr. İsmail Hakkı AKSOYAK	(İmza)
Üye	: Doç. Dr. Yusuf BABÜR	(İmza)
Üye	: Doç. Dr. Abdulhamit TOPRAK	(İmza)

ONAY:

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulu'nun /.... /2026 tarih ve sayılı kararı ile onaylanmıştır.

..... /..... /2026

Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Bu çalışma, Prof. Dr. İsmail Hakkı AKSOYAK'ın öncülüğündeki TEBDİZ (Türk Edebiyatının Bağlamlı Dizinleri ve İşlevsel Sözlüğü) projesi çerçevesinde, Ağlar Baba Divanı'nda geçen kelimelerin bağlama dayalı anlamlarının sistematik bir şekilde kayda geçirilmesini ve analiz edilmesini amaçlamaktadır. Tez çalışmasının dayanağını, Prof. Dr. Necdet TOZLU tarafından yayımlanan "Ağlar Baba Divanı (İnceleme–Metin)" adlı edisyon kritik metni oluşturmaktadır. Eserin dilsel ve kültürel zenginliğini ortaya koymak amacıyla, divanda bulunan kelime kadrosu ayrıntılı bir biçimde incelenmiştir. Deyimler, atasözleri, dua kalıpları, argo ifadeler, ayetler, hadisler, kelimeler, kibarlar, kalıp ifadeler bağlamdan hareketle yeniden anlamlandırılıp tasnif edilerek TEBDİZ sistemine işlenmiştir. Ayrıca, ikilemeler, bağlaçlar, edatlar, ünlemler, eş ve zıt anlamlı sözcükler, tamlamalar gibi dil göstergelerinin yanı sıra, gündelik yaşamda yer bulan eşya ve giysi adları, dini şahsiyetler, peygamberler, melekler, kutsal kitaplar, şehir ve mekân adları, mitolojik kahramanlar, kıymetli taşlar, astrolojik ifadeler, tasavvufi terimler, hayvan ve bitki adları ile kültürel referanslar da değerlendirilmiştir. Bu yaklaşım, eseri yalnızca bir şiir metni olarak değil, aynı zamanda zengin, kültürel bir anlam haritası olarak ele almaya olanak sağlamıştır. Bu projeye büyük katkı sağlayan, her daim yanımda olan çok saygıdeğer hocam, danışmanım Prof. Dr. Necdet TOZLU hocama, yardımını esirgemeyen TEBDİZ proje sorumlusu çok saygıdeğer hocam Prof. Dr. İsmail Hakkı AKSOYAK hocama, her daim yanımda olan anneme, eşime, kardeşlerime ve çocuklarıma en içten teşekkürlerimi sunuyorum. Bu tezle, hem Türk edebiyatı alanında yürütülen çalışmalara katkı sağlamayı hem de Anadolu tasavvufi halk edebiyatının önemli bir parçası olan Ağlar Baba'nın divanını daha geniş kitlelere ulaştırmayı hedeflemekteyiz.

Hakan GÜNDÜZHEV, Erzincan, 2025

BAYBURTLU AĞLAR BABA DİVANİ’NİN BAĞLAMLI DİZİN VE İŞLEVSEL SÖZLÜĞÜ

Hakan GÜNDÜZHEV

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Doktora Tezi, Aralık 2025

Danışman: Prof. Dr. Necdet TOZLU

ÖZET

Tasavvufî düşüncenin Anadolu coğrafyasındaki edebî izdüşümleri, yüzyıllar boyunca halkın manevi dünyasını şekillendiren en önemli kaynaklardan biri olmuştur. Bu bağlamda, Anadolu sahasında yetişmiş mutasavvıf şairlerin sözlü ve yazılı kültüre yaptığı katkılar, yalnızca edebiyat tarihi açısından değil, halk kültürü ve dinî-mistik geleneklerin sürekliliği açısından da önem arz etmektedir. XX. yüzyılda Bayburt çevresinde yetişen Ağlar Baba, bu gelenek içerisinde değerlendirilmesi gereken dikkate değer bir sûfî şairdir. Ağlar Baba Divanı’na yönelik hazırlanan bu çalışma, Prof. Dr. İsmail Hakkı Aksoyak’ın yürütücülüğünü üstlendiği TEBDİZ (Türk Edebiyatının Bağlamlı Dizinleri ve İşlevsel Sözlüğü) projesi kapsamında gerçekleştirilmiş olup söz konusu divanda geçen kelimelerin bağlama dayalı anlamlarının sistematik olarak kayda geçirilmesini amaçlamaktadır. Çalışmanın temelini, Prof. Dr. Necdet Tozlu tarafından yayımlanan Ağlar Baba Divanı (İnceleme–Metin) başlıklı edisyon kritikli metin oluşturmaktadır. Bu doğrultuda divanda yer alan kelime kadrosu ayrıntılı biçimde analiz edilerek eser boyunca kullanılan deyimler, atasözleri, dua kalıpları, argo ifadeler, ayet ve hadisler, kalıp ifadeler, kelimeler, kibar bağlam içinde anlamlandırılmış ve tasnif edilmiştir. Ayrıca divanda geçen ikilemeler, bağlaçlar, edatlar, ünlemler, eş ve zıt anlamlı sözcükler, günlük hayatla ilgili eşyalar ve giysiler, peygamberler, melekler, dini şahsiyetler, hayvan ve bitki adları, kıymetli taşlar, Arapça ve Farsça tamlamalar, mitolojik kahramanlar, efsanevi figürler, kutsal kitap göndermeleri, astrolojik öğeler, harf ve kelime oyunları, dini ve tasavvufî terimler, beddualar ile şehir ve mekân adları da bu incelemenin kapsamı içinde değerlendirilmiştir. Böylece eser, yalnızca bir şiir metni olarak değil, aynı zamanda zengin bir kültür ve anlam haritası olarak ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: TEBDİZ, Bağlamlı Dizin, Ağlar Baba Divanı, İşlevsel Sözlük

BAYBURTLU AĞLAR BABA DIVANI'S CONTEXTUAL INDEX AND FUNCTIONAL DICTIONARY

Hakan GÜNDÜZHEV

Erzincan Binali Yıldırım University

Graduate School of Social Sciences

PhD Dissertation, December 2025

Supervisor: Prof. Dr. Necdet TOZLU

ABSTRACT

The literary reflections of Sufi thought in Anatolia have been one of the most important sources that shaped the spiritual world of the people for centuries. In this context, the contributions of Sufi poets who grew up in Anatolia to oral and written culture are important not only in terms of literary history but also in terms of the continuity of folk culture and religious-mystical traditions. Ağlar Baba, who grew up in the Bayburt region in the 20th century, is a remarkable Sufi poet who should be evaluated within this tradition. This study, which was prepared for Ağlar Baba Divanı, was carried out within the scope of the TEBDİZ (Contexted Index and Functional Dictionary System of Turkish Literature) project, conducted by Prof. Dr. İsmail Hakkı Aksoyak, and aims to systematically record the contextual meanings of the words in the said divan. The basis of the study is the critical text titled Ağlar Baba Divanı (Study-Text) published by Prof. Dr. Necdet Tozlu. In this context, the vocabulary in the divan was analyzed in detail and idioms, proverbs, prayer patterns, slang expressions, verses and hadiths, formulaic expressions, polite words used throughout the work were interpreted and classified within the context. In addition, the reduplications, conjunctions, prepositions, exclamations, synonyms and antonyms, objects and clothes related to daily life, prophets, angels, religious figures, animal and plant names, precious stones, Arabic and Persian phrases, mythological heroes, legendary figures, holy book references, astrological elements, letter and word games, religious and mystical terms, curses, city and place names in the divan were evaluated within the scope of this review. Thus, the work was considered not only as a poetic text but also as a rich cultural and semantic map.

Keywords: TEBDİZ, Contextual Index, Ağlar Baba Divanı, Functional Dictionary

İÇİNDEKİLER

BAYBURTLU AĞLAR BABA DİVANI'NIN BAĞLAMLI DİZİN VE İŞLEVSEL SÖZLÜĞÜ

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK	i
TEZ ÖZGÜNLÜK SAYFASI.....	ii
KILAVUZA UYGUNLUK	iii
KABUL VE ONAY TUTANAĞI.....	iv
ÖNSÖZ	v
ÖZET	vi
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER.....	viii
SİMGELER ve KISALTMALAR LİSTESİ	xi
TABLolar LİSTESİ	xii
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

AĞLAR BABA'NIN HAYATI VE ESERLERİ

1.1. Hayatı	5
1.2. Mahlası	6
1.3. Babası ve Dedesi	7
1.4. Eşleri ve Çocukları	7
1.5. Eğitimi	8
1.6. Vefatı	8
1.7. Eserleri.....	9
1.7.1. Kısas-ı Enbiya	9
1.7.2. Tefsir-i İnnâenzelnâ ve Şamuni Gâzi Mesnevisi	9

1.7.3. Tasavvuf Mesnevisi	9
1.7.4. Ağlar Baba Divanı	10

İKİNCİ BÖLÜM

AĞLAR BABA DİVANI'NIN DİL VE YAZIM ÖZELLİKLERİ

2.1. İkilemeler.....	11
2.2. Edatlar.....	14
2.3. Bağlaçlar.....	20
2.4. Ünlemler	27
2.5. Zıt Anlamlı Kelimeler	30
2.6. Eş Anlamlı Kelimeler	34
2.7. Tamlamalar.....	38
2.7.1. Farsça Tamlamalar	38
2.7. 2. Arapça Tamlamalar.....	61
2.8. Deyimler	65
2.9. Atasözleri.....	73
2.10. Kelam-ı Kibar	75
2.11. Beddualar.....	76
2.12. Argo İfadeler.....	77

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DİVANIN MUHTEVA ÖZELLİKLERİ

3.1. Efsanevi Şahsiyetler	80
3.2. Çeşitli Eşyalar ve Giysiler	81
3.2.1. Eşyalar.....	81
3.2.2. Giysiler.....	83
3.3. Dinî Şahsiyetler	85

3.3.1. Peygamberler	85
3.3.2. Halifeler ve Diğer Dinî Şahsiyetler.....	87
3.3.3. Melekler	89
3.4. Şehirler ve Mekânlar	90
3.5. Mitolojik Kahramanlar	92
3.6. Hayvanlar	94
3.7. Bitkiler.....	97
3.8. Değerli Taşlar	101
3.9. Astroloji.....	102
3.10. Harf ve Kelime Oyunları	104
3.11. Ayetler	105
3.12. Hadisler.....	120
3.13. Dualar	123
3.14. Dini ve Tasavvufî Terimler	126
3.15. Kutsal Kitaplar.....	132
SONUÇ	135
KAYNAKÇA.....	140
EKLER	143
ÖZGEÇMİŞ.....	863

SİMGELER ve KISALTMALAR LİSTESİ

Ar.	: Arapça
Bkz.	: Bakınız
Çev.	: Çeviren
C.	: Cilt
DİB	: Diyanet İşleri Başkanlığı
D.	: Divan
Far.	: Farsça
Haz.	: Hazırlayan
Hız.	: Hazreti
r.a.	: Radiyallahu anh
s.a.v	: Sallallâhu aleyhi vesellem
Sad	: Sadeleştiren
S.	: Sayı
s.	: Sayfa
TDK	: Türk Dil Kurumu
TEBDİZ	: Türk Edebiyatının Bağlamlı Dizinleri ve İşlevsel Sözlüğü
Vd.	: Ve Diğerleri

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 2.1: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda İkilemeler	12
Tablo 2.2: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Edatlar	15
Tablo 2.3: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Bağlaçlar	21
Tablo 2.4: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Ünlemler	28
Tablo 2.5: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Zıt Anlamlı Kelimeler.....	31
Tablo 2.6: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Eş Anlamlı Kelimeler	34
Tablo 2.7: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Farsça Tamlamalar.....	38
Tablo 2.8: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Arapça Tamlamalar.....	62
Tablo 2.9: Ağlar Baba Divanı'nda Deyimler	65
Tablo 2.10: Ağlar Baba Divanı'nda Atasözleri	74
Tablo 2.11: Ağlar Baba Divanı'nda Kelam-ı Kibar	75
Tablo 2.12: Ağlar Baba Divanı'nda Beddualar	77
Tablo 2.13: Ağlar Baba Divanı'nda Argo İfadeler.....	78
Tablo 3.1: Ağlar Baba Divanı'nda Efsanevi Şahsiyetler.....	80
Tablo 3.2: Ağlar Baba Divanı'nda Eşyalar	81
Tablo 3.3: Ağlar Baba Divanı'nda Giysiler.....	84
Tablo 3.4: Ağlar Baba Divanı'nda Peygamberler	85
Tablo 3.5: Ağlar Baba Divanı'nda Halifeler ve Diğer Dinî Şahsiyetler.....	87
Tablo 3.6: Ağlar Baba Divanı'nda Melekler	89
Tablo 3.7: Ağlar Baba Divanı'nda Şehirler ve Mekânlar.....	91
Tablo 3.8: Ağlar Baba Divanı'nda Mitolojik Kahramanlar.....	93
Tablo 3.9: Ağlar Baba Divanı'nda Hayvanlar	95
Tablo 3.10: Ağlar Baba Divanı'nda Bitkiler	97
Tablo 3.11: Ağlar Baba Divanı'nda Değerli Taşlar.....	101

Tablo 3.12: Ağlar Baba Divanı'nda Astroloji	103
Tablo 3.13: Ağlar Baba Divanı'nda Harf ve Kelime Oyunları	104
Tablo 3.14: Ağlar Baba Divanı'nda Ayetler	106
Tablo 3.15: Ağlar Baba Divanı'nda Hâdisler	121
Tablo 3.16: Ağlar Baba Divanı'nda Dûalar.....	124
Tablo 3.17: Ağlar Baba Divanı'nda Dini ve Tasavvufî Terimler.....	126
Tablo 3.18: Ağlar Baba Divanı'nda Kutsal Kitaplar	133

GİRİŞ

Tasavvufî kültür, söz konusu dönemde etkisini güçlü biçimde hissettirmiş ve toplumsal yapının şekillenmesinde önemli bir rol oynamıştır. Dönemin yöneticileri tarafından olumlu karşılanan dergâh mensupları, toplumu doğru inanç ve davranış çizgisine yönlendirme amacıyla yoğun bir faaliyet içine girmiştir. Dini hayatın temel unsurlarından biri olan tasavvuf, bu süreçte yalnızca bir inanç sistemi değil, aynı zamanda bireylerin düşünme biçimini ve yaşam tarzını belirleyen bir hayat felsefesi hâline gelmiştir. Bu ortamda yetişen dönemin önde gelen şair ve sanatkârları da, dergâh atmosferinin etkisi altında kalarak tasavvufî düşünceyle yoğrulmuş bir edebî anlayış geliştirmişlerdir.

Bu tez çalışmasının konusu, XX. yüzyılda Bayburt'un Oruçbeyli köyünde yaşamış olan mutasavvıf halk şairi Ağlar Baba'nın el yazması halinde tek nüsha olarak günümüze ulaşan Prof. Dr. Necdet Tozlu tarafından günümüz Türkçesine uyarlanan divanının, dil, üslup ve muhteva yönünden incelenmesidir. Şairin manevi deneyimlerinin, tasavvufî irfanının ve şiirsel yaratım gücünün metne yansımaları, dilsel ve edebi unsurlar ışığında değerlendirilmektedir. Bu çalışmanın amacı, Ağlar Baba'nın divanını çağdaş, akademik yöntemlerle analiz ederek Anadolu tasavvuf geleneği içerisindeki yerini belirlemektir. Ayrıca divandaki şiirlerde kullanılan ikilemeler, edatlar ve bağlaçlar gibi dil göstergelerinin tespiti yoluyla şairin söylem stratejilerinin çözümlenmesi ve halk şiirinde bireysel irfani tecrübenin aktarım biçimlerinin ortaya konulması hedeflenmektedir. Tasavvufî halk edebiyatı, Anadolu'da halkın inanç sistemini, değer dünyasını ve yaşam biçimini şekillendiren başat unsurlardan biridir. Bu bağlamda Ağlar Baba'nın divanı, hem içerdiği dil özellikleri hem de halkın manevi yönelişini temsil eden temalarıyla edebiyat tarihi açısından önemli bir kaynak niteliği taşımaktadır. Divanın özgün yapısı ve şairin irşad geleneği içindeki konumu göz önüne alındığında, bu çalışmanın hem literatüre katkı sağlaması hem de Anadolu'nun az bilinen bir mutasavvıf şairinin görünürlüğünü artırması bakımından önemi büyüktür. Araştırma nitel ve nicel bir çözümleme yöntemi ile yürütülmüştür. Tezin temelini oluşturan metin, Ağlar Baba Divanı'nın el yazması tek nüshasıdır. Öncelikle dil bilimsel çalışmalar (özellikle ikilemeler, edatlar, bağlaçlar, ünlemler, zıt ve eş anlamlı ifadeler, tamlamalar) gerçekleştirilmiştir. Yöntemsel olarak geleneksel metin tahlili esas alınmakla birlikte değerlendirmelere de yer verilmiştir. Ayrıca şairin hayatına dair sözlü tarih verileri de

çalışmanın tarihsel zeminini oluşturmaktadır. Ağlar Baba Divanı, XX. yüzyılda Anadolu’da tasavvufi geleneği yaşatan halk şairlerinin bireysel irfanını dile taşıdığı, yerel söyleyişe yaslanan ancak derin bir metafizik zemin barındıran şiirlerin örneklerini sunmaktadır. Bu divan, hem tasavvufi anlamda hem de dilsel açıdan zenginlik arz etmekte ve Anadolu halk şiirinde özgün bir söyleyişin izlerini taşımaktadır. Ağlar Baba gibi yerel ölçekte tanınan, ancak ulusal edebiyat tarihi anlatılarında yeterince yer bulamamış şairlerin eserlerinin bilimsel yöntemlerle incelenmesi, Türk edebiyatının zenginliğini bütüncül şekilde ortaya koymak açısından gereklidir. Ayrıca halkın sözlü kültüründen yazılı metinlere aktarılan bu tür eserler, hem dil çalışmaları hem de kültürel süreklilik açısından ihmal edilmemelidir. Türk tasavvufi halk şiiri üzerine yapılan çalışmalar genellikle Yunus Emre, Kaygusuz Abdal, Erzurumlu İbrahim Hakkı gibi daha tanınmış şairler etrafında şekillenmiştir. Ağlar Baba üzerine ise sınırlı sayıda çalışma yapılmıştır. Bu bağlamda, bu tezin öncül çalışmalarından biri olan Prof. Dr. Necdet Tozlu’nun biyografik ve metin odaklı çalışmaları temel alınmış, ancak bu metinlerin dilbilimsel ve edebî çözümlemeleri bugüne dek yeterince yapılmamıştır. Bu eksikliği gidermek amacıyla hem klasik halk edebiyatı kaynakları hem de çağdaş edebiyat inceleme metodları kullanılmıştır. Bu tez çalışması sonucunda, Ağlar Baba’nın şiirlerinin akademik literatürde yer bulması sağlanacak, Anadolu’da sürdürülen tasavvufi halk şiirinin çağdaş yorumları hakkında yeni bir pencere açılacaktır. Ayrıca, şairin kullandığı dilsel yapılarla halk dili arasındaki ilişki ortaya konularak, Türkçenin ağız özellikleri, deyim yapısı ve şiir dili üzerindeki etkileri de değerlendirilecektir. Yaşadığı dönemin toplumsal ve siyasal dönüşüm süreçlerine tanıklık eden şair, aynı zamanda derûnî ve irfânî tecrübelerini şiir diliyle ifade edebilme yetkinliği sayesinde, tasavvufi halk şiirinin canlı ve temsil gücü yüksek örneklerinden birini teşkil etmektedir. Bu tez çalışmasında, Prof. Dr. Necdet Tozlu tarafından yayımlanan *Ağlar Baba Divanı (İnceleme-Metin)* adlı eser temel alınarak yürütülen önceki araştırmanın kapsamı genişletilmiş ve daha derinlemesine bir analiz hedeflenmiştir. Bu bağlamda, Ağlar Baba’nın söz varlığının sistemli biçimde ortaya konulması, şairin bireysel üslubunun belirlenmesi, kelime tercihleri doğrultusunda kullanım sıklıklarının tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca çalışma, XX. yüzyıl Osmanlı ve tasavvuf kültürünün izlerini, şairin kullandığı deyim, atasözü ve kalıplaşmış ifadeler aracılığıyla nasıl yansıttığını ve bu unsurların metin içindeki bağlamsal işlevlerini analiz etmeyi hedeflemektedir. Tasavvuf edebiyatı, son derece zengin ve çok katmanlı bir

altyapıya sahiptir. Bu edebî gelenek, başta Kur'an-ı Kerim, hadisler, tefsir ve fıkıh gibi temel İslami kaynaklar olmak üzere; peygamberler tarihi, atasözleri, deyimler, yerel inanışlar ve kültürel gelenekler gibi unsurlarla şekillenmiş geniş bir arka plana dayanır. Tasavvuf edebiyatında yer alan anlam dünyasını çözümlemeye yönelik çeşitli semantik analiz çalışmaları yapılmıştır.

Birçok önemli çalışması bulunan Prof. Dr. İsmail Hakkı Aksoyak 2015 yılında TEBDİZ adıyla bilinen önemli bir projeye imza atmıştır. Bu projenin temelini danışmanlığını yaptığı önemli doktora tezlerinden *Bâkî Divânı Sözlüğü* (2007) ve *Nâilî Divânı Sözlüğü* (2011) teşkil etmektedir. Proje asıl hüviyetine 2015 yılında kavuşmuştur” (Yilter & Köse, 2021, s.39). Bu bağlamda, "Türk Edebiyatı Bağlamlı Dizin ve İşlevsel Sözlük (TEBDİZ)" Projesi, söz konusu alanda gerçekleştirilen anlam bilgisi odaklı araştırmalara örnek teşkil eden önemli bir çalışmadır. Temelleri 2007 yılına dayanan bu proje, edebî metinlerin bağlamsal dizinlerini ve işlevsel sözlük yapılarını oluşturmayı hedefleyen kapsamlı ve sistematik bir girişim olarak dikkat çekmektedir. Prof. Dr. İsmail Hakkı Aksoyak'ın da vurguladığı üzere, TEBDİZ Projesi sayesinde Türk diliyle kaleme alınmış edebî metinlerde kullanılan kelimelerin hangi diğer sözcüklerle birlikte kullanıldığı, hangi anlamlara geldiği ve bu anlamların hangi bağlamlarda ortaya çıktığı ayrıntılı biçimde tespit edilebilmektedir. Bu çalışma, aynı zamanda metinlerdeki folklorik unsurların belirlenmesini mümkün kılmakta ve Türkçenin tarihsel süreç içerisindeki değişim ve dönüşümünü takip etme imkânı sunmaktadır. Bununla birlikte, şair ya da yazarların üslup özellikleri ile söz varlıklarına dair somut ve istatistiksel veriler elde edilerek, bireysel dil kullanımına ilişkin çözümlemeler yapılabilmektedir. Projenin uzun vadeli hedefleri arasında, tarihsel ve tanıklı nitelik taşıyan kapsamlı bir Türkçe sözlük oluşturulması da yer almaktadır. Bu bağlamda, TEBDİZ kapsamında elde edilen veriler; şerh çalışmalarının zenginleşmesine, edebî metinlerin daha sağlıklı yorumlanmasına ve Osmanlı kültür tarihine ilişkin araştırmaların güvenilir ve örnekli verilerle desteklenmesine önemli katkılar sunacaktır. Ayrıca, farklı şair ve yazarların üsluplarının karşılaştırmalı olarak analiz edilmesi, söz varlığı bakımından benzerlik ve farklılıkların ortaya konması da bu proje sayesinde daha sistematik biçimde gerçekleştirilebilecektir. Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nın Bağlamlı Dizin ve İşlevsel Sözlüğü hazırlanırken, temel metin olarak Prof. Dr. Necdet Tozlu tarafından yayımlanan eseri esas alınmıştır. Divan metni, proje kapsamında tarafımızdan dijital sisteme aktarılmış; ardından kelimeler, yer

aldıkları bağlama göre tekil ya da çoklu anlam grupları içerisinde sınıflandırılmıştır. Çoklu bağlam seçimlerinde, özellikle atasözleri, deyimler, dua kalıpları, hadisler ve âyetler, kelâm-ı kibar, argo ifadeler gibi sabit ve kalıplaşmış ifade biçimleri dikkate alınmış; bu ifadeler metin içerisindeki işlevlerine göre bir araya getirilerek anlamlandırılmıştır. Bu süreçte, her bir sözcüğün ya da sözcük grubunun içeriksel derinliği, bağlamsal kullanımı ve metin içindeki tematik ilişkisi göz önünde bulundurularak sistematik bir dizinleme gerçekleştirilmiştir.

Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'na ilişkin yapılan bu çalışmada, divanda yer alan şiirler türlerine göre tasnif edilmiştir. Divan içerisindeki 344 şiir, türlerine göre aşağıdaki şekilde sınıflandırılmıştır: 280 koşma, 33 gazel, 28 divan, 1 destan, 1 nazım ve 1 mesnevi. Kelimelerin anlamlandırılmasında ise sözcüklerin gerçek, mecazî ve tasavvufî anlam katmanları dikkate alınmıştır. Her bir kelime maddesinde, ilgili olduğu beyit ve mısra numaralarına yer verilerek bağlamsal çözümlemeye açıklık getirilmiştir. Ayrıca, hadis, ayet, atasözü, deyim, dua, kelâm-ı kibar, argo, kalıp ifade gibi sabit ifadeler, “kelime tipi” başlığı altında sınıflandırılmıştır. Çalışma kapsamında yalnızca söz varlığına ilişkin inceleme yapılmakla kalınmamış; aynı zamanda divanın dil ve yazım ile muhteva özellikleri de analiz edilmiştir. Bu doğrultuda hazırlanan ve divanda yer alan tüm kelimelerin bağlamlarına göre anlamlarını içeren “Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nın Bağlamlı Dizin ve İşlevsel Sözlüğü” çalışmanın ekinde sunulmuştur.

BİRİNCİ BÖLÜM

AĞLAR BABA’NIN HAYATI VE ESERLERİ

Çalışmanın bu bölümünde, XX. yüzyıl tasavvuf şairi Bayburtlu Ağlar Baba’nın hayatı, mahlası, babası ve dedesi, eşleri ve çocukları, eğitimi, vefatı ile eserleri incelenmiştir.

1.1. Hayatı

Ağlar Baba, 1879-1958 yılları arasında Bayburt’un Oruçbeyli (Siptoros) köyünde yaşamıştır. Mutasavvuf bir aileden olup soyu Peygamber’e dayandırılmakta ve bu yüzden “Seyyid” olarak anılmaktadır. İrşadi Baba’nın torunu Ağlar Baba, İmmi Gülsüm’ün ilk çocuğu olarak Oruçbeyli’de dünyaya gelir. Babası Ahmet Küşâdi, ona dedesi İrşadi’nin adını koyar. İlk tahsilini mahalle mektebinde alan Ağlar Baba, bir yandan da evin işlerine el atmakta, çiftçilik, hodaklık etmektedir. Mülâyim yapısı, çalışkanlığı ile dikkat çekmekte ve çevresi tarafından takdir edilip sevilmektedir (Tozlu, 2020, s. 13).

Ağlar Baba, on üç-on dört yaşlarında tarlada uyurken gördüğü bir rüyada, dedesinin kuyusuna götürüldüğünü, kuyunun duvarlarının ayetlerle kaplı olduğunu belirtir. Bu rüyanın etkisiyle şair, aniden ağlamaya başlar. Ailenin ve çevrenin bütün uğraşına rağmen sebebi anlaşılamayan bu ağlama, on beş gün kadar sürer. Anne İmmi Gülsüm pek telaşlanır. Bu durumun bir hastalık olmasından korkulur ve deva için çevreye danışılır, araştırılır. Kimse bir sonuca bağlayamaz. Baba Ahmet Küşâdi, eşine endişe etmemesini, bunun korkulacak bir şey olmadığını, dedesinin halinin geleceğini ve Ağlar Baba’nın “hâl ehli” olacağını söyler (Tozlu, 2020, s. 14).

Ağlar Baba, bir yandan çiftçilik ve hayvancılıkla uğraşırken, bir yandan da bilgili kimselerden dersler alır. Köy odalarında dinlediği Ahmediye, Muhammediye, Cenkname ve bazı beyitlerle kültürünü geliştirmekte ayrıca Bayburt’a gidip gelerek Arapça dersleri

almaktadır. Onun şiirle ilk tanışması da dedesinin beyitleriyle başlar. İlk okudukları arasında dedesi Büyük İrşadi'nin Divanı vardır. Daha sonra, seferberlik yıllarında muhacir olunca, bu eseri kaybettiğini söyler (Tozlu, 2020, s. 14).

Yirmi yaşlarında evlenen Ağlar Baba, çoluk çocuğa karışır. Mutad köy hayatı içinde işiyle gücüyle uğraşmaktadır. Otuz iki yaşında bir gün tekrar ağlama hali zuhur eder ve gece gündüz durmaksızın ağlamaya başlar. Bu arada, yemeden içmeden kesilmiş, çok az uyuyabilmekte, uykuya geçtiği anlarda da yüksek sesle ağlamaya başlamaktadır. Ağlar Baba, adeta meczup olmuştur. Bu durum, ev halkını rahatsız edecek dereceye gelmiştir (Tozlu, 2020, s. 14).

Halk şiirinde “dolu içme” diye adlandırılan bu halin Ağlar Baba’da gerçekleştiği görülmektedir. Mânevi âlemde yaşadıklarının tasvirini yapan Ağlar Baba, bu esnada kendisine hem şiir söyleme yeteneğinin verildiğini, hem de Bâkî mahlasının takıldığını belirtir (Tozlu, 2020, s. 15).

Büyük İrşadi gibi, Ağlar Baba da Turuk-ı Aliyye (manevi yollar, tarikatlar)’ye intisab etmiştir. Şöhreti her geçen gün çevrede yayılmaya başlamış, müntesiplerinin sayısı artmış ve sayısız ziyaretçiyi konuk etmek durumunda kalmıştır (Tozlu, 2020, s. 16).

1.2. Mahlası

Halk edebiyatında mahlas, şair veya yazarın eserlerinde kullandığı “ikinci takma ad olarak tanımlanmaktadır” (Pakalın, 1983, s. 3813). Bu isim, sanatçının kimliğini gizleme veya eserlerinde bireysel bir imza bırakma amacı taşıyabilir. Mahlas, aynı zamanda sanatçının kişiliğini, dünya görüşünü veya edebi üslubunu yansıtmaya işlevine de sahiptir. Özellikle divan edebiyatı ve halk edebiyatında önemli bir yere sahip olan mahlaslar, şairlerin gerçek isimlerinin ötesinde “şairin mizacı ve ruhi yapısı başta olmak üzere ona ait bir özelliği ele veren” (İsen, 1989, s. 82) edebi şahsiyetlerini simgeleyen özel isimlerdir. Bayburtlu İrşadi Baba (Küçük İrşadi) da divanında çok sayıda mahlas kullanmıştır.

Şair; Baki, Baki Baba, Ağlar, Ağlar Gülmez, Ağlar İrşadi Baba ve Ağlar Baba şeklinde altı mahlas kullanmış ise de, asıl yaygın olan mahlası Ağlar Baba’dır. Esasen o, Divan’ın “İbtidaki Manzûme-i Ağlar Baba” başlığını taşıyan şiirinde, kendisi de bir mürşit olan dedesi İrşâdî Baba’nın doğumu ile ilgili bir keşfini vererek, “Ağlar Gülmez” mahlasının da rüya âleminde onun tarafından verildiğini söylemektedir. Buna göre,

dedesi bir kâğıt üzerine torununun doğacağına dair bir tarih düşürmüştür. Bu tarih manzûmesinde, toplumda kötü alışkanlıkların revaç bulduğu bir dönemde Ağlar Gülmez'in dünyaya geleceğini söylemektedir (Tozlu, 2020, s. 18).

1.3. Babası ve Dedesi

Ağlar Baba'nın babası Ahmet Küşâdi Baba, dedesi Büyük İrşâdi Baba, büyük dedesi Selim Baba ve büyük büyük dedesi Yakup Baba'dır. Dedesi Büyük İrşâdi Baba eser sahibi bir mürşiddir. Dili Ağlar Baba'ya göre daha sâde bir şairdir. Mevlid ve Kısas-ı Enbiya isimli iki eseri ile koşma tarzında şiirleri vardır. Uzun zaman köyün fahri imamlığını yapmış, köyündeki kiliseyi camiye çevirerek ibadete açmış, bölgede tanınmış bir simadır. Babası Ahmet Küşâdi Baba, dede ve torununa göre ünlü biri değildir. Küşâdi, üveysi olmayıp Rufai halifesidir (Tozlu, 2020, s. 21).

1.4. Eşleri ve Çocukları

Ağlar Baba iki defa evlenmiştir. İlk eşi Sakine Hanım, komşu Cemele köyünden Süleyman Efendinin kızıdır. Bayburt'un 16 Temmuz 1916 tarihinde işgal edilmesiyle başlayan muhacirlikte, Ağlar Baba'da İç Anadolu'ya doğru yola koyulur, Niksar'a kadar gider. Bakmakla yükümlü olduğu kalabalık bir ailesi (17 nüfus) vardır. 21 Şubat 1918'de düşman kuvvetlerin Bayburt'tan kovulmasından sonra Ağlar Baba 4 nüfusla köyüne döner. Bunlar; kendisi, oğlu Necati, kızları Mahbube ve Hatice'dir (Tozlu, 2020, s. 21).

İkinci eşi Sona Hanım'dır. Yine komşu bir köy olan Haşıya köyünün Kekeşler Ailesinden Derviş Efendinin kızıdır. Sona Hanım Ağlar Baba'nın amcasının oğlu Seyfi ile evlidir. Seyfi askerde şehit düşer. Dul kalan Sona Hanımla, eşi ölen Ağlar baba evlenir. Ağlar Baba'nın bundan bir kız, üç erkek evladı olmuştur. Kız Hesna, büyüklük sırasına göre erkekler Ahmet Baba, Selim Baba ve Halil Baba'dır. Selim Baba 13.09.2001 tarihinde, Ahmet Baba 2005'de, Halil Baba 2012'de vefat etmiştir. Ağlar Baba'nın ikinci eşi Sona Hanım ise 1955'te vefat eder. Çocuklarından büyük oğlu Ahmet Baba şiir söyleme geleneğini sürdürmüştür. Torunlarından da Tevhit şiir söylemektedir. Bu şairler, hece ölçüsüyle ve sade bir dille şiir söylemekte ve daha çok sosyal konuları işlemektedirler (Tozlu, 2020, s. 21).

1.5. Eğitimi

Bayburtlu Ağlar Baba (Küçük İrşadi), eğitim sürecine köyünde başlamış ve bu süreçte dini bilgilerini derinleştirerek tasavvufi çalışmalarına yönelmiştir. Mürşitlik faaliyetleri aracılığıyla birçok bireyin manevi rehberliğini üstlenen Bayburtlu Ağlar Baba (Küçük İrşadi), yaşamı boyunca çok sayıda talebe yetiştirmiştir. Kendisi; insanlara sevgi, hoşgörü, Allah ve peygamber sevgisi ve toplumsal dayanışma temalarını ön plana çıkaran mesajlar iletmeyi amaçlamıştır.

Çocukluğunda düzenli bir eğitim görmemiş, bir yandan çiftçilik ve hayvancılıkla uğraşırken, bir yandan da köyün bilgili kimselerinden ders almıştır. Müftü Fahreddin Efendi de bunlardan biridir. Daha sonra 8-10 yıl her kış Bayburt'a giderek muhtemelen alanında uzman (molla tipi) kimselerden ders almıştır. Şiirlerinde ayetlere ve hadislerle sık sık başvurması onun iyi bir hafız olduğunu ve ayetlere mânâ verecek kadar Arapça bildiğini göstermektedir (Tozlu, 2020, s. 22).

1.6. Vefatı

Ağlar Baba, doğup yaşamını sürdürdüğü Oruçbeyli (Siptoros) köyünde, 79 yaşında vefat etmiştir. Ölümünden üç ay önce bir hastalığa yakalanmış ve bu hastalık nedeniyle büyük bir ıstırap çekmiştir. Görme yetisi belirgin bir şekilde azalmıştır. Ölümünden on beş gün önce, bayram namazı için camiye gitme arzusunu dile getirmiştir. Çocukları, Ağlar Baba'yı camiye götürmüşlerdir. Bu, Ağlar Baba'nın son bayramı ve köy camisine son gidişi ve aynı zamanda cami cemaatine son vaazı olmuştur.

Ağlar Baba 18 Temmuz 1958 tarihinde, doğduğu ve ömrünü geçirdiği Oruçbeyli köyünde, 79 yaşındayken ölmüştür. Ailenin verdiği bilgiye göre; ölümünden üç ay önce hastalanmış ve bu hastalıktan çok ıstırap çekmiştir. Görme duyusu zayıflamıştır. Ölümünden on beş gün önce bayram namazına camiye gitmek istemiştir. Çocukları Ağlar Baba'yı camiye götürürler. Otuz senedir imamlığını yaptığı caminin kürsüsüne çıkar, sosyal içerikli hak-hukuk ağırlıklı son vaazını verir. Bunun son bayramı olduğunu belirterek komşulardan helallik diler, kendi hakkını da herkese helal ettiğini ifade eder. Bütün cemaate "Ağlar Baba'dan faydalanamadık demeyin. Hepinize ders veriyorum." diyerek ders tarifi yapar. Bu onun gerçekten de son bayram namazı ve cami cemaatine son imamlığı olur (Tozlu, 2020, s. 31).

1.7. Eserleri

Bayburtlu Ağlar Baba'nın kaleme aldığı dedesi büyük İrşadi'nin yarım bıraktığı, torunum bu eseri tamamlayacaktır dediği Kısas-ı Enbiya'nın yanı sıra Tefsir-i İnnænzelnâ ve Şamuni Gâzi Mesnevisi, Tasavvuf Mesnevisi ve Ağlar Baba Divanı adlı eserlerden kısaca aşağıda bahsedilmiştir.

1.7.1. Kısas-ı Enbiya

Büyük İrşâdî Baba bu esere başlamış ve Yusuf Aleyhisselam'ın hikâyesine kadar yazmıştır. Bundan sonrasını yazmamış veya yazamamış, “Bizden bu kadar, kitabı torunum tamamlayacak.” demiştir. Anılan hikâyeden sonrasını Ağlar Baba tamamlamıştır. Kitabın el yazması ve tek nüsha olduğunu öğrendik ama orijinaline ulaşamadık. Orijinalinden çekilmiş fotokopisini elde edebildik ve çalışmamızı bunun üzerinde yaptık. Eserin Yusuf ile Zeliha kıssası tarafımızdan günümüz alfabesine aktarılmış, yorumlanmış ve Bayburt Üniversitesi tarafından (2014) kitap olarak yayımlanmıştır. Daha sonra Bayburt Üniversitesi Kısas-ı Enbiya'yı Nasrullah Hacımuftuoğlu yönetiminde bu günkü alfabeye aktartmış” ve iki cilt halinde yayımlamıştır (Tozlu, 2020, s. 32).

1.7.2. Tefsir-i İnnænzelnâ ve Şamuni Gâzi Mesnevisi

Dinî edebiyatımıza ilişkin önemli bir metin olan bu eser Ağlar Baba'nın bilinen ikinci mesnevisidir. Klasik mesnevi tarzında- fâilâtün / fâilâtün / fâilâtün / fâilün-vezninde kâleme alınmış olup 934 beyitten müteşekkildir. Elimizde şairin el yazması olan nüsha bulunmamaktadır. Ancak, Ağlar Baba'nın eserlerini istinsah ederek, Lâtin harflerine aktaran Abdülkadir Cengiz'in 15.09.1988 tarihinde Yalova'da yazdığı bir nüsha bulunmaktadır. Bu nüsha hem Osmanlı Türkçe'siyle, hem de Lâtin harfleriyle yazılmış ve fotokopi edilmiştir (Tozlu, 2020, s. 34).

1.7.3. Tasavvuf Mesnevisi

Ağlar Baba'nın önemli bir diğer eseri Tasavvuf Mesnevisi'dir. Eser tek nüsha ve el yazmasıdır. Aruzun; Fâ'ilâtün / Fâ'ilâtün / Fâ'ilün kalıbıyla yazılmıştır. Vezin mükemmel olmayıp yer yer bozulmaktadır. Mesnevinin tamamı 1647 beyit ve 103 dörtlükle bir kısım düz yazıdan oluşmaktadır. Mürettep bir mesnevide bulunması gereken bölümler (Besmele, Tevhid, Münâcât, Na't, Miraç, Mu'cizat, Medh-i Çehar-yar, padişah

için övgü, devlet büyüğüne övgü, sebep-i telif) sırasıyla bulunmamaktadır. Girişten itibaren şair; Allah'ın esmalarına gönlünüzü açın, dünyaya fazla değer vermeyin diye nasihate başlar (Tozlu, 2020, s. 38).

1.7.4. Ağlar Baba Divanı

Bayburtlu Ağlar Baba, özellikle tasavvuf edebiyatı geleneği içerisinde eserler vermiş önemli bir şairdir. Eserlerinden biri olan Ağlar Baba Divanı'nda, tasavvufi temalar, özellikle Allah ve peygamber sevgisi üzerine yoğunlaşan motifler sıklıkla işlenmektedir. Bu divan, tasavvufi bir niteliğe sahip önemli bir eser mahiyetindedir. Ağlar Baba'nın şiirlerinde ön plana çıkan temalar arasında peygambere duyulan derin aşk ve sevgi, insan ilişkileri ile Allah'a yakınlık yer almaktadır. Şair, divanında sade bir dil kullanarak halkın anlayabileceği bir üslubu tercih etmiştir. Bayburtlu Ağlar Baba'nın divanı, edebiyat ve tasavvuf meraklıları için önemli bir kaynak teşkil etmekte olup Türk edebiyatı için de önemli bir yer edinmektedir. Bu eser, hem edebi değerleri hem de tasavvufi öğretileri bakımından derinlemesine incelenmeyi gerektiren bir eserdir. Çalışmamızın ana unsuru da bu divandır. Ağlar Baba Divanı'nda toplam 344 şiir bulunmaktadır. Ağlar Baba Divanı üzerinde derin çalışmaları olan Prof. Dr. Necdet Tozlu hocamız divan hakkında şu ifadeleri kullanmıştır:

Ağlar Baba Divanı el yazması olup ve tek nüshadan ibarettir. Ağlar Baba'nın divanı da benzer şairlerin divanları gibi mürettep bir divan değildir. Kendi ifadesiyle de “Ebyat-ı Ağlar Baba” Ağlar Baba beyitleridir. Beyit, yörede “şiir” karşılığı kullanılır. Özellikle mutasavvıf şairlerin şiirlerine mânevi iklimin sesi olarak bakılır, mistik bir kimlik, fizik ötesi bir boyut aranır ve beyit diye tabir edilir. Şiir söyleme, yerine beyit söyleme sözü kullanılır. Ağlar Baba Divanı'nın incelenmesinde tek nüsha olan el yazması ele alınmıştır (Tozlu, 2020, s. 41).

İKİNCİ BÖLÜM

AĞLAR BABA DİVANI'NIN DİL VE YAZIM ÖZELLİKLERİ

2.1. İkilemeler

İkilemeler aynı cinsten iki kelimenin arka arkaya getirilmesi ile meydana gelen kelime gruplarıdır. Tekrarı meydana getiren iki kelimenin tekrara iştiraki tamamıyla birbirine eşittir. Fonksiyonları da şekilleri de vurguları da birbirinden farksızdır. Bu kelime grubunun yapısının temelini kelimelerin arka arkaya tekrarlanması teşkil eder. Bu vasıfları ile tekrarlar en basit, en sade kelime grubudur diyebiliriz (Ergin, 2009, s. 377).

Kaya Bilgegil ise Türk Dilbilgisi adlı gramerinde ikilemelerin özelliklerini beşe ayırmıştır: aynı kelimenin tekrarıyla kurulanlar, zıt anlamlı kelimelerle kurulanlar, eş anlamlı kelimelerle, anlamları ilgili kelimelerin bir araya getirilmesiyle oluşanlar, bir kelime ve mühmelattan bir lafızla kurulanlar: yol mol, deli dolu, kap kaçak (Bilgegil, 1982, 162).

Yazarlar, edebi eserlerinde zaman zaman kendi arzu ve istekleri doğrultusunda okuyucunun dikkatini çekmek ve anlama güç kazandırmak amacıyla ikilemelere başvurabilmektedirler. Bu hususta Hatipoğlu (1971): “İkileme; anlatım gücünü artırmak, anlamı pekiştirmek, kavramı zenginleştirmek amacıyla, aynı sözcüğün tekrar edilmesi veya anlamları birbirine yakın yahut karşıt olan ya da sesleri birbirini andıran iki sözcüğün yan yana kullanılmasıdır” (Hatipoğlu, 1971, s. 9) der. Araştırmamızda, Bayburtlu Ağlar Baba'nın divanında yer alan ikilemelere yönelik bir analiz gerçekleştirilmiştir. Ağlar Baba Divanı'nda yapılan çalışma neticesinde, çok sayıda ikilemenin varlığı tespit edilmiştir. Bu ikilemelerin kullanım sıklıkları, divan numaraları ile birlikte aşağıdaki tabloda sıralanmıştır. Bu tablo, Ağlar Baba'nın divanında ikilemelerin kullanımını ve çeşitliliğini gösteren bir kaynak olarak değerlendirilebilir.

Tablo 2.1: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda İkilemeler

Âh u vâh	D 120/5, D 149/6, D 214/5 (3)
Ahvaz ahvaz (cesur cesur)	D 73/3 (1)
Aman aman	D 35/20 (1)
Çevrim çevrim	D 190/5 (1)
Çift çift	D 184/1-8 (8)
Çiğ çiğ	D 55/5 (1)
Çoluk çocuk	D 330/3 (1)
Dem be dem	D 126/5, D 181/4, D 205/3 (3)
Düzüm düzüm	D 103/6, D 122/3 (2)
Fevç-i fevc (akın akın, dalga dalga)	D 101/4 (1)
Fitne fücür	D 2/6 (1)
Gece gündüz	D 27/7, D 54/8, D 57/30, D 134/5, D 217/8, D 134/5, D 218/8 (7)
Gelir gelmez	D 8/6 (1)
Gurul gurul	D 73/5 (1)
Günbegün	D 62/8 (1)
Günden güne	D 182/7 (1)
Gündüz gece	D 4/6 (1)
Güzel güzel	D 10/7, D 25/7 (2)
Halka halka	D 102/3 (1)
Heman heman	D 343/21 (1)
Hemen hemen	D 29/5, D 31/2, D 289/1, D 328/3 (4)
Heste a heste	D 287/4 (1)
Kat kat	D 185/5 (1)
Lokma lokma	D 175/2, D 343/13 (2)
Mevc ü mevc	D 7/3, D 135/4, D 273/1, D 287/2, D 304/4 (5)
Olur olmaz	D 11/8 (1)
Pâre pâre	D 196/3 (1)
Rûz be rûz	D 40/6 (1)
Saf saf	D 120/4, D 202/4, D 298/4, D 301/2, D 340/5 (5)
Sağ sağ	D 127/3, D 182/5, D 205/6 (3)
Sefil sefil	D 29/4 (1)
Sıra sıra	D 209/8 (1)
Sora sora	D 295/4 (1)
Şebi rûz	D 161/4 (1)
Tabak tabak	D 323/1 (1)
Tek tek	D 28/4, D 34/1-17, D 81/1-12, D 202/2 (31)

Tablo 2.1: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı’nda İkilemeler (Devamı)

Teker teker	D 2/2, D 34/14 (2)
Tezce tez	D 11/7 (1)
Top tüfek	D 55/10 (1)
Vâkıa vukûâ	D 127/3 (1)
Yata yata	D 328/4 (1)
Yavaş yavaş	D 11/ 1-10 (10)
Yer gök	D 170/4, D 206/11, D 318/3, D 337/3, D 343/18 (5)
Zârı zâr	D 27/7 (1)

Yazarın en sık kullandığı “tek tek” ikilemesi divanda (31) kez geçmektedir. Bu ikileme divândaki şiirlere “birer birer” anlamı kazandırmak amacıyla kullanılmıştır. Şairin aşağıdaki şiirini buna örnek olarak verebiliriz:

Vücûdum âsiyâb gibi çevrildi

Ol yazılan yazı kalbime vurdu

Fuâdda yazılı iki yıl kaldı

Zübân vasfediyor ebyâtı tek tek (D 34/4)

Ağlar Baba Divanı’nda kullanım sıklığı bakımından bir diğer ikileme “yavaş yavaş” ikilemesidir. “Yavaş yavaş” ikilemesi “tek tek” ikilemesinden sonra en sık kullanılan ikilemedir. Bu ikileme şiirlere acele etmeden, vakti zamanı gelince anlamı vermektedir. “Yavaş yavaş” ikilemesi (10) defa divanda kullanılmıştır.

Aman gönül asla havadan uçma

Sen kendi kendine söze bulaşma

Vaktini gözle sen sonra başla

Vakit yanaşıyor hem yavaş yavaş (D 11/5)

Diğer ikilemelere baktığımızda kullanım sıklıkları şu şekildedir: Çift çift (8), gece gündüz (7), saf saf (5), mevc ü mevc (5), yer gök (5), hemen hemen (4), âh u vâh (3), dem be dem (3), sağ sağ (3), düzüm düzüm (2), güzel güzel (2), lokma lokma (2), teker teker (2), ahvaz ahvaz (cesur - cesur) (1), aman aman (1), çoluk çocuk (1), çiğ çiğ (1), çevrim çevrim (1), fevç-i fevc (akın akın, dalga dalga) (1), Fitne fücür (1), gelir gelmez (1), gurul gurul (1), günbegün (1), günden güne (1), gündüz gece (1), halka halka (1), heman heman

(1), heste a heste (1), kat kat (1), olur olmaz (1), pâre pâre (1), rûz be rûz (1), şebi rûz (1), sefil sefil (1), sıra sıra (1), sora sora (1), tabak tabak (1), tezce tez (1), top tüfek (1), vâkıa vukuâ (1), yata yata (1), zârı zârı (1) defa divanda kullanılmıştır. Divanda geçen ikilemelerden bazıları aşağıdaki şiirlerde divan numaralarıyla birlikte verilmiştir:

Celâl gülleri dolup kuruldu

Zannettik ki yevm-i rustahîz koptu

Nâs sarhoş oluben pîr ü şab korktu

Çoluk çocuk yoksulu bay ağladı (D 330/3)

Gedâ Ağlar Baba yanıp ağlıyor

Hümâ olmuş şâh saydını gözlüyor

Rûhum hemen hemen tenden gidiyor

Rûhuma fâtiha oku sen gönül (D 29/5)

Kutup gavs çarkından bir nûr çıkıyor

Büyük çarkın mîzâbına akıyor

Dünyâ çarkı güzel güzel dönüyor

Aman Allah aman çarkımı çevir (D 10/7)

Zâ mim nûn geçer sükûnet eder

Ol zamânın halkı re'yine gider

Fitne fücûr bütün hep zuhûr eder

Fuhûşât fitneden sakla yâ Rabbi (D 2/6)

2.2. Edatlar

Edatlar, kendi başlarına anlamsız olmasına rağmen bir cümle bağlamında kullanıldıklarında belirli bir anlam ve işlev kazanırlar. Buna göre, edatların anlamlı bir şekilde kullanılabilmesi ancak bir cümle içerisinde yer almalarıyla mümkün hale gelir.

Bugünkü anlamıyla edatlar, dilde bağımsız olarak var olamayan, yani kendi başlarına değil, söz, söz öbeği ve cümle gibi dil birimlerini bir araya getiren (bağlama

edatları), onları çekime sokan (çekim edatları) veya söz cümleler kuran (ünlem edatları) dil birimleridir. Başka bir deyişle, edatlar, ortaya çıkabilmeleri için bir başka varlığa (v + v) veya eyleme (v + e) gerek duyan bilgilerin adlarıdır. Bu yüzden tek başlarına kullanılamazlar (Karaağaç, 2009, s. 158).

Edatlar, yalnız başlarına anlamları olmayan, ad ve ad soylu kelime ve kelime gruplarından sonra gelerek anlam bakımından bunlarla sıkı sıkıya bağlı bulunan, gramer bakımından onlara hâkim olan ve eklendikleri kelimeler ile cümlenin öteki kelimeleri arasında çeşitli anlam ilişkileri kuran görevli sözlerdir: için, çü, ile, gibi, kadar, göre, doğru, başka, dolayı, beri, ötürü, öte, yana, itibaren, nazaran vb (Korkmaz, 2009, s. 1053).

Tahir Nejat Gencan edatlar hakkında: “Sözcükler, kavramlar arasında anlam ilgisi kurmaya yarayan ve ancak bu görevleri için kullanılan sözcüklere ilgeç denir, diye ifade etmiştir” (Gencan, 1971, s. 359). Ağlar Baba da kaleme aldığı divanında çok sayıda edata yer vermiştir. Tespit ettiğimiz edatlar ve edatların kullanım sıklığı örnek şiirlerle birlikte aşağıda verilmiştir:

Tablo 2.2: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı’nda Edatlar

Acep	D 101/1,3,4, D 157/4, D 207/7, D 233/4, D 250/7, D 261/1, D 269/4 (9)
Ancak	D 15/2, D 38/4, D 42/10, D 81/2, D 87/6, D 107/1, D 114/2,3,6,7, D 124/1-7, D 138/2, D 146/5, D 169/2,3, D 172/7, D 184/1, D 185/6, D 187/9, D 259/2, D 311/6, D 336/7, D 220/2 (29)
Ba’de (Ar.)...den sonra.	D 46/7, D 58/25, D 109/8, D 170/4, D 209/5 (5)
Başka	D 26/1-7, D 104/8, D 108/11 (4)
Beyne (Ar.) arasında, ortasında.	D 53/7,9, D 71/1, D 109/7, D 266/7, D 312/7 (6)
Bi (Ar.) de, için, ile.	D 50/4, D 57/6, D 175/5, D 207/9, D 210/3 (5)
Bile	D 15/7, D 33/7, D 55/3, D 60/13, D 106/7, D 292/8 (6)
Değil	D 6/1, D 17/1, D 59/20, D 75/1, D 72/2, D 78/5, D 84/1, D 95/6, D 113/1-7, D 122/4, D 138/5, D 140/7, D 145/1-11, D 148/3, D 191/6, D 223/1-11, D 224/1-9, D 300/2, D 306/6, D 324/5, D 333/2, D 192/7 (56)
Dek	D 6/3,4, D 25/2, D 57/24, D 154/5, D 186/6,7,8, D 187/3, D 231/7, D 235/1, D 262/8, D 303/6 (13)

Tablo 2.2: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Edatlar (Devamı)

Doğru	D 119/6 (1)
Evvel	D 10/4, D 35/16, D 36/3, D 43/6, D 44/5, D 67/10, D 125/5, D 127/9, D 190/1, D 215/7, D 227/1, D 333/3 (12)
Fevka (Ar.) üstünde, üstü.	D 107/6, D 324/1 (2)
Gayrı	D 37/10, D 38/5, D 46/6,7, D 89/9, D 167/3, D 169/4, D 193/2, D 226/2, D 257/3, D 286/5, D 305/2, D 327/6, D 334/4 (14)
Gibi	D 4/2,4, D 5/2, D 13/5, D 14/4, D 16/3, D 27/1, D 30/1, D 33/4, D 34/4, D 39/9, D 43/6, D 49/1,2,3,6 D 54/6, D 57/20, D 62/9, D 63/11, D 68/5, D 73/3,5,6 D 76/6, D 78/6, D 79/5,7,10 D 81/7, D 85/1, D 104/7, D 109/4, D 110/7,8, D 111/10, D 137/3, D 141/5, D 142/4, D 144/6,7,9,10, D 155/5, D 158/8, D 161/1,2,3, D 163/4, D 172/1, D 179/1,3,4, D 181/2, D 186/4, D 187/5, D 189/10, D 193/5, D 202/1, D 203/1,2,4, D 205/5, D 206/1,10,12, D 209/9, D 212/3, D 213/6,7, D 219/7, D 220/1, D 221/3, D 223/4,11, D 231/4,5,7, D 235/4,5, D 240/7, D 244/1,6, D 258/5, D 282/2, D 283/5, D 286/3, D 291/3,5, D 299/4,7, D 301/3, D 319/4,5,6,7, D 323/1, D 329/1,3, D 330/5, D 331/3, D 334/5,7, D 344/5 (104)
Göre	D 11/2, D 118/12 (2)
İçin	D 6/6, D 12/8, D 13/8, D 24/1-4, D 35/22, D 38/6, D 55/2, D 59/16,26, D 61/11, D 66/1, D 89/10, D 101/9, D 107/12, D 108/7, D 125/3, D 126/1,2,3,5,6,7,8, D 130/5,6,8,10, D 258/3, D 260/3, D 261/4, D 298/8, D 317/1, D 320/2,6 (37)
İçre	D 1/2,3, D 2/4, D 40/12, D 62/6,8, D 63/7,8, D 86/10, D 87/2,3,4,6,8, D 93/2,4,5, D 94/8, D 98/9, D 103/8,9, D 106/8,9, D 107/2,8, D 108/6,15,16, D 111/2,7, D 114/1, D 116/1,7, D 118/3, D 121/3, D 123/4, D 127/7, D 130/9, D 131/9, D 163/2, D 168/8, D 170/3, D 172/3, D 178/3, D 179/4, D 185/7, D 187/1, D 189/2, D 193/3, D 196/5, D 199/6, D 220/2, D 224/3, D 243/3,6, D 245/2, D 255/2, D 260/11, D 263/2, D 270/3, D 271/1,8, D 281/5, D 287/4, D 293/1, D 295/4, D 301/8, D 316/2, D 317/6, D 341/1 (70)
İçün	D 60/1, D 88/2, D 89/6, D 95/1, D 106/12, D 126/4, D 131/10, D 136/6, D 161/8, D 168/7 (10)

Tablo 2.2: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Edatlar (Devamı)

İle	D 1/7, 8, D 8/4, D 10/6, D 12/2, 3, 4, 5, 6, D 15/4, D 20/1-7, D 21/2, 4, D 23/2, D 25/7, D 27/8, D 28/8, D 30/3, 8, D 34/2, 14, D 35/5, D 36/11, D 39/2, D 40/8, 10, D 42/10, 11, D 45/2, D 46/1, 2, 5, 9, D 47/6, D 48/8, D 49/7, D 50/1, 3, D 52/6, 7, D 53/6, 11, D 54/8, D 56/1-16, D 57/5, 11, 27, D 58/3, 4, D 59/3, D 61/4, 5, D 65/9, D 70/7, D 71/2, 3, D 73/2, D 76/7, D 81/11, D 86/3, 4, 9, D 88/5, D 89/10, D 99/1, 7, D 100/2, 10, D 101/1, D 102/2, D 103/1, 4, 11, D 104/6, 7, D 105/1, 9, D 106/4, D 107/1, 3, 11, D 108/4, D 109/7, D 110/8, 9, 10, D 113/5, D 114/3, 6, D 116/5, D 117/9, D 118/1-4, D 123/5 D 127/3, 4 D 129/6, D 130/4, 8, 10, D 131/7, D 133/1, D 135/2, 3, D 136/3, D 137/4, 6, D 139/2, D 140/9, D 141/9, D 144/4, D 145/10, D 146/4, 6, D 150/5, D 154/1, 6 D 156/3, D 160/5, 6, D 162/1, 4, 5, D 163/4, D 164/3, D 165/ 1, 5, 7, D 169/2, D 170/2, D 171/1, 5, D 172/1, 4, D 177/4, D 180/4, D 181/3, D 182/2, 8, D 183/9, D 185/1, D 186/12, D 187/4, 6, D 188/8, D 189/1, 3, 8, D 191/6, D 192/3, D 194/2, D 195/4, 5, D 196/4, D 200/7, 8, D 202/5, 6, 7, D 203/6, D 205/6, D 206/7, 10, D 211/1, 7, D 212/6, 9, 10, D 231/1, D 217/6, D 218/4, D 221/4, D 222/4, D 223/4, D 226/5, D 227/6, D 228/5, D 230/3, 5, 6, D 232/1, D 233/6, D 234/2, 8, D 235/2, 3, 5, 6, 7, D 237/3, 5, D 239/1, 2, 3, 4, 7, D 241/5, 8, D 244/5, D 245/3, D 248/2, 3, 5, 6, , D 252/1, D 253/7, D 254/1, D 256/5, 7, D 257/3, 5, D 260/7, D 263/2, 6, D 264/6, D 266/4, D 267/5, 6, D 269/3, 4, D 270/6, D 271/3, 4, D 274/7, D 275/2, D 279/3, D 280/3, D 284/3, D 285/3, D 286/1, 3, 7, D 287/1, 2, D 288/2, D 290/1, D 293/3, D 295/6, D 298/1, 9, D 303/4, D 306/3, 5, D 307/3, D 308/6, D 311/7, D 315/4, D 316/6, D 317/1, D 319/5, D 320/3, D 322/6, D 327/3, D, 328/1-5, D 329/6, D 331/1, D 333/4, D 338/6, D 341/6, D 343/16, D 344/4 (269)
İle (La)	D 34/2, D 36/5, 8, 14, D 37/7, D 39/2, D 46/7, D 47/4, 7, D 52/6, D 59/4, D 63/4, D 76/5, D 77/7, D 92/2, D 95/5, D 98/8, D 101/2, D 103/2, 13, D 108/8, D 120/5, D 123/1, D 141/9, D 147/3, D 153/6, D 162/2, D 164/4, 5, D 170/3, D 172/5, D 185/7, D 198/4, D 206/9, D 212/8, D 215/6, D 232/4, D 237/7, D 254/1, D 260/8, D 293/3, D 297/5,

Tablo 2.2: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Edatlar (Devamı)

	D 301/4, D 305/4, D 310/3, D 311/6, D 313/3, D 323/1, D 342/1 (49)
İlla (Ar.) den başka	D 58/28, D 134/1, D 150/1, D 183/1-9, D 198/2, D 240/5, D 253/1, D 274/5, D 275/4, D 336/1, D 336/5, D 338/7 (20)
Kâble (Ar.) ...den önce, öncesi.	D 21/6, D 63/5, D 98/7,8, D 127/2,3, D 129/7,9, D 159/5, D 182/6 (10)
Kadar	D 4/9, D 23/8, D 30/9, D 31/6, D 35/18, D 57/26, D 118/10, D 142/4, D 238/5, D 343/12 (10)
Karşı	D 58/1, D 146/1, D 172/4, D 315/7 (4)
Lâ (Ar.) Sız, siz, değil.	D 4/6, D 14/6, D 37/3, D 50/1, D 61/3, D 63/6, D 66/5,6, D 70/9, D 72/3, D 84/5, D 85/6, D 90/7, D 91/8, D 94/6, D 114/2,3, D 116/2, D 117/8, D 119/6, D 120/3, D 121/5, D 124/1,4, D 125/1,4, D 127/8, D 130/8, D 135/5, D 138/6, D 140/3,7, D 152/4, D 163/3, D 172/8, D 176/5, D 181/6, D 188/6, D 191/2, D 197/2, D 201/4, D 206/6, D 207/6, D 213/3, D 215/7, D 219/5, D 226/4, D 240/4, D 253/5, D 255/6, D 266/1, D 270/2, D 281/6, D 284/1, D 289/6, D 290/5, D 306/4, D 307/6, D 313/4, D 321/6, 7, D 323/4, D 325/4, D 336/6, D 338/4 (65)
Mi/ Mi/ Mü/ Mu	D 15/1-8, D 22/3, D 23/8, D 30/9, D 34/6, D 58/9, D 62/1, D 96/1, D 191/1-6, D 221/5, D 223/1-11, D 268/1, D 284/6, D 297/5, D 317/4, D 7/7, D 23/8, D 34/6, D 58/9, D 70/2, D 191/3, D 207/2, D 317/4, D 320/1, D 343/15, D 191/1,3, D 293/5, D 53/3, D 261/1,7, D 270/3, D 343/9, D 344/2 (56)
Nâşi (Ar.)den dolayı, den sebebiyle.	D 12/9, D 208/8, D 214/3, D 269/1 (4)
Sonra	D 10/2, D 35/21, D 57/3, D 83/7 (4)
Tâ (Far.) e...kadar, dek.	D 40/1, D 44/1, D 52/6, D 93/5,7, D 99/1, D 107/2, D 111/4, D 129/5, D 131/3, D 133/1, D 140/2, D 141/10, D 155/5, D 172/6, D 207/8, D 227/1, D 295/5, D 303/3 (19)
Tahte (Ar.) altında, altı.	D 91/11, D 93/7, D 173/1, D 220/10, D 250/3, D 342/4 (6)
Üzere	D 149/3 (1)
Üzre	D 20/7, D 36/10, D 56/5, D 57/1,24, D 100/2, D 111/9, D 120/6, D 122/9, D 124/2, D 135/5, D 144/5, D 146/4, D 149/2, D 154/5,7, D 155/2, D 170/4, D 184/5, D 187/8,

Tablo 2.2: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Edatlar (Devamı)

	D 190/2, D 205/7, D 220/8, D 268/4, D 272/7, D 280/6, D 314/8, D 331/5 (28)
Veş (Far.) gibi.	D 16/2, D 29/4, D 78/6, D 94/3, D 103/7, D 145/8, D 157/2, D 158/4, D 161/3, D 163/4, D 176/1, D 179/1, D 186/4, D 187/5, D 189/4, D 190/1, D 193/4, D 213/6, D 215/3,7, D 240/4, D 256/8, D 257/5, D 272/5, D 275/7, D 276/7, D 279/5, D 297/1, D 299/1, D 301/8, D 314/4, D 319/4, D 321/6, D 325/1,6, D 327/5, D 344/5 (37)
Yalınız	D 126/3, D 162/2, D 261/9, D 286/6 (4)

Yazarın en sık kullandığı “ile (la)” edatı divanda (318) kez kullanılmıştır. Bu edat divandaki şiirlere “birliktelik ve araç” anlamı kazandırmak niyetiyle kullanılmıştır. Aşağıdaki şiirler “ile ve la” edatının geçtiği şiirlere örnek teşkil etmektedir:

Ne görülse ol âlemde görülür

Hakikat künhüne anda erilir

Ya rüyâda ya kalp ile görülür

Rüya âleminden haber mi aldın (D 15/4)

Günâhımı setr et Settâr

Yüzüme sen vurma Gaffâr

Bu ‘âsî kul rahmet umar

Zenbim ile geldim sana (D 100/2)

Mekteb-i irfâna giren

Riyâzatla Allah diyen

Aşk ile külhanda yanan

Gelsin beraber yanalım (D 39/2)

Ağlar Baba Divanı'nda kullanım sıklığı bakımından bir diğer edat “gibi” edatıdır. “Gibi” edatı “ile” edatından sonra en sık kullanılan edattır. Bu edat şiirlere benzetme, karşılaştırma ve eşitlik anlamı vermektedir. “Gibi” edatı (104) defa divanda kullanılmıştır. Aşağıdaki şiirler “gibi” edatının geçtiği şiirlerden birkaçıdır:

İki kanadını kuş gibi açar
Mağribten maşrika çırağı yakar
Kâffe-i şeytânlar bu gece kaçır
Mü'minler bayramı geldi bu gece (D 141/5)
Gökler siccîl gibi dürülür kalkar
Muhammed sancağı ol zaman çıkar
Enbiyâ evliyâ bayrağın çeker
Sancak-ı şerîfe î mân eyledim (D 209/9)

Yeme Ağlar Baba asla gam yeme
Sen âhusun ama sayd'an laf deme
Dostun Zîver gibi göçersin sine
'Andelib murği veş bûlbûlün göçtü (D 344/5)

Diğer edatlara baktığımızda kullanım sıklıkları şu şekildedir: içre (70), Arapça'da değil, siz, siz gibi anlamlara gelen lâ (65), mı/ mi/ mu/ mü (56), değil (56), için (37), Farsça'da gibi manasına gelen veş (37), ancak (29), üzre (28), Arapça'da den başka manasına gelen illa (20), Farsça'da kadar ve denk manalarına gelen tâ (19), gayrı (14), dek (13), evvel (12), için (10), kadar (10), Arapça'da den önce, öncesi manasına gelen kâble (10), acep (9), bile (6), ortasında, arasında anlamına gelen beyne (6), Arapça'da altında ve altı anlamında kullanılan tahte (6), Arapça'da için ve ile manalarına gelen bi (5), Arapça'da den sonra manasına gelen ba'de (5), başka (4), karşı (4), yalnız (4), sonra (4), Arapça'da den dolayı, den sebebiyle anlamına gelen naşi (4), göre (2), Arapça'da üstünde ve üstü manalarına gelen fevka (2), doğru (1), üzere (1) defa divanda kullanılmıştır.

2.3. Bağlaçlar

Dilbilimsel bağlamda kelime, cümle ve kelime gruplarını birbirine bağlayan ve cümlelerin yapısını oluşturan sözcüklere bağlaç denir. Türk dilinin yanı sıra birçok dilde

bağlaçların kullanımı dilin temel yapısını oluşturur ve etkili iletişim için olmazsa olmazdır. Bağlaçlar olmadan konuşma ve yazı dili anlamsız ve yavan bir yapıya sahip olur. Dolayısıyla, bağlaçlar dilin temel bileşenleri olarak cümlelerin anlamını zenginleştirmeye, ifadelerin daha etkili ve anlamlı olmasına katkıda bulunarak dilin estetik ve iletişim boyutuna katkı sağlar.

Bağlaç; birbirleriyle anlam veya şekil ilişkisi kurarak kelime, kelime grupları, cümleler hatta paragraflar arasında bağlantıyı sağlayan kelime unsurlarıdır. Edatlar ise tek başlarına bir anlam ifade etmeyen, cümle içinde diğer sözcüklerle birlikte kullanıldıklarında bir anlam kazanan ve ancak bu durumda cümle ögesi olabilen, cümlelerin anlam ve anlatım gücünü genişletip zenginleştiren yardımcı sözcük türleridir. Bağlaçların dilde kullanılması anlama esneklik kazandırır, cümlede akıcılığı sağlar ve dile anlatım zenginliği katar. Karmaşık duygu ve düşüncelerin daha rahat aktarılmasına imkân vererek iletinin karşı tarafa geçişinde ve anlamlandırılmasında önemli bir rol oynar (Taşbey, 2020, s. 30).

Bağlaçlarla ilgili Zeynep korkmaz bu hususta: “Bağlaçlar da edatlar gibi tek başına anlamı olmayan görevli gramer öğelerindendir. Bağlaçların görevleri, kelimeleri, kelime gruplarını ve cümleleri birbirine bağlamaktır. Ancak, bağlanan öğeler biçim ve anlam bakımından birbirleriyle ilişkili olduklarından bağlaçlar, yüklendikleri farklı işlevlerle söze birtakım anlam ve anlatım incelikleri katar, bağladıkları öğelere anlam ve anlatım incelikleri de katarlar; bağladıkları öğelerin anlam ve anlatım güçlerini genişletip zenginleştirirler” (Korkmaz, 2009, s. 1094) diye ifade etmektedir.

Ağlar Baba Divanı’ndaki çalışmalarımız neticesinde çok sayıda bağlaç tespit edilmiştir. Bu bağlaçların neler olduğu ve bağlaçların kullanım sıklıkları divan numaralarıyla birlikte aşağıdaki tabloda sırasıyla verilmiştir:

Tablo 2.3: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı’nda Bağlaçlar

Ama	D 344/5 (1)
Amma	D 26/4, D 46/7, D 67/2, 4, D 78/1, D 67/4, D 78/1, D 87/6, D 103/12, 15, D 104/9, D 106/12, D 118/9, D 122/10, D 130/7, D 220/6, D 224/3, D 228/6, D 254/4, D 256/1, D 330/6, D 343/9, 20 (23)
Belki	D 107/13, D 121/1, 7, D 196/6, D 220/9 (5)
Bile	D 15/7, D 33/7, D 55/3, 12, D 106/7, D 292/8 (6)

Tablo 2.3: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Bağlaçlar (Devamı)

Çün:gibi, mademki,çünkü (Develioğlu, 2023, s.179).	D 88/5, D 93/3, D 120/5 (3)
Çünkü	D 38/10 (1)
Da	D 10/5, D 11/1, D 19/4, 5, D 22/7, D 24/6, D 25/4, D 28/7, D 30/2, D 43/4, 12, D 45/1-10, D 52/9, D 56/15, D 57/16, D 58/19, 25, D 59/6, 12, D 60/13, 14, D 63/1, D 66/5, 9, D 67/5, D 70/4, 10, D 72/8, D 80/1, D 81/3, 6, 12, D 86/1, 2, D 90/2, 3, 5, 6, D 92/3, D 94/6, D 101/4, D 103/8, 11, 12, 14, D 107/2, 9, D 110/5, D 117/10, D 118/12, D 119/13, D 127/10, D 129/8, 9, D 130/6, 10, D 133/1, 3, 5, D 138/6, D 141/3, 6, 10, D 143/3, 4, 5, 6, D 155/7, D 171/7, D 173/1, D 179/4, D 186/8, D 212/1, 10, D 235/3, 7, D 246/3, D 252/3, D 259/6, 8, 10, D 280/1, 6, D 295/3, 7, D 340/5 (95)
Dahi	D 1/10, D 60/7, D 155/3, D 180/4, D 207/7, D 241/4 (6)
De	D 4/3, D 5/1, 7, D 8/3, D 10/5, D 12/8, D 14/1, 6, D 16/1, D 21/2, 8, D 22/6, D 27/1, 3, D 28/3, 9, D 35/5, D 40/6, D 50/8, 10, D 55/6, 14, D 56/14, D 57/10, D 58/22, 27, 30, D 59/9, 22, D 60/4, D 62/2, 9, D 63/10, D 64/4, D 66/7, D 68/8, D 69/1-9, D 70/8, D 80/1, 3, D 84/7, D 85/5, D 86/1, D 97/3, D 99/7, 8, D 103/2, D 107/10, D 108/1, 2, 5, 8, 16, D 111/2, 12, D 117/9, D 127/4, 8, D 128/2, 6, 7, D 133/5, D 134/4, D 137/1, D 142/2, D 146/1, 2, D 151/7, D 171/7, D 172/6, 9, D 175/1-5, D 178/5, 9, D 187/4, D 206/10, D 207/2, D 210/4, D 220/10, D 242/5, D 246/5, D 253/7, D 254/2, D 260/13, D 262/8, D 280/1-7, D 287/2, D 327/4, D 328/6, D 335/3, D 338/7, D 342/4 (109)
Eğer	D 32/6, D 41/6, D 48/1, D 59/25, D 74/1-8, D 75/2, 9, D 217/4, 5, 9, D 222/2, 3, D 298/1 (19)
Gâh... Gâh	D 4/3, D 165/3 (2)
Gene	D 15/1 (1)
Hâlbuki	D 52/6, 7, D 156/4, D 224/4, D 292/7 (5)
Hatta	D 236/2 (1)
Hele	D 35/20, D 99/7, D 343/13 (3)

Tablo 2.3: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Bağlaçlar (Devamı)

Hem	D 1/4, D 5/3, D 6/1, D 7/4, D 10/4, D 11/2, 10, D 12/5, D 13/7, D 14/6, D 15/5, 7, D 18/3, D 19/3, D 21/6, D 27/3, D 28/6, D 31/3, D 34/8, 9, 13, D 35/1, 6, D 36/3, 14, D 37/2, 5, 9, D 38/1, D 40/9, 11, D 42/3, 10, D 43/5, 6, D 49/4, 5, D 52/2, 4, 6, D 53/6, D 57/4, 21, 22, D 58/7, 11, 29, D 59/1, 14, 18, D 60/7, 12, 15, D 61/6, 7, D 63/4, D 65/8, 9, 10, D 67/3, 4, D 69/5, D 74/8, D 79/1, 2, D 84/5, D 86/7, D 88/4, D 90/3, D 91/5, D 92/6, D 94/11, D 96/2, 4, 5, D 97/3, D 99/2, 5, 6, 7, 8, D 101/3, 8, D 102/1, 5, 7, D 103/12, 14, D 104/5, D 105/4, 5, D 106/4, 5, D 108/7, D 109/5, D 112/3, D 114/3, D 115/5, D 118/2, D 120/1, D 122/3, D 125/1, D 126/4, 5, D 127/2, 6, 7, D 128/7, 9, 10, D 129/2, 3, D 131/9, D 132/1, D 138/1, D 140/6, D 142/5, D 143/2, D 150/5, D 152/2, 4, D 154/4, D 160/7, 8, D 162/4, D 163/1, 3, D 165/2, 4, 5, D 167/4, D 168/4, D 172/4, D 174/4, D 179/5, D 180/7, D 188/2, D 205/4, D 212/8, D 214/6, D 217/3, D 226/3, D 232/3, D 240/6, D 247/4, D 258/6, D 264/4, D 277/2, 7, D 284/3, D 296/6, D 304/5, D 312/4, D 325/3, D 335/3 (155)
Hem de	D 101/8, D 106/5, D 335/3 (3)
İle	D 5/1, D 12/6, D 14/4, D 20/4, D 27/8, D 40/10, D 41/5, D 45/2, 6, D 48/6, D 56/11, D 57/5, 14, D 58/16, D 67/5, D 75/4, D 83/8, 10, D 84/3, D 90/8, D 91/6, D 92/5, D 96/4, D 102/8, D 104/6, 7, 8, D 108/7, D 109/3, 5, D 114/2, D 117/10, D 121/8, D 125/5, D 126/8, D 128/7, D 129/2, D 130/8, D 141/6, D 144/8, D 145/11, D 159/4, D 162/3, D 172/5, D 176/2, D 187/8, D 200/1, D 214/2, D 225/3, D 227/5, D 239/7, D 248/ 2, D 273/2, D 281/7, D 285/3, D 287/2, 6, D 293/3, D 297/4, D 298/5, D 301/6, D 306/7, D 328/5, D 343/1 (64)
İllaki	D 149/1, 5, D 133/3, D 155/7 (4)
Ki	D 1/4, D 8/6, 7, 8, D 13/6, D 17/1, 3, D 20/2, D 35/1, D 36/6, D 38/2, 13, D 39/5, 6, 7, D 42/5, D 43/2, D 45/1, D 52/4, D 54/4, D 55/5, D 58/18, 30, D 59/4, 5, 11, D 62/2, D 64/2, D 68/7, D 72/8, D 83/1, 3, 4, 5, 6, 7, D 84/6, D 88/3, D 92/1, D 93/6, D 94/2, D 100/6, 9, D 101/1, D 102/1, D 104/6, D 107/9, D 108/7, D 110/8, D 111/6, 8, D 116/7, D 120/1, 7, D 122/7, 9, D 124/4, 6, 7, D 127/8, D 130/4, D 133/3, D 136/2, D 137/1, 2, D 139/7, D 140/4, D 141/4, 8, D 142/6, D 146/3, D 152/2, 6, D 155/5, D 167/6, D 169/5, D 171/6, D 175/5,

Tablo 2.3: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Bağlaçlar (Devamı)

	D 177/6, D 202/8, D 207/5, D 215/3, D 219/5, 6, D 220/4, 10, D 227/2, D 228/5, D 230/7, D 232/4, D 236/1, D 238/2, D 243/3, D 247/1, 2,6, D 254/5, D 263/1, D 265/4, D 266/7, D 269/6, D 271/4, D 275/6, D 279/6, D 284/6, D 285/2, D 286/3, D 288/5, D 295/8, D 296/1-6, D 307/4, D 313/2, 4, D 317/3, 6, D 330/3, 4, D 332/6, D 334/4, D 337/3 (125)
Kim bilir	D 120/3, D 124/4 (2)
Leyk	D 120/1 (1)
Meğer	D 111/3 (1)
Sanki	D 79/6 (1)
U	D 1/1, 5, D 20/5, D 36/5, 7, D 37/6, D 41/7, D 46/10, D 58/22, D 77/5, D 80/1, D 98/1, D 103/2, 7, D 105/5, D 106/4, 8, D 107/2, 11, D 120/5, D 123/2, D 129/4, D 131/5, 10, D 136/2, D 138/3, D 151/2, D 153/7, D 158/1, D 165/4, D 168/1, D 172/3, D 178/1, D 184/8, D 185/2, D 186/10, D 189/5, D 190/5, D 191/1, D 197/3, D 202/3, D 205/7, D 208/3, 6, D 209/5, D 214/5, D 231/1, D 234/7, D 244/5, D 256/3, D 268/2, D 271/1, D 274/2, D 280/3, D 289/4, D 290/4, D 291/3, D 296/3, D 297/1, D 302/4, D 309/4, D 310/4, D 314/4, 6, D 316/1, D 317/3, D 321/1, 5, D 325/6, D 329/2, D 333/1, D 340/7, D 343/15 (73)
Ü	D 2/8, 11, D 6/9, D 8/7, D 9/2, D 11/4, D 13/1, 8, D 19/3, D 27/5, D 28/2, 8, D 30/5, D 35/1, D 36/1, 8, 14, D 37/ 1-13, D 39/1, 8, D 45/8, D 46/3, 4, 8, 10, D 49/7, D 55/2, D 57/19, 29, D 59/26, D 65/5, D 66/1, D 67/8, D 71/4, D 72/2, D 73/2, 4, D 75/3, D 76/ 5, D 79/2, D 80/1, 2, 3, D 84/1, D 86/2, D 94/15, D 97/4, 8, D 101/8, D 107/12, D 108/8, D 109/3, D 110/9, D 111/2, 8, 10, D 112/7, D 114/1, D 116/2, 8, D 118/1, 7, 13, D 120/8, D 121/8, D 122/5, D 124/5, D 125/7, D 130/2, D 131/4, 10, D 133/3, D 136/5, 6, D 138/4, D 139/4, D 145/4, D 151/1, D 154/4, 7, D 155/3, 4, D 159/5, D 166/6, D 167/5, D 172/6, D 174/3, 6, D 176/2, 3, D 178/2, D 180/2, 7, D 182/4, D 184/6, D 190/2, D 193/1, 7, D 201/5, D 202/1, D 204/6, D 205/1 D 208/10, D 209/6, D 211/1, 7, D 212/ 2, D 214/4, 217/1, D 219/2, D 220/7, D 222/5, D 225/1, 3, 7, D 231/2, 4, D 239/3, D 240/7, D 242/8, D 243/6, D 244/7, 8, D 245/1, 2, D 246/2, D 248/1,10, D 251/5, 257/2, D 258/5, D 259/1, 7, D 260/7, D 264/4, 5, 10, D 266/3, D 271/3, D 272/4, D 273/2, 3, D 274/4, 6, D 276/2, 7, D 277/1,

Tablo 2.3: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı’nda Bağlaçlar (Devamı)

	D 280/1, D 283/6, D 284/5, D 285/5, D 287/4, D 291/2, 4, D 292/1, D 299/2, 4, 6, D 301/1, D 302/1, D 305/4, D 306/4, 7, D 310/4, 6, D 314/3, D 315/7, D 321/8, D 324/1, D 325/2, D 327/5, D 328/6, D 330/2, 3, D 331/3, 6, D 333/5, D 334/1, D 335/1, D 338/5, D 340/3, D 343/5 (193)
Ve	D 17/2, 5, D 22/2, D 46 /9, D 48 /8, 9, D 53/1, D 58/29, D 60/10, D 62 /4, D 66/2, D 67/2, D 70/5, D 74/8, D 82/2, D 86/3, D 87/5, D 89/2, 5, D 93/6, D 119/4, D 132/3, D 143/5, D 146/5, D 149/5, 6, D 153/6, D 156/3, D 179/5, D 185/7, D 187/6, D 205/7, D 211/6, D 221/4, D 223/1, 8, D 237/5, D 239/2, D 242/8, D 266/4, D 274/3, D 275/6, D 276/6, D 279/1, D 313/2 (45)
Velâkin	D 68/1, 6, 7, D 113/5, D 143/1, D 145/7, D 128/3, D 206/12 (8)
Ya Ya	15/4 (1)
Yahut	D 316/3, D 319/6 (2)
Yani	D 15/5, D 25/5, 8, D 34/5, 9, D 46/7, D 47/11, D 50/2, D 56/5, D 57/12, 20, 21, D 58/13, 20, 22, D 59/11, D 60/5, D 68/3, D 101/4, D 141/3, D 172/ 8, D 217/8, D 224/7, D 234/7, D 235/6, D 261/4, D 319/3 (27)
Yine	D 20/3, D 22/8, D 28/1, D 34/16, D 64/9, D 65/10, D 82/1, D 107/3, D 128/8, D 130/3, D 145/1, D 190/8, D 230/8, D 293/1 (14)
Yohsa	D 7/7 (1)
Yoksa	D19/6, D 34/6, D 55/14, D 317/4 (4)
Zaten	D 333/2, D 273/8 (2)

Yazarın en sık kullandığı Farsça bir bağlaç olan “ve” manasına gelen “u/ü” bağlacı divanda (266) kez kullanılmıştır. Bu bağlaç en az iki veya daha fazla sözcüğü, cümleyi birbirine bağlayarak birleştirme görevinde kullanılmıştır. Aşağıdaki şiirleri buna örnek olarak verebiliriz:

Aşk elinden hâle eren

Gönül gülşanına giren

Leyl ü nehâr Allah diyen

Gelsin beraber diyelim (D 39/1)

Tahtugâh-ı nûr Süleyman köşküne bizler girer
Kevkeb ü şems ü kamerden gayri bize gün erer
Gökte şems ile kameri cümle âlemler görer
Leyse'nin haberi mahzûf illâ îsimdir kalan (D 109/3)

Girmişsin mezketin cilâdârına
Bakmazdım dünyanın kıyl u kaline
Şimdi düştün Erzincan'ın yoluna
Gönül nişângâhı çağırdı seni (D 329/2)

Ağlar Baba Divanı'nda kullanım sıklığı bakımından bir diğer bağlaç “de/da” bağlacıdır. “De/da” bağlacı “u/ü” bağlacından sonra en sık kullanılan bağlaçtır. Bu bağlaç şiirlere eşitlik, neden-sonuç, pekiştirme, birliktelik anlamı vermektedir. “De/da” bağlacı (204) defa divanda kullanılmıştır. “De ve da” bağlacının geçtiği şiirlerden birkaçı aşağıda verilmiştir:

Hazreti İsa'dan rumûzu vermiş
Sure-î Meryem'in bahsinde açmış
Ulvîden gelmiş de ulvîye gitmiş
Noktayı bilenler bulur Allah'ı (D 60/4)
Ağlar Baba sözü söyler burhândan
Ağladı delili buldu Kur'ân'dan
Yazdı kitâbını dört fûnûn bâbdan
Bize de yaz deyu fermânın verdi (D 151/7)
Ailen feeğna Allah buyurdu
Eğnâ'ya erenler mahabbet buldu
Eşeddu hubben lillah âbın doldurdu
Ziyâde muhabbet alın da gidin (D 252/3)

Diğer bağlaçlara baktığımızda kullanım sıklıkları şu şekildedir: hem (155), ki (125), ile (64), ve (45), yani (27), amma (23), eğer (19), yine (14), velâkin (8), bile (6), dahi (6), belki (5), hâlbuki (5), yoksa (4), illaki (4), hem de (3), hele (3), çün (3), kim bilir (2), gâh... gâh (2), yahut (2), zaten (2), ama (1), çünkü (1), gene (1), hatta (1), meğer (1), leyk (ama, fakat, lakin) (1), sanki (1), ya... ya (1), yohsa (1) defa divanda kullanılmıştır.

2.4. Ünlemler

Ünlem kavramını; sinirlenme, öfkelenme, merhamet, şaşkınlık, korku ve heyecan gibi birdenbire meydana gelen duyguları ifade etmeye yarayan sözcükler olarak ifade edebiliriz.

Osman Göker ünlemle ilgili olarak: “Ünlem işareti; aşırı duygu, heyecan, sevinç, keder, acı, nefret, coşkunluk, şaşma gibi ifadeleri anlatan cümlelerden sonra kullanılır” (Göker, 1996, s. 244) diye belirtmiştir.

Ünlem işareti; sevinç, kıvanç, acı, korku, şaşma gibi duyguları anlatan cümlelerin sonuna konur (TDK, 1996, s. 59).

Genellikle tek başına anlamı olmayan, ancak seslenmeleri; korku, sevinç, şaşkınlık, acıma gibi ruh hallerini; yasaklama, tasdik, gösterme gibi hususları ifade eden kelime türü. Ör. ey!, ya!, hey!, ayy!, aman!, oh!, yaşa!, yaa!, olamaz!, vah vah!, yazık!, dur!, koşma!, peki!, hayhay!, aha!, işte!, tee! ifâdelerine yer vermiştir (Topaloğlu, 1989, s.149).

Ayrıca Zeynep Korkmaz, Türkiye Türkçesi Grameri Şekil Bilgisi eserinde ünlemlerle alakalı olarak: “aa, aboo, aferin, anam, aşk olsun, ay, ayol, arkadaş, be, bre, başüstüne, cart, ee, eh, ey, eyvah, hâh, haydi, hayır, hey, hişt, hoppala, hoş, huu, ooh, ohaa, işte, of, pekâlâ, peki, pist, sakın, şşşt, tüh, vah, varol, vay, yaa, yahu, yaşa, yazık, yoo, yuh, hay hay, of be, sakın ha, gelsene, tövbe tövbe, tüh be, yeter be, cıbıl cıbıl, çat pat, horr, çatır çatır, dangıl dungul, fokur fokur, gümbür gümbür, mışıl mışıl, şakır şukur, pisipisi vb. söz içinde tek başına kullanımlarının yanında, bir ad ögesi ile birleşerek ünlem grubu da oluştururlar” (Korkmaz, 2014, s. 961-962) diye ifade etmiştir.

Araştırmamızın sonuçları, Ağlar Baba Divanı'nda önemli sayıda ünlem ifadesinin var olduğunu göstermiştir. Bu ifadelerin dilbilimsel özellikleri ve divanda yer aldıkları

sıklık divan numaraları ile birlikte aşağıdaki tabloda sistematik bir şekilde sıralanmıştır. Bu veriler, divandaki dil kullanımının daha iyi anlaşılmasına katkıda bulunacaktır.

Tablo 2.4: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Ünlemler

Âh	D 58/22, D 120/5, D 149/6, D 176/2, D 214/5, D 247/5 (6)
Âmân/aman/eman	D2 /2-5, D 4/5, D 7/1-7, D 8/4, 6, D 10/1-9, D 11/5, D 11/5, 9, D 12/2, 8, D 16/3, D 18/1, D 25/8, D 28/1, 2, D 30/4, 5, 8, D 31/1, D 32/7, D 34/17, D 35/2-22, D 37/1, 5, D 41/1, 53/9, D 55/13, D 57/29, 30, 31, D 58/21, D 59/10, 22, D 67/9, D 85/7, D 96/1-7, D 107/13, D 116/1, D 121/9, D 166/5, D 168/5, D 186/6, D 187/10, D 193/1, D 228/1, D 233/1, D 235/7, D 251/2, D 257/3, D 271/1, D 279/6, D 283/4, D 286/2, 5, D 291/6, D 320/6 D 341/1 (100)
Destur	D 166/1 (1)
Ey	D 4/1, 5, 7, 8, D 5/1, D 6/2, D 9/3, D 10/1, D 12/1, 3, 7, D 13/1, D 16/3, D 17/1-6, D 19/4, 5, 6, D 22/6, 9, D 24/4, D 25/5, D 27/1, 2, D 29/1, 2, D 31/6, D 32/1, D 35/2, D 36/10, D 40/11, 14, D 41/1, D 47/1, D 52/9, D 53/9, D 55/10, D 56/3, 7, D 57/29, 30, D 58/1,18, D 59/1, D 62/4, D 64/1, D 66/7, D 67/9, D 69/1, D 70/8, D 77/1, D 80/1-10, D 86/1, D 90/4, D 96/1, D 100/1, D 102/1, D 103/6, D 105/1, D 116/1-8, D 119/1, D 121/1, D 133/4, D 135/9, D 137/6, D 145/3, 7, 11, D 160/1, D 165/1, D 168/1, 2, D 170/1, D 178/1, D 179/9, D 186/1, 9, D 189/1, D 201/8, D 203/1, D 214/6, D 222/1, 6, D 235/1, D 247/3, 4, 7, D 248/1, D 252/1, D 254/5, D 256/8, D 259/4, 5, D 261/1-10, D 265/1, D 267/1, D 269/1, D 272/3, 6, D 275/1, D 277/3, D 280/7, D 281/8, D 282/1, D 284/1, D 286/1, D 291/1, D 292/1, D 294/1, D 295/1, D 304/1, D 309/1, D 310/1, D 314/ 2, 6, D 316/5, D 327/1, D 328/1, D 333/4, D 337/1, D 340/2, D 343/9, 17, 25, D 344/1 (154)
Eyvah	261/6 (1)
Sakın	D 4/7, D 6/4, 6, 8, D 9/1, D 10/1, D 11/3, D 13/3, 8, D 16/3, D 18/1-10, D 36/3, 11, D 57/5, D 69/9, D 121/1, D 290/1, D 341/4 (27)
Vah/Vâh	D 58/22, D 107/9, D 120/5, D 149/6, D 176/2, D 214/5, D 247/5, D 261/7 (8)
Yâ	D 2/6-10, D 12/7, D 28/1-9, D 31/5, D 34/8, D /38/1-8, D 50/4, D 53/3, D 58/20, D 59/20, D 90/1, D 95/3, D 97/8, 9, D 100/9, D 107/3, D 108/4, D 111/2, D 129/6, D 138/1-6,

Tablo 2.4: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı’nda Ünlemler (Devamı)

	D 140/2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, D 145/7, D 149/2, D 154/8, D 158/3, D 161/1-8, D 168/2, 3, 5, D 169/4, 6, D 190/3, D 200/2, 7, D 208/10, D 259/1-8, D 277/5, D 286/3,5, 6, D 313/5, D 316/1-6, D 328/1-6 (97)
Yeter	D 30/9, D 286/6 (2)

Yazarın en sık kullandığı “ey” ünlemi divanda (154) kez kullanılmıştır. Bu ünlem Bayburtlu Ağlar Baba Divanı’nda her tür varlığa sesleniş ve uyarı niyetiyle yapılmıştır. Ağlar Baba divanında “ey” ünlemi geçen şiiirlerden bazıları aşağıda verilmiştir:

Et ibâdet ihsân içre güya ki Allah’ı gör

Bizzât Hakk’ı göremezsın yani Allah seni gör

Misbâh-ı zücâc câmindan hikmet-i tecelli gör

Misbâh eyle kalb şüşesın al tecellî ey gözüm D 116/7)

Gel ey gönül sen Hudâ’yı seversen

Sakın nâdânın teline dokunma

Belki anın kalbi misbah-ı câmdır

Câmını kırıp cânâna dokunma (D 121/1)

Ey zâkiri ezkâr zikrini kesme

Aman ağla yalvar hidâyet iste

Gaflet ile geçip kadere küsme

Yehdî men yeşâu illâ hû’ya bak (D 333/4)

Ağlar Baba Divanı’nda kullanım sıklığı bakımından bir diğer ünlem “âmân/aman/eman” ünlemidir. “Âmân/aman/eman” ünlemi “ey” ünleminden sonra en sık kullanılan ünlemdir. Bu ünlem şiiirlere korku, şaşma, uyarma, rica etme ve yardım anlamı vermektedir. “Âmân/aman/eman” ünlemi (100) defa divanda kullanılmıştır. Aşağıdaki şiiirleri “Âmân/aman/eman” ünlemine örnek olarak verebiliriz:

Ey gönül sen sakın havadan uçma

Kuzgun tuyûr gibi lâşeye düşme

Ekl eder ecnebî sen aman şaşma

Tevâzu lezzeti koymuyor beni (D 16/3)

Bu âyet sırrını dâima gözet

Mihmândâr ol aman firâşın düzelt

Dil kasrına gelen dildârı gözet

Aç dil kapısını illâ Allah de (D 85/7)

Sancı ecel kâsesinden içirme

Îmânsız Kur'ân'sız aman göçürme

Lâîn Şeytan zehr-i mârın içirme

Kevser kadehiyle çift melek yolla (D 286/2)

Diğer ünlemlere baktığımızda kullanım sıklıkları şu şekildedir: yâ (97), sakın (27), vah/vâh (8), âh (6), yeter (2), destur (1), eyvah (1) defa Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda geçmektedir.

2.5. Zıt Anlamlı Kelimeler

Zıt anlamlı kelimeler, aynı zamanda karşıt anlamlı kelimeler olarak da adlandırılan dilbilimsel bir kavram, birbirine tamamen zıt anlama sahip iki ayrı kelimenin bir araya gelmesi ile oluşur. Her kavramın bir zıt anlamlısı bulunmayabilir, ancak var olan zıt anlamlı kelimeler, birbirinin tam karşıtı olan anlamlara sahip kelimeleri ifade eder. Bu tür kelimelerin örnekleri arasında "sıcak" ve "soğuk", "ileri" ve "geri", "aşağı" ve "yukarı" gibi ifadeler yer alır. Zıt anlamlı kelimeler, dilin zenginleşmesine, duygu ve düşüncelerin daha etkili söylenmesine ve ifade olanaklarının genişlemesine olanak sağlar.

Yazarlar ifadelerinin daha güçlü ve daha etkili olması düşüncesiyle böyle bir yola başvurmaktadırlar. Bu hususta Günay Karaağaç; “Zıtlıklar, anlatımda öne çıkarılmak istenen duygu ve düşüncenin vurgulanmasında etkili bir söyleyiş sağlarlar” (Karaağaç 2013, s. 364) diye ifade etmektedir. Ağlar Baba da divanında, ifadelerinin daha etkili bir şekilde iletilmesini sağlamak amacıyla, çeşitli zıt anlamlı kelimelere sıkça yer vermiştir kanaatindeyiz. Ağlar Baba'nın kaleme aldığı divanda yapılan analiz neticesinde tespit

edilen zıt ifadelerin divan numaraları ve kullanım sıklıkları, aşağıdaki tabloda detaylı bir şekilde sunulmuştur:

Tablo 2.5: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Zıt Anlamlı Kelimeler

Ağla- gül	D 1/1, D 25/9, D 110/11, D 144/1, D 181/3, D 238/7, D 263/2, D 295/7 (8)
Âil-eğna	D 89/6, D 110/10, D 119/7, D 137/2, D 177/5, D 201/2, D 205/4, D 239/4 D 258/3, D 280/2, D 287/4, D 303/5, D 313/6, D 328/5, D 329/3, D 332/2 (16)
Ak-kara	D 331/5 (1)
Arz- semâ	D 83/8, D 114/3, D 141/6, D 145/11, D 178/5 (5)
Az-çok	D 1/6 (1)
Bâtın- zâhir	D 12/4, D 150/5, D 200/10, D 229/5, D 328/6 (5)
Cennet-cehennem	D 139/1, D 174/4, D 196/2, 4, D 287/1, D 313/3 (6)
Dert - derman	D 8/1, D 84/1, D 119/3, D 144/6, D 145/10, D 150/1, D 152/2, D 159/5, D 174/2, D 177/1, D 196/1, 5, 7, D 198/6, D 224/3, 4, D 226/2, D 238/7, D 247/8, D 251/2, D 269/3, 4, D 270/1, D 281/1, D 293/1, 5, D 295/8, D 329/6, D 331/1, D 332/7, D 338/2, D 339/5, D 344/2 (33)
Esrar- izhar	D 180/11 (1)
Ezaf-akva (güçlü- zayıf)	D 114/2 (1)
Fâni-bâki	D 109/1, D 169/3 (2)
Fâni-bekâ	D 214/2 (1)
Gece-gündüz	D 27/7, D 54/8, D 57/30, D 134/5, D 148/3, D 217/8 (6)
Hasenât-seyyiât	D 74/7 (1)
Hayır-şer	D 214/2, D 327/3 (2)
Kavî-az'af	D 169/4 (1)
Kız-oğlan	D 343/12 (1)
Kübrâ-suğra	D 114/8 (1)
Leyl- nehâr	D 2/10, D 13/1, D 13/8, D 27/5, D 28/2, D 30/5, D 35/1, D 36/8, D 37/1-13, D 39/ 8, D 46/3,4, D 57/29, D 71/4, D 79/2, D 83/10, D 97/8, D 107/12, D 108/18, D 118/13, D 136/6, D 167/5, 6, D 193/1, D 212/2, D 217/1, D 219/2, D 220/7, D 222/5, D 240/7, D 276/2, D 291/4, D 292/1, D 315/7, D 321/8, D 328/6 (48)
Mader-peder	D 83/1 (1)
Maşrık- mağrıp	D 83/9, D 141/5 (2)
Mümin- müminât	D 105/3, D 106/7, D 180/10 (3)
Önce-sonra	D 229/4 (1)
Ratb- yâb	D 45/2, D 200/1 (2)

Tablo 2.5: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Zıt Anlamalı Kelimeler (Devamı)

Rûz- şeb	D 8/7, D 19/3, D 45/8, D 49/7, D 55/2, D 67/8, D 72/2, D 76/5, D 84/1, D 110/9, D 112/7, D 118/7, D 120/8, D 121/8, D 124/5, D 139/4, D 145/4, D 155/3, D 166/6, D 201/5, D 202/1, D 205/1, D 211/7, D 251/5, D 272/4, D 284/5, D 291/2, D 299/6, D 305/4, D 308/2, D 310/6, D 317/3, D 327/5, D 331/6 (34)
Rûz-gece	D 308/1 (1)
Sağîri- kebîr (küçük – büyük)	D 10/8 (1)
Sağ-sol	D 187/10, D 215/8 (2)
Sayf-şitâ (yaz-kış)	D 83/9 (1)
Suâl cevap	D 82/6, D 99/8, D 195/5 (3)
Şab-pir	D 330/3 (1)
Şark-garp	D 172/5, D 234/5 (2)
Ulvi-süflî	D 106/6, D 217/4 (2)
Vahdet- kesret	D 13/3, D 28/8, D 67/8, D 90/9, D 114/1, D 166/4, D 187/7, D 193/1, 3, D 202/1, D 205/1, D 222/4, D 290/3, D 291/2, D 305/2, D 327/1 (16)
Yer- gök	D 15/6, D 125/6, D 170/4, D 206/11, D 237/1, D 296/6, D 337/3, D 343/18 (8)

Şairin divanında en sık kullandığı zıt ifade Arapça “leyl-nehâr” “gece-gündüz” ifadesidir. Şair, divanında (48) defa bu ifadeyi kullanmıştır. Divanda “leyl-nehâr” “gece-gündüz” ifadesi geçen şiirlerden birkaçı aşağıda verilmiştir:

İşte ru‘yet budur ey mü’min anla

Leyl ü nehâr fi’lin namaza bağla

Kıl namazın aman kazaya koma

Beş vakit namazı biz edâ edek (D 57/29)

Gel aldanma aman dünya mülküne

Dön Allah'a leyl ü nehâr Allah de

Kır kesret âlemin ra’fet şişesin

Gir vahdet câmina illâ Allah de (D 193/1)

Şairin diğer en sık kullandığı zıt ifade Farsça “rûz-şeb” “gündüz-gece” ifadesidir. Şair divanında (34) defa bu ifadeyi kullanmıştır.

Ağlar Baba misbâh köşkünü tanı

Ke-mişkât sahibi davet et anı

Rûz ü şeb ayık ol mihmânın tanı

Ol şebın zârına mihmândâr yazmış (D 112/7)

Arşın bâlâsında bildim kalemi

Rûz ü şeb dilimde binbir kelâmı

Ağlar Gülmez terk eyledi âlemi

Al-yeşil mihrâbda himmet dediler (D 166/6)

Diğer zıt ifadelere baktığımızda kullanım sıklığı şu şekildedir: dert-derman (33), vahdet-kesret (16), âil- eğna (16), ağla-gül (8), yer-gök (8), cennet-cehennem (6), gece-gündüz (6), bâtın-zâhir (5), arz-semâ (5), suâl-cevap (3), mümin-müminât (3), hayır-şer (2), maşrik-mağrib (2), fani-bâki (2), ratb-yâb (2), ulvi-süflî (2), sark-garp (2), sağ-sol (2), az-çok (1), esrar-izhar (1), ezaf-akva (1), fani- bekâ (1), hasenât-seyyiât (1), kübrâ-suğra (1), kavî-az’af (1), kız-oğlan (1), mader-peder (1), sağıri-kebîr (1), rûz-gece (1), ak-kara (1), önce-sonra (1), sayf-şita (1), şab-pir (1) şeklinde divanda geçmektedir. Bayburtlu Ağlar Baba Divanı’nda geçen zıt anlamlı kelimelerden oluşan örnek şiirlerden birkaçı aşağıda verilmiştir:

Bugün vahdet şehrin câmını kırdık

Kesret-i fercâmda kararımız var

Rûz ü şeb gönlümüz gül-i gülzârda

Bunda bülbül gibi figanımız (D 202/1)

Sırr-ı fetahnâ’dan himmeti gözle

‘Âilden geç şehr-i egnâyı izle

Nişângâh gülünden mir’âti gözle

Hayy ol Allah ile hayy gecelerde (D 239/4)

2.6. Eş Anlamlı Kelimeler

Genel itibarıyla eş anlamlı bir diğer ifadeyle anlamdaş kelime, yazılış ve okunuşları birbirinden farklı ancak anlam bakımından aynı veya yakın anlama sahip kelimelerdir. Eş anlamlı sözcükler birbirinin yerine kullanılabilir. Ancak eş anlamlı sözcükler her ne kadar birbirlerinin anlamını karşılarsa da cümlede birbirlerinin yerine kullanıldığı zaman anlam bakımından bir daralma veya bozulma olabilir. Çünkü her bir kelime, belirli bir bağlamda veya cümle içinde farklı nüanslar içerebilir. Doğan Aksan bu hususta: “Eş anlamlı ya da anlamdaş dediğimiz ögeler, adları her ne kadar eş anlamlı ise de birbirinin tam eşi anlamına gelmezler” (Aksan, 1974, s. 1). Şeklinde bir açıklamayla görüşümüzü destekler nitelikte bir ifade kullanmıştır. Ağlar Baba'nın divanında, dilin zenginleştirilmesi ve anlatımın güçlendirilmesi amacıyla eş anlamlı kelimelere oldukça sık yer verilmiştir. Bu çalışmada Ağlar Baba Divanı'nda kullanılan eş anlamlı kelimelerin bir listesi oluşturulmuş ve aşağıdaki tabloda sunulmuştur. Bu tablo, şairin dil kullanımının inceliğini ve kelime seçiminin çeşitliliğini ortaya koymaktadır.

Tablo 2.6: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Eş Anlamlı Kelimeler

Adl-adâlet	D 340/3 (1)
Afitab-şems	D 338/5 (1)
Ağlama-bükâ	D 22/4, D 172/6 (2)
Ahd-mîsâk	D 107/2, D 129/4 (2)
Akl-ukûl	D 184/ (1)
Andelip-bülbül	D 161/82, D 257/2, D 322/1, D 330/8, D 344/5 (5)
Asdikâ-sâdik	D 130/1 (1)
Asel-bal	D 300/2 (1)
Aşıyan-yuva	D 137/6 (1)
Avdet-ircîî	D 277/4 (1)
Ay-sehr	D 25/3 (1)
Bahçe-ravza	D 172/7, D 296/3 (2)
Bakir-bıkr	D 307/2, D 343/8 (2)
Baykuş-bûm	D 283/5 (1)
Cam-zücac	D 116/4, D 121/3, D 124/2 (3)
Cebel-dağ	D 135/2, D 145/8 (2)
Çalab-Allah	D 144/2 (1)
Deniz -bahir	D 7/1,3, D 224/ 6 (3)

Tablo 2.6: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Eş Anlamlı Kelimeler (Devamı)

Düşman-adû	D 18/1 (1)
Ezkâr-zikir	D 333/4 (1)
Fuâd-kalp	D 111/10 (1)
Fütûh-feth	D 207/3 (1)
Gam-elem	D 176/6, D 236/6 (2)
Gani-çok	D 1/1 (1)
Gece-leyl	D 6/3, D 309/1 (2)
Gedâ-fakir	D 131/5, D 182/4, D 195/7 (3)
Geşt-gûzar	D 176/2 (1)
Gıybet-zem	D 57/17 (1)
Gizli-esrar	D 11/1, D 132/3, D 219/1 (3)
Gülistan-gülşan	D 172/9, D 176/1(2)
Gülzâr-gülşan	D 191/1 (1)
Günah-zenbim	D 100/2, 3, 6, 7 (4)
Hayâ-utanma	D 190/7 (1)
Hazret-i Mevlâ-Çalab	D 69/2 (1)
Hubb-muhabbet	D 130/5, D 203/5, D 205/1 (3)
Hüccet-delil/ispat	D 144/6, D 184/8, D 199/7, D 304/3 (4)
İhtâm-hatim	D 312/2 (1)
İtmâm-ikmâl	D 312/1 (1)
Kabir-sin	D 21/6, D 99/7, D 102/9, D 187/8 (4)
Kanat-per	D 67/7 (1)
Kapı-bâb	D 60/7, D 68/3, D 76/2, D 104/3 (4)
Kâr-kisb	D 57/5, D 115/2, D 154/4, D199/3, D 225/4, 7, D 264/4, 10, D 297/4, D 343/5 (10)
Kebeş-koç	D 200/9 (1)
Keşti-gemi	D 4/2, D 105/10, D 109/8, D 143/3, D 223/2, D 288/2, D 326/2, D 341/5 (8)
Kevkeb-necim/nücüm	D 160/5 (1)
Kızb-kazib	D 146/3 (1)
Kur'an-Burhan	D 65/7, D 151/7 (2)
Kur'an-Furkan	D 102/5, D 132/3 (2)
Kurban-udhiyye-zebih	D 58/5,6, D 58/17 (3)
Leşker-asker	D 343/13 (1)
Mahbûb-habîb	D 90/8 (1)
Makber-kabir	D 182/6, D 195/6, D 286/6 (3)
Mekân-yer	D 221/3 (1)
Mevc-emvâca	D 45/10 (1)

Tablo 2.6: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Eş Anlamlı Kelimeler (Devamı)

Meyve-semer	D 104/5 (1)
Mezhép-tarık	D 163/2 (1)
Mişbâh-mişkât (kandil, ıfık)	D 115/3, D 116/6, 7, D 138/1, D 299/3 (5)
Mûr-neml	D 84/2 (1)
Mücellâ-cila	D 268/3, D 270/3, D 294/3, D 296/4, D 297/7, D 303/9 (6)
Mürgi-kuş	D 72/5, D 248/7, 256/8 (3)
Müstakim-doğru	D 195/3 (1)
Namaz-salât	D 57/21, 22, 23, 26, 27 (5)
Nar-ateş	D 110/5 (1)
Nebi-mürsel	D 87/6 (1)
Nevm-uyku	D 160/7 (1)
Nutk-kelâm	D 213/9 (1)
Oğul-ibn	D 58/15 (1)
Recm-taş atma	D 200/5 (1)
Ruh-ervâh	D 83/6, D 101/3, D 111/4 (3)
Rüsvâ-rezil	D 199/2 (1)
Saki-kadeh	D 67/1 (1)
Sınık-kırık	D 167/3 (1)
Sıraç-kandil	D 78/6 (1)
Şan-şöhret	D 194/7, D 333/5 (2)
Şeb-gece	D 308/2 (1)
Şecer-eşçar	D 111/9 (1)
Şek-şüphe	D 209/7 (1)
Şeytan-iblis	D 139/5 (1)
Şule-ıfık	D 120/8 (1)
Tevbe-istiğfar	D 56/13, 15 (2)
Tevfik-himmet	D 1/1 (1)
Tuyur-kuş	D 122/7 (1)
Urûç-mî'raç	D 189/9 (1)
Usanmak-ibâ etmek	D 27/1(1)
Uzlet-terk	D 86/8 (1)
Vâkıâ-vukûâ	D 127/3 (1)
Yaya-yürüme	D 27/2 (1)
Yular-zimâm	D 296/1 (1)
Zeban-dil	D 1/9, D 14/8, D 72/1, D 91/10, D 115/4, D 155/7, D 158/7, D 239/6, D 257/5, D 281/4, D 294/5 (11)

Tablo 2.6: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı’nda Eş Anlamlı Kelimeler (Devamı)

Zehir-ağu	D 331/2 (1)
Zevî’l ukûl-Ülû’l elbâb	D 53/8, 9 (2)

Yazarın en sık kullandığı eş anlamlı kelimeler “Zeban-dil ” kelimelerdir. Divanda (11) kez kullanılmıştır. İkinci olarak “Kâr-kisb” kelimelerdir. Bu kelimeler ise divanda (10) kez kullanılmıştır. Diğer eş anlamlı kelimelerin şiirde kaç kez kullanıldıklarına dair bilgiler yukarıdaki tabloda yay ayrıç içinde verilmiştir. Bayburtlu Ağlar Baba Divanı’nda geçen eş anlamlı kelimelerden oluşan örnek şiirlerden birkaçı aşağıda verilmiştir:

Cihet-i sitteden hâlî olan var

Ol kılar cihânı gün ile envâr

Karanlık gecede neml’i gören var

Yer altında mûr’u görene yalvar (D 84/2)

Çıkılmaz deryâ gafletin bahri

İçirir insana öd ağu zehri

Kasrında yapamaz la-mekân şehri

Bahrin keştibanın bulmamış olmaz (D 331/2)

Ay Gün’e der leşkerimi çekerim

Yüz bin nûr askeri peşen tökerim

Bir nûrun var lokma lokma ederim

Hele kavga edek gör halin nice (D 343/13)

Gel gülzâr-ı sabâ ulaş kervâna

Sor ki benim anda katarım var mı?

Herkes zimâmını almış yediyor

Sor ki benim anda yularım var mı (D 296/1)

2.7. Tamlamalar

Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda en az iki kelimededen oluşan çok sayıda Arapça ve Farsça tamlamalara rastlanmaktadır. Bu tamlamalar şiire ahenk ve estetik katmaktadır.

2.7.1. Farsça Tamlamalar

Divan edebiyatı ve halk edebiyatında şairler, eserlerinde tamlamaları sıkça kullanmışlardır. Ağlar Baba Divanı'nda da bu kullanımın belirgin şekilde görüldüğü söylenebilir. Şairlerin esas amacı, şiirlerinin estetik ve etkileyici olmasını sağlamaktır ve bu amacı gerçekleştirmek için Farsça kökenli kelimeler ve tamlamalara başvurmaktadırlar. Farsça tamlamalar, şairlerin duygularını ve düşüncelerini şiirsel yönden ifade etmede önemli bir unsur olarak değerlendirilmektedir. Şairin şiirsel yaratım sürecinde Farsça tamlamalar duyguların ve düşüncelerin etkili bir şekilde aktarılmasını sağlamaya yardımcı olmaktadır. Bu nedenle şairlerin Farsça tamlamaları şiirlerinde kullanması, divan şiirinin dil yapısını ve estetik özelliklerini zenginleştirmektedir.

Farsça tamlamalarla alakalı olarak Volkan Karagözlü: “Farsça tamlama, tamlanan ve tamlayan arasında tamlama ilişkisini sağlayan gramer unsuru izafet kesresiyle yapılan tamlamadır. Tamlanan kelimenin son harfinin esreliymiş (ı-i sesiyle) gibi okunması hâline izafet kesresi denilmektedir. Çevirilerde tamlamanın ilk kelimesinin sonuna “-ı, -i” şeklinde ve sesli kelimeyle bittiğinde de -yı/yi şeklinde yazılmaktadır.” diye ifade etmektedir (Karagözlü, 2019, s. 400).

Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda tamlamaların büyük bir bölümünün Farsça tamlamalardan meydana geldiği görülmektedir. Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda tespit ettiğimiz Farsça tamlama grupları divan numaralarıyla ve kullanım sıklıklarıyla birlikte aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 2.7: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Farsça Tamlamalar

Abd-i za'îf	D 118/2 (1)
Âb-ı fercâm-ı kadeh	D 206/1 (1)
Âb-ı rûyun	D 73/4 (1)
Ab-ı zülâl	D 122/6, D 131/2, 3, D 315/7 (4)
Âdil-i Kaad	D 38/3 (1)
Ahakk-ı ma'bûd	D 38/13 (1)
Ahbar- ı Kur'an	D 108/17 (1)

Tablo 2.7: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Farsça Tamlamalar (Devamı)

Ahdar-ı nâr	D 147/4 (1)
Ahmed-i Muhtâr	D 94/3 (1)
Ahmed-i zîşan	D 314/5, D 315/4, D 316/7, D 322/4, D 323/8 (5)
Akvâl-i kesîr	D 103/10 (1)
Akvây-i îmân-ı ashâb	D 118/5 (1)
Âlem-i cismânî	D 192/5, D 234/6 (2)
Âlem-i kübrâ	D 116/3 (1)
Âlem-i nûr	D 323/5 (1)
Âlem-i rûhan	D 15/7, D 234/3, D 339/1 (3)
Âl-i rıdvân	D 255/1 (1)
Altun-ı has	D 108/17 (1)
Âmâl-i seyyie	D 107/1 (1)
Amel-i sâlih	D 172/8 (1)
Amme-i cevher	D 74/4 (1)
Ankay-ı murg-i dili	D 137/3, D 197/2 (2)
Ârif-i billah	D 210/3, D 239/6, D 324/5, D 341/3 (4)
Ârş-ı âlâ	D 141/10, D 342/4 (2)
Arş-ı hamse	D 111/6 (1)
Arz-ı itirâf	D 50/3 (1)
Arz-ı şâhba	D 251/5 (1)
Asl-ı ebeveyn	D 101/8, D 102/8 (2)
Asl-ı ecdâd	D 35/19 (1)
Asl-ı gül	D 277/1 (1)
Asl-ı nefis	D 42/1, 4 (2)
Asl-ı îmân	D 154/3 (1)
Âşık-ı Yezd	D 316/2 (1)
Aşk-ı hâkîk	D 46/1 (1)
Aşk-ı mecâz	D 46/1, D 227/6 (2)
Aşk-ı mücellâ	D 287/6 (1)
Aşk-ı Rabbânî	D 172/2-5 (4)
Ataş-ı gülşân	D 249/2 (1)
Avn-ı Bârî	D 77/7 (1)
Âyât-ı Kur'an	D 84/4 (1)

Tablo 2.7: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Farsça Tamlamalar (Devamı)

Ayât-ı Kübrâ	D 91/4, D 128/4 (2)
Ayn-ı bekâ	D 127/9 (1)
Ayn-ı nûr Kur'ân	D 106/6 (1)
Ayn-ı tesnîm	D 311/4 (1)
Azâb-ı kabr	D 241/5 (1)
Azamet-i şân	D 107/3 (1)
Azm-i râhı	D 47/1, D 143/1, D 155/3, D 95/1, D 136/1, D 173/4 (6)
Bâb-ı a'zam	D 35/18 (1)
Bâb-ı dil	D 80/8 (1)
Bâb-ı eġnâ	D 205/4 (1)
Bâb-ı gazabı	D 118/6 (1)
Bâb-ı gülşan	D 205/3 (1)
Bâb-ı Halik	D 114/9 (1)
Bâb-ı hoyrat	D 205/4 (1)
Bâb-ı ihsân	D 116/5, D 135/1, 3, D 154/8, D 302/6 (5)
Bâb-ı İslâm	D 116/5 (1)
Bâb-ı mürüvvet	D 135/1 (1)
Bâb-ı nâci	D 154/1, D 205/5 (2)
Bâb-ı rahmet	D 118/6 (1)
Bâb-ı siccîn	D 118/8 (1)
Bâb-ı vahdet	D 205/2 (1)
Bâd-ı sabâ	D 43/5 (1)
Bâd-ı şebnem	D 287/2 (1)
Bağ-ı cennet	D 188/1 (1)
Bağ-ı dildâr	D 154/5, D 224/9, D 311/4, D 320/2 (4)
Bağ-ı gülşan	D 95/1, D 246/4 (2)
Bağ-ı rıdvân	D 136/1, D 193/2, D 311/5 (3)
Bahçe-i Cennet	D 301/2 (1)
Bahçe-i gülşan	D 157/3 (1)
Bahçe-i gülzâr	D 257/1 (1)
Bahçe-i menemşe	D 278/1 (1)

Tablo 2.7: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Farsça Tamlamalar (Devamı)

Bahr-i amik	D 48/1, D 72/6, D 73/2, D 74/3, D 123/4, D 180/4, D 189/3 (7)
Bahr-i dehr	D 179/8 (1)
Bahr-i meknûn	D 221/3 (1)
Bâkemâl-i ru'yet	D 280/7 (1)
Batn-ı cû	D 248/2 (1)
Batn-ı mâder	D 111/6, D 170/2, D 225/5 (3)
Batn-ı mâhiye	D 53/10, D 79/5, D 98/9, D 272/2 (4)
Bayram-ı şerîf	D 59/2-12 (10)
Belde-i azîm	D 91/7 (1)
Berf-i berd	D 108/15 (1)
Berk-i hatîb	D 258/5 (1)
Berzah-ı âlem	D 21/3, D 160/5 (2)
Besmele-i Şerîf	D 132/2 (1)
Beyt-i mâmûr	D 33/4, D 273/2 (2)
Bezm-i lâhût	D 99/3 (1)
Bînûr-ı Hüdây-ı burhân	D 214/5 (1)
Burc-ı kal'a	D 165/7 (1)
Bûlbûl -i şeydâ	D 136/4 (1)
Bûlbûl- i şîr	D 293/6 (1)
Bûlbûl-i gülzâr	D 155/5 (1)
Bûlbûl-i murg-i zâr	D 175/4 (1)
Câm-ı billûr	D 120/8 (1)
Câm-ı Hû	D 63/10, D 80/3, D 109/1, D 181/6, D 182/3, D 263/4, D 277/6, D 310/6 (8)
Câm-ı vahdet	D 205/1 (1)
Câm-ı zücâc	D 116/4 (1)
Cân bağ-ı Miraç	D 236/4 (1)
Cân-ı dil	D 104/1 (1)
Câr-ı şâh	D 175/3 (1)
Cebel-i Hira	D 70/3 (1)
Cehd-i sâdik	D 127/2 (1)
Cemâl-i zât	D 311/1 (1)
Cem-i enbiyâ	D 195/2 (1)
Cennet-i Firdevs	D 154/6 (1)

Tablo 2.7: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Farsça Tamlamalar (Devamı)

Cennet-i ridvân	D 301/3 (1)
Cevab-ı illâ	D 190/8 (1)
Cevher-i dükkân	D 95/5 (1)
Cevher-i dürr-i dükkânı	D 52/3 (1)
Cevher-i hakikat	D 227/6 (1)
Cevher-i mürekkeb	D 289/6 (1)
Cevher-i zâtı	D 178/5 (1)
Cezb-i cilâ	D 267/6 (1)
Cihet-i hâl	D 95/3 (1)
Cihet-i sitte	D 84/2 (1)
Çar-ı şâhın	D 95/2 (1)
Çâr-ı yâr	D 95/4, D 214/6 (2)
Çâr-ı yâr-ı bakemâl	D 226/3 (1)
Çâr-i yâr-i güzîn	D 242/5 (1)
Çark-ı celâl	D 290/6 (1)
Çark-ı levlâk	D 136/2 (1)
Çeşm-i âmâ	D 179/7 (1)
Çeşm-i câr	D 168/1, D 152/5, D 206/12, D 263/8, D 337/3 (5)
Çeşm-i dil	D 29/1, D 131/8 (2)
Çeşm-i enver	D 176/4, D 178/7 (2)
Çeşm-i yaş	D 119/2 (1)
Dahk-i kalîl	D 38/12 (1)
Dahşet-i fercâm	D 181/5 (1)
Darb-ı mesel	D 103/2, D 103/5, D 203/1 (3)
Darb-ı temsil	D 103/6, D 149/4 (2)
Dâr-ı bekâ	D 28/2 (1)
Dâr-ı fenâ	D 28/2 (1)
Dâr-ı mihnet	D 235/2 (1)
Dâr-ı vahdet	D 189/8 (1)
Defter-i Sübhân	D 212/5 (1)
Defter-i şakî	D 24/8 (1)
Defter-i şakî-i ervâh	D 118/10 (1)
Dehr-i zulmet	D 323/5 (1)
Delîl-i mübîn	D 82/1 (1)

Tablo 2.7: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Farsça Tamlamalar (Devamı)

Dem-i leyl	D 330/1 (1)
Dem-i ruhsat	D 308/1 (1)
Dem-i zulmet	D 305/1 (1)
Derd-i aşk	D 224/3 (1)
Derd-i zümre-i câm	D 175/2 (1)
Dergâh-ı dildâr	D 181/1, D 146/6, D 183/6, D 240/2 (4)
Ders-i Arrâf	D 90/4 (1)
Devr-i dâim	D 331/3 (1)
Dıhk-i kalil	D 67/3 (1)
Dıhk-i kalîl kesr-i bükâ	D 40/3, D 67/3 (2)
Dil-i bülbül-i gülzârı	D 172/7 (1)
Dil-i esved	D 135/2 (1)
Dil-i kasr	D 212/8 (1)
Dil-i kasr-u-gâhta	D 182/3 (1)
Divân-ı kübra	D 209/6, D 214/5 (2)
Duhûl-i cennet	D 106/10 (1)
Dükkân-ı Kışmır	D 164/2 (1)
Dürr-i hakayık	D 11/2 (1)
Dürr-i kevkeb	D 160/4 (1)
Dürr-i yektâ	D 285/1, D 306/1, D 321/3 (3)
Dürr-i zühre	D 116/3 (1)
Efâl-i kulûb	D 90/1 (1)
Ehil-i mesrur	D 311/3 (1)
Ehl-i basiret	D 111/9, D 144/10, D 322/3 (3)
Ehl-i hirâk	D 212/9 (1)
Ehl-i irfân	D 202/5, 6 (2)
Ehl-i nâr	D 178/8 (1)
Ehl-i şehâde	D 340/2 (1)
Ekall-i ilmi	D 153/5 (1)
Ekl-i kalîl	D 127/2 (1)
Ekl-i semer	D 140/9 (1)
Ekl-i zeytun	D 149/5 (1)
Ekser-i nâs	D 16/6, D 52/5, D 83/12 (3)
Emr-i harec	D 273/8 (1)

Tablo 2.7: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Farsça Tamlamalar (Devamı)

Emr-i hazır	D 273/2 (1)
Emr-i illa	D 341/1 (1)
Emr-i Kün	D 80/2, D 109/5 (2)
Emr-i saat	D 187/9 (1)
Emr-i Sübhân	D 111/5 (1)
Emr-i Yezdân	D 218/4, D 248/5 (2)
Eser-i Allah	D 308/3 (1)
Esfel-i sâfil	D 118/8 (1)
Esmây-ı hüsnâ	D 28/5 (1)
Esrâr-ı âyet	D 159/4 (1)
Esrâr-ı ilm	D 129/3 (1)
Esrâr-ı Kur'ân	D 29/3, D 61/2, D 72/3, D 74/2, D 93/1, 2, D 94/6, D 123/2, D 132/3, D 166/3, D 237/2, D 239/6 (12)
Eşcâr-ı neşminümâ	D 80/2 (1)
Evkât-ı hamse	D 128/9 (1)
Evsat-ı ümmet	D 98/12 (1)
Ezel -î ervâh	D 5/3, D 37/7 (2)
Ezel-i ezel	D 38/7, D 151/1, D 153/1, D 182/1, D 216/1 (5)
Ezel-i nazar	D 92/5 (1)
Ezel-î takdir	D 111/1 (1)
Ezmine-i hâl	D 43/11, D 64/6 (2)
Fahşâ-i münker	D 36/2, D 57/2 (2)
Farz-ı kifâ	D 99/8, D 120/4 (2)
Fehm-i efhâm	D 52/7 (1)
Fekk-i bizzât	D 114/4 (1)
Fercâm-ı âbı	D 135/9 (1)
Fercâm-ı hû	D 289/4 (1)
Fermân-ı sübhân	D 186/11 (1)
Feth-i dil	D 157/1 (1)
Feth-i ebvâb	D 314/4 (1)
Feth-i mübîn	D 229/3 (1)
Feyyâz-ı cemâl	D 83/3 (1)
Feyyâz-ı Sübhân	D 100/1 (1)

Tablo 2.7: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı’nda Farsça Tamlamalar (Devamı)

Feyz-i cemâl	D 29/3 (1)
Feyz-i gül	D 1/10 (1)
Feyz-i kayyum	D 206/7 (1)
Feyz-i mürüvvet	D 182/5 (1)
feyz-i Rabbânî	D 16/7 (1)
Fızza-i hastan	D 10/3 (1)
Fi‘l-i müteaddi	D 90/1 (1)
Fütûh-i kalb-i ebvâbı	D 207/3 (1)
Gayr-ı ukûl	D 184/6 (1)
Gevher-i kân	D 129/4 (1)
Gurûb-ı hurşid	D 167/5 (1)
Gül-i gülistân	D 127/7 (1)
Gül-i gülşan	D 191/1 (1)
Gül-i gülzâr	D 202/1, D 283/3 (2)
Gül-i hurşîdin	D 14/3 (1)
Gül-i vahdet	D 95/3 (1)
Gülşan-ı rıduvân	D 155/1 (1)
Gülzâr-ı gül	D 223/6 (1)
Gülzâr-ı rıdvân	D 191/1 (1)
Gülzâr-ı sabâ	D 282/1, D 284/1, D 294/1, D 295/1, D 296/1 (5)
Gülzâr-ı seba	D 290/1 (1)
Hâb-ı gaflet	D 127/10, D 189/3, D 178/9, D 193/3, D 245/1, D 262/1, D 274/1, D 287/1 (8)
Hâb-ı ruhsatı	D 41/2, D 135/3, D 143/4, D 152/3, D 166/5, D 206/7 (6)
Habîb-i Ekrem	D 53/5, D 70/4 (2)
Hacc-ı ekber	D 340/2 (1)
Hâlık-ı azimü’ş-şân	D 169/5 (1)
Hâlık-ı Hakîm	D 38/3 (1)
Hâl-i sû	D 291/1 (1)
Hallâc-ı Mansûr	D 291/5 (1)
Hâne-i şerif	D 310/4 (1)
Harf-ı kabir	D 187/8 (1)

Tablo 2.7: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Farsça Tamlamalar (Devamı)

Hatm-i nukûş	D 151/1 (1)
Hatm-i tâm	D 109/6 (1)
Hâtt-ı emr	D 152/1 (1)
Hatt-ı harf	D 128/1 (1)
Hatt-ı varak	D 225/6 (1)
Havz-ı kevser	D 120/7, D 262/7 (2)
Havz-ı zencebîl	D 264/8 (1)
Hazret-i Ali	D 314/4 (1)
Hazret-i Fâtma	D 301/3 (1)
Hazret-i Mevlâ	D 69/2 (1)
Hazret-i mürşid	D 257/6 (1)
Hazret-i Sübhân	D 310/4 (1)
Hekîm-i hâzık	D 150/4 (1)
Hicâb-ı kudrete	D 14/7, D 81/4, D 197/1, D 323/4 (4)
Hicâb-ı vuslat	D 197/3 (1)
Hicâb-ı zarf	D 111/2 (1)
Hikmet-i ilâhi	D 140/4 (1)
Hikmet-i tecelli	D 116/7 (1)
Hubb-ı fillah	D 210/5 (1)
Hubb-i sâdık	D 94/1, D 127/7 (2)
Hûdâ-yı Lem-yezel	D 261/1 (1)
Hurşîd-i cemâl	D 122/4, D 183/5, D 205/5 (3)
Hurşîd-i Yezdân	D 215/1 (1)
Hüccet-i hâvi	D 315/3 (1)
Hüccet-i burhan	D 168/7 (1)
Hüccet-i kaat	D 43/9 (1)
Hüccet-i şerîf	D 59/24,26 (2)
Hücre-i sâfi	D 178/4 (1)
Hücrey-i tasım	D 177/3 (1)
Hükm-i rehber	D 311/6 (1)
İbâdet-i sâriyye	D 180/13 (1)
İcmâ-ı ümmet	D 37/10 (1)
İhrâk-ı aşk	D 224/1 (1)
İhrak-ı cân	D 131/1 (1)
İhrak-ı yevm-i cezâ	D 131/7 (1)

Tablo 2.7: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Farsça Tamlamalar (Devamı)

İksâr-ı ezkâr	D 118/2 (1)
İktizây-ı ezel	D 194/2, D 304/2 (2)
İlm-i bâtın	D 12/4 (1)
İlm-i dîn	D 105/2 (1)
İlm-i esrâr	D 128/1 (1)
İlm-i ezel	D 32/1, D 34/15, D 37/8, D 71/1, D 76/4, D 102/4, D 129/2, D 153/4, D 218/2, 6, D 225/7, D 232/6, D 263/5, D 288/1, D 303/4 (15)
İlm-i fıkıh	D 321/4 (1)
İlm-i hakikat	D 48/2, D 341/3 (2)
İlm-i huzur	D 232/7 (1)
İlm-i ibka	D 171/6, D 178/8, D 198/4 (3)
İlm-i ledün	D 35/11, D 259/1 (2)
İlm-i mârifet	D 341/4 (1)
İlm-i nevrest	D 71/5 (1)
İlm-i şâhân	D 85/5(1)
İlm-i tıbb	D 51/5, D 150/5 (2)
İncil-i İsâ	D 90/6 (1)
İnhimâl-i ezel	D 46/2 (1)
İnsân-ı kâmil	D 341/3 (1)
İnvân-ı enver	D 187/7 (1)
İsm-i â'zam	D 150/7 (1)
İsm-i Hayy	D 155/5 (1)
İsm-i Yezdân	D 272/4 (1)
İstâr-ı nâr	D 154/6 (1)
İşâret-i Hudâ	D 103/5 (1)
İşrab-ı zümre-i câm	D 62/9 (1)
İştîyâk-ı lezzet	D 131/2 (1)
İzz-i-gâh	D 159/6 (1)
Kâbe-i şerîf	D 26/2 (1)
Kabr-i şerîf	D 43/2 (1)
Kabz-ı rûh	D 99/4, D 151/6 (2)
Kadr-i-şân	D 261/6 (1)
Kâffe-i âlemi	D 53/2, D 76/4 (2)

Tablo 2.7: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Farsça Tamlamalar (Devamı)

Kâffe-i insan	D 117/7 (1)
Kâffe-i mânâ	D 37/12 (1)
Kâffe-i şeytân	D 141/5 (1)
Kahr-ı kakhâr-ı hafâ	D 40/7 (1)
Kal'ay-ı Hira	D 175/1 (1)
Kalb-i iftâh	D 186/12 (1)
Kalb-i ihlâs	D 103/13 (1)
Kalb-i î mân	D 104/3, D 122/1-10, D 122/10, D 125/3, D 127/3, 4, D 131/6, D 144/2, D 165/7 (18)
Kalb-i kasrı	D 1/ 7, D 103/2, D 115/3, D 116/1, 2, 3, 5, D 120/1, D 139/6 (9)
Kalb-i Kur'ân	D 60/9, D 104/3, D 120/1-9, D 195/5, D 203/6, D 248/4, 5 (15)
kalb-i misbâh	D 131/1 (1)
Kalb-i mutmain	D 42/10, D 57/10 (2)
Kalb-i mü'min	D 103/2, D 103/6, D 104/2, D 114/7, D 122/9 (5)
Kalb-i şîn	D 125/4 (1)
Kale-i rûhan	D 338/3 (1)
Kandil-i zücâc	D 121/3, D 214/1 (2)
Karye-i gül	D 143/1 (1)
Karye-i şâhbaz	D 143/6 (1)
Karz-ı hasen	D 36/10 (1)
Kasr-ı bahçe	D 172/9 (1)
Kasr-ı bâl	D 92/4, D 98/5, D 103/13, D 105/8, D 114/6, D 115/8, D 124/7, D 146/1, D 207/2, D 270/4, D 317/5 (11)
Kasr-ı dil	D 66/5, 7, D 77/2, D 80/6, D 161/6, D 201/3, D 203/2, D 257/5 (8)
Kasr-ı dilgâh	D 74/5 (1)
Kasr-ı kalb	D 83/13, D 104/4, D 231/2, D 233/5, D 294/7 (5)
Kasr-ı mihmân	D 203/2 (1)
Kasr-ı nûr-ı zücâc	D 144/5 (1)

Tablo 2.7: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Farsça Tamlamalar (Devamı)

Kavl-i hasen	D 91/7, D 275/2 (2)
Kavl-i lisan	D 104/1 (1)
Kavl-i tevîd	D 133/2 (1)
Kavm-i lâ	D 178/8, D 181/5 (2)
Kavm-i mücrim	D 139/6 (1)
Kavm-i sû	D 57/3 (1)
Kelam-ı Tayyib	D 9/ 7, D 83/13 (2)
Kelb-i racîm	D 9/4 (1)
Kemâl-i zât	D 311/2 (1)
Kenz-i ebvâb	D 113/5 (1)
Kenz-i esrâr	D 94/4, D 150/1, D 263/2 (3)
Kenz-i meârif	D 324/5 (1)
Kesret-i âleme	D 13/3, D 52/2, D 126/4, D 222/4 (4)
Kesret-i mücrim	D 291/5 (1)
Kesr-i şöret	D 93/3 (1)
Keşf-i hicap	D 117/6 (1)
Keşmir-i lâhur	D 255/6 (1)
Ketm-i âdem	D 44/4, D 97/1, D 103/8, D 138/3, D 195/1 (5)
Ketm-i âlem	D 129/2 (1)
Kevkeb-i dürri	D 64/6, D 81/3, D 109/2, D 116/6, D 127/8 (5)
Kevkeb-i hurşid-i Feyyâz	D 93/7, D 95/4, D 152/1 (3)
Kevn-i meknûn	D 81/3 (1)
Kevser-i kâfur	D 21/1 (1)
Kıyâs-ı fukah	D 37/10 (1)
Kisb-i-kâr	D 115/2 (1)
Kişver-i gülşân	D 237/1 (1)
Kitâb-ı Mûsa	D 90/5 (1)
Kizb -i kâzib	D 146/3 (1)
Kudret-i feyz-i ilâh	D 63/9 (1)
Kudret-i İlâhi	D 58/8 (1)
Kudret-i nakkaş	D 84/4, D 251/4 (2)
Kudret-i yezdan	D 234/8 (1)
Kûh-ı kaf	D 141/2 (1)

Tablo 2.7: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Farsça Tamlamalar (Devamı)

Kul-ı kemter	D 253/4 (1)
Kulûb-ı mümin	D 66/5, D 207/8 (2)
Kurbân-ı şerîf	D 59/18-23 (6)
Kurb-ı ilâhî	D 205/1 (1)
Kurb-ı Yezdân	D 206/3 (1)
Kutb-ı ârif	D 94/6 (1)
Küfrân-ı nimet	D 118/4, 6 (2)
Kürre-i nâs	D 289/5 (1)
Lab-i dilber	D 258/1 (1)
Lâşe-i lahim	D 57/17 (1)
leben-i ebyaz	D 108/15 (1)
Levh-i mahfuz	D 34/15, D 35/18, D 44/1, D 49/8, D 52/6, D 71/7, D 75/7, D 82/4, 7, D 84/4, D 95/4, D 99/3, D 102/4, D 129/1, D 152/1, D 153/1, 4, D 173/4, D 181/4, D 218/1, D 225/7, D 227/3, D 266/3, D 287/5 (24)
Levm-i lâim	D 100/9 (1)
Mahlûk-ı Hak	D 114/7 (1)
Mahlûk-ı Hudâ	D 86/2, D 136/3 (2)
Mahrem-i hazret penâh	D 95/2 (1)
Mâ-i hikmet	D 122/6 (1)
Makam-ı cennet	D 253/5, D 277/4 (2)
Makam-ı fenâ	D 127/9 (1)
Makam-ı halvet	D 267/7 (1)
Makam-ı Hayyât	D 323/4 (1)
Mâr-ı emmâr	D 327/4 (1)
Mâşuk-ı billah	D 322/2 (1)
Meclis-i irfân	D 62/2, D 63/10 (2)
Meclis-i melâh	D 290/2 (1)
Medine-i Münevver	D 322/1 (1)
Mekr-i fânî	D 22/5 (1)
Mekteb-i irfân	D 3/3, D 39/2, D 67/1, D 164/4 (4)
Men'-i taâm	D 107/10 (1)
Menzil-i dârân	D 195/6 (1)

Tablo 2.7: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Farsça Tamlamalar (Devamı)

Menzil-i dâreyn	D 160/9, D 187/9 (2)
Meştûr-i kitâb	D 153/6 (1)
Mevc-i amik	D 254/3 (1)
Mevc-i deniz	D 160/3 (1)
Mevt -i zâika	D 127/9, D 165/5, D 171/5, D 203/7, D 160/7, D 210/8, D 253/6, D 256/2, 8, D 268/6, D 277/5 (11)
Mevt-i câm	D 104/6, D 107/11, D 127/6, D 173/2, D 187/4 (5)
Mevt-i fercâm	D 155/3 (1)
Mezheb-i Nebî	D 17/6, D 320/4 (2)
Mezheb-i rehber	D 119/6 (1)
Mezheb-i şâh	D 163/2 (1)
Mezket-i kibriyâ	D 186/9 (1)
Mezkit-i dâr	D 310/6 (1)
Mezkit-i Halîl	D 310/5 (1)
Mezkit-i irfân	D 3/2 (1)
Mi'râc-ı Nebî	D 50/10 (1)
Mi'yân-ı Âdem peder	D 133/5 (1)
Mihmândâr-ı Hûda	D 137/4 (1)
Mihrâb-ı şâh	D 229/6 (1)
Mir'ât-ı kulûb	D 201/5 (1)
Mir'ât-ı Mevlâ	D 267/2 (1)
Mir'ât-ı Yezdân	D 163/3, D 224/4, D 234/7, D 255/5, D 267/1, D 305/4, D 308/4, D 318/6, D 329/5 (9)
Mîr-i mirân	D 273/2 (1)
Misbâh-ı câm	D 121/1, D 163/1 (2)
Misbâh-ı hicap	D 117/2 (1)
Misbâh-ı zücâc	D 116/2, D 116/7, D 122/6, D 149/3 (4)
Misk-i zeberced	D 255/6 (1)
Mişkât-ı câm	D 131/6 (1)
Mişkât-ı münevver	D 205/3, D 215/6 (2)
Mişkât-ı sadr-ı sudûre	D 116/6 (1)

Tablo 2.7: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Farsça Tamlamalar (Devamı)

Mişkât-ı zarf-ı zurûf	D 131/1 (1)
Miyân-ı âdem	D 164/1, D 232/5 (2)
Muhabbet-i celse-i zâ	D 177/4 (1)
Muhabbet-i dünya	D 211/2 (1)
Muhammed-i mevlüd-i zîşân	D 298/1-9 (9)
Muhammed-i zî-şân	D 192/3, D 223/11, D 263/4, D 290/4, D 298/3, D 322/6 (6)
Muhibb-i dünya	D 13/4 (1)
Murğ-i dil	D 122/8, D 124/5, D 173/3, D 253/1 (4)
Murğ-i figan	D 221/2 (1)
Muzmer-i ezkâr	D 229/7 (1)
Mülk-i 'ukbâ	D 199/7 (1)
Mülk-i â'raf	D 174/4 (1)
Mülk-i hayret	D 239/1 (1)
Mülk-i mücellâ	D 311/5 (1)
Mülk-i şefaât	D 322/5 (1)
Mülk-i tecelli	D 172/9 (1)
Mürğ-i dil	D 25/7, D 33/6 (2)
Mürğ-i sıyâm	D 25/8,9 (2)
Müzdâd-ı aşk	D 62/8 (1)
Nakkaş-ı billâh	D 177/3, D326/1, D 338/7 (3)
Nakkaş-ı cân şâhı	D 307/3 (1)
Nakkaş-ı kalem	D 153/7 (1)
Nakkaş-ı kayd	D 109/6 (1)
Nakkaş-ı Tevhîd	D 313/2 (1)
Nakş-ı kalem	D 66/2, D 106/7, D 132/5, D 212/4 (4)
Nakş-ı ratb	D 109/5 (1)
Namaz-ı temcît	D 187/3 (1)
Nâr-ı berd	D 107/10 (1)
Nâr-ı cehîm	D 18/9, D 179/2 (2)
Nâr-ı dâr-ı gülşân	D 238/6 (1)
Nâr-ı gülşân	D 235/4, D 282/2 (2)
Nâr-ı Nemrûd	D 189/2, D 196/5 (2)

Tablo 2.7: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Farsça Tamlamalar (Devamı)

Nâr-ı sakar	D 107/8 (1)
Nebî-i zîşân	D 10/2, D 56/7, D 312/8, D 333/1 (4)
Nebî-i zîşân-ı Muhammed Mustafâ	D 301/1-8 (8)
Necm-i feyzi	D 111/5 (1)
Nefha-i ûlâ	D 203/6 (1)
Nefhay-ı sâlisin	D 256/9 (1)
Nefhay-ı sâni	D 114/9, 10, D 187/10 (3)
Nefs-i emmâre	D 42/4, D 60/3, D 88/4, D 110/1, D 217/3, D 271/5 (6)
Nefs-i kâfir	D 107/10 (1)
Nefs-i mâr	D 324/7 (1)
Nefs-i Rahman	D 9/2, D 57/17, 18, D 141/3, D 238/4, D 327/4 (6)
Nefs-i şû	D 179/2 (1)
Nefs-i şûm	D 120/2, D 238/1, D 248/2 (3)
Nehhay-ı ûlâ	D 277/7 (1)
Nehr-i cârî	D 72/2, D 78/5, D 221/3 (3)
Nehr-i Kevser	D 108/15 (1)
Nevm-i câm	D 170/3, D 262/1 (2)
Nevm-i gaflet	D 272/5 (1)
Nevm-i mevt	D 40/4 (1)
Noktay-ı imân	D 111/5, D 138/2 (2)
Nukûş-ı Kur'an	D 94/8 (1)
Nukuş-i hattı	D 44/1 (1)
Nukûş-i kalem	D 153/6 (1)
Nûr-ı imân	D 120/7 (1)
Nûr-ı misbâh	D 138/1, D 172/3 (2)
Nûr-ı zücâc	D 116/6 (1)
Nûr-i anber	D 326/3 (1)
Nûr-i Feyyâz	D 34/8 (1)
Nûr-i mîm	D 111/1 (1)
Nûr-i müzdâd	D 106/4 (1)
Nûr-i zücâc-ı misbâh	D 122/8 (1)
Nûshay-ı kübrâ	D 114/8, D 206/11, D 207/7, D 240/2, 3, D 281/7 (6)

Tablo 2.7: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Farsça Tamlamalar (Devamı)

Nüşay-ı suğra	D 114/8 (1)
Öz yâr-ı Hayyât	D 323/8 (1)
Padişâh-ı ezel	D 38/7 (1)
Padişah-ı Murtazâ	D 155/1 (1)
Perşeng-i baş	D 226/5 (1)
Pîr-i nerîman	D 267/3 (1)
Pîr-i pirân	D 95/1 (1)
Rabb-i niyâz	D 16/6 (1)
Rahmet-i Rabbâni	D 172/2 (1)
Rahs-ı pul	D 173/1 (1)
Rakkay-ı darb	D 155/7 (1)
Ramazân-ı Şerîf	D 141/3 (1)
Ravzay-ı Cennet	D 182/5 (1)
Ravzây-ı od	D 294/1 (1)
Ravz-ı Ahmed	D 311/4 (1)
Râzık-ı Hakîm	D 38/2 (1)
Ref'-i hicâb	D 117/9 (1)
Ref'-i tayyâr	D 110/7 (1)
Rıdvân-ı ravza	D 155/5 (1)
Rihlet-i mevt	D 47/3, D 301/5 (2)
Rıza-yı Hakk	D 154/1, D 216/5 (2)
Ribh-i dünya	D 174/5 (1)
Rîh-ı sabâ	D 226/1 (1)
Rihlet-i ibkâ	D 80/7 (1)
Rîyh-ı eğnâ	D 287/4 (1)
Rîyh-ı musaffâ	D 301/1 (1)
Ru'yet-i rûhân	D 47/2 (1)
Ru'yet-i bâl	D 185/4 (1)
Ru'yet-i cemâl	D 42/11, D 218/4 (2)
Ru'yet-i çeşm-i dil	D 32/4 (1)
Ru'yet-i kasr	D 98/6 (1)
Ru'yet-i mihrâb	D 34/10 (1)
Ru'yet-i mir'ât	D 162/5, D 218/4 (2)
Ru'yet-i pîr	D 34/13 (1)

Tablo 2.7: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Farsça Tamlamalar (Devamı)

Ru'yet-i yâr	D 129/6 (1)
Ru'yet-i Yezdân	D 323/5 (1)
Rûh-ı muhammed	D 311/7 (1)
Rûh-ı Mustafâ	D 301/1 (1)
Rûh-ı şems	D 175/1 (1)
Rûh-i rûhan	D 52/1 (1)
Ruhsat-ı feyyâz	D 77/4 (1)
Ruhsat-ı feyz	D 46/5 (1)
Rûhsat-ı hâb	D 1/3, D 159/2 (2)
Ruhsat-ı nam	D 85/3, D 200/2, D 303/6 (3)
Ruuf-ı fuâd	D 304/1 (1)
Rûz-ı sâl	D 161/4 (1)
Sadây-ı rehber	D 255/8 (1)
Sadr-ı bâl	D 118/3 (1)
Sadr-ı mişkât	D 117/2, D 120/2, D 131/7, D 138/1, 2 (5)
Sadr-ı Muhammed	D 299/3 (1)
Sadr-ı nûr	D 138/4 (1)
Sadr-ı sol	D 104/2 (1)
Sahib-i mihman	D 310/5 (1)
Salât-ı mektûb	D 16/5 (1)
Sallâ'y-ı şerîf	D 14/8 (1)
Sâm-ı abraş	D 160/1, D 167/2, D 256/1, D 260/1, D 331/1 (5)
Sancak-ı şerîf	D 209/9 (1)
Savt-ı zenbûr	D 86/9 (1)
Sayd-ı şâh	D 182/7, D 187/6, D 245/2, D 248/5, D 260/13, D 277/1, D 344/2 (7)
Secde-i celse	D 76/4, D 83/3, 5, D 135/6, D 171/4, D 218/4, D 227/6, D 271/2 (8)
Secde-i sanî	D 125/1 (1)
Sekerât-ı mevt	D 56/10 (1)
Seyf-i şeriat	D 180/12 (1)
Seyr-i kıyâmet	D 192/7 (1)
Sıddîk-ı sâdik	D 314/5 (1)

Tablo 2.7: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Farsça Tamlamalar (Devamı)

Sıfat-ı zâti	D 207/4 (1)
Sırât-ı müstakîm	D 229/6 (1)
Sırr-ı dembedem	D 205/3 (1)
Sırr-ı fetahnâ	D 239/4, D 287/5, D 329/4 (3)
Sırr-ı Kur'ân	D 39/3, D 123/3, D 268/1, D 279/2, D 287/7 (5)
Sırr-ı ru'yet	D 21/5 (1)
Sırr-ı sırrullâh	D 64/5 (1)
Sırr-ı Sübhân	D 42/8, D 127/6, D 206/9 (3)
Sırr-ı vedduha	D 140/6 (1)
Sırr-ı Yezdân	D 128/1-5, D 154/2 (6)
Sırr-ı Yezdan-ı hüccet	D 140/6 (1)
Sırr-ı zamîr	D 42/1, 2, D 118/3 (3)
Sidre-i müntehâ	D 77/6, D 213/2 (2)
Sin-i şerîf	D 43/2 (1)
Siyâm-ı mübarek hilâl	D 261/1 (1)
Suâl-i Nûr	D 50/3 (1)
Sûlehây-ı sofû	D 131/8 (1)
Sultân-ı kevneyn -i Ahmed	D 148/2 (1)
Sûre-i duhâ	D 119/7 (1)
Sure-i Kehif	D 342/6 (1)
Sûre-i kevser	D 59/21, D 108/16, D 287/7 (3)
Sure-î Meryem	D 60/4 (1)
Sûr-ı İsrâfil	D 127/9 (1)
Şâh-ı hakkâk	D 176/6 (1)
Şah-ı Hüseyin	D 148/2 (1)
Şâh-ı kün-fekân	D 124/1, D 140/3 (2)
Şah-ı nişângâh	D 329/5 (1)
Şâh-ı perçem	D 165/2 (1)
Şâh-ı perver	D 155/2 (1)
Şâh-ı perverdigâr	D 161/7 (1)
Şâh-ı Sultân	D 174/2, D 293/5 (2)
Şâh-ı şâhistân	D 117/5 (1)
Şâh-ı urrat	D 62/3 (1)
Şarâb-ı sâfî	D 117/10 (1)

Tablo 2.7: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Farsça Tamlamalar (Devamı)

Şarâb-ı zülâl	D 117/9 (1)
Şebnem-i aşk	D 293/2 (1)
Şecer-i mübârek	D 122/2, 3, D 140/1 (2)
Şehr-i ail	D 205/4 (1)
Şehr-i eġnâ	D 239/4 (1)
Şehr-i evsa	D 167/7 (1)
Şehr-i gül	D 109/2, D 112/4, D 122/8, D 140/3, D 161/5, D 197/2, D 213/2 (7)
Şehr-i gülîstân	D 112/4, D 117/5 (2)
Şehr-i gülîzâr	D 74/5 (1)
Şehr-i hayret	D 223/4 (1)
Şehr-i irfân	D 221/2 (1)
Şehr-i kesret	D 137/4, 5, 6, D 166/4 (4)
Şehr-i levvâme	D 137/5 (1)
Şehr-i mezket	D 124/6 (1)
Şehr-i misbâh-ı câm	D 115/6 (1)
Şehr-i râzî	D 238/4 (1)
Şehr-i sıyâm	D 25/1-9 (9)
Şehr-i tecelli	D 111/9, D 163/4, D 172/5, 7 (4)
Şehr-i Yezdân	D 128/4, 5, 7, 8 (4)
Şems-i feyyâz	D 267/7 (1)
Şems-i mir'ât	D 140/7 (1)
Şerbet-i fenâ	D 127/9 (1)
Şerbet-i nevm	D 160/7 (1)
Şerr-i ri yâ	D 52/6 (1)
Şerr-i zâlim	D 264/3 (1)
Şevket-i şân	D 106/9 (1)
Şeyh-i fânî	D 325/6 (1)
Şöhret-i şân	D 194/7 (1)
Ta'm-ı kandi	D 108/15 (1)
Tab'-ı insân-ı 'anâsır	D 98/11 (1)
Tab'-ı Nebî	D 107/4 (1)
Taġlîb-i şeytan	D 36/4 (1)
Taht-ı âlî	D 204/1 (1)
Taht-ı seb'-i semâvât	D 109/2 (1)

Tablo 2.7: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Farsça Tamlamalar (Devamı)

Taht-ı Tûbâ	D 108/11 (1)
Tahtugâh-ı nûr Süleyman	D 109/3 (1)
Takdir-i ezel	D 106/7 (1)
Tâk-ı Kistrâ	D 194/3 (1)
Tâlib-i vuslat	D 127/1, D 131/4 (2)
Tarîk-ı cennet	D 9/ 5 (1)
Tarîk-ı mustakîm	D 56/5, D 57/1 (2)
Tasdîk-i kalb	D 104/1 (1)
Tebdil-i hicâb	D 111/3 (1)
Tefsir-i Kur'ân	D 234/9 (1)
Tekbîr-i şerîf	D 59/13-16 (4)
Tel-i gül	D 101/6 (1)
Temr-i esmâr	D 103/2 (1)
Temr-i esmâr ı tecelli	D 103/13 (1)
Temsîl-i dünya	D 108/14 (1)
Temsil-i sâni	D 103/14 (1)
Terk-i dünya	D 179/5 (1)
Terk-i ukbâ	D 174/5, D 179/5 (2)
Tevbe-i nasûh	D 56/1 (1)
Tevhîd-i Kur'an	D 106/6 (1)
Tıls-ı âzam	D 125/4, D 199/5 (2)
Tûl-i arz	D 167/7 (1)
Tûr-ı Sînâ	D 189/10 (1)
Uşşâk-ı gonca	D 191/4 (1)
Uşşak-ı mücellâ	D 284/3 (1)
Ülfet-i âlem	D 54/1 (1)
Ümmet-i vasat	D 109/5 (1)
Ünvân-ı şâh	D 66/4 (1)
Üstâd-ı pîr	D 47/12 (1)
Vâ'd-i cehim	D 118/8 (1)
Vahdet-i cân	D 207/5 (1)
Vâiz-i Kur'ân	D 324/5 (1)
Vasf-ı hâlin	D 188/5 (1)
Vaz'-ı hicâb	D 111/3 (1)

Tablo 2.7: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Farsça Tamlamalar (Devamı)

Vecd-i â'la	D 311/2 (1)
Vecd-i hakikat	D 188/6 (1)
Vecd-i imân	D 214/3, D 290/2 (2)
Vecd-i Sübhân	D 214/3, D 239/3 (2)
Vecd-i vahdet	D 93/4, D 124/8 (2)
Vech-i bi'z-zât	D 114/4 (1)
Vech-i esved	D 139/3 (1)
Vech-i hüsn	D 161/5 (1)
Vehb-i Hayât	D 35/5 (1)
Vuslat-ı cennet	D 280/7 (1)
Yâ-sîn-i şerîf	D 26/1 (1)
Yevm-i kıyâmet	D 130/3 (1)
Yevm-i ristahize	D 209/4 (1)
Yevm-i rustahîz	D 330/3 (1)
Yevm-i sebt	D 148/1 (1)
Yezdân-ı Feyyâz	D 50/4 (1)
Yezdân-ı nûr	D 188/7 (1)
Yezdân-ı Hurşîd	D 257/6 (1)
Zağ-ı şum kûş	D 137/3 (1)
Zaman-ı evvel	D 43/9 (1)
Zamân-ı şerîf	D 59/25 (1)
Zarf-ı âlemi	D 109/2 (1)
Zarf-ı gülşan	D 186/4 (1)
Zarf-ı hâb	D 187/2 (1)
Zarf-ı nokta	D 86/5 (1)
Zarf-ı sin	D 98/8, D 118/6, D 154/5 (3)
Zarf-ı ten	D 103/7 (1)
Zarf-ı zücâc	D 116/3 (1)
Zat-ı bâkî	D 44/4, D 279/6 (2)
Zât-ı enver	D 212/10 (1)
Zât-ı Hak	D 129/4 (1)
Zât-ı hüsn	D 94/7 (1)
Zât-ı münfekkk	D 114/7 (1)
Zât-ı nûr	D 149/3 (1)

Tablo 2.7: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Farsça Tamlamalar (Devamı)

Zât-ı pâk-i per cemâle	D 161/3 (1)
Zât-ı sırrullâh	D 68/4 (1)
Zât-ı vech	D 129/7, D 161/4 (2)
Zât-ı Vechullah	D 21/4, D 184/1, D 224/8, D 332/3 (4)
Zehr-i mâr	D 74/8, D 286/2 (2)
Zenbûr-i bal	D 108/10 (1)
Zıll-ı zulmet	D 116/2, D 187/3 (2)
Zibh-i 'azîm	D 200/1 (1)
Zikr-i iksâr	D 276/2, D 288/6 (2)
Zikr-i kesîr	D 118/3 (1)
Zücâc -ı câm	D 124/2 (1)
Zülâl-ı sâkî	D 115/7 (1)
Zülâl-i afitâb	D 115/2, D 152/3 (2)
Zümre-i âb	D 69/1, 3, D 77/5, D 78/4, D 99/5 (5)
Zümre-i ârif	D 34/7 (1)
Zümre-i nâcî	D 114/9 (1)

Yazarın şiirlerinde en sık kullanılan Farsça tamlama, "Levh-i mahfuz" tamlamasıdır ve bu tamlama divanda toplam (24) kez geçmektedir. İkinci sık kullanılan tamlama ise "Kalb-i îman" tamlamasıdır ve divanda (18) kez yer almaktadır. Levh-i mahfuz ve kalb-i imân tamlamaları üzerine yorum yapacak olursak şunları söyleyebiliriz: Ağlar Baba'nın şiirleri, mistik bir atmosferde din ve iman üzerine odaklanır. Bu bağlamda, Levhi Mahfuz kavramı ile kalb-i imân ifadeleri arasında güçlü bir bağlantı kurulabilir. Levh-i Mahfuz, İslam inancında her şeyin kaydedildiği, yaratılıştan önce tüm olayların "Kâinatta meydana gelecek her şeyin yazıldığı" (Kandemir, 2023, s. 107) kutsal bir kitaptır.

Bu kavram, Ağlar Baba'nın şiirlerinde sıkça geçen "kader" ve "ölümsüzlük" temasıyla örtüşür. Ağlar Baba'nın şiirlerinde kalb-i iman ifadeleri, bireyin iç dünyasında gerçekleşen manevi bir dönüşümün ifadesidir. Bu ifadeler, bireyin kalbinin imanla dolu olması ve ruhunun Allah'a yönelmesi gerektiğini vurgular. Bu bağlamda yazar, Levh-i Mahfuz'un bireyin kaderini belirlediği ve her şeyin önceden belirlenmiş olduğu düşüncesi, bireyin kalb-i imânını kuvvetlendirir ve manevi yolculuğunda ona rehberlik eder düşüncesindedir.

Yukarıdaki tabloda, Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda kullanılan diğer Farsça tamlamalar ve bunların şiirlerdeki kullanım sıklıkları yay ayraç içinde gösterilmektedir. Aşağıda verilen örnek şiirlerde, Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'ndaki Farsça tamlamalardan birkaçı yer almaktadır. Bu örnekler, yazarın eserlerinde kullanılan Farsça tamlamaların çeşitliliği ve kullanım sıklığı hakkında bize fikir vermektedir.

Hep melekler saf saf olur enbiyâ rûhu gelir

Rûhani cismanî cümle bu makama cem'olur

Nerde mevlüd okunursa bahçe-i Cennet olur

Âşiyân gülşan açılır Nebî-i zîşân-ı Muhammed Mustafâ (D 301/2)

Şeytân ile nefis-i şûmu öldürür

Batn-ı cû'u hikmet ile doldurur

Cân yuvasın mihmânîhâne yaptırır

Her sehergâh oku zübde Yâ-sîn'i (D 248/2)

Tarih dokuz yüz otuz dokuzda

Bir dem-i leylede zemin oynadı

Saat dokuzuncu on raddesinde

Yerin damarları bütün oynadı (330/1)

2.7. 2. Arapça Tamlamalar

Türkçedekinin aksine Arapça yapılı tamlamada önce tamlanan sonra tamlayan kelime yazılır. Tamlayanın başına (El- takısı) getirilir. Tamlanan son harfî ötreli (u-ü sesiyle) okunur. Çevirilerde de bu okunuş kurallarına dikkat edilir. Tamlayana muzâfu'n-ileyh, tamlanan da muzaf denilmektedir. Halk edebiyatı, tasavvuf edebiyatı ve klasik edebiyat da Arapça tamlamalar, Farsça tamlamalara göre daha az kullanılmaktadır. Bunun sebebi şiirlerde Farsça etkisinin daha fazla görülmesidir. Edebi dil olarak Farsça daha çok tercih edilmektedir. Arapça daha çok dini konularda şairlerce tercih edilmektedir.

Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda tamlamaların çok az bir bölümünün Arapça tamlamalardan meydana geldiği görülmektedir. Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda tespit edilen divanda geçen Arapça tamlama grupları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 2.8: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Arapça Tamlamalar

Ahsenu'l Hüsnâ	D 311/1 (1)
Ahsenü'l makam	D 129/7 (1)
Ânâe'l leyli	D 55/2, D 85/8 (2)
Ba'de'l erba	D 109/8, D 170/4 (2)
Ba'de'l mevt	D 209/5 (1)
Ba'de'l zebih	D 58/25 (1)
Bekabillah	D 225/3, D 234/5, D 336/1 (3)
Beytullah	D 9/6 (1)
Beytü'l ankebût	D 179/4 (1)
Bi'sel masîr	D 36/13 (1)
Bismillah	D 150/1-7, D 177/5, D 253/1 (9)
Cennetü'l me'vâ	D 123/6, D 124/7, D 140/7, D 183/5 (4)
Cennetü'r ravza	D 182/7 (1)
Cihâdu'l içtihad	D 223/7 (1)
Ebu'l Kasım	D 19/1-6, D 26/7, D 49/6 (8)
Elhamdülillah	D 134/1-7, D 97/1, 2 (9)
Ene'l Hak	D 21/3, 4, D 182/5, D 311/6 (4)
Fenafillah	D 207/9, D 234/4, D 279/1, 5 (4)
Fethü'l ebvâb	D 66/4 (1)
Fezau'l ekber	D 330/5 (1)
Hasyetullah	D 112/5 (1)
Hatemü'l Kur'ân	D 117/7 (1)
Hubbu fillah	D 223/8 (1)
Hüsnü'l cevâb	D 312/2 (1)
Hüsnü'l meâb	D 310/8 (1)
Îlle'l muttekin	D 130/1-9 (9)
Înde'l Beytût	D 54/5 (1)
Kaabe kavseyn	D 207/5, D 212/7, D 213/3, D 240/4, D 308/2 (5)
Ke'l kevser	D 142/1, D 202/6, D 215/2, D 237/4 (4)
Kevkebun durriyyun	D 215/2 (1)
Kurratü'l ayni	D 152/5 (1)
Küntü kenz	D 64/7, D 69/5, 6, D 108/3, D 128/3, D 165/4, D 216/1, D222/2, D 263/2 (9)

Tablo 2.8: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Arapça Tamlamalar (Devamı)

Melekü'l mevt	D 99/4, D 330/6 (2)
Men aref	D 331/6, D 332/2 (2)
Mîn ledün	D 209/7 (1)
Nefsi'l levvâme	D 152/6 (1)
Nısfı'l leyli	D 159/5 (1)
Rabbü'l Gani	D 1/5 (1)
Ravzâtu'r riyâzat	D 33/5, D 160/7, D 182/7, D 277/4 (4)
Ravzâtü'l işrak	D 248/9 (1)
Riyâzü'l Cinân	D 154/7 (1)
Rûhu'l Emîn	D 81/6 (1)
Ruûsü'l penâh	D 166/2 (1)
Sahibü'l hayrat	D 278/2 (1)
Seb'u'l Mesânî	D 223/6, 11, D 237/3, D 258/7 (4)
Seyyidü'l ahmâm	D 343/21(1)
Tahte's sera	D 173/1, D 199/2, D 220/10, D 250/3, D 342/4 (5)
Ülü'l elbâb	D 53/9 (1)
Ümmü'l kitâb	D 46/5, D 60/11, D 66/4, D 72/7, D 77/4, 6, D 90/3, D 102/2, D 115/6, D 153/1, D 159/2, D 159/8, D 182/7, D 199/3, D 237/5 (15)
Ümmü'l Kur'ân	D 144/3 (1)
Ümmü'l leben	D 195/6 (1)
Ve'd duhâ	D 39/3, D 42/8, D 46/9, D 48/8, 9, D 60/10, D 62/4, D 63/2, D 66/2, D 67/2, D 77/7, D 81/10, D 82/4, D 89/2, D 94/6, D 98/4, D 106/10, D 137/2, D 140/6, D 143/3, D 144/4, D 148/1, D 159/2, D 164/3, 4, 5, D 168/8, D 177/1, 2, D 194/2, 3, D 199/6, D 201/1, D 202/5, D 205/4, D 212/5, 6, D 215/2, D 216/6, D 218/5, D 223/1, D 229/8, D 237/4, D 243/4 (44)
Vemtâzü'l yevm	D 209/8 (1)
Yâ zü'l kerem	D 168/3 (1)
Yevmi'l kıyamet	D 152/6 (1)
Zahiretü'r riyâzat	D 182/8 (1)
Zâikatu'l mevt	D 98/7 (1)
Zevi'l ukûl	D 53/8, D 83/12 (2)
Zikrullah	D 36/4 (1)
Zü'l cenâheyn	D 81/7, D 114/7 (2)
Zü'l fuâd	D 41/1, D 309/1 (2)

Tablo 2.8: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda Arapça Tamlamalar (Devamı)

Zü'l kemâl	D 85/1, D 168/1(2)
Zü'l kerem	D 85/3 (1)
Zühretü'r riyâz	D 47/6, D 264/2 (2)

Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda kullanılan Arapça tamlamaların analizine bakıldığında yazarın en sık başvurduğu ifadelerin başında "Ve'd duhâ" tamlaması geldiği görülmektedir. Bu tamlama, divanda toplam (44) kez kullanılmıştır. İkinci sırada ise "Ümmü'l kitâb" tamlaması yer almaktadır ve bu ifade (15) kez kullanılmıştır. Ağlar Baba'nın, divanında Ve'd Duha ve Ümmül Kitap kavramlarına verdiği önemin açıklaması aşağıdaki şekilde yapılabilir: Kur'an-ı Kerim'in 93. suresi olan Ve'd Duha, Peygamber Efendimiz Muhammed'in (s.a.v.) uhrevi ve dünyevi hayatına dair önemli mesajlar içerir. Bu sûre, îman ve ihlasın önemini vurgular ve müminlerin sorumluluklarına dair tavsiyelerde bulunur. Ümmül Kitap ise, Kur'an-ı Kerim'in bir diğer adı olarak kabul edilir. "Ümm" kelimesi, "ana" veya "kaynak" anlamına gelir. Şair, Ümmül Kitabı, tüm diğer kitaplardan önce gelen ve onlara kaynak olan bir kitap olarak tanımlar. Bu terim, Kur'an-ı Kerim'in diğer tüm ilahi kitapların atası veya kaynağı olduğunu temsil eder. Ve'd Duha sûresi, bu ilahi kaynağın bir parçasını veya bir uygulamasını ifade eder. Bu iki kavramın divanda yer alması, şairin îman, ihlas ve müminlerin sorumluluklarına verdiği önemi göstermekte olup, aynı zamanda Kur'an-ı Kerim'in diğer tüm ilahi kitapların atası veya kaynağı olduğunu vurgulamaktadır. Bu yaklaşım, şairin dini ve ilahi konulara verdiği önemi göstermekte ve onun divanının derin anlamlar içerdiğini ortaya koymaktadır. Yukarıdaki tablo, divanda yer alan diğer Arapça tamlamaları ve bunların kullanım sıklıklarını yay ayraç içinde ayrıntılı bir şekilde göstermektedir. Ayrıca, divanda geçen Arapça tamlamalardan örnekler sunan şiirler de aşağıda paylaşılmıştır. Bu örnekler, yazarın Arapça tamlamaları nasıl kullandığını ve şiirlerinde nasıl yer verdiğini göstermektedir.

Ve'd duhâ sırrına eren

‘Âil’ iken ‘eğnâ’ olan

Ol sırr-ı Kur’ân’a yanan

Gelsin beraber yanalım (D 39/3)

Ümmü'l kitâb’tadır bizim şânımız

Kudret ile yazdırmıştır şâhımız
Sağ tarafta olan melek şâhımız
Evvelâ deftere belâ'yı yazdı (D 102/2)
Aynı beytullahtır mü'minin kalbi
Tıyb eyle dil kasrın Allah durağı
Yatma gecelerde sen gözle anı
Gizli düşman senden yüzün çevirir (D 9/6)

Kurratü'l ayni'dir gonca gül şâhı
Çeşm-i çarım coştı eyledi âhı
Çekti cezbeyle müstakîm râhı
Dört mezheb şâhının noktagâhıyâm (D 152/5)

2.8. Deyimler

Şairler; duygu ve düşüncelerini, vermek istedikleri mesajı, söylemek istediklerini az sözle, mecâzi ve etkileyici bir ifadeyle okuyucuya iletme isterler, dolayısıyla şairlerin birçoğu, şiirlerinde deyimlere ve atasözlerine yer verirler. Ağlar Baba da divanında deyimlere çok sık başvurmuştur. Ağlar Baba Divanı'nda tespit edilen deyimler ve divandaki kullanım sıklıkları aşağıdaki tabloda sunulmuştur:

Tablo 2.9: Ağlar Baba Divanı'nda Deyimler

Abdest almak	D 18/6, D 81/8
Ad vermek	D 34/7 (1)
Adım atmak	D 2/4, 241/2 (2)
Ağlayıp figan etmek	D 30/1 (1)
Ah çekmek	D 95/1 (1)
Âh u vâh etmek/Ah vah etmek	D 58/22, D 120/5, D 214/5 (3)
Aklı başında	D 317/4 (1)
Aklını aldırma/Aklını başına almak	D 300/2 (1)
Aklını zayi etmek	D 11/10 (1)
Âlemi almak	D 2/8 (1)
Allah'ın aşkına	D 6/7 (1)
Allah'tan korkmak	D 30/1-9 (9)
Aşka düşmek	D 126/1 (1)

Tablo 2.9: Ağlar Baba Divanı'nda Deyimler (Devamı)

Ayaküstü	D 99/6 (1)
Azâb etmek	D 169/1, D 261/1(2)
Azâb görmek	D 118/8, 9, 11 (3)
Babı örtmek/Kapıları kapamak	D 6/4, D 37/13 (2)
Bağlı kalmak	D 3/4, D 89/4, D 143/4, D 161/7, D 168/6, 8, D 210/7, D 220/1, 2 (9)
Bağrı yanık	D 255/5 (1)
Bağrını basmak/Bağrına basmak	D 233/6 (1)
Baş vermek/Ser vermek	D 204/1, D 244/7, D 257/1 (3)
Başını bağlamak	D 37/9 (1)
Bayrak açmak	D 142/4 (1)
Bela okumak	D 263/5 (1)
Belini bükmek	D 14/4 (1)
Berat almak	D 3/3, D 24/8, D 261/5, D 262/7 (4)
Binde bir	D 8/3, D 54/10, D 60/6, D 273/1 (4)
Birbirine düşmek	D 328/3 (1)
Boynun bükme/Boyun bükme	D 73/6 (1)
Buruk bakmak	D 55/9 (1)
Can bağı	D 236/4, D 255/4, D 257/4 (3)
Can suyu	D 268/6 (1)
Can vermek	D 99/4, D 256/7, D 269/7, D 270/6 (4)
Canından bezmek	D 220/6 (1)
Canını yakmak	D 233/5 (1)
Cefa çekmek	D 116/8 (1)
Cem etmek	D 81/4 (1)
Cevrini çekmek/Eziyetini çekmek	D 191/2 (1)
Ceza vermek	D 265/2, 3, 4 (3)
Çare bulmak	D 8/1, D 226/2, D 250/3 (3)
Çiğ çiğ yemek	D 55/5 (1)
Daldan dala atlamak	D 98/6, D 204/2, D 223/6, D 244/5, D 336/2 (5)
Dehre dalmak/Dünyaya dalmak	D 57/15 (1)
Dehre gelmek/Dünyaya gelmek	D 258/3 (1)
Deli divane olmak	D 49/9, D 67/10 (2)
Dem vurmak	D 68/1 (1)
Demir atmak	D 302/3 (1)
Derde derman	D 144/6, D 196/5, 7, D 281/1, D 293/5 (5)

Tablo 2.9: Ağlar Baba Divanı'nda Deyimler (Devamı)

Derde duçar olmak	D 224/1 (1)
Derde düşmek	D 8/3 (1)
Derde salmak	D 66/2 (1)
Derin bir sun'a düşmek/Derin bir derde düşmek	D 88/8 (1)
Derman olmak	D 8/1, D 51/1, D 268/6, D 295/8 (4)
Derman vermek	D 303/8, D 335/6 (2)
Ders almak	D 5/7, D 28/7, D 33/3, D 49/9, D 173/3, D 104/3 (6)
Ders vermek	D 60/10 (1)
Dert çekmek	D 238/7 (1)
Devlet bulmak	D 1/7, D 2/4
Dil gözü görmek, gönül gözüyle görmek	D 5/6, D 32/2 (2)
Dil ucuyla	D 12/5 (1)
Dilden bırakmak	D 6/8, D 37/1, D 239/3 (3)
Dili dönmek	D 332/6 (1)
Dilinden bırakmak	D 217/9 (1)
Diline almak	D 56/15, D 57/14, D 83/13, D 190/5, D 197/3, D 309/2 (6)
Divane olmak	D 49/9, D 67/10, D 68/8 (3)
Doğru gitmek	D 55/7, D 195/3 (2)
Dünyadan geçmek/Fenadan geçmek	D 21/3, 5, D 76/3, D 79/6, D 127/5, D 246/2, D 251/3, D 312/6, D 322/6 (9)
Dünyadan göçmek	D 23/2, D 277/6, D 327/7, D 344/1 (4)
Dünyaya gelmek	D 35/15, D 190/8, D 275/6, D 343/12 (4)
Düşünüp taşınmak	D 56/14 (1)
Eceli gelmek	D 153/2, D 287/2 (2)
El Atmak	D 129/1-9, D 228/2, D 311/6 (11)
El bağlamak	D 38/8, D 50/1, D 89/2, 4, D 100/10, D 210/7, D 230/8 (7)
Elden koymak/Elden bırakmak	D 37/6, D 317/2, D 320/3 (3)
Ele Almak	D 99/6, D 129/3, D 187/7 (3)
Elinden tutmak	D 58/15, D 61/4, D 338/7 (3)
Emir almak	D 43/6, D 44/5, D 143/3, 4, 6 (5)
Emir vermek/Emir buyurmak	D 34/3, D 209/5 (2)
Esrarı açmak/Sırrını açmak	D 11/1 (1)
Eşiğine yüz sürmek	D 74/9 (1)
Eteğini tutmak	D 131/8 (1)

Tablo 2.9: Ağlar Baba Divanı'nda Deyimler (Devamı)

Feda etmek	D 334/4 (1)
Figan etmek/Feryat figan etmek	D 30/1, D 118/13, D 231/6, D (3)
Fikir etmek	D 90/8, D 98/1, 7, D 103/13 (4)
Firar etmek	D 166/4, D 189/8, D 315/2 (3)
Gafil olmak	D 6/5, D 9/7, D 13/1, D 13/8, D 37/1, D 116/1, 2, 8, D 120/1, 3, 6, 8, D 122/10, D 160/1, D 183/8, D 186/5, D 217/1, D 222/5, D 248/7-11 (22)
Gaflete dalmak	D 13/1, D 127/10, D 137/5, D 160/1, D 177/6, D 248/10 (6)
Gam yemek	D 6/6, D 344/3, 5 (3)
Gazap etmek	D 169/2 (1)
Geri kalmamak	D 27/1 (1)
Gönlünü etmek	D 163/4 (1)
Gönül gözü	D 185/1(1)
Göz dikmek	D 269/5, D 289/3 (2)
Gözü kör olmak	D 288/5 (1)
Gözünden yaş dökmek/Gözyaşı dökmek	D 14/4 (1)
Gözünü açmak	D 104/3, D 136/3 (2)
Gözünü bağlamak	D 100/10 (1)
Gözyaşı dökmek	D 172/3, 4, 5, 8 (4)
Güş etmek/Kulak vermek	D 40/7, D 106/1, D 108/3, D 111/2, D 201/6, D 276/3, D 334/3 (7)
Günah deryasına dalmak	D 56/1, D 100/6, D 335/2 (3)
Haber almak	D 65/1-10, D 159/3, D 220/10, D 236/1, 3, 4, 5 (16)
Hak yoluna girmek	D 68/2 (1)
Halini tebdil eder/Hale yola koymak	D 59/13 (1)
Halka olmak	D 67/5, D 83/4, D 102/3, D 111/5, D 218/4 (5)
Halvet olmak	D 183/9, D 186/12, D 189/8, D 205/6, D 267/5 (5)
Harap eylemek/ Harap etmek	D 167/1 (1)
Havadan uçmak	D 11/5, D 16/3 (2)
Hayâ etmek	D 15/6, D 190/7 (2)
Hayat bulmak	D 59/1, D 199/4, D 208/3 (3)
Hayat vermek	D 177/2, D 217/3, D 306/3 (3)
Haymesin kuran/Çadır kurmak	D 63/6, D 66/8, D 327/2 (3)

Tablo 2.9: Ağlar Baba Divanı'nda Deyimler (Devamı)

Hayrân olmak	1/3, D 138/2, D 232/3, D 283/4, D 296/5, D 299/1, D 306/3, D 321/4 (8)
Heba etmek	D 103/14 (1)
Hesap görmek	D 280/7 (1)
Hile kurmak/Hile yapmak	D 12/5 (1)
Hisse almak	D 30/4, 6, D 217/8 (3)
Hoş etmek	D 87/2, D 91/8, D 106/6, D 108/17, D 154/5, D 163/2, D 230/4 (7)
İbret almak	D 15/2, D 178/2 (2)
İsyân etmek	D 118/4 (1)
İtiraf etmek	D 27/9, D 50/3, 4, D 174/4, D 340/3 (5)
İzzet ikram	D 252/1 (1)
Kademi basmak/Ayak basmak	D 59/19 (1)
Kadir bilmek	D 25/2, D 261/2, 3 (3)
Kalbini hoş eylemek/Gönlünü hoş etmek	D 163/2 (1)
Kalem vurmak	D 35/3, D 77/3, D 109/5, D 119/2, D 129/1, D 141/8 (6)
Kaleme almak	D 12/9 (1)
Kamet vermek/Boy vermek	D 14/3 (1)
Kan ağlamak	D 147/1 (1)
Kanca takmak/kancasını takmak	D 180/6 (1)
Kanı kaynamak	D 293/3, D 293/4 (2)
Kapı açmak	D 36/4, D 76/2, 3, 5, D 141/2, D 197/5 (6)
Kapısına gelmek	D 100/7, D 334/8 (2)
Kara cahil	D 105/1 (1)
Karar vermek	D 58/3 (1)
Keder çekmek	D 31/7, D 213/4 (2)
Kelamı uzatmak	D 8/9 (1)
Kem göz	D 136/3 (1)
Kemâl bulmak	D 58/13, D 172/3 (2)
Kendinden geçmek	D 56/12, D 76/2 (2)
Kendine gelmek	D 53/8 (1)
Kenet olmak/kenetlenmek	D 180/3 (1)
Kör şeytan	D 35/22, D 83/12, D 97/2, D 105/4, D 150/3, D 183/8, D 200/4, 5, 208/9, D 273/5, D 297/5 (11)
Kulak vermek	D 118/12 (1)
Kurban etmek/Kurban kılmak	D 58/6, 7 (2)

Tablo 2.9: Ağlar Baba Divanı'nda Deyimler (Devamı)

Kurban kesmek	D 26/4, D 200/10 (2)
Lâl olmak	D 125/2 (1)
Lezzet almak	D 3/1, D 8/9, D 37/4, D 42/4, D 54/11, D 293/6, D 328/1, 2 (8)
Licamı vurmak/Gem vurmak	D 86/6 (1)
Mahrum koymak/Mahrum bırakmak	D 2/8, 9, 10 (3)
Mânâ almak	D 34/11, D 37/11, D 53/9, D 67/4, D 68/2, D 69/2, 4 (7)
Mânâ vermek	D 45/4, D 58/3 (2)
Mest etmek	D 1/5, D 62/5, D 63/10, D 106/5, 6, D 117/6 (6)
Mest olmak	D 62/5, D 63/10, D 106/5, D 138/5, D 244/8, D 298/7 (6)
Met etmek	D 23/8 (1)
Meydana gelmek	D 60/12, D 258/3, D 307/6, D 343/8 (4)
Meyve almak	D 7/1 (1)
Mihraba girmek	D 1/4, D 29/2, D 34/11, D 35/5, D 55/12, D 61/5, D 82/4, D 85/5, D 190/8, D 259/6, D 285/5, D 312/5, D 329/4 (13)
Müjde vermek	D 106/3, 7, D 283/6 (3)
Naz etmek	D 194/5 (1)
Nazar etmek/Nazar Eylemek/Nazar Kılmak	D 58/19, D 81/4, D 83/6, D 86/6, D 103/9, D 136/3, D 157/1, D 185/6 (8)
Ömrünü geçirmek	D 30/2, D 340/8 (2)
Örnek almak	D 60/14, D 253/4, D 312/5 (3)
Pâre pâre eylemek/Pâre pâre etmek	D 196/3 (1)
Pendin almak/Öğüt almak	D 290/1 (1)
Perdeleri kaldırmak	D 275/4, D 284/3 (2)
Pervane olmak	D 67/8, D 95/6 (2)
Râhı açmak/Yol açmak	D 52/8 (1)
Râhını bulmak/Doğru yolu bulmak	D 47/12, D 74/9, D 139/1, D 142/2 (4)
Razı etmek	D 261/8, D 315/6 (2)
Razı olmak	D 16/6, D 56/14, D 139/1, D 261/1, 7 (5)
Rezil rüsva olmak	D 199/2 (1)
Sâf olmak	D 202/4, D 232/6 (2)
Sağ olmak	D 110/10 (1)
Sararıp solmak	D 126/1 (1)
Selam Almak	D 50/2, D 106/5 (2)
Selam götürmek	D 33/1 (1)

Tablo 2.9: Ağlar Baba Divanı'nda Deyimler (Devamı)

Selam vermek	D 50/2, 213/5, 6, 9 (4)
Sere gelmek	D 5/3 (1)
Sevdaya düşmek	D 220/9 (1)
Seyran eylemek	D 166/4 (1)
Sırrına ermek	D 21/6, D 39/3, D 63/2, D 67/2 (4)
Sohbet açmak	D 57/16, 17, D 317/6 (3)
Sokakta sürünmek	D 57/20 (1)
Söz tutmak/Sözünü tutmak	D 186/9 (1)
Söze bulaşmak	D 11/5 (1)
Söze kanmak	D 107/4, D 161/6 (2)
Söze uymak	D 107/9 (1)
Sözü uzatmak	D 32/7 (1)
Şâd olmak	D 58/1, D 99/1, D 106/7, D 153/6, D 209/8 (5)
Şan almak	D 38/8, D 66/3, D 70/7 (3)
Şeytana uymak	D 211/5, D 214/4, D 283/6, D 327/4 (4)
Şöhret bulmak/Şöhret olmak	D 37/2 (1)
Tahammül etmek	D 95/6 (1)
Tarıktan çıkmak/Yoldan çıkmak	D 18/4, D 37/10, D 51/7 (3)
Tarıkten çıkmak	D 37/10 (1)
Tat almak	D 3/1 (1)
Tecerrüd bulmak/Dünyadan elini eteğini çekmek	D 21/3 (1)
Telef etmek/Telef eylemek	D 186/10 (1)
Terk etmek	D 27/8, D 57/3, D 73/1, 5, D 84/6, D 86/8, D 157/4, D 305/4 (8)
Top tüfek	D 55/10 (1)
Uçup gitmek	D 261/8, 9 (2)
Ukûller ermemek/Aklı ermemek	D 57/27 (1)
Uykuya dalmak	D 105/1, D 231/5 (2)
Uyûbu örtmek/Ayıbı örtmek	D 100/5 (1)
Vartaya düşmek/Tehlikeye düşmek	D 324/7 (1)
Veli etmek	D 2/6 (1)
Virân eylemek/Viran etmek	D 167/1 (1)
Vücut bulmak	D 37/2 (1)
Yakayı vermek/Yakayı ele vermek	D 42/4, D 63/8, D 276/4 (3)
Yakıp yandırmak	D 29/3, D 84/8, D 115/8, D 138/6, D 224/2, D 238/6, 302/1 (7)

Tablo 2.9: Ağlar Baba Divanı'nda Deyimler (Devamı)

Yanıp solmak/Yanuben solmak	D 5/2, D 191/2, D 31/5, D 145/2, D 220/3 (5)
Yanıp yakılmak	D 4/2 (1)
Yanuben remad oldu/Yanıp kül olmak	D 161/8 (1)
Yarı yolda kalmak	D 295/5, D 238/5 (2)
Yasa girmek	D 25/1 (1)
Yedini vermek/El vermek	D 43/11 (1)
Yedini vurmak	D 70/9, D 91/11 (2)
Yelken açmak	D 4/3, D 260/1 (2)
Yemin etmek	D 11/10 (1)
Yere bakmak	D 15/6 (1)
Yok yere	D 137/2, 3, D 300/1 (3)
Yol bulmak	D 36/1, D 221/1 (2)
Yol gözlemek	D 49/7 (1)
Yoldan çıkmak	D 49/8 (1)
Yolu erkânı tanımamak	D 22/3 (1)
Yoluna kurban olmak	D 35/7, D 210/3 (2)
Yuva yapmak	D 55/3 (1)
Yüksekten uçmak	D 4/7 (1)
Yükte yenlik pahada ağır/Yükte hafif pahada ağır	D 27/3 (1)
Yüz çevirmek	D 9/1-8 (8)
Yüz tutmak/Yönelmek	D 185/3, D 226/6 (2)
Yüz yüze gelmek	D 232/1 (1)
Yüzü kara	D 100/7 (1)
Yüzünde perde olmamak	D 12/6, D 328/5 (2)
Yüzüne vurmak	D 100/2 (1)
Yüzünü sürmek	D 74/8, D 210/1-8, D 322/2 (10)
Zahir olmak	D 28/6, D 313/2 (2)
Zaman geçirmek	D 191/1, D 221/1 (2)
Zar etmek	D 159/5 (1)
Zenbe dalmak/Günaha girmek	D 38/10 (1)
Zimâm vurmak/Yuları eline almak	D 42/2, D 51/4, D 238/2 (3)
Zübâna vermek/Dile vermek	D 14/8 (1)

Ağlar Baba Divanı'nda toplam (242) adet deyim tespit edilmiştir. Bu bağlamda, divanda en sık kullanılan deyim "Gafil olmak" olarak belirlenmiştir ve toplam (22) kez tekrarlanmıştır. İkinci sırada, (13) kez kullanılmış olan "Mihraba girmek" deyimini yer almaktadır. Ayrıca, "Kör şeytan" deyimini de divanda (11) kez geçmektedir. Tasavvuf

düşüncesinde, "gafil olmak"deyimi, insanın Allah'tan uzaklaşması ve dünya işlerine dalması manasına gelir. Bu durum, manevi bilinçlenmeye mani bir durum olarak görülür. "Mihraba girmek" deyimi, Allah'a yakınlık ve manevi temizlik anlamında kullanılır ve bu, gafletten uzaklaşarak Allah'a yönelme sürecini ifade eder. Ancak, bu süreçte "şeytan" gibi olumsuz etkiler, bireyin manevi yolculuğunu engellemeye çalışır. Şeytan, tasavvufa göre insanı gaflete sürükleyen bir güçtür. Bu nedenle, tasavvuf erbabı, gafletten uzaklaşarak mihraba girme çabasıdadır. Aynı zamanda şeytani etkilerden korunmaya da çalışır. Bu bağlamda, "kör şeytan" deyimi, insanın manevi körlüğünü ifade eder. Dolayısıyla, Ağlar Baba şiirlerinde insanların bu üç unsura dikkat etmesi gerektiğini vurgular. Ağlar Baba Divanı'ndan alınan içerisinde deyimlerin olduğu şiirlerden birkaçı aşağıda verilmiştir.

Zamân hulûl etti dünyaya geldi

Al-yeşil mihrâba ol yine girdi

İşte ol mihrâbı bu Ağlar gördü

Cevab-ı illâ'da secde eyledi (D 190/8)

Zikirden âli kalma

Kör şeytana kul olma

Allah'tan gafil olma

La ilâhe illallah (D 183/8)

2.9. Atasözleri

Atasözü; toplumun yüzyıllar boyu verdiği deneme, düşünce ve özlem den oluşmuş, kurallaşmış kalıplaşmış tecrübelerle dayanılarak meydana getirilmiş özlü sözlerdir. Kuşaktan kuşağa geçmiş olup, kimin söylediği belli değildir (Bolayır, 1988, s. 260).

Atasözü; atalarımızın geçmişte karşılaştıkları hâdiseler karşısında tecrübe ettikleri olaylardan ders çıkartarak söyledikleri öğüt verici sözlerdir. Bu sözler tecrübeler sonucu söylenmiş sözlerdir. Söyleyeni belli olmadığı için anonim sözlerdir. Atasözleri, şiirlere canlılık ve ahenk verir. Bu sözler; sav, darb-ı mesel, mesel, deme gibi adlarla da bilinir.

Ağlar Baba da divanında az sayıda da olsa atasözlerine yer vermiştir. Ağlar Baba Divanı'nda geçen atasözleri divan numaralarıyla birlikte aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 2.10: Ağlar Baba Divanı'nda Atasözleri

<i>Allah'tan gümân kesilmez/</i> Allah'tan ümit kesilmez. (Saraçbaşı & Minnetoğlu, 2002, s. 58).	D 281/8 (1)
<i>Arayanlar tez bulur/</i> Arayan Mevla'sını da bulur, belasını da. (Saraçbaşı & Minnetoğlu, 2002, s. 67)	D 103/5 (1)
<i>Bir kapı bağlarsa bin kapı açar/ Allah gümüş kapıyı kaparsa altın kapıyı açar.</i> Atasözüyle özdeştir. Allah, bir kapıyı kapatırsa bin kapıyı açar (Saraçbaşı & Minnetoğlu, 2002, s. 55).	D 76/5 (1)
<i>Men dakka ve dukka/ Çalma elin kapısını, çalarlar kapını</i> atasözüyle özdeştir. Kapı çalanın kapısı çalınır, eden bulur. Başkalarının sana kötülük yapmasını istemiyorsan kimseye kötülük yapma (Saraçbaşı & Minnetoğlu, 2002, s. 123).	D 74/8 (1)
<i>Yaman sanma komşan hal gelir başan/</i> Gülme komşuna gelir başına atasözüyle özdeştir (Saraçbaşı & Minnetoğlu, 2002, s. 189).	D 74/8 (1)

Ağlar Baba Divanı'nda içerisinde atasözlerin geçtiği şiirlerden birkaçı aşağıda verilmiştir. Şair, divanına atasözü katarak az sözle çok şey anlatıp okuyucunun dikkat ve ilgisini çekmeyi amaçlamıştır. Ayrıca şair okuyucusuna hem ahlâk dersi hem de öğüt vermiştir. Bu yöntemle şiirine canlılık ve ahenk vermeyi de hedeflemiştir:

Üç şey üç şeye münasip pek güzel “ünvân bulur

Darb-ı mesel Hak buyurmuş arayanlar tez bulur

Şimdi hâlâ dünyadadır meyvesin yiyen bilir

Ol işâret-i Hudâ'dır arayıp darbını bul (D 103/5)

Yaman sanma komşan hal gelir başan

Zehr-i mâr-ı katar Hak senin aşan

Men dakika ve dukka hem gelir başan

Eğer döğer isen el kapısını (D 74/8)

2.10. Kelam-ı Kibar

Bugün daha çok özdeyiş kavramıyla ifade ettiğimiz kelâm-ı kibar; büyük ve ulu söz, büyüklerin kullandığı söz anlamına gelip velilerin, ulu kişilerin, büyük devlet adamlarının, ahlâkçıların zamanla edindikleri büyük tecrübeler sonucunda kısa ve özlü şekilde söyledikleri ve genellikle kim tarafından söylendiği bilinen derin anlamlı sözler için kullanılan bir ifadedir (Erdoğan, 2010, 488).

Kelam-ı kibar; "Büyüklerin sözü" anlamına gelen özlü, hikmetli ifadeleri niteleyen bir kavramdır. Genellikle din, ahlâk ve toplumsal hayata dair derin anlamlar taşıyan bu sözler, vecize, atasözü veya hikmetli deyiş niteliğindedir. Divan edebiyatında ve tasavvuf edebiyatında şairler, eserlerini süslemek veya düşüncelerini sağlam bir temele dayandırmak için sıklıkla kelâm-ı kîbâra başvurmuştur. Ağlar Baba da divanında özlü sözlerle az da olsa yer vermiştir. Ağlar Baba Divanı'nda geçen özlü sözlerden birkaçı aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 2.11: Ağlar Baba Divanı'nda Kelam-ı Kibar

<i>Az ye az iç az söyle/</i> Az ye, az iç, az söyle. <i>Az ye, az uyu, az iç/</i> Az ye, az uyu, az iç sözlerine telmih yapılmıştır. İbrahim Hakkı Hazretlerinin sözü. (Erzurumlu İbrahim Hakkı Hazretleri, 2015, s. 10)	D 6/5 (1)
<i>Çok yiyip çok içme aç eder seni</i> <i>Çok kelâm çok uyku boş eder seni</i> Bayburtlu Ağlar Baba'nın sözüdür. (Tozlu, 2020, s. 182).	D 30/7 (1)
<i>Doğru sözden aman dilin ayırma/</i> Her ne olursa olsun doğru sözlü olmak, doğruluktan ayrılmamak.	D 320/6 (1)
<i>Lem yezuk/ en lem yezuk, lem ya'rif'</i> Tadan bilir, tatmayan bilmez/Tatmayan bilmez. İmamı Gazâli'nin sözü. (Kartal, 2007, s. 111).	D 299/7 (1)

Şair, aşağıdaki dizede ölçülü olmamızı; yemeği, içmeyi ve konuşmayı abartmamamızı, gereksiz (fuzûlî) davranışlardan kaçınmamızı öğütlemektedir.

Allah gayrısında cevaba varma

Az ye az iç az söyle sen fuzûl olma

Tekellüm ediyor senin kalbin var

Rûz ü şeb gayret et sen olma nâcâr (D 6/5)

Bu şiirde derin bir inanç ve teslimiyet teması işlenmektedir. Şair, Allah'a olan bağlılığını ve O'nun sonsuz lütfunu vurgulamaktadır. Şair, Allah ile kurulan derin bağların sözlü veya başkalarının anlatımlarıyla tam olarak anlaşılmasının mümkün olmadığını; bu deneyimi yalnızca bizzat yaşayan bireyin kavrayabileceğini vurgulamaktadır. Şair, Allah ile haşır neşir olmanın, ruhsal ve manevi tatmin açısından en üst düzeyde bir lezzet sunduğunu ifade etmektedir.

İhsân bâbın açan elini yormaz

Lem yezuk buyruldu tatmayan bilmez

Bülbül gibi öter dilimiz durmaz

Bu Ağlar Baba'ya yalancı derler (D 299/7)

2.11. Beddualar

Türk halk edebiyatının önemli isimlerinden biri olan Ağlar Baba, tasavvuf edebiyatının estetik ve tematik zenginliğini yansıtan eserler vermiştir. Ağlar Baba; şiirlerinde aşk, tasavvuf, doğa ve insan ilişkileri gibi evrensel temaların yanı sıra, az da olsa beddua ifadelerine de divanında yer vermiştir. Geleneksel Türk edebiyatında beddua, sosyal ve kültürel bağlamda kayda değer bir öneme sahiptir. Şairler, bazen kendilerini veya toplumun belirli kesimlerini eleştirmek amacıyla bedduaya başvurarak bu unsuru bir retorik araç olarak kullanmıştır. Beddua ifadesi, “Farsçada “kötü” anlamına gelen “bed” kelimesi ile Arapçada “dileme, isteme” gibi anlamlara gelen “dua” kelimelerinden oluşmuş bir birleşik isimdir” (Çağrı, 1992, s. 297). “Bir insanın rahatlamak için dile getirdiği kalıp sözler olan kargışlar, kişinin söylendiği andaki duygularını ifade eder ve o esnadaki ruh hâlini yansıtmaları açısından önem taşır. Bu sözler; zamana, insanın karakteristik yapısına, sosyal çevreye, şartlara ve olaylara göre değişiklik gösterir.

Genellikle toplum tarafından hoş karşılanmayan davranışlarda bulunan insanlar için beddua edilir” (Harmancı, 2012, s. 10). Ağlar Baba da divanında az da olsa beddûa ifadelerine başvurmuştur. Yaptığımız bu çalışmada tespit edebildiğimiz beddûalar, divan numaraları ve divandaki kullanım sıklıkları ile beraber aşağıdaki tabloda sunulmuştur:

Tablo 2.12: Ağlar Baba Divanı’nda Beddualar

Dünyadan eylegil ibâ Solsun lebde al yanağın	D 269/1 (1)
Kes başın canın kıl fedâ Ayaküstü aksın kanın	D 269/2 (1)
Dermânı hoş dert gelir Dert ile yan dursun kanın	D 269/3 (1)
Vursun dile nûr cilâsi Nişângâhda çıksın canın	D 269/5 (1)
Al-yeşil Perçem örsene Gözlerinden aksın kanın	D 269/6 (1)
Temûtü’ye el vurduğun Cân vermeden çıksın canın	D 269/7 (1)

Ağlar Baba, divanında beddua ifadelerine az da olsa yer vererek duygusal eleştirilerini bu retorik araçla ortaya koymuştur. Beddualar, onun şiirlerinde yalnızca birer kelime grubu olmanın ötesinde derin bir anlam taşımaktadır. Şair, bu dörtlüğünde Peygamber Efendimize olan derin aşk ve hayranlığını ifade ederken, ona ulaşma ve onu görme arzusunu dile getirmektedir. Aynı zamanda, şair, kendine yönelik sitem içeren bir üslupla, içsel bir sorgulamada bulunarak kendisine yönelik bir beddûada bulunmaktadır.

Sır şehristâna girsene

Anda ki şâhı görsene

Al-yeşil Perçem örsene

Gözlerinden aksın kanın (D 269/6)

2.12. Argo İfadeler

Argo ifadesi, Türk Dil Kurumu Sözlüğü’nde “Her yerde ve her zaman kullanılmayan veya kullanılmaması gereken sözler şeklinde tanımlanmıştır” (TDK, 2023, s. 226). “Benzer şekilde, ortak dilde sıklıkla kullanılan bazı sözcüklerin argo olarak sınıflandırılmaması gerektiği savunulmaktadır. Bu tür ifadelerin içerik ve bağlamlarına

bağlı olarak halk dili, teklifsiz dil veya kaba kullanım gibi kategoriler altında değerlendirilmesi gerektiği ifade edilmektedir” (Çotuksöken, 2009, s. 20). “Argo ve küfrün aynı şeyler olmadığı bilinmelidir. “Argo, küfür değildir. Argo ve küfür kavramlarını birbirine karıştırmamak bakımından küfre kaba dil ya da bayağı dil demek yarar vardır. Küfürle aynı kapsama girmese de argonun kendi içinde müstehcen argo, küfürlü argo, kaba argo vb. biçiminde sınıflandırılması mümkündür (Emiroğlu vd., 2022, s. 469). Ağlar Baba, divanında tasavvufi derinlik ve anlam barındıran mecazi bir üslup kullanarak argo ifadelere az da olsa yer vermiştir. Bu çalışmada, yazarın şiirlerinden derlediğimiz argo ifadeleri, divan numaraları ve kullanım sıklıklarına göre sistematik bir şekilde tasnif ettik. Aşağıda belirtilen tabloda, bu argo ifadeler ayrıntılı olarak sunulmaktadır.

Tablo 2.13: Ağlar Baba Divanı’nda Argo İfadeler

Al lebleri şeker suyundan tatlı	D 339/1 (1)
Al pullu memeler ak baldan tatlı	D 339/3 (1)
Boşboğaz	D 299/6 (1)
Bütün dünyayı fesâda verdin	D 343/10 (1)
Cima işi gündüz olur mu?	D 343/9 (1)
El dudak vurmamış bikri balâya	D 342/4 (1)
Kötü boz bir köpek	D 13/5 (1)
Leşe düşmek	D 16/3 (1)
Memeleri enver parlıyor	D 339/3 (1)
Öptüm gözlerini aselden tatlı	D 339/1 (1)
Öpüp de koçmanın zamanı geldi	D 342/4 (1)
Puhağın öpmenin zamanı geldi	D 342/3 (1)
Sadyından akıyor lebenler temiz	D 342/7 (1)
Sarılıp öpmeyen marizdir mariz	D 342/7 (1)
Sütünü emmenin zamanı geldi	D 342/7 (1)
Şehla gözün öpmenin zamanı geldi	D 342/1 (1)
Zinayı edem	D 343/11 (1)

Ağlar Baba, tasavvuf geleneği içinde yer alan bir şair olarak bazı şiirlerinde argo bir dil kullanarak kapalı ve örtük anlamlar içeren tasavvufi imgeler meydana getirmektedir. Şair; söz konusu şiirinde manevi doyuma ulaşmanın ve ruhsal anlamda kendini beslemenin gerekliliğine vurgu yapar. Şair, bu manevi hazzı deneyimlemeyen bireylerin ruhsal olarak "hasta" kabul edileceğini ifade etmektedir. Bu bağlamda ruhsal gelişimin ve ilahi bilgelikten yararlanma fırsatının değerini belirtmekte kendisinin

Allah'ın sonsuz ilim ve kudretinden ders alma imkânını kaçırmaması gerektiğini dile getirmektedir.

Teller birbirine bent olmuş henüz

Sarılıp öpmeyen marizdür mariz

Sadyından akıyor lebenler temiz

Sütünü emmenin zamanı geldi (D 342/7)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DİVANIN MUHTEVA ÖZELLİKLERİ

3.1. Efsanevi Şahsiyetler

Tasavvuf şairleri, genellikle geçmişte büyük isim yapmış, toplum tarafından saygı duyulan, sevilen veya korkulan efsanevi şahsiyetlere eserlerinde yer vermeyi tercih etmişlerdir. Bayburtlu Ağlar Baba da divanında birçok efsanevi şahsiyeti doğrudan ya da telmih yöntemi aracılığıyla anmaktadır. Şairin divanında geçen efsanevi şahsiyetlerin isimlerine, bu isimlerin hangi divan numaralarında geçtiği bilgisine ve divandaki kullanım sıklıklarına ilişkin detaylar aşağıdaki tabloda sunulmaktadır. Bu tablo, şairin eserinde bahsettiği önemli şahsiyetlerin kimliklerini ve eserindeki dağılımını göstermektedir.

Tablo 3.1: Ağlar Baba Divanı'nda Efsanevi Şahsiyetler

Belkıs	D 150/4 (1)
Câlût	D 260/7 (1)
Firavun	D 260/6 (1)
Hâbil	D 260/3 (1)
Hallâcî Mansûr	D 291/5 (1)
Kâbil	D 260/3 (1)
Kisrâ	D 194/3 (1)
Leylâ	D 6/3, 4 (2)
Mecnûn	D 49/4, D 62/7, D 219/1, D 315/1, D 342/1 (5)
Nemrud	D 189/2, D 196/5, D 206/10, D 228/2, D 260/5, D 273/5, 6, D 282/2 (8)

Divanda en sık geçen efsanevi kahraman, toplam (8) kez kullanılmış olan "Nemrud" olarak tespit edilmiştir. Kullanım sıklığı açısından bir diğer önemli figür, doğrudan veya telmih yoluyla anılmış olan "Mecnûn" kahramanıdır ve divanda (5) kez geçmektedir. "Mecnûn" ifadesi, özellikle halk edebiyatında aşık olma, tutku ve aşkın

deliliği manalarına gelirken, "Nemrut" ifadesi, zulmü ve kibri simgeleyen bir figür olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu iki kavram, Ağlar Baba'nın eserlerinde aşkın iki farklı yönünü temsil eder: Mecnûn, Allah ve peygamber aşkının yüceliğini ve derinliğini, Nemrut ise cehaleti ve despotluğu simgeler. Diğer efsanevi kahramanların divandaki kullanım sıklıkları ise aşağıdaki gibidir: Leylâ (2 kez telmih yoluyla), Hallâcî Mansûr (1 kez), Kâbil (1 kez), Hâbil (1 kez), Kısra (1 kez), Firavun (1 kez), Câlût (1 kez) ve Belkıs (1 kez). Bu sonuçlar, şairin eserindeki efsanevi şahsiyetlere verdiği önemin ve onların kullanım sıklığının bir analizini sunmaktadır.

3.2. Çeşitli Eşyalar ve Giysiler

Bayburtlu Ağlar Baba'nın divanında çeşitli eşyalar, giysiler, yemek ve içecekler ile ilgili ifadelerin zengin bir şekilde kullanıldığı görülmektedir. Şairin; şiirlerinde, Allah aşkının yoğun etkisi altında kaldığı ve bu duyguların etkisiyle kendinden geçtiği açık bir şekilde görülmektedir.

Bu bağlamda, şiirlerde kullanılan ifadeler, şairin içinde bulunduğu "Hak sarhoşluğu" veya manevi coşkunun bir yansıması olarak değerlendirilebilir. Şairin bu ifadeleri kullanması, onun aşk ve maneviyat duygularının derinliğini ve yoğunluğunu yansıtmakta ve şiirlerine mistik bir boyut kazandırmaktadır.

3.2.1. Eşyalar

Şairin eserinde değinmiş olduğu eşya isimleri, eşya isimlerinin geçtiği şiir numaraları ve divandaki kullanım sıklıkları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 3.2: Ağlar Baba Divanı'nda Eşyalar

Bıçak	D 58/19, 24, 26 (3)
Çerağ	D 92/2, D 112/6, D 343/4 (3)
Hicap (Örtü)	D 14/7, D 15/6, D 19/4, D 28/4, 5, 6, 7, D 44/2, D 81/2, 4, 5, D 83/6, D 95/3, D 98/5, D 102/3, D 103/11, D 104/2, D 108/1, D 111/2, 3, D 113/3, D 117/2, 6, 9, D 125/4, D 132/4, D 162/5, D 171/2, D 173/5, D 176/2, D 190/2, 3, 4, 5, D 197/1, 3, D 199/4, D 200/9, D 202/7, D 213/5, D 220/2, D 226/6, 7, D 232/4, D 258/2, D 263/5, D 301/6, D 305/4, D 311/4, D 313/1, D 323/4, D 325/6 (52)

Tablo 3.2: Ağlar Baba Divanı'nda Eşyalar (Devamı)

Kadeh	D 33/3, D 67/1, D 202/6, D 206/1, D 213/2, D 229/6, D 241/6, D 242/4, 5, D 248/3, D 274/5, D 279/3, D 286/2, D 301/4, D 305/3, D 306/2, D 325/3, D 333/6, D 341/8 (19)
Kalkan	D 199/5 (1)
Kandil	D 5/5, D 34/10, D 43/2, D 78/6, D 116/4, D 121/3, D 197/3, D 214/1 (8)
Kâse	D 202/2, 4, D 203/5, D 215/8, D 242/4, 5, 7, D 252/2, 4, D 253/6, D 258/1, D 262/2, D 265/4, D 282/5, D 285/4, D 286/2, D 287/6, D 290/4, D 294/7, D 300/1, D 301/4, D 305/3, D 306/2, D 317/7, D 332/2, D 334/5, D 337/4, D 341/6, D 344/3 (29)
Kemer	D 342/4 (1)
Kılıç	D 56/7, D 199/5 (2)
Küpe	D 339/2, D 342/5 (2)
Miftah	D 21/8, D 44/4, D 45/2, 7, D 46/4, D 48/2, D 66/2, D 68/7, 8, D 78/2, D 82/2, 8, D 84/7, D 94/2, 4, 6, D 111/1, D 127/2, D 129/1, D 131/9, D 138/4, D 141/2, D 150/1, D 180/9, D 182/2, D 198/3, 4, D 237/5, D 241/2, D 244/2, D 259/4, D 303/5, D 306/7 (33)
Mir 'at	D 63/10, D 81/9, D 95/2, D 116/4, D 120/8, D 121/9, D 133/5, D 298/5, D 325/2 (9)
Perde	D 7/6, D 8/4, D 12/2, 6, D 15/6, D 19/4, D 20/6, D 25/8, D 57/28, D 60/6, D 111/7, D 116/1, D 118/12, D 170/1, D 173/3, 5, D 175/3, D 176/3, D 182/7, D 185/1, D 186/8, D 190/7, D 200/9, D 201/7, D 202/7, D 203/3, D 214/3, D 226/3, D 229/2, D 231/1, D 233/2, D 234/3, D 234/3, 5, D 237/4, D 239/1, D 251/3, D 260/9, D 262/3, D 263/8, D 275/4, D 281/3, D 284/3, D 285/5, D 304/4, D 328/5, D 334/7, D 342/8 (48)
Seyf	D 175/3 (1)
Silah	D 18/5 (1)
Süngü	D 18/6 (1)

Tablo 3.2: Ağlar Baba Divanı'nda Eşyalar (Devamı)

Şem	D 201/6, D 223/4, D 267/3, D 275/4, D 306/4, D 329/3, D 330/2, D 337/3, D 338/1, D 343/4 (10)
Şimşir	D 285/1 (1)
Zincir	D 264/5, 6 (2)

Bayburtlu Ağlar Baba'nın divanında gerçekleştirilen eşya isimlerinin sıklık analizi neticesinde, "hicap/örtü" terimlerinin en sık kullanılan eşya terimi olduğu tespit edilmiştir. Bu ifade, divanda toplam (52) kez geçmektedir. İkinci sırada en sık kullanılan eşya ise "perde" ifadesidir ki bu ifade divanda (48) kez kullanılmıştır. Divanda kullanılan diğer eşya isimlerinin sıklıkları ise şöyledir: miftah (33), kâse (29 kez), kadeh (19 kez), şem (10 kez), mir'at (9 kez), kandil (8 kez), bıçak (3), çerağ (3 kez), küpe (2 kez), kılıç (2 kez), zincir (2 kez), kemer (1), seyf (1 kez), silah (1), şimşir (1 kez), süngü (1) ve kalkan (1 kez). Bu veriler, şairin divanındaki eşya isimlerinin kullanım sıklığını ortaya koyarak, şiirlerinin tematik yapısını daha iyi anlamamıza yardımcı olmaktadır.

3.2.2. Giysiler

Şiirlerde giysiler farklı amaçla kullanılabilir. Giysiler bir kimsenin kimliğini, statüsünü ve sosyal konumunu belirtmek amacıyla şiirlerde geçebilmektedir. Kıyafet ya da giyim, aslında bir iletişimdir ama konuşma ya da yazı şeklinde değil; bu iletişime konu olan ise çoğunlukla benlikle, esas olarak toplumsal kimliğimizle ve cinsiyet, cinsellik, toplumsal statü, yaş, vb. unsurlar temelinde onu saran kültürel değerlerle ilgilidir (Davis, 1997, s. 211). İnsanların kıyafetlerine bakarak onların karakterleri ve kişilikleri hakkında bilgi sahibi olunabilmektedir. Kıyafet, giyim, giysi gibi ifadeler önemli olduğundan kıyafetname adlı edebiyatımızda bir türün ortaya çıkmasına neden olmuştur.

And'ın belirttiğine göre, “Osmanlı Dönemi giyim kuşamıyla ilgisi var sanılan “Kıyafetname” kelimesi divan edebiyatında bir türün adıdır. Kişilerin dış görünümüne bakarak onların ahlakının, karakterinin yani iç dünyasının çözümlemesini yapan bir bilim dalıdır. Bu yöntem Antik Yunan ve Roma'dan başlayarak günümüze kadar gelir. Divan edebiyatında minyatürlü bir kıyafetname vardır”(And, 2008, s. 43). Ağlar Baba da zaman zaman divanında giysilere yer vermektedir. Örneğin şairin divanından alınan aşağıdaki şiir konuya açıklık getirebilir kanaatindeyiz:

Herkes tıls-ı âzam aramış bulmuş

Atmış varlık kürkün bir palas giymiş

Hakikat kılıncın eline almış

Kılıcsız kalkansız ben beni buldum (D 199/5)

Ağlar Baba'nın divanında kullanılan sembolik ve metaforik ifade tarzı, şairin derin anlamları ve mesajları iletmek için başvurduğu bir yöntemdir. Burada, "kürk" ve "palas" ifadeleri, zenginlik ve şatafat ile yoksulluk ve basitlik arasında bir karşıtlık oluşturur. "Kürk" ifadesi, lüksü, zenginliği ve dünya malını temsil ederken, "palas" ifadesi ise yoksulluğu, fakirliği ve basit bir yaşamı sembolize eder.

Aşağıdaki tabloda, Ağlar Baba divanında giysilerle ilgili tespit edilen şiirlerin divan numaraları listelenmiştir. Bu tablo, şairin giysileri sembolik ve metaforik bir şekilde nasıl kullandığını ve bu kullanımın divandaki dağılımını göstermektedir. Bu analiz, şairin şiirlerini daha iyi anlamamıza yardımcı olmakta ve onun dünya görüşü ve değerlerini daha net bir şekilde ortaya koymaktadır.

Tablo 3.3: Ağlar Baba Divanı'nda Giysiler

Aba	D 85/8 (1)
Esvâb	D 47/10, D 119/7, D 292/4 (3)
Çuha	D 306/6, D 307/6, D 315/2, D 321/3, D 342/2 (5)
Don	D 71/2 (1)
Kemha	D 215/4 (1)
Kürk	D 85/8, D 199/5 (2)
Libas	D 154/7, D 284/2, D 308/6 (3)
Palas	D 199/5 (1)
Post	D 55/8 (1)
Şal	D 164/2, D 266/5, D 321/6 (3)
Vala	D 330/8, D 339/2 (2)

Divanda kullanım sıklıklarına bakıldığında en sık kullanılan giysi/giyim "Çuha" dır. Çuha divanda (5) kez kullanılmıştır. Kullanım sıklığı bakımından "Libas, esvâb ve şal" (3) kez, kürk ve vala (2), aba, don, post, palas ve kemha (1) kez kullanılmıştır.

3.3. Dinî Şahsiyetler

Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda yaptığımız çalışmalar neticesinde şairin; dini şahsiyetler başlığı altında peygamberlere, halifelere ve diğer dini şahsiyetlere, meleklerle son derece yer verdiği görülmüştür.

3.3.1. Peygamberler

Halk edebiyatındaki tasavvuf şairleri, eserlerinde peygamber kıssalarına ve onların yaşam öykülerine sık sık atıflar yaparak peygamberlere özel bir önem vermektedirler. Ağlar Baba'nın divanında da Kur'an-ı Kerim'de adı geçen peygamberlerin yer alması, bu geleneksel yaklaşımın bir yansıması olarak görülebilir. Aşağıdaki tabloda, şairin divanında adı geçen peygamberler ve bunların divan numaraları listelenmiştir. Bu yaklaşım, şairin peygamberlere ve onların yaşam hikâyelerine verdiği önemin bir göstergesi olarak değerlendirilebilir.

Tablo 3.4: Ağlar Baba Divanı'nda Peygamberler

Hız. Âdem	D 10/4, D 24/5, D 28/6, D 70/6, D 71/6, D 83/1, 2, D 102/8, D 107/2, D 133/5, D 151/4, D 171/1, D 184/2, D 220/3, D 227/4, D 232/5, D 260/2, D 265/3, D 301/6, D 138/3, D 304/2 (21)
Hız. Dâvût	D 150/4, D 240/1, 5, D 260/7 (4)
Hız. Eyyûb	D 148/4 (1)
Hız. Hızır	D 43/8, D 51/5, D 125/5, D 150/5, D 199/4, D 204/7 (6)
Hız. İbrâhim/Halil	D 58/5, 6, 7, 8, 13, 14, 18, 24, 27, D 70/6, D 200/1, 2, 7, D 273/7, D 310/5, D 319/4, D 334/2, 3, 5, 7, 8 (21)
Hız. İdris	D 70/6, D 71/6, D 101/7, D 102/7, D 260/3, D 298/6 (6)
Hız. İsâ	D 60/4, D 90/5, D 260/9 (3)
Hız. İsmâil	D 58/8, 15, 16, 23, 29, D 200/3, 4, 5, 7 (9)
Hız. Lokman	D 144/6, D 226/2, D 320/5, D 335/6 (4)
Hız. Muhammed	D 7/4, D 8/6, D 10/4, D 14/1-8, D 20/4, D 25/3, D 28/4, 6, D 29/1, D 33/7, D 35/11, 12, 16, D 42/9, D 45/4, D 48/2, 5, 6, D 57/19, D 61/3, 4, D 65/2, 10, D 66/7, 8, D 69/6, 7, D 71/3, D 72/6, D 73/7, D 79/10, D 85/4, D 87/6, 7, D 93/2, D 97/5, 7, D 101/1, D 102/7, D 107/4, 5, 7, 9, 12, D 123/4, D 125/5, D 128/1-10, D 132/5, D 138/1-6, D 140/1-9, D 142/6, D 144/8, D 148/2, D 149/2, D 154/8, D 155/1-7, D 157/2, D 158/7, D 159/8, D 167/4, D 171/4, D 176/2, D 177/5, D 183/1, 2, D 184/3, D 185/5, D 187/2, D 192/1,3, D 193/7, D 195/3, D 198/5, 6, D 199/6, D 208/10,

Tablo 3.4: Ağlar Baba Divanı'nda Peygamberler (Devamı)

	D 209/9, 10, D 210/4, D 214/6, D 216/6, 8, D 218/2, D 219/5, 7, D 221/3, D 223/6, 11, D 227/1, 2, D 229/2, 5, D 232/4, D 233/4, D 236/2, 4, D 238/1-7, D 242/3, 4, D 245/4, D 247/4, D 248/11, D 254/2, 5, D 256/5, D 258/2, D 259/1-8, D 261/8, D 263/4, D 264/10, D 265/1, 6, D 266/2, 6, D 268/5, D 269/7, D 271/4, 6, D 279/6, D 281/5, 6, D 282/5, D 283/1, 6, D 287/2, 3, 4, 6, 7, D 288/2, 4, 5, 6, D 289/5, D 290/4, D 293/1, 2, 6, D 294/1, 5, 7, D 298/1-9, D 299/3, 5, D 300/3, D 301/1-8, D 302/2, D 303/9, D 305/2, 6, D 306/6, D 307/6, D 308/2, 3, D 311/4, 7, D 314/4, 8, D 315/2, D 316/1-7, D 317/3, D 321/2, D 322/2, 3, 4, 6, D 323/3, D 324/2, D 329/3, 5, D 333/1, D 334/6, D 336/7, D 337/2, D 338/4, D 340/1, D 341/5, D 343/16 (251)
Hz. Mûsâ	D 90/5, D 145/5, D 176/1, D 189/10, D 224/7, D 260/6, D 305/6, D 319/7, D 332/5, D 333/3 (10)
Hz. Nûh	D 69/7, D 125/2, D 144/7, D 260/4, D 288/3 (5)
Hz. Süleyman	D 109/3, D 260/7 (2)
Hz. Şît	D 70/6, 71/6, D 260/3 (3)
Hz. Şuayb	D 88/6, D 101/9, D 319/6 (3)
Hz. Yahyâ	D 319/5 (1)
Hz. Ya'kûp (Yakup)	D 39/9, D 260/8 (2)
Hz. Yûnus	D 53/10, D 79/5, D 272/2, D 319/4 (4)
Hz. Yûsuf	D 22/3, 260/8, D 302/5 (3)
Hz. Peygamber Efendimizin Diğer isimleri: Mustafa	D 22/4, D 129/3, D 138/1-6, D 140/1-9, D 155/1-7, D 259/1-8, D 301/1-8 (40)
Ahmet	D 14/1-8, D 33/7, D 315/4, 6, D 316/7, D 35/17, D 45/3, D 94/5, D 131/6, D 138/2-5, D 148/2, D 163/1, D 187/6, D 233/4, D 238/3, D 243/1, D 259/1-8, D 260/10, D 284/2, D 311/4, D 314/5, D 315/4, 6, D 316/7, D 322/4, D 323/8, D 325/5, D 333/1, D 336/2, D 339/5 (47)
Habîb	D 106/1, D 140/2, D 190/3, D 336/2 (4)
Ebü'l Kâsım	D 19/1-6, D 26/7, D 49/6 (8)

Ağlar Baba; divanında peygamber efendimize çok daha fazla yer vermiştir. Ağlar Baba'nın peygamber efendimize duyduğu saygı, sevgi, hürmet ve bağlılığını dizelerinde rahatlıkla görebilmekteyiz. Ağlar Baba divanında peygamber efendimizin ismi (350) defa geçmiştir. Şairin ikinci derecede üzerinde durduğu peygamber Hz. Âdem peygamberdir. Şair, Hz Âdem'e insanların babası ve peygamberlerin ilki olması hasebiyle divanında yer

vermiştir. Hz. Âdem peygamber divanda (21) kez geçmektedir. Ayrıca, Hz. İbrâhim peygamber de divanda (21) kez geçmektedir. Şairin Hz. İbrâhim'e eserinde yer vermesi, Allah'ın birliğini anlatma ve yayma gayretinin bir örneği olarak görülebilir ve Hz. İbrâhim'in ömrü boyunca Allah'ın emir ve yasaklarına uyduğu gerçeğinin bir takdir ifadesi olarak değerlendirilebilir. Yazarın eserinde yer verdiği diğer peygamberlerin isimleri ve divanda kullanım sıklıkları yay ayrıca içerisinde yukarıdaki tabloda verilmiştir.

3.3.2. Halifeler ve Diğer Dinî Şahsiyetler

Tasavvuf şairleri, şiirlerinde sık sık peygamberlere atıfta bulunurlar ve peygamber efendimizin dinin temsilcisi olarak kabul edilen haleflerine de eserlerinde yer verirler. Ağlar Baba'nın divanında, dört halifeye, Hz. Hasan, Hz. Hüseyin, Hz. Fâtıma/Fatma/Zehra ve ayrıca Hz. Meryem ile Hz. Âsiye'ye özel bir yer ayrılmıştır. Buna ek olarak, şairin manevi rehberi ve yol göstericisi olarak kabul ettiği Muhammed Vehbî Hayyât Hazretleri de divanında anılmaktadır. Aşağıdaki tabloda, divan numaraları ile birlikte şairin divanında adı geçen şahsiyetlerin listesi sunulmaktadır:

Tablo 3.5: Ağlar Baba Divanı'nda Halifeler ve Diğer Dinî Şahsiyetler

Hafız bey	D 85/1 (1)
Hilmi Baba	D 95/5 (1)
Horasan Pîri Ethem Hazretleri	D 95/4 (1)
Hz Ebû Bekir/Sıddık/sıdk	D 210/4, D 50/8, D 60/13, D 242/4, D 298/2, D 314/5, D 315/2, 4 (8)
Hz Hâcer	D 58/13, 14, D 200/3 (3)
Hz Hasan	D 192/2 (1)
Hz Osman	D 60/13, D 298/2, D 314/5, D 315/5 (4)
Hz Ömer	D 60/13, D 298/2, D 314/5, D 315/3 (4)
Hz. Ali	D 175/3, D 298/2, D 314/4 (3)
Hz. Âsiye	D 301/3 (1)
Hz. Fâtıma/Fatma/Zehra	D 301/3 (1)
Hz. Havva	D 184/2 (1)
Hz. Hüseyin	D 192/2 (1)
Hz. Kamber	D 175/3 (1)
Hz. Meryem	D 60/4, D 301/3 (2)
Hz. Sâre	D 273/7 (1)
İbrâhim Hakkı Hazretleri	D 49/3 (1)
Muhammed Vehbî Hayyât Hazretleri	D 5/6, D 27/9, D 35/1, D 35/1, 7, 9, 10, 11, 12, D 49/1, 4, D 344/4 (12)

Şair, divanında Hz. Ebû Bekir'in sadakatinden, Hz. Ömer'in adaletinden, Hz. Osman'ın edebinden, Hz. Ali'nin cesaret, sadakat ve âliliğinden, Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin'in şehit edilişinden kısa da olsa bahsetmektedir. Şair, peygamber efendimizin hicret arkadaşı olan, her daim yanında bulunan sıddık sıfatına nail olmuş Hz. Ebû Bekir (ra)'e divanında (8) defa yer vermiştir. Yalnız, Ağlar Baba; kendisine manevi âlemde yol gösteren mürşidi, hocası Erzincanlı Muhammed Vehbî Hayyât Hazretlerine divanında daha çok yer vermiştir. Şair, Muhammed Vehbî Hayyât Hazretlerine divanında (12) defa yer vermiştir. Ağlar Baba'nın şiirinde en sık kullandığı halife ismi Hz. Ebû Bekir ve en sık kullandığı dini şahsiyet ismi Muhammed Vehbî Hayyât Hazretleridir. Hz. Ebû Bekir, İslam tarihinin ilk halifelerinden biri olarak dini ve siyasi otoritenin simgesi konumundadır. Muhammed Vehbî Hayyât Hazretleri ise tasavvufî düşüncede önemli bir figür olup, manevi derinliğiyle bilinmektedir. Bu bağlamda, Ağlar Baba'nın eserindeki bu isimler, hem dini hem de tasavvufî öğretilerin aktarılmasında belirleyici bir işlev üstlenmektedirler. Bu yüzden şair bu iki şahsiyete divanında daha çok yer vermiştir. Kullanım sıklığı bakımından: Hz. Ömer (4), Hz. Osman (4), Hz. Ali (3), Hz. Hâcer (3), Hz. Meryem (2), Hz. Hasan (1), Hz. Hüseyin (1), Hz. Fâtıma/ Fatma/Zehra (1), Hz. Âsiye (1), Hz. Havva (1), Hz. Sâre (1), Hz. Kamber (1), İbrâhim Hakkı Hazretleri (1), Horasan Piri Ethem Hazretleri (1), Hafız bey (1), Hilmi Baba (1) defa divanda geçmektedir. Şairin, Hz. Ebûbekir ve Muhammed Vehbî Hayyât Hazretleri ile ilgili yazdığı şiirlerden birkaçı aşağıda verilmiştir:

Dersimiz kavuştu Tâ Hâ dersine

N'olur ben de girsem ölmeden sine

Yalvarırım Ebubekr'in ünsüne

Muhammed yoluna sürdüm yüzümü (D 210/4)

Çuhadan giymişem Yezdâna şükür

Ne vâfir nimettir edelim fikir

Muhammed yâreni Hazreti Bekir

Cim cemâlden feyzi ezkârı Mim'den (315/2)

Ağlar Baba hâlin itirâf etti

Leyli sahibine çok ricâ etti

Vehbi Hayyâtî'yi mihrapta gördü

Ne yapayım düştüm âhir zamana (D 27/9)

3.3.3. Melekler

Şairler, şiirlerinde ruhani varlıklar olan meleklerle de zaman zaman yer vermektedirler. Şairler, genellikle dört büyük melek olan Azrâil, Mikâil, İsrâfil, Cebrâil adlı meleklerden, cennet ve cehennem meleklerinden, günahları yazan meleklerden, kabir sorgu meleklerinden ve ayrıca iblisten de bahsetmektedirler. Ağlar Baba da divanında adlarını zikrettiğimiz meleklerden ve onların görevlerinden bahsetmektedir. Ağlar Baba divanında meleklerle ilgili tespit ettiğimiz şiirler, divan numaraları ve kullanım sıklıklarıyla birlikte aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 3.6: Ağlar Baba Divanı'nda Melekler

Azrâil/ Melek'ül mevt/sayd	D 22/10, D 23/3, D 29/5, D 99/4, 6, 7, D 101/8, D 102/9, D 110/6, D 114/10, D 120/4, D 129/8, 9, D 151/2, 5, D 154/5, D 160/7, D 165/5, 7, D 171/5, D 182/7, D 187/4, 6, D 195/4, D 201/8, D 203/6, D 211/3, D 220/8, D 230/1, 2, D 241/7, D 242/7, D 245/2, D 248/5, D 256/2, 7, D 257/6, D 260/12, 13, D 265/4, D 268/5, D 270/6, D 276/7, D 277/1, 5, D 286/1, 3, 4, 6, D 291/6, D 330/6, D 344/1 (51)
Cebrâil/Cibril	D 25/4, D 53/7, 9, D 57/11, D 58/28, D 59/21, D 70/1-10, D 71/1-10, D 82/7, D 91/6, D 108/2, 3, D 128/7, D 148/1, D 151/1, D 200/8, D 245/2, D 298/6, D 334/2 (37)
İblis/Şeytan	D 8/4, D 9/2, 4, 5, D 30/8, D 15/2, D 35/2, 22, D 36/4, D 42/4, D 57/16, D 58/9, 15, D 63/8, D 76/2, D 79/3, D 88/4, D 97/2, D 105/4, D 107/10, 11, D 120/5, D 141/2, D 171/1, D 179/2, D 183/8, D 200/4, D 208/9, D 211/5, D 214/4, D 217/3, D 223/7, D 239/7, D 245/3, D 267/3, D 271/3, 4, D 273/5, D 275/3, D 283/6, D 286/2, D 287/2, D 290/2, D 293/3, D 297/5, D 314/7,

Tablo 3.6: Ağlar Baba Divanı'nda Melekler (Devamı)

	D 317/2, D 320/6, D 327/2, 4, D 333/5, D 341/7 (52)
İsrâfil	D 127/9, D 160/8, D 209/5 (3)
Mikâil	D 151/4, D 245/2, D 334/2 (3)
Münker	D 99/8, D 135/8, D 160/7, D 247/3 (4)
Rıdvân	D 75/5, D 120/5, D 142/5, D 155/5, D 191/1, D 193/2, D 197/1, D 248/6, D 255/1, D 277/5, D 301/3, D 311/5, D 344/2 (13)

Ağlar Baba, divanında en çok İblis ve Şeytan'dan, ikinci olarak Azrâil meleğinden bahsetmiştir. Şair, İblis/Şeytan'a (52) defa, Azrâil/Melek'ül mevt/sayd'a (51) defa divanında yer vermiştir. Diğer meleklerle bakıldığında divandaki kullanım sıklığı şu şekildedir: Cebrâil/Cibril (37), Rıdvân (13), Münker (4), Mikâil (3), İsrâfil (3) defa divanda geçmektedir. Şair, Şeytan'ın insanları yoldan çıkardığından, kötü yollara sürüklediğinden, günaha soktuğundan, ondan uzaklaşmamız gerektiğinden bahsetmiştir. Ozanımız, er ya da geç Azrâil meleğinin insanın canını almak için geleceğinden de söz etmiştir. Şair, Allah'ın emir ve yasaklarına riayet etmemiz, Şeytan'a uymamamız ve tertemiz olarak Allah'ın huzuruna çıkmamız için bizleri uyarmıştır. Divanda geçen Azrâil ve şeytanla alakalı şiirlerden birkaçı aşağıda verilmiştir:

Ezelki cilâdan alan cân ölmez

Azrâil pençesin darbını duymaz

Nakleder bâkıye dünyada kalmaz

Muhammed hücceti eldedir elde (D 268/5)

Men ezâ âbının içme câmından

Kasrugâhın şâhı iner tahtından

İblis lâin düşmez haymegâhından

İllâ bu efkârdan geçmemiş olmaz (D 314/7)

3.4. Şehirler ve Mekânlar

Şehirler, aynı zamanda şairin yaşadığı dönemin sosyo-politik yapısını, toplumsal olayları ve insan ilişkilerini de anlamak için kritik bir role sahiptir. Bu bağlamda, şairlerin

eserlerinde şehir isimlerine yer vermesi, salt coğrafi bir tasvirin ötesine geçerek, bu şehirlerin tarihi anılarını, yaşanmış olaylarını ve bireyler üzerindeki etkilerini de kapsar. Ağlar Baba da divanında birçok şehir ve mekân ismine yer vererek, yaşadığı döneme ilişkin önemli ipuçları vermektedir.

Tablo 3.7: Ağlar Baba Divanı’nda Şehirler ve Mekânlar

Basra	D 175/4 (1)
Bayburt	D 208/1, D 277/3 (2)
Cudi	D 260/4 (1)
Efgan/Afganistan	D 175/4 (1)
Erzincan	D 119/5, D 143/1, D 329/2, D 330/7, 8, D 337/1 (6)
Gümüşhane	D 278/1 (1)
Gürcü/Gürcistan	D 175/4 (1)
Hasankale	D 49/3 (1)
Hayber	D 148/3 (1)
Hirâ	D 70/3, D 175/1 (2)
Horasan	D 95/4 (1)
Kâbe	D 2/4, 5, D 26/2, D 47/11, D 273/3, D 316/4 (6)
Kafdağı	D 92/4, D 179/6, D 185/7, D 310/3, D 339/4 (5)
Kelkit	D 325/1 (1)
Kerbelâ	D 26/5 (1)
Kişmir/Keşmir	D 175/4 (1)
Kûfe	D 175/4 (1)
Medine	D 64/4, D 175/4, D 322/1 (3)
Mısır	D 260/8 (1)
Serendip	D 129/2, D 152/1, D 227/4, 6, D 271/7, D 303/4, D 304/1 (7)
Tûr	D 90/5, D 145/6, D 176/1, D 189/10, D 224/7, D 305/6, D 333/3 (7)
Türkiye	D 321/6 (1)

Divanda en sık kullanılan “Serendip ve Tûr” adlı mekânlardır. Bu mekânlar divanda (7) kez kullanılmıştır. İkinci en sık kullanılan Kâbe ve Erzincan adlı şehirlerdir. Bu Şehirler divanda (6) kez kullanılmıştır. Diğer şehir ve mekânların kullanım sıklıkları şu şekildedir: Kafdağı (5), Medine (3), Bayburt (2), Hirâ (2), Türkiye (1), Horasan (1), Mısır (1), kerbelâ (1), Gümüşhane (1), Hasankale (1), Basra (1), Kûfe (1), Efgan/Afganistan (1), Gürcü/Gürcistan (1), Kişmir/Keşmir (1), Kelkit (1), Cudi (1),

Hayber (1) defa divanda kullanılmıştır. Şair, aşağıdaki şiirde Erzincan depreminden ve onun çok ciddi yıkımından kısa da olsa divanında bahsetmiştir:

Kader takdîr birbirine ulaştı

Sabî sıbyân ağlayuben meleşti

Erzincan yıkıldı dünya titreşti

Evliyâullah âlimler bütün ağladı (D 330/7)

Şair, aşağıdaki şiirinde Erzurum'un ilçesi olan şimdiki adıyla Pasinler, o dönemdeki adıyla Hasankale ilçesinde yaşamış olan İbrâhim Hakkı hazretlerinden bahsetmiştir. Bu dizelerden anlaşıldığı üzere şairin mürşidinin sadece dedesi İrşâdi Baba ve Muhammed Vehbî Hayyât Hazretleri olmadığını, Erzurumlu İbrâhim Hakkı hazretlerinin de kendisinin mürşidi ve hocası olduğunu görebilmekteyiz.

Bir arzuhal verdim azîm sultana

Havale olundu ilm-ü irfâna

Emri gönderdiler Kale Hasan'a

İbrâhim Hakkı gibi bir üstâdım var (D 49/3)

3.5. Mitolojik Kahramanlar

Şairler, şiirlerinde zaman zaman mitolojik kahramanlardan da istifade ederler. Şairler bazen okuyucunun ilgisini ve dikkatini şiire çekmek, okuyucuyla iletişim kurmak, bazen de olaylar arasında bağlantı kurmak amacıyla böyle bir yola başvurmaktadır. Dursun Ali Tökel bu hususta: “Şairlerin, geçmiş çağların mitolojik figürlerine başvurma şüphesiz bir ihtiyaçtan kaynaklanmaktadır. Bunun pek çok sebebi olabilir. Bu bazen milletlerin ortak hafızasında çok kuvvetli bir zemin bulacak olan, bir şiirsel elemana başvurmak ve böylece okuyucuyla daha rahat bir iletişim kurmak” (Tökel, 2000, s. 61). niyetiyle yapılmaktadır der. Şairler; bazen doğrudan, bazen de telmih, teşbih gibi söz sanatları yardımıyla bu unsurlara şiirlerinde yer verirler. Ağlar Baba da divanında çok sayıda mitolojik unsura yer vermiştir. Ağlar Baba'nın divanında geçen mitolojik unsurların isimleri ve bu unsurların divanında kaç defa geçtikleri aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 3.8: Ağlar Baba Divanı'nda Mitolojik Kahramanlar

Anka kuşu/Zümrüdüanka	D 68/5, D 112/6, D 137/3, D 204/4, D 251/5, D 255/7 (6)
Burak	D 57/27, D 58/30, D 91/6, 7, D 147/3, D 170/4, D 230/7, D 248/9, D 280/5 (9)
Cennet kuşu	D 191/6, D 184/5 (2)
Cin	D 259/1, D 260/8, D 189/5 (3)
Düldül	D 40/5, D 148/3, D 175/3, D 184/5 (4)
Ejderha/Sü'ban	D 78/2, D 97/2 (2)
Hüma kuşu	D 4/7, D 29/5, D 61/1, D 76/7, D 110/2, D 141/4, D 156/1, D 173/1 (8)
Melek/Melaike	D 9/5, D 21/3, D 22/7, D 23/3, D 32/5, D 42/7, D 43/8, D 50/6, 7, D 53/13, D 55/14, D 57/13, 14, 15, D 69/4, D 70/2, 4, 5, D 71/4, 7, 8, 9, 10, D 76/5, D 78/4, D 84/5, D 91/5, D 99/4, D 101/1, 2, D 102/2, D 106/3, 4, D 108/4, D 120/4, 5, 6, 7, D 128/7, D 131/4, D 141/7-11, D 142/1, 2, D 155/7, D 160/7,8, 9, D 170/3, D 184/3, 4, 5, 7, D 185/5, D 187/3, 4, 5, 7, 8, 9, D 146/3, D 151/4, 6, D 153/2, 3, 4, D 154/5, D 195/4, 5, D 198/1, D 202/4, D 209/3, D 213/1, D 215/7, D 220/10, D 228/5, D 230/3, D 241/7, D 242/7, D 245/2, D 247/3, D 248/4, 5,6, 7, D 256/5, D 262/4, 5, 6, 8, D 267/3, D 273/3, 275/6, D 280/4, D 286/2, 3, D 298/4, D 301/2, D 304/3, 4, D 309/2, D 326/4, D 328/6, D 330/5, 6, D 334/1, D 337/3, D 340/3 (110)
Refref	D 50/1, D 81/6, D 84/5, D 108/1, 2, D 147/3, D 213/1, D 264/6 (8)

Divanda en sık kullanılan mitolojik kahraman “Melek”tir. Melek divanda (110) kez kullanılmıştır. En sık kullanılan ikinci mitolojik kahraman “Burak”tır. Bu mitolojik kahraman divanda (9) kez geçmektedir. Bu bağlamda, "melek" ve "Burak" terimleri, divanda hem gerçek anlamlarıyla hem de sembolik kullanımlarıyla dikkat çekmektedir. Melek, genellikle saflığı, masumiyeti ve ilahi aşkı temsil etmektedir. Burak ise İslam mitolojisinde peygamberlerin yolculuklarına eşlik eden, hız ve güzellik sembolü olan bir binek hayvanı olarak bilinmektedir. Ağlar Baba'nın divanında Burak, manevi bir yolculuğun sembolü olarak kullanılmıştır. Ayrıca, Burak, Allah'a doğru yapılan bir yolculuğu simgelemektedir. Diğer mitolojik kahramanların kullanım sıklıkları ve divan

numaraları şu şekildedir: Hüma kuşu (8), Refref (8), Anka kuşu/Zümrüdianka (6), Düldül (4), Cin (3), Cennet kuşu (2), Ejderha/Sü'ban (2) kez divanda geçmektedir. Şair, aşağıdaki dörtlükte Şeytanın insanları her zaman doğru yoldan saptırdığını, cennete girmesine mani olduğunu ifade etmektedir. İnsanların günah ve sevaplarını yazan sağ ve sol omuzda bulunan meleklerin bu durum karşısında insandan uzaklaştığını söylemektedir.

Racim şeytan nâsı dâima aldar

Tarîk-ı cennet'ten insanı atar

Yazıcı melekler yanında ağlar

Melaîke senden yüzün çevirir (D 9/5)

Aşağıdaki şiirde şair, mümin kulları bülbüle benzeterek teşbih sanatı yapmıştır. Bülbüller her daim öter, müminler de her daim Allah'ı zikreder. Dolayısıyla şair, bülbül ve mümin arasında teşbih yoluyla bir bağlantı kurmuştur.

Bülbül kuşu eder ankadan hazer

Ankadan korkmayan yuvadan azar

Mü'min olan zâten bülbüle benzer

Bülbül gibi öter kul bulamadım (D 68/5)

3.6. Hayvanlar

“Hayvanların sahip oldukları özellikleriyle bir simge ya da bir sembol olarak kullanımı geçmişten günümüze bütün insanlık tarihinde oldukça yaygın bir durumdur” (Öztürk, 2019, s. 18). Şiir sanatında hayvanlar, şairin kelimelerle ördüğü dünyaya derinlik katan özgün bir araç olarak karşımıza çıkar. Her biri kendine has yetkinliklerle bezenmiş, kusursuz bir estetik bütünlük içinde benzersiz güzellikler sergiler. Şairin elinde metaforik bir kimliğe bürünür. Kimi zaman şairin iç yansıması, kimi zaman tutkunun sembolü, kimi zaman da dünyevi çatışmaların temsilcisi olarak şiire dâhil olurlar. Şiirin anlamını zenginleştirirler. Ağlar Baba da şiirin anlamını zenginleştirmek için divanında çok sayıda hayvan karakterleri kullanmıştır. Şair (127) defa “Bülbül/Andelip” kuşuna, (18) defa “Pervane” adlı kelebeğe divanında yer vermiştir. Dini tasavvufi halk şiirlerinde bülbül âşıkların feryadıdır, sesidir. Tasavvufta ilahi aşkla yanıp tutuşan aşığın sembolüdür.

Pervane ise tasavvufta aşığın, sevgili uğrunda kendini “Nâr, od, cehennem (Tas). Aşk, sevgi harareti, mahabbet alevi, aşk ateşine” (Uludağ, 1995, s. 63) kendini atmasını, “tıpkı kafeste tutsak bir kuş gibi ona doğru uçup” (Hâkiki, 2012, s. 41) yanmasını temsil eder. Burada geçen aşk ifadesi Allah aşkını, ilahi aşkı simgeler. “Âşık her dem sevgilisine kavuşma arzusu içerisinde” (Ökmen, 2022, s. 27). Ağlar Baba'nın divanında, çeşitli hayvan karakterleri kavramsal bir çerçeve içerisinde işlenmiştir. Bu divanda yer alan hayvan karakterlerinin isimlerine ve bunların divandaki geçiş sıklıklarına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda düzenlenmiştir:

Tablo 3.9: Ağlar Baba Divanı'nda Hayvanlar

Âhû/Ceylan	D 160/7, D 218/8, D 311/2 (3)
Akrep	D 56/11 (1)
At /esb	D 13/5, 6, D 46/11 (3)
Balık/Mâhî/hût	D 22/5, D 53/10, D 79/5, D 98/9, D 272/2, 3, D 53/10, D 319/4 (8)
Baykuş/Bûm	D 283/5, D 292/5, D 302/1, D 329/3, D 4/6, D 137/3, D 205/5, D 231/4, D 245/5, D 283/5, D 285/2, D 303/10 (12)
Bülbül/Andelip	D 3/4, D 4/2, 6, D 14/5, 6, D 24/1, D 27/4, 5, 6, D 30/1, D 45/1, D 46/8, D 50/8, D 54/6, 7, D 55/1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, D 66/1, D 67/7, D 68/5, D 76/6, D 81/7, D 85/1, D 91/4, 5, 6, 7, D 97/3, D 112/4, D 113/1, D 121/7, 8, D 123/5, 7, D 124/5, D 133/3, D 136/4, 6, D 138/5, D 145/1, 2, 3, 4, D 147/2, D 152/2, D 155/5, D 159/5, D 161/1, 5, 8, D 163/1, 3, D 166/5, D 172/7, D 175/4, D 186/4, D 187/5, D 191/1-6, D 193/5, D 202/1, D 212/3, D 213/6, 7, D 215/3, 8, D 219/4, D 221/5, D 223/5, 6, D 226/4, D 231/5, D 239/6, 8, D 240/4, D 244/5, D 246/5, D 251/5, D 253/8, D 255/1-8, D 257/2, D 261/4, D 264/8, D 270/1, D 272/5, D 274/4, D 279/5, D 283/3, D 289/3, D 292/3, D 293/6, D 297/1, D 299/7, D 301/8, D 307/5, D 316/3, D 322/1, D 329/1, D 330/8, D 336/1-7, D 338/3, 4, D 342/3, D 344/4,5 (127)

Tablo 3.9: Ağlar Baba Divanı'nda Hayvanlar (Devamı)

Güvercin	D 292/6 (1)
Hımâr/merkep	D 100/8 (1)
Horoz	D 292/5, 6 (2)
Karga/zağ	D 51/3, D 91/6, D 137/3, D191/4, D 193/4, D 204/2, D 231/6, D 240/6, D 246/5, D 255/4, D 270/4, D 275/7, D 283/3, D 292/7 (14)
Karınca/Mûr	D 195/6, D 214/2, D 256/6, D 30/4, D 66/1, D 78/6, D 80/5, D 84/2, D 121/6 (9)
Kelb/İt/Köpek	D 9/4, D 13/5, D 79/8, D 97/10, D 271/5, D 319/6 (6)
Kertenkele	D 105/4 (1)
Kırlangıç/Karlankuş	D 73/3 (1)
Koç/Kebeş	D 58/27, D 192/2, D 200/8, 9, D 339/1 (5)
Kumru	D 292/6 (1)
Kurbağa/dafadı	D 43/3, D 73/5, D 125/2, D 292/7 (4)
Kuş	D 14/4 (1)
Kuzgun	D 4/4, D 16/3, D 256/4 (3)
Öküz	D 173/1, D 292/2 (2)
Örümcek/Neml/Ankebut	D 84/2, D 137/6, D 319/5 (3)
Pervane	D 4/4, D 29/4, D 78/6, D 88/3, D 94/3, D 95/6, D 131/2, D 157/2, D 161/3, D 163/4, D 179/1, D 196/1, D 206/1, D 219/6, D 223/4, D 238/3, D 240/6, D 257/2 (18)
Şahin	D 185/6, D 218/8, D 248/6, D 251/1, D 256/4, D 277/1 (6)
Şâhbaz (Doğan)	D 239/2, D 285/4, D 290/3, D 304/5 (4)
Şir/Aslan	D 28/3, D51/4, D 78/2, D 176/5, D 293/6 (5)
Yılan/Mâr	D 52/1, D 125/2, D 195/6, D 256/6 (4)
Zenbûr/Eşek arısı	D 86/9, D 108/10, D 231/4, D 280/2, D 292/5, D 299/4 (6)

Divanda geçen diğer hayvan isimlerinin kullanım sıklıkları şu şekildedir: Karga/zağ (14), baykuş/bûm (12), karınca/mûr (9), balık/mâhî (7), zenbûr/eşek arısı (6), kelb/it/köpek(6), şahin (6), koç/kebeş (5), şir/aslan (5), kurbağa/dafadı (4), şâhbaz (4), yılan/mâr (4), örümcek/neml/ankebut (3), kuzgun (3), âhû/ceylan (3), at/esb (3), horoz

(2), öküz (2), akrep (1), güvercin (1), hımâr/merkep (1), kumru (1), kırlangıç/karlankuş (1), kertenkele (1), kuş (1) kez divanda geçmektedir.

Şair; dörtlükte “O sultanın aşkıyla düşer gülün dalına, gece gündüz inler, yalvarır, goncaya hasretlik çeker. Seher vaktinde gülün çiyi düşer bülbülün canına, ciğerini dağlar, gözyaşına boğulur” ifadeleriyle Allah aşkıyla yanan, feryat eden, ağlayan bülbül benzetmesini kendisiyle özdeşleştirmiştir.

Ol şâhın aşkı elinden andelip konu güle

Rûz ü şeb yalvarır ağlar illâ ki gonca güle

Ol gülün şebnemi vurur seherde bülbüle

Ağlatıp da sînemi haşlayıp yakan güzel (D 133/3)

3.7. Bitkiler

Tasavvuf şairleri ve divan şairleri, duygu ve düşüncelerini ifade etmek için şiirlerinde metaforik ve sembolik dil kullanırlar. Şairler, her bitkinin sembolik bir anlamının olması hasebiyle şiirlerinde bitkilerden yararlanırlar. Genellikle şairlerin, şiirlerinde yararlandığı bitkiler: Gül, gonca, lale, buğday ve menekşe gibi bitkilerdir. Divan şairleri ve tasavvuf şairleri: gülü; sevgilinin yüzü ve yanağına, laleyi; sevgilinin yanağına, gözyaşlarına, menekşeyi; misk kokusuna, başının eğikliğini, alçak gönüllülüğe, buğdayı; Hz Âdem ve Hz Havva’ya benzetirler.

Ağlar Baba da divanında çok sayıda bitkiden yararlanmıştır. Ağlar Baba Divanı’nda geçen bitkilerin isimleri ve divan numaraları ve kaç defa kullanıldığına dair bilgiler yay ayrıç içerisinde aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 3.10: Ağlar Baba Divanı’nda Bitkiler

Ağaç	D 31/2, D 24/2 (2)
Ar’ar (Dikenli ardıç ağacı)	D 103/7 (1)
Buğday	D 24/7, D 27/7, D 292/2 (3)
Çalı	D 55/3, 4 (2)
Deli patpat	D 103/14, D 195/7 (2)
Diken/Hâr	D 4/1, D 27/4, D 49/9, D 52/3, D 55/2, D 64/4, D 69/1, D 72/5, D 73/3, D 110/3, D 121/7, 8, D 123/5, D 147/1, D 189/4, D 191/2, D 221/2,

Tablo 3.10: Ağlar Baba Divanı'nda Bitkiler (Devamı)

	D 233/6, D 239/8, D 244/7, D 255/3, D 257/1, D 261/4, D 289/3, D 316/3 (25)
Gonca	D 32/2, D 44/3, 4, D 59/19, D 64/3, 4, D 66/1, D 71/4, D 72/6, D 74/2, D 85/1, D 92/6, D 94/14, D 95/1, D 99/2, D 109/4, D 113/1, D 115/1, D 121/7, D 127/7, D 129/3, D 136/4, D 145/4, D 152/2, 5, D 155/2, D 157/3, D 161/5, D 163/1, D 170/1, D 171/7, D 191/4, 6, D 197/4, D 198/1, D 204/1, D 214/5, D 215/4, D 219/7, D 231/7, D 233/1, D 237/6, D 244/4, D 253/8, D 255/2, 3, D 270/1, D 274/4, D 281/5, D 282/6, D 293/6, D 298/6, D 300/2, D 315/6, D 321/2, D 329/1 (56)
Gül	D 1/5, 6, 8, D 2/2, 5, 7, 8, D 4/1, 6, D 8/8, D 14/3, 5, 6, D 15/2, D 16/8, D 17/4, D 19/1, D 20/1, D 27/4, 5, D 28/1, D 33/5, D 39/8, D 40/5, D 41/4, 6, D 43/4, D 44/3, 4, 6, D 45/8, 9, D 46/3, 8, D 48/4, D 49/9, D 50/1, D 51/3, D 52/3, D 54/6, 7, D 55/ 1-14, D 59/1, D 64/2, 3, 4, 5, D 65/1, 2, D 66/1, D 68/1 D 69/1, D 70/5, D 72/5, D 73/3, 6, D 76/1, 6, D 78/4, D 81/2, 12, D 85/1, D 91/1, 2, 4, 5, D 92/4, 5, 6, D 95/3, D 96/2, D 97/3, D 101/6, 7, D 102/1, 3, 6, D 105/9, D 107/6, D 109/2, 4, D 110/3, 4, D 112/4, 5, 6, D 113/1, 2, D 117/9, D 119/3, 5, 6, D 121/7, 8, D 122/8, D 123/5, 6, 7, D 124/5, 7, D 126/7, 8, D 127/7, D 128/1, 5, D 129/3-7, D 132/6, D 133/3, 4, D 134/2, D 136/1, 4, 5, 6, D 140/3, D 143/1, D 145/1, 3, 4, D 147/1, D 155/1, 2, 5, D 156/1, D 157/3, D 159/1, D 161/5, 8, D 162/1, 4, D 163/1, 3, D 166/4, D 172/7, 9, D 173/2, D 175/4, D 177/5, D 182/5, D 184/5, 6, D 185/1, 2, D 186/4, D 189/4, 7, D 191/1-6, D 192/5, D 193/4, 5, D 195/3, 4, D 197/2, 4, D 201/7, D 202/1, D 204/1, D 207/6, D 210/3, 5, D 213/2, 6, 7, 8, D 215/4, D 218/7, 8, D 219/3, 4, D 221/5, D 223/5, 6, D 226/3, 4, D 230/5, D 231/5, 6, 7, D 232/7, D 233/6, D 237/6, 8, D 239/4, D 240/1, D 243/1, 3, D 244/1, 4, 7, 8, D 246/4, 5, D 248/9, D 251/5, D 253/1, 2, D 254/4, D 255/1, 2, 3, 7,

Tablo 3.10: Ağlar Baba Divanı'nda Bitkiler (Devamı)

	D 257/1, 2, 3, 4, 6, D 260/8, 11, D 261/4, 6, D 263/1, D 266/3, D 270/1, 2, 4, 5, D 272/5, D 275/7, D 277/1, 2, D 278/2, D 280/2, D 283/3, D 284/5, D 285/2, D 287/2, D 289/3, 6, D 293/1, 2, 4, 5, D 294/3, D 295/4, D 296/1, 3, D 297/3, D 301/1, 2, 7, 8, D 302/1, D 307/2, 5, 6, D 310/3, D 312/5, D 314/3, D 316/3, D 321/2, 4, D 322/1, D 323/2,7, D 324/4, D 325/3, D 327/1, D 329/1, D 330/3, D 335/1, D 337/1-5, D 342/3, D 344/4 (288)
Hubûbât	D 74/6 (1)
Hurma/Nahle/Temrin	D 103/2, 6, D 111/11, D 127/8, D 135/9, D 234/9 (6)
İncir	D 31/2 (1)
Kâfur	D 21/1, D 237/5, D 244/3 D 301/4 (4)
Kuşburnu	D 55/44, D 283/3, D 300/2 (3)
Lâle	D 157/3, D 172/7, D 191/3, 6, D 197/2, D 204/1, D 209/3, D 231/6, 7, D 237/8, D 239/6, D 244/4, 7, D 246/5, D 251/5,6, D 255/1, D 257/2, D 274/3, D 280/2, D 289/3, D 292/3 (22)
Limon	D 63/6 (1)
Menekşe/Menemşe	D 136/4, D 147/2, D 157/3, D 166/1, D 172/9, D 197/2, D 204/2, D 209/3, D 231/5, 7, D 239/8, D 244/4, D 246/4, 5, D 255/1, D 257/1, D 266/1, D 274/4, D 278/1, D 280/2, D 284/6, D 297/3, D 300/2, D 324/2, D 339/4, D 342/1 (26)
Mısır	D 77/2 (1)
Nergis	D 191/6, D 274/3, D 321/2 (3)
Selvi	D 14/3, D 44/6, D 55/6, 7, 8, 9, D 81/12, D 158/2, D 161/5, D 255/3, D 332/5 (11)
Sidre	71/7, D 77/6, D 98/2, D 108/1, D 110/7, D 112/4, D 213/2, D 220/3, D 253/3, D 255/7, D 265/2 (11)
Susam	D 321/2 (1)
Sümbül	D 157/3, D 244/4, 7, D 251/6 (4)
Şebnem	D 1/5, D 55/7, D 91/2, D 92/6, D 113/1, D 133/3, D 136/6, D 157/3, D 191/3, D 213/6, D 215/4, D 237/6, D 244/8, D 250/3, D 255/3, D 263/8, D 270/2, D 274/1, 4, D 287/2, D 293/2, 4, 6, D 311/5, D 321/2, D 338/4, D 342/1 (27)

Tablo 3.10: Ağlar Baba Divanı'nda Bitkiler (Devamı)

Ûd Ağacı	D 80/3, D 219/6, D 231/2, D 287/6, D 299/2 (5)
Zakkum	D 56/12, D 214/1 (2)
Zencefil	D 91/10, D 106/9, 10, D 197/2, D 215/3, D 244/3, D 264/8, D 301/4, D 339/5 (9)
Zeytin/Zeytun	D 122/3, 4, 5, 8, 10 D 138/5, D 140/2, 4, 5, 6, 8, 9, D 149/5, 6 (13)

Divanda en sık kullanılan “Gül” adlı bitkidir. Bu bitki divanda (288) kez kullanılmıştır. İkinci en sık kullanılan bitki “Gonca” adlı bitkidir. Bu bitki ise divanda (56) kez kullanılmıştır. Şair, gonca ve gül ifadelerini peygamber efendimiz için kullanmıştır. Gonca hem narin hem güzel kokulu bir bitkidir. Gül de aynı şekilde hem narin hem de güzel kokulu bir bitkidir. Her iki bitkinin ömrü kısadır. Örselenmeye, hırpalanmaya gelmez. Dolayısıyla şair, gülü ve goncayı peygamber efendimize benzetmektedir. Şair, peygamber efendimize duyduğu sevgi, saygı ve hürmeti şiirlerine yatsıtmıştır. Divanda kullanılan diğer bitkiler ve kullanım sıklıkları şu şekildedir: şebnem (27), menekşe/menemşe (26), diken/hâr (25), lale (22), Zeytin/Zeytun (13), sidre (11), selvi (11), zencefil (9), hurma/nahle (6), ûd ağacı (5), sümbül (4), kâfur (4), nergis (3), kuşburnu (3), buğday (3), ağaç (2), zakkum (2), çalı (2), delipatpat (2), mısır (1), hubûbât (1), limon (1), İncir (1), susam (1), Ar’ar (Dikenli ardıç ağacı) (1) defa divanda geçmektedir. Aşağıdaki örnek şiirler, Ağlar Baba’nın peygamber efendimize duyduğu hayranlığı açık bir dille ifade etmektedir:

Bu dert beni tatlı canımdan etti

Aman rûhum aman Lokmân'i gözle

Lokmân'ı bir güzel asla görünmez

Hiç olmazsa gonca gülünü gözle (D 233/1)

Bülbül oldu gülün dalına kondu

Hem kaabe kavseyn'in sırrına erdi

İki melek geldi sadrını yardı

Ol kalbinden çıkan dem'ine kurban (D 91/5)

3.8. Değerli Taşlar

Şiirlerde değerli taşlar kullanmak, yazarlar için dil ve anlatım açısından eşsiz bir kaynak teşkil eder. Şairler, şiirlerinde değerli taşlara yer vererek, dilin anlam gücünü artırmak isterler. Burada amaç, şiirlere derin anlamlar, estetik, teşbih, telmih, imgeleme ve metafor kazandırmaktır.

Divan şiiri birçok mazmun, motif, imaj ve sembolün sıklıkla kullanıldığı zengin bir şiirdir. Divan şairleri şiirlerine derin manalar, zengin hayaller kazandırmak, anlatımı etkili kılmak; duygu ve düşüncelerini teşbih, istiare, mecaz, telmih gibi edebî sanatlarla ortaya koymak amacıyla gül, lale, sümbül, nergis, yasemin gibi çiçeklerden; servi, çınar, şimşir, söğüt gibi ağaçlardan; ahu, aslan, papağan, şahin, doğan, timsah gibi hayvanlardan; elif, mim, nun, lām gibi harflerden; ay, güneş, yıldız, yıldız kümeleri gibi gök cisimlerinden; akik, inci, elmas, kehribar, lal, mercan, yakut gibi değerli taşlardan yararlanmışlardır (Esen, 2020, s. 1256). Ağlar Baba da dilin anlam gücünü artırmak amacıyla hem değerli taşlara hem de teşbih ve telmih gibi söz sanatlarına divanında yer vermiştir. Ağlar Babanın divan'ında geçen değerli taşlar aşağıdaki tabloda divan numaralarıyla birlikte verilmiştir:

Tablo 3.11: Ağlar Baba Divanı'nda Değerli Taşlar

Altın	D 23/3 (1)
Cevher/Gevher	D 7/4, D 11/2, D 35/14, D 52/3, 4, D 63/5, D 74/4, D 95/5, D 107/4, D 129/4, D 163/3, D 177/3, D 178/5, D 227/6, D 240/5, D 267/2, 4, D 271/7, D 285/1, D 289/6, D 294/2, D 297/7 (22)
Dürri/İnci	D 52/3, 4, D 63/5, 6, D 64/6, 8, D 81/3, D 107/4, D 109/2, D 115/5, 8, D 116/3, 6, D 117/8, D 120/3, D 127/8, D 160/4, D 273/4, D 285/1, D 306/1, 4, D 310/8, D 321/3, D 323/2, D 342/3 (25)
Elmas	D 339/2, D 342/5 (2)
Gümüş	D 23/3, D 24/2, D 60/6, D 123/6, D 342/2 (5)
Lüle/lü'lü	D 92/2, D 244/1 (2)
Mercan	D 244/1, 4, D 290/6 (3)
Mücevher	D 17/4, D 23/3, D 101/3, 5, D 225/2, D 282/4, D 293/4, D 295/6 (8)
Nuhas/Bakır	D 10/3, D 52/5, D 244/4 (3)
Sâfir	D 310/3 (1)
Yakut	D 10/3, D 155/4, D 244/1 (3)

Tablo 3.11: Ağlar Baba Divanı'nda Değerli Taşlar (Devamı)

Zeberced	D 155/2, D 255/6, D 311/3, D 342/3 (4)
Zümrüd	D 155/2 (1)

Divanda dürri/inci (25), cevher/gevher (22), mücevher (8), gümüş (5), zeberced (4), mercan (3), nuhas/bakır (3), yakut (3), elmas (2), lüle/lü'lü (2), altın (1), zümrüd (1), sâfir (1) gibi değerli taşlar kullanılmıştır. Yazarın en sık kullandığı “dürri/inci” taşıdır. Bu taş divanda (25) kez kullanılmıştır. İkinci en çok kullanılan taş, “cevher/gevher” taşıdır. Bu taş ise divanda (22) kez kullanılmıştır. Ağlar Baba'nın divanında en çok kullandığı kavramlar arasında inci ve cevher öne çıkmaktadır. Bu iki taş, yalnızca değerli unsurlar olarak değil, aynı zamanda derin anlam katmanları barındıran metaforlar olarak işlev görmektedir. Şairin aşk tasvirlerinde inci, hem fiziksel hem de manevi bir güzelliği temsil etmektedir, bu da okuyucunun duygu dünyasına doğrudan hitap eder. Cevher ise değerli taşların ve madenlerin temsilcisi olarak manevi zenginliği, Peygamber Efendimizi ve cenneti sembolize eder. Diğer taşların isimleri ve divanda kullanım sıklıkları yukarıda verilmiştir. Yazarın içerisinde taşların olduğu şiirlerinden örnek şiirleri aşağıda sunulmuştur. Söz konusu şiirler, "Ağlar Baba Divanı" adlı eserden, herhangi bir müdahale ya da değişiklik yapılmaksızın aktarılmıştır.

Kudretinden bitmiş lebinde güller

Üstünde ötüyor murgu bülbüller

Dürri zebercedden al gülli teller

Puhağın öpmenin zamanı geldi (D 342/3)

Ravza gül bağları köşkü yâristân

Lü'lü yâkût mercân taşı cennetin

Gökler gibi tabak tabak kurulmuş

Gayyesi bulunmaz şehr-i cennetin (D244/1)

3.9. Astroloji

Yazarların şiirlerinde astrolojik ifadeleri kullanmaları, eserlerine daha zengin ve çeşitli anlamlar katmak için başvurdukları bir yöntemdir. Astrolojik ifadeler, birbirinden farklı semboller ve anlamlar içerir. Şairler, bu sembolleri kullanarak şiirlerine daha derin

ve çeşitli imgeler kazandırmayı amaçlarlar. Aynı zamanda, astrolojik ifadeleri kullanarak, okuyucuların duygularını uyandırma çabasıdadırlar. Ağlar Baba; Yüce Allah'ın sınırsız ve benzersiz kudretini ve Allah'ın âlemlerin tek yaratıcısı ve hükümdarı olduğunu, evrenin işleyişini, Allah'ın sonsuz gücünü vurgulamak maksadıyla divanında astrolojik ifadelere yer vermiştir düşüncesindeyiz. Ağlar Baba'nın divanında geçen astrolojik kavramlar aşağıdaki tabloda divan numaralarıyla birlikte verilmiştir:

Tablo 3.12: Ağlar Baba Divanı'nda Astroloji

Asuman	D 148/3 (1)
Güneş /Gün	D 92/3, D 343/2, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 19, 20, 22 (17)
Kamer	D 180/1, D 96/4, D 108/10, D 109/3, D 111/2, 8, D 130/8, D 144/8, D 156/2, D 160/6, D 162/4, 5, D 178/2, D 194/2, D 197/1, D 200/3, D 213/3, D 239/5, D 273/3, D 338/3 (20)
Kevkeb	D 63/11, D 64/6, D 66/3, D 80/1, D 81/3, D 86/2, D 92/2, D 93/7, D 95/4, D 109/2, 3, D 111/2, D 115/5, D 116/6, D 127/8, D 138/1, D 156/3, D 160/4, D 178/2, D 189/10, D 215/2, D 266/3, D 273/4, D 308/5, D 321/3, D 323/2, D 343/2 (27)
Merih (Mars)	D 127/8 (1)
Şems	D 14/5, D 60/10, D 80/1, D 86/2, D 96/4, D 103/12, D 108/10, D 109/3, D 111/2, D 130/8, D 140/7, D 144/8, D 155/3,4, D 160/4, 6, D 162/4, D 175/1, D 178/2, D 197/1, D 200/3, D 213/3, D 215/2, D 267/7, D 314/3, D 338/5 (26)
Ülker (Takım Yıldızı)	D 160/4, D 328/3, D 343/15 (3)
Yıldız	D 176/4, D 328/3 (2)
Zühal(Satürn)	D 200/3 (1)
Zühre (Venüs)	D 116/3, D 156/2, D 215/4 (3)

Kevkeb (27), Şems (26), Kamer (20), Güneş (17), Zühre /Venüs (3), Yıldız (2), Ülker /Takım Yıldızı (2), Merih /Mars (1), Zühal/Satürn (1), Asuman (1) gibi astrolojik ifadeler divanda kullanılmıştır. Yazarın en sık kullandığı “Kevkeb” astrolojik ifadesidir. Kevkeb divanda (27) kez kullanılmıştır. En çok kullanılan ikinci astrolojik ifade “Şems” dir. Bu ifade divanda (26) kez kullanılmıştır. Kevkeb ve şems ifadeleri tasavvuf edebiyatında önemli semboller olarak öne çıkmaktadır. Ağlar Baba'nın bu iki sembolü sıklıkla kullanması, hem bireysel hem de evrensel düzeni sorguladığına işaret edebilir.

Böylece şair, okuyucusuna sadece kişisel bir duygu dünyası sunmakla kalmamakta aynı zamanda insanın kozmik düzlemdeki yerini düşünmeye teşvik etmektedir. Diğer astrolojik kavramlar ve divandaki kullanım sıklıkları yukarıda verilmiştir. Yazarın içerisinde astrolojik kavramların olduğu şiirlerinden örnek şiirleri aşağıda verilmiştir:

Zühal kamer soldu şemis parladı

Hacer oğlu İsmâîl'i yağladı

Aldı kucağına zülfün taradı

Gözlerini öpdü bu bayram günü (D 200/3)

Gün yanaşmış hemen hemen aşıyor

Yıldız Ülker birbirine düşüyor

Kâf nûn ziyâsı zevâl buluyor

Bizi imân ile göçür yâ Rabbi (D 328/3)

3.10. Harf ve Kelime Oyunları

Klasik Türk şiirinde harf veya kelime oyunları beyitlerde veya şiirlerde harflerin biçimsel özellik açısından güzellik öğelerine ve farklı nesnelere benzetilmesiyle gerçekleşen herhangi bir kelimeyi gizleyen veya benzetmelerden faydalanarak bir harfi veya kelimeyi işaret eden, kelimeleri birden çok anlama gelecek şekilde kullanan bir edebî sanattır. Kelime oyunları muammaya benzer ama daha kolay sezilir. Kelime veya harf oyunlarında işaret edilen harfin veya gizlenen kelimenin bulunması muammadaki kadar zor değildir (Doğan, 2016, s. 68). Bayburtlu Ağlar Baba da divanında Arapça harfleri şiir dizelerinin ilk satırlarına koyup harf ve kelime oyunu yapmıştır. Ağlar Baba divanında tespit ettiğimiz harf oyunlarıyla alâkalı şiir sayıları ve örnek şiirler aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 3.13: Ağlar Baba Divanı'nda Harf ve Kelime Oyunları

Elif, be, te, se, cim, he, ha, dal, zel, ra, re ze, sin, şın, sad, dad, tı, zı, ayn, gayn, fe, kaf, kâf, lam, nûn, mim, vav, he, ye	D 336/1-7 (7)
Elif, be, te, se, cim, ha, hı, dal, zel, re, ze, sın, şın, sad, dad, tı, zı, ayn, gayn, fe, kaf, kâf, lâm, mim, nûn, he, ya	D 208/1-10 (10)

Tablo 3.13: Ağlar Baba Divanı'nda Harf ve Kelime Oyunları (Devamı)

Ol ketm-i ademe yedin vurmadañ	D 44/4 (1)
Cim Cemâl Cebbâr'ı sevmişiz bizler	
Mişkât derûnunda şeb çırağ yanar	D 243/4 (1)
Mîm Mirâci cim cemâle bağlamış	
Tebârek Yezdân'a kulu ulaştı	D 243/5 (1)
Hâ Hadisi kaf Kur'ân'a bağlamış	

Kaf kanâat câmin ezelden içtim

Kâf kelâmullahtan kârımı aldım

Lam lâ-mekânda kasrugâhımı yaptım

Mim mübârek mülke bakıyor bülbül (D 336/6)

Elif ülfet irfânı

Be Bayburt'tur meskeni

Te tilâvet Kur'ân'ı

Hayy Allah'ım Allah'ım (D 208/1)

3.11. Ayetler

Âyet; Kur'an-ı Kerim'deki sûreler içerisinde yer alan kısa ve özlü ifadelerdir. Âyetler insanlığa yönelik önemli mesajlar içermektedir. Her bir âyet-i kerime, insanlık için rehberlik ve irşat etmek amacıyla vahyedilmiştir. Tasavvuf edebiyatında ve diğer edebi eserlerde, şairler ve yazarlar, sözlerini daha etkili ve anlamlı kılmak amacıyla âyetlere ve sûrelere atıflar yaparak, eserlerini güçlendirmektedirler. Bu şekilde, âyetler ve diğer vahiy kaynakları, edebi eserlerin derinliğini ve anlamını arttırmakta, aynı zamanda insanlık için önemli mesajlar sunmaktadır. Tasavvufi kişilik özelliğiyle öne çıkan Bayburtlu Ağlar Baba, medrese eğitimi ve dini eğitim altyapısı temelinde değerlendirildiğinde, tasavvufi yöne sahip bir şair olarak karakterize edilebilir. Bu bağlamda, şairin eserlerinde Kur'an âyetlerine rastlanması, eğitim ve dünya görüşü çerçevesinde doğal bir sonuç olarak değerlendirilmelidir. Bu çalışmada Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nda geçen şiirler birer birer incelenerek yazarın eserinde yer verdiği âyetler divan numaralarıyla birlikte aşağıdaki tabloya çıkarılmıştır. Söz konusu âyetler, "Ağlar

Baba Divanı" adlı eserden, herhangi bir müdahale ya da değişiklik yapılmaksızın orijinal haliyle aktarılmıştır.

Tablo 3.14: Ağlar Baba Divanı'nda Ayetler

<i>Aduvvunn mübîn:</i> O sizin apaçık düşmanınızdır (Yasin, 36/60).	D 297/5 (1)
<i>Ailen feeğna:</i> Yoksul iken zengin etmedi mi (Duha, 93/8).	D 252/3 (1)
<i>Akımissalâte lizikrî:</i> Öyle ise bana ibadet et, beni hatırlamak ve anmak için namaz kıl (Ta-Ha, 20/14).	D 263/6 (1)
<i>Ale'l-hayyi'llezî lâ yemûtu:</i> O diri ve baki (Furkan, 25/58).	D 155/6 (1)
<i>Alellahi fehuve hasbuh:</i> Allah ona yeter (Talak, 65/3).	D 258/6 (1)
<i>Allahu latîfun biübâdihî yezuku:</i> Allah, kullarına Lâtîf'tir. Dilediği kimseyi rızıklandırır. Ve O, Kaviyy'dir (Şûra, 42/19).	D 38/1(1)
<i>Allahu's-samed:</i> "Allah eksiksiz, Samed'dir." (İhlâs Sûresi 2. âyet).	D 216/3 (1)
<i>Amenûttekillâhe:</i> İman edin, Allah'tan korkun (Âli İmran, 3/102).	D 158/4 (1)
<i>Ânâe'l-leyli:</i> Onların (Kitap ehlinin) hepsi bir değildir. Kitap ehli içinde, gece saatlerinde ayakta duran, secdeye kapanarak Allah'ın âyetlerini okuyan bir topluluk da vardır (Ali imran, 3/113).	D 55/2, D 85/8 (2)
<i>Arrafe:</i> Çok bilirdi (Tahrim, 66/3).	D 29/2, D 42/5, 6, 7, 8, 10, D 48/8, D 214/3 (8)
<i>Arş u emsâlihâ:</i> Ona getirdiğinin on misli vardır (En'âm, 6/160)	D 184/8, D 310/4 (2)
<i>Az gülün çok ağlayın:</i> Artık kazanmakta oldukları (günahları)na bir cezâ olarak az gülsünler, çok ağlasınlar (Tevbe, 82. Âyet).	D 1/6 (1)
<i>Bel yedâhu mebsûtetâni:</i> Hayır! Allah'ın iki eli de açıktır. Yedi cemali de yedi celali de açık. Aciz değil, kadiri mutlaktır (Maide, 5/64).	D 159/1 (1)

Tablo 3.14: Ağlar Baba Divanı'nda Ayetler (Devamı)

Belâ: “Evet, Sen bizim Rabbimizsin” âyetine işâret edilmektedir. Bkz. A’râf 7/172.	D 46/3, D 83/3, 5, D 99/1, D 102/2, 4, D 107/2, D 112/1, D 129/5, D 130/6, 7, D 134/4, D 144/2, D 171/2, 3, D 198/4, D 219/4, D 263/5, D 265/3, D 269/2, D 271/7, D 303/4 (22)
Beynehumâ: Eğer müminlerden iki grup birbiriyle kavgaya tutuşursa hemen aralarını düzeltin (Hucurat, 49/9).	D 53/7, D 53/9, D 71/1, D 109/7 (4)
Bi’n-nefsi’l-levvâmeh: Kendini alabildiğine kınayan nefse de (Kiyame, 75/2).	D 152/6 (1)
Bi’s-e-l-masîr: Kavga, gürültünün kötü yeri (Allah’ı inkâr edenlerin karşılaşacağı cehennem azabı için buyrulan Mülk suresinin 6 ve 7. âyetlerine telmihte bulunulur).	D 36/13 (1)
Bilenle bilmeyen bir olmaz: Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu? (Zümer sûresi, 9. âyet). Diyanet İşleri Bşk.	D 40/9 (1)
Dâllen fehedâ: Şaşırmış bulup da yol göstermedi mi? (Duha, 93/7)	D 317/7 (1)
Dıhk-i kalîl kesr-i bükâ: Yaptıklarının cezası olarak, bundan böyle az gülsünler, çok ağlasınlar. (Tevbe, 9/82).	D 38/12, D 40/3, D 67/3 (3)
Efemen şerahallahu sadrahû lil’islâm: Öyle ya Allah’ın göğsünde Müslümanlık için inşirah verdiği kimse değil mi? (Zümer, 39/22).	D 189/5 (1)
Ehâlefe min ba’dihim halfun: Sonra bunların ardından artık namazı kılmayan ve nefsânî arzulara uyan bir nesil geldi. Bunlar elbette azgınlıklarının cezasını bulacaklardır (Meryem, 19/59).	D 57/3 (1)
Elestü: “Ben sizin Rabbiniz değil miyim?” (Araf, 7/172).	D 37/6, D 49/5, D 64/7, 8, D 81/5, D 83/7, D 97/4, D 112/1, D 171/2, D 198/5, 7, D 209/1, D 219/4, D 227/3, D 263/5, D 265/3, D 304/2 (17)
Eşeddu hubben lillâh: Allah sevgisi ise daha sağlamdır (Bakara, 2/165).	D 203/5, D 242/6, D 229/6, D 241/6, D 252/3, D 263/1, D 266/2, D 275/4, D 290/4, D 312/6, D 321/4, D 325/5, D 337/4 (13)

Tablo 3.14: Ağlar Baba Divanı'nda Ayetler (Devamı)

Eynema tuvellû: "Artık nereye dönerseniz dönün, Allah'a dönmüş olursunuz." (Bakara, 2/115).	D 267/1 (1)
Eynemâ vechullâh: Her yerde Allah'ın yüzü vardır (Bakara, 2/115).	D 95/3 (1)
Ezkurkum: Ben de sizi layıkıyla anayım (Bakara, 2/152).	D 118/1 (1)
Fahşû-i münker: "Kitaptan sana vahyedilenleri oku, namazı özenle kıl. Kuşkusuz namaz hayâsızlıktan ve kötülükten meneder (Ankebut, 29/45). Diyanet İşleri Başkanlığı Kur'an-ı Kerim	D 36/2 (1)
Fe'lyadhakû kalîlen ve'lyebkû kesîran: Yapıp ettikleri karşısında artık az gülsünler, çok ağlasınlar. Diyanet İşleri Başkanlığı, (Tevbe, 8/82).	D 22/2 (1)
Fe'lyesumh: Öyle ise sizden ramazan ayını idrak edenler onda oruç tutsun (Bakara, 2/185).	D 261/10 (1)
Fedhuli cennetî: Cennetime gir (<i>Fecr</i> , 27/30).	D 68/7 (1)
Fedhulî fî ibâdî: Haydi gir kullarımın içine (<i>Fecr</i> , 89/29).	D 253/8 (1)
Fedhulî fî ibâd: Haydi gir kullarımın içine (<i>Fecr</i> , 89/29).	D 296/6, D 297/4 (2)
Feeynemâ tuvellû fesemme vechullah: Her nereye yönelirseniz orada Allah yüzü, yani Allah'a durulacak bir cihet vardır (Bakara, 2/115).	D 220/6, D 267/2, 5, 6, D 323/8, D 338/6 (6)
Fehâlefe min ba'dihim halfun: Sonra bunların ardından artık namazı kılmayan ve nefsânî arzulara uyan bir nesil geldi. Bunlar elbette azgınlıklarının cezasını bulacaklardır. (Meryem, 19/59).	D 57/3 (1)
Fehedâ: Şaşırmış bulup da yol göstermedi mi? (Duha, 93/7)	D 314/6, D 317/7 (2)
Fehla' na'leyk: Şimdi ayakkabılarını çıkar (Taha, 12. ayet).	D 145/6 (1)

Tablo 3.14: Ağlar Baba Divanı'nda Ayetler (Devamı)

<i>Fehuve ala nûrin min rabbihi:</i> Rabbinden gelen bir nur üzerindedir (Zümer, 39/22).	D 189/6 (1)
<i>Felâ ta'lemu nefsun:</i> (Yaptıklarına karşılık olarak, onlar için ne mutluluklar saklandığını) hiç kimse bilemez (Secde, 32/17).	D 267/3 (1)
<i>Felâ tenhar:</i> "Yoksulu/bir şey isteyen azarlama!" anlamında Kur'ân'ın (Duhâ suresinin 10. âyeti).	D 89/7, D 119/4, D 266/4 (3)
<i>Feminhum zâlimûn:</i> Onlardan kimi zulmedendir (Fatır, 35/32).	D 327/2 (1)
<i>Ferci'il Başara:</i> Gözünü çevir de bir bak (Mülk, 67/3).	D 262/5 (1)
<i>Fesemme vec hullâhu:</i> Her mekânda Allah'ın yüzü, Allah'a durulacak bir cihet vardır (Bakara, 2/115).	D 98/1-12 (12)
<i>Fesevfe gayyâ:</i> Bunlar da gayyayı boylayacaklar (Meryem, 19/59)	D 214/4 (1)
<i>Fesevfe teranî:</i> Sen de beni göreceksin (A'raf, 7/143).	D 206/9, D 210/6 (2)
<i>Festakim:</i> Emrolunduğun gibi doğru ol (Hud, 11/112).	D 68/2, D 299/5, D 317/4, D 331/4, D 334/6 (5)
<i>Festeki-ıym kemâ umirte:</i> Emrolunduğun gibi dosdoğru ol (Hud Suresi 112.Ayet).	D 185/2 (1)
<i>Feterdâ:</i> Hoşnut olacaksın (Duha, 93/5).	D 81/10, D 92/4, D 128/9, D 164/5, D 216/7, D 262/4 (6)
<i>Fezau'l-ekber:</i> En büyük korku (Enbiya, 21/103).	D 330/5 (1)
<i>Fezkurûnî:</i> Beni zikrediniz, layıkıyla anınız ki (Bakara, 2/152).	D 118/1 (1)
<i>Ğuduvvi ve'l-âsâl:</i> Sabahları ve akşamları (A'raf, 7/205).	D 160/9 (1)
<i>Hâfizû alessâlavât:</i> Salatları koruyucu olun (Bakara, 2/238).	D 271/8 (1)
<i>Hayyu kayyum:</i> Allah ki, O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur. O, ebedî diridir. Varlığı kendinden olup bütün kâinatı yönetendir. O'nu ne bir uyuklama ne de bir uyku yakalayabilir. (Bakara, 2/255).	D 332/5 (1)

Tablo 3.14: Ağlar Baba Divanı'nda Ayetler (Devamı)

Hel etâ. "İnsanın üzerine uzun devirden öyle bir zaman gelip geçti ki o vakit o anılmaya değer bir şey bile değildir" (İnsan, 76/1) âyetine işaret edilmektedir. Hz. Ali ve ailesinin yaşadığı olay üzerine inen süre.	D 40/5 (1)
Hıyneizin tenzurûne: O vakit görürsünüz (Vakıa, 56/84).	D 187/4 (1)
Hıyne tusbihune: Sabah namazında tespih ettim (Rum, 30/17).	D 275/2 (1)
Hufyeten tadarruan: Ud'u rabbekum tedarruan ve hufyeh, innehu la yuhıbbul mu'tedin. Rabbinize alçak gönüllüce ve için için dua edin. Çünkü O, haddi aşanları sevmez. (Araf, 55).	D 40/9, D 146/5 (2)
Hübben-lillah: Allah için sev (Bakara, 2/165).	D 308/4 (1)
İkra bi'smi rabbike: Yaratan Rabb'inin adıyla duyur.(Alak suresi 1. ayet)	D 39/7, D 66/3, D 70/2, D 71/3 (4)
İkra kitâbeke: Kitabını oku (İsra, 17/14).	D 280/6 (1)
İlâ'r-rahmâni vefdâ: Rahmanın huzuruna tazimli olarak toplayacağız (Meryem, 19/85).	D 280/5 (1)
İleyhi yes'adülkelimüttayyibü vel'amelüssalihu yerfe uhu: Güzel kelimeler ona yükselir, onu da iyi amel yükseltir (Fatır, 35/10).	D 122/1 (1)
İleyhi yes'edu ı-kelimü: Güzel sözler ancak Ona yükselir (Fatır, 35/10).	D 327/6 (1)
İn temseshu nârun: Ona ateş değmez (Nûr, 24/35).	D 325/4 (1)
İnde rabbihim yurzekûne: Onlar Rableri katında rızıklandırılırlar (Âli İmrân, 3/169).	D 338/6 (1)
İnna fetahnâ: "Şüphesiz biz sana bir fetih verdik". (Fetih Suresi 1. Ayet). Süleyman Ateş, Kur'an- ı Kerim ve yüce meâli.	D 101/5, D 212/7, D 229/2, D 239/4, D 241/9, D 242/3, D 243/6, D 287/5, D 342/5, D 339/5 (10)
İnneke lâ tedti men ahbebte: Şüphesiz sen sevdiğin kimseyi doğru yola iletemezsin (Kasas, 28/56).	D 333/7 (1)

Tablo 3.14: Ağlar Baba Divanı'nda Ayetler (Devamı)

İrcii: Dön (Fecr, 89/28).	D 120/9, D 129/9, D 277/4, D 291/6, D 344/2 (5)
İzâ câe ecel: Ecel gelince (Yunus, 10/49).	D 151/5, D 203/6, D 218/8, D 260/1, D 280/1 (5)
İzâ câe: Gelince (Nasr, 110/1).	D 151/5, D 203/6, D 218/8, D 260/1, D 280/1 (5)
İzâ de'âni: Bana dua ettiği zaman (Bakara, 2/186).	D 100/4 (1)
Kaabe kavseyni: "İki yay aralığı kadar...", İki yay aralığı kadar yakınlık, Necm suresi 9. ayetten iktibastır.	D 84/5, D 90/7, D 91/5, D 92/1, D 119/6, D 133/2, D 138/6, D 196/6, D 202/6, D 207/5, D 212/7, D 213/3, D 240/4, D 274/5, D 301/8, D 308/2 (16)
Kâsemnâ: Dünya hayatında onların geçimliklerini biz taksim ettik (Zuhruf, 43/32).	D 181/4 (1)
Ke'l-kevser: "Şüphesiz biz sana bitip tükenmez nimetler verdik." (Kur'an, Kevser 108: 1).	D 142/1, D 202/6, D 215/2, D 237/4 (4)
Kevkebun durriyyun: Bir inci yıldız (nûr, 24/35).	D 138/1, D 215/2, D 266/3, D 321/3 (4)
Kûhl-ü mâ zağâ'l-basar: Göz şaşmadı (Necm, 53/17).	D 92/2 (1)
Kul huve'llahu ehad: " De ki; O Allah bir tektir." (İhlas, 112/1).	D 45/3 (1)
Kul in kuntum tuhibbûnallah: Ey habibim, de ki: Allah'ı seviyorsanız bana uyun (Ali imran, 3/13).	D 84/8, D 252/5, D 310/5 (3)
Kul in küntüm tühîbbûne: Ey habibim, de ki: Allah'ı seviyorsanız bana uyun (Ali imran, 3/13).	D 241/3 (1)
Kul inkuntum tuhibbûne: De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız (Ali İmran, 3/31).	D 329/6 (1)
Kul innemâ aîzukum: De ki size tek bir öğüdüm vardır (Sebe, 46. Âyet).	D 68/3, D 320/4, D 331/3 (3)
Kul innemâ aîzukum: De ki: Size tek bir öğüt vereceğim (Sebe, 34/46).	D 68/3, D 331/3 (2)
Kullü şey'in hâlikün illâ vechehû: O'nun zatından başka her şey yok olacaktır, sırrı (Kasas suresi 88. ayet).	D 64/2 (1)

Tablo 3.14: Ağlar Baba Divanı'nda Ayetler (Devamı)

Kutibe aleykumu'ssiyâm: Sizin üzerinize de oruç yazıldı (Bakara, 2/183).	D 192/1 (1)
Küllü men aleyhâ fânin: Yer üzerinde bulunan her canlı fanidir (Rahman, 55/26).	D 279/1 (1)
Küllü murdiatin ammâ ardeatin: Her emzikli kadın emzirmekte olduğu çocuğundan geçer (Hac, 22/2).	D 330/6 (1)
Küllü nefsin zâikatu'l-mevti zâikatu'l-mevti summe ileynâ turceûn: Her canlı ölümü tadıcıdır, sonra bize döndürülüp getirileceksiniz (Ankebut, 29/57).	D 98/7 (1)
Kün fekân : “ Ol der, olur: “(O) göklerin ve yerin eşsiz yaratıcısıdır. Bir şeyi dilediğinde ona sadece “Ol” der, o da hemen olur.” (Bakara 2/17).	D 3/1, D 14/6, D 54/8, D 71/5, D 72/5, D 81/1, D 83/1, D 84/4, D 94/2, D 99/2, D 109/2, D 109/5, D 112/4, D 113/4, D 121/2, D 128/1, D 138/3, D 144/8, D 151/2, D 178/1, D 178/1, D 184/1, D 189/5, D 190/1, D 204/5, D 216/2,4,D 224/5 D 225/2, D 226/6, D 232/2, D 257/6, D 273/2 (33)
La lağuun fihâ: Orda şaşalama yoktur (Tûr, 52/23).	D 108/9 (1)
La lağvun fihâ: Orada ne boş söz ne de lakırtı duyarlar (Nebe, 35. âyet).	D 244/2 (1)
La taknâtü: Allah'tan ümidinizi kesmeyin (Zümer, 39/53).	D 40/8, D 313/6 (2)
Lâ taknetû min rahmeti: "Allah'ın rahmetinden umudunuzu kesmeyiniz." (Zümer, 39/53).	D 40/8, D 174/5, D 258/4 (3)
Lâ tefkahûn: Anlamıyorsunuz (İsra, 17/44).	D 270/5 (1)
Lâ tefrah: Şımarma (Kasas, 28 / 76).	D 272/5 (1)
Lâ terâ ivecen: Bir eğrilik görmeyeceksin (Ta-Ha, 20/107).	D 209/4 (1)
Lâ terkenû: Zulmedenlere meyletmeyiniz (Hud, 11/113).	D 272/6, D 305/3 (2)
Lâ tuhsûhâ: Onu hesaplayamazsınız, sayamazsınız (Nahl,16/18).	D 292/4 (1)

Tablo 3.14: Ağlar Baba Divanı'nda Ayetler (Devamı)

Lâ uksimü bî-yevmi'l-kıyameti: Kıyamet gününe and ederim (Kıyame, 75/1).	D 152/6 (1)
La yeraune: Onlar görmeyecek (Dehr, 76/13).	D 109/4 (1)
Le amruk: Habibim, senin ömrüne yemin olsun ki (Hicr, 15/72).	D 117/1, D 184/4 (2)
Lelebise: Eğer o, Allah'ı tespih edip yüceltenlerden olmasaydı, mutlaka insanların diriltileceği güne kadar balığın karnında kalırdı (Saffat, 37/144).	D 53/10, D 272/2 (2)
Lemtemseshu nâri: Ona ateş değmez (Nûr, 24/35).	D 294/4, D 321/7, D 338/1 (3)
Len terânî: "Sen beni asla göremezsin." (A'râf 7/143).	D 113/3, D 206/8, D 224/7 (3)
Len-tebûr : Asla zarar etmeyecek bir ticaret umarlar (Fatır, 29. ayet).	D 21/1, 2, 3, 8, D 43/1, D 166/3, D 182/1, 2, 3, 4, 8, D 205/6, D 253/6, D 281/7, D 338/5 (15)
Lentebûr: Asla zarar etmeyecek bir ticaret umarlar (Fatır, 29. ayet).	D 166/3, D 182/1, 2, 3, D 205/6, D 253/6, D 281/7, D 338/5 (8)
Leterkebume tabekan: Şüphesiz siz halden hale geçeceksiniz (İnşikak, 84/19).	D 311/4 (1)
Lev lem-temseshu nârun: Ateş değmese bile (Nur, 24/35).	D 297/4 (1)
Libâsen: Geceyi bir örtü yaptık (Nebe, 78/10). Ayetinden alınmıştır.	D 308/6 (1)
Limeni'l-mulku'l yevm: Bugün hükümrانlık kimindir? Elbette tek ve mutlak hükümrان olan Allah'ındır (Mü'min, 40/16).	D 260/12 (1)
Limeni'l-mülk': Bugün hükümrانlık kimindir? (Mümin, 40/16)	D 109/7, D 260/12 (2)
Mâ zâğalbasarla: Göz ne kaydı, ne de hedefinden şaştı (Necm, 53/17).	D 215/6 (1)
Meselu nûrihî: Nurunun meseli (sıfatı) (Nur, 24/35).	D 116/1, D 122/9, D 205/3 (3)
Meta hâze'l va'du: Bu vaad ölülerin dirilmesi, bu izhar va'di (Yasin, 36/48).	D 262/7 (1)
Min havlil'arş: Meleklerin de Rablerine hamd ile yüceliğini dile getirerek arşın çevresini kuşattıklarını görürsün (Zümer, 39/75).	D 184/3 (1)

Tablo 3.14: Ağlar Baba Divanı'nda Ayetler (Devamı)

Min kurratî a'yun: Yapmış olduklarına mükâfat olarak (Secde, 17. ayet).	D 201/5, D 203/3, D 255/5, D 257/7, D 267/4, D 274/7 (6)
Min yevmîl cumuati: Cuma günü namaz için çağrı yapıldığı zaman, hemen Allah'ın zikrine koşun (Cuma, 62/9).	D 340/2 (1)
Muktesidun: Onlardan ortada olanlar vardır (Fâtır, 35/32).	D 327/4 (1)
Nahnu akrabû ileyhi: Biz ona sizden daha yakınız fakat siz göremezsiniz.(Vakıa suresi 85. ayet).	D 187/4, D 196/6, D 203/5, D 206/8, D 213/7, D 221/4, D 239/2, D 250/6, D 256/5, D 263/3, D 281/3, D 286/5, D 313/3, D 318/1 (14)
Nahnu hâlâknâhum: Biz yarattık onları (Dehr, 76/28).	D 187/6 (1)
Nahnu kâsemnâ: "Biz kısımlara ayırdık" (Zuhruf, 43/32).	D 229/8, D 232/1, D 322/5 (3)
Nasrun minallah: Zafer Allah'tan gelir (Saf, 61/13).	D 213/3, D 215/1, D 237/2 (3)
Nî'mel 'abdü: Ne güzel kuldu (Sat, 38/30).	D 88/7 (1)
Nûn ve'l-kalem: Nun. Kaleme ve satır satır yazdıklarına yemin olsun (Kalem, 68/1).	D 60/10, D 81/10, D 91/9, D 216/7 (4)
Nunci'l mu'minîn: Mü'minleri kurtarıyoruz (Yunus, 10/103).	D 281/1 (1)
Nûruhum yes'a: Onların ışığı önlerinden ve sağ yanlarından koşup gelir (Tahrim, 66/8).	D 275/5 (1)
Sabahum rabbuhum: Rableri onlara tertemiz içecekler içirmiştir (İnsan, 76/12).	D 252/4, D 277/6, D 287/5 (3)
Sabikun bilhayrât: Allah'ın izniyle hayırlı işlerde öne geçenler vardır (Fâtır, 35/32).	D 327/5 (1)
Sâbirû ve rabitû: Sabırlı ve birbirinize bağlanıp vazifeye mukayyet olunuz, dikkat ediniz (Ali- İmran, 3/200).	D 185/7 (1)
Sekahum rabbuhum: "Rableri onlara içecek sundu." (İnsân, 76/21).	D 229/4, D 243/5, D 301/5 (3)
Subhânellezi esrâ: Bir gece, kendisine âyetlerimizden bir kısmını gösterelim diye (Muhammed) kulunu Mescid-i Harâm'dan, çevresini mübarek kıldığımız Mescid-i Aksâ'ya götüren Allah noksan sıfatlardan münezzehtir;	D 189/9, D 274/5, D 298/9 (2)

Tablo 3.14: Ağlar Baba Divanı'nda Ayetler (Devamı)

O, gerçekten işitendir, görendir." (Kur'an-ı Kerim, İsrâ Suresi 17/1) âyetinden iktibastır.	
Sübhânellezi: Tesbih O'na ki (İsrâ, 17/1).	D 213/1 (1)
Tebarekellezî: Ne yücedir O ki (Mülk, 67/1).	D 187/1, 2, D 243/5, D 262/1-8 (11)
Tesveddu vucûnun: Yüzleri kapkaralar (Ali İmran, 3/106).	D 135/7 (1)
Tetecâfa: Onlar, yataklarından kalkarak korku ve ümit içinde dua ederler (Secde suresi 16. ayet).	D 335/3 (1)
Tuḥşerûne: Haşrolunacaksınız (Mülk, 67/24).	D 187/6, D 262/6 (2)
Ud'û rabbekum tedarru'an ve hufyeten: Rabbinize yalvara yakara gizlice dua edin (A'râf, 7/55).	D 86/3 (1)
Ud'û rabbekûm: Rabbinize dua edin (Araf, 7/55).	D 264/11 (1)
Ufevvidu: Ben işimi Allah'a ısmarlıyorum (Mü'min, 40/44).	D 275/1 (1)
Üd'û rabbekûm tedarru'an ve hufyeten: Rabbinize yalvara yakara gizlice dua edin (A'râf, 7/55).	D 143/5 (1)
V'estakim: Emrolunduğun gibi dosdoğru ol (Hud, 112. ayet).	D 31/5, D 68/2, D 97/7, 8, D 168/9, D 254/1, 2, D 236/2, D 258/6 (9)
Va'tesimû bihabillah: Allah'ın ipine (Kur'an'a) sımsıkı sarılın (Ali İmran, 3/103).	D 294/5 (1)
Va'tesimu bihablillah: Sımsıkı Allah'ın ipine sarılın (Ali İmran, 3/103).	D 130/6 (1)
Va'tesimû bihablillah: Sımsıkı Allah'ın ipine sarılın (Ali İmran, 3/103).	D 198/6 (1)
Vallahu yerzuku men yeşâu biğayri hisâb: Ve Allah gerek dünyada gerek ahirette dilediğine hesapsız rızık verir (Bakara, 2/212).	D 169/1 (1)
Ve alleme âdemel esma: Âdem'e bütün isimleri öğretmişti (Bakara, 2/31).	D 132/3 (1)
Ve emme's-sâile: "El açıp isteyen de sakın azarlama." (Duha 93/10) âyetinden iktibastır.	D 89/5, D 119/4, D 223/8, D 266/4 (4)
Ve emmessâile: Azarlayıp kovma (Duha, 93/10).	D 223/8, D 266/3 (2)
Ve enabû: Onlar döndü (Zümer, 39/17).	D 275/6 (1)

Tablo 3.14: Ağlar Baba Divanı'nda Ayetler (Devamı)

<i>Ve ileyhi tuhşerûne:</i> O'na toplanıp haşrolacaksınız (Bakara, 2/203).	D 187/6 , D 262/6 (2)
<i>Ve in min şey'in:</i> “Yedi gök, yer ve bunlarda bulunan herkes O’nu tesbih eder. O’nu övgü ile tesbih etmeyen hiçbir şey yoktur. Ne var ki siz, onların tesbihini anlamazsınız. O halimdir, bağışlayıcıdır.” (İsra 17/44) ayetinden iktibastır.	D 266/7, D 274/3, D 276/6, D 313/2 (4)
<i>Ve la temşi fi'l-ardi merehâ:</i> Yeryüzünde böbürlenerek yürüme (İsra, 17/37).	D 87/5 (1)
<i>Ve lekad kerremnâ:</i> "And olsun biz Âdemoğluna şan, şeref ve nimetler verdik." (İsra Sûresi 70. ayetten kısmen iktibas edilmiştir).	D 223/1 (1)
<i>Ve levlem temseshu nârun:</i> Bir ateş dokunmasa bile ziya verir (Nur, 25/35).	D 205/7 (1)
<i>Ve lillahi'l-esmâu'l-husnâ fed'ûhu bihâ:</i> En güzel isimler Allah'ındır. O halde O'na bunlarla dua edin. (Araf, 7/180).	D 82/2 (1)
<i>Ve mâ min dâbbetin fil-ardi illâ alellahi rizkuha:</i> Yeryüzünde hiçbir canlı yoktur ki, rızkı Allah'a ait olmasın. Her birinin (dünyada) duracakları yeri de, (öldükten sonra) emaneten konulacakları yeri de O bilir. Bunların hepsi açık bir kitapta (Levh-i Mahfuz'da yazılı)dır (Hud sûresi,6.âyet).	D 53/1 (1)
<i>Ve nahnu akrebu ileyhi minhabli'l-veriyd:</i> Biz ona şah damarından daha yakınız (Kaf, 50/16).	D 17/2, D 93/6, D 156/3, D 221/4, D 319/1, D 325/2 (6)
<i>Ve yepkaa vechu rabbike:</i> Rabbinin yüzü ise bâki kalır (Rahman, 55/27).	D 279/1 (1)
<i>Ve yusbitu indehu:</i> Dilediğini vücuda getirir, çünkü nezdindedir (Ra'd, 13/39).	D 153/6 (1)
<i>Ve'dhulî cenneti:</i> Kullarımın arasına katıl ve cennetime gir (Fecr, 29/30).	D 42/11 (1)
<i>Ve'l yebkû kesîran:</i> Artık kazandıkları günahın cezası olarak az gülsünler çok ağlasınlar (Tevbe, 9/82).	D 257/4, D 314/8 (2)

Tablo 3.14: Ağlar Baba Divanı'nda Ayetler (Devamı)

<i>Ve'l-yebkû kesîryan:</i> Çok ağlasınlar (Tevbe, 9/82).	D 303/7 (1)
<i>Ve'n-necmi:</i> And olsun yıldıza (Necm 53/1 suresinden iktibastır).	D 90/8, D 91/8 (2)
<i>Ve'stakim kemâ umirte:</i> Emrolunduğun gibi dosdoğru ol (Hud,112. ayet).	D 97/7, 8 (2)
<i>Ve's-şemsi ve'd-duhâ:</i> Güneşe ve kuşluk vaktine ant olsun ki (şems, 1.âyet).	D 60/10, D 215/2 (2)
<i>Vebteğû ileyhil vesilete:</i> Ona yaklaşmaya vesile arayın (Maide, 5/35).	D 338/3 (1)
<i>Veccehtu vechiye:</i> Ben yüzümü tümüyle, gökleri ve yeri yaratana çevirdim (Enam, 6/79).	D 200/10, D 273/4 (2)
<i>Vecilet kulûbuhum:</i> Yüreklere titrer (Enfal, 8/2).	D 204/6 (1)
<i>Vedduhâ:</i> "Yemin olsun kuşluk vaktine, kararıp sakinleştiği geceye." (Duhâ, 93/1-2) iktibas edilmiştir.	D 39/3, D 42/8, D 46/9, D 48/8, 9, D 60/10, D 62/4, D 63/2, D 66/2, D 67/2, D 77/7, D 81/10, D 82/4, D 89/2, D 94/12, D 98/4, D 137/2, 140/6, D 159/2, D 143/3, D 144/4, D 148/1, D 164/3, 4, 5, D 168/8, D 177/1, 2, 6, D 194/2, 3, D 199/6, D 201/1, D 202/5, D 205/4, D 212/5, 6, D 215/2, D 216/6, D 218/5, D 223/1, D 229/8, D 237/4, D 326/1 (44)
<i>Vein min şey'in illâ:</i> Ve hiçbir şey yoktur (İsra, 17/44).	D 270/4 (1)
<i>Velevlem temseshu nârun:</i> Neredeyse ateş değmeden aydınlık verir (Nur suresi, 35. ayet).	D 149/1 (1)
<i>Velezîkrullâhi ekber :</i> "Allah'ı anmak her şeyden önemlidir. Allah yaptıklarınızı bilir." (Ankebut, 29/45).	D 36/2 (1)
<i>Velyebkû kesirâ:</i> Ve çok ağlasınlar (Tevbe, 8/82).	D 285/6 (1)
<i>Velyektub beynekum:</i> Birbirinize borçlandığınız zaman aranızda yazın (Bakara, 2/282).	D 266/7, D 312/7 (2)
<i>Vemtâzû'lyevme eyyühe'l-muerimûn:</i> Ey günahkârlar, bugün siz ayrılın (Ya-sin, 36/59).	D 209/8 (1)

Tablo 3.14: Ağlar Baba Divanı'nda Ayetler (Devamı)

<i>Vezkur rabbeke fî nefsike tezarruan ve hüfeten:</i> Hem Rabbini, içinden yalvararak ve korkarak, yüksek olmayan bir sesle sabah akşam zikret ve sakın gafillerden olma. (A'râf, 7/205)	D 17/5 (1)
<i>Vezkurûllahe fî eyyâmın:</i> Belirlenmiş günlerde Allah'ı zikredin. Allah'a saygılı olan için iki günde (dönmekte) acele edene günah yoktur; daha uzun kalana da günah yoktur. Allah'a saygılı olun. Bilin ki sizler O'nun huzurunda toplanacaksınız (Bakara, 2/203).	D 58/4 (1)
<i>Ya eyyuhellezine amenû tûbû ilallahî:</i> Ey iman edenler! Öğüt veren bir tövbe ile Allah'a tövbe edin (Tahrim suresi/8).	D 56/3, D 100/1 (2)
<i>Ye'tiyekelyâkıyn:</i> Sana ölüm gelinceye kadar (Hicr, 15/99).	D 171/5 (1)
<i>Yebkû kesiran:</i> "Yapıp ettikleri karşısında artık az gülsünler, çok ağlasınlar. Diyanet İşleri Başkanlığı" (Tevbe, 8/82).	D 38/12 (1)
<i>Yehdî men yeşâu illâ hû:</i> Allah, dilediği kimseyi doğru yola iletir (Yunus, 10/25).	D 333/1-7 (7)
<i>Yekâdu zeytuhâ:</i> Neredeyse, kendisine ateş değmese dahi ışık verir (Nûr, 24/35).	D 324/6 (1)
<i>Yelkavne gayyadan:</i> "Bunlar, elbette cehennem çukuruna atılacaklardır." (Meryem suresi 59. âyetten iktibastır).	D 223/10 (1)
<i>Yemhullahu mâ yeşâu:</i> Allah dilediğini mahveder (Ra'd, 13/39).	D 218/6 (1)
<i>Yemhullâhu mâ yeşâû:</i> Allah dilediğini mahveder (Ra'd, 13/39).	D 153/6 (1)
<i>Yerzuku limen yeşau:</i> Allah, kullarına çok lütüfkârdır, dilediğini rızıklandırır. O, kuvvetlidir, mutlak güç sahibidir (Şura, 42/19).	D 53/11 (1)
<i>Yerzuku men yaşâu:</i> Allah dilediğini hesapsız şekilde rızıklandırır (Bakara, 212. âyet).	D 89/3, D 169/1 (2)
<i>Yes'adülkelimüttayyibü:</i> Güzel kelimeler Ona çıkar (Fatır, 35/10).	D 122/1, D 289/6 (2)

Tablo 3.14: Ağlar Baba Divanı'nda Ayetler (Devamı)

Yestahfûne mine'n-nâsi: İnsanlardan gizlerler (Nisa, 4/103).	D 320/3 (1)
Yevme natui's-semâe: O gün semayı düreceğiz (Enbiya, 21/104).	D 160/8 (1)
Yevme tebyâddü vûcûhun: O gün, kimi yüzler ağaracak (Ali İmran suresi 106. ayet).	D 130/5 (1)
Yevme tesveddu vûcûhun: O günde ki nice yüzler bembeyaz olacak, nice yüzler kapkara kesilecek (Ali İmran, 3/106).	D 130/5 (1)
Yevmen turceûne: O gün döndürüleceksiniz (Bakara, 2/281).	D 119/7, D 251/1 (2)
Yu'tyke rabbuke: Muhakkak Rabbin sana verecek (Duha, 93/5).	D 164/6, D 216/7 (2)
Yudîu: Işık verir (Nûr, 24/35).	D 312/4, D 318/5, D 323/6 (3)
Yuharibûnallahe: Allah'a harp açanların, muharebe edenlerin (Maide, 5/33).	D 185/7 (1)
Yuhbibkumullahu: Allah da sizi sevsin (Al-i İmran, 3/31).	D 252/4, D 279/4, D 318/6, D 320/5, D 322/4, D 241/4, D 305/4, D 308/4, D 329/5 (9)
Yuhibbuhum ve yuhibbûneh: Hem Allah onları sever, hem de onlar Allah'ı severler (Maide, 5/54).	D 149/6, D 242/8 (2)
Yukeffir ankum: Ve sizin kötülüklerinizi örter (Enfal, 8/29).	D 335/5 (1)
Zeytuhâ yudîu: Onun yağı ışık verir (Nûr, 24/35).	D 323/6 (1)
Zulefen mine'n-nehâr: Gündüzün iki tarafında, gecenin de gündüze yakın saatlerinde namaz kılın. Şüphesiz ki iyilikler kötülükleri yok eder. İşte bu, öğüt almak isteyenler için bir hatırlatmadır. (Hud, 11/114). Diyanet İşleri Başkanlığı.	D 36/2 (1)

Ağar Baba, tasavvuf şairi olmasından dolayı divanında 200 âyete yer vermiştir. Yazarın en sık kullandığı "Yemin olsun kuşluk vaktine, kararıp sakinleştiği geceye." meâlindeki (Duhâ, 93/1-2) âyetidir. Duhâ sûresinden iktibas edilen âyet divanda (44) kez kullanılmıştır. Bu âyet, bir süre vahiy gelmemesinden dolayı umutsuzluğa kapılıp üzülen Peygamber efendimize (sav)'e, hüzünlenmemesi, Rabbinin kendisini unutmadığını ve onu yalnız bırakmadığını bildirmek için inmiştir. Şair, Ve'd-duhâ âyetiyle Duhâ sûresine

atıfta bulunmuştur. Ve'd-duhâ; kuşluk vakti, sabah aydınlığı anlamına gelmektedir. Ağlar Baba; Allah'ın rahmetinin karanlık (sıkıntı, hüzn, dert), sonrasında gelen bir nur, aydınlık, ferahlık anlamına geldiğini vurgular. Şair, kuşluk vakti Güneş yeryüzünü tamamıyla aydınlattığı gibi, vahyin de yeryüzünü aydınlatacağı benzetmesine başvurmuştur. Ağlar Baba, aşağıdaki şiirinde peygamber efendimize atıfta bulunarak, Duha'nın (nurun) sırrının kalplere nüfuz ederek hakikati gösterdiğini ima etmiştir:

‘Ve’ d-duhâ’ sırrıdır kalpleri delen

Rûhsat-ı feyz ile kârını bulan

Keynûnet mefhumsuz bir hâle eren

Yedi deryalarda üzse ne fayda (D 46/9)

Şairin, divanında ikinci en çok yer verdiği âyet, Bakara suresi 2/117 âyetidir. Bu âyet divanda (33) kez yer almıştır. Kün fekân “ Ol der, olur: “(O) göklerin ve yerin eşsiz yaratıcısıdır. Bir şeyi dilediğinde ona sadece “Ol” der, o da hemen oluverir.” Bu âyet, Bakara suresinden iktibas edilmiştir. Şair, aşağıdaki şiirinde kün emri verilmeden zaman mekân, sebep, sonuç zinciri oluşmadan önce bile ruhunun Allah katında bir hakikatı olduğunu söyler.

Künfekân emrine hitâb etmeden

Ol gonca gülüne vuhûş vermeden

Bir erkek mâderden daha doğmadan

Bu hey’ette kendim hem görmüşem ben (D 99/2)

3.12. Hadisler

Divan ve tasavvuf şairleri, şiirlerinde âyetler yanında hâdislere de yer verirler. Ağlar Baba, Allah'ın emir ve yasaklarını halka anlatmak, halkı bu hususta bilinçlendirmek maksadıyla şiirini bir araç olarak görmüştür. Ağlar Baba, genellikle Kur'an-ı Kerimdeki âyetleri, sûreleri ya da menkıbeleri kaynak olarak kullanmıştır. Şair, hâdisi şerifleri de önemli bir kaynak olarak benimsemiştir. Şair, bu yolla hem duygu ve düşüncesinin etkisini artırmayı hem de hâdislerin manevi atmosferinden yararlanmayı amaçlamıştır. Söz konusu hâdisler, "Ağlar Baba Divanı" adlı eserden, herhangi bir

değişiklik yapılmaksızın orijinal haliyle aktarılmıştır. Ağlar Baba divanı'nda geçen hâdisler aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 3.15: Ağlar Baba Divanı'nda Hadisler

<i>Bâbuha aliyyûn:</i> Ene medinetü'l ilmi ve Aliyyûn bâbuha - Ben ilmin şehriyim, Ali de kapısıdır. (El-Cami'us-Sağir 1/415).	D 315/5 (1)
<i>Dünya malını sevme:</i> Dünya malına ve mülküne düşkün olma.(Tozlu, 2020, s.163).	D 9/1 (1)
<i>E'd-dünyâ mezra:</i> Dünya ziraat mekânıdır/ dünya âhîret için bir ekim yeridir. ((Tirmizî, Deavât 60).	D 143/2 (1)
<i>Ene ecziubihî:</i> Ben onu mükafatlandırıyorum (Tozlu, 2020, s. 333).	D 191/4 (1)
<i>Es'savmu lî':</i> "Allah buyurdu ki: Ancak oruç müstesna. Çünkü o benim içindir; onun mükâfatını ben vereceğim."İktibastır. (Buhârî, Savm 9; Müslim, Sıyâm 163).	D 25/5 (1)
<i>Es-sulhü seyyidü'l ahmâm:</i> Barış hükümlerin efendisidir.(Bozdağ & Akay, 2025, s. 117).	D 343/21 (1)
<i>Hubbu fillâh buğzu fillâh:</i> Allah için sevmek ve Allah için buğz etmek. (Buhârî, Îmân, 9, 14).	D 163/2 (1)
<i>İlmi din-i farz buyurmuş oku, öğren din ilmini</i> İlim talep etmek / öğrenmek her Müslümana farzdır. Hadisiyle özdeştir. (İbn Mace, Mukaddime, 17)	D 105/2, 3, 4, 5 (4)
<i>Kad arefe rabbehû:</i> Kendini tanıyan rabbini tanır" hadis-i şerifine gönderme yapılmıştır. (Güngör, 2003, s. 381).	D 206/6 (1)
<i>Küllü şey'in yerciu:</i> Her şey aslına döner. (Sofuoğlu, 2021, s.50).	D 140/9, D 179/3 (2)
<i>Külû'z-zeyte ve edhinû bih:</i> Zeytini yiyin, yağıyla yağlanın. (Tirmizi, Et'ime, 43).	D 149/5 (1)
<i>Küntü kenzin:</i> "Küntü kenzen mahfiyyen fe ahbebtu en u'refe fe halaktü halken" (Ben gizli bir hazine idim. Bilinmeyi istedim ve insanı yarattım) kutsî hadîsine işaret edilmektedir.(Mevlânâ, 1974,s.104)	D 40/12, 13, D 49/8, D 64/7, D 69/5, 6, D 82/2, D 94/4, D 108/3, D 113/15, D 117/3, D 128/2, 3, D 165/4, D 216/1, D 222/2, D 263/2 (17)
<i>Lâ yemûtu bel yenkalûne:</i> Ölmez, onlar döndürülecekler. (Tozlu, 2020, s.306).	D 155/6 (1)

Tablo 3.15: Ağlar Baba Divanı'nda Hâdisler (Devamı)

Levlâke <i>levlâk:</i> Sen olmasaydın âlemleri yaratmazdım manasına gelen Hadîs-i Şerîf. (Aclunî, II: 164; Hakim el Müstedrek, II: 615).	D 133/2, D 136/2, D 138/3, D 156/2, D 194/4, D 198/3, D 262/4, D 266/6, D 294/2, D 322/5 (10)
Men 'arefe nefsehû/ Men arefe: "Kendini/ nefsinin bilen Rabbini bilir." (Aclunî, II, 262).	D 42/5, D 80/10, D 104/4, D 118/3, D 127/6, D 206/3, D 214/3, D 223/7, D 241/1, D 242/6, D 246/3, D 263/2, D 281/2, D 331/6, D 332/2 (15)
Men sallâ billeyl hasune vechuhu: Gece kılınan namaz yüzü güzelleştirir. (İbni Mace, 174).	D 135/7 (1)
Men sâmete necâ: Dilini tutan kurtulur. (Tirmizî, Kıyâmet, 50/2501; Dârimî, Rikâk, 5).	D 205/5 (1)
Men zâre: Hz. Muhammed'in "Kabrimi ziyaret edene şefaati zaruri olur". (Örenç, 2014, s. 210).	D 337/5 (1)
Mûtû kable en temûtû: "Ölmeden önce ölünüz." mealli nefsi terbiye etmenin gerekliliğini konu edinen hadis. (Hoca Ahmed-i Yesevî, 2009, s. 371).	D 21/6, D 42/9, D 61/2, D 63/5, D 79/6, D 98/8, D 112/3, D 122/2, D 124/8, D 127/1, 2, 3, D 128/3, D 163/4, D 181/5, D 182/3, 4, 6, D 201/8, D 205/6, D 218/7, D 220/8, D 241/8, D 245/2, D 251/3, D 269/7, D 279/3, D 285/4 (28)
Mü'minin nûru burağı namâzdır: Namaz müminin nurudur, namaz müminin burağıdır. (Camiüssağır-5180).	D 57/2 (1)
Nehâr sıyâm leyil kıyâm: Bir mümin, güzel ahlakı sayesinde, gündüz oruç tutup gece namaz kılan kimselerin derecesine ulaşır." (Ebû Dâvûd, Edeb 7; Tirmizî, Birr 62).	D 75/2 (1)
Ravzatür riyazet makamı cennet: Kabir cennet bahçelerinden bir bahçedir. (Tirmizi, kıyâmet, 26).	D 277/4 (1)
Sadaka ömrü tezayid kılur. Sadaka ömrü uzatır. Taberânî, el-Mu'cemü'l-Kebîr, Mektebetü İbn Teymiye, 17/22 (31).	D 184/7 (1)

Ağlar Baba, tasavvuf şairi olmasından dolayı çok sayıda hâdisi şerife divanında yer vermiştir. Yazarın en sık kullandığı "*Mûtû kable en temûtû:*" "*Ölmeden önce ölünüz.*" mealli nefsi terbiye etmenin gerekliliğini konu edinen hâdistir. Bu hâdis divanda (28) kez geçmektedir. Divanda ikinci en çok geçen hadisi şerif *Küntü kenzin:* "Küntü kenzen

mahfiyyen fe ahbebtu en u'refe fe halaktü halken” (Ben gizli bir hazine idim, bilinmeyi istedim ve insanı yarattım) kutsî hadîsine işaret edilmektedir (Mevlânâ, 1974, s. 104). mealindeki hâdistir. Bu hâdis divanda (17) kez geçmektedir. Şair aşağıdaki şiirinde ölüm öncesi hazırlık yaparak hakikat yoluna giren ve ebedî hayata göçen kişilerin ruhsal yolculuğunu anlatır. Şerbet içmek ifadesi, tasavvufta sık kullanılan bir metâfor olup "ilahi hakikati kabul etmek" veya "manevi bir arınma" anlamına gelir. "Berzah cenneti" ise ölümle başlayıp kıyamete kadar süren âlemler arası bir menzili simgeler. Şair, burada ölmeden önce hakikate ulaşanların ölümsüz bir diyara (ebedî cennete) yerleştirildiğini vurgular.

Ol hayat bâbından anlar girdiler

Kable temûtü'den şerbet içtiler

Bâkıy mülke hem bî-memât göçtüler

Berzah cennetine anları yazmış (D 112/3)

Şair, aşağıdaki dörtlükte, "Küntü kenzin sırrı açtı bir bâbı" ifadesi ile ilahi bir gerçeğin, ilahi bir sırrın ortaya çıktığını, "Elestü deyüp bize etti hitâbı" kısmında ise, Allah'ın kendisine hitap ettiğini ve bizzat kendisini tanıttığını ifade eder. Şair ayrıca orada sorulan sorulara tam manasıyla cevaplar verdiğini ve cevaplar neticesinde Allah'a daha da yakınlaştığını dile getirir.

Küntü kenzin sırrı açtı bir bâbı

Elestü deyüp bize etti hitâbı

Cemâlden celâlden verdik cevabı

Cemâlin celâlin teli yanaştı (D 64/7)

3.13. Dualar

Dua etmek, Allah'a yalvarıp yakarmak insanların yaratılış gayelerinden biridir. Dua, insanın Allah ile kul arasındaki iletişimidir. Allah nazarında kulun değeri ancak dua ileidir. “(Resulüm!) De ki: Duanız olmadıktan sonra Rabbim sizi ne yapsın?” (Furkân 25/77) âyeti, bu düşüncüyü açık bir şekilde doğrulamaktadır. Ağlar Baba da divanında Allah'a yalvararak samimi ve içten bir şekilde dua etmektedir. Şair, divanında çok sayıda “Dua, yakarış” ifadesi kullanmıştır. Şair, kullanım sıklığı bakımından birinci sırada “Ya

Rabbi” ifadesini divanda (18) defa kullanmıştır. Divanda kullanım sıklığı bakımından ikinci sırada gelen bir diğer dua ifadesi “Âmin diyin” ifadesidir. Bu dua ifadesi divanda (11) defa geçmektedir. Şairin, divanında "ya rabbi" ve "amin diyin" gibi ifadelerle çok sayıda yer vermesi, onun dua anlayışını ve Allah’la ilişkisini açık bir biçimde ortaya koymaktadır. "Ya rabbi" ifadesi, şairin Allah'a yönelişini, O'na olan teslimiyetini ve ihtiyaç duyduğu yardım için yalvarışını ve yakarışını simgelemektedir. Ağlar Baba Divanı’nda yer alan dua ile ilgili ifadeler, aşağıdaki tabloda divan numaraları ve bu ifadelerin kullanım sıklıkları parantez içinde belirtilmiş olarak sunulmuştur.

Tablo 3.16: Ağlar Baba Divanı’nda Dualar

Affeyle sen ya Gaffar’ım	D 335/2, 5 (2)
Affeyle şâh yâ zü’l-kerem	D 168/3 (1)
Allah rahmet etsin	D 47/1, D 52/9 (2)
Allah ricâmı kabul et	D 97/10 (1)
Allah sana yalvarırım	D 89/1-10 (10)
Allah’ıma Şükür olsun	D 88/1-8 (8)
Allahu ekber ve lillâhi’l hamd	D 58/29 (1)
Aman Allah aman	D 10/1-9 (9)
Aman Allah aman sen utandırma	D 12/2 (1)
Âmân Allah’ım	D 7/2-7 (6)
Âmân yâ rabbi	D 2/2, 3, 4, 5, D 28/1, 2, D 286/3 (7)
Aman yâ Rab Girdigâr	D 168/5 (1)
Âmîn diyin	D 264/1-11 (11)
Bayram-ı şerifin mübârek olsun	D 59/2-12 (10)
Çalab’ım sen murâdım kavuştur	D 170/1 (1)
Derman ver sen ya Lokman’ım	D 335/6 (1)
Elhamdulillâh	D 97/1, 2, D 134/1-7, D 198/2 (10)
Esselâmu aleyk	D 128/6 (1)
Ey Allah’ım	D 328/1 (1)
Ey Allah'ım el-aman	D 52/9 (1)
Ey feyyâz-ı sübhân’ımız	D 100/1 (1)
Ey zü’l-kemâl	D 168/1 (1)
Halk eden Hallak’ım unutma aman	D 251/2 (1)
Hüccet-i şerîf mübarek olsun	D 59/24, 26 (2)
Îmân nasîb et	D 256/3 (1)
İnşallah	D 42/12, D 198/2 (2)
Kurbân-ı şerîf mübarek olsun	D 59/18-23 (6)
Kahretme sen ya Kahhar’ım	D 335/4 (1)

Tablo 3.16: Ağlar Baba Divanı'nda Dûalar (Devamı)

La ilâhe illallahu vallahu ekber	D 58/28 (1)
Lûtf eyle dermân ver sen şâh-ı Sultân	D 174/2 (1)
Lütfeyle	D 168/ 1-8 , D 174/2 (9)
Peygambere salat et	D 187/ 2 (1)
Rahmeyle sen ya Rahman'ım	D 335/3 (1)
Rahmet eyle	D 52/9 (1)
Rahmet yağdır	D 334/7 (1)
Salli âlâ muhammed	D 187/2 (1)
Sen utandırma	D 12/1-8 (8)
Şefâat eyle	D 96/1-7 (7)
Sitr eyle sen ya Settar'ım	D 335/1 (1)
Şükür olsun hallâk'ıma	D 312/1 (1)
Tekbîr-i şerîfin mübarek olsun	D 59/13, 14,15, 16 (4)
Yâ rab meded	D 161/1-8 (7)
Ya rab nasîb eyle	D 289/4 (1)
Yâ rabbi	D 2/6, 7, 8, 9, 10, D 28/3-8, D 286/6, D 328/1-6 (18)
Yardım et	D 35/4 (1)
Yardım eyle	D 19/6, D 35/4 (2)
Zamân-ı şerîf mübârek olsun	D 59/25 (1)

Ağlar Baba Divanı'nda dua ifadesi geçen şiirlerden birkaçı divan numaralarıyla birlikte örnek olarak aşağıda verilmiştir:

Ey Allah'ım senden budur dileğim

Bizi iman ile göçür yâ Rabbi

Çok lezzet almışam Nakşî râhından

Bizi imân ile göçür ya Rabbi (D 328/1)

Öter anda murğî bülbül

Akarsu havz-ı zencebîl

Nasîb etsin bize celîl

Sofra ehli âmîn diyin (D 264/8)

Cânân bahçesinin hem mîri sensin

Ol güzel bahçenin hem gülü sensin

Cümle mahlûkatdan sevgili sensin

Aman sultân aman şefâat eyle (D 96/2)

3.14. Dini ve Tasavvufi Terimler

Tasavvuf şiirleri, estetik bir derinliğe sahip olmakla birlikte köklerini kadim kültür havzalarından alan edebi eserlerdir. Şairler; bu şiir geleneğini inşa ederken başta dinî metinler (Kur'an-ı Kerim, Hadisler), İslam tarihi, peygamber kıssaları ve Türk-İslam medeniyetinin ortak hafızası olmak üzere çeşitli kaynaklardan ilham almıştır. Tarihî şahsiyetler, efsanevî kahramanlar, toplumsal gelenekler ve evrensel ahlâki değerler de şiirin dokusunu besleyen unsurlar arasındadır. Dolayısıyla her bir mısra, bu zengin mirasın izlerini taşır; Ağlar Baba da kelimeleri işlerken adeta bir kuyumcu titizliğiyle bu kaynaklardan yararlanmışır. Ağlar Baba, divanında dini ve tasavvufi unsurlardan sıkça bahsetmiştir. Divanda geçen dini ve tasavvufi terimler aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 3.17: Ağlar Baba Divanı'nda Dini ve Tasavvufi Terimler

Azap	D 25/5, D 118/12, D 169/6, D 280/7, D 317/6, D 333/2, D 335/4 (7)
Anasır-ı erbâi	D 44/5, D 190/1, D 293/4 (3)
Bekâbillah	D 207/9, D 225/3, D 336/1 (3)
Berzah	D 15/7, D 21/3, D 112/3, D 118/9, D 125/6, D 155/3, D 160/5, D 173/3, D 187/5, 8, D 262/3 (11)
Cehennem	D 18/9, D 46/7, D 30/2, D 52/6, D 56/6, 12, D 57/4, D 59/25, D 107/10, D 118/8, D 139/1, D 171/6, D 174/4, D 179/2, D 194/3, D 196/2, 4, D 198/3, D 247/7, D 261/5, D 262/7, D 282/3, D 286/4, D 309/4, D 313/3, D 340/7 (26)
Cennet	D 9/5, D 12/3, D 26/6, D 36/12, D 42/10, 11, D 43/5, D 56/4, D 68/7, D 74/6, D 91/6, D 101/7, D 105/8, 11, D 106/3, 7, 8, 9, 12, D 107/2, 8, D 108/4, 5, 10, 15, 16, D 111/2, D 112/3, D 118/8, D 123/6, D 124/7, D 130/9, 10, D 139/1, D 140/7, D 141/7, 10, D 142/3, D 154/1, 3, 6, D 170/5, D 172/4, D 174/4, D 182/5, D 183/5, D 184/2, 5, D 185/4, D 188/1, 2, D 200/8, D 216/8, D 230/7, D 235/2,

Tablo 3.17: Ağlar Baba Divanı'nda Dini ve Tasavvufî Terimler

	D 237/5, D 244/1-10, D 248/6, D 253/5, D 255/4, D 260/2, 3, D 262/7, D 264/6, D 277/4, D 278/2, D 280/7, D 286/5, D 298/4, 6, D 301/2, 3, D 313/3, D 315/7, D 322/3, D 327/5, D 339/3, 5, D 340/4, D 343/22, D 344/3 (90)
Dergâh	D 20/6, D 41/4, D 57/5, 13, D 80/6, D 83/12, D 132/5, D 141/1, D 146/6, D 171/1, D 174/1, 4, 5, D 181/1, D 183/6, D 185/3, D 193/5, D 223/8, D 225/1, D 226/6, D 232/4, 7, D 240/2, D 258/1, D 275/3, D 309/1, D 335/2 (27)
Derviş	D 10/4, D 49/6 (2)
Dört kapı	D 80/10, D 94/4, D 104/3 (3)
Dua	D 32/1-7, D 49/6, D 78/7, D 81/8, D 82/2, D 86/3, D 100/4, D 108/18, D 142/2, D 146/5, D 154/3, D 248/8, D 258/5, D 264/11, D 281/8, D 298/8, D 310/8, D322/6, D 323/3 (25)
Fakir	D 57/20, D 62/7, D 131/5, D 195/7, D 199/3 (5)
Farz	D 26/5, D 36/7, D 58/3, D 99/8, D 105/2, 3, 5, D 106/4, D 107/9, D 120/4, D 180/10, D 197/4, D 271/1, 6 (14)
Fenafillah	D 127/7 (1)
Gılman	D 106/7, D 244/10, D 301/3 (3)
Hac	D 340/3 (1)
Hakikat	D 44/3, D 48/2, D 180/3, 7, 11, D 188/6, D 201/2, 3, D 227/6, D 341/3 (10)
Hamd	D 58/29, D 97/1, 2, 9, D 134/1-7, D 198/2, D 240/5, D 264/2 (14)
Haşr	D 107/11, D 154/5, D 187/9 (3)
Havf	D 11/3, D 36/1, D 37/6, D 57/14, D 66/9, D 86/3, D 100/9, D 106/4, D 225/4, D 320/3 (10)
Huri	D 301/4 (1)
İhlas	D 103/13, D 104/1 (2)
Kadeh	D 33/3, D 67/2, D 202/6, D 206/1, D 213/2, D 229/6, D 241/6, D 242/4, 5, D 248/3, D 274/5, D 279/3, D 286/2, D 301/4, D 305/3, D 306/2, D 325/3, D 333/6, D 341/8 (19)
Kâmil	D 5/7, D 49/9, D 341/2, 3 (4)

Tablo 3.17: Ağlar Baba Divanı'nda Dini ve Tasavvufi Terimler (Devamı)

Kâse	D 202/2, 4, D 203/5, D 215/8, D 242/4, 5, 7, D 252/2, 4, D 253/6, D 258/1, D 262/2, D 265/4, D 282/5, D 285/4, D 286/2, D 287/6, D 290/4, D 294/7, D 300/1, D 301/4, D 305/3, D 306/2, D 317/7, D 332/2, D 334/5, D 337/4, D 341/6, D 344/3 (29)
Kesret	D 13/3, D 28/8, D 52/2, 8, D 67/8, D 90/9, D 93/3, 4, D 94/6, D 104/7, D 114/1, D 126/4, D 127/10, D 137/4, 5, 6, D 166/4, 5, D 187/7, D 193/1, 3, D 202/1, D 205/1, 4, D 222/4, D 231/4, D 276/4, D 280/3, D 290/1, 2, 3, D 291/1, 2, 5, D 305/2, D 327/1 (36)
Kıyam	D 261/3, D 271/2 (2)
Levh-i Mahfûz	D 34/15, D 35/18, D 44/1, D 49/8, D 52/6, D 71/7, D 75/7, D 82/4, 7, D 84/4, D 95/4, D 99/3, D 102/4, D 129/1, D 144/1, D 152/1, D 153/1, 2, 4, D 173/4, D 181/4, D 218/1, D 225/1, 6, 7, D 227/3, D 251/4, D 266/3, D 287/5 (29)
Ma'bûd	D 38/13 (1)
Masiva	D 152/4 (1)
Meclis	D 3/3, D 62/2, D 63/10, D 67/1, D 109/1, D 242/2, D 290/2, D 301/1, D 317/6 (9)
Melek	D 9/5, D 21/3, D 22/7, D 23/3, D 32/5, D 42/7, D 43/8, D 50/6, 7, D 53/13, D 55/14, D 57/13, 14, 15, D 69/4, D 70/2, 4, 5, D 71/4, 7, 8, 9, 10, D 76/5, D 78/4, D 84/5, D 91/5, D 99/4, D 101/1, 2, D 102/2, D 106/3, 4, D 108/4, D 120/4, 5, 6, 7, D 128/7, D 131/4, D 141/7-11, D 142/1, 2, D 146/3, D 151/4, 6, D 153/2, 3, 4, D 154/5, D 155/7, D 160/7, 8, 9, D 170/3, D 184/3, 4, 5, 7, D 185/5, D 187/3, 4, 5, 7, 8, 9, D 195/4, 5, D 198/1, D 202/4, D 209/3, D 213/1, D 215/7, D 220/10, D 228/5, D 230/3, D 241/7, D 242/7, D 245/2, D 247/3, D 248/4, 5, 6, 7, D 256/5, D 262/4, 5, 6, 8, D 267/3, D 273/3, 275/6, D 280/4, D 286/2, 3, D 298/4, D 301/2, D 304/3, 4, D 309/2, D 326/4, D 328/6, D 330/5, 6, D 334/1, D 337/3, D 340/3 (110)

Tablo 3.17: Ağlar Baba Divanı'nda Dini ve Tasavvufi Terimler (Devamı)

Meyhane	D 196/2 (1)
Miraç	D 236/4 (1)
Mürşit	D 5/7, D 35/2-8, 18, 22, D 61/10 (11)
Müstehab	D 271/1 (1)
Namaz	D 16/6, D 18/7, D 25/4, D 30/4, D 34/8, 9, D 46/3, D 57/1-31, D 58/10, D 59/21, D 81/8, D 106/4, D 142/1, 4, 5, 6, D 154/1, 6, D 186/2, D 187/3, D 190/4, 6, D 197/4, D 210/2, D 211/1-7, D 213/8, 9, D 245/3, D 263/6, D 271/1, 3, 4, 8, D 272/2, D 275/2, D 287/7, D 292/8, D 309/2, 5 (64)
Nefs/Nefis	D 8/4, D 9/2, D 37/6, D 42/1, 4, 5, 6, 7, D 49/7, D 59/22, D 60/3, D 63/8, D 79/3, D 83/13, D 86/6, 10, D 88/4, D 97/9, D 100/6, D 107/10, D 110/1, D 120/2, D 127/6, D 137/5, D 139/3, D 141/3, D 152/6, D 169/6, D 179/2, D 185/4, D 186/1, D 206/4, 6, D 209/6, D 211/7, D 214/2, 4, D 217/3, D 223/7, D 226/5, D 235/7, D 238/1, 4, D 239/7, D 241/1, D 248/2, D 271/3, 5, D 283/6, D 287/2, D 290/2, D 291/4, 5, D 292/6, D 293/3, D 299/6, D 308/1, D 324/7, D 327/4, D 331/6, D 332/2 (61)
Pir	D 61/10, D 136/1, D 330/3 (3)
Rahmet	D 47/1, D 52/9, D 59/16, D 74/4, D 100/2, 6, D 106/8, D 118/6, 10, D 128/6, 9, D 134/1, D 141/2, 7, D 168/5, D 172/2, D 173/5, D 174/1, D 185/4, D 228/6, D 241/5, D 309/3, 4, 6, D 334/7 (25)
Rıza	D 105/6, D 154/1, D 201/8, D 320/2 (4)
Riyazet	D 63/4 (1)
Ruku (Rükû)	D 271/2 (1)
Sabır	D 4/2, D 31/6, D 148/4, D 208/7 (4)
Sarhoş	D 196/2, D 219/6, D 330/3 (3)
Sevap	D 184/7, D 332/6 (2)
Sıdk	D 181/3, D 191/6, D 221/4, D 239/2, D 298/1, D 315/4, D 320/3, D 340/7 (8)
Sırat	D 56/6, D 106/2, D 170/4, D 248/3, D 280/5 (5)

Tablo 3.17: Ağlar Baba Divanı'nda Dini ve Tasavvufî Terimler (Devamı)

Sıyam	D 25/1-9, D 124/6, D 141/1, D 192/1, D 261/1-10 (22)
Sünnet	D 36/7, D 37/10, D 57/7, D 58/6, D 73/4, D 88/6, D 154/2, D 154/7, D 271/1, D 301/7 (10)
Şarap	D 112/2 (1)
Şeriat	D 94/11, D 180/3, D 194/6, D 214/2 (4)
Şeş cihet	D 67/6, D 71/4, D 220/8, D 267/4 (4)
Şeytan	D 8/4, D 9/2, 4, 5, D 30/8, D 15/2, D 35/2, 22, D 36/4, D 42/4, D 57/16, D 58/9, 15, D 63/8, D 76/2, D 79/3, D 88/4, D 97/2, D 105/4, D 107/10, 11, D 120/5, D 141/2, D 171/1, D 179/2, D 183/8, D 200/4, D 208/9, D 211/5, D 214/4, D 217/3, D 223/7, D 239/7, D 245/3, D 267/3, D 271/3, 4, D 273/5, D 275/3, D 283/6, D 286/2, D 287/2, D 290/2, D 293/3, D 297/5, D 314/7, D 317/2, D 320/6, D 327/2, 4, D 333/5, D 341/7 (52)
Şükür	D 88/1-8, D 97/8, D 103/13, D 118/4, 5, 6, 7, D 272/7, D 302/4, D 312/1, D 315/2, D 343/22 (19)
Takva	D 341/2 (1)
Tarikat	D 32/7, D 49/8, D 180/3, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 14, D 201/2, D 214/2, D 341/2 (13)
Tecelli	D 103/13, D 116/7, D 125/4, D 205/2, D 324/6
Tevbe/Tövbe	D 52/2, D 56/1-16, D 100/1, D 309/3 (19)
Tevekkül	D 47/4, 5, 8, D 76/2, 3, D 87/8, D 95/6, D 105/7, D 146/5, D 187/1, D 225/7 (11)
Tevhid	D 106/5, D 122/1, D 124/6, D 127/3, 4, D 128/2, D 133/2, D 146/4, 6, D 176/6, D 286/4, D 301/8, D 314/2, D 336/1 (14)
Vacip	D 107/9, D 271/1, D 54/9 (3)
Vahdet	D 13/3, D 21/2, 5, D 28/1, 3, 4, 5, 6, 8, 9, D 52/8, D 67/8, D 86/8, D 90/9, D 93/1, 3, 4, 5, D 94/6, D 95/3, D 98/4, D 101/7, D 104/4, D 114/1, D 123/1, D 124/7, 8, D 127/2, 4, D 134/2, D 135/3, D 137/4, D 143/2, D 152/2, D 166/1, 4, 5, D 178/3, D 186/1, 2, 11, D 187/7, D 189/5, 8, D 193/1, 3, D 198/1, D 202/1, D 205/1, 2, 6, D 207/5, D 210/2, 7, D 220/2,

Tablo 3.17: Ağlar Baba Divanı'nda Dini ve Tasavvufi Terimler (Devamı)

	D 222/4, D 224/9, D 231/1, D 252/1, D 283/5, D 285/2, D 290/3, 4, D 291/2, D 302/1, 2, D 303/10, D 305/2, D 325/3, D 327/1, D 329/3, 5 (72)
Zikir	D 57/12, D 118/1, 2, 3, D 292/6 (5)

Yazarın en sık kullandığı dini terim “Melek” terimidir. Bu terim divanda 110 kez kullanılmıştır. İkinci olarak “Cennet” terimidir. Bu terim ise divanda 90 kez kullanılmıştır. Şairin, şiirlerinde sıklıkla “melek” ve “cennet” temaları üzerine yoğunlaşması, onun manevi ve tasavvufi dünyasını anlamak açısından önem arz etmektedir. Şair, cennet ile hem dünyevi güzellikleri hem de uhrevi mutluluğu bir araya getirmektedir. Şairin divanında melek, cennetin doğasına işaret eden bir köprü vazifesi görürken, cennet ise, insanın ulaşmayı arzuladığı bir son nokta olarak belirmektedir. Bu sebeple şair bu unsurlara divanında çok sık yer vermiştir düşüncesindeyiz. Diğer dini ve tasavvufi terimlerin şiirde kaç kez kullanıldıklarına dair bilgiler yukarıdaki tabloda yay ayrıç içerisinde verilmiştir. Divanda dini ve tasavvufi terimlerin geçtiği örnek şiirlerden birkaçı aşağıda verilmiştir:

Çün melekler müjde verir Cennet'in vasfın eder

Cennet ehli şâd oluben nûrları müzdâd eder

Hûrî gılman karşı gelir cümlesi bile gider

Hûrî gılman yedlerinde dikilen bayrağa bak (D 106/7)

Yiyüp içip hamd eyleyek

Çok yeyip isrâf etmeyek

Zühretü'r-riyâz dan girek

Sofra ehli âmîn diyin (D 264/2)

Cennet kapıları bunda açılır

Hûrî gılmân gelîr saf saf olturur

Semâdan melekler hep seyre durur

Oku Muhammed-i mevlüd-i zîşan (298/4)

3.15. Kutsal Kitaplar

Sözlükte “kanun, şeriat; ittifak, anlaşma; öğreti” anlamlarına gelen Tevrat, terim olarak Allah Teâlâ’nın vahiy yoluyla Hz. Mûsâ’ya indirdiği ilâhî kitabın adıdır (Çelebi, 2014, s. 30).

Yazı, kitap veya metin mânalarına gelen ve birtakım hikmetli sözler ile bazı duaları içeren Zebur, Hz. Dâvûd’a indirilmiş ilâhî kitaptır. Zebur kelimesinin çoğulu İbrânîce’de “mizmor”, Arapça’da ise “zübür” şeklindedir. Zebur tekil olarak Kur’an’da üç defa geçer, bunların ikisinde Hz. Dâvûd’a verilen ilâhî kitap kastedilir, bir yerde ise Zebur’dan iktibas yapılarak, “Andolsun Zikir (Zebur)’den sonra Zebur’da da, ‘Yeryüzüne iyi kullarım varis olacaktır.’ diye yazmıştık (Çelebi, 2014, s. 37).

Müjde; “yeni öğreti, yeni haber” mânalarına gelen İncîl, Kur’ân-ı Kerim’de adı geçen ve iman edilmesi emredilen ilâhî kitaplardandır. İncil, Hz. İsâ’ya indirilen ilâhî kitap olup Kur’ân-ı Kerim’de değişik vesilelerle ondan söz edilir ve on bir yerde onun İsâ’ya verilen bir kitap olduğu beyan edilir. İlgili âyetlerde belirtildiğine göre İsâ aleyhisselâm, İsrâiloğulları’na peygamber olarak gönderilmiş ve kendisine Allah tarafından İncil vahyedilmiştir. İçinde Tevrat’ı tasdik eden ve Ahmed isminde bir peygamberin gönderileceğini müjdeleyen âyetler vardır (Çelebi, 2014, s. 39).

İlâhî kitapların sonuncusu olan Kur’ân-ı Kerim peygamberlerin sonuncusu Muhammed aleyhisselâma gönderilmiştir. Ondan sonra peygamber ve Kur’an’dan sonra yeni bir ilâhî kitap gelmeyeceğinden, o, Allah tarafından özel bir korumaya alınmıştır. Cenâb-ı Hak, “Onu biz indirdik, koruyacak olan da biziz.” buyurmaktadır. İslâm bilginlerinin büyük çoğunluğuna göre Kur’an “okumak, toplamak, açıklamak” mânalarına gelen karae fiilinden türemiştir. İlk inen âyetin “ikra” şeklinde olması, Kur’an’ın on yedi yerinde karae kökünün okuma anlamında kullanılması ve bu kitabın çok okunup tavsiye edilmesi gibi hususlar söz konusu görüşün isabetli olduğunu göstermektedir (Çelebi, 2014, s. 55).

Bayburtlu Ağlar Baba, tasavvuf şairi kimliğiyle divanında Allah Teâlâ’nın zamanla indirdiği dört büyük kutsal kitap hakkında kısaca bilgiler sunmaktadır. Şairin divanında yer alan kutsal kitapların adları, divan numaraları ve her bir kutsal kitabın divanda kaç kez geçtiklerine dair veriler aşağıda sunulmuş olan tabloda yer almaktadır:

Tablo 3.18: Ağlar Baba Divanı'nda Kutsal Kitaplar

Azim Kur'an	D 132/1 (1)
Esrâr-ı Kur'an	D 29/3, D 61/2, D 72/3, D 74/2, D 90/2, D 93/1, 2, D 94/12, D 123/2, D 132/3, D 166/3, D 237/2, D 239/6 (13)
Furkan	D 102/5, D 132/3, D 245/1, D 267/3, D 307/7 (5)
Hâtemü'l Kur'an	D 117/7 (1)
İncil	D 90/6, D 150/2, D 245/1 (3)
Kalb-i Kur'an	D 23/2, D 60/9, D 104/2, 3, D 120/1-9, D 195/5, D 203/6, D 248/4, 5 (17)
Kur'an	D 9/4, D 39/5, D 45/4, D 58/2, D 65/6, D 67/3, D 68/2, D 94/15, D 106/5, D 108/17, D 144/2, D 149/5, D 217/2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, D 247/2, 6, D 248/3, D 254/1, D 298/7, D 310/4, D 321/5, D 335/6 (27)
Kur'an-ı Kerim	D 53/8, D 117/7, D 217/10 (3)
Nur Kitap	D 106/5, D 107/4, 7, 12 (4)
Rakku Kitap	D 199/1 (1)
Sırr-ı Kur'an	D 39/3, D 123/3, D 268/1, D 279/2, D 287/7 (5)
Tevrat	D 150/2, D 245/1 (2)
Ümmü'l Kitap	D 59/17, D 60/11, D 66/4, D 72/7, D 77/4, 6, D 90/3, D 102/2, D 115/6, D 144/3, D 199/3 (11)
Zebur	D 150/2, D 245/1(2)

Şairin divanında en çok kullandığı kutsal kitap farklı isimlerle zikredilmiş olsa da Kur'an-ı Kerim'dir. Divanda geçen Kur'an-ı Kerim'in diğer isimlerini şu şekilde sıralayabiliriz: Kur'an (27), Kalb-i Kur'an (17), Ümmü'l Kitap (11), Esrâr-ı Kur'an (13), Sırr-ı Kur'an (5), Furkan (5), Nur Kitap (4), Kur'an-ı Kerim (3), Rakku Kitap (1), Hâtemü'l Kur'an (1), Azim Kur'an (1). Tüm bu isimler temel alındığında Kur'an-ı Kerim divanda (88) kez geçmektedir. Divanda ikinci en çok kullanılan kutsal kitap incildir. İncil kitabı eserde (3) kez, Zebur ve Tevrat ise (2) kez geçmektedir.

Ağlar Baba; aşağıdaki dörtlüğünde ölüm, yaşam ve manevi yolculuk temalarını ele almaktadır. Şair, dünyanın geçiciliği ve insanın ecelinin kaçınılmazlığı üzerinde durmaktadır. "Kalb-i Kur'ân" ifadesi, şairin kalbinin Kur'an ile dolu olduğunu ve bu manevi zenginlik ile ruhunun bir yolculuğa çıkacağını ifade etmektedir. Ayrıca, Ağlar

Baba, "ift pencereli odam" ifadesi ile hem dünya hayatını hem ahiret hayatını hem de ilahi lemi şiirinde vurgulamaktadır.

Nasip olur bu dünyadan göçerim

Ecel şerbetini cmdan içerim

Kalb-i Kur'an ile burdan uçarım

Çift pencereli odam var benim (D 23/2

SONUÇ

Bu çalışmada, XX. yüzyıl şairlerinden Ağlar Baba'nın dört eserinden biri olan *Ağlar Baba Divanı* incelenmiş; eserin bağlamı dizini ile işlevsel sözlüğü hazırlanmıştır. Divanda yer alan kelime ve kelime grupları, cümle içindeki anlamlarıyla birlikte TEBDİZ sistemine kaydedilmiştir. Ayrıca, şairin hayatı ve eserleriyle birlikte divanda gözlemlenen dil ve yazım özellikleri ile muhteva unsurları da ayrıntılı olarak ele alınmıştır. Prof. Dr. Necdet Tozlu tarafından yayımlanan *Ağlar Baba Divanı (İnceleme-Metin)* adlı eser, bu çalışmanın temel kaynağını oluşturmaktadır. Asıl adının İrşadî olduğu bilinen şairin hayatına dair kaynaklarda yeterli bilgi bulunmakla birlikte, Bayburt'un Oruçbeyli köyünde doğup yaşadığı ifade edilmektedir.

Şairin eserleri arasında *Kıyas-ı Enbiya* (mensur), *Tefsir-i İnnazenelnâ* ve *Şamûnî Gâzi Mesnevisi*, *Tasavvuf Mesnevisi* ve *Ağlar Baba Divanı* adlı manzum eserler yer almaktadır. Tasavvuf şairi kimliğiyle öne çıkan müellif, eserlerinde ağırlıklı olarak tevhid, seyr ü sülûk, insan-ı kâmil, tarikat, şeriat, hakikat ve marifet gibi tasavvufi konuları işlemiştir. Ağlar Baba'nın şiirlerinde açık ve sade bir anlatım tarzı benimsediği, sanatkârane ve ağır söyleyişlerden uzak durduğu, bununla birlikte deyimlere sıklıkla yer verdiği gözlemlenmektedir. Eserde Eski Anadolu Türkçesine ait kelimelerin yanı sıra günümüzde kullanımda olmayan bazı eklerin bulunması, dönemin halk dili içerisinde arkaik unsurların varlığını ortaya koymaktadır.

Ağlar Baba, eserinde ikilemelere, edatlara, bağlaçlara, ünlemlere, eş ve zıt anlamlı kelimelere, Farsça ve Arapça tamlamalara, atasözlerine, deyimlere, ayetlere, hadislerle, dualara, beddualara, argo ifadelerle, kelâm-ı kibar örneklerine geniş biçimde yer vermiştir. Yapılan inceleme sonucunda şair, 702 Farsça tamlamaya, 91 eş anlamlı kelimeye, 64 Arapça tamlamaya, 44 ikilemeye, 35 zıt anlamlı kelimeye, 35 bağlaça, 34 edata, 9 ünleme (kullanım sıklığına göre 1168 kez Farsça tamlamaya, 1006 kez bağlaça, 971 kez edata, 396 kez ünleme, 220 kez zıt anlamlı kelimeye, 198 kez Arapça tamlamaya, 177 kez eş anlamlı kelimeye, 121 kez ikilemeye) divanında yer vermiştir. Bu veriler kullanım sıklığına göre tespit edilmiştir. 242 deyme, 200 ayete, 47 duaya, 6 bedduya, 17 argo ifadeye, 23 hadise ve 4 kelâm-ı kibara, 5 atasözüne (ifadelerin kullanım sıklığına bakıldığında 918 kez deyme, 543 kez âyete, 170 kez duaya, 6 kez bedduya, 17 kez argo ifadeye, 93 kez hadise, 4 kez kelâm-ı kibara, 5 kez atasözüne divandaki kullanım sıklığına

göre bu sayılar belirlenmiştir) yer verildiği tespit edilmiştir. Ayrıca, Ağlar Baba'nın Divanı'nda çok sayıda kalıp ifadenin bulunduğu ortaya konulmuştur. Tebdiz verilerine dayanan araştırmalar sonucunda, toplamda 746 farklı kalıp ifadenin kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu kalıp ifadelerin toplam kullanım sıklığı ise 3012 kez olarak belirlenmiştir. Ağlar Baba Divanı'nda, çeşitli önemli dinî ve efsanevî şahsiyetlerin isimlerine de yer verildiği görülmektedir. Eserde peygamberler, dört halife, melekler, efsanevî kişiler ve diğer dinî şahsiyetler sıklıkla anılmaktadır. Peygamberler arasında Hz. Âdem, Hz. Nûh, Hz. İdris, Hz. İbrâhim, Hz. İsmâil, Hz. Ya'küp, Hz. Yûsuf, Hz. Mûsâ, Hz. Süleyman, Hz. İsâ, Hz. Muhammed, Hz. Lokman, Hz. Eyyûb, Hz. Dâvûd, Hz. Yûnus, Hz. Hızır, Hz. Şuayb, Hz. Şît ve Hz. Yahyâ yer almaktadır. Halifelerden Hz. Ebû Bekir, Hz. Ömer, Hz. Osman ve Hz. Ali'nin isimleri geçmektedir. Meleklerden Cebrâil, Azrâil, Mikâil, İsrâfil, Mûnker ve Ridvân anılmış; ayrıca İblis'e de yer verilmiştir. Şair, kutsal kitaplardan Zebûr, Tevrat, İncil ve Kur'an-ı Kerim'e de divanında yer vermiştir. Efsanevî ve tarihi şahsiyetler arasında Mecnûn, Leylâ, Hallâc-ı Mansûr, Nemrud, Kâbil, Hâbil, Kisrâ, Firavun, Câlût ve Belkıs divanda zikredilmektedir. Diğer dinî şahsiyetler olarak ise Hz. Hasan, Hz. Hüseyin, Hz. Fâtıma/Fatma/Zehra, Hz. Meryem, Hafız Bey, Hz. Âsiye, Hz. Hâcer, Hilmi Baba, Hz. Havva, Hz. Sâre, İbrâhim Hakkı Hazretleri, Hz. Kamber, Muhammed Vehbî Hayyât Hazretleri ve Horasan Pîri Ethem Hazretleri gibi isimlere yer verilmiştir. Yapılan inceleme sonucunda 19 peygambere ve 14 diğer dini şahsiyete, 10 Kur'an-ı Kerim'in diğer isimlerine, 10 efsanevi şahsiyete, 7 meleğe, 4 peygamber efendimizin diğer isimlerine, 4 kutsal kitaba, 4 halifeye divanda yer verilmiştir. (Kullanım sıklığına göre ise 359 kez peygamberlere, 163 kez meleklerle, 99 kez peygamber efendimizin diğer isimlerine, 85 kez Kur'an-ı Kerim'in diğer isimlerine, 28 kez diğer dini şahsiyetlere, 22 kez efsanevi şahsiyetlere, 19 kez halifelere, 10 kez kutsal kitaplara) divanda değinilmiştir. Bu durum, şairin dinî-tasavvufî muhtevayı zenginleştirmek amacıyla geniş bir isim kadrosundan faydalandığını göstermektedir. Ağlar Baba Divanı, tasavvufî üslupta kaleme alınmış bir eser olup, şair tasavvufî unsurları edebî sanatlar aracılığıyla şiirlerine başarılı bir biçimde yansıtmıştır. Bu unsurlar vasıtasıyla halk edebiyatı şiirine estetik bir incelik, düşünsel bir derinlik ve anlam bakımından genişlik kazandırmıştır. Divanda, eşya temalı unsurların kullanım çeşitliliği oldukça fazladır; buna karşılık, giyim-kuşama ilişkin öğelere daha sınırlı biçimde yer verilmiştir. Giyim-kuşama ilgili olarak kullanılan sözcükler (aba, esvâb, don, vala, libâs, şâl, kürk, çemha,

palas, post, çuha) ise genellikle tasavvufî anlamlarla yüklü bir bağlam içerisinde değerlendirilmiştir. Şair; 11 giysiye divanında yer vermiştir. Kullanım sıklığına göre ise şair; 23 kez giysiye divanında değinmiştir.

Dinî ve tasavvufî terimlerin kullanıldığı bölümlerde, özellikle âşığın sarhoşluk hâlini ve manevî vecdini yansıtmak amacıyla meyhane sembolizmiyle ilişkili çeşitli kavramlara yer verilmiştir. Bu kapsamda kullanılan başlıca terimler şunlardır: Azap, anâsır-ı erba‘a, berzah, bekâbillah, cennet, cehennem, derviş, dergâh, dört kapı, hamd, kâse, kadeh, kesret, kâmil, ma‘bûd, meclis, meyhane, nefis/nefis, mürşit, fakir, fenâfillah, hakikat, havf, haşr, hûri, hac, rıza, pîr, gılman, şarap, sarhoş, sabır, sevap, şeş cihet, ihlas, sıyâm, sünnet, şükür, takvâ, tevekkül, farz, vacip, masivâ, melek, müstehab, kıyâm, levh-i mahfûz, miraç, namaz, rahmet, riyazet, rûkû, şerîat, şeytan, sıdk, sırat, zikir, tarîkat, tecellî, tevbe/tövbe, tevhîd, dua ve vahdet. Bunun yanı sıra, âşık ile mâşûku sembolik olarak temsil etmek amacıyla da çeşitli eşya temelli imgeler kullanılmıştır. Bu bağlamda öne çıkan ifadeler arasında bıçak, çerağ, şimşir, perde, şem, hicâb (örtü), küpe, kadeh, kandil, kâse, mir‘ât, miftah, kemer, kılıç, kalkan, silah, süngü, zincir ve seyf yer almaktadır. Bu unsurlar, tasavvufî aşkın derinliğini ve mecazî boyutlarını yansıtmak açısından anlamlı semboller olarak dikkat çekmektedir. Yapılan divan incelemesinde şair, 63 dinî ve tasavvufî terime, 19 eşyaya (kullanım sıklığı bakımından incelendiğinde 951 kez dini ve tasavvufi terime, 226 kez eşyaya) divanında yer vermiştir.

XX. yüzyılda yaşamış olan Ağlar Baba, çevresinde tanık olduğu olayları farklı hayal dünyalarıyla tasavvur etmiş ve bu tasavvurlarını şiirlerine başarıyla yansıtmıştır. Divan, bu yönüyle incelendiğinde, şairin özellikle astroloji, bitkiler, hayvanlar, değerli taşlar ile şehir ve mekânlara dair unsurları yoğun biçimde kullandığı görülmektedir. Astrolojik unsurlar arasında Güneş/Gün, Asuman, Şems, Kamer, Kevkeb, Zühre (Venüs), Merih (Mars), Zühal (Satürn), Yıldız ve Ülker (Takımyıldızı) yer almaktadır. Bitki temalı ifadeler arasında ise ar‘ar (dikenli ardıç ağacı), çalı, menekşe/menemşe, gonca, buğday, lâle, nergis, susam, sümbül, şebnem, zencefil, incir, selvi, limon, sidre, diken/hâr, zakkum, zeytin/zeytûn, kuşburnu, kâfur, hurma/nahle, ağaç, deli patpat, hubûbât, mısır, ûd ağacı ve gül gibi örnekler yer almaktadır. Hayvan isimleri olarak ise at/esb, baykuş/bûm, bülbül/andelîb, şahin, şâhbaz (doğan), şîr/aslan, akrep, kuzgun, karga/zağ, hımâr/merkep, horoz, güvercin, kumru, kırlangıç/karlan kuş, karınca/mûr, kurbağa/dafadî, örümcek/neml/ankebût, öküz, balık/mâhî/hût, kuş, kertenkele, zenbûr/eşek arısı,

yılan/mâr, âhû/ceylan, kelb/it/köpek, koç/kebeş ve pervane gibi örneklere yer verilmiştir. Şairin değerli taşlar bağlamında mücevher, cevher/gevher, dürri/inci, elmas, mercan, nuhâs/bakır, yakut, altın, gümüş, lüle/lü'lü, zeberced ve zümrüd gibi ifadelerle yer verdiği tespit edilmiştir. Ayrıca eserinde Türkiye, Horasan, Mısır, Medine, Kerbelâ, Erzincan, Gümüşhane, Bayburt, Hasankale, Basra, Kûfe, Efgan (Afganistan), Gürcistan, Keşmir, Kelkit, Kâbe, Serendip, Kafdağı, Cûdî, Tûr, Hayber ve Hira gibi şehir ve mekân adlarını da kullanmıştır. Tüm bunların yanı sıra Ağlar Baba, divanında mitolojik kahramanlara da yer vermiştir. Özellikle; Anka kuşu/Zümrüdüanka, Hüma kuşu, Refref, Burak, Cin, Melek, Cennet kuşu, Düldül, Ejderha/Sü'ban kullanılan mitolojik kahramanlar olarak görülmektedir. Şair; 27 bitkiye, 27 hayvana, 22 şehir ve mekâna, 13 değerli taş, 10 astrolojik unsura, 9 mitolojik kahramana (kullanım sıklığı bakımından incelendiğinde 100 kez astrolojik unsura, 530 kez bitkiye, 251 kez hayvana, 152 kez mitolojik kahramana, 80 kez değerli taş, 52 kez şehir ve mekâna) divanında yer vermiştir.

Ağlar Baba'nın bu çeşitli unsurları sıkça tercih etmesi, onun yalnızca tasavvufi bir anlatım amacı taşımadığını; aynı zamanda yaşadığı dönemin sosyal yapısını ve gündelik yaşam pratiklerini şiir yoluyla yansıttığını göstermektedir. Bu çalışma, XX. yüzyılın önemli ancak edebiyat tarihi içinde yeterince tanınmamış mutasavvıf halk şairlerinden biri olan Bayburtlu Ağlar Baba'nın şiir dünyasını, *Ağlar Baba Divanı* üzerinden çok yönlü biçimde inceleyerek anlamaya ve anlamlandırmaya yönelik kapsamlı bir girişimi temsil etmektedir. Araştırma, yalnızca bir şiir metni analizi olmanın ötesinde, tasavvufi halk şiiri geleneği içerisinde şekillenmiş derin bir irfan mirasının günümüz akademik literatürüne kazandırılması açısından önemli katkılar sunmaktadır. Bu tezle birlikte Ağlar Baba'nın eserinin kapsamlı biçimde incelenmesi, hem Anadolu tasavvufi halk şiirinin XX. yüzyıldaki temsilcilerinden birinin edebi mirasını ortaya çıkarmış, hem de tasavvufi halk şiirlerinin TEBDİZ yöntemiyle nasıl anlamlandırılabilceğine dair örnek teşkil etmiştir. Böylece, hem halk edebiyatı çalışmalarına hem de söz varlığı ve dil verilerine dayalı edebiyat araştırmalarına nitelikli bir katkı sunulmuştur.

Sonuç olarak, bu çalışma Ağlar Baba'nın sadece bir halk şairi ya da mutasavvıf olarak değil, aynı zamanda yaşadığı dönemin dil, kültür ve düşünce dünyasını anlamlandırmamıza katkı sağlayan çok katmanlı bir şahsiyet olarak değerlendirilmesine imkân vermektedir. Eserin dilsel zenginliği ve tematik derinliği, onun Türk edebiyatı içerisinde daha görünür kılınmasını gerekli kılmaktadır. Bu bağlamda, yapılan analizler

Ağlar Baba'nın hem edebiyat tarihindeki yerinin yeniden tanımlanmasına, hem de Anadolu tasavvufî şiir geleneğine dair literatüre yeni bir soluk kazandırılmasına katkı sunmuştur.

KAYNAKÇA

- And, M. (2008). *Kıyafetnameler ve Giyim Kuşam Albümleri, Sanat Dünyamız*, Sayı: 107, ISSN; 1300-2740, İstanbul: YKY.
- Aksan, D. (1974). *Eş anlamlılık Sorunu ve Türk Yazı Dilinin Saptanmasında Eş Anlamlılardan Yararlanma*, Türkoloji Dergisi, 6(1), s.1.
- Aksoy, Ö. A. (1985). *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü*. Ankara: TDK Yayınları.
- Aksoy, Ö. A. (1981). *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü*, C.1-3. İstanbul: TDK Yayınları.
- Ateş, S. (1975). *Kur'an-ı Kerim ve Yüce Meâli*. Ankara: Kılıç Kitabevi Yayınları.
- Bilgegil, K. (1982). *Türkçe Dilbilgisi*. İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Bolayır, F. (1988). *Edebiyat ve Kompozisyon Bilgileri*. Ankara: Sanem Matbaacılık.
- Bozdağ, A., Akay, M., A. (2025). *İslam Ceza Hukukunda Mağdur Hakları*, Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi, 13 (1), 105–122.
- Çağbayır, Y. (2017). *Ötüken Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*. İstanbul: Ötüken Yayınları.
- Çağrıçı, M. (1992). “Beddua”. TDV İslâm Ansiklopedisi C.5. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı, s.297-298.
- Çelebi, İ. (2016). *Kitaplara İman*. Ankara: DİB Yayınları.
- Çotuksöken, Y. (2009). *Dilce Türkçe Üzerine Değınmeler*. İstanbul: Toroslu Kitaplığı.
- Davis, F. (1997). *Moda Kültür ve Kimlik*. (Çev. Özden Arıkan). İstanbul: Yapıkredi Yayınları.
- Develioğlu, F. (2023). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*. İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları.
- Doğan, R. (2016). *Emri'de Kelime Oyunları Yahut Harf Simgeçiliğı*. Trakya Üni. Edebiyat Fak. Dergisi, 6(12), 67-91.
- Diyanet İşleri Başkanlığı.(2011). *Kur'an-ı Kerim Meâli*. Ankara: Diyanet Yayınları.
- Emiroğlu, S., Özbayrak, S.,& Sarıgül, Z. (2022). *Argo Atasözü ve Deyimlerin Türkçe Öğretiminde Kullanımı*. Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi, 7, 467-494.
- Erdoğan, M. (2010). *Sadrızam Damad İbrahim Paşa'ya Helva Sohbetlerinde Sunulan Bir Risale: İlmi Ahmed Efendi'nin Kelam-ı Kibar Risalesi*. Ç.Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi, 14(2), 487-503.
- Ergin, M. (2009). *Türk Dili Bilgisi*. İstanbul: Bayrak Basım Yayınları.
- Erzurumlu İbrahim Hakkı Hazretleri, (2015). *Marifetnâme*. (Sad.: Abdullah Aydın). İstanbul: Akpınar Yayınları.
- Esen, P. S. (2020). *Senâi'yi Gaznevi'nin Gazellerinde Değerli Taşlarla Süslenmiş Beyitler*. Şarkiyat İlmi Araştırmalar Dergisi, 12 (4), 1255-1268.
- Eyüboğlu, E. K. (1974). *On Üçüncü Yüzyıldan Günümüze Kadar Şiirde ve Halk Dilinde Atasözleri ve Deyimler*. İstanbul: Doğan Kardeş Matbaacılık.
- Gencan, T. N. (1971). *Dilbilgisi*. Ankara: TDK Yayınları.
- Göker, O. (1996). *Uygulamalı Türkçe Bilgileri*. İstanbul: MEB Yayınları.
- Gökbel, A. (2019). *Alevi Bektaşî Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları.

- Güngör, Z. (2003). *Muhyiddin İbn Arabi Hakkında Louis Massignon'un Eleştirileri ve Veled Çelebi (İzbudak)'nin Cevapları*. Tasavvuf İlmi ve Akademik Araştırma Dergisi, s.377-406.
- Hakîkî, K. (2012). *Âşıkların İbadeti*, (Çev. Nizar Kara). İstanbul: İnsan Yayınları.
- Harmancı, M. (2012). “*Dede Korkut Hikâyelerindeki Alkış ve Kargışlara İşlevsel Bir Yaklaşım*”. Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 23, 1-17.
- Hatipoğlu, V.(1971). *Türk Dilinde İkileme*. Ankara: TDK Yayınları. Hoca Ahmed-i Yesevî. (2009). *Dîvân-ı Hikmet*, (Haz. Hayati Bice). Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı, 5. Basım.
- İsen, M. (1989). *Divan Edebiyatında Mahlasdaş Şairler*. Milli Eğitim Dergisi, (82), s.22-29.
- Kanar, M. (2019). *Farsça-Türkçe*. İstanbul: Say Yayınları.
- Kandemir, M.Y. (2023). *Tercüme ve Şerhiyle 111 Kudsî Hadis*. İstanbul: Tahlil Yayınları.
- Karaağaç, G. (2009). *Edat üzerine Düşünceler*. Gazi Türkiyat, 1(5), 157-169.
- Karaağaç, G. (2013). *Anlam, Anlam Bilim ve İletişim*. İstanbul: Kesit Yayınları.
- Karagözlü, V. (2019). *Klasik Türk Nesrinde Atıf Vâvının Yazımı üzerine Öneriler*. Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi, 5(3), 399-421.
- Kartal, A. (2007). *Tasavvufî Tecrübe Aktarılabilir mi?* Uludağ Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Dergisi, 16(1), s. 97-120.
- Korkmaz, Z. (1992). *Gramer Terimler Sözlüğü*. Ankara: TDK Yayınları.
- Korkmaz, Z. (2014). *Türkiye Türkçesi Grameri Şekil Bilgisi*. Ankara: TDK Yay.
- Mevlânâ, (1974). *Mesnevî* (Tercüme ve Şerh: Abdülbâkî Gölpınarlı), İstanbul: Başbakanlık Kültür Müsteşarlığı Kültür Yayınları. Cilt:5.
- Onay, A.T. (2021). *Açıklamalı Divan Şiiri Sözlüğü*, (Haz. Cemal Kurnaz). İstanbul: Bilge Kültür Yayınları.
- Ökmen, S. (2022). *Leyla ve Şeref Hanım Gazellerinde Ateş*. Uluslararası Beşeri Bilimler ve Sanat Dergisi. 3(1), 19-31.
- Örenç, A. (2014). *Konu Hadisleri Bağlamında Hz. Peygamber'in Kabrini Ziyaret*. SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı: 32, ss. 207-220.
- Özkan, A. (2015). *Netayicül Amal ve Menahil Ebrar*. Konya: Palet Yayınlar.
- Öztekin, H. (2018). *Suî Sözlük*. İstanbul: Hayy Kitap Yayınları.
- Öztürk, Ş. (2019). *Türk Kültüründe Aslan*. Uluslararası Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi, 2(2), 18-39.
- Pakalın, M. Z. (1983). *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimler Sözlüğü*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Pala, İ. (2022). *Divan Şiiri Sözlüğü*. İstanbul: kapı Yayınları.
- Parlatır, İ. (2016). *Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*. Ankara: Yargı Yayınları.
- Sami, Ş. (2019). *Kâmus-ı Türk*. İstanbul: İdeal Kültür Yayınları.
- Saraçbaşı, E. & Minnetoğlu, İ. (2002). *Türkçe Deyimler Sözlüğü*. İstanbul: Bilge Kültür Sanat Yayınları.
- Saraçbaşı, E. & Minnetoğlu, İ. (2002). *Türk Atasözleri Sözlüğü*. İstanbul: Bilge Kültür Sanat Yayınları.

- Sofuoğlu, N. (2021). *Her Şey Aslına Döner: Bayramî-Melâmî Şâir Hüseyin Lâmekânî'nin İki Tasavvufî Risâlesi*. Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, s.45-63.
- Taşbey, C. (2020). *Türkiye Türkçesinde Bağlaçların Varlığı Üzerine*. Akra Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi, 8 (22), s.29-47.
- TDK (1996). *İmla Kılavuzu*. Ankara: TDK Yayınları.
- TDK (2023). *Türkçe-Sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Topaloğlu, A. (1989). *Dil Bilgisi Terimleri Sözlüğü*, İstanbul: Ötüken Yayınları.
- Tozlu, N. (2020). *Ağlar Baba Divanı*. Ankara: Gece Kitaplığı Yayınları.
- Tökel, D. A. (2000). *Divan Şiirinde Mitolojik Unsurlar Şahıslar Mitolojisi*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Uludağ, S. (2002). *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: Kabalcı Yayınları.
- Uludağ, S. (1995). *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: Marifet Yayınları.
- Yastı, M. (2016). *Kitab- Tafsil-i Tarıkl Mukarrebini ve Sebilil Mütteb'in*. Konya: Palet Yayınları.
- Yıldırım, N. (2023). *Fars Mitolojisi Sözlüğü*. İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Yilter, S. & Köse, S. (2021). *Türk Edebiyatının Bağlamlı Dizinleri ve İşlevsel Sözlüğü Sistemi* (TEBDİZ). Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, (66), s.36-37.
- Yurtbaşı, M. (2012). *Örnekleriyle Deyimler Sözlüğü*. Ankara: MEM Ofset.

İnternet Siteleri

- www. Dinimizislam.com. 04. 08. 2025.
- Hadisveritabani.info.2020.
- Kubbealtı Lügatı. Lugatim.com. 2024.

EKLER

Ek-1: Bayburtlu Ağlar Baba Divanı'nın Bağlamlı Dizin ve İşlevsel Sözlüğü

a:

1. **anın:-m, -n**

Diğer 2

Mısra: 16

O, kişi zamiri. Seyyid İrşâdî Baba.

Bayburtlu Ağlar Baba'nın dedesi.

Elif ra'yı şın dal ya'yı veli eder

Oğlu Ahmed anın râhına gider

2. **anın:-nın**

Diğer 24

Mısra: 4

3.tekil şahıs zamiri. II Allah.

Ol yâr bahçesine bülbül demişler

Anın için coşır ağırlı bu gönül

3. **anın:-nın**

Diğer 24

Mısra: 8

3.tekil şahıs zamiri. II Allah.

Has yemiştin bize taksim edilmiş

Anın için coşır ağırlı bu gönül

4. **anın:-nın**

Diğer 24

Mısra: 12

3.tekil şahıs zamiri. II Allah.

Emanettir deydü bırakıp gitmir

Anın için coşır ağırlı bu gönül

5. **anın:-nın**

Diğer 24

Mısra: 16

3.tekil şahıs zamiri. II Allah.

Ol balın ustası sevdiğim yârdır

Anın için coşır ağırlı bu gönül

6. **anın:-nın**

Diğer 24

Mısra: 20

3.tekil şahıs zamiri. II Allah.

Allah emreyledi yedi ol peder

Anın için coşır ağırlı bu gönül

7. **anın:-nın**

Diğer 24

Mısra: 24

3.tekil şahıs zamiri. II Allah.

Evliyâ da ol sulbe vâsıl oldu

Anın için coşır ağırlı bu gönül

8. **anın:-nın**

Diğer 24

Mısra: 26

3.tekil şahıs zamiri. II Allah.

Sonra buğday yaprağından ol yedi

Anın için yollar muhtelif oldu

9. **anın:-nın**

Diğer 24

Mısra: 28

3.tekil şahıs zamiri. II Allah.

Şekavet tarafı hep andan geldi

Anın için coşır ağırlı bu gönül

10. **anın:-nın**

Diğer 24

Mısra: 32

3.tekil şahıs zamiri. II Allah.

Nûr şecer fer'inde gülşanı gördü

Anın için coşır ağırlı bu gönül

11. **anı:-nı**

Diğer 35

Mısra: 87

O şahıs zamiri. II Şeytan.

Seddin arkasında anı bağladı

Aman mürşitlerim gözleyin beni

âb:

1. **âbına:-ı, -na**

Diğer 3

Mısra: 1

Su.

Dilimizi vurduk zümre âbına

Fercâmından lezzet aldım tad aldım

2. **âbından:-ı, -n, -dan**

Diğer 33

Mısra: 10

Su.

Âriftir dersini irfândan alır

Fercâmın âbından kadeh doldurur

3. âb:

Diğer 67

Mısra: 35

Su.

Bir melek almıştır âb câmin ele
Ol melek elinde sâkin Allah der

4. âbı:-ı

Diğer 107

Mısra: 47

Su.

İmanın kavî et Ağlar altı câmdan iç âbı
Bilmiş ol seni bırakmaz keştiye alur Nebî

5. âbı:-ı

Diğer 107

Mısra: 49

Su.

Doğdun erkek bir mâderden ol zaman gördün
âbı
Belki dünyada görürsün dikkat eyle sen aman

6. âbından:-ı, -n, -dan

Diğer 263

Mısra: 4

Su.

Hubben-lillâh câmı sanma ki irak
Nûş ettim âbından lezzeti kaldı

7. âbından:-ı, -n, -dan

Diğer 277

Mısra: 24

Su.

Şehirli karyeli bütün ağlaştı
Câm-ı hû âbından nûş edip gitti

8. abından:-ı, -n, -dan

Diğer 294

Mısra: 26

Su.

Ağlar Baba Muhammed'den bir nişân
Aşk abından kanar havzına düşen

9. âbından:-ı, -n, -dan

Diğer 306

Mısra: 5

Su.

Sevdiğim âbından câmlar usanır
Binlerce kâseler dolar boşanır

10. âbına:-ı, -n, -a

Gazel 3

Mısra: 1

Su.

Dilimizi vurduk zümre âbına
Fercâmından lezzet aldım tad aldım

11. âbı:-ı

Gazel 12

Mısra: 12

Su.

Mest-ü lâ-ya'kıl olup da kesretin câmını sen
kesr eyledin
Vahdetin câmında âbı içtiğin bilmez miyem

âb câm:

1. âb câmindan:-ı, -n, -dan

Gazel 18

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Su kadehi.

Ezelden âb câmindan içti Ağlar
Ânın çün yanıyor elhamdülillâh

abâ:

1. aba:

Diğer 85

Mısra: 31

1. Yünden yapılmış kaba kumaş. 2. Bu
kumaştan yapılmış bol, geniş giyecek.
Soy varlık kürkünü giyin bir aba
Ânâe'l-leyli'de illâ Allah de

âba dūs:

1. âba düştüm:-tü, -m

Diğer 27

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Deyim**

Suya düşmek.

Senden geri kalmam ey ceddım baba
Ben de senin gibi düştüm bir âba

abdest et:

1. abdest et:-

Diğer 57

Mısra: 118

Kelime Tipi: -

Abdest almak.

Ey binamaz işit sen bunu işit
Gece gündüz durma aman abdest et

abdestin al:

1. abdestin alırsın:-ır, -sın

Diğer 18

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Deyim**

Namaz ve benzeri ibadet öncesi vücudun belli yerlerini temiz su ile yıkamak.

Kalkar abdestin alırsın

Piyâde asker olursun

abdestli dur:

1. abdestli durur:-ur

Diğer 18

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sürekli abdestli olmak.

Dâima abdestli durur

Silahsız sen gezme sakın

'abd-i za'îf:

1. 'abd-i za'îf:-

Diğer 118

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Zayıf, aciz kul.

İki cihân şiddetinden 'abd-i za'îf kurtulur
Zikredek Yezdân'ımızı fevz ile necât bulak

âb-ı rûyun dök:

1. âb-ı rûyun dökmeden:-me, -den

Gazel 4

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Deyim**

Yüzün suyunu dökmek; yüz suyu dökmek II.

Onurunu sarsacak kadar çok yalvarmak.

Leyl ü nehâr ağlayıp âb-ı rûyun dökmeden

Sünneti sen kılmadan şefâat arzularsın

âb-ı zülâl:

1. ab-ı zülâlden:-de, -n

Diğer 122

Mısra: 22

Kelime Tipi: -

Saf, berrak su.

Mâ-i hikmet şerbetinden mü'minin rûhu kanar

Nûş eder ab-ı zülâlden ol şecer hemen biter

2. âb-ı zülâle:-e

Diğer 315

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Saf, berrak su.

Mevlâ kavuştura âb-ı zülâle

Cennette akıyor gözesi Mim'den

3. âb-ı zülâl:-

Gazel 17

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Berrak su; kar suyu.

Tâ ezel yandı vücûdum âb-ı zülâl câmına

İçüben iksîri âbdan rûhu cismân ağlıyor

4. ab-ı zülâl:-

Gazel 17

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Berrak su; kar suyu.

Ab-ı zülâl nûş edenler işrâk etti eflâki

Yedi kat seb ü semâda hep melekler ağlıyor

âbid:

1. âbid:

Diğer 38

Mısra: 49

İbâdet eden, kulluk eden kimse // Allah'ın emirlerine titizlikle uyan, ibâdete düşkün, takvâ sâhibi kimse [Bu anlamda daha çok zâhit kelimesiyle birlikte kullanılır].

Bâkî Baba âbid iken

Sen ahakk-ı ma'bûd iken

'âbid:

1. 'âbiddin:-de, -n

Diğer 105

Mısra: 41

İbadet eden.

Bin 'âbiddin kavî olur

Murâdına vâsıl olur

âb-u-dest al:

1. âb-u-dest alır:-ır

Gazel 30

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Abdest almak.

Her kim ki âb-u-dest alır Kur'an okur huzûr kılur

Kabirde enîsi bulur Kur'ân ona sirâc ola

acâip ol:

1. acâip olmuşlar:-muş, -lar

Diğer 12

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

Yadırganacak bir duruma gelmek.

Şimdi kullar bir acâip olmuşlar

Dil ucuyla hem şehâdet kılmışlar

acep:

1. acep:

Diğer 6

Mısra: 6

Acabâ?

Neden yüzün gülmir ey gönül senin
Bu dünyâda acep neyin var senin

âciz et:

1. âciz etme:-me

Diğer 32

Mısra: 26

Kelime Tipi: -

Güçsüz bırakmak.

Ağlar Gülmez aman sözü uzatma
Gelen cemaati sen âciz etme

acz:

1. aczini:-i, -ni

Diğer 50

Mısra: 16

Acizlik, güçsüzlük.

Bi-tâat günahım yâ şâhım dedi
Aczini itirâf etti ol Resûl

‘acz:

1. ‘aczini:-i, -n, -i

Diğer 340

Mısra: 11

Acizlik, zayıflık.

Melekler ‘aczini itirâf eder
Emân adl ü adâleti unutma

ad ver:

1. ad vermişler:-miş, -ler

Diğer 34

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Deyim**

İsmiyle isimlendirmek, ismini vermek.

Zümre-i ârifin mürşid kânından
Ad vermişler ona hayat bâbından

ädâlet:

1. adâleti:-i

Diğer 340

Mısra: 12

Adalet.

Melekler ‘aczini itirâf eder
Emân adl ü adâleti unutma

adall-u mubîn:

1. ‘adall-u mubîn’i:-i

Diğer 39

Mısra: 30

Kelime Tipi: -

Doğru yoldan sapmışı açıklığa kavuşturan.

‘Muavvizeteyn’ sırrın bilen

‘Adall-u mubîn’i kıran

âdem:

1. âdem:

Diğer 10

Mısra: 15

İnsan | Hz. Âdem.

Andan evvel kurdu hem Âdem Safî
Aman Allah aman çarkımı çevir

2. âdem:

Diğer 24

Mısra: 17

İnsan | Hz. Âdem.

Evvelâ ekl eyledi Âdem peder
Ol sebepten oldu âlî muteber

3. âdem'in:-in

Diğer 28

Mısra: 23

Hz. Âdem.

Âdem'in alnında hem zâhir oldu
Vahdeti nasip et bana yâ Rabbi

4. âdem’e:-e

Diğer 28

Mısra: 21

Hz. Âdem.

Muhammed'in nûru Âdem’e geldi
Vahdet hicâbının içinde geldi

5. âdem:

Diğer 70

Mısra: 23

Hz. Âdem.

Âdem İdrîs Şîr İbrahîm rehber
Ne surette geldi gitti Cebrâîl

6. âdem:

Diğer 71

Mısra: 23

Hz. Âdem.

Âdem İdrîs Şîr’e Cebrâîl geldi
Beşer geldi beşer gitti Cebrâîl

7. âdem:

Diğer 83

Mısra: 3

Hız. Âdem.

Ol Âdem pederi gidip görmeden
Ol zaman tanıdım ki bir Cebbâr'ım var

8. âdem:

Diğer 83

Mısra: 7

Hız. Âdem.

Ol Âdem pederden doğduğum zaman
Ol zaman tanıdım bir Allah'ım var

9. âdem'den:-den

Diğer 151

Mısra: 13

Hız. Âdem.

Caan'dan cinnî insan Âdem'den geldi
Mahlûku melekler hesaba aldı

10. âdem:

Diğer 184

Mısra: 6

Hız. Âdem.

Zemin ikmâl oldu hâlife kıldı
Bir çark kurdu Âdem cenneti buldu

11. âdem'in:-iñ

Diğer 220

Mısra: 10

Hız. Âdem.

HalkOldum Sidre'de nice yıl kaldım
Emretti Âdem'in beline girdim

12. âdem:

Diğer 227

Mısra: 13

Hız. Âdem.

Dört anâsır şeyden Âdem olanda
Serendip dağında ünvân bulanda

13. âdem'in:-iñ

Diğer 227

Mısra: 16

Hız. Âdem.

Rûhlar Hak emrini edâ edende
Ol zaman Âdem'in sağında idim

14. âdem:

Diğer 260

Mısra: 5

İnsan | Hız. Âdem.

Dört anâsır şeyden Âdem halkoldu
Emr oldu Âdem'e Cenneti buldu

15. âdem:

Diğer 260

Mısra: 8

İnsan | Hız. Âdem.

Zelle sudûr çıkıp üç yüz yıl gezdi
Âdem kurtulmadı mevtin ilinden

16. âdem'e:-e

Diğer 260

Mısra: 6

Hız. Âdem.

Dört anâsır şeyden Âdem halkoldu
Emr oldu Âdem'e Cenneti buldu

17. âdem'in:-iñ

Diğer 265

Mısra: 10

Hız. Adem.

On bin sene arş'ta gezdik dolandık
Emroldu Âdem'in beline girdik

âdem nebî:

1. âdem nebî'yi:-yi

Diğer 102

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hız. Adem, ilk insan, ilk peygamber.

Asl-ı ebeveynden hep insan gelir
Ol Âdem Nebî'yi nûra yazdırdı

âdem peder:

1. âdem peder:-

Diğer 133

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Adem baba.

Mi'yân-ı Âdem peder de girdi 'amîk bahrine
Gemisini yaptırıp da deryâya salan güzel

2. âdem peder'i:-i

Diğer 171

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Adem baba.

Ol Âdem peder'i Allah halk etti
Meleklerle secde ile emretti

3. âdem peder:-

Diğer 301

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Adem baba.

Gökten Âdem peder ile Nebî İdîs geldiler
Kudret hicâbında olan mihrâbî ' getirdiler

âdemoğlu:

1. âdemoğlu:

Diğer 22

Mısra: 21

Âdemoğlu, insan.

Kabir nidâ eder Ey âdemoğlu
Karanlık bir dârim sen getir mumu

adet:

1. adet:

Diğer 290

Mısra: 14

Adalet, anane, töre, gelenek.

Muhammed-i zîşân bekledi vahdet
Andan bize kaldı erkân u adet

âdil-i kaad:

1. âdil-i kaadi:-

Diğer 38

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Adaletli, adil II Allah.

Sen Âdil-i Kaadi iken
Ya ben kime yalvarayım

adım at:

1. adım atacak:-a, -cak

Diğer 2

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yürümek, ilerlemek, adım atmak.

Ol zât Kâbe içre adım atacak
İçeri girerken geri gelecek

2. adım atandan:-an, -dan

Gazel 29

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Deyim**

Adım atmak II çok az da olsa meyletmek, o tarafa yönelmek.

Nebî zîşân hadîsidir muhabbet bâbına miftâh
Muhabbet bâbını küşâd edip adım atandan sor

adım ol:

1. adım olacak:-acak

Diğer 45

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yok olmak, mahvolmak.

Üç bâbdan Kur'an'a mânâ verdiler
Bu dünya adım olacak dediler

adl:

1. adl:

Diğer 340

Mısra: 12

Adalet.

Melekler ‘aczini itirâf eder
Emân adl ü adâleti unutma

adn:

1. adn:

Gazel 5

Mısra: 7

Cennet.

Velîler geçtiler Adn ile Huld’dan
Dîdâr göstermeye sultân gerektir

adû:

1. adûların:-lar, -ın

Diğer 18

Mısra: 3

Düşman.

Adûların çok galiptir
Silahsız sen gezme sakın

2. adûların:-lar, -ın

Diğer 18

Mısra: 5

Düşman.

Adûların seni izler
Silahsız vaktini gözler

3. adû:

Diğer 29

Mısra: 6

Düşman.

‘Arrafe’ sırrıyla Allah’ı bildin
Dört adû boynuna kılıcı vurdun

4. adûyu:-yü

Diğer 111

Mısra: 24

Düşman.

Bî-‘adû rahmânî nefis nûrunu müzdâd eder
İblîs evvel üç adûyu ol vakit halk eyledi

5. adû:

Gazel 18

Mısra: 6

Düşman.

Gönül girmiş ol gülşan bahçesine
Adû hızlandadır elhamdülillâh

aduvvün mubîn:

1. aduvvün mubîn:-

Diğer 144

Mısra: 34

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Apaçık düşman. II Şeytan.

Nâşân sesler şânı götürür eğri
Aduvvün mubîn'dir içirir zehri

'aduvvunn mübîn:

1. 'aduvvunn mübîn'dir:-dir

Diğer 297

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Ayet**

O sizin apaçık düşmanınızdır (Yasin, 36/60).

Gelmedi mi Hak'dan pençeli fermân
'Aduvvunn mübîn'dir lâin kör şeytan

affeyle şâh yâ zü'l-kerem:

1. affeyle şâh yâ zü'l-kerem:-

Diğer 168

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Affet kerem sahibi Allah'ım.

Affeyle şâh yâ zü'l-kerem
Lutfeyle açiver yolum

âfil:

1. âfil:

Diğer 260

Mısra: 18

Görünmez olan, kaybolan.

Mâderi Hâlîl'i bir ğâra koydu
Ay'a âfil dedi putları kırdı

âfitâb:

1. âfitâb:

Diğer 191

Mısra: 6

Güneş.

'Aşk elinde şeydâ yanuben soldun
Âfitâb gıllında figanı buldum

2. âfitâb:

Gazel 12

Mısra: 9

Güneş.

Âfitâb nûruna erdin oldun andan sen bîcân
Ahmed-i Muhtâr bâbına girdiğin bilmez miyem

3. âfitâbdan:-dan

Gazel 28

Mısra: 11

Güneş II Sevgili.

Âfitâbdan bulup 'üvân düştüm 'aşkın bahrine
Ol denizden keşti sürüp çıkması mümkün değil

afitâb şuâ:

1. afitâb şuâsı:-sı

Diğer 117

Mısra: 23

Kelime Tipi: -

Güneş ışığı.

Afitâb şuâsı anı mest etti
Kaplamiş cihânı güzel perçemi

afv:

1. afvını:-ın, -ı

Diğer 102

Mısra: 4

Birinin suçunu bağışlama.

Dostu ki gülüne haymeyi kurdu
Ümmetin afvını hem ücret yazdı

âgâh ed:

1. âgâh eder:-er

Diğer 149

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Haberdar etmek.

Darb-ı temsiline Allah kulları âgâh eder
Mü'minin kalbinde pîşe illâ sen Nebî zîşan

âgâh ol:

1. âgâh ol:-

Gazel 1

Mısra: 26

Kelime Tipi: -

Haberdar olmak.

Cümle evliya yedini vürûdu ol gizli bâba
Kenz-i esrâr geldi kalbe âgâh ol Bâkî Baba

ağla:

1. ağlayuben:-y, -uben

Diğer 330

Mısra: 26

Kederden, teessürden gözyaşı akıtmak.

Kader takdîr birbirine ulaştı
Sabî sıbyân ağlayuben meleşti

ağlar:

1. ağlar'ı:-ı

Diğer 2

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası.

Ol gül yaprağından bir gazel alır

Ağlar'ı sen mahrûm koyma yâ Rabbi

2. ağlar:-

Diğer 95

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası.

Pervâne oldu bu Ağlar düştü cemâl nârına

Sade nârda yanma değil gir tevekkül bâbına

3. ağlar'ı:-ı

Diğer 97

Mısra: 38

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Allah ricâmı kabul et

Kapında Ağlar'ı it et

4. ağlar:-

Diğer 107

Mısra: 47

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

İmanın kavî et Ağlar altı câmdan iç âbı

Bilmiş ol seni bırakmaz keştiye alır Nebî

5. ağlar:-

Diğer 111

Mısra: 45

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Oku tıyb kelâmı Ağlar kalb şecerlerini düz

Ru'yet eyle mir'âtı sen dünyadan cânını yüz

6. ağlar:-

Diğer 116

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

İmanın hakîk et Ağlar kimseden etme hafâ

Kalb şüşesin zücâc eyle çekmegil cevri ü cefâ

7. ağlar:-

Diğer 118

Mısra: 49

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Söyledi ol rûhu Ağlar gördü kitâpta nişân

Aç basiret çeşmi sâil sende seyret bir nişân

8. ağlar:-

Diğer 119

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Muhabbet esvabın giydi bu ağlar

Ol esvâbın derikinden ayırma

9. ağlar:-

Diğer 133

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ol zamân halkoldu Ağlar baktı anın sadrına

Mir'atı seyreyleyip daldı sa'âdet bahrine

10. ağlar:-

Diğer 135

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ey Ağlar hüccet tut fercâm-ı âbı

Allah temsil etmiştir nahle kalbi

11. ağlar:-

Diğer 142

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Der ki Ağlar buldum pîrimi buldum

Temcid namazını dersime aldım

12. ağlar:-

Diğer 146

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası.

Bu Ağlar kalbinde tevhid eğleşir

13. ağlar'ı:-ı

Diğer 147

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası.

Ahdar-ı nâr olmuş sefil Ağlar'ı

Ol hakkâk taşı cemmâk edindi

14. ağlar'ı:-ı

Diğer 150

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası.

İsm-i â'zam anda olmuştur bünyâd

Bu Ağlar'ı irfân etti Bismillâh

15. ağlar:-
Diğer 152
Mısra: 24
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası.
Bi'n-nefsi'l-levvâmeh kul şânı buldu
Der Ağlar ki nâsın ben kurbanıyam

16. ağlar:-
Diğer 157
Mısra: 15
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası.
Derler Ağlar sitemin ne zârın ne
Enîs olmaz 'illâllah'tan ziyâde

17. ağlar:-
Diğer 160
Mısra: 36
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası.
Çift melek halk eder Hak eyle dikkat
Çift melâike Ağlar gözler seni

18. ağlar:-
Diğer 162
Mısra: 20
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası.
Cemâlin şûlesi nûr hicâb oldu
Üç harf ile Ağlar imzalaşıpır

19. ağlar:-
Diğer 164
Mısra: 24
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası.
Nâşânı gamteri hep yola aldı
Şin harfiyle Ağlar bükâlaşıptır

20. ağlar:-
Diğer 165
Mısra: 25
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası.
Zû- persin ey Ağlar şâh saydın gelir
Burc-u kal'a girsen ol seni bulur

21. ağlar:-
Diğer 169
Mısra: 21
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası.
Derler Ağlar oku kitap
Zulmeyledin nefsen azap

22. ağlar:-
Diğer 175
Mısra: 17
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası.
Gedâ Ağlar çeşmin akıyor bir bir
Yazmaz kalemler ki eyleyem tâbir

23. ağlar:-
Diğer 177
Mısra: 24
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası.
Muzmerât otağı pek ıssız kaldı
Der Ağlar ki gizli mihmânı buldum

24. ağlar:-
Diğer 190
Mısra: 31
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
İşte ol mihrâbı bu Ağlar gördü
Cevab-ı illâ'da secde eyledi

25. ağlar:-
Diğer 194
Mısra: 28
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Kirdâb denizinden keşti limana
Ağlar gedâyı ağılattı sevdiğim

26. ağlar:-
Diğer 201
Mısra: 31
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası.
Ey Ağlar ayık ol şâh saydın gelür
'Azrâil meleği gözler gözlerim

27. ağlar:-
Diğer 254
Mısra: 20
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası.
Umulur ki olursın hizmetgâhı
Ey Ağlar acaba zevrakın var mı

28. ağlar:-
Diğer 266
Mısra: 28
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası.
Velyektub beynekum eldedir berat
Der Ağlar ki kitaplardan ayrıldım

29. ağlar:-

Diğer 279

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası.

Muhammed'e uyan bulur dildârı

Der Ağlar ki aman Allah'ı bulak

30. ağlar:-

Diğer 280

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası.

Ey Ağlar Allah'ı görmemek de var

31. ağlar:-

Diğer 336

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası.

He hidâyet hemen Allah'tan oldu

Ye yanıyor ancak bu Ağlar bülbül

32. ağlar:-

Diğer 339

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası.

Söyledi bu Ağlar 'arz eder yâri

Ahmed innâ fetahnâdan almıştır kârı

33. ağlar'a:-a

Gazel 6

Mısra: 25

Bayburtlu Ağlar Baba.

Bu Ağlar'a derler efnâ

Atmış dehri düşmüş bahre

34. ağlar:

Gazel 7

Mısra: 19

Bayburtlu Ağlar Baba.

Dört kapıdan girdi Ağlar ere zümre-i nâce

Men 'arefe nefsehû'da Allah'ı bul ey gönül

35. ağlar:-

Gazel 13

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Maşrık u mağrib Hûdâ'nın dilediği meni râhına alır

Evsat-ı ümmet ol Ağlar fesemme vechullâhı bul

36. ağlar:

Gazel 18

Mısra: 13

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ezelden âb câmından içti Ağlar

Ânın çün yanıyor elhamdülillâh

ağlar baba:

1. ağla baba:-

Diğer 56

Mısra: 61

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağla Baba bağla sen burada bağla

Dinleyen usanır sen daha yazma

ağlar baba:

1. ağlar baba:-

Diğer 2

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Allah böyle kalbe ilhâm eyledi

Ağlar Baba güzel sözler söyledi

2. ağlar baba:-

Diğer 3

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Şeydâ bülbül olma seni kınarlar

Yanar Ağlar Baba Hû der damarlar

3. ağlar baba:-

Diğer 5

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba sen de bir hâle erdin

Kâmil mürşitleri rüyâda gördün

4. ağlar baba:-

Diğer 8

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba bu kelâmı uzâtma

Nâs bundan gafildir nâsı körleme

5. ağlar baba:-

Diğer 9

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba dersinden âlî olma

Kelam-ı tayyibi dilinden koma

6. ağlar baba:-

Diğer 10

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba çarkından olma âlî

Âşık olan çarktan alır meâli

7. ağlar baba:-

Diğer 11

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba niye aklın zây ettin

Bu sözleri kenden iftirâ ettin

8. ağlar baba:-

Diğer 13

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba sakın gülme

Allah için çalış durma

9. ağlar baba:-

Diğer 14

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba tanı Nebîni tanı

Sallâ'y-ı şerîf'i rûhuna oku

10. ağlar baba:-

Diğer 15

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba bu ebyâtı kasîr et

Kalbe gelenleri nazmında fikr et

11. ağlar baba:-

Diğer 16

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba ağırlı yârini ağırlı

Allah'ın korkusu cismini yahir

12. ağlar baba:-

Diğer 20

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba çok ziyâde ağladı

Kırtas üzre bir kitâba başladı

13. ağlar baba:-

Diğer 22

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba ağlar dâima ağlar

Sayd-ı şâh gelende gözleri sağlar

14. ağlar baba:-

Diğer 23

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba n'ettin acaba n'ettin

Sen neden bu kadar kendin medh ettin

15. ağlar baba:-

Diğer 25

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba sıyâm şebinde yatma

Gir mihrâba nâşi bahçede ötme

16. ağlar baba:-

Diğer 26

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba var iz'ânın

Azâbı çok bîiz'ânın

17. ağlar baba:-

Diğer 27

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba hâlin itirâf etti

Leyli sahibine çok ricâ etti

18. ağlar baba:-

Diğer 29

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Gedâ Ağlar Baba yanıp ağıyor

Hümâ olmuş şâh saydını gözlüyor

19. ağlar baba:-

Diğer 34

Mısra: 65

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba nedir senin bu hâlin

Aman yazma sakın hep gizli hâlin

20. ağlar baba:-

Diğer 36

Mısra: 53

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba Kur'an'la git

Nasa leyl ü nehâr nush et

21. ağlar baba:-

Diğer 37

Mısra: 49

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba bir an beyhûde gezme

'Lâ' hû 'illâ' hû'yu kalbinden kesme

22. ağlar baba:-

Diğer 42

Mısra: 45

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba sırra daldı

Ol sırdan hücceti aldı

23. ağlar baba:-

Diğer 50

Mısra: 39

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Açtı bağlamasın bu Ağlar Baba

Bize de esrârı verdi ol Resûl

24. ağlar baba:-

Diğer 52

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba attı dehri tuttu bâkıyı hemen

Yandı bu nâsın elinden ey Allah'ım el-aman

25. ağlar baba:-

Diğer 53

Mısra: 49

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba ağla sen çekme emek

Rızkın yazmış defterine bir melek

26. ağlar baba:-

Diğer 55

Mısra: 53

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba bunu kime diyirsin

Ol dediğin gülü sen bilir misin

27. ağlar baba:-

Diğer 60

Mısra: 57

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba yalvar Allah'a yalvar

Noktalardan birer hem kalbinde var

28. ağlar baba:-

Diğer 67

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba deli divâne oldu

Dört sene zarfında bir hâle erdi

29. ağlar baba:-

Diğer 68

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağla Ağlar Baba sen divâne ol

Ol bâbların miftâhını aman bul

30. ağlar baba:-

Diğer 69

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağla Ağlar Baba sen sakın gülme

Mihrâbın önünden sen âlî kalma

31. ağlar baba:-

Diğer 71

Mısra: 39

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Açtı bağlamasın bu Ağlar Baba

Melek geldi melek gitti Cebrâîl

32. ağlar baba'yı:-y, -ı

Diğer 72

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba'yı da pîrlere sardılar

Bir çarkın üstünde dönir gördüler

33. ağlar baba:-

Diğer 76

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba oldun cânından bezer

Sen hü mâ kuşuna eyledin nazar

34. ağlar baba'nın:-n, -i, -n
Diğer 77
Mısra: 28
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Ve'd-duhâ sırrının feyzi erişti
Bu Ağlar Baba'nın nişânı geldi

35. ağlar baba:-
Diğer 79
Mısra: 37
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Ağlar Baba ne gamın var
Allah gibi sahibin var

36. ağlar baba:-
Diğer 82
Mısra: 31
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Girer bir şehire bu Ağlar Baba
Ol şehre hükmeden sultâna yalvar

37. ağlar baba:-
Diğer 83
Mısra: 49
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Ağlar Baba bildi nefsinin bildi
Kelâm-ı tayyibi diline aldı

38. ağlar baba:-
Diğer 84
Mısra: 32
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Zamîr şâhı bizi yaktı yandırdı
Ağlar Baba zamîr şâhına yalvar

39. ağlar baba:-
Diğer 85
Mısra: 29
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Bir nasihat etti bu Ağlar Baba
Hâfız bey paşaya eyledik ceba

40. ağlar baba:-
Diğer 88
Mısra: 29
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Ağlar Baba n'oldu sana
Düştün sen bir derin sun'a

41. ağlar baba:-
Diğer 89
Mısra: 37
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Ağla Ağlar Baba gülme
Allah ile harbe girme

42. ağlar baba:-
Diğer 91
Mısra: 44
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Bizim çift mürşide feyzini verdi
Ağlar Baba 'mîm'in feyzine kurban

43. ağlar baba'yı:-yı
Diğer 92
Mısra: 22
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Gonca gül şebnemi feyz etti geldi
Bu Ağlar Baba'yı hem izhâr etti

44. ağlar baba'yı:-yı
Diğer 96
Mısra: 27
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Bu Ağlar Baba'yı aldı râhına
Aman sultân aman şefâat eyle

45. ağlar baba:-
Diğer 100
Mısra: 37
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Ağlar Baba çok ağladı
Kapa'n gözünü bağladı

46. ağlar baba:-
Diğer 101
Mısra: 33
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Ağlar Baba daldı bir bahre daldı
Hikmet sözlerini beyaza aldı

47. ağlar baba:-
Diğer 102
Mısra: 33
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Ağlar Baba ölür sinine varır
Kabirden kalkarsa divânı bulur

48. ağlar baba:-

Diğer 104

Mısra: 34

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Rûh gıda almaz cû' olsa mânâyı nereden kurar

Ağlar Baba sözü bağla sırrı sen kalbinde bul

49. ağlar baba:-

Diğer 105

Mısra: 45

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba Hakk'a yalvar

Din ilminin kühüne var

50. ağlar baba:-

Diğer 106

Mısra: 43

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba rızâyı bul ammâ cennet isteme

Fenâfillâh sırrına dal sen vücûdun besleme

51. ağlar baba:-

Diğer 112

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba misbâh köşkünü tanı

Ke-mişkât sahibi davet et anı

52. ağlar baba:-

Diğer 114

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Lem yezel Hak nidâ eder bilmiş ol Ağlar Baba

Nesne kalmaz vere cevab eyle dünyadan ibâ

53. ağlar baba:-

Diğer 115

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Dürr kelâmın nâsı yaktı yandırdı

Gördü Ağlar Baba nişânı hocâm

54. ağlar baba'yı:-yı

Diğer 117

Mısra: 40

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Allah ile ol mi'râcta görüştü

Ağlar Baba'yı da sardı perçemi

55. ağlar baba:-

Diğer 120

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ayık ol Ağlar Baba sen oku kalb-i Kur'ân'ı

Hürmetine iki yurda rızkını verir Ganî

56. ağlar baba:-

Diğer 121

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba ağla sadrın et mişkât

Kalbin eyle aman zücâc-ü mir'at

57. ağlar baba:-

Diğer 122

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba gafil olma oku kalb-i imânı

Mürşîdin üç senin amma 'azîm mürşîdin tanı

58. ağlar baba:-

Diğer 123

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba gülün dalından inmez

Güliden sine iner yazmışlar bizi

59. ağlar baba:-

Diğer 124

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba sen makamın et vahdet

Temûtû sırrında vecd-i hakikat

60. ağlar baba'yı:-yı

Diğer 125

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Bu âyet Ağlar Baba'yı yandırdı

Kim aklına uydu diyin âşıklar

61. ağlar baba:-

Diğer 127

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Dalma hâb-ı gaflete sen ayık ol Ağlar Baba

Ölmeden sen gir kabire eyle dünyadan ibâ

62. ağlar baba:-

Diğer 128

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba Mim'in bahrine daldı

Hem sine girmeden enîsi buldu

63. ağlar baba:-

Diğer 129

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba yârin seni çağırır

İrci'i hitâbı ansızın gelir

64. ağlar baba:-

Diğer 130

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba nâkîs olma dal muhabbet sırrına

Allah için et muhabbet Halık'n mahlûkuna

65. ağlar baba:-

Diğer 132

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba gülşan gülüne kondu

Vehbî Hayyatî'nin mülküne erdi

66. ağlar baba:-

Diğer 136

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Gedâ Ağlar Baba yânir gül için

Gül açmış şebnemin dil bülbül için

67. ağlar baba:-

Diğer 137

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ben Ağlar Baba şirb î boz bulanık su ile aşıyan-ı
gül banadır

Şehr-i kesrette köşk ile ayvan sana sezâdır

68. ağlar baba'yı:-(y)ı

Diğer 138

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Kulum Ağlar Baba'yı da ağlatıp ettin gani

Ümmetin affoldu cümle yâ Muhammed Mustafâ

69. ağlar baba:-

Diğer 139

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba korkucu ol

Mahluk-u Hakk'a sultan ol

70. ağlar baba:-

Diğer 140

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba ekl-i semer girdi Nakşî şehrine

Küll-ü şey'in asıl sensin yâ Muhammed Mustafâ

71. ağlar baba:-

Diğer 144

Mısra: 39

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba öldü sinine girdi

Amme Elham gibi ünsüm var benim

72. ağlar baba:-

Diğer 148

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Saat on dakkada Hayber'e indi

Ağlar Baba mürşidlere mâildir

73. ağlar baba:-

Diğer 149

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba yedi yağdan eyledi âhı vâhı

Sözlerim hüccetli fermân illâ'ki Nebî zîşan

74. ağlar baba:-

Diğer 151

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba sözü söyler burhândan

Ağladı delili buldu Kur'ân'dan

75. ağlar baba:-

Diğer 153

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba gönül mülküne girdi

Nakkaş-ı kalemden mânâyı kurdu

76. ağlar baba'yı:-yı

Diğer 155

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Bir melek dil zübânına rakkay-ı darbı vurur
Ağlar Baba'yı da yaktı Nûr Muhammed
Mustafâ

77. ağlar baba:-

Diğer 156

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Derler Ağlar Baba bulamadı râh
Halbuki Çalab'a eder eyvallah

78. ağlar baba:-

Diğer 158

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba bir çark oldu
Âsiyâb taşına döndü

79. ağlar baba'ya:-ya

Diğer 163

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Pervâneveş gibi yanıp Allah'a aşkın bırak
Bu Ağlar Baba'ya enis olduğun bilmez miyem

80. ağlar baba:-

Diğer 167

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba ağla yalvar Sübhân'a
Yıkıp dil kasrını tahrir eyledi

81. ağlar baba:-

Diğer 168

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba nişân gördü
Vestakım sırrına erdi

82. ağlar baba:-

Diğer 170

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba gönül şehrini bezet
Kasra gelen dil şâhını sen gözet

83. ağlar baba'yı:-yı

Diğer 171

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba'yı da pîrlere buldular
Açıp defteri de emri gördüler

84. ağlar baba:-

Diğer 172

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba ağla durma nûr şecerini bitir
Kıl müzeyyen kasr-ı bahçen mülk-i tecellî yetir

85. ağlar baba:-

Diğer 173

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba rûhun vâdide kaldı
Ruhset penâhından çift cenah aldı

86. ağlar baba:-

Diğer 174

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Gedâ Ağlar Baba cânı verende
Sinden kalkıp sana 'arza gelende

87. ağlar baba:-

Diğer 176

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Şâh-ı hukkâk elem gamı götürür
Ağlar Baba seni buldum içinde

88. ağlar baba:-

Diğer 181

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Allah'ın cemâli şehri cilâlar
Ağlar Baba ağla Allah'a sığın

89. ağlar baba:-

Diğer 182

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Len-tebûr sırrıdır feyz-i mürüvvet
Ağlar Baba kalben böyle yazıldı

90. ağlar baba:-

Diğer 183

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba ağlar ol

Zikreyle rızâyı bul

91. ağlar baba:-

Diğer 184

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Mürüvvet bâbında mir'ât seyrededer

Ağlar Baba gördü pîrleri çift çift

92. ağlar baba:-

Diğer 185

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Kafdağı'yla mîzan içre tartılır

Ağlar Baba yolun gider ol burca

93. ağlar baba:-

Diğer 187

Mısra: 39

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba oku aman sana ol kâr nasb olur

Varma hâba her 'işâda oku mülkü gözle sinde enîsi

94. ağlar baba:-

Diğer 188

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba ra'fet buldu

Gönül ile nişân gördü

95. ağlar baba:-

Diğer 191

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba gülde vardır kaide

Lâle nergis değil nevreste gülde

96. ağlar baba:-

Diğer 192

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlayıp affolmazsa zâten kul değil

Ağlar Baba ağlar bu bayram günü

97. ağlar baba:-

Diğer 193

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba gir Muhammed bağına

Ol bağın içinde illâ Allah de

98. ağlar baba:-

Diğer 195

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Gedâ Ağlar Baba pek fakir kaldı

Bizim paşalara eyvallahım var

99. ağlar baba:-

Diğer 196

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba bulur vecd i îmânı

Dermânı gizlidir derdin içinde

100. ağlar baba:-

Diğer 197

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Halkolduk seyrettik olduk san'atkâr

Ağlar Baba aldı 'aşkı ziyâde

101. ağlar baba'yı:-yı

Diğer 198

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba'yı tââte kandırdı

Bu hâne kurbuna siz safâ geldiz

102. ağlar baba:-

Diğer 199

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba bu esrâra ağladı

Ağlayıp gülmeyen ben beni buldum

103. ağlar baba:-

Diğer 200

Mısra: 39

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba oldu dünyadan üryân

Kurbanlar kesilir bu bayram günü

104. ağlar baba:-

Diğer 202

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Hacı kutub yahir her şeb çırağı
Der Ağlar Baba ki züyyârımız var

105. ağlar baba:-

Diğer 203

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Mevt-i zâikanın câmları dolar
Ağlar Baba andan nûş eder kanar

106. ağlar baba:-

Diğer 204

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba cemâl feyzine yandı
Feyzi ben almadım alanı gördüm

107. ağlar baba:-

Diğer 205

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Sâkit ol Ağlar Baba sen eylegil Hakk'a huzûr
Nûr-u misbâh u zücâcdan dola kalbin sâfi nûr

108. ağlar baba'ya:-ya

Diğer 207

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ulu Hak çâr cihân şâhı açar kullarına râhı
Bu Ağlar Baba'ya mâhı acep bize erişir mi

109. ağlar baba:-

Diğer 210

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba gülmez leim bâbindan geçti
Ervâh penâhına dersin danıştı

110. ağlar baba:-

Diğer 211

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba nefsin bil
Sır şâhını kalbinde bul

111. ağlar baba:-

Diğer 213

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba okup namazdan çıktı
İşte bu erkâni kurdu ol Resûl

112. ağlar baba:-

Diğer 214

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ey gedâ Ağlar Baba sen de sevgil öz yâri
Edip dil kasrını mezket gelen mihmânını bilmez

113. ağlar baba:-

Diğer 215

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Sağında solunda yeşil kâsesi
Ağlar Baba câmdan içmeye kıymaz

114. ağlar baba:-

Diğer 216

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba rızâ arar dünyada
Cennetleri rızâsına bağlamış

115. ağlar baba:-

Diğer 217

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Yazmak ile hiç tükenmez
Ağlar Baba okur kanmaz

116. ağlar baba:-

Diğer 218

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba öz yârinden ayrılmaz
Nezâket bahçesin gül dânesiyem

117. ağlar baba:-

Diğer 219

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba gonca gülde zarın var
Güllerin Hallâk'ı bir Hâlık'ın var

118. ağlar baba:-
Diğer 220
Mısra: 40
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Meleklerle sOlrsam haber alamam
Der Ağlar Baba ki kalpte de bulmuşam

119. ağlar baba:-
Diğer 221
Mısra: 17
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Ağlar Baba geçme Sabâ yelinden
Bülbül vaz gelir mi seher gülünden

120. ağlar baba:-
Diğer 223
Mısra: 41
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Gedâ Ağlar Baba şeydâzâr olma
Seb'ü'l mesânî'yi dil cândan koma

121. ağlar baba:-
Diğer 225
Mısra: 25
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Ağlar Baba bilmez kış ü kârını
Levh-i mahfûzdaki defter rakkını

122. ağlar baba'yı:-yı
Diğer 226
Mısra: 28
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Mühürler nâmemi şahîd-ü-ş-şehîd
Bu Ağlar Baba'yı Gaffâr'a söyle

123. ağlar baba:-
Diğer 228
Mısra: 25
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Ağlar Baba sen aldanma dünyada
Burda korkarsan gülersin onda

124. ağlar baba:-
Diğer 229
Mısra: 32
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Nahnu kâsemnâ 'ya havâle etti
Gedâ Ağlar Baba bu sırrı gözle

125. ağlar baba:-
Diğer 230
Mısra: 29
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Ağlar Baba sen divâna varanda
Sevdiğin Allah'ı anda görende

126. ağlar baba:-
Diğer 231
Mısra: 25
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Ağlar Baba gülün şâhından olma
Lâle gibi boynun sen buruk koyma

127. ağlar baba:-
Diğer 232
Mısra: 25
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Ağlar Baba âzim bir dergâh kıldı
Mihrâbın gülünden mânâyı kurdu

128. ağlar baba:-
Diğer 233
Mısra: 21
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Ağlar Baba yandı yârin nûruna
Basmıştır bağrını gülün hârına

129. ağlar baba:-
Diğer 234
Mısra: 36
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Allah kalbi nahle hoş teşbîh etti
Yatma Ağlar Baba nişânı gözet

130. ağlar baba:-
Diğer 235
Mısra: 25
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Ağlar Baba aman rûhtan ayrılma
Rûhtan ayrılıp da nefsen buyrulma

131. ağlar baba:-
Diğer 236
Mısra: 21
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Ağlar Baba seni yârin çağırır
Rûhum gider arar dostunu bulur

132. ağlar baba:-

Diğer 237

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Sa nokta-ı enver bahâ'den almış

Sefil Ağlar Baba bükâlaşıptır

133. ağlar baba:-

Diğer 238

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba derdin artar eksilmez

Muhammed'den bize dermân ulaştır

134. ağlar baba:-

Diğer 239

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Âşiyândan murğî yaş döker ağlar

Ağla Ağlar Baba her gecelerde

135. ağlar baba'yı:-yı

Diğer 240

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Leyl ü nehâr yalvaracak dildâre

Bu Ağlar Baba'yı nişâna almış

136. ağlar baba:-

Diğer 242

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Oku Ağlar Baba ders ilm ü irfân

Yuhibbuhum ve yuhibbûnehu şerbetin iç kan

137. ağlar baba:-

Diğer 243

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Gedâ Ağlar Baba sâil kul kemter

İlik ü kandan içre şehiri göster

138. ağlar baba:-

Diğer 244

Mısra: 40

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Nasîb eyle bize Ya Rab cemâli

Ağlar Baba ne hoş günü cennetin

139. ağlar baba:-

Diğer 246

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Seyreyleye mor menemşe yârîne

Ağlar Baba sen de Allah'ın tanı

140. ağlar baba:-

Diğer 248

Mısra: 41

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Gedâ Ağlar Baba uyan uyuma

Oku seher dersin rızkıdan olma

141. ağlar baba'ya:-ya

Diğer 250

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Zîrine sevdiğim mühür urur mi

Bu Ağlar Baba'ya bir haber getir

142. ağlar baba:-

Diğer 251

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba gülde eyle âh uz zâr

Lâle sümbül bağda ağla etme ar

143. ağlar baba'dan:-da, -n

Diğer 252

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Bu Ağlar Baba'dan ne hizmet gördüz

Kusura bakmayın siz memnun gidin

144. ağlar baba:-

Diğer 253

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba ağla hüccetin elde

Fedhulî fî ibâdî okunur dilde

145. ağlar baba:-

Diğer 256

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Kimi râkib kimi piyâde yürür

Ağlar Baba vefdâ güldürür seni

146. ağlar baba:-
Diğer 257
Mısra: 25
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Ağlar Baba korkma fermanın elde
Hüccet nâzil oldu Cibrîl yedinde

147. ağlar baba:-
Diğer 258
Mısra: 25
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Ağlar Baba seb'ul-mesâni geldi
Velâyete delil yedi bâb oldu

148. ağlar baba'yı:-yı
Diğer 259
Mısra: 16
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
On sekiz bin âlemi yandırdı 'aşkın Ahmed'im
Ağlar Baba'yı da kandır yâ Muhammed Mustafâ

149. ağlar baba:-
Diğer 260
Mısra: 49
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Ağlar Baba ağla fermân okunur
Sayd-ı şâh ilinden kim aman bulur

150. ağlar baba:-
Diğer 261
Mısra: 48
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Siyâm Nebî'ye hedâya verdi
Ağlar Baba 'fe'lyesumh Allah dedi

151. ağlar baba:-
Diğer 262
Mısra: 31
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Ağlar Baba Melek seni de gözler
Oku tebâreke faslın sonra yat

152. ağlar baba:-
Diğer 263
Mısra: 29
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Gedâ Ağlar Baba çift hüccet geldi
Çeşm-i çâra hurşid mir'âti çaldı

153. ağlar baba:-
Diğer 264
Mısra: 42
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Ud'û rabbeküm buyruldu
Ağlar Baba duâ kıldı

154. ağlar baba:-
Diğer 265
Mısra: 21
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Ağlar Baba geldi çokça ağladı
Muhammed çârhına kolun bağladı

155. ağlar baba:-
Diğer 267
Mısra: 28
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Makam-ı halvettir şâhı görünmez
Ağlar Baba derdin dermânı geldi

156. ağlar baba:-
Diğer 268
Mısra: 24
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Nûr musaffâ câna hoş dermân Olur
Ağlar Baba ağla burhânın elde

157. ağlar baba:-
Diğer 269
Mısra: 25
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Ağlar Baba ağladığın
Muhammed'den bâc aldığın

158. ağlar baba'nın:-nın
Diğer 270
Mısra: 24
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
Dermânsız derd ile cân veren ölür
Ağlar Baba'nın derdini bilen kim

159. ağlar baba:-
Diğer 271
Mısra: 32
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bayburtlu Ağlar Baba.
İhsân eşiğinden içre girende
Ağlar Baba sen Allah'ı unutma

160. ağlar baba:-

Diğer 272

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Uyan Ağlar Baba uyan etme zâr
Al-mihrâb zarfında gül gülşana var

161. ağlar baba:-

Diğer 274

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Hiç gözler görmemiş misbâhdan rûşen
Gedâ Ağlar Baba uyan uyuma

162. ağlar baba:-

Diğer 275

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Gedâ Ağlar Baba gülün soldurma
Sübh-ı zâyda oku sûre Amme'yi

163. ağlar baba:-

Diğer 276

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba sine göçer
Gönül sana demedim mi

164. ağlar baba:-

Diğer 277

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Nice düşkünleri hem yetim kodu
Ağlar Baba ağla cân rûhun gitti

165. ağlar baba:-

Diğer 281

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Allah'tan elbette kesilmez gümân
Ağlar Baba cürmü sen sende ara

166. ağlar baba'nın:-*ni, -n*

Diğer 282

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Soldurmasın dalda gonca gülümü
Bu Ağlar Baba'nın aşkını getir

167. ağlar baba:-

Diğer 283

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Aldanıp nâs nefs ü şeytana uydu
Ağlar Baba derki imân kılmışam

168. ağlar baba:-

Diğer 284

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Gedâ Ağlar Baba bilmez ki n'etsin
Allah'tan gayıya minnet mi etsin

169. ağlar baba:-

Diğer 285

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba delil Kur'an'da geldi
Velyebkû kesirâ Allah buyurdu

170. ağlar baba'ya:-(y)a

Diğer 286

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Korkarım topuzu başıma vurur
Bu Ağlar Baba'ya cevabı yolla

171. ağlar baba:-

Diğer 287

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Sırr-ı Kur'an zâten söylenir ezber
Uyan Ağlar Baba kitâbın geldi

172. ağlar baba'ya:-(y)a

Diğer 288

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Dal zikr-i iksâra oku Kur'an'ı
Bu Ağlar Baba'ya tuhfe gelecek

173. ağlar baba:-

Diğer 289

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Sarılmış dalına lâmekân teli
Ağlar Baba nûr şecerin kavuştu

174. ağlar baba:-

Diğer 290

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

İki 'cim'den âlem geldi bu hâle

Ağlar Baba Celâl çarkın çevirme

175. ağlar baba:-

Diğer 292

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Hikmetullah şebde ru'yet olunur

Ağlar Baba dil zebanın Allah der

176. ağlar baba:-

Diğer 293

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Bülbül- i şîr ondan hoş lezzet aldı

Ağlar Baba Muhammed'e yanaştı

177. ağlar baba:-

Diğer 294

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba Muhammed'den bir nişân

Aşk abından kanar havzına düşen

178. ağlar baba:-

Diğer 295

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Mihmândârhâneme mihmân gelir mi

Ağlar Baba senin haberin var mı

179. ağlar baba:-

Diğer 296

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Nüşa Kübrâ sığmaz hem göğ'e yere

Sor ki Ağlar Baba cân dârin var mı

180. ağlar baba:-

Diğer 297

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Birbirine ilâç nûr kal'a olur

Ağlar Baba yedi öz pederin var

181. ağlar baba:-

Diğer 298

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba 'subhânellezi' geldi

Ref ref ile uçup mi'râca gitti

182. ağlar baba'ya:-(y)a

Diğer 299

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Bülbül gibi öter dilimiz durmaz

Bu Ağlar Baba'ya yalancı derler

183. ağlar baba'nın:-nı, -n

Diğer 300

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Bu Ağlar Baba'nın suâli değer

Sonra yalan yere bayılmasınlar

184. ağlar baba:-

Diğer 301

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Terlerinden gül açıldı öttü seher bülbülü

Ağlar Baba hâl açılır Nebî zişân-ı Muhammed

Mustafâ

185. ağlar baba:-

Diğer 302

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Dolksan gün çilede durdum divâna

Ağlar Baba derûnundan ağladı

186. ağlar baba:-

Diğer 305

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Cüssegâhlar olmuş Halil'in nârı

Gedâ Ağlar Baba ayık ol ayık

187. ağlar baba'nın:-nın

Diğer 306

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Miftâhı olmuştur Bismi'nin Ba'sı

Bu Ağlar Baba'nın hoş sevdiği var

188. ağlar baba:-

Diğer 307

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Nakkaşı billâ'htır ismidir furkan

Gedâ Ağlar Baba bir sevdiğin var

189. ağlar baba:-

Diğer 308

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Yatma Ağla yalvar Allah ile ol

Hayy ol Ağlar Baba her gecelerde

190. ağlar baba:-

Diğer 309

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

'Andelib murğiler bütün ağlaşır

Ağlar Baba rahmet geldi bu gece

191. ağlar baba:-

Diğer 310

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

El aç Ağlar Baba dürr-ü cevaba

Dal duâ sırrına varma havâba

192. ağlar baba:-

Diğer 311

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Gedâ Ağlar Baba sende erer misin bu mesvâya

193. ağlar baba:-

Diğer 312

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

'Velyektub beynekum kâtibun' geldi

Ağlar Baba kâtib oldu

194. ağlar baba:-

Diğer 313

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba ağlar gülmez

Fâni gözler yâri görmez

195. ağlar baba:-

Diğer 314

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Nûr nûr üzre mişkât deronu doldu

Ağlar Baba ağlayıp yanmamış olmaz

196. ağlar baba:-

Diğer 315

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba 'aşık olmuş cemâle

Leyl ü nehâr ağlar karşı hilâle

197. ağlar baba:-

Diğer 316

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba kaldı huzûrda kaldı

Medîneye çeşm-i çârını dikti

198. ağlar baba:-

Diğer 317

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Gedâ Ağlar Baba çolk ebter oldu

Hidâyet bâbını açan kalmadı

199. ağlar baba:-

Diğer 318

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba yandı nâra

Güzel yârden nişân göre

200. ağlar baba:-

Diğer 319

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba düştü zara

Mûsâ gibi cemâl göre

201. ağlar baba:-

Diğer 320

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba ağlar ruhunu yorma

Şeytan-ı ahresin kârını alma

202. ağlar baba:-

Diğer 321

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Gedâ Ağlar Baba kasrını hoş yap

Leyl ü nehâr gözlerinden akıt âb

203. ağlar baba:-

Diğer 322

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Gedâ Ağlar Baba fenâdan geçti

Aleme duânın ravzına düştü

204. ağlar baba:-

Diğer 323

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba hüccetin elde

Semme vechullahi olkunur dilde

205. ağlar baba:-

Diğer 324

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba düşme vartaya düşme

Nefs-i mâra uyup Rahman'dan geçme

206. ağlar baba:-

Diğer 325

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Görmedim mislives holş âlicenâb

Ağlar Baba sana himmete geldi

207. ağlar baba:-

Diğer 326

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba kalmış mim makamında

Bahası Mim budağı Mim kendi Mim

208. ağlar baba:-

Diğer 327

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba aklın dünyadan göçtür

Sâbık zümresine Allah kavuştur

209. ağlar baba:-

Diğer 328

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Bilmem Ağlar Baba nettin neyledin

Gâhi zahir gâhi bâtin söyledin

210. ağlar baba:-

Diğer 329

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Gedâ Ağlar Baba mezketten geçtin

Derdimin dermanı çağırdı seni

211. ağlar baba:-

Diğer 330

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Gedâ Ağlar Baba gülün solmadı

‘Andelip murğ-i bülbüller ağladı

212. ağlar baba:-

Diğer 331

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

‘Ayık Ağlar Baba gaflette kalma

Zevraksız keşsisiz deryâya dalma

213. ağlar baba:-

Diğer 332

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Gedâ Ağlar Baba yanıp yıkıldı

Müttakî vâ'ize tîrini kurdu

214. ağlar baba:-

Diğer 333

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba hâdi bâbında kaldı

Yehdî men yeşâu illâ hû'ya bak

215. ağlar baba:-

Diğer 334

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba dertli oldu

Halil'in nârına yandı

216. ağlar baba:-

Diğer 335

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba şeydâ oldu

Tecellî câmına yandı

217. ağlar baba:-

Diğer 337

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba sevdiğinden ayrılmaz

Allah'ı tanıtan gülden ayrıldım

218. ağlar baba:-

Diğer 338

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba sözü söyler delilden

Nakkaş-ı billahın perçem telinden

219. ağlar baba:-

Diğer 340

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba tanı günleri tanı

Ömrünü geçirme dünyada fânî

220. ağlar baba:-

Diğer 342

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba zulmet perdesin kaldır

Perçemin sevdüğün teline sardır

221. ağlar baba:-

Diğer 343

Mısra: 87

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba rızâ arar her zaman

Cennette ru'yeti bakalım nice

222. ağlar baba:-

Diğer 344

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Yeme Ağlar Baba asla gam yeme

Sen âhusun ama sayd'an laf deme

223. ağlar baba:-

Gazel 3

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Şeydâ bülbül olma seni kınarlar

Yanar Ağlar Baba Hû der damarlar

224. ağlar baba:-

Gazel 4

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba ölmeden daha sine girmeden

Muhammed'i görmeden ru'yeti arzularsın

225. ağlar baba:-

Gazel 8

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Nefsin içre Hakk'ı zikr et ayık ol Ağlar Baba

Dur huzûra ağla yalvar seni ağlatanı bul

226. ağlar baba:-

Gazel 9

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Gir tevekkül babına orda kal Ağlar Baba

İşte o bâb içre seni ağlatan Bir'dir gönül

227. ağlar baba:-

Gazel 10

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Kesretin câmını kesr'et vahdetin câmına gir

Ağlar Baba mihmândâr ol vahdette mihmânın

bul

228. ağlar baba:-

Gazel 11

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Kalbin hücrelerini vâsi eyle sen Ağlar Baba

Yere göğe sığmayanı arayıp kalbinde bul

229. ağlar baba:-

Gazel 12

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ol cemâlin aşkı yakar bizi bir gün hicrâna

Sen beyim Ağlar Baba yı geçtiğin bilmez

miyem

230. ağlar baba:-

Gazel 14

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba ağla yalvar Hakk'a eyle ilticâ
Umulur sen de içersin leyl ü nehâr et duâ

231. ağlar baba:-

Gazel 15

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba ağlıyor güleceğin gözlüyor
Allah beni güldürse ol devletten sana ne

232. ağlar baba:-

Gazel 16

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba şâhı şâhların şahının sun'una
Akl anın künhüne varıp ermesi mümkün değil

233. ağlar baba:-

Gazel 17

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba ah u zârın erdi ta tehte's serâ
Leyl ü nehâr Allah için çeşm-i cârın ağlıyor

234. ağlar baba:-

Gazel 19

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Andelip bülbül gül için yanuben oldu remad
Ağlar Baba zâtın için yanyor yâ Rab meded

235. ağlar baba:-

Gazel 20

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Dalma hâb-ı gafletine ayık ol Ağlar Baba
Sana bu hâli verip de söyleten Nessâr'a bak

236. ağlar baba:-

Gazel 21

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ey sefil Ağlar Baba sen bîcân oldun ribhaden
Vahşi tuyûr yırtıcı hayvanlara erzak benem

237. ağlar baba:-

Gazel 22

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Gedâ Ağlar Baba oku dîn ilmi
Seni tarîkata soktu şeriat

238. ağlar baba:-

Gazel 23

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Kalb-i iftâh leyl kârı nehârı bir zulmet erer
Yatma Ağlar Baba Allah ile halvet ol gecelerde

239. ağlar baba:-

Gazel 24

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Bin bir sirâc şûle verir nûr şecer fer'inde bil
Müheyyâ ol Ağlar Baba yak misbâh enver
gecelerde

240. ağlar baba:-

Gazel 25

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Velâkin vesianî şânı coşturur çeşm-i çârî
Ağlar Baba gibi ağlup kanan gelsin bu meydâna

241. ağlar baba'yı:-yı

Gazel 26

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Zât-ı enverinde kıldı derd ile tiryâkını
Ağlar Baba'yı da burda ağladan sensin güzel

242. ağlar baba:-

Gazel 28

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba derd seni bıraktı vahdet ravzına
Bağ-ı dildâr ravzasına girmesi mümkün değil

243. ağlar baba'dan:-da, -n

Gazel 29

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Vücûd-u mihmândâra mülhak ne ecilden coşup
ağlar

Bu efkârın füyûzunu bu Ağlar Baba'dan gel sor

244. ağlar baba:-

Gazel 30

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba oku Kur'ân olur sana hüccet fermân
Divânda hoş ola dermân her bir derde gümân
ola

245. ağlar baba:-

Gazel 32

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba bûm olduğu vahdet camına girdiği
İzninle kitap düzdüğü râdet füyûzundan mıdır

246. ağlar baba:-

Gazel 33

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Baba dalma hâba saydını gözle aman
'İrcii'iy hitâbı birgün kabire sesler seni

ağlar gez:

1. ağlar gezirem:-ir, -em

Diğer 31

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kederlenip dolaşmak.

Üç seneye karîb ağlar gezirem
Senin'çün yâ Rabbi yanıp soliram

ağlar gezer:

1. ağlar gezer:-

Diğer 31

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası. Tozlu,

Necdet (2020). Ağlar Baba Divanı, Ankara:

Gece Kitaplığı.

Niye sabretmirsın ey Ağlar Gezer
Kalem ne yazdıysa gelir hoş kader

2. ağlar gezer:-

Diğer 141

Mısra: 43

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası. Tozlu,

Necdet (2020). Ağlar Baba Divanı, Ankara:

Gece Kitaplığı.

Daldı bahre bu ayda Ağlar gezer
Mü'minler imlâyı alır bu gece

ağlar gülmez:

1. ağlar gülmez:-

Diğer 2

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Bi'dat ü seyyie âlemi alur

Ağlar Gülmez heman meydana gelir

2. ağlar gülmez:-

Diğer 4

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Gülmez neye aklın şaşırdın

Sen neden bu kadar kendin şişirdin

3. ağlar gülmez:-

Diğer 6

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Gülmez aslâ gönülden gülme

Kalbin ferah edip Allah'tan olma

4. ağlar gülmez:-

Diğer 7

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Gülmez bilmem murâdın nedir

Derdin dünya mıdır yohsa mı yarıdır

5. ağlar gülmez:-

Diğer 12

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Gülmez niye efkâra geldin

Neden nâşi kalemi elen aldın

6. ağlar gülmez:-

Diğer 17

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Gülmez perin noktaya vurdu

Kur'ân-ı Kerim'den mânâyı kurdu

7. ağlar gülmez:-

Diğer 18

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Gülmez kendin gözle

Abdestsiz sen yere basma

8. ağlar gülmez:-

Diğer 19

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar gülmez bir işaret eyledi
Bilmez kendi midir yoksa evladı

9. ağlar gülmez:-

Diğer 21

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Gülmez sen de gayret etsene
'Len-tebûr' bâbına miftâh vursana

10. ağlar gülmez:-

Diğer 24

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Gülmez helâlden hâsıl oldu
Defter-i şakîden beratı aldı

11. ağlar gülmez:-

Diğer 28

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Gülmez sen de bir muammâ tut
Bir vahdete gir de gece gündüz yat

12. ağlar gülmez:-

Diğer 30

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Gülmez daha ağlama yeter
Sen neden korkuttun gönlün bu kadar

13. ağlar gülmez:-

Diğer 32

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Gülmez aman sözü uzatma
Gelen cemaati sen âciz etme

14. ağlar gülmez:-

Diğer 33

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Gülmez ağır bir yâri vardır
Nâmem götür himmet yâre ulaştır

15. ağlar gülmez:-

Diğer 35

Mısra: 85

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Gülmez kör şeytan'dan bunaldı
Ânın için mürşitlere yalvardı

16. ağlar gülmez:-

Diğer 48

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Gülmez deme daldı
Ve'd-duhâ'dan kârı aldı

17. ağlar gülmez:-

Diğer 49

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Gülmez deli divâne oldu
Kâmil mürşidini rüyâda gördü

18. ağlar gülmez:-

Diğer 51

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Gülmez kendin eğme
Hakk'ın tarikinden çıkma

19. ağlar gülmez:-

Diğer 54

Mısra: 41

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Gülmez vasfın arkası gelmez
Gecenin lezzetin almayan bilmez

20. ağlar gülmez:-

Diğer 57

Mısra: 121

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Gülmez söylediğin sözü bil
Ğudüvv âsâl durma aman namaz kıl

21. ağlar gülmez:-

Diğer 58

Mısra: 117

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

N'etsin Ağlar Gülmez bilmez ki n'etsin
Allah mal vermedi kurbanı etsin

22. ağlar gülmez:-

Diğer 59

Mısra: 101

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Gülmez ağla durma sen ağla
Bayramlarda kalben tekbîri bağla

23. ağlar gülmez:-

Diğer 64

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Gülmez yine bir bahre daldı
Dürr ile meknûndan mânâyı kurdu

24. ağlar gülmez:-

Diğer 65

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Gülmez daldı bahrin tahtına
Yüzgeç vurur yine çıkar fevkine

25. ağlar gülmez:-

Diğer 74

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Gülmez bulur râhını bulur
Çeker kervanını bir şehre varır

26. ağlar gülmez:-

Diğer 99

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Gülmez farz-ı kifâ'n kılmadan
Götürüp de hem kabire koymadan

27. ağlar gülmez:-

Diğer 126

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Gülmez ağırlı yârini ağırlı
Arz ile semâdan muammâ alır

28. ağlar gülmez:-

Diğer 143

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Bir mezkette kaldı bu Ağlar Gülmez
Emir almayınca adımın atmaz

29. ağlar gülmez:-

Diğer 145

Mısra: 39

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Dîvâne olmuşsun ey Ağlar Gülmez
Arz ile semâya baksana bir kez

30. ağlar gülmez:-

Diğer 154

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Gülmez çift dâire ortasında yak sirâç
Bâb-ı ihsandan girip de ölmegil sen i'vicâcı

31. ağlar gülmez:-

Diğer 158

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Benim adım Ağlar Gülmez
Gözüm suyu akar durmaz

32. ağlar gülmez:-

Diğer 166

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Gülmez terk eyledi âlemi
Al-yeşil mihrâbda himmet dediler

33. ağlar gülmez:-

Diğer 209

Mısra: 40

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Nûr-i imâd dikilir tefsîr buyurur
Ağlar Gülmez cândan î mân eyledim

34. ağlar gülmez:-

Diğer 255

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Gülmez ağla aç dil cân gözün
Zamîr şâh nidâsın alıyor bülbül

35. ağlar gülmez'e:-e

Diğer 273

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Cümlemize versin cemâlden kemâl
Ağlar Gülmez'e bu imlâ verildi

36. ağlar gülmez:-

Gazel 5

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Gülmez bu hâlimden sen geçme

Ömrün oldukça ağlamak gerektir

37. ağlar gülmez:-

Gazel 27

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Ağlar Gülmez 'âşık olmuş ol cemâlin zâtına

Ey gönül sen hâba varma gece Hayy olana bak

ağlayıp figan et:

1. ağlayıp figan etmirsin:-mir, -sen

Diğer 30

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Deyim**

Bağırarak ağlamak, figan etmek, inlemek.

TDK (2023). *Türkçe Sözlük.*

Bülbül gibi ağlayıp figan etmirsin

Kork Allah'tan gönül sen kork Allah'tan

ağu:

1. ağudur:-dur

Diğer 13

Mısra: 13

Zehir II acı, dert, ızdırap.

Dünya şerbeti ağudur

İçerde kalbi çürütür

2. ağu:

Diğer 331

Mısra: 6

Zehir II acı, dert, ızdırap.

Çıkılmaz deryâ gafletin bahri

İçirir insana öd ağu zehri

ağulu mâr:

1. ağulu mârım:-ım

Diğer 22

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Zehirli yılan.

Yine nidâ eder ağulu mârım

Devâsını getir seni sançarım

ağyâr:

1. ağyârın:-ın

Diğer 36

Mısra: 21

Başka, gayr. II Rakip.

Evlâd ağyârın düşmandır

Sen sanma ki sana yârdır

2. ağyâra:-a

Diğer 121

Mısra: 36

Ar. 1. Gayr'lar, başkaları, diğerleri. 2.

Yabancılar, bildik olmayanlar. 3. Âşıkların rakipleri. 4. Rakipler.

Mihmândâr ol mihmânını et davet

Sev Allah'ı sen ağyâra dokunma

3. ağyâra:-a

Diğer 275

Mısra: 1

Başkaları, diğerleri.

Gel ey gönül sen aldanma ağyâra

Subh-u zâyda oku sûre Amme'yi

4. ağyârın:-ın

Diğer 280

Mısra: 5

Başkaları, rakipler.

Aldanma ağyârın zenbûr balına

Bakmagıl dünyanın hasb ü malına

5. ağyârdan:-dan

Diğer 308

Mısra: 3

Gayr'lar, başkaları, diğerleri. II

Yabancılar, bildik olmayanlar.

Aldanma nefesine vaz gel ağyârdan

Koln golnca dalına her gecelerde

6. ağyâr:

Diğer 317

Mısra: 2

Başkaları, yabancılar.

Ey gülzâr-ı sabâ dinle bu pendi

Asla ağyâr ile sohbet kalmadı

7. ağyâra:-a

Diğer 320

Mısra: 5

Yabancılar, rakipler, başkaları.

Doldur yâr sâkisin bakma ağyâra

Ulaştırır seni bağ-ı dildâra

ağzına zimâm vur:

1. ağzına zimâm vurmasa:-ma, -sa

Diğer 51

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Deyim**

Ağzına yular takmak, Birini sözünden çıkamayacak duruma getirmek.

Ağzına zimâm vurmasa

Hiç arslanı zapt olur mu

âh çek:

1. âh çekip:-ip

Diğer 95

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Deyim**

Derin bir keder veya özlemle içten gelerek ah demek.

Andelib gonca-gül için âh çekip ister meded

Gonca-gül bağına mahrem olduğun bilmez

miyem

âh ed:

1. âh eder:-er

Diğer 55

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Feryat etmek, inlemek, beddua etmek.

Hiç demez ki beni çiğ çiğ yiyecek

Ol zaman âh eder gülünü sever

âh ile zâra düş:

1. âh ile zâra düşüyorsun:-(ü), -yor, -sun

Diğer 5

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ağlamak, ah vah etmek, ağlayıp inlemek.

Ne yapalım gönül senin elinden

Niye düşüyorsun âh ile zâra

âh ile zârı ed:

1. âh ile zârı eder:-er

Diğer 121

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Deyim**

Acı ile içini çekmek,.

Şeydâ bülbül eder âh ile zârı

Bir hârın üstünde kurmuş figanı

âh u vâh et:

1. âh u vâh etme:-me

Diğer 58

Mısra: 86

Kelime Tipi: **Deyim**

Ağlayıp inlemek, sızlatmak.

İkincisi yüzükuylu sen bırak

Görüp yüzümü de etme âh u vâh

âh u vâhı ed:

1. âh u vâhı eder:-er

Diğer 214

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ah vah etmek, feryat etmek.

Şühûdî nakl u akliyle bulamaz pençeli şâhı

Bînûr-ı Hüdây-ı burhân yarın eder âh u vâhı

âh u zâr:

1. âh u zârım:-ım

Diğer 297

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ağlama, inleme, feryat etme, sızlanma.

Bülbül-ü-veş yanıp yıkıldım nâra

Elbet golnca gülde âh u zârım var

2. âh u zârım:-ı, -m

Diğer 302

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ağlayıp inleme.

Âh u zârım erdi Arş'ın fevkine

Gökte melâkeler bütün ağladı

âh ü zâr kıl:

1. âh ü zâr kıldı:-dı

Diğer 225

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Feryat fîgan edip, inildemek (aşık bağlamında).

Var oldu nûr kalem âh ü zâr kıldı

Bâ bekabillahi nakkaşa aldı

âh uz zâr eyle:

1. âh uz zâr eyle:-

Diğer 251

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Deyim**

Acı çekmek.

Ağlar Baba gülde eyle âh uz zâr

Lâle sümbül bağda ağla etme ar

ahakk-ı ma'bûd:

1. ahakk-ı ma'bûd:-

Diğer 38

Mısra: 50

Kelime Tipi: -

En yetkin, en büyük Allah.

Bâkî Baba âbid iken

Sen ahakk-ı ma'bûd iken

ahbâb ol:

1. ahabb olur:-r

Diğer 130

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dostluk kurmak.

Nûr cemâli çün bi ru'yet rûh tenâfûr yâd kalır

Bu fânîye gelir anlar mal için ahabb olur

ahd:

1. ahd:

Diğer 97

Mısra: 14

Ahd, söz, yemin.

Halk ettin elestü dedin

Ahd ü misâk bizden aldın

ahdar:

1. ahdaru:-u

Gazel 6

Mısra: 11

Yemyeşil.

Ahdaru nâr'dan yanârım

Gayrı gülle baruduyam

ahdar-ı nâr:

1. ahdar-ı nâr:-

Diğer 147

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yemyeşil ateş, yemyeşil nar.

Ahdar-ı nâr olmuş sefil Ağlar'î

Ol hakkâk taşı cemmâk edindi

âhı eyle:

1. âhı eyledi:-di

Diğer 152

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Feryat etmek, iç çekmek.

Kurratü'l aynî'dir gonca gül şâhı

Çeşm-i çarım çoştı eyledi âhı

âhir:

1. âhiri:-i

Diğer 81

Mısra: 1

Son.

Ezeli yok âhiri yok lem yezel

Ezelini bilmez ol lemmâ yezel

âhir ol:

1. âhir olacak:-acak

Diğer 2

Mısra: 29

Kelime Tipi: -

Sona ermek.

Anın devri küllî âhir olacak

Mezburu sen mahrûm koyma yâ Rabbi

2. âhir olmuştur:-muş, -tu, -r

Diğer 35

Mısra: 83

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sona ermek.

Anın devri küllî âhir olmuştur

Aman ceddım aman sen gözle beni

âhir zaman:

1. âhir zaman:-

Diğer 12

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Son zaman II dünyanın son zamanları,

kıyamet kopmaya yakın vakit.

Zaman âhir zaman günleri olmuş

Nâs olan perdeyi yüzünden almış

2. âhir zamana:-a

Diğer 27

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Son zaman II dünyanın son zamanları,

kıyamet kopmaya yakın vakit.

Usanıp dünyadan eyledim ibâ

Ne yapayım düştüm âhir zamana

3. âhir zamana:-a

Diğer 27

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Son zaman II dünyanın son zamanları,

kıyamet kopmaya yakın vakit.

Ceddım baba feyzi senden alırım

Ne yapayım düştüm âhir zamana

4. âhir zamana:-a

Diğer 27

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Son zaman II dünyanın son zamanları,
kıyamet kopmaya yakın vakit.*

Ben yayan yürümeyey gözümdede
Ne yapayım düştüm âhir zamana

5. âhir zamana:-a

Diğer 27

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Son zaman II dünyanın son zamanları,
kıyamet kopmaya yakın vakit.*

İkimiz de bir burağın malıyız
Ne yapayım düştüm âhir zamana

6. âhir zamana:-a

Diğer 27

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Son zaman II dünyanın son zamanları,
kıyamet kopmaya yakın vakit.*

Bülbül olan bütün kafese girmiş
Ne yapayım düştüm âhir zamana

7. âhir zamana:-a

Diğer 27

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Son zaman II dünyanın son zamanları,
kıyamet kopmaya yakın vakit.*

Gül dalından inip girdi bir dâra
Ne yapayım düştüm âhir zamana

8. âhir zamana:-a

Diğer 27

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Son zaman II dünyanın son zamanları,
kıyamet kopmaya yakın vakit.*

Ağız söylemezse kulak ne anlar
Ne yapayım düştüm âhir zamana

9. âhir zamana:-a

Diğer 27

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Son zaman II dünyanın son zamanları,
kıyamet kopmaya yakın vakit.*

‘Dal’ ile ‘yâ’ geldi vakte yanaştı
Ne yapayım düştüm âhir zamana

10. âhir zamana:-a

Diğer 27

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Son zaman II dünyanın son zamanları,
kıyamet kopmaya yakın vakit.*

Vehbi Hayyâtî’yi mihrapta gördü
Ne yapayım düştüm âhir zamana.

11. âhir zamana:-a

Diğer 31

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Son zaman II dünyanın son zamanları,
kıyamet kopmaya yakın vakit.*

Ben şimdi düşmüşüm âhir zamana
Murâdım vermeden çağırma beni

12. âhir zaman:-

Diğer 52

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Son zaman II dünyanın son zamanları,
kıyamet kopmaya yakın vakit.*

Ya ilâhî cümle nâsa rahmet eyle her zaman
Bu nâsı da çok kınamam bu zaman âhir zaman

13. âhir zaman:-

Diğer 328

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Son zaman II dünyanın son zamanları,
kıyamet kopmaya yakın vakit.*

Zaman âhir zaman günleri geldi
Nâs olan yüzünden perdeyi aldı

âhiret:

1. âhirete:-e

Diğer 280

Mısra: 4

Âhiret, öldükten sonraki alem.

Îzâ câe ecel gelir darılma
Âhirete gidip gelmemek de var

âhireti tut:

1. âhireti tutup:-up

Diğer 16

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

*Âhiret hayatına yönelmek, dünya
hayatından uzaklaşmak.*

Âhireti tutup dehri atırlar
‘Salât-ı mektûb’a nefli kattılar

ahkām:

1. ahkâmın:-ın

Diğer 341

Mısra: 9

Hükümler, kânunlar, emirler, buyruklar.

Şerî'at ahkâmın tarikin bozma
İnsân-ı kâmil ol beyhûde gezme

ahmed:

1. ahmed:

Diğer 2

Mısra: 16

Seyyid İrşâdî Baba'nın oğlu Seyyid Ahmed

Küşâdî Baba.

Elif ra'yı şın dal ya'yı veli eder
Oğlu Ahmed anın râhına gider

2. ahmed'e:-e

Diğer 35

Mısra: 66

Hız. Muhammed.

Hem Nebî Zîşân'ı mihrâbta bulmuş
Huzûrunu Hayyât Ahmed'e kılmış

3. ahmed'e:-e

Diğer 45

Mısra: 11

Hız. Muhammed.

Evvelâ Ahmed'e ne verdi samed
Arayıp bulun da diyin âşıklar

4. ahmed'i:-i

Diğer 45

Mısra: 10

Hız. Muhammed.

Allah birdir kul huve'llahu ehad
Ahmed'i nûrundan yarattı ehad

5. ahmed'im:-im

Diğer 138

Mısra: 10

En çok methedilmiş olan, Hız. Muhammed.

Levlâke levlâk buyurdum yâni sen

Muhammed'im

On sekiz bin âlemin asl u sebebi Ahmed'im

6. ahmed'im:-im

Diğer 138

Mısra: 18

En çok methedilmiş olan, Hız. Muhammed.

Nûr şecersin zeytûnun var ekl ederler ra'fetim
Ol semerden kim yer ise bülbül olur Ahmed'im

7. ahmed'in:-in

Diğer 138

Mısra: 5

Hız. Muhammed.

Sadr-ı mişkâtı nûrundan cârini Ahmed'in
Cümle ervâh hayrân oldu cismine
Muhammed'in

8. ahmed:

Diğer 148

Mısra: 5

Hız. Muhammed.

Ol zamân Sultân-ı kevineyn i Ahmed
Şah-ı Hüseyin nûr sahibi Muhammed

9. ahmed'in:-in

Diğer 163

Mısra: 3

Hız. Muhammed.

Ahmed'in per enverinden sadrınız misbâh-ı câm
Hem zamîr şâhını mihmân ettiğin bilmez miyem

10. ahmed'ine:-i, -n, -e

Diğer 187

Mısra: 21

Hız. Muhammed (sav).

Ve ileyhi tuşerûne Ahmed'ine yolladı
Sayd-ı şâh perine hâmil bana geliniz dedi

11. ahmed:

Diğer 238

Mısra: 9

Hız. Muhammed (sav).

Mahabbetten Ahmed meydâna geldi
Pervâne insana aşkı ol verdi

12. ahmed'im:-im

Diğer 259

Mısra: 1

En çok methedilmiş olan, Hız. Muhammed.

İlm-i ledûn serverisin Nebî zîşân Ahmed'im
İns ü cinnin sen şâhısın yâ Muhammed Mustafâ

13. ahmed'im:-im

Diğer 259

Mısra: 7

En çok methedilmiş olan, Hız. Muhammed.

Sır kapının miftâhısın ey Habîbim Ahmed'im
Kim salâvât okur ise aç kapıyı Mustafâ'm

14. ahmed'im:-im

Diğer 259

Mısra: 13

En çok methedilmiş olan, Hız. Muhammed.

Hüccet ü bürhanını hoşça bilirse Ahmed'im
Göster Olma sancağı sen yâ Muhammed Mustafâ

15. **ahmed:**

Diğer 260

Mısra: 40

En çok methedilmiş olan || Hz. Muhammed.

Kur'ân nâzil oldu Mi'râc'a gitti

Ahmed kurtulmadı mevtin ilinden

16. **ahmed'in:-in**

Diğer 284

Mısra: 6

Hz. Muhammet.

Halkında rûhuma cilâyı verdi

Ahmed'in şehir-i naz libâsın giydi

ahmed-i muhtâr:

1. **ahmed-i muhtâr:-**

Gazel 12

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Seçilmişlerin en övülmüşü, Hz.

Muhammed.

Âfitâb nûruna erdin oldun andan sen bîcân

Ahmed-i Muhtâr bâbına girdiğin bilmez miyem

ahmed-i zî-şân:

1. **ahmed-i zî-şânın:-ı, -n**

Diğer 325

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şan sahibi Hz. Muhammed (s.a.v).

Şeri'at ma'rifet va'izi olmuş

Ahmed-i zî-şânın varisi geldi

ahmed-i zîsan:

1. **ahmed-i zîsan'ın:-ı, -n**

Diğer 314

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şan sahibi Ahmet.

Siddîk-ı sâdıktan gözle nişânı

Ahmed-i zîsan'ın hubbû yâreni

2. **ahmed-i zîşân'a:-a**

Diğer 315

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şan sahibi Hz. Muhammed (s.a.v).

Fukarâ ümmiydi Zî'n-nûri Osman

Ahmed-i zîşân'a sıdk ile yâren

3. **ahmed-i zîşân'dan:-da, -n**

Diğer 322

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şan sahibi Hz. Muhammed (s.a.v).

Muhammed'in kevserinden dolduran

Ahmed-i zîşân'dan siz safâ geldiz

4. **ahmed-i zîşân'ın:-ı, -n**

Diğer 323

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şan sahibi Hz. Muhammed (s.a.v).

Ahmed-i zîşân'ın perçem teline

Öz yâr-ı Hayyât'ın zamanı gelmiş

ahmet:

1. **ahmet:**

Diğer 315

Mısra: 23

En çok methedilmiş olan II Hz.

Muhammed(sav).

Elbet râzı eder Ahmet kulunu

Şefâat kanının künyesi Mim'den

ahmet baba:

1. **ahmet baba:-**

Diğer 43

Mısra: 41

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ahmet Küşâdî Baba, Bayburtlu Ağlar

Baba'nın babası. Necdet Tozlu (2020). Ağlar

Baba Divanı, Ankara: Gece Kitaplığı Yay.

Ahmet Baba anı ihrâz etmemiş

Diğer bir mürşide yedini vermiş

ahmet-i zîşân:

1. **ahmet-i zîşân'a:-a**

Diğer 316

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli Ahmet, şanlı ve şerefli

Muhammed (s.a.v).

Ahmet-i zîşân'a hedefi kurdu

Yâ Muhammed canım arzular seni

ahsen:

1. **ahsen:**

Diğer 35

Mısra: 47

Daha, en, pek güzel.

Ol ahsen sadrından ter zuhur etmiş

Aman Vehbi Hayyât gözle sen beni

2. ahsen:

Diğer 57

Mısra: 30

Daha güzel, en güzel.

Zâten namaz bize Allah emridir
Allah'ın ol emri çok ahsen nûrdur

ahsenu'l hüsnâ:

1. ahsenu'l hüsnâ'ya:-(y)a

Diğer 311

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Güzel davrananlar.

İlahi murğî mergûb cemâl-i zâtına mahbûb
Necâibi olub râkib geçip ahsenu'l Hüsnâ'ya

ahsenü'l makam:

1. ahsenü'l makamda:-da

Diğer 129

Mısra: 27

Kelime Tipi: -

En güzel makam.

Ahsenü'l makamda ru'yet mülküne
El atıp alacak ol cânân gülü

âhû:

1. âhû:

Diğer 218

Mısra: 30

Ceylan, gazal || dilber, güzel.

Îzâ câe ecel te'hîr Olunmaz
Şahin pençesinden âhû kurtulmaz

2. âhu:

Diğer 256

Mısra: 21

Ceylan.

Âhu âşiyâna elveda 'eder
Â'lâ- illiyyin per açıp gider

3. âhusun:-suñ

Diğer 344

Mısra: 18

Ceylan. || Sevgili.

Yeme Ağlar Baba asla gam yeme
Sen âhusun ama sayd'an laf deme

ahvâl:

1. ahvâlimi:-im, -i

Diğer 226

Mısra: 4

Durumlar, hâller; olaylar.

Canım şeydâ olmuş tende durmuyor
Her bir ahvâlimi öz yara söyle

2. ahvâlimi:-imi

Diğer 228

Mısra: 4

"hal, durum, vaziyet" kelimelerini

karşıllayan çokluk bildiren kelime.

Çıkar canım tenden haberim olmaz

Var bu ahvâlimi sultân'a söyle

3. ahvâlden:-den

Diğer 295

Mısra: 24

Durum, vaziyet, hâl.

Ezel gördüğünü bunda görür mü

Bilmem bu ahvâlden haberin var mı

4. ahvâli:-i

Gazel 29

Mısra: 14

"hal, durum, vaziyet" kelimelerini

karşıllayan çokluk bildiren kelime.

Melek 'Azrâîl'in cebrin ölüp kabre giren bilir

Ol ahvâli bilem dersin inkıbâze erenden sor

âil:

1. âil:

Diğer 39

Mısra: 13

Fakir.

Ben âil idim çok zaman

'Eğnâ'ya el vurdum hemen

2. 'âil':

Diğer 39

Mısra: 10

Fakir, yoksul.

Vedduhâ sırrına eren

'Âil' iken 'eğnâ' olan

3. âil:

Diğer 89

Mısra: 21

Fakir.

Âil halk ettin ben n'edim

Eğna için hep ağladım

4. ail:

Diğer 95

Mısra: 5

Fakir.

Bî-gınâ ail kârını eyledin zâten nikaab

Çar-ı şâhın mir'atını eyledim zâten nikaab

5. âil:

Diğer 201

Mısra: 6

Fakir.

Bu esrârdan hikmet zuhûra geldi
Âil iken Nebî eġnâya erdi

6. âil:

Diğer 202

Mısra: 19

Fakir.

Âil kullarına hâzık bir dermân
Ehl-i irfân ile sohbetimiz var

7. âil:

Diğer 252

Mısra: 7

Fakir.

Muhabbetsiz ervâh pek âil kaldı
Muhabbet câmların doldurun gidin.

8. âil:

Diğer 280

Mısra: 10

Fakir.

Şûm u kesret ile vassâfa girme
Âil bâbın açıp aġne sürme

9. âil:

Diğer 313

Mısra: 17

Fakir.

Etmegil kalbimiz âil
Cümle nâs kapında sâil

10. âil:

Diğer 313

Mısra: 21

Fakir.

Âil deminden vuş geçir
Eġnâ câmın bol bol içir

11. ‘âil’den:-de, -n

Gazel 32

Mısra: 10

Fakir, yoksul.

Ezel miftâh illâ oldu eġnâ’ mülkünün bâbına
‘Âil’den vaz geçirdiġin Gaffar füyûzundan
mıdır

12. ‘âil’den:-de, -n

Gazel 32

Mısra: 10

Fakir, yoksul.

Ezel miftâh illâ oldu eġnâ’ mülkünün bâbına
‘Âil’den vaz geçirdiġin Gaffar füyûzundan
mıdır

‘â’il:

1. ‘â’il:

Diğer 329

Mısra: 9

Fakir, yoksul.

‘Â’il bâbın örtüp eġnâyı açtın
Baykuş gibi vahdet vecdine düştün

‘ail:

1. ‘ail:

Diğer 137

Mısra: 8

Fakir.

Ben bülbülü şeydâ deġilim eġna banadır
‘Ail de sana sezadır

2. ‘âilden:-de, -n

Diğer 258

Mısra: 11

Fakir.

‘Âilden vazgeçip eġna’yı buldum
Tâat hürmet için dehre gelmişem

3. ‘âil:

Diğer 287

Mısra: 13

Fakir.

‘Âil şehri içre oldun pek hasta
Rîyh-ı eġnâ eser heste- aheste

4. ‘ail’le:-le

Gazel 15

Mısra: 19

Fakir, yoksul.

‘Ail’le hasta idim eġnâ ile sağ oldum
Ebedî daha ölmem ol sıhhatten sana ne

ailen feeġna:

1. ailen feeġna:-

Diğer 252

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Ayet**

Yoksul iken zengin etmedi mi (Duha, 93/8).

Ailen feeġna Allah buyurdu
Eġnâ’ya erenler mahabbet buldu

akdem:

1. akdem:

Diğer 96

Mısra: 18

Önce, evvel.

Çâr cihân mülkünün sensin hem şâhı
İns-ü cinnin akdem sensin hem mâhı

2. akdem:

Diğer 225

Mısra: 2

Önce, evvel.

Nûrdan kalem hattı ü levhe vurmada
Nice bin yıl akdem kâf-nûn'a değdi

akdem kıl:

1. akdem kılmış:-mı

Diğer 35

Mısra: 45

Kelime Tipi: -

İlk önce yaratmak.

Allah Muhammed'i en akdem kılmış
Mübârek kalbine bir dehşet vermiş

akıl başta kal:

1. akıl başta kalmadı:-ma, -dı

Diğer 317

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Deyim**

Aklı başında, doğru, dürüst olmak.

Unutmuş fe'stakim buyurulan yolu
Akıl başta nâdir kimse kalmadı

akımissalâte lizikrî:

1. akımissalâte lizikrî:-

Diğer 263

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Ayet**

*Öyle ise bana ibadet et, beni hatırlamak ve
anmak için namaz kıl (Ta-Ha, 20/14).*

Mektûbe vuşşâka vesîle oldu

Akımissalâte lizikrî geldi

akl:

1. akl:

Diğer 103

Mısra: 3

Akl.

Akl u fikrin tam edip de mânâyı sen sende bul
Kalb-i mü'min ne demektir et tecessüs anı bul

aklı ol:

1. akli olan:-an

Diğer 27

Mısra: 22

Kelime Tipi: -

Akıllı kimse.

Bülbüller ötmüyor kurumuş dallar
Akli olan bundan muammâ anlar

aklın şaş:

1. aklın şaşırdın:-ır, -dım

Diğer 4

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Yerinde olmayan bir iş yapmak, yersiz
düşünmek.*

Ağlar Gülmez neye aklın şaşırdın

Sen neden bu kadar kendin şişirdin

aklın zây et:

1. aklın zây ettin:-ti, -n

Diğer 11

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Deyim**

Akını kaybetmek, aklını yitirmek.

Ağlar Baba niye aklın zây ettin

Bu sözleri kenden iftirâ ettin

aklını al:

1. aklını aldırmasınlar:-dır, -ma, -sın

Diğer 300

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Deyim**

*Çekiciliği, güzelliği ile büyülemek, etkisi
altına almak.*

*Asel deydü satmasınlar laz balı

İnsanın aklını aldırmasınlar

akvâ:

1. akvâ:

Diğer 114

Mısra: 3

Ar. sf. Daha kuvvetli.

Ez'af insan fâni yurttan kendini akvâ bilir

Ez'af akvâ bâkıy kalmaz illâ Allah'tır kalan

2. akvâ:

Diğer 114

Mısra: 4

Ar. sf. Daha kuvvetli.

Ez'af insan fâni yurttan kendini akvâ bilir

Ez'af akvâ bâkıy kalmaz illâ Allah'tır kalan

akvâl:

1. akvâl:

Diğer 36

Mısra: 31

Sözler.

Ef'âl akvâl kılma yanlış

Yalvar sen Allah'a yalvar

a'la:

1. â'la:

Diğer 12

Mısra: 23

Daha iyi. Pek iyi. En yüksek. Ziyâde ve mürtefi olan.

Â'la ile ednâ şimdi bir olmuş

Â'lâ'dan ednâdan sen utandırma

2. â'lâ:

Diğer 328

Mısra: 19

Daha iyi. Pek iyi. En yüksek. Ziyâde ve mürtefi olan.

Â'lâ ile ednâ şimdi bir oldu

Bizi iman ile göçür yâ Rabbi

a'lâya geç:

1. a'lâya geçer:-er

Diğer 47

Mısra: 18

Kelime Tipi: -

En yüksek makama geçmek; yüce sadrazamlık makamına geçmek.

Mü'min olan tevekkülünden bâb açar

Bâtın kapısından a'lâya geçer

alda:

1. aldar:-r

Diğer 9

Mısra: 17

Kandırmak, aldatmak; kandırdı.

Racim şeytan nâsı dâima aldar

Tarık-ı cennet'ten insanı atar

'ale'l-hayyi'llezî lâ yemûtu':

1. 'ale'l-hayyi'llezî lâ yemûtu':-

Diğer 155

Mısra: 21

Kelime Tipi: Ayet

O diri ve baki (Furkan, 25/58).

Aç dilin sen dikkat eyle 'ale'l-hayyi'llezî lâ yemûtu' sırrına

Bu âyetten işaret var ol Nebî'nin rûhuna

alellahi fehuve hasbuh:

1. alellahi fehuve hasbuh:-

Diğer 258

Mısra: 23

Kelime Tipi: Ayet

Allah ona yeter (Talak, 65/3).

Alellahi fehuve hasbuh diyen Allah'a

İki şâhtan hem ihsâna gelmişem

âlem:

1. âlem:

Diğer 15

Mısra: 3

Kâinat, dünyâ l dünyadaki herkes ve her şey.

Bu âlem içinde mânen âlem var

Ol mânen âleminden haber mi aldın

2. âlemde:-de

Diğer 21

Mısra: 26

Dünyâ.

Dersimi almışım 'Elif'ten 'Mîm'den

Ol mânen âlemde mürşid yedinden

3. âlemde:-de

Diğer 29

Mısra: 15

Dünyâ.

Sefil sefil bu âlemde gezersin

Süflî baba oldun şimdi sen gönül

4. âlemde:-de

Diğer 34

Mısra: 2

Alem, dünya, cihan.

Bir gece firâştâ fehvâya vardım

Mânen bir âlemde kendimi buldum

5. âlemler:-ler

Diğer 46

Mısra: 23

Kâinat, dünyâ l dünyadaki herkes ve her şey.

Âlemler şâhından gayrıya uysa

Kaim leyli sıyâm nehâr olsa ne fayda

6. âlem:

Diğer 59

Mısra: 17

Dünyâ.

Sen sanma ki gönül bu âlem boştur

Cümlesinde her bir menâfî' vardır

7. âlem:

Diğer 84

Mısra: 21

Kâinat, dünyâ l dünyadaki herkes ve her şey.

Bir âlem içinde nice âlem var

Terk et de bu fânîyi gör ki neler var

8. âlem:

Diğer 84

Mısra: 21

Kâinat, dünyâ || dünyadaki herkes ve her

şey.

Bir âlem içinde nice âlem var

Terk et de bu fânîyi gör ki neler var

9. âleme:-e

Gazel 8

Mısra: 13

Kâinat, dünyâ || dünyadaki herkes ve her

şey.

Geç fenâdan er bekaya seyir kıl sen âleme

Hedm olunmuş sen görürsen hem yıkan Allah'ı

bul

âlemi al:

1. âlemi alur:-ur

Diğer 2

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Deyim**

Dünyaya yayılmak, istila etmek.

Bi'dat ü seyyie âlemi alur

Ağlar Gülmez heman meydana gelir

âlem-i rûhân:

1. âlem-i rûhânı:-ı

Diğer 15

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ruh âlemi, ruhlar âlemi.

Evliyâ ervâhı deverân eder

Âlem-i rûhânı bütün seyreder

âli:

1. âlîdir:-dir

Diğer 11

Mısra: 3

Yüksek, yüce, ulu.

Himmetin âlîdir kimden korhirsın

Bir kitap başla da yaz yavaş yavaş

2. âlî,:

Diğer 33

Mısra: 3

Yüce, ulu.

Derecesi âlî, bir aziz pîrdır

Getir nâmem getir himmeti getir

3. âlî:

Diğer 298

Mısra: 7

Hız. Ali.

Sıddık, Ömer, Osman, Âlî cem'olur

Oku Muhammed-i mevlüd-i zîşan

‘âli:

1. ‘âli:

Gazel 30

Mısra: 7

Yüce, ulu.

Kur'ân okursan ey deli mahşerde olasın ‘âli

Muhammed'e hem sevgili nûr Allah'a karîb ola

âli kıl:

1. âli kılmış:-mış

Diğer 323

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yüceltmek.

Makam-ı Hayyât'ı çok âli kılmış

Lâ-mekân şehrinin ravzına kurmuş

âli ol:

1. âli olma:-ma

Diğer 9

Mısra: 25

Kelime Tipi: -

Yücelmek, yükselmek.

Ağlar Baba dersinden âli olma

Kelam-ı tayyibi dilinden koma

2. âli oldu:-du

Diğer 24

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yücelmek, yükselmek.

Evvelâ ekl eyledi Âdem peder

Ol sebepten oldu âli muteber

âli ömer osman:

1. âli ömer osman:-

Diğer 60

Mısra: 51

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dört halifeden üçü olan Hz. Ali, Hz. Ömer,

Hz. Osman.

Âli Ömer Osman çevirmiş bile

Noktayı bilenler bulur Allah'ı

âlî-cenâb:

1. âlî-cenâb:

Diğer 169

Mısra: 5

İyilik sahibi, ahlâkı yüce olan; kadir ve kıymeti yüksek.

Sensin ancak âlî-cenâb

Edersen ger bana gazâb

âlicenâb:

1. âlicenâb:

Diğer 325

Mısra: 23

Kadir ve kıymeti yüksek.

Görmedim misli ve hoş âlicenâb

Ağlar Baba sana himmete geldi

‘âfîl eyle:

1. ‘âfîl eyleme:-me

Diğer 116

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Hasta etmek.

Meselu nûrihî âyet nûr-u kalbedir delil

Kıl münevver kalb-i kasrın eyleme aman ‘âfîl

alîm:

1. alîm:

Diğer 38

Mısra: 34

Çok bilen. Bilgisi ezeli ve ebedi olan,

Allah.

Sensin gafûr sensin Rahîm

Halimi bilürsün Alîm

allâh:

1. allah'ım:-ı, -m

Diğer 76

Mısra: 4

Her şeyin yaratıcısı olan tek ve mutlak varlık, Tanrı, Hudâ.

Bin bir adlı bir Sübhân'ım var benim

Bin bir adlı bir Allah'ım var benim

2. allah'ım:-ı, -m

Diğer 76

Mısra: 6

Her şeyin yaratıcısı olan tek ve mutlak varlık, Tanrı, Hudâ.

Gündüz bağındayım, gece dalında

Bin bir adlı Allah'ım var benim

3. allah'ım:-ı, -m

Diğer 76

Mısra: 11

Her şeyin yaratıcısı olan tek ve mutlak varlık, Tanrı, Hudâ.

Bin bir adlı Allah'ım var benim

Bin bir adlı bir Sübhân'ım var benim

4. allah'ım:-ı, -m

Diğer 76

Mısra: 16

Her şeyin yaratıcısı olan tek ve mutlak varlık, Tanrı, Hudâ.

İkinci kapının içinden geçtim

Bin bir adlı Allah'ım var benim

5. allah'ım:-ı, -m

Diğer 76

Mısra: 21

Her şeyin yaratıcısı olan tek ve mutlak varlık, Tanrı, Hudâ.

Bin bir adlı Allah'ım var benim

Bin bir adlı bir Sübhân'ım var benim

6. allah'ım:-ı, -m

Diğer 76

Mısra: 26

Her şeyin yaratıcısı olan tek ve mutlak varlık, Tanrı, Hudâ.

Bir kapı bağlarsa bin kapı açar

Bin bir adlı Allah'ım var benim

7. allah'ım:-ı, -m

Diğer 76

Mısra: 31

Her şeyin yaratıcısı olan tek ve mutlak varlık, Tanrı, Hudâ.

Bin bir adlı Allah'ım var benim

Bin bir adlı bir Sübhân'ım var benim

8. allah'ım:-ı, -m

Diğer 76

Mısra: 36

Her şeyin yaratıcısı olan tek ve mutlak varlık, Tanrı, Hudâ.

İki kanat ile ulyâda gezer

Bin bir adlı Allah'ım var benim

9. allah'ım:-ım

Diğer 83

Mısra: 8

Kâinata var olan her şeyi yaratan, koruyan, tek ve yüce varlık, Tanrı.

Ol Âdem pederden doğduğum zaman

Ol zaman tanıdım bir Allah'ım var

allah 'ıma şükür ol:

1. **allah 'ıma şükür olsun:-sun**

Diğer 88

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ıma şükür olsun, Allah'a şükür.

Vuslata enis olurum

Şükür olsun Allah 'ıma

allah râhı:

1. **allah râhına:-na**

Diğer 23

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah yolu.

Ben şimdi düşmüşem Allah râhına

Kıymeti bulunmaz malım var benim

allah rahmet et:

1. **allah rahmet etsin:-sin**

Diğer 47

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah rahmetiyle muamele etsin, Allah merhamet etsin.

Allah rahmet etsin ey ihvân baba

Azm-i râhın senin bu azîm bâba

allah ricâmı kabul et:

1. **allah ricâmı kabul et:-**

Diğer 97

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ım isteğimi kabul buyur.

Allah ricâmı kabul et

Kapında Ağlar'ı it et

allah sana yalvar:

1. **allah sana yalvarırım:-ır, -ım**

Diğer 89

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ım sana yalvarıyorum.

Kur'ân'dan hüccet alırım

Allah sana yalvarırım

2. **allah sana yalvarırım:-ır, -ım**

Diğer 89

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ım sana yalvarıyorum.

El bağl'up kapına geldim

Allah sana yalvarırım

3. **allah sana yalvarırım:-ır, -ım**

Diğer 89

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ım sana yalvarıyorum.

Hikmetinden rızkım verdin

Allah sana yalvarırım

4. **allah sana yalvarırım:-ır, -ım**

Diğer 89

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ım sana yalvarıyorum.

Kapında el bağlı kaldım

Allah sana yalvarırım

5. **allah sana yalvarırım:-ır, -ım**

Diğer 89

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ım sana yalvarıyorum.

Ve emme's-sâile dedin

Allah sana yalvarırım

6. **allah sana yalvarırım:-ır, -ım**

Diğer 89

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ım sana yalvarıyorum.

Gani bir şâh seni bildim

Allah sana yalvarırım

7. **allah sana yalvarırım:-ır, -ım**

Diğer 89

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ım sana yalvarıyorum.

Hikmetten isterim erzâk

Allah sana yalvarırım

8. **allah sana yalvarırım:-ır, -ım**

Diğer 89

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ım sana yalvarıyorum.

Senden gayrı ilâh yoktur

Allah sana yalvarırım

9. **allah sana yalvarırım:-ır, -ım**

Diğer 89

Mısra: 40

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ım sana yalvarıyorum.

Hikmet için ağla durma

Allah sana yalvarırım

allah u hâdî:

1. allah u hâdî:-

Mesnevi 1

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kullarımı doğru yola sevk eden.

Bize tevfik veren Allah u Hâdî

edüp himmet beni hoş dehşet aldı

allah'a gid:

1. allah'a gidiyorum:-(i)yor, -um

Diğer 20

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Allah'ın huzuruna varmak.

Ol çift ile gideceğim huzûra

Bu dert ile gidiyorum Allah'a

2. allah'a gidiyorum:-(i)yor, -um

Diğer 20

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Allah'ın huzuruna varmak.

Getirir doğru peygamber kurbuna

Bu dert ile gidiyorum Allah'a

3. allah'a gidiyorum:-(i)yor, -um

Diğer 20

Mısra: 20

Kelime Tipi: -

Allah'ın huzuruna varmak.

Hayy ile hayy olur mezkette bekler

Bu dert ile gidiyorum Allah'a

4. allah'a gidiyorum:-(i)yor, -um

Diğer 20

Mısra: 24

Kelime Tipi: -

Allah'ın huzuruna varmak.

Dergâh-ı dildârı müzeyyen kıldı

Bu dert ile gidiyorum Allah'a

5. allah'a gidiyorum:-(i)yor, -um

Diğer 20

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Allah'ın huzuruna varmak.

Bize bu dert geldi güller gülünden

Bu dert ile gidiyorum Allah'a

6. allah'a gidiyorum:-(i)yor, -um

Diğer 20

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Allah'ın huzuruna varmak.

Âşık er'görer ol mâşûkuna

Bu dert ile gidiyorum Allah'a

allah'a gid:

1. allah'a gidiyorum:-(i)yor, -um

Diğer 20

Mısra: 16

Kelime Tipi: -

Allah'ın huzuruna varmak.

Muhammed Nebî'nin gölünden geldi

Bu dert ile gidiyorum Allah'a

2. allah'a gidiyorum:-(i)yor, -um

Diğer 20

Mısra: 28

Kelime Tipi: -

Allah'ın huzuruna varmak.

Bir de İrşâdi kitâbın aşladı

Bu dert ile gidiyorum Allah'a

allah'ıma şükür ol:

1. allah'ıma şükür olsun:-sun

Diğer 88

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ıma şükür olsun, Allah'a şükür.

Ben ağlıyorum bir Hâd'a

Şükür olsun Allah'ıma

2. allah'ıma şükür olsun:-sun

Diğer 88

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ıma şükür olsun, Allah'a şükür.

İki zanâb hem kor kaçır

Şükür olsun Allah'ıma

3. allah'ıma şükür olsun:-sun

Diğer 88

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ıma şükür olsun, Allah'a şükür.

Halk ile ülfet eylemez

Şükür olsun Allah'ıma

4. **allah'ıma şükür olsun:-sun**

Diğer 88

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ıma şükür olsun, Allah'a şükür.

Bize sünnet ondan kaldı

Şükür olsun Allah'ıma

5. **allah'ıma şükür olsun:-sun**

Diğer 88

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ıma şükür olsun, Allah'a şükür.

Bizi sevmiş Ganî mutlak

Şükür olsun Allah'ıma

6. **allah'ıma şükür olsun:-sun**

Diğer 88

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ıma şükür olsun, Allah'a şükür.

Ağlıyorum Allah sana

Şükür olsun Allah'ıma

allah'ıma şükür ol:

1. **allah'ıma şükür olsun:-sun**

Diğer 88

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ıma şükür olsun, Allah'a şükür.

Allah beni ağlatıyor

Şükür olsun Allah'ıma

2. **allah'ıma şükür olsun:-sun**

Diğer 88

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ıma şükür olsun, Allah'a şükür.

Bu nâs beni ta'n ediyor

Şükür olsun Allah'ıma

allah'ın aşk:

1. **allah'ın aşkına:-ı, -na**

Diğer 6

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Deyim**

Allah'ın seversen.

Bu dünyâdan muhabbeti sen kaldır

Allah'ın aşkına vücudun yandır

allah'tan gümân kes:

1. **allah'tan gümân kesilmez:-il, -mez**

Diğer 281

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Atasözü**

Allah'tan ümit kesilmez. İyileşebilir anlamında iyi dilek sözü. Türk Atasözleri Sözlüğü, 2002, s. 58.

Allah'tan elbette kesilmez gümân

Ağlar Baba cürmü sen sende ara

allah'tan kork:

1. **allah'tan kork:-**

Diğer 30

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Deyim**

Yapma, utan, yazıktır. TDK (2023). Türkçe Sözlük.

Bülbül gibi ağlayıp figan etmirsin

Kork Allah'tan gönül sen kork Allah'tan

2. **allah'tan kork:-**

Diğer 30

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Deyim**

Yapma, utan, yazıktır. TDK (2023). Türkçe Sözlük.

Kork Allah'tan kork da yuvanı tanı

Ömrünü geçirme dünyada fâni

3. **allah'tan kork:-**

Diğer 30

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Deyim**

Yapma, utan, yazıktır. TDK (2023). Türkçe Sözlük.

Cehenneme korlar bu güzel cânı

Kork Allah'tan gönül sen kork Allah'tan

4. **allah'tan kork:-**

Diğer 30

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Deyim**

Yapma, utan, yazıktır. TDK (2023). Türkçe Sözlük.

Gündüz dünya ile çok meşgul olma

Kork Allah'tan gönül sen kork Allah'tan

5. **allah'tan kork:-**

Diğer 30

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Deyim**

Yapma, utan, yazıktır. TDK (2023). Türkçe Sözlük.

Muammâyı yerde gezen mûrdan al

Kork Allah'tan gönül sen kork Allah'tan

6. **allah'tan kork:-**

Diğer 30

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Deyim**

Yapma, utan, yazıktır. TDK (2023). Türkçe

Sözlük.

Leyl ü nehâr durma ağla kıl amân

Kork Allah'tan gönül sen kork Allah'tan

7. **allah'tan kork:-**

Diğer 30

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Deyim**

Yapma, utan, yazıktır. TDK (2023). Türkçe

Sözlük.

Ölüp gidenlerden hisse alsana

Kork Allah'tan gönül sen kork Allah'tan

8. **allah'tan kork:-**

Diğer 30

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Deyim**

Yapma, utan, yazıktır. TDK (2023). Türkçe

Sözlük.

Çok kelâm çok uyku boş eder seni

Kork Allah'tan gönül sen kork Allah'tan

9. **allah'tan kork:-**

Diğer 30

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Deyim**

Yapma, utan, yazıktır. TDK (2023). Türkçe

Sözlük.

Bu üç ile şeytan kula bulur yol

Kork Allah'tan gönül sen kork Allah'tan

10. **allah'tan kork:-**

Diğer 30

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Deyim**

Yapma, utan, yazıktır. TDK (2023). Türkçe

Sözlük.

Korkmayan nefisi zincir mi eyler

Kork Allah'tan gönül sen kork Allah'tan.

allah'tan kork:

1. **allah'tan kork:-**

Diğer 30

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Deyim**

Yapma, utan, yazıktır. TDK (2023). Türkçe

Sözlük.

Neden gelip şakılayıp gülürsin

Kork Allah'tan gönül sen kork Allah'tan

allahü ekber:

1. **allahü ekber:-**

Diğer 58

Mısra: 110

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah büyüktür.

Ol Cebrâil melek ta'zim eyledi

İki defa Allahü Ekber dedi

allahu ekber ve lillâhi'l hamd:

1. **allahu ekber ve lillâhi'l hamd:-**

Diğer 58

Mısra: 114

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah her şeyden yücedir, Allah her şeyden

yücedir. Allah'tan başka ilâh yoktur.

Allah İsmâil'e hoş nutuk verdi

Allahu ekber ve lillâhi'l hamd dedi

allah-u hâdî:

1. **allah-u hâdî:-**

Diğer 5

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hidayet eden Allah.

Înâyet eyledi Allah-u Hâdî

İki tek mürşidi dil gözüm gördü

2. **allah-u hâdî:-**

Diğer 22

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hidayet eden Allah.

Înâyet eyledi Allah-u Hâdî

Bu nesilde nice zâtlar ağladı

allahu latîfun biibâdihi yezuku:

1. **allahu latîfun biibâdihi yezuku:-**

Diğer 38

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah, kullarına Lâtîf'tir (lütüfkâr).

Dilediği kimseyi rızıklandırır. Ve O, Kaviyy'dir (kuvvetli), Azîz'dir (yüce ve şerefli). (Şûra, 42/19).

Allahu latîfun biibâdihi yezuku 'iken

Hem kudretin bâhir iken

allahu's-samed:

1. allahu's-samed:-

Diğer 216

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Ayet**

"Allah eksiksiz, Samed'dir." İhlâs Sûresi 2.

âyet.

Misli yok lâ şerik Allahu's-samed

Nûn'a kâf'a sebep kıldı bir ehad

al lebleri şeker suyundan tatlı:

1. al lebleri şeker suyundan tatlı:

Diğer 339

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Argo**

Kırmızı dudakları şeker suyundan tatlı.

Dili tepreşiyor 'andelib sesi

Al lebleri şeker suyundan tatlı

altun:

1. altun:

Diğer 10

Mısra: 10

Altın.

Bu çarkın kütüğü fizza-i hastan

Perleri düzülmüş altun nuhastan

2. altun:

Diğer 34

Mısra: 7

Altın.

Altun heli ile yazmışlar gördüm

Seyrettim yazının i'râbı tek tek

al pullu memeler ak baldan tatlı:

1. al pullu memeler ak baldan tatlı:

Diğer 339

Mısra: 12

kelime Tipi: Argo

Al pullu memeler ak baldan tatlı.

Memeleri enver parlıyor mir'ât

Al pullu memeler ak baldan tatlı

alvalaş:

1. alvalaşmış:-miş

Diğer 323

Mısra: 6

Alevlenmek.

'Kevkebüm düriyyün' müzeyyen köşkler

Misbâh alvalaşmış şeb-çırağ nûrlar

2. alvalaşmış:-miş

Diğer 324

Mısra: 22

Alevlenmek.

Yekâdu zeytuhâ dühnünü içmiş

Gönül alvalaşmış nûr şecer bitmiş

3. alvalaşmış:-miş

Diğer 338

Mısra: 6

Alevlenmek.

Kişveri lahûri murğî dil bağı

Misbâh alvalaşmış misli Tur Dâğı

amâ:

1. âmâ:

Diğer 199

Mısra: 12

Kör.

Dareyinde olan kisb-ü kârını

Çeşmi âmâ fakir ben beni buldum

'âmâl-i seyyie:

1. 'âmâl-i seyyiesiyle:-si, -(y)le

Diğer 107

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kötü amel.

'Âmâl-i seyyiesiyle nârda mahpus mücrimûn

Ancak ashâb-ı yemindir fevz ile necât bulan

amân:

1. aman:

Diğer 4

Mısra: 19

Dikkat çekme, tembih, uyarı.

Bu dert sana dermân sen aman korkma

Allah vermiş sana güzel hâlin var

2. aman:

Diğer 41

Mısra: 1

Dikkat çekme, tembih, uyarı.

Gel ey zü'l-fuâd aman uyuma

Dil şehrine gelir dildâr uyuma

3. aman:

Diğer 116

Mısra: 2

Korku, endişe, kaygı.

Meselu nûrihi âyet nûr-u kalbedir delil

Kıl münevver kalb-i kasrın eyleme aman 'âlîl

4. aman:

Diğer 251

Mısra: 3

Yardım istenildiğini anlatan söz, imdat.

Şahin pençesinden kim bulur aman

Yevmen turcüne görer yârini

amân allah:

1. aman allah'ım:-ım

Diğer 7

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Yardım et Allah'ım.

Ol meyveden hikmet kalbe dolacak

Tezden nasip eyle aman Allah'ım

2. amân allah'ım:-ım

Diğer 7

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Yardım et Allah'ım.

Keştiye binmemiş alamam anı

Tezden nasip eyle amân Allah'ım

3. amân allah'ım:-ım

Diğer 7

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Yardım et Allah'ım.

Aslını sorarsan hem bân ilmi

Tezden nasip eyle amân Allah'ım

4. amân allah'ım:-ım

Diğer 7

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Yardım et Allah'ım.

Tecellî şehrinden feyzi gelecek

Tezden nasip eyle amân Allah'ım

5. amân allah'ım:-ım

Diğer 7

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Yardım et Allah'ım.

Yâre kavuşması çok uzak yoldur

Tezden nasip eyle amân Allah'ım

6. aman allah'ım:-ım

Diğer 7

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Yardım et Allah'ım.

Hikmet şarâbından bir şerbet içir

Tezden nasip eyle aman Allah'ım

7. amân allah'ım:-ı, -m

Diğer 7

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Yardım et Allah'ım.

Hâlâ vaktine var ruhsatı gözlir

Tezden nasip eyle amân Allah'ım

8. aman allah'ım:-ım

Diğer 8

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Yardım et Allah'ım.

Kalbin perdeleri heman ref' olur

Dermânı sendendir aman Allah'ım

9. aman allah'ım:-ım

Diğer 8

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Yardım et Allah'ım.

Doğru Muhammed bahrinden gelir

Dermânı sendendir aman Allah'ım

10. aman allah:-

Diğer 31

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Yardım et Allah'ım, yardım et beni

utandırma.

Aman Allah sana bir ricâm vardır

Murâdım vermeden çağırma beni

aman allah aman:

1. aman allah aman:-

Diğer 10

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Yardım et Allah yardım et.

Perlerin kavîdir durmadan korkma

Aman Allah aman çarkımı çevir

2. aman allah aman:-

Diğer 10

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Yardım et Allah yardım et.

Benden sonra gitsin hâle bir zemân

Aman Allah aman çarkımı çevir

3. aman allah aman:-

Diğer 10

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Yardım et Allah yardım et.

Mizâbı kurulmuş yâkût-u hastan

Aman Allah aman çarkımı çevir

4. aman allah aman:-

Diğer 10

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Yardım et Allah yardım et.

Andan evvel kurdu hem Âdem Safî

Aman Allah aman çarkımı çevir

5. aman allah aman:-

Diğer 10

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Yardım et Allah yardım et.

Şimdi çevirenler çok nâdir kaldı

Aman Allah aman çarkımı çevir

6. aman allah aman:-

Diğer 10

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Yardım et Allah yardım et.

Bir kudret su ile dönüyor hâlâ

Aman Allah aman çarkımı çevir

7. aman allah aman:-

Diğer 10

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Yardım et Allah yardım et.

Dünyâ çarkı güzel güzel dönüyor

Aman Allah aman çarkımı çevir

8. aman allah aman:-

Diğer 10

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Yardım et Allah yardım et.

Ol zaman bu dünya hemen yıkılır

Aman Allah aman çarkımı çevir

9. aman allah aman:-

Diğer 10

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Yardım et Allah yardım et.

Kalb-i kasrın eder dünyadan hâlî

Aman Allah aman çarkımı çevir

10. aman allah aman:-

Gazel 10

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Yardım et Allah yardım et.

Perlerin kavîdir durmadan korkma

Aman Allah aman çarkımı çevir

aman allah aman sen utan:

1. aman allah aman sen utandırma:-*dl, -r, -ma*

Diğer 12

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Yardım et Allah'ım, yardım et beni

utandırma.

Ol su ile utanırım ben hâlâ

Aman Allah aman sen utandırma

amân amân yâ rab:

1. amân amân yâ rabbi:-*bi*

Diğer 2

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Aman Allah'ım imdat eyle Rabb'im.

Ol sebepten kitâbı noksan kalır

İtmâm eyle amân amân yâ Rabbi

aman bul:

1. aman bulur:-*ur*

Diğer 256

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Deyim**

Kurtulmak, imdat dilemek, bağışlanmak.

Mevt-i zâikadan kim bulur aman

Bir dert gelir sana bulunmaz dermân

2. aman bulur:-*ur*

Diğer 344

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Deyim**

Kurtulmak.

Sayd-ı şâh elinden kim bulur aman

Âşiyândan uçup rıdvâna göçtü

aman eyle:

1. aman eyle:-

Diğer 121

Mısra: 34

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yardım eylemek.

Ağlar Baba ağla sadrın et mişkât

Kalbin eyle aman zücâc-ü mir'at

amân kıl:

1. amân kıl:-

Diğer 30

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

Yardım istemek. imdat dilemek.

Leyl ü nehâr durma ağla kıl amân

Kork Allah'tan gönül sen kork Allah'tan

aman ver:

1. aman vermez:-me, -z

Gazel 6

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Fırsat vermek, imkan vermek, vakit vermek,

rahat bırakmak.

Duâ eylediğim mene

Vermez aman dermânıyam

amân yâ rab:

1. amân yâ rabbi:-bi

Diğer 2

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Aman Allah'ım, imdat eyle Rabb'im.

Ol gül teker teker zevâl bulacak

Gülünü nasib et amân yâ Rabbi

aman yâ rab girdigâr:

1. aman yâ rab girdigâr:-

Diğer 168

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Yardım et Allah'ım.

El aman yâ Rab Girdigâr

Lûtf eyle açırver yolum

aman yâ rabb:

1. aman yâ rabbi:-i

Diğer 28

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Aman Allah'ım, imdat eyle Rabb'im.

Ol gülün şâhına enîs olsana

Ol şâhı enîs et aman yâ Rabbi

2. aman yâ rabbi:-i

Diğer 28

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Aman Allah'ım, imdat eyle Rabb'im.

Enîsi bulasın dâr-ı bekada

Enîs gönder bize aman yâ Rabbi

amân yâ rabbi:

1. amân yâ rabbi:-

Diğer 2

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Aman Allah'ım, imdat eyle Rabb'im.

Gülü soldurmadan sinine gider

Ol gülü soldurma amân yâ Rabbi

'amel:

1. 'amel:

Diğer 122

Mısra: 3

1. İş, fîl, kâr: amel-i sâlih. 2. İş işleme:

sa'y ü amel. amelen işçe, amelce.

Kalb-i İmân tıyb kelâmdır ref 'eder sâlih 'amel

Nûr zücâc misbâh diler sen oku kalb-i imânı

'amel et:

1. 'amel et:-

Diğer 341

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Allah'ın rızası doğrultusunda hareket

etmek; ibadet etmek.

'İlm ile 'amel et yolundan şaşma

Mahlûku Hudâ'ya 'ibretsiz bakma

'amel-i sâlih:

1. 'amel-i sâlihi:-i

Diğer 172

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

İyi, hayırlı amel.

Bak Kur'ân'ında delil var kalpte nûr şecer biter

'Amel-i sâlihi yani ol şeceri ref'eder

amel-sâlih:

1. amel-sâlih:-

Diğer 22

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

İyi, güzel, faydalı, sevaba ve Allah'ın

rızasına sebep olacak, haram sınırına

girmeksizin kişinin iman, iyi bir niyet ve ihlâs ile

yapmış olduğu davranışlar.

Def'a nidâ eder firâşım yoktur

Amel-sâlih edin firâşız oldur

amentü:

1. âmentü:

Diğer 57

Mısra: 26

İman ettim.

Allah'ın hükmüne Nebî ermedi
Her ne buyurduysa âmentü dedi

amentü-billah:

1. amentü-billah'ın:-ın

Diğer 218

Mısra: 2

İnandım.

Şâhım bizden bir nişâne sorarsan
Amentü-billah'ın demhânesiyem

amentübillah:

1. amentübillah:

Diğer 198

Mısra: 7

İnandım.

Şehâdet bâbımız amentübillah
Bu irfânhaneye siz safâ geldiz

'amenüttekillâhe:

1. 'amenüttekillâhe:-

Diğer 158

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Ayet**

İman edin, Allah'tan korkun (Âli İmran,

3/102).

'Amenüttekillâhe okudum

Allah'ım Hû Mevlâm Hû

'amîk:

1. 'amîk:

Diğer 69

Mısra: 25

Derin.

Kervanımız varır 'amîk bahrine
Nûh gemisi lâzım ala fevkine

2. 'amîk:

Diğer 115

Mısra: 27

Derin.

'Amîk denizinde limandan sürdün
Serkaptansı n belli nişanı hocâm

3. 'amîk:

Diğer 143

Mısra: 10

Derin.

Ve'd-duhâ sırrından hikmet alanlar
Keşti yapup 'amîk bahre salanlar

4. 'amîk:

Diğer 302

Mısra: 13

Derin.

Keştiyi bıraktık 'amîk bahrine
Şükür liman bulup çıktı zemîne

5. 'amîk:

Diğer 326

Mısra: 7

Derin.

Bîşümâr keştiler 'amîk bahrinde
Zevrâki mim gemisi Mim kendi Mim

6. 'amîk:

Diğer 331

Mısra: 3

Derin.

Gaflet ile daldın 'amîk bahrine
Ya keşti ya zevrak binmemiş olmaz

7. 'amîk:

Diğer 331

Mısra: 18

Derin.

Nişângâh hurşidi yakar cüsseyi
Biner gemi geçer 'amîk deryâyı

8. 'amîk:

Gazel 25

Mısra: 3

Derin.

Ol fercâmdan hâsıl olur zamîrgâhda 'amîk şehri
Ol şehrin pâdişâhını bulan gelsün bu meydâna

amîk:

1. amîk:

Diğer 20

Mısra: 9

Derin.

Bu dert beni koymaz amîk bahrine
Keşti olur yine alır fevkine

2. amîk:

Diğer 305

Mısra: 3

Derin.

Bin keştiye durma amîk bahrinde
Zevrakın yanaştı ayık ol ayık

âmîn di:

1. âmîn diyin:-(y)in

Diğer 264

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

"Öyle olsun, Allah kabul etsin"

anlamlarında, duaların arasında ve sonunda kullanılan bir söz.

Allah bizi güzel gezdir

Sofra ehli âmîn diyin

2. âmîn diyin:-(y)in

Diğer 264

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

"Öyle olsun, Allah kabul etsin"

anlamlarında, duaların arasında ve sonunda kullanılan bir söz.

Helâlinden taâm yedir

Sofra ehli âmîn diyin

3. âmîn diyin:-(y)in

Diğer 264

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

"Öyle olsun, Allah kabul etsin"

anlamlarında, duaların arasında ve sonunda kullanılan bir söz.

Zühretü'r-riyâz dan girek

Sofra ehli âmîn diyin

4. âmîn diyin:-(y)in

Diğer 264

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

"Öyle olsun, Allah kabul etsin"

anlamlarında, duaların arasında ve sonunda kullanılan bir söz.

Şerr-i zâlimden kurtulsun

Sofra ehli âmîn diyin

5. âmîn diyin:-(y)in

Diğer 264

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

"Öyle olsun, Allah kabul etsin"

anlamlarında, duaların arasında ve sonunda kullanılan bir söz.

Sofrasını hem dâim et

Sofra ehli âmîn diyin

6. âmîn diyin:-(y)in

Diğer 264

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

"Öyle olsun, Allah kabul etsin"

anlamlarında, duaların arasında ve sonunda kullanılan bir söz.

Evlatları ilm ü şeref

Sofra ehli âmîn diyin

7. âmîn diyin:-(y)in

Diğer 264

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

"Öyle olsun, Allah kabul etsin"

anlamlarında, duaların arasında ve sonunda kullanılan bir söz.

Refref ile pervâz edek

Sofra ehli âmîn diyin

8. âmîn diyin:-(y)in

Diğer 264

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

"Öyle olsun, Allah kabul etsin"

anlamlarında, duaların arasında ve sonunda kullanılan bir söz.

Ru'yetini nasîb etsin

Sofra ehli âmîn diyin

9. âmîn diyin:-(y)in

Diğer 264

Mısra: 40

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

"Öyle olsun, Allah kabul etsin"

anlamlarında, duaların arasında ve sonunda kullanılan bir söz.

Muhammed kılsın şefâat

Sofra ehli âmîn diyin

10. âmîn diyin:-(y)in

Diğer 264

Mısra: 44

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

"Öyle olsun, Allah kabul etsin"

anlamlarında, duaların arasında ve sonunda kullanılan bir söz.

İtirâfı kabul oldu

Sofra ehli âmîn diyin

âmir et:

1. âmir ettin:-ti, -n

Diğer 97

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sorumlu etmek, amir etmek.

Hamd ederim yâ Rab sana nefse beni âmir ettin
Sen Kahrâ'ım sen Sübhân'ım

amme:

1. ammenin:-nin

Diğer 53

Mısra: 6

Halk, herkes.

Kâffe-i âlemi sen görücüsün
Ammenin rızkını sen vericisin

amme-i cevher:

1. amme-i cevherden:-de, -n

Diğer 74

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Tüm mücevher. II Allah (cc).

Ol gemiye binen rahmeti bulur
Amme-i cevherden himmeti alır

amme-i cihân:

1. amme-i cihâna:-a

Diğer 37

Mısra: 46

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dünyadaki herkes, bütün dünya.

Kâffe-i mânâdan 'illâ' âridir
Amme-i cihâna Hakk-ı tanıtır

amme-i insan:

1. amme-i insan:-

Diğer 64

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Bütün insan, herkes.

Fermânın yazıldı gül ağacından
Sanma ki sade sen amme-i insan

ânâe'l-leyli:

1. ânâe'l-leyli'de:-de

Diğer 55

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Ayet**

Onların (Kitap ehlinin) hepsi bir değildir.

*Kitap ehli içinde, gece saatlerinde ayakta
duran, secdeye kapanarak Allah'ın âyetlerini
okuyan bir topluluk da vardır (Ali imran,
3/113).*

Zâten âşık olan bülbüle benzer

Ânâe'l-leyli'de yarini gözler

2. ânâe'l-leyli'de:-de

Diğer 85

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Ayet**

Onların (Kitap ehlinin) hepsi bir değildir.

*Kitap ehli içinde, gece saatlerinde ayakta
duran, secdeye kapanarak Allah'ın âyetlerini
okuyan bir topluluk da vardır (Ali imran,
3/113).*

Soy varlık kürkünü giyin bir aba

Ânâe'l-leyli'de illâ Allah de

'anâsır:

1. 'anâsır:

Diğer 160

Mısra: 17

Dört unsur (toprak, hava, su, ateş).

Dört 'anâsır 'izâm bir türâb olur

Yedi eşref nücûm cân ile varır

2. 'anâsır:

Diğer 190

Mısra: 1

Dört unsur (toprak, hava, su, ateş).

Erba'u 'anâsır bütün emlâke

Kün demeden evvel ne halk eyledi

anber:

1. anber:

Diğer 231

Mısra: 7

Güzel koku.

İç zümregâh 'ûd ü anber âbını

Bezet kasr-ı kalbin Allah'ı gözet

anda:

1. anda:

Diğer 269

Mısra: 22

Orada.

Sır şehristâna girsene
Anda ki şâhı görsene

2. anda:

Diğer 280

Mısra: 22

Orada.

İkra kitâbeke nidâ olunur
Ayrılın mücrimler anda buyrulur

andan:

1. andan:

Diğer 184

Mısra: 7

Ondan.

Doğdu bir kız andan nikâhın kıydı
Havva'dan tev'emin eyledi çift çift

2. andan:

Diğer 236

Mısra: 4

Ondan.

Gülistan şehrinin şâhın görececek
Andan sorup haber alabilir mi

3. andan:

Diğer 290

Mısra: 14

Ondan.

Muhammed-i zîşân bekledi vahdet
Andan bize kaldı erkân u adet

andelib:

1. andelib:

Diğer 95

Mısra: 3

Bülbül.

Andelib gonca-gül için âh çekip ister meded
Gonca-gül bağına mahrem olduğun bilmez
miyem

2. andelib:

Diğer 95

Mısra: 11

Bülbül l yakın dost, sırdaş.

Gül-i vahdet üzerinde dilin oldu andelib
Nûr hicâb'î gül dalından geldiğin bilmezmiyem

3. andelibin:-in

Diğer 251

Mısra: 19

Bülbül II Aşık.

Andelibin güle sitemi nâzdır
Seyreder lâlede 'anka şâhını

4. andelibden:-de, -n

Diğer 274

Mısra: 14

Bülbül l yakın dost, sırdaş.

Şimdi bülbül murğî fîğanı kurdu
Gülzâr andelibden emâna geldi

5. andelib:

Diğer 292

Mısra: 11

Bülbül.

Andelib lâlede âşîyan yaptı
Uçan kuşlar bülbül murğî Allah der

'andelib:

1. 'andelib:

Diğer 257

Mısra: 7

Bülbül II aşık.

Teşbihisin 'andelib murğî bülbüle
Rûz ü şeb ötmenin sırası geldi

2. 'andelib:

Diğer 278

Mısra: 7

Bülbül II aşık.

'Andelib gül-zârdan olur irak
Elvanı nukuşu cennet gül şâhı

3. 'andelib:

Diğer 309

Mısra: 23

Bülbül.

'Andelib murğîler bütün ağlaşır
Ağlar Baba rahmet geldi bu gece

4. 'andelib:

Diğer 339

Mısra: 7

Bülbül.

Dili tepreşiyor 'andelib sesi
Al lebleri şeker suyundan tatlı

5. 'andelib:

Diğer 344

Mısra: 20

Bülbül.

Dolstun Zîver gibi göçersin sine
'Andelib murğî veş bülbülün göçtü

andelib murğ:

1. andelib murğ:-i

Diğer 204

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bülbül kuşu.

Açılmış menemşe nevrete bağı

Daldan dala atlır andelib murğı

'andelib-i îlâh:

1. 'andelib-i îlâhım:-ı, -m

Diğer 137

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Allah'ın bülbülü, yaratıcının bülbülü.

Ben 'andelib-i îlâhım mezket banadır

Şöhret de sanadır

'andelib-veş:

1. 'andelib-veş:

Gazel 24

Mısra: 7

Bülbül gibi.

Dalma dehre kalma hâbda 'andelib-veş aç perin
güle

İnme hârdan gül açılır gözle gül-zâr gecelerde

'andelip:

1. 'andelip:

Diğer 255

Mısra: 7

Bülbül.

'Andelip goncadan her an ayrılmaz

Gülşân nârı içre yanıyord bülbül

2. 'andelip:

Diğer 322

Mısra: 3

Bülbül.

Ötüyor 'andelip murğı bülbülü

Murğı dil gülünden siz safâ geldiz

3. 'andelip:

Diğer 330

Mısra: 32

Bülbül.

Gedâ Ağlar Baba gülün solmadı

'Andelip murğ-i bülbüller ağladı

4. 'andelip:

Diğer 338

Mısra: 14

Bülbül.

Bahçeyi lâ-civâr Muhammed ili

Şebnemi golnca gül 'andelip bağı

andelip:

1. andelipsin:-sin

Diğer 66

Mısra: 1

Bülbül.

Andelipsin gonca gülin bağında

Leyl ü nehâr gül dalında ötsene

2. andelip:

Diğer 133

Mısra: 9

Bülbül.

Ol şâhın 'aşkı elinden andelip konu güle

Rûz ü şeb yalvarır ağlar illâ ki gonca güle

3. andelip:

Diğer 215

Mısra: 29

Bülbül.

Tepreşir dil çeşmi andelip sesi

Mihrâb cânibinde kubbe kürsüsü

4. andelipten:-te, -n

Diğer 239

Mısra: 23

Bülbül.

Lâle andelipten eder el-aman

Hikmet ru'yet olur has gecelerde

anı:

1. anı:-n, -ı

Diğer 4

Mısra: 31

"O" İşaret zamiri. II Rüzgâr.

Rüzgâr dağdan esse anı kim eğler

Kalbine esiyor bir rüzgârın var

2. anı:

Diğer 260

Mısra: 30

Onu.

Ya'kûb Yûsuf gülü cânından sevdi

Kardaşlarla anı kuyuya attı

anıñ:

1. anın:

Diğer 2

Mısra: 29

Onun.

Anın devri külli âhir olacak
Mezburu sen mahrûm koyma yâ Rabbi

2. anın:

Diğer 103

Mısra: 44

Onun.

Bî-mekândan şemsi alır köküne kuvvet verir
Kökü üçtür anın amma dalları bin bir olur

3. anın:

Diğer 121

Mısra: 3

Onun.

Belki anın kalbi misbah-ı câmdır
Câmını kırıp cânâna dokunma

4. anın:

Diğer 121

Mısra: 19

Onun.

Dallarına anın lâ-mekân erer
Lâ-mekân şehri dalına dokunma

5. ânın:

Diğer 141

Mısra: 14

Onun.

Sanmanız ki laftır vücûdu vardır
Nûrdan ânın güzel cüssesi vardır

anıñ'çün:

1. anın'çün:

Diğer 15

Mısra: 21

Bu sebepten dolayı, bu nedenle.

Anın'çün evliyâ gözünü örter
Hicâp perdeleri kalbinden gider

2. anın'çün:

Diğer 143

Mısra: 6

Bu sebepten dolayı, bu nedenle.

E'd-dünyâ mezra'a buyurdu sultân
Anın'çün bu köyde kurdum hem vatan

anka kuşu:

1. anka kuşu:-

Diğer 204

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp ifade**

Kaf dağında bulunduğu inanılan, ismi olup cismi olmayan efsanevi kuş, zümrüdüanka, simurg.

Girmez aşiyâna anka yâd kuşu
Girmedim ben ona gireni gördüm

ankebût:

1. ankebuta:-a

Diğer 319

Mısra: 19

Örümcek.

Ankebuta kanum emzir
Tek bulayım Allah seni

2. ankebûtuyam:-u, -(y)um

Gazel 6

Mısra: 16

Örümcek.

Gökyüzünde tel örerim
Melekler ankebûtuyam

anla:

1. anlagıl:-ğıl

Gazel 8

Mısra: 3

Sezip kavramak, akıl erdirmek, hissetmek, tahkik etmek, bilmek.
Kevkeb ü şemse bakıp da anlagıl sen bir rumûz
Cümle mahlûk-ı Hudâ'dan ara kendin ednâ bul

anlar:

1. anlar:

Diğer 260

Mısra: 16

T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

Tuyûr ecnâs alıp Cûdî'ye konu
Anlar kurtulmadı mevtin elinden

ansızın:

1. ansızın:

Diğer 29

Mısra: 7

Birdenbire, aniden.

Al-yeşil mihrâba ansızın girdin
Gülşan bahçesinde öttün ey gönül

âr:

1. ârımı:-ım, -ı

Diğer 283

Mısra: 3

Utanma duygusu, çekinme.

Aşk bâbında yitirmişem ârımı

Aşk ocağı Muhammed'e yanmışam

ar et:

1. ar etme:-me

Diğer 251

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Utanmak.

Ağlar Baba gülde eyle âh uz zâr

Lâle sümbül bâğda ağla etme ar

arabî:

1. arabî:

Diğer 45

Mısra: 18

Arapça.

Sübhân defterinden aldık kârımız

Arabî Farsîyi okur dilimiz

2. arabî:

Diğer 65

Mısra: 13

Arapça.

Arabî Farsî dersini bilenler

Keştiye binip de bahre girenler

arak:

1. araktan:-ta, -n

Diğer 81

Mısra: 13

Ter II sevgilinin yanağından süzülen ter.

Ol araktan ervâh ünvânı buldu

Hicâb-ı kudrete ruhu cem etti

2. araktan:-ta, -n

Diğer 83

Mısra: 15

Ter II sevgilinin yanağından süzülen ter.

Bir damla araktan biz halka olduk

Ol zaman bildim ki bir Hallâk'ım var

ar'ar:

1. ar'ar-ı:-ı

Diğer 103

Mısra: 25

Dikenli ardıç ağacı.

Ar'ar-ı veş dalları ta Arş u Ferş-i boyladı

Efnâ olmaz semeresi uhrâda temrini bul

arayıp bul:

1. arayıp bulunda:-un, -da

Diğer 45

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Deyim**

İstedğini arayıp bulmak, elde etmek.

Ol âlemde olur birisi bülbül

Arayıp bulunda diyin âşıklar

ârî:

1. ârî:

Diğer 261

Mısra: 22

(Bir şeyden) Kurtulmuş, soyunmuş olan,

temiz, mukaddes.

Murğî diller bu ayda sadâ verdi

Mü'mini kir günâhtan ârî kıldı

ârî et:

1. ârî et:-

Diğer 121

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Pak olmak, temiz olmak.

Muntazır ol emre kalbin et ârî

Tut ol emri sen nâdâna dokunma

ârif:

1. ârif:-ti, -r

Diğer 33

Mısra: 9

Ârif, bilge kişi.

Âriftir dersini irfândan alır

Fercâmın âbından kadeh doldurur

2. ârif:

Diğer 285

Mısra: 1

Ârif, bilge kişi.

Hocam ârif irfân izini bulduk

Dürr-i yektâ şimşir gevherimiz var

ârif ol:

1. ârif olan:-an

Diğer 34

Mısra: 67

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bilgi ve marifet sahibi olmak, irfan sahibi olmak.

Ârif olan anlar ol gizli hâlin

Seyrettim hâlimi geliyor tek tek

arif-i billâh:

1. arif-i billâha:-a

Diğer 239

Mısra: 21

Kelime Tipi: -

Herşeyin sırrını bilen.

Arif-i billâha öğretir erkân

Dil zübân neşreder esrâr-ı Kur'ân

ârif-i-bi-llah:

1. ârif-i-bi-llah'tan:-ta, -n

Diğer 210

Mısra: 9

Veli, ermiş.

Ârif-i-bi-llah'tan öğrendim erkân

Eyledim cânımı yoluna kurban

‘ârifler:

1. ‘ârifler:

Diğer 209

Mısra: 13

Bilge kişi, irfan sahibi.

Sulehâ zâhidler zübde ‘ârifler

Ezel defterinden haber verdiler

arrâf:

1. arrâfîler:-î, -ler

Diğer 166

Mısra: 10

Gâipten haber veren kimse.

Nûr şecerden sunar ‘aşkın bâdesin

Dersi arrâfîler bulur Mevlâsın

arrafe:

1. arrafe'ye:-ye

Diğer 48

Mısra: 30

Müneccim, falcı, bilgi veren.

Fevz ile felâha eren

Arrafe'ye mazhar olan

arş:

1. arş'ın:-ı, -n

Diğer 64

Mısra: 10

Gökyüzü || Hakikat.

Nâle kıldın gönül dostun bağında

Hattına ulaştın Arş'ın fevkinde

2. arş'tan:-ta, -n

Diğer 70

Mısra: 7

Gökyüzü.

Allah'tan mı aldı Arş'tan mı aldı

Ne surette aldı geldi Cibrâil

3. arş'ı:-ı

Diğer 91

Mısra: 37

Gök, gökyüzü; dokuzuncu gök, islâm inancına göre göğün en yüksek katı.

Gözleri hunidir Arş'ı seyrederek

Ru'yetini dil zübânı vâsfeder

4. arş'a:-a

Diğer 101

Mısra: 6

Gök, gökyüzü; dokuzuncu gök, islâm inancına göre göğün en yüksek katı.

Bizim kitâbımız ezel düzülmüş

Nûr kalem hattıyla Arş'a yazılmış

5. arş:

Diğer 103

Mısra: 25

Gökyüzü.

Ar'ar-ı veş dalları ta Arş u Ferş-i boyladı

Efnâ olmaz semeresi uhrâda temrini bul

6. arş'a:-a

Diğer 117

Mısra: 7

Gök, gökyüzü; dokuzuncu gök, islâm inancına göre göğün en yüksek katı.

Arş'a kürs'e teli eyledi hitâb

Yedi kat eflâki sarmış perçemi

7. arş'ı:-ı

Diğer 149

Mısra: 3

Gök, gökyüzü; dokuzuncu gök, islâm inancına göre göğün en yüksek katı.

Büsbütün dünyâyı Arş'ı kürs'ü nûru kapladı

İki cihânın feneri illâki Nebî zîşan

8. arş'a:-a

Diğer 250

Mısra: 10

Gök, gökyüzü; dokuzuncu gök, islâm inancına göre göğün en yüksek katı.

Tahte's-serâ dünya semâyı ara

Bulamazsın Arş'a geçme biçâre

9. arş'ın:-ı, -n

Diğer 302

Mısra: 15

Gökyüzü || Hakikat.

Âh u zârım erdi Arş'ın fevkine

Gökte melâkeler bütün ağladı

10. arş:

Diğer 306

Mısra: 25

Gökyüzü.

Perçemi sarmıştır arş ile kürs'ü

Yüz on dört kal'anın feyzin ü füyûzu

11. arş'a:-a

Gazel 1

Mısra: 19

Gök, gökyüzü; dokuzuncu gök, islâm inancına göre göğün en yüksek katı.

Rab ile yâbis'i 'hat'ta Arş'a yazdı kârimiz

Âyât-ı vustâyı verdi kelâmında Rabb'imiz

12. arş'ı:-ı

Gazel 10

Mısra: 8

Gök, gökyüzü; dokuzuncu gök, islâm inancına göre göğün en yüksek katı.

Ol kitap feth'etti Arş'ın kilidini ey şâhım

Oku ol ders-i Arrâf'ı Arş'ı sen gönülde bul

'ars:

1. 'arşın:-i

Diğer 164

Mısra: 3

Gökyüzü.

'Arşın kürresinde kırtas kaydında

Nur kalem nakşıyla nüshalaşıptır

arş u emsâlihâ:

1. arş u emsâlihâ:-

Diğer 310

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Ayet**

Ona getirdiğinin on misli vardır (En'âm, 6/160).

Hakkında buyruldu hadis ü Kur'an

Arş u emsâlihâ pençeli fermân

arş-ı âlâ:

1. arş-ı âlâ'yâ:-(y)a

Diğer 141

Mısra: 38

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yüce arş; İslâm inancına göre göğün en yüksek katı, âlem tasavvurunda en yüksek nokta.

Mü'ezzin olur da ol nidâ eder

Tâ arş-ı âlâ'yâ nidâsı geder

2. ârş-ı âlâya:-(y) a

Diğer 342

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yüce arş, İslam inanışına göre göğün en yüksek katı II gökyüzü.

Bin bir teli vardır tahtesserâya

Yeşil kemer çekmiş ârş-ı âlâya

arşı-ı âlâ:

1. arşı-ı âlâ'ya:-ya

Diğer 59

Mısra: 58

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Göğün en yüksek tabakası. II Allâh katı.

Ol günde bir melek müezzin olur

Ta Arşı-ı âlâ'ya nidayı verir

arş'ın kilid:

1. arş'ın kilidini:-i, -n, -i

Gazel 10

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Arşın kilidi, gökyüzünün kilidi, gökyüzünün sırrı.

Ol kitap feth'etti Arş'ın kilidini ey şâhım

Oku ol ders-i Arrâf'ı Arş'ı sen gönülde bul

arz:

1. arzına:-ı, -n, -a

Diğer 28

Mısra: 17

Toprak.

Halife halk etti arzına koydu

Esmâ-yı hüsnâ'yı ona ders verdi

2. arz:

Diğer 36

Mısra: 33

Yer, yeryüzü.

Semâ u arz tesbîh eder

Pes noksandan tenzîh eder

3. arz:

Diğer 83

Mısra: 30

Yer, yeryüzü.

Feth etti bâbını bizi bitirdi
Arz ile semâyı mahlûk doldurdu

4. arz:

Diğer 114

Mısra: 5

Dünya.

Arz ile semâ yıkılır müstemir kalmaz vatan
Lâ-mekân şehriyle ancak illâ Allah'tır kalan

5. arz:

Diğer 141

Mısra: 22

Yer, yeryüzü.

Çift kanadı vardır uçar da gelir
Arz ile semâyı tenevvür kılur

arz ed:

1. arz edecek:-ecek

Diğer 19

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Arz eylemek, etmek: Saygı ile anlatmak,

bildirmek, ifâde etmek.

Derûnumdan almış yanyor cânım
Bir arz edecek yok ne olur hâlim

2. 'arz eder:-er

Diğer 139

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Sunmak.

Vech-i esvedi 'arz eder
Ol vâdide yansa gerek

3. arz edek:-ek

Diğer 235

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Arz eylemek, etmek: Saygı ile anlatmak,

bildirmek, ifâde etmek.

Arz edek biz hâlinimizi Yezdân'a
Ağlayıp yalvarıp Allah'ı bulak

arz et:

1. arz etti:-ti

Diğer 117

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Sunmak, göstermek.

Arz etti dilberden bir câm nûş etti
Keşf-i hicâp nûr cemâli seyretti

2. arz ettim:-ti, -m

Diğer 326

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Sunmak, göstermek, bildirmek.

Cândan bağlanmışım nûr-i anbere
Arz ettim halimi yüzü kışvere

'arzı eyle:

1. 'arzı eyle:-

Diğer 226

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Sunmak. II Söylemek.

Bülbül-ü gülzarın güldedir nâzı
Güllerin şâhına eyle bu 'arzı

arz-ı yer:

1. arz-ı yer:-

Diğer 109

Mısra: 25

Kelime Tipi: -

Yeryüzü.

Rîh-i zulmet darbı ile arz-ı yer döner çöle
Natv eder semâyı Allah semâ girer sicil'e

arzuhal:

1. arzuhâli:-i

Diğer 250

Mısra: 5

Herhangi bir iş veya husus için durumunu

bildirme.

Rûhum ezel arzuhâli vermiştir
Nur cemâla meftûn illâ' demiştir

arzuhal ver:

1. arzuhal verdim:-di, -m

Diğer 49

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Dilekçe vermek.

Bir arzuhal verdim azîm sultana
Havale olundu ilm-ü irfâna

âsâl:

1. âsâl:

Diğer 57

Mısra: 122

Asıl, gerçek, hakiki.

Ağlar Gülmez söylediğin sözü bil
Ğudüvv âsâl durma aman namaz kıl

âsân:

1. âsan:

Diğer 248

Mısra: 11

Kolay.

Sırat köprüsünden âsan geçirür
Her sehergâh oku zübde Yâ-sîn'i

2. âsân:

Gazel 30

Mısra: 6

Kolay.

Kur'ân Okugıl ey kardaş sinde olur sana yoldaş
Münkireyni melek sırdaş cevap ona âsân ola

asdâf:

1. asdâfını:-ı, -nı

Diğer 95

Mısra: 17

Sedefler.

Bî-hatasın Hilmi Baba düz sözün asdâfını
Cevher-i dükkân telinden söylegel iblağını

asdikâ:

1. asdikâ:

Diğer 130

Mısra: 1

Sâdık, samîmî, gerçek dostlar.

Asdikâ sûi ehibbâ çün yarın pişman olur
Kıyâmette ba'zısı ba'zısına düşman olur

2. asdika:

Diğer 130

Mısra: 3

Sâdık, samîmî, gerçek dostlar.

Birbirine buğz ederler asdika zail olur
Kıyâmette hubb-ü sâdık olur illelmuttekiyn

3. asdikâlar:-lar

Diğer 130

Mısra: 17

Sâdık, samîmî, gerçek dostlar.

Dünya için asdikâlar şeytâna isnâd olur
Kesilir hubb-ü muhabbet birbirinden yâd kalır

'asel:

1. 'aselin:-in

Diğer 125

Mısra: 8

Bal.

Perrübâlin dili niye lâl oldu
'Aselin kandini diyin âşıklar

2. 'asel:

Diğer 244

Mısra: 10

Bal.

Üç mîm hâ gözünden dört ırmak çıkar
'Asel leben kâfur zencebîl akar

3. 'asel:

Diğer 299

Mısra: 15

Bal.

Zenbûr gibi düzsem zağ-be-zağ 'asel
Eşki'ined duttan pis pekmez derler

4. 'asel:

Diğer 300

Mısra: 7

Bal.

'Asel deyû satmasınlar laz balı
İnsanın aklını aldırmasınlar

5. 'asel:

Diğer 301

Mısra: 15

Bal.

Al kadehler dolu kâfur zencebîl 'asel leben
Bohçası bunda açılır Nebî zîşân-i Muhammed
Mustafâ

aselden tatlı gözlerini Öptüm:

1. 'aselden tatlı gözlerini Öptüm: tü-m

Diğer 339

Mısra: 2

Kelime Tipi: Argo

Baldan tatlı gözlerini öptüm.

'Âlem-i rûhanda koçtum bir güzel

Öptüm gözlerini 'aselden tatlı

asğar:

1. asğar:

Diğer 310

Mısra: 25

Daha küçük.

Ekber ekrem asğar sardılar bizi
Allâh eşref etsin filcümnenizi

âsi ol:

1. âsi olur:-ur

Diğer 57

Mısra: 14

Kelime Tipi: Kalıp ifade

Baş kaldırmak, isyan etmek.

Namazı kılmayan hızla kalır
Allah'a Resûl'e hem âsi olur

2. âsi olmuş:-muş

Diğer 58

Mısra: 99

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Âsi olmak, baş kaldırmak.

Âsi olmuş demesinler bu yiğit
Tekbîrle biz Allah'ı zikredelim

3. âsî olurum:-ur, -um

Diğer 58

Mısra: 83

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Başkaldıran, isyan eden (kişi).

Hata edip âsî olurum sana
Tekbîrle Allah'ı biz zikredelim

âşık:

1. âşıkı:-ı

Diğer 20

Mısra: 3

Âşık, seven kişi.

Âşıkı er'görer ol mâşûkuna
Bu dert ile gidiyorum Allah'a

2. âşık:

Diğer 45

Mısra: 29

Âşık, seven kişi.

Âşık olan elbet telini bilir
Rûz ü şeb ol gülün üstünde durur

3. âşıklar:-lar

Diğer 55

Mısra: 1

*Âşık, bir kimseye veya bir şeye karşı aşırı
sevgi ve bağlılık duyan, vurgun, tutkun kimse.*
Bir sözüm var size cümle âşıklar
Âşık olan elbet yârini sever

4. âşıklara:-lar, -a

Diğer 55

Mısra: 3

Allah'a gönül bağı ile bağlanmış kimse.

Mânen âşıklara bülbül demişler
Bülbül olan dâim gülünü sever

âşık ol:

1. âşık olan:-an

Diğer 10

Mısra: 34

Kelime Tipi: -

*Sevgiliye gönülden bağlanmak, aşk derdine
düşmek.*

Ağlar Baba çarkından olma âlî

Âşık olan çarktan alır meâlî

2. âşık olan:-an

Diğer 39

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Deyim**

Sevmek, tutulmak.

Âşık olan yâre ağlar
Yâ'kûb-Ken'an gibi ağlar

3. âşık olan:-an

Diğer 45

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Âşık olmak, sevdalanmak, sevgiliye

gönülden bağlanmak.

Âşık olan ol gül ne şeydir bilir
Arayıp bulun da diyin âşıklar

4. âşık olan:-an

Diğer 46

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Âşık olmak, sevdalanmak, sevgiliye

gönülden bağlanmak.

Âşık olan yâr bâbına girecek
Hâr içinde olan güle konacak

5. âşık olan:-an

Diğer 54

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Âşık olmak, sevdalanmak, sevgiliye

gönülden bağlanmak.

Âşık olan bahçesine girecek
Ol bahçeden muhabbeti alacak

6. âşık olan:-an

Diğer 54

Mısra: 38

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Âşık olmak, sevdalanmak, sevgiliye

gönülden bağlanmak.

Gece vasfını zübân edemez

Âşık olan gündüz bir şey tadamaz

7. âşık olan:-an

Diğer 55

Mısra: 40

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Âşık olmak, sevdalanmak, sevgiliye

gönülden bağlanmak.

Top tufengi düşmanlara siz kurun

Zâten âşık olan gülleyi sever

8. âşık olan:-an

Diğer 55

Mısra: 41

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Aşık olmak, sevdalanmak, sevgiliye
gönülden bağlanmak.*

Âşık olan dâim güle konacak
Sevgili yârinden nişân görecek

9. âşık olan:-an

Diğer 55

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Aşık olmak, sevdalanmak, sevgiliye
gönülden bağlanmak.*

Zâten âşık olan bülbüle benzer
Ânâe'l-leyli'de yarini gözler

10. âşık olan:-an

Diğer 55

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Aşık olmak, sevdalanmak, sevgiliye
gönülden bağlanmak.*

Bir sözüm var size cümle âşıklar
Âşık olan elbet yârini sever

11. âşık olan:-an

Diğer 59

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bağlanmak, gönül vermek.

Sen sanma ki âşık olan boş gezer
İbret nazarıyla dünyada gezer

12. âşık olan:-an

Diğer 61

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Aşık olmak, sevdalanmak, sevgiliye
gönülden bağlanmak.*

Hem Allah'a âşık olan
Kalb gözüyle nişân gören

13. âşık olanlar:-a, -n, -lar

Diğer 61

Mısra: 34

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Sevgiliye gönülden bağlanmak, aşk derdine
düşmek.*

Sır deryasına dalanlar
Allah'a âşık olanlar

14. âşık olan:-an

Diğer 67

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Aşık olmak, sevdalanmak, sevgiliye
gönülden bağlanmak.*

Âşık olan zâten pervâne olur
Âşkın imlâsını eğnâdan alır

15. âşık olmuş:-muş

Diğer 69

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Aşık olmak, sevdalanmak, sevgiliye
gönülden bağlanmak.*

Âşık olmuş gönül Hakk'ın zâtına
Elbet biz de bir mâşûkın malıyız

16. âşık olan:-an

Diğer 71

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Aşık olmak, sevdalanmak, sevgiliye
gönülden bağlanmak.*

Âşık olan elbet hikmetten okur
Gülistan şâhının telinden vurur

17. âşık olan:-an

Diğer 71

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Sevgiliye gönülden bağlanmak, aşk derdine
düşmek.*

Âşık olan elbet bir nişân bilir
Hikmet defterini kalbinden okur

18. âşık olmuş:-muş

Diğer 297

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Aşık olmak, sevdalanmak, sevgiliye
gönülden bağlanmak.*

Âşık olmuş seher golnca gülüne
Seher güllerinden menemşemiz var

19. âşık olan:-a, -n

Gazel 5

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Aşık olmak, sevdalanmak, sevgiliye
gönülden bağlanmak.*

N'iderim Rıdvân'ı kevser'i hûr'u
Âşık olan yâri görmek gerektir

‘âşık ol:

1. ‘âşık oldum:-du, -m

Diğer 5

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Aşık olmak, sevdalanmak, sevgiliye

gönülden bağlanmak.

Ol mihrâbın rûknü istedi beni

Gece ‘âşık oldum ol güzel yâre

2. ‘âşık olmuşsun:-muş, -sun

Diğer 5

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Aşık olmak, sevdalanmak, sevgiliye

gönülden bağlanmak.

Şeydâ bülbül gibi yanuben soldun

Sen ‘âşık olmuşsun ol güzel yâre

âsiyâb:

1. âsiyâb:

Diğer 34

Mısra: 13

Değirmen.

Vücûdum âsiyâb gibi çevrildi

Ol yazılan yazı kalbime vurdu

2. âsiyâb:

Diğer 158

Mısra: 30

Değirmen.

Ağlar Baba bir çark oldu

Âsiyâb taşına döndü

asiyâb-veş:

1. asiyâb-veş:

Diğer 299

Mısra: 3

Değirmen gibi.

Asiyâb-veş dakik eylesem hinde

Perk taştan yapılmış ham giriş derler

âşiyân:

1. âşiyâna:-a

Diğer 204

Mısra: 15

Yuva.

Girmez âşiyâna anka yâd kuşu

Girmedim ben ona gireni gördüm

2. âşiyân:

Diğer 223

Mısra: 18

Yuva, ev, ikametgâh.

Golnca gül bağına girenler gördü

Âşiyân gülşânda gülânâza konu

3. âşiyândan:-da, -n

Diğer 230

Mısra: 7

Yuva, ruhun içinde ikamet ettiği beden.

Murğî âşiyândan uçâr ayrılır

‘Azrâîl elinde rûhum Allah der

4. âşiyândan:-dan

Diğer 239

Mısra: 31

Kuş yuvası, yuva.

Âşiyândan murğî yaş döker ağlar

Ağla Ağlar Baba her gecelerde

5. âşiyân:

Diğer 246

Mısra: 13

Kuş yuvası. II mesken, ev.

Âşiyân gül şehrin hanıya şahı

‘Ayl bu gafletten eyleme ahı

6. âşiyândan:-dan

Diğer 248

Mısra: 22

Yuva, ev, ikametgâh.

Şahin pençesini dard ile vurur

Âhu âşiyândan uçâr ayrılır

7. âşiyân:

Diğer 255

Mısra: 10

Yuva, ev, ikametgâh.

Dost bâğında şeydâ oluben kalmış

Âşiyân gül hârı bağrını delmiş

8. âşiyâna:-a

Diğer 256

Mısra: 21

Yuva.

Âhu âşiyâna elveda ‘eder

Â’lâ- illiyyin per açıp gider

9. âşiyân:

Diğer 277

Mısra: 16

Yuva, ev, ikametgâh.

Murgives âhusu eyledi ‘avdet

Âşiyân şehrinde cinân’a gitti

10. âşîyan:

Diğer 292

Mısra: 11

Yuva, ev, ikametgâh.

Andelib lâlede âşîyan yaptı

Uçan kuşlar bülbül murğî Allah der

11. âşîyân:

Diğer 301

Mısra: 8

Yuva, ev, ikametgâh.

Nerde mevlüd okunursa bahçe-i Cennet olur

Âşîyân gülşan açılır Nebî-i zîşân-ı Muhammed

Mustafâ

12. âşîyâna:-a

Diğer 301

Mısra: 27

Yuva.

Sünnetini edâ edip âşîyâna girsene

Razatü'r-riyâz açılır Nebî zîşân-ı Muhammed

Mustafâ

13. âşîyândan:-dan

Diğer 311

Mısra: 3

Yuva, ev, ikametgâh.

Muhabbet ravzını açtı âşîyândan âhû uçtu

Kemâl-i zâta kavuştu göçüptür vecd-i â'lâya

14. âşîyândan:-dan

Diğer 344

Mısra: 8

Yuva, ev, ikametgâh.

Sayd-ı şâh elinden kim bulur aman

Âşîyândan uçup ridvâna göçtü

âşîyan-ı gül:

1. âşîyan-ı gül:-

Diğer 137

Mısra: 23

Kelime Tipi: -

Gül bahçesinin meskeni, yeri.

Ben Ağlar Baba şîrb î boz bulanık su ile âşîyan-ı gül banadır

Şehr-i kesrette köşk ile ayvan sana sezâdır

âsiye:

1. âsiye:

Diğer 301

Mısra: 11

Dinî inanışlara göre, Hz. Musa'yı Nil'den çıkararak büyütüp yetiştiren Firavun'un eşi.

Hazret-i Fâtma Meryem Âsiye Hatun gelir

Cennet-i ridvân açılır Nebî zîşân-ı Muhammed

Mustafâ

aşk:

1. aşk:

Gazel 3

Mısra: 15

Aşk, sevgi, muhabbet.

Aşk bâbında bağlı kaldım erenler

Aydın gördüm şın okudum kaf aldım

aşk kapı:

1. aşk kapısını:-(s)ı, -nı

Diğer 74

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gönül kapısı, hakikat kapısı.

Dilin envârlanır hikmetten söyler

Eğer açar isen aşk kapısını

'aşka düş:

1. 'aşka düşenler:-en, -ler

Diğer 126

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Deyim**

Aşık olmak.

Bu 'aşka düşenler bilir hâlimden

Ol yâr için iki gözümde oldum

asker ol:

1. asker olursun:-ur, -sun

Diğer 18

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Asker olmak, savaşçı olmak.

Kalkar abdestin alırsın

Piyâde asker olursun

aşk-ı hâkîk:

1. aşk-ı hâkîk:-

Diğer 46

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gerçek aşk.

Gönül sende aşk-ı hâkîk olmasa

Aşk-ı mecâz ile uçsan ne fayda

aşk-ı mecâz:

1. aşk-ı mecâz:-

Diğer 46

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Mecazi aşk, dünyevî aşk, geçici aşk.

Gönül sende aşk-ı hâkîk olmasa

Aşk-ı mecâz ile uçsan ne fayda

2. **aşk-ı mecâzdan:-da, -n**

Diğer 227

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Mecazî, dünyevî aşk.

Ağlar Baba aşk-ı mecâzdan geçti

Cevher-i hakikat bâbını açtı

‘aşk-ı rabbânî:

1. **‘aşk-ı rabbâniye:-ye**

Diğer 172

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Allah aşkı.

Rahmet-i Rabbâni erer kalpte şecer bitirir

‘Aşk-ı Rabbâniye düşer göz yaşı dökken kişi

aşkın âb:

1. **aşkın âbını:-ı, -n, -i**

Diğer 85

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Aşk şarabı.

Bize içirdiler aşkın âbını

Feth etti kalbimden vüş dil bâbını

asl:

1. **asl:-ı**

Diğer 5

Mısra: 13

Gerçeklik, doğruluk.

Bunun aslı nedir dinleniz beni

Ecdâdımın vardur bir mihrâp yeri

asl u ced:

1. **asl u ceddım:-dim**

Diğer 2

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Soylu atam. II İrşâdî Baba (Ağlar Baba'nın dedesi).

Asl u ceddım hoş rumûz söylemiş

Bir varak üstüne târîh eylemiş

asl u ecdâd:

1. **asl u ecdâdımdan:-ım, -dan**

Diğer 31

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Soylu atam, Soylu dedem.

Asl u ecdâdımdan hînen bu ana

İki geçti benim ile üç tane

aşla:

1. **aşladı:-dı**

Diğer 20

Mısra: 27

Aşulamak.

Bir de İrşâdî kitâbın aşladı

Bu dert ile gidiyorum Allah’a

asl-ı ebeveyn:

1. **asl-ı ebeveynden:-de, -n**

Diğer 102

Mısra: 31

Kelime Tipi: -

Öz anne baba.

Asl-ı ebeveynden hep insan gelir

Ol Âdem Nebî’yi nûra yazdırdı

asl-ı ecdâd:

1. **asl-ı ecdâdımız:-ı, -mız**

Diğer 35

Mısra: 73

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Asil soylu atamız, asil soylu ecdadımız.

Asl-ı ecdâdımız bir rüya görmüş

Mânen bir âlemde kendini bulmuş

asl-ı nefis:

1. **asl-ı nefis:-**

Diğer 42

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Nefsin aslı, nefsin özü.

Asl-ı nefis hem dört şeydir

Dörtde küdüreti vardır

asl-ı nefis:

1. **asl-ı nefisini:-i, -n, -i**

Diğer 42

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Nefsin aslı, nefsin özü.

Asl-ı nefisini bilmeyen

Sırr-ı zamîri bilemez

aşr u emsâliha:

1. aşr u emsâliha:-

Diğer 184

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Ayet**

(Kim Allah huzuruna iyilikle gelirse ona getirdiğinin) on katı vardır (En'am, 6/160).

Hüccetli burhân bu söz velyeder

Aşr u emsâliha Hak kabul eder

âsumân:

1. âsumâna:-a

Diğer 148

Mısra: 11

Gökyüzü.

Nûr-u işaretir ol âsumâna

Cum'a günü bindi Döldül-i şâna

at:

1. atuben:-uben

Gazel 2

Mısra: 14

Atmak, fırlatmak.

Mecnûn oldun dem-i hâda erdin irfân-u şâna

Atuben elden vârinı fakra düşsensin gönül.

âteşe düş:

1. âteşe düşme:-me

Diğer 4

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ateşe düşmek, yanmak. II Âşık olup aşkın tesiriyle yanıp tutuşmak.

Pervâneler gibi âteşe düşme

Kuzgun tuyûr gibi cebelden uçma

atyeb:

1. atyeb:

Diğer 35

Mısra: 35

Ar. Daha, pek pak, hoş, güzel.

Ol atyeb cismini mihmândâr kılmış

Aman Vehbi Hayyât gözle sen beni

2. atyeb:

Diğer 59

Mısra: 43

Ar. Daha, pek pak, hoş, güzel.

Günahlar dökülür nâs olur atyeb

Bayram-ı şerîfin mübarek olsun

atyeb-u kelâm:

1. atyeb-u kelâm:-

Diğer 111

Mısra: 47

Kelime Tipi: -

En güzel söz.

Atyeb-u kelâm zübanda gir de bir bahçede gez

Söyleten bizi Hudâ'dır sözleri halk eyledi

atyebü- kelâm:

1. atyebü- kelâm:-

Diğer 205

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

En güzel söz.

İnzivâ hüsnünde sâbit ten vücûdu eritir

Atyebü- kelâm dilinde kalpte şecer bitirir

avdet:

1. avdet:

Diğer 56

Mısra: 19

Kişinin daha önce bulunduğu yere geri dönmesi, dönüş.

Yani bu tevbeden avdet etmeyecek

Tevbe-i nasûh ile tevbe eyleyecek

avdet eyle:

1. avdet eyledi:-di

Diğer 277

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Dönmek, geri gelmek.

Murgives âhusu eyledi 'avdet

Âşîyan şehrinden cinân'a gitti

avn ed:

1. avn ediyor:-(i)yor

Diğer 11

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Yardım etmek.

Kulların sözüyle Allah'tan olma

Allah avn ediyor hem yavaş yavaş

avn ol:

1. avn olundu:-un, -du

Diğer 49

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Destek olunmak, yardım almak.

Avn olundu bize ey Vehbi Baba
Azîm Kur'ân gibi bir mürşidim var

avn-i bârî:

1. avn-i bârî:-

Diğer 77

Mısra: 25

Kelime Tipi: -

Allah'ın yardımı.

Avn-i Bârî hemen erişti
İklim şâhı çâr penâhla görüştü

av:

1. avın:-ı, -n

Gazel 3

Mısra: 16

Ay, mah. || Sevgilinin ay gibi parlak yüzü.

Aşk bâbında bağlı kaldım erenler
Ayın gördüm şın okudum kaf aldım

ayak üst:

1. ayak üstü:-ü

Diğer 99

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Deyim**

Oturmamak, ayakta durmak.

'Azrâîl meleğe teslim etmeden
Ayak üstü cânım hem vermişem ben

ayak üstü:

1. ayak üstü:-

Diğer 235

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Deyim**

Oturmamak, ayakta durmak.

Allah'ı bulmazsak n'olur hâlinimiz
Ayak üstü kurur bizim kanımız

âyâl:

1. âyâlde:-de

Diğer 320

Mısra: 4

Kadın, eş.

Sevdiğim dilberden kesmem gümânı
Mal evlât âyâlde hayır kalmadı

2. âyâl:

Diğer 335

Mısra: 1

Kadın, eş.

Ehl ü âyâl evlâdımı
Sitr eyle sen ya Settâr'ım

âyât:

1. âyâtla:-la

Diğer 34

Mısra: 5

Ayetler, nişaneler; "âyet" in cem'idir.

Âyâtla yazmışlar okudum bildim
Okuyup yazının künhüne erdim

2. âyâtına:-ı, -na

Diğer 36

Mısra: 50

Ayetler.

Allah'a sen münkir olma
Âyâtına tekzip kılma

3. âyât:

Diğer 83

Mısra: 37

Ayetler, nişaneler; "âyet" in cem'idir.

Halk etti dünyayı çift âyât verdi
Leyl ile nehârı taaşşuk kıldı

âyât-ı kübrâ:

1. âyât-ı kübrâ'ya:-ya

Diğer 91

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

En büyük ayetler.

Zarf-ı zâ deminde gül bülbül oldu
Âyât-ı Kübrâ'ya perçemin sardı

âyât-ı vustâ:

1. âyât-ı vustâyı:-yı

Gazel 1

Mısra: 20

Kelime Tipi: -

Orta âyet, orta namaz. II Namazları ve orta namazı aksatmadan kılın, huşû içinde Allah'ın huzurunda durun (Bakara, 238). Rab ile yâbis'i 'hat'ta Arş'a yazdı kârımız Âyât-ı vustâyı verdi kelâmında Rabb'imiz

âyet:

1. âyetleri:-ler, -i

Diğer 70

Mısra: 15

Kur'anın müstakil mana ifade eden her cümlesi.

Âyetleri alup Nebî'ye geldi

Ne zaman da gelip gitti Cebrâîl

2. âyet:

Diğer 85

Mısra: 25

İşaret, alamet.

Bu âyet sırrını dâima gözet

Mihmândâr ol aman firâşın düzelt

ayık ol:

1. ayık ol:-

Diğer 13

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Aklı başında, kendinde ve bilinçli olmak.

Ey gönül sen hiç usanma

Ayık ol gaflete dalma

2. ayık ol:-

Diğer 120

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Aklı başında, kendinde ve bilinçli olmak.

Ayık ol Ağlar Baba sen oku kalb-i Kur'ân'ı

Hürmetine iki yurda rızkını verir Ganî

3. ayık ol:-

Diğer 127

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Deyim**

Aklı başında olmak, bilinci yerinde olmak.

Dalma hâb-ı gaflete sen ayık ol Ağlar Baba

Ölmeden sen gir kabire eyle dünyadan ibâ

4. ayık ol:-

Diğer 239

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Deyim**

Aklı başında, kendinde ve bilinçli olan.

Rûz ü şeb ayık ol erkânın tanı

Al-yeşil mihrâbdan gözle nişânı

5. ayık ol:-

Gazel 8

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Aklı başında, kendinde ve bilinçli olmak.

Nefsin içre Hakk'ı zikr et ayık ol Ağlar Baba

Dur huzûra ağla yalvar seni ağlatanı bul

ayn:

1. aynın:-ın

Diğer 4

Mısra: 28

Göz.

Hümâ seni atar sen hergiz şaşma

Hümâyı seyredeser senin aynın var

ayn-ı beka:

1. ayn-ı bekaya:-ya

Diğer 127

Mısra: 31

Kelime Tipi: -

Ebediliğin kaynağı .

Kevni makam-ı fenâdır ayn-ı bekaya geçer

Sûr-ı İsrâfil'den evvel ölmeden sur'u çalar

ayn-ı nûr kur'ân:

1. ayn-ı nûr kur'ân'ı:-ı

Diğer 106

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Göz nuru Kur'an.

Ayn-ı nûr Kur'ân'ı tevhîd hem de ol tayyib kelâm

Söylemişem kudretimden Arş'a yazmıştır kalem

ayn-ı tesnîm:

1. ayn-ı tesnîme:-e

Diğer 311

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Cennet pınarı.

Hicâbdan hicâba geçüb erişir ayn-ı tesnîme

Otağı bağ-ı rıdvândır yatağı lâhûrî kişver

ayvan:

1. ayvan:

Diğer 137

Mısra: 24

Eyvan, teras, sundurma.

Ben Ağlar Baba şîrb î boz bulanık su ile aşîyan-ı gül banadır

Şehr-i kesrette köşk ile ayvan sana sezâdır

az gülün çok ağla:

1. az gülün çok ağlayın:-(y)-ın

Mesnevi 1

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Ayet**

*Artık kazanmakta oldukları (günahları)na bir cezâ olarak az gülsünler, çok ağlasınlar(Tevbe, 82. ayet).
Kelâmında buyurdu Ganî mutlak
Az gülün çok ağlayın siz muhakkak*

az ol:

1. az olur:-ur

Diğer 31

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

*Miktarı, derecesi ve niteliği belli bir ölçünün altında bulunmak.
Evliyâ yanında rütbem az olur
Murâdım vermeden çağırma beni*

az ve az iç az söyle:

1. az ye az iç az söyle:-

Diğer 6

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kelam-ı Kibar**

*Az yemenin, az konuşmanın, az içmenin ve az söylemenin önemli bir davranış olduğunu ifade edilmektedir.
Az ye az iç az söyle sen fuzûl olma
Tekellüm ediyor senin kalbin var*

azâb gör:

1. azâb görer:-er

Diğer 118

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Deyim**

*Azap çekmek, eziyet görmek.
Biri küffârın rûhudur bâb-ı siccinden girer
Esfel-i sâfil içinde dâima azâb görer*

'azâbı gör:

1. 'azâbı görür:-ür

Diğer 118

Mısra: 42

Kelime Tipi: **Deyim**

*Azap çekmek, eziyet görmek.
Ol şâkinin cismi çürür büsbütün toprak olur
Cezbeder 'azâbı rûhtan tende 'azâbı görür*

2. 'azâbı görür:-ür

Diğer 118

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Deyim**

*Azap çekmek, eziyet görmek.
Berzah'ı ol rûh bulamaz sinde 'azâbı görür
Zikredeki Yezdân'ımızı ol kabirde kalmayak*

'azâb-ı kabr:

1. 'azâb-ı kabr:-

Gazel 29

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Kabir azabı II Büyük sıkıntı.
'Azâb-ı kabr ile rahmet ecel câmin içen bilir
Anı bilmek diler isen sağ ölüp de gezenden sor*

azap et:

1. azap etmez:-me, -z

Diğer 25

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

*Cezalandırmak, acı vermek, eziyet etmek.
İsmail Parlatır (2016).Osmanlı Türkçesi
Sözlüğü, Ankara: Yargı Yayınları, s.131.
Asla azap etmez ey mü'min inan
Elveda ediyor bu şehir-i sıyâm*

azazîl:

1. azazîl'e:-e

Diğer 211

Mısra: 9

*İslâmî literatürde şeytan veya iblisin bir diğer adı.
Azazîl'e kılıncı vur
Öldür anı sen sultân ol*

azca:

1. azca:

Diğer 89

Mısra: 13

Azıcık.

*Hikmetinden azca tattım
Elbette bir nişân gördüm*

âzîm:

1. âzîm:

Diğer 47

Mısra: 5

Büyük.

*Oku sen rûhuna âzîm Kur'ân'ı
Ru'yet-i rûhânın şirin sultânı*

2. **azîm:**

Diğer 49

Mısra: 2

Büyük, ulu.

Avn olundu bize ey Vehbi Baba
Azîm Kur'ân gibi bir mürşidim var

3. **azîm:**

Diğer 58

Mısra: 3

Büyük.

Azîm güne karşı tekbîr alalım
Tekbîrle Allah'ı biz zikredelim

4. **azîm:**

Gazel 5

Mısra: 15

Büyük.

Azîm mürşid bizi bir dağda tutar
Ol mürşid râhına kurban gerektir

'azîm:

1. **'azîm:**

Diğer 273

Mısra: 25

Büyük.

Bir 'azîm beldeye yolu uğradı
Melik Şâh sâraya meyil eyledi

azîm mevlâ:

1. **azîm mevlâ:-**

Diğer 10

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Büyük Allah, yüce Mevla.

Evvel çarkı kurdu hem Azîm Mevlâ
Dünyanın vastında cümleden ûlâ

azîz:

1. **azîz:**

Diğer 33

Mısra: 3

Saygın, değerli.

Derecesi âlî, bir azîz pîrdır
Getir nâmem getir himmeti getir

2. **azîz:**

Diğer 34

Mısra: 9

(Ar.) Yüce, kıymetli, değerli, mukaddes.

Etrafımı sardı ol azîz pîrler
Yere çevir deyû emir verdiler

azm-i râh:

1. **azm-i râhın:-ın**

Diğer 47

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yola düşmek, yola çıkmak.

Allah rahmet etsin ey ihvân baba
Azm-i râhın senin bu azîm bâba

2. **azm-i râhın:-ı, -n**

Diğer 95

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yola yönelmek, yola niyetlenmek.

Pîr-i pirânın şâhından dâim isterük meded
Azm-i râhın bağ-ı gülşan olduğun bilmez
miyem

3. **azm-i râhım:-ım**

Diğer 143

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yola yönelmek, yola niyetlenmek.

Benim azm-i râhım karye-i gülden
Velâkin İrşâdi kurbundan geldim

'azrâil:

1. **'azrâil:**

Diğer 99

Mısra: 23

*Dört büyük melekten, Allah'ın emriyle
insanların canını almakla görevlendirilmiş
olanı, ölüm meleği.*

'Azrâil meleğe teslim etmeden
Ayak üstü cânım hem vermişem ben

2. **'azrâil:**

Diğer 99

Mısra: 26

*Dört büyük melekten, Allah'ın emriyle
insanların canını almakla görevlendirilmiş
olanı, ölüm meleği.*

Firâş serip de ayak atmadan
'Azrâil yanıma hele gelmeden

3. **'azrâil:**

Diğer 99

Mısra: 15

*Dört büyük melekten, Allah'ın emriyle
insanların canını almakla görevlendirilmiş
olanı, ölüm meleği.*

'Azrâil pençesin daha vurmadan
Yüz bin sene evvel cân vermişem ben

4. 'azrâil:

Diğer 101

Mısra: 30

Dört büyük melekten, Allah'ın emriyle insanların canını almakla görevlendirilmiş olanı, ölüm meleği.

Çâr 'anâsırdandır bizim binamız
'Azrâil almıştır yerden danemiz

5. 'azrâil:

Diğer 102

Mısra: 36

Dört büyük melekten, Allah'ın emriyle insanların canını almakla görevlendirilmiş olanı, ölüm meleği.

Ol zaman bükâ derdinden kurtulur
'Azrâil gelende gülecek yazardı

6. 'âzrâil:

Diğer 104

Mısra: 20

Dört büyük melekten, Allah'ın emriyle insanların canını almakla görevlendirilmiş olanı, ölüm meleği.

Mevt-i câmdan nûş edende sanma ki kalp de ölür
'Âzrâil pençe vuranda kalbte cân ile varır

7. 'azrâil:

Diğer 114

Mısra: 25

Dört büyük melekten, Allah'ın emriyle insanların canını almakla görevlendirilmiş olanı, ölüm meleği.

Çün geçer ibkaya anlar bir tek 'Azrâil kalır.
Lübb ü gider cânı kalmaz illâ Allah'tır kalan

8. 'azrâil:

Diğer 129

Mısra: 32

Dört büyük melekten, Allah'ın emriyle insanların canını almakla görevlendirilmiş olanı, ölüm meleği.

Cânın gelir senin hulkûma varır
El atıp da alır 'Azrâil kulu

9. 'azrâil'e:-e

Diğer 151

Mısra: 8

Dört büyük melekten, Allah'ın emriyle insanların canını almakla görevlendirilmiş olanı, ölüm meleği.

Hâk ağladı zâr u figânı kurdu
'Azrâil'e ecel fermânın verdi

10. 'azrâil:

Diğer 187

Mısra: 15

Dört büyük melekten, Allah'ın emriyle insanların canını almakla görevlendirilmiş olanı, ölüm meleği.

Bir de halk olan melektir 'Azrâil ile kalan
Varma hâba her 'işâda oku mülkü gözle sinde enîsi

11. 'azrâil:

Diğer 195

Mısra: 16

Dört büyük melekten, Allah'ın emriyle insanların canını almakla görevlendirilmiş olanı, ölüm meleği.

İki melek ile saydım gelende
'Azrâil meleğe eyvallahım var

12. 'azrâil:

Diğer 201

Mısra: 32

Dört büyük melekten, Allah'ın emriyle insanların canını almakla görevlendirilmiş olanı, ölüm meleği.

Ey Ağlar ayık ol şâh saydın gelür
'Azrâil meleği gözler gözlerim

13. 'azrâil:

Diğer 230

Mısra: 8

Dört büyük melekten, Allah'ın emriyle insanların canını almakla görevlendirilmiş olanı, ölüm meleği.

Murğî âşiyândan uçâr ayrılır
'Azrâil elinde rûhum Allah der

14. 'azrâil:

Diğer 245

Mısra: 8

Dört büyük melekten, Allah'ın emriyle insanların canını almakla görevlendirilmiş olanı, ölüm meleği.

Cebrâil Mikâil çâr melek içre
Sayd-ı ü Şâh 'Azrâil Meleğin tanı

15. 'azrâil:

Diğer 260

Mısra: 46

Dört büyük melekten, Allah'ın emriyle insanların canını almakla görevlendirilmiş olanı, ölüm meleği.

Âlemler devrolur nâs hitâm bulur
Bir tek Allah kalır 'Azrâil ölür

16. ‘azrâîl:

Diğer 265

Mısra: 16

*Dört büyük melekten, Allah’ın emriyle
insanların canını almakla görevlendirilmiş
olanı, ölüm meleği.*

Verme ceza rûhun benden utanur
Affet begim ‘Azrâîl ‘i seversin

17. ‘azrâîl:

Diğer 268

Mısra: 18

*Dört büyük melekten, Allah’ın emriyle
insanların canını almakla görevlendirilmiş
olanı, ölüm meleği.*

Ezelki cîlâdan alan cân ölmez
‘Azrâîl pençesin darbını duymaz

18. ‘azrâîl:

Diğer 277

Mısra: 18

*Dört büyük melekten, Allah’ın emriyle
insanların canını almakla görevlendirilmiş
olanı, ölüm meleği.*

Mevt-i zaikadan bir tas nûş etti
‘Azrâîl perinden rıdvânı buldu

19. ‘azrâîl:

Diğer 286

Mısra: 2

*Dört büyük melekten, Allah’ın emriyle
insanların canını almakla görevlendirilmiş
olanı, ölüm meleği.*

Ey Allah’ım sana bir ricâm vardır
‘Azrâîl Meleği rıfk ile yolla

20. ‘azrâîl:

Diğer 286

Mısra: 9

*Dört büyük melekten, Allah’ın emriyle
insanların canını almakla görevlendirilmiş
olanı, ölüm meleği.*

Korkarım ki melek ‘Azrâîl gelir
Hallâc atar gibi cânımı alır

21. ‘azrâîl:

Diğer 344

Mısra: 3

*Dört büyük melekten, Allah’ın emriyle
insanların canını almakla görevlendirilmiş
olanı, ölüm meleği.*

‘Azrâîl perine verdi serini
Ecel câmin içip uhrâya göçtü

azrâîl melek:

1. azrâîl melek:-

Diğer 120

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dört büyük melekten biri.

Mevti câmdan nûş edende Azrâîl melek gelir
Yâ-sîn’i her kim okursa harfî bir melek olur

bâ:

1. bâ:

Diğer 253

Mısra: 5

İle anlamında Farsça bir ön edattır.

Bâ er-Rahman mahlûkunu besledi
Çâr çenbersiz müstakîm’e sesledi

bâb:

1. bâbında:-ın, -da

Diğer 3

Mısra: 3

Kapı.

Taksimdâr bâbında kün hitabında
Elif sezdim ‘bâ’ okudum ha aldım

2. bâbına:-ıñ, -a

Diğer 21

Mısra: 30

Kapı, huzur, eşik.

Ağlar Gülmez sen de gayret etsene
‘Len-tebûr’ bâbına miftâh vursana

3. bâbına:-ıñ, -a

Diğer 31

Mısra: 19

Kapı, huzur, eşik.

‘V’estakîm’ bâbına girmek istirem
Murâdım vermeden çağırma beni

4. bâbını:-ı, -n, -ı

Diğer 41

Mısra: 13

Kapı.

Rûh u dil eylese bâbını meftûh
Ağla Bâki Baba asla uyuma

5. bâbdan:-dan

Diğer 45

Mısra: 13

Kapı II bir kitabın bölümlerinden her biri

II husus, mesele, konu.

Üç bâbdan Kur’an’a mânâ verdiler
Bu dünya adım olacak dediler

6. bâbına:-ı, -n, -a

Diğer 46

Mısra: 15

Kapı, eşik II Huzur, makam.

Ol zulmet bâbına miftâhı vursa
Leyl ü nehar bükâ etse ne fayda

7. bâbından:-ı, -n, -dan

Diğer 46

Mısra: 3

Kapı; huzur, makam.

Ol cemâl bâbından hurşid vurmazsa
Celâl'in feyziyle yansan ne fayda

8. bâb:

Diğer 60

Mısra: 26

Bölüm, kısım.

Yüz on dört kapılı kale içinde
Bir nûn vardır dahi bir bâb içinde

9. bâbına:-îñ, -a

Diğer 64

Mısra: 4

Kapı, huzur, eşik.

Bu dünyadan bütün uzleti ettin
Küllü şey'in bâbına hemen yanaştın

10. bâbında:-ı, -n, -da

Diğer 66

Mısra: 11

Kapı.

Kevkebimiz aldık nakşî bâbında
İkra bi'sm-i rabbike sırrı şânında

11. bâbından:-ı, -n, -dan

Diğer 76

Mısra: 14

Kapı; huzur, makam.

Ağlaya ağlaya dünyadan geçtim
Tevekkül bâbından bir kapı açtım

12. bâbından:-ı, -n, -dan

Diğer 77

Mısra: 12

Kapı; huzur, makam.

Halife rütbesi bize verildi
Saâdet bâbından gömleğin geldi

13. bâbı:-ı

Diğer 82

Mısra: 8

Kapı.

Miftâhını duâ edene verdi
Gizli bin bir bâbı olana yalvar

14. bâbını:-ı, -n, -ı

Diğer 83

Mısra: 29

Kapı.

Feth etti bâbını bizi bitirdi
Arz ile semâyı mahlûk doldurdu

15. bâbı:-ı

Diğer 84

Mısra: 25

Kapı.

Hiç miftâh vurmamış Hakk'ın bâbı var
Ol eder yokları bir anda izhâr

16. bâbdan:-dan

Diğer 85

Mısra: 13

Kapı. II Sevgilinin eşiği.

Bulanlar kârını ol bâbdan alır
Muhammed feyzini keштиye verir

17. bâbını:-ı, -n, -ı

Diğer 97

Mısra: 26

Kapı II dış, yüzey; huzur, makam.

Ve'stakim kemâ umirte buyurdun
Müstakîm bâbını kurdun

18. baba:-a

Diğer 105

Mısra: 22

Kapı.

Şerî'ati ol bildirir
Müstakim baba götürür

19. bâb:

Diğer 109

Mısra: 14

Kapı.

Gökyüzünde çok âlemler şâhbâzın 'arzın çeker
Hak kitâb rusulû vermiş gonca gülden bâb açar

20. bâbından:-ı, -n, -dan

Diğer 136

Mısra: 18

Kapı.

Na temiz gamterin yolunu yitir
Gülistân şehrinin bâbından gel gir

21. bâbdan:-dan

Diğer 236

Mısra: 9

Kapı.

Ol bâbdan girerse keşti binecek
Kaptan Olup kendi gemi sürecek

22. **bâbında:-ın, -da**

Diğer 283

Mısra: 3

Kapı.

Aşk bâbında yitirmişem ârımı
Aşk ocağı Muhammed'e yanmışam

23. **bâbından:-ı, -n, -dan**

Diğer 288

Mısra: 1

Kapı; huzur, makam.

Mürüvvet bâbından hoş ihsân geldi
Her halde keştimiz liman bulacak

24. **bâbından:-ı, -n, -dan**

Diğer 308

Mısra: 15

Kapı.

Muhabbet bâbından görünür sübhân
Hübben-lillah câmin iç gecelerde

25. **bâba:-a**

Gazel 1

Mısra: 25

Kapı, eşik II sevgilinin kapısı/eşiği.

Cümle evliya yedini vürûdu ol gizli bâba
Kenz-i esrâr geldi kalbe âgâh ol Bâkî Baba

26. **bâbında:-ın, -da**

Gazel 3

Mısra: 3

Kapı.

Taksimdâr bâbında kün hitabında
Elif sezdim 'bâ' okudum ha aldım

27. **bâbında:-ı, -(n)da**

Gazel 3

Mısra: 15

Kapı. II huzur, makam.

Aşk bâbında bağlı kaldım erenler
Ayın gördüm şın okudum kaf aldım

28. **bâb:**

Gazel 9

Mısra: 16

Kapı.

Gir tevekkül babına orda kal Ağlar Baba
İşte o bâb içre seni ağlatan Bir'dir gönül

29. **bâb:**

Gazel 9

Mısra: 5

Kapı || Herhangi bir talepte bulunmak için

gidilen makam, huzur.

Bir bâb içre bin bir bâblı bir şehir halk eyledi
Ol bâbı kimse açamaz çün açan Bir'dir gönül

30. **bâb:**

Gazel 9

Mısra: 7

Kapı.

Kimse bilmez ol bâb içre çün vürûd-u virdini
Kim bilürse ol kâzibtir çün bilen Bir'dir gönül

31. **bâbı:-ı**

Gazel 9

Mısra: 6

Kapı.

Bir bâb içre bin bir bâblı bir şehir halk eyledi
Ol bâbı kimse açamaz çün açan Bir'dir gönül

32. **babına:-ıñ, -a**

Gazel 9

Mısra: 15

Kapı, huzur, eşik.

Gir tevekkül babına orda kal Ağlar Baba
İşte o bâb içre seni ağlatan Bir'dir gönül

33. **bâblı:-lı**

Gazel 9

Mısra: 5

Ar. Kapı. II Bölüm.

Bir bâb içre bin bir bâblı bir şehir halk eyledi
Ol bâbı kimse açamaz çün açan Bir'dir gönül

34. **bâbı:-ı**

Gazel 12

Mısra: 16

Kapı.

Bâblara miftâh vuranlar erkânından bellidir
Kenz-i esrâr içre bâbı açtığın bilmez miyem

35. **bâbına:-ıñ, -a**

Gazel 12

Mısra: 8

Kapı, huzur, eşik.

Erdi senin şevketin ra'feti sultân kurbuna
Dört kapı bâbına miftâh vurduğun bilmez miyem

36. **bâbına:-ına**

Gazel 12

Mısra: 23

Kapı.

Ve'd-duhâ sırrı bâbına miftâhı vaz' eyledin
Esrâr-ı Kur'an'dan imlâ aldığın bilmez miyem

37. **bâbını:-ı, -n, -ı**

Gazel 12

Mısra: 19

Kapı.

Şer'-i şerîf bâbını çün feth etti imamgâhım
Çâr imamın mezhebine girdiğin bilmez miyem

38. **bâblar:-lar**

Gazel 12

Mısra: 13

Kapı, iyilik, yardım kapısı.

Küntü kenz sırrı içinde nice bâblar mahfidir
Bâbların miftâhı gözüm mü'minin dil kalbidir

39. **bâblara:-lar, -a**

Gazel 12

Mısra: 15

Kapı.

Bâblara miftâh vuranlar erkânından bellidir
Kenz-i esrâr içre bâbı açtığı bilmez miyem

40. **bâbların:-ları, -n**

Gazel 12

Mısra: 14

Ar. Kapı.

Küntü kenz sırrı içinde nice bâblar mahfidir
Bâbların miftâhı gözüm mü'minin dil kalbidir

41. **bâbına:-ı, -n, -a**

Gazel 29

Mısra: 3

Kapı.

Nebî zîşan hadîsidir muhabbet bâbına miftâh
Muhabbet bâbını küşâd edip adım atandan sor

bâb aç:

1. **bâb açar:-ar**

Diğer 47

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Deyim**

Kapı açmak II Engelleri kaldırmak.

Mü'min olan tevekkülünden bâb açar
Bâtın kapısından a'lâyâ geçer

2. **bâb açıp:-ıp**

Diğer 207

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Deyim**

Kapı açmak II Engelleri kaldırmak.

Dahi bin bir bâb içinde açıp bir bâbını Fettâh
Yarattı nüsha-yı kübra-yı o hatt-ı a'zamın fethi
aceb bize erişir mi

3. **bâb açıp:-ıp**

Diğer 323

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kapı açmak II Engelleri kaldırmak.

Cânla cân mülkünde Hayyât illeri
Bâb açıp girmenin zamanı gelmiş

baba ağlar:

1. **baba ağlar:-**

Diğer 109

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Elif mîm'den ayırma etme Allah'ım cüdâ
Baba Ağlar suda kalmaz illâ alır ağlatan

2. **baba ağlar:-**

Diğer 245

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba.

Kur'ân Hadîs sana demediler mi
Baba Ağlar levvâm emmârın tanı

bâbı aç:

1. **bâbı açtı:-tı**

Diğer 64

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Deyim**

Kapıyı açmak. Bir işe veya bir konuya

öncelikli olarak başlamak II arzusuna

kavuşmak.

Küntü kenzin sırrı açtı bir bâbı

Elestü deyüp bize etti hitâbı

'bâb-ı a'zam:

1. **'bâb-ı a'zam'dan:-da, -n**

Diğer 35

Mısra: 70

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

En büyük kapı. II Allah'ın kapısı.

Levh-i mahfûz'unda ol kayda geçmiş

Hem 'bâb-ı a'zam'dan rütbesi gelmiş

bâb-ı dil kasr:

1. **bâb-ı dil kasrını:-ı, -n, -ı**

Gazel 7

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül köşkünün kapısı.

Bâb-ı dil kasrını feth et vur dinârı rahsına

Lâ mekân kıl kubbegâhı Allah'ı bul ey gönül

bâb-ı gazab:

1. bâb-ı gazabı:-ı

Diğer 118

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Eziyet kapısı.

Küfrân-ı nimet edenler bâb-ı gazabı açar
Örtülür ol bâb-ı rahmet azab eleme düşer

bâb-ı ihsân:

1. bâb-ı ihsân:-

Diğer 116

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Lütuf, iyilik kapısı.

Bâb-ı ihsân feth edenler Allah'ı her an görer
Misbâh eyle kalb-i kasrın Allah'ı gör ey gözüm

2. bâb-ı ihsân:-

Diğer 135

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İyilik kapısı.

Bir bâb-ı mürüvvet bir bâb-ı ihsân
Bilmem kangısından girdin sen gönül

3. bâb-ı ihsândan:-da, -n

Diğer 135

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İyilik kapısı.

Ol bâb-ı ihsândan aldın imlâyı
Beş harf ile gezdin buldun Mevlâ'yı

4. bâb-ı ihsâna:-a

Diğer 302

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bağış kapısı. // [tas.] Hakk'ın lütfu.

Leyki bu derd beni yaktı hicrâna
Kahr içinde girdim bâb-ı ihsâna

bâb-ı islâm:

1. bâb-ı islâm'dan:-da, -n

Diğer 116

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İslam kapısı.

Altı câmdan nüş edenler î mânî ikmâl eder
İki emri tasdik ile bâb-ı İslâm'dan girer

bâb-ı mürüvvet:

1. bâb-ı mürüvvet:-

Diğer 135

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Mürüvvet kapısı.

Bir bâb-ı mürüvvet bir bâb-ı ihsân
Bilmem kangısından girdin sen gönül

bâb-ı nacî:

1. bâb-ı nacîden:-de, -n

Diğer 154

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kurtuluş kapısı.

Nebî zîşan'ın hadîsi ümmeti tebşîr eder
Beş vakit namazi kılan bâb-ı nacîden girer

bâbı ört:

1. bâbı örtme:-me

Diğer 6

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Deyim**

Bütün ilişkileri kesmek.

Yârin gelir senin sen bâbı örtme
Hiç bulunmaz senin güzel yârin var

2. bâbı örtme:-me

Diğer 37

Mısra: 51

Kelime Tipi: **Deyim**

Bütün ilişkileri kesmek.

Gece mihmândârsın sen bâbı örtme
Leyl ü nehâr ağla sen 'illâ'ya bak

bâb-ı rahmet:

1. bâb-ı rahmet:-

Diğer 118

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Rahmet kapısı.

Küfrân-ı nimet edenler bâb-ı gazabı açar
Örtülür ol bâb-ı rahmet azab eleme düşer

bâb-ı siccîn:

1. bâb-ı siccînden:-de, -n

Diğer 118

Mısra: 29

Kelime Tipi: -

Cehennem kapısı.

Biri küffârın rûhudur bâb-ı siccînden girer
Esfel-i sâfil içinde dâima azâb görer

bâbına var:

1. bâbına varın:-ın

Diğer 68

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Birinin kapısına gitmek, kapısına varmak, yardım dilemek.

Vestakim bâbına siz varın dedi

Ol kapıdan geçen kul bulamadım

bâbını aç:

1. bâbını açmış:-mış

Diğer 43

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Deyim**

Kapı açmak.

‘Len tebûr’ sırrına açmış bâbını

Ol ceddîm baba İrşâdî Baba

2. bâbını açmış:-mış

Diğer 43

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Deyim**

Kapı açmak.

Cim cemâl Cebbâr’a açmış bâbını

Teslim almış ecdâdından çarkını

3. bâbını açtı:-tı

Diğer 227

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Deyim**

Kapı açmak.

Ağlar Baba aşk-ı mecâzdan geçti

Cevher-i hakikat bâbını açtı

bâbuha alıyyûn:

1. bâbuha alıyyûn:-

Diğer 315

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Hadis**

Ene medinetü'l ilmi ve Aliyyûn bâbuha -

Ben ilmin şehriyim, Ali de kapısıdır.

Bâbuha Aliyyûn buyurdu sultan

Mancınığa girip kal’alar yıkan

bâc:

1. bâcını:-ı, -n, -ı

Diğer 112

Mısra: 21

Vergi. II Âşığın aşk uğruna bir şeyler feda etmesi.

Zümrüd-ü Anka’dan almış bâcını

Ol gül otağında vermiş cânını

bâc al:

1. bâc aldığım:-dı, -ğı, -n

Diğer 269

Mısra: 26

Kelime Tipi: -

Hediye almak.

Ağlar Baba ağladığın

Muhammed’den bâc aldığın

bâde:

1. bâde:

Diğer 51

Mısra: 14

Kadeh.

Kul olan hâle varmasa

Pirlerden bâde sunmasa

2. bâdeyi:

Diğer 103

Mısra: 27

Far. Şarap.

Bir bâb içre altı câmdan bâdeyi nûş eyledin

Yüz dört kitâbı oku’p da anda ezber eyledin

bâde iç:

1. bâde içen:-en

Diğer 122

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şarap içmek.

Sanmanız ki bâde içen hikmeti andan okur

Ol suyun mârifeti bu kalpte şecer bitirir

bâde ver:

1. bâde verse:-se

Diğer 51

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bade vermek, şarap vermek.

Her mümin fehvâya erse

Pirler ona bâde verse

ba‘de’l-zebih:

1. ba‘de’l-zebih:

Diğer 58

Mısra: 98

Kurbandan sonra.

Üçüncüsün ben diyeyim sen işit

Ba‘de’l-zebih ellerimi aç da git

bâd-ı sabâ:

1. bâd-ı sabâ:-

Diğer 43

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Doğudan esen hafif, hoş rüzgâr.

Dildâr bahçesinin hüsnünde durur

Bâd-ı sabâ yeli cennetten vurur

bâd-ı şebnem:

1. bâd-ı şebnem:-

Diğer 287

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Rutubetli rüzgâr.

Bâd-ı şebnem rûh-u sultana vurdu

Nefs ile şeytanın eceli geldi

bâğ:

1. bâğında:-ın, -da

Diğer 4

Mısra: 21

Bahçe, yeşillik, ağaçlık ve çiçeklik yer,

bostan.

Murğî yâr bağında öt gündüz gece

Bir güle bülbül ol lâ-civâr yerde

2. bağda:-da

Diğer 81

Mısra: 24

Far. 1. Yeşillik, çiçekli, ağaçlı yer 2.

Üzümlük. bağ-ı kuds: Cennet.

Dildâr hayme kurdu aldı altına

Söylediler bağda kelâmı tek tek.

bâğbân:

1. bâğbancı:-cı

Diğer 128

Mısra: 18

Bahçıvan. || Aşık.

Zülfünü ol bâğın gülüne saldı

Gül şehristânında bâğbancı gördü

bağ-ı cennet:

1. bağ-ı cennet:-

Diğer 188

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Cennet bahçesi.

Zehî gönül bağ-ı cennet

Vasfedemem gönül seni

bağ-ı gülşan:

1. bağ-ı gülşan:-

Diğer 95

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Gül bahçesi.

Pîr-i pirânın şâhından dâim isterük meded

Azm-i râhın bağ-ı gülşan olduğun bilmez

miyem

2. bağ-ı gülşâna:-a

Diğer 246

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gül bahçesi.

Gir bağ-ı gülşâna seyreyle mâhı

Menemşe gösteren mürşidin tanı

bâğ-ı rıdvân:

1. bâğ-ı rıdvândan:-da, -n

Diğer 136

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Cennet bahçesi.

Benim ‘azm î râhım bâğ-ı rıdvândan

Gülşân bağı bugün bu köye konu

2. bağ-ı rıdvâna:-a

Diğer 193

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Cennet bahçesi.

Muhabbet eylegil hüsnü’l meâba

Gir bağ-ı rıdvâna illâ Allah de

3. bağ-ı rıdvândır:-dı, -r

Diğer 311

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Cennet bahçesi.

Hicâbdan hicâba geçüb erişir ayn-ı tesnîme

Otağı bağ-ı rıdvândır yatağı lâhûrî kişver

bağlı kal:

1. bağlı kaldım:-dı, -m

Diğer 3

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Deyim**

Bir engel dolayısıyla hiçbir iş yapamaz

duruma gelmek; çaresizlik içinde olmak, çaresiz olmak.

Aşk bâbında bağlı kaldım erenler

Ayın gördüm şın okudum kaf aldım

2. **bağlı kaldık:-dı, -k**

Diğer 143

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Deyim**

Uymak, tabi olmak.

Çalab kapısında hoş bağlı kaldık
Şâh mîrimden emir aldım da geldim

3. **bağlı kaldım:-dı, -m**

Gazel 3

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Deyim**

*Bir engel dolayısıyla hiçbir iş yapamaz
duruma gelmek; çaresizlik içinde olmak, çaresiz
olmak.*

Aşk bâbında bağlı kaldım erenler
Ayın gördüm şın okudum kaf aldım

bağrı yanık:

1. **bağrı yanık:-**

Diğer 255

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Deyim**

Dertli.

Ay Gün vurmaz ıstık şeb çırağ yanar
Murğî bağrı yanık gülzara bakar

bağrını bas:

1. **bağrını basmıştır:-miş, -tır**

Diğer 233

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Deyim**

Bağrına basmak, yüreğine basmak.

Ağlar Baba yandı yârin nûruna
Basmıştır bağrını gülün hârına

bağrını del:

1. **bağrını delmiş:-miş**

Diğer 255

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Deyim**

*Çok dokunmak, içine işlemek, acı
çektirmek.*

Dost bâğında şeydâ oluben kalmış
Âşiyân gül hârî bağrını delmiş

bahçe-i cennet:

1. **bahçe-i cennet:-**

Diğer 301

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Cennet bahçesi.

Nerde mevlüd okunursa bahçe-i Cennet olur
Âşiyân gülşan açılır Nebî-i zîşân-ı Muhammed
Mustafâ

bahçe-i menemşe:

1. **bahçe-i menemşe:-**

Diğer 278

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Menekşe bahçesi.

Bahçe-i menemşe cânân oltağı
Halkinde mimarı âlemler şâhı

bahçe-i yezdân:

1. **bahçe-i yezdân'dır:-dı, -r**

Diğer 340

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın cenneti, bahçesi.

Bahçe-i Yezdân'dır ru'yet açılır
Hep melekler saf saf olur da gelir

bâhir:

1. **bâhir:**

Diğer 38

Mısra: 2

Aşîkar, açık, belli.

Allahu latîfun biibâdihi yezzuku 'iken
Hem kudretin bâhir iken

2. **bâhir'im:-im**

Diğer 97

Mısra: 40

*Yüce yaratıcının ilminin, feyzinin ve
tecellisinin sonsuzluğunu ifade eder. parlatır,
İsmail. (2016). Osmanlı Türkçesi Sözlüğü.*

Ankara: Yargı Yay.

Çengelîm fizza dinâr et

Sen Şâkir'im sen Bâhir'im

3. **bâhirdir:-dir**

Diğer 104

Mısra: 31

Derya, deniz.

Sözümüz bâhirdir amma bilmeyen temsil sanar
Gizli ibâredir amma okuyanlar tez kanar

bâhir eyle:

1. bâhir eyle:-

Diğer 116

Mısra: 21

Kelime Tipi: -

Belli olmak.

Îman İslâm bâhir eyle sadrı hoş mişkât olur
Mişkât-ı sadr-ı sudûre nûr-u zücâc vaz olur

bahr:

1. bahrine:-i, -n, -e

Diğer 20

Mısra: 9

Deniz.

Bu dert beni koymaz amîk bahrine
Keşti olur yine alır fevkine

2. bahrinden:-i, -n, -den

Diğer 33

Mısra: 13

Deniz, derya.

Füyûzât bahrinden bir dalga gelmiş
Beyt-i mâmûr gibi hoş kale yapmış

3. bahrine:-i, -n, -e

Diğer 46

Mısra: 13

Deniz II Allah'ın sonsuz sıfatlarının tecelli ettiği sınırsız mekan.

Saâdet bahrine rûhları varsa
Nûr kalem ol sin'i Arş'ına çalsa

4. bahr:

Diğer 53

Mısra: 7

Deniz, derya.

Bahr içine rızkı sen vericisin
Rızkımı ol kudretinden sen gönder

5. bahrine:-i, -n, -e

Diğer 65

Mısra: 5

Deniz.

Ol gülün bahrine pîrler dalmışlar
Hâkikat şehrine gemi kurmuşlar

6. bahrine:-i, -n, -e

Diğer 69

Mısra: 25

Deniz, derya.

Kervanımız varır 'amîk bahrine
Nûh gemisi lâzım ala fevkine

7. bahre:-e

Diğer 79

Mısra: 18

Deniz, derya.

Yunus gibi ben olmuşam
Kendimi bahre salmışam

8. bahre:-e

Diğer 143

Mısra: 10

Deniz, derya.

Ve'd-duhâ sırrından hikmet alanlar
Keşti yapup 'amîk bahre salanlar

9. bahrinde:-i, -n, -de

Diğer 288

Mısra: 5

Deniz.

Muhammed bahrinde keşti kırılmaz
Elbette kaptansız gemi yürümez

10. bahrinden:-in, -den

Diğer 293

Mısra: 3

Deniz.

Muhammed bahrinden dalgalar çaldı
Mişkât içre misbâh şehri genişti

11. bahrine:-i, -n, -e

Diğer 302

Mısra: 13

Deniz.

Keştiyi bıraktık 'amîk bahrine
Şükür liman bulup çıktı zemîne

12. bahrinde:-i, -n, -de

Diğer 305

Mısra: 3

Deniz.

Bin keştiye durma amîk bahrinde
Zevrakin yanaştı ayık ol ayık

13. bahrinden:-i, -n, -den

Diğer 305

Mısra: 6

Deniz, derya.

Limansız gemiye binip yürüme
Muhammed bahrinden gayriye girme

14. bahrinde:-i, -n, -de

Diğer 326

Mısra: 7

Deniz.

Bîşümâr keştiler 'amîk bahrinde
Zevrâki mim gemisi Mim kendi Mim

15. **bahrine:-i, -n, -e**

Diğer 331

Mısra: 3

Deniz.

Gaflet ile daldın ‘amîk bahrine
Ya keşti ya zevrak binmemiş olmaz

16. **bahrine:-i, -n, -e**

Gazel 5

Mısra: 13

*Deniz II Allah'ın sonsuz sıfatlarının tecelli
ettiği sınırsız mekan.*

Füyuzât bahrine gavvâs olana
Levh-i mahfûzda koydolkok gerektir

17. **bahre:-e**

Gazel 6

Mısra: 26

Deniz. II İlahi hakikat.

Bu Ağlar’a derler efnâ
Atmış dehri düşmüş bahre

bahre dal:

1. **bahre dalm:-ın**

Diğer 70

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Manevi denize dalmak.

Ey âşıklar siz de bir bahre dalm
Gülîstân şâhının telinden vurun

bahre gir:

1. **bahre giren:-en**

Diğer 61

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

*Denize girmek. II aşk denizine dalmak, aşık
olmak.*

Keşti ile bahre giren
Gelsin istihfâm olalım

2. **bahre girer:-er**

Diğer 65

Mısra: 18

Kelime Tipi: -

*Denize girmek. II aşk denizine dalmak, aşık
olmak.*

Ruhsat defterini bilir hocalar
Gemi binip bahre girer hocalar

bahr-i amîk:

1. **bahr-i amîktir:-ti, -r**

Diğer 23

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

Derin deniz.

Kıyâmet dediğin bahr-i amîktir
Seferi uzaktır râhı şedîttir

2. **bahr-i amîka:-a**

Diğer 48

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Derin deniz.

Daldım bir bahr-i amîka
Çıkamam asla berrine

3. **bahr-i amîkına:-ı, -n, -a**

Diğer 72

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Derin deniz.

Gonca gül şehrine bazı kul girer
Bahr-i amîkına keştîyi kurar

4. **bahr-i amîkına:-ı, -n, -a**

Diğer 74

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Derin deniz.

Ol gonca gülüne telleri sarar
Bahr-i amîkına keştîyi kurar

bahr-i ‘amîk:

1. **bahr-i ‘amîk:-**

Diğer 109

Mısra: 29

Kelime Tipi: -

Derin deniz.

Ba’de’l erba’în salda bahr-i ‘amîk neşr olur
Keştisi yeni olanlar ol denizde dolanır

2. **bahr-i ‘amîk:-**

Diğer 123

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Derin deniz.

Ol nûn’un noktası keştîyi kurar
Bahr-i ‘amîk içre limandan sürer

3. bahr-i ‘amîka:-a

Gazel 4

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Derin deniz.

Rûz ü şeb gaflet ile daldın bahr-i ‘amîka

Keştiye sen binmeden limanı arzularsın

bahrine dal:

1. bahrine dalan:-an

Diğer 48

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Denize dalmak.

Sır kapıda fevzi bulan

Muhammed bahrine dalan

bahs ed:

1. bahs eder:-er

Diğer 299

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Konusunu açmak, söylemek, hakkında

konusmak, bahsetmek.

Gaybetten bahs eder dili yorulmaz

Hikmet söyleyene boşbolğaz derler

baîd:

1. baîdîr:-ti, -r

Diğer 23

Mısra: 19

Uzak.

Sefinesiz andan çıkmak baîdîr

Her bir gülle sökmez gemim var benim

ba‘id ol:

1. ba‘id olur:-ur

Diğer 211

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Uzak olmak.

Zamîr şâhı kalbde durur

Şeytân andan ba‘id olur

bâ-kemâl:

1. bâ-kemâl:

Diğer 244

Mısra: 31

Olgunluk güzelliğinin âşığı.

Bâ-kemâl ü ru‘yet hayrân mest Olur

Kesilmez eksilmez tadı cennetin

bâkî:

1. bâkî:-

Diğer 39

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası. Necdet Tozlu (2020). Ağlar Baba Divanı, Ankara: Gece Kitaplığı.

Bâkî gibi kimdir ağlar

Gelsin beraber ağlayak

2. bâkî:

Diğer 66

Mısra: 35

Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası. Necdet Tozlu (2020). Ağlar Baba Divanı, Ankara: Gece Kitaplığı.

Havf eder bu Bâkî söylemez yalan

Ol göle keştiyi kurmuştur hemen

bâkî baba:

1. bâkî baba:-

Diğer 38

Mısra: 49

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası. Necdet Tozlu (2020). Ağlar Baba Divanı, Ankara: Gece Kitaplığı.

Bâkî Baba âbid iken

Sen ahakk-ı ma‘bûd iken

2. bâkî baba:-

Diğer 41

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası. Necdet Tozlu (2020). Ağlar Baba Divanı, Ankara: Gece Kitaplığı.

Rûh u dil eylese bâbını meftûh

Ağla Bâkî Baba asla uyuma

3. bâkî baba'yı:-yı

Diğer 43

Mısra: 45

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası. Necdet Tozlu (2020). Ağlar Baba Divanı, Ankara: Gece Kitaplığı.

Bâkî Baba'yı da kimler ağlattı

Dersini vermiştir Vehbî Hayyâtî

4. bâkî baba:-

Diğer 44

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası. Necdet Tozlu (2020). Ağlar Baba Divanı, Ankara: Gece Kitaplığı.

Bâkî Baba bir nişâne görmeden
İrşâdî Çarkını teslim almadan

5. bâkî baba:-

Diğer 45

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası. Necdet Tozlu (2020). Ağlar Baba Divanı, Ankara: Gece Kitaplığı.

Bâkî Baba mevc ü emvâca daldı
Ruhsat uykusunda kârını buldu

6. bâkî baba:-

Diğer 47

Mısra: 45

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası. Necdet Tozlu (2020). Ağlar Baba Divanı, Ankara: Gece Kitaplığı.

Bâkî Baba buldu râhını buldu
Üstâd-ı pîrini sağında buldu

7. bakî baba:-

Diğer 61

Mısra: 41

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası. Necdet Tozlu (2020). Ağlar Baba Divanı, Ankara: Gece Kitaplığı.

Bakî Baba ağlar anlar
Allah için ağlar anlar

8. bâkî baba'ya:-ya

Diğer 70

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası. Necdet Tozlu (2020). Ağlar Baba Divanı, Ankara: Gece Kitaplığı.

Bâkî Baba'ya da bir rüzgâr esdi
Sözlerini bütün hikmetten yazdı

9. bâkî baba:-

Diğer 71

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası. Necdet Tozlu (2020). Ağlar Baba Divanı, Ankara: Gece Kitaplığı.

Söylemiş bağlama bu Bâkî Baba
Hikmet sözlerinden girmiş cevaba

10. bâkî babayı:-(y)ı

Diğer 81

Mısra: 45

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası. Necdet Tozlu (2020). Ağlar Baba Divanı, Ankara: Gece Kitaplığı.

Bâkî Babayı da pîrler buldular
Etrafı selvili bir gül verdiler

11. bâkî baba:-

Diğer 159

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası. Necdet Tozlu (2020). Ağlar Baba Divanı, Ankara: Gece Kitaplığı.

Bâkî Baba mihrâb rûknüne konu
Ümmü'l-kitâb'daki kaydını buldu

12. bâkî baba:-

Gazel 1

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası. Necdet Tozlu (2020). Ağlar Baba Divanı, Ankara: Gece Kitaplığı.

Cümle evliya yedini vürûdu ol gizli bâba
Kenz-i esrâr geldi kalbe âgâh ol Bâkî Baba

13. bakî baba:-

Gazel 2

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası. Necdet Tozlu (2020). Ağlar Baba Divanı, Ankara: Gece Kitaplığı.

İşrab-ı zümre-i câmdan kalpte iskân eyledin
Bakî Baba gibi yanıp sen de ağla ey gönül

14. **bâkî baba:-**

Gazel 3

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın mahlası. Necdet Tozlu (2020). Ağlar Baba Divanı, Ankara: Gece Kitaplığı.

Cim cemâlden dâima ol kevkebini gözleyen
Bâkî Baba gibi yanıp ağlayan anlar bizi

bâl:

1. **bâl:**

Diğer 299

Mısra: 13

Kanat.

Emirsiz per açmaz ıvez perr ü bâl
Al-mihrâb gölünden akıtsam zülâl

bâl sirâc:

1. **bâl sirâc:-**

Gazel 6

Mısra: 23

Kelime Tipi: -

Gönül meşalesi, gönül lambası.

Bâl sirâc gibi yanarım
Al mihrâbın kandiliyem

bâlin:

1. **bâlin:**

Gazel 24

Mısra: 20

Yastık; rahat yer.

Mûsâ'nın Tûr'u gibidir aynı kalbin nevrağı
Eyle bâlin Tûr-ı Sînâ kevkeb gecelerde

bâni:

1. **bânisi:-si**

Diğer 14

Mısra: 2

Yapan, bina eden, kuran.

Nasıl vasfın etsin bu zebân seni
Benim de rûhumun sensin bânisi

bâr:

1. **bârını:-ı, -n, -ı**

Diğer 315

Mısra: 22

Meyve, yemiş, mahsul.

Gözler görmez cânanımın ilini
Her kul dermez gonca gülün bârını

2. **bârını:-ı, -n, -ı**

Diğer 324

Mısra: 6

Meyve, yemiş, mahsul.

Per açıp Muhammed bâğında kalmış
Golnca gül menemşe bârını vermiş

bârî hudâ:

1. **bârî hudâ:-**

Diğer 12

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Allah.

Rızkıma kefilisin ey Bârî Hudâ
Gözümü kapından etmezem cüdâ

baş bağla:

1. **baş bağlayak:-(y) ak**

Diğer 56

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Deyim**

Birine veya bir şeye bağlanmak.

Kur'ân-ı Kerîm'e biz baş bağlayak
Tevbe-i nasûh ile tevbe eyleyek

baş tut:

1. **baş tutmaz:-**

Diğer 292

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gerçekleşmek, olumlu sonuç vermek,

hakikat haline gelmek.

Besmele Rahmân'sız her iş tutmaz baş
Elindeki kazma kürek Allah der

ba'sin:

1. **bâ'sîn:**

Diğer 104

Mısra: 7

Diriliş, ihya.

Kalb-i îmân burc-u kal'a bâbını bâ'sîn açar
Kalb-i Kur'ân'ın bâbını bilmiş ol yâ-sîn açar

başını bağla:

1. **başını bağla:-**

Diğer 37

Mısra: 34

Kelime Tipi: **Deyim**

Bağlanmak, ayrılmamak.

Kur'ân'ın hükmünden sen taşra çıkma
Dört edilleye hem başını bağla

başîret:

1. başîret:

Diğer 111

Mısra: 37

Anlayış, ileri görüşlülük.

Aç başîret nûr fu'âdî eşcârî sen seyir kıl
Kalbin et dalında ru'yet deme bize kaal ü kıyî

başra:

1. başra:

Diğer 175

Mısra: 15

Irak'ta bir şehir.

Basra Kûfe Medine'ye kavuştu
Kişmir dağ direğin deldi de geçti

ba'sü ba'de'l-mevt:

1. ba'sü ba'de'l-mevt'e:-e

Diğer 209

Mısra: 20

Kelime Tipi: Kalp İfade

Ölümden sonra diriliş.

İsrâfil sûrunu kavîce urur
Ba'sü ba'de'l-mevt'e îmân eyledim

bâtıl:

1. bâtıl:

Diğer 37

Mısra: 26

Hak ve hakikat olmayan şey, boş şey,
yalan, yanlış.
Ezel-i ervâhta bir hitâp gelmiş
Hak'la bâtil tâ ol zaman fark olmuş

2. bâtıl:

Diğer 52

Mısra: 19

Hak ve hakikat olmayan şey, boş şey,
yalan, yanlış.
Hak nedir bâtil nedir hiç anlamaz anı bu nâs
Zannederler kendileri âleme olmuş nuhas

3. bâtıl:

Diğer 106

Mısra: 28

Hak ve hakikat olmayan şey, boş şey,
yalan, yanlış.
Cennet içre varır anlar hiç elem cezbeylemez
Mâlâyânî lağv u bâtil anda nâtik eylemez

bâtın:

1. bâtin:

Diğer 7

Mısra: 15

Görülmeven, görülmekten münezzeh olan
(Allah).
Aslını sorarsan hem bâtin ilmi
Tezden nasip eyle amân Allah'ım

2. bâtından:-dan

Diğer 21

Mısra: 15

Gizli.

Dört kitap ilmini bâtından söyler
Mir'âtullâh ile vücut seyredir

3. bâtındır:-dır

Diğer 32

Mısra: 13

İç, iç yüz; gizli, görünmeyen nesne.
Ru'yet-i çeşm-i dil rüya bâtındır
Ol ecilden kalp gözesi derindir

4. bâtin:

Diğer 35

Mısra: 51

Görülmeven, gizli olan.

Bâtın tarafından hikmete dalmış
Aman Vehbi Hayyât gözle sen beni

5. bâtin:

Diğer 67

Mısra: 14

Görülmeven, görülmekten münezzeh olan
(Allah).
Mektepte okudu kırklar yediler
Bâtın defterinden mânâ aldılar

6. bâtin:

Diğer 77

Mısra: 10

Ar. İç, gizli, derun, Allah'ın dört isminden
biri. (Evvel, Ahir Zâhir, Bâtın).
Suhuflar kütübler vassâf olundu
Bâtın kitâbına kalem vuruldu

7. bâtındur:-dur

Diğer 150

Mısra: 20

Görülmeven, gizli olan.

Sin'in üç dışından bir şehir kurdu
Hem zâhirdir hem bâtındur Bismillâh

8. **bâtını:-ı**

Diğer 200

Mısra: 37

İç yüz, dâhil, derûn.

Zâhiri bayramdır bâtını gufrân
Veccehtu vecchiye kesilir kurban

9. **bâtın:**

Diğer 328

Mısra: 22

İç, gizli, derun.

Bilmem Ağlar Baba nettin neyledin
Gâhi zahir gâhi bâtın söyledin

batman:

1. **batman:**

Diğer 240

Mısra: 9

*İki ile sekiz okka arasında değişen bir
ağırlık ölçüsü.*

Nühsay-ı Kübrâ'î bin batman tartmaz
Kâfdağı yerinde 'asla ırgatmaz

batn:

1. **batnında:-ı, -n, -da**

Diğer 30

Mısra: 18

Karn.

Sen kendi kendinden bir kezin utan
Mâderin batnında emerdin bir kan

2. **batnında:-ı, -n, -da**

Diğer 227

Mısra: 20

Karn.

Hâtiften bir nidâ rûha ulaştı
Ol zaman mâderin batnında idim

batn-ı cû:

1. **batn-ı cû'ü:-u**

Diğer 248

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Açlık bilmez karnı.

Şeytân ile nefis-i şûmu öldürür
Batn-ı cû'ü hikmet ile doldurur

batn-ı mâder:

1. **batn-ı mâderde:-de**

Diğer 111

Mısra: 21

Kelime Tipi: -

Anne karnı; kişi henüz dünyaya

gelmemişken.

Vücûda batn-ı mâderde rûh ki takarrür eder
Fânîye vürudu hinde arş-u hamse tıyb gider

2. **batn-ı mâderde:-de**

Diğer 170

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Anne karnı; kişi henüz dünyaya

gelmemişken.

Ol batn-ı mâderde izâm bitirdin
İman ile rûhu tene yetirdin

3. **batn-ı mâdere:-e**

Diğer 225

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Anne karnından.

Saîd şakrî batn-ı mâdere düştü
Hakkında peygamber hadîsi geldi

batn-ı mâh:

1. **batn-ı mâhî:-î**

Gazel 13

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

Balığın karnı.

Batn-ı mâhî içre Yûnus mescid etti şîkesin
Zâlim olma mescide gir Fesemme vechullâhı
bul

batn-ı mâhi:

1. **batn-ı mâhiye:-y, -e**

Diğer 53

Mısra: 37

Kelime Tipi: -

Balığın karnı.

Ol Yunus-u batn-ı mâhiye koydu
Yunus nebî salâta kıyâm kıldı

2. **batn-ı mâhiye:-ye**

Diğer 79

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

Balığın karnı.

Batn-ı mâhiye girmişem
Allah beni utandırmaz

3. batn-ı mâhîde:-de

Diğer 272

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Balığın karnı.

Kırk gün Yunus batn-ı mâhîde kaldı

Vuzû'en turab namazın kıldı

bayrak aç:

1. bayrak açar:-ar

Diğer 142

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Deyim**

Bir ülkü uğruna toplanmak. II Kolaylık sağlamak.

Ol namaz mü'mine bir bayrak açar

Rûhu cesedinden kuş gibi uçar

bayram-ı şerîf mübarek ol:

1. bayram-ı şerîf mübarek olsun:-sun

Diğer 59

Mısra: 48

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Bayramı şerîf mübarek olsun, Bayramın mübarek olsun.

Soldaki defteri hep sağa alır

Bayram-ı şerîf mübarek olsun

bayram-ı şerîfin mübarek ol:

1. bayram-ı şerîfin mübarek olsun:-sun

Diğer 59

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Bayramı şerîf mübarek olsun, Bayramın mübarek olsun.

Bayramlaşak gönül biz varak yâre

Bayram-ı şerîfin mübarek olsun

2. bayram-ı şerîfin mübarek olsun:-sun

Diğer 59

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Bayramı şerîf mübarek olsun, Bayramın mübarek olsun.

Gelen ihvanlara kavli-i hasen et

Bayram-ı şerîfin mübarek olsun

3. bayram-ı şerîfin mübarek olsun:-sun

Diğer 59

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Bayramı şerîf mübarek olsun, Bayramın mübarek olsun.

Allah'ın iyi günlerini gözler

Bayram-ı şerîfin mübarek olsun

4. bayram-ı şerîfin mübarek olsun:-sun

Diğer 59

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Bayramı şerîf mübarek olsun, Bayramın mübarek olsun.

Her bir şeyin âlâ ednâsı vardır

Bayram-ı şerîfin mübarek olsun

5. bayram-ı şerîfin mübarek olsun:-sun

Diğer 59

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Bayramı şerîf mübarek olsun, Bayramın mübarek olsun.

Günlerin padişâhın da beş bil

Bayram-ı şerîfin mübarek olsun

6. bayram-ı şerîfin mübarek olsun:-sun

Diğer 59

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Bayramı şerîf mübarek olsun, Bayramın mübarek olsun.

Mü'minin günahın alırlar bir bir

Bayram-ı şerîfin mübarek olsun

7. bayram-ı şerîfin mübarek olsun:-sun

Diğer 59

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Bayramı şerîf mübarek olsun, Bayramın mübarek olsun.

Teşbih etmiş böyle ilm-i muazzam

Bayram-ı şerîfin mübarek olsun

8. bayram-ı şerîfin mübarek olsun:-sun

Diğer 59

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Bayramı şerîf mübarek olsun, Bayramın mübarek olsun.

Âşıkın kalbine melek heceler

Bayram-ı şerîfin mübarek olsun

9. bayram-ı şerîfin mübarek olsun:-sun

Diğer 59

Mısra: 40

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Bayramı şerîf mübarek olsun, Bayramın mübarek olsun.

Ol beşin himmeti gavs ile kutuptan âlâ

Bayram-ı şerîfin mübarek olsun

10. bayram-ı şerîfin mübarek olsun:-sun

Diğer 59

Mısra: 44

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Bayramı şerîf mübarek olsun, Bayramın mübarek olsun.

Günahlar dökülür nâs olur atyeb

Bayram-ı şerîfin mübarek olsun

11. bayram-ı şerîfin mübarek olsun:-sun

Diğer 59

Mısra: 68

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Bayramı şerîf mübarek olsun, Bayramın mübarek olsun.

Nuşûr-i İbrâhîm şerheyle demiş

Bayram-ı şerîfin mübarek olsun

bedr:

1. bedre:-e

Diğer 14

Mısra: 19

Dolunay.

Şems ile ol bedre ziyâyı vermiş

Himmet eyle bize Muhammed Ahmed

2. bedre:-e

Diğer 156

Mısra: 4

Dolunay.

‘Aşkın feyzi çekti hüma iline

Bedre zamanında aydan ziyâde

3. bedr:

Diğer 215

Mısra: 1

Ayın on dördü, dolunay II yüz.

Rûhânî bedr ayda gördüm bir güzel

Gözler likaasına bakmaya kıymaz

beg:

1. begi:-i

Diğer 278

Mısra: 3

Bey, efendi.

Gümüşhane begi İhsan ocak’ı

Sahibü’l hayratı Ali Beg şâhı

2. beğ:-e

Diğer 283

Mısra: 19

Bey, efendi.

Vahdette bekleyen kör baykuş beğ

Büm gibi tek virâneye girmişem

beha-billah:

1. beha-billah:

Diğer 285

Mısra: 19

Güzellik, zarafet sahibi Allah (cc).

Beha-billah perdesini ref eder

Hayret ü fillâ’hı duyanımız var

bekâ:

1. bekaya:-y, -a

Diğer 313

Mısra: 23

Ar. 1. Bakilik, fani olmayış.

Bekaya imânla göçür

La taknâtu bürhân nedir

2. bekaya:-y, -a

Gazel 8

Mısra: 13

Sonsuzluk; ahiret alemi.

Geç fenâdan er bekaya seyir kıl sen âleme

Hedm olunmuş sen görürsen hem yıkan Allah’ı bul

bekâ-bi-llah:

1. beka-bi-llah:

Diğer 207

Mısra: 18

Tarikatlarda dervişin nefsinin yok ederek

fenâdan sonra eriştiği son mertebe, ebedî ve

ezelî olan Allah’ın bekâsı ile bâkî olma hâli.

Rubûbiyyet anın şânı eder biz kulları âlî

Beka-bi-llah fenâ-fi-llah acep bize erişir mi

beka-billâh:

1. beka-billâhın:-ı, -n

Diğer 96

Mısra: 10

Kötü huy ve sıfatlardan arınan salikin iyi

huy ve sıfatlar edinmesi, kendisinden fanî olup

Hak ile beraber olması anlamına gelen bir

tasavvuf terimidir.

Cim Cemâlullah’ın mâşûku sensin

Bâ beka-billâhın sevdiği sensin

2. bekâ-billâh:

Diğer 127

Mısra: 25

Tarikatlarda dervişin nefsinin yok ederek

fenâdan sonra eriştiği son mertebe, ebedî ve

ezelî olan Allah’ın bekâsı ile bâkî olma hâli.

Fenâfillâh bekâ-billâh ol sin içre olunur

Fena-fillâh sırrına dal sinde sen kendini bul

3. beka-billah:

Diğer 234

Mısra: 18

*Tarikatlarda dervişin nefisini yok ederek
fenâdan sonra eriştiği son mertebe, ebedî ve
ezelî olan Allah'ın bekâsı ile bâkî olma hâli.
Rûhanîyyet bu âlemi kandırır
Beka-billah perdesini kaldırır*

bekabillah:

1. bekabillahtan:-ta, -n

Diğer 336

Mısra: 2

*Tarikatlarda dervişin nefisini yok ederek
fenâdan sonra eriştiği son mertebe, ebedî ve
ezelî olan Allah'ın bekâsı ile bâkî olma hâli.
Elif ülfet 'amîk bahrine daldım
Be bekabillahtan muhabbet aldım*

bekr:

1. bekr'i:-i

Diğer 314

Mısra: 20

Hız. Ebubekir.

*Hâtemin zîrine yazdırmış anı
Ömer Osman Bekr'i sevmemiş olmaz*

bêl:

1. beline:-i, -n, -e

Diğer 220

Mısra: 10

*T. is. Vücudun kalça yukarısında olan en
ince mahalli, kuşak yeri, karnın arkası.
HalkOldum Sidre'de nice yıl kaldım
Emretti Âdem'in beline girdim*

bel yedâhu mebsûtetânî:

1. bel yedâhu mebsûtetânî:-

Diğer 159

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Ayet**

*Hayır! Allah'ın iki eli de açıktır. Yedi
cemali de yedi celali de açık. Aciz değil, kadiri
mutlaktır (Maide, 5/64).
Bel yedâhu mebsûtetânî vurmuştur kolu
Perçemlerden kolum çevirir çarkı*

belâ:

1. belâ:-

Diğer 102

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Ayet**

*"belâ" (Kālū belā) ifadesi: "Evet, Sen
bizim Rabbimizsin" âyetine işaret edilmektedir.
Bkz. A'râf 7/172.*

*Ol belâ lafzını hüccet verdiler
Hüccetimiz dört kitâba yazdırdı*

2. belâ'yı:-yı

Diğer 102

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Ayet**

*"belâ" (Kālū belā) ifadesi: "Evet, Sen
bizim Rabbimizsin" âyetine işaret edilmektedir.
Bkz. A'râf 7/172.*

*Sağ tarafta olan melek şâhımız
Evvelâ deftere belâ'yı yazdı*

belâ oku:

1. belâ okuduk:-du, -k

Diğer 263

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Deyim**

*Birine ah etmek, beddua etmek, ilenmek
(Parlatır, 2007: 170).
Hicâblar ref'ednâ dercoldu â'lâ
Elestü 'âzminde okuduk belâ*

belâğat:

1. belâğath:-lı

Diğer 312

Mısra: 7

Etkili, güzel ve yerinde söz söyleme.

*Belâğathî hüsnü'l cevâb
Kitâbı ihtâm eyledim*

belde-i azîm:

1. belde-i azîm'de:-de

Diğer 91

Mısra: 26

Kelime Tipi: -

Yüksek dereceli bir yer, Allah'ın katı.

*Melek bülbül Burak perlerin açtı
Belde-i azîm'de rûhlar görüştü*

belini bük:

1. belini bük:-en

Diğer 14

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Deyim**

Belini bükme; çaresizlik içinde bırakmak.

‘Elif’ ile ‘mîm’dir belini bük

Gözlerinden nûrlu yaşını döken

belkis:

1. belkis’ı:-ı

Diğer 150

Mısra: 16

Belkis. (Saba Melikesi Belkis, günümüz

Habeşistan (Etiyopya) veya Yemen’inin olduğu topraklarda hüküm sürdüğü farz edilen, tarih öncesi Saba Kırallığı’nın hükümdarıdır.).

Yazdı Dâvûd oğlu kıldı gümânı

Belkis’ı imâna aldı Bismillâh

ben:

1. beni:-i

Mesnevi 1

Mısra: 2

T. Birinci teklik şahıs zamiri.

Bize tevfiğ veren Allah u Hâdî

edüp himmet beni hoş dehşet aldı

2. beni:-i

Mesnevi 1

Mısra: 9

Bayburtlu Ağlar Baba.

İki gül şebnemi mest etti beni

Lûtf u ihsân eyledi Rabbü’l-Gani

bend ed:

1. bend eder:-er

Gazel 12

Mısra: 18

Kelime Tipi: -

Hakim olmak II bağlamak.

Çâr imamdan imamımız hücceti kavî şâhım

İnsi cinni bend eder olmuş ona imam mâhım

bent:

1. bent:

Diğer 342

Mısra: 25

Set, engel.

Teller birbirine bent olmuş henüz

Sarılp öpmeyen marizdür mariz

berat al:

1. berat aldım:-dı, -m

Diğer 3

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Deyim**

Rütbe almak, nişan almak.

Mekteb-i irfânda divâna durdum

Şanlı şahtan kavî bir berat aldım

2. berat aldı:-dı

Diğer 261

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İzin almak, berat almak.

Cehennemden mü’mine berat aldı

Bu gece ağlayuben edek fezâ

3. berat aldım:-dı, -m

Gazel 3

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Deyim**

Rütbe almak, nişan almak.

Mekteb-i irfânda divâna durdum

Şanlı şahtan kavî bir berat aldım

beratı al:

1. beratı aldı:-dı

Diğer 24

Mısra: 30

Kelime Tipi: -

İzin almak, belge almak.

Ağlar Gülmez helâlden hâsıl oldu

Defter-i şakîden beratı aldı

2. beratı alır:-ır

Diğer 262

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İzin almak, belge almak.

Meta hâze’l va’du’ rustahîz gelir

Vâdî cehennemden beratı alır

berf-i berd:

1. berf-i berd:-

Gazel 14

Mısra: 30

Kelime Tipi: -

Soğuk kar.

Cennet içre nehr-i Kevser çün Kur’ân verdi
haber

Berf-i berd leben-i ebyazı ta’m-ı kondi andaki
envere bak

berk:

1. berk:

Diğer 106

Mısra: 6

Işık.

Dünyada ettiği ‘amel anları sa’y ettirir
Anları çün önlerinde berk veren envâra bak

berk-i hâtib:

1. berk-i hâtibi:-ı

Gazel 1

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Hatibin nuru. II İlâhi nur.

’Kün’ diyüben çâr cihâna nûru feyz eden güzel
Berk-i hâtibi sineme tâ ezel çakan güzel

berrah:

1. berrah’ı:-ı

Diğer 118

Mısra: 44

Yol, gidilecek yer.

Rûhu Berzâh-ı bulanlar cismi pek rahat kalır
Zikredeki Yezdân’ımızı Berrah’ı bizler kendimiz
bulak

berrin:

1. berrine:-e

Diğer 48

Mısra: 2

Yeryüzü, toprak.

Daldım bir bahr-i amîka
Çıkamam asla berrine

berzah:

1. berzah:

Diğer 112

Mısra: 12

Ölülerin ruhlarının kıyamete kadar

bulunacakları yer.

Bâkıy mülke hem bî-memât göçtüler
Berzah cennetine anları yazmış

2. berzâhı:-ı

Diğer 118

Mısra: 28

İki âlemin arası. Dünya ile âhiret arası.

Yezdân’ın verdiği lütfâ rûz ü şeb şükreyleyin
Şükredeki Yezdân’ımızı berzâhı bizler bulak

3. berzâh’a:-a

Diğer 118

Mısra: 23

Ölülerin ruhlarının kıyamete kadar

bulunacakları yer.

Rûhu Berzâh’a varamaz rûh kabirde yas çeker
Şükredeki Yezdân’ımızı zarf-ı sinde kalmayak

4. berzah’ı:-ı

Diğer 118

Mısra: 35

Ölülerin ruhlarının kıyamete kadar

bulunacakları yer.

Berzah’ı ol rûh bulamaz sinde ‘azâbı görür
Zikredeki Yezdân’ımızı ol kabirde kalmayak

5. berzâh’ı:-ı

Diğer 118

Mısra: 40

Ölülerin ruhlarının kıyamete kadar

bulunacakları yer.

Dünyadan rahmet alırsa az zamân rahat olur
Zikredeki Yezdân’ımızı Berzâh’ı bizler bulak

6. berzah’a:-a

Diğer 125

Mısra: 24

Ölülerin ruhlarının kıyamete kadar

bulunacakları yer.

Ervâh kaç kısımdır bilen şerh eder
Berzah’a gideni diyin âşıklar

7. berzah:

Diğer 173

Mısra: 12

Ölülerin ruhlarının kıyamete kadar

bulunacakları yer.

Yedinci kullede yerini gördü

Berzah perdelerin deldi de geçti

8. berzah’a:-a

Diğer 187

Mısra: 19

Ölülerin ruhlarının kıyamete kadar

bulunacakları yer.

Bir zaman havli eder anda rûh Berzah’a geçer
Varma hâba her ‘işâda oku mülki gözle sin’de
enisi

9. berzâhı:-ı

Diğer 280

Mısra: 13

İki âlemin arası. Dünya ile âhiret arası.

Rûh berzâhı bulur ten sine göçer

İki melek suâl bâbını açâr

10. **berzâh:**

Diğer 334

Mısra: 3

*Ölümlle başlayıp yeniden diriltilmeye kadar
sürecek olan ara dönem, dünya ile âhiret
arasındaki âlem ve kabir hayatı.*

Lâhûtü berzâh şâhısın

Sen subbûhun ya Kuddûsün

11. **berzâhı:-ı**

Gazel 15

Mısra: 16

İki âlemin arası. Dünya ile âhiret arası.

Kalp ki cân ile vurur ben gibi sen ölürsün

Rûhum berzâhı bulur çürüyen biz rûha ne

berzah âlem:

1. **berzah âleminde:-in, -de**

Diğer 262

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

*Ölümden kıyametin kopma anına kadar
sürecek olan kabir hayatı.*

Nâm-ı has kasrından perdeyi alır

Berzah âleminde rûhun dolandır

berzah-ı âlem:

1. **berzah-ı âleme:-e**

Diğer 15

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Ölülerin ruhlarının kıyamete kadar

bekleyeceği yer.

Berzah-ı âleme hem bile gider

Berzah'ın şâhından haber mi aldın

2. **berzah-ı âlemde:-de**

Diğer 21

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Ölülerin ruhlarının kıyamete kadar

bekleyeceği yer.

Melekûta varmış tecerrüd bulmuş

Berzah-ı âlemde ervâh seyreder

berzah-ı 'âlem:

1. **berzah-ı 'âlem:-**

Diğer 160

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Ölülerin ruhlarının kıyamete kadar

bekleyeceği yer.

Şerefsiz ervâhtan ne hâsıl olur

Berzah-ı 'âlem şâhı elbette sesler seni

beşârât:

1. **beşârâtın:-ın**

Diğer 340

Mısra: 4

Müjde, müjdelere.

Muhammed'in hoş dikilmiş nişânı

Dört edille beşârâtın unutma

beşer:

1. **beşer:**

Diğer 71

Mısra: 32

Ar. İnsan cinsi, insan.

Cebrâîl melek'in halini bilir

Beşer geldi melek gitti Cebrâîl

2. **beşer:**

Diğer 100

Mısra: 21

Ar. İnsan cinsi, insan.

Ben ki beşer nefse uydum

Günah deryâsına daldım

besmele:

1. **besmeleyi:-y, -i**

Diğer 263

Mısra: 25

Ar. 1. Bismillâh demek 2. Bismillâh veya

bismillâhirrahmanirrahim kelâm-ı şerifi.

Kalem Besmeleyi bin yılda yazdı

Okuyanlar 'amîk bahrine daldı

2. **besmele:**

Diğer 292

Mısra: 3

"Bağışlayan ve esirgeyen Allah'ın adıyla"

anlamına gelen "Bismillâhirrahmânirrahim"

sözünün ismi.

Besmele Rahmân'sız her iş tutmaz baş

Elindeki kazma kürek Allah der

besmele-i şerîf:

1. **besmele-i şerîf:-**

Diğer 132

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

"Bağışlayan ve esirgeyen Allah'ın adıyla"

mânâsına gelen Bismillâhirrahmânirrahim

sözünün ismi.

Besmele-i Şerîf dersimi açar

Seddin arkasından ol mel'ûn bakar

bey'at ed:

1. bey'at ederler:-er, -ler

Diğer 59

Mısra: 41

Kelime Tipi: -

Mürşitten el almak, sözünün yolunda olmak.

Bayramlar cümle ederler bey'at
Yani ki dünyada bir nevi cennet.

beyaza al:

1. beyaza aldı:-dı

Diğer 101

Mısra: 34

Kelime Tipi: -

Kâğıda yazmak, yazmak.

Ağlar Baba daldı bir bahre daldı
Hikmet sözlerini beyaza aldı

beyhoş eyle:

1. beyhoş eyledi:-di

Diğer 196

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kötü etmek.

Yandırdı rûhumu eyledi beyhoş
Meyhane câmindan deli bir sarhoş

beyhûde:

1. beyhûde:

Diğer 37

Mısra: 49

Boş, nafile, faydasız.

Ağlar Baba bir an beyhûde gezme
'Lâ' hû 'illâ' hû'yu kalbinden kesme

beynehumâ:

1. beynehumâ:-

Diğer 53

Mısra: 34

Kelime Tipi: **Ayet**

Eğer müminlerden iki grup birbiriyle kavgaya tutuşursa hemen aralarını düzeltin; ikisinden biri diğerinin hakkına tecavüz etmiş olursa -Allah'ın emrine geri dönünceye kadar-haksızlığa sapanlara karşı savaşın; dönerlerse aralarındaki anlaşmazlığı adaletle çözüme bağlayın ve herkese hakkını verin. Allah hakkı yerine getirenleri sever (Hucurat, 49/9). Cebrâil Nebi'yle semâya gitti Beynehumâ Cibrîl vasıta oldu

2. beynehumâ:

Diğer 71

Mısra: 2

Onların arasını.

İlm-i ezeli Nebî'ye erdi
Beynehumâ Cibrîl vasıta oldu

3. beynehumâ:

Diğer 109

Mısra: 27

İkisinin arasında.

Beynehumâ hedem hinde nakleder ketmi ile
Limeni'l-mülk' üne cevap illâ Allahlıtır veren

beyt:

1. beytine:-i, -n, -e

Diğer 233

Mısra: 15

[tas.] İlahî aşkın tecelli ettiği âşığın gönlü.

Muhammed Ahmed'in beytine gidim
Keştiler şahının rûhunu gözle

beyt-i mââmûr:

1. beyt-i mââmûr:-

Diğer 33

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kabe'nin tam üzerinde yedinci kat gökte bulunan ve melekler tarafından tavaf edilen bir köşk.

Füyûzât bahrinden bir dalga gelmiş
Beyt-i mââmûr gibi hoş kale yapmış

2. beyt-i mââmûr:-

Diğer 273

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İmar edilmiş ev, Allah'ın evi, Ka'be.

Kâf nûn'a mürekkeb kün emr-i hazır
Gökten kıble geldi ol beyt-i mââmûr

beytullahtır:

1. beytullahtır:

Diğer 9

Mısra: 21

Allah'ın evi, Kâbe anlamına gelir.

Aynı beytullahtır mü'minin kalbi
Tıyb eyle dil kasrın Allah durağı

beyyinât:

1. beyyinâtı:-ı

Diğer 216

Mısra: 14

Deliller, tanıklar.

Kur'an'ın hattında nûrun ispatı
Beş bin bir ismine sır beyyinâtı

bezet:

1. bezet:

Diğer 183

Mısra: 13

Donatmak, süslemek, tezyin ettirmek.

Zikreyle kalbin bezet
Yatma Dildâr'ı gözet

2. bezet:

Diğer 271

Mısra: 10

Donatmak, süslemek, tezyin ettirmek.

İhlâs ü tefekkür recâyı gözet
Korkucu ol dâim cân dârin bezet

bezm-i lâhût:

1. bezm-i lâhûtiden:-i, -de, -n

Diğer 99

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Uluhiyet alemi.

Bezm-i lâhûtiden rûhum içmeden
Nice bin seneler ağlamışam ben

2. bezm-i lâhûtu:-u

Gazel 26

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Uluhiyet âlemi.

Burda bizi ağlatıp da 'aşka bırakan güzel
Bezm-i lâhûtu rûhuma içtiren sensin güzel

bî amûd:

1. bî amûd:-

Diğer 84

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Direksiz.

Bî amûd kıldığı semâ tahtında
Ol iki âyât-ı kurana yalvar

bî-amel:

1. bî-amel:

Diğer 130

Mısra: 31

Amelsiz, çalışmadan.

Bî-amel lâ-sevâb ile yüzleri esved olur
Yüzleri şems ile kamer olur illelmuttekiyn

bî-amûd:

1. bî-amûd:

Gazel 7

Mısra: 3

Dikeysiz, dik olmayan.

Emr-i Kün'de kıldı eflak ü semâyı bî-amûd
Eşcâr-ı neşminümâda Allah'ı bul ey gönül

bîat et:

1. bîat et:-

Diğer 36

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir kimsenin hâkimiyetini tanıyıp ona

uymak.

Şerîate sen bîat et

Yalvar sen Allah'a yalvar

bî-bekâ:

1. bî-bekâdır:-dır

Diğer 109

Mısra: 4

Sonlu, ebedi olmayan.

Fâni şeyin zurûfundan Bâkıy Allah görünür
Bî-bekâdır mahlûku halk illâ Allah'tır kalan

bî-cân:

1. bî-cân:

Diğer 163

Mısra: 1

(Fa.) Cansız.

Sen cemâl râhında bî-cân olduğun bilmez
miyem

Gonca gül dalında bülbül olduğun bilmez
miyem

2. bî-cân:

Diğer 321

Mısra: 15

Cansız, ölü.

Bî-cân olmuş ilm-i fıkıh yoluna
Red olmaz fetvanız Re'is Efendi

bîcân:

1. bîcân:

Diğer 97

Mısra: 23

Cansız, ölü.

Sen bîcân bizi kılmadın
Sen Settâr'ım sen Sübhân'ım

2. bîcân:

Gazel 12

Mısra: 9

Cansız, ölü.

Âfitâb nûruna erdin oldun andan sen bîcân
Ahmed-i Muhtâr bâbına girdiğin bilmez miyem

bî-cân ed:

1. bî-cân eder:-er

Diğer 172

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Cansız kılmak.

Per cemâlın aşkı ile kendini bî-cân eder
Ol döker gözden yaşını kalpte gülistan biter

bîcân ol:

1. bîcân olmuş:-muş

Diğer 324

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Ölmek.

Bîcân olmuş dinde fıkıh ilmine
Al gülünü sarmış cânân teline

bîcâre ed:

1. bîcâre eder:-er

Diğer 256

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Çaresiz bırakmak.

Nice sultanleri eder bîcâre
Ecel câmı bir gün yandırır seni

bî-cidâr kıl:

1. bî-cidâr kıldı:-dı

Diğer 124

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Duvarsız kılmak.

Allah ol makamı hoş bina kıldı
Çevre civarını bî-cidâr kıldı

bî-gınâ:

1. bî-gınâ:

Diğer 95

Mısra: 5

Fakir, yokluk içinde olan.

Bî-gınâ ail kârını eyledin zâten nikaab
Çar-ı şâhın mir'atını eyledim zâten nikaab

bî-gümân:

1. bî-gümân:

Diğer 343

Mısra: 86

Şüphesiz.

Çolk şükürler olsun ey ganı Yezdân
Ayınan gün sulh oldular bî-gümân

bîhaber:

1. bîhaber:

Diğer 236

Mısra: 17

Habersiz.

Bîhaber gelirse ya halim n'olur
Bu tenimden canım hemen ayrılır

bîhisâb:

1. bîhisâb:

Diğer 169

Mısra: 2

Hesapsız, pek çok.

Vallahu yerzuku men yeşâu bigayrı hisâb
Rızkımı verdin bîhisâb

bikri:

1. bikri:-i

Diğer 307

Mısra: 7

El değmemiş, dokunulmamış olmak.

Bâkirdir hiç anın bikri bolzulmaz
El dudak vurmamış bir sevdiğim var

bî-kusûr:

1. bî-kusûr:

Gazel 16

Mısra: 7

Kusursuz, mükemmel.

Kün diyince çâr cihânı eyledi çün bî-kusûr
Gayrullaha çün şehâdet etmesi mümkün değil

bilenle bilmeyen bir ol:

1. bilenle bilmeyen bir olmaz:-ma, -z

Gazel 1

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Ayet**

Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu ?

(Zümer sûresi, 9. âyet). Diyanet İşleri Bşk.

Hem bilenle bilmeyen bir olmaz dedin sen Hudâ
'Hufyeten tadaruan'ı kalbime çakan güzel

bilküllî:

1. bilküllî:

Diğer 50

Mısra: 23

Büsbütün, bütün bütüne, külliye.

Vuhûşu dilinden bilküllî aldı

İptidâ bir melek gördü ol Resûl

billâh:

1. billâh:

Diğer 72

Mısra: 27

Allah için, Allah'a yemin ederim. .

Bir cemâl görmüşüm bismillâh billâh

Ol cemâli gören göz kınanır mı

billûr ed:

1. billûr eder:-er

Diğer 120

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Tertemiz etmek.

Kalb-i Kur'ân'ı kim okursa kalb câmı billûr
eder

Câm-ı billûr kalb olursa mir'atullâhı görer

bî-mekân:

1. bî-mekândan:-da, -n

Diğer 103

Mısra: 43

Mekânsız. II Mekândan münezzeh olan

Allah.

Bî-mekândan şemsi alır köküne kuvvet verir

Kökü üçtür anın amma dalları bin bir olur

2. bî-mekânsın:-sın

Diğer 188

Mısra: 17

*Mekânsız; mekânı olmayan, kendisine bir
mekân tayin edilemeyen; mekândan münezzeh
olan.*

Bî-mekânsın gayyen olmaz

Vasf-ı hâlin kalem yazmaz

3. bî-mekan:

Gazel 3

Mısra: 8

*Mekânsız; mekânı olmayan, kendisine bir
mekân tayin edilemeyen; mekândan münezzeh,
Allah.*

Hem riyâzatla vücûdun mahvedip fâni kılan
Bî-mekan sırrına yedin çün vuran anlar bizi

bî-memât:

1. bî-memât:

Diğer 112

Mısra: 11

Ölümsüz.

Bâkıy mülke hem bî-memât göçtüler

Berzah cennetine anları yazmış

2. bî-memat:

Gazel 17

Mısra: 9

Ölümsüz.

Fercâm-ı sâfi suyundan içen oldu bî-memat

Tâlib-i vuslat babında fakr u gedâ ağlıyor

bîmemat:

1. bîmemat:

Diğer 204

Mısra: 25

Ölümsüz.

Bîmemat Hızır'a âb sebeb oldu

Deryâda kalanın elini aldı

bî-memât ol:

1. bî-memât oldu:-du

Diğer 137

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Ölümsüz olmak.

Vahdette olanlar hikmet rızkıyla anlar oldu bî-
memât

Ol şehir-i kesrette olanlar iğtab ile kalbleri bî-
hayât

bin bir:

1. bin bir:-

Diğer 9

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Binlerce, çok.

Bin bir seyfi takın sen gafil olma

Şerr-i şûra senden yüzün çevirir

2. bin bir:-

Diğer 82

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Deyim**

Pek çok.

Miftâhını duâ edene verdi
Gizli bin bir bâbı olana yalvar

3. bin bir:-

Diğer 83

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Deyim**

Pek çok.

Ziruh bir ünvanda yerini buldu
Bin bir bâb fetheder bir Fettâh'ım var

4. bin bir:-

Diğer 146

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Deyim**

Pek çok.

Bin bir köşk kurulmuş bir şâh oturur
Püşt-ü penâh bir şey kabul eylemez

5. bin bir:-

Diğer 150

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Deyim**

Pek çok.

Bin bir ismi esrârında okunur
Tevrat Zebûr İncil kıraat olunur

6. bin bir:-

Diğer 150

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Deyim**

Pek çok.

Mim'in mîzâbından endelip çıktı
Bin bir dili ânın zarfından vurdu

7. bin bir:-

Diğer 176

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Deyim**

Pek çok.

Nûr şecer fer'inde bin bir şeb çırağ
Mûsâ'nın Tûr'unu buldum içinde

8. bin bir:-

Diğer 176

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Deyim**

Pek çok.

Bin bir hicâb geçsem görünür şâhım
Muhammed Mi'râc'ın buldum içinde

9. bin bir:-

Diğer 207

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Deyim**

Pek çok.

Dahi bin bir bâb içinde açıp bir bâbını Fettâh
Yarattı nüsha-yı kübra-yı o hatt-ı a'zamın fethi
aceb bize erişir mi

10. bin bir:-

Diğer 342

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Deyim**

Pek çok.

Bin bir teli vardır tahtesserâya
Yeşil kemer çekmiş ârş-ı âlâyâ

bina kıl:

1. **bina kılmadan:-ma, -da, -n**

Diğer 44

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Yapmak, inşa etmek.

'Cim' ol cebbar 'kâf'ı 'nûn'a vurmadan
On dört tabakayı bina kılmadan

2. **bina kıldı:-dı**

Diğer 121

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Yapmak, inşa etmek.

İnsanı yarattı kıldı bir bina
Kasrıgâh sahibi yani bir hâne

3. **bina kıldı:-dı**

Diğer 124

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yapmak, inşa etmek.

Allah ol makamı hoş bina kıldı
Çevre civarını bi-cidâr kıldı

4. **bina kılmadan:-ma, -dan**

Diğer 227

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Deyim**

Yapmak, inşa etmek II Yaratmak.

Ârif irfân kârın aldı ezelden
Levh-i mahfûz'unu bina kılmadan

bî-namâz:

1. bi-namaz:

Diğer 57

Mısra: 23

Namazı terk edenler.

Bî-namaz olanlar celâle geçmiş
Beş vakit namazı biz edâ edek

2. bî-namâz:

Diğer 139

Mısra: 17

Namazı terk edenler.

Bî-namâz yatağa girer
Şeytânı ol enîs eder

3. bî-namâzı:-ı

Diğer 139

Mısra: 1

Namaz kılmayan kimse.

Bî-namâzı Allah sevmez
Peygamber râzı olmaz

bînamâz:

1. binamaz:

Diğer 52

Mısra: 23

Namaz kılmayan kimse.

Binamaz şerr-i riyâyla hem yazılmış halleri
Halbuki bu halle yakar ol Cehennem anları

2. binamaz:

Diğer 57

Mısra: 117

Namaz kılmayan kimse.

Ey binamaz işit sen bunu işit
Gece gündüz durma aman abdest et

bînamaz ol:

1. bînamaz olmuş:-muş

Diğer 16

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Namazsız olmak, namazı terk etmek.

Mü'minin nuru burağıdır namaz
Ekser-i nâs şimdi olmuş bînamaz

binbir:

1. binbir:-

Diğer 111

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Deyim**

Bin bir, binlerce, pek çok anlamında.

Üç kök üzre binbir eşcâr 'ar 'arını kim bilir
Şecerin bir dalı üzre köşkü sarayı olur

2. binbir:-

Gazel 14

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Deyim**

Pek çok, çok sayıda.

Sır şâhından emri alıp Refref'e binene bak
Binbir hicâbdan gelip de Sidre'ye inene bak

binde bir:

1. binde bir:-

Diğer 8

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Bin tanede bir, çok az.

Binde bir kuluna ol nasib olmaz
Dermânı sendendir benim Allah'ım

2. binde bir:-

Diğer 54

Mısra: 39

Kelime Tipi: **Deyim**

(Bir şeyin) Çok azı.

Binde bir olursa gündüz denilmez
Celâli'de sengi gecede buldu

3. binde bire:-e

Diğer 60

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Deyim**

Çok az, nadir.

Binde bire verir perde içinde
Noktayı bilenler bulur Allah'ı

4. binde bir:-

Diğer 273

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Deyim**

(Bir şeyin) Çok azı.

Binde bir bulunur kahırda ihsân
Cemâlin çarkını elimiz aldı

bi'n-nefsi'l-levvâmeh:

1. bi'n-nefsi'l-levvâmeh:-

Diğer 152

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Ayet**

Kendini alabildiğine kınayan nefse de

(Kıyame, 75/2).

Bi'n-nefsi'l-levvâmeh kul şânı buldu
Der Ağlar ki nâsın ben kurbanıyam

bir hâle düş:

1. bir hâle düşmüşem:-müş, -em

Diğer 79

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Bitkin, perişan olmak, kötü duruma

düşmek.

El-ân bir hâle düşmüşem

Gamı arkama almışam

bir kapı bağlarsa bin kapı aç:

1. bir kapı bağlarsa bin kapı açar:-ar

Diğer 76

Mısra: 25

Kelime Tipi: Atasözü

Allah, bir kapıyı kapatırsa bin kapıyı açar .

İnsan asla umutsuzluğa düşmemelidir. Allah'ın o kişiye eskisinden daha güzel bir kapı açacağını belirten söz..

Bir kapı bağlarsa bin kapı açar

Bin bir adlı Allah'ım var benim

bir ol:

1. bir olmuş:-muş

Diğer 12

Mısra: 23

Kelime Tipi: Kalıp İfade

Birlikte olmak, birleşmek II denk olmak,

aynı olmak.

Â'la ile ednâ şimdi bir olmuş

Â'lâ'dan ednâdan sen utandırma

2. bir oldu:-du

Diğer 328

Mısra: 19

Kelime Tipi: Deyim

Bir araya gelmek.

Â'lâ ile ednâ şimdi bir oldu

Bizi iman ile göçür yâ Rabbi

bırakıp git:

1. bırakıp gitmir:-mir

Diğer 24

Mısra: 11

Kelime Tipi: Kalıp İfade

Terk etmek.

Emanettir deyû bırakıp gitmir

Anın için coşır ağırlar bu gönül

birbirine düş:

1. birbirine düşüyor:-(ü)yor

Diğer 328

Mısra: 10

Kelime Tipi: Deyim

Araları açılmak, aralarında anlaşmazlık

çıkma.

Gün yanaşmış hemen hemen aşıyor

Yıldız Ülker birbirine düşüyor

bi'se-l-masîr:

1. bi'se-l-masîr:-

Diğer 36

Mısra: 51

Kelime Tipi: Ayet

Kavga, gürültünün kötü yeri (Allah'ı inkar

edenlerin karşılaşacağı cehennem azabı için

buyrulan Mülk suresinin 6 ve 7. âyetlerine

telmihte bulunulur) II acı, işkence yeri.

Bi'se-l-masîr yerin kılma

Yalvar sen Allah'a yalvar

bî-şirâb:

1. bî-şirâb:

Diğer 127

Mısra: 4

Susuz.

Cehd-i sâdik ol mürüvvet vecdî hakîkâte er

Bî-şirâb hem ekl-i kalîl vahdetin câmina gir

bismillâh:

1. bismillâh:

Diğer 72

Mısra: 27

"Allah'ın adıyla" manasında

"Bismillâhirrahmânirrahim" sözünün kısaltılmış şekli.

Bir cemâl görmüşüm bismillâh billâh

Ol cemâli gören göz kınanır mı

2. bismillâh:

Diğer 128

Mısra: 7

(a.) Allah'ın adıyla.

Bismillâh harfiyle yazmış ismini

Sırr-ı Yezdânîdir Muhammed Nebî

3. bismillâh'ım:-ım

Diğer 144

Mısra: 12

Bismillâhirrahmânirrahim sözünün

kısaltılmış şekli.

Ümmü'l Kur'ân bâbında sırrı buldum

Sırrı açar Bismillâh'ım var benim

4. bismillah:

Diğer 150

Mısra: 2

(a.) Allah'ın adıyla.

Neylersin Eflâtun etıbbâ Lokmân
Derdimin dermânı oldu Bismillah

5. bismillâh:

Diğer 150

Mısra: 4

(a.) Allah'ın adıyla.

Bâ'sı miftâh bin bir kapı fetheder
Kenz-i esrâr deryasıdır Bismillâh

6. bismillâh:

Diğer 150

Mısra: 8

(a.) Allah'ın adıyla.

Mim'inin gözünden dört bâb görünür
Yüz on dört kal'anın şâhı Bismillâh

7. bismillâh:

Diğer 150

Mısra: 12

(a.) Allah'ın adıyla.

Kör şeytân muzmahil emmâre öldü
Mü'minler kılınca oldu Bismillâh

8. bismillâh:

Diğer 150

Mısra: 20

(a.) Allah'ın adıyla.

Sin'in üç dışından bir şehir kurdu
Hem zâhirdir hem bâtındır Bismillâh

9. bismillâh:

Diğer 150

Mısra: 24

(a.) Allah'ın adıyla.

Her şeyin miftâhı evvel okunur
Her sofrâ başında şâhtır Bismillâh

10. bismillâh:

Diğer 150

Mısra: 28

(a.) Allah'ın adıyla.

İsm-i â'zam anda olmuştur bünyâd
Bu Ağlar'ı irfân etti Bismillâh

11. bismillah:

Diğer 177

Mısra: 18

(a.) Allah'ın adıyla.

'Aîl'den eġnâya ansızın konu
Bismillah harfîni isminde buldu

12. bismillah:

Diğer 253

Mısra: 3

Bismillâhirrahmânirrahim sözünün

kısaltılmış şekli.

Bismillah harfinden yazılmış burhân

Cânda cân şehrinin mihamanı gelmiş

bismillâhi:

1. bismillâhi:

Diğer 146

Mısra: 13

Allah'ın adı ve izni ile.

Rahman Rahim Bismillâhi eğleşir

Çâr binasız ûnvan Çalab hânesi

bî-şumâr:

1. bî-şumâr:

Diğer 185

Mısra: 14

Far. Sayısız, hesaba gelmez.

Ru'yet-i bâl cennet nefsinî hımâr

Tecellî Yezdân'î rahmet bî-şumâr

bîşumâr:

1. bîşumâr:

Diğer 204

Mısra: 10

Sayısız, pek çok.

Kurulmuş kürsüler zinneti dınâr

Cemâl günü vurmuş vasfı bîşumâr

2. bîşumâr:

Diğer 312

Mısra: 15

Sayısız, pek çok.

Esti hikmet hem bîşumâr

Kitâbımı hatmeyledim

3. bîşumâr:

Diğer 326

Mısra: 7

Sayısız, pek çok.

Bîşumâr keştiler 'amîk bahrinde

Zevrâki mim gemisi Mim kendi Mim

bî-tenvîr:

1. bî-tenvîr:

Diğer 116

Mısra: 5

Karanlık.

Gıybet ü kizb intâkından kalbin bî-tenvîr kalır

Vuslatından Lâ-tenevvür zıll-ı zulmetle olur

boşboğaz:

1.boşboğaz:

Diğer 299

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Argo**

Boş boş konuşan.

Gaybetten bahs eder dili yorulmaz
Hikmet söyleyene boşboğaz derler

boynun bük:

1. boynun bükersin:-er, -sin

Gazel 4

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Deyim**

Acındırıcı, çaresiz bir durumda kalmak.

Ol eytâm çocuk gibi açık boynun bükersin
Gül şehrine girmeden cemâli arzularsın

boynun buruk koy:

1. boynun buruk koyma:-ma

Diğer 231

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Deyim**

Boynu bükük bırakmak, çaresiz bırakmak.

Ağlar Baba gülün şâhından olma
Lâle gibi boynun sen buruk koyma

buğz ed:

1. buğz ederler:-er, -ler

Diğer 130

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Sevmemek, nefret etmek.

Birbirine buğz ederler asdika zail olur
Kıyâmette hubb-û sâdık olur îllelmuttekiyn

buhl et:

1. buhl etme:-me

Diğer 36

Mısra: 41

Kelime Tipi: -

Cimrilik etmek.

Sakın sen asla buhl etme
Nâsa buhl ile emretme

bükâ:

1. bükâdan:-dan

Diğer 22

Mısra: 13

Ağlama, ağlayış.

Bükâdan lezzeti almıştır evliyâ
Şuayb mesleğidir sen sanma hebâ

2. bükâ:

Diğer 101

Mısra: 35

Ağlamak.

Şuayb pîrden bükâ bize nakl oldu
‘Acep melek bizim için ne yazdı

3. bükâ:

Diğer 102

Mısra: 35

Ağlayış, ağlama.

Ol zaman bükâ derdinden kurtulur
‘Azrâil gelende gülecek yazdırdı

4. bükâdır:-dır, -

Diğer 284

Mısra: 15

Ağlayış, ağlama.

İsbâtım bükâdır hüccetim elde
Sübhân’ıma işbu bükâmı söyle

5. bükâmı:--m,-i, -

Diğer 284

Mısra: 16

Ağlama, ağlayış.

İsbâtım bükâdır hüccetim elde
Sübhân’ıma işbu bükâmı söyle

bükâ ed:

1. bükâ eder:-er

Diğer 172

Mısra: 21

Kelime Tipi: -

Ağlamak, göz yaşı dökmek.

Gözü ağlayan kişinin kalbi de bükâ eder
Kalb yaşını taşra vermez gülşan u bostan biter

bükâ et:

1. bükâ etse:-se

Diğer 46

Mısra: 16

Kelime Tipi: -

Ağlamak.

Ol zulmet bâbına miftâhı vursa
Leyl ü nehar bükâ etse ne fayda

bülbül:

1. bülbül:

Gazel 3

Mısra: 13

Güzel sesiyle bilinen kuş II Aşık.

Şeydâ bülbül olma seni kınarlar
Yanar Ağlar Baba Hû der damarlar

bülbül- i şîr:

1. bülbül- i şîr:-

Diğer 293

Mısra: 23

Kelime Tipi: -

Aslan bülbül.

Bülbül- i şîr ondan hoş lezzet aldı
Ağlar Baba Muhammed'e yanaştı

bülbül ol:

1. bülbül olur:-ur

Diğer 45

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bülbül olmak. Aşık olmak II Hakk'ı sürekli zikretmek.

Ol âlemde olur birisi bülbül
Arayıp bulunda diyin âşıklar

bülbül-ü-veş:

1. bülbül-ü-veş:

Diğer 272

Mısra: 17

Bülbül gibi.

Bülbül-ü-veş sabâ gülün soldurma
Nevm-i gâflet her şeb rûhun öldürme

2. bülbül-ü-veş:

Diğer 279

Mısra: 17

Bülbül gibi.

Bülbül-ü-veş uçâr kafeste kalmaz
Rûhumuz bâkıydir ebedâ ölmez

3. bülbül-ü-veş:

Diğer 297

Mısra: 1

Bülbül gibi.

Bülbül-ü-veş yanıp yıkıldım nâra
Elbet golnca gülde âh u zârım var

bülbülveş:

1. bülbülveş:

Diğer 240

Mısra: 13

Bülbül gibi.

Bülbülveş dili vechi münevver
Fuâd misbâh şehri kelâmı enver

2. bülbülveş:

Gazel 23

Mısra: 7

Bülbül gibi.

Zarf-ı gülşan gül dalında bülbülveş gibi eylegil
figan
Aç kalbin kapısını eşref gecelerde

bûm:

1. bûmda:-da

Diğer 4

Mısra: 23

Ar. is. Baykuş.

Muammayı sen al ol tuyûr bûmda
Nemil girmez senin gülşan bahçen var

2. bûm:

Diğer 137

Mısra: 9

Ar. is. Baykuş.

Laf etme sen bize sûfî bûm gibi virânede kalmış
Yok yere kendini tenhâca müptezel kılmış

3. bûm:

Diğer 205

Mısra: 20

Ar. is. Baykuş.

Fenâ-fi-llah ru'yetiyle bazı hayrette kalır
Bûm gibi virâne bekler bâb-ı nâciye girer

4. bûm:

Diğer 231

Mısra: 16

Ar. is. Baykuş.

Perrübâl zenbûrun dinle sesini
Bûm gibi virâne şehrini gözet

5. bûm:

Diğer 245

Mısra: 18

Ar. is. Baykuş.

Bunca mukarribler gitmediler mi
Köşklerin bûm evi etmediler mi

6. bûm:

Diğer 283

Mısra: 20

Baykuş.

Vahdette bekleyen kör baykuş beğе
Bûm gibi tek virâneye girmişem

7. bûm:

Diğer 285

Mısra: 5

Ar. is. Baykuş.

Kör bûm kuştan muammâyı alırım
Mezkette Allah'a çok yalvarırım

8. bûm:

Gazel 32

Mısra: 19

Baykuş; virane bekçisi.

Ağlar Baba bûm olduğu vahdet camına girdiği
İzninle kitap düzdüğü râdet füyûzundan mîdır

bünyâd:

1. bünyâd:

Diğer 109

Mısra: 32

Esas, temel.

Bî-cedîd gemisi olan kesr olur anda kalır
Hiçbir er bünyâd kılamaz illâ bir kuldur kılan

bünyâd eyle:

1. bünyâd eyledi:-di

Gazel 14

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Binâ etmek, inşâ etmek, kurmak.

Köşkû kasrı halk edip de nûrla bünyâd eyledi
Türlü nakkaş ile anı halk eden Hallak'a bak

burāk:

1. burak:

Diğer 57

Mısra: 106

*Hız. Muhammed'in, üzerine binerek miraca
çıkması için emrine verilen semavî binek.*
Ol salât rûh ile beraber gelir
Ukûllar ermemiş bir Burak olur

2. burak:

Diğer 91

Mısra: 25

*Miraç Gecesi Hız. Muhammed'in rûkûbuna
tahsis edilen hayvan.*
Melek bülbül Burak perlerin açtı
Belde-i azîm'de rûhlara görüştü

3. burak'a:-'a

Diğer 91

Mısra: 24

Hız. Muhammed'in Mî-raç'ta bindiği binek.

Cennet kuşu ile Cebrâîl geldi
Ol Burak'a binen bülbüle kurban

4. buraklar:-lar

Diğer 230

Mısra: 25

At.

Cennetten Buraklar zimâmlı gelir
Üstlerine yeşil kürsü kırılır

burak ol:

1. burak olur:-ur

Diğer 59

Mısra: 90

Kelime Tipi: -

Burak atı gibi olmak.

Kabirden kalkanda udhıyyen gelir
Burak olur seni üstüne alır

burc-u kal'a:

1. burc-u kal'a:-

Diğer 122

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kale burcu.

Kalb-i imân burc-u kal'a tâatı müzdâd eder
Nûr zücâc misbâh nûrundan bilmiş ol kalbe erer

2. burc-u kal'a:-

Diğer 165

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kale burcu.

Zû- persin ey Ağlar şâh saydın gelir
Burc-u kal'a girsen ol seni bulur

burc-u kal'a:

1. burc-u kal'a bâbını:-

Diğer 104

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kale burcunun kapısı.

Kalb-i imân burc-u kal'a bâbını bâ'sîn açar
Kalb-i Kur'ân'ın bâbını bilmiş ol yâ-sîn açar

2. burc-u kal'aya:-ya

Gazel 15

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kale burcu.

Burc-u kal'aya girsen saydın seni bırakmaz

Düşer kolun kırarsın ol sınıktan sana ne

burhân:

1. bürhâna:-a

Diğer 66

Mısra: 17

Delil, ispat. II Kur'an-ı Kerim.

Lâ-mekân şehrinden gelen bürhâna

Bürhânı okup da yâri bulsana

2. bürhânı:-ı

Diğer 66

Mısra: 18

Delil, ispat. II Kur'an-ı Kerim.

Lâ-mekân şehrinden gelen bürhânı

Bürhânı okup da yâri bulsana

3. bürhânı:-ı

Gazel 1

Mısra: 5

Delil, ispat.

Hüccet-i bürhânı erdi sır bâbindan şâhına

Dihk-i kalîl kesr-i bükâ kalbime çakan güzel

4. burhân:

Gazel 30

Mısra: 14

Kur'an-ı Kerim.

Gel ey kardaş oku Kur'ân kalbin dola nû-u'
îmân

Elinde pençeli burhân cehennemde berat ola

buruk buruk bak:

1. buruk buruk bakar:-ar

Diğer 55

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Deyim**

Üzgün üzgün bakmak, üzgün üzgün

seyretmek.

Boynu buruk buruk bülbüle bakar

Seddin arkasında yerini sever

bûs eyle:

1. bûs eyledin:-di, -n

Diğer 163

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Öpmek.

Vâ'iz i müttekî elin tutuben bûs eyledin
Hubbu fillâh buğzu fillâh olduğun bilmez
miyem

buyur:

1. buyurdu:-du

Mesnevi 1

Mısra: 11

Söylemek, demek.

Kelâmında buyurdu Ganî mutlak

Az gülün çok ağlayın siz muhakka

bütün dünyayı fesâda verdin:

1. *bütün dünyayı fesâda verdin:di-n*

Diğer 343

Mısra: 39

Kelime Tipi: Argo

Dünyada bozgunculuk ve fitne fesat

çıkarmak.

Bütün bu dünyayı fesâda verdin

Söylegil bakalım fesâdın nice

câlût:

1. câlût'u:-u

Diğer 260

Mısra: 25

İsrailoğullarına karşı çıkan, cüssesi ile meşhur bir Filistinli kahraman, Davud peygamber tarafından öldürülmüştür.

Bir taş ile Dâvûd Câlût'u vurdu

OLğlu Süleymân'i halîfe kıldı

câm:

1. câma:-a

Diğer 51

Mısra: 23

Kadeh, cam kase.

Denizler hep câma dolsa

Bir damla kevser olur mu

2. câmın:-ın

Diğer 67

Mısra: 35

Kadeh.

Bir melek almıştır âb câmın ele

Ol melek elinde sâkin Allah der

3. câmlar:-lar

Diğer 306

Mısra: 5

Kadeh.

Sevdiğim âbindan câmlar usanır

Binlerce kâseler dolar boşanır

4. **câm:**

Gazel 2

Mısra: 15

Kadeh.

İçmişsin iksîr-i âbdan bir câm içre zümreden
Günbegün müzdâd-ı aşka bırakır seni gönül

5. **câmını:-ı, -n, -ı**

Gazel 12

Mısra: 11

Kadeh; aşk, mutluluk şarabı.

Mest-ü lâ-ya'kıl olup da kesretin câmını sen
kesr eyledin
Vahdetin câmında âbı içtiğin bilmez miyem

câm-ı hû:

1. **câm-ı hû'dan:-da, -n**

Diğer 7

Mısra: 21

Kelime Tipi: -

Hû kadehi. II Allah'ın isimlerinin

kısaltılmış hali olan Hû aynı zamanda dervişler
tarafından zikirde, duada sıkça tekrar edilir.

Câm-ı Hû'dan kalb seçeri bitecek

Zulmet perdelerin bütün delegecek

2. **câm-ı hû'yun:-(y)un**

Diğer 109

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Allah'ı anmak için içilen şarabın kadehi.

Câm-ı Hû'yun meclisinde çün kalır bahre dalan
Küll-ü şey'in fânı olur illâ Allaktır kalan

3. **câm-ı hû:-**

Diğer 263

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ı anmak için içilen şarabın kadehi.

Muhammed-i zîşan içti câm-ı Hû

Dili nûr misbâh Lâ Hû illâ Hû

4. **câm-ı hû:-**

Diğer 277

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ı anmak için içilen şarabın kadehi.

Şehirli karyeli bütün ağlaştı

Câm-ı hû âbından nûş edip gitti

5. **câm-ı hû'dan:-da, -n**

Gazel 3

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ı anmak için içilen şarabın kadehi.

Meclis-i irfânda halvet zâtı mir'atına çün perin
açan

Câm-ı Hû'dan nûş edip de mest olan anlar bizi

6. **câm-ı hû'dan:-da**

Gazel 7

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hu kadehi, Allah'ın kadehi. || İlahî aşk

şarabı.

Câm-ı hû'dan içti zümre buldu Allah'ı hemen

Sen de içip ûd ü 'anber Allah'ı bul ey gönül

câm-ı zücâc:

1. **câm-ı zücâc:-**

Diğer 116

Mısra: 16

Kelime Tipi: -

Cam kadeh.

İşte ol taht üzerinde kudretullâh oturur

Mir'atullâh câm-ı zücâc cem'olur anla ey
gözüm

câmid:

1. **câmid:**

Diğer 83

Mısra: 43

Cansız, ruhsuz.

Câmid zî-rûh bütün secdeye varır

Secdeye münasip bir Sübhân'ım var

2. **câmid:**

Diğer 168

Mısra: 17

Cansız, ruhsuz.

Zîrûh câmid rahmet umar

İhsân edersin bîşumar

3. **câmid:**

Diğer 270

Mısra: 17

Cansız, ruhsuz.

Zîrûh câmid sabâ gülün soldurmaz

Lâ tefkahûn geldi kemter kul bilmez

4. **câmid:**

Diğer 292

Mısra: 2

Cansız, ruhsuz.

Nush edeyim size ey kavim kardeş

Zîrûh câmid leyl ü nehâr Allah der

cân:

1. cân da:-da

Diğer 72

Mısra: 14

Can, ruh, gönül.

Aşkımız galiptir şevket-ü şânda
Cânânı bulurum dâima cân da

2. cânı:-ı

Diğer 145

Mısra: 37

Sevgili, dost II Allah.

Bu derd ile bulacağım ol cânı
Bu fânide bulma hiç mümkün değil

cân bağı:

1. cân bağı:-

Diğer 255

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Deyim**

Can bağı, insanın canı. II İnsanın gönlü ve manevi varlığı.

Nezâket cenneti cân da cân bağı
Vücûdunda ara bul gör ol bağı

cân göz:

1. cân gözü:-ü

Diğer 268

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Deyim**

Kalp gözü. İnsanda gözle görünmeyeni gören, sezen, hisseden mânevî güç.

Rûhtaki anâsır nûr zerre tozu
Mücellâ cilâsın gördü cân gözü

2. cân gözüyle:-ü, -(y), -le

Diğer 278

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İnsanda gözle görünmeyeni gören, sezen, hisseden mânevî güç, uyanıklılık, basîret.

Yaldızlı billûrlu envarlı işrâk
Cân gözüyle baksan yanir şeb çırak

cân su:

1. cân suyu:-yu

Diğer 268

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Deyim**

Can suyu. Cana can katan su.

Mevt-i zâ'ikâ nın cân suyu gelir
Rûhta Olan cilâ tecellî alır

cân u dil:

1. cân u dilden:-de, -n

Gazel 7

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönülden, bütün benliğiyle sevmek.

Cân u dilden Hû'y'ü bul da dâim Allah de gönül
Kevkeb-ü şems ü kamerde Allah'ı bul ey gönül

cân ver:

1. cân vermişem:-miş, -em

Diğer 99

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Deyim**

Can vermek, ölmek.

'Azrâîl pençesin daha vurmada
Yüz bin sene evvel cân vermişem ben

2. cân verir:-ir

Diğer 256

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Deyim**

Ölmek.

Sanma bir 'ünvânda 'Azrâîl gelir
Maîşeti gibi herkes cân verir

3. cân vermeden:-me, -de, -n

Diğer 269

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Deyim**

Can vermek, ölmek.

Temûtû'ye el vurduğun
Cân vermeden çıksın canın

4. cân veren:-en

Diğer 270

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Deyim**

Can vermek, ölmek.

Dermânsız derd ile cân veren ölür
Ağlar Baba'nın derdini bilen kim

cânân:

1. cânân:

Diğer 33

Mısra: 18

Sevgili, yâr.

'Mevt-i zâika'dan ölmeden içmiş
Cânân gül bağında şâha kavuşmuş

2. cânân:

Diğer 43

Mısra: 25

Sevgili, gönül verilmiş, maşuka.

Makamını kurmuş cânân kurbuna
Çift pencere açılmıştır kabrine

3. cânân:

Diğer 50

Mısra: 5

Sevgili l dost.

Ol cânân kurbunda acaba n'etti
Allah sual etti tahiyyat dedi

4. cânânı:

Diğer 72

Mısra: 14

Sevgili l Allah.

Aşkımız galiptir şevket-ü şânda
Cânânı bulurum dâima canda

5. cânâna:-a

Diğer 84

Mısra: 24

Sevgili, gönül verilmiş, maşuka. II Allah

(cc).

Gözlere görünmez bir güzel cân var
Cân içinde gelen cânâna yalvar

6. cânânı:-ı

Diğer 145

Mısra: 35

Sevgili, dost II. Allah.

Cümle cânânların oldur cânânı
Benim bu derdimin oldur dermânı

7. cânanı:

Diğer 281

Mısra: 8

Sevgili l Allah.

Cânda aradığın cânanı buldun
Cândaki cânanı sen sende ara

8. cânân'a:-a

Gazel 20

Mısra: 12

Allah, sevgili.

Ver simâ'ın cân gönülden anla herbir râseti
Cân içinde cânânı bul bulduran Cânân'a bak

cânân bâb:

1. cânân bâbına:-ı, -na

Diğer 159

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül kapısı, Allah'a açılan kapı.

Perlerim açmışım cânân bâbına

Okurum dersimi Nakşî râhına

cânânlar cân:

1. cânânlar cânından:-ı, -n, -dan

Diğer 77

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah (cc).

Aşkın müzdât oldu ey gönül senin
Cânânlar cânından hoş rütben geldi

cânda bul:

1. cânda bulurum:-ur, -um

Diğer 17

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Deyim**

Gönünde aşk ve irfanın manasını bulmak.

Allah buyurmuştur delil Kur'an'da

Okurum delili bulurum canda

can-ı dil:

1. cân-ı dilden:-de, -n

Diğer 104

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönülün cânı, ruhu. Gönülden.

Tasdîk-i kalb kavı-i rüknü a'mâlî ihlâs et imân bul

Cân-ı dilden mânâyâ dal imânı bil Hakk'ı bul

2. can-ı dilden:-de, -n

Gazel 9

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönülden, içten.

Can-ı dilden tasdik eyle halk eden Bir'dir gönül
Küllî şey'in fânî olur çün kalan Bir'dir gönül

cânı yak:

1. cânı yakar:-ar

Diğer 306

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Deyim**

Aşırı derecede üzüntü duymak,acı çekmek.

Perçemin seyreden düşer sevdaya

Tende cânı yakar bir sevdiğim var

cānib:

1. cānibinden:-i, -n, -den

Diğer 47

Mısra: 32

Ar. Taraf, cihet, yan.

Üçler tevekkülünden demini vurur
Üçler cānibinden sen safâ geldin

2. cānibinde:-in, -de

Diğer 215

Mısra: 30

Ar. Taraf, cihet, yan.

Tepreşir dil çeşmi andelip sesi
Mihrâb cānibinde kubbe kürsüsü

canım ver:

1. canım vermişem:-miş, -em

Diğer 220

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Deyim**

(Bir şey uğruna) canını feda etmek.

Temûtû'ye mazhar Olanlar bilir
'Azrâil meleğe canım vermişem

canım yak:

1. canım yaksam:-sa, -m

Diğer 233

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Deyim**

Eziyet etmek, sıkıntı (acı) vermek.

Yaksam canım girsem cānlar zarfına
Seyretsem yârimin şânı bağına

canımdan bez:

1. canımdan bezmişem:-miş, -em

Diğer 220

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Deyim**

Bıkmak, usanmak, yaşamak istememek.

Canımdadır amma bulunmaz güzel
Tendeki tatlı canımdan bezmişem

canımdan et:

1. canımdan etti:-ti

Diğer 233

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Deyim**

Candan etmek, bezmek.

Bu dert beni tatlı canımdan etti
Aman rûhum aman Lokmân'i gözle

cânımı yak:

1. cânımı yakar:-ar

Diğer 258

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Deyim**

Acı ve üzüntüden dolayı yüreğin yanması.

Kahhâr lafzı tende yakar cânımı
Lâ taknetû sır bâbından girmişem

canımız çık:

1. canımız çıkar:-ar

Diğer 235

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Deyim**

Ölmek.

Münâfıklar gibi çıkar canımız
Bu dert ile yanıp Allah'ı bulak

canın çık:

1. canın çıksın:-sın

Diğer 269

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Deyim**

Ölmek.

Vursun dile nûr cilâsi
Nişângâhda çıksın canın

2. canın çıksın:-sın

Diğer 269

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Deyim**

Ölmek.

Temûtû'ye el vurduğun
Cân vermeden çıksın canın

cânından bez:

1. cânından bezer:-er

Diğer 76

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Deyim**

Ölümü göze alacak kadar sıkıntı içinde

olmak. TDK Türkçe Sözlük.

Ağlar Baba oldun cânından bezer

Sen hü mâ kuşuna eyledin nazar

ceb:

1. ceba:-a

Diğer 85

Mısra: 30

Kıyafetlerin yanında bulunan içine bir şey

koymaya yarayan küçük yer.

Bir nasihat etti bu Ağlar Baba

Hâfız bey paşaya eyledik ceba

cebbâr:

1. cebbâr:

Diğer 44

Mısra: 5

Ar. Ulüvv ve azamet, kahır ve izzet sahibi,

Cenabıhak.

‘Cim’ ol cebbâr ‘kâfı’ ‘nûn’a vurmadan

On dört tabakayı bina kılmadan

2. cebbâr’ım:-ım

Diğer 83

Mısra: 4

Ar. Ulu, azamet, izzet sahibi, Cenabıhak.

Ol Âdem pederi gidip görmeden

Ol zaman tanıdım ki bir Cebbâr’ım var

3. cebbâr’ım:-ım

Diğer 97

Mısra: 4

Ar. Ulu, azamet, izzet sahibi, Cenabıhak.

Elhamdulillâh mü’min ettin

Sen Cebbâr’ım sen Sübhân’ım

4. cebbâr:

Diğer 124

Mısra: 12

Ar. Ulüvv ve azamet, kahır ve izzet sahibi,

Cenabıhak.

Gayyesi bilinmez bir bilir kendi

Ancak ol makamda Cebbâr eyleşür

5. cebbâr:

Diğer 197

Mısra: 22

Ar. Ulüvv ve azamet, kahır ve izzet sahibi,

Cenabıhak.

Beş secdeyi itmâm eyledi Kakhâr

Korktu ol rûh çekti feyzini Cebbâr

6. cebbârıma:-ı, -ma

Diğer 284

Mısra: 8

Kudret ve ululuk sahibi Allah.

Tellerim al-yeşil perçeme sardı

Cebbârıma işbu hâlinimi söyle

7. cebbâr:

Diğer 335

Mısra: 13

Ar. Ulüvv ve azamet, kahır ve izzet sahibi,

Cenabıhak.

Cebbâr Allah cebreyleme

Lutfedip azap eyleme

cebel:

1. cebelden:-den

Diğer 4

Mısra: 14

Ar. Dağ.

Pervâneler gibi âteşe düşme

Kuzgun tuyûr gibi cebelden uçu

2. cebelde:-de

Diğer 135

Mısra: 7

Dağ.

Çâr çenber cebelde yolunu buldun

Bilmem hangi dağı deldin sen gönül

3. cebele:-e

Diğer 275

Mısra: 26

Dağ.

Mürgu-veş şakıla zağ tuyûr olma

Gül bağında pervâz cebele konma

4. cebel:

Gazel 16

Mısra: 9

Dağ.

Kenz-i ebvâb feth olunca kaynadı gitti cebel

Velâkin sır ile anı görmesi mümkün değil

cebel-i hira:

1. cebel-i hira’da:-da

Diğer 70

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Mekke’ye üç mil mesafede Arafat dağlarına

yakın bir dağın adıdır, aynı zamanda Hz.

Muhammed’e ilk vahyin indiği yerdir.

Altı yüz periyle ol yere indi

Cebel-i Hira’da Nebî’yi gördi

cebrâil:

1. cebrâil:

Diğer 25

Mısra: 13

Peygamberlere vahiy tebliğe memur olan

melek.

Sıyâm âyetiyle Cebrâil geldi

Nebî Zîşan kalkıp kıyâma durdu

2. cebrâil:

Diğer 53

Mısra: 33

Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve

memur olan dört büyük melekten biri.

Cebrâil Nebî’yle semâya gitti

Beynehumâ Cibril vasıta oldu

3. cebrâîl:

Diğer 57

Mısra: 41

Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.

Namaz âyeti ile Cebrâîl geldi

Ol Nebî zîşân-ı bir dehşet aldı

4. cebrâîl:

Diğer 58

Mısra: 109

Peygamberlere vahiy tebliğe memur olan melek.

Ol Cebrâîl melek ta'zim eyledi

İki defa Allahü Ekber dedi

5. cebrâîl:

Diğer 59

Mısra: 81

Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.

Ol zamân Cebrâîl semâdan geldi

Sûre-i kevser'i Nebî'ye verdi

6. cebrâîl:

Diğer 70

Mısra: 5

Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.

Ol Cebrâîl melek muntazır oldu

İkra bi'sm-i rabbike sûresin aldı

7. cebrâîl:

Diğer 70

Mısra: 40

Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.

Meleğim kalbime imlâyı düzdü

Bizim hâlimizi bilir Cebrâîl

8. cebrâîl:

Diğer 70

Mısra: 36

Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.

Gâh kere melekût silkine girdi

Ol sırada nasıl geldi Cebrâîl

9. cebrâîl:

Diğer 70

Mısra: 32

Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.

Cebrâîl melekten haberi verin

Nasıl geldi nasıl gitti Cebrâîl

10. cebrâîl:

Diğer 70

Mısra: 31

Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.

Cebrâîl melekten haberi verin

Nasıl geldi nasıl gitti Cebrâîl

11. cebrâîl:

Diğer 70

Mısra: 28

Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.

Ne vech ile Allah'a karîb olur

Nerden gelir nere gider Cebrâîl

12. cebrâîl:

Diğer 70

Mısra: 24

Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.

Âdem İdrîs Şît İbrahîm rehber

Ne surette geldi gitti Cebrâîl

13. cebrâîl:

Diğer 70

Mısra: 20

Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.

Ol ilm-i nevreste gülüne verdi

Ne hedâye aldı geldi Cebrâîl

14. cebrâîl:

Diğer 70

Mısra: 16

Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.

Âyetleri alup Nebî'ye geldi

Ne zaman da gelip gitti Cebrâîl

15. cebrâîl:

Diğer 70

Mısra: 12

Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.

Nebî zîşân bildi bir hâle erdi

Ne dedi ne sordu geldi Cebrâîl

16. cebrâîl:

Diğer 70

Mısra: 8

Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.

Allah'tan mı aldı Arş'tan mı aldı

Ne surette aldı geldi Cebrâîl

17. **cebrâil:**

Diğer 70

Mısra: 4

Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.

Var Cebrâil habîbimi gör dedi

Cevâbına ne söyledi Cebrâil

18. **cebrâil:**

Diğer 70

Mısra: 3

Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.

Var Cebrâil habîbimi gör dedi

Cevâbına ne söyledi Cebrâil

19. **cebrâil'e:-e**

Diğer 70

Mısra: 2

Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.

Ezel ilmin erdi şânına erdi

Allah Cebrâil'e nidâyı kıldı

20. **cebrâil:**

Diğer 71

Mısra: 16

Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.

Âyetle gelirdi ol melek şâhı

Leyl ü nehâr geldi gitti Cebrâil

21. **cebrâil:**

Diğer 71

Mısra: 11

Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.

İkra bi's-mi rabbike Cebrâil dedi

Tekellüm etmedi asla Cebrâil

22. **cebrâil:**

Diğer 71

Mısra: 12

Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.

İkra bi's-mi rabbike Cebrâil dedi

Tekellüm etmedi asla Cebrâil

23. **cebrâil:**

Diğer 71

Mısra: 35

Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.

Cebrâil melekten haberi verir

Melek geldi melek gitti Cebrâil

24. **cebrâil:**

Diğer 71

Mısra: 23

Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.

Âdem İdrîs Şît'e Cebrâil geldi

Beşer geldi beşer gitti Cebrâil

25. **cebrâil:**

Diğer 71

Mısra: 25

Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.

Ol Cebrâil melek Sidre'de durur

Levh-i mahfûzuna hoş nazar kılur

26. **cebrâil:**

Diğer 71

Mısra: 31

Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.

Cebrâil melek'in halini bilir

Beşer geldi melek gitti Cebrâil

27. **cebrâil:**

Diğer 71

Mısra: 9

Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.

Semâdan Cebrâil darp ile geldi

Bir yeşil melâike Muhammed gördü

28. **cebrâil:**

Diğer 71

Mısra: 8

Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.

Kudret kelâmından sûreyi aldı

Bir yeşil don ile geldi Cebrâil

29. **cebrâil:**

Diğer 71

Mısra: 5

Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.

Altı yüz perini Cebrâil açtı

Lâmekân şehrinde kurbuna uçtu

30. **cebrâil:**

Diğer 71

Mısra: 4

Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.

Allah'a Cebrâil muntazır oldu

Kıyâm etti söylemedi Cebrâil

31. **cebrâîl:**

Diğer 71

Mısra: 3

Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.

Allah'a Cebrâîl muntazır oldu

Kıyâm etti söylemedi Cebrâîl

32. **cebrâîl:**

Diğer 82

Mısra: 27

Peygamberlere emir ve vahye vasıta olan dört büyük melekten biri ,Hz.Cebrail.

Cebrâîl meleğin kendi yedinden

Kur'ân-ı Kerîm'i alana yalvar

33. **cebrâîl:**

Diğer 91

Mısra: 23

Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.

Cennet kuşu ile Cebrâîl geldi

Ol Burak'a binen bülbüle kurban

34. **cebrâîl'e:-e**

Diğer 151

Mısra: 4

Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.

Hatm-i nukûş Levhî mestûr eyledi

Cebrâîl'e emr ü fermânın verdi

35. **cebrâîl:**

Diğer 200

Mısra: 30

Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.

Bıçak taşı kesti iki şakk oldu

Cennetten cebrâîl koç ile geldi

36. **cebrâîl:**

Diğer 245

Mısra: 7

Cebrail, vahiy meleği.

Cebrâîl Mikâîl çâr melek içre

Sayd-ı ü Şâh 'Azrâîl Meleğin tanı

37. **cebrâîl:**

Diğer 298

Mısra: 22

Peygamberlere vahiy tebliğe memur olan melek.

Muhammed'in gonca gülü açılır

Cebrâîl sancağı alırdı gelir

38. **cebrâîl:**

Gazel 14

Mısra: 3

Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.

Cebrâîl Mikâîl bilip de ikbâline gittiler

Refref üzerinde selam çün veren sultâna bak

39. **cebrâîle:-e**

Gazel 14

Mısra: 6

Peygamberlere vahiy tebliğe memur olan melek.

Küntü keniz sırrını açtı gûş et imdi neyledi

Cebrâîle emri veren gizli ol Sûbhân'a bak

cedd:

1. **ceddim:-im**

Diğer 27

Mısra: 1

Soy, sop, ata.

Senden geri kalmam ey ceddım baba

Ben de senin gibi düştüm bir âba

2. **ceddim:-im**

Diğer 27

Mısra: 27

Soy, sop, ata.

Ceddım baba feyzi senden alırım

Ne yapayım düştüm âhir zamana

3. **ceddimi:-im, -i**

Diğer 34

Mısra: 45

Soy, sop, büyük baba.

Mihrâbın sağında ceddimi gördüm

Evvel görmüş idim tanıyıp bildim

4. **ceddimin:-im, -in**

Diğer 283

Mısra: 6

Soy, sop, büyük baba.

Ezelki uşşakım kandırdı beni

Peygamber mesleği ceddimin şânı

ceddim baba:

1. **ceddim baba:-**

Diğer 49

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Seyyid İrşadî Baba (Bayburtlu Ağlar

Baba'nın dedesi).

Vasfedemem nice sırlar bilirim

Ceddım Baba gibi bir mürşidim var

cefâ çek:

1. cefâ çekmegil:-me, -gil

Diğer 116

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Deyim**

Eziyet çekmek, zulme uğramak.

İmanın hakik et Ağlar kimseden etme hafâ
Kalb şüşesin zücâc eyle çekmegil cevır ü cefâ

cehd-i sâdık:

1. cehd-i sâdık:-

Diğer 127

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Doğrulukta gayretli olmak.

Cehd-i sâdık ol mürüvvet vecdi hakîkâte er
Bî-şirâb hem ekl-i kalîl vahdetin câmına gir

cehenneme kor:

1. cehenneme korlar:-lar

Diğer 30

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Cehenneme koymak.

Cehenneme korlar bu güzel cânı
Kork Allah'tan gönül sen kork Allah'tan

cehîm:

1. cehîm'e:-e

Diğer 56

Mısra: 47

Cehennem.

Dünyada Cehîm'e ol kap'ı açar
Tevbe-nasûh ile tevbe eyleyek

2. cehîm'den:-de, -n

Diğer 107

Mısra: 38

Cehennem.

Ol laîn şeytan sözüyle biz sakarı boyladık
Şefâ'at edip de bizi cehîm'den kimdir alan

3. cehime:-e

Diğer 118

Mısra: 31

Cehennem.

Neşr i rustahız zamanı vâ'd-i cehime girer
Zikredek pervardigâr-ı bâkıy cennet'te kalak

4. cehîmin:-iñ

Diğer 171

Mısra: 23

Cehennem.

Anlar ki Cehîmin nârını gördü
Ateşe girende Allah dediler

5. cehîm:

Diğer 174

Mısra: 13

Cehennem.

Cennet Cehîm dolar hem mülk-i â'raf
Eyledim günahım sana itirâf

6. cehîm:

Diğer 313

Mısra: 12

Cehennem.

Cân şâhiyla vecd-ü imân
Daha Cennet cehîm nedir

cehîmde yan:

1. cehîmde yanar:-ar

Diğer 46

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Cehennemde yanmak.

Mücrim gürûhuyla cehîmde yanar
'Ba'de mâ'da çıkar amma ne fayda

celâl:

1. celâl:

Diğer 37

Mısra: 14

Yücelik, ululuk.

Şimdi nâsın çoğu lâ'ya uymuştur
Celâl sıfatından lezzet almışdur

2. celâl:

Diğer 122

Mısra: 1

Allah'ın azamet ve kahrını ifade eden

"Büyüklük-Celal" sıfatı.

İleyhi yes'adülkelimüttayyibü vel' amelüssalihu
yerfe uhu dedi celâl

Oku tevhîd tıyb kelâmı suûd eder bulur cemâl

3. celâli:-i

Diğer 201

Mısra: 16

Allah'ın Celal ismi.

Tanır nişângâhı Allah'ı gözler
Cemâli celâli gözler gözlerim

4. celâl:

Diğer 202

Mısra: 26

Yücelik, ululuk.

Hicâblar ref 'oldu perdeler kalktı
Celâl suûd etti aslını buldu

celî ol:

1. celî olur:-ur

Diğer 41

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Açık, aşikar olmak.

Ko hâb-ı ruhsatı mânâyı seyret
Celî olur haller asla uyuma

celîl:

1. celîl:

Diğer 264

Mısra: 31

Büyük, ulu (Allah).

Nasîb etsin bize celîl
Sofra ehli âmîn diyin

2. celîl:

Diğer 313

Mısra: 19

*Allah, Ar. Celâletli, büyük: makam-ı celîl,
nezâret-i celîle.*

Nahr eyleme yâ Rab Celîl
Daha nâsa varlık nedir

cem:

1. cemi:-i

Diğer 141

Mısra: 6

Bütün, tüm, herkes.

Allah miftâh vurdu bir kapı açtı
Cemi 'âlemlere rahmet ulaştı

cem et:

1. cem etti:-ti

Diğer 81

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*(Güzel vasıfları zatında) toplamak, bir
araya getirmek.*

Ol araktan ervâh ünvânı buldu
Hicâb-ı kudrete ruhu cem etti

cem ol:

1. cem olur:-ur

Diğer 130

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Deyim**

*Bir araya gelmek, toplanmak (Bektaşilikte
cem ayini için toplanmak bağlamında).
Fânîdeki hubb-û sâdık yine anda cem olur
Cennet içre hubb-û sâdık olur illelmuttakiyn*

2. cem oldu:-du

Diğer 202

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Toplanmak, bir araya gelmek.

Cem oldu sulehâ hep ehl-i irfân
Ve'd-duhâ sırrından okundu fermân

3. cem olduk:-du, -k

Diğer 202

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Toplanmak, bir araya gelmek.

Rûhanî cismânî burya cem olduk
Elde okunacak fermânımız var

4. cem oldu:-du

Diğer 232

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Toplanmak, bir araya gelmek.

Emr Oldu anâsır zerre cem oldu
Âdemin kalıbı meydâna geldi

5. cem olur:-ur

Diğer 256

Mısra: 34

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Toplamak, bir araya getirmek.

Nefhay-ı sâlisin sûru vurulur
Rûhlar gelir âşiyâna cem olur

6. cem oldu:-du

Diğer 304

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Toplanmak, bir araya gelmek.

İktizây-ı ezel zuhûra geldi
Adem'in zahrına rûhlar cem oldu

cem 'ol:

1. cem 'olan:-an

Diğer 106

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Toplanmak, bir araya gelmek.

Melek hûri ikbal eder müjdeyi anlar verir

Fevc-ü fevc cennet bâbına cem 'olan kullara bak

cemâât:

1. cemaati:-i

Diğer 32

Mısra: 26

İnsan kalabalığı, topluluk.

Ağlar Gülmez aman sözü uzatma

Gelen cemaati sen âciz etme

cemâl:

1. cemâl:

Diğer 12

Mısra: 11

Güzellik.

Cennet cemâl ile beni utandır

Bu dünyada beni sen utandırma

2. cemâl:

Diğer 41

Mısra: 12

Güzellik, hüsn ü ân. Güzel yüz.

Eğer dil alırsa hurşîdi gülden

Gelir mezketine cemâl uyuma

3. cemâl:

Diğer 44

Mısra: 16

Allah'ın lütuf ve rızasına delalet eden isim ve sıfatlarını ve O'nun mutlak güzelliğini ifade etmek için kullanılan bir tasavvuf terimi.

Ol ketm-i ademe yedin vurmadan

Cim Cemâl Cebbâr'ı sevmişiz bizler

4. cemâl:

Diğer 50

Mısra: 34

Güzellik, yüz güzelliği, güzel yüz.

Dili envârlanıp kemâkân erdi

Baş gözüyle cemâl nûrunu gördü

5. cemâl:

Diğer 92

Mısra: 9

Güzellik, hüsn ü ân. Güzel yüz.

Güneş müstefâdır cemâl nûrundan

Âşık olan imlâ alır telinden

6. cemâle:-e

Diğer 92

Mısra: 2

Güzellik, hüsn ü ân.

Bir şâhım vardır ki ezel güzeli

Kudretten giydiği cemâle kurban

7. cemâli:-i

Diğer 201

Mısra: 16

Allah'ın lütuf, ihsan, rıza sıfatlarının karşılığı.

Tanır nişângâhı Allah'ı gözler

Cemâli celâli gözler gözlerim

8. cemâl:

Diğer 304

Mısra: 9

Ar. Zahirî ve batınî güzellik, Allah'ın lütuf ve rahmet nedeni olan vasıfları.

Cemâl sıfatından aldılar sohbet

Allah'a verdiler pençeli hüccet

9. cemâl:

Diğer 304

Mısra: 16

Ar. Zahirî ve batınî güzellik, Allah'ın lütuf ve rahmet nedeni olan vasıfları.

Hitâb cevabını sem'leri aldı

Kemâl cemâl ismi zübde okundu

10. cemâl:

Diğer 309

Mısra: 3

Ar. Zahirî ve batınî güzellik, Allah'ın lütuf ve rahmet nedeni olan vasıfları.

Cemâl dergâhından feyzini verildi

Müminler fermanı geldi bu gece

11. cemâli:-i

Gazel 4

Mısra: 12

Güzellik, sevgilinin yüzü.

Ol eytâm çocuk gibi açık boynun bükersin

Gül şehrine girmeden cemâli arzularsın

12. cemâl:

Gazel 12

Mısra: 5

Güzellik, hüsn ü ân. Güzel yüz.

Sen cemâl aşkına düştün pervâne-veş oldun hem

Ol cemâl râhında beni sevdiğin bilmez miyem

13. **cemâl:**

Gazel 12

Mısra: 6

Güzellik, hüsn ü ân. Güzel yüz.

Sen cemâl aşkına düştün pervâne-veş oldun hem
Ol cemâl râhında beni sevdiğin bilmez miyem

14. **cemâlin:-in**

Gazel 12

Mısra: 31

Güzellik, hüsn ü ân. Güzel yüz.

Ol cemâlin aşkı yakar bizi bir gün hicrâna
Sen beyim Ağlar Baba yı geçtiğin bilmez miyem

15. **cemâl:**

Gazel 32

Mısra: 6

Allah'ın lütuf ve rızasına delalet eden isim ve sıfatlarını ve O'nun mutlak güzelliğini ifade etmek için kullanılan bir tasavvuf terimi.
Hayat der-gâhından hayat rûhuma verdin tâ ezel
Ânda illâ okuduğum cemâl füyûzundan midir

cemâl-i zât:

1. **cemâl-i zâtına:-ı, -n, -a**

Diğer 311

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Zatın güzelliği.

İlahi murğî mergûb cemâl-i zâtına mahbûb
Necâibi olub râkib geçip ahsenu'l Hüsnâ'ya

cemâlullah:

1. **cemâlullah'ın:-ın**

Diğer 96

Mısra: 9

Allah'ın cemali, Allah'ın güzelliği.

Cim Cemâlullah'ın mâşûku sensin
Bâ beka-billâhın sevdiği sensin

2. **cemâlullahın:-ı, -n**

Diğer 336

Mısra: 5

Allah'ın güzellik sıfatıyla tecellisi. II. Allah.

Cim cemâlullahın seyrine durdum
He habibi Ahmed'den hilâfet aldım

cem'ed:

1. **cem'eder:-er**

Diğer 154

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir araya getirme.

Yedi kat se'b'ü semâ'nın ibâdetin cem'eder
'Amelin müstecâb olur Nebî zîşan ümmeti

cemî enbiyâ:

1. **cemî enbiyâlar:-lar**

Diğer 11

Mısra: 33

Kelime Tipi: -

Bütün evliyalar.

Cemî enbiyâlar hep murat aldı
Evliyâ zümresin birazı kaldı

cemî 'mü'min ruh:

1. **cemî 'mü'min ruhu:-u**

Diğer 101

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Tüm mümin ruhlar.

Cemî 'mü'min ruhu secdeye vardı
'Aceb takrîrimiz kime yazdırdı

cem'ol:

1. **cem'olur:-ur**

Diğer 116

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir araya gelmek, bir yerde toplanmak.

İşte ol taht üzerinde kudretullâh oturur

Mir'atullâh câm-ı zücâc cem'olur anla ey
gözüm

2. **cem'olur:-ur**

Diğer 298

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir araya gelmek, bir yerde toplanmak.

Sıddîk, Ömer, Osman, Alî cem'olur

Oku Muhammed-i mevlüd-i zîşan

cenah:

1. **cenah:**

Diğer 173

Mısra: 22

Kanat.

Ağlar Baba rûhun vâdide kaldı

Ruhset penâhından çift cenah aldı

2. cenâh:

Diğer 325

Mısra: 9

Kanat.

Çift cenâh sahibü rûh alvalaşmış
On iki nolktaya hem imzalaşmış

3. cenahlarını:-lar, -i, -nı

Gazel 14

Mısra: 9

Kanat.

Ol cenahlarını açtı cennetin kapısını tak eyledi
Ol kapıyı feth edip de söyleyen Rızvân'a bak

cenâheyn:

1. cenaheyn:

Diğer 117

Mısra: 33

İki kanat, iki yön.

Ref'-i hicâb ile cenaheyn açtı
Şarâb-ı zülâlden içti de kandı

cennet bâb:

1. cennet bâbına:-ı, -na

Diğer 106

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Cennet kapısı.

Melek hûri ikbal eder müjdeyi anlar verir
Fevc-ü fevc cennet bâbına cem 'olan kullara bak

cennet ehli:

1. cennet ehli:-

Diğer 106

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Cennet ehli, cennete mensup olanlar.

Çün melekler müjde verir Cennet'in vasfın eder
Cennet ehli şâd oluben nûrları müzdâd eder

cennet râh:

1. cennet râhını:-ı, -n, -ı

Diğer 139

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Cennet yolu.

Cennet râhını bulamaz
Cehennemde yana gerek

cennet-i firdevs:

1. cennet-i firdevs:-

Diğer 154

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Firdevs cenneti.

Cennet-i Firdevs bağında ru'yetullâh ile ol
Anda muhalled kalırsın Nebî zîşan ümmeti

cennet-ü'l mevâ:

1. cennet-ü'l mevâ'dadır:-da, -dır

Diğer 140

Mısra: 23

Kelime Tipi: -

Cennet yurdu.

Lâ-mekân şehrinden azmî cennet-ü'l mevâ'dadır
Şarkıyye garbiyye değil Şems-i mir'atta durur

cennetü'l-me'vâ:

1. cennetü'l-me'vâ:-

Diğer 183

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Şehit ve müminlerin barınağı ve konağı
olan cennet.*

Cennetü'l-Me'vâ yapar
Lâ ilâhe illallah

cennetü'l-me'va:

1. cennetü'l-me'vâ'dır:-dır

Diğer 123

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Meva Cenneti. II "İman edip güzel amel

*işleyenlere gelince, onlar için Me'vâ Cennetleri
vardır. " (Secde, 32/19 ve En-Necm, 53/15).*

Dalları cennetü'l-me'vâ'dır bütün
Bir dalın üstüne yazmışlar bizi

2. cennetü'l-me'va'dır:-dır

Diğer 124

Mısra: 25

Meva Cenneti. II "İman edip güzel amel

*işleyenlere gelince, onlar için Me'vâ Cennetleri
vardır. " (Secde, 32/19 ve En-Necm, 53/15).*

Cennetü'l-me'va'dır kasr ı bâl tahtı
Bezemiş halk etmiş misbâh mir'âtı

cennetü'r-ravza:

1. cennetü'r-ravza'ya:-ya

Diğer 182

Mısra: 27

Cennet Bahçesi.

Cennetü'r-Ravza'ya bin hurşid çalar
Ümmü'l-kitâb 'Arş'a rihbi yazıldı

cer ed:

1. cer edüb:-üip

Diğer 140

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kendine doğru bir şeyi çekmek.

Cer edüb meyveyı yedi mü'min olan tâ ezel
Nûr mübarek nûr şecersin yâ Muhammed
Mustafâ

cevaba var:

1. cevaba varma:-ma

Diğer 6

Mısra: 18

Kelime Tipi: -

Cevaplamamak, yanıtlamamak.

Gafil olma gönül sen gafil olma
Allah gayrısında cevaba varma

cevher-i dükkân:

1. cevher-i dükkân:-

Diğer 95

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Mücevher dükkânı.

Bî-hatasın Hilmi Baba düz sözün asdâfını
Cevher-i dükkân telinden söylegel iblağını

cevher-i dürr-i dükkân:

1. cevher-i dürr-i dükkân:-ı

Diğer 52

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Mücevher, inci dükkânı.

Cevher-i dürr-i dükkânı böyle bir yol kurmadı
Gülü hârından ayırdı asla noksan koymadı

2. cevher-i dürr-i dükkân:-ı

Gazel 3

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Mücevher, inci dükkânı.

Cevher-i dürr-i dükkânı deryasına çün dalan
Mûtû Kable en temûtû sırrına mazhar olan anlar
bizi

cevr:

1. cevr:

Diğer 116

Mısra: 30

Ar. Eza, sitem.

İmanın hakîk et Ağlar kimseden etme hafâ
Kalb şüşesin zücâc eyle çekmegil cevr ü cefâ

cevrini çek:

1. cevrini çektin:-ti, -n

Diğer 191

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Deyim**

Eziyet (eziyetini) çekmek, meşakkate

(meşakkatine) katlanmak.

Lâ-civar şehrinde bir hâra kondun
Gülhârın cevrini çektin mi bülbül

ceza ver:

1. ceza verme:-me

Diğer 265

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Deyim**

Cezalandırmak.

Yeri göğü ru'yet Allah'ı bulduk
Verme ceza bir Allah'ı seversen

cezbeyle:

1. cezbeyledi:-di

Diğer 103

Mısra: 7

Cezbetmek; kendine çekmek, bağlamak,

etkilemek.

Çâr binâsı sardı Arz'ı kuvveti cezbeyledi

Selvi kaamet verdi eşcâr dalları şerheyledi

cibril:

1. cibril:

Diğer 53

Mısra: 34

Peygamberlere tebliğe memur olan melek.

Cebraîl Nebi'yle semâya gitti

Beynehumâ Cibril vasıta oldu

2. cibril'i:-i

Diğer 53

Mısra: 25

Hız. Cebraîl, vahiy meleği, dört büyük

melekten peygamberlere vahiy indirmekle

görevli olanı.

Hak Teâlâ Cibril'i halk eyledi

Beynehû beynehum vâsıta dedi

3. **cibrîl'le:-le**

Diğer 53

Mısra: 27

Peygamberlere tebliğe memur olan melek.

Yüz dört kitâbı Cibrîl'le yolladı
Rızkımı ben Allah'ımdan isterim

4. **cibrîl:**

Diğer 71

Mısra: 2

Peygamberlere tebliğe memur olan melek.

İlm-i ezeli Nebî'ye erdi
Beynehumâ Cibrîl vasıta oldu

5. **cibrîl:**

Diğer 91

Mısra: 27

Peygamberlere tebliğe memur olan melek.

Cibrîl kavl-i hasen telini urdu
Mihribta okuyan murğıye kurban

6. **cibrîl'in:-in**

Diğer 91

Mısra: 30

İbr. Peygamberlere vahiy tebliğe memur olan melâike.

Ve'n-necmi suresi hoş etti rahtı
Cibrîl'in perine ol zaman bindi

7. **cibrile:-e**

Diğer 148

Mısra: 3

Hiz. Cebrail.

Yevmü'r-rûz Ve'd-duha Cibrile burhân
Al mihrâb zarfında minbere indi

8. **cibrîl'in:-in**

Diğer 229

Mısra: 5

İbr. Peygamberlere vahiy tebliğe memur olan melâike.

Fetehnâ Cibrîl'in yedinde geldi
Muhammed kasr-ı-gâh hoş safa buldu

9. **cibrîl:**

Diğer 257

Mısra: 26

Cebrail, Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.

Ağlar Baba korkma fermanın elde
Hüccet nâzil oldu Cibrîl yedinde

10. **cibrîl:**

Diğer 260

Mısra: 11

Peygamberlere tebliğe memur olan melek.

Şit'e elli suhuf Cibrîl getirdi
Anlar kurtulmadı mevtin ilinden

11. **cibrîl:**

Diğer 334

Mısra: 5

Cebrail, Peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.
Cibrîl Mikâil geldiler
Halîl'e selâm verdiler

12. **cibrîl:**

Gazel 14

Mısra: 7

Peygamberlere tebliğe memur olan melek.
Ol kelâm sıfatı ile dedi yâ Cibrîl melek
Cennete götür Nebî'yi sen anın şanına bak

cihâd:

1. **cihâd:-ı**

Diğer 26

Mısra: 18

Savaş, gaza, çaba, gayret.
Emanet taşına koydu
Cihâdı bize farz kıldı

cihân:

1. **cihânda:-da**

Diğer 26

Mısra: 7

Dünya, âlem, cihân.
Cihânda çok bina vardır
Kâbe-i şerîf'i başka

2. **cihânda:-da**

Diğer 33

Mısra: 22

Dünya, âlem, cihân.
Bizde bir hal vardır kimseler bilmez
Allah'a âşıklar cihânda gülmez

3. **cihâna:-a**

Gazel 1

Mısra: 1

Dünya, âlem, cihân.
'Kün'diyüben çâr cihâna nûru feyz eden güzel
Berk-i hâtibi sineme tâ ezel çakan güzel

cihet:

1. **cihet:**

Diğer 67

Mısra: 22

Yön, taraf.
Ru'set penâhının şânıdır bilir
Şeş cihet tarafın ol güzel bulur

2. **cihetten:-ten**

Diğer 71

Mısra: 13

Yön, taraf.

Şeş cihetten hâlî ol zamîr şâhı
Telleri alırdı gonca gül mâhı

cihet-i sitte:

1. **cihet-i sitteden:-de, -n**

Diğer 84

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Altı cihet, altı taraf. (İleri, geri, sağ, sol, yukarı, aşağı taraflar.).

Cihet-i sitteden hâlî olan var
Ol kılar cihânı gün ile envâr

cilâyı ver:

1. **cilâyı veren:-en**

Diğer 60

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Deyim**

Cila vermek, aydınlatmak, parlatmak.

Ol noktadur kalbe cilâyı veren
Nefs-i emmâreyi kalbinden süren

cilvegâh:

1. **cilvegâhını:-ı, -nı**

Diğer 112

Mısra: 23

Görünme / ortaya çıkma / tecelli etme yeri.

Şeb-çerağ eylemiş cilvegâhını
Şeb-çırağ sirâcı anları yazmış

cilvegâhı:

1. **cilvegâhı:**

Diğer 77

Mısra: 7

Far. is. Tecelli ve zuhur mahalli.

Cilvegâhı vuş müzeyyen eyledi
Nazargâh yerine mihmânın geldi

cimâ işi gündüz olur mu:

1. **cimâ işi gündüz olur mu-mu**

Diğer 343

Mısra: 34

Kelime Tipi: **Argo**

Cima işi gündüz olur Mu?

33. Senden doğdum ammâ oldum er kişi

34. Hiç gündüz olur mu bir cimâ işi

cin:

1. **cinnî:-ni**

Diğer 151

Mısra: 13

Ar. is. Beşerin gayri olarak ecsâm-ı latîfeden ibaret bir cins mahlûkat.
Caan'dan cinnî insan Âdem'den geldi
Mahlûku melekler hesaba aldı

cinân:

1. **cinân:**

Diğer 154

Mısra: 27

Cennetler.

Riyâzü'l Cinân gülistâna döner makbere
Re'sin üzre şehâb olur Nebî zîşan ümmeti

2. **cinân'a:-a**

Diğer 277

Mısra: 16

Cennet.

Murgives âhusu eyledi 'avdet
Âşîyan şehrinde cinân'a gitti

cinnî:

1. **cinni:**

Gazel 12

Mısra: 18

Cin taifesinden olan, cinler.

Çâr imamdan imamımız hücceti kavî şâhım
İnsi cinni bend eder olmuş ona imam mâhım

cismân:

1. **cismâna:-a**

Diğer 173

Mısra: 9

(Ar.) Cisim, gövde.

Cismâna bîmuhtaç arzını buldu
Ervâh penâhından dersini aldı

cismânî:

1. **cismanî:**

Diğer 301

Mısra: 6

Bedenle, vücutla ilgili olan.

Hep melekler saf saf olur enbiyâ rûhu gelir
Rûhani cismanî cümle bu makama cem'olur

cism-i asgar:

1. cism-i asgar:-

Diğer 111

Mısra: 28

Kelime Tipi: -

Küçük cisim.

Bir vâ'izin sağ yediyle dört adûyu katleder
Cism-i asgar içre nice çok âlem halk eyledi

cögen:

1. cögen:

Diğer 46

Mısra: 43

Dizgin.

Çögen dinâr topun fizza eyledi
Esb olmazsa cögen toptan ne fayda

2. cögen:

Diğer 46

Mısra: 44

Dizgin.

Çögen dinâr topun fizza eyledi
Esb olmazsa cögen toptan ne fayda

cû' ol:

1. cû' olsa:-sa

Diğer 104

Mısra: 33

Kelime Tipi: -

Aç olmak.

Rûh gıda almaz cû' olsa mânâyı nerden kurar
Ağlar Baba sözü bağla sırrı sen kalbinde bul

cüdâ:

1. cüdâ:

Diğer 12

Mısra: 26

Far. Ayri.

Rızkıma kefilisin ey Bârî Hudâ
Gözümü kapından etmezem cüdâ

cüdâ et:

1. cüdâ etme:-me

Diğer 109

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ayırma / uzaklaştırma.

Elif mîm'den ayırma etme Allah'ım cüdâ
Baba Ağlar suda kalmaz illâ alır ağlatan

cûdî:

1. cûdî'ye:-ye

Diğer 260

Mısra: 15

*Cudi dağı; Kur'ân-ı Kerim'de Hz. Nuh'un
gemisinin tufandan sonra oturduğu belirtilen
dağın adı.*

Tuyûr ecnâs alıp Cûdî'ye kondu
Anlar kurtulmadı mevtin elinden

cülûs ed:

1. cülûs eder:-er

Gazel 15

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Deyim**

Tahta oturmak.

Cülûs eder ol gülde gülün şâhını göre
Görer ise ol görür ol ru'yetten sana ne

cümle:

1. cümle:

Gazel 8

Mısra: 4

Bütün.

Kevkeb ü şemse bakıp da anlagıl sen bir rumûz
Cümle mahlûk-ı Hudâ'dan ara kendin ednâ bul

cümle ehlullâh:

1. cümle ehlullâha:-a

Diğer 47

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bütün Allah dostları.

Cümle ehlullâha siz hürmet edin
Hayy ile mevtini ziyâret edin

2. cümle ehlullâhı:-ı

Diğer 47

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bütün Allah dostları.

Cümle ehlullâhı ziyâret eyle
Feyz eder rûhânî sen dikkat eyle

cümle ervâh:

1. cümle ervâhlardan:-lar, -da, -n

Diğer 101

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bütün ruhlar.

Mücevher gülünden Hak bizi kıldı
Cümle ervâhlardan hem takrîr aldı

2. cümle ervâh:-

Diğer 138

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bütün ruhlar.

Sadr-ı mişkâtı nûrundan cârini Ahmed'in

Cümle ervâh hayrân oldu cismine

Muhammed'in

cümle mahlûkat:

1. cümle mahlûkatdan:-da, -n

Diğer 96

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bütün yaratılanlar.

Cümle mahlûkatdan sevgili sensin

Aman sultân aman şefâat eyle

cümle ü rüzgâr:

1. cümle ü rüzgârlar:-lar

Diğer 8

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

Rüzgârların hepsi.

Cümle ü rüzgârlar denizden gelür

Yığılır dağların üstünde kalır

cünd:

1. cündüne:-ün, -e

Diğer 107

Mısra: 39

Asker.

Şeytanın cündüne uyduk 'aklımız zây eyledik

Haşr-ü neşrimizi ol gün anda tekzib eyledik

cünha:

1. cünha:

Diğer 217

Mısra: 37

Suç, hata.

Okuyana cünha yoktur

Aman dilinden bırakma

cürm:

1. cürmümü:-üm, -ü

Diğer 258

Mısra: 13

Suç, günah.

İtiraf eyledim her bir cürmümü

Binbir isme bağlamışam dilimi

cüsse:

1. cüssesi:-si

Diğer 141

Mısra: 14

Gövde, beden.

Sanmanız ki laftır vücûdu vardır

Nûrdan ânin güzel cüs

câh:

1. câha:-a

Diğer 43

Mısra: 29

Kuyu, çukur.

Sağlığında derin bir câha düşmüş

Nakşî erkânını Hızır'dan almış

çalab:

1. çalab'ın:-ı, -n

Diğer 69

Mısra: 8

Allah.

Bizi söyletiyor Hazret-i Mevlâ

Elbet biz de bir Çalab'ın kuluyuz

2. çalab'a:-a

Diğer 107

Mısra: 45

Allah.

Leyl ü nehar cennet için Çalab'a yalvarak

Hak teala almaz ise daha kimlerdir alan

3. çalab:

Diğer 143

Mısra: 15

T. is. Allah, Tanrı.

Çalab kapısında hoş bağı kaldık

Şâh mîrimden emir aldım da geldim

4. çalab'a:-a

Diğer 144

Mısra: 5

Allah.

Tabşırdum Çalab'a ben belâ dedim

Rûhum halk olmadan Allah'ı gördüm

5. çalab:

Diğer 146

Mısra: 14

T. is. Allah, Tanrı.

Rahman Rahim Bismillâhi eğleşir

Çâr binasız ünvan Çalab hânesi

6. **çalab'a:-a**

Diğer 156

Mısra: 14

Allah.

Derler Ağlar Baba bulamadı râh
Halbuki Çalab'a eder eyvallah

7. **çalab:**

Diğer 209

Mısra: 18

Allah.

Ezmüne subh u şam nihâyet bulur
Çalab kakhâr Allah emir buyurur

çalab'ım sen murâdım kavuş:

1. **çalab'ım sen murâdım kavuşturun:-tu, -r**

Diğer 170

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ım benim dileğimi kabul buyur.

Ey Çalab'ım sen murâdım kavuşturun
Hikmet derslerini okutsan n'olur

çalap:

1. **çalap:**

Diğer 182

Mısra: 26

Allah.

Sayd-ı şâh câmindan ansızın içer
Günden güne Çalap bin perde açar

çar:

1. **çar:**

Gazel 1

Mısra: 1

Far. Dört.

'Kün'diyüben çâr cihâna nûru feyz eden güzel
Berk-i hâtibi sineme tâ ezel çakan güzel

2. **çar:**

Gazel 13

Mısra: 2

Far. Dört.

Maşrık u mağrib Hudâ'nın et fikir zâtını bul
Çâr tarafa ikbal eyle Fesemme vechullâhı bul

çar anâsır:

1. **çar 'anâsırdandır:-dan, -dır**

Diğer 101

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dört unsur || Ateş, hava, su ve topraktan
oluşan dört unsur.

Çâr 'anâsırdandır bizim binamız
'Azrâil almıştır yerden danemiz

2. **çar anâsırdaki:-da, -ki**

Gazel 12

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dört unsur || Ateş, hava, su ve topraktan
oluşan dört unsur.

Çâr anâsırdaki noktân bitti zarf-ı bâlâdan
Zât-ı hüsnün geldi gitti dört anâsır anadan

3. **çar anâsırdan:-da, -n**

Gazel 21

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Dört unsur (Su, hava, toprak ve ateş).

Çâr anâsırdan tevellüd olmuşam nâr-ı cehîm
Şeytan ile nefis-i şûmu kaynatıp yakan benem

çar imam:

1. **çar imamlar:-lar**

Diğer 52

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dört imam. || Hz. Ebubekir, Hz. Ömer, Hz.
Osman ve Hz. Ali.

Dükkân-ı cevherden aldı çâr imamlar söyledi
Zannederler bu âleme asla imam gelmedi

2. **çar imamdan:-da, -n**

Gazel 12

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dört imam; dört Sünnî mezhebin
kurucuları olan Ebû Hanîfe, Mâlik b. Enes,
Muhammed b. İdrîs eş-Şâfiî ve Ahmed b. Hanbel
için kullanılan tabir.

Çâr imamdan imamımız hücceti kavî şâhım
İnsi cinni bend eder olmuş ona imam mâhım

3. **çâr imamın:-ı, -n**

Gazel 12

Mısra: 20

Kelime Tipi: -

Dört imam; dört Sünnî mezhebin

kurucuları olan Ebû Hanîfe, Mâlik b. Enes, Muhammed b. İdrîs eş-Şâfiî ve Ahmed b. Hanbel için kullanılan tabir.

Şer'-i şerîf bâbını çün feth etti imamgâhım

Çâr imamın mezhebine girdiğin bilmez miyem

çar taraf:

1. **çar tarafa:-a**

Diğer 65

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Deyim**

Dört bucak, her yer, her taraf.

Perçemiyle çar tarafa göçürdü

Sened sahibinden ne haber aldın

2. **çâr taraftan:-ta, -n**

Diğer 66

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Deyim**

Dört bucak, her yer, her taraf.

Muhammed'in gölü dünyayı sarmış

Çâr taraftan ol göl gayyeyi bulmuş

câre bul:

1. **çâre bulmaz:-ma, -z**

Diğer 8

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Deyim**

Deva bulmak, tedavi etmek; sıkıntıyı

çözümlemek.

Benim bu derdime hiç dermân olmaz

Lokmân Hekim gelse bir çâre bulmaz

2. **çâre bulmaz:-ma, -z**

Diğer 226

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Deyim**

Deva bulmak, tedavi etmek; sıkıntıyı

çözümlemek.

Eflâtun Etibbâ hiç çâre bulmaz

Dertlerin dermanı lokmana söyle

çâr-ı vâr:

1. **çâr-ı yâr'ın:-ın**

Diğer 95

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Hız. Muhammed'den sonra halife olan Hz.

Ebübekir, Ömer, Osman ve Ali'ye verilen ortak isim, dört halife, hulefâ-i râşidin.

Çâr-ı yâr'ın ol Horasan pîri Edhem hürmeti

Kevkeb-i hurşid içinde olduğun bilmez miyem

çark:

1. **çark:**

Diğer 4

Mısra: 15

Sema, felek, dünya. Baht, talih. Dönen

pervaneli tekerlek, çark.

Çark sana teslimdir kolun kaçırma

Çarkı çevirecek kol kuvvetin var

çerâğ:

1. **çerâğ:**

Diğer 92

Mısra: 6

Kandil, mum.

Vechullah'a nazîr olmuştur yüzü

Lü'lüdür dişleri şeb çerâğ sözü

çeşm:

1. **çeşm:**

Diğer 41

Mısra: 9

Göz.

Ol çarkı görürse çeşm ile fuâd

Gelir şâh kasrına hergiz uyuma

2. **çeşm:**

Diğer 159

Mısra: 13

Göz.

Ol çarkı görmüştür çeşm ile fuâd

Delilim Kur'ân'da esrâr-ı âyet

3. **çeşmi:-i**

Diğer 199

Mısra: 12

Göz.

Dareyinde olan kisb-ü kârını

Çeşmi âmâ fakir ben beni buldum

4. **çeşmîm:-im**

Diğer 221

Mısra: 6

Göz.

Murğî figan kurmuş hârın içinde
Dil çeşmîm ağlıyor nârın içinde

çeşm-i çar:

1. **çeşm-i çarım:-ı, -m**

Diğer 152

Mısra: 18

Kelime Tipi: -

Dünyanın gözü.

Kurratü'l aynî'dir gonca gül şâhı
Çeşm-i çarım coştu eyledi âhı

2. **çeşm-i cârım:-ı, -m**

Diğer 168

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sevgilinin gözü.

Seddoldu vuş çeşm-i cârım
Lûtf eyle açırver yolum

3. **çeşm-i çârım:-ı, -n**

Diğer 281

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sevgilinin gözü.

Vechu'llaha nâzır hem çeşm-i çârın
Lentebûra mazhar kisb ile kârın

4. **çeşm-i çârım:-ı, -n, -ı**

Diğer 316

Mısra: 26

Kelime Tipi: -

Sevgilinin gözü.

Ağlar Baba kaldı huzûrda kaldı
Medîneye çeşm-i çârımı dikti

5. **çeşm-i çar:-**

Diğer 337

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sevgilinin gözü.

Yer gök ehli bütün gark oldu nûra
Çeşm-i çar lazîm ki bu hâlini göre

çeşm-i dil:

1. **çeşm-i dildin:-di, -n**

Diğer 29

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül gözü.

Çeşm-i dildin murğî vücûdun yaşlı
Kalbin haymegâhtır senin ey gönül

2. **çeşm-i dili:-i**

Gazel 17

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül gözü.

Sûlehây-ı sofunun tut eteği istimdâd um
Anların kalbi Hudâ'dır çeşm-i dili ağlıyor

çeşm-i enver:

1. **çeşm-i enver:-**

Diğer 176

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Gözünün nurları.

İki çeşm-i enver köşkünden baktı
Bütün bu dünyayı buldum içinde

çeşmi mea-a'ma:

1. **çeşmi mea-a'ma:-**

Gazel 3

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Âma göz, görmeyen göz, kör göz.

Rûhu çeşmi mea-a'ma summi bukmî anlamaz
Kubbe içre rûh-u enver seyreden anlar bizi

çeşm-i yas:

1. **çeşm-i yaşım:-ı, -m**

Diğer 119

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gözyaşı.

Çeşm-i yaşım dökülüp derya oldu
Bu hâlimden beni Allah ayırma

çift melek:

1. **çift melek:-**

Diğer 120

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sorgu melekleri, Mûnker ve Nekir

melekleri.

Muhtazar kabire varır çift melek enîs olur
Bir melek yedinde bayrak kabri başında durur

2. **çift melek:-**

Diğer 151

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sorgu melekleri, Mûnker ve Nekir

melekleri.

Dürülmüş defteri çift melek bilir

Mûnkereyne topus fermânın verdi

3. çift melek:-

Diğer 262

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sorgu melekleri, Münker ve Nekir melekleri.

Nebî zîşân kıraat geldi çift melek
Oku tebâreke faslın sonra yat

4. çift melek:-

Diğer 286

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sorgu melekleri, Münker ve Nekir melekleri.

Lâîn Şeytan zehr-i mârın içirme
Kevser kadehiyle çift melek yolla

çiğ çiğ vi:

1. çiğ çiğ yiyecek:-(y)e, -cek

Diğer 55

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Deyim**

Bir kimseye parça parça edecek derecede öfke duymak.
Hiç demez ki beni çiğ çiğ yiyecek
Ol zaman âh eder gülünü sever

cırağ:

1. cırağ:

Diğer 140

Mısra: 28

Fitil, mum, kandil.

Ol şecer ravzaya girmiş zeytûnun dühnü yanır
Şeb cırağ feneri olmuş 'âleme şûle verir

2. cırağı:-ı

Diğer 141

Mısra: 18

Kandil, çerağ.

İki kanadını kuş gibi açar
Mağribten maşrıka cırağı yakar

3. cırağı:-ı

Diğer 163

Mısra: 13

Fitil, mum, kandil.

En-temûtû sırrı ile sinde şeb cırağı yak
Gönlün et şehr-i tecellî kasma gelen şâha bak

4. cırağ:

Diğer 196

Mısra: 4

Fitil, mum, kandil.

Vücûdum yandırır pervâne kuşu
Şeb cırağ feneri her an içinde

5. cırağı:-ı

Diğer 203

Mısra: 10

Kandil, çerağ.

Min Kurratî a'yun Nebî'ye geldi
Nur fuâdda zücâc cırağı yandı

6. cırağ:

Diğer 240

Mısra: 19

Fitil, mum, kandil.

Kalbinde şeb cırağ Elhamdülilla'h
Dâvût Peygamber'in vârisi Olmuş

7. cırağ:

Diğer 248

Mısra: 33

Fitil, mum, kandil.

İki melek olur sinde şeb cırağ
Kabri gül gülistan ravzâtü'l-ışrak

8. cırağ:

Diğer 255

Mısra: 17

Fitil, mum, kandil.

Ay Gün vurmaz ışık şeb cırağ yanar
Murğî bağı yanık gülzara bakar

9. cırağ:

Diğer 270

Mısra: 9

Fitil, mum, kandil.

Mişkât derûnunda yanır şeb cırağ
Gönül sevdiğinden olur mu irak

10. cırağı:-ı

Diğer 342

Mısra: 18

Fitil, mum, kandil.

Yüdiû şevkında vâlâ ziyâsı
Yakıyor cırağı kürsü tulâsı

cırak:

1. cırak:

Diğer 278

Mısra: 6

Işık.

Yaldızlı billûrlu envarlı işrâk
Cân gözüyle baksan yanır şeb cırak

çirkenme:

1. çirkenme:-me

Diğer 11

Mısra: 10

Surat ekşitmek, yüzünü buruşturmak.

Gönül sakın bir kimseden havflanma
Allah'ın emridir aman çirkenme

çok yiyip çok içme aç eder seni çok kelâm çok uyku boş eder seni:

1. çok yiyip çok içme aç eder seni çok kelâm çok uyku boş eder seni:-

Diğer 30

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kelam-ı Kibar**

Çok yiyip içmenin insan sağlığına zarar vereceği, çok konuşmanın, çok uyumanın da insanı değersizleştireceği ifade edilmektedir.
Çok kelâm çok uyku boş eder seni
Kork Allah'tan gönül sen kork Allah'tan

çu:

1. çü:

Diğer 121

Mısra: 10

Çünkü. Şundan dolayı, şu sebeple, zira.

Kubbe içre özü misbâh-ı câmdır
Çü kandil-i zücâc üç kökü vardır

2. cû:

Diğer 122

Mısra: 18

Olduğunda.

Kalb seçeri tıyb kelâmdır zeytunu dalda biter
Rûh beden daîm cû kalmaz ol semerden ekl eder

çuha:

1. çuhasın:-sın

Diğer 255

Mısra: 22

Yünden dokunmuş, tüysüz, ince ve sık düz kumaş.

Pervâz edüp sabâ şehrine varmış
Lâ-mekân çuhasın al-yeşil görmüş

2. çuhasın:-sın

Diğer 306

Mısra: 23

Yünden dokunmuş, tüysüz, ince ve sık düz kumaş.

Muhammed'in yeşil çuhasın giymiş
Mahlûk değil hâlık bir sevdiğim var

3. çuhasın:-sın

Diğer 307

Mısra: 22

Yünden dokunmuş, tüysüz, ince ve sık düz kumaş.

Cemâl cilâsından meydana gelmiş
Lâ-mekân şehrinin çuhasın giymiş

4. çuhadan:-dan

Diğer 315

Mısra: 5

Yünden dokunmuş, tüysüz, ince ve sık düz kumaş.

Çuhadan giymişem Yezdâna şükür
Ne vâfir nimettir edelim fikir

çün:

1. çün:

Diğer 88

Mısra: 18

Çünkü, zira.

Ağlayan kul çok söylemez
Çün söyleyeni dinlemez

2. çün:

Diğer 106

Mısra: 6

İçin.

Dünyada ettiği 'amel anları sa'y ettirir
Anları çün önlerinde berk veren envâra bak

3. çün:

Diğer 116

Mısra: 9

Çünkü, nedeniyle.

Sadr-ı mişkât çün vücûdu şeh-i gülîstân eder
Zarf-ı zücâcın câmindan dürr-i zühre neşreder

4. çün:

Diğer 130

Mısra: 1

İçin.

Asdikâ sûi ehîbbâ çün yarın pişman olur
Kıyâmette ba'zısı ba'zısına düşman olur

5. çün:

Diğer 130

Mısra: 29

İçin.

Nûr cemâli çün bi ru'yet rûh tenâfûr yâd kalır
Bu fâniye gelir anlar mal için ahbâb olur

6. çün:

Gazel 1

Mısra: 23

Gibi.

Kenzi içre çün vürûdu erdi ünvanı bize
Kenz-i ebvâb içre bizi iletip yakan güzel

7. çün:

Gazel 3

Mısra: 6

Için.

Sırr-i Sübhân defterinde sırr-ı hüccetin bulan
İnzivâ hüsnünde dâim çün kalan anlar bizi

8. çün:

Gazel 3

Mısra: 8

Gibi.

Hem riyâzatla vûcûdun mahvedip fânî kılan
Bî-mekan sırrına yedin çün vuran anlar bizi

9. çün:

Gazel 3

Mısra: 19

Için.

Meclis-i irfânda halvet zâtı mir'atına çün perin
açan
Câm-ı Hû'dan nûş edip de mest olan anlar bizi

10. çün:

Gazel 9

Mısra: 2

Ne vakit ki; -ında/inde; -ınca/-ince.

Can-ı dilden tasdik eyle halk eden Bir'dir gönül
Küllî şey'in fânî olur çün kalan Bir'dir gönül

11. çün:

Gazel 9

Mısra: 7

Ne vakit ki; -ında/inde; -ınca/-ince.

Kimse bilmez ol bâb içre çün vürûd-u virdini
Kim bilürse ol kâzibtir çün bilen Bir'dir gönül

12. çün:

Gazel 11

Mısra: 5

Çünkü, nedeniyle.

Kesretin şehrine girme çün gider zamîr şâhı
Uzlet eyle kesr-i şöhrat vahdetin şâhını bul

13. çün:

Gazel 12

Mısra: 3

Için.

Ol kün emrinde ki daldın çün sâadet bahrine
Ol zaman bana muhabbet ettiğin bilmez miyem

14. çün:

Gazel 12

Mısra: 19

Çünkü, nedeniyle.

Şer'-i şerîf bâbını çün feth etti imamgâhım
Çâr imamın mezhebine girdiğin bilm

dâbbe:

1. dâbbeye:-ye

Diğer 38

Mısra: 42

Binek ve yük hayvanı.

Sensin Hâlık sensin Râzık
Dâbbeye sen veren rızık

2. dâbbe'nin:-nin

Diğer 151

Mısra: 15

*Kıyamet alametlerinden biri olarak kabul
edilen yaratık.*

Dâbbe'nin rızıkına Hak kefil oldu
Mikâil'e rızık fermânın verdi

dâfadı:

1. dâfadı'lar:-lar

Gazel 4

Mısra: 9

Kurbağa.

Şol dâfadı'lar gibi gurul gurul ötersin
Gaybeti terk etmeden hikmeti arzularsın

dafâdı':

1. dafâdı':

Diğer 43

Mısra: 10

Kurbağa.

Câhı çok derindir mevc ü mevc vurir
Bir yeşil dafâdı' sahnında durir

dahil ol:

1. dahil olmuş:-muş

Diğer 35

Mısra: 50

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Dahil olmak, girmek, katılmak.

Vehbî Hayyâtî'yi ol terden kılmış
Rûhu âlî mazhara dahil olmuş

2. dahil olur:-ur

Diğer 105

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Dahil olmak. bağlanmak. girmek.

Kalp içine dahil olur
Keltenkeleyi kaldırır

3. dâhil olur:-ur

Diğer 107

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dahil olmak, girmek, katılmak.

Mihriş edip ol Âdemi emre secde ettiler
Cennet içre dâhil olur ebedî anda kalan

‘dahk-i kalîl’:

1. ‘dahk-i kalîl’:-

Diğer 38

Mısra: 45

Kelime Tipi: **Ayet**

Yaptıklarının cezası olarak, bundan böyle

az gülsünler, çok ağlasınlar. (Tevbe 9/82).

‘Dahk-i kalîl’ sensin diyen

‘Yebkû kesiran’ buyuran

daim:

1. dâim:

Diğer 20

Mısra: 1

Devam eden, devam üzere olan, sürekli.

Çark dönüyor dâim ey gönül durma

Kolunu üstünden sakın kaldırma

2. dâim:

Gazel 3

Mısra: 6

Her vakit, her zaman, devamlı olarak,

sürekli.

Sırr-ı Sübhân defterinde sırr-ı hüccetin bulan

İnzivâ hüsnünde dâim çün kalan anlar bizi

daim ol:

1. daim olur:-ur

Diğer 118

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sürekli olmak, devam etmek.

Sırr-ı zamîr sadr-ı bâlde zikr ile daim olur

Men arefe sırrı ile fevz ile necât bulak

dâimâ:

1. dâima:

Diğer 19

Mısra: 17

Her vakit, her zaman, devamlı olarak,

sürekli.

Benim bu gözlerim dâima ağlar

Ne zaman ölürsem ol zaman sağlar

dâl:

1. dal:

Diğer 162

Mısra: 10

1. Arap alfabesindeki "ﺩ" harfinin ismi. 2.

Gösteren, işaret eden.

Hurşid gün şâhiyle ülfeti kıldı

Üç güzel hâ ile dal yayı buldu

daldan dala atla:

1. daldan dala atla:-

Gazel 13

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Deyim**

Sık sık fikir değiştirmek. II Değişmek.

Gir hakikât bahçesine atla sen daldan dala

Ru’yet-i kasr ü bâlinde Fesemme vechullâhı bul

dâll:

1. ‘dâll’:

Diğer 39

Mısra: 17

Doğru yoldan ayrılmış, yolunu sapıtmış,

dalâlete düşmüş.

‘Dâll’ iken ‘hüdâ’ya erdim

Hücceti Kur’an’da buldum

dâllen fehedâ:

1. dâllen fehedâ:-

Diğer 317

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Ayet**

Şaşırmış bulup da yol göstermedi mi?

(Duha, 93/7).

Dâllen fehedâ hücceti geldi

Hidâyet âbından kâseler doldu

dâne:

1. danemiz:-miz

Diğer 101

Mısra: 30

Tohum, habbe; (tohum gibi ufak, yuvarlak

şeyler için kullanılan) tane; parça.

Çâr ‘anâsırdandır bizim binamız

‘Azrâil almıştır yerden danemiz

2. dânesi:-si

Diğer 277

Mısra: 6

Tane.

Allâme bağının gül nevrestesi

Müftîzâdelerin hem bir dânesi

dâr:

1. dâra:-a

Diğer 27

Mısra: 19

Ev, yurt.

Gül dalından inip girdi bir dâra
Ne yapayım düştüm âhir zamana

2. dârı:-ı

Diğer 208

Mısra: 23

Ev, yurt.

Sad safânın hoş dârı
Hayy Allah'ım Allah'ım

3. dârin:-ın

Diğer 271

Mısra: 10

Ev, yurt.

İhlâs ü tefekkür recâyı gözet
Korkucu ol dâim cân dârin bezet

4. dârin:-ın

Diğer 296

Mısra: 24

Ev, yurt.

Nüşa Kübrâ sığmaz hem göğe yere
Sor ki Ağlar Baba cân dârin var mı

5. dârda:-da

Diğer 313

Mısra: 15

Mekan; dünya.

Üç yüz altmış altı dârda
Bilinmez ki ol il nedir

darb:

1. darbindan:--ı, --(n)dan

Diğer 256

Mısra: 13

Vuruş, vurma.

Tuyûr felâh bulmaz kuzgun darbindan
Mü'min şehâdeti kesme dilinden

darb-ı mesel:

1. darb-ı meselinde:-i, -n, -de

Diğer 103

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Atalar sözü, ata sözleri.

Darb-ı meselinde kalbi nahle teşbih etti Hak
Kalb-i kasrın eşarıyla temr-i esmârını bul

darb-ı temsil:

1. darb-ı temsil:-

Diğer 111

Mısra: 44

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir durumu temsil yoluyla anlatmak maksadıyla eskiden beri söylenegelmiş hikmetli ve meşhur söz veya atasözü.

Hak Teâlâ kudretiyle kalbleri her an görür
Kur'ân'ında kalbi nahle darb-ı temsil eyledi

2. darb-ı temsilinde:-i, -n, -de

Diğer 149

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir durumu temsil yoluyla anlatmak maksadıyla eskiden beri söylenegelmiş hikmetli ve meşhur söz veya atasözü.

Darb-ı temsilinde Allah kulları âgâh eder
Mü'minin kalbinde pîşe illâ sen Nebî zîşan

3. darb-ı temsilinde:-i, -n, -de

Diğer 203

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir durumu temsil yoluyla anlatmak maksadıyla eskiden beri söylenegelmiş hikmetli ve meşhur söz veya atasözü.

Darb-ı temsilinde Allah buyurdu
Nûr şecer fer'inde fuadımız var

dâreyin:

1. dâreyinde:-de

Diğer 199

Mısra: 11

Dareyn, İki cihân.

Dareyinde olan kisb-ü kârını
Çeşmi âmâ fakir ben beni buldum

dâreyne:

1. dâreyne:-e

Diğer 229

Mısra: 15

İki dünya, dünya ve ahiret.

'Afv ı zenb dâreyne padişâh oldu
Cilvegâh şâhının sırrını gözle

dâreynede:

1. dâreynede:-de

Diğer 333

Mısra: 18

İki dünya II Dünya ve ahiret.

Bırakma kıl Nebi zîşân'ın izin
Dâreynede olur şöhet ü şanın

dâr-ı beka:

1. dâr-ı bekada:-da

Diğer 28

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kalıcı yer. II Öbür dünya; ahiret.

ÇAĞBAYIR, ÖOTS, s. 340.

Enîsi bulasın dâr-ı bekada

Enîs gönder bize aman yâ Rabbi

dâr-ı fenâ:

1. dâr-ı fenâda:-da

Diğer 28

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yokluk evi, fânî yurt. II Gelip geçici dünya

hayatı.

Bir garip bûlbûlsün dâr-ı fenâda

Leyl ü nehâr çalış ağla burada

dâr-ı mihnet:

1. dâr-ı mihnet:-

Diğer 235

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Dert kapısı.

Bu aşk seni benî Hakk'a götürür

Dâr-ı mihnet köprüsünden geçürür

dâvâ ed:

1. dâvâ ederse:-er, -se

Diğer 54

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şikayet etmek.

Ben âşıkım deyu dâvâ ederse

Öyle bir boş ömrü kande bulursun

2. dâvâ edenler:-en, -ler

Diğer 61

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Herhangi konuda dava etmeye niyetlenme,

hazırlanma.

Âşıkam dâvâ edenler

Pîr mürşit halife görenler

3. dâvâ edene:-e, -n, -e

Gazel 5

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şikayet etmek.

Resûlle ümmetim dâvâ edene

Dilinde tesbih ü Kur'ân gerektir

davet et:

1. davet et:-

Diğer 112

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Çağırarak, buyur etmek.

Ağlar Baba misbâh köşkünü tanı

Ke-mişkât sahibi davet et anı

2. davet et:-

Diğer 121

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Deyim**

Çağırarak.

Mihmândâr ol mihmânını et davet

Sev Allah'ı sen ağıyâra dokunma

dâvûd:

1. dâvûd:

Diğer 260

Mısra: 25

Hız. Davud (as) peygamber.

Bir taş ile Dâvûd Câlût'u vurdu

OLğlu Süleymân'i halife kıldı

dâvûd oğlu:

1. dâvûd oğlu:-

Diğer 150

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hız Süleyman Peygamber.

Yazdı Dâvûd oğlu kıldı gümânı

Belkıs'ı imâna aldı Bismillâh

davûd peygamber:

1. davûd peygamber'in:-i, -n

Diğer 240

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Davud peygamber.

Vasfedeyim bir efendi hâlini

Davûd Peygamber'in câmından içmiş

dâvûd peygamber:

1. dâvûd peygamber'in:-i, -n

Diğer 240

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Davut Peygamber.

Kalbinde şeb چراغ Elhamdülilla'h

Dâvûd Peygamber'in vârisi Olmuş

defter-i şakîden:

1. defter-i şakîden:-de, -n

Diğer 24

Mısra: 30

Kelime Tipi: -

Mürşidi kâmilin defteri, mürşidi kâmilin listesi.

Ağlar Gülmez helâlden hâsıl oldu

Defter-i şakîden beratı aldı

defter-i sübhân:

1. defter-i sübhân'da:-da

Gazel 26

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Allah'ın defteri,.

Defter-i Sübhân'da bulduk nakl-ü hüccetimizi
Ve'd-duhâ sırrında bizi ağlatan sensin güzel

dehân:

1. dehânda:-da

Diğer 183

Mısra: 9

Ağız.

Zikr et Hakk'ı dehânda

Cilâ lezzet var anda

dehr:

1. dehr:-e

Diğer 54

Mısra: 33

Dünya.

Enbiyâ evliyâ dehr gelmiştir

Cümlesi gecede Hakk'ı bulmuştur

2. dehr:-e

Diğer 57

Mısra: 58

Dünya.

Namazını bazı ümmetim kılar

Kalbi hâif olmaz ol dehr dalar

3. dehr:-e

Diğer 253

Mısra: 17

Dünya.

Mîm makam-ı cennet dehr erişti

Fercâmı dolduran gözünden içti

4. dehr:

Gazel 6

Mısra: 26

Dünya, felek.

Bu Ağlar'a derler efnâ

Atmış dehri düşmüş bahre

dehre dal:

1. dehre dalma:-ma

Gazel 24

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Deyim**

Dünyaya dalmak.

Dalma dehre kalma hâbda 'andelib-veş aç perin
güle

İnme hârdan gül açılır gözle gül-zâr gecelerde

dehre gel:

1. dehre geldiler:-di, -ler

Diğer 16

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Deyim**

Dünyaya gelmek (Sinan 2015: 354);

doğmak, dünyada yaşamaya başlamak.

Cümle evliyâlar dehre geldiler

Hep tevâzuun gölüne girdiler

2. dehre geldi:-di

Diğer 26

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Deyim**

Dünyaya gelmek (Sinan 2015: 354);

doğmak, dünyada yaşamaya başlamak.

Enbiyâlar dehre geldi

Bazısı nehrümâ oldu

3. dehre gelmişem:-miş, -em

Diğer 258

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Deyim**

Doğmak, hayata gözlerini açmak,.

'Âilden vazgeçip eğna'yı buldum

Tâat hürmet için dehre gelmişem

4. dehre geldi:-di

Gazel 9

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Deyim**

Doğmak, hayata gözlerini açmak,.

Geldi dehre ol Muhammed mihrin isbat eyledi

Dünyayı kıldı müşerref kıldırın Bir'dir gönül

dehri at:

1. dehri attılar:-tı, -lar

Diğer 16

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

Dünya hayatından uzaklaşmak, ahiret hayatına yönelmek.

Âhireti tutup dehri attılar

‘Salât-ı mektûb’a nefli kattılar

dehr-i fânî:

1. dehr-i fânî:-

Gazel 9

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Fani dünya.

Dehr-i fânî içre ancak nice mürsel yolladı

Çok nebîler geldi amma Muhammed birdir gönül

dehr-i gaflet içre:

1. dehr-i gaflet içre:-

Gazel 3

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Gaflet içinde yaşanan dünya.

Dehr-i gaflet içre fânî şeytana yaka veren

Nefsi tecrid dünyâdan uzlet eden anlar bizi

dehşet al:

1. dehşet aldı:-dı

Mesnevi 1

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Çok korkmak, dehşete düşmek.

Bize tevfiğ veren Allah u Hâdî

edüp himmet beni hoş dehşet aldı

dehşet ver:

1. dehşet vermiş:-miş

Diğer 35

Mısra: 46

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Korku vermek.

Allah Muhammed'i en akdem kılmış

Mübârek kalbine bir dehşet vermiş

delâlet ed:

1. delâlet eden:-en

Diğer 336

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şahitlik etmek, Bir duruma karşı delil

olarak gösterilmek.

Dad delâlet eden yitirir râhı

Tı tıyb kelâmın okuyor bülbül

deli divâne ol:

1. deli divâne oldu:-du

Diğer 49

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Deyim**

Birisini, bir şeyi delicesine sevmek, ona

fazla düşkünlük göstermek.

Ağlar Gülmez deli divâne oldu

Kâmil mürşidini rüyâda gördü

2. deli divâne oldu:-du

Diğer 67

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Deyim**

Birisini, bir şeyi delicesine sevmek, ona

fazla düşkünlük göstermek.

Ağlar Baba deli divâne oldu

Dört sene zarfında bir hâle erdi

deli ol:

1. deli olmuşam:-muş, -am

Diğer 283

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Deyim**

Çok sevmek, delirmek.

Bilmem nâsın bize nedir sitemi

Misli pul güzele deli olmuşam

delîl-i mübîn:

1. delîl-i mübînî:-i

Diğer 82

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Apaçık delil.

Yine sözümüzü hikmetten kurak

Delîl-i mübînî Kur'ân'da bulak

dem:

1. deminden:-in, -den

Diğer 29

Mısra: 13

Zaman, an.

Pervâne-veş şeb deminden uçarsın
Nûr kalem hattından mânâ açarsın

2. deminde:-i, -(n)de

Diğer 67

Mısra: 25

Vakit,zaman.

Şeb deminde gökte bir melek uçar
Bülbül olan perin ol zaman açar

3. deminde:-i, -n, -de

Diğer 91

Mısra: 13

Zaman.

Zarf-ı zâ deminde gül bülbül oldu
Ayât-ı Kübrâ'ya perçemin sardı

4. dem'ine:-i, -n, -e

Diğer 91

Mısra: 20

Kan.

İki melek geldi sadrını yardı
Ol kalbinden çıkan dem'ine kurban

5. deminde:-i, -n, -de

Diğer 114

Mısra: 23

Zaman.

Nefhay-ı sâni deminde süflâ ulyâ hedm olur
Ancak Allah diler ise dört vükelâ sağ kalır

6. deminden:-i, -n, -den

Diğer 313

Mısra: 21

Zaman.

Âil deminden vuş geçir
Eğnâ câmin bol bol içir

dem vur:

1. dem vurdum:-du, -m

Diğer 68

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Deyim**

Belli bir konu üzerinde konuşmak, fikir yürütmek.

Bu dünyada hayli zaman dem vurdum
Velâkin bir lezzet ben bulamadım

dem-be:

1. dem-be-den:--den

Diğer 181

Mısra: 13

Her zaman, daima, her an.

Dem-be-den bir anda ahan geçirmez
Levh-i mahfûz'daki defter bilinmez

dembedem:

1. dembedem:

Diğer 126

Mısra: 18

Bazen, arasıra, zaman zaman.

Kalbî haşyetlenir şeydâ-zâr olur
Dembedem kalbinden hem hasta olur

2. dembedem:-

Diğer 205

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Her zaman, daima, her an.

Meselu nûrihi âyet sırr-ı dembedem gelir
Hoş zücâc misbâhı yakar cânda cânânı bulur

deme dal:

1. deme dalmışlar:-mı, -lar

Diğer 65

Mısra: 25

Kelime Tipi: -

Allah'ı zikretmek, Allah'ı anmak.

Halkay-ı rûhanda deme dalmışlar
Kur'ân sahibine hüccet vermişler

2. deme dalmışam:-mı, -am

Diğer 258

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Allah'ı zikretmek, Allah'ı anmak.

Gönül lab-i dilber kâse âbında
Ol zaman ağlayıp deme dalmışam

deme düs:

1. deme düşmüşem:-mü, -em

Diğer 79

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Düşünceye dalmak, tefekkür etmek.

Allah lûtf eylemiş bana
Şimdi ben düşmüşem deme

dem-i hâd:

1. dem-i hâda:-a

Gazel 2

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Sıkıntılı zamanda, sıkıntılı dönemde.

Mecnûn oldun dem-i hâda erdin irfân-u şâna
Atuben elden vârinı fakra düşsensin gönül.

dem-i leyle:

1. dem-i leylede:-de

Diğer 330

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece vakti.

Tarih dokuz yüz otuz dokuzda
Bir dem-i leylede zemin oynadı

demi vur:

1. demi vurdular:-du, -lar

Diğer 67

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Deyim**

Sıkça söz etmek, sürekli anmak.

Üçler beşler kırklar halka oldılar
Elif ile 'Mim'den demi vurdular

dem-i zulmet:

1. dem-i zulmette:-te

Diğer 305

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Karanlık vakit, karanlık zaman.

Kalma gönül kalma dem-i zulmette
Hüccet nâzil oldu ayık ol ayık

demini vur:

1. demini vurur:-ur

Diğer 47

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Deyim**

Sıkça söz etmek, sürekli adını anmak.

Üçler tevekkülden demini vurur
Üçler cânibinden sen safâ geldin

demir at:

1. demir attı:-tı

Diğer 302

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Deyim**

Gemiye suyun içerisine sabitlemek.

Vali bey ser kaptan hoş demir attı
Yerde zîrûh suda mâhî ağıladı

denî:

1. denî:

Diğer 22

Mısra: 33

Alçak, soysuz, hasis.

Allah'ım ağlatır ey kalbi denî
Gözesi derindir n'etsin bu fânî

2. denî:

Diğer 64

Mısra: 7

Alçak.

Şimdi bu vaktimiz çok denî zaman
Kullü şey'in hâlikün illâ vechehû günü yanaştı

3. denî:

Diğer 91

Mısra: 21

Alçak, soysuz, bayağı, aşağılık.

Denî zağ kuşları bülbülü sardı
Kasr-ı gâh bülbüle rıhı hâr vurdu

derd:

1. derdin:-in

Diğer 7

Mısra: 26

*İnsana ızdırıp veren her türlü hal, sıkıntı,
zorluk, üzüntü, hastalık.*

Ağlar Gülmez bilmem murâdın nedir
Derdin dünya mıdır yohsa mıyardır

derd sal:

1. derd saldı:-dı

Diğer 69

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Deyim**

*Derde salmak, derde düşürmek, kötü bir
duruma düşmek.*

Bu derd beni saldı Ya'kûb haline
Ağlar bu gözlerim zâtı vechine

derde bırak:

1. derde bıraktı:-tı

Diğer 282

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Deyim**

Dert ve sıkıntı içinde bırakmak.

Hoş derde bıraktı rûhtaki uşşak

Hayat deryâsından esmese tiryâk

derde derman:

1. derde dermân:-

Diğer 196

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Deyim**

Soruna çözüm bulmak, sıkıntıyı geçirmeye

çare göstermek.

Derde dermân yanar cânım hicrâna

Girer nâr-ı Nemrûd içre gülşana

2. derde dermânı:-ı

Diğer 196

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Deyim**

Sıkıntıya çare olan. || Sevgili.

Müstakîm bâbindan gözle fermânı

Ol yoldur buldurur derde dermânı

3. derde dermân:-

Diğer 198

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Deyim**

Soruna çözüm bulmak, sıkıntıyı geçirmeye

çare göstermek.

Va'tesimû bihablillah her derde dermân

Allah'ın zülfiyle siz safâ geldiz

4. derde dermân:-

Diğer 281

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Deyim**

Soruna çözüm bulmak, sıkıntıyı geçirmeye

çare göstermek.

Nâmem sen hocama çok selam söyle

Söyle derde dermân sen sende ara

5. derde dermân:-

Diğer 293

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Deyim**

Soruna çözüm bulmak, sıkıntıyı geçirmeye

çare göstermek.

Derde dermân götürür mü Sübhân'a

Musaffâ mücellâ teli yanaştı

6. derde derman:-

Gazel 32

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Deyim**

Soruna çözüm bulmak, sıkıntıyı geçirmeye

çare göstermek.

Ail şehrinde bir zaman sultanım eyledin mariz

Hoş derde derman verdiğin rahman Füyûzundan

mıdır

derde dūcâr ol:

1. derde dūcâr oldum:-du, -m

Gazel 28

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Deyim**

Derde uğramak.

Öyle derde dūcâr oldum dermanı mümkün değil

İhrâk-ı 'aşkın cerrâhı Lokmân'ı mümkün değil

derde düş:

1. derde düşüp:-üp

Diğer 8

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Deyim**

Üzüntüye düşmek, hastalığa tutulmak, hasta

olmak.

Bu derde düşüp de yanmayan bilmez

Hikmet derdidir bu kimse anlamaz

derde sal:

1. derde saldı:-dı

Diğer 66

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Deyim**

Sıkıntılara duçar etmek, keder ve üzüntü

inde bırakmak.

Nakş-ı kalem bizi bu derde saldı

Ol dert cânâ dermân iyi bilsene

derde uğra:

1. derde uğradım:-dı, -m

Diğer 226

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Deyim**

Sıkıntılı bir duruma düşmek.

Hâlini ahvâlimden gayri men bilmez

Bir derde uğradım dermânî olmaz

derdi bul:

1. derdi bulduk:-du, -k

Diğer 66

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Deyim**

Derde düşmek.

Ve'd-duhâ sırrında ol derdi bulduk

Sır kapıya hemen miftâhı vurduk

derdime dermân:

1. derdime dermân:-

Diğer 174

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Deyim**

Sıkıntıya çözüm bulmak.

Dertliyim isterim derdime dermân

Lûtf eyle dermân ver sen şâh-ı Sultân

2. derdime dermân:-

Diğer 295

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Deyim**

Sıkıntıya çözüm bulmak.

Gözlerim ol mücellâyı görür mü

Bilmem ki derdime dermân olur mu

derdime dermân ol:

1. derdime dermân olmaz:-ma, -z

Diğer 8

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Deyim**

Sorunuma çözüm bulmak, sıkıntıyı geçirmeme çare göstermek.

Benim bu derdime hiç dermân olmaz

Lokmân Hekim gelse bir çâre bulmaz

derdimin dermân:

1. derdimin dermânı:-ı

Diğer 133

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Deyim**

Sıkıntıyı geçirme, soruna çözüm bulma.

Derdimin dermânı geldi asla dermân istemem

Tâ ezel tiryâkı verip yâreme bakan güzel

2. derdimin dermânı:-ı

Diğer 145

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sıkıntıya çare olmak.

Cümle cânânların oldur cânânı

Benim bu derdimin oldur dermânı

3. derdimin dermânı:-ı

Diğer 150

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Deyim**

Sıkıntıyı geçirme, soruna çözüm bulma.

Neylersin Eflâtun etibbâ Lokmân

Derdimin dermânı oldu Bismillah

4. derdimin dermânı:-ı

Diğer 196

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Deyim**

Sıkıntıyı geçirme, soruna çözüm bulma.

Yeni bir derd bize urûz eyledi

Derdimin dermânı elbet içinde

5. derdimin dermânı:-ı

Diğer 253

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Deyim**

Sıkıntıyı geçirme, soruna çözüm bulma.

Murğ-ı dil gülünden al pullu fermân

Okudum derdimin dermânı gelmiş

6. derdimin dermânı:-ı

Diğer 293

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Deyim**

Sıkıntıyı geçirme, soruna çözüm bulma.

Gönül bu günlerde gülnâzın arttı

Derdimin dermânı yine kavuştu

7. derdimin dermanı:-ı

Diğer 329

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Deyim**

Sıkıntıyı geçirme, soruna çözüm bulma.

Gedâ Ağlar Baba mezketten geçtin

Derdimin dermanı çağırdı seni

8. derdimin dermanı:-ı

Diğer 332

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Deyim**

Sıkıntıyı geçirme, soruna çözüm bulma.

Mahbûp perçemine telini sardı

Derdimin dermanı Lokmân'ı buldum

derdimin dermânı:

1. derdimin dermânı:-

Diğer 177

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Deyim**

Sıkıntıyı geçirme, soruna çözüm bulma.

Nice derdler bu sînemi haşladı

Derdimin dermânı Lokmân'ı buldum

derdin dermân:

1. derdin dermânı:-ı

Diğer 11

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Derdin dermanı, sıkıntının çaresi.

Ol derdin dermânı hikmet suyu var

Fincana doluyor hem yavaş yavaş

derdinin derman:

1. derdinin dermanı:-ı

Diğer 331

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Deyim**

Derdine derman, derdine çözüm.

Gönül düştün sam-ı abras derdine

Derdinin dermanı bulmamış olmaz

derdlerin derman:

1. derdlerin dermanı:-ı

Diğer 309

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Deyim**

Sıkıntılara çare.

Bin ay ecrin verir buyurdu Rahmân

Derdlerin dermanı geldi bu gece

derece:

1. derecesi:-si

Diğer 33

Mısra: 3

Mertebe, makam, mevki.

Derecesi âlî, bir aziz pîrdır

Getir nâmem getir himmeti getir

dergâh:

1. dergâhına:-ı, -n, -a

Diğer 41

Mısra: 8

Kapı mahalli, kapı önü II Makam, huzur,

kat.

Gül aşkı eylese rûh dili mesrûr

Gelir dergâhına Rahmân uyuma

2. dergâha:-a

Diğer 174

Mısra: 1

Dergah, kapı. II Sevgilinin eşiği.

Arzettim affımı dergâha geldim

Geri reddeylemek Yezdân'a düşmez

dergâh ed:

1. dergâh edip:-ip

Gazel 7

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Makam etmek.

Yezdân'ın vechi görünür zarf-ı eşyada şâhım

Kasr-ı dili dergâh edip Allah'ı bul ey gönül

dergâh-ı dildâr:

1. dergâh-ı dildârı:-ı

Diğer 20

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül dergahı.

Dergâh-ı dildârı müzeyyen kıldı

Bu dert ile gidiyorum Allah'a

2. dergâh-ı dildârdır:-dır

Diğer 146

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül dergahı.

Ancak şâhâdetle İslâm eğleşir

Dergâh-ı dildârdır lâzım çok hizmet

3. dergâh-ı dildârdır:-dı, -r

Diğer 240

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gönül dergahı.

Dergâh-ı dildârdır gayyesi Olmaz

Nühsay-ı Kübra'nın şehrinı yapmış

derhatır et:

1. derhatır etti:-ti

Diğer 58

Mısra: 34

Kelime Tipi: -

Hatırlamak.

Ol hâbdan uyandı tefekkür etti

Rüyâsını Nebî derhatır etti

derin bir sun'a düş:

1. derin bir sun'a düştün:-tü, -n

Diğer 88

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Deyim**

Derin bir derde düşmek, derde düşmek.

Ağlar Baba n'oldu sana

Düştün sen bir derin sun'a

dermân:

1. dermân:

Diğer 4

Mısra: 19

Deva, çare.

Bu dert sana dermân sen aman korkma
Allah vermiş sana güzel hâlin var

2. dermân:

Diğer 11

Mısra: 14

Deva, çare.

Leyl ü nehâr ağla Allah'a yalvar
Dert içinde nice türlü dermân var

3. dermân:

Diğer 20

Mısra: 13

1. İlâç, çare, 2. Kuvvet, takat.

Bu dert ile dermân riyâzat geldi
Kalbime füyûzât bu dertten oldu

dermân bul:

1. dermân bulmadı:-ma, -dı

Diğer 256

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Deyim**

Çare bulmak.

Eflâtun şâh-güzîn bulmadı dermân
Hakkında buyrulmuş pençeli Kur'ân

2. dermân bulunmaz:-un, -maz

Diğer 256

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Deyim**

Çare bulmak, çözüm bulmak, sıkıntıyı yok etmek, derdi ortadan kaldırmak.
Mevt-i zâikadan kim bulur aman
Bir dert gelir sana bulunmaz dermân

dermân ol:

1. dermân olmaz:-ma, -z

Diğer 8

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Deyim**

Çare olmak. Devasını bulmak.

Bu dert bize esti Hak tarafından
Dermân olmaz bana kullar yedinden

2. dermân olur:-ur

Diğer 51

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalp ifade**

Şifa vermek, çare olmak.

Benim derdime hekim neyler
Âşıka dermân olur mu

3. dermân olur:-ur

Diğer 196

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Deyim**

Çare olmak. Devasını bulmak.

Kaabe kavseyni sırrına gel yan
Andan sana olur belki bir dermân

dermân ver:

1. dermân verene:-en, -e

Diğer 84

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Deyim**

İyileştirmek.

Bu derdi vermiştir sana peygamber
Derdi câna dermân verene yalvar

2. dermân ver:-

Diğer 174

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Deyim**

İyileştirmek.

Dertliyim isterim derdime dermân
Lûtf eyle dermân ver sen şâh-ı Sultân

dermânı sen:

1. dermânı sendendir:-de, -dir

Diğer 8

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Deyim**

Soruna çözüm bulmak, sıkıntıyı geçirmeye çare göstermek. (aşık bağlamında).
Bu dert benden asla zâil olmaz
Dermânı sendendir benim Allah'ım

2. dermânı sendendir:-de, -dir

Diğer 8

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Deyim**

Soruna çözüm bulmak, sıkıntıyı geçirmeye çare göstermek. (aşık bağlamında).
Yâre gider kurtulurum derdimden
Dermânı sendendir benim Allah'ım

3. **dermânı sendendir:-de, -n, -dir**

Diğer 8

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Deyim**

*Soruna çözüm bulmak, sıkıntıyı geçirmeye
çare göstermek. (aşık bağlamında).*

Binde bir kuluna ol nasib olmaz

Dermânı sendendir benim Allah'ım

4. **dermânı sendendir:-de, -n, -dir**

Diğer 8

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Deyim**

*Soruna çözüm bulmak, sıkıntıyı geçirmeye
çare göstermek. (aşık bağlamında).*

Kalbin perdeleri heman ref olur

Dermânı sendendir aman Allah'ım

5. **dermânı sendendir:-de, -n, -dir**

Diğer 8

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Deyim**

*Soruna çözüm bulmak, sıkıntıyı geçirmeye
çare göstermek. (aşık bağlamında).*

Doğru Muhammed bahrinden gelir

Dermânı sendendir aman Allah'ım

6. **dermânı sendendir:-de, -n, -dir**

Diğer 8

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Deyim**

*Soruna çözüm bulmak, sıkıntıyı geçirmeye
çare göstermek. (aşık bağlamında).*

İnsanın kalbinden küdüret koymaz

Dermânı sendendir benim Allah'ım

7. **dermânı sendendir:-de, -n, -dir, -**

Diğer 8

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Deyim**

*Soruna çözüm bulmak, sıkıntıyı geçirmeye
çare göstermek. (aşık bağlamında).*

Anlamayan lezzet almaz sen seni yorma

Dermânı sendendir benim Allah'ım

8. **dermânı sendendir:-de, -n, -dir**

Diğer 8

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Deyim**

*Soruna çözüm bulmak, sıkıntıyı geçirmeye
çare göstermek. (aşık bağlamında).*

Müvekkeli emr ederse üfürür

Dermânı sendendir benim Allah'ım

9. **dermânı sendendir:-de, -n, -dir**

Diğer 8

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Deyim**

*Soruna çözüm bulmak, sıkıntıyı geçirmeye
çare göstermek. (aşık bağlamında).*

Anlamayan der ki 'bu deli ne der'

Dermânı sendendir benim Allah'ım

derme:

1. **dermenin:-nin**

Diğer 257

Mısra: 4

Toplama, toplanma.

Ser vermiş hârından çıkmış yâr gülü

Herhâlde dermenin sırası geldi

ders eyle:

1. **ders eyledi:-di**

Diğer 34

Mısra: 35

Kelime Tipi: -

Ders anlatmak, ders vermek.

Teheccüdü bize hem ders eyledi

Seyrettim kıyâmı eyledik tek tek

ders ver:

1. **ders verdi:-di**

Diğer 28

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Deyim**

Öğretmek, yetiştirmek.

Halife halk etti arzına koydu

Esmây-ı hüsnâ'yı ona ders verdi

2. **ders ver:-**

Diğer 35

Mısra: 43

Kelime Tipi: **Deyim**

Öğretmek, yetiştirmek.

Vehbi Hayyâtî'ye sen ders ver demiş

Aman Vehbi Hayyât gözle sen beni

3. **ders veren:-en**

Diğer 35

Mısra: 67

Kelime Tipi: **Deyim**

Öğretmek, yetiştirmek.

Ders veren mürşidi hâlife kılmış

Aman Vehbî Hayyât gözle sen beni

ders-i a'râf:

1. ders-i a'râf'ı:-ı

Gazel 10

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ariflik dersi.

Efâl-i kulûbu gözle mekteb-i irfâna gir

Ders-i A'râf'ı oku'p da esrâr-ı Kur'an'ı bul

ders-i arrâf:

1. ders-i arrâf'ı:-ı

Gazel 10

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ariflik dersi.

Ol kitap feth'etti Arş'ın kilidini ey şâhım

Oku ol ders-i Arrâf'ı Arş'ı sen gönülde bul

dersimi al:

1. dersimi almışım:-mış, -ım

Diğer 21

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Deyim**

Akil öğrenmek, yararlanmak, hisse almak.

İsmail parlatur, Osmanlı Türkçesi Sözlüğü,

Yargı Yayınları.

Dersimi almışım 'Elif'ten 'Mîm'den

Ol mânen âlemde mürşid yedinden

2. dersimi almışam:-mış, -am

Diğer 266

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Deyim**

Akil öğrenmek, yararlanmak, hisse almak.

İsmail parlatur, Osmanlı Türkçesi Sözlüğü,

Yargı Yayınları.

Dersimi almışam Levh-ü kalemden

Kurturmadım hergiz derd ü elemden

dersimi ver:

1. dersimi verdi:-di

Diğer 5

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Deyim**

Öğretmek, yetiştirmek.

Vehbi Hayyatı de dersimi verdi

Gece 'âşık oldum ol güzel yâre

dersini al:

1. dersini aldın:-dı, -n

Diğer 5

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Deyim**

Akil öğrenmek, deneyim kazanmak,

yararlanmak, hisse almak.

Hakikât mârifet dersini aldın

Gece 'âşık oldum ol güzel yâre

2. dersini aldı:-dı

Diğer 28

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Deyim**

"Ders almak"; bir kimseden belli bir

konuda bilgi öğrenmek || İbret almak, bir olayın

bıraktığı etkiyle gözü açılıp yanlış

davranışlardan sakınacak bir anlayış kazanmak.

Hulûl etti zaman evliyâ geldi

Anlar da aslından dersini aldı

3. dersini alır:-ır

Diğer 33

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Deyim**

"Ders almak"; bir kimseden belli bir

konuda bilgi öğrenmek || İbret almak, bir olayın

bıraktığı etkiyle gözü açılıp yanlış

davranışlardan sakınacak bir anlayış kazanmak.

Ârif'tir dersini irfândan alır

Fercâmın âbından kadeh doldurur

dersini oku:

1. dersini oku:-

Diğer 22

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

İlahi ilim dersini okumak.

Ko bu 'mekr-i fân'ı oku dersini

Kabrinin dârında sen bul enîsi

dersini ver:

1. dersini vermiştir:-miş, -ti, -r

Diğer 43

Mısra: 46

Kelime Tipi: **Deyim**

Ders vermek, Öğretmek, yetiştirmek. Türk

Dil Kurumu Yayınları, Türkçe Sözlük.

Bâkî Baba'yı da kimler ağılattı

Dersini vermiştir Vehbî Hayyâtî

dert çek:

1. dert çekmeyen:-me, -yen

Diğer 238

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Deyim**

Eziyet ve sıkıntılara maruz kalmak.

Burda ağlamayan uhrâda gülmez

Dert mihnet çekmeyen safâyı bilmez

dertlere dermân:

1. dertlere dermândır:-dır

Diğer 339

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Deyim**

Sıkıntılara çare bulmak.

Dertlere dermândır ağzının barı

Cennet'te zencebîl suyundan tatlı

derûn:

1. derûnumdan:-um, -dam

Diğer 19

Mısra: 5

Gönül, insanın iç alemi.

Derûnumdan almış yanıyor cânım

Bir arz edecek yok ne olur hâlim

2. derûnunda:-un, -da

Diğer 243

Mısra: 15

Kalp, yürek, iç, bâtin.

Mışkât derûnunda şeb çırağ yanar

Mîm Mirâci cim cemâle bağlamış

3. derûnunda:-un, -da

Diğer 270

Mısra: 9

Gönül.

Mışkât derûnunda yanır şeb çırağ

Gönül sevdiğinden olur mu ırak

4. derûnunda:-u, -n, -da

Diğer 305

Mısra: 21

Kalp, yürek, iç, bâtin.

Mışkât derûnunda lâmekân şehri

Muhammed mi'râci Musa'nın Tûr'u

5. derûnundan:-un, -dan

Gazel 29

Mısra: 8

Kalp, yürek, iç.

Sever kullarını Allah cemâlinden vurur mir'ât

Dahi yuhbibkûmullah 'ı derûnundan bilenden

sor

dervîşân:

1. dervîşân:

Diğer 10

Mısra: 13

Dervişler.

Ben dediğim bu çark dervîşân çarkı

Ol çarkı kurmuştur Muhammed Nebî

dervâ:

1. derya:

Diğer 60

Mısra: 6

Deniz.

Zat-u sıfatından Hak size vermiş

Bir derya üstünde keştiye komuş

dest-i-gîr:

1. dest-i-gîr:

Diğer 109

Mısra: 33

Elinden tutan, yardımcı.

Dest-i-gîr ol pâdişâhım cümle mü'mine Hudâ

Keşti yüzmez ol denizde senden olmazsa hûdâ

destigîr ol:

1. destigîr oldu:-du

Diğer 199

Mısra: 23

Kelime Tipi: -

Düşenin elinden tutmak, yardımcı olmak.

Yetim ümmetlere destigîr oldu

Bu nâs içre yetim ben beni buldum

destûr:

1. destûr:

Diğer 166

Mısra: 2

İzin, müsaade.

Bir gece fehvâda gönül gaflette

Sardı pîrlere beni destûr dediler

devâsını getir:

1. devâsını getir:-

Diğer 22

Mısra: 30

Kelime Tipi: -

Şifasını getirmek, şifasını bulmak.

Yine nidâ eder ağulu mârım

Devâsını getir seni sançarım

deverân ed:

1. deverân eder:-er

Diğer 15

Mısra: 25

Kelime Tipi: -

Dönmek.

Evliyâ ervâhı deverân eder
Âlem-i rûhânı bütün seyrededer

devlet bul:

1. devlet bulacak:-a, -cak

Diğer 2

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Deyim**

*Baht, talih, büyük saadet, büyük mutluluk
bulmak.*

Su içinde ulu devlet bulacak
Devleti nasip et amân yâ Rabbi

2. devlet bulur:-ur

Mesnevi 1

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Deyim**

*Baht, talih, büyük saadet, büyük mutluluk
bulmak.*

Ağlayanlar izz ile devlet bulur
Kalbi kasrında dâim Allâh durur

devr:

1. devri:-i

Diğer 2

Mısra: 29

Devir, zaman.

Anın devri küllî âhir olacak
Mezburu sen mahrûm koyma yâ Rabbi

devr-i dâim:

1. devr-i dâim:-

Diğer 331

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

(tas.) Dünyaya gelip dünyadan geçme.

Devr-i dâim gibi devreder gaflet
İlm ü irfâna var eyle mürüvvet

devü:

1. deyû:

Diğer 34

Mısra: 10

Diye.

Etrafımı sardı ol aziz pîrler
Yere çevir deyû emir verdiler

di-:

1. diyüben:-y, -üben

Diğer 81

Mısra: 19

Söylemek.

Elestü diyüben hak nidâ kıldı
Kalû belâ'mızı söyledik tek tek

dîdâr:

1. dîdâr:

Gazel 5

Mısra: 8

Yüz, çehre; sevgilinin yüzü.

Velîler geçtiler Adn ile Huld'den
Dîdâr göstermeye sultân gerektir

dîde:

1. dîdem:-m

Gazel 17

Mısra: 4

Göz.

Şeb çırağ olmuş vücûdum pervâneyi yandırır
İştîyâk-ı lezzetinden vech-ü dîdem ağlıyor

dîhk-i kalil:

1. dîhk-i kalil:-

Diğer 67

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Ayet**

*Az gülün çok ağlayın. Artık kazandıklarının
karşılığı olarak, az gülsünler, çok ağlasınlar
(Tevbe sûresi 82. âyet). Diyanet İşleri
Başkanlığı, Ku'an-ı Kerim meâli.*
Dîhk-i kalil buyurmuştur hem sübhân
Andan i'râz eden bulurlar irfân

dîhk-i kalil kesr-i bükâ:

1. dîhk-i kalil kesr-i bükâ:-

Gazel 1

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Ayet**

*Az gülün çok ağlayın. Artık kazandıklarının
karşılığı olarak, az gülsünler, çok ağlasınlar
(Tevbe sûresi 82. âyet). Diyanet İşleri
Başkanlığı, Ku'an-ı Kerim meâli.*
Hüccet-i bürhânı erdi sır bâbından şâhına
Dîhk-i kalil kesr-i bükâ kalbime çakan güzel

dîk:

1. dîke:-e

Diğer 292

Mısra: 18

Horoz.

Seni kim halketti bak yere göğ
Perr-ü bâl zenbûra hamâme dîke

dikkat et:

1. dikkat et:-

Diğer 36

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Duygularla düşüncüyü bir şey üzerinde toplamak, uyanık davranmak.
Allah Resûle hizmet et
Farz u sünnete dikkat et

dikkat eyle:

1. dikkat eyle:-

Diğer 47

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dikkat etmek, bir şeyin üzerinde itina ile durmak.

Cümle ehlullâhı ziyâret eyle
Feyz eder rûhânî sen dikkat eyle

2. dikkat eyle:-

Diğer 69

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dikkat etmek, bir şeyin üzerinde itina ile durmak.

Kendi vücûdan bak rumûzu anla
Dikkat eyle bu sözlerden al mânâ

3. dikkat eyle:-

Diğer 107

Mısra: 50

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dikkat etmek, bir şeyin üzerinde itina ile durmak.

Doğdun erkek bir mâderden ol zaman gördün âbı

Belki dünyada görürsün dikkat eyle sen aman

4. dikkat eylegil:-gil

Diğer 340

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dikkat etmek, bir şeyin üzerinde itina ile durmak.

Min yevmîl cumuati buyuruldu hüccet
Ey mü'min cumıya eylegil dikkat

dikkati et:

1. dikkati et:-

Diğer 59

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dikkatli olmak, tedbirli olmak.

Tekbîr-i teşrika dikkati sen et
Her nere gidersen tekbîr ile git

dil:

1. dil:

Diğer 72

Mısra: 3

Gönül.

Söyletir zebânı dil zamîr şâhı
Hallak'ı zikreden kul kınanır mı

dil bâb:

1. dil bâbını:-i, -n, -ı

Diğer 85

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül kapısı.

Bize içirdiler aşkın âbını
Feth etti kalbimden vüş dil bâbını

2. dil bâbını:-i, -n, -ı

Diğer 154

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül kapısı.

Ma'rifet nûru var anda dil bâbını fetheder
Asl-i îmânın köküdür nûr şecer anda biter

dil dön:

1. dil dönmez:-mez

Diğer 332

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Deyim**

Bir sözü rahatça telaffuz etmek, söyleyebilmek; amacını, isteğini açıkça ifade etmek.

Üç ihlâs bir elham hatimdir sevap
Buna dil dönmez ki verilsin cevap

dil gözü gör:

1. dil gözü görmüştür:-müſ, -tür

Diğer 32

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Deyim**

Kalp gözüyle görmek, gönül gözüyle görmek.

Dil gözü görmüştür gonca gülünü

Duâ edin murâdımı alayım

dil gözüm gör:

1. dil gözüm gördü:-dü

Diğer 5

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Deyim**

Gönül gözüyle görmek, kalp gözüyle görmek.

İnâyet eyledi Allah-u Hâdî

İki tek mürşidi dil gözüm gördü

dil kapı:

1. dil kapısını:-(s)ı, -nı

Diğer 85

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gönül kapısı.

Dil kasrına gelen dildârî gözet

Aç dil kapısını illâ Allah de

dil kasr:

1. dil kasrın:-ın

Diğer 9

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gönül köşkü.

Aynı beytullahtır mü'minin kalbi

Tıyb eyle dil kasrın Allah durağı

2. dil kasrına:-ı, -n, -a

Diğer 85

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gönül köşkü.

Dil kasrına gelen dildârî gözet

Aç dil kapısını illâ Allah de

3. dil kasrını:-ı, -nı

Diğer 167

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gönül köşkü.

Ağlar Baba ağla yalvar Sübhân'a

Yıkıp dil kasrını tahrip eyledi

4. dil kasrı:-ı

Diğer 193

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gönül köşkü.

Vahdet şehri içre kesrete düşme

Hâb-ı gaflet dil kasrı bâbını örtme

5. dil kasrında:-ı, -n, -da

Diğer 274

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gönül köşkü.

Dil kasrında gelir oturur dildâr

Aç dil kapısını uyan uyuma

6. dil kasrına:-ı, -n, -a

Diğer 312

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gönül köşkü.

Dil kasrına çaldı mir'ât

Kitâbımı hatmeyledim

7. dil kasrını:-ı, -n, -ı

Diğer 324

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gönül köşkü.

Dil kasrını dildâr makamı yapmış

Tecelli hânesin müfti efendi

dil mir'ât:

1. dil mir'âtı:-ı

Diğer 305

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gönül aynası.

Aradığın mahbûb cânda bulundu

Dil mir'âtı geldi ayık ol ayık

dil şâh:

1. dil şâhını:-ı, -nı

Diğer 139

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gönül sultanı. İl sevgili.

Dil şâhını kalbinde bul

Nûr şecerin olsa gerek

dil şehri:

1. dil şehri:-i, -n, -i

Diğer 77

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül şehri, gönül.

Kıdem dil şehri mezket eyledi
Sır melek yazdığı fermânın geldi

dil uc:

1. dil ucuyla:-u, -y, -la

Diğer 12

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Deyim**

İçten, yürekte olmayarak, laf olsun diye.

Şimdi kullar bir acâip olmuşlar
Dil ucuyla hem şehâdet kılmışlar

dildâr:

1. dildâr:

Diğer 41

Mısra: 2

Gönül alan güzel II sevgili.

Gel ey zü'l-fuâd aman uyuma
Dil şehrine gelir dildâr uyuma

2. dildâr:

Diğer 43

Mısra: 17

Birinin gönlüne malik olan maşuka: güzel ||

Sevgili.

Dildâr bahçesinin hüsnünde durur
Bâd-ı sabâ yeli cennetten vurur

3. dildâr:

Diğer 81

Mısra: 23

Birinin gönlüne malik olan maşuka: güzel ||

Sevgili.

Dildâr hayme kurdu aldı altına
Söylediler bağda kelâmı tek tek.

4. dildârın:-ın

Diğer 208

Mısra: 13

Güzel || sevgili.

Dal dildârın yolunda
Hayy Allah'ım Allah'ım

5. dildâra:-a

Gazel 31

Mısra: 1

Güzel || sevgili.

Dildâra dilde 'âşık ol dilde dildârım gizlidir
Mihmândâr ol maşûku gör her şeyde mihmân
gizlidir

dilden bırak:

1. dilden bırakma:-ma

Diğer 37

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Deyim**

Sürekli aynı kişiden veya aynı şeyden söz etmek, sık sık anmak.

Aman aman gönül sen gafil olma
Rûz ü şeb Allah 'ı dilden bırakma

2. dilden bırakma:-ma

Diğer 239

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Deyim**

Sürekli aynı kişiden veya aynı şeyden söz etmek, sık sık anmak.

Dilden bırakma vecd-i Sübhânı
Savaş Allah ile hû gecelerde

dile sığ:

1. dile sığmaz:-ma, -z

Diğer 217

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Deyim**

Laf yetmez, anlatamaz.

Oku sen güzel Kur'ân'ı
Kur'an vasfı dile sığmaz

dilen al:

1. dilen al:-

Diğer 276

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Deyim**

Sürekli söylemek.

Zikr-i iksârı dilen al
Yatma ağla huzûrda kal

dil-i kasr:

1. dil-i kasrımız:-ı, -mız, -t

Gazel 26

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül sarayı.

Hem sabâvette dil-i kasrımız dıyk eyledi
Verdi tiryâkın bükâyla kalbi şerh eden güzel

dili kasr:

1. dili kasrını:-ı, -nı

Diğer 35

Mısra: 39

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül sarayı.

Mihmândâr eylemiş dili kasrını

Aman Vehbi Hayyât gözle sen beni

dil-i kasrığâh:

1. dil-i kasrığâhtan:-ta, -n

Diğer 20

Mısra: 22

Kelime Tipi: -

Gönül sarayı.

Bu dert ile feyzim ziyâde geldi

Dil-i kasrığâhtan perdeyi aldı

dilimizi vur:

1. dilimizi vurduk:-du, -k

Diğer 3

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Tatmak. II Başlamak, girişmek.

Dilimizi vurduk zümre âbına

Fercâmından lezzet aldım tad aldım

2. dilimizi vurduk:-du, -k

Gazel 3

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Tatmak. II Başlamak, girişmek.

Dilimizi vurduk zümre âbına

Fercâmından lezzet aldım tad aldım

dilin şehri:

1. dilin şehrine:-i, -ne

Diğer 138

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül şehri.

Kevkebün dūrriyyûn sirâc vurdu dilin şehrine

Nur-u misbâh hem zücâcsın yâ Muhammed

Mustafa

dilinden kes:

1. dilinden kesme:-me

Diğer 256

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Deyim**

Sürekli söylemek.

Tuyûr felâh bulmaz kuzgun darbından

Mü'min şehâdeti kesme dilinden

dilinden koma:

1. dilinden koma:-

Diğer 4

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Deyim**

Dilinden düşürmemek, sürekli söylemek.

Nâle kıl nâle kıl ey gönül durma

Allah'ın zikrini dilinden koma

2. dilinden koma:-

Diğer 58

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Deyim**

Dilinden düşürmemek, sürekli söylemek.

Durma gönül durma sen asla durma

Bayramda tekbîri dilinden koma

diline al:

1. diline almaz:-ma, -z

Diğer 56

Mısra: 58

Kelime Tipi: **Deyim**

Ağzına almak, dile getirmek, zikretmek.

Bazı kul da ol kapıya hiç varmaz

Tevbe istiğfarı diline almaz

2. diline aldı:-dı

Diğer 83

Mısra: 50

Kelime Tipi: **Deyim**

Ağzına almak, dile getirmek, zikretmek.

Ağlar Baba bildi nefsinin bildi

Kelâm-ı tayyibi diline aldı

dil-ü fem:

1. dil-ü fem:-

Mesnevi 1

Mısra: 16

Kelime Tipi: -

Dil ve ağız.

Leyk dilimi feyz ile intâk eder

Bâzı eûkat dil-ü fem sükût eder

dinâr:

1. dinâr:

Diğer 85

Mısra: 11

Eski bir nevi altın sikke.

Kur üstüne fizza dinâr haymeyi

Haymenin altında illâ Allah de

2. **dinar:**

Diğer 253

Mısra: 14

Eski bir nevi altın sikke.

Kul-u kemter arzusuna bakılmaz
Fizza dinar her kilâba takılmaz

3. **dinâr:**

Diğer 276

Mısra: 10

Eski bir nevi altın sikke.

Güş eyle Kur'ân n'ettirir
Dinâr fizza per yaptırır

4. **dinar:**

Diğer 324

Mısra: 15

Eski bir nevi altın sikke.

Fizza dinar hatem sabâ iline
Reddolmaz fetvanız müfti efendi

divân:

1. **divâna:-a**

Diğer 23

Mısra: 23

Huzur, makam.

Vasıtasız ol divâna girilmez
Önüm sonra çift vasıtam var benim

divân ol:

1. **divân oldular:-du, -lar**

Diğer 102

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

*Toplanmak, bir araya gelmek; divan
durmak, huzurda hazır olarak beklemek.*
'İlm-i ezelden divân oldular
Ol levh-i mahfûz'dan mânâ kurdular

divâna dur:

1. **divâna durdum:-du, -m**

Diğer 3

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Huzurda hazır olarak beklemek.

Mekteb-i irfânda divâna durdum
Şanlı şahtan kavî bir berat aldım

2. **divâna durduk:-du, -k**

Diğer 268

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Huzuruna durmak.

Halkolduk hayattan geldik meydâna
Ru'yet-i cemâla durduk divâna

3. **divâna durdum:-du, -m**

Gazel 3

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Deyim**

*Verilecek emirleri almak için ayak üzere
ellerini kavuşturup durmak.*
Mekteb-i irfânda divâna durdum
Şanlı şahtan kavî bir berat aldım

divâna var:

1. **divâna varır:-ır**

Diğer 59

Mısra: 95

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Huzura varmak.

Ol hüccetle ulu divâna varır
Hüccet-i şerîf mübarek olsun

divâne:

1. **divâne:**

Diğer 53

Mısra: 31

Deli, meczup, alık, abdal.

Ey divâne sen kendine gelsene
Rızkımı ben Allah'ımdan isterim

2. **divâne:**

Diğer 299

Mısra: 2

Deli, mecnun.

Hayrân oldum bu âlemin halkına
Neden nâşî bize divâne derler

divâne ol:

1. **divâne ol:-**

Diğer 68

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Deyim**

*Divane olmak II Delirmek, kendinden
geçmek, mecnun olmak, aşkıdan çılgına
dönmek.*

Ağla Ağlar Baba sen divâne ol
Ol bâbların miftâhını aman bul

2. **divâne olmuşsun:-muş, -sun**

Diğer 145

Mısra: 39

Kelime Tipi: **Deyim**

*Divane olmak II Delirmek, kendinden
geçmek, mecnun olmak, aşkıdan çılgına
dönmek.*

Divâne olmuşsun ey Ağlar Gülmez
Arz ile semâya baksana bir kez

divân-ı kübrâ:

1. divân-ı kübrâda:-da

Diğer 214

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

En yüksek makam.

Elinde fermân-ı nâkıs tanımaz gonca gül şâhı
Yarın divân-ı kübrâda okup kitâbını bilmez

dîvânına:

1. dîvânına:

Diğer 14

Mısra: 15

Huzur, meclis.

Ulu dîvânına kuş gibi giden
Himmet eyle bize Muhammed Ahmed

dıyk eyle:

1. dıyk eyledi:-di

Diğer 167

Mısra: 28

Kelime Tipi: -

Dar etmek.

Tûl-i arzı gayyesine erilmez
Ol şehir-i evsa' çok dıyk eyledi

2. dıyk eyledi:-di

Gazel 26

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Dar etmek.

Hem sabâvette dil-i kasrımızı dıyk eyledi
Verdi tiryâkın bükâyla kalbi şerh eden güzel

doğru gid:

1. doğru gider:-er

Diğer 55

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Deyim**

Hiçbir yöne sapmamak.

Bülbül uçar pervâz eder yerinden
Doğru gider selvilerin dibinden

doğru ol:

1. doğru ol:-

Diğer 57

Mısra: 110

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Doğru olmak, yanlış olmamak.

Ol namaz bir kerre çift kanat açar
Doğru ol cânânın kurbuna uçar

doğru sözden aman dilin ayır:

1. doğru sözden aman dilin ayırma:-ma

Diğer 320

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kelam-ı Kibar**

Her ne olursa olsun doğru sözlü olmak,

doğruluktan ayrılmamak.

Doğru sözden aman dilin ayırma

Allah için Hak söz diyen kalmadı

don:

1. don:

Diğer 71

Mısra: 8

Elbise.

Kudret kelâmından sûreyi aldı
Bir yeşil don ile geldi Cebrâil

dört anâsır:

1. dört anâsır:-

Diğer 192

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Dört unsur (Su., toprak, ateş, hava).

Dört anâsır şeyden alınır sohbet

Ol dört şeyde gizli dört gizli hikmet

2. dört anâsır:-

Diğer 260

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Dört unsur (Su., toprak, ateş, hava).

Dört anâsır şeyden Âdem halkoldu

Emr oldu Âdem'e Cenneti buldu

3. dört anâsır:-

Gazel 12

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Dört unsur (Su., toprak, ateş, hava).

Çâr anâsırdaki noktan bitti zarf-ı bâlâdan

Zât-ı hüsnün geldi gitti dört anâsır anadan

dört kitâb:

1. dört kitâba:-a

Diğer 102

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

-Dört kutsal kitap; Zebur, Tevrat, İncil,

Kur'an-ı Kerim.

Ol belâ lafzını hüccet verdiler

Hüccetimiz dört kitâba yazdırdı

dört mezheb şâh:

1. dört mezheb şâhının:-ı, -n, -in

Diğer 152

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hanefî, Şafîi, Hanbelî ve Malikî.

Çekti cezbeyle müstakîm râhı

Dört mezheb şâhının noktagâhıyâm

dört vûkel:

1. dört vûkela:-a

Diğer 114

Mısra: 22

Kelime Tipi: -

Dört büyük melek.

İvec emtâ asla kalmaz yeryüzü adîm olur

Dört vûkela ile ancak illâ Allah'tır kalan

2. dört vûkelâ:-a

Diğer 114

Mısra: 24

Kelime Tipi: -

Dört büyük melek.

Nefhay-ı sâni deminde süflâ ulyâ hedm olur

Ancak Allah diler ise dört vûkelâ sağ kalır

dost:

1. dostu:

Diğer 102

Mısra: 3

Dost II Sevgili (Allah c.c.).

Dostu ki gülüne haymeyi kurdu

Ümmetin afvını hem ücret yazdı

duâ ed:

1. duâ edin:-in

Diğer 32

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah' a yalvarmak, niyâz etmek.

Ey beni burda görmeye gelenler

Duâ edin murâdımı alayım

2. duâ edin:-in

Diğer 32

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah' a yalvarmak, niyâz etmek.

Dil gözü görmüştür gonca gülünü

Duâ edin murâdımı alayım

3. duâ edin:-in

Diğer 32

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah' a yalvarmak, niyâz etmek.

Gece uykusundan hoş lezzet buldum

Duâ edin murâdımı alayım

4. duâ edin:-in

Diğer 32

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah' a yalvarmak, niyâz etmek.

Hikmeti seyretmek gâyet şirindir

Duâ edin murâdımı alayım

5. duâ edin:-in

Diğer 32

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah' a yalvarmak, niyâz etmek.

Herhalde 'amîn'ler muvâfık gelir

Duâ edin murâdımı alayım

6. duâ edin:-in

Diğer 32

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah' a yalvarmak, niyâz etmek.

Bu gözlerin daha çok yaşlar döker

Duâ edin murâdımı alayım

7. duâ edin:-in

Diğer 32

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah' a yalvarmak, niyâz etmek.

Girdin tarîkate eğriye gitme

Duâ edin murâdımı alayım

duâ et:

1. duâ ettiler:-ti, -ler

Diğer 81

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dua etmek.

Al-yeşil mihrâpta namaz kıldılar

Kaldırıp el duâ ettiler tek tek

2. duâ et:-

Gazel 8

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dua etmek.

Ud'û rabbekum tedarru'an ve hufyeten âyetin

sırrını bil

Recâ havf ile duâ et istediğin hâli bul

3. duâ et:-

Gazel 14

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'tan inayet, rahmet, nusret ve selâmet istemek.

Ağlar Baba ağla yalvar Hakk'a eyle ilticâ
Umulur sen de içersin leyl ü nehâr et duâ

du'â et:

1. du'â ettim:-ti, -m

Diğer 143

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'tan inayet, rahmet, nusret ve selâmet istemek.

Du'â ettim Allah kabul buyurdu
Allah'ımdan izin aldım da geldim.

duâ eyle:

1. duâ eylediğim:-di, -ği, -m

Gazel 6

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dua etmek.

Duâ eylediğim mene
Vermez aman dermânıyam

duâ kıl:

1. duâ kılmış:-mış

Diğer 49

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dua etmek II istekte bulunmak.

Peygamber postudur ol duâ kılmış
Ebu'l Kasım gibi peygamberim var

duhâ:

1. duhâyı:-yı

Diğer 142

Mısra: 6

Kuşluk vakti.

Duâyı eder de tesbîhi alır
Duhâyı kılанда râhını bulur

2. duhâ:

Diğer 168

Mısra: 25

Kuşluk vakti.

Velleyli duhâ hakkı'yçün
Hüccet-i burhan hakkı'yçün

duhûl:

1. duhûl-i:-i

Diğer 106

Mısra: 31

Girme, giriş.

Çün duhûl-i cennet içre tûbâ halkaveç olur
Zencebîl suyunu içib çok musaffâ kesb olur

duhûl-u ma'sivet:

1. duhûl-u ma'siyetle:-le

Diğer 118

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Günaha girmek.

Çün duhûl-u ma'siyetle küfrü isyân etmeyek
Zikredeğ Yezdân'ımızı Fevz ile necât bulak

dükkân-ı cevher:

1. dükkân-ı cevherden:-de, -n

Diğer 52

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Mücevher dükkânı.

Dükkân-ı cevherden aldı çar imamlar söyledi
Zannederler bu âleme asla imam gelmedi

dükkân-ı kışmır:

1. dükkân-ı kışmırî:-î

Diğer 164

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kumaş dükkânı.

Levhin bâlâsında vusta olanlar
Dükkân-ı Kışmırî şalın giyenler

düldül-ü gülşan:

1. düldül-ü gülşanına:-ı, -na

Gazel 1

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Gül bahçesinin katırı. II Hz. Ali'nin katırı.

'Hel etâ' sûresi geldi düldül-ü gülşanına
Düldül-ü gülün okunu sineme çakan güzel

dünya malını sev:

1. dünya malını sevme:-me

Diğer 9

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Hadis**

Dünya malına ve mülküine düşkün olma.

Gönül sakın sevme dünya malını
Hakikatli yârden seni ayırur

dünyadan geç:

1. dünyadan geçtim:-ti, -m

Diğer 21

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Deyim**

*Dünyevi istek ve arzulardan uzaklaşıp
inzivaya çekilmek.*

Ol sırr-ı ru'yetle dünyadan geçtim

Gözlerim vahdette sırrı seyreder

2. dünyadan geçtim:-ti, -m

Diğer 76

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Deyim**

*Dünyevi istek ve arzulardan uzaklaşıp
inzivaya çekilmek.*

Ağlaya ağlaya dünyadan geçtim

Tevekkül bâbından bir kapı açtım

3. dünyadan geçmişem:-miş, -em

Diğer 79

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Dünyevi isteklerden ve değerlerden
uzaklaşıp inzivaya çekilmek.*

İbrâhîm Edhem misali

Sanki dünyadan geçmişem

4. dünyadan geçer:-er

Diğer 127

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Deyim**

*Bir kenara çekilip toplum yaşamına
karışmamak, kendi halinde yaşayıp dünya
nimetlerine yüz çevirmek.*

Görür ol şehirde nişân fânî dünyadan geçer

Ru'yet eyle ol şehiri sinde sen kendini bul

5. dünyadan geçen:-en

Diğer 251

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Deyim**

*Dünyevi istek ve arzulardan uzaklaşıp
inzivaya çekilmek.*

Yırtar cân perdesin dünyadan geçen

Temûtû şerbetin ölmeden içen

6. dünyadan geçtim:-ti, -m

Diğer 312

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Deyim**

*Bir kenara çekilip toplum yaşamına
karışmamak; kendi halinde yaşayıp dünya
nimetlerine yüz çevirmek.*

Ağlayıp dünyadan geçtim

Hubben lillâh câmin içtim

dünyadan göç:

1. dünyadan göçerim:-er, -im

Diğer 23

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Deyim**

Dünyadan göçmek II Ölmek.

Nasip olur bu dünyadan göçerim

Ecel şerbetini câmdan içirim

2. dünyadan göçtü:-tü

Diğer 277

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Deyim**

Dünyadan göçmek, ölmek.

Sabahum rabbuhum câmları taşı

İçti Vehbî Gülbey dünyadan göçtü

3. dünyadan göçtü:-tü

Diğer 344

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Deyim**

Dünyadan göçmek II Ölmek.

Ey benim efendim dinle arzımı

Zîver efe beyim dünyadan göçtü

dünyaya gel:

1. dünyaya gelmiş:-miş

Diğer 35

Mısra: 58

Kelime Tipi: **Deyim**

Doğmak.

Ol kalbin terinden rûhunu kılmış

Velhâsıl Hayyâtî dünyaya gelmiş

2. dünyaya geldin:-di, -n

Diğer 343

Mısra: 45

Kelime Tipi: **Deyim**

Yaratılmak.

Gün Ay'a der benden dünyaya geldin

Ben kız idim demek sen oğlan oldun

dünyayı terk:

1. dünyayı terkedip:-ed, -ip

Diğer 341

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Deyim**

Dünya süsünü terk etmek.

Dört 'ilmi birleştir aklında sakla

Dünyayı terkedip uymagıl akla

dürr:

1. dürr:

Diğer 115

Mısra: 31

Ar. İnci.

Dürr kelâmın nâsı yaktı yandırdı
Gördü Ağlar Baba nişânı hocâm

2. dürrü:-ü

Diğer 273

Mısra: 13

Ar. İnci.

Gârda kevkeb dürrü kameri gördü
Şemse âfil veccehtu vechiye dedi

3. dürr:

Diğer 306

Mısra: 15

Ar. İnci.

Dürr ü zebercetler dünyayı sarmış
Al telleri dinâr bir sevdiğim var

4. dürrî:-i

Diğer 342

Mısra: 11

İnci.

Dürrî zebercedden al gülli teller
Puhağın öpmenin zamanı geldi

dürr-i dükkân:

1. dürr-i dükkân:-

Gazel 3

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

İnci dükkânı.

Dürr-i dükkân deryasına keştiyle limon bulan
Lâ-civar mülkünde haymesin kuran anlar bizi

dürrî ed:

1. dürrî eder:-er

Diğer 120

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

İnci etmek.

Sadrı mişkât kalbi zücâc kelâmı dürrî eder
Ol zücâcın nûr şeceri kim bilir nere gider

dürr-i gevher:

1. dürr-i gevherden:-de, -n

Diğer 52

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

İnci mücevher.

Dürr-i gevherden müzeyyen eylemiş edyanımız
Zu'm ederler kalplerinde elde olan malımız

dürr-i hakayık:

1. dürr-i hakayıktan:-ta, -n

Diğer 11

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Hakikat incilerinin hazinesi.

Dürr-i hakayıktan gevherler açtır
Zamâneye göre fehmini gezdır

dürr-i yekda:

1. dürr-i yekda:-

Diğer 321

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Bir tane, eşi benzeri olmayan, eşsiz inci.

Dürr-i yekda meknûn ravzında bitmiş
Cim cemâllullahın çuhasını giymiş

dürr-i yektâ:

1. dürr-i yektâ:-

Diğer 285

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Eşi bulunmaz inci.

Hocam ârif irfân izini bulduk
Dürr-i yektâ şimşir gevherimiz var

2. dürr-i yektâyâ:-(y)a

Diğer 306

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Eşi bulunmaz inci.

Gönül alvâlaştı dürr-i yektâyâ
Lâhûra bürünmüş bir sevdiğim var

dürr-i zühre:

1. dürr-i zühre:-

Diğer 116

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

İnci güzelliği, inci beyazlığı.

Sadr-ı mişkât çün vücûdu şehri gülîstân eder
Zarf-ı zücâcın câmindan dürr-i zühre neşreder

dürr-û cevher:

1. dürr-û cevherin:-i, -n

Diğer 107

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

İnci ve mücevher.

Ekserisi bahri sardı azları daldı suya

Dürr-û cevherin dibinde tab‘-ı Nebî’ye uya

düşman ol:

1. düşman olur:-ur

Diğer 130

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

(Birine karşı) İyi duygular beslememek, kötülük etmek için fırsat kollamak.

Asdikâ sûi ehibbâ çün yarın pişman olur

Kıyâmette ba‘zısı ba‘zısına düşman olur

düşünür taşın:

1. düşünür taşınır:-ır

Diğer 56

Mısra: 55

Kelime Tipi: **Deyim**

Düşünüp taşınmak, konuyu bütün yönleriyle inceleyip ona göre davranmak, iyice düşünmek.

Düşünür taşınır örter de kaçır

Tevbe-nasûh ile tevbe eyleyek

düzüm düzüm:

1. düzüm düzüm:-

Diğer 122

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dizim dizim.

Hem şecer-i mübâreke kalb ağacıdır gözüm

Zeytûnun şeceri kalpte meyvesi düz

eb:

1. eb:

Diğer 177

Mısra: 13

Baba, peder, valid.

Dört mâder yedi eb bizi bezetti

İllâ ile herkes cemâl gözetti

ebedâ:

1. ebedâ:

Diğer 279

Mısra: 18

Asla, hiçbir zaman, katiyen.

Bülbül-ü-veş uçâr kafeste kalmaz

Rûhumuz bâkıydir ebedâ ölmez

ebedi:

1. ebedi:

Diğer 46

Mısra: 19

Devamlı, sürekli. II Sonsuza kadar.

Ru‘yetsiz cemâlsiz ebedi kalsa

Semerikândî makamında ne fayda

ebhur:

1. ebhur:

Diğer 175

Mısra: 3

Denizler.

Ebhur bâbın açtı ol rûh-u şemsim

Çâr çenberin bütün deldi de geçti

ebrâr:

1. ebrâr:

Gazel 14

Mısra: 26

Ar. Birr'ler, özü sözü doğru faziletli, kerim zatlar, adamlar.

Biri bal birisi sûtûr nûş edenler bî-sekir

Enbiyâ ebrâr ahillâ ordaki intâka bak

2. ebrârı:-ı

Gazel 14

Mısra: 24

Ar. Birr'ler, özü sözü doğru faziletli, kerim zatlar, adamlar.

Biri leben biri şerâb şirb eden alır safa

Enbiyâ ebrârı içenler şevket ile şana bak

3. ebrâr:

Gazel 24

Mısra: 14

Faziletli.

Terketme ezkârı gözle öz yâri

Dolanır barî cânda gül-zârı ebrâr gecelerde

ebter:

1. ebter:

Diğer 59

Mısra: 79

Faydasız şey, zürriyetsiz ve hayırsız (adam).

Velhasıl nebi'ye ebter dediler

Kurbân-ı şerîf mübarek olsun

ebû-bekr:

1. ebû-bekr'in:-in

Diğer 50

Mısra: 30

İslamiyet'in dört büyük halîfesinden ilki olan Hz. Ebubekir.

Gülîstân bağında bülbülüm dedi

Ünü Ebû-Bekr'in sem'ine erdi

ebu'l kasım:

1. ebu'l kasım:-

Diğer 49

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hz. Muhammed'in (s.a.v.) künyesi.

Peygamber postudur ol duâ kılmış

Ebu'l Kasım gibi peygamberim var

ebu'l-kâsım:

1. ebu'l-kasım:

Diğer 19

Mısra: 16

Kasım'ın babası. II Hz. Muhammed.

Ol eksik kalan tuhfeyi yazarsam

Ol zaman da yetiş ey Ebu'l-Kasım

2. ebu'l-kasım:

Diğer 19

Mısra: 20

Kasım'ın babası. II Hz. Muhammed.

Ol kitâbı bizden birisi bağlar

Ol zaman da yetiş ey Ebu'l-Kasım

3. ebu'l-kasım:-

Diğer 19

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kasım'ın babası. II Hz. Muhammed.

Çok güllerim vardır bizi bulacak

Yetiş imdâdına sen Ebu'l-Kasım

4. ebu'l-kasım:-

Diğer 19

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kasım'ın babası. II Hz. Muhammed.

Rûz ü şeb hem murâdımı gözlerim

Yetiş imdâdına sen Ebu'l-Kasım

5. ebu'l-kasım:-

Diğer 19

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kasım'ın babası. II Hz. Muhammed.

Kudret kalemiyle yazmış Allah'ım

Yetiş imdâdına sen Ebu'l-Kasım

6. ebu'l-kasım:-

Diğer 26

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hz. Muhammed.

Ebu'l-Kasım Peygamber'in

Kula şefâati başka

ebu'l-kasım.:

1. ebu'l-kasım.:-

Diğer 19

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kasım'ın babası. II Hz. Muhammed.

Bu çark hiç eskimez perleri kavî

Bize yardım eyle ey Ebu'l-Kasım.

ebvât:

1. ebyâtı:-ı

Diğer 12

Mısra: 35

Beyitler // şiir.

Dertli dertli bu ebyâtı sen yazdın

Vehbî Efendi'den sen utandırma.

2. ebyâtı:

Diğer 34

Mısra: 16

Beyitler // şiir.

Fuâdda yazılı iki yıl kaldı

Zübân vasfediyor ebyâtı tek tek

3. ebyât:

Mesnevi 1

Mısra: 20

Beyitler // şiir.

Dahi feyz-i gül edip kasrı mir'ât

Dilime iptidâ geldi bu ebyât

ebvâttan:

1. ebyâttan:-ta, -n

Diğer 4

Mısra: 36

Beyit, şiir.

Hikmet sözlerini kalben düşürdün
Bu ebyâttan alınacak mânâ var

ebvâz:

1. ebyâz:

Diğer 130

Mısra: 33

Beyaz.

Yüzleri ebyâz olanlar rahmetullâhı bulur
Cennet içre ru'yet eder anda ebedî kalır

ecel:

1. ecel:

Diğer 286

Mısra: 4

Ölüm anı, hayatın sonu, ölüm.

Canım kanım gitti ne hâlinim vardır
Ecel şerbetiyle az ağrı yolla

ecel gel:

1. ecel gelmeden:-me, -de, -n

Diğer 228

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Deyim**

Takdir edilmiş olan ölüm zamanı gelip

çatmak, ölmek.

Gitti canım kanım kalmadı mecâl
Kabire girmişem gelmeden ecel

ecel şerbet:

1. ecel şerbetini:-i, -n, -i

Diğer 23

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ecel şarap kadehini içmek; en büyük, değerli (ecell) şarap kadehini içmek II manevî olarak çok yüce bir mertebeye erişmek; ecel şerbetini içmek, ölmek.

Nasip olur bu dünyadan göçerim
Ecel şerbetini câmdan içerim

2. ecel şerbetini:-i, -n, -i

Diğer 99

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ölüm şerbeti, ölüm.

Ol zümre-i âba dilim vurmada
Ecel şerbetini hem içmişem ben

eceli gel:

1. eceli geldi:-di

Diğer 287

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Deyim**

Ölümü veya yok olması kaçınılmaz duruma gelmek.

Bâd-ı şebnem rûh-u sultana vurdu
Nefs ile şeytanın eceli geldi

ecil:

1. ecilden:-den

Diğer 32

Mısra: 14

Sebepe.

Ru'yet-i çeşm-i dil rüya bâtıdır
Ol ecilden kalp gözesi derindir

eclâ:

1. eclâ:

Diğer 294

Mısra: 9

Daha parlak.

Mücellâ cemâl'den rûhudur eclâ
Tecellî zâtından feyzin etti Mevlâ

ecnâs:

1. ecnâs:

Diğer 227

Mısra: 17

Türler, cinsler.

İki ecnâs nikâh hoş helallaştı
Rûh ile ten gelip anda birleşti

2. ecnâs:

Diğer 260

Mısra: 15

Türler, cinsler.

Tuyûr ecnâs alıp Cûdî'ye kondu
Anlar kurtulmadı mevtin elinden

ecnebi:

1. ecnebî:

Diğer 16

Mısra: 11

Yabancı, misafir.

Ekl eder ecnebî sen aman şaşma
Tevâzu lezzeti koymuyor beni

2. **ecnebî:**

Diğer 55

Mısra: 15

Yabancı.

Bir ecnebî tuyûr kafadan çalar
Girer koltuğuna orayı sever

3. **ecnebî:**

Diğer 55

Mısra: 33

Yabancı.

Ol ecnebî tuyûr yerinden kalkar
Selvilerden geri bir yere konar

ecr:

1. **ecrini:-i, -n, -i**

Diğer 47

Mısra: 11

Manevi karşılık, sevap.

Rihlet-i mevtinde ecrini gözle
Ehlullâh kurbundan sen safâ geldin

2. **ecrini:-i, -n, -i**

Diğer 190

Mısra: 24

Manevi karşılık, sevap.

El-ân secdemizde mir'ât feyyâzı
Beş yüz yıl ecrini i'tâ eyledi

3. **ecri:-i**

Diğer 228

Mısra: 23

Mükâfat, karşılık, sevap.

Ağladığım ecri orda bulurum
Götür haberimi hünkâra söyle

4. **ecrin:-i, -n**

Diğer 271

Mısra: 22

Sevap, pâdâş, ecir.

Dünyayı devreder farz ikmâl olmaz
Yedi kat göklerin ecrin bulamaz

5. **ecri:-i**

Diğer 340

Mısra: 24

Mükâfat, karşılık, sevap.

İsmi nâci zümresine yazılır
Cuma bayramlarda ecri unutma

ecsâm:

1. **ecsâm:**

Diğer 323

Mısra: 27

Cisimler, bedenler.

Feyzinini veriyor ecsâm iline
Geceler ötmenin zamanı gelmiş

2. **ecsâm:**

Gazel 20

Mısra: 8

Cisimler // bedenler, vücutlar.

Hücre-i sâfi içinde nice bin şehre eylemiş
Ecsâm u zarf u zurûfta hükmeden sen şâha bak

ecvef-i:

1. **ecvef-i:**

Gazel 10

Mısra: 1

İçer boş. kof.

Ecvef-i vâv û yâ olma muzâf ol taz'îfi bul
Fi'l-i müteaddi olup fâili mef'ûlu bul

eczâ:

1. **eczâyı:-yı**

Diğer 271

Mısra: 4

Cüzler, parçalar, kısımlar.

Farz u vacib sünnet müstehâb kânı
Altı beş eczâyı aman unutma

edâ ed:

1. **edâ edek:-ek**

Diğer 57

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yerine getirmek.

Fehşâ-i münkir'den kurturan namazdır
Beş vakit namazı biz edâ edek

2. **edâ edek:-ek**

Diğer 57

Mısra: 124

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yerine getirmek.

Kazâ kalmadıysa sen nâfile kıl
Beş vakit namazı biz edâ edek

3. edâ edek:-ek

Diğer 57

Mısra: 116

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yerine getirmek.

Kıl namazın aman kazaya koma

Beş vakit namazı biz edâ edek

4. edâ edek:-ek

Diğer 57

Mısra: 112

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yerine getirmek.

Ru'yet-i cemâle perdeler açar

Beş vakit namazı biz edâ edek

5. edâ edek:-ek

Diğer 57

Mısra: 108

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yerine getirmek.

Sahibini hemen üstüne alır

Beş vakit namazı biz edâ edek

6. edâ edek:-ek

Diğer 57

Mısra: 104

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yerine getirmek.

Kıyamette gelir kalıbı bulur

Beş vakit namazı biz edâ edek

7. edâ edek:-ek

Diğer 57

Mısra: 100

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yerine getirmek.

Rûhu gider bulur takarrür yeri

Beş vakit namazı biz edâ edek

8. edâ edek:-ek

Diğer 57

Mısra: 96

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yerine getirmek.

Mevtine dek bu hal üzere ol gider

Beş vakit namazı biz edâ edek

9. edâ edek:-ek

Diğer 57

Mısra: 88

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yerine getirmek.

Ol deryâda sahibin hem gözler

Beş vakit namazı biz edâ edek

10. edâ edek:-ek

Diğer 57

Mısra: 84

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yerine getirmek.

Allah'ın hem salât deryası vardır

Beş vakit namazı biz edâ edek

11. edâ edek:-ek

Diğer 57

Mısra: 80

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yerine getirmek.

Fakir gibi sokaklarda sürünmek

Beş vakit namazı biz edâ edek

12. edâ edek:-ek

Diğer 57

Mısra: 76

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yerine getirmek.

Muhammed ümmeti kılmıştır seni

Beş vakit namazı biz edâ edek

13. edâ edek:-ek

Diğer 57

Mısra: 72

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yerine getirmek.

Kıldığın namazı sen zâya verme

Beş vakit namazı biz edâ edek

14. edâ edek:-ek

Diğer 57

Mısra: 68

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yerine getirmek.

Kokmuş bir lâşe-i lahimden çiğner

Beş vakit namazı biz edâ edek

15. edâ edek:-ek

Diğer 57

Mısra: 60

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yerine getirmek.

Yazıcı melekler yanında ağlar

Beş vakit namazı biz edâ edek

16. edâ edek:-ek

Diğer 57

Mısra: 52

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yerine getirmek.

On mislini melek deftere alır

Beş vakit namazı biz edâ edek

17. edâ edek:-ek

Diğer 57

Mısra: 44

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yerine getirmek.

Mübârek gözlerinden çok yaş geldi

Beş vakit namazı biz edâ edek

18. edâ edek:-ek

Diğer 57

Mısra: 40

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yerine getirmek.

Her bir menhiyâttan seni kurtarır

Beş vakit namazı biz edâ edek

19. edâ edek:-ek

Diğer 57

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yerine getirmek.

Ol mü'minin kalbi mutmain olur

Beş vakit namazı biz edâ edek

20. edâ edek:-ek

Diğer 57

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yerine getirmek.

Ol nûrun taz'îfi fi'l-i Resûl'dür

Beş vakit namazı biz edâ edek

21. edâ edek:-ek

Diğer 57

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yerine getirmek.

Namazı sünnetle münevver etti

Beş vakit namazı biz edâ edek

22. edâ edek:-ek

Diğer 57

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yerine getirmek.

Bi-namaz olanlar celâle geçmiş

Beş vakit namazı biz edâ edek

23. edâ edek:-ek

Diğer 57

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yerine getirmek.

Dünyanın kâr ile kisbine bakma

Beş vakit namazı biz edâ edek

24. edâ edek:-ek

Diğer 57

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yerine getirmek.

Cehennem'de gidip vâdiyi bulur

Beş vakit namazı biz edâ edek

25. edâ edek:-ek

Diğer 57

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yerine getirmek.

Namazı terk etti ya te'hîr etti

Beş vakit namazı biz edâ edek

26. edâ edek:-ek

Diğer 57

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yerine getirmek.

Boynumuza bir emanet binmiştir

Beş vakit namazı biz edâ edek

27. edâ edende:-e, -n, -de

Diğer 227

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yerine getirmek.

Rûhlar Hak emrini edâ edende

Ol zaman Âdem'in sağında idim

28. edâ edip:-ip

Diğer 301

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yerine getirip.

Sünnetini edâ edip âşîyâna girsene

Razatü'r-riyâz açılır Nebî zîşân-ı Muhammed

Mustafâ

e'd-dünyâ mezra:

1. e'd-dünyâ mezra'a:-a

Diğer 143

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Hadis**

Dünya ziraat mekânıdır.

E'd-dünyâ mezra'a buyurdu sultân

Anın'çün bu köyde kurdum hem vatan

edep:

1. edep:

Diğer 239

Mısra: 26

Edeb, terbiye.

Ârif irfân pîrleri gördüler mekteb
Okup öğrendiler hüsn ile edep

edille:

1. edille:

Diğer 340

Mısra: 4

Deliller.

Muhammed'in hoş dikilmiş nişânı
Dört edille beşârâtın unutma

ednâ:

1. ednâ:

Diğer 12

Mısra: 23

1. Aşağı. 2. Daha, pek aşağı. Aşağılık kişi.

Â'la ile ednâ şimdi bir olmuş
Â'lâ'dan ednâdan sen utandırma

2. ednâsı:-sı

Diğer 59

Mısra: 19

En küçük, en az, cüz'î.

Her bir şeyin âlâ ednâsı vardır
Bayram-ı şerîfin mübarek olsun

3. ednâ:

Diğer 199

Mısra: 2

Pek alçak, pek aşağı.

Seyrettim 'âlemin nokta harfini
Mahlûkattan ednâ ben beni buldum

4. ednâ:

Diğer 328

Mısra: 19

1. Aşağı. 2. Daha, pek aşağı. Aşağılık kişi.

Â'lâ ile ednâ şimdi bir oldu
Bizi iman ile göçür yâ Rabbi

5. ednâ:

Gazel 8

Mısra: 4

1. Aşağı. 2. Daha, pek aşağı. Aşağılık kişi.

Kevkeb ü şemse bakıp da anlagıl sen bir rumûz
Cümle mahlûk-ı Hudâ'dan ara kendin ednâ bul

6. ednâ:

Gazel 21

Mısra: 1

1. Aşağı. 2. Daha, pek aşağı. Aşağılık kişi.

Cümle mahlûku tecessüs eylesem ednâ benim
Pervâneveş gibi nâra kendimi salan benim

ef'âl:

1. ef'âl:

Diğer 36

Mısra: 31

Fiiller, işler.

Ef'âl akvâl kılma yanlış
Yalvar sen Allah'a yalvar

ef'âli:

1. ef'âlinden:-n, -den

Diğer 203

Mısra: 15

Tevhid'in mertebelerinden Tevhid-i ef'âl.

Bütün fiilleri ve hareketleri Allah'ın fiillerinin
tecüllileri olarak görme anlamına gelir ve "lâ
fâile illallah" ifadesiyle özetlenir.

Esmâ ef'âlinden feyzi alınır
Tecellî zât gibi mir'âtımız var

efâl-i kulûbu göz:

1. efâl-i kulûbu gözle:-le

Gazel 10

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Kalp gözüyle, gönül gözüyle.

Efâl-i kulûbu gözle mekteb-i irfâna gir
Ders-i A'râf'ı oku'p da esrâr-ı Kur'an'ı bul

efemen şerahallahu sadrahû lil'islâm:

1. efemen şerahallahu sadrahû lil'islâm:-

Gazel 24

Mısra: 9

Kelime Tipi: Ayet

*Öyle ya Allah'ın göğsünde Müslümanlık
için inşirah verdiği kimse değil mi? (Zümer,
39/22).*

Efemen şerahallahu sadrahû lil'islâm
buyurmuştur künfekân
Oku binlerce efkâr u ezkâr-ı vahdet gecelerde

efendi:

1. efendiler:-ler

Diğer 69

Mısra: 1

Buyruğu yürüyen, sözü geçen kimse II efendi.

Kınamayın bizi ey efendiler

Elbet biz de bir dikenin gülüyüz

efhamâ gel:

1. efhamâ gelmez:-me, -z

Diğer 34

Mısra: 22

Kelime Tipi: -

Akla gelmez, zihne gelmez.

Bilmem fehvâ mıdır yoksa mı mânâ

Ol gece gördüğüm gelmez efhamâ

efkâra gel:

1. efkâra geldin:-di, -n

Diğer 12

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Deyim**

Efkârlanmak, hüznülenmek.

Ağlar Gülmez niye efkâra geldin

Neden nâşi kalemi elen aldın

eflâk:

1. eflâke:-e

Diğer 42

Mısra: 26

Felekler; gökyüzü.

‘Arrafe’ sırrını bilen

Kendini eflâke salmış

2. eflâki:-i

Diğer 117

Mısra: 8

Felekler; gökyüzü.

Arş’a kürs’e teli eyledi hitâb

Yedi kat eflâki sarmış perçemi

3. eflâkim:-im

Diğer 138

Mısra: 11

Felekler; gökyüzü.

Ketm-i Adem‘de kalırdı semâvât u eflâkim
Olmasaydın Kün demezdim yâ Muhammed
Mustafâ

4. eflâki:-i

Diğer 173

Mısra: 24

Felekler; gökyüzü.

Şâh cânân iline azm-i râh kıldı

Yedi kat eflâki deldi de geçti

5. eflâke:-e

Diğer 191

Mısra: 3

Felekler; gökyüzü.

Âh u zârın erdi seb‘u eflâke

Nezaket bağında öttün mü bülbül

6. eflâk:

Diğer 323

Mısra: 10

Felekler; gökyüzü.

Muhammed iline baksan görünür

Bütün dünya eflâk ru‘yet olunur

7. eflaki:-i

Gazel 13

Mısra: 3

Felekler; gökyüzü.

Seb‘u eflaki sü‘ab et sidre‘ye haymeyi kur

Kıl tevallâ kubbeye sen Fesemme vechullâhı bul

8. eflâki:-i

Gazel 17

Mısra: 7

Felekler; gökyüzü.

Ab-ı zülâl nûş edenler işrâk etti eflâki

Yedi kat seb ü semâda hep melekler ağlıyor

eflak ü semâ:

1. efalak ü semâyı:-(y)ı

Gazel 7

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gökyüzü.

Emr-i Kün‘de kıldı efalak ü semâyı bî-amûd

Eşcâr-ı neşminümâda Allah‘ı bul ey gönül

eflâtun:

1. eflâtun:

Diğer 260

Mısra: 4

Eflâton; Platon (akıl, bilgi timsali olması sebebiyle).

İza Câe eccl câmı dolunca

Eflâtun kurtulmaz mevtin ilinden

2. eflâtun:

Diğer 320

Mısra: 19

Eflatun; Platon (akıl, bilgi timsali olması sebebiyle).

Arama Eflâtun cândadır Lokman
Muhabbet câmindan içen kalmadı

efnâ:

1. efnâ:

Gazel 6

Mısra: 25

Fani, yok olan.

Bu Ağlar'a derler efnâ
Atmış dehri düşmüş bahre

eğler:

1. eğler:-r

Diğer 4

Mısra: 31

Engellemek, mani olmak.

Rüzgâr dağdan esse anı kim eğler
Kalbine esiyor bir rüzgârın var

eğna:

1. 'eğnâ':

Diğer 39

Mısra: 10

Zengin.

Vedduhâ sırrına eren
'Âil' iken 'eğnâ' olan

2. 'eğnâ'ya:-ya

Diğer 39

Mısra: 14

Zengin.

Ben âil idim çok zaman
'Eğnâ'ya el vurdum hemen

3. eğnâdan:-da, -n

Diğer 67

Mısra: 30

Zengin. II Allah.

Âşık olan zâten pervâne olur
Aşkın imlâsını eğnâdan alır

4. eğna:

Diğer 89

Mısra: 22

Zengin. II Allah.

Âil halk ettin ben n'edim
Eğna için hep ağladım

5. eğnâ:

Diğer 119

Mısra: 13

Zengin. II Allah.

Sûre-i duhâ'da eğnâ buyurdun
'Âilden geçir eğnadan ayırma

6. eğna:

Diğer 137

Mısra: 7

Zengin. II Allah.

Ben bülbülü şeydâ değilim eğna banadır
'Âil de sana sezadır

7. eğnâ:

Diğer 164

Mısra: 18

Zengin. II Allah.

Ve'd-duhâ zîşan'ın hakkında geldi
Hidâyetle eğnâ mülküne konu

8. eğnâya:-ya

Diğer 201

Mısra: 6

Zengin.

Bu esrârdan hikmet zuhûra geldi
Âil iken Nebî eğnâya erdi

9. eğnâ'da:-da

Diğer 201

Mısra: 14

Zengin. II Allah.

Lâ-civar şehrini yapanlar görer
Eğnâ'da takarrür hikmetten söyler

10. eğna'yı:-yı

Diğer 258

Mısra: 11

Zengin.

'Âilden vazgeçip eğna'yı buldum
Tâat hürmet için dehre gelmişem

11. eğnâ:

Diğer 313

Mısra: 22

Zengin. II Allah.

Âil deminden vuş geçir
Eğnâ câmin bol bol içir

12. eğna'dan:-da, -n

Diğer 314

Mısra: 24

Zengin. II Allah.

Fehedâ eğnâ'dan eğni den düzüldü hece
Eğna'dan imlâyı almamış olmaz

13. eġnâ'dan:-da, -n

Diğer 314

Mısra: 23

Zengin. II Allah.

Fehedâ eġnâ'dan eġni den düzüldü hece

Eġna'dan imlâyı almamış olmaz

14. eġnâyı:-(y)ı

Diğer 329

Mısra: 9

Zengin.

‘Â’ il bâbın örtüp eġnâyı açtın

Baykuş gibi vahdet vecdine düştün

15. eġnâ:

Gazel 15

Mısra: 19

Zengin. II Allah.

‘Âil’le hasta idim eġnâ ile sağ oldum

Ebedi daha ölmem ol sıhhaten sana ne

16. eġna:

Gazel 32

Mısra: 17

Zengin. II Allah.

Eġna babın açıp giren Muhammed’dan alır cila

Kula mücella verdiğin kudret füyûzundan mıdır

17. eġnâ’:

Gazel 32

Mısra: 9

Zengin. II Allah.

Ezel miftâh illâ oldu eġnâ’ mülkünün bâbına

‘Âil’den vaz geçirdiğin Gaffar füyûzundan

mıdır

18. eġnâ’:

Gazel 32

Mısra: 9

Zengin. II Allah.

Ezel miftâh illâ oldu eġnâ’ mülkünün bâbına

‘Âil’den vaz geçirdiğin Gaffar füyûzundan

mıdır

eġna eyle:

1. eġna eyledim:-di, -m

Diğer 137

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Zengin eylemek.

Ve’d-duhâ sır hüccetiyle hikmeti boş cu

‘şikemde eyledim eġna

Deme ki bu ‘âil ü boş yok yere eylemiş kendini

efna

eġnine giv:

1. eġnine giymiş:-miş

Diğer 215

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sirtına geçirmek, bedenine giydirmek.

Leyli zühre zuhâl varisi olmuş

Al-yeşil kemhâlar eġnine giymiş

ehad:

1. ehad:

Diğer 216

Mısra: 10

Allah. “Tek, bir” anlamında esmâ-i

hüsnâdandır.

Misli yok lâ şerik Allahu’s-samed

Nûn’a kâf’a sebep kıldı bir ehad

ehibbâ:

1. ehibbâ:

Diğer 130

Mısra: 1

Dostlar, tanıdıklar, bildikler.

Asdikâ sûi ehibbâ çün yarın pişman olur

Kıyâmette ba’zısı ba’zısına düşman olur

2. ehibbâ:

Diğer 130

Mısra: 14

Tanıdıklar, bildikler, dostlar.

Sanmanız ki hubb-ü sâdık hâsıl olur cüssede

Bu ehibbâ buldu ünvan tâ ikinci secdede

ehil-i mesrûr:

1. ehil-i mesrûr:-a

Diğer 311

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Sevinçli, mutlu kimse.

Mukarribûna kayd oldu yeşil fercâmı doldurdu

Zeberced mülkünü buldu kavuştu ehil-i mesrûra

ehl:

1. ehl:

Diğer 335

Mısra: 1

Bir erkeğin eşi, karısı.

Ehl ü âyâl evlâdını

Sitr eyle sen ya Settâr’ım

ehl-i basîret:

1. ehl-i basîret:-

Diğer 111

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bilgin, ileri görüşlü.

Ehl-i basîret olanlar köşkü eyvânı görür
Şehr-i tecellîyi Allah ol vakit halk eyledi

2. ehl-i basîretler:-ler

Diğer 144

Mısra: 38

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bilgin, ileri görüşlü.

Unfeden ‘âlemi bir nokta kıldı
Ehl-i basîretler ol hâle erdi

3. ehl-i basîret:-

Diğer 322

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Basiretli, kalp gözü açık.

Ansızın oldunuz ehl-i basîret
Köşk-ü Muhammed’den siz safâ geldiz

ehl-i irfân:

1. ehl-i irfân:-

Diğer 202

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İrfân sahibi, bilgili.

Cem oldu sulehâ hep ehl-i irfân
Ve’d-duhâ sırrından okundu fermân

2. ehl-i irfân:-

Diğer 202

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İrfân sahibi, bilgili.

Âil kullarına hâzık bir dermân
Ehl-i irfân ile sohbetimiz var

ehl-i şehâdet:

1. ehl-i şehâdet:-

Diğer 340

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kelime-i şehadete iman eden kimse;

Müslüman.

Sağ kitap satrında ehl-i şehâdet
Haftada hacc-ı ekberi unutmaz

ehl-i uşşak:

1. ehl-i uşşak:-

Diğer 301

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

(İlâhî) Aşk sahipleri, âşıkalar.

Bu meclis oldu münevver estî rîyh-ı musaffâ
Ehl-i uşşak buldu vefâ geldi rûh-u Mustafâ

ehlullah:

1. ehlullâh:

Diğer 47

Mısra: 12

Ermişler, Hak dostları.

Rihlet-i mevteinde ecrini gözle
Ehlullâh kurbundan sen safâ geldin

ekber:

1. ekber:

Diğer 38

Mısra: 27

En büyük.

Sen Ekber ezel-i ezel
Dâim sana yalvarırım

2. ekber:

Diğer 310

Mısra: 25

Ar. Daha, pek büyük.

Ekber ekrem aşgar sardılar bizi
Allâh eşref etsin filcümlemini

ekl ed:

1. ekl eder:-er

Diğer 16

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Bir şey yemek.

Ekl eder ecnebî sen aman şaşma
Tevâzu lezzeti koymuyor beni

2. ekl eder:-er

Diğer 21

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Bir şey yemek II manevi feyz almak.

‘Len-tebûr ’ sırrına mazhar olanlar
Rûhlar meyvesinden daim ekl eder

3. ekl eder:-er

Diğer 122

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Bir şey yemek.

Ekl eder ol meyveyi rûh hikmeti okur gözüm

Nûr zücâc misbâh dilersen oku kalb-i imânı

4. ekl eder:-er

Diğer 122

Mısra: 18

Kelime Tipi: -

Bir şey yemek.

Kalb seçeri tıyb kelâmdır zeytunu dalda biter

Rûh beden daîm cû kalmaz ol semerden ekl eder

5. ekl eder:-er

Diğer 122

Mısra: 31

Kelime Tipi: -

Bir şey yemek.

Zeytûnundan ekl eder yiyecek olur murğî dil

Nûr zücâc misbâh dilersen oku kalb-i imânı

6. ekl eder:-er

Diğer 140

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yemek.

Ol şecerin zeytunundan mü'min olan ekl eder

Zeytûnundür kalamındır yâ Muhammed

Mustafâ

ekl eyle:

1. ekl eyledi:-di

Diğer 24

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

Bir şeyi yemek.

Evvelâ ekl eyledi Âdem peder

Ol sebepten oldu âlî muteber

2. ekl eyleyin:-(y)in

Gazel 12

Mısra: 22

Kelime Tipi: -

Bir şeyi yemek.

Kutb-ı ârif hem maârif kârını cezbeyleyin

Ol şeriat eşcârından semeri ekl eyleyin

ekl-i kalîl:

1. ekl-i kalîl:-

Diğer 127

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Az yeme.

Cehd-i sâdık ol mürüvvet vecdi hakikâte er

Bî-şirâb hem ekl-i kalîl vahdetin câmina gir

eknâf:

1. eknâfa:-a

Diğer 202

Mısra: 10

Etraf, çevre.

Vechullaha nâzır yurduna vardık

Etrâf u eknâfa nâmeler yazdık

ekrem:

1. ekremi:-i

Diğer 277

Mısra: 12

Çok (daha, en, pek) kerim, cömert, lutuf ve

kerem sahibi.

Ey Bayburt bir yanın virâne oldu

Müftîzâdelerin ekremi gitti

2. ekrem:

Diğer 310

Mısra: 25

Daha cömert, daha üstün.

Ekber ekrem aşgar sardılar bizi

Allâh eşref etsin filcümnenizi

ekser:

1. ekserisi:-i, -si

Diğer 116

Mısra: 3

Genellikle, çoğunlukla, çok zaman.

Ekserisi perde içre hetk olandır çok kalîl

Misbâh eyle kalb-i kasrın gafil olma ey gözüm

ekser-i:

1. ekser-i:

Diğer 83

Mısra: 47

Genellikle, çoğunlukla, çok zaman.

Ekser-i nâs lâîn şeytâna uydu

Küffârî kahr eder bir Kakhâr'ım var

ekser-i nâs:

1. ekser-i nâs:-

Diğer 16

Mısra: 22

Kelime Tipi: -

İnsanların çoğu.

Mü'minin nuru burağıdır namaz

Ekser-i nâs şimdi olmuş binamaz

2. ekser-i nâs:-

Diğer 52

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İnsanların çoğu.

Murğ-i yâr râhına getmir şimdi bu ekser-i nâs

Zu'm ederler kendileri böyle kurulmuş kıyâs

el at:

1. el atıp:-ı

Diğer 129

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Deyim**

Bir işe girişmek, teşebbüs etmek.

Levh i mahfuz'una kalem vurmada

El atıp meydana getirdi Gülü

2. el atıp:-ı

Diğer 129

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Deyim**

Bir işe girişmek, teşebbüs etmek.

Ol ketm-i âlemin vuş sebebidir

El atıp getirdi kâf ile nûn'u

3. el atıp:-ı

Diğer 129

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Deyim**

Bir işe girişmek, teşebbüs etmek.

Ol zaman ol güle ümmetsin dedi

El atıp meydana getirdi bizi

4. el atıp:-ı

Diğer 129

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Deyim**

Bir işe girişmek, teşebbüs etmek.

Ahd u misâk olan 'azîm hitabtan

El atıp iletti ol cânân gülü

5. el atıp:-ı

Diğer 129

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Deyim**

Bir işe girişmek, teşebbüs etmek.

Ahsenü'l makamda ru'yet mülküne

El atıp alacak ol cânân gülü

6. el atıp:-ı

Diğer 129

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Deyim**

Bir işe girişmek, teşebbüs etmek.

Cânın gelir senin hulkûma varır

El atıp da alur 'Azrâil kulu

7. el atıp:-ı

Diğer 129

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Deyim**

Bir işe girişmek, teşebbüs etmek.

Melaikler cânın hulkûma alır

El atıp da alır 'Azrâil kulu

8. el atıp:-ı

Diğer 228

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Deyim**

Bir işe girişmek, teşebbüs etmek. Yardım etmek, ilgilenmek.

El atıp sultânım alsın yanına

Git bu ataşımı Fettâh'a söyle

9. el atıp:-ı

Diğer 311

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Deyim**

El atmak. Bir şeyle ilgilenmek.

El atıp hüküm-i rehber ezel içmiş idi hayat

Görüp rûh-u muhammed'i erişti fevz ile necât

el bağla:

1. el bağlayıp:-(y) ıp

Diğer 50

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Saygı göstermek amacıyla elleri önde

birleştirmek; divan durmak.

Lâ-mekân şehrinde gördü yârini

El bağlayıp kıyâm etti ol Resûl

2. **el bağıl'up:-up**

Diğer 89

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Deyim**

Saygı ifadesi olarak birinin karşısında ellerini göğüs veya göbek üzerinde kavuşturarak durmak.

El bağıl'up kapına geldim

Allah sana yalvarırım

3. **el bağlayıp:-yıp**

Diğer 230

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Deyim**

Saygı için ellerini göbeğinin üstüne kavuşturup durmak.

El bağlayıp karşısında duranda

Rûhum tenim yine durmaz Allah der

el bağıl:

1. **el bağıl:-**

Diğer 38

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Deyim**

Eli bağıl.

El bağıl kapına geldim

Ya ben kime yalvarayım

2. **el bağıl:-**

Diğer 100

Mısra: 39

Kelime Tipi: **Deyim**

Eli bağıl.

Dîvâna el bağıl geldi

Zenbim ile geldim sana

el bağıl kal:

1. **el bağıl kaldım:-dı, -m**

Diğer 210

Mısra: 27

Kelime Tipi: -

Çaresiz kalmak, eli böğründe kalmak.

Allah kapısında el bağıl kaldım

Allah kapısına sürdüm yüzümü

el mustağfiru bi'l-lisân:

1. **el mustağfiru bi'l-lisâni:-i**

Diğer 56

Mısra: 33

Kelime Tipi: -

Lisaniyla yalandan tövbe edenler.

El mustağfiru bi'l-lisâni buyurmuş

'Ve'l-musirru ale'z-zenbi duyurmuş

el vur:

1. **el vurmamış:-ma, -mış**

Diğer 287

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Deyim**

El sürmek, dokunmak; ulaşmak.

Sermâyemiz elde Allah çuhası

El vurmamış dinâr dükkâni geldi

2. **el vurdum:-du, -m**

Diğer 312

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

El sürmek, dokunmak; ulaşmak.

Al-yeşil mihrâba girdim

Cemâl Çarkına el vurdum

el-amân:

1. **el-amân:**

Diğer 286

Mısra: 11

"Bıktım, yeter artık, illallah" anlamında

şikayet sözü.

El-amân yâ Rabbi hâlinim ne olur

İki melek yeşil câm ile yolla

el-aman ed:

1. **el-aman eder:-er**

Diğer 239

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bıkıp usanmak.

Lâle andelipten eder el-aman

Hikmet ru'yet olur has gecelerde

el-ân:

1. **el-ân:**

Diğer 79

Mısra: 13

Şimdi.

El-ân bir hâle düşmüşem

Gamı arkama almışam

2. **el-ân:**

Diğer 190

Mısra: 23

Hala, şu anda.

El-ân secdemizde mir'ât feyyâzı

Beş yüz yıl ecrini i'tâ eyledi

elân:

1. elân:

Diğer 146

Mısra: 8

Şimdi, şu anda.

Misbâh nûr şehrin delili Kur'ân
Allah ol şehirde oturur elân

el'ân:

1. el'ân:

Diğer 39

Mısra: 15

Hala, şu anda.

Ganî'ye yananlar el'ân
Gelsin beraber yanalım

2. el'an:

Diğer 66

Mısra: 37

Şimdi, şu anda, halen.

Bahre dalacak da el'an bir zaman
Ol bahre dalıp da yâri bulsana

3. el'ân:

Diğer 69

Mısra: 15

Şimdi, şu anda, halen.

Bir melek yanımda dolandır el'ân
Elbet biz de sir meleğin malıyız

4. el'ân:

Diğer 112

Mısra: 14

Hala, şu anda.

Sidre'dir makamı şehir-i gülîstân
Künfekân emrinden bâkıydir el'ân

5. el'ân:

Diğer 210

Mısra: 11

Hala, şu anda.

Güller bahçesinde kalmışım el'ân
Bahçenin gülüne sürdüm yüzümü

6. el'ân:

Diğer 266

Mısra: 14

Hala, şu anda.

Ve emmessâile okundu Kur'ân
Sâil kapısını beklerim el'ân

elden bırak:

1. elden bıraktılar:-tı, -lar

Diğer 317

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Deyim**

İlgilenmeyi bırakmak.

Elden bıraktılar Allah kârını
Dünyaya sarf eder bütün ömrünü

2. elden bırakmaz:-maz

Diğer 320

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Deyim**

Bir şeyle sürekli ilgilenmek, elden

düşürmemek.

Râkibin kârını elden bırakmaz

Sıdk ile Allahı bilen kalmadı

elden koma:

1. elden koma:-

Diğer 37

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Deyim**

Elden bırakmamak, bir şeye her daim bağlı

kalmak, ayrılmamak.

Ezelki şuhûdun sen elden koma

Havf u recâda ol nefsine uyma

el dudak vurmamış bikri bâlâya:

1. *el dudak vurmamış bikri bâlâya:*

Diğer 342

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Argo**

Birileri bakire yavruya dudak vurmamış.

El dudak vurmamış bikri bâlâya

Öpüp de göçmenin zamanı geldi

ele al:

1. ele aldı:-dı

Diğer 129

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Deyim**

Ele almak; (Bir meseleye) Halletmek üzere

sâhip çıkmak.

Esrâr-ı 'ilminden hem ele aldı

Ol gonca gülüne Mustafâ dedi

elestü:

1. elestü:

Diğer 49

Mısra: 20

*Kur'ân-ı Kerim'de bildirildiği üzere
Allah'ın ruhları yarattıktan sonra sorduğu,
"Elestü bi-rabbiküm" (Ben sizin Rabbiniz değil
miyim?) sorusunun kısaltılmış şekli.
Pehlivanlar beni asla eğemez
Elestü azminden hem ikrarım var*

2. elestü:

Diğer 64

Mısra: 26

*Kur'ân-ı Kerim'de bildirildiği üzere
Allah'ın ruhları yarattıktan sonra sorduğu,
"Elestü bi-rabbiküm" (Ben sizin Rabbiniz değil
miyim?) sorusunun kısaltılmış şekli.
Küntü kenzin sırrı açtı bir bâbı
Elestü deyüp bize etti hitâbı*

3. elestü:

Diğer 81

Mısra: 19

*Kur'ân-ı Kerim'de bildirildiği üzere
Allah'ın ruhları yarattıktan sonra sorduğu,
"Elestü bi-rabbiküm" (Ben sizin Rabbiniz değil
miyim?) sorusunun kısaltılmış şekli.
Elestü diyüben hak nidâ kıldı
Kalû belâ'mızı söyledik tek tek*

4. elestü:

Diğer 83

Mısra: 25

*Kur'ân-ı Kerim'de bildirildiği üzere
Allah'ın ruhları yarattıktan sonra sorduğu,
"Elestü bi-rabbiküm" (Ben sizin Rabbiniz değil
miyim?) sorusunun kısaltılmış şekli.
Elestü hüccetin verdikten sonra
Saâdet bahrine girdikten sonra*

5. elestü:

Diğer 112

Mısra: 1

*Kur'ân-ı Kerim'de bildirildiği üzere
Allah'ın ruhları yarattıktan sonra sorduğu,
"Elestü bi-rabbiküm" (Ben sizin Rabbiniz değil
miyim?) sorusunun kısaltılmış şekli.
Elestü şâhından bir fermân geldi
Mü'minler şânını illâ dan yazmış*

6. elestü:

Diğer 112

Mısra: 3

*Kur'ân-ı Kerim'de bildirildiği üzere
Allah'ın ruhları yarattıktan sonra sorduğu,
"Elestü bi-rabbiküm" (Ben sizin Rabbiniz değil
miyim?) sorusunun kısaltılmış şekli.
Elestü emrine secde ettiler
Ol belâ lafzından hücceti yazmış*

7. elestü:-

Diğer 219

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Ayet**

*"Ben sizin Rabbiniz değil miyim?" meâlli
âyetten bir bölüm.
Kudretinden ezel bizi yetirdi
Elestü emr edip belâ dedirdi*

8. elestü:-

Diğer 227

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Ayet**

*Ben sizin Rabbiniz değil miyim?" (A'raf,
7/172).
Elestü emrine hitap etmeden
Ol hinde illâ'nın deminde idim*

9. elestü:-

Diğer 263

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Ayet**

*"Ben sizin Rabbiniz değil miyim?" (Araf,
7/172).
Hicâblar ref'ednâ dercoldu â'lâ
Elestü 'âzminde okuduk belâ*

10. elestü:-

Diğer 265

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Ayet**

*"Ben sizin Rabbiniz değil miyim?" (Araf,
7/172).
Elestü buyruldu biz belâ dedik
Verme ceza ol Âdem'i seversen*

'elestü:

1. 'elestü:-

Diğer 171

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Ayet**

*"Ben sizin Rabbiniz değil miyim?" meâlli
âyetten bir bölüm.
Hitâp etti Allah 'elestü' dedi
Kaalû belâ deyip Allah dediler*

'elestü':

1. 'elestü':-

Diğer 37

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Ayet**

"Ben sizin Rabbiniz değil miyim?" (Araf, 7/172).

'Elestü' hitabın 'illâ'dır korkma
Leyl ü nehar ağla sen 'illâ'ya bak

2. 'elestü':-

Diğer 304

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Ayet**

"Ben sizin Rabbiniz değil miyim?" (Araf, 7/172).

Ervâh hurûc edip iki nısf oldu
'Elestü' hitâbı anda okundu

elfâz:

1. elfâzı:-

Diğer 106

Mısra: 2

Kelimeler, lafızlar.

Kelâmında Hakk Teâlâ habibine ru'yet edersin
dedi

Gûş eyle sen hitâbına elfâzı iblâğa bak

elhak:

1. elhak:

Gazel 11

Mısra: 9

Hakikaten, doğrusu.

Tâ vücûdu bizzât elhak vasfını dil edemez
Vahdet içre sâbit olup okuyup vasfını bul

elhamdulillâh:

1. elhamdulillâh:-

Diğer 97

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'a şükürler olsun.

Elhamdulillâh mü'min ettin
Sen Cebbâr'ım sen Sübhân'ım

2. elhamdulillâh:-

Diğer 97

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'a şükürler olsun.

Bizi dünyaya ilettin
Elhamdulillâh sü'bân ettin

3. elhamdulillah:-

Diğer 198

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'a hamd olsun.

İnşallah sa'yiniz fisebilillah
Görüşüb kavuştuk elhamdulillah

4. elhamdulillâh:-

Gazel 18

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'a şükürler olsun.

Gönül vusıattadır elhamdulillâh
Bu cân rahmettedir elhamdulillah

5. elhamdulillah:-

Gazel 18

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'a şükürler olsun.

Gönül vusıattadır elhamdulillâh
Bu cân rahmettedir elhamdulillah

6. elhamdulillâh:-

Gazel 18

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'a şükürler olsun.

Cû-dil vahdette seyredir gülünü
Rûhum enverdedir elhamdulillâh

7. elhamdulillâh:-

Gazel 18

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'a şükürler olsun.

Gönül girmiş ol gülşan bahçesine
Adû hızlandadır elhamdulillâh

8. elhamdulillâh:-

Gazel 18

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'a şükürler olsun.

Ne tâlim istiyor ne de muallim
Rûhum belâ demiş elhamdulillâh

9. elhamdulillâh:-

Gazel 18

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'a şükürler olsun.

Gece gündüz gönül ağırlar yârini
Kavi hücceti var elhamdulillâh

10. elhamdülillâh:-

Gazel 18

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'a şükürler olsun.

Belî şâhım gönül varır cinâna
Bu ten rahattadır elhamdülillâh

11. elhamdülillâh:-

Gazel 18

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'a şükürler olsun.

Ezelden âb câmından içti Ağlar
Ânın çün yarıyor elhamdülillâh

eli bağlı kal:

1. eli bağlı kalmışam:-*muş, -am*

Diğer 220

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Deyim**

Hiçbir şey yapamamak, çaresiz kalmak.

Görmemişem görmüş gibi kanmışam
Eli bağlı kapısında kalmışam

elin aç:

1. elin açan:-*an*

Diğer 296

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Elini açmak, elini açıp yukarı kaldırmak.

Bağ u bostan gül bahçesi açılır
Elin açan bir yaprağa sarılır

elinden gid:

1. elinden gider:-*er*

Diğer 256

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Deyim**

Mahrum kalmak.

İrâden kuvvetin gider elinden
Şahin perin çalar haşlar seni

elinden tut:

1. elinden tutan:-*an*

Diğer 61

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Deyim**

Yardım etmek; kayırmak II çekmek,

katlanmak.

Mürşîdin elinden tutan
Muhammed çarkın çeviren

2. elinden tutmuşum:-*muş, -um*

Diğer 338

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Deyim**

Yolundan gitmek.

Rû'yada tutmuşum Hayyât elinden
Bizi de kandırdı Vehbî Hayyâti

eline al:

1. eline al:-

Diğer 272

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Deyim**

Eline almak, tutmak II sahip olmak.

Bunda al eline hüccet burhânı
Zalim olma ağla yalvar Hakk'ı bul

elini bûs ed:

1. elini bûs edip:-*ip*

Diğer 49

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

El öpmek, el öperek.

Bûs edip elini dersini aldı
Hârından çıkacak çok güllerim var

elini vur:

1. elini vurdular:-*du, -lar*

Diğer 34

Mısra: 18

Kelime Tipi: -

El vurmak, tutmak, el ile dokunmak.

Yani bir çarkın üstüne koydular
Kulpuna pîrlere elini vurdular

ellerini aç:

1. ellerini açmış:-*muş*

Diğer 338

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dua etmek.

Üstünde ötüyor murğî bülbülü
Açmış ellerini Vehbî Hayyâti

eltâf:

1. eltâf:

Diğer 38

Mısra: 22

Lütuflar, iyilikler, cömertlikler.

Sen Hâfız-u Nâsır iken
Sen Hafıyyel eltâf iken

elvân:

1. elvanı:-ı

Diğer 278

Mısra: 8

Türlü türlü.

‘Andelib gül-zârdan olur ırak
Elvanı nukuşu cennet gül şâhı

elveda ed:

1. elveda ediyor:-(i)yor

Diğer 25

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Veda etmek, ayrılmak, bırakmak.

Sıyâm sahibine çok yalvaralım
Elveda ediyor bu şehir-i sıyâm

2. elveda ediyor:-(i)yor

Diğer 25

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Veda etmek, ayrılmak, bırakmak.

Nasıl geldi geçti asla bilmedik
Elveda ediyor bu şehir-i sıyâm

3. elveda ediyor:-(i)yor

Diğer 25

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Veda etmek, ayrılmak, bırakmak.

Azîm Kur’ân bu ayda nazil oldu
Elveda ediyor bu şehir-i sıyâm

4. elveda ediyor:-(i)yor

Diğer 25

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Veda etmek, ayrılmak, bırakmak.

Orucu tutup da namazı kıldı
Elveda ediyor bu şehir-i sıyâm

5. elveda ediyor:-(i)yor

Diğer 25

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Veda etmek, ayrılmak, bırakmak.

Asla azap etmez ey mü’min inan
Elveda ediyor bu şehir-i sıyâm

6. elveda ediyor:-(i)yor

Diğer 25

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Veda etmek, ayrılmak, bırakmak.

Ol kul Allah’ına ansızın varır
Elveda ediyor bu şehir-i sıyâm

7. elveda ediyor:-(i)yor

Diğer 25

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Veda etmek, ayrılmak, bırakmak.

Mürğ-i sıyâm ile hicret ediyor
Elveda ediyor bu şehir-i sıyâm

8. elvedâ eder:-er

Diğer 261

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Veda etmek, ayrılmak, bırakmak.

Ey mü’minler sıyâm eder elvedâ
Yüce ayın ulu kadrin bilmedik

9. elveda eder:-er

Diğer 261

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Veda etmek, ayrılmak, bırakmak.

Bu gece ağlayuben edek fezâ
Ey mü’minler sıyâm eder elveda

10. elveda eder:-er

Diğer 261

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Veda etmek, ayrılmak, bırakmak.

Bu gece ağlayuben edek fezâ
Ey mü’minler sıyâm eder elveda

emâna gel:

1. emâna geldi:-di

Diğer 273

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Deyim**

Yardım dilemeye gelmek.

Nemrûd İbrâhîm’den emâna geldi
Allah’ın nerededir ya Hâlîl dedi

2. emâna geldi:-di

Diğer 274

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yardım dilemeye gelmek.

Şimdi bülbül murğî figanı kurdu
Gülzâr andelibden emâna geldi

emin ol:

1. **emin oldun:-du, -n**
Diğer 35
Mısra: 6
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
İnanmak, güvenmek.
Daha ne gamın var ey deli gönül
Şeytanın şerrinden sen oldun emin

emir al:

1. **emir almış:-mış**
Diğer 43
Mısra: 23
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Talimat almak.
Mürşidi hayy gibi ol emir almış
Ol ceddîm Baba İrşâdî Baba
2. **emir almadan:-ma, -dan**
Diğer 44
Mısra: 18
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Talimat almak.
Çark-ı çâr ol 'ünvanını bulmadan
'Erbau anâsır' emir almadan
3. **emir aldım:-dı, -m**
Diğer 143
Mısra: 12
Kelime Tipi: **Deyim**
Talimat almak.
Bizi yazmış ol gemiye erenler
Keştibân'dan emir aldım da geldim
4. **emir aldım:-dı, -m**
Diğer 143
Mısra: 16
Kelime Tipi: **Deyim**
Talimat almak.
Çalab kapısında hoş bağlı kaldık
Şâh mîrimden emir aldım da geldim

emir buyur:

1. **emir buyurur:-ur**
Diğer 209
Mısra: 18
Kelime Tipi: **Deyim**
*Bir şeyin yapılması veya yapılmaması
hususunda bildirilen kesin hüküm, hükmüne
uyulması istenen zorlayıcı söz, buyruk.*
Ezmüne subh u şam nihâyet bulur
Çalab kakhâr Allah emir buyurur

emir ver:

1. **emir verdiler:-di, -ler**
Diğer 34
Mısra: 10
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Buyurmak, buyruk vermek.
Etrafımı sardı ol aziz pîrler
Yere çevir deydü emir verdiler

emlâk:

1. **emlâki:-i**
Diğer 167
Mısra: 26
Mülkler.
Nûr şeceri vardır fer'î görünmez
Şâh zamîr emlâki nerde bilinmez
2. **emlâkten:-te, -n**
Diğer 227
Mısra: 2
Melekler.
On sekiz bin ismin mülkü Lem-yezel
Ervâhı yârattı emlâkten evvel
3. **emlâkine:-i, -n, -e**
Diğer 235
Mısra: 7
Mülkler.
Cennet emlâkine bizi uçurur
Bu aşk ile yanıp Allah'ı bulak
4. **emlâk:**
Diğer 262
Mısra: 14
Mülkler.
Mîm'i hâ'ya imlâ feterdâ bârek
Levlâ kâf'a muzâf halkoldu emlâk

emlâk:-

1. **emlâke:-e**
Diğer 313
Mısra: 27
Mülkler. II dünyadaki yerler.
Bu emlâke 'ukûl ermez
Çevirdiğin bu çârk nedir

emmâr:

1. emmârın:-ın

Diğer 245

Mısra: 20

Tasavvufta nefis-i emmâre sözünün kısaltılmışı olarak nefsin yedi mertebesinde insana kötülükleri, günâhı ve şehveti emreden ilk mertebesi için kullanılır.

Kur'ân Hadîs sana demediler mi
Baba Ağlar levvâm emmârın tanı

2. emmâr:

Diğer 271

Mısra: 13

Nefsin yedi mertebesinde en alt derecesi; kötülüğü emreden nefis.
Gör ki şeytan ile emmâr n'ettirir
Unuttuğun şeyi 'aklan getirir

3. emmârın:-ın

Diğer 331

Mısra: 22

Tasavvufta nefis-i emmâre sözünün kısaltılmışı olarak nefsin yedi mertebesinde insana kötülükleri, günâhı ve şehveti emreden ilk mertebesi için kullanılır.

Nefsini bilmeyen tulâsı yanar
Rûz ü şeb emmârın ağzına bakar

4. emmâr:

Diğer 332

Mısra: 3

Nefsin yedi mertebesinde en alt derecesi; kötülüğü emreden nefis.
Emmâr zanâb gönül şehriden göçtü
Canımdan sevdiğim cânanı buldum

emmâre:

1. emmâre:

Diğer 150

Mısra: 11

(kötülükleri) emreden.

Kör şeytân muzmahil emmâre öldü
Mü'minler kılınca oldu Bismillâh

emr ed:

1. emr ederse:-er, -se

Diğer 8

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Emredip.

Müvekkeli emr ederse üfürür
Dermânı sendendir benim Allah'ım

2. emr eder:-er

Diğer 141

Mısra: 39

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Emredip.

Mü'minler affoldu Allah emr eder
Cennete müjdeci gitti bu gece

emr eyle:

1. emr eyledi:-di

Diğer 53

Mısra: 42

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

(Yapılması istenen şeyi) Kesin olarak

bildirmek, buyurmak.

Allah bizi dünyada halk eyledi
Beş vakit namâz ile emr eyledi

2. emr eyledi:-di

Diğer 107

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

(Yapılması istenen şeyi) Kesin olarak

bildirmek, buyurmak.

Çün sa'âdet bahrini Hak ol zaman halk eyledi
'Azamet-i şânı ile rûhlara emr eyledi

emr ü nehy:

1. emr ü nehyi:-i

Diğer 65

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Emr-i bilmaruf nehy-i ani'l-münker: Dine

göre yapılması gereken işleri teşvik, yapılmaması gereken işleri de yasaklamaya, önlemeye çalışmak.

Emr ü nehyi haber verir hocalar
Hocalar gülünden ne haber aldın

emret:

1. emretme:-me

Diğer 36

Mısra: 42

Kelime Tipi: -

Buyurmak, emir vermek.

Sakın sen asla buhl etme
Nâsa buhl ile emretme

emreyle:

1. emreyledi:-di

Diğer 24

Mısra: 19

Emretmek.

Allah emreyledi yedi ol peder
Anın için coşır ağırlı bu gönül

2. emreylemiş:-miş

Diğer 34

Mısra: 30

Kelime Tipi: -

Buyurmak, emretmek.

Dedi gel imâm ol biz kılak namaz
Emreylemiş bunu hem Nûr-u Feyyâz

emri gönder:

1. emri gönderdiler:-di, -ler

Diğer 49

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Emir göndermek, emir vermek.

Emri gönderdiler Kale Hasan'a
İbrâhîm Hakkı gibi bir üstâdım var

emr-i kün:

1. emr-i kün:-

Diğer 109

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ol emri || Allah (C.C.) bir şeye "Kün"

dese; o şey olur.

Nûr kaleme emr-i kün de yaz deyû yazdı kalem
Nakş-ı ratb ile yâbisi 'arşa düzdü ol kalem

emr-i sübhân:

1. emr-i sübhân:-

Diğer 111

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın emri.

Çâr 'anâsır buldu ünvan necm-i feyzi ol zaman
Emr-i Sübhân rûh alınca halka oldular hemen

emri ver:

1. emri veren:-en

Gazel 14

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Deyim**

Emir vermek.

Küntü kenz sırrını açtı gûş et imdi neyledi
Cebrâile emri veren gizli ol Sübhân'a bak

emr-i yezdân:

1. emr-i yezdân:-

Diğer 218

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah tarafından emredilmek.

Emr-i Yezdân ile rûh halka Oldu
Secde-i celsede cemâli gördü

2. emr-i yezdân:-

Diğer 248

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın emri.

Emr-i Yezdân ile sayd-ı şâh gelir
Üçbin harfli kalb-i Kur'ân okunur

emrine gir:

1. emrine girdi:-di

Diğer 327

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Deyim**

Emrine boyun eğmek, girmek. Bir kimsenin

buyruğu altında bulunmayı kabul etmek.

Muktesidun halini bildi bilindi

Nefs-i rahmanın emrine girdi

enbiya:

1. enbiyâya:-ya

Diğer 11

Mısra: 27

Ar. Nebi'ler, peygamberler.

Cümle enbiyâya muhabbetin düz

Muhabbet artıyor hem yavaş yavaş

2. enbiyâlar:-lar

Diğer 26

Mısra: 9

Nebi'ler, peygamberler.

Enbiyâlar dehre geldi

Bazısı nehrümâ oldu

3. enbiyâ:

Diğer 54

Mısra: 33

Ar. Nebi'ler, peygamberler.

Enbiyâ evliyâ dehre gelmiştir

Cümlesi gecede Hakk'ı bulmuştur

4. enbiyâdan:-dan

Diğer 57

Mısra: 10

Nebiler, peygamberler.

Fehâlefe min ba'dihim halfun Allah buyurdu

Enbiyâdan sonra kavm-i sû geldi

5. enbiyâ:

Diğer 107

Mısra: 14

Ar. Nebi'ler, peygamberler.

Nûr Muhammed nûr kitâbın sözüne ansız kana
Bî 'aded enbiyâ şânın işte bunlardır alan

6. enbiyâ:

Diğer 209

Mısra: 35

Ar. Nebi'ler, peygamberler.

Enbiyâ evliyâ bayrağın çeker
Sancak-ı şerîfe îmân eyledim

7. enbiyâ:

Diğer 260

Mısra: 41

Ar. Nebi'ler, peygamberler.

Enbiyâ makamın evliyâ aldı
Kimi gavis kutub bâkıyı buldu

8. enbiyâ:

Diğer 298

Mısra: 6

Ar. Nebi'ler, peygamberler.

Okunduğu hinde görenler olur
Muhammed enbiyâ ervâhı gelîr

9. enbiyâ:

Diğer 298

Mısra: 6

Ar. Nebi'ler, peygamberler.

Okunduğu hinde görenler olur
Muhammed enbiyâ ervâhı gelîr

10. enbiyâ:

Diğer 302

Mısra: 8

Ar. Nebi'ler, peygamberler.

Kırıp kanatlarım düşürdü beni
Enbiyâ evliyâ rûhu ağladı

11. enbiyâ:

Gazel 14

Mısra: 24

Ar. Nebi'ler, peygamberler.

Biri leben biri şerâb şîrb eden alır safa
Enbiyâ ebrârı içenler şevket ile şana bak

12. enbiyâ:

Gazel 14

Mısra: 26

Ar. Nebi'ler, peygamberler.

Biri bal birisi sûtûr nûş edenler bî-sekir
Enbiyâ ebrâr ahillâ ordaki intâka bak

enbiyâ:-

1. enbiyâya:-(y)a

Diğer 195

Mısra: 6

Nebiler, peygamberler.

Yüz dört kitâbını Arş'ına yazdı
Cümle enbiyâya îmânım kandı

2. enbiyâya:-(y)a

Diğer 209

Mısra: 8

Nebiler, peygamberler.

Pençeli fermânda aradım buldum
Cümle enbiyâya îmân eyledim

enbiyânın küllî:

1. enbiyânın küllîsi:-si

Diğer 24

Mısra: 22

Kelime Tipi: -

Peygamberlerin tümü.

Ol meyvenin bir tarafından yedi
Enbiyânın küllîsi andan geldi

encâm:

1. encâmı:-ı

Diğer 19

Mısra: 2

İşin sonu, son.

Bu dert beni vara vara alacak
Bilmem encâmı nasıl olacak

2. encâmı:-ı

Diğer 343

Mısra: 4

İşin sonu, son.

Bir sâlih kul muhâkeme kuranda
Söyledin bakalım encâmı nice

3. encâmın:--ı, --n

Diğer 343

Mısra: 36

Son, akıbet.

Yanaşuram sana ey hâtun kişi
Encâmın bakalım hâlinimiz nice

ene ecziubihi:

1. ene ecziubihi:-

Diğer 192

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Hadis**

Ben onu mükafatlandırıyorum (Hadis).

Ene ecziubihi Allah buyurdu
Allah'ı bulanlar bu ayda buldu

ene'l hak:

1. ene'l hak:-

Diğer 311

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hallac-ı Mansur'un ben Allah'ım sözüne iktibas edilmektedir.

Açılmış şebnemi server erip mülk-i mücellâya
Ene'l hak sırrıyla ancak olup ravzada bî memât

ene'l hakk:

1. ene'l hakk:-

Diğer 21

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hallac-ı Mansur'un ben Allah'ım sözüne iktibas edilmektedir.

Ene'l Hakk diyenler fenâdan geçmiş
'Len-tebûr' sırrına kapıyı açmış

'ene'l hakk:

1. 'ene'l hakk:-

Diğer 21

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hallac-ı Mansur'un ben Allah'ım sözüne iktibas edilmektedir.

'Ene'l Hakk diyenler kendini gizler
Zât-ı vechullâh'tan kelâmı söyler

ene'l-hak:

1. ene'l-hak:-

Diğer 202

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ben Hakk'ım. II Hallâc-ı Mansur'un vecd hâlinde söylediği ve dâra çekilmesine sebep olan meşhur söz.

Kaabe Kavseyn'inin sırrı yanaştı

Ene'l-Hak sırrı ile mi'râcımız var

2. ene'l-hak:-

Diğer 205

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

"Ben Hakk'ım" olmak. (Hallac-ı Mansur'un sözü).

Allah ile halvet olur ene'l-Hak şânın bulur
Lentebûr sırrına mazhar bâb-ı ihsana girer

ene'l-hakk:

1. ene'l-hakk:

Diğer 181

Mısra: 17

Hallac-ı Mansur'un Allah'ta bir olma düsturu.

Dahşet-İ fercâmdan ene'l-Hakk sırrı

Temütü sırrına erendir biri

enf:

1. enfine:-i, -n, -e

Diğer 273

Mısra: 17

Burun.

Kör şeytan Nemrûd'un enfine geçti
Leşkerini alıp sahraya göçtü

enîs:

1. enîsle:-le

Diğer 21

Mısra: 23

Dost, sevgili.

Ölmeden hem sine enîsle girdim
Gözlerim dâima kabri seyredir

2. enîsi:-i

Diğer 22

Mısra: 18

Görüşülen kimse, arkadaş, dost.

Ko bu 'mekr-i fân'ı oku dersini
Kabrinin dârında sen bul enîsi

3. enîs:

Diğer 99

Mısra: 28

Dost.

Akraba komşular sine koymadan
Enîs ile kabre hem girmişem ben

4. enîsi:-i

Diğer 126

Mısra: 10

Dost.

Ağlat bu dünyada sen beni ağlat
Kabirin dârında enîsi ilet

5. enîs:

Diğer 157

Mısra: 16

Görüşülen kimse, arkadaş, dost.

Derler Ağlar sitemin ne zârın ne
Enîs olmaz 'illâllah'tan ziyâde

6. enîs:

Diğer 187

Mısra: 23

Dost.

Nahnu hâlâknâhum sırrı ile sinde enîs eyledi
Varma hâba her 'işâdad oku mülkü gözle sinde
enîsi

7. enîsi:-i

Diğer 187

Mısra: 2

Dost.

Birliğini tasdik eyle gir tevekkül bâbı içre
eylegil sen tefvîzi
Varma hâba her 'işâda oku mülkü gözle sinde
enîsi

8. enîsi:-i

Diğer 187

Mısra: 8

Dost.

Sağ tarafa eyle meyli zarf-ı hâb'da Allah et
Varma hâba her 'işâda oku mülkü gözle sinde
enîsi

9. enîsi:-i

Diğer 187

Mısra: 16

Dost.

Bir de halk olan melektir 'Azrâil ile kalan
Varma hâba her 'işâda oku mülkü gözle sinde
enîsi

10. enîsi:-i

Diğer 187

Mısra: 36

Dost.

Leyli zamanında ancak gözleyip gündüz gider
Varma hâba her 'işâda oku mülkü gözle sinde
enîsi

11. enîsi:-i

Diğer 190

Mısra: 6

Görüşülen kimse, arkadaş, dost.

Hicâplar çevrildi kudret kürsüsü
Yeşil mihrâb üzre üns ü enîsi

12. enîsi:-i

Diğer 286

Mısra: 24

Dost.

Yâ Rabbi kabre yalnız iletme
Varınca makbere enîsi yolla

13. enîsi:-i

Gazel 30

Mısra: 4

Dost.

Her kim ki âb-u-dest alır Kur'an okur huzûr
kılır

Kabirde enîsi bulur Kur'an ona sirâc ola

enîs ed:

1. enîs eder:-er

Diğer 139

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dost, arkadaş etmek.

Şeytânı ol enîs eder

Şeytân ile göçse gerek

2. enîs eder:-er

Diğer 139

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dost, arkadaş etmek.

Bî-namâz yatağa girer

Şeytânı ol enîs eder

enîs et:

1. enîs et:-

Diğer 28

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Arkadaş etmek.

Ol gülün şâhına enîs olsana

Ol şâhı enîs et aman yâ Rabbi

enîs ol:

1. enîs olsana:-sa, -na

Diğer 28

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Dost, arkadaş olmak II yakın olmak;

sürekli olmak.

Ol gülün şâhına enîs olsana

Ol şâhı enîs et aman yâ Rabbi

2. enîs olurum:-ur, -um

Diğer 88

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Dost, arkadaş olmak II yakın olmak; ilgili

olmak.

Vuslata enîs olurum

Şükür olsun Allah 'ıma

3. enîs olur:-ur

Diğer 118

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dost, arkadaş olmak II yakın olmak; ilgili olmak.

İksâr-ı ezkâr fikirden nice hâller neşr olur
Bilmiş ol esrâr-ı zikir sinde hem enîs olur

4. enîs olur:-ur

Diğer 120

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dost, arkadaş olmak II. Yakın olmak; ilgili olmak.

Muhtazar kabire varır çift melek enîs olur
Bir melek yedinde bayrak kabri başında durur

en-temûtû:

1. en-temûtû:-

Diğer 163

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Hadis**

Ölünüz hükmü (Mûtû kable en-temût:

"Ölmeden önce ölünüz." hadisinden iktibastır.).

En-temûtû sırrı ile sinde şeb çırağı yak
Gönlün et şehri-i tecellî kasra gelen şâha bak

envâr:

1. envâr:

Diğer 84

Mısra: 6

Nurlar, aydınlıklar.

Cihet-i sitteden hâlî olan var
Ol kılar cihânı gün ile envâr

2. envâra:-a

Diğer 106

Mısra: 6

Nurlar, aydınlıklar.

Dünyada ettiği ‘amel anları sa’y ettirir
Anları çün önlerinde berk veren envâra bak

3. envara:-a

Diğer 148

Mısra: 9

Nurlar, aydınlıklar.

Recâm nûr âli envara indi
Gündüz değil gece geldi cihâna

4. envarlı:-lı

Diğer 278

Mısra: 5

Nurlar, aydınlıklar, ışıklar, parıltılar.

Yaldızlı billûrlu envarlı işrâk
Cân gözüyle baksan yanir şeb çirak

envârlan:

1. envârlanıp:-ıp

Diğer 50

Mısra: 21

Nurlanmak.

Çeşmi envârlanıp cemâli gördü
Sem’ine ol bağda bir nidâ erdi

2. envârlanıp:-ıp

Diğer 50

Mısra: 33

Nurlanmak.

Dili envârlanıp kemâkân erdi
Baş gözüyle cemâl nûrunu gördü

enver:

1. enverinden:-i, -n, -den

Diğer 163

Mısra: 3

Aydınlık, ışıklık, parlak; ihsan, lütuf.

Ahmed'in per enverinden sadrınız misbâh-ı câm
Hem zamîr şâhını mihmân ettiğin bilmez miyem

2. enver:

Diğer 290

Mısra: 19

Daha, pek, en nurlu.

Mefrûş-u lâ-mekân enver çuhası
Uyan hâbdan buzdan palası serme

3. enver:

Diğer 293

Mısra: 6

Nurlu, ışıklık, aydınlık.

Şebnem-i aşk geldi güller ilinden
Muhammed Sultan'ın enver gülünden

4. enver:

Diğer 308

Mısra: 19

Daha, pek, en nurlu.

Semâ ziynetlenmiş kevkebler enver
Seyret hikmetleri her gecelerde

5. enver:

Diğer 339

Mısra: 11

Daha, pek, en nurlu.

Memeleri enver parlıyor mir'ât
Al pullu memeler ak baldan tatlı

6. envere:-e

Gazel 14

Mısra: 30

Aydınlık, ışıklı, parlak.

Cennet içre nehr-i Kevser çün Kur'ân verdi
haber

Berf-i berd leben-i ebyazı ta'm-ı kondi andaki
envere bak

7. enverinden:-i, -n, -den

Gazel 17

Mısra: 11

Aydınlık, ışıklı, parlak; ihsan, lütuf.

Ahmed'in per enverinden sadrımız mişkât-ı câm
Nûr fuâd hâlî zücâcdan kalb-i imân ağlıyor

8. enver:

Gazel 23

Mısra: 6

Daha, pek, en nurlu.

Eyle huzûr kalbin bağla Allah'a dola nûr
Örtme dil kapısını enver gecelerde

epsem ol:

1. epsem ol:-

Diğer 4

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Ses çıkarmamak, susmak.

Gel ey gönül gel ey gönül epsem ol
Daha senin çok gelecek gülün var

2. epsem olur:-ur

Diğer 51

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ses çıkarmamak, susmak; sus!.

Kulûba rûzgâr eserse
Zebân hiç epsem olur mu

'erbau anâsır':

1. 'erbau anâsır':-

Diğer 44

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dört unsur: Ateş, hava, su, toprak.

Çark-ı çâr ol 'ünvanını bulmadan
'Erbau anâsır' emir almadan

erbâ'-u fûn:

1. erbâ'-u fûnûndan:-ûn, -dan

Diğer 115

Mısra: 18

Kelime Tipi: -

Dört ilim, dört bilim.

Mir'âtullâh okur kalb-û dil gözün
Erbâ'-u fûnûndan almışsın izin

eren:

1. erenler:-ler

Diğer 242

Mısra: 5

Ermış, veli.

Bu meclise geldi erenler pîrler
Kevser mâ yerine kabul ederler

2. erenler:-ler

Gazel 3

Mısra: 15

Ermış, veli.

Aşk bâbında bağlı kaldım erenler
Ayın gördüm şın okudum kaf aldım

erkân:

1. erkânında:-ı, -n, -da

Diğer 43

Mısra: 21

İleri gelenler.

Nakşî erkânında terakkî bulmuş
Ölmeden hem evvel rütbesi gelmiş

2. erkânın:-ı, -n

Diğer 271

Mısra: 1

Yol, yöntem, usul, adap.

Gönül namaz içre erkânın tanı
Altı dört beş şeyi aman unutma

3. erkân:

Diğer 290

Mısra: 14

Adap, rûsûm.

Muhammed-i zîşân bekledi vahdet
Andan bize kaldı erkân u adet

erkân öğren:

1. erkân öğrendim:-di, -m

Diğer 210

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Adabı öğrenmek.

Ârif-i bi-llah'tan öğrendim erkân
Eyledim cânımı yoluna kurban

er-rahmân:

1. er-rahman:

Diğer 253

Mısra: 5

Allah'ın isimlerinden, bağışlayan.

Bâ er-Rahman mahlûkunu besledi
Çâr çenbersiz müstakîm'e sesledi

2. er-rahmân:

Diğer 305

Mısra: 18

Allah'ın isimlerindendir; merhamet eden, bağışlayan II Besmele.

Nahnü akrabu ileyhi teli vuruldu
Er-Rahmân nakkaş kalbe kuruldu

errahman:

1. errahmân:

Diğer 176

Mısra: 13

Allah'ın isimlerinden, bağışlayan.

Errahmân tebârek tulâmı yaktı
Yedi kat göklerden bir yıldız aktı

ervâh:

1. ervâhı:-ı

Diğer 15

Mısra: 25

Ruhlar, canlar.

Evliyâ ervâhı deverân eder
Âlem-i rûhânı bütün seyreder

2. ervâh:

Diğer 21

Mısra: 12

Ruhlar, canlar.

Melekûta varmış tecerrüd bulmuş
Berzah-ı âlemde ervâh seyreder

3. ervâhlara:-lara

Diğer 83

Mısra: 22

Ruhlar.

Nûr suyundan rûhlar ünvanı buldu
Allah ervâhlara hitâp buyurdu

4. ervâhı:-ı

Diğer 111

Mısra: 15

Ruhlar, canlar.

Kulûb ervâhı ol hinde rûhlara vaz'etti hem
İmanın üç noktasını tâ ezel halk eyledi

5. ervâh:

Diğer 130

Mısra: 15

Ruhlar, canlar.

Ol cemâli gördü ervâh secdeteyn-i ka'dede
Secdeteyni sırrı ile olur illelmuttakıyn

6. ervâhtan:-tan

Diğer 160

Mısra: 19

Ruhlar.

Şerefsiz ervâhtan ne hâsıl olur
Berzah-ı 'âlem şâhı elbette sesler seni

7. ervâh:

Diğer 173

Mısra: 10

Ruhlar, canlar.

Cismâna bîmuhtaç arzını buldu
Ervâh penâhından dersini aldı

8. ervâh:

Diğer 202

Mısra: 15

Ruhlar, canlar.

Melek ervâh cümle sâf u sâf oldu
Vasfa gelmez ulu divânımız var

9. ervâh:

Diğer 210

Mısra: 30

Ruhlar, canlar.

Ağlar Baba gülmez leim bâbından geçti
Ervâh penâhına dersin danıştı

10. ervâhı:-ı

Diğer 227

Mısra: 2

Ruhlar, canlar.

On sekiz bin ismin mülkü Lem-yezel
Ervâhı yârattı emlâkten evvel

11. ervâh:

Diğer 232

Mısra: 19

Ruhlar, canlar.

Âdemin rûhuyle hep ervâh geldi
Miyân-ı Âdem'de bir zaman kaldık

12. ervâhlar:-lar

Diğer 232

Mısra: 6

Ruhlar.

Kudret dalgaları mevc ü mevc vurdu
Ayrıldı ervâhlar iki sınıf oldu

13. **ervâh:**

Diğer 279

Mısra: 6

Ruhlar, canlar.

Küllü şey'in fâni cisme buyurdu
Sırr-ı Kur'an ervâh kavmin ayırdı

14. **ervâhı:-ı**

Diğer 298

Mısra: 6

Ruhlar, canlar.

Okunduğu hinde görenler olur
Muhammed enbiyâ ervâhı gelîr

15. **ervâhı:-ı**

Diğer 298

Mısra: 6

Ruhlar, canlar.

Okunduğu hinde görenler olur
Muhammed enbiyâ ervâhı gelîr

16. **ervâh:**

Diğer 304

Mısra: 7

Ruhlar, canlar.

Ervâh hurûc edip iki nısf oldu
'Elestü' hitâbı anda okundu

17. **ervâh:**

Diğer 309

Mısra: 22

Ruhlar, canlar.

Nûr nûra varınca dünya parlaşır
Melek ervâh gelir zemîn darlaşır

ervâhın âlem:

1. **ervâhın âlemi:-i**

Diğer 118

Mısra: 45

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ruhlar âlemi.

Ervâhın âlemi hoştur her yere ol azmeder
Rûha göre perde olmaz yer göğü deler gider

erzâk:

1. **erzâk:**

Diğer 89

Mısra: 27

Allah'ın bütün yarattıklarına verdiği nimet.

Hikmetten isterim erzâk
Allah sana yalvarırım

erzincan gül:

1. **erzincan gülü:-ü**

Diğer 119

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

*Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı
Terzi Baba).*

Çün Erzincan gülü beni bezetti
Îlâhi beni Hayyât'tan ayırma

es:

1. **esse:-se**

Diğer 4

Mısra: 31

Esmek.

Rüzgâr dağdan esse anı kim eğler
Kalbine esiyor bir rüzgârın var

esb:

1. **esb:**

Diğer 46

Mısra: 44

At, beygir.

Çögen dinâr topun fizza eyledi
Esb olmazsa çögen toptan ne fayda

escâr:

1. **eşcâr:**

Diğer 103

Mısra: 8

Ağaçlar.

Çâr binâsı sardı Arz'ı kuvveti cezbeyletti
Selvi kaamet verdi eşcâr dalları şerheyletti

2. **eşcâra:-a**

Diğer 103

Mısra: 45

Ağaçlar.

Üç yüz altmış eşcâra da hem ışığı ol verir
Söylediğim sözleri arayıp cisminde bul

3. **eşcârın:-ın**

Diğer 103

Mısra: 34

Ağaçlar.

Gâh kere mihmândâr olur mihmânı tanımır bilir
Eşcârın bir yaprağından köşk kuran Allah'ı bul

4. **eşcârını:-ın, -ı**

Diğer 103

Mısra: 31

Ağaçlar.

Altı câmdan nûş edenler eşcârını ol bilir
Her neye nazar ederse Allah'ı arar bulur

5. eşcârıyla:-ı, -(y)la

Diğer 103

Mısra: 6

Ağaçlar.

Darb-ı meselinde kalbi nahle teşbih etti Hak
Kalb-i kasrın eşcârıyla temr-i esmârını bul

6. eşcârlar:-lar

Diğer 244

Mısra: 18

Ağaçlar.

Yeşil zebercetten kasr u kürsüler
Eşcârlar tahtında akıyor sular

7. eşcârı:-ı

Gazel 14

Mısra: 27

Ağaçlar.

Eşcârı fizzaıyla dinâr dalları bütün semer
Temsil-i dünyada kalptir ondaki kudrete bak

eşcâr-ı neşminümâ:

1. eşcâr-ı neşminümâda:-da

Gazel 7

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Gelişip, büyüyen ağaç.

Emr-i Kün'de kıldı eflak ü semâyı bî-amûd
Eşcâr-ı neşminümâda Allah'ı bul ey gönül

eşeddü hubben lillâh:

1. eşeddü hubben lillâh:-

Diğer 203

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah sevgisi ise daha sağlamdır (Bakara, 2/165).

Eşeddü hubben lillâh âyeti geldi
Muhabbet âbindan kâseler doldu

2. eşeddu hubben lillâh:-

Diğer 229

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah sevgisi ise daha sağlamdır (Bakara, 2/165).

Sırât-ı müstakîm Hüdâ'sın buldu
Eşeddu hubben lillâh kadehi doldu

3. eşeddü hubben lillâh:-

Diğer 242

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah sevgisi ise daha sağlamdır (Bakara, 2/165).

Eşeddü hubben lillâh al câma fermân
Doldurun biz nûş edelim al çayı

4. eşeddu hubben lillah:-

Diğer 252

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah sevgisi ise daha sağlamdır (Bakara, 2/165).

Eşeddu hubben lillah âbın doldurdu
Ziyâde muhabbet alın da gidin

5. eşeddü hubben lillah:-

Diğer 275

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah sevgisi ise daha sağlamdır (Bakara, 2/165).

Eşeddü hubben lillah câmin doldurur
Kasr-u-gâhdan perdeleri kaldırır

eşeddu hubben lillahi:

1. eşeddu hubben lillahi:-

Diğer 337

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah'ı severcesine severler (Bakara, 2/165).

Eşeddu hubben lillahi sırrına yanan
Ziyaret edendir bu kârı bulan

esfel-i sâfil:

1. esfel-i sâfil:-

Diğer 118

Mısra: 30

Kelime Tipi: -

En sefil, pek aşağı yer; Cehennem.
Biri küffârın rûhudur bâb-ı siccinden girer
Esfel-i sâfil içinde dâima azâb görer

eşhedü:

1. eşhedu:

Diğer 128

Mısra: 27

Kelime-i şehâdetin ilk sözü olup "Allah'a yemin ederim ki, şüphesiz, muhakkak" anlamına gelen Eşhedü billâh söyleyişinde geçer.
Cebrâil melek de eşhedu dedi
Şehr-i Yezdânîdir Muhammed Nebî

eşiğine yüzünü sür:

1. eşiğine yüzünü sürür:-ür

Diğer 74

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Deyim**

Eşiğine yüz sürmek; saygın, değerli bir kişiye olan sevgi ve bağlılığı göstermek için yere kapanıp eğilerek hürmet göstermek.

Sultân eşiğine yüzünü sürür

Eğer açar isen ‘Mîm’ kapısını

esmâr:

1. esmârı:-ı

Diğer 103

Mısra: 40

Meyveler.

Eşcârın neşminümâsı bin bir hicâbı bulur

Zıll ile esmârı vermez gününü nerden alır

2. esmârını:-ı, -(n)ı

Diğer 103

Mısra: 6

Meyveler.

Darb-ı meselinde kalbi nahle teşbih etti Hak

Kalb-i kasrın eşcârıyla temr-i esmârını bul

3. esmârı:-ı

Diğer 140

Mısra: 25

Meyveler.

Şecerin esmârı yânir kökü ânın sendedir

Şarkî garbî sana ermez ya Muhammed Mustafâ

esmâre:

1. esmâre:

Diğer 342

Mısra: 6

Meyve II sûre.

Lâmekân şehrinin çuhâsın giymiş

Yüz on dört esmâre zülfünü vurmuş

esmây-ı hüsnâ:

1. esmây-ı hüsnâ'yı:-yı

Diğer 28

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın en güzel isimleri.

Halife halk etti arzına koydu

Esmây-ı hüsnâ'yı ona ders verdi

esrâr:

1. esrârı:-ı

Diğer 50

Mısra: 28

Sırlar, gizler.

Kıf sedasına ol tahhayyür kıldı

İşte bu esrârı sordu ol Resûl

2. esrârı:-ı

Diğer 50

Mısra: 32

Sırlar, gizler.

İkinci de yusallî Rabbuke dedi

İşte bu esrârı sordu ol Resûl

3. esrârı:-ı

Diğer 304

Mısra: 1

Sırlar, gizler.

Dinle bu esrârı ey efe hoca

Cemâl'in çârkindan hoş sabâ esti

4. esrârı:-ı

Diğer 314

Mısra: 22

Sırlar, gizler.

Keşşâf u vassâfın kadridir yüce

Anla bu esrârı ey gözüm holca

5. esrârı:-ı

Diğer 340

Mısra: 13

Sırlar, gizler.

Cum'anın esrârı künyeli Cennet

Cennette olunur elbette ru'yet

esrâr-ı 'ilm:

1. esrâr-ı 'ilminden:-i, -n, -den

Diğer 129

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İlmin, bilginin sırları.

Esrâr-ı 'ilminden hem ele aldı

Ol gonca gülüne Mustafâ dedi

esrâr-ı kur'an:

1. esrâr-ı kur'ândan:-da, -n

Diğer 29

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kur'an-ı Kerim'in sırlarının anlamı.

Ol erkek mâderden aldın yüz suyun

Esrâr-ı Kur'ândan garâip sözün

2. esrâr-ı kur'ân:-

Diğer 239

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kur'an- Kerim'in sırları.

Arif-i billâha öğretir erkân

Dil zübân neşreder esrâr-ı Kur'ân

3. esrâr-ı kur'an'ı:-ı

Gazel 10

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kur'an- Kerim'in sırları.

Efâl-i kulûbu gözle mekteb-i irfâna gir

Ders-i A'râf'ı oku'p da esrâr-ı Kur'an'ı bul

4. esrâr-ı kur'ân'ı:-ı

Gazel 11

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kur'an- Kerim'in sırları.

Vahdetin câmina gel gir anda sen mihmânı bul

Oku elham sûresini esrâr-ı Kur'ân'ı bul

5. esrâr-ı kur'ân'ı:-ı

Gazel 11

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kur'an- Kerim'in sırları.

Oku esrâr-ı Kur'ân'ı gir Muhammed bağına

Bahçe içre ağla yalvar ara nişânghâhı bul

6. esrâr-ı kur'an'dan:-da, -n

Gazel 12

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kur'an- Kerim'in sırları.

Ve'd-duhâ sırrı bâbına miftâhı vaz' eyledin

Esrâr-ı Kur'an'dan imlâ aldığın bilmez miyem

esrâr-ı kur'ân:

1. esrâr-ı kur'ân'dan:-da, -n

Diğer 61

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kur'an- Kerim'in sırları.

Esrâr-ı Kur'ân'dan bilen

Gelsin istihfâm olalım

2. esrâr-ı kur'an'ı:-ı

Diğer 72

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kur'an- Kerim'in sırları.

Lâ-mekân telleri ibrişim dokur

Esrâr-ı Kur'an'ı âşıklar okur

3. esrâr-ı kur'an'dan:-da, -n

Diğer 74

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kur'an- Kerim'in sırları.

Allah diyen aşkın kitâbın okur

Esrâr-ı Kur'an'dan imlâsı gelir

4. esrâr-ı kur'an'a:-a

Diğer 123

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kur'an- Kerim'in sırları.

'İrfân mektebinden olan kaydını

Esrâr-ı Kur'an'a yazmışlar bizi

5. esrâr-ı kur'an:-

Diğer 132

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kur'an- Kerim'in sırları.

Ol çarka delilim esrâr-ı Kur'an

Perçemlerden kolum çevirir çarkı

6. esrâr-ı kur'ân:-

Diğer 237

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kur'ân'ın sırları.

Nasrun minallah'tır tebşîrli fermân

Okunur zülfünden esrâr-ı Kur'ân

esrârı ver:

1. esrârı verdi:-di

Diğer 50

Mısra: 40

Kelime Tipi: **Deyim**

Sırlar vermek, sır vermek, sırrı başkasına söylemek.

Açtı bağlamasın bu Ağlar Baba

Bize de esrârı verdi ol Resûl

esrâr-ı zikir:

1. esrâr-ı zikir:-

Diğer 118

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gizli olarak anılma, zikredilme.

İksâr-ı ezkâr fikirden nice hâller neşr olur

Bilmiş ol esrâr-ı zikir sinde hem enîs olur

esrârların aç:

1. esrârların aç:-

Diğer 11

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Deyim**

Sır vermek, sırrı açığa vurmak, başkasına söylemek.

Neden gönül sükût epsem durursin

Gizli esrârların aç yavaş yavaş

eşref:

1. eşref:

Diğer 160

Mısra: 18

En şerefli.

Dört ‘anâsır ‘izâm bir türâb olur

Yedi eşref nücûm cân ile varır

2. eşref:

Diğer 340

Mısra: 2

En şerefli.

Gönül sal eyyâmın hayrını tanı

Senenin eşref günlerini unutma

3. eşref:

Gazel 23

Mısra: 8

En şerefli.

Zarf-ı gülşan gül dalında bülbülveş gibi eylegil figan

Aç kalbin kapısını eşref gecelerde

eşref et:

1. eşref etsin:-sin

Diğer 310

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şerefli kılmak.

Ekber ekrem aşğar sardılar bizi

Allâh eşref etsin filcümnenizi

eşref eyle:

1. eşref eyle:-

Diğer 264

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şerefli kılmak.

Bu hâneyi eyle eşref

Cümlemiz etsin müşerref

‘es’savmu lî’:

1. ‘es’savmu lî’:-

Diğer 25

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Hadis**

“Allah buyurdu ki: Ancak oruç müstesna.

Çünkü o benim içindir; onun mükâfatını ancak ben vereceğim.” hadisinden iktibastır.

‘Es’savmu lî’ buyurmuştur ol cânân

Yani benimledir orucu tutan

esselâmu aleyk:

1. esselâmu aleyk:-

Diğer 128

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Selamlar ve hayır dualar senin üzerine

olsun!.

Esselâmu aleyk bahçıvan dedi

Rahmet Yezdân’ıdır Muhammed Nebi

es-sulhü seyyidü’l ahmâm:

1. es-sulhü seyyidü’l ahmâm:-

Diğer 343

Mısra: 83

Kelime Tipi: **Hadis**

Barış hükümlerin efendisidir.

Es-sulhü seyyidü’l ahmâm olkındı

Fermân imzalamışsın duralım nice

esvâb:

1. esvâbın:-iñ

Diğer 47

Mısra: 39

Giyecek, elbise.

Saâdet esvâbın sen yeni giydin

Sâadet bâbından sen safâ geldin

2. esvâb:

Diğer 292

Mısra: 14

Elbise.

Fettâh Rezzâk ismi fetheyledi bâb

Yedirip içirdi giydirdi esvâb

esved ol:

1. esved olur:-ur

Diğer 130

Mısra: 31

Kelime Tipi: -

Siyahlaşmak, kararmak (günahlardan dolayı yüzün siyah olması).

Bî-amel lâ-sevâb ile yüzleri esved olur

Yüzleri şems ile kamer olur illelmuttekiyn

eteği tut:

1. eteği tut:-

Gazel 17

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Deyim**

Yardım istemek.

Sûlehây-ı sofunun tut eteği istimdâd um

Anların kalbi Hudâ'dır çeşm-i dili ağlıyor

etibbâ:

1. etibbâ:

Diğer 150

Mısra: 1

Tabipler, hekimler.

Neylersin Eflâtun etibbâ Lokmân

Derdimin dermânı oldu Bismillah

2. etibbâ:

Diğer 226

Mısra: 7

Tabibler, tıp ilmini bilenler, doktorlar.

Eflâtun Etibbâ hiç çâre bulmaz

Dertlerin dermanı lokmana söyle

év:

1. evme:-me

Diğer 4

Mısra: 9

İvmek, acele etmek.

Evme gönül evme gemi binersin

Binersin de bir deryâda gezersin

2. eversin:-ersin

Diğer 292

Mısra: 30

Evmek, acele etmek.

Sen Allah'ı dilden gâyet seversen

Yatsı vakti tez yatmaya eversin

evâ'il:

1. evâ'ilden:-de, -n

Diğer 103

Mısra: 13

Önceler; geçmiş zamanlar; başlangıçlar; ilk zamanlar; iptidalar.

Evâ'ilden ezmüne hal dünyayı bul eyledi

Sun'-i ilahidir ancak arayıp mislini bul

evkât:

1. evkat:

Diğer 165

Mısra: 11

Vakit, zaman.

Bazı evkat dilim kalır zulmette

Kalbimden zulmeti kaldırırsan n'olur

evkât-ı hamse:

1. evkât-ı hamseye:-ye

Diğer 128

Mısra: 34

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Beş vakit.

Ol bâğcı bağında hem te'mîl kıldı

Evkât-ı hamseye kararı kıldı

evliyâ:

1. evliyâ:

Diğer 11

Mısra: 34

Allah dostları, veliler, erenler.

Cemî enbiyâlar hep murat aldı

Evliyâ zümresin birazı kaldı

2. evliyâ:

Diğer 13

Mısra: 19

Allah dostları, veliler, erenler.

Evliyâ dünyaya gelmiş

Dünyanın başına vurmuş

3. evliyâdır:--dır

Diğer 13

Mısra: 31

Allah dostları, veliler.

Ru'yeti hem evliyâdır

Ağla sen dünyada ağla

4. evliyâ:

Diğer 22

Mısra: 13

Allah dostları, veliler, erenler.

Bükâdan lezzeti almıştır evliyâ

Şuayb mesleğidir sen sanma hebâ

5. evliyânın:-nî

Diğer 35

Mısra: 31

Allah dostları, veliler.

Evliyânın sû'bânıdır bu demiş
Aman mürşitlerim gözleyin beni

6. evliyâ:

Diğer 54

Mısra: 33

Allah dostları, veliler, erenler.

Enbiyâ evliyâ dehre gelmiştir
Cümlesi gecede Hakk'ı bulmuştur

7. evliyâ:

Diğer 209

Mısra: 35

Allah dostları, veliler, erenler.

Enbiyâ evliyâ bayrağın çeker
Sancak-ı şerife imân eyledim

8. evliyâ:

Diğer 260

Mısra: 41

Allah dostları, veliler, erenler.

Enbiyâ makamın evliyâ aldı
Kimi gavis kutub bâkıyı buldu

9. evliyâ:

Diğer 302

Mısra: 8

Allah dostları, veliler, erenler.

Kırıp kanatlarım düşürdü beni
Enbiyâ evliyâ rûhu ağladı

evliyaullah:

1. evliyâullah:

Diğer 330

Mısra: 28

Allah'ın veli kulları.

Erzincan yıkıldı dünya titreşti
Evliyâullah âlimler bütün ağladı

evran:

1. evran:

Diğer 256

Mısra: 24

Kasırğa, kasırgalı yağmur ve şiddetli sel.

Karınca yılanlar etlerin yutar
Evran iken toprak doyurur seni

evsa':

1. evsa':

Diğer 167

Mısra: 28

Ar. Daha, pek geniş.

Tûl-i arzı gayyesine erilmez
Ol şehir-i evsa' çok dıyk eyledi

evsat-ı ümmet:

1. evsat-ı ümmet:-

Gazel 13

Mısra: 24

Kelime Tipi: -

Ümmetin ortası, ümmetin orta hallisi.

Maşrık u mağrib Hûdâ'nın dilediği meni râhına
alır

Evsat-ı ümmet ol Ağlar fesemme vechullâhı bul

evtan kıl:

1. evtan kıldı:-dı

Gazel 9

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Vatan kılmak, yurt etmek.

Fuâd içre kıldı evtan kasrını hoş eyledi
Kimse mihmân olmaz or'ya mihmânı Bir'dir
gönül

evvelâ:

1. evvelâ:

Diğer 5

Mısra: 9

Öncelikle, ilk olarak.

Bu 'âşıklık evvelâ sere gelmiş
Ezel -î ervâhta yârini görmüş

ey allah:

1. ey allah'ım:-ım

Diğer 328

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Ey Allah'ım.

Ey Allah'ım senden budur dileğim
Bizi iman ile göçür yâ Rabbi

ey allah'ım el-aman:

1. ey allah'ım el-aman:-

Diğer 52

Mısra: 34

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Ey Allah'ım yardım et.

Ağlar Baba attı dehri tuttu bâkıyı hemen

Yandı bu nâsın elinden ey Allah'ım el-aman

ey feyyâz-ı sübhân:

1. ey feyyâz-ı sübhân'ımız:-ım, -ız

Diğer 100

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Ey cömert ve yüce Allah'ımız.

Ey feyyâz-ı Sübhân'ımız

Bu 'âsî kul geldi sana

ey zü'l-kemâl:

1. ey zü'l-kemâl:-

Diğer 168

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Ey kemal sahibi Allah'ım.

Ey zü'l-kemâl u sır padişâhım

Lûtf eyle açırver yolum

eynema tuvellû:

1. eynema tuvellû:-

Diğer 267

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Ayet**

"Artık nereye dönerseniz dönün, Allah'a dönmüş olursunuz." Bakara, 2/115.

Mir'ât-ı Yezdân'dan misbâh nûr var mı

Eynema tuvellû âyeti geldi

eynemâ vechullâh:

1. eynemâ vechullâh:-

Diğer 95

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Ayet**

Her yerde Allah'ın yüzü vardır (Bakara, 2/115).

Eynemâ vechullâh 'a nâzır olundun yâ habîb

Cihet-i hâliden aldın himmetini acâîb

eytâm:

1. eytâm:

Gazel 4

Mısra: 11

Yetim'ler, babası vefat etmiş.

Ol eytâm çocuk gibi açık boynun bükersin

Gül şehrine girmeden cemâli arzularsın

eyvallah:

1. eyvallahım:-ım

Diğer 195

Mısra: 4

Tarikatlarda teslimiyet, itaat, tasdik ifadesi olarak kullanılır.

Altı câm şerbetin nûş ettim kandım

Âmentübillah'a eyvallahım var

2. eyvallahım:-ım

Diğer 195

Mısra: 16

Tarikatlarda teslimiyet, itaat, tasdik ifadesi olarak kullanılır.

İki melek ile saydım gelende

'Azrâil meleğe eyvallahım var

3. eyvallahım:-ım

Diğer 195

Mısra: 20

Tarikatlarda teslimiyet, itaat, tasdik ifadesi olarak kullanılır.

İki melek çift sûd ile gelende

İki tek meleğe eyvallahım var

4. eyvallahım:-ım

Diğer 195

Mısra: 24

Tarikatlarda teslimiyet, itaat, tasdik ifadesi olarak kullanılır.

Kabir sıkıp ümmü'l leben akanda

Yattığım makbere eyvallahım var

5. eyvallahım:-ım

Diğer 195

Mısra: 28

Tarikatlarda teslimiyet, itaat, tasdik ifadesi olarak kullanılır.

Gedâ Ağlar Baba pek fakir kaldı

Bizim paşalara eyvallahım var

eyvallah ed:

1. eyvallah eder:-er

Diğer 156

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Boyun eğmek, razı olmak, kabul etmek.

Derler Ağlar Baba bulamadı rāh

Halbuki Çalab'a eder eyvallah

eyvām:

1. eyyâmın:-iñ

Diğer 340

Mısra: 1

Günler.

Gönül sal eyyâmın hayrını tanı

Senenin eşref günlerini unutma

eyyâm-ı ma'dûd:

1. eyyâm-ı ma'dûd'u:-u

Diğer 58

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sayılı günler.

Vezkurûllahe fi eyyâmın buyurdu

Eyyâm-ı ma'dûd'u zikredin dedi

eyyûb:

1. eyyub:

Diğer 148

Mısra: 17

Hız. Eyyub Peygamber, sabrın simgesi.

Eyyub sabrı rûz-i mahşere indi

eyyûb peygamber:

1. eyyûb peygambere:-e

Diğer 88

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Eyyûb peygamber.

Eyyûb peygambere sen bak

Nî'mel 'abdü buyurdu Hakk

ezâ ver:

1. ezâ verme:-me

Diğer 286

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Eziyet, sıkıntı vermek.

Verme ezâ aman yâ Rabbe'l-mucib

Cennetten memhûrlu hücceti yolla

ez'af:

1. ez'af:

Diğer 114

Mısra: 3

Zayıf.

Ez'af insan fâni yurtta kendini akvâ bilir

Ez'af akvâ bâkıy kalmaz illâ Allah'tır kalan

2. ez'af:

Diğer 114

Mısra: 4

Zayıf.

Ez'af insan fâni yurtta kendini akvâ bilir

Ez'af akvâ bâkıy kalmaz illâ Allah'tır kalan

ezber:

1. ezberden:-den

Diğer 33

Mısra: 11

Zihinde tutma, hıfz.

Hikmet kitâbını ezberden okur

Getir nâmem getir himmeti getir

ezel:

1. ezel:

Diğer 12

Mısra: 5

Önceki, önceden.

Benim vechim ezel yudun su ile

Bir perde içinde kaimdir hâlâ

2. ezel:

Diğer 43

Mısra: 31

Çok eskiden beri.

Kurbıyeti ezel sır melek yazmış

Ceddim Baba'nın İrşâdî Baba'nın

3. ezel:

Diğer 44

Mısra: 4

Çok eskiden beri.

Nukuş-i hattını Levh'e vurmadan

Tâ ezel ol câmi sevmişiz bizler

4. ezelden:-den

Diğer 83

Mısra: 13

Çok eskiden beri.

Beş harfli bir imlâ ezelden aldık

Bir nûn'un zarfında çok zaman kaldık

5. ezel:

Diğer 92

Mısra: 1

Başlangıcı olmayan geçmiş zaman.

Bir şâhım vardır ki ezel güzeli
Kudretten giydiği cemâle kurban

6. ezel:

Diğer 99

Mısra: 2

Çok eskiden beri.

Fehvâ 'âlemine yedim vurmadan
Tâ ezel yâr ile görüşmüşem ben

7. ezel:

Diğer 101

Mısra: 5

Başlangıcı olmayan geçmiş zaman.

Bizim kitâbımız ezel düzülmüş
Nûr kalem hattıyla Arş'a yazılmış

8. ezel:

Gazel 1

Mısra: 2

Çok eskiden beri.

'Kün'diyüben çâr cihâna nûru feyz eden güzel
Berk-i hâtibi sineme tâ ezel çakan güzel

9. ezel:

Gazel 12

Mısra: 1

Çok eskiden beri.

Tâ ezel rûhun rûhumu sevdiğin bilmez miyem
Bu fânide hubbi sâdık olduğun bilmez miyem

ezel -î ervâh:

1. ezel -î ervâhta:-ta

Diğer 5

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ruhların en ilk yaratıldığı zaman.

Bu 'âşıklık evvelâ sere gelmiş
Ezel -î ervâhta yârini görmüş

ezel ilm:

1. ezel ilmin:-i, -n

Diğer 70

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Allah, ezeli ilmiyle olmuş ve olacak her şeyi birlikte bilir.

Ezel ilmin erdi şânına erdi
Allah Cebrâil'e nidâyı kıldı

ezel-i ervâh:

1. ezel-i ervâhta:-ta

Diğer 37

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Cisimler yaratılmadan önce, sadece ruhların olduğu dönem.

Ezel-i ervâhta bir hitâp gelmiş
Hak'la bâtil tâ ol zaman fark olmuş

ezel-i ezel:

1. ezel-i ezel:-

Diğer 38

Mısra: 27

Kelime Tipi: -

Evveli, başlangıcı olmayan (lem yezel) varlık" demektir. II Allah.

Sen Ekber ezel-i ezel
Dâim sana yalvarırım

ezel-î takdir:

1. ezel-î takdiri:-i

Diğer 111

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın takdiri, yazgı.

Ezel-î takdiri erdi vurdu miftâhı baba
Akı cânı nûr-i mim'in evvelâ halk eyledi

ezkâr:

1. ezkâr:

Diğer 231

Mısra: 3

Allah'ı çokça anma.

Dal ezkâr u fikre sil cân yuvasın
Mihmândâr ol mihmân yolunu gözet

2. ezkârım:-(i)m

Diğer 263

Mısra: 24

Zikirler, anmalar, hatırlamalar.

Al perçemim yezdân tilinden ördü
Elde namaz ile ezkârım kaldı

3. ezkârı:-ı

Diğer 274

Mısra: 5

Zikirler, anmalar, hatırlamalar.

Allah hâyy'dır hayy ezkârı u vuş sever
Gece kalkmayandan feyzinini keser

4. ezkâr:

Diğer 289

Mısra: 16

Allah'ı çokça anma.

Ya Rab nasîb eyle fercâm-ı hû'yu
Ezkâr u zikrimiz Hû'ya yanaştı

5. ezkâr:

Diğer 314

Mısra: 11

Zikirler.

Şems ü mâh çalıyor ezkâr cilâsı
Gül gülşan bahçesin yapmamış olmaz

6. ezkârı:-ı

Diğer 315

Mısra: 8

Zikirler; çok hatırlama, anma.

Muhammed yâreni Hazreti Bekir
Cim cemâlden feyzi ezkârı Mim'den

7. ezkâr:

Diğer 333

Mısra: 13

Allah'ı çokça anma.

Ey zâkiri ezkâr zikrini kesme
Aman ağla yalvar hidâyet iste

8. ezkârı:-ı

Gazel 24

Mısra: 13

Allah'ı çokça anma.

Terketme ezkârı gözle öz yâri
Dolanır barî cânda gül-zârı ebrâr gecelerde

ezkurkum:

1. ezkurkum:-

Diğer 118

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Ayet**

Ben de sizi layıkıyla anayım (Bakara, 2/152).

Fezkurûnî Allah'a zikr ile taat kılak
Ezkurkum Allah'ın zikr sevâbını alak

ezmine-i hal:

1. ezmine-i halde:-de

Diğer 64

Mısra: 23

Kelime Tipi: -

Kutlu zaman, mübarek zaman.

Ezmine-i halde celâle vurduk
Peygamber çarkına zencir yanaştı

ezmüne-i hâl:

1. ezmüne-i halde:-de

Diğer 43

Mısra: 43

Kelime Tipi: -

Hâl zamanları.

Ezmüne-i halde bize feyz etmiş
Ol Ceddim Baba İrşadi Baba

fahr ed:

1. fahr eden:-en

Gazel 9

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Övünmek, iftihar etmek.

Ve la temşî fi'l-ardi merehâ Kur'an'ında Hak
dedi

Fahr edeni sevmez Allah fahr eden Bir'dir gönül

fahşâ-i münker:

1. fahşâ-i münker'i:-i

Diğer 36

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Ayet**

*Kitaptan sana vahyedilenleri oku, namazı
özenle kıl. Kuşkusuz namaz hayâsızlıktan ve
kötülükten meneder. Allah'ı anmak her şeyden
önemlidir. Allah yaptıklarınızı bilir (Ankebut,
29/45). Diyanet İşleri Başkanlığı Kur'an-ı
Kerim.*

Zulefen mine'n-nehâr'ı işle

Fahşâ-i münker'i başla

fakra düş:

1. fakra düşensin:-en, -sin

Gazel 2

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Fakirleşmek.

Mecnûn oldun dem-i hâda erdin irfân-u şâna
Atuben elden vârnı fakra düşensin gönül.

fânî:

1. fâniye:-ye

Diğer 6

Mısra: 22

Gelip geçici, bekâsı olmayan.

Sakın burda kalman için gam yeme

Bu fâniye asla sen kötü deme

2. fânî:

Diğer 22

Mısra: 34

Ölümlü, Geçici.

Allah'ım ağlatır ey kalbi denî
Gözesi derindir n'etsin bu fânî

3. fânî:

Diğer 30

Mısra: 6

Ölümlü, Geçici.

Kork Allah'tan kork da yuvanı tanı
Ömrünü geçirme dünyada fânî

4. fânî:

Diğer 38

Mısra: 6

Ölümlü, Geçici.

Senin zâtın bâkıy iken
Ben ki kulum fânî iken

5. fânide:

Diğer 76

Mısra: 28

Gelip geçici; ölümlü dünya.

Bin bir adlı bir Sübhân'ım var benim
Durma gönül durma fânide durma

6. fânî:

Diğer 82

Mısra: 23

Ölümlü, Geçici.

Bu fânî mülk kimin suâli soran
Cevap verip zâil olmaza yalvar

7. fânîyi:-yi

Diğer 84

Mısra: 22

Gelip geçici; ölümlü dünya.

Bir âlem içinde nice âlem var
Terk et de bu fânîyi gör ki neler var

8. fânide:

Diğer 101

Mısra: 7

Gelip geçici; ölümlü dünya.

Bu fânide melek defter verilmiş
Evvelâ ol melek bize ne yazdı

9. fânide:

Diğer 107

Mısra: 10

Gelip geçici; ölümlü dünya.

Bahri sarın yâ sa'idler Hakk yine emreyledi
Nâcî hinde kârı aldı fânide hâli bulan

10. fânide:

Diğer 107

Mısra: 22

Gelip geçici; ölümlü dünya.

Güllerin hem fevkaanında ol Nebî'nin sancağı
Bu fânide ru'yet eder ta ezel bahre dalan

11. fânî:

Diğer 109

Mısra: 3

Ölümlü, Geçici.

Fânî şeyin zurûfundan Bâkıy Allah görünür
Bî-bekâdır mahlûku halk illâ Allah'tır kalan

12. fânî:

Diğer 114

Mısra: 3

Ölümlü, Geçici.

Ez'af insan fânî yurttta kendini akvâ bilir
Ez'af akvâ bâkıy kalmaz illâ Allah'tır kalan

13. fânide:-de

Diğer 130

Mısra: 7

Gelip geçici, ölümlü.

Anın içün bu fânide hubb-û sâdık oldular
Hubb-u fillâh buğz-u fillâh olur illelmuttakıyn

14. fânide:-de

Diğer 144

Mısra: 7

Gelip geçici; ölümlü dünya.

Geldim bu fânide imânı buldum
Kalb-i imân bir Kur'an'ım var benim

15. fânide:-de

Diğer 209

Mısra: 3

*Bekası olmayan, fena bulan, devamsız,
yaratılan her şey, ölümlü dünya.*
Geldim bu fânide zâtını bildim
Yüz dört kitâbına imân eyledim

16. fânîye:-y, -e

Diğer 210

Mısra: 6

Gelip geçici; ölümlü dünya.

Nice bin seneler kürsü'de kaldım
Geldim bu fânîye Allah'ı bildim

17. fânide:-de

Diğer 223

Mısra: 34

Gelip geçici, ölümlü.

Nûr şecer bitirir perlerin açâr
Bu fânide gezer 'ukbâya uçar

18. **fânide:-de**

Diğer 230

Mısra: 14

Gelip geçici, ölümlü dünya.

Yâratılmış ezel ilimde kader

Fânide ölenler Allah'a gider

19. **fânide:-de**

Diğer 244

Mısra: 25

Gelip geçici, ölümlü dünya.

Fânide ağlayan Cennet'te güler

Ser vermiş leryok lâle sümbüller

20. **fâni:**

Gazel 3

Mısra: 7

Ölümlü, Geçici.

Hem riyâzatla vücûdun mahvedip fâni kılan

Bî-mekan sırrına yedin çün vuran anlar bizi

21. **fânide:-de**

Gazel 12

Mısra: 2

Gelip geçici, ölümlü.

Tâ ezel rûhun rûhumu sevdiğin bilmez miyem

Bu fânide hubbi sâdık olduğun bilmez miyem

fânî ol:

1. **fânî olur:-ur**

Diğer 109

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Geçici olmak. II Kendi benliğinden

vazgeçmek.

Câm-ı Hû'yun meclisinde çün kalır bahre dalan

Küll-ü şey'in fânî olur illâ Allah'tır kalan

2. **fânî olur:-ur**

Gazel 9

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Son bulma, sona erme.

Can-ı dilden tasdik eyle halk eden Bir'dir gönül

Küllî şey'in fânî olur çün kalan Bir'dir gönül

fâniden lezzeti al:

1. **fâniden lezzeti alan:-an**

Diğer 42

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Deyim**

Dünyadan lezzet almak, dünyanın her

nimetinden yararlanmak.

Fâniden lezzeti alan

Şeytan'a yakayı verir

fânîye gel:

1. **fânîye geldik:-di, -k**

Diğer 265

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Fânî dünyaya gelmek (doğmak

bağlamında).

Halkolduk Sidre'de nice yıl kaldık

Geldik bu fânîye bunda ayrıldık

fariğ ol:

1. **fariğ olma:-ma**

Diğer 36

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Deyim**

Feragat etmek, el çekmek, geri durmak.

Mâ-ba'd'inden fariğ olma

Yalvar sen Allah'a yalvar

fark et:

1. **fark ettirir:-ti, -rir**

Diğer 106

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Farkına varmak, idrak etmek, sezmek.

Ol münâfık mücriminden nûrları fark ettirir

Sağda önde nûr-u müzdâd Cennet'e cezbettirir

fark ol:

1. **fark olmuş:-muş**

Diğer 37

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Deyim**

Fark edilmek/olunmak. Anlaşılacak,

sezilmek, ayırt edilmek.

Ezel-i ervâhta bir hitâp gelmiş

Hak'la bâtil tâ ol zaman fark olmuş

fars:

1. **farsîyi:-i, -yi**

Diğer 45

Mısra: 18

Farsça.

Sübhân defterinden aldık kârımız

Arabî Farsîyi okur dilimiz

farṣî:

1. farṣî:

Diğer 65

Mısra: 13

Farsça.

Arabî Farsî dersini bilenler
Keştiye binip de bahre girenler

farz:

1. farz:

Diğer 105

Mısra: 7

Mutlak surette yapılması gereken.

‘İlm-i dîni farz buyurmuş
Oku öğren dîn ‘ilmini

2. farzdır:-dır

Diğer 105

Mısra: 9

*Allah’ın, insanların yapmaları için şart
koştuğu dinî emir, şart ve gerekli olan şey.*
Mü’min mü’minâta farzdır
Bizim boynumuza karz’dır

3. farz:

Diğer 271

Mısra: 3

*İslâm dininde Allah’ın emri olduğu kesin
bir delille sabit olan, yapılması sevabı, özürsüz
olarak terki büyük günahı, inkarı ise küfrü
gerektiren itikâdî, amelî, ahlâkî yükümlülük.*
Farz u vacib sünnet müstehâb kâni
Altı beş eczâyı aman unutma

farz kıl:

1. farz kıldı:-dı

Diğer 26

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Kaçınılmaz olmak, bir şeyi kesin olarak
yapmak.*

Emanet taşına koydu

Cihâdı bize farz kıldı

farz u vacib:

1. farz u vacibi:-i

Diğer 105

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Allah’ın, insanların yapmaları için şart
koştuğu dinî emir, şart ve gerekli olan şeyler.*

Farz u vacibi bildirir

Oku öğren dîn ‘ilmini

farz u vacip:

1. farz u vaciple:-le

Diğer 106

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Farz ve vacip.

Farz u vaciple mükellef ettiler beni râzı
Havf ile Kur’ân’ı okup kıldı anlar namazı

farz-ı kifâ:

1. farz-ı kifâ’n:-n

Diğer 99

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*İslâm dîninde yapılması farz olan, fakat
mükelleflerden bir kısmı tarafından ifâ edilince
diğerlerinden farziyeti kalkan emir ve görevler
(cenâze namazı vb.).*

Ağlar Gülmez farz-ı kifâ’n kılmadan
Götürüp de hem kabire koymadan

2. farz-ı kifâyı:-(y)ı

Diğer 120

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*İslâm dîninde yapılması farz olan, fakat
mükelleflerden bir kısmı tarafından ifâ edilince
diğerlerinden farziyeti kalkan emir ve görevler
(cenâze namazı vb.).*

Saf saf olur hep melekler farz-ı kifâyı kılur
Gâfil olma her sehergâh oku kalb-i Kur’ân’ı

fâtiha:

1. fâtiha:

Diğer 82

Mısra: 14

*Kur’ân-ı Kerîm’in birinci suresi: sûre-i
fatiha, Fâtiha-i şerîfe, fâtihatü'l-kitâb.*

Beş binden binini yazdı ol Levh’e

Dörtbin bir ismidir sırrı Fâtiha

fâtiha oku:

1. fâtiha oku:-

Diğer 29

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

(ölmüşün) ruhuna fâtiha okumak.

Rûhum hemen hemen tenden gidiyor

Rûhuma fâtiha oku sen gönül.

fazl:

1. fazlın:-iñ

Diğer 89

Mısra: 34

İyilik, erdem, lütuf.

Sensin samed mislin yoktur
Senin fazlın lütfun boldur

fazl u kerem:

1. fazl u kereminden:-i, -n, -den

Diğer 309

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Cömertlik, iyilik ve ihsan sahibi.

Fazl u kereminden olunur rahmet
Bu gece 'âleme çalar nûr mir'ât

fedâ ed:

1. fedâ edem:-e, -m

Diğer 334

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Deyim**

(Bir şey uğrunda) canından vazgeçmek.

Malım yok ki fedâ edem
Reddedersen ya ben nidem

fedâ kıl:

1. fedâ kılmış:-mış

Diğer 59

Mısra: 70

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir amaç uğrunda bir değer veya varlıktan

vazgeçmek.

İbrâhîm nebîden zuhûra gelmiş
Oğlu İsmâîl'i ol fedâ kılmış

2. fedâ kıl:-

Diğer 269

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir amaç uğrunda bir değer veya varlıktan

vazgeçmek.

Kes başın canın kıl fedâ
Ayaküstü aksın kanın

fedhuli cennet:

1. fedhuli cennetî:-i

Diğer 68

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Ayet**

"Cennetime gir." Fecr, 89/30.

Allah fedhuli cennetî buyurur
Velâkin ol emri ben bulamadım

'fedhüli fî ibâd':

1. 'fedhüli fî ibâd':-

Diğer 296

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Ayet**

Haydi gir kullarımın içine (Fecr, 89/29).

'Fedhüli fî ibâd' delildir şehre
Bîmekân ravzada Allah'ı ara

fedhulî fî ibâdî:

1. fedhulî fî ibâdî:-

Diğer 253

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Ayet**

Haydi gir kullarımın içine (Fecr, 89/29).

Ağlar Baba ağla hüccetin elde
Fedhulî fî ibâdî okunur dilde

2. 'fedhulî fî ibadî':-

Diğer 297

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Ayet**

Haydi gir kullarımın içine (Fecr, 89/29).

Sâfiye mülkünün kisb ile kârı
'Fedhulî fî ibadî' delilimiz var

feeynemâ tuvellû fesemme vechullah:

1. feeynemâ tuvellû fesemme vechullah:-

Diğer 220

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Ayet**

Her nereye yönelirseniz orada Allah yüzü,

yani Allah'a durulacak bir cihet vardırım

(Bakara, 2/115).

Feeynemâ tuvellû fesemme vechullah buyuran
güzel

Çâr yanımda amma görünmez güzel

fehâlefe min ba'dihim halfun:

1. fehâlefe min ba'dihim halfun:-

Diğer 57

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Ayet**

Sonra bunların ardından artık namazı

kılmayan ve nefsânî arzulara uyan bir nesil

geldi. Bunlar elbette azgınlıklarının cezasını

bulacaklardır. (Meryem, 19/59).

Fehâlefe min ba'dihim halfun Allah buyurdu
Enbiyâdan sonra kavm-i sû geldi

feheda:

1. feheda:-

Diğer 314

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Ayet**

Şaşırmış bulup da yol göstermedi mi?

(Duha, 93/7).

Feheda eġnâ'dan eġni den düzüldü hece

Eġna'dan imlâyı almamış olmaz

fehla' na'levk:

1. fehla' na'levk:-

Diğer 145

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Ayet**

Şimdi ayakbâbılarını çıkar (Taha, 12.

ayet).

Ben senin Rabb'inim dedi yâ Mûsa

Fehla' na'levk dedi yâ sâhib 'asâ

fehm:

1. fehmî:-i, -(n)i

Diğer 11

Mısra: 6

Anlama, anlayış, idrak.

Dürr-i hakayıktan gevherler açtır

Zamâneye göre fehmîni gezdır

fehm-i efhâm:

1. fehm-i efhâm:-

Diğer 52

Mısra: 25

Kelime Tipi: -

Derin bir anlayış.

Fehm-i efhâm ile bunlar güya ekrem kul imiş

Çâr tarafa nâme yazıp âleme emîr imiş

fehşâ-i münkir:

1. fehşâ-i münkir'den:-den

Diğer 57

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Sapkınlık ve kötülükler.

Fehşâ-i münkir'den kurturan namazdır

Beş vakit namazı biz edâ edek

fehuve ala nûrin min rabbihi:

1. fehuve ala nûrin min rabbihi:-

Gazel 24

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Ayet**

Rabbinden gelen bir nur üzerindedir (

Zümer, 39/22).

Bulursun yâri bırak ağyârı yatma şebde zikret
dil-dârı

Fehuve ala nûrin min rabbihi şerheder Allah
kalbin gecelerde

fehvâ:

1. fehvâ:

Diğer 34

Mısra: 21

Anlam, mânâ.

Bilmem fehvâ mıdır yoksa mı mânâ

Ol gece gördüğüm gelmez efhamâ

fehvâ âlem:

1. fehvâ âlemine:-i, -n, -e

Diğer 44

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Mânâ alemi.

Fehvâ âlemine yed'im vurmadan

Evvelâ ol cânı sevmişiz bizler

2. fehvâ 'âlemine:-i, -n, -e

Diğer 99

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Mânâ alemi.

Fehvâ 'âlemine yedim vurmadan

Tâ ezel yâr ile görüşmüşem ben

fehvâya er:

1. fehvâya erse:-se

Diğer 51

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

Anlamak, kavramak.

Her mümin fehvâya erse

Pirler ona bâde verse

fehvâya var:

1. fehvâya vardım:-dı, -m

Diğer 34

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Mana alemine varmak, tefekküre dalmak.

Bir gece firâşta fehvâya vardım

Mânen bir âlemde kendimi buldum

fekâne kaabe kavseyni:

1. fekâne kaabe kavseyni:-

Diğer 119

Mısra: 23

Kelime Tipi: Ayet

İki yay kadar oldu da (Necm, 53/9).

Fekâne kaabe kavseyni buyurdun

Lâ-mekân şehri gülünden ayırma

fekkir:

1. fekkir:

Diğer 201

Mısra: 29

Fakir.

Fekkir abbir arar rızayı bulur

Temûtû sırrından bir câm doldurur

felâ ta'lemu nefsun:

1. felâ ta'lemu nefsun:-

Diğer 267

Mısra: 12

Kelime Tipi: Ayet

(Yaptıklarına karşılık olarak, onlar için ne

mutluluklar saklandığını) hiç kimse bilemez

(Secde, 32/17).

Görmez şem'edânı melek cîn şeytan

Felâ ta'lemu nefsun fûrkanı geldi

felâ tenhar:

1. felâ tenhar:-

Diğer 89

Mısra: 25

Kelime Tipi: Ayet

"Yoksulu/bir şey isteyen azarlama!"

anlamında Kur'ân'ın Duhâ suresinin 10. âyeti.

Felâ tenhar dedin hallâk

Beni nahr etme sen Rezzâk

felâh:

1. felâhı:-ı

Diğer 42

Mısra: 41

Kurtulma, kurtuluş.

Fevz ile felâhı bulur

Ru'yet-i cemâle varır

2. felâha:-a

Diğer 48

Mısra: 29

Kurtulma, selamet.

Fevz ile felâha eren

Arrafe'ye mazhar olan

3. felâh:

Gazel 24

Mısra: 2

Kurtulma, selamet.

Gel ey bînacî nacî ol varma hâba gecelerde

Eylegil dil bâbın küşâd bulasın fevz ile felâh

gecelerde

felâh bul:

1. felâh bulmaz:-maz

Diğer 256

Mısra: 13

Kelime Tipi: Kalıp İfade

Kurtuluşa ermek.

Tuyûr felâh bulmaz kuzgun darbından

Mü'min şehâdeti kesme dilinden

felâ-tenhar:

1. felâ-tenhardaki:-da, -ki

Diğer 266

Mısra: 16

Kelime Tipi: Ayet

Sorup yardım isteyen sakın azarlama,

dilenciye de azarlama (Duha, 93/10).

Nehr etmeyip verdi vecd ile imân

Felâ-tenhardaki sırdan ayrıldım

felekler:

1. felekler:-ler

Diğer 58

Mısra: 95

Gökyüzü, sema.

Yedi kat felekler bütün ağlaştı

Tekbîrle biz Allah'ı zikrederim

2. **felekler:-ler**

Diğer 200

Mısra: 23

Gökyüzü, sema.

Yedi kat felekler bütün ağladı

Bıçak nutka geldi bu bayram günü

'fe'lyadhakû kalîlen ve'lyebkû kesîran:

1. **'fe'lyadhakû kalîlen ve'lyebkû kesîran:-**

Diğer 22

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Ayet**

Yapıp ettikleri karşısında artık az

gülsünler, çok ağlasınlar. Diyanet İşleri

Başkanlığı, Tevbe, 8/82.

'Fe'lyadhakû kalîlen ve'lyebkû kesîran 'delilim budur

Ağlar bu gözlerim güzel yâr için

'fe'lyesumh:

1. **'fe'lyesumh:-**

Diğer 261

Mısra: 48

Kelime Tipi: **Ayet**

Öyle ise sizden ramazan ayını idrak

edenler onda oruç tutsun (Bakara, 2/185).

Siyâm Nebî'ye hedâya verdi

Ağlar Baba 'fe'lyesumh Allah dedi

fem:

1. **feminden:-i, -n, -den**

Diğer 237

Mısra: 23

Ağız.

Feminden şebnemi gonca gül alır

Aynından kevâkib şûleleşiptir

2. **fem:**

Diğer 244

Mısra: 30

Ağız.

Biter güller solmaz rengini verir

Göz kulak fem her an şebnemi alır

3. **feminden:-i, -n, -den**

Diğer 339

Mısra: 15

Ağız.

Feminden akıyolr zağ olğul balı

Firdevsi âlâda Kevser'den tatlı

feminhum zâlimûn:

1. **feminhum zâlimûn:-**

Diğer 327

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Ayet**

Onlardan kimi zulmedendir (Fatır, 35/32).

Feminhum zâlimûn hüccet fermanı geldi

Kalbi kasrın zulmet şehristân yaptı

fenâ:

1. **fenâdan:-dan**

Gazel 2

Mısra: 6

Dünya.

Dünyaya hubb-ü muhabbet cümle zenbin şâhıdır

Tecrîd edüben fenâdan şâh-ı urratsın gönül

2. **fenâdan:-dan**

Gazel 8

Mısra: 13

Dünya.

Geç fenâdan er bekaya seyir kıl sen âleme

Hedm olunmuş sen görürsen hem yıkan Allah'ı

bul

fenâdan geç:

1. **fenâdan geçmiş:-miş**

Diğer 21

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Deyim**

Dünyadan elini eteğini çekmek, dünya

işleriyle ilgilenmez olmak. M., Ertuğrul

Saraçbaşı, İbrahim Minnetoğlu, Türkçe

Deyimler Sözlüğü, Bilge yayınları.

Ene'l Hakk diyenler fenâdan geçmiş

'Len-tebûr' sırrına kapıyı açmış

2. **fenâdan geçti:-ti**

Diğer 322

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Deyim**

Dünyadan elini eteğini çekmek, dünya

işleriyle ilgilenmez olmak. M., Ertuğrul

Saraçbaşı, İbrahim Minnetoğlu, Türkçe

Deyimler Sözlüğü, Bilge yayınları.

Gedâ Ağlar Baba fenâdan geçti

Aleme duânın ravzına düştü

fenâ-fi-llah:

1. fenâ-fi-llah:-

Diğer 205

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Tasavvuf. Kulun benliğinin Allah'ın varlığında yok olması durumu.

Fenâ-fi-llah ru'yetiyle bazı hayrette kalır
Büm gibi virâne bekler bâb-ı nâciye girer

2. fenâ-fi-llah:

Diğer 207

Mısra: 18

*Fenâfillah, tefâni sırrı da denilen,
"ölmeden önce ölmüş gibi olup" yokluk sırrına
ermek, Allah'ın varlığında yok olmak, erimek.
Rubûbiyyet anın şânı eder biz kulları âlî
Beka-bi-llah fenâ-fi-llah acep bize erişir mi*

3. fenâ-fi-llâh:-

Diğer 279

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Kulun benliğinin Allah'ın varlığında yok
olması durumu.*

İçer hayret câmin Hak'tan ayrılmaz
Fenâ-fi-llâh beka Allah'ı bulak

fenâ-fillah:

1. fenâ-fillahın:-i, -n

Diğer 96

Mısra: 11

*Kulun benliğinin Allah'ın varlığında yok
olması durumu.*

Fi fenâ-fillahın mahbûbu sensin
Aman sultân aman şefaât eyle

2. fena-fillâh:

Diğer 127

Mısra: 26

*Fenâfillah, tefâni sırrı da denilen,
"ölmeden önce ölmüş gibi olup" yokluk sırrına
ermek, Allah'ın varlığında yok olmak, erimek.
Fenâfillâh bekâ-billâh ol sin içre olunur
Fena-fillâh sırrına dal sinde sen kendini bul*

3. fenâ-fillah:

Diğer 234

Mısra: 13

*Kulun benliğinin Allah'ın varlığında yok
olması durumu.*

Fenâ-fillah mülke anda erilir
Allah'ın kudreti rûhtan görünür

fenâfillâh:

1. fenâfillâh:

Diğer 106

Mısra: 44

*Fenâfillah, tefâni sırrı da denilen,
"ölmeden önce ölmüş gibi olup" yokluk sırrına
ermek, Allah'ın varlığında yok olmak, erimek.
Ağlar Baba rızâyı bul ammâ cennet isteme
Fenâfillâh sırrına dal sen vücûdun besleme*

2. fenâfillâh:

Diğer 127

Mısra: 25

*Fenâfillah, tefâni sırrı da denilen,
"ölmeden önce ölmüş gibi olup" yokluk sırrına
ermek, Allah'ın varlığında yok olmak, erimek.
Fenâfillâh bekâ-billâh ol sin içre olunur
Fena-fillâh sırrına dal sinde sen kendini bul*

3. fenâfillah:-

Diğer 203

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Kulun benliğinin Allah'ın varlığında yok
olması durumu.*

Fenâfillah sırrı kulda bulunur
Mahlûkun zarfından Allah görünür

4. fenâfillaha:-a

Diğer 336

Mısra: 20

*Kulun benliğinin Allah'ın varlığında yok
olması durumu.*

Gayın gavvâs olup bahrine daldım
Fe fenâfillaha göçüyor bülbül

fenâya sal:

1. fenâya salma:-ma

Diğer 30

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Boş ve fani dünya işleriyle meşgul olmak,
dünya işleriyle uğraşmak.
Sakın kendin dâim fenâya salma
Gece firâşında ziyâde kalma*

fenû-fi-llâh:

1. fenû-fi-llâh:

Diğer 279

Mısra: 8

Allah'ta yok olma anlamında tasavvûfî bir tabir.

Mücellâ mir'âtî rûhlara vurdu
Fenû fenû-fi-llâh Allah'ı bulak

2. fenû-fi-llâh:-

Diğer 279

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ta yok olma anlamında tasavvûfî bir tabir.

Hikmet kitapları okunur ezber
Fenû fenû-fi-llâh Allah'ı bulak

ferahnâh:

1. ferahnâh:

Diğer 286

Mısra: 15

İçi rahat olan.

İçirip kandırsın ferahnâh câmı
Cehennemden pullu beratı yolla

ferâ'iz:

1. ferâ'izi:-i

Diğer 308

Mısra: 18

Farz, borç, vazife.

Nehâr mâişetin dilinde dildâr
İşle ferâ'izi Allah'a yalvar

ferâm:

1. ferâmîn:-in

Gazel 2

Mısra: 9

Emirler, buyruklar.

Çâr penahdan hoş ferâmîn çün aluben anladın
Okuyup defterde kârın mest olup yanan gönül

ferâseti al:

1. ferâseti aldı:-dı

Diğer 14

Mısra: 27

Kelime Tipi: -

Kavramak, anlamak, sezmek.

Her bir ferâseti Allah'tan aldı
Himmat eyle bize Muhammed Ahmed

fercâm:

1. fercâmından:-ı, -n, -dan

Diğer 306

Mısra: 11

Fayda, yarar.

Fercâmından içme ile dolyulmir
Câna hayat verir bir sevdiğim var

2. fercâmından:-ı, -n, -dan

Gazel 3

Mısra: 2

Fayda, yarar.

Dilimizi vurduk zümre âbına
Fercâmından lezzet aldım tad aldım

ferci'il başara:

1. ferci'il başara:-

Diğer 262

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Ayet**

Gözünü çevir de bir bak (Mülk, 67/3).

Ümmetine melek elbet tek gelir
Ferci'il başara dil çeşmi görür

fermân:

1. fermân:

Diğer 112

Mısra: 1

Buyruk, emir.

Elestü şâhından bir fermân geldi
Mü'minler şânını illâ dan yazmış

2. fermân:

Diğer 115

Mısra: 1

Buyruk, emir.

Ezel şanlı şâhtan fermân yazıldı
Arş'ın belâsına kaydın düzüldü

3. fermân:

Diğer 123

Mısra: 1

Buyruk, emir.

Vehbî Hayyâtî'den bir fermân geldi
Al-yeşil evrakla yazılmış hattı

4. fermanı:-ı

Diğer 309

Mısra: 4

Emir, irade, buyruk.

Cemâl dergâhından feyzini verildi
Müminler fermanı geldi bu gece

fermân al:

1. fermân alanlar:-an, -lar

Diğer 67

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Deyim**

Emir almak II söz almak. Herhangi bir konuda söz verdirmek.

Ol ulu zâtından fermân alanlar

Mekteb-i irfânda meclis olanlar

fermân buyur:

1. fermân buyurdu:-du

Diğer 273

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Emretmek.

Allah kitâbından fermân buyurdu

Meleklerin tavâfını kaldırdı

fermân imzala:

1. fermân imzalamışsın:-mış, -sın

Diğer 343

Mısra: 84

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ferman imzalamak, barış imzalamak.

Es-sulhü seyyidü'l ahmâm olkındı

Fermân imzalamışsın duralım nice

ferş:

1. ferş-i:

Diğer 103

Mısra: 25

Zemin, yer yüzü.

Ar'ar-ı veş dalları ta Arş u Ferş-i boyladı

Efnâ olmaz semeresi uhrâda temrini bul

feryâd eyle:

1. feryâd eyler:-r

Diğer 172

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Deyim**

Yüksek sesle bağırarak, haykırmak.

Su dolabı gibi feryâd eyler ağlayan kişi

Cân içinde biter ahdar gözü damlayan kişi

fesahat:

1. fesahatli:-li

Diğer 312

Mısra: 6

Sözün kusursuz ve açık olması.

Yaz deyu olundu hitâb

Düzdüm fesahatli kitâb

fezemme vechullâh:

1. fezemme vechullâhı:-ı

Gazel 13

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Ayet**

Her mekânda Allah'ın yüzü, Allah'a durulacak bir cihet vardır (Bakara, 2/115). Maşrik u mağrib Hudâ'nın et fikir zâtını bul Çâr tarafa ikbal eyle Fezemme vechullâhı bul

2. fezemme vechullâhı:-ı

Gazel 13

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Ayet**

Her mekânda Allah'ın yüzü, Allah'a durulacak bir cihet vardır (Bakara, 2/115). Seb'u eflakî sü'ab et sidre'ye haymeyi kur Kıl tevallâ kubbeye sen Fezemme vechullâhı bul

3. fezemme vechullâhı:-ı

Gazel 13

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Ayet**

Her mekânda Allah'ın yüzü, Allah'a durulacak bir cihet vardır (Bakara, 2/115). Ört bu süflî bâblarını fânide aç ulvîyi Geç a'zîm bâb eşîğinden Fezemme vechullâhı bul

4. fezemme vechullâhı:-ı

Gazel 13

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Ayet**

Her mekânda Allah'ın yüzü, Allah'a durulacak bir cihet vardır (Bakara, 2/115). Vurdu vecd-î ribh-i Nu 'mân vahdetin câmina gir Ve'd-duha sırrına ağla Fezemme vechullâhı bul

5. fezemme vechullâhı:-ı

Gazel 13

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Ayet**

Her mekânda Allah'ın yüzü, Allah'a durulacak bir cihet vardır (Bakara, 2/115). Kasr-ı bâlden yırt hicâbı aç perin Hak kurbuna Kurbiyyet bâbını feth et Fezemme vechullâhı bul

6. fezemme vechullâhı:-ı

Gazel 13

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Ayet**

Her mekânda Allah'ın yüzü, Allah'a durulacak bir cihet vardır (Bakara, 2/115). Gir hakikât bahçesine atla sen daldan dala Ru'yet-i kasr ü bâlinde Fezemme vechullâhı bul

7. fesemme vechullâhî:-ı

Gazel 13

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Ayet**

*Her mekânda Allah'ın yüzü, Allah'a
durulacak bir cihet vardır (Bakara, 2/115).
Küllü nefsin zâikatu'l-mevti summe ileynâ
turceûn et fikir
Kable şirâb ol câmindan Fesemme vechullâhî
bul*

8. fesemme vechullâhî:-ı

Gazel 13

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Ayet**

*Her mekânda Allah'ın yüzü, Allah'a
durulacak bir cihet vardır (Bakara, 2/115).
Mûtû kable en-temûtû sırrıyla ol muttasıf
Zarf-ı sinde kıl tevellâ Fesemme vechullâhî bul*

9. fesemme vechullâhî:-ı

Gazel 13

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Ayet**

*Her mekânda Allah'ın yüzü, Allah'a
durulacak bir cihet vardır (Bakara, 2/115).
Batn-ı mâhî içre Yûnus mescid etti şikesin
Zâlim olma mescide gir Fesemme vechullâhî
bul*

10. fesemme vechullâhî:-ı

Gazel 13

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Ayet**

*Her mekânda Allah'ın yüzü, Allah'a
durulacak bir cihet vardır (Bakara, 2/115).
Çâr ana seb'u babadan buldu vücûd unvânı
Seb'u dâire bâbında Fesemme vechullâhî bul*

11. fesemme vechullâhî:-ı

Gazel 13

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Ayet**

*Her mekânda Allah'ın yüzü, Allah'a
durulacak bir cihet vardır (Bakara, 2/115).
Tab'-ı insân-ı 'anâsır her tarafa meyleder
Eyle nazar sitte hâle fesemme vechullâhî bul*

12. fesemme vechullâhî:-ı

Gazel 13

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Ayet**

*Her mekânda Allah'ın yüzü, Allah'a
durulacak bir cihet vardır (Bakara, 2/115).
Maşrık u mağrib Hûdâ'nın dilediği meni râhına
alır
Evsat-ı ümmet ol Ağlar fesemme vechullâhî bul*

fesevfe gayyâ:

1. fesevfe gayyâ:-

Diğer 214

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Ayet**

*Bunlar da gayyayı boylayacaklar (Meryem,
19/59).
'V'estekıym bâbını örter râh-ı şeytana uyar
Fesevfe gayyâ buyrulmuş düşer nâra yanar
bilmez*

fesevfe teranî:

1. fesevfe teranî:-

Diğer 210

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Ayet**

*Sen de benî göreceksin (A'raf, 7/143).
Fesevfe teranî çalab fermânı
Çalab fermânına sürdürüm yüzümü*

2. fesevfe teranî:-

Gazel 25

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Ayet**

*Sen de benî göreceksin (A'raf, 7/143).
Tecellî zâtıyla mir'ât görünür sırr-ı Sübhân'dan
Fesevfe teranî kavlin duyan gelsin bu meydâna*

fessîr:

1. fessîr:

Diğer 60

Mısra: 31

*Kur'an-Kerim'i yorumlayan kişi, tefsir ile
uğraşan kişi.
Bu noktayı fessîr yazamaz demiş
Noktayı bilenler bulur Allah'ı*

festakim:

1. festakim:-

Diğer 331

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Ayet**

*Emrolunduğun gibi doğru ol (Hud,
11/112).
Nişânsız taş tepe cebelden gitme
Festakim buyrulan yolu unutma*

2. festakim:-

Diğer 334

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Ayet**

"Emrolunduğun gibi doğru ol." Hud,

11/112.

Muhammed'e kurbân olak

Festakim bâbından girek

fe'stakim:

1. fe'stakim:-

Diğer 317

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Ayet**

"Emrolunduğun gibi doğru ol." Hud,

11/112.

Unutmuş fe'stakim buyurulan yolu

Akıl başta nâdir kimse kalmadı

'festakim':

1. 'festakim':-

Diğer 299

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Ayet**

Emrolunduğun gibi doğru ol (Hud,

11/112).

Misbâhtan yapıldı kemişkât yurdu

'Festakim' âyeti ol hinde geldi

'f'estakim:

1. 'f'estakim:-

Diğer 208

Mısra: 46

Kelime Tipi: **Ayet**

"Emrolunduğun gibi doğru ol." Hud,

11/112.

Allah'ım mihmân olur

'F'estakim velâyet rütbesi

festakim kemâ umirte:

1. festakim kemâ umirte:-

Diğer 68

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Ayet**

Senin yanında hak yola dönenlerle birlikte,
sana buyurulduğu gibi dosdoğru ol! Siz de azıp
sapmayın. Allah, yaptıklarınızı çok iyi
görmektedir (Hüd, 11/112).

Kur'an'dan hadisten mânâyı aldım

Festakim kemâ umirte sırrını buldum

festeki-ıym kemâ umirte:

1. festeki-ıym kemâ umirte:-

Diğer 185

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Ayet**

Emrolunduğun gibi dosdoğru ol (Hud

Suresi 112.Ayet).

Festeki-ıym kemâ umirte bâbından giren

Ol kapının yolu gider ol burca

fetahnâ:

1. fetahnâ:-

Diğer 242

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Ayet**

"Muhakkak biz fetih verdik". Fetih Suresi

1. ayetten iktibastır.

Fetahnâ câmindan Muhammed kandı

Çay yerine hikmet suyun doldurdu

2. fetahnâ'ya:-ya

Diğer 243

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Ayet**

"Muhakkak biz fetih verdik". Fetih Suresi

1. ayetten iktibastır.

Pençeli hüccetli bir fermân ister

Didim hüccet fetahnâ'ya bağlamış

3. fetahnâ:-

Gazel 29

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Ayet**

"Muhakkak biz fetih verdik". Fetih Suresi

1. ayetten iktibastır.

Fetahnâ tatlı câmindan nûr-u misbâh Olur iftâh

Kılıp cân yuvasın mâ'mûr gece mihmân

edenden sor

fetehnâ:

1. fetehnâ:-

Diğer 237

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Ayet**

Kur'an-ı Kerim'de Fetih Suresi 48/1

Âyetinde "Muhakkak biz sana apaçık bir fetih
verdik." le başlayan kısım.

Cân Perdesin deldi Fetehnâ sırrı

Ke'l-kevser şânında ağzının soru

2. fetehnâ:-

Diğer 305

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Ayet**

*Muhakkak biz sana apaçık bir fetih verdik
(Fetih Suresi 48/1).*

Fetehnâ âbından kadeh doldurdu

Kâseler çevrildi ayık ol ayık

feterdâ:

1. feterdâ:-

Diğer 81

Mısra: 38

Kelime Tipi: **Ayet**

*"Ve mutlaka Rabbin yakında sana verecek
(ihsan edecek), böylece sen razı olacaksın"
Duha Suresi 5. ayet.*

Nûn ve'l-kalem'inden imlâyı verdi

Sûre-i duhâda feterdâ dedi

2. feterdâ:-

Diğer 92

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Ayet**

Hoşnut olacaksın (Duha, 93/5).

Feterdâ imlâsı kasr-ı balinde

Hâtem sirâc oldu keft-i dalında

3. feterdâ:-

Diğer 128

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Ayet**

Hoşnut olacaksın (Duha, 93/5).

Feterdâ sırrından hücceti buldu

Rahmet Yezdânîdir Muhammed Nebî

4. feterdâ:-

Diğer 164

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Ayet**

Hoşnut olacaksın (Duha, 93/5).

Feterdâ buyurdu hem tebşir kıldı

Allah rızâsıyla rızâlaşıptır

feth ed:

1. feth edenler:-en, -ler

Diğer 116

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Fethetmek, ele geçirmek.

Bâb-ı ihsân feth edenler Allah'ı her an görer

Misbâh eyle kalb-i kasrın Allah'ı gör ey gözüm

2. feth eder:-er

Diğer 199

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Fethetmek, ele geçirmek, açmak.

Tevâzu feth eder Arş'ın bâbını

Okur ümmü'l kitâbdaki satırını

3. feth edip:-ip

Gazel 14

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Fethetmek, ele geçirmek.

Ol cenahlarını açtı cennetin kapısını tak eyledi

Ol kapıyı feth edip de söyleyen Rızvân'a bak

4. feth eden:-en

Gazel 26

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Fethetmek, ele geçirmek, açmak.

Kaabe kavseyn'i ûlâda hayme kurdu şehrine

İnnâ fetehnâ şânında feth eden sensin güzel

feth et:

1. feth etti:-ti

Diğer 83

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Fethetmek, ele geçirmek, açmak.

Feth etti bâbını bizi bitirdi

Arz ile semâyı mahlûk doldurdu

2. feth et:-

Diğer 85

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Fethetmek, ele geçirmek, açmak.

Vücûd nazargâhı lâ-mekân kıldı

Feth et nazargâhı illâ Allah de

3. feth etti:-ti

Diğer 85

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Fethetmek, ele geçirmek, açmak.

Bize içirdiler aşkın âbını

Feth etti kalbimden vüş dil bâbını

4. feth et:-

Gazel 7

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Fethetmek, ele geçirmek, açmak.

Bâb-ı dil kasrını feth et vur dinârı rahsına

Lâ mekân kıl kubbegâhı Allah'ı bul ey gönül

5. feth etti:-ti

Gazel 12

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Fethetmek, ele geçirmek, açmak.

Şer'-i şerîf bâbını çün feth etti imamgâhım
Çâr imamın mezhebine girdiğin bilmez miyem

feth ol:

1. feth olur:-ur

Diğer 114

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ele geçirilmek, zaptedilmek.

Zümre-i nâcî olanlar bizzât Allah'a gider
Nefhay-ı sâni olunca bâb-ı Halik feth olur

2. feth olunca:-un, -ca

Gazel 16

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ele geçirilmek, zaptedilmek.

Kenz-i ebvâb feth olunca kaynadı gitti cebel
Velâkin sır ile anı görmesi mümkün değil

feth'et:

1. feth'etti:-ti

Gazel 10

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Elde etmek, ele geçirmek, sahip olmak,

kazanmak.

Ol kitap feth'etti Arş'ın kilidini ey şâhım
Oku ol ders-i Arrâf'ı Arş'ı sen gönülde bul

feth-i ebvâb:

1. feth-i ebvâb:-

Diğer 314

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Kapıların açılması II rahatlamak.

Feth-i ebvâb olmuş Hazret-i Ali
Muhammed Ali'yi sevmemiş olmaz

feth-ül ebvâb:

1. feth-ül ebvâb:-

Diğer 66

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Kapıların fethi, kapıları açma.

Feth-ül ebvâb oldu ünvân-ı şâha
Eriştirir bizi zâmin sultâna

fettâh:

1. fettâh'ım:-ım

Diğer 83

Mısra: 32

Ar. Kullarının kapalı işlerini açan

Cenabîhak: fettâh-ı kerîm.

Ziruh bir ünvanda yerini buldu

Bin bir bâb fetheder bir Fettâh'ım var

2. fettâhım:--ıñ

Diğer 216

Mısra: 19

I. Açan, açıcı. II. "Kapalı şeyleri, lutuf ve rahmet kapılarını açan" anlamında esmâ-i hüsnâdan (Allah'ın en güzel isimlerinden)dır.

Feth Olur fettâhın bâbı açılır

Rahîm ismin Rezzâk'ına bağlamış

3. fettâh'a:-a

Diğer 228

Mısra: 8

Ar. Kullarının kapalı işlerini açan

Cenabîhak: fettâh-ı kerîm.

El atıp sultânım alsın yanına

Git bu ataşımı Fettâh'a söyle

4. fettâh:

Diğer 292

Mısra: 13

Ar. Kullarının kapalı işlerini açan

Cenabîhak: fettâh-ı kerîm.

Fettâh Rezzâk ismi fetheyleydi bâb

Yedirip içirdi giydirdi esvâb

5. fettâh'a:-a

Gazel 20

Mısra: 10

Ar. Kullarının kapalı işlerini açan

Cenabîhak: fettâh-ı kerîm.

Cevher-i zâtında kılmış arz u semâda fütûh

Her birine dil verip de söyleten Fettâh'a bak

6. fettâh:

Gazel 32

Mısra: 1

Ar. Kullarının kapalı işlerini açan

Cenabîhak: fettâh-ı kerîm.

Ya Rab bu lûtf-u ilâhî Fettâh füyûzundan mıdır

Kalbime hikmet verdiği Rezzâk füyûzundan

mıdır

fetvayı ver:

1. **fetvayı verirler:-ir, -ler**

Diğer 37

Mısra: 42

Kelime Tipi: **Deyim**

Fetva vermek. II Yapılmasını uygun bulmak.

Ne güzel mânâ almışlar Kur'an'dan

Müftiler fetvayı verirler andan

fevc-i fevc:

1. **fevc-i fevc:-**

Diğer 101

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dalga dalga.

Fevc-i fevc olup da rûhlar durdılar

Takrirlerin yanı hüccet verdiler

fevc-ü fevc:

1. **fevc-ü fevc:-**

Diğer 106

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dalga dalga.

Melek hûri ikbal eder müjdeyi anlar verir

Fevc-ü fevc cennet bâbına cem 'olan kullara bak

fevk:

1. **fevkinde:-i, -n, -de**

Diğer 64

Mısra: 10

Üst, üzeri.

Nâle kıldın gönül dostun bağında

Hattına ulaştın Arş'ın fevkinde

2. **fevkine:-i, -n, -e**

Diğer 65

Mısra: 38

Üst, üzeri.

Ağlar Gülmez daldı bahrin tahtına

Yüzgeç vurur yine çıkar fevkine

3. **fevkine:-i, -n, -e**

Diğer 69

Mısra: 26

Üst, üzeri.

Kervanımız varır 'amîk bahrine

Nûh gemisi lâzım ala fevkine

4. **fevkine:-i, -n, -e**

Diğer 92

Mısra: 19

Üst, üzeri.

Re'sinin fevkine şehâb vaz'etti

Zıllının altında cismine kurban

5. **fevkinde:-i, -n, -de**

Diğer 128

Mısra: 15

Üst, üzeri.

Ol Arş'ın fevkinde bir bâğa girdi

Sırr-ı Yezdânîdir Muhammed Nebî

6. **fevkine:-i, -n, -e**

Diğer 302

Mısra: 15

Üst, üzeri.

Âh u zârım erdi Arş'ın fevkine

Gökte melâkeler bütün ağladı

fevkine al:

1. **fevkine alır:-ır**

Diğer 20

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Üzerine almak.

Bu dert beni koymaz amîk bahrine

Keşti olur yine alır fevkine

fevz:

1. **fevz:**

Diğer 42

Mısra: 41

Kurtuluş, arzu edilene kavuşmak.

Fevz ile felâhı bulur

Ru'yet-i cemâle varır

2. **fevz:**

Diğer 48

Mısra: 29

Zafer.

Fevz ile felâha eren

Arrafe'ye mazhar olan

3. **fevzi:-i**

Diğer 48

Mısra: 17

Kurtuluş, arzu edilene kavuşmak.

Sır kapıda fevzi bulan

Muhammed bahrine dalan

4. fevz:

Diğer 107

Mısra: 2

Zafer.

‘Âmâl-i seyyiesiyle nârdâ mahpus mücrimûn
Ancak ashâb-ı yemindir fevz ile necât bulan

5. fevz:

Diğer 311

Mısra: 14

Kurtuluş, arzu edilene kavuşmak.

El atıp hükû-i rehber ezel içmiş idi hayat
Görüp rûh-u muhammed’i erişti fevz ile necât

6. fevz:

Gazel 24

Mısra: 2

Kurtuluş, arzu edilene kavuşmak.

Gel ey bînacî naci ol varma hâba gecelerde
Eylegil dil bâbın küşâd bulasın fevz ile felâh
gecelerde

fevz ü felâh:

1. fevz ü felâh:-

Diğer 28

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kurtuluş ve selamet.

Fevz ü felâh ile vahdete dalan
Kesret-i âlemden uzletî kılan

2. fevz ü felâh:-

Diğer 46

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Zafer ve kurtuluş bulmak, zafer ve

kurtuluşa erişmek.

Fevz ü felâh bulsa irfân u şândan
Hücceti olmazsa azîm Kur’ân’dan

feyyâz:

1. feyyâz’a:-a

Diğer 50

Mısra: 13

Çok feyiz verici, feyyâz-ı ezel: Alla h (c.c.).

Yezdân-ı Feyyâz’a muntazır oldu
Üç hedâyem vardır Sübhân’ım dedi

2. feyyâz:

Diğer 60

Mısra: 42

Ziyade feyz ve bereket veren, Allah.

Her harfte bu nokta asla bulunmaz
Bâb’ın noktasından vermiştir Feyyâz

3. feyyâzdan:-dan

Diğer 83

Mısra: 17

Ar. Ziyade feyz ve bereket veren.

Cenabîhak: feyyâz-ı mutlak.

Feyyâzdan füyûzu ol zaman aldım

Hitâbına cevap belâ’yı verdim

4. feyyâz’a:-a

Diğer 148

Mısra: 1

Ziyade feyz ve bereket veren. || Allah.

‘Âşıkım Feyyâz’a kelâmı Kur’ân

Yevm-i sebt kaydolup ol yere indi

5. feyyâz:

Gazel 11

Mısra: 13

Ziyade feyz ve bereket veren, Allah.

Kevkeb-i hurşid-i Feyyâz tâ tahte’s-serâ

Et teyakkun Sübhân’a sen hurşidin şâhını bul

6. feyyâz’a:-a

Gazel 20

Mısra: 14

Ziyade feyz ve bereket veren. || Allah.

Çeşm-i enver rûhaniyyet âleminde şân veren

Bir mekânda âlemi seyrettiren Feyyâz’a bak

7. feyyâz:

Gazel 32

Mısra: 4

Ziyade feyz ve bereket veren, Allah.

Fuâd re’si zarfında aklımı kıldın bî-şeydâ

Rûhuma ruhsat verdiğin Feyyâz füyûzundan
mıdır

feyyâz-ı cemâl:

1. feyyâz-ı cemâlden:-de, -n

Diğer 83

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Lütuf ve ihsan sahibi, cömert, bol veren. II

Allah (cc).

Feyyâz-ı cemâlden ol zaman aldım

Hitâbına evet belâyı verdim

feyz:

1. feyziyle:-i, -y, -le

Diğer 46

Mısra: 4

İhsan.

Ol cemâl bâbından hurşid vurmazsa

Celâl’in feyziyle yansan ne fayda

2. feyzini:-i, -n, -i

Diğer 85

Mısra: 14

Bereket, bolluk; bağış, ihsan; ilim, irfan.

Bulanlar kârını ol bâbdan alır
Muhammed feyzini keştiye verir

3. feyzin:-i, -n

Diğer 306

Mısra: 26

Nîmet, bağış, ihsan, kerem.

Perçemi sarmıştır arş ile kürs'ü
Yüz on dört kal'anın feyzin ü füyûzu

4. feyzini:-in, -i

Diğer 309

Mısra: 3

Nîmet, bağış, ihsan, kerem.

Cemâl dergâhından feyzini verildi
Müminler fermanı geldi bu gece

5. feyzini:-i, -n, -i

Gazel 1

Mısra: 28

Bereket, bolluk; bağış, ihsan; ilim, irfan.

Ezmine halde vasıta bize İrşâdî Baba
Mürşidin feyzini bize çaldıransın ey güzel.

6. feyz:

Mesnevi 1

Mısra: 15

İhsan.

Leyk dilimi feyz ile intâk eder
Bâzı eûkat dil-ü fem sükût eder

feyz ed:

1. feyz eder:-er

Diğer 16

Mısra: 27

Kelime Tipi: -

İhsan almak, faydalanmak, aydınlanmak, feyzalmak.

Ol kalbe feyz eder feyz-i Rabbânî
Füyûzât lezzeti koymuyor beni

2. feyz edir:-ir

Diğer 43

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Feyz almak, kazanmak, yararlanmak.

Hem rûhuna anın cemâl feyz edir
Ceddim Baba'nın İrşâdî Baba'nın

3. feyz eder:-er

Diğer 47

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İhsan etmek, lutf etmek.

Cümle ehlullâhı ziyâret eyle
Feyz eder rûhânî sen dikkat eyle

4. feyz eden:-en

Diğer 91

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İhsan almak, faydalanmak, aydınlanmak, feyzalmak.

Rîhı vurmayanlar şâkide kaldı
Ol gülden feyz eden şebneme kurban

5. feyz eden:-en

Diğer 92

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Feyz almak, kazanmak, yararlanmak.

Nevreste gül bitti kâfak bağında
Ağzından feyz eden kevsere kurban

6. feyz eder:-er

Diğer 104

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İhsan etmek, lutf etmek.

Rûhânîyet 'âleminde bazı velî hükm eder
Bu fânîyete kesret ile evliyâlar feyz eder

7. feyz eder:-er

Diğer 237

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İhsan almak, faydalanmak, aydınlanmak, feyzalmak.

Miftâhu'l cennettir ravza'da mâ'mûr
Enfinden içi feyz eder selsebil kâfûr

8. feyz eden:-en

Gazel 1

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

İhsan almak, faydalanmak, aydınlanmak, feyzalmak.

'Kün'diyüben çâr cihâna nûru feyz eden güzel
Berk-i hâtibi sineme tâ ezel çakan güzel

9. feyz ediyor:-i(y), -or

Gazel 14

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İhsan almak, faydalanmak, aydınlanmak, feyzalmak.

Taht-ı Tûbâ şecerinden dört mizâb feyz ediyor
Her birinin ta'mı başka andaki hikmete bak

feyz et:

1. feyz etmiş:-miş

Diğer 43

Mısra: 43

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Mâneviyâtından veya ilminden başkalarını faydalandırmak, aydınlatmak, feyizlendirmek.

Ezmüne-i halde bize feyz etmiş
Ol Ceddîm Baba İrşâdî Baba

2. feyz etti:-ti

Diğer 91

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Mâneviyâtından veya ilminden başkalarını faydalandırmak, aydınlatmak, feyizlendirmek.

Nûn kâf'a değmeden cemâl feyz etti
Hüviyyet nûrundan gülü halk etti

3. feyz etti:-ti

Diğer 92

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Mâneviyâtından veya ilminden başkalarını faydalandırmak, aydınlatmak, feyizlendirmek.

Gonca gül şebnemî feyz etti geldi
Bu Ağlar Baba'yı hem izhâr etti

feyz eyle:

1. feyz eyledi:-di

Diğer 111

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bağışlamak, ihsan etmek.

Vaz'-ı hicâb etti Allah görmedi korktu meğer
Nûr mübarek nûr rûhundan nûr suyu feyz eyledi

feyzi al:

1. feyzi alırım:-ır, -ım

Diğer 27

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir kimsenin rûhâniyetinden veya ilminden faydalanmak, feyizlenmek.

Ceddîm baba feyzi senden alırım
Ne yapayım düştüm âhir zamana

2. feyzi alınır:-ın, -ır

Diğer 203

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir kimsenin rûhâniyetinden veya ilminden faydalanmak, feyizlenmek.

Esmâ ef'âlinden feyzi alınır
Tecellî zât gibi mir'âtımız var

feyz-i cemâl:

1. feyz-i cemâl:-

Diğer 29

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Güzelliğin feyzi bereketi.

Feyz-i cemâl yaktı yandırdı özün
Bir nokta zarfına girdin sen gönül

feyz-i gül:

1. feyz-i gül:-

Mesnevi 1

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

Gülün feyzi.

Dahi feyz-i gül edip kasrı mir'ât
Dilime iptidâ geldi bu ebyât

feyz-i rabbân:

1. feyz-i rabbânî:-î

Diğer 16

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Rabbîm gönderdiği bolluk. || Allah'ın verdiği ilim, irfan; vehbî ilim.

Ol kalbe feyz eder feyz-i Rabbânî
Füyûzât lezzeti koymuyor beni

feyzin al:

1. feyzin alan:-an

Diğer 300

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yetişmek, bilgilenmek, etkilenmek.

Cemâl'den feyzin alan varsın meydâna
Yok yere el ayak kol kırmaları

feyzini al:

1. feyzini aldı:-dı

Diğer 47

Mısra: 47

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Esinlenmek, örnek almak.

İrşâdî Baba'dan feyzini aldı

Bu hâne bâbına sen safâ geldin

feyzini ver:

1. feyzini verir:-ir

Diğer 74

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Mâneviyâtından veya ilminden başkalarını faydalandırmak, aydınlatmak, feyizlendirmek. .

Şehr-i gülizârdan telleri vurur

Allah diyen kula feyzini verir

feyzullah:

1. feyzullah:

Diğer 69

Mısra: 17

Allah'ın feyzi, bolluğu, bereketi.

Küntü kenz sırrından vermiş Feyzullah

Söylüyor bu zübân hem Hikmetullah

fezau'l-ekber:

1. fezau'l-ekber:-

Diğer 330

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Ayet**

En büyük korku (Enbiya, 21/103).

Fezau'l-ekber gibi nâs yalın ayak

Seyre durup hep melekler ağladı

fezkurûnî:

1. fezkurûnî:-

Diğer 118

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Ayet**

Beni zikrediniz, layığıyla anınız ki (Bakara, 2/152).

Fezkurûnî Allah'a zikr ile taat kılak

Ez kurkum Allah'ın zikr sevâbını alak

figân:

1. figanı:-ı

Diğer 54

Mısra: 23

İstirapla bağırma, haykırma, feryat.

Ol seher vaktinde figanı kurar

Öyle bir figanı konde bulursun

2. figanı:-ı

Diğer 72

Mısra: 19

Feryat, figan, ağlama, inleme.

Murğî kuş kafeste kurmuş figanı

Hâr gülün açmasa kuş döşenir mi

3. figanı:-ı

Diğer 121

Mısra: 30

Feryat, haykırıp bağırma.

Şeydâ bülbül eder âh ile zârı

Bir hârın üstünde kurmuş figanı

figan ed:

1. figan edek:-ek

Diğer 118

Mısra: 51

Kelime Tipi: **Deyim**

Feryat etmek, bağırma, haykırma.

Leyl ü nehâr ağlayuben Allah'a edek figan

Zikredeki Yezdân'ımızı fevz ile necât bulak

2. figan eder:-er

Diğer 120

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Deyim**

Feryat etmek, bağırma, haykırma.

Muhtazarı ol melekler her taraftan hıfzeder

Çün görür anları şeytan âh u vâh figan eder

figan eyle:

1. figan eylegil:-gil

Gazel 23

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Deyim**

Üzüntü ile bağırıp çağırmak, feryat etmek.

Zarf-ı gülşan gül dalında bülbülveş gibi eylegil

figan

Aç kalbin kapısını eşref gecelerde

figanı eyle:

1. figanı eyle:-

Diğer 231

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ağlayıp inlemek.

Lâle sünbül gülde eyle figanı

Ecnebî zağ olma sâhibin tanı

fiil:

1. fi'lin:

Diğer 57

Mısra: 114

Fiil, eylem.

İşte ru'yet budur ey mü'min anla

Leyl ü nehâr fi'lin namaza bağla

fikir ed:

1. fikir edelim:-e, -li, -m

Diğer 315

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Düşünmek, Akletmek.

Çuhadan giymişem Yezdâna şükür

Ne vâfir nimettir edelim fikir

fikir et:

1. fikir et:-

Gazel 10

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Deyim**

Düşünmek, fikir etmek.

Ve'n-necmi sûresinin sen sırrına dal et fikir

Mahbûb ile habîb'sen kelâmını cânda bul

2. fikir et:-

Gazel 13

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Deyim**

Düşünmek, fikir etmek.

Maşrık u mağrib Hudâ'nın et fikir zâtını bul

Çâr tarafa ikbal eyle Fesemme vechullâhı bul

fikr:

1. fikrin:-i, -n

Diğer 103

Mısra: 3

Düşünce, endişe.

Akl u fikrin tam edip de mânâyı sen sende bul

Kalb-i mü'min ne demektir et tecessüs anı bul

fikr et:

1. fikr et:-

Diğer 15

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Düşünmek, tefekkür etmek.

Ağlar Baba bu ebyâtı kasîr et

Kalbe gelenleri nazmında fikr et

fi'l:

1. fi'li:-i

Diğer 26

Mısra: 6

İş, eylem, amel.

Edille râhımız çardır

Mü'minin fi'li Nu'man'dır

firâr ed:

1. firâr ederim:-er, -im

Diğer 49

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Deyim**

Kaçmak.

Dâim Allah yollarını gözlerim

Dört adû elinden firâr ederim

firar eyle:

1. firâr eyledi:-di

Diğer 166

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Deyim**

Kaçmak.

Şan şehrinde gönül karar eyledi

Ol şehri kesretten firâr eyledi

2. firar eyle:-

Gazel 24

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Deyim**

Kaçmak II sıyrılmak, içinde bulunduğu

durumdan kurtulmak.

Dâima dâr-ı vahdette tekrarur gururdan eyle firar

Dost ile halvet ol halvet gecelerde

firâş:

1. firâşa:-a

Diğer 15

Mısra: 18

Yatak, döşek.

Yani gündüz salât teşbih tenzih edersin

Bir hatasız hem firâşa girersin

2. **firâşım:-ım**

Diğer 22

Mısra: 25

Yatak, döşek.

Def'a nidâ eder firâşım yoktur
Amel-sâlih edin firâşız oldur

3. **firâşında:-ın, -da**

Diğer 30

Mısra: 10

*Yatak, döşek, yatılmak veya üstüne
oturulmak üzere yere serilen yaygı.*
Sakın kendin dâim fenâyâ salma
Gece firâşında ziyâde kalma

4. **firâştâ:-ta**

Diğer 34

Mısra: 1

Yatak, döşek.

Bir gece firâştâ fehvâyâ vardım
Mânen bir âlemde kendimi buldum

5. **firâşın:-ı(n)**

Diğer 85

Mısra: 26

Yatak, döşek.

Bu âyet sırrını dâima gözet
Mihmândâr ol aman firâşın düzelt

6. **firâş:-ı**

Diğer 204

Mısra: 13

Yatak, döşek.

Lahûrî yeşilden anın firâşı
Fizza dinâr kına yoktur bir taşı

7. **firâşına:-ı, -n, -a**

Diğer 262

Mısra: 1

Yatak, döşek, minder.

Hâb-ı gaflet firâşına girince
Oku tebâreke faslın sonra yat

8. **firâşi:-i**

Diğer 292

Mısra: 34

Yatak, döşek.

Dilde dildâr bağı gece açılır
Firâşi serilir cilâ urulur

firavun:

1. **firavun:**

Diğer 260

Mısra: 21

*Allahlık iddiasında bulunduğu için Hz.
Musa'nın mücâdele ettiği Mısır hükümdarı.*
Mûsâ'yı Firavun tabuttan aldı
Âsâyı alınca altına verdi

firdevs:

1. **firdevs:**

Diğer 145

Mısra: 12

Cennet.

Ben bülbülüm nevreste gül dalında
Ol yâri görürüm Firdevs bağında

2. **firdevsi:-i**

Diğer 339

Mısra: 16

Cennet.

Feminden akıyolr zağ olğul balı
Firdevsi âlâda Kevser'den tatlı

fırka:

1. **fırka:**

Diğer 225

Mısra: 6

Bölük, grup.

Halk olduk mücevher kubbede kaldık
İki fırka olup ervâh ayrıldık

fi-şeb:

1. **fi-şeb:**

Diğer 54

Mısra: 21

Gecede.

Âşık olan fi-şeb seheri gözler
Bülbül gibi her an bir güle konar

fisebîlillah:

1. **fisebîlillah:**

Diğer 198

Mısra: 5

*Allah rızası için, Allah yolunda, hiçbir
karşılık beklemeden.*
İnşallah sa'yiniz fisebîlillah
Görüştük kavuştuk elhamdülillah

fitne:

1. fitneden:-den

Diğer 2

Mısra: 22

Karışıklık, fesat, kargaşalık.

Fitne fücûr bütün hep zuhûr eder
Fuhûşât fitneden sakla yâ Rabbi

fitne fücûr:

1. fitne fücûr:-

Diğer 2

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

İnsanları birbirine düşüren, arabozucu, karıştırıcı.

Fitne fücûr bütün hep zuhûr eder
Fuhûşât fitneden sakla yâ Rabbi

fitra bayram:

1. fitra bayramıdır:-ı, -dır

Diğer 59

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Ramazan Bayramı.

Fitra bayramıdır çün gavs-ı âzam
Üç kurban bir nısf-ı Şâban kuttâb-ı âzam

fiyâzet al:

1. fiyâzet alır:-ır

Diğer 47

Mısra: 43

Kelime Tipi: -

Feyz almak.

Rûhu evliyâdan alır fiyâzet
İmâret bâbından sen safâ geldin

fizza:

1. fizza:

Diğer 77

Mısra: 23

Gümüş.

Bâl rahsına fizza dinâr yanaştı
Lem Yezel ezelden mir'âtin geldi

2. fizza:

Diğer 85

Mısra: 11

Gümüş.

Kur üstüne fizza dinâr haymeyi
Haymenin altında illâ Allah de

3. fizza:

Diğer 155

Mısra: 8

Gümüş.

Al-yeşil zümrüd zeberced âleminde anı bul
Fizza dinâr şeçer üzre nûr Muhammed Mustafâ

4. fizza:

Diğer 204

Mısra: 14

Gümüş.

Lahûrî yeşilden anın firâşı
Fizza dinâr kına yoktur bir taşı

5. fizza:

Diğer 215

Mısra: 11

Gümüş.

Buhahında dinâr fizza selsebil
Kafkaf buhahına bakmaya kıymaz

6. fizza:

Diğer 253

Mısra: 14

Gümüş.

Kul-u kemter arzusuna bakılmaz
Fizza dinâr her kilâba takılmaz

7. fizza:

Diğer 266

Mısra: 18

Gümüş.

Mü'minin vücûdu öz yâr yuvası
Fizza zebercetten bilûrlu tası

8. fizza:

Diğer 276

Mısra: 10

Gümüş.

Gûş eyle Kur'ân n'ettirir
Dinâr fizza per yaptırır

9. fizza:

Diğer 324

Mısra: 15

Gümüş.

Fizza dinâr hatem sabâ iline
Reddolmaz fetvanız müfti efendi

fuâd:

1. fuâd:

Diğer 60

Mısra: 21

Kalp, yürek, gönül.

Gümüşlü bir nokta fuâd içinde
Altunlu bir nokta kubbe içinde

2. fuâd:

Diğer 118

Mısra: 10

Kalp, yürek, gönül.

Elsineyle zikr-i kesîr Allah'ı kalbe alır
Fuâd içre zikr-i kesîr dili mutmain kılur

3. fuâd:

Diğer 159

Mısra: 13

Kalp, yürek, gönül.

Ol çarkı görmüştür çeşm ile fuâd
Delilim Kur'ân'da esrâr-ı âyet

4. fuâd:

Gazel 9

Mısra: 3

Kalp, yürek, gönül.

Fuâd içre kıldı evtan kasrını hoş eyledi
Kimse mihmân olmaz or'ya mihmânı Bir'dir
gönül

5. fuâd:-ı

Gazel 20

Mısra: 1

Kalp, yürek, gönül.

Cân u dilden sil fuâdı ey gönül Yezdân'a bak
Kün diyüben çâr cihânı halk eden Hallâk'a bak

6. fuâdın:-ı, -n

Gazel 23

Mısra: 13

Kalp, yürek, gönül.

Kıl müzeyyen nûr fuâdın eyle dildâr hânesi
Kasrugâh şehrine cemâl gelir gecelerde

7. fuâd:

Gazel 32

Mısra: 3

Kalp, yürek, gönül.

Fuâd re'si zarfında aklımı kıldın bî-şeydâ
Rûhuma ruhsat verdiği Feyyâz füyûzundan
mıdır

fu'ad:

1. fu'adı:-ı

Diğer 111

Mısra: 37

Kalp, gönül.

Aç basîret nûr fu'adı eşcârı sen seyir kıl
Kalbin et dalında ru'yet deme bize kaal ü kıyı

fuâdını yap:

1. fuâdını yaptı:-tı

Diğer 71

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Deyim**

Gönlünü etmek, razı etmek, hoşnut etmek.

Yaptı fuâdını kasrugâh şâhı

Nûr mihrâbı aldı geldi Cebrâil

fuccâr:

1. fuccâreden:-e, -den

Diğer 51

Mısra: 10

Günahkarlar, açıktan günah işleyenler.

Hayır olmaz sârik kuldân

Küffâr ile fuccâreden

fünûn:

1. fûnûnda:-da

Diğer 324

Mısra: 11

Fenler, bilimler.

On iki fûnûnda söylüyor ezber
Her bir ilme mâhir müftî efendi

fürkaan:

1. fûrkaan'ın:-in

Diğer 245

Mısra: 4

Kur'an-ı Kerim.

Âlemin şûlesi şer' ü şerîât

Zebûr Tevrât İncîl Fûrkaan'ın tanı

furkan:

1. furkan'a:-a

Diğer 102

Mısra: 18

Kuran-ı Kerim.

Yüz dört kitâbında ismini açdı

Ol yüz üç kitâbı Furkan'a yazdı

2. furkan:

Diğer 132

Mısra: 10

Kuran-ı Kerim.

Ve Alleme âdemel esma buyurdu Sübhan
Gizli esrarını buyurdu Furkan

3. furkan:

Diğer 307

Mısra: 27

Kuran-ı Kerim.

Nakkaşı billâ'htır ismidir furkan
Gedâ Ağlar Baba bir sevdiğin var

fütûh:

1. fütûh:

Gazel 20

Mısra: 9

Fetihler, zaferler, nusretler.

Cevher-i zâtında kılmış arz u semâda fütûh
Her birine dil verip de söyleten Fettâh'a bak

fütûh-u kalb-i ebvâb:

1. fütûh-u kalb-i ebvâbı:-ı

Diğer 207

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gönül kapısının fethi.

Kıdem dil kasrına girip tecellî feyzî eder mi
Fütûh-u kalb-i ebvâbı acep fethi erişir mi

füyûz:

1. füyûzu:-u

Diğer 83

Mısra: 17

Feyizler, füyûzat.

Feyyâzdan füyûzu ol zaman aldım
Hitâbına cevap belâ'yı verdim

2. füyûzu:-u

Diğer 306

Mısra: 26

Feyizler, bereketler.

Perçemi sarmıştır arş ile kürs'ü
Yüz on dört kal'anın feyzin ü füyûzu

3. füyûzundan:-un, -dan

Gazel 32

Mısra: 1

Feyizler, bereketler.

Ya Rab bu lûtf-u ilâhi Fettâh füyûzundan mıdır
Kalbime hikmet verdiğin Rezzâk füyûzundan mıdır

4. füyûzundan:-un, -dan

Gazel 32

Mısra: 2

Feyizler, bereketler.

Ya Rab bu lûtf-u ilâhi Fettâh füyûzundan mıdır
Kalbime hikmet verdiğin Rezzâk füyûzundan mıdır

5. füyûzundan:-un, -dan

Gazel 32

Mısra: 4

Feyizler, bereketler.

Fuâd re'si zarfında aklımı kıldın bî-şeydâ
Rûhuma ruhsat verdiğin Feyyâz füyûzundan mıdır

6. füyûzundan:-un, -dan

Gazel 32

Mısra: 6

Feyizler, bereketler.

Hayat der-gâhından hayat rûhuma verdin tâ ezel
Ânda illâ okuduğum cemâl füyûzundan mıdır

7. füyûzundan:-un, -dan

Gazel 32

Mısra: 10

Feyizler, bereketler.

Ezel miftâh illâ oldu eġnâ' mülkünün bâbına
'Âil'den vaz geçirdiğin Gaffar füyûzundan mıdır

8. füyûzundan:-un, -dan

Gazel 32

Mısra: 12

Feyizler, bereketler.

Ruhsat-ı nâmda düştüğüm fehvâniyyetin devrine
Şimdiye dek aġlattığın Hannân füyûzundan mıdır

9. füyûzundan:-un, -dan

Gazel 32

Mısra: 14

Feyizler, bereketler.

'Ve'l-yebkû kesîyran' âyet eyledi bizi çok yanık
Coşup kalbim aġladığı Mennân füyûzundan mıdır

10. füyûzundan:-un, -dan

Gazel 32

Mısra: 16

Feyizler, bereketler.

Ail şehrinde bir zaman sultanım eyledin mariz
Hoş derde derman verdiğin rahman Füyûzundan mıdır

11. füyûzundan:-un, -dan

Gazel 32

Mısra: 18

Feyizler, bereketler.

Eġna babın açıp giren Muhammed'den alır cila
Kula mücella verdiğin kudret füyûzundan mıdır

füyûz al:

1. füyûz alır:-ır

Diğer 126

Mısra: 22

Kelime Tipi: -

Feyz almak.

Göz hâba varırsa kalb ârî olur

Uyanur uyanmaz kalb füyûz alır

füyûzât:

1. füyûzât:

Diğer 16

Mısra: 28

Bolluk, bereket, ilim, irfan anlamına gelen

feyz kelimesinin çoğuludur.

Ol kalbe feyz eder feyz-i Rabbânî

Füyûzât lezzeti koymuyor beni

2. füyûzât:

Diğer 20

Mısra: 14

Feyizler; mânevî bolluk ve bereketler.

Bu dert ile dermân riyâzat geldi

Kalbime füyûzât bu dertten oldu

3. füyûzât:

Diğer 33

Mısra: 13

Bolluk, bereket, ilim, irfan anlamına gelen

feyz kelimesinin çoğuludur.

Füyûzât bahrinden bir dalga gelmiş

Beyt-i mâmûr gibi hoş kale yapmış

4. füyûzât:

Gazel 5

Mısra: 13

Feyizler; mânevî bolluk ve bereketler.

Füyûzât bahrine gavvâs olana

Levh-i mahfûzda koydolkok gerektir

füyûzu ver:

1. füyûzu verir:-ır

Diğer 45

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Feyiz vermek, feyiz aldirmek.

Bin bir kapısından füyûzu verir

Nice bin kapılar kilitli durur

fuzûl ol:

1. fuzûl olma:-ma

Diğer 6

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gereksiz olmak, fazlalık olmak.

Az ye az iç az söyle sen fuzûl olma

Tekellüm ediyor senin kalbin var

gaffâr:

1. gaffâr'ım:-'ım

Diğer 89

Mısra: 30

Mağfiret edici (esmâ-i hüsnâ'dan) ‖ Allah.

Sensin Rahmân'ım bilirim

Sen Gaffâr'ım yalvarırım

2. gaffâr:

Diğer 100

Mısra: 6

Kullarının günahlarını affeden, Allah.

Günâhımı setr et Settâr

Yüzüme sen vurma Gaffâr

3. gaffâr'a:-a

Diğer 174

Mısra: 16

Kullarının günahlarını affeden,

bağışlaması çok olan Allah.

Günahım affedip etmezsin eşref

Settâr dergâhında Gaffâr'a düşmez

4. gaffâr'ım:-'ım

Diğer 335

Mısra: 8

Mağfiret edici (esmâ-i hüsnâ'dan) ‖ Allah.

Gaffâr'lığın tanıyıp bildim

Affeyle sen ya Gaffâr'ım

5. gaffâr'ım:-'ım

Diğer 335

Mısra: 20

Mağfiret edici (esmâ-i hüsnâ'dan) ‖ Allah.

Şakîler saîdi buldu

Affeyle sen ya Gaffâr'ım

6. gaffâr:

Gazel 32

Mısra: 10

Günahları örten, affeden Allah (C.C.).

Ezel miftâh illâ oldu eġnâ' mülkünün bâbına

'Âil'den vaz geçirdiğin Gaffâr füyûzundan

mıdır

7. gaffar:

Gazel 32

Mısra: 10

Kullarının günahlarını affeden, Allah.

Ezel miftâh illâ oldu eġnâ' mülkünün bâbına
'Âil'den vaz geçirdiġin Gaffar füyûzundan
midir

gâfil:

1. gafilidir:-dir

Diġer 8

Mısra: 34

*Yapacaġını ve bundan dolayı başına
geleceġini önceden düşünmeyip ihmal eden,
galette bulunan kimse.*

Aġlar Baba bu kelâmı uzâtma
Nâs bundan gafilidir nâsı körleme

gafil kıl:

1. gafil kılma:-ma

Diġer 211

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gailet içinde bırakmak, habersiz bırakmak.

Kalbin Hak'tan gafil kılma
İllâ namazda namazda

gafil ol:

1. gafil olma:-ma

Diġer 6

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Deyim**

Galette bulunmak, tedbirsiz olmak.

Gafil olma gönül sen gafil olma
Allah gayrısında cevaba varma

2. gafil olma:-ma

Diġer 9

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Deyim**

*Galette bulunmak, tedbirsiz olmak, boş
bulunmak.*

Bin bir seyfi takın sen gafil olma
Şerr-i şûra senden yüzün çevirir

3. gafil olma:-ma

Diġer 13

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Deyim**

*Galette bulunmak, tedbirsiz olmak, boş
bulunmak.*

Leyl ü nehâr gafil olma
Aġla sen dünyada aġla

4. gafil olma:-ma

Diġer 13

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Deyim**

Galette bulunmak, tedbirsiz olmak.

Leyl ü nehâr gafil olma

Aġla sen dünyada aġla.

5. gafil olma:-ma

Diġer 37

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gafil olmak, habersiz olmak.

Aman aman gönül sen gafil olma

Rûz ü şeb Allah 'ı dilden bırakma

6. gafil olma:-ma

Diġer 116

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Deyim**

*Galette bulunmak, tedbirsiz olmak, boş
bulunmak.*

Ekserisi perde içre hetk olandır çok kalil

Misbâh eyle kalb-i kasrın gafil olma ey gözüm

7. gafil olma:-ma

Diġer 116

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Deyim**

*Galette bulunmak, tedbirsiz olmak, boş
bulunmak.*

Misbâh-ı zücâc nûrundan öz dili nâkıs kalır

Misbâh eyle kalb-i kasrın gafil olma ey gözüm

8. gafil olma:-ma

Diġer 116

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Deyim**

*Galette bulunmak, tedbirsiz olmak, boş
bulunmak.*

Mir'âtu'llâh câma vurur rûh gıda alur safâ

Bizi söyleten Hûda'dır gafil olma ey gözüm

9. gâfil olma:-ma

Diġer 120

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Deyim**

*Galette bulunmak, tedbirsiz olmak, boş
bulunmak.*

Saf saf olur hep melekler farz-ı kifâyi kılur

Gâfil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'ân'ı

10. **gâfil olma:-ma**

Diğer 120

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Deyim**

Gaflette bulunmak, tedbirsiz olmak, boş bulunmak.

İrcii hitâbı hinde kalbin okur Yâ-sîn'i

Gâfil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'ân'ı

11. **gafil olma:-ma**

Diğer 120

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Deyim**

Gaflette bulunmak, tedbirsiz olmak, boş bulunmak.

Mir'âtın şule ışıǵı rûz ü şeb kalbe erer

Gafil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'ân'ı

12. **gâfil olma:-ma**

Diğer 120

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Deyim**

Gaflette bulunmak, tedbirsiz olmak, boş bulunmak.

Havz-ı kevserin câmindan iki melek kandırır

Gâfil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'ân'ı

13. **gafil olma:-ma**

Diğer 120

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Deyim**

Gaflette bulunmak, tedbirsiz olmak, boş bulunmak.

Yedi melek kabri üzre rûha istiğfar okur

Gafil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'ân'ı

14. **gâfil olma:-ma**

Diğer 120

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Deyim**

Gaflette bulunmak, tedbirsiz olmak, boş bulunmak.

Yerini Rıdvân'ı ru'yet mutlak imânla gider

Gâfil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'ân'ı

15. **gafil olma:-ma**

Diğer 120

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Deyim**

Gaflette bulunmak, tedbirsiz olmak, boş bulunmak.

Nûr seçerin dallarına lâ-mekân şehri erer

Gafil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'ân'ı

16. **gâfil olma:-ma**

Diğer 120

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Deyim**

Gaflette bulunmak, tedbirsiz olmak, boş bulunmak.

Sadr-ı mişkât dil sirâcında misbâh ettirir

Gâfil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'ân'ı

17. **gafil olma:-ma**

Diğer 120

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Deyim**

Gaflette bulunmak, tedbirsiz olmak, boş bulunmak.

Kim ki okur kalbi Kur'ân kalbi zücâc hem kasrı

hoş

Gafil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'ân'ı

18. **gafil olma:-ma**

Diğer 122

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Deyim**

Gaflette bulunmak, tedbirsiz olmak, boş bulunmak.

Ağlar Baba gafil olma oku kalb-i imânı

Mürşîdin üç senin amma 'azîm mürşîdin tanı

19. **gafil olma:-ma**

Diğer 160

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Deyim**

Gaflette bulunmak, tedbirsiz olmak, boş bulunmak.

Oku kevser sûresin gafil olma

Seher melâikesi hoş sesler seni

20. **gafil olma:-ma**

Diğer 183

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Deyim**

Gaflette bulunmak, tedbirsiz olmak, boş bulunmak.

Allah'tan gafil olma

La ilâhe illallah

21. **gafil olma:-ma**

Diğer 217

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gafil olmak, habersiz olmak.

Leyl ü nehâr gafil Olma

Oku sen güzel Kur'ân'ı

22. **gafil olma:-ma**

Diğer 248

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Boş bulunmak, tedbirsiz olmak; çaba

göstermemek.

Halk olan üç binden on melek göçer

Gafil olma oku zübde Yâ-sîn'i

23. **gafil olma:-ma**

Diğer 248

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Boş bulunmak, tedbirsiz olmak; çaba

göstermemek.

Kum emri gelince yetüşür Burak

Gafil olma oku zübde Yâ-sîn'i

24. **gafil olma:-ma**

Diğer 275

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Habersiz olmak.

Zikr-ullah-ı ekber tamam olanda

Gafil olma oku sûre Amme'yi

25. **gafil olma:-ma**

Gazel 23

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Deyim**

Gaflete bulunmak, tedbirsiz olmak, boş

bulunmak.

Yum gözün seyir kıl hikmetleri gafil olma

Ru'yet eyle sun'unu bul sahibi gecelerin

gecelerde

26. **gafil olma:-ma**

Gazel 27

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Habersiz olmak.

Leyl ü nehâr gafil olma gözle dildâr yolunu

Gizli mihmândâr oluben kasma inen şâha bak

gaflet:

1. **gaflet:**

Diğer 331

Mısra: 3

Farkında olmama hali, bilinçsizlik.

Gaflet ile daldın 'amîk bahrine

Ya keşti ya zevrak binmemiş olmaz

gaflet ile dal:

1. **gaflet ile daldın:-dı, -n**

Gazel 4

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Deyim**

Gaflete dalmak, dalgın olmak, dikkatsizlik

etmek.

Rûz ü şeb gaflet ile daldın bahr-i 'amîka

Keştiye sen binmeden limanı arzularsın

gaflet uyku:

1. **gaflet uykusundan:-su, -n, -dan**

Diğer 262

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kulun Allah'tan ve hak yoldan habersiz

olması.

Gaflet uykusundan geçirir seni

Ruhhas-ı nâm şehre göçürür seni

gaflete dal:

1. **gaflete dalma:-ma**

Diğer 13

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Deyim**

Dalgın olmak, gaflete dalmak.

Ey gönül sen hiç usanma

Ayık ol gaflete dalma

2. **gaflete dalmış:-mı**

Diğer 137

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Deyim**

Dalgın olmak, dikkatsizlik etmek.

Sâlih bizi ta'n etmeki nefsiyle zulmette kalmış

Tekebbür şehrinde varlıkla gaflete dalmış

3. **gaflete daldı:-dı**

Diğer 177

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Deyim**

Dalgın olmak, gaflete dalmak.

Mübbemâttan rûhum gaflete daldı

Vedduhâ sırrında bir 'arzım kaldı

4. **gaflete dalmaz:-ma, -z**

Diğer 248

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dalgın olmak, gaflete dalmak.

Okuyub dinleyen gaflete dalmaz

Dünyada Uhrâda elbet aç kalmaz

ğafûr:

1. gafûr:

Diğer 38

Mısra: 33

Günah bağışlayan Allah.

Sensin gafûr sensin Rahîm
Halimi bilürsün Alîm

gâh:

1. gâh:

Diğer 19

Mısra: 10

Bazan.....bazan, kimi.....kimi, kâh.....kâh.

Ben gördüğüm muammâdan anlarım
Gâh rumûzlu gâh kelâmlı söylerim

2. gâh:

Diğer 19

Mısra: 10

Bazan.....bazan, kimi.....kimi, kâh.....kâh.

Ben gördüğüm muammâdan anlarım
Gâh rumûzlu gâh kelâmlı söylerim

3. gâh:

Diğer 70

Mısra: 35

Bazen.

Gâh kere melekût silkine girdi
Ol sırada nasıl geldi Cebrâîl

4. gâh:

Diğer 103

Mısra: 33

Bazen.

Gâh kere mihmândâr olur mihmânı tanır bilir
Eşcârın bir yaprağından köşk kuran Allah'ı bul

gâhî:

1. gâhî:

Diğer 4

Mısra: 11

Bazen, bazı defa, bazı vakit, kimi vakit.

Gâhî gavyâs gâh yüzünde gidersin
Yelkenin açacak bir kaptanın var

2. gâhî:

Diğer 221

Mısra: 3

Ara sıra, bazen, zaman olur.

Gâhî hüznün gâhî mahsûn gâh hasta
Golnca gül şehrine yol bulamadım

gam:

1. gamın:-ın

Diğer 35

Mısra: 5

Kaygı, tasa,.

Daha ne gamın var ey deli gönül
Şeytanın şerrinden sen oldun emin

2. gamı:-ı

Diğer 79

Mısra: 14

Kaygı, tasa,.

El-ân bir hâle düşmüşem
Gamı arkama almışam

gam ye:

1. gam yeme:-me

Diğer 6

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Deyim**

Dertlenme / kederlenme.

Sakın burda kalman için gam yeme
Bu fâniye asla sen kötü deme

2. gam yeme:-me

Diğer 344

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Deyim**

Dertlenmek, kederlenmek, tasalanmak.

Ziver Bey cennette elde kâsesi
Gam yeme Niyâzî can rûhu göçtü

3. gam yeme:-me

Diğer 344

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Deyim**

Dertlenmek, kederlenmek, tasalanmak.

Yeme Ağlar Baba asla gam yeme
Sen âhusus ama sayd'an laf deme

ganî:

1. ganî'ye:-ye

Diğer 39

Mısra: 15

*Hiçbir şeye ve hiçbir kimseye muhtaç
olmayan, kullarının bütün ihtiyacını karşılayan
mutlak zengin olan Allah.*

Ganî'ye yananlar el'ân
Gelsin beraber yanalım

2. **ganî:**

Diğer 120

Mısra: 34

Allah, zengin, çok.

Ayık ol Ağlar Baba sen oku kalb-i Kur'ân'ı
Hürmetine iki yurda rızkını verir Ganî

3. **ganî:**

Mesnevi 1

Mısra: 11

Zengin, Allah.

Kelâmında buyurdu Ganî mutlak
Az gülün çok ağlayın siz muhakkak

ganî hudâ:

1. **ganî hudâ:-**

Diğer 12

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah. II Yol gösteren, kılavuzluk eden.

Halimi bilirsin yâ Ganî Hudâ
Kulların yanında sen utandırma

ganî mutlak:

1. **ganî mutlak:-**

Diğer 88

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Her şeye sahip ve hiç kimseye hiçbir
cihetle ihtiyacı olmayan gani. II Allah (cc).*
Bizi sevmiş Ganî mutlak
Şükür olsun Allah'ıma

ğâr:

1. **ğârda:-da**

Diğer 273

Mısra: 13

Ar. Mağara.

Gârda kevkeb dürrü kameri gördü
Şemse âfil veccehtu vechiye dedi

ğâra:

1. **ğâra:**

Diğer 260

Mısra: 17

Mağara.

Mâderi Hâlîl'i bir ğâra koydu
Ay'a afil dedi putları kıldı

ğarb:

1. **ğarbi:-ı**

Diğer 48

Mısra: 22

Batı.

Ol göl Muhammed'in gölü
Sarmıştır şark ile garbı

ğarbî:

1. **ğarbi:**

Diğer 234

Mısra: 19

Ar. Batı.

Şarkı garbi kula ru'yet ettirir
Yatma gecelerde emlâki gözet

ğark:

1. **ğark:**

Diğer 260

Mısra: 23

Suya batma, boğulma.

Firavun suya ğark öcü aldırdı
Mûsâ kurtulmadı mevtin elinden

ğark ol:

1. **ğark oldu:-du**

Diğer 337

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Deyim**

Dolmak, kaplamak; boğulmak.

Yer gök ehli bütün ğark oldu nûra
Çeşm-i çar lazîm ki bu hâlini göre

gavis:

1. **gavis:**

Diğer 21

Mısra: 31

*Allah tarafından âlemi mânen idâre
etmekle görevlendirilmiş ve kendilerine olaylara
hükmetme izni verilmiş olan velîlerin mânevî
derecesi en yüksek olanına kutup, kendisinden
yardım istendiği zaman ise kutba gavs denir.*
Gavis külâhını re'sen koysana
Gözlerim dâima külâh seyredir

2. gavis:

Diğer 43

Mısra: 2

Allah tarafından âlemi mânen idâre etmekle görevlendirilmiş ve kendilerine olaylara hükmetme izni verilmiş olan velîlerin mânevî derecesi en yüksek olanına kutup, kendisinden yardım istendiği zaman ise kutba gavs denir. 'İksîr-i a'zam'dan almış pâcını Re'sine koymuştur gavis tacını

3. gavis:

Diğer 47

Mısra: 29

Allah tarafından âlemi mânen idâre etmekle görevlendirilmiş ve kendilerine olaylara hükmetme izni verilmiş olan velîlerin mânevî derecesi en yüksek olanına kutup, kendisinden yardım istendiği zaman ise kutba gavs denir. İrfan mektebinde gavis oturur Kuttâb câr tarafa nazar buyurur

ğavs:

1. gavs:

Diğer 10

Mısra: 25

Kutup, en büyük velî.

*Kutup gavs çarkından bir nûr çıkıyor
Büyük çarkın mîzâbına akıyor*

2. gavs:

Diğer 59

Mısra: 39

Yardım edici. Medet verici.

*Ol beşin himmeti gavs ile kutuptan âlâ
Bayram-ı şerîfin mübarek olsun*

gavs-ı âzam:

1. gavs-ı âzam:-

Diğer 59

Mısra: 29

Kelime Tipi: -

En yüce sığınak, yardımcısı.

*Fıtra bayramıdır çün gavs-ı âzam
Üç kurban bir nısf-ı Şâban kuttâb-ı âzam*

gavvâs:

1. gavvâs:

Diğer 4

Mısra: 11

Dalgıç.

*Gâhi gavvâs gâh yüzünde gidersin
Yelkenin açacak bir kaptanın var*

2. gavvâs:

Diğer 223

Mısra: 11

Dalgıç.

*Gâhi gavvâs gâhi limandan uçar
Düşüp boğulmayan gavvâs değil mi*

3. gavvâs:

Diğer 223

Mısra: 12

Dalgıç.

*Gâhi gavvâs gâhi limandan uçar
Düşüp boğulmayan gavvâs değil mi*

4. gavvâs:

Gazel 5

Mısra: 13

Dalgıç.

*Füyuzât bahrine gavvâs olana
Levh-i mahfûzda koydolmok gerektir*

gavvâs ol:

1. gavvâs olup:-up

Diğer 336

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dalgıç olmak, dalmak.

*Gayın gavvâs olup bahrine daldım
Fe fenâfillaha göçüyor bülbül*

gaybet:

1. gaybeti:-i

Gazel 4

Mısra: 10

Giybet, dedikodu, çekiştirme.

*Şol dâfadı'lar gibi gurul gurul ötersin
Gaybeti terk etmeden hikmeti arzularsın*

gayret et:

1. gayret etsene:-se, -n, -e

Diğer 21

Mısra: 29

Kelime Tipi: -

Çalışmak, çabalamak, uğraşmak.

*Ağlar Gülmez sen de gayret etsene
'Len-tebûr' bâbına miftâh vursana*

2. gayret et:-

Diğer 76

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

(Bir şeyin olması için) Çalışmak, uğraşmak.

*Rûz ü şeb gayret et sen olma nâçâr
Mukarreb melekler kanatla uçar*

3. **gayret ettirir:-ti, -rir**

Diğer 271

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

(Bir şeyin olması için) Çalışmak,

uğraşmak.

Namazı bozmağa gayret ettirir

Peygamberin Muhammed'i unutma

ğavrı:

1. **gayrısında:--sı, --(n)da**

Diğer 6

Mısra: 18

Başka.

Gafil olma gönül sen gafil olma

Allah gayrısında cevaba varma

2. **gayrısı:-sı**

Diğer 38

Mısra: 18

–den başka.

Çâr cihân Hallâk'ı iken

Senden gayrısı yok iken

gayrullah:

1. **gayrullaha:-a**

Gazel 16

Mısra: 8

Allah'tan başkası, yaratılan her şey.

Kün diyince çâr cihânı eyledi çün bî-kusûr

Gayrullaha çün şehâdet etmesi mümkün değil

gazâb ed:

1. **gazâb edersen:-er, -sin**

Diğer 169

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Öfkelenmek.

Sensin ancak âli-cenâb

Edersen ger bana gazâb

geç:

1. **geçüben:-üben**

Gazel 2

Mısra: 11

Geçmek.

Birinci ikinci hattı geçüben erdin sâ'ya

Sâlis içre Allah Allah deyüp ağlayan gönül

gedâ:

1. **gedâ:**

Diğer 29

Mısra: 17

Kul, fakir, kimsesiz, dilenci.

Gedâ Ağlar Baba yanıp ağlıyor

Hümâ olmuş şâh saydını gözlüyor

2. **gedâ:**

Diğer 95

Mısra: 7

Kul, fakir, kimsesiz, dilenci.

Biz gedâ günahkârın indinde etme ihticâb

Mahrem-i hazret penâh olduğun bilmez miyem

3. **gedâ:**

Diğer 136

Mısra: 21

Kul, köle.

Gedâ Ağlar Baba yânir gül için

Gül açmış şebnemin dil bülbül için

4. **gedâ:**

Diğer 243

Mısra: 21

Dilenci \ fakir.

Gedâ Ağlar Baba sâil kul kemter

İlik ü kandan içre şehiri göster

5. **gedâ:**

Diğer 244

Mısra: 23

Dilenci \ fakir.

Olmaz anda miskin yoksul bir gedâ

Ne hoştur âlemi ili cennetin

6. **gedâ:**

Diğer 248

Mısra: 41

Dilenci \ fakir.

Gedâ Ağlar Baba uyan uyuma

Oku seher dersin rızkıdan olma

7. **gedâ:**

Diğer 263

Mısra: 29

Dilenci \ fakir.

Gedâ Ağlar Baba çift hüccet geldi

Çeşm-i çâra hurşîd mir'âti çaldı

8. **gedâ:**

Diğer 275

Mısra: 27

Dilenci, fakir.

Gedâ Ağlar Baba gülün soldurma

Sübh-ı zâyda oku sûre Amme'yi

9. **gedâ:**

Diğer 284

Mısra: 21

Dilenci || fakir.

Gedâ Ağlar Baba bilmez ki n'etsin
Allah'tan gayıya minnet mi etsin

10. **gedâ:**

Diğer 311

Mısra: 15

Kul, köle.

Gedâ Ağlar Baba sende erer misin bu mesvâya

11. **gedâ:**

Diğer 329

Mısra: 23

Kul, köle.

Gedâ Ağlar Baba mezketten geçtin
Derdimin dermanı çağırır seni

12. **gedâ:**

Diğer 330

Mısra: 31

Kul, köle.

Gedâ Ağlar Baba gülün solmadı
'Andelip murğ-i bülbüller ağladı

13. **gedâ:**

Diğer 332

Mısra: 25

Kul, köle.

Gedâ Ağlar Baba yanıp yıkıldı
Müttakî vâ'ize tîrini kurdu

geri kal:

1. **geri kalmam:-ma, -m**

Diğer 27

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Deyim**

*Yapmaktan çekinmemek, kaçınmamak,
vazgeçmemek; birinden daha aşağı ve daha az
başarılı olmamak.*

Senden geri kalmam ey ceddin baba
Ben de senin gibi düştüm bir âba

geşt:

1. **geşt:**

Diğer 176

Mısra: 5

Gezme, geçme, dolaşma.

Geşt ü güzar etti bıcismi rûhum
Arş'ı Kürs'ü deldi âh ile vâhum

gevher:

1. **gevheri:-i**

Diğer 163

Mısra: 9

Elmas || mücevher || inci.

Gevheri dükkân meta'ı kişmirî gülü mîrim
Lâ-civar gülşan bağında sen nezâket bülbülüm

gevheri al:

1. **gevheri alır:-ır**

Diğer 7

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Değerli sözler almak, değerli sözler

öğrenmek.

Ol bahirden murat i Muhammed bahri
Cümle âlem andan alır gevheri

gevher-i kân:

1. **gevher-i kânından:-ı, -n, -dan**

Diğer 129

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Hazinenin/Yaratılmışların özü, Hz.

Muhammed.

Gevher-i kânından ol zât-ı Hak'dan
Rûh gıda almıştır ta ezel yârdan

gibi:

1. **gibi:**

Diğer 4

Mısra: 13

Benzetme edatı.

Pervâneler gibi âteşe düşme
Kuzgun tuyûr gibi cebelden uçma

2. **gibi:**

Diğer 4

Mısra: 14

Benzetme edatı.

Pervâneler gibi âteşe düşme
Kuzgun tuyûr gibi cebelden uçma

gıda al:

1. **gıda almıştır:-mış, -dır**

Diğer 129

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Zihni ve ahlâkî olgunlaşmaya sahip olmak.

Gevher-i kânından ol zât-ı Hak'dan
Rûh gıda almıştır ta ezel yârdan

ğıllı:

1. ğıllı:

Diğer 287

Mısra: 3

Anlamaz, cahil, aptal, avanak.

Kalbin ğıllı ile kalma zulmette
Dermânı bulunmaz güzel dert geldi

ġılmân:

1. ġılman:

Diğer 106

Mısra: 25

Cennetteki hizmetçiler. Huri ve ġılman.

Hürî ġılman karşı gelir cümlesi bile gider
Hürî ġılman yedlerinde dikilen bayrağa bak

2. ġılmân:

Diğer 106

Mısra: 45

*Cennette hizmet gördüğüne inanılan
delikanlılar.*

Ru'yet için ağla yalvar hürî ġılmân isteme
Sen de ru'yet eder isen ol zamanda şâna bak

3. ġılmanın:-ın

Diğer 244

Mısra: 37

*Cennette hizmet edeceğine inanılan
delikanlı, genç.*

Metholunmaz hürî ġılmanın hâlini
Ağızları kevser yüzleri pullu

4. ġılmâna:-a

Diğer 268

Mısra: 8

*Cennette hizmet edeceğine inanılan
delikanlı, cennet erkeği.*

Çaldı anda nûr-u mücellâ câna
ġılmâna cismâna rûh u sultâna

5. ġılmân:

Diğer 298

Mısra: 14

*Cennette hizmet gördüğüne inanılan
delikanlılar.*

Cennet kapıları bunda açılır
Hürî ġılmân gelir saf saf oturur

6. ġılmanlar:-lar

Diğer 301

Mısra: 9

Cennette bulunduğu inanılan erkek.
Mevlûd-ü şerîf okunca hürî ġılmanlar gelir
Doğduğu hîn gibi burda cemaati derc olur

girdigâr:

1. girdigâr:

Diğer 312

Mısra: 14

Cenab-ı Hak; Allah.

Yudîu sırrından şikâr
Söyletti bizi Girdigâr

giriftâr:

1. giriftâr:

Gazel 21

Mısra: 13

Esir, tutsak.

Çeşm-i âmâyla giriftâr düşmüşem bir çenbere
Gözsüzlerin göz kenarında olan duman benem

giyâh:

1. giyâhı:-ı

Diğer 103

Mısra: 56

Ot, taze ot; bitki.

Ağlar Baba Allah'a var et bu mânâdan ibâ
Günde kurutmuş giyâhı rih vurur eder hebâ

ġıybet:

1. ġıybet:

Diğer 116

Mısra: 5

Gıybet, dedikodu, çekiştirme.

Gıybet ü kizb intâkından kalbin bî-tenvîr kalır
Vuslatından Lâ-tenevvür zıll-ı zulmetle olur

gıybet et:

1. gıybet etme:-me

Diğer 57

Mısra: 69

Kelime Tipi: Kalıp İfade

*Bir kimsenin arkasından, duyacağı zaman
üzüleceği bir sözü söyleme.*

Etme mü'min etme sen gıybet etme
Nesf-i rahmânîyi kalbinden atma.

gıybet-ü zem:

1. gıybet-ü zemden:-de, -n

Diğer 57

Mısra: 65

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gıybet ve dedikodu.

Ol sohbetini gıybet-ü zemden açar

Nesf-i Rahmânîsi kalbinden kaçır

gizli düşman:

1. gizli düşman:-

Diğer 9

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Şeytan.

Yatma gecelerde sen gözle anı

Gizli düşman senden yüzün çevirir

gonca gül:

1. gonca gülünü:-ü, -n, -ü

Diğer 32

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Açılmamış gül II sevgili için kullanılan bir hitap.

Dil gözü görmüştür gonca gülünü

Duâ edin murâdımı alayım

2. gonca gülün:-ü, -n

Diğer 64

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Hiz. Peygamber Efendimiz (sav).

Güller hâr içinde çokça kalır mı

Ol gonca gülün de dili yanaştı

3. gonca gül:-

Diğer 71

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Hiz. Peygamber Efendimiz (sav).

Şeş cihetten hâlî ol zamîr şâhı

Telleri alırdı gonca gül mâhı

4. gonca gülüne:-ü, -n, -ü

Diğer 74

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Hiz. Peygamber Efendimiz (sav).

Ol gonca gülüne telleri sarar

Bahr-i amîkına keştiyi kurar

5. gonca gülüne:-ü, -n, -e

Diğer 99

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Hiz. Peygamber Efendimiz (sav).

Künfekân emrine hitâb etmeden

Ol gonca gülüne vuhûş vermeden

6. gonca gülüne:-ü, -n, -e

Diğer 129

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Hiz. Peygamber Efendimiz (sav).

Esrâr-ı 'ilminden hem ele aldı

Ol gonca gülüne Mustafâ dedi

7. gonca gülden:-de, -n

Diğer 171

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Hiz. Peygamber Efendimiz (sav).

Gonca gülden havâledir dediler

Ağlayıp bizi de Allah dediler

gönl:

1. gönlün:-ün

Diğer 30

Mısra: 34

İnsanın duygu merkezi, yüreğin manevi yönü.

Ağlar Gülmez daha ağlama yeter

Sen neden korkuttun gönlün bu kadar

gönlün et:

1. gönlün et:-

Diğer 163

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Deyim**

Birini razı ve hoşnut etmek. Türk Dil

Kurumu, Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu

Yayınları, 4. Baskı, Ankara, 2005, 778.

En-temûtü sırrı ile sinde şeb çırağı yak

Gönlün et şehri-i tecellî kasma gelen şâha bak

gönül:

1. gönül:

Diğer 5

Mısra: 1

Kalp, İnsanın duydu merkezi, yüreğin manevi yönü.

Ne yapalım gönül senin elinden

Niye düşüyorsun âh ile zâra

2. gönül:

Diğer 6

Mısra: 5

Kalp, İnsanın duydu merkezi, yüreğin manevi yönü.

Neden yüzün gülmir ey gönül senin

Bu dünyâda acep neyin var senin

3. gönül:

Diğer 11

Mısra: 17

İnsanın duydu merkezi, yüreğin manevi yönü.

Aman gönül asla havadan uçma

Sen kendi kendine söze bulaşma

4. gönül:

Diğer 11

Mısra: 21

İnsanın duydu merkezi, yüreğin manevi yönü.

Değiş gönül değiş bu hâlin değiş

Biraz daha derin mânâyâ giriş

5. gönül:

Diğer 29

Mısra: 2

İnsanın duydu merkezi, yüreğin manevi yönü.

Çeşm-i dildin murğî vücûdun yaslı

Kalbin haymegâhtır senin ey gönül

6. gönül:

Diğer 29

Mısra: 4

İnsanın duydu merkezi, yüreğin manevi yönü.

Muhammed'in rîhi kandırdı seni

Saâdet gömleğin giydin ey gönül

7. gönül:

Diğer 29

Mısra: 8

İnsanın duydu merkezi, yüreğin manevi yönü.

Al-yeşil mihrâba ansızın girdin

Gülşan bahçesinde öttün ey gönül

8. gönül:

Diğer 29

Mısra: 12

İnsanın duydu merkezi, yüreğin manevi yönü.

Feyz-i cemâl yaktı yandırdı özün

Bir nokta zarfına girdin sen gönül

9. gönül:

Diğer 29

Mısra: 16

İnsanın duydu merkezi, yüreğin manevi yönü.

Sefil sefil bu âlemde gezersin

Süflî baba oldun şimdi sen gönül

10. gönül:

Diğer 30

Mısra: 36

Kalp, İnsanın duydu merkezi, yüreğin manevi yönü.

Korkmayan nefisi zincir mi eyler

Kork Allah'tan gönül sen kork Allah'tan.

11. gönül:

Diğer 30

Mısra: 32

Kalp, İnsanın duydu merkezi, yüreğin manevi yönü.

Bu üç ile şeytan kula bulur yol

Kork Allah'tan gönül sen kork Allah'tan

12. gönül:

Diğer 30

Mısra: 28

Kalp, İnsanın duydu merkezi, yüreğin manevi yönü.

Çok kelâm çok uyku boş eder seni

Kork Allah'tan gönül sen kork Allah'tan

13. gönül:

Diğer 30

Mısra: 24

Kalp, İnsanın duydu merkezi, yüreğin manevi yönü.

Ölüp gidenlerden hisse alsana

Kork Allah'tan gönül sen kork Allah'tan

14. gönül:

Diğer 30

Mısra: 20

Kalp, İnsanın duydu merkezi, yüreğin manevi yönü.

Leyl ü nehâr durma ağla kıl amân

Kork Allah'tan gönül sen kork Allah'tan

15. gönül:

Diğer 30

Mısra: 16

Kalp, İnsanın duydu merkezi, yüreğin manevi yönü.

Muammâyı yerde gezen mûrdan al

Kork Allah'tan gönül sen kork Allah'tan

16. gönül:

Diğer 30

Mısra: 12

Kalp, İnsanın duydu merkezi, yüreğin manevi yönü.

Gündüz dünya ile çok meşgul olma

Kork Allah'tan gönül sen kork Allah'tan

17. gönül:

Diğer 30

Mısra: 8

Kalp, İnsanın duydu merkezi, yüreğin manevi yönü.

Cehenneme korlar bu güzel cânı

Kork Allah'tan gönül sen kork Allah'tan

18. gönül:

Diğer 30

Mısra: 4

Kalp, İnsanın duydu merkezi, yüreğin manevi yönü.

Bülbül gibi ağlayıp figan etmirsin

Kork Allah'tan gönül sen kork Allah'tan

gönül:

1. gönül:

Diğer 29

Mısra: 20

İnsanın duydu merkezi, yüreğin manevi yönü.

Rûhum hemen hemen tenden gidiyor

Rûhuma fâtiha oku sen gönül.

gönül göz:

1. gönül gözü:-ü

Diğer 185

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Deyim**

Kalp gözü, manevi olgunluğun insana verdiği uyanıklık hali, gerçeği görme, idrak kabiliyeti.

Dil zulmet perdesin açar sırrullah

Gönül gözü ile bakar ol burca

gör:

1. gördüm:-dü, -m

Mesnevi 1

Mısra: 5

Görmek.

Ruhsat-ı hâb içre rüyayı gördüm

Nişangâh âlemine hayrân oldum

göz yaşı dök:

1. göz yaşı döken:-en

Diğer 172

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Deyim**

(Acı, kederden) ağlamak, gözyaşı dökmek.

Rahmet-i Rabbâni erer kalpte şecer bitirir

‘Aşk-ı Rabbâniye düşer göz yaşı döken kişi

2. göz yaşı döken:-en

Diğer 172

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Deyim**

(Acı, kederden) ağlamak, gözyaşı dökmek.

Nûr şecer neşv ü nümâsı fer‘i tâ arşa gider

Nûr şecer fer‘inde kalbi göz yaşı döken kişi

göze:

1. gözesi:-si

Diğer 22

Mısra: 34

Pınar, kaynak.

Allah'ım ağlatır ey kalbi denî

Gözesi derindir n’etsin bu fânî

2. gözesi:-si

Diğer 32

Mısra: 14

Pınar, kaynak.

Ru’yet-i çeşm-i dil rüya bâtıdır

Ol ecilden kalp gözesi derindir

gözle:

1. gözle:

Diğer 27

Mısra: 6

Gözlemek, beklemek, gelmesini beklemek.

Allah'ım ağlatır sen himmet eyle

Burağın üstünde sen beni gözle

gözleri kör:

1. gözleri kördür:-dü, -r

Diğer 288

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Deyim**

Gerçekleri görememek.

Münkiri kınama gözleri kördür

Rû’set penâhından emri gelecek

gözlerinden yaşını dök:

1. gözlerinden yaşını döken:-en

Diğer 14

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Deyim**

Göz yaşşı dökmek, ağlamak.

‘Elif’ ile ‘mîm’dir belini büken

Gözlerinden nûrlu yaşını döken

gözü dik:

1. gözü diksene:-se, -ne

Diğer 269

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Deyim**

Göz dikmek.

Rûh zerresi hayat tozu

Hayrete diksene gözü

2. gözü dikmişem:-miş, -em

Diğer 284

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Deyim**

Göz dikmek.

Verdiği mücellâ ağlattı bizi

Rûz ü şeb dikmişem bâbına gözü

3. gözü dikmişim:-miş, -im

Diğer 297

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Deyim**

Göz dikmek.

Ezelki mücellâ ağlattı bizi

Hayret-ü-billaha dikmişim gözü

gözün aç:

1. gözün aç:-

Gazel 27

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Deyim**

Uyanık, dikkatli olmak.

Kesret-i âlemde olmak sanma insan hâlinidir

Vahdet ile her mekanın aç gözün cânâna bak

gözünü bağla:

1. gözünü bağladı:-dı

Diğer 100

Mısra: 38

Kelime Tipi: **Deyim**

Doğruyu bulamaz, düşüremez duruma

getirmek. Türk Dil Kurumu (2023).Türkçe

Sözlük. Ankara: TDK Yay.

Ağlar Baba çok ağladı

Kapa’n gözünü bağladı

gözünü dik:

1. gözünü dikmiş:-miş

Diğer 289

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Deyim**

Dikkatle bakmak, gözlerini ayırmadan bir

yere ya da bir kimseye sürekli bakmak.

Sevdiği mahbûba gözünü dikmiş

Lâle golnca gülün vakti yanaştı

gözyaşı dök:

1. gözyaşı döken:-en

Diğer 172

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Deyim**

Gözyaşı dökmek. Ağlamak.

Kalpte üç şey üzerine nûr-u misbâh getirir

Aşk-ı Rabbâniye düşer gözyaşı döken kişi.

ğudüvv:

1. ğudüvv:

Diğer 57

Mısra: 122

Sabah.

Ağlar Gülmez söylediğin sözü bil

Ğudüvv âsâl durma aman namaz kıl

gufrân:

1. gufrân’ım:-ı, -m

Diğer 100

Mısra: 9

Bağışlama, affetme.

Sen Yezdân’ım sen Gufrân’ım

İtiraf ettim günahım

2. gufrân:

Diğer 200

Mısra: 37

Bağışlama. Affetme.

Zâhiri bayramdır bâtnı gufrân

Veccehtu vechiye kesilir kurban

3. gufrân:

Diğer 261

Mısra: 33

Bağışlama. Affetme.

Acep râzı oldu mu gufrân ay’ı

Bu gece ağlayuben edek fezâ

göl bağ:

1. gül bağ:-ı

Diğer 204

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Göl bahçesi.

Taht-ı âlî gülşân gonca gül bağ
Ol bağa girmedim gireni gördüm

gül-i gülşân:

1. gül-i gülşânda:-da

Diğer 191

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Göl bahçesindeki gül.

Bir gül-i gülşânda zaman geçirdim
Gülzâr-ı rıdvâna girdin mi bülbül

gül-i gülzâr:

1. gül-i gülzârda:-da

Diğer 202

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Göl bahçesinin gülü.

Rûz ü şeb gönlümüz gül-i gülzârda
Bunda bülbül gibi figanımız var

2. gül-i gülzâr:-

Diğer 283

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Göl bahçesinin gülü.

Bu insan kuşburnu üstüne konmuş
Gül-i gülzâr gül gülşâna yanmışam

gül-i hurşîd:

1. gül-i hurşîdin:-in

Diğer 14

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Güneş gibi parlak gül.

Ol gül-i hurşîdin mincân içinde
Selvi kamet vermiş ol cân içinde

gül-i vahdet:

1. gül-i vahdet:-

Diğer 95

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Birlik gülü.

Gül-i vahdet üzerinde dilin oldu andelîb
Nûr hicâb'î gül dalından geldiğin bilmezmiyem

gülistân:

1. gülistân:

Diğer 50

Mısra: 29

Göl bahçesi || Sevgili yurdu.

Gülistân bağında bülbülüm dedi
Ünû Ebû-Bekr'in sem'ine erdi

2. gülistân:

Diğer 70

Mısra: 30

Güllük, gül bahçesi, gül tarlası.

Ey âşıklar siz de bir bahre dalın
Gülistân şâhının telinden vurun

3. gülistândan:-dan

Diğer 344

Mısra: 15

Göl bahçesi || Sevgili yurdu.

Mürği gülistândan şimdi vazgeçti
Köse karyesinin bülbülü göçtü

4. gülistân:

Gazel 3

Mısra: 7

Güllük, gül bahçesi, gül tarlası.

Gülistân şehrinin şanlı şâhına
Mim'i gördüm lâm okudum ba aldım

gülistân şehir:

1. gülistân şehrinin:-i, -n, -in

Diğer 74

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Göl bahçesi ve gülü çok olan yer, manevi anlamda bir yer. II Allah (cc).
Gülistân şehrinin bahrine varır
Eğer açar isen şân kapısını

2. gülistân şehrinin:-i, -n, -in

Diğer 74

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Göl bahçesi ve gülü çok olan yer, manevi anlamda bir yer. II Allah (cc).
Gülistân şehrinin köşküne sürer
Eğer açar ise Hak kapısını

3. gülistân şehrine:-i, -n, -e

Diğer 77

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Göl bahçesi ve gülü çok olan yer, manevi anlamda bir yer. II Allah (cc).
Rühsat-ı feyyâzdan fermân yazıldı
Gülistân şehrine teli vuruldu

gülle:

1. **gülle:**

Gazel 6

Mısra: 12

Gülle, top mermisi.

Ahdaru nâr'dan yanârım
Gayrı gülle baruduyam

güller aç:

1. **güller açılır:-ıl, -ır**

Diğer 301

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Güller açılmak, çiçek açmak.

Mevlûd kıraat olunur vuslat-ı pâk ü safâ
Yeniden güller açılır Nebî zîşan-ı Muhammed
Mustafâ

gülşan:

1. **gülşan:**

Diğer 4

Mısra: 24

Gül bahçesi.

Muammayı sen al ol tuyûr bûmda
Nemil girmez senin gülşan bahçen var

2. **gülşan:**

Diğer 6

Mısra: 12

Gülşen, gül bahçesi.

Geceler subha dek sen mevtâ olma
Hazırlanmış senin gülşan bahçen var

3. **gülşan:**

Diğer 13

Mısra: 7

Gül bahçesi.

Gülşan bahçesin seyreder
Ağla sen dünyada ağla

4. **gülşan:**

Diğer 16

Mısra: 31

Gül bahçesi.

Gülşan bahçesinde gülünü görür
Ol gülün lezzeti koymuyor beni.

5. **gülşan:**

Diğer 29

Mısra: 8

Gül bahçesi.

Al-yeşil mihrâba ansızın girdin
Gülşan bahçesinde öttün ey gönül

6. **gülşanına:-ı, -ñ, -a**

Diğer 39

Mısra: 2

Gülşen, gül bahçesi.

Aşk elinden hâle eren
Gönül gülşanına giren

7. **gülşana:-a**

Diğer 43

Mısra: 15

Gül bahçesi, gülistan, gülzar.

Mihrâptan uçmuş da gülşana konmuş
Ceddim Baba'nın İrşâdî Baba'nın

8. **gülşan:**

Diğer 54

Mısra: 6

Gül bahçesi.

Günde bir kez mihrâbına girirsin
Gülşan bahçesini sen seyredirsin

9. **gülşan:**

Diğer 55

Mısra: 50

Gülşen, gül bahçesi.

Aman gönül aman yuvanı tanı
Gülşan bahçesini sen konma âlî

10. **gülşan:**

Diğer 61

Mısra: 1

Gülşen, gül bahçesi.

Gülşan bahçesine giren
Hümâ kuşun orda gören

11. **gülşan:**

Diğer 176

Mısra: 1

Gülşen, gül bahçesi.

Bir gülistân gülşan şehri yetirdim
Murğ-ü-veş bülbülü buldum içinde

12. **gülşan:**

Diğer 204

Mısra: 1

Gülşen, gül bahçesi.

Taht-ı âlî gülşan gonca gül bağı
Ol bağa girmedim gireni gördüm

13. **gülşanda:-da**

Diğer 283

Mısra: 9

Gül bahçesi.

Bülbül gül gülşanda figana durmuş
Zağ tuyûr kavakta mızrabın kırmış

14. **gölşâna:-a**

Diğer 293

Mısra: 17

Göl bahçesi, gülistan, gülzar.

Canım sabâ gülzâr ulaş gülşâna
Bir haber solr bizden şâh-ı sultâna

15. **gülşan:**

Diğer 301

Mısra: 8

Gölşen, gül bahçesi.

Nerde mevlüd okunursa bahçe-i Cennet olur
Âşiyân gülşan açılır Nebî-i zîşân-ı Muhammed
Mustafâ

16. **gülşana:-a**

Gazel 5

Mısra: 3

Göl bahçesi, gülistan, gülzar.

Eğer gülşana girmek ister isen
Nehâr sıyâm leyil kıyâm gerektir

17. **gülşana:-a**

Gazel 6

Mısra: 10

Göl bahçesi, gülistan, gülzar.

Kendimi sinde sanarım
Dâim gülşana konarım

18. **gülşan:**

Gazel 12

Mısra: 28

Göl bahçesi.

Tebdil ettin dört sıfatı bu yakında âbâdan
Gonca gül gülşan bağından geldiğin bilmez
miyem

19. **gülşan:**

Gazel 25

Mısra: 11

Gölşen, gül bahçesi.

Nefsini kühüyle bilen gülşan içine girer
Lâ-civâr mülkünde nişân gören gelsin bu
meydâna

gül-zâr:

1. **gül-zârdan:-dan**

Diğer 278

Mısra: 7

Göl bahçesi || bahçe.

‘Andelib gül-zârdan olur ırak
Elvanı nukuşu cennet gül şâhı

2. **gül-zâr:**

Gazel 24

Mısra: 8

Göl bahçesi || bahçe.

Dalma dehre kalma hâbda ‘andelib-veş aç perin
güle

İnme hârdan gül açılır gözle gül-zâr gecelerde

gülzâr:

1. **gülzâr:**

Diğer 274

Mısra: 14

Göl bahçesi || bahçe.

Şimdi bülbül murği figanı kurdu
Gülzâr andelibden emâna geldi

2. **gülzâr:**

Diğer 293

Mısra: 17

Göl bahçesi || bahçe.

Canım sabâ gülzâr ulaş gülşâna
Bir haber solr bizden şâh-ı sultâna

3. **gülzâra:-a**

Gazel 31

Mısra: 3

Göl bahçesi || bahçe.

‘Âşıkım cândaki câna yandura seni gülzâra
Bıraka Hâdil’i nâra ataş-ı gülşan gizlidür

gülzâr-ı rıdvân:

1. **gülzâr-ı rıdvâna:-a**

Diğer 191

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Rıdvân bahçesi.

Bir gül-i gülşanda zaman geçirdim
Gülzâr-ı rıdvâna girdin mi bülbül

gülzâr-ı sabâ:

1. **gülzâr-ı sabâ:-**

Diğer 282

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Haberci.

Ey gülzâr-ı sabâ aç perin durma
Cânân illerinden bir haber getir

2. **gülzâr-ı sabâ:-**

Diğer 284

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Haberci.

Ey gülzâr-ı sabâ ulaş gülşana
Bahçıvan şâhına nâmemi söyle

günah deryasına dal:

1. **günah deryasına dalmayak:-ma, -(y) ak**
Diğer 56
Mısra: 2
Kelime Tipi: **Deyim**
Büyük günah işlemek, günaha girmek.
Gelin ey mü'minler ıveç olmayak
Günah deryasına dâim dalmayak

günâhkâr:

1. **günâhkâr:**
Diğer 199
Mısra: 4
Günaha giren veya günah işleyen,
kabahatli.
Okudum soldaki rakk-u kitâbı
Cümleden günâhkâr ben beni buldum

gün-be-gün:

1. **gün-be-gün:**
Diğer 306
Mısra: 9
Günden güne.
Kudret sâkileri gün-be-gün dolir
Nûş eden lâ sekrân mest hayrân olir

günbegün:

1. **günbegün:**
Gazel 2
Mısra: 16
Günden güne.
İçmişsin iksîr-i âbdan bir câm içre zümreden
Günbegün müzdâd-ı aşka bırakır seni gönül

gûş:

1. **gûş:**
Gazel 1
Mısra: 13
Kulak.
Deryasını târif etsem gûş eden bizi kınar
Kahr-ı kakhâr-ı hafâyı kalbime çakan güzel

gûş ed:

1. **gûş eder:-er**
Diğer 201
Mısra: 23
Kelime Tipi: **Deyim**
Dinlemek, kulak vermek.
Cümle câmidâtan nidâ gûş eder
Şûle şem'edânı gözler gözlerim

gûş et:

1. **gûş et:-**
Diğer 111
Mısra: 5
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Dinlemek, kulak vermek.
Rûha çün hicâb-ı zarfta hikmetini sen gûş et
Al-yeşil mihrâbı verdi yâ Habîb'im Kible et

gûş et:-

2. **gûş et:-**
Gazel 14
Mısra: 5
Kelime Tipi: -
Dinlemek, kulak vermek.
Küntü kenz sırrını açtı gûş et imdi neyledi
Cebrâile emri veren gizli ol Sûbhân'a bak

gûş eyle:

1. **gûş eyle:-**
Diğer 106
Mısra: 2
Kelime Tipi: -
Dinle, kulak ver.
Kelâmında Hakk Teâlâ habibine ru'yet edersin dedi
Gûş eyle sen hitâbına elfâzı iblâğa bak

gûş eyle:-

2. **gûş eyle:-**
Diğer 276
Mısra: 9
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
İşitmek, dinlemek.
Gûş eyle Kur'ân n'ettirir
Dinâr fizza per yaptırır

gûş eyle:-

3. **gûş eyle:-**
Diğer 334
Mısra: 9
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
İşitmek, dinlemek.
Gûş eyle Halîl'i netti
İki isme 'âşık oldu

güzâr:

1. **güzâr:**
Diğer 176
Mısra: 5
Geçme, geçiş.
Geşt ü güzâr etti bîcismi rûhum
Arş'ı Kürs'ü deldi âh ile vâhım
ğuduvvi ve'l-âsâl:

1. ğuduvvi ve'l-âsâl:-

Diğer 160

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Ayet**

Sabahları ve akşamları (A'raf, 7/205).

Ğuduvvi ve'l-âsâl amme mülk'e et kıraat

Menzil-i dâreyn'de olur çift mir'ât

hâ:

1. hâ:

Diğer 162

Mısra: 10

Ha (ح), Arap alfabesinin altıncı harfi;

Ahmed isminin ikinci harfi.

Hurşid gün şâhiyle ülfeti kıldı

Üç güzel hâ ile dal yayı buldu

2. ha:

Gazel 3

Mısra: 12

Ha (ح), Arap alfabesinin altıncı harfi.

Meclis-i zümrede kârımı buldum

Vav okudum ba'yı gördüm ha aldım

hâb:

1. hâbdan:-dan

Diğer 58

Mısra: 33

Uyku.

Ol hâbdan uyandı tefekkür etti

Rüyâsını Nebî derhatır etti

2. hâba:-a

Diğer 187

Mısra: 2

Uyku.

Birliğini tasdik eyle gir tevekkül bâbı içre

eylegil sen tefvizi

Varma hâba her 'işâda oku mülkü gözle sinde enîsi

3. hâbdan:-dan

Diğer 290

Mısra: 20

Uyku.

Mefrûş-u lâ-mekân enver çuhâsi

Uyan hâbdan buzdan palası serme

4. hâbda:-da

Diğer 333

Mısra: 5

Uyku.

Zaten sen ayıksın değilsin hâbda

İkaz et ümmetin kolyma hesapta

5. hâb:

Gazel 2

Mısra: 2

Uyku.

Aşk elinden hâle erip âhı terk eden gönül

Bende mi bir hâb içinde 'hû'yunu bulan gönül

6. hâba:-a

Gazel 23

Mısra: 2

Uyku.

Gel ey gönül zulmeyleme nefsine uyan

gecelerde

Dil vahdet zamânı dalma hâba ayık ol gecelerde

7. hâba:-a

Gazel 24

Mısra: 1

Uyku.

Gel ey binacî nacî ol varma hâba gecelerde

Eylegil dil bâbın küşâd bulasın fevz ile felâh

gecelerde

hâba dal:

1. hâba daldı:-dı

Diğer 58

Mısra: 41

Kelime Tipi: **Deyim**

Rahat ve derin bir şekilde uyumak.

Arefe gecesi hâba hem daldı

Kendini hem mânen âlemde buldu

2. hâba dalma:-ma

Diğer 105

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Uykuya dalmak, gaflete düşmek.

Gel ey mü'min hâba dalma

Dünya ile meşgul olma

3. hâba dalma:-ma

Diğer 231

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Uykuya dalmak, gaflete düşmek.

Bülbül gibi nâzın şâhından olma

Menemşe açılır sen hâba dalma

4. hâba dalma:-ma

Gazel 33

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Uykuya dalmak, gaflete düşmek.

Ağlar Baba dalma hâba saydını gözle aman

'İrcî'iy hitâbı birgün kabire sesler seni

hâba var:

1. hâba varma:-ma

Diğer 6

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Uyumak.

Leyli zamânında Leylâ'dan olma
Yârin hayydır senin sen hâba varma

2. hâba varma:-ma

Diğer 25

Mısra: 31

Kelime Tipi: -

Uyumak, uykuya dalmak.

Varma hâba aman cân perdesin aç
Elveda ediyor bu şehr-i sıyâm

3. hâba varma:-ma

Diğer 231

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Uyumak, uykuya dalmak.

Varma hâba gözüm aç cân perdesin
Gir vahdete dildâr yolunu gözet

4. hâba varma:-ma

Gazel 27

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Uykuya dalmak.

Ağlar Gülmez 'âşık olmuş ol cemâlin zâtına
Ey gönül sen hâba varma gece Hayy olana bak

habâset:

1. habâsetleri:-ler, -i

Diğer 103

Mısra: 53

Habislik, kötülük, alçaklık.

Ol habâsetleri da hem rih-ı hebâ eylemiş
Mânâyı eyle tefekkür delîli Kur'ânda bul

hâbda ol:

1. hâbda ol:-

Diğer 15

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Uykuda olmak.

Gece hâbda ol âleme gidersin
Geceler şâhından haber mi aldın

haber al:

1. haber aldın:-dı, -n

Diğer 15

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Deyim**

Haber almak. II Öğrenmek, bilgi edinmek.

Bu âlem içinde mânen âlem var
Ol mânen âlemden haber mi aldın

2. haber aldın:-dı, -n

Diğer 15

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Deyim**

Haber almak. II Öğrenmek, bilgi edinmek.

Ol mânen âlemden haber alınur
Âlemler gülünden haber mi aldın

3. haber aldın:-dı, -n

Diğer 15

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Deyim**

Haber almak. II Öğrenmek, bilgi edinmek.

Ol yâr tarafından bir nişân gördü
Sevgili yârinden haber mi aldın

4. haber aldın:-dı, -n

Diğer 15

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Deyim**

Haber almak. II Öğrenmek, bilgi edinmek.

Ya rüyâda ya kalp ile görülür
Rüya âleminden haber mi aldın

5. haber aldın:-dı, -n

Diğer 15

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Deyim**

Haber almak. II Öğrenmek, bilgi edinmek.

Gece hâbda ol âleme gidersin
Geceler şâhından haber mi aldın

6. haber aldın:-dı, -n

Diğer 15

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Deyim**

Haber almak. II Öğrenmek, bilgi edinmek.

Yere bakar gökten ol hayâ eder
Yer gök sahibinden haber mi aldın

7. haber aldın:-dı, -n

Diğer 15

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Deyim**

Haber almak. II Öğrenmek, bilgi edinmek.

Berzah-ı âleme hem bile gider
Berzah'ın şâhından haber mi aldın

8. haber aldın:-dı, -n

Diğer 15

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Deyim**

Haber almak. II Öğrenmek, bilgi edinmek.

Bazısın söyleme Allah'ı zikr et
Allah tarafından haber mi aldın

9. haber aldın:-dı, -n

Diğer 15

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Deyim**

Haber almak. II Öğrenmek, bilgi edinmek.

Neden gönül gene coşır ağlırsın
Ol yâr tarafından haber mi aldın

10. haber alınur:-ın, -ur

Diğer 15

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Deyim**

Haber almak. II Öğrenmek, bilgi edinmek.

Ol mânen âlemden haber alınur
Âlemler gülünden haber mi aldın

11. haber aldın:-dı, -n

Diğer 65

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Deyim**

Kendisine bildirilmek, öğrenmek, bilgi edinmek.

Ruhsat defterinden izin alanlar
Ruhsat defterinden ne haber aldın

12. haber aldın:-dı, -n

Diğer 65

Mısra: 40

Kelime Tipi: **Deyim**

Kendisine bildirilmek, öğrenmek, bilgi edinmek.

Yüzer gider hem Muhammed kurbuna
Muhammed Nebi'den ne haber aldın

13. haber aldın:-dı, -n

Diğer 65

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Deyim**

Kendisine bildirilmek, öğrenmek, bilgi edinmek.

Ol senedle ben giderim şâhıma
Ol şâh tarafından ne haber aldın

14. haber aldın:-dı, -n

Diğer 65

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Deyim**

Kendisine bildirilmek, öğrenmek, bilgi edinmek.

Perçemiyle çar tarafa göçürdü
Sened sahibinden ne haber aldın

15. haber aldın:-dı, -n

Diğer 65

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Deyim**

Kendisine bildirilmek, öğrenmek, bilgi edinmek.

Pençeli bir bürhan andan almışlar
Bürhan sahibinden ne haber aldın

16. haber aldın:-dı, -n

Diğer 65

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Deyim**

Kendisine bildirilmek, öğrenmek, bilgi edinmek.

Dâima kelâmın Kur'an'dan söyle
Kur'an sahibinden ne haber aldın

17. haber aldın:-dı, -n

Diğer 65

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Deyim**

Kendisine bildirilmek, öğrenmek, bilgi edinmek.

Emr ü nehyi haber verir hocalar
Hocalar gülünden ne haber aldın

18. haber aldın:-dı, -n

Diğer 65

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Deyim**

Kendisine bildirilmek, öğrenmek, bilgi edinmek.

Birisi görünür cümle nâs bilir
Gemiler şâhından ne haber aldın

19. haber aldın:-dı, -n

Diğer 65

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Deyim**

Kendisine bildirilmek, öğrenmek, bilgi edinmek.

Muhammed bağına anlar girmişler
Ol şehrin gülünden ne haber aldın

20. **haber aldın:-dı, -n**
Diğer 65
Mısra: 4
Kelime Tipi: **Deyim**
Kendisine bildirilmek, öğrenmek, bilgi edinmek.
Ol gül perçemine zülfün sarmışlar
Ol gülün şâhından ne haber aldın

21. **haber aldın:-dı, -n**
Diğer 65
Mısra: 2
Kelime Tipi: **Deyim**
Kendisine bildirilmek, öğrenmek, bilgi edinmek.
Deli gönül neden yanıp ağılırsın
Ol yâr tarafından ne haber aldın

22. **haber alabilir:-a, -bilir, -mi**
Diğer 236
Mısra: 4
Kelime Tipi: **Deyim**
Haber almak. II Öğrenmek, bilgi edinmek.
Gülistan şehrinin şâhın görecekt
Andan sorup haber alabilir mi

23. **haber alabilir:-a, -bilir, -mi**
Diğer 236
Mısra: 12
Kelime Tipi: **Deyim**
Haber almak. II Öğrenmek, bilgi edinmek.
Şâh-ı perver gülşân bağın görecekt
Bhaçıvandan haber alabilir mi

24. **haber alabilir:-a, -bilir, -mi**
Diğer 236
Mısra: 4
Kelime Tipi: **Deyim**
Haber almak. II Öğrenmek, bilgi edinmek.
Gülistan şehrinin şâhın görecekt
Andan sorup haber alabilir mi

25. **haber alabilir:-a, -bilir, -mi**
Diğer 236
Mısra: 12
Kelime Tipi: **Deyim**
Haber almak. II Öğrenmek, bilgi edinmek.
Şâh-ı perver gülşân bağın görecekt
Bahaçıvandan haber alabilir mi

26. **haber alabilir:-a, -bilir, -mi**
Diğer 236
Mısra: 20
Kelime Tipi: **Deyim**
Haber almak. II Öğrenmek, bilgi edinmek.
Rûhum gider güzel yârini bulur
Ten rûhumdan haber alabilir mi

27. **haber alınır:-ın, -ır**
Diğer 287
Mısra: 21
Kelime Tipi: **Deyim**
Kendisine bildirilmek, öğrenmek, bilgi edinmek.
Aşk-ı mücellâdan alınır haber
Lâ hû illâ' hû'dur dilde muteber

28. **haber alınır:-ın, -ır**
Diğer 300
Mısra: 10
Kelime Tipi: **Deyim**
Haber almak, bilgi edinmek.
Âşıklık dilde olmuş muteber
Muhammed telinden alınır haber

haber getir:

1. **haber getir:-**
Diğer 250
Mısra: 2
Kelime Tipi: **Deyim**
Birine bir şey hakkında bilgi ulaştırmak.
Ulaş nâmem ulaş gönül şehrine
Sevdiğimden bana bir haber getir

2. **haber getir:-**
Diğer 250
Mısra: 16
Kelime Tipi: **Deyim**
Birine bir şey hakkında bilgi ulaştırmak.
Bildir hâlim misbâh bağban şâhına
Bhaçıvan şâhından bir haber getir

3. **haber getir:-**
Diğer 250
Mısra: 20
Kelime Tipi: **Deyim**
Birine bir şey hakkında bilgi ulaştırmak.
Girersin canıma görersin canı
Canıma gir cândan bir haber getir

4. **haber getir:-**
Diğer 282
Mısra: 2
Kelime Tipi: **Deyim**
Birine bir şey hakkında bilgi ulaştırmak.
Ey gülzâr-ı sabâ aç perin durma
Cânân illerinden bir haber getir

haber ver:

1. haber veren:-en

Diğer 61

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Haber vermek II bilgi vermek.

Hak telinden haber veren

Gelsin istihfâm olalım

2. haber verir:-ir

Diğer 65

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Deyim**

Bildirmek, haber ulaştırmak.

Emr ü nehyi haber verir hocalar

Hocalar gülünden ne haber aldın

3. haber verdiler:-di, -ler

Diğer 209

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Deyim**

Bildirmek.

Sulehâ zâhidler zübde ‘ârifler

Ezel defterinden haber verdiler

4. haber verdi:-di

Gazel 14

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Deyim**

Bildirmek.

Cennet içre nehr-i Kevser çün Kur’ân verdi
haber

Berf-i berd leben-i ebyazı ta’m-ı kondi andaki
envere bak

haberi ulaş:

1. haberi ulaştır:-tı, -r

Diğer 238

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Deyim**

Haber göndermek.

İtmînân şehrinden beni alacak

Muhammed'e bu haberi ulaştır

haberi ver:

1. haberi verin:-in

Diğer 70

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Bir şeyi bildirmek, bir şey hakkında bilgi
vermek.*

Cebrâîl melekten haberi verin

Nasıl geldi nasıl gitti Cebrâîl

2. haberi verir:-ir

Diğer 71

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Bir şeyi bildirmek, bir şey hakkında bilgi
vermek.*

Cebrâîl melekten haberi verir

Melek geldi melek gitti Cebrâîl

hâb-ı gaflet:

1. hâb-ı gaflete:-e

Diğer 127

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gaflet uykusu.

Dalma hâb-ı gaflete sen ayık ol Ağlar Baba

Ölmeden sen gir kabire eyle dünyadan ibâ

2. hâb-ı gaflet:-

Diğer 193

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gaflet uykusu.

Vahdet şehri içre kesrete düşme

Hâb-ı gaflet dil kasrı bâbını örtme

3. hâb-ı gaflet:-

Diğer 262

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gaflet uykusu.

Hâb-ı gaflet firâşına girince

Oku tebâreke faslın sonra yat

4. hâb-ı gafletten:-te, -n

Diğer 274

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gaflet uykusu.

Ayıl gönül ayıl hâb-ı gafletten

Yâr haberi geldi uyan uyuma

5. hâb-ı gaflette:-te

Diğer 287

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gaflet uykusu.

Gönül ne yatarsın hâb-ı gaflette

Uyan uyan dilber haberi geldi

6. hâb-ı gaflet:-

Gazel 24

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gaflet uykusu.

Şebde dalma hâb-ı gaflet bahr-ı amîk zarfında kalma

Hayy ol hayy ile bulasın necât gecelerde

hâb-ı gaflet uyan:

1. hâb-ı gaflet uyan:-

Diğer 245

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gaflet uykusundan uyanmak.

Uyan hâb-ı gaflet deminden gönül

Mahlûku halk eden Hallâk'ın tanı

hâb-ı gaflete dal:

1. hâb-ı gaflete dalma:-ma

Diğer 160

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Deyim**

Gaflet uykusuna dalmak.

Ey gönül sen hâb-ı gaflete dalma

Sâm-ı abras rüzgârı sesler seni

hâb-ı rûhsat:

1. hâb-ı ruhsatı:-ı

Diğer 41

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Uyumak, uyku. II uyku izni.

Ko hâb-ı ruhsatı mânâyı seyret

Celî olur haller asla uyuma

2. hâb-ı rûhsatta:-ta

Diğer 135

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Uyumak, uyku. II uyku izni.

Bir hâb-ı rûhsatta attın dünyayı

Vahdetin câmina girdin sen gönül

3. hâb-ı ruhsatta:-ta

Diğer 143

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Uyumak, uyku. II uyku izni.

Bir hâb-ı ruhsatta biz kârı bulduk

Hûlefâ çarkına kolumuz vurduk

4. hâb-ı ruhsatta:-ta

Diğer 152

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Uyumak, uyku. II uyku izni.

Bir hâb-ı ruhsatta beş harfî buldum

Zülâl î âfîtâb bahrine daldım

5. hâb-ı rûhsattan:-ta, -n

Gazel 25

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Uyumak, uyku. II uyku izni.

Hâb-ı rûhsattan münezzeh feyz-i kayyûma dalan

Oluş Allah ile halvet kalan gelsin bu meydâna

habîb:

1. habîbim:-im

Diğer 35

Mısra: 41

1. Sevilen kimse, sevgili, dost. 2.

(Habîbullah "Allah'ın sevgilisi" sözünün kısaltılmışı olarak) Hz. Muhammed.

Allah Muhammed'e habîbim demiş

İlm-i Ledünnîyi kalbine komuş

2. habîbim:-im

Diğer 50

Mısra: 10

1. Sevilen kimse, sevgili, dost. 2.

(Habîbullah "Allah'ın sevgilisi" sözünün kısaltılmışı olarak) Hz. Muhammed.

Suâl-i Nûr Yezdân sem'ine erdi

Ne kâr ile geldin Habîbim dedi

3. habîbimi:-i, -m, -i

Diğer 70

Mısra: 3

H. Muhammed.

Var Cebrâîl habîbimi gör dedi

Cevâbına ne söyledi Cebrâîl

4. habîb:

Diğer 95

Mısra: 9

(Allah'ın sevgilisi) Hz. Muhammed.

Eynemâ vechullâh 'a nâzır olundun yâ habîb

Cihet-i hâliden aldın himmetini acâîb

5. habibine:-i, -n, -e

Diğer 106

Mısra: 1

H. Muhammed.

Kelâmında Hakk Teâlâ habibine ru'yet edersin dedi

Gûş eyle sen hitâbına elfâzı iblâğa bak

6. **habîb'im:-im**

Diğer 111

Mısra: 6

Sevgili. II. Hz. Muhammed(s.a.v).

Rûha çün hicâb-ı zarfıta hikmetini sen gûş et
Al-yeşil mihrâbı verdi yâ Habîb'im Kible et

7. **habîb:**

Diğer 125

Mısra: 19

(Allah'ın sevgilisi) Hz. Muhammed.

Habîb ile mahbûb nasıl görüştü
Muhammed mezhebin diyin âşıkklar

8. **habîbim:-im**

Diğer 138

Mısra: 1

1. Sevilen kimse, sevgili, dost. 2.

(Habîbullah "Allah'ın sevgilisi" sözünün kısaltılmışı olarak) Hz. Muhammed.

Meselü nûrihî âyeti geldi Habîbim sana
Sadr-ı mişkât nûr-ı misbâh erdi kalbin kasrına

9. **habîbim:-i, -m**

Diğer 138

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Sevgili. II. Hz. Muhammed(s.a.v).

Sadr-ı nûrun şeb ü rûz kıldı benim
Muhammed'im
Hikmetimi mübhem ettim yâ habîbim
Ahmed'im

10. **habîbim:-im**

Diğer 213

Mısra: 15

1. Sevilen kimse, sevgili, dost. 2.

(Habîbullah "Allah'ın sevgilisi" sözünün kısaltılmışı olarak) Hz. Muhammed.

Ya habîbim korkup sen çekme keder
Suâle müheyyâ oldu ol Resûl

11. **habîbim:-im**

Diğer 259

Mısra: 7

1. Sevilen kimse, sevgili, dost. 2.

(Habîbullah "Allah'ın sevgilisi" sözünün kısaltılmışı olarak) Hz. Muhammed.

Sır kapının miftâhısın ey Habîbim Ahmed'im
Kim salâvât okur ise aç kapıyı Mustafâ'm

12. **habîb'sen:-sen**

Gazel 10

Mısra: 16

Sevilen, sevgili, dost.

Ve'n-necmi sûresinin sen sırrına dal et fikir
Mahbûb ile habîb'sen kelâmını cânda bul

habîb-i ekrem:

1. **habîb-i ekrem'e:-e**

Diğer 53

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Lütuf ve kerem sahibi, sevgili,

Hz. Muhammed.

Allah bana her bir idrâki vermiş

Ol Habîb-i Ekrem'e ümmet kılmış

2. **habîb-i ekrem'e:-e**

Diğer 70

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın en sevdiği kulu ve resulü Hz.

Muhammed.

Ol zamîr şâhının kudreti erdi

Habîb-i Ekrem'e melek gönderdi

hâbil:

1. **hâbil'i:-i**

Diğer 260

Mısra: 9

Hz. Adem'in küçük oğlunun adı.

İptidâda Kaabil Hâbil'i vurdu

Cennet için İdrîs öldü dirildi

habip:

1. **habip:**

Diğer 4

Mısra: 30

Sevgili.

Kınamayın bizi ey mü'min kullar

Hikmete ermedi habip peygamber

habl:

1. **habl:**

Diğer 58

Mısra: 62

Ip, urgan.

Dedi ya İsmâîl gör baban n'etti

Habl ile bıçağı cebine kodu

habli'l verid:

1. **habli'l verid:-**

Diğer 319

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Ayet**

Ona şah damarından daha yakınız (Kaf,

50/16).

Sen buyurdun habli'l verid

Cânda bulam Mevlâ'm seni

hacer:

1. **hacer:**

Diğer 58

Mısra: 53

H. İbrahim'in zevcesi, H. İsmail'in annesidir. Oğlu İsmail'e su ararken zemzem suyunu bulmuştur.

Vâlidesi Hacer oğlunu aldı

Zülfünü taradı gözlerin öptü

2. **hacer:**

Diğer 200

Mısra: 10

H. İbrahim'in zevcesi, H. İsmail'in annesidir. Oğlu İsmail'e su ararken zemzem suyunu bulmuştur.

Zühal kamer soldu şemis parladı

Hacer oğlu İsmâil'i yağladı

hâd:

1. **hâd'a:-a**

Diğer 88

Mısra: 11

Allah.

Ben ağlıyorum bir Hâd'a

Şükür olsun Allah'ıma

hadd:

1. **hadd-û:-û**

Diğer 107

Mısra: 20

1. Sınır. 2. Derece, mertebe.

Müstemirdir bu fânîyi ol denizin "ünvânı

Nice güller bitmiş onda yoktur hadd-û pâyânı

hâdî:

1. **hâdî:**

Diğer 220

Mısra: 1

Allah'ın sıfatlarından olup "doğru yolu gösteren, hidayet eden," anlamlarını ihtiva eder.

Kınamayın bizi hâdî sevenler

Bir güzelin ataşına yanmışam

2. **hâdî'ni:-ni**

Diğer 333

Mısra: 21

Allah'ın sıfatlarından olup "doğru yolu gösteren, hidayet eden," anlamlarını ihtiva eder.

Dil ağyardan hâlini Hâdî'ni bulur

Tecellî âbindan kadeh doldurur

hadîs:

1. **hadîs:**

Diğer 56

Mısra: 25

Ar. 1. Hazret-i Peygamberin kelâm-ı şerîfi.

Bir hadîs buyurmuş Nebî-i zîşan

Mü'min tevbe eyle sen kılıç kuşan

2. **hadîs:**

Diğer 105

Mısra: 6

Ar. 1. Hazret-i Peygamberin kelâm-ı şerîfi.

Kur'ân'dan işaret almış

Peygamber hadîs buyurmuş

3. **hadîsi:-i**

Diğer 225

Mısra: 20

Haber, söz, kıssa.

Saîd şakrî batn-ı mâdere düştü

Hakkında peygamber hadîsi geldi

4. **hadîs:**

Diğer 310

Mısra: 13

Ar. 1. Hazret-i Peygamberin kelâm-ı şerîfi.

2. Ondan bahseden ilim. 3. Haber, kıssa, söz. 4.

Yeni taze. hadîsü's-sinn: Genç, taze, nevcivan.

Hakkında buyruldu hadîs ü Kur'an

Arş u emsâlihâ pençeli fermân

hadîs'i kudsi:

1. **hadîs'i kudsi:-**

Diğer 321

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Mânâsı Allah tarafından vahyedilen,

ifâdesi H. Muhammed'e âit olan hadîs.

Vâ'iz Kur'an'dan Hadîs'i Kudsi

Keşf u keşşaf olmuş ilm ü farisi

hafâ:

1. **hafâ:**

Diğer 116

Mısra: 29

Gizli şey, sır.

İmanın hakîk et Ağlar kimseden etme hafâ

Kalb şüşesin zücâc eyle çekmegil cevri ü cefâ

2. **hafâyı:-yı**

Gazel 1

Mısra: 14

Ar. Gizli olma, gizlilik.

Deryasını târif etsem gûş eden bizi kınar

Kahr-ı kahr-ı hafâyı kalbime çakan güzel

hafid:

1. hafidimden:-im , -den

Diğer 2

Mısra: 3

Torun.

Hafidimden bir ulu zât olacak
Nakşi güllerinden bir gül alacak

hafiyvel:

1. hafiyvel:

Diğer 38

Mısra: 22

Gizli, gizli olarak.

Sen Hâfız-u Nâsır iken
Sen Hafiyvel eltâf iken

hâfız:

1. hâfız'ım:-ı, -m

Diğer 83

Mısra: 52

Saklayan, koruyan || Allah.

Zamîr şâhı kasr-ı kalbine kondu
Hıfz edici benim bir Hâfız'ım var

2. hafız'im:-im

Diğer 97

Mısra: 8

Gözetici, koruyucu, muhafaza eden,

koruyup saklayan, yapılan bütün işleri
tafsilatıyla saklayıp hıfzeden.

Kör şeytandan sen hıfz ettin
Sen Hafız'ım sen Sübhan'ım

hâfızû alessâlavât:

1. hâfızû alessâlavât'i:-i

Diğer 271

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Ayet**

Salatları koruyucu olun (Bakara, 2/238).

Hâfızû alessâlavât'i geldi Kur'an'da
Vüsta namazını her gün kılanda

hâfız-u nâsır:

1. hâfız-u nâsır:-

Diğer 38

Mısra: 21

Kelime Tipi: -

Koruyup yardım eden. II Allah.

Sen Hâfız-u Nâsır iken
Sen Hafiyvel eltâf iken

hâif:

1. hâif:

Diğer 57

Mısra: 58

Korkak.

Namazını bazı ümmetim kılar
Kalbi hâif olmaz ol dehre dalar

hak:

1. hâk:

Diğer 21

Mısra: 8

Doğru.

Ölmeden ölür de kabirde durur
Hâk ile yeksânı dâim seyreder

2. hak:

Diğer 45

Mısra: 7

Ar. Allah tealâ.

Evvelâ üç kapı Hak kime açtı
Arayıp bulun da diyin âşıklar

3. hak:

Diğer 52

Mısra: 19

Doğru.

Hak nedir bâtil nedir hiç anlamaz anı bu nâs
Zannederler kendileri âleme olmuş nuhas

4. hak:

Diğer 74

Mısra: 30

Ar. Allah tealâ.

Yaman sanma komşan hal gelir başan
Zehr-i mâr-ı katar Hak senin aşan

5. hak:

Diğer 83

Mısra: 1

Ar. Allah tealâ.

'Nûn'ü kâf' emrine Hak kün demeden
Bir erkek mâderden daha doğmadan

6. hak:

Diğer 83

Mısra: 39

Ar. Allah tealâ.

Geceyi mü'mine Hak tuhfe verdi
Geceler sahibi bir Settâr'ım var

7. hak:

Diğer 101

Mısra: 9

Ar. Allah tealâ.

Mücevher gülünden Hak bizi kıldı
Cümle ervâhlardan hem takrîr aldı

8. hak:

Diğer 107

Mısra: 7

Ar. Allah tealâ.

Çün sa'âdet bahrini Hak ol zaman halk eyledi
'Azamet-i şânı ile rûhlara emr eyledi

9. hak:

Diğer 114

Mısra: 27

Ar. Allah tealâ.

Lem yezel Hak nidâ eder bilmiş ol Ağlar Baba
Nesne kalmaz vere cevab eyle dünyadan ibâ

10. hak:

Diğer 125

Mısra: 9

Ar. Allah tealâ.

Kalb-i imânı niçin hak yolladı
Ol ihsân bâbından şimdi kim girdi

11. hak:

Diğer 144

Mısra: 16

Ar. Allah tealâ.

Altı tek câm ile hikmetten içer
Hak göndermiş bir ve'd-duhâ'm var benim

12. hak:

Diğer 160

Mısra: 35

Ar. Allah tealâ.

Çift melek halk eder Hak eyle dikkat
Çift melâike Ağlar gözler seni

13. hak:

Diğer 230

Mısra: 9

Ar. Allah tealâ.

Pençeli hüccet var Hak karîb olur
İki melek yeşil câm ile gelir

14. hak:

Diğer 251

Mısra: 7

Ar. Allah tealâ.

Yatma gecelerde Hak gelir mihmân
Seyreder canında mihmân bağını

15. hak'tan:-tan

Diğer 279

Mısra: 19

Ar. Allah tealâ.

İçer hayret câmin Hak'tan ayrılmaz
Fenâ-fi-llâh beka Allah'ı bulak

16. hak:

Diğer 285

Mısra: 7

Ar. Allah tealâ.

Umulur ki Hak rızâsın bulurum
Vahdet güllerinde mihrâbımız var

17. hak'dan:-dan

Diğer 297

Mısra: 17

Ar. Allah tealâ.

Gelmedi mi Hak'dan pençeli fermân
'Aduvvunn mübîn'dir lâin kör şeytan

18. hak:

Gazel 9

Mısra: 9

Ar. Allah tealâ.

Ve la temşi fi'l-ardi merehâ Kur'ân'ında Hak
dedi
Fahr edeni sevmez Allah fahr eden Bir'dir gönül

hak kapı:

1. hak kapısını:-(s)ı, -nı

Diğer 74

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hakikat kapısı.

Gülistân şehrinin köşküne sürer
Eğer açar ise Hak kapısını

hak yoluna gid:

1. hak yoluna gider:-er

Diğer 68

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Deyim**

Hakk'a yönelmek, Allah yoluna girmek.

Nice mü'minlerin hâline erdim
Hak yoluna gider ben bulamadım

hâke sal:

1. hâke salma:-ma

Diğer 18

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Toprağa salmak, yere bırakmak; kadehin son damlasını yere dökmek. (Eskiden harabat müdavimleri arasında son damlayı yere dökmek bir adetmiş. Batığımız toprak binlerle insan ve sayısız rindan vücudunun zerrecelerini de havi olduğu için bu vücutlara ait ruhları reyyan ve handan etmek gibi bir maksat güütkleri istidlal olunmaktadır. II Maddi aleme yani kesrete alemine gelmek ve manevi alemleri idrak edememek (tasavvufî bağlamda).

Silâhsız hiç asla kalma
Kademeyni hâke salma

hakîk:

1. hakîk:

Diğer 116

Mısra: 29

Lâyık, yaraşır.

İmanın hakîk et Ağlar kimseden etme hafâ
Kalb şüşesin zücâc eyle çekmegil cevri ü cefâ

hakikat:

1. hakikât:

Diğer 5

Mısra: 27

Doğru olan, asıl. Hakikat Sırrı.

Hakikât mârifet dersini aldın
Gece ‘âşık oldum ol güzel yâre

hakk:

1. hakk'ı:-ı

Diğer 54

Mısra: 34

Allah.

Enbiyâ evliyâ dehre gelmiştir
Cümlesi gecede Hakk'ı bulmuştur

2. hakk'ın:-ın

Diğer 69

Mısra: 31

Allah.

Âşık olmuş gönül Hakk'ın zâtına
Elbet biz de bir mâşûkın malıyız

3. hakk'ı:-ı

Diğer 72

Mısra: 15

Allah.

Zikrederim Hakk'ı kalb-ü zübânda
Allah'ı zikreden dil kınanır mı

4. hakk'ın:-ın

Diğer 84

Mısra: 25

Allah.

Hiç miftâh vurmamış Hakk'ın bâbı var
Ol eder yokları bir anda izhâr

5. hakk:

Diğer 88

Mısra: 26

Allah.

Eyyüb peygambere sen bak
Ni'mel 'abdü buyurdu Hakk

6. hakk:

Diğer 107

Mısra: 9

Allah.

Bahri sarın yâ sa'idler Hakk yine emreyledi
Nâci hinde kârı aldı fânide hâli bulan

7. hakk'ı:-ı

Diğer 116

Mısra: 26

Allah.

Et 'ibâdet ihsân içre güya ki Allah'ı gör
Bizzât Hakk'ı göremezsün yani Allah seni gör

8. hakk'ı:-ı

Diğer 126

Mısra: 1

Allah.

Kınamayın bizi Hakk'ı sevenler
Ol yârin 'aşkından sarardım soldum

9. hakk'tan:-tan

Diğer 139

Mısra: 23

Allah.

Hakk'tan korkmaz dinden çıkar
Kavm-i mücrim olsa gerek

10. hakk'ı:-ı

Diğer 196

Mısra: 14

Allah.

Bu derd ile Allah 'aşkına yan sol
Ol 'aşk ile her eşyâda Hakk'ı bul

11. **hakk'a:-a**
Diğer 205
Mısra: 25
Allah.

Sâkit ol Ağlar Baba sen eylegil Hakk'a huzûr
Nûr-u misbâh u zücâcdan dola kalbin sâfi nûr

12. **hakk'a:- 'a**
Diğer 223
Mısra: 30
Allah.

Hubbu fillah ârif dergâhın tanır
Ve emmessâile Hakk'a yalvarır

13. **hakk'a:-a**
Diğer 235
Mısra: 5
Allah.

Bu aşk seni beni Hakk'a götürür
Dâr-ı mihnet köprüsünden geçürür

14. **hakk'a:- 'a**
Diğer 298
Mısra: 31
Allah.

Anlar bizim için Hakk'a yalvarır
Oku Muhammed-i mevlüd-i zîşan

15. **hakk'a:- 'a**
Diğer 309
Mısra: 7
Allah.

Melekler saf olur Hakk'a yalvarır
Müminler affı geldi bu gece

16. **hakk'ı:-ı**
Gazel 8
Mısra: 19
Allah.

Nefsin içre Hakk'ı zikr et ayık ol Ağlar Baba
Dur huzûra ağla yalvar seni ağlatanı bul

17. **hakk'ı:-ı**
Gazel 8
Mısra: 17
Allah.

İbret ile gez fenâda Hakk'ı sen gözle dâim
Savt-ı zenbûrın sesinden ses veren Allah'ı bul

18. **hakk'ı:-ı**
Gazel 8
Mısra: 10
Allah.

Terk edüp dünyayı gel gir zarf-ı noktaya şâhım
Daim orda Hakk-ı gözle gizlice mihmânı bul

19. **hakk'a:- 'a**
Gazel 14
Mısra: 35
Allah.

Ağlar Baba ağla yalvar Hakk'a eyle ilticâ
Umulur sen de içersin leyl ü nehâr et duâ

20. **hakk'ı:-ı**
Gazel 28
Mısra: 14
Allah.

Mûsâ kelîm Tûr'da yandı nûr cemâlin nârına
Len terâni yani Hakk'ı görmesi mümkün değil

hakkâk:

1. **hakkâk:**
Diğer 307
Mısra: 16

Ar. Taş ve maden kazıyan sanatkâr.

Binlerce baş keser kanı görünmez
Hakkâk taşın keser bir sevdiğim var

hâl:

1. **hâlim:-im**
Diğer 19
Mısra: 6
Hâl, durum.

Derûnumdan almış yanıyor cânım
Bir arz edecek yok ne olur hâlim

2. **hal:**
Diğer 33
Mısra: 21
Hâl, durum.

Bizde bir hal vardır kimseler bilmez
Allah'a âşıklar cihânda gülmez

hâl kapısını:

1. **hâl kapısını:-(s)ı, -nı**
Diğer 74
Mısra: 16
Kelime Tipi: -
Cezbeye tutulma, vecde gelme anının yaşandığı yer.
Nûr kalem hattından kârımız gelir
Eğer açar isen hâl kapısını

hâlâ:

1. **hâlâ:**
Diğer 7
Mısra: 11
Henüz.

Hâlâ vaktine var ruhsatı gözilir
Tezden nasib eyle amân Allah'ım

halâvet:

1. halâvete:-e

Diğer 243

Mısra: 4

Tatlılık, şirinlik.

Cemâl Perçemine sarmış telini
Ahmed Hâ'sın halâvete bağlamış

hâle er:

1. hâle erdin:-di, -n

Diğer 5

Mısra: 25

Kelime Tipi: -

Gerçek aşkı tatmak.

Ağlar Baba sen de bir hâle erdin
Kâmil mürşitleri rüyâda gördün

2. hâle erdi:-di

Diğer 14

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

*Harflere dayanmayan seziş ve duyuşun ön
planda olduğu yapıya bürünmek.*

Ol rûh-u zîşânın bir hâle erdi
Hicâb-ı kudrete ol zaman girdi

3. hâle eren:-en

Diğer 39

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

*Harflere dayanmayan seziş ve duyuşun ön
planda olduğu yapıya bürünmek.*

Aşk elinden hâle eren
Gönül gülşanına giren

4. hâle erdi:-di, -n

Diğer 67

Mısra: 38

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

*Harflere dayanmayan seziş ve duyuşun ön
planda olduğu yapıya bürünmek.*

Ağlar Baba deli divâne oldu
Dört sene zarfında bir hâle erdi

5. hâle erdin:-di, -n

Diğer 67

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

*Harflere dayanmayan seziş ve duyuşun ön
planda olduğu yapıya bürünmek.*

Ey efendim sen de erdin bir hâle
Ağla durma aman yalvar Allah'a

6. hâle erdi:-di

Diğer 70

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

*Harflere dayanmayan seziş ve duyuşun ön
planda olduğu yapıya bürünmek.*

Nebî zîşân bildi bir hâle erdi
Ne dedi ne sordu geldi Cebrâil

hâle var:

1. hâle varmasa:-ma, -sa

Diğer 51

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Farklı bir duruma girmek.

Kul olan hâle varmasa
Pîrlerden bâde sunmasa

hâl-i sû:

1. hâl-i sû':-

Gazel 33

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Kötü, fena hâl.

Ey gönül 'aşk olcağında Kâf Dağı tartmaz seni
Kesretin câmina girme hâl-i sû' üslar seni

halife:

1. halifem:-m

Diğer 49

Mısra: 15

*Yeryüzünde Allah'ın emirlerini yerine
getirip onun namına tasarrufla bulunan ve
varlıklar üzerinde onun adına egemen olan
insan.*

Halifem hem çifttir ey Vehbi Baba
Asla zâil olmaz bir mihrâbım var

2. halife:

Diğer 61

Mısra: 38

Birinin yerine geçen kimse, vekil.

Âşıkam dâvâ edenler

Pîr mürşit halife görenler

3. halife:

Diğer 77

Mısra: 11

Birinin yerine geçen kimse, vekil.

Halife rütbesi bize verildi

Saâdet bâbından gömleğin geldi

4. halife:

Diğer 136

Mısra: 3

Birinin yerine geçen kimse, vekil.

Pîr mürşîd halife burada hazırır

İrşâdinin gülü bu köye kondu

hâlîfe kıl:

1. hâlîfe kılmış:-mı

Diğer 35

Mısra: 67

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Vekil olarak yerine birini atamak. II Hz.

Adem'i dünyaya göndermek.

Ders veren mürşîdi hâlîfe kılmış

Aman Vehbî Hayyât gözle sen beni

hâlık:

1. hâlık:

Diğer 38

Mısra: 41

Yaratan, Allah.

Sensin Hâlık sensin Râzık

Dâbbeye sen veren rızık

2. hâlık'a:-'a

Diğer 79

Mısra: 6

Her şeyi yoktan var eden Allah.

Leyl ü nehar ben ağlaram

Hem Hâlık'a yalvarıram

3. hâlık'ın:-ın

Diğer 219

Mısra: 26

Her şeyi yoktan var eden Allah.

Ağlar Baba gonca gülde zarın var

Güllerin Hallâk'ı bir Hâlık'ın var

4. hâlık:

Diğer 306

Mısra: 24

Yaratan, Allah.

Muhammed'in yeşil çuhasın giymiş

Mahlûk değil hâlık bir sevdiğim var

hâlık-ı azimü's-şân:

1. hâlık-ı azimü's-şân:-

Diğer 169

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanı yüce yaratıcı II Allah.

Sen ki Hâlık-ı azimü's-şân

Sen beni halk ettin 'üryân

hâlık-ı hakîm:

1. hâlık-ı hakîm:-

Diğer 38

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Varlıkların yaratıcısı, varlıkların sahibi.

Sen Hâlık-ı Hakîm iken

Ben mahlûk-u mahkûm iken

halîl:

1. halîl'in:-iñ

Diğer 26

Mısra: 16

Hız. İbrahim.

Hacı kurban keser amma

Halîl'in kurbanı başka

2. halîl'den:-de, -n

Diğer 58

Mısra: 21

Hız. İbrahim II Ateş dolu bir dağa atılan

Hız. İbrahim.

Sünnetlerin ba'zı Halîl'den kalmış

Oğlunu Allah'a ol kurban kılmış

3. halîl:

Diğer 200

Mısra: 6

Sadık dost.

Bir ruhsat-ı nâmda mânâyâ girdi

Allah İbrâhîm'e yâ Halîl dedi

4. halîl:

Diğer 200

Mısra: 35

Hız. İbrahim.

Halîl tekbîr alıp kebeşi kesti

Ol tekbîr alınır bu bayram günü

5. halîl'e:-e

Diğer 200

Mısra: 25

Hız. İbrahim.

İsmâîl Halîl'e dedi yâ baba

Aman bıçak ile girme cevâba

6. halîl:

Diğer 240

Mısra: 26

Sadık ve gerçek dost, Hız. İbrahim'e

telmihen kullanılabilmektedir.

Bırakmaz rauzına bir parça yara

Düşer Hâlîl gibi gülşâna nâra

7. **hâlîl:**

Diğer 260

Mısra: 20

*Sadık ve gerçek dost, Hz. İbrahim'e
telmiHEN kullanılabilmektedir.
Nemrûd oda attı nârdan kurtuldu
Hâlîl kurtulmadı mevtin ilinden*

8. **hâlîl'i:-i**

Diğer 260

Mısra: 17

*Hz. İbrahim II Ateş dolu bir dağa atılan
Hz. İbrahim.
Mâderi Hâlîl'i bir ğâra koydu
Ay'a afil dedi putları kırdı*

9. **hâlîl:**

Diğer 273

Mısra: 15

Hz. İbrahim.

*Puthânede Hâlîl bir zaman kaldı
Nebî'ye üç zelle mübâh verildi*

10. **hâlîl:**

Diğer 273

Mısra: 22

*Sadık ve gerçek dost, Hz. İbrahim'e
telmiHEN kullanılabilmektedir.
Nemrûd İbrâhîm'den emâna geldi
Allah'ın nerededir ya Hâlîl dedi*

11. **hâlîl:**

Diğer 282

Mısra: 7

*Sadık ve gerçek dost, Hz. İbrahim'e
telmiHEN kullanılabilmektedir.
Versin Hâlîl gibi nâr-ı gülşânı
Nemrûd nârı gibi ataşı getir*

12. **halîl:**

Diğer 319

Mısra: 13

Hz. İbrahim.

*Halîl gibi nâra yandır
Yunus gibi hûta yuttur*

13. **halîl:**

Diğer 334

Mısra: 26

*Sadık ve gerçek dost, Hz. İbrahim'e
telmiHEN kullanılabilmektedir.
Zulmet Perdelerin kaldır
Halîl gibi bizi kandır*

14. **halîl'in:-iñ**

Diğer 334

Mısra: 30

Hz. İbrahim.

*Ağlar Baba dertli oldu
Halîl'in nârına yandı*

15. **hâlîl'i:-i**

Gazel 31

Mısra: 4

Hz. İbrahim II Ateş dolu bir dağa atılan

Hz. İbrahim.

*'Âşıksın cândaki câna yandura seni gülzâra
Bıraka Hâlîl'i nâra ataş-ı gülşân gizlidür*

halîl ibrâhîm:

1. **halîl ibrâhîm'in:-i, -n**

Diğer 310

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hz. İbrahim peygamber.

*Halîl İbrâhîm'in câmin dolduran
Mezkit-i Halîl'den çok memnun oldum*

halîl nebi:

1. **halîl nebi'den:-de, -n**

Diğer 58

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hz. İbrahim peygamber.

*Udhiyye bayramı Halîl Nebi'den kalma
Tekbîrle Allah'ı biz zikredelim*

halîl'in nâr:

1. **halîl'in nârı:-ı**

Diğer 305

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hz. İbrahim'in ateşi.

*Cüssegâhlar olmuş Halîl'in nârı
Gedâ Ağlar Baba ayık ol ayık*

halîlullah:

1. **halîlûllah:**

Diğer 58

Mısra: 57

Allah'ın dostu(Hazret-i İbrahim

Peygamber).

Halîlûllah ibnin elinden tuttu

Oğlu önü sora sıçradı gitti

2. halilullah:

Diğer 310

Mısra: 5

*Allah'ın dostu(Hazret-i İbrahim
Peygamber).*

Halilullah kurmuş oda binâsın

Okup kıraat ettik ricâ duasın

halimi bil:

1. halimi bilirsin:-ir, -sin

Diğer 12

Mısra: 27

Kelime Tipi: -

*"Sen durumundan anlarsın" manasına
gelen ifade.*

Halimi bilirsin yâ Ganî Hudâ

Kulların yanında sen utandırma

halini tebdil ed:

1. halini tebdil eder:-er

Diğer 59

Mısra: 49

Kelime Tipi: **Deyim**

Hâle yola koymak, iyi bir düzen vermek.

Yâni mü'min halini tebdil eder

Tekbiri alarak mescide gider

hâlis:

1. hâlis:

Diğer 14

Mısra: 6

Saf, temiz, katışıksız.

Senin aslın zâten 'elif'den 'bâ'dan 'yâ'dan

Rûhun halk olmuştur bir hâlis nûrdan

halk:

1. halk:-ı

Diğer 2

Mısra: 20

Ahali, insanlar.

Zâ mim nûn geçer sükûnet eder

Ol zamânın halkı re'yine gider

2. halk:

Diğer 88

Mısra: 19

Ahali \ insanlar.

Halk ile ülfet eylemez

Şükür olsun Allah'ıma

halk ed:

1. halk edip:-ip

Diğer 83

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yaratmak, yoktan var etmek.

Halk edip sehaptan matarı verdi

Sayf şitâ verici bir Rahmân'ım var

2. halk eder:-er

Diğer 160

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yaratmak, yoktan var etmek.

Çift melek halk eder Hak eyle dikkat

Çift melâike Ağlar gözler seni

3. halk eder:-er

Diğer 172

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yaratmak, inşa etmek, ibda etmek.

Fer'-i dallarından Allah Lâ-Mekân'ı halk eder

Allah'ı misafir eder gözyaşı döken kişi

4. halk eden:-en

Diğer 181

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yaratmak, yoktan var etmek.

Zamîr şâhı olmuş anın kaptanı

Ol bahri halk eden Hallâk'a sığın

5. halk eder:-er

Diğer 187

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yaratmak.

Bir melek halk eder Allah subha dek gözler seni

Zıll-ı zulmet her belâdan ref'edip bekler seni

6. halk eder:-er

Diğer 187

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yaratmak, yoktan var etmek.

Halk eder bir melek Allah bayrağı ele alır

Varma hâba her 'işâda oku mülkü gözle sinde

enîsi

7. halk eden:-en

Diğer 245

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yaratmak, inşa etmek, ibda etmek.

Uyan hâb-ı gaflet deminden gönül

Mahlûku halk eden Hallâk'ın tanı

8. halk eden:-en

Diğer 251

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Her şeyi yaratan Allah.

Fercâmın âbından derde hoş dermân

Halk eden Hallâk'ın unutma aman

9. halk eden:-en

Diğer 288

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak, yoktan var etmek.

Halk eden Hallâk'ı nûrdan eylemiş

Muhammed Nebî'nin gölüne kurmuş

10. halk eden:-en

Gazel 9

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak, yoktan var etmek.

Can-ı dilden tasdik eyle halk eden Bir'dir gönül

Küllî şey'in fânî olur çün kalan Bir'dir gönül

11. halk eden:-en

Gazel 14

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak, yoktan var etmek.

Köşkû kasrı halk edip de nûrla bünyâd eyledi

Türlü nakkaş ile anı halk eden Hallak'a bak

12. halk edip:-ip

Gazel 14

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak, yoktan var etmek.

Köşkû kasrı halk edip de nûrla bünyâd eyledi

Türlü nakkaş ile anı halk eden Hallak'a bak

13. halk edip:-ip

Gazel 14

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak, yoktan var etmek.

Cennet içre halk edip de va'di kılmış rehber

Nûş eder ümmeti andan sûre-i Kevser'e bak

14. halk eden:-en

Gazel 20

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak, yoktan var etmek.

Cân u dilden sil fuâdî ey gönül Yezdân'a bak

Kün diyüben çâr cihânı halk eden Hallâk'a bak

halk et:

1. halk etti:-ti

Diğer 28

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak, meydana getirmek.

Halife halk etti arzına koydu

Esmây-ı hüsnâ'yı ona ders verdi

2. halk etmeden:-me, -de, -n

Diğer 53

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak, meydana getirmek.

Ol Allah'ım mahlûku halk etmeden

Mahlûkun rızıkına dedi zâmin'em

3. halk etti:-ti

Diğer 83

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak, meydana getirmek.

Halk etti dünyayı çift âyât verdi

Leyl ile nehârî taaşşuk kıldı

4. halk ettin:-ti, -n

Diğer 89

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak, meydana getirmek.

İyi-kötü sen halk ettin

Yerzuku men yaşâu dedin

5. halk ettin:-ti, -n

Diğer 89

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak, meydana getirmek.

Âil halk ettin ben n'edim

Eğna için hep ağladım

6. halk etti:-ti

Diğer 91

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak, meydana getirmek.

Nûn kâf'a değmeden cemâl feyz etti

Hüviyyet nûrundan gülü halk etti

7. halk etti:-ti

Diğer 92

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak, meydana getirmek.

Ezel-i nazarda şâhı halk etti

Gül ile lübbünü padişâh etti

8. **halk ettin:-ti, -n**

Diğer 97

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak, meydana getirmek.

Cemâl'inden gül halk ettin

Hem bahçende bülbül ettin

9. **halk ettin:-ti, -n**

Diğer 97

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak, meydana getirmek.

Bizi de andan halk ettin

Sen Hallâk'ım sen Sübhân'ım

10. **halk ettin:-ti, -n**

Diğer 97

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak, meydana getirmek.

Halk ettin elestü dedin

Ahd ü misâk bizden aldın

11. **halk etmiş:-miş**

Diğer 124

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak, meydana getirmek.

Lâ-mekân şehrini orda halk etmiş

Ancak ol şehirde Allah eyleşir

12. **halk etmiş:-miş**

Diğer 124

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak, meydana getirmek.

Cennetü'l-me'va'dır kasr ı bâl tahtı

Bezemiş halk etmiş misbâh mir'âti

13. **halk ettin:-ti, -n**

Diğer 168

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak, meydana getirmek.

Sensin ezel hem Lem-yezel

Halk ettin çâr cihân güzel

14. **halk ettin:-ti, -n**

Diğer 169

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak, meydana getirmek.

Sen ki Hâlık-ı azimü's-şân

Sen beni halk ettin 'üryân

15. **halk etti:-ti**

Diğer 184

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak, meydana getirmek.

Min havlil'arş Muhammed'e yolladı

Melekler halk etti perleri çift çift

16. **halk etti:-ti**

Diğer 216

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak, meydana getirmek.

Halk etti cihanı zâtı bilinsin

Hayy ismini küntü kenz'en bağlamış

17. **halk etti:-ti**

Diğer 219

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak, meydana getirmek.

Direksiz halk etti semavâtınî

Bize Ol güzelin velîsi derler

18. **halk etti:-ti**

Diğer 219

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak, meydana getirmek.

Halk etti lâ-vasıf Muhammed şehri

Bize Ol şehirin tellâlî derler

19. **halk etti:-ti**

Diğer 292

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak, meydana getirmek.

'Kün' diyip cihanda neler halk etti

Bağlarda nevrete lâle gül bitti

20. **halk etti:-ti**

Diğer 315

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak, meydana getirmek.

Adalette bir halk etti Ömeri

Elinde fermanı nukuzu Mim'den

halk etti:

1. **halk etti:-ti**

Diğer 171

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak.

Ol Âdem peder'i Allah halk etti

Meleklerle secde ile emretti

halk eyledi:

1. halk eyledi:-di

Diğer 53

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratma, yok iken var etme.

Hak Teâlâ Cibril'i halk eyledi

Beynehû beynehum vâsita dedi

2. halk eyledi:-di

Diğer 53

Mısra: 41

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratma, yok iken var etme.

Allah bizi dünyada halk eyledi

Beş vakit namâz ile emr eyledi

3. halk eyledi:-di

Diğer 107

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak.

Çün sa'âdet bahrini Hak ol zaman halk eyledi

'Azamet-i şânı ile rûhlara emr eyledi

4. halk eyledi:-di

Diğer 109

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak.

Taht-ı seb'-i semâvâtta çokların halk eyledi

Şehr-i gülde kalmaz anlar illâ bizlerdir kalan

5. halk eyledi:-di

Diğer 111

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak.

Bî-'adû rahmânî nefis nûrunu müzdâd eder

İblîs evvel üç adûyu ol vakit halk eyledi

6. halk eyledi:-di

Diğer 111

Mısra: 48

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak.

Atyeb-u kelâm zübanda gir de bir bahçede gez

Söylenen bizi Hudâ'dır sözleri halk eyledi

7. halk eyledi:-di

Diğer 111

Mısra: 40

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak.

Kur'ân'ı Hadis'i ara oku delilini bul

Kökü gibi dallarında aynı kalb halk eyledi

8. halk eyledi:-di

Diğer 111

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak.

Ehl-i basîret olanlar köşkü eyvânı görür

Şehr-i tecellîyi Allah ol vakit halk eyledi

9. halk eyledi:-di

Diğer 111

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak.

Mir'âtullâh şems ü kamer kalpte ki köke vurur

İşte tecellîsi budur böylece halk eyledi

10. halk eyledi:-di

Diğer 111

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak.

Bir vâ'izin sağ yediyle dört adûyu katleder

Cism-i asgar içre nice çok âlem halk eyledi

11. halk eyledi:-di

Diğer 111

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak.

Kulûb ervâhı ol hinde rûhlara vaz'etti hem

İmanın üç noktasını tâ ezel halk eyledi

12. halk eyledi:-di

Diğer 111

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak.

Mihrâb içre zikredip de cennetimi ru'yet et

Kevkeb-ü Şems ü kamerden çün neler halk eyledi

13. halk eyledi:-di

Diğer 111

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak.

Ezel-î takdiri erdi vurdu miftâhı baba

Aklı cânı nûr-i mim'in evvelâ halk eyledi

14. halk eyledi:-di

Diğer 184

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yaratmak.

Gül şâhlar şâhının bilinmez mülkü

Halk eyledi zîrûh akl ı mülûkü

15. halk eyledi:-di

Diğer 190

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yaratmak.

Erba'ı 'anâsır bütün emlâke
Kün demeden evvel ne halk eyledi

16. halk eylemiş:-miş

Diğer 288

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yaratmak, meydana getirmek, oluşturmak.

Muhammed'in bahri sanma ki sudur
Allah halk eylemiş büsbütün nûrdur

17. halk eyledi:-di

Gazel 14

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yaratmak.

Ol sâlih kullar için gör ki neler halk eyledi
Anlar için hem bezenmiş köşk ile saraya bak

halk ol:

1. halk olmuştur:-muş, -tu, -r

Diğer 14

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yaratılmak, var olmak, meydana gelmek.

Senin aslın zâten 'elif'den 'bâ'dan 'yâ'dan
Rûhun halk olmuştur bir hâlis nûrdan

2. halk olmuştur:-muş, -tu, -r

Diğer 30

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yaratılmak, var olmak, meydana gelmek.

Rûhun nerden halk olmuştur bilsene
Nere gidecektir sen anlasana

3. halk olundu:-un, -du

Diğer 140

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yaratılmak, var olmak, meydana gelmek.

Nûr şecer suyunu verdi halk olundu çar mekân
Lâ-mekân şehri şeceri sen Muhammed Mustafâ

4. halk olmadan:-ma, -da, -n

Diğer 144

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yaratılmak, var olmak, meydana gelmek.

Tabşırdum Çalab'a ben belâ dedim
Rûhum halk olmadan Allah'ı gördüm

5. halk oldu:-du

Diğer 197

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yaratılmak, var olmak, meydana gelmek.

Okuyub Kakhâr'ı halk bahri taşı
Halk oldu mahlûkat ünvânı aldı ziyâde

6. halk olduk:-du, -k

Diğer 225

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yaratılmak, var olmak, meydana gelmek.

Halk olduk mücevher kubbede kaldık
İki fırka olub ervâh ayrıldık

7. halk olduk:-du, -k

Diğer 232

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yaratılmak, var olmak, meydana gelmek.

Bilmeniz ki ne zamanda halk olduk
Hayat dergâhından rûhlar var olduk

8. halk olan:-an

Diğer 248

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yaratılmak, var olmak, meydana gelmek.

Halk olan üç binden on melek göçer
Gafil olma oku zübde Yâ-sîn'i

9. halk olur:-ur

Diğer 248

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yaratılmak, var olmak, meydana gelmek.

Üçbin harfe üçbin melek halk olur
Her şehergâh oku zübde Yâ-sîn'i

halka ol:

1. halka oldılar:-dı, -lar

Diğer 67

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Deyim**

Daire şeklinde olmak II Kıvrılmak.

Üçler beşler kırklar halka oldılar
Elif ile 'Mim'den demi vurdular

2. halka olduk:-du, -k

Diğer 83

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Deyim**

El ele tutuşup halka olmak II. Toplanmak.

Bir damla araktan biz halka olduk
Ol zaman bildim ki bir Hallâk'ım var

3. halka oldular:-du, -lar

Diğer 102

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Deyim**

Halka olmak (Eyüboğlu 1973: II/236);

çember biçiminde olmak; bir arada, topluluk hâlinde, grup grup olmak; sayı ve miktar olarak kalabalık olmak.

Cümle rûhlar halka halka oldular

Kalû diyüp rûkn-ü erkân kıldılar

4. halka oldular:-du, -lar

Diğer 111

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Deyim**

Daire şeklinde olmak II Kıvrılmak.

Çâr ‘anâsır buldu ünvan necm-i feyzi ol zaman
Emr-i Sübhân rûh alınca halka oldular hemen

5. halka oldu:-du

Diğer 218

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Deyim**

Halka olmak (Eyüboğlu 1973: II/236);

çember biçiminde olmak; bir arada, topluluk hâlinde, grup grup olmak; sayı ve miktar olarak kalabalık olmak.

Emr-i Yezdân ile rûh halka Oldu

Secde-i celsede cemâli gördü

halkaveç ol:

1. halkaveç olur:-ur

Diğer 106

Mısra: 31

Kelime Tipi: -

Halka olmak.

Çün duhûl-i cennet içre tûbâ halkaveç olur
Zencebîl suyunu içib çok musaffâ kesb olur

halkay-ı rûhan:

1. halkay-ı rûhanda:-da

Diğer 65

Mısra: 25

Kelime Tipi: -

Zikir halkası, manevi halka.

Halkay-ı rûhanda deme dalmışlar

Kur’ân sahibine hüccet vermişler

halkol:

1. halkoldu:-du

Diğer 125

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Meydana gelmek.

Babasız zenândan kimler halkoldu

Hem ribh ile anlar dünyada kaldı

2. halkoldular:-du, -lar

Diğer 130

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Meydana gelmek.

Aslı ol ümmi-ü’l-erden ervâhın halkoldular

Nûr cemâli gördü anlar mest ü hayrân kaldılar

3. halkoldu:-du

Diğer 260

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Meydana gelmek.

Dört anâsır şeyden Âdem halkoldu

Emr oldu Âdem’e Cenneti buldu

hallâc:

1. hallâc:

Diğer 286

Mısra: 10

Pamuk atan kimse.

Korkarım ki melek ‘Azrâîl gelir

Hallâc atar gibi cânımı alır

hallâc-ı mansûr:

1. hallâc-ı mansûr:-

Gazel 33

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

"Ene'l-hak" "ben Allah'ım" dediği için

922'de asılarak öldürülen ünlü mutasavvuf.

Uyma nefse seni atar Hallâc-ı Mansûr gibi

Kesret-î mücrime mensûp hatt çekib besler seni

hallâk:

1. hallâk'ı:-ı

Diğer 38

Mısra: 17

Yaratma gücü sınırsız olan, devamlı olarak

yaratan, Allah, Tanrı.

Çâr cihân Hallâk'ı iken

Senden gayrısı yok iken

2. hallâk'ı:-ı

Diğer 72

Mısra: 4

Yaratma gücü sınırsız olan, devamlı olarak yaratan, Allah, Tanrı.

Söyletir zebânı dil zamîr şâhı

Hallâk'ı zikreden kul kınanır mı

3. hallâk'ım:-ım

Diğer 83

Mısra: 16

Yaratma gücü sınırsız olan, devamlı olarak yaratan, Allah.

Bir damla araktan biz halka olduk

Ol zaman bildim ki bir Hallâk'ım var

4. hallâk:

Diğer 89

Mısra: 25

Yaratıcı, yaratan (Allah).

Felâ tenhar dedin hallâk

Beni nahr etme sen Rezzâk

5. hallâk'ım:-ım

Diğer 97

Mısra: 12

Yaratma gücü sınırsız olan, devamlı olarak yaratan, Allah.

Bizi de andan halk ettin

Sen Hallâk'ım sen Sübhân'ım

6. hallâk:

Diğer 100

Mısra: 13

Yaratma gücü sınırsız olan, devamlı olarak yaratan, Allah, Tanrı.

Sen Şâkir'sin gâni Hallâk

Îzâ de'âni dedin Hak

7. hallâk'ı:-ı

Diğer 219

Mısra: 26

Yaratma gücü sınırsız olan, devamlı olarak yaratan, Allah, Tanrı.

Ağlar Baba gonca gülde zarın var

Güllerin Hallâk'ı bir Hâlık'ın var

8. hallâk'ın:-ın

Diğer 245

Mısra: 2

Yaratma gücü sınırsız olan, devamlı olarak yaratan, Allah, Tanrı.

Uyan hâb-ı gaflet deminden gönül

Mahlûku halk eden Hallâk'ın tanı

9. hallâk:

Diğer 256

Mısra: 11

Yaratıcı, yaratan (Allah).

Hallâk u Yezdân'ımız nasîb et îmân

Hallâc-ı-hallâca kor atar seni

10. hallâk'ım:-ı, -m

Diğer 273

Mısra: 23

Yaratıcı, yaratan (Allah).

Hallâk'ım göktedir yalan kastetti

Nebî'ye bu zelle mübâh denildi

11. hallâk'a:-a

Diğer 274

Mısra: 22

Yaratma gücü sınırsız olan, devamlı olarak yaratan, Allah.

Kişmiri ü lâhûri bezenmiş bağlar

Ayık ol her şebde Hallâk'a yalvar

12. hallâk'ıma:-ı, -ma

Diğer 284

Mısra: 4

Yaratıcı, yaratan (Allah).

Geç andan lâ-mekân gönül şehrine

Hallâk'ıma dertli hâlimi söyle

13. hallâk'ı:-'ı

Diğer 288

Mısra: 13

Yaratan (Hz. Allah).

Halk eden Hallâk'ı nûrdan eylemiş

Muhammed Nebî'nin gölüne kurmuş

14. hallâk:

Diğer 310

Mısra: 31

Yaratma gücü sınırsız olan, devamlı olarak yaratan, Allah.

Hallâk kavuştursun hüsnü'l meâba

Bu kende ehlinden çok memnun oldum

15. hallâk'a:-a

Gazel 14

Mısra: 16

Yaratma gücü sınırsız olan, devamlı olarak yaratan, Allah, Tanrı.

Köşkû kasrı halk edip de nûrla bünyâd eyledi

Türlü nakkaş ile anı halk eden Hallâk'a bak

16. **hallâk'ın:-i, -n**

Gazel 33

Mısra: 6

Yaratma gücü sınırsız olan, devamlı olarak yaratan, Allah.

Rezzâk Allah rızık u verir hâ'yı bırak hû'ya bak

Penbe gibi kolza girsen Hallâk'ın besler seni

halvet:

1. **halvetin:-i, -n**

Diğer 257

Mısra: 12

Yalnız kalma. II [tas.] Kulun Allah'ın huzûrunda onunla halleşmesi.

Aç cân şehri bâbın sen aman örtme

Yâr ile halvetin sırası geldi

2. **halvet:**

Gazel 3

Mısra: 19

Yalnız kalma, tenhaya çekilme, tenhalık.
Meclis-i irfânda halvet zâtı mir'atına çün perin açan
Câm-ı Hû'dan nûş edip de mest olan anlar bizi

3. **halvet:**

Gazel 24

Mısra: 16

Yalnız kalma, tenhaya çekilme, tenhalık.
Dâima dâr-ı vahdette tekarur gururdan eyle firar
Dost ile halvet ol halvet gecelerde

halvet ol:

1. **halvet ol:-**

Diğer 183

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yalnız kalmak, tenhaya çekilmek.

Allah ile halvet ol

La ilâhe illallah

2. **halvet olur:-ur**

Diğer 205

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

[tas.] Kulun Allah'ın huzûrunda onunla halleşmesi ve mânen sohbet etmesi.

Allah ile halvet olur ene'l-Hak şânın bulur

Lentebûr sırrına mazhar bâb-ı ihsana girer

3. **halvet olup:-up**

Gazel 25

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Deyim**

[tas.] Kulun Allah'ın huzûrunda onunla halleşmesi ve mânen sohbet etmesi.

Hâb-ı rûhsattan münezzeh feyz-i kayyûma dalan
Olup Allah ile halvet kalan gelsin bu meydâna

hamâm:

1. **hamâmdan:-da, -n**

Diğer 292

Mısra: 22

Güvercin.

Zikrullahıtır nefsi kalbinden atan

Evdeki horozdan hamâmdan utan

2. **hamâme:-e**

Diğer 292

Mısra: 18

Güvercin.

Seni kim halketti bak yere göğ
Perr-ü bâl zembûra hamâme dike

hamâme:

1. **hamâme:**

Diğer 283

Mısra: 18

Güvercin.

Münkir olma gözüm bak yere göğ
Baksana mâkiyân hamâme dike

hâmân:

1. **haman:**

Diğer 317

Mısra: 11

Daima, her zaman.

Der ki hâlinim haman arş'a erişir

Şeriat izinden giden kalmadı

hamd ed:

1. **hamd ederim:-er, -im**

Diğer 97

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Allah'ın büyüklüğü ve lütufları karşısında onu methederek şükürünü bildirmek.

Hamd ederim yâ Rab sana nefse beni âmir ettin

Sen Kahrâr'ım sen Sübhân'ım

hamd eyle:

1. hamd eyleyek:-(y)ek

Diğer 264

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'a şükretmek.

Yiyüp içip hamd eyleyek

Çok yeyip israf etmeyek

hams-u salât:

1. hams-u salât:-

Diğer 271

Mısra: 23

Kelime Tipi: -

Beş vakit namaz.

Hams-u salât hüccet nûr burhân olmaz

Muhammed'in fermanını unutma

hâne-i şerif:

1. hâne-i şeriften:-te, -n

Diğer 310

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şerefli hane.

Birine on verir hazret-i Sübhân

Hâne-i şeriften çok memnun oldum

hannân:

1. hannân'a:-a

Diğer 174

Mısra: 20

Esmâ-i hüsnâdan. Rahîm.

Lâ taknetû min rahmeti sırrın umanda

Kahhâr dergâhında Hannân'a düşmez

2. hannân:

Gazel 32

Mısra: 12

Çok acıyan, çok merhamet eden (Allah).

Ruhsat-ı nâmda düştüğüm fehvâ niyyetin devrine

Şimdiye dek ağılattığın Hannân füyûzundan mıdır

3. hannân:

Gazel 32

Mısra: 12

Çok merhametli, çok acıyan" anlamında

Allah'ın sıfatlarındandır.

Ruhsat-ı nâmda düştüğüm fehvâniyyetin devrine

Şimdiye dek ağılattığın Hannân füyûzundan mıdır

hâr:

1. hâr:

Diğer 4

Mısra: 4

Far. Diken.

Bu dünyânın kıyı kalinden usandım

Hâr içinden açılacak gülün var

2. hârları:-lar, -ı

Diğer 27

Mısra: 14

Diken II rakip.

Bütün ağaçların suyu kesilmiş

Hârları dökülmüş gülü kurumuş

3. hâr:

Diğer 46

Mısra: 30

Far. Diken.

Âşık olan yâr bâbına girecek

Hâr içinde olan güle konacak

4. hârından:-ı, -n, -dan

Diğer 49

Mısra: 36

Far. Diken.

Bûs edip elini dersini aldı

Hârından çıkacak çok güllerim var

5. hârından:-ı, -n, -dan

Diğer 52

Mısra: 10

Far. Diken.

Cevher-i dürr-i dükkânı böyle bir yol kurmadı

Gülü hârından ayırdı asla noksan koymadı

6. hârını:-ı, -n, -ı

Diğer 55

Mısra: 8

Diken.

Rûz ü şeb gül için bir dalı bekler

Ol dalın üstünde hârını sever

7. hâr:

Diğer 64

Mısra: 15

Far. Diken.

Güller hâr içinde çokça kalır mı

Ol gonca gülün de dili yanaştı

8. hâr:

Diğer 72

Mısra: 20

Diken.

Murğî kuş kafeste kurmuş figanı

Hâr gülün açmasa kuş döşenir mi

9. **hâra:-a**

Diğer 121

Mısra: 28

Far. Diken.

Göre belki gülü hârın içinde
Seversen gülünü hâra dokunma

10. **hârın:-ı, -n**

Diğer 121

Mısra: 27

Diken.

Göre belki gülü hârın içinde
Seversen gülünü hâra dokunma

11. **hârın:-ın**

Diğer 121

Mısra: 30

Far. Diken.

Şeydâ bülbül eder âh ile zârı
Bir hârın üstünde kurmuş figanı

12. **hârın:-ın**

Diğer 123

Mısra: 20

Far. Diken.

Şeydâ bülbül olan hârında öter
Ol hârın üstüne yazmışlar bizi

13. **hârında:-ı, -n, -dan**

Diğer 123

Mısra: 19

Diken || Acı, ıstırap, keder.

Şeydâ bülbül olan hârında öter
Ol hârın üstüne yazmışlar bizi

14. **hârî:-i**

Diğer 244

Mısra: 27

Far. Diken.

Hârî olmaz solmaz açılmış güller
Misk ü anber kokar gülü cennetin

15. **hârından:-ı, -n, -dan**

Diğer 257

Mısra: 3

Far. Diken.

Ser vermiş hârından çıkmış yâr gülü
Herhâlde dermenin sırası geldi

16. **hâr:**

Diğer 261

Mısra: 17

Diken.

Hâr içinden yeni çıkmış gül idi
Yani mü'min bu ayda bülbül idi

17. **hârında:-ı, -n, -dan**

Diğer 289

Mısra: 9

Diken || Acı, ıstırap, keder.

Bülbül gül dalının hârında kalmış
Uyumuş ayılmış yâri savuşmuş

18. **hârdan:-dan**

Gazel 24

Mısra: 8

Far. Diken.

Dalma dehre kalma hâbda 'andelib-veş aç perin
güle
İnme hârdan gül açılır gözle gül-zâr gecelerde

harap eyle:

1. **harap eyledi:-di**

Diğer 167

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Deyim**

Yağmalamak, talan etmek.

Şehrin penceresin câmını kırdı
Kesti üç direğin harap eyledi

harbe gir:

1. **harbe girme:-me**

Diğer 89

Mısra: 38

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Savaşa gir, harp et.

Ağla Ağlar Baba gülme
Allah ile harbe girme

harbe kalk:

1. **harbe kalkıştı:-ış, -tı**

Diğer 238

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Savaşmak, mücadele etmek.

Nefs-i şûm levvâme harbe kalkıştı
Rehberimden bize himmet ulaştı

harf-i er-rahman:

1. **harf-i er-rahman:-**

Diğer 237

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın sözü, Rahman sözü.

İsminde yazılmış harf-i er-Rahman
Allah'ın zülfüyle imzalaşıptır

has:

1. has:

Diğer 72

Mısra: 24

Seçkin, özel, hususi.

Muhammed haymesin altına sürer
Has keştiye binen kul kınanır mı

2. has:

Mesnevi 1

Mısra: 3

Hususi, özel.

Ulu himmet edüp dil kasrını has
Mâzi içre oluptu Allah'a âs

hasbeten lillah:

1. hasbeten lillah:-

Diğer 69

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Maddî mânevî hiçbir menfaat
gözetmeksizin, yalnız Allah rızâsı için.*
Ta'n etmeyin bizi hasbeten lillah
Elbet biz de bir hikmetin malıyız

hasenât:

1. hasenâtlar:-lar

Diğer 74

Mısra: 26

Ar. İyilikler.

Mü'minlerin hâli tebeddül eder
Hasenâtlar seyyiâtı mahveder

hasıl ol:

1. hâsıl oldu:-du

Diğer 24

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Elde etmek, meydana gelmek.

Ağlar Gülmez helâlden hâsıl oldu
Defter-i şakîden beratı aldı

2. hâsıl olur:-ur

Diğer 118

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Elde etmek, kazanmak.

Çün şükürden hâsıl olur imânın hem kuvveti
Akvây-i imân-ı ashâb Allah'ı bilir kat'i

3. hasıl olur:-ur

Diğer 122

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Elde etmek, meydana gelmek.

Şecerin dalları misbâh hasıl olur şehir i gül
Meyvesi tecellî gözüm âyetin sırrını bil

4. hasıl olur:-ur

Diğer 127

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Meydana gelmek, ortaya çıkmak, peyda
olmak.*

Kalpte imândan hasıl olur biterse ol şecer
Köküdür zücâc-ı billûr dalları misbâh şehir

5. hâsıl olur:-ur

Diğer 130

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Elde etmek, meydana gelmek.

Sanmanız ki hubb-ü sâdık hâsıl olur cüssede
Bu ehibbâ buldu ünân tâ ikinci secdede

6. hâsıl olur:-ur

Diğer 160

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Deyim**

Meydana gelmek, ortaya çıkmak.

Şerefsiz ervâhtan ne hâsıl olur
Berzah-ı 'âlem şâhı elbette sesler seni

7. hasıl olur:-ur

Diğer 172

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Deyim**

Meydana gelmek, ortaya çıkmak.

Çeşme-i 'aşk hasıl olur yaşını gözden döker
Mârifet nûruyla berrak şark ile garbı görer

8. hâsıl oldu:-du

Diğer 282

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Husûle gelmek, meydana çıkmak.

Nârdan hâsıl oldu zerre dûnumuz
Nâr nâra vurmazsa artmaz aşkımız

9. hasıl olur:-ur

Gazel 10

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Elde etmek, meydana gelmek.

Hem ol dersin mefhumundan hasıl olur her pişe
Oku ümmü'l kitâb'ı da Kur'an'ı sen anda bul

10. **hâsıl olur:-ur**

Gazel 25

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Husûle gelmek, meydana çıkmak.

Ol fercâmdan hâsıl olur zamîrgâhda ‘amîk şehri

Ol şehrin pâdişâhını bulan gelsün bu meydâna

hasiyvet:

1. **hasiyyetli:-li**

Diğer 79

Mısra: 33

Bir şeye özgül olan durum, kuvvet ve etki, meziyet, fayda, yarar. Osmanlı Türkçesi Sözlüğü.

Hasiyyetli bir hayvanım

Sahibimi tanıcıyam

hâssaten:

1. **hassaten:**

Diğer 283

Mısra: 21

Özellikle.

Muhammed’e hüccet hassaten geldi

Biz kemter kullara holş müjde verdi

hasta et:

1. **hasta etti:-ti**

Diğer 100

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Hasta olmasına yol açmak.

‘Âil beni hasta etti

İrade elimden gitti

hasune vecuhu:

1. **hasune vecuhu:-**

Diğer 135

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Hadis**

Yüzü güzelleştirir.

Men sallâ billeyl ’i bâbından girdin

Hasune vecuhu sırrına erdin

haşyet:

1. **haşyetlenir:-lenir**

Diğer 126

Mısra: 17

Ar. Saygıyla karışık korku.

Kalbî haşyetlenir şeydâ-zâr olur

Dembedem kalbinden hem hasta olur

haşyetullâh:

1. **haşyetullâh:**

Diğer 112

Mısra: 17

Allah korkusu.

Haşyetullâh bahri mevcine girer

Mâzinin zenbinden ittika eder

hata ed:

1. **hata edip:-ip**

Diğer 58

Mısra: 83

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yanlışlık yapmak, yanlışlığa düşmek.

Hata edip âsî olurum sana

Tekbîrle Allah’ı biz zikrederim

hata et:

1. **hata ettin:-ti, -n**

Diğer 23

Mısra: 31

Kelime Tipi: -

Yanlışlık yapmak, yanlışlığa düşmek.

Söyleten söyledi hata mı ettin

İlham eder bir meleşim var benim.

hâtem:

1. **hâteme:-e**

Diğer 91

Mısra: 36

Mühür, yüzük.

Nübüvvet mührünü keftine vurdu

Ketfeyni üzerinde hâteme kurban

2. **hâtem:**

Diğer 92

Mısra: 14

Yüzük, mühür.

Feterdâ imlâsı kasr-ı balinde

Hâtem sirâc oldu keft-i dalında

3. **hâtemin:-iñ**

Diğer 314

Mısra: 19

Mühür (Peygamberlik mührü).

Hâtemin zîrine yazdırmış anı

Ömer Osman Bekr’i sevmemiş olmaz

4. **hatem:**

Diğer 324

Mısra: 15

Yüzük, mühür.

Fizza dinar hatem sabâ iline

Reddolmaz fetvanız müfti efendi

hâtem kıl:

1. hâtem kıldı:-dı

Diğer 102

Mısra: 26

Kelime Tipi: -

Son Peygamber etmek.

İhsa'ya alınmaz peygamber virdi
Muhammed Nebî'yi hem hâtem kıldı

hâtib:

1. hâtib'im:-i, -m

Diğer 83

Mısra: 20

Hitap eden, öğüt veren, söz söyleyen. II

Allah (cc).

Secde-i celsede ben anı gördüm
Ol zaman bildim ki bir Hâtib'im var

2. hâtib'im:-i, -m

Diğer 83

Mısra: 12

Hitap eden, öğüt veren, söz söyleyen. II

Allah(cc).

Secde-i celsede ben anı gördüm
Ol zaman bildim ki bir Hâtib'im var

3. hâtib'im:-i, -m

Diğer 97

Mısra: 16

Hitap eden, öğüt veren, söz söyleyen. II

Allah (cc).

Hücceti illâdan aldın
Sen Hâtib'im sen Sübhân'ım

hatm:

1. hatm-i:-i

Diğer 109

Mısra: 23

Bitirme.

Sır kitâbın hatm-i tâm'da kıyâm etti ol kalem
Rehberân yıkamaz anı illâ Sultândır yıkan

havadan uç:

1. havadan uçma:-ma

Diğer 11

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Deyim**

Kendini beğenmek, böbürlenmek.

Aman gönül asla havadan uçma
Sen kendi kendine söze bulaşma

2. havadan uçma:-ma

Diğer 16

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Deyim**

Kendini beğenmek, böbürlenmek.

Ey gönül sen sakın havadan uçma
Kuzgun tuyûr gibi lâşeye düşme

havâle et:

1. havâle etti:-ti

Diğer 229

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Göndermek, yönlendirmek.

Nahnu kâsemnâ 'ya havâle etti
Gedâ Ağlar Baba bu sırrı gözle

havale ol:

1. havale olundu:-un, -du

Diğer 49

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gönderilmek, yollanmak.

Bir arzuhal verdim azîm sultana
Havale olundu ilm-ü irfâna

havf:

1. havf:

Diğer 57

Mısra: 54

Korku, endişe.

Namazını bazı ümmetim kılır
Havf ile recâyı diline alır

2. havf:

Diğer 106

Mısra: 12

Korku, endişe.

Farz u vâciple mükellef ettiler beni râzı
Havf ile Kur'ân'ı okup kıldı anlar namazı

3. havfe:-e

Diğer 225

Mısra: 14

Korku.

Mürettep gülnâzdan nûr mir'ât kalktı
Havfe zâhib amîk halk bahri aktı

4. havf:

Gazel 8

Mısra: 6

Korku, endişe.

Ud'û rabbekum tedarru'an ve hufyeten âyetin
sırrını bil
Recâ havf ile duâ et istediğin hâli bul

havf ed:

1. havf eder:-er

Diğer 66

Mısra: 35

Kelime Tipi: -

Korkmak, endişelenmek.

Havf eder bu Bâkî söylemez yalan

Ol göle keştiyi kurmuştur hemen

2. havf eder:-er

Diğer 320

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Korkmak.

Yestahfûne mine'n-nâsi sırrını bilmez

Kuldan havf eder Allahtan kolrkmaz

havf et:

1. havf etmem:-me, -m

Diğer 100

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Korkmak.

Levm-i lâimden havf etmem

Senden gayri yok ki gidem

havf u recâ:

1. havf u recâda:-da

Diğer 37

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Korku ve Ümit. II [tas.] Nefs-i emmâre ve

levvâmede bulunan kişilerin yaşanan

olaylardan korkması veya ümitlenmesi hali.

Ezelki şuhûdun sen elden koma

Havf u recâda ol nefsin uyma

havf ü recâda ol:

1. havf ü recâda ol:-

Diğer 36

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Deyim**

Korku ve ümit arasında olma.

Dâim havf ü recâda ol

Rızâsına sen bir yol bul

havflan:

1. havflanma:-ma

Diğer 11

Mısra: 9

Korkmak, çekinmek.

Gönül sakın bir kimseden havflanma

Allah'ın emridir aman çirkenme

havl:

1. havlinden:-in, -den

Diğer 67

Mısra: 5

Çevre.

Sâkinin havlinden ra'fet alınır

Ve'd-duhâ sırrına sonra edilir

havva:

1. havva'dan:-da, -n

Diğer 184

Mısra: 8

Hız. Adem'in eşi, hız. Havva.

Doğdu bir kız andan nikâhın kıydı

Havva'dan tev'emîn eyledi çift çift

havz:

1. havzı:-ı

Diğer 244

Mısra: 11

Havuz.

Havzı dünyadadır okuyan kanar

Vücûd-u insanda havzı cennetin

2. havzından:-ı, -n, -dan

Diğer 256

Mısra: 20

Havuz; kaynak.

İki melek yeşil câm ile gelir

Muhammed havzından kandırır seni

3. havzından:-ı, -n, -dan

Diğer 287

Mısra: 24

Havuz; kaynak.

Sunar el kâsedan'ûd ile anber

Muhammed havzından uşşakın geldi

4. havzından:-ı, -n, -dan

Diğer 294

Mısra: 6

Havuz; kaynak.

'Levlâke' buyruldu halkoldu cihân

Havzından içenler dünyadan nihân

havz-ı kevser:

1. havz-ı kevser:-

Diğer 262

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kevser havuzu; Cennette var olduğuna

inanılan bir havuz.

Cennet havz-ı kevser ru'yeti bulur

Oku tebâreke faslın sonra yat

havz-ı kevserin câm:

1. havz-ı kevserin câmindan:-ı, -n, -dan

Diğer 120

Mısra: 27

Kelime Tipi: -

Kevser havuzu kadehi.

Havz-ı kevserin câmindan iki melek kandırır
Gâfil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'ân'ı

hayâ ed:

1. hayâ eder:-er

Diğer 15

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Deyim**

Utanmak, çekinmek.

Yere bakar gökten ol hayâ eder
Yer gök sahibinden haber mi aldın

hayâ et:

1. hayâ etti:-ti

Diğer 190

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Utanmak, çekinmek.

Utandı Allah'dan ol hayâ etti
Beş kerre secdeye kıyâm eyledi

hayat bâb:

1. hayat bâbından:-ı, -n, -da, -n

Diğer 34

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Hayat suyu, ölümsüzlük suyu.

Zümre-i ârifin mürşid kânından
Ad vermişler ona hayat bâbından

hayat bul:

1. hayat bulacak:-a, -cak

Diğer 59

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Deyim**

Canlanmak, dirilmek; sıkıntılardan

kurtulmak; isteklerine kavuşmak.

Yeniden hem cânın hayat bulacak
Hazır ol mübârek bayram geliyor

2. hayat bulur:-ur

Diğer 199

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Deyim**

Canlanmak; maddi ve manevi

sıkıntılarından kurtulmak.

Mümin ölmez hayat bulur Hızır'dan
Ölüm ocağında ben beni buldum

3. hayat bulur:-ur

Diğer 208

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Deyim**

Canlanmak; maddi ve manevi

sıkıntılarından kurtulmak.

Ha hayat bulur rûhum
Hayy u kayyûm isminden

hayat ver:

1. hayat verir:-ir

Diğer 217

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Deyim**

Diriltmek, canlılık vermek.

Ölmüş kalbe hayat verir
Şeytanı muzmahil kılur

2. hayat verir:-ir

Diğer 306

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Deyim**

Diriltmek, canlılık vermek.

Fercâmından içme ile dolyulmir
Câna hayat verir bir sevdiğim var

haydar'ın sevf:

1. haydar'ın seyfini:-i, -ni

Diğer 175

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Hız. Ali'nin kılıcı.

Düldülü Haydar'ın seyfini giydi
Ali'nin Kanber'in deldi de geçti

hayır ol:

1. hayır olmaz:-maz

Diğer 51

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Deyim**

Hayır gelmez, hayırsız.

Hayır olmaz sârik kuldân
Küffâr ile füccâreden

hayme:

1. hayme:

Diğer 57

Mısra: 63

Çadır.

Şeytan vücûdunda bir hayme kurar
Beş vakit namazı biz edâ edek

2. haymesin:-s, -i, -n

Diğer 72

Mısra: 23

Çadır.

Muhammed haymesin altına sürer
Has keştiye binen kul kınanır mı

3. hayme:

Diğer 81

Mısra: 23

Çadır.

Dildâr hayme kurdu aldı altına
Söylediler bağda kelâmı tek tek.

4. haymeyi:-yi

Diğer 84

Mısra: 27

Çadır.

Nazargâh yerine haymeyi kurar
Kasr-ı dile gelen mihmâna yalvar

5. haymenin:-nin

Diğer 85

Mısra: 12

Çadır.

Kur üstüne fizza dinâr haymeyi
Haymenin altında illâ Allah de

6. haymeyi:-yi

Diğer 85

Mısra: 11

Çadır.

Kur üstüne fizza dinâr haymeyi
Haymenin altında illâ Allah de

7. haymeyi:-yi

Diğer 102

Mısra: 3

Çadır.

Dostu ki gülüne haymeyi kurdu
Ümmetin afvını hem ücret yazdı

8. hayme:

Diğer 259

Mısra: 3

Çadır.

Ol hayme zıllının şâhı sensin ancak Ahmed'im
Cümle enbiyâ dirilir pâdişâhı Mustafâ

9. haymesini:-si, -n, -i

Diğer 327

Mısra: 7

Çadır, otağ.

Şeytan haymesini kurdu oturdu
Nâtemiz gamterin yoluna varma

hayme kur:

1. hayme kurar:-ar

Diğer 251

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Çadır kurmak.

Kabre hayme kurar okur tıyb kelâm
Seyreder nûr şecer gülşân şehrini

2. hayme kurar:-ar

Gazel 15

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Çadır kurmak.

Ref'-i tayyâr cim gibi sidreye hayme kurar
Orda kalır inmezse ol mansuptan sana ne

haymegâh:

1. haymegâhtır:-tı, -r

Diğer 29

Mısra: 2

Çadır kurulan yer.

Çeşm-i dildin murğî vücûdun yaşlı
Kalbin haymegâhtır senin ey gönül

2. haymegâhı:-ı

Diğer 77

Mısra: 6

Çadır kurulan yer.

Vücut kubbegâhı mısır eyledi
Kasr-ı dili haymegâhı eyledi

3. haymegâh:

Diğer 104

Mısra: 18

Çadır kurulan yer.

Rûh gıdalanır semerden cezbeder hem halleri
Haymegâh dalları olur arayıp hayyâmı bul

haymesin kur:

1. haymesin kuran:-an

Gazel 3

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Deyim**

Çadır kurmak.

Dürr-i dükkân deryasına keştiyle limon bulan
Lâ-civar mülkünde haymesin kuran anlar bizi

haymesini kur:

1. **haymesini kurmuş:-muş**
Diğer 66
Mısra: 33
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Çadır kurmak.
Sultân haymesini vastına kurmuş
Ol gölde yüzüp yâri bulsana

haymeyi kur:

1. **haymeyi kur:-**
Gazel 13
Mısra: 3
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Çadır kurmak.
Seb'u eflâki sü'ab et sidre'ye haymeyi kur
Kıl tevallâ kubbeye sen Fesemme vechullâhı bul

hayrân ol:

1. **hayrân oldu:-du**
Diğer 138
Mısra: 6
Kelime Tipi: **Deyim**
Tutkun olmak, çok arzu etmek.
Sadr-ı mişkâtı nûrundan cârini Ahmed'in
Cümle ervâh hayrân oldu cismine
Muhammed'in

2. **hayrân olduk:-du, -k**
Diğer 232
Mısra: 9
Kelime Tipi: **Deyim**
Çok beğenmek, kendinden geçmek;
bağlanmak.
Cemâl celâl'ine biz hayrân olduk
Seyrettik nûrları anda ayrıldık

3. **hayrân olmuşam:-muş, -am**
Diğer 283
Mısra: 16
Kelime Tipi: **Deyim**
Çok beğenmek, kendinden geçmek;
bağlanmak.
Allah'ım söyletir dilimde Kur'ân
Bu insan hâline hayrân olmuşam

4. **hayrân oldum:-du, -m**
Diğer 299
Mısra: 1
Kelime Tipi: **Deyim**
Çok beğenmek, kendinden geçmek;
bağlanmak.
Hayrân oldum bu âlemin halkına
Neden nâşî bize divâne derler

5. **hayrân olir:-ir**

Diğer 306

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Deyim**

Çok beğenmek, kendinden geçmek;

bağlanmak.

Kudret sâkileri gün-be-gün dolir

Nûş eden lâ sekrân mest hayrân olir

6. **hayrân oldum:-du, -m**

Mesnevi 1

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Deyim**

Çok beğenmek, kendinden geçmek, gözü

kamaşmak.

Ruhsat-ı hâb içre rüyayı gördüm

Nişangâh âlemine hayrân oldum

hayy:

1. **hayydır:-dı, -r**

Diğer 6

Mısra: 10

Diri olan Allah.

Leyli zamânında Leylâ'dan olma

Yârin hayydır senin sen hâba varma

2. **hayy:**

Diğer 20

Mısra: 19

Diri, daima canlı, ebedi hayat sahibi olan

Allah.

Hayy ile hayy olur mezkette bekler

Bu dert ile gidiyorum Allah'a

3. **hayy:**

Diğer 43

Mısra: 6

Ar. 1. Esmâ-yı hüsnâdan: hayy-i lâ-yemût.

2. Hayat ile muttasıf olan, diri, sağ.

Kabr-i şerifinde kandil yanıyor

Sen sanma ki ölmüş ol hayy duruyor

4. **hayy:**

Diğer 43

Mısra: 23

Ar. 1. Esmâ-yı hüsnâdan: hayy-i lâ-yemût.

2. Hayat ile muttasıf olan, diri, sağ.

Mürşidi hayy gibi ol emir almış

Ol ceddin Baba İrşâdî Baba

5. **hayy:**

Diğer 47

Mısra: 22

Diri, daima canlı, ebedi hayat sahibi olan

Allah.

Cümle ehlullâha siz hürmet edin

Hayy ile mevtini ziyâret edin

6. hayy:
Diğer 155
Mısra: 24
Diri, daima canlı, ebedi hayat sahibi olan
Allah.
Lâ yemûtu bel yenkalûne ver simâ'ın hadîsine
Hayy ismi dilinde yâhû Nûr Muhammed
Mustafâ

7. hayy:
Diğer 190
Mısra: 18
Diri, daima canlı, ebedi hayat sahibi olan
Allah.
Nûr hayattan hicâb hayrette kaldı
Hayy u kayyûm zikrin diline aldı

8. hayy:
Diğer 197
Mısra: 10
Diri, daima canlı, ebedi hayat sahibi olan
Allah.
Hicâb-ı vuslatta tulâsı yandı
Hayy u kayyûm ismin diline aldı

9. hayy:
Diğer 208
Mısra: 8
Diri, daima canlı, ebedi hayat sahibi olan
Allah.
Cim cemâlin çarkından
Hayy Allah'ım Allah'ım

10. hayy:
Diğer 208
Mısra: 58
Diri, daima canlı, ebedi hayat sahibi olan
Allah.
Huzurda her an göre
Hayy Allah'ım Allah'ım

11. hayy:
Diğer 208
Mısra: 50
Diri, daima canlı, ebedi hayat sahibi olan
Allah.
Kör şeytandan kurtulur
Hayy Allah'ım Allah'ım

12. hayy:
Diğer 208
Mısra: 36
Diri, daima canlı, ebedi hayat sahibi olan
Allah.
Fe fenâdan irtihal
Hayy Allah'ım Allah'ım

13. hayy:
Diğer 208
Mısra: 14
Diri, daima canlı, ebedi hayat sahibi olan
Allah.
Dal dildârın yolunda
Hayy Allah'ım Allah'ım

14. hayy:
Diğer 208
Mısra: 10
Diri, daima canlı, ebedi hayat sahibi olan
Allah.
Ha hayat bulur rûhum
Hayy u kayyûm isminden

15. hayy:
Diğer 208
Mısra: 3
Diri, daima canlı, ebedi hayat sahibi olan
Allah.
Hayy Allah'ım Allah'ım
Te tilâvet Kûr'ân'ı

16. hayy:
Diğer 216
Mısra: 4
Diri, daima canlı, ebedi hayat sahibi olan
Allah.
Halk etti cihanı zâtı bilinsin
Hayy ismini küntü kenz'en bağlamış

17. hayy:
Diğer 239
Mısra: 16
Diri, daima canlı, ebedi hayat sahibi olan
Allah.
Nişângâh gülünden mir'âti gözle
Hayy ol Allah ile hayy gecelerde

18. hayy:
Diğer 274
Mısra: 3
Diri, daima canlı, ebedi hayat sahibi olan
Allah.
Hayy câmindan nûş et kurtul mihnetten
Yar şebnemi geldi uyan uyuma

19. hayy:
Diğer 308
Mısra: 24
Diri, daima canlı, ebedi hayat sahibi olan
Allah.
Yatma Ağla yalvar Allah ile ol
Hayy ol Ağlar Baba her gecelerde

20. hayy:

Diğer 332

Mısra: 5

Diri, daima canlı, ebedi hayat sahibi olan Allah.

Hayy ismi hayat kâsesini doldurur

Hû ismi nefsü hevâdan kurtarır

21. hayy:

Gazel 24

Mısra: 6

Diri, daima canlı, ebedi hayat sahibi olan Allah.

Şebde dalma hâb-ı gaflet bahr-ı amîk zarfında kalma

Hayy ol hayy ile bulasın necât gecelerde

22. hayy:

Gazel 27

Mısra: 12

Diri, daima canlı, ebedi hayat sahibi olan Allah.

Ağlar Gülmez ‘âşık olmuş ol cemâlin zâtına

Ey gönül sen hâba varma gece Hayy olana bak

hayy ol:

1. hayy olur:-ur

Diğer 20

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Diri, canlı, hayat sahibi olmak.

Hayy ile hayy olur mezkette bekler

Bu dert ile gidiyorum Allah'a

hayvât:

1. hayyât'ı:-ı

Diğer 34

Mısra: 47

Muhammed Vehbi Hayyât (Terzi Baba).

Mihrâbın solunda Hayyât'ı gördüm

Seyrettim orada pîrleri tek tek

2. hayyât'tan:-tan

Diğer 119

Mısra: 18

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı

Terzi Baba).

Çün Erzincan gülü beni bezetti

Îlâhi beni Hayyât'tan ayırma

3. hayyât:-

Diğer 323

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı

Terzi Baba).

Cânla cân mülkünde Hayyât illeri

Bâb açıp girmenin zamanı gelmiş

4. hayyat:-

Diğer 323

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı

Terzi Baba).

Hayyat telini sarmış Allah teline

Al perçemin vurmuş cemâl gülüne

5. hayyâtî:-i

Diğer 323

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı

Terzi Baba).

Hicâb-ı kudrette Hayyâtî kalmış

Hicaplar ref'i'nin zamanı gelmiş

6. hayyât:-

Diğer 329

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı

Terzi Baba).

Sen neden Muhammed postundan göçtün

Şem'edânın Hayyât çağırdı seni

7. hayyât:-

Diğer 329

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı

Terzi Baba).

Seni cân yuvadan ne şeydir alan

Nişângâhın Hayyât çağırdı seni

8. hayyât:-

Diğer 338

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı

Terzi Baba).

Rûhu Hayyât Allah ile birleşmiş

Çeşm-i çar mir'âtı Vehbî Hayyâtî

9. hayyât:-

Diğer 338

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı

Terzi Baba).

Rû'yada tutmuşum Hayyât elinden

Bizi de kandırdı Vehbî Hayyâtî

10. hayyât'ı:-

Diğer 341

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı

Terzi Baba).

Terkedip varlığın külhâna düştü

Ceddi İrşadi Hayyât'ı unutma

11. hayyât:-

Diğer 344

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı

Terzi Baba).

Bülbül kafesinden vazgeçip uçtu

Gül dalında Hayyât ile görüştü

hayvâtî:

1. hayyâtî:

Diğer 35

Mısra: 58

Muhammed Vehbi Hayyât (Terzi Baba).

Ol kalbin terinden rûhunu kılmış

Velhâsıl Hayyâtî dünyaya gelmiş

hayvât'ı:

1. hayyât'ı:

Mesnevi 1

Mısra: 8

Muhammed Vehbi Hayyât (Terzi Baba).

Nişangâh ki yâni mihrâba girdim

İrşadi Baba hem Hayyât'ı gördüm

hayve:

1. hayve:

Diğer 56

Mısra: 43

Yılan.

Yatacak makberen akrep hayye etme

Tevbe-nasûh ile tevbe eyleyek

hayyu kayyum:

1. hayyu kayyum:-

Diğer 332

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah ki, O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur.

O, ebedî diridir. Varlığı kendinden olup bütün kâinatı yönetendir. O'nu ne bir uyuklama ne de bir uyku yakalayabilir. (Bakara, 2/255).

Gönül civârında dilber bâğında

Hayyu kayyum zikri murğî dilinde

hazer ed:

1. hazer eder:-er

Diğer 68

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

Korumak, sakınmak.

Bülbül kuşu eder ankadan hazer

Ankadan korkmayan yuvadan azar

hâzık:

1. hâzık:

Diğer 38

Mısra: 43

Usta, mahir, işinin ehli.

Âlemler Rabbisi hâzık

Dâim sana yalvarırım

2. hâzıkı:-ı

Diğer 177

Mısra: 8

İşinin ehli.

Mürekkebe terkipsiz şehristân etti

Hayat verir hekim hâzıkı buldum

3. hâzık:

Diğer 202

Mısra: 19

İşinin ehli olan doktor.

Âil kullarına hâzık bir dermân

Ehl-i irfân ile sohbetimiz var

4. hâzık:

Diğer 256

Mısra: 7

İşinin ehli olan doktor.

Ecel oku hâzık fermânı Lokmân

'Azrâil pençesi söndürür seni

5. hâzık:

Diğer 320

Mısra: 18

İşinin ehli olan doktor.

Yuhbibkumullahu okundu fermân

Aşkın cerrâhına hâzık hoş dermân

hazır ol:

1. hazır ol:-

Diğer 6

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Hazır olmak, uygun vaziyette olmak.

Ölüme hazır ol sen sakın korkma

Allah'a ricayı dilden bırakma

2. hazır olmuştur:-muş, -tu, -r

Diğer 31

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Hazır olmak, uygun vaziyette olmak.

Ağacım dikili hazır olmuştur

Hemen hemen meyveye başlamıştır

3. hazır ol:-

Diğer 59

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Hazırlıklı, tedbirli olmak.

Yeniden hem cânın hayat bulacak

Hazır ol mübârek bayram geliyor

4. hazır olun:-un

Diğer 141

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Hazırlıklı, tedbirli olmak.

Hazır olun cümle mü'min mü'minât

On iki ayın şâhı geldi bu gece

hazret:

1. hazreti:-i

Diğer 88

Mısra: 21

Yüce zat, Allah'ın zatı.

Şuayb peygamber hazreti

Nice seneler ağladı

hazret-i alî:

1. hazret-i alî:-

Diğer 314

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Ali b. Ebî Talib: Hz. Peygamber'in

amcasının oğlu ve damadı. On İki İmam'ın

birincisi ve Dört Halife'nin dördüncüsü.

Feth-i ebvâb olmuş Hazret-i Alî

Muhammed Ali'yi sevmemiş olmaz

hazreti bekir:

1. hazreti bekir:-

Diğer 315

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Hz. Ebûbekir.

Muhammed yâreni Hazreti Bekir

Cim cemâlden feyzi ezkârı Mim'den

hazret-i fâtma:

1. hazret-i fâtma:-

Diğer 301

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Peygamber Efendimizin kızı.

Hazret-i Fâtma Meryem Âsiye Hatun gelir

Cennet-i ridvân açılır Nebî zîşân-ı Muhammed

Mustafâ

hazreti isâ:

1. hazreti isâ'dan:-da, -n

Diğer 60

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Hz. İsa peygamber.

Hazreti İsâ'dan rumûzu vermiş

Sure-i Meryem'in bahsinde açmış

hazret-i mevlâ:

1. hazret-i mevlâ:-

Diğer 64

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yüce Allah.

Telleri ref'etti Hazret-i Mevlâ

Dünyanın çarkına zencir yanaştı

2. hazret-i mevlâ:-

Diğer 69

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah.

Bizi söyletiyor Hazret-i Mevlâ
Elbet biz de bir Çalab'ın kuluyuz

hazret-i sübhân:

1. hazret-i sübhân:-

Diğer 310

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Her türlü kusur, ayıp ve eksiklikten
münezzeh, uzak (Allah).*

Birine on verir hazret-i Sübhân
Hâne-i şeriften çok memnun oldum

hazreti yûsuf:

1. hazreti yûsuf'a:-

Diğer 302

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hz. Yusuf peygamber.

Hazreti Yûsuf'a mukarin oldum
Üç ayda yedi yıl ecrini buldum

hebâ:

1. hebâ:

Diğer 22

Mısra: 14

Boşuna harcamak, ziyan etmek.

Bükâdan lezzeti almıştır evliyâ
Şuayb mesleğidir sen sanma hebâ

hebâ ol:

1. hebâ olur:-ur

Diğer 114

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Deyim**

Boşa gitmek, zayi olmak, yok olmak.

Kendi cevabını alır mahlûku olur hebâ
İntâk eden kimse kalmaz illâ Allah'tır kalan

2. hebâ olur:-ur

Diğer 127

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Deyim**

Boş olmak, beyhude olmak.

Ne kadar dünyâda kalsan akıbet olur hebâ
Kesretin câmını kır da sinde sen kendini bul

hedâye:

1. hedâyem:-m

Diğer 50

Mısra: 14

Hediye, armağan.

Yezdân-ı Feyyâz'a muntazır oldu
Üç hedâyem vardır Sübhân'ım dedi

2. hedâye:

Diğer 54

Mısra: 31

Hediye, armağan.

Geceyi âşika hedâye verdi
Öyle bir hedâye kande bulursun

3. hedâye:

Diğer 54

Mısra: 32

Hediye, armağan.

Geceyi âşika hedâye verdi
Öyle bir hedâye kande bulursun

4. hedâye:

Diğer 70

Mısra: 20

Hediye, armağan.

Ol ilm-i nevreste gülüne verdi
Ne hedâye aldı geldi Cebrâîl

hedâye gel:

1. hedâye geldi:-di

Diğer 25

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Hediye geldi, hediye edildi.

Bu sıyâmı cümle nebîler tuttu
Muhammed'e bu ay hedâye geldi

hedm ol:

1. hedm olur:-ur

Diğer 114

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Yıkılma, tahrip edilme.

Her bir eşya ünvanında vech-i bi'z-zâttır kaim
Fekk-i bizzât hedm olur hep illâ Allah'tır kalan

2. hedm olur:-ur

Diğer 114

Mısra: 23

Kelime Tipi: -

Yıkmaq, harap etmek.

Nefhay-ı sâni deminde süflâ ulyâ hedm olur
Ancak Allah diler ise dört vükelâ sağ kalır

hedm olunmuş:

1. hedm olunmuş:-un, -muş

Gazel 8

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Yıkmak, harap etmek.

Geç fenâdan er bekaya seyir kıl sen âleme
Hedm olunmuş sen görürsen hem yıkan Allah'ı
bul

hekîm:

1. hekim:

Diğer 51

Mısra: 1

Hekim, doktor.

Benim derdime hekim neyler
Âşıka dermân olur mu

'hel etâ':

1. 'hel etâ':-

Gazel 1

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Ayet**

"İnsanın üzerine uzun devirden öyle bir zaman gelip geçti ki o vakit o anılmaya değer bir şey bile değildir" (İnsan, 76/1) âyetine işaret edilmektedir II. Hz. Ali ve ailesinin yaşadığı olay üzerine inen sûre.

'Hel etâ' sûresi geldi düldül-ü gülşanına
Düldül-ü gülün okunu sineme çakan güzel

heli:

1. heli:

Diğer 34

Mısra: 7

Mecal, güç, kuvvet.

Altun heli ile yazmışlar gördüm
Seyrettim yazının i'râbı tek tek

hem:

1. hem:

Mesnevi 1

Mısra: 8

Üstelik, bir de.

Nişangâh ki yâni mihrâba girdim
İrşâdi Baba hem Hayyât'ı gördüm

'hemâm:

1. 'hemâm':-e

Diğer 292

Mısra: 19

Güvercin.

Baykuş sıvırcığa 'hemâm'e beğе
Evindeki horozlar öter Allah der

hemân:

1. heman:

Diğer 2

Mısra: 24

Hemen.

Bi'dat ü seyyie âlemi alur
Ağlar Gülmez heman meydana gelir

2. heman:

Diğer 10

Mısra: 6

Hemen.

Asl-ı çarkı kûrmuş Nebî-i zîşân
Hulefâ'ya demiş çevirin heman

3. heman:

Diğer 37

Mısra: 15

Hemen.

İllâ'nın elif'in heman kazmıştır
Leyl ü nehâr ağla sen illâ'ya bak

4. hemân:

Diğer 343

Mısra: 67

Hemen.

Hemân peygambere şekvâya durdın
Şimdi kavga edek görelim nice

heman heman:

1. heman heman:-

Diğer 64

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Hemen, derhal, o anda, çarçabuk, öylece, böylece.

Tebşîr olsun sana ey deli gönül
Heman heman murâdına yanaştın

hemşire:

1. hemşîrem:-m

Diğer 273

Mısra: 27

Kız kardeş.

Sordi İbrâhîm hemşîrem dedi
İşte bu zelleyle mübâh denildi

hergiz:

1. hergiz:

Diğer 4

Mısra: 27

Asla.

Hümâ seni atar sen hergiz şaşma
Hümâyı seyredeser senin aynın var

2. hergiz:

Diğer 11

Mısra: 25

Asla, hiçbir zaman, ömrübillah.

Allah'ı kalbinden kestirme hergiz
Peygambere et salâvât tezce tez

3. hergiz:

Diğer 37

Mısra: 37

Asla, hiçbir zaman, ömrübillah.

Kitap sünnete uy sen hergiz şaşma
İcmâ-ı ümmet ol tarikten çıkma

4. hergiz:

Diğer 76

Mısra: 29

Asla, hiçbir zaman, ömrübillah.

Gül olmayan dala sen hergiz konma
Şeydâ bülbül gibi yuvasız olma

5. hergiz:

Diğer 266

Mısra: 10

Asla, hiçbir zaman, ömrübillah.

Dersimi almışam Levh-ü kalemden
Kurturmadım hergiz derd ü elemenden

6. hergiz:

Diğer 310

Mısra: 7

Asla, hiçbir zaman, ömrübillah.

Yezdân'ım kesmesin hergiz sofrasın
Bu mihmânâhânen çok memnun oldum

hesap gör:

1. hesap görülür:-ül, -ür

Diğer 280

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Deyim**

*Hesapları görülmek, suçlu ve suçsuzun
hesaba çekilmesi.*

Mücrim gürûhuyla ayrılmak da var

Okunur fermânlar görülür hesap

hetk ol:

1. hetk olandır:-an, -dır, -

Diğer 116

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Yırtılmak, rezil olmak.

Ekserisi perde içre hetk olandır çok kalil

Misbâh eyle kalb-i kasrın gafil olma ey gözüm

hevâ:

1. hevâ:

Diğer 11

Mısra: 29

Arzu, heves.

Gezme gönül gezme sen hevâ gezme

Meyvesiz ağacın zıllına varma

2. hevâyı:-yı

Diğer 55

Mısra: 48

*1. İstek, arzu, heves, meyil. 2. Aşk, sevgi,
tutkunluk.*

Görse bile andan fayda bulamaz

Zanneder yâridir hevâyı sever

3. hevâsına:-sı, -n, -a

Gazel 33

Mısra: 7

Heves, istek, arzu, sevgi.

Bakma nefsin hevâsına az kelâm hiç uyuma

Leyl ü nehâr aç kalırsın hikmete sesler seni

hevâ gez:

1. hevâ gezme:-me

Diğer 65

Mısra: 21

Kelime Tipi: -

İstek ve arzuları peşinde gezmek.

Gezme gönül gezme sen hevâ gezme

Çift gemiye bin de rütbeni gözle

hicâb:

1. **hicâbında:-ı, -n, -da**
Diğer 301
Mısra: 22
Perde, örtü II Tasavvufî manada Allah ile kul arasındaki engel.
Gökten Âdem peder ile Nebî İdîs geldiler
Kudret hicâbında olan mihrâbî ‘ getirdiler

2. **hicâba:-a**
Diğer 311
Mısra: 9
Perde, örtü, engel.
Hicâbdan hicâba geçüb erişir ayn-ı tesnîme
Otağı bağ-ı rıdvândır yatağı lâhûrî kişver

3. **hicâbdan:-dan**
Diğer 311
Mısra: 9
Perde, örtü, engel.
Hicâbdan hicâba geçüb erişir ayn-ı tesnîme
Otağı bağ-ı rıdvândır yatağı lâhûrî kişver

4. **hicâbdan:-dan**
Gazel 14
Mısra: 2
Perde, örtü, engel.
Sır şâhından emri alıp Refref’e binene bak
Binbir hicâbdan gelip de Sidre’ye inene bak

hicâb et:

1. **hicâb etti:-ti**
Diğer 111
Mısra: 11
Kelime Tipi: **Kalp İfade**
Utanmak, sıkılmak.
Vaz’-ı hicâb etti Allah görmedi korktu meğer
Nûr mübarek nûr rûhundan nûr suyu feyz eyledi

hicâb-ı kudret:

1. **hicâb-ı kudrete:-e**
Diğer 81
Mısra: 14
Kelime Tipi: **Kalp İfade**
Kudret perdesi.
Ol araktan ervâh ünvânı buldu
Hicâb-ı kudrete ruhu cem etti

hicâbın aç:

1. **hicâbın aç:-**
Gazel 16
Mısra: 5
Kelime Tipi: -
Örtüsünü açmak II Goncanın yapraklarını açması.
Dedi Mûsa aç hicâbın nûr cemâlin göreyim
Hak buyurdu len-terânî görmesi mümkün değil

hicâp:

1. **hicâp:**
Diğer 15
Mısra: 22
Hicap: Utanma, utanç, sıkılma.
Annın’çün evliyâ gözünü örter
Hicâp perdeleri kalbinden gider

2. **hicâp:**
Diğer 19
Mısra: 14
Hicap: Utanma, utanç, sıkılma.
Nasib olur sal eyyâmı geçersen
Hicâp perdelerin kalpten açarsam

3. **hicâp:**
Diğer 102
Mısra: 11
Hicap: Utanma, utanç, sıkılma.
Hicâp hitâbına takrîr verdiler
Bizim takrîrimiz güle yazdırdı

4. **hicâplar:-lar**
Diğer 305
Mısra: 16
Utanma, utanç.
Gir hayret şehrine cihanı terk et
Hicâplar ref oldu ayık ol ayık

5. **hicaplar:-lar**
Diğer 323
Mısra: 16
Utanma, utanç.
Hicâb-ı kudrette Hayyâti kalmış
Hicaplar ref’i’nin zamanı gelmiş

hicâptan:

1. **hicâptan:**
Diğer 44
Mısra: 7
Ar, utanma, sıkılma.
İkinci hicâptan hitâp etmeden
Ol Lem-yezel cânı sevmişiz bizler

hicrân:

1. hicrâna:-a

Diğer 196

Mısra: 17

Ayrılık l ayrılık acısı.

Derde dermân yanar cânım hicrâna
Girer nâr-ı Nemrûd içre gülşâna

2. hicrâna:-a

Diğer 302

Mısra: 21

Ayrılık l ayrılık acısı.

Leyki bu derd beni yaktı hicrâna
Kahr içinde girdim bâb-ı ihsâna

3. hicrâna:-a

Gazel 12

Mısra: 31

Ayrılık, ayrılık acısı.

Ol cemâlin aşkı yakar bizi bir gün hicrâna
Sen beyim Ağlar Baba yı geçtiğin bilmez
miyem

hicret ed:

1. hicret ediyor:-(i)yor

Diğer 25

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Hicret, göç etmek.

Mürğ-i sıyâm ile hicret ediyor
Elveda ediyor bu şehir-i sıyâm

hidâyet:

1. hidâyet:

Diğer 208

Mısra: 48

Kurtuluş, necat, doğru yol.

Vestekim bâbın bulur
He hidâyet himmeti

hidâyet bul:

1. hidâyet bulur:-ur

Diğer 229

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Doğru yolu bulmak.

Erkâna girenler hidâyet bulur
Muzmer-i ezkâra sekîne gelir

hidâyet eyle:

1. hidâyet eyledim:-di, -m

Diğer 333

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Doğru yolu göstermek.

Hidâyet eyledim nûr aldı gitti
Yehdî men yeşâu illâ hû'ya bak

hıfz ed:

1. hıfz edici:-ici

Diğer 83

Mısra: 52

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Hıfz etmek, aklında tutmak, ezberlemek.

Zamîr şâhı kasr-ı kalbine konu
Hıfz edici benim bir Hâfız'ım var

hıfz et:

1. hıfz ettin:-ti, -n

Diğer 97

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Korumak, koruma altına almak (Allah'ın

kulunu koruması bağlamında).

Kör şeytandan sen hıfz ettin
Sen Hafız'ım sen Sübhan'ım

hıfzed:

1. hıfzedip:-ip

Diğer 12

Mısra: 20

Saklamak, korumak, gizlemek. II

Ezberlemek, akılda tutmak.

Kalp ile Allah'a hîle kurmuşlar
Kalbimi hıfzedip sen utandırma

hikmet:

1. hikmet:

Diğer 4

Mısra: 35

Hakikat sırrı, bilgelik, öz.

Hikmet sözlerini kalben düşürdün
Bu ebyâttan alınacak mânâ var

2. hikmet:

Diğer 8

Mısra: 10

Hakikat sırrı, bilgelik, öz.

Bu derde düşüp de yanmayan bilmez
Hikmet derdidir bu kimse anlamaz

3. hikmeti:-i

Diğer 32

Mısra: 15

Tasavvufa göre hikmet, ilâhî sırların ve gerçeklerin bilgisi, varlıkların var oluş amaçlarının kavranması, sebeplerle bunların sonuçları arasındaki ilişkilerde ilâhî iradenin rolünün keşfedilmesidir.

Hikmeti seyretmek gâyet şirindir

Duâ edin murâdımı alayım

4. hikmetten:-ten

Diğer 74

Mısra: 3

Tasavvufa göre hikmet, ilâhî sırların ve gerçeklerin bilgisi, varlıkların var oluş amaçlarının kavranması, sebeplerle bunların sonuçları arasındaki ilişkilerde ilâhî iradenin rolünün keşfedilmesidir.

Dilin envârları hikmetten söyler

Eğer açar isen aşk kapısını

5. hikmetten:-ten

Diğer 82

Mısra: 1

Cenâbıhakk'ın her şeyi yerli yerince yaratma, her şeyi lâıyk olduğu yere koyma sırrı, âlemin insanlar tarafından anlaşılamayan gizli amacı.

Yine sözümüzü hikmetten kurak

Delîl-i mübînî Kur'ân'da bulak

6. hikmetinden:-i, -, -den

Diğer 89

Mısra: 13

Hikmet, sır.

Hikmetinden azca tattım

Elbette bir nişân gördüm

7. hikmetleri:-ler, -i

Diğer 308

Mısra: 20

Hakikat sırrı, bilgelik, öz.

Semâ ziynetlenmiş kevkebler enver

Seyret hikmetleri her gecelerde

8. hikmet:

Mesnevi 1

Mısra: 17

Hakikat sırrı, bilgelik, öz.

Feyzullâhı kalbe hikmet doldurur

Kalb zübandan neşreder taşra verir

hikmet al:

1. hikmet alır:-ır

Diğer 223

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bilgi almak.

Okur dersini ezber hocasından

Alır hikmet fe-eğna hecesinden

hikmete er:

1. hikmete ermedi:-me, -di

Diğer 4

Mısra: 30

Kelime Tipi: -

Hakikat sırrına ermek.

Kınamayın bizi ey mü'min kullar

Hikmete ermedi habip peygamber

2. hikmete erer:-er

Diğer 68

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hakikat sırrına ermek.

Ol kapıdan geçen hikmete erer

Zât-ı sırrullâhtan kelâmı söyler

hikmetullâh:

1. hikmetullâh:

Diğer 55

Mısra: 21

Allah'ın hikmeti.

Hikmetullâh güle mârifet vermiş

Selvi güllerini yanına sermiş

2. hikmetullah:

Diğer 69

Mısra: 18

Allah'ın hikmeti.

Küntü kenz sırrından vermiş Feyzullah

Söylüyor bu zübân hem Hikmetullah

3. hikmetullah:

Diğer 292

Mısra: 35

Allah'ın hikmeti.

Hikmetullah şebde ru'yet olunur

Ağlar Baba dil zebanın Allah der

hil'at:

1. hil'atini:-i, -ni

Diğer 232

Mısra: 2

Elbise, kaftan.

Nahnu kasemnâ'da taksim bâbında
İman hil'atini o zaman giydik

hil'at:

1. hil'atını:-ını

Diğer 177

Mısra: 16

Kaftan.

Muhabbet-i celse-i zâ uzattı
İman hil'atını ol zaman buldum

hîle kur:

1. hîle kurmuşlar:-muş, -lar

Diğer 12

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Deyim**

Hile tertip etmek.

Kalp ile Allah'a hîle kurmuşlar
Kalbimi hıfzedip sen utandırma

hilmi baba:

1. hilmi baba:-

Diğer 95

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

Hilmi Külhan 1891'de Bayburt'un

*Tomlacık köyünde doğmuştur. Ekşioğulları
namıyla bilinen bir ailenin oğludur. Gerek
yaşantısında, gerek deyişlerinde baş eğmeyen,
özgür, coşkulu, asi bir mizaca sahip olan
Külhan çevresi tarafından tanınmış, devrinin
güçlü âşıklarından.*

Bî-hatasın Hilmi Baba düz sözün asdâfını
Cevher-i dükkân telinden söylegel iblağını

hımâr et:

1. hımâr etti:-ti

Diğer 100

Mısra: 31

Kelime Tipi: -

Merkep etmek.

Nefis beni hımâr etti
Zenbim ile geldim sana

himmet:

1. himmet:

Diğer 33

Mısra: 26

Lütuf, kerem, yardım.

Ağlar Gülmez ağır bir yâri vardır
Nâmem götür himmet yâre ulaştır

2. himmeti:-i

Diğer 33

Mısra: 2

Lütuf, kerem, yardım.

Götür nâmem götür çok selam götür
'Efe Bey'den himmeti getir

3. himmeti:-i

Diğer 33

Mısra: 4

Lütuf, kerem, yardım.

Derecesi âli, bir aziz pîrdir
Getir nâmem getir himmeti getir

4. himmeti:-i

Diğer 33

Mısra: 8

Lütuf, kerem, yardım.

Açılmış kalbine nûr-u rabbânî
Getir nâmem getir himmeti getir

5. himmeti:-i

Diğer 33

Mısra: 12

Lütuf, kerem, yardım.

Hikmet kitâbını ezberden okur
Getir nâmem getir himmeti getir

6. himmeti:-i

Diğer 33

Mısra: 20

Lütuf, kerem, yardım.

Ravzâtu'r-riyâzat şehrine varmış
Getir nâmem getir himmeti getir

7. himmeti:-i

Diğer 33

Mısra: 24

Lütuf, kerem, yardım.

Murğ-i dil ötüyor yaş dökür durmaz
Getir nâmem getir himmeti getir

8. himmeti:-i

Diğer 33

Mısra: 28

Lütuf, kerem, yardım.

Muhammed Ahmed'e bile kavuştur
Getir nâmem himmeti getir

9. himmeti:-i

Diğer 59

Mısra: 39

Lütuf, kerem, yardım.

Ol beşin himmeti gavs ile kutuptan âlâ
Bayram-ı şerîfin mübarek olsun

10. himmet:

Diğer 240

Mısra: 4

Lütuf, kerem, yardım.

Seyrettim rûhunu kişver gülünde
Ervâh penâhından himmet şân almış

11. himmet:

Diğer 275

Mısra: 10

Yardım, ihsan || lütuf.

Nasrullah'î nusret ihsân erişir
Kur'ân dergâhından himmet kavuşur

himmət al:

1. himmet aldım:-dı, -m

Diğer 32

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Manevî yardım almak.

Ne gördümse gördüm rüyâda gördüm
Allah tarafından bir himmet aldım

himmət ed:

1. himmet eder:-er

Diğer 47

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Lütufta bulunmak, yardım etmek.

Himmet eder sana kutb-u rûhânî
Bu Baba kurbuna sen safâ geldin

2. himmet edüp:-üp

Mesnevi 1

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Lütufta bulunmak, yardım etmek.

Ulu himmet edüp dil kasrını has
Mâzi içre oluptu Allah'a âs

himmət et:

1. himmet et:-

Diğer 35

Mısra: 77

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

(Manevi) Yardım, lütuf, ihsan etmek.

Ey İrşâdî Baba himmet et bene
Çarkın çok ahsendir çevirem hele

2. himmet etmiş:-miş

Diğer 79

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yardım etmek.

Pîrlər bize himmet etmiş

Allah beni utandırılmaz

himmət eyle:

1. himmet eyle:-

Diğer 27

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Lütuf, kerem, yardım eylemek.

Allah'ım ağlatır sen himmet eyle
Burağın üstünde sen beni gözle

himməti al:

1. himmeti aldım:-dı, -m

Diğer 210

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Manevî yardım, ihsan, lütuf almak.

Nûş ettim vahdetin câmından kandım
Çift mîm bir hâ dal'dan himmeti aldım

himmətini al:

1. himmetini aldın:-dı, -n

Diğer 95

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Lütuf görmek.

Eynemâ vechullâh 'a nâzır olundun yâ habîb
Cihet-i hâliden aldın himmetini acâib

hîn:

1. hîn:

Diğer 37

Mısra: 30

Vakit, an, esna.

İlm-i ezeline takdir olmuştur
Bulanlar devleti ol hîn bulmuştur

2. hînde:-de

Diğer 84

Mısra: 14

Vakit, an, esna.

Kudret-i nakkaşa kendi Levh'inde
Kün deyüp cihânı kurduğu hînde

3. hinde:-de

Diğer 84

Mısra: 18

Vakit, an, esna.

Lâ-mekân şehrinde kendi bağında
Hem kaabe kavseyni dediği hinde

4. hinde:-de

Diğer 107

Mısra: 10

An, zaman, vakit.

Bahri sarın yâ sa'idler Hakk yine emreyledi
Nâcî hinde kârı aldı fânîde hâli bulan

5. hinde:-de

Diğer 109

Mısra: 27

Vakit, an, esna.

Beynehumâ hedem hinde nakleder ketmi ile
Limeni'l-mülk' üne cevap illâ Allah'tır veren

6. hinde:-de

Diğer 111

Mısra: 15

Vakit, an, esna.

Kulûb ervâhı ol hinde rûhlara vaz'etti hem
İmanın üç noktasını tâ ezel halk eyledi

7. hinde:-de

Diğer 111

Mısra: 22

Vakit, an, esna.

Vücûda batn-ı mâderde rûh ki takarrür eder
Fânîye vürudu hinde arş-u hamse tıyb gider

8. hinde:-de

Diğer 117

Mısra: 9

Vakit, an, esna.

Halkında aklâkı ol hinde aldı
Allah'ın teline zülfünü sardı

9. hinde:-i, -n, -de

Diğer 118

Mısra: 4

An, zaman, vakit.

Zikr ü fikrimizi iksâr eyleyek vâsi'-ü hâl
Şiddet-i belâ hinde fevz ile necât bulak

10. hinde:-de

Diğer 120

Mısra: 35

An, zaman, vakit.

İrcii hitâbı hinde kalbin okur Yâ-sîn'i
Gâfil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'an'ı

11. hinde:-de

Diğer 122

Mısra: 34

An, zaman, vakit.

Meselu nûrihi âyet kalbe delîl sâfî nûr
Nûr zücâcı neşri hinde yâni ki nûr üzre nûr

12. hinde:-i, -n, -de

Diğer 124

Mısra: 19

An, zaman, vakit.

Rûz ü şeb hinde olur murğî dil
Ancak ol bahçede Kur'an eyleşir

13. hîn:

Diğer 202

Mısra: 8

An, zaman, vakit.

Hüviyyet kâsesin âbından içek
Bu hîn vâizgâha muhtâcımız var

14. hinden:-den

Diğer 220

Mısra: 12

Zaman, vakit.

Hurûc-u miyândan yârimi gördüm
Ol hinden âşıkam yanıp olmuşam

15. hinde:-de

Diğer 227

Mısra: 12

Vakit, an, esna.

Elestü emrine hitap etmeden
Ol hinde illâ'nın deminde idim

16. hinde:-de

Diğer 232

Mısra: 4

An, zaman, vakit.

Çevrildik yâr ile geldik yüz yüze
İllâ imlâsını ol hinde aldık

17. hinden:-den

Diğer 242

Mısra: 15

Zaman, vakit.

Bu çay kâseleri ol hinden kaldı
Doldurun biz nûş edelim al çayı

18. hinden:-den

Diğer 250

Mısra: 7

Zaman, vakit.

Ol hinden 'âşıktır yanıp solmuştur
Ma'sûkumdan telli bir hüccet getir

19. **hîn:**

Diğer 258

Mısra: 8

Vakit, an, esna.

Saîd şaki bahri akıp dercoldu
'Aşkın Perdafını ol hîn bulmuşam

20. **hîn:**

Diğer 298

Mısra: 18

Vakit, an, esna.

Ak kuş ile hûrî kızları gelir
Doğduğu hîn cemaati cem' olur

21. **hinde:-de**

Diğer 298

Mısra: 5

Vakit, an, esna.

Okunduğu hinde görenler olur
Muhammed enbiyâ ervâhı gelîr

22. **hinde:-de**

Diğer 298

Mısra: 5

Vakit, an, esna.

Okunduğu hinde görenler olur
Muhammed enbiyâ ervâhı gelîr

23. **hinde:-de**

Diğer 299

Mısra: 3

Vakit, an, esna.

Asiyâb-veş dakik eylesem hinde
Perk taştan yapılmış ham giriş derler

24. **hinde:-de**

Diğer 299

Mısra: 18

Vakit, an, esna.

Misbâhtan yapıldı kemişkât yurdu
'Festakim' âyeti ol hinde geldi

25. **hîn:**

Diğer 301

Mısra: 10

Vakit, an, esna.

Mevlûd-ü şerîf okunca hurî gılmanlar gelir
Doğduğu hîn gibi burda cemaati derc olur

hırka:

1. **hırkam:-m**

Diğer 23

Mısra: 2

Dervişlerin üstlerine giydikleri, biçimi ve rengi mensup oldukları tarıkata göre değişen, kollu, yakasız, pamuklu giyecek.
Bakmanız siz benim süflî hâlîme
Lahûrî yeşilden hırkam var benim

hisse al:

1. **hisse al:-**

Diğer 30

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Deyim**

Hisse almak; ders çıkarmak.

Kendi vücûdan bak andan hisse al
Kıl namazın aman zikrûllaha dal

2. **hisse alsana:-sa, -n, -a**

Diğer 30

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Deyim**

Hisse çıkarmak, (olan bir şeyden) kendisi için bir sonuç çıkarmak, pay çıkarmak.
Ölüp gidenlerden hisse alsana
Kork Allah'tan gönül sen kork Allah'tan

3. **hisse al:-**

Diğer 217

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Deyim**

Ders çıkarmak.

Oku sen güzel Kur'an'ı
Yani sen bundan hisse al

hitâb:

1. **hitâbına:-ı(n), -a**

Diğer 102

Mısra: 11

Sözü birine veya birilerine yöneltme, seslenme.

Hicâp hitâbına takrîr verdiler
Bizim takrîrimiz güle yazdırdı

2. **hitabında:-ı, -n, -da**

Gazel 3

Mısra: 3

(Ar.) Sözü veya yazıyı bir kimseye yöneltme, tevcih etme.

Taksimdâr bâbında kün hitabında
Elif sezdim 'bâ' okudum ha aldım

hitâb et:

1. hitâb etmeden:-me, -den

Diğer 99

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Konuşma, seslenme.

Künfekân emrine hitâb etmeden

Ol gonca gülüne vuhûş vermeden

2. hitab etmeden:-me, -den

Diğer 129

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Deyim**

Söz söylemek, söz yöneltmek, seslenmek.

Binbir kapısına miftâh vurmaktan

Kâf ‘u nûn emrine hitab etmeden

hitâb eyle:

1. hitâb eyledi:-di

Diğer 117

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sözü birine veya birilerine yöneltmek,

seslenmek.

Arş’a kürs’e teli eyledi hitâb

Yedi kat eflâki sarmış perçemi

hitâbı et:

1. hitâbı etti:-ti

Diğer 64

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hitap etmek, seslenmek.

Küntü kenzin sırrı açtı bir bâbı

Elestü deyüp bize etti hitâbı

2. hitâbı etti:-ti

Diğer 330

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hitap etmek, seslenmek.

Okunmaz Allah’ın gizli kitâbı

Celâl kudretine etti hitâbı

hitâm:

1. hitâm:

Diğer 260

Mısra: 45

Son, nihayet.

Âlemler devrolur nâs hitâm bulur

Bir tek Allah kalır ‘Azrâil ölür

hitâm bul:

1. hitâm buldu:-du

Diğer 258

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Deyim**

Sona ermek, bitmek.

Hicâplar devroldu ders hitâm buldu

Muhammed’in rûhu kakhhâri vurdu

2. hitâm bulmuş:-muş

Diğer 324

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

Son bulmak, sonlanmak.

Hitâm bulmuş sende kenz-i meârif

Ârif-i billahsın müfti efendi

hitâp:

1. hitâp:

Diğer 37

Mısra: 25

Söz.

Ezel-i ervâhta bir hitâp gelmiş

Hak’la bâtil tâ ol zaman fark olmuş

hitâp et:

1. hitâp etmeden:-me, -de, -n

Diğer 44

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Seslenmek.

İkinci hicâptan hitâp etmeden

Ol Lem-yezcel cânı sevmişiz bizler

2. hitap etmeden:-me, -de

Diğer 227

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Seslenmek, ... -e karşı söylemek.

Elestü emrine hitap etmeden

Ol hinde illâ’nın deminde idim

hîyne tusbihune:

1. hîyne tusbihune:-

Diğer 275

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Ayet**

Sabah namazında tespih ettim (Rum, 30/17).

Hîyne tusbihune geldi Kur’ân’da

Kavl-i hasen ile namaz kılанда

hıyneizin tenzurûne:

1. hıyneizin tenzurûne:-

Diğer 187

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Ayet**

O vakit görürsünüz (Vakıa, 56/84).

Hıyneizin tenzurûne mevt-i câmdandır kanan

Nahnu akrabu ileyhi Allah'tır karîb olan

hızır:

1. hızır'dan:-dan

Diğer 43

Mısra: 30

Ab-ı hayatı içtiği için ölümsüzlüğe kavuşan

Peygamber ya da veli.

Sağlığında derin bir câha düşmüş

Nakşî erkânını Hızır'dan almış

2. hızır:

Diğer 51

Mısra: 20

Ab-ı hayatı içtiği için ölümsüzlüğe kavuşan

Peygamber ya da veli.

İlm-i tıbbî tamam bilse

Hiç biri Hızır olur mu

3. hızır:

Diğer 125

Mısra: 17

Ab-ı hayatı içtiği için ölümsüzlüğe kavuşan

Peygamber ya da veli.

Kim yedinden Hızır hayatı içti

Ol İsa'dan evvel göğe kim uçtu

4. hızır:

Diğer 150

Mısra: 17

Ab-ı hayatı içtiği için ölümsüzlüğe kavuşan

Peygamber ya da veli.

Hızır anın ile bir bahre daldı

Bütün 'ilm-i tıbbî sırrından aldı

5. hızır'a:-a

Diğer 204

Mısra: 25

Hız. Mûsâ döneminde yaşayan, kendisine

ilâhî bilgi ve hikmet öğretilen kişi.

Bîmemat Hızır'a âb sebep oldu

Deryâda kalanın elini aldı

hızlân:

1. hızlâna:-a

Diğer 9

Mısra: 15

İrâdesini kötülüğe kullanıp küfre sapması nedeniyle Allah'ın ihsan ve lutfundan mahrum kalan kul.

Kelb-i racîm alır nâsı hızlâna

Mutmainne senden yüzün çevirir

hizmet et:

1. hizmet et:-

Diğer 36

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İş görmek, çalışmak, başkalarının işini yapmak.

Allah Resûle hizmet et

Farz u sünnete dikkat et

2. hizmet et:-

Diğer 239

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İş görmek, çalışmak, başkalarının işini yapmak.

Dil rahsına gelen mihmanı gözet

Hizmet et Allah'a cân gecelerde

horasan pîri edhem:

1. horasan pîri edhem:-

Diğer 95

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İbrâhim b. Edhem hazretleri.

Çâr-ı yâr'ın ol Horasan pîri Edhem hürmeti

Kevkeb-i hurşîd içinde olduğun bilmez miyem

hoş:

1. hoş:

Diğer 2

Mısra: 1

Hoş, güzel.

Asl u ceddî hoş rumûz söylemiş

Bir varak üstüne târîh eylemiş

hoş ed:

1. hoş eder:-er

Diğer 106

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Deyim**

Gönlü hoş etmek: Birinin isteğini yerine getirerek onu sevindirmek.

Takdir ezel nakş-ı kalem anları hoş eder

Ya habîbim kıyamette anların şânına bak

2. hoş eder:-er

Diğer 154

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Deyim**

Lâtif / güzel hale getirme.

Bâğ-ı dildâr ravzasında rûhu hoş safâ eder

Re'sin üzre şehâb olur Nebî zîşan ümmeti

3. hoş eder:-er

Diğer 230

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Deyim**

Lâtif / güzel hale getirme.

Tenim çürür canım hoş rahat eder

Çürüyen kemikler rûhum Allah der

hoş et:

1. hoş etti:-ti

Diğer 91

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Deyim**

Gönlünü hoş etmek, istediğini yaparak sevindirmek (Aksoy 2018: II / 801).

Ve'n-necmi suresi hoş etti rahatı

Cibrîl'in perine ol zaman bindi

hoş eyle:

1. hoş eyledi:-di

Gazel 9

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Deyim**

Lâtif / güzel hale getirme.

Fuâd içre kıldı evtan kasrını hoş eyledi

Kimse mihmân olmaz or'ya mihmânı Bir'dir

gönül

2. hoş eylemiş:-miş

Gazel 14

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Deyim**

Lâtif / güzel hale getirme.

Kevser'in çâr tarafında zînetin hoş eylemiş

Înâleri altun-u has ahbar ı Kur'an'a bak

hoş safa bul:

1. hoş safa buldu:-du

Diğer 229

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Deyim**

Huzur bulmak, rahat ve kedersiz olmak.

Fetehnâ Cibrîl'in yedinde geldi

Muhammed kasr-ı gâh hoş safa buldu

hû:

1. hû'ya:-y, -a

Diğer 216

Mısra: 8

Allah.

Ay günden ayrıldı nûrunu aldı

On sekiz bin ismin Hû'ya bağlamış

2. hû:

Diğer 274

Mısra: 12

Allah.

Yatma gecelerde yalvar nigâra

Hû sadâsı geldi uyan uyuma

3. hû:

Diğer 289

Mısra: 13

Allah.

Dilimiz zikreder Hû illâ' hû'i

Kur'an'da buyrulan naz golnca gülü

4. hû'ya:-y, -a

Diğer 289

Mısra: 16

Allah.

Ya Rab nasib eyle fercâm-ı hû'yu

Ezkâr u zikrimiz Hû'ya yanaştı

5. hû:

Diğer 332

Mısra: 6

Allah.

Hayy ismi hayat kâsesini doldurur

Hû ismi nefsü hevâdan kurtarır

6. hû'y'u:-(y)u

Gazel 7

Mısra: 1

Allah.

Cân u dilden Hû'y'u bul da dâim Allah de gönül

Kevkeb-ü şems ü kamerde Allah'ı bul ey gönül

hû de:

1. hû der:-r

Gazel 3

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dünyadan ve dünyaya ait şeylerden bağımlı koparıp Allah'a yönelmek.

Şeydâ bülbül olma seni kınarlar

Yanar Ağlar Baba Hû der damarlar

hû der:

1. hû der:-

Diğer 3

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dünyadan ve dünyaya ait şeylerden bağımlı koparıp Allah'a yönelmek.

Şeydâ bülbül olma seni kınarlar

Yanar Ağlar Baba Hû der damarlar

hubb:

1. hubbu:-u

Diğer 214

Mısra: 22

(Ar.) Sevgi, tutku II. Muhabbet.

Ârif-i billah vücûdun eylemiş dildâr dârı

Hubbu Allah'a hem Muhammed çok sever Çâr-ı yâr'ı

2. hubbû:-u

Diğer 314

Mısra: 18

(Ar.) Sevgi, tutku II. Muhabbet.

Siddîk-ı sâdıktan gözle nişânı

Ahmed-i zîsan'ın hubbû yâreni

hubben lillah:

1. hubben lillah:-

Diğer 274

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah sevgisi ise daha sağlamdır (Bakara, 2/165).

Hubben lillah üdu kadehten taşıtı

İçenler sevdiği yara ulaştı

2. hubben lillâh:-

Diğer 312

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah sevgisi ise daha sağlamdır (Bakara, 2/165).

Ağlayıp dünyadan geçtim

Hubben lillâh câmin içtim

3. hubben lillah:-

Diğer 321

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah sevgisi ise daha sağlamdır (Bakara, 2/165).

Hayran olmuş hubben lillah câmina

Al gülünü sarmış Allah teline

4. hubben lillah:-

Diğer 325

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah sevgisi ise daha sağlamdır (Bakara, 2/165).

Hubben lillah câmı mest hayrân etmiş

Keşti zevrâkını limândan sürmüş

hubben-lillâh:

1. hubben-lillâh:-

Diğer 263

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah için sev (Bakara, 2/165).

Hubben-lillâh câmı sanma ki ırak

Nûş ettim âbından lezzeti kaldı

2. hubben-lillah:-

Diğer 290

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah için sev (Bakara, 2/165).

Hubben-lillah kâsesinden holş lezzet

Aman yâd elinden sükkeri içme

3. hübben-lillah:-

Diğer 308

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah için sev (Bakara, 2/165).

Muhabbet bâbından görünür sübhân

Hübben-lillah câmin iç gecelerde

hubben-lillâ'h:

1. hubben-lillâ'h:-

Diğer 266

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah için sev (Bakara, 2/165).

Hubben-lillâ'h câmin nûş eden kandı

Muhammed perçemin arayıp buldu

hubbi:

1. hubbi:

Gazel 12

Mısra: 2

Muhabbet.

Tâ ezel rûhun rûhumu sevdiğin bilmez miyem
Bu fânide hubbi sâdık olduğun bilmez miyem

hubb-u:

1. hubb-û:

Diğer 130

Mısra: 4

Sevgi.

Birbirine buğz ederler asdika zail olur
Kıyâmette hubb-û sâdık olur illelmuttekiyn

2. hubb-û:

Diğer 130

Mısra: 7

Sevgi.

Anın içün bu fânide hubb-û sâdık oldular
Hubb-u fillâh buğz-u fillâh olur illelmuttakıyn

hubb-u fillah:

1. hubb-u fillah:-

Diğer 210

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

Allah için.

Hubb-u fillah sever ‘ukbâ ilini
Seherde açılan mihrâb gülünü

hubbu fillah:

1. hubbu fillah:-

Diğer 223

Mısra: 29

Kelime Tipi: -

Allah için.

Hubbu fillah ârif dergâhın tanır
Ve emmessâile Hakk’a yalvarır

hubbu fillâh buğzu fillâh:

1. hubbu fillâh buğzu fillâh:-

Diğer 163

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Hadis**

Allah için sevmek ve Allah için buğz etmek.

Vâ‘iz i müttekî elin tutuben bûs eyledin
Hubbu fillâh buğzu fillâh olduğun bilmez
miyem

hubb-ü muhabbet:

1. hubb-ü muhabbet:-

Gazel 2

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Sevgi ve muhabbet.

Dünyaya hubb-ü muhabbet cümle zenbin şâhıdır
Tecrîd edüben fenâdan şâh-ı urratsın gönül

hubb-ü sâdık:

1. hubb-ü sâdık:-

Diğer 127

Mısra: 23

Kelime Tipi: -

Sevgi ve sadakat.

Hubb-ü sâdık hem muhabbet ol bâb içre olunur
Gonca gül gül-i gülîstân şehri ru’yet kılınır

hubb-u-fillâh:

1. hubb-u-fillâh:

Diğer 263

Mısra: 7

Allah için sevmek.

Hubb-u-fillâh ağlar elbette gülmez
Kenz-i esrâr içre muhabbet kaldı

hüccet:

1. hücceti:-i

Diğer 39

Mısra: 18

Kanıt, ispat, burhan, nişân, alâmet, delil.

‘Dâll’ iken ‘hüdâ’ya erdim
Hücceti Kur’an’da buldum

2. hüccet:

Diğer 59

Mısra: 94

Delil, kanıt, belge.

Zâten mü’min olan Nebi’ye varır
Nebi’nin elinden bir hüccet alır

3. hüccetin:-in

Diğer 83

Mısra: 25

Delil, belge.

Elestü hüccetin verdikten sonra
Saâdet bahrine girdikten sonra

4. hücceti:-i

Diğer 97

Mısra: 15

Delil, belge.

Hücceti illâdan aldın
Sen Hatîb’im sen Sübhân’ım

5. hücceti:-i

Diğer 97

Mısra: 17

Delil, belge.

Hücceti illâ dan aldın
Saâdete sen kaydettin

6. hücceti:-i

Diğer 97

Mısra: 21

Delil, belge.

Hücceti lâ'dan almadın
İsmim şakîye vurmadın

7. hüccet:

Diğer 101

Mısra: 14

Delil, belge.

Fevc-i fevc olup da rûhlar durdılar
Takrirlerin yani hüccet verdiler

8. hüccetimiz:-i, -miz

Diğer 101

Mısra: 16

Delil, belge.

Hüccetleri defterlere yazdılar
'Aceb hüccetimiz nere yazdırdı

9. hüccetleri:--ler, --i

Diğer 101

Mısra: 15

Delil, belge.

Hüccetleri defterlere yazdılar
'Aceb hüccetimiz nere yazdırdı

10. hüccet:

Diğer 102

Mısra: 15

Delil, belge.

Ol belâ lafzını hüccet verdiler
Hüccetimiz dört kitâba yazdırdı

11. hüccetimiz:-i, -miz

Diğer 102

Mısra: 16

Delil, belge.

Ol belâ lafzını hüccet verdiler
Hüccetimiz dört kitâba yazdırdı

12. hüccetimiz:-i, -miz

Diğer 203

Mısra: 2

Delil, belge.

Ey benim efendim dinle bu pendî
Elde Kur'ân gibi hüccetimiz var

13. hüccet:

Diğer 283

Mısra: 21

Delil, kanıt, belge.

Muhammed'e hüccet hassaten geldi
Biz kemter kullara holş müjde verdi

14. hüccetim:-im

Diğer 284

Mısra: 15

Delil, kanıt, belge.

İsbâtım bükâdır hüccetim elde
Sübân'ıma işbu bükâmı söyle

15. hücceti:-i

Diğer 286

Mısra: 20

Delil, belge.

Verme ezâ aman yâ Rabbe'l-mucib
Cennetten memhûrlu hücceti yolla

16. hücceti:-i

Gazel 12

Mısra: 17

Delil, belge.

Çâr imamdan imamımız hücceti kavî şâhım
İnsi cinni bend eder olmuş ona imam mâhım

hüccet al:

1. hüccet almış:-mış

Diğer 42

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İşaret görmek, delil görmek.

'Ve'd-duhâ'dan hüccet almış
Rabbi'sini ol kul bulur

2. hüccet alırım:-ır, -ım

Diğer 88

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İşaret görmek, delil görmek.

Kur'ân'dan hüccet alırım

Ânın içün ben ağlarım

3. hüccet alırım:-ır, -ım

Diğer 89

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İşaret görmek, delil görmek.

Kur'ân'dan hüccet alırım

Allah sana yalvarırım

hüccet ver:

1. hüccet vermişler:-miş, -ler

Diğer 65

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Delil sunmak.

Halkay-ı rûhanda deme dalmışlar
Kur'ân sahibine hüccet vermişler

hüccet-i:

1. hüccet-i:

Gazel 1

Mısra: 5

Delil, ispat senedi, vesikası.

Hüccet-i bürhânı erdi sır bâbından şâhına
Dihk-i kalîl kesr-i bükâ kalbime çakan güzel

hücceti al:

1. hücceti aldı:-dı

Diğer 42

Mısra: 46

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İşaret görmek, delil görmek.

Ağlar Baba sırda daldı
Ol sırdan hücceti aldı

hüccet-i kaatî:

1. hüccet-i kaatî':-

Diğer 43

Mısra: 35

Kelime Tipi: -

Kesin delil.

Söylediği kelâm hüccet-i kaatî'
Ol Ceddîm Baba İrşâdî Baba'nın

hücceti ol:

1. hücceti olmazsa:-ma, -z, -sa

Diğer 46

Mısra: 38

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Delil olmak.

Fevz ü felâh bulsa irfân u şândan
Hücceti olmazsa azîm Kur'ân'dan

hüccet-i şerîf mübarek ol:

1. hüccet-i şerîf mübarek olsun:-sun

Diğer 59

Mısra: 96

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Şerefli delil mübarek olsun, Şerefli hakikat kapısı mübarek olsun.

Ol hüccetle ulu divâna varır
Hüccet-i şerîf mübarek olsun

2. hüccet-i şerîf mübarek olsun:-sun

Diğer 59

Mısra: 104

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Şerefli delil mübarek olsun, Şerefli hakikat kapısı mübarek olsun.

Hüccet için leyl ü nehâr sen ağla
Hüccet-i şerîf mübarek olsun

hudâ:

1. hudâ'nın:-nın

Diğer 26

Mısra: 1

Far. 1. Allahü azîm'ü-şan.

Hudâ'nın çok kütübü var
Kur'ân-ı Kerim'i başka

2. 'hudâ'ya:-ya

Diğer 39

Mısra: 17

Doğru yola ermek.

'Dâll' iken 'hudâ'ya erdim
Hücceti Kur'an'da buldum

3. hudâ'dır:-dır

Diğer 103

Mısra: 20

Allah, Tanrı, Rabb.

Kalb-i mü'min nahle benzer temsili bu ey
gözüm

Söyleden bizi Hudâ'dır hakikâten bil sözüm

4. hudâ:

Diğer 109

Mısra: 33

Far. 1. Allahü azîm'ü-şan. 2. Sahip, malik: hudâ-yı hâne.

Dest-i-gîr ol pâdişâhım cümle mü'mine Hudâ
Keşti yüzmez ol denizde senden olmazsa hüdâ

5. **hudâ:**

Diğer 109

Mısra: 34

Far. 1. Allahü azîm'ü-şan. 2. Sahip, malik: hudâ-yı hâne.

Dest-i-gîr ol pâdişâhım cümle mü'mine Hudâ
Keşti yüzmez ol denizde senden olmazsa hüdâ

6. **hudâ'dır:-dı, -r**

Diğer 111

Mısra: 48

Far. 1. Allahü azîm'ü-şan.

Atyeb-u kelâm zübanda gir de bir bahçede gez
Söyleten bizi Hudâ'dır sözleri halk eyledi

7. **hûda'dır:-dır**

Diğer 116

Mısra: 32

Allah, Tanrı, Rabb.

Mir'âtu'llâh câma vurur rûh gıda alui safâ
Bizi söyleten Hûda'dır gafil olma ey gözüm

8. **hûda'dır:-dır**

Diğer 118

Mısra: 26

Allah, Tanrı, Rabb.

Rûhun üç inkısâm hâlin ben diyem siz anlayın
Bizi söyleden Hûda'dır kıyl ü kaal söz demeyin

9. **huda'nın:-nın**

Diğer 121

Mısra: 22

Far. 1. Allahü azîm'ü-şan.

Nâdân ehli sanma yerdeki mûru
Nasıl sana geldi Huda'nın emri

10. **hudâ'yı:- yı**

Diğer 121

Mısra: 1

Far. 1. Allahü azîm'ü-şan.

Gel ey gönül sen Hudâ'yı seversen
Sakin nâdânın teline dokunma

11. **hudâ'dır:-dır**

Diğer 155

Mısra: 26

Allah, Tanrı, Rabb.

Rûh gaybdır kimse bilemez illâ ki Allah bilir
Bizi söyleten Hudâ'dır ilhâmı da ol verir

12. **hudâ:**

Diğer 336

Mısra: 7

Allah, Tanrı, Rabb.

He hudâ bâbından ağladım kaldım
Dal daldan dala atlıyor bülbül

13. **hudâ:**

Gazel 1

Mısra: 17

Far. 1. Allahü azîm'ü-şan. 2. Sahip, malik: hudâ-yı hâne.

Hem bilenle bilmeyen bir olmaz dedin sen Hudâ
'Hufyeten tadaruan'ı kalbime çakan güzel

14. **hudâ:**

Gazel 1

Mısra: 15

Far. 1. Allahü azîm'ü-şan. 2. Sahip, malik: hudâ-yı hâne.

La taknetû min rahmetillâhî buyurdun Hudâ
İşte bu sırr ile dıhki kalbime çakan güzel

15. **hudâ:**

Gazel 1

Mısra: 3

Far. 1. Allahü azîm'ü-şan. 2. Sahip, malik: hudâ-yı hâne.

Mürşîdin rûhuna çaldın hurşîdin nûr-i Hudâ
Nûr-i feyzi nûr mizabtan sineme çakan güzel

16. **hûdâ'nın:-nın**

Gazel 13

Mısra: 23

Far. 1. Allahü azîm'ü-şan.

Maşrık u mağrib Hûdâ'nın dilediği meni râhına alır
Evsat-ı ümmet ol Ağlar feseşme vechullâhı bul

17. **hudâ'nın:-nın**

Gazel 13

Mısra: 1

Far. 1. Allahü azîm'ü-şan.

Maşrık u mağrib Hudâ'nın et fikir zâtını bul
Çâr tarafa ikbal eyle Feseşme vechullâhı bul

18. **hudâ'dır:-dır**

Gazel 17

Mısra: 16

Allah, Tanrı, Rabb.

Sûlehây-ı sofunun tut eteği istimdâd um
Anların kalbi Hudâ'dır çeşm-i dili ağlıyor

hûdâ-yı lem-yezel:

1. **hûdâ-yı lem-yezel:-**

Diğer 261

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp ifade**

Ebedi olan Allah.

Râzi olmazsa 'azâb eder Hûdâ-yı Lem-yezel
Bu gece ağlayuben edek fezâ

hufyeten tadarruan:

1. 'hufyeten tadarruan':-ı

Gazel 1

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Ayet**

*Ud'u rabbekum tedarruan ve hufyeh,
innehu la yuhıbbul mu'tedin. Rabbinize alçak
gönüllüce ve için için dua edin. Çünkü O, haddi
aşanları sevmez. (Araf, 55).*

Hem bilenle bilmeyen bir olmaz dedin sen Hudâ
'Hufyeten tadarruan'ı kalbime çakan güzel

hükm ed:

1. hükm eder:-er

Diğer 36

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Üzerinde hâkimiyet kurmak, hükmü altına
almak.*

Allah kuluna hükm eder

Yalvar sen Allah'a yalvar

2. hükm eder:-er

Diğer 104

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Üzerinde hâkimiyet kurmak, hükmü altına
almak.*

Rûhâniyet 'âleminde bazı velî hükm eder

Bu fâniyete kesret ile evliyâlar feyz eder

3. hükm eder:-er

Diğer 114

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Üzerinde hâkimiyet kurmak, hükmü altına
almak.*

Lâ-mekân şehrinde Allah kudretiyle hükm eder

Nûr-u 'imâd ile ancak illâ Allah'tır kalan

hüküm ed:

1. hüküm edemez:-e, -mez

Diğer 104

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hükmetmek.

'Akı ile kalb birbirinden aslâ infak eylemez

Biri ayrılrsa birinden biri hüküm edemez

huld:

1. huld'den:-de, -n

Gazel 5

Mısra: 7

Cennet.

Velîler geçtiler Adn ile Huld'den
Dîdâr göstermeye sultân gerektir

hulefâ:

1. hulefâ'ya:-ya

Diğer 10

Mısra: 6

Ar. Halifeler.

Asl-ı çarkı kurmuş Nebî-i zîşân

Hulefâ'ya demiş çevirin heman

2. hûlefâ:

Diğer 143

Mısra: 14

(Ar. halife'nin çoğul şekli hulefâ')

Halifeler.

Bir hâb-ı ruhsatta biz kârı bulduk

Hûlefâ çarkına kolumuz vurduk

hulefâ râşid:

1. hulefâ râşidîn:-în

Diğer 49

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Resûl-i Ekrem'in vefatından sonra Hz. Ebû

Bekir'e biat edilmesiyle başlayan, daha sonra

Hz. Ömer ve Osman'ın hilâfetleriyle sürüp Hz.

Ali ile sona eren döneme Hulefâ-yi Râşidîn

devri denilir.

Hulefâ râşidîn temeli kurmuş

Üstünde oturur meşâyih derviş

hulk:

1. hulkûmda:-um, -da

Diğer 60

Mısra: 34

Güzel huy, iyi ahlâk.

Yedi kapı birbirini vely eder

Kalb-i Kur'ân bize hulkûmda yeter

2. hulkûmda:-um, -da

Diğer 185

Mısra: 23

Güzel huy, iyi ahlâk.

Cân hulkûmda Allah'tır karîb olan

Mü'min gözün açar bakar ol burca

hulkûm:

1. hulkûm:

Diğer 57

Mısra: 98

Boğaz, yutak.

Biz söyleyek mü'minlerin halini
Hulkûm zamanında görür yârini

2. hulkûma:-a

Diğer 129

Mısra: 31

Boğaz.

Cânın gelir senin hulkûma varır
El atıp da alır 'Azrâîl kulu

3. hulkûma:-a

Diğer 129

Mısra: 35

Boğaz.

Melaikler cânın hulkûma alır
El atıp da alır 'Azrâîl kulu

4. hulkûma:-a

Diğer 230

Mısra: 6

Boğaz.

Elbet bir gün olur saydımız gelir
Melâkeler cânı hulkûma alır

hulûl et:

1. hulûl etti:-ti

Diğer 28

Mısra: 25

Kelime Tipi: -

Girmek, dâhil olmak.

Hulûl etti zaman evliyâ geldi
Anlar da aslından dersini aldı

2. hulûl etti:-ti

Diğer 91

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Gelip çatmak, erişmek.

Ünvândan ünvâna terakki etti
Hulûl etti zaman dünyada bitti

hümâ:

1. hümâyâ:-ya

Diğer 4

Mısra: 26

*Osmanlı şiirinde gölgesinin uğurluluğu,
kanatları, çok yükseklerde uçuşması, Kaf dağında
yaşamaları gibi yönleriyle ele alınan masal kuşu;
PALA, s. 238.*

Ey gönül sen asla yüksekte uçuşma
Uçuş sakın gidip hümâyâ düşme

2. hümâ:

Diğer 61

Mısra: 2

*Osmanlı şiirinde gölgesinin uğurluluğu,
kanatları, çok yükseklerde uçuşması, Kaf dağında
yaşamaları gibi yönleriyle ele alınan masal kuşu.
Gülşan bahçesine giren
Hümâ kuşun orda gören*

3. hümâ:

Gazel 15

Mısra: 3

Hüma. II can kuşu, can.

Hümâ olmuştur gönül havadan inmir yere
Uçar yâre giderse ol murâddan sana ne

hümâ kuş:

1. hümâ kuşuna:-u, -na

Diğer 76

Mısra: 34

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hüma, talih kuşu.

Ağlar Baba oldun cânından bezer
Sen hümâ kuşuna eyledin nazar

2. hümâ kuşuna:-u, -na

Diğer 141

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Hüma kuşu, çoğu kez cennet kuşu olarak
da adlandırılan, görünmeyecek şekilde çok
yükseklerde dinlenmeksizin sürekli uçan, asla
yere değmeyen -bazı kaynaklarda ayakları
olmadığı da nakledilir- efsanevi kuş.
Hümâ kuşuna benzer çift peri vardır
Mü'minin şölvesi geldi bu gece*

hümâ ol:

1. hümâ olmuş:-muş

Diğer 29

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Deyim**

Hüma/devlet kuşu olmak.

Gedâ Ağlar Baba yanıp ağlıyor

Hümâ olmuş şâh saydını gözlüyor

hûri:

1. hûrî:

Diğer 106

Mısra: 26

Huri II Cennet kızı.

Hûrî gılman karşı gelir cümlesi bile gider

Hûrî gılman yedlerinde dikilen bayrağa bak

2. hûri:

Diğer 106

Mısra: 45

Huri II Cennet kızı.

Ru'yet için ağla yalvar hûri gılmân isteme

Sen de ru'yet eder isen ol zamanda şâna bak

3. hûrîyi:-y, -i

Diğer 142

Mısra: 18

Huri II Cennet kızı.

Akşamdan işa'ya zikrini eder

Hûrîyi Rıdvân'ı ol komşu eder

4. hûri:

Diğer 244

Mısra: 33

Huri II Cennet kızı.

Salınır gezerler hûri kızları

Yanakları billûr çifte halleri

5. hûri:

Diğer 298

Mısra: 14

Cennet hurisi. II Sevgili.

Cennet kapıları bunda açılır

Hûri gılmân gelîr saf saf oturur

6. hûrî:

Diğer 298

Mısra: 17

Huri II Cennet kızı.

Ak kuş ile hûrî kızları gelir

Doğduğu hîn cemaati cem' olur

7. hurî:

Diğer 301

Mısra: 9

Huri II Cennet kızı.

Mevlûd-ü şerîf okunca hurî gılmanlar gelir

Doğduğu hîn gibi burda cemaati derc olur

8. hurîyi:-y, -i

Gazel 14

Mısra: 12

Huri II Cennet kızı.

Girdi ol kapıdan içre ileri azmeyledi

Hurîyi köşkü sarayı seyreden sen şâha bak

hürmet ed:

1. hürmet edin:-in

Diğer 47

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Saygı ve yücelik göstermek. II. Hürmet etmek.

Cümle ehlullâha siz hürmet edin

Hayy ile mevtini ziyâret edin

hürmet eyle:

1. hürmet eyle:-

Diğer 168

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yardımda bulunmak, lütuf ve ihsanda bulunmak.

Hürmet eyle sen izz-ü-gâh

Lütfeyle açıver yolum

hurşîd:

1. hurşîd:

Diğer 2

Mısra: 28

Güneş.

Zülfün teli elif ha'yı alacak

Hurşîd çalıp gül mîm dal'ı bulacak

2. hurşîd:

Diğer 27

Mısra: 26

Güneş.

Gece gündüz zârı zârı ağlarım

Hurşîd sahibine çok yalvarırım

3. hurşîdini:-i, -ni

Diğer 39

Mısra: 26

Güneş.

İkra bi'smi Rabbike isme yandım

Gönül hurşîdini gördüm

4. **hurşîdi:-i**

Diğer 41

Mısra: 11

Güneş.

Eğer dil alırsa hurşîdi gülден
Gelir mezketine cemâl uyuma

5. **hurşid:**

Diğer 46

Mısra: 3

Güneş.

Ol cemâl bâbından hurşid vurmazsa
Celâl'in feyziyle yansan ne fayda

6. **hurşîdi:-i**

Diğer 117

Mısra: 38

Güneş.

Şarâb-ı sâfiyi kemâ-kân içti
Tecellî hurşîdi kasrına düştü

7. **hurşîdi:-i**

Diğer 167

Mısra: 14

Güneş.

Ay gün vurmaz ona hem ışık durur
Tecellî mülkünden hurşîdi alır

8. **hurşid:**

Diğer 188

Mısra: 26

Güneş.

Misbâh züzcâc nûru yanar
Yezdân-ı nûr hurşid çalar

9. **hurşîd:**

Diğer 192

Mısra: 17

Güneş.

Nûr gülle ilinden bir hurşid çalar
Âlem-i cismânı tenevvür kılar

10. **hurşîdin:-i, -n**

Diğer 204

Mısra: 18

Güneş.

Aşîyân dârında müsteğrak oldu
Tecellî hurşîdin nârına yandı

11. **hurşîd:**

Diğer 226

Mısra: 25

Güneş.

Hicâplar ref' olur görünür hurşid
Gül şehrinde pâydar olmuştur mürşid

12. **hurşîd:**

Diğer 263

Mısra: 30

Güneş.

Gedâ Ağlar Baba çift hüccet geldi
Çeşm-i çâra hurşid mir'âti çaldı

13. **hurşîdi:-i**

Diğer 285

Mısra: 11

Güneş II Allah(cc).

Per mücellâ cemâl Hurşîdi gördük
Kurb ile Yezdân'a solhbetimiz var

14. **hurşîdi:-i**

Diğer 331

Mısra: 17

Güneş.

Nişângâh hurşîdi yakar cüsseyi
Biner gemi geçer 'amîk deryâyı

15. **hurşîd-i:-i**

Gazel 11

Mısra: 13

F. Güneş.

Kevkeb-i hurşîd-i Feyyâz tâ tahte's-serâ
Et teyakkun Sübhân'a sen hurşîdin şâhını bul

16. **hurşîdin:-i, -n**

Gazel 11

Mısra: 14

Güneş.

Kevkeb-i hurşîd-i Feyyâz tâ tahte's-serâ
Et teyakkun Sübhân'a sen hurşîdin şâhını bul

hurşîd-i cemâl:

1. **hurşîd-i cemâl:-**

Diğer 122

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Güzelliğin güneşi.

Ol mübârek zeytunun şeceri çün kalpte biter
Şarkıyye garbiyye değil hurşîd-i cemâl erer

hurşîdin nûr:

1. **hurşîdin nûr-i:-i**

Gazel 1

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Güneşin ışığı, güneşin nuru.

Mürşîdin rûhuna çaldın hurşîdin nûr-i Hudâ
Nûr-i feyzi nûr mizabtan sineme çakan güzel

hurûc ed:

1. hurûc edip:-ip

Diğer 304

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dışarı çıkma; ayaklanma, isyan II ortaya

çıkma.

Ervâh hurûc edip iki nısf oldu

‘Elestü’ hitâbı anda okundu

hurûc et:

1. hurûc ettik:-ti, -k

Diğer 232

Mısra: 16

Kelime Tipi: -

Çıkmak, ayrılmak.

Muhammed ruhuyla hicâba girdik

Rûhtan hurûc ettik ‘ünvânı bulduk

hurûc evle:

1. hurûc eyledim:-di, -m

Diğer 194

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Çıkma; dışarı çıkma (Dünyadan çıkıp

manevi âlemlere yükselme, girme bağlamında.).

Senin nûr güllenden hurûc eyledim

Seyrettim cemâlin güzel sevdiğim

2. hurûc eyledim:-di, -m

Diğer 210

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Dışarı çıkmak.

Asl-ı öz mâderden hurûc eyledim

Bir nûr güllesine sürdüm yüzümü

hüsn:

1. hüsnünde:--üñ, --de

Diğer 43

Mısra: 17

Güzellik.

Dildâr bahçesinin hüsnünde durur

Bâd-ı sabâ yeli cennetten vurur

2. hüsnünde:--üñ, -de

Diğer 61

Mısra: 17

Ar. Güzellik.

İnzivâ hüsnünde kalan

Al-yeşil mihrâba giren

3. hüsnünde:--ü, -ñ, -de

Diğer 81

Mısra: 33

Güzellik.

İnzivâ hüsnünde üdu içtiler

Zâtı mir’atına kanat açtılar

4. hüsnünde:--üñ, --de

Diğer 132

Mısra: 1

Güzellik.

İnzivâ hüsnünde erdim rûhâna

Başımı bağladım ‘azîm Kur’ân’a

5. hüsn:

Diğer 239

Mısra: 26

Güzellik.

Ârif irfân pîrler gördüler mekteb

Okup öğrendiler hüsn ile edep

hüsn-ü zât:

1. hüsn-ü zâtın:-ı, -n, -

Diğer 115

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Zata ait güzellik.

Nûş ettin fercâmı on iki âbdan

Hüsn-ü zâtın imlan ümmü’l kitâbdan

hüsnü’l cevâb:

1. hüsnü’l cevâb:-

Diğer 312

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Güzel yanıt.

Belâğathı hüsnü’l cevâb

Kitâbı ihtâm eyledim

hüsranda kal:

1. hüsranda kalma:-ma

Diğer 36

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Zor durumda kalmak.

Sakın sen hüsranda kalma

İllâ’dan evvel hem ölme

2. hüsrânda kalma:-ma

Diğer 36

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

Zor durumda kalmak.

Anlarla hüsrânda kalma

Yalvar sen Allah'a yalvar

husûle gel:

1. husûle geldi:-di

Diğer 330

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Olmak, meydana gelmek.

Allah'ın takdiri husûle geldi

Belde karye nevahiller ağladı

hût:

1. hûta:-a

Diğer 319

Mısra: 14

Balık.

Halîl gibi nâra yandır

Yunus gibi hûta yuttur

hüviyyet:

1. hüviyyet:

Diğer 83

Mısra: 27

Cenab-ı Hakkın varlık sıfatı.

Hüviyyet suyundan içtikten sonra

Ol zaman bildim ki bir Rezzâk'ım var

2. hüviyyet:

Diğer 91

Mısra: 2

Hakikat, asıl.

Nûn kâf'a değmeden cemâl feyz etti

Hüviyyet nûrundan gülü halk etti

3. hüviyyet:

Diğer 115

Mısra: 26

Hakikat, asıl.

Zülâl-ı sâkinin câmindan içtin

Hüviyyet bahrinde keştiye bindin

hüviyyet bâb:

1. hüviyyet bâbına:-i, -na

Gazel 7

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hakikat kapısı.

Hüviyyet bâbına erip rızâsın bul ey şâhım

Rihlet-i ibkâda mümtâz Allah'ı bul ey gönül

huzûra dur:

1. huzûra dur:-

Diğer 41

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Huzura çıkmak, birinin veya bir şeyin

önünde durmak.

Mânâ maksud rızâ bulayım dersin

Leyli huzûra dur sâni uyuma

2. huzûra durmuş:-muş

Diğer 274

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Huzura çıkmak, birinin veya bir şeyin

önünde durmak.

Ve in min şey'in illâ sırrımı ara

Lâle sünbül nergis durmuş huzûra

halîl:

1. halîl:

Diğer 235

Mısra: 14

Dost; Hz. İbrahim'in sıfatı.

Bu aşk bir gün yakar bizi hicrâna

Halîl gibi sokar nâr-gülşâna

ırak ed:

1. ırak ederse:-er, -se

Diğer 282

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Uzak etmek.

Muhammed'den bizi ederse ırak

Ecel câmlarından bir kâse getir

ırak ol:

1. ırak olur:-ur

Diğer 270

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Uzak olmak.

Mişkât derûnunda yanır şeb çırağ

Gönül sevdiğinden olur mu ırak

2. ırak olur:-ur

Diğer 278

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Uzak olmak.

'Andelib gül-zârdan olur ırak

Elvanı nukuşu cennet gül şâhı

ırgala:

1. ırgalanır:-n, -ır

Diğer 8

Mısra: 30

Sallamak, silkelemek. Irgalamaz demek, beni ilgilendirmeyi demektir.
Bir ucu kalptedir biri güldedir
Ol gül ırgalanır kalbi söyletir

ibâ etti:

1. ibâ etti:-ti

Diğer 171

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Çekinmek, uzak durmak.

İblis ibâ etti dergâhtan gitti
Çevrildi melekler Allah dediler

ibâ eyle:

1. ibâ eylemem:-me, -m

Diğer 82

Mısra: 29

Kelime Tipi: -

Çekinmek, sakınmak; razı olmamak.

Okuram Kur'ân'ı eylemem ibâ
Vururum miftâhı gizli bir bâba

2. ibâ eyle:-

Diğer 114

Mısra: 28

Kelime Tipi: -

Çekinmek, sakınmak; razı olmamak.

Lem yezel Hak nidâ eder bilmiş ol Ağlar Baba
Nesne kalmaz vere cevab eyle dünyadan ibâ

3. ibâ eyle:-

Diğer 127

Mısra: 36

Kelime Tipi: -

Çekinmek, sakınmak; razı olmamak.

Dalma hâb-ı gaflete sen ayık ol Ağlar Baba
Ölmeden sen gir kabire eyle dünyadan ibâ

4. ibâ eyledim:-di, -m

Diğer 200

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bıkmak.

Kes beni dünyadan eyledim ibâ
Bıçak taşı kesti bu bayram günü

5. ibâ eylegil:-gil

Diğer 269

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Çekinmek, kaçınmak.

Dünyadan eylegil ibâ
Solsun lebde al yanağın

'ibâdet et:

1. 'ibâdet et:-

Diğer 116

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın emirlerini yerine getirme, tapma, tapınma.

Et 'ibâdet ihsân içre güya ki Allah'ı gör
Bizzât Hakk'ı göremezsün yani Allah seni gör

ibkâ:

1. ibkaya:-y, -a

Diğer 114

Mısra: 25

Sürekli hâle getirme, kalıcı kılma.

Çün geçer ibkaya anlar bir tek 'Azrâil kalır.
Lübb ü gider cânı kalmaz illâ Allah'tır kalan

ibkaa:

1. ibkaa:

Diğer 95

Mısra: 14

Ebedi, sürekli ve devamlı olma.

Dört cihânın padişâhı Nebi zîşan hürmeti
Levh-i Mahfûz'unda ibkaa bin bir ismi hürmeti

iblağ:

1. iblağın:-ı, -n, -ı

Diğer 95

Mısra: 18

Artırma, yükseltme II. Ulaştırma, iletme, eriştirme, kavuşturma.

Bî-hatasın Hilmi Baba düz sözün asdâfını
Cevher-i dükkân telinden söylegel iblağın

2. iblâğa:-a

Diğer 106

Mısra: 2

Artırma, yükseltme, ulaştırma, iletme.

Kelâmında Hakk Teâlâ habibine ru'yet edersin
dedi

Güş eyle sen hitâbına elfâzı iblâğa bak

ibn:

1. ibnim:-im

Diğer 58

Mısra: 47

Oğul.

Ale's sabah ibnim keserim dedi
Tekbirle Allah'ı biz zikredelim

2. ibnin:-in

Diğer 58

Mısra: 57

Oğul.

Halilullah ibnin elinden tuttu
Oğlu önü sora sıçradı gitti

ibret al:

1. ibret alınır:-ın, -ır

Diğer 15

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Deyim**

Ders almak.

Bu âlemden ancak ibret alınır
İtikatla îmân kavî olunur

ibris:

1. ibrişim:-i, -m

Diğer 72

Mısra: 9

Kalınca bükülmüş ipek iplik.

Lâ-mekân telleri ibrişim dokur
Esrâr-ı Kur'an'ı âşıklar okur

ibrîşim:

1. ibrişim:

Diğer 307

Mısra: 12

Bükülmüş ipekten iplik.

Sevdiğimi öpme ile doyulmaz
İbrişim cilâlı bir sevdiğim var

ibrişüm:

1. ibrişüm:

Diğer 244

Mısra: 35

İpeğin kalınca bükülmesiyle elde edilen

iplik.

Saçları ibrişüm zülfün telleri
Dünyaya benzemez halkı cennetin

ibtidâ:

1. iptidâ:

Diğer 82

Mısra: 16

Ar. Önce, ilk olarak.

Ol sırr-ı bilmeye sırr-ı ve'd-duhâ
İptidâ mihrâba girene yalvar

icâd eyle:

1. icâd eyledi:-di

Diğer 292

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yaratmak.

Sun'undan ne güzel icâd eyledi
Saban bakar buğday bize yolladı

icre:

1. icre:

Diğer 2

Mısra: 7

T. De, da, içinde.

Ol zât Kâbe icre adım atacak
İçeri girerken geri gelecek

2. icre:

Diğer 103

Mısra: 38

T. De, da, içinde.

Ferdî vechullahı bizzât akıl idrak edemez
Mâvesian sırrına dal kalbin icre Hakk'ı bul

3. icre:

Diğer 103

Mısra: 27

T. De, da, içinde.

Bir bâb icre altı câmdan bâdeyi nûş eyledin
Yüz dört kitâbı oku'p da anda ezber eyledin

4. icre:

Diğer 106

Mısra: 30

T. De, da, içinde.

Rahmet olur birbirinden anlar nefret eylemez
Cennet icre kullarımın şevket-i şânına bak

5. icre:

Diğer 106

Mısra: 27

T. De, da, içinde.

Cennet icre varır anlar hiç elem cezbeylemez
Mâlâyânî lağv u bâtil anda nâtık eylemez

6. içre:

Diğer 107

Mısra: 6

T. De, da, içinde.

Mihrâp edip ol Âdemi emre secde ettiler
Cennet içre dâhil olur ebedî anda kalan

7. içre:

Diğer 111

Mısra: 7

T. De, da, içinde.

Mihrâb içre zikredip de cennetimi ru'yet et
Kevkeb-ü Şems ü kamerden çün neler halk
eyledi

8. içre:

Diğer 114

Mısra: 1

T. De, da, içinde.

Vahdet içre dil şâhını çün bulur anda kalan
Vahdet ü kesret yıkılır illâ Allahtır kalan

9. içre:

Diğer 116

Mısra: 3

T. De, da, içinde.

Ekserisi perde içre hetk olandır çok kalil
Misbâh eyle kalb-i kasrın gafil olma ey gözüm

10. içre:

Diğer 116

Mısra: 25

T. De, da, içinde.

Et 'ibâdet ihsân içre güya ki Allah'ı gör
Bizzât Hakk'ı göremezsın yani Allah seni gör

11. içre:

Diğer 121

Mısra: 9

T. De, da, içinde.

Kubbe içre özü misbâh-ı câmdır
Çü kandil-i zücâc üç kökü vardır

12. içre:

Diğer 127

Mısra: 23

T. De, da, içinde.

Hubb-ü sâdık hem muhabbet ol bâb içre olunur
Gonca gül gül-i gülîstân şehri ru'yet kılınır

13. içre:

Diğer 130

Mısra: 36

T. De, da, içinde.

Fânideki hubb-ü sâdık yine anda cem olur
Cennet içre hubb-ü sâdık olur illelmuttakıyn

14. içre:

Diğer 130

Mısra: 34

T. De, da, içinde.

Yüzleri ebyâz olanlar rahmetullâhı bulur
Cennet içre ru'yet eder anda ebedî kalır

15. içre:

Diğer 199

Mısra: 24

T. De, da, içinde.

Yetim ümmetlere destigîr oldu
Bu nâs içre yetim ben beni buldum

16. içre:

Diğer 243

Mısra: 10

T. De, da, içinde.

Nûr fuâdda üç gül misbâh dalıdır
Kan damardan içre cemâl şehridir

17. içre:

Diğer 243

Mısra: 22

T. De, da, içinde.

Gedâ Ağlar Baba sâil kul kemter
İlik ü kandan içre şehiri göster

18. içre:

Diğer 255

Mısra: 8

T. De, da, içinde.

'Andelip goncadan her an ayrılmaz
Gülşân nârı içre yapıyor bülbül

19. içre:

Diğer 260

Mısra: 43

İçinde.

Kimi gülşân içre hayrete girdi
Anlar kurtulmadı mevtin ilinden

20. içre:

Diğer 263

Mısra: 8

T. De, da, içinde.

Hubb-u-fillâh ağlar elbette gülmez
Kenz-i esrâr içre muhabbet kaldı

21. içre:

Diğer 270

Mısra: 12

İçinde.

Al-yeşil mücellâ cilâdan otağ
Kan damardan içre şehri bilen kim

22. içre:

Diğer 271

Mısra: 1

İçinde.

Gönöl namaz içre erkânın tanı
Altı dört beş şeyi aman unutma

23. içre:

Diğer 281

Mısra: 19

T. De, da, içinde.

Damar kandan içre bilinmez ilde
Dildeki dildârı sen sende ara

24. içre:

Diğer 293

Mısra: 4

İçinde.

Muhammed bahrinden dalgalar çaldı
Mişkât içre misbâh şehri genişti

25. içre:

Diğer 316

Mısra: 5

T. De, da, içinde.

Ruhsat-ı nâm içre yurduna varsam
Taşı tolprağına yüzümü sürsem

26. içre:

Gazel 1

Mısra: 23

İçinde.

Kenzi içre çün vürûdu erdi ünvânı bize
Kenz-i ebvâb içre bizi iletip yakan güzel

27. içre:

Gazel 8

Mısra: 19

T. De, da, içinde.

Nefsin içre Hakk'ı zıkr et ayık ol Ağlar Baba
Dur huzûra ağla yalvar seni ağlatanı bul

28. içre:

Gazel 9

Mısra: 16

T. De, da, içinde.

Gir tevekkül babına orda kal Ağlar Baba
İşte o bâb içre seni ağlatan Bir'dir gönöl

29. içre:

Gazel 9

Mısra: 11

T. De, da, içinde.

Dehr-i fânî içre ancak nice mürsel yolladı
Çok nebîler geldi amma Muhammed birdir
gönöl

30. içre:

Gazel 9

Mısra: 7

T. De, da, içinde.

Kimse bilmez ol bâb içre çün vürûd-u virdini
Kim bilürse ol kâzibtir çün bilen Bir'dir gönöl

31. içre:

Gazel 9

Mısra: 5

T. De, da, içinde.

Bir bâb içre bin bir bâblı bir şehir halk eyledi
Ol bâbı kimse açamaz çün açan Bir'dir gönöl

32. içre:

Gazel 9

Mısra: 3

T. De, da, içinde.

Fuâd içre kıldı evtan kasrını hoş eyledi
Kimse mihmân olmaz or'ya mihmânı Bir'dir
gönöl

33. içre:

Gazel 11

Mısra: 8

T. De, da, içinde.

Kesretin ol vassâfından dil şâhını gözleme
Vecd-i vahdet içre ağla kasma gelen şâhı bul

34. içre:

Gazel 11

Mısra: 4

T. De, da, içinde.

Oku esrâr-ı Kur'ân'ı gir Muhammed bağına
Bahçe içre ağla yalvar ara nişângâhı bul

35. içre:

Gazel 12

Mısra: 16

T. De, da, içinde.

Bâblara miftâh vuranlar erkânından bellidir
Kenz-i esrâr içre bâbı açtığın bilmez miyem

36. içre:

Gazel 13

Mısra: 17

T. De, da, içinde.

Batn-ı mâhî içre Yûnus mescid etti şîkesin
Zâlim olma mescide gir Fesemme vechullâhı
bul

37. içre:

Gazel 14

Mısra: 31

T. De, da, içinde.

Cennet içre halk edip de va'di kılmış rehber
Nûş eder ümmeti andan sûre-i Kevser'e bak

38. içre:

Gazel 17

Mısra: 18

T. De, da, içinde.

Ol hâlik bâbına miftâh vaz'ıldı çün karîb
On sekiz bin âlem içre hem mâl û sâl ağlıyor

39. içre:

Gazel 20

Mısra: 5

T. De, da, içinde.

Vahdet içre nice binlerce âlem halk eylemiş
Her bir eşyâda vücûdu görünen Allah'a bak

40. içre:

Mesnevi 1

Mısra: 5

T. De, da, içinde.

Ruhsat-ı hâb içre rüyayı gördüm
Nişangâh âlemine hayrân oldum

41. içre:

Mesnevi 1

Mısra: 4

T. De, da, içinde.

Ulu himmet edüp dil kasrını has
Mâzi içre oluptu Allah'a âs

ictinâb:

1. ictinâb:

Diğer 341

Mısra: 3

Kaçınmak, uzak durmak, sakınmak.

Nehyinden ictinâb münkiri tanı
Emr-i illay'a eman unutmâ

icün:

1. içün:

Diğer 60

Mısra: 2

İçin.

Bir sözüm var size efe hocalar
Bizim içün Hakk'a edin ricâlar

2. içün:

Diğer 88

Mısra: 6

İçin.

Kur'ân'dan hüccet alırım
Ânın içün ben ağlarım

3. içün:

Diğer 95

Mısra: 3

İçin.

Andelib gonca-gül içün âh çekip ister meded
Gonca-gül bağına mahrem olduğun bilmez
miyem

4. içün:

Diğer 106

Mısra: 45

İçin.

Ru'yet içün ağla yalvar hûri gılmân isteme
Sen de ru'yet eder isen ol zamanda şâna bak

idhâl eyle:

1. idhâl eyledi:-di

Diğer 34

Mısra: 55

Kelime Tipi: -

Dahil etmek, sokmak.

Teker teker feme idhâl eyledi
Seyrettim kandini veriyor tek tek

idrâk eyle:

1. idrâk eylemez:-mez

Diğer 104

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir şeyi anlamak, niteliğinin ne olduğunu kavramak, algılamak.

Bundan ilerisini de 'aklım idrâk eylemez
Geç bu fenden gayri fenne başka mânâyı bul

iftâh:

1. iftâh:

Gazel 29

Mısra: 17

Fetih.

Fetahnâ tatlı câmindan nûr-u misbâh Olur iftâh
Kılıp cân yuvasın mâ'mûr gece mihmân
edenden sor

iftirâ et:

1. iftirâ ettin:-ti, -n

Diğer 11

Mısra: 38

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir suçu, suçsuz birinin üzerine atmak II
kara çalmak, kara sürmek.

Ağlar Baba niye aklın zây ettin
Bu sözleri kenden iftirâ ettin

ihdâ ed:

1. ihdâ eder:-er

Diğer 149

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Hediye etmek.

Dilediği kimseye Hak ol nûru ihdâ eder
Mü'minin kalbine zücâc misbâhı nûru erer

ihlâke düs:

1. ihlâke düşmüş:-müş

Diğer 136

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Deyim**

Helak olmak.

Dememiz ki bu kul düşmüş ihlâke
Ah u zârım erdi benim eflâke

ihlâs:

1. ihlâsı:-ı

Diğer 103

Mısra: 50

*Gönülden gelen dostluk, samimiyet,
doğruluk, bağlılık.*

Ten gıdayla kuvvet alır bu hâle eyle şükür
Kalb-i ihlâs itmâm oldu arayıp ihlası bul

2. ihlâs:

Diğer 271

Mısra: 9

Doğruluk, samimiyet.

İhlâs ü tefekkür recâyı gözet
Korkucu ol dâim cân dârın bezet

ihlâs et:

1. ihlâs et:-

Diğer 104

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İhlaslı olmak, samimi olmak.

Tasdîk-i kalb kavlı-rüknü a'mâlî ihlâs et imân
bul
Cân-ı dilden mânâyâ dal îmânı bil Hakk'ı bul

ihraç ed:

1. ihraç eden:-en

Diğer 91

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Annenin çocuğu doğurması.

Gülden zükur ünâs tevellüd etti
Bizi ihraç eden mâdere kurban

ihrâk:

1. ihrâk:

Diğer 318

Mısra: 3

Yakılmak.

Rûhum şeydâ vücut ihrâk
Dilde buldum dildârımı

ihrâk ed:

1. ihrâk edemez:-e, -mez

Gazel 24

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Yakmak.

Şeb-çırağ eyle vücûdun gir Nâr-ı Nemrûd'a eyle
karar
Nâr nûru ihrâk edemez ol nâr içre bî-cân
gecelerde

ihrak-ı cân:

1. ihrak-ı cânım:-ı, -m

Gazel 17

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Izdıraplı gönül, acı çeken gönül.

Müşâkım şevkim cemâle tende ihrak-ı cânım
Mişkât-ı zarf-ı zurûfta kalb-i misbâh ağıyor

ihrâz et:

1. ihrâz etmemiş:-me, -miş

Diğer 43

Mısra: 41

Kelime Tipi: -

Kazanmak, elde etmek, erişmek.

Ahmet Baba anı ihrâz etmemiş
Diğer bir mürşide yedini vermiş

2. ihrâz etti:-ti

Diğer 47

Mısra: 33

Kelime Tipi: -

Kazanmak, elde etmek, erişmek.

Üçler ihrâz etti rakıym bâbını
Yediler tutmuştur kehif râhını

ihsân:

1. ihsânı:-ı

Diğer 34

Mısra: 61

Lütuf, kerem, iyilik.

Teâlâ ihsânı ol azim bâbda
İki kitap yine gördüm rüyamda

ihşân et:

1. ihşân etmiş:-miş

Diğer 35

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Vermek, bağışlamak (Allah'ın ihsanı bağlamında).

Ağla gönül leyl ü nehâr sen ağla

Gör ki Allah sana ne ihsân etmiş

2. ihşân etmiş:-miş

Diğer 35

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Vermek, bağışlamak (Allah'ın ihsanı bağlamında).

Allah ihsân etmiş ravzaya koymuş

Bu dünyada böyle mürşit kılmamış

ihşân kıl:

1. ihşân kılın:-sın

Diğer 310

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İhsan etmek, bağışlamak.

Aziz ihsân kılın her günümüzü

Bu karye ehlinde çok memnun oldum

ihâm eyle:

1. ihtâm eyledim:-di, -m

Diğer 312

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ezberlemek, hız etmek.

Belâgatlı hüsnü'l cevâb

Kitâbı ihtâm eyledim

ihcâb et:

1. ihticâb etme:-me

Diğer 95

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gizlenme / perde arkasına saklanma.

Biz gedâ günahkârın indinde etme ihticâb

Mahrem-i hazret penâh olduğun bilmez miyem

ihcâp ed:

1. ihticâp eder:-er

Diğer 117

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Saklanmak, örtünmek, gizlenmek.

Sadr-ı mişkât fuâd misbâh-ı hicâp

Cümle âlem eder nûrdan ihticâp

ihvân:

1. ihvân:

Diğer 47

Mısra: 1

Samimi arkadaşlar, candan dostlar; aynı tarikatten olan arkadaşlar, yoldaşlar.

Allah rahmet etsin ey ihvân baba

Azm-i râhın senin bu azîm bâba

2. ihvanlardan:-lar, -da, -n

Diğer 228

Mısra: 22

Candan dostlar, samîmî arkadaşlar.

Çokça yatmam amma toprak olurum

‘İrfân ihvanlardan rahmet alırım

3. ihvân:

Diğer 273

Mısra: 1

Candan dostlar, samîmî arkadaşlar.

Nasıl anlatayım size ey ihvân

Celâl bahri coşup mevc ü mevc vurdu

4. ihvân:

Diğer 344

Mısra: 10

Samimi dost, arkadaş.

Tartılmaz insanın zerre tulâsı

İhvân acısının çekilmez yası

ihvâna:

1. ihvâna:-a

Gazel 27

Mısra: 2

Candan dostlar, kardeşler, samimi ve sadık arkadaşlar.

Nûr fuâddan sil h'âbı ey gönül Rahmân'a bak

Mekteb-i irfân içinde olturan ihvâna bak

ihyâ et:

1. **ihyâ etmedik:-me, -di, -k**

Diğer 261

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

(Bir kimseyi) Canına can katarcasına

memnun etmek, lutfâ garketmek.

Mi'râc gecelerin ihyâ etmedik

Nasıl geldi gitti asla bilmedik

ikbâl:

1. **ikbâline:-i, -n, -e**

Diğer 325

Mısra: 1

Mutluluk, saadet, baht, talih.

Halkın ikbâline mûrg-i-veş diller

Kelkit kazâsının sultanı geldi

2. **ikbâline:-i, -n, -e**

Gazel 14

Mısra: 3

Mutluluk, saadet, baht, talih.

Cebrâîl Mîkaîl bilip de ikbâline gittiler

Refref üzerinde selam çün veren sultâna bak

ikbal ed:

1. **ikbal eder:-er**

Diğer 106

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Mutlu hale getirmek, mutlu kılmak.

Melek hûri ikbal eder müjdeyi anlar verir

Fevc-ü fevc cennet bâbına cem 'olan kullara bak

ikbal eyle:

1. **ikbal eyle:-**

Gazel 13

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yüzünü döndürmek, yönelmek; istek

duymak, arzulamak II benzemeye çalışmak.

Maşrık u mağrib Hudâ'nın et fikir zâtını bul

Çâr tarafa ikbal eyle Fesemme vechullâhı bul

ikmâl:

1. **ikmâl:**

Diğer 103

Mısra: 11

Kemâle erdirmek, tamamlama, bitirme.

Üç şey ile buldu ikmâl bârını neşreyledi

Ol 'azîm iki ayâtta kuvveti cezbeyledi

ikmâl ed:

1. **ikmâl eder:-er**

Diğer 116

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Eksikliklerini tamamlayıp tam hâle

getirmek, tamamlamak.

Altı câmdan nûş edenler îmânı ikmâl eder

İki emri tasdik ile bâb-ı İslâm'dan girer

ikmâl eyle:

1. **ikmâl eyledim:-di, -m**

Diğer 312

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Tamamlamak, nihayete erdirmek.

Senâ olsun Rezzâk'ıma

Kitâbı ikmâl eyledim

ikmâl ol:

1. **ikmâl oldu:-du**

Diğer 184

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Tamamlanmak.

Zemin ikmâl oldu hâlife kıldı

Bir çark kurdu Âdem cenneti buldu

2. **ikmâl olmaz:-ma, -z**

Diğer 271

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Tamamlanmak.

Dünyayı devreder farz ikmâl olmaz

Yedi kat göklerin ecrin bulamaz

iksâr eyle:

1. **iksâr eyleyек:-(y) ek**

Diğer 118

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Çoğaltmak, artırmak.

Zikr ü fikrimizi iksâr eyleyек vâsi'-ü hâl

Şiddet-i belâ hîninde fevz ile necât bulak

iksîr-i âb:

1. **iksîr-i âbdan:-da, -n**

Gazel 2

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Deyim**

Hayat suyu, ölümsüzlük iksiri.

İçmişsin iksîr-i âbdan bir câm içre zümreden

Günbegün müzdâd-ı aşka bırakır seni gönül

iktizâ et:

1. iktizâ etmiş:-miş

Diğer 59

Mısra: 65

Kelime Tipi: -

Gerekmek:.

Cemâl kudretinden iktizâ etmiş
Ümmü'l kitâba yaz yâ kalem demiş

ilân et:

1. ilân etti:-ti

Diğer 42

Mısra: 47

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Açıklama, açığa vurma.

Cümle nâsa ilân etti
İnşallah Rabbi'sin bulur

ilâ'r-rahmâni vefdâ:

1. ilâ'r-rahmâni vefdâ:-

Diğer 280

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Ayet**

Rahmanın huzuruna tazimli olarak

toplayacağız (Meryem, 19/85).

Suâle cevabı vermemek de var
ilâ'r-rahmâni vefdâ geldi Kur'ân'da

ilhâm eyle:

1. ilhâm eyledi:-di

Diğer 2

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

İlham etmek, kalbe düşürmek, içe

doğmasına sebep olmak.

Allah böyle kalbe ilhâm eyledi

Ağlar Baba güzel sözler söyledi

2. ilhâm eylese:-se

Diğer 299

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

İlham etmek, kalbe düşürmek, içe

doğmasına sebep olmak.

Dildâr dil kasrına eylese ilhâm

‘Üd ü anber sudan eylesem melhem

illâ:

1. illâ'ya:-ya

Diğer 37

Mısra: 4

İllâ kısmı iktibas edilerek zikredilmiştir.

Kelime-i tevhidin illâ ile başlayan kısmı isbattır.

Nefy ile şirkten temizlenen kalbin, illâ ile

mücellâ kılındığını ifâde edilir.

İstisna evvelindeki lâ'ya bakma

Leyl ü nehâr ağla sen illâ'ya bak

2. illâdan:-dan

Diğer 97

Mısra: 15

Kelime-i tevhit (La ilahe illallah) iki

cümledir: "La ilahe" nefy, "illallah" ispattır.

Tevhid-i hakiki "illallah" demekle mümkündür.

Tasavvufta salik "la" demeden "illa"ya gidemez,

inkar etmeden ikrara ulaşamaz.

Hücceti illâdan aldın

Sen Hatîb'im sen Sübhân'ım

'illâllah:

1. 'illâllah'tan:-ta, -n

Diğer 157

Mısra: 16

Allah'tan başka (ilah yoktur). II [tas.]

Hakk'la tenhada olma.

Derler Ağlar sitemin ne zârın ne

Enîs olmaz 'illâllah'tan ziyâde

illiyvin:

1. illiyvin:

Diğer 256

Mısra: 22

Gökyüzünün ve cennetin en yüksek kabul

edilen yeri.

Âhu âşiyâna elveda 'eder

Â'lâ- illiyvin per açıp gider

ilm ü irfân:

1. ilm ü irfân:-

Diğer 242

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

İlim ve irfân II Zahir ve batın bütün ilimler.

Oku Ağlar Baba ders ilm ü irfân

Yuhibbuhum ve yuhibbûnehu şerbetin iç kan

ilm-i ezel:

1. ilm-i ezelde:-de

Diğer 32

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ezel ilmi, ezelden beri mevcut olan ilim II

Allah'ın ezelden beri mevcut olan ilmi.

Takdir olunmuştur ilm-i ezelde

Bu yakın zamanda anı bulayım

'ilm-i ezel:

1. 'ilm-i ezelinden:-i, -n, -den

Gazel 32

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ezeli ilmi (ilm-i ledün).

'Belâ ile sermest olup Serendip'te gördüm seni

Rûhlara 'ünvân verdiğin 'ilm-i ezelinden midir

ilm-i irfân:

1. ilm-i irfânî:-î

Diğer 7

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İlim-irfan.

Ol meyveden murat ilm-i irfânî

Dalında yetişmiş gözlüyor beni

ilm-i muazzam:

1. ilm-i muazzam:-

Diğer 59

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muazzam bilgi, derin ve kapsamlı bilgi.

Teşbih etmiş böyle ilm-i muazzam

Bayram-ı şerîfîn mübarek olsun

ilm-i nevre:

1. ilm-i nevre:-te

Diğer 70

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

Taze bir ilim, yeni bir ilim.

Ol ilm-i nevrete gülüne verdi

Ne hedâye aldı geldi Cebrâîl

ilm-i şâhân:

1. ilm-i şâhânî:-î

Diğer 71

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

Şâhın ilmi, Allah'ın ilmi.

Ol nûn'un noktası ilm-i şâhânî

Verdi şâhbâzına kün fekân şâhı

2. ilm-i şâhânî:-î

Diğer 85

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

Şâhın ilmi, Allah'ın ilmi.

Ol keştiden murâd ilm-i şâhânî

Verdi şâhbâzına kün-fe-kân şâhı

'ilm-i tıbb:

1. 'ilm-i tıbbî:-ı

Diğer 150

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Tıp ilmi.

Hızır anın ile bir bahre daldı

Bütün 'ilm-i tıbbî sırrından aldı

ilticâ:

1. ilticâya:-(y)a

Diğer 258

Mısra: 20

Sığınma, dayanma, dayanak edinme,

güvenme.

Berk-i hatîb çift per kuş gibi uçur

Duâ minnet ilticâya gelmişem

ilticâ eyle:

1. ilticâ eyle:-

Gazel 14

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sığınmak.

Ağlar Baba ağla yalvar Hakk'a eyle ilticâ

Umulur sen de içersin leyl ü nehâr et duâ

'imâd:

1. 'imâd:

Diğer 114

Mısra: 10

Sütun, direk (göğe yükselme bağlamında).

Lâ-mekân şehrinde Allah kudretiyle hüküm eder

Nûr-u 'imâd ile ancak illâ Allah'tır kalan

2. 'imâd:

Diğer 216

Mısra: 30

Sütun, direk (göğe yükselme bağlamında).

Muhammed şehridir şimdi burada

Nur 'imâd dikilir yârın uhrâda

3. 'imâd:

Diğer 220

Mısra: 30

Sütun, direk (göğe yükselme bağlamında).

Şeş cihetten hâlini enfâda durur

İki 'imâd üzre cân câmda durur

imâm:

1. imam:

Diğer 52

Mısra: 12

Imam; halife.

Dükkân-ı cevherden aldı çar imamlar söyledi

Zannederler bu âleme asla imam gelmedi

imâm ol:

1. imâm ol:-

Diğer 34

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Cemâatle kılınan namazlarda en önde

durun ve namaz kılınırken kendisine uyulan kimse.

Dedi gel imâm ol biz kılak namaz

Emreylemiş bunu hem Nûr-u Feyyâz

imân:

1. imân:

Gazel 5

Mısra: 2

Allah'a inanma, dinî inanç.

Bana dünyâ değil uhrâ gerektir

Kabire varmağa imân gerektir

imân ed:

1. imân eden:-en

Diğer 107

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İslamiyet'e inanmak, İslamiyet'i kabul etmek.

Ol kitâba imân eden keştiye biner dedi

Bu ayetin esrârıdır anla mânâyâ dalan

imân evle:

1. imân eyledim:-di, -m

Diğer 209

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İnanmak; kabul etmek.

Yedi kat gökleri kat kat doldurdu

Cümle meleklerle imân eyledim

2. imân eyledim.:-di, -m

Diğer 209

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İnanmak; kabul etmek.

Elestü azminin hitâb emrinde

Allah birliğine imân eyledim.

imân nasîb et:

1. imân nasîb et:-

Diğer 256

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

İman nasip etmek.

Hallâk u Yezdân'ımız nasîb et imân

Hallâc-ı-hallâca kor atar seni

imâret:

1. imâret:

Diğer 47

Mısra: 44

Ev, mesken; bayındırlık II dünya; huzur, rahat.

Rûhu evliyâdan alır fiyâzet

İmâret bâbından sen safâ geldin

imdâd et:

1. imdâd etti:-ti

Diğer 49

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yardım etmek, yardımda bulunmak.

Allah imdâd etti bu kemter kula

Vehbi Hayyât gibi bir mürşidim var

imdâdına yetiş:

1. imdâdına yetiş:-

Diğer 19

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Yardım etmek, yardımına koşmak.

Rûz ü şeb hem murâdımı gözlerim

Yetiş imdâdına sen Ebu'l-Kasım

2. imdâdîma yetiş:-

Diğer 19

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Yardım etmek, yardımına koşmak.

Kudret kalemiyle yazmış Allah'ım

Yetiş imdâdîma sen Ebu'l-Kasım

3. imdâdîma yetiş:-

Diğer 19

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Yardım etmek, yardıma koşmak.

Çok güllerim vardır bizi bulacak

Yetiş imdâdîma sen Ebu'l-Kasım

imdi:

1. imdi:

Gazel 14

Mısra: 5

Şimdi.

Küntü kenz sırrını açtı gûş et imdi neyledi

Cebrâile emri veren gizli ol Sûbhân'a bak

imhâl et:

1. imhâl et:-

Diğer 174

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir müddet sonraya bırakma.

Bâ kemâl ü cemâl ru'yet umanda

Bizi imhâl etmek Mennân'a düşmez

imlâ:

1. imlâ:

Diğer 67

Mısra: 19

Bir dilin cümlelerini, kelimelerini doğru yazmak bilgisi. II Yazı.

İki cimden orda imlâ verdiler

İmlâyı alıp da gezen Allah der

2. imlâyı:-(y)ı

Diğer 70

Mısra: 39

Yazılar, sözler.

Meleğim kalbime imlâyı düzdü

Bizim hâlimizi bilir Cebrâil

imlâyı al:

1. imlâyı aldı:-dı

Diğer 70

Mısra: 33

Kelime Tipi: -

Manevi ilim almak, manevi ilim öğrenmek,

Allah'ın sırrına ermek.

Lâ-mekân şâhından imlâyı aldı

'Arş'a Kürs'e bütün yedini vurdu

imtihan ol:

1. imtihan olalım:-a, -lı, -m

Diğer 61

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İmtihan olmak, sınanmak, denenmek.

Hem anları bilen vardır

Gelsün imtihan olalım

2. imtihan olalım:-a, -lı, -m

Diğer 61

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İmtihan olmak, sınanmak, denenmek.

Sahiplerin tanıdımlar

Gelsün imtihan olalım

3. imtihân olalım:-a, -lı, -m

Diğer 61

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İmtihan olmak, sınanmak, denenmek.

Rûhsat uykusun bilenler

Gelsin imtihân olalım

4. imtihan olalım:-a, -lı, -m

Diğer 61

Mısra: 44

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İmtihan olmak, sınanmak, denenmek.

Allah için ağlayanlar

Gelsin imtihan olalım

ind:

1. indine:-i, -ne

Diğer 59

Mısra: 91

Ar. Yan, nezd, kat, huzur.

Doğru peygamberin indine varır

Kurbân-ı şerîfin mübarek olsun

indellâh:

1. indellâhta:-ta

Diğer 53

Mısra: 46

Allah katında, yanında.

Ben burada dâim kalmaz ölürüm
Malımı ben indellâhta bilirim

infak eyle:

1. infak eylemez:-mez

Diğer 104

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

(Hak yolunda) Malını ve mülkünü vermek.

‘Akı ile kalb birbirinden aslâ infak eylemez
Biri ayrılrsa birinden biri hüküm edemez

inkâr ed:

1. inkâr eder:-er

Diğer 114

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kabul ve tasdik etmemek, tanımamak.

Nüşhay-ı kübrâ bu insan zâtını isbat eder
Kübrâdan nüşhay-ı suğra Allah’i inkâr eder

inkâr kıl:

1. inkâr kıldılar:-dı, -lar

Diğer 130

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kabul ve tasdik etmemek, tanımamak.

Dünyâ için hubb-u sâdık rûhta kazib oldular
Evvela belâ diyip sonra da inkâr kıldılar

inkübâz:

1. inkübâze:-e

Gazel 29

Mısra: 14

Sıkıntı, gönül darlığı.

Melek ‘Azrâil’in cebrin ölüp kabre giren bilir
Ol ahvâli bilem dersin inkübâze erenden sor

inkışaf:

1. inkışafını:-ı, -nı

Gazel 29

Mısra: 16

Meydana çıkma, aşıkâr olma.

Ahiret mülkünün hâline vech ile Olur ru’yet
Ol sırrın inkışafını temûtû’ye erenden sor

innâ fetahnâ:

1. innâ fetahnâdan:-da, -n

Diğer 339

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Ayet**

*Şüphesiz biz sana apaçık bir fetih verdik
(Fetih, 48/1).*

Söyledi bu Ağlar ‘arz eder yâri

Ahmed innâ fetahnâdan almıştır kârı

ins:

1. insi:-i

Gazel 12

Mısra: 18

İnsan, beşer.

Çâr imamdan imamımız hücceti kavî şâhım

İnsi cinni bend eder olmuş ona imam mâhım

inşirâh bul:

1. inşirâh buldu:-du

Diğer 50

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Rahatlamak, yüreği ferahlamak, içi

açılmak.

Şan şehrinde gönlü inşirâh buldu

Ma’siyetle cefâ hedâyem dedi

intâk ed:

1. intâk eder:-er

Diğer 107

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Konuşmak, dile gelmek.

Aşhâb-ı yemîn cennet içre dilleri intâk eder

Mücrimîni görüp anlar hallerin suâl eder

2. intâk eder:-er

Mesnevi 1

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Konuşmak, dile gelmek.

Leyk dilimi feyz ile intâk eder

Bâzı eûkat dil-ü fem sükût eder

inzâl et:

1. inzâl etti:-ti

Diğer 261

Mısra: 46

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İndirmek. II Aktarmak.

Ey mü’minler siyâm eder elveda

Bu ayda Kur’ân’ı Hak inzâl etti

inzibât eyle:

1. inzibât eyle:-

Gazel 8

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Kontrol altına almak, denetim altına almak. Osmanlı Türkçesi Sözlüğü.
Vur licamı nefsin aklını eyle inzibât
Her neye nazar edersen bak güzel Allah'ı bul

inzivâ:

1. inzivâ:

Diğer 61

Mısra: 17

Kendini Allah'a adayıp dünya işlerinden el çekme.
İnzivâ hüsnünde kalan
Al-yeşil mihrâba giren

2. inzivâ:

Diğer 81

Mısra: 33

Bir köşeye çekilme; çekilip hiç bir şeye karışmama.
İnzivâ hüsnünde üdu içtiler
Zâtı mir'atına kanat açtılar

3. inzivâyâ:-ya

Diğer 81

Mısra: 27

Köşeye çekilmek, çekilip bir şeye karışmamak, insanlardan uzaklaşmak.
Şikâr alıp inzivâyâ girdiler
Bülbül gibi bağda öttüler tek tek

4. inzivâ:

Diğer 132

Mısra: 1

Bir köşeye çekilme; çekilip hiç bir şeye karışmama.
İnzivâ hüsnünde erdim rûhâna
Başımı bağladım 'azîm Kur'an'a

5. inzivâ:

Gazel 3

Mısra: 6

Kendini Allah'a adayıp dünya işlerinden el çekme.
Sırr-ı Sübhân defterinde sırr-ı hüccetin bulan
İnzivâ hüsnünde dâim çün kalan anlar bizi

inzivâda kal:

1. inzivâda kaldılar:-dı, -lar

Diğer 16

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Nzivaya çekilmek, toplumdan uzaklaşmak.
II Tanrıyla birleşebilmek için insanın kendi içine kapanması. Parlatur, İsmail (2016).
Osmanlı Türkçesi Sözlüğü, Ankara: Yargı Yayınları. Sonra andan inzivâda kaldılar.
Sonra andan inzivâda kaldılar
İnzivâ lezzeti koymuyor beni

inzivâyâ gir:

1. inzivâyâ gir:-

Diğer 193

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İnzivaya çekilmek, tek başına bir köşeye çekilip durmak.
Gel inzivâyâ gir bu mülkü bekle
Allah'ın zikriyle kendini egle

i'râbı:

1. i'râbı:

Diğer 34

Mısra: 8

Kelime ve fiillerin sonunda bulunan harf veya hareketlerin değişmesi ve bu değişikliği ve sebeplerini öğreten ilim.
Altun heli ile yazmışlar gördüm
Seyrettim yazının i'râbı tek tek

i'râc ol:

1. i'râc olunur:-un, -ur

Diğer 25

Mısra: 29

Kelime Tipi: -

Yükselmek, derecesi artmak.
Orucuyla yani olunur i'râc
Mürğ-i sıyâm eder bu gece mi'râc

irâde:

1. irade:

Diğer 100

Mısra: 30

Bir şeyi yapıp yapmama hususunda karar verebilme ve bunu uygulama gücü.
'Âil beni hasta etti
İrade elimden gitti

i'râz ed:

1. i'râz eden:-en

Diğer 67

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Yüz çevirme.

Dıhk-i kalil buyurmuştur hem sübhân
Andan i'râz eden bulurlar irfân

irfân:

1. irfân:

Diğer 51

Mısra: 5

Bilme, anlama, biliş, anlayış.

Her insan da irfân olsa
Her âşık maksuda erse

2. irfân:

Diğer 285

Mısra: 1

Bilme, anlama, biliş, anlayış.

Hocam ârif irfân izini bulduk
Dürr-i yektâ şimşir gevherimiz var

irfân bul:

1. irfân bulurlar:-ur, -lar

Diğer 67

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

İlim bulmak.

Dıhk-i kalil buyurmuştur hem sübhân
Andan i'râz eden bulurlar irfân

irfânhâne:

1. irfânhânedan:-de, -n

Diğer 252

Mısra: 2

Dünya.

Ey efendim rıhlet kürsü kuruldu
Bu irfânhânedan siz memnun gidin

irfân-u şân:

1. irfân-u şâna:-a

Gazel 2

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İlim ve şâna.

Mecnûn oldun dem-i hâda erdin irfân-u şâna
Atuben elden vârinı fakra düşensin gönül.

irşâd et:

1. irşâd ettin:-ti, -n

Diğer 97

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Doğru yolu göstermek, uyarmak.

Muhammedin mezhebidir mü'minleri irşâd ettin
Sen Şâkir'im sen Sübhân'ım

2. irşâd ettin:-ti, -n

Diğer 97

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Doğru yolu göstermek, uyarmak.

Yâ-Rabbi beni irşâd ettin
Rızkımı kapından verdin

irşâd ol:

1. irşâd oldular:-du, -lar

Diğer 150

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Mânen aydınlanmak, hak yolunu bulmak,
gafletten uyanmak.*

Üç ismiyle eder Allah'ı ispat
Okuyan kimseler oldular irşâd

irtihâl:

1. irtihâl:

Diğer 208

Mısra: 35

*Ar. 1. Nakl-i mekân etmek. 2. Göçmek,
vefat.*

Fe fenâdan irtihâl
Hayy Allah'ım Allah'ım

îsâ:

1. îsa'dan:-dan

Diğer 125

Mısra: 18

Hızır peygamber.

Kim yedinden Hızır hayatı içti
Ol İsa'dan evvel göğe kim uçtu

2. îşâ'ya:-(y)a

Diğer 142

Mısra: 17

Akşamla yatsı arasındaki zaman.

Akşamdan îşâ'ya zikrini eder
Hûriyi Rıdvân'ı ol komşu eder

ışâret eyle:

1. ışâret eyledi:-di

Diğer 19

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İşaret etmek || Haber vermek.

Ağlar gülmez bir ışâret eyledi

Bilmez kendi midir yoksa evlâdı

2. ışâret eyledi:-di

Diğer 34

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İşaret etmek || Haber vermek.

Yani namazla ışâret eyledi

Her gece namazı kıl sen söyledi

3. ışâret eyledi:-di

Diğer 107

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İşaret etmek || Haber vermek.

Hak Teâlâ kelâmında nûr kitâb-mûbin dedi

Muhammed'in nûr gölüne çün ışâret eyledi

isbat ed:

1. isbat eder:-er

Diğer 114

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir şeyin gerçek yönünü kanıtla ortaya

koyarak; kanıtlamak.

Nüşhay-ı kübrâ bu insan zâtını isbat eder

Kübrâdan nüşhay-ı suğra Allah'ı inkâr eder

2. isbat eder:-er

Diğer 219

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kanıtlamak.

Gözler görmez Ol cemâlin zâtını

Leyl ü nehâr isbat eder hâdî'nî

isbat eyle:

1. isbat eyledi:-di

Gazel 9

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İspat etmek, kanıtlamak.

Geldi dehre ol Muhammed mihrin isbat eyledi

Dünyayı kıldı müşerref kıldıran Bir'dir gönül

ışk:

1. ışkımız:-ı, -mız

Diğer 64

Mısra: 32

Aşk, yoğun sevgi.

Elestü hitâbın cemâlden aldı

İşkımız cemâle hemen yanaştı

2. ışk:

Diğer 65

Mısra: 33

Aşk, yoğun sevgi.

Bu ışk ile düştüm 'hâ-mîm' derdine

Hem senedi almışımıdır yedime

iskân eyle:

1. iskân eyledin:-di, -n

Gazel 2

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yerleşmek.

İşrab-ı zümre-i câmdan kalpte iskân eyledin

Bakî Baba gibi yanıp sen de ağla ey gönül

ism-i yezdân:

1. ism-i yezdân'ı:-ı

Diğer 272

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın adı.

Rûz ü şeb zikreyle ism-i Yezdân'ı

Dil zübândan kesme vecd-i Sübhân'ı

isnâd ol:

1. isnâd olur:-ur

Diğer 130

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

Dayandırmak, ona bağlamak, atfetmek.

Haksız yere bir şeyi birine yakıştırmak,

yüklemek, iftira etmek.

Dünya için asdikâlar şeytâna isnâd olur

Kesilir hubb-ü muhabbet birbirinden yâd kalır

ispat ed:

1. ispat eder:-er

Diğer 150

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir şeyin doğruluğunu ortaya koymak.

Üç ismiyle eder Allah'ı ispat

Okuyan kimseler oldular irşâd

2. ispat eder:-er

Diğer 153

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir şeyin doğruluğunu ortaya koymak.

Ezel-i ezelde ezel ilminde

Dilediği şeyi nesh ispat eder

3. ispat eder:-er

Diğer 153

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir şeyin doğruluğunu ortaya koymak.

Levh-i Mahfûz’unda Ümmü’l-kitâb’da

Bazan tağyîr olur Hak ispat eder

4. ispat eder:-er

Diğer 153

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir şeyin doğruluğunu ortaya koymak.

‘A’lâ’yilliyîn’e ölede varır

‘İlm-i ezelişi çün ispat eder

isrâfîl:

1. isrâfîl:

Diğer 209

Mısra: 19

*Kıyametin kopacağını boru ile yaşayan ve
ölmüş olan herkese bildirecek olan melek.*

İsrâfîl sûrunu kavîce urur

Ba’sü ba’de’l-mevt’e îmân eyledim

isrâk:

1. isrâk:

Diğer 278

Mısra: 5

Aydınlık.

Yaldızlı billûrlu envarlı isrâk

Cân gözüyle baksan yanir şeb çırak

isrâk et:

1. isrâk etti:-ti

Gazel 17

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Aydınlatmak || Mutlu etmek, sevindirmek.

Ab-ı zülâl nûş edenler isrâk etti eflâki

Yedi kat seb ü semâda hep melekler ağlıyor

istiğfâr:

1. istiğfâr:

Diğer 120

Mısra: 23

*Allah’tan günahlarının bağışlanmasını
isteme, tövbe etme.*

Yedi melek kabri üzre rûha istiğfâr okur

Gafil olma her sehergâh oku kalb-i Kur’ân’ı

istiğfâr ed:

1. istiğfâr eder:-er

Diğer 56

Mısra: 49

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Tövbe etmek.

Bazı mümin tevbe istiğfâr eder

Doğru tevbe kapısına ol gider

istihfâm ol:

1. istihfâm olalım:-a, -lı, -m

Diğer 61

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Karşılıklı soru sormak.

Hak telinden haber veren

Gelsin istihfâm olalım

2. istihfâm olalım:-a, -lı, -m

Diğer 61

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Karşılıklı soru sormak.

Esrâr-ı Kur’ân’dan bilen

Gelsin istihfâm olalım

3. istihfâm olalım:-a, -lı, -m

Diğer 61

Mısra: 16

Kelime Tipi: -

Karşılıklı soru sormak.

Keşti ile bahre giren

Gelsin istihfâm olalım

4. istihfâm olalım:-a, -lı, -m

Diğer 61

Mısra: 20

Kelime Tipi: -

Karşılıklı soru sormak.

Düşman ile kavga kılan

Gelsin istihfâm olalım

5. istihfâm olalım:-a, -lı, -m

Diğer 61

Mısra: 24

Kelime Tipi: -

Karşılıklı soru sormak.

Kendini mihmandâr kılan

Gelsin istihfâm olalım

istikbâr:

1. istikbâr:

Diğer 223

Mısra: 37

Büyüklik taslama, kibirlenme.

İstikbâr tefâhur yeri yırtamaz

Yüksek cebellere bâliğ olamaz

istimdâd:

1. istimdâd:

Gazel 17

Mısra: 15

Yardım istemek.

Sûlehây-ı sofunun tut eteği istimdâd um

Anların kalbi Hudâ'dır çeşm-i dili ağlıyor

isyân et:

1. isyân etmeyek:-me (y), -ek

Diğer 118

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Deyim**

Allah'ın emirlerine uymamak, itaat

etmemek.

Çün duhûl-u ma'siyetle küfrü isyân etmeyek

Zikredek Yezdân'ımızı Fevz ile necât bulak

it:

1. itiyem:-i, -y, -em

Diğer 79

Mısra: 30

Köpek.

Allah'ın kötü kuluyam

Çok ürücü bir itiyem

it et:

1. it et:-

Diğer 97

Mısra: 38

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kul etmek, hizmetkâr etmek.

Allah ricâmı kabul et

Kapında Ağlar'ı it et

i'tâ eyle:

1. i'tâ eyledi:-di

Diğer 190

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Vermek.

El-ân secdemizde mir'ât feyyâzı

Beş yüz yıl ecrini i'tâ eyledi

itâb:

1. itâbdan:-da, -n

Diğer 317

Mısra: 21

Azarlama, tersleme; darılma II bağırma.

Meclis içre sohbet açmış itâbdan

Bilmeyen zanneder söyler kitaptan

itikad eyle:

1. itikad eyleyin:-(y)in

Diğer 52

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kalben tasdik ederek inanmak.

Tevbe edip bu fiilden eyleyin siz itikad

Zannederler kendileri böyledir bu i'tikad

itirâf ed:

1. itirâf eder:-er

Diğer 340

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Deyim**

Başkaları tarafından bilinmesi kendi için

sakıncalı görülen bir gerçeği saklamaktan

vazgeçip açıklamak, söylemek, bildirmek. Kabul etmek.

Melekler 'aczini itirâf eder

Emân adl ü adâleti unutma

itirâf et:

1. itirâf etti:-ti

Diğer 27

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Deyim**

Açıklamak, söylemek, kabul etmek II tövbe etmek.

Ağlar Baba hâlin itirâf etti

Leyli sahibine çok ricâ etti

2. **itirâf etti:-ti**

Diğer 50

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Deyim**

Başkaları tarafından bilinmesi kendi için sakıncalı görülen bir gerçeği saklamaktan vazgeçip açıklamak, söylemek, bildirmek. Kabul etmek.

Bi-tâat günahım yâ şâhım dedi

Aczini itirâf etti ol Resûl

itirâf eyle:

1. **itirâf eyledim:-di, -m**

Diğer 174

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Deyim**

Başkaları tarafından bilinmesi kendi için sakıncalı görülen bir gerçeği saklamaktan vazgeçip açıklamak, söylemek, bildirmek. Kabul etmek.

Cennet Cehîm dolar hem mülk-i â'raf

Eyledim günahım sana itirâf

itmâm eyle:

1. **itmâm eyledi:-di**

Diğer 197

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Bitirmek, tamamlamak.

Beş secdeyi itmâm eyledi Kahrâr

Korktu ol rûh çektî feyzini Cebbâr

2. **itmâm eyledim:-di, -m**

Diğer 312

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Tamamlamak, bitirmek.

Şükür olsun Hallâk'ıma

Kitâbı itmâm eyledim

itmâm ol:

1. **itmâm olur:-ur**

Diğer 298

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Tamamlanmak.

Mevlûd itmâm olur Kur'an okunur

Kevser şişeleri dolarda gelir

ittika ed:

1. **ittika eder:-er**

Diğer 112

Mısra: 18

Kelime Tipi: -

Sakınmak, çekinmek.

Haşyetullâh bahri mevcine girer

Mâzinin zenbinden ittika eder

ivec:

1. **iveç:**

Diğer 56

Mısra: 1

*Eğrilik, çarpıklık, yanlışlık. * Hakkı ve hakikatı eğri büğrü heveslerle tahrif etmek, gayr-i müstakim şekle getirmek.*

Gelin ey mü'minler iveç olmayak

Günah deryasına dâim dalmayak

izâm:

1. **izâmlar:-lar**

Diğer 230

Mısra: 22

Kemikler.

Kâf nûn ile kurdu çâr binâsını

Çürüyen izâmlar bulur aslını

2. **izâmlar:-lar**

Diğer 243

Mısra: 13

Kemikler.

Ve'd duha sırrından izâmlar kaynar

Cân yuvası coşar şâh damar oynar

3. **izâm:**

Diğer 265

Mısra: 17

Kemikler.

Çürür izâm kaynar gelir meydâna

Nice kullar anda olur efsâne

izhâr:

1. **izhâr:**

Diğer 84

Mısra: 26

Meydana çıkarmak, göstermek.

Hiç miftâh vurmamış Hakk'ın bâbı var

Ol eder yokları bir anda izhâr

izhâr et:

1. izhâr etti:-ti

Diğer 92

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gösterme.

Gonca gül şebnemi feyz etti geldi

Bu Ağlar Baba'yı hem izhâr etti

2. izhâr ettin:-in

Diğer 138

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Meydana çıkma, belli olma.

Sır hazinemi açuben izhâr ettin şevketim

Sır hazine miftâhısın yâ Muhammed Mustafâ

izin al:

1. izin alanlar:-an, -lar

Diğer 65

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir şey yapmak için onay sağlamak.

Ruhsat defterinden izin alanlar

Ruhsat defterinden ne haber aldın

2. izin aldım:-dı, -m

Diğer 143

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir şey yapmak için onay sağlamak.

Du'â ettim Allah kabul buyurdu

Allah'ımdan izin aldım da geldim.

3. izin alıp:-ıp

Diğer 236

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir şey yapmak için onay sağlamak.

Bâtın kapısında kıyâm edecek

Acep izin alıp girebilir mi

4. izin alıp:-ıp

Diğer 236

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir şey yapmak için onay sağlamak.

Bâtın kapısında kıyâm edecek

Acep izin alıp girebilir mi

izz:

1. izz:

Mesnevi 1

Mısra: 13

1. Değer, kıymet. 2. Yücelik, ululuk. 3.

Güçlülük.

Ağlayanlar izz ile devlet bulur

Kalbi kasrında dâim Allâh durur

izz-ü-gâh:

1. izz-ü-gâha:-a

Diğer 258

Mısra: 28

İzzet ve makam.

Allah âhirine imzâyı vurdu

Ulu himmet izz-ü-gâha gelmişem

iblis:

1. iblis:

Diğer 111

Mısra: 24

Şeytan.

Bî-'adû rahmânî nefis nûrunu müzdâd eder

İblis evvel üç adûyu ol vakit halk eyledi

ibrâhîm:

1. ibrahim'e:-e

Diğer 58

Mısra: 30

İbrahim Peygamber.

Kudret-i İlâhî teallik etti

Allah İbrahim'e bir oğul verdi

2. ibrahîm:

Diğer 70

Mısra: 23

Hız. İbrahim peygamber.

Âdem İdrîs Şit İbrahim rehber

Ne surette geldi gitti Cebrâil

3. ibrâhîm:

Diğer 273

Mısra: 11

İbrahim Peygamber.

Yerine İbrâhîm Kâbe'yı kurdu

Hükm ü hakimiyet anda verildi

4. ibrâhîm:

Gazel 25

Mısra: 19

İbrahim Peygamber.

Nâr-ı Nemrûd'a girip de İbrâhîm gibi yanan

Allah ile birleşip de donan gelsin bu meydâna

ibrâhîm edhem:

1. ibrâhîm edhem:-

Diğer 79

Mısra: 21

Kelime Tipi: -

İbrâhim Edhem gibi. (İbrahim Edhem, Belh hükümdarı iken tacını ve tahtını terk ederek derviş olan evliyâdan bir zattır.).

İbrâhîm Edhem misali

Sanki dünyadan geçmişem

ibrâhîm hakkı:

1. ibrâhîm hakkı:-

Diğer 49

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Erzurumlu İbrahim Hakkı Efendi.

Mârifetnâme adlı eseriyle tanınan âlim, sûfî ve şair.

Emri gönderdiler Kale Hasan'a

İbrâhîm Hakkı gibi bir üstâdım var

ibrâhîm nebî:

1. ibrâhîm nebî:-

Diğer 58

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hız. İbrahim peygamber.

Ol İbrâhîm Nebî hem nezr eyledi

Allah bana oğul verirse dedi.

2. ibrâhîm nebîden:-de, -n

Diğer 59

Mısra: 69

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hız. İbrahim Peygamber.

İbrâhîm nebîden zuhûra gelmiş

Oğlu İsmâîl'i ol feda kılmış

3. ibrâhîm nebî'den:-de, -n

Diğer 200

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hız. İbrahim Peygamber.

İbrâhîm Nebî'den zuhûra geldi

Zibh-i 'azîm geldi bu bayram günü

icmâ-ı ümmet:

1. icmâ-ı ümmet:-

Diğer 37

Mısra: 38

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Aynı asırda yaşayan İslâm müçtehitlerinin Kur'an ve sünnette açıkça belirtilmemiş olan şer'i bir meselede ittîfak etmeleri.

Kitap sünnete uy sen hergiz şaşma

İcmâ-ı ümmet ol tarîkten çıkma

idrîs:

1. idrîs:

Diğer 70

Mısra: 23

Hız. İdris.

Âdem İdrîs Şît İbrahim rehber

Ne surette geldi gitti Cebrâîl

2. idrîs:

Diğer 71

Mısra: 23

Hız. İdris.

Âdem İdrîs Şît'e Cebrâîl geldi

Beşer geldi beşer gitti Cebrâîl

3. idrîs:

Diğer 260

Mısra: 10

Hız. İdris.

İptidâda Kaabil Hâbil'i vurdu

Cennet için İdrîs öldü dirildi

4. idrîs'e:

Diğer 298

Mısra: 23

Hız. İdris.

Cennet'te İdrîs'e müjdecî varır

Oku Muhammed-i mevlüdi-i zîşan

idrîs nebî:

1. idrîs nebî:-

Diğer 101

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hız. İdris peygamber.

Cennetteki nebî İdrîs kuluna

'Acep ol nebîyi nere yazdırdı

2. idrîs nebî'sini:-si, -ni

Diğer 102

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hız. İdris peygamber.

İdrîs Nebî'sini cinâna koydu

Ol İdrîs Nebî'yi derse yazdırdı

3. idrîs nebî'yi:-yi

Diğer 102

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hız. İdris peygamber.

İdrîs Nebî'sini cinâna koydu

Ol İdrîs Nebî'yi derse yazdırdı

ihlâs:

1. ihlâs:

Diğer 332

Mısra: 21

İhlâs suresi.

Üç ihlâs bir elham hatimdir sevap

Buna dil dönmez ki verilsin cevap

ihşân:

1. ihşân:

Diğer 278

Mısra: 3

Cömertlik, lütüf bağış, hediye.

Gümüşhane begi İhsan ocak'ı

Sahibü'l hayratı Ali Beg şâhı

2. ihşân:

Diğer 288

Mısra: 1

Cömertlik, lütüf bağış, hediye.

Mürüvvet bâbından hoş ihşân geldi

Her halde keştimiz liman bulacak

3. ihşân:

Diğer 299

Mısra: 25

İyilik, lütüf, bağış.

İhşân bâbın açan elini yormaz

'Lem yezuk' buyruldu tatmayan bilmez

ihşan ed:

1. ihşan edici:-ici

Diğer 38

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Lütüf, bağış, iyilik etme.

İhşan edici sen iken

Ya ben kime yalvarayım

ikaz et:

1. ikaz et:-

Diğer 333

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Uyarmak.

Zaten sen ayıksın değilsin hâbda

İkaz et ümmetin kolyma hesapta

iki cihânın serveri mustafâ:

1. iki cihânın serveri mustafâ:-

Diğer 22

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dünya ve âhiret hayatının efendisi Hz

Muhammed Mustafa (sav).

İki cihânın serveri Mustafâ

Yanıp ağlamıştır güzel yâr için

iki melek:

1. iki melek:-

Diğer 22

Mısra: 27

Kelime Tipi: -

Münker ve Nekir, İslam'da kabirde insanı

ilk sorguya çekecek olan melekler.

İki melek vardır insâfî yoktur

Anlar da ağlıyor güzel yâr için

2. iki melek:-

Diğer 195

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Münker ve Nekir, İslam'da kabirde insanı

ilk sorguya çekecek olan melekler.

İki melek çift sûd ile gelende

İki tek meleğe eyvallahım var

3. iki melek:-

Diğer 228

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Münker ve Nekir, İslam'da kabirde insanı

ilk sorguya çekecek olan melekler.

Canım gider benim kabirde kalır

İki melek iki sûd ile gelir

4. iki melek:-

Diğer 248

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Münker ve Nekir, İslam'da kabirde insanı

ilk sorguya çekecek olan melekler.

İki melek enîs kabire varır

Bir melek eline bayrağı alır

5. iki melek:-

Diğer 256

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Münker ve Nekir, İslam'da kabirde insanı
ilk sorguya çekecek olan melekler.*

İki melek yeşil câm ile gelir
Muhammed havzından kandırır seni

6. iki melek:-

Diğer 280

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Münker ve Nekir, İslam'da kabirde insanı
ilk sorguya çekecek olan melekler.*

Rûh berzâhı bulur ten sine göçer
İki melek suâl bâbını açâr

7. iki melek:-

Diğer 286

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Münker ve Nekir, İslam'da kabirde insanı
ilk sorguya çekecek olan melekler.*

El-amân yâ Rabbi hâlinim ne olur
İki melek yeşil câm ile yolla

8. iki melek:-

Diğer 286

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Münker ve Nekir, İslam'da kabirde insanı
ilk sorguya çekecek olan melekler.*

İki melek kabre sûd ile gelir
Suâl defterini eline alır

ikra bi's-mi rabbike:

1. **ikra bi's-mi rabbike:-**

Diğer 71

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Ayet**

*Yaratan Rabb'inin adıyla duyur.(Alak
suresi 1. ayet).*

İkra bi's-mi rabbike Cebrâîl dedi
Tekellüm etmedi asla Cebrâîl

ikra bi'sm-i rabbike:

1. **ikra bi'sm-i rabbike:-**

Diğer 66

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Ayet**

*Yaratan Rabb'inin adıyla duyur.(Alak
suresi 1. ayet).*

Kevkebimiz aldık nakşî bâbında
İkra bi'sm-i rabbike sırrı şânında

2. **ikra bi'sm-i rabbike:-**

Diğer 70

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Ayet**

*Yaratan Rabb'inin adıyla duyur.(Alak
suresi 1. ayet).*

Ol Cebrâîl melek muntazır oldu
İkra bi'sm-i rabbike süresin aldı

ikra bi'smi rabbike:

1. **ikra bi'smi rabbike:-**

Diğer 39

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Ayet**

*Yaratan Rabb'inin adıyla duyur.(Alak
suresi 1. ayet).*

İkra bi'smi Rabbike isme yandım
Gönül hurşidini gördüm

ikra kitâbeke:

1. **ikra kitâbeke:-**

Diğer 280

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Ayet**

Kitabını oku (İsra, 17/14).

İkra kitâbeke nidâ olunur
Ayrılın mücrimler anda buyrulur

iksâr-ı ezkâr:

1. **iksâr-ı ezkâr:-**

Diğer 118

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Allah'ı anmayı çoğaltma.

İksâr-ı ezkâr fikirden nice hâller neşr olur
Bilmiş ol esrâr-ı zikir sinde hem enîs olur

iksîr-i a'zam:

1. **'iksîr-i a'zam'dan:-da, -n**

Diğer 43

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

En büyük ilaç, yardımcı.

'İksîr-i a'zam'dan almış pâcını
Re'sine koymuştur gavis tacını

iktizây-ı ezel:

1. iktizây-ı ezel:-

Diğer 304

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ezelin gerçekleşmesi, gerekliliği.

İktizây-ı ezel zuhûra geldi

Adem'in zahrına rûhlar cem oldu

ilah:

1. ilâh:

Diğer 89

Mısra: 35

Yaratıcı, Allah.

Senden gayrı ilâh yoktur

Allah sana yalvarırım

ileyhi yes'adülkelimüttayyibü vel' amelüssalihu yerfe uhu:

1. ileyhi yes'adülkelimüttayyibü vel' amelüssalihu yerfe uhu:-

Diğer 122

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Ayet**

Güzel kelimeler ona yükselir, onu da iyi

amel yükseltir (Fâtır, 35/10).

İleyhi yes'adülkelimüttayyibü vel' amelüssalihu
yerfe uhu dedi celâl

Oku tevhîd tiyb kelâmı suûd eder bulur cemâl

ileyhi yes'edu ı-kelimü:

1. ileyhi yes'edu ı-kelimü:-

Diğer 327

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Ayet**

Güzel sözler ancak Ona yükselir (Fâtır, 35/10).

Asrında nûr şecer kemâle gelir

İleyhi yes'edu ı-kelimü sırrını bulur

ilham ed:

1. ilham eder:-er

Diğer 23

Mısra: 32

Kelime Tipi: -

İlham etmek, kalbe düşürmek.

Söyleten söyletti hata mı ettin

İlham eder bir meleğim var benim.

illâ:

1. illâ'ya:-(y)a

Diğer 282

Mısra: 14

İllâ kısmı iktibas edilerek zikredilmiştir.

Kelime-i tevhidin illâ ile başlayan kısmı.

Ezelki hayattan rûhlar var oldu

İllâ'ya sermestân cemâli gördü

ilm-i bâtın:

1. ilm-i bâtın:-

Diğer 12

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gizli ilim.

Kapından rızkı ver sen beni kandır

İlm-i bâtın zâhir sırrına daldır

'ilm-i dîn:

1. 'ilm-i dîni:-i

Diğer 105

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Dini ilimler (Fıkıh, icma, kıyas, hadis, tefsir gibi).

'İlm-i dîni farz buyurmuş

Oku öğren dîn 'ilmini

ilm-i esrâr:

1. ilm-i esrârının:-ı, -n, -in

Diğer 128

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Sırlı ilimler.

İlm-i esrârının hatt-ı harfinde

Sırr-ı Yezdânîdir Muhammed Nebî

ilm-i ezel:

1. ilm-i ezelinin:-i, -n, -in

Diğer 34

Mısra: 57

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Ezel ilmi, ezelden beri mevcut olan ilim II

Allah'ın ezelden beri mevcut olan ilmi.

İlm-i ezelinin ol kudretidir

Ol nûrdan kalemin kendi hattıdır

2. ilm-i ezeline:-i, -n, -de

Diğer 37

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Ezel ilmi, ezelden beri mevcut olan ilim II

Allah'ın ezelden beri mevcut olan ilmi.

İlm-i ezeline takdir olmuştur

Bulanlar devleti ol hîn bulmuştur

3. ilm-i ezeli:-i, -(s)i

Diğer 71

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Ezel ilmi, ezelden beri mevcut olan ilim II

Allah'ın ezelden beri mevcut olan ilmi.

İlm-i ezeli Nebî'ye erdi

Beynehumâ Cibrîl vasıta oldu

4. ilm-i ezeline:-i, -n, -de

Diğer 76

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Ezel ilmi, ezelden beri mevcut olan ilim II

Allah'ın ezelden beri mevcut olan ilmi.

İlm-i ezeline birledim anı

Secde-i celsede ben gördüm anı

5. ilm-i ezeline:-i, -n, -de

Diğer 218

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Ezel ilmi; ilm-i ledün.

İlm-i ezeline kudreti erdi

Bir zerre nûrundan rûhları kıldı

6. ilm-i ezeldaki:-de, -ki

Diğer 232

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Ezel ilmi, ezelden beri mevcut olan ilim II

Allah'ın ezelden beri mevcut olan ilmi.

İlm-i ezeldaki mânâyı kurduk

Cemâl illâ celâl lâ'yı okuduk

7. ilm-i ezeline:-i, -n, -de

Diğer 263

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Ezeli ilmi (ilm-i ledün).

İlm-i ezeline demiştik illâ

Terk eyledim lâ'yi illâ' kaldı

8. ilm-i ezeldaki:-de, -ki

Diğer 288

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Ezel ilmi; ilm-i ledün.

İlm-i ezeldaki nakkaşı buldu

Bu yakında bir merâtib gelecek

9. ilm-i ezeline:-i, -, -de, -ki

Gazel 28

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Ezel ilmi; ilm-i ledün.

İlm-i ezeline kün eyledi meftûn bizi

Ol zaman Allah'ı bildim inkârı mümkün değil

'ilm-i ezeli:

1. 'ilm-i ezeline:-i, -n, -den

Diğer 102

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Ezel ilmi; ilm-i ledün.

'İlm-i ezeline divân oldular

Ol levh-i mahfûz'dan mânâ kurdular

2. 'ilm-i ezeline:-i, -n, -in

Diğer 129

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Ezel ilmi, ezelden beri mevcut olan ilim.

'İlm-i ezeline ol ünvânıdır

Serendip dağının hem serveridir

ilm-i hakikat:

1. ilm-i hakikati:-i

Diğer 48

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gerçek ilmi.

İlm-i hakikati bilen

Sır kapıya miftâh vuran

'ilm-i hakikat:

1. 'ilm-i hakikatten:-

Diğer 341

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Hakikatlerin ilmi.

'Ârif-i billahsan ziynetin düzme

'İlm-i hakikatten şanı unutma

ilm-i ledün:

1. ilm-i ledün:-

Diğer 259

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İlâhî surlara âit ilim.

İlm-i ledün serverisin Nebî zîşân Ahmed'im
İns ü cinnin sen şâhısın yâ Muhammed Mustafâ

ilm-i ledünnî:

1. ilm-i ledünnîyi:-yi

Diğer 35

Mısra: 42

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın sırlarına âit manevi bilgi, gayb

ilmi.

Allah Muhammed'e habîbim demiş

İlm-i Ledünnîyi kalbine komuş

'ilm-i mârifet:

1. 'ilm-i mârifeti:-i

Diğer 341

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ı vasıtasız bilme ilmi.

İrfan bâbın açub bakma kıyl kâle

'İlm-i mârifeti sakın unutma

ilm-i tıb:

1. ilm-i tıbça:-ça

Diğer 59

Mısra: 34

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Tıp bilimi.

Kınamayın beni efe hocalar

İlm-i tıbça düzülmüştür heceler

ilm-i tıbb:

1. ilm-i tıbbı:-ı

Diğer 51

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Tıp ilmi.

İlm-i tıbbı tamam bilse

Hiç biri Hızır olur mu

ilm-ü mârifet:

1. ilm-ü mârifetten:-te, -n

Diğer 46

Mısra: 39

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Marifet ilmi.

İlm-ü mârifetten olan bürhândan

Bürhânsız delilsiz şânda ne fayda

imad:

1. imadsız:-sız

Diğer 83

Mısra: 34

Direk.

Maşrıkı mağribi bir anda kurdu

İmadsız semâda iki nûr kıldı

in temseshu nârun:

1. in temseshu nârun:-

Diğer 325

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Ayet**

Ona ateş değmez (Nûr, 24/35).

Dil çeşmini golnca gül bâğına dikmiş

İn temseshu nârun çırağı geldi

inâyet eyle:

1. inâyet eyledi:-di

Diğer 5

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İyilikte bulunmak, ihsan etmek.

İnâyet eyledi Allah-u Hâdî

İki tek mürşidi dil gözüm gördü

2. inâyet eyledi:-di

Diğer 22

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

[tas.] Allah'ın kulunu kayırması, ilahî

desteğini esirgememesi.

İnâyet eyledi Allah-u Hâdî

Bu nesilde nice zâtlar ağladı

incil:

1. incil:

Diğer 150

Mısra: 6

Dört kutsal kitaptan Hz. İsâ'ya indirileni.

Bin bir ismi esrârında okunur

Tevrat Zebûr İncil kıraat olunur

2. incîl:

Diğer 245

Mısra: 4

Dört kutsal kitaptan Hz. İsa'ya indirileni.

Âlemin şûlesi şer' ü şerîât

Zebûr Tevrât İncil Fırkaan'ın tanı

incil-i isâ:

1. incil-i isâ:-

Gazel 10

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hz. İsa'ya indirilen kutsal kitap.

İncil-i İsa kitabını ol kitâpta bilmiş ol

Ol İsa'ya rûh vereni arayıp da cânda bul

inde rabbihim yurzekûne:

1. inde rabbihim yurzekûne:-

Diğer 338

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Ayet**

Onlar Rableri katında rızıklandırılırlar (Âli

İmrân, 3/169).

İnde rabbihim yurzekûne câmları taşmış

Semme vechullahi rûh cilâlaşmış

inde'l beytû:

1. inde'l beytû:-e

Diğer 54

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

Geceleyin, gece vakti, gece olduğunda.

İnde'l beytûte mihmândâr olur

Öyle bir konuğu konde bulursun

inhimâl-i ezel:

1. inhimâl-i ezel:-

Diğer 46

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Geçmişte gözyaşı dökme.

İnhimâl-i ezel şîn'i vurduysa

Kalbinin sahnına 'hâ'yı çaldıysa

inna fetahnâ:

1. inna fetahnâ:-

Diğer 101

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Ayet**

"Muhakkak biz fetih verdik". Fetih Suresi

1. ayetten iktibastır.

Mücevher nûrundan biz safâ bulduk

İnna fetahnâ dan şânını bildik

2. innâ fetahnâ'nın:-nın

Diğer 229

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Ayet**

"Biz fethettik.", Kur'an-ı Kerim, Fetih

(48)/1.

Yırttı cân perdesin hikmet doldurdu

İnnâ fetahnâ'nın sırrını gözle

3. inna fetahna:-

Diğer 342

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Ayet**

Şüphesiz biz sana apaçık bir fetih verdik

(Fetih, 48/1).

İnna fetahna dan elmas küpesi

Küpeyi takmanın zamanı geldi

innâ feteznâ:

1. innâ feteznâ:-

Gazel 26

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Ayet**

Kur'an-ı Kerim'de Fetih Suresi 48/1

Âyetinde "Muhakkak biz sana apaçık bir fetih verdik." le başlayan kısım.

Kaabe kavseyn'i ûlâda hayme kurdu şehrine

İnnâ feteznâ şânında feth eden sensin güzel

inneke lâ tedti men ahbebe:

1. inneke lâ tedti men ahbebe:-

Diğer 333

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Ayet**

Şüphesiz sen sevdiğin kimseyi doğru yola

iletemezsin (Kasas, 28/56).

İnneke lâ tedti men ahbebe bürhanı geldi

Hidâyet Allah'tan takassus oldu

inneke'â tehdimen ahbebe:

1. inneke'â tehdimen ahbebe:-

Diğer 327

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Ayet**

Şüphesiz sen sevdiğin kimseyi doğru yola

iletemezsin (Kasas, 28/56).

İnneke'â tehdimen ahbebe ravza ulaştır

Hidâyet câminin kulpun bırakma

ins:

1. ins:

Diğer 259

Mısra: 2

İnsan, beşer, beniadem: ins ü cîn.

İlm-i ledûn serverisin Nebî zîşân Ahmed'im
İns ü cinnin sen şâhısın yâ Muhammed Mustafâ

ins ü melek:

1. ins ü melek:-

Diğer 334

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İnsan ve melek.

İns ü melek ruh Rabbisin
Sen subbûhun ya kuddûsün

inşallah:

1. inşallah:-

Diğer 198

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Şanı yüce Allah'ın izniyle.

İnşallah sa'yiniz fisebilillah
Görüştük kavuştuk elhamdülillah

insân-ı kâmil:

1. insân-ı kâmil:-

Diğer 341

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kemale ermiş, olgun insan.

Şerî'at ahkâmın tarîkin bozma
İnsân-ı kâmil ol beyhûde gezme

ins-ü cin:

1. ins-ü cinnin:-ni, -n

Diğer 96

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İnsan ve cîn.

Çâr cihân mülkünün sensin hem şâhı
İns-ü cinnin akdem sensin hem mâhı

intâk ed:

1. intâk eden:-en

Diğer 114

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dile getirme, söyletme.

Kendi cevabını alır mahlûku olur hebâ
İntâk eden kimse kalmaz illâ Allah'tır kalan

iptida:

1. iptidâ:

Mesnevi 1

Mısra: 20

Önce, ilk olarak.

Dahi feyz-i gül edip kasrı mir'ât
Dilime iptidâ geldi bu ebyât

i'râb:

1. i'râbı:-ı

Diğer 304

Mısra: 23

Sûs.

İ'râbı binâsi' terkibi yoktur
İşte bu hoş imlâ kalbe okundu

irci:

1. irci'i:-i

Diğer 129

Mısra: 34

Kelime Tipi: **Ayet**

Dön (Fecr, 89/28).

Ağlar Baba yârin seni çağırır
İrci'i hitâbı ansızın gelir

ircii:

1. ircii:-

Diğer 120

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Ayet**

Dön (Fecr, 89/28).

İrcii hitâbı hinde kalbin okur Yâ-sîn'i
Gâfil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'ân'ı

2. ircii'iy:-iy

Diğer 277

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Ayet**

Dön (Fecr, 89/28).

Ravzatü'r-riyâzat makam-ı cennet
İrcii'iy hitâbı olundu davet

3. ircii:-

Diğer 344

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Ayet**

Dön (Fecr, 89/28).

İrcii buyruldu okundu fermân
Ölümün derdine olur mu dermân

‘irciî:

1. ‘irciî’iy:-iy

Gazel 33

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Ayet**

Dön (Fecr, 89/28).

Ağlar Baba dalma hâba saydını gözle aman

‘İrciî’iy hitâbı birgün kabire sesler seni

irciû yercîu:

1. irciû yercîu:-

Diğer 260

Mısra: 51

Kelime Tipi: -

Dönün.

İrciû yercîu hitâbı gelir

Sen de kurtulmazsın mevtin ilinden

irfan mekteb:

1. irfan mektebinde:-i, -n, -de, -n

Diğer 47

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İrfan mektebi, bilgi okulu.

İrfan mektebinde gavis oturur

Kuttâb çâr tarafa nazar buyurur

2. irfan mektebinden:-i, -n, -de, -n

Diğer 47

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İrfan mektebi, bilgi okulu.

İrfan mektebinden himmet erişti

İrfan mektebinden sen safâ geldin

3. irfan mektebinden:-i, -n, -de, -n

Diğer 47

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İrfan mektebi, bilgi okulu.

İrfan mektebinden himmet erişti

İrfan mektebinden sen safâ geldin

4. irfan mektebinden:-i, -n, -de, -n

Diğer 77

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İrfan mektebi, bilgi okulu.

İrfan mektebinden emri verildi

Ümmü’l kitâbtaki defterin geldi

‘irfân mekteb:

1. ‘irfân mektebinden:-i, -n, -den

Diğer 123

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İrfan mektebi, bilgi okulu.

‘İrfân mektebinden olan kaydını

Esrâr-ı Kur’an’a yazmışlar bizi

irşad:

1. irşadi:-i

Diğer 341

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ağlar Baba’nın dedesi.

Terkedip varlığın külhâna düştü

Ceddi İrşadi Hayyât’ı unutma

irşâdi:

1. irşâdi:

Diğer 20

Mısra: 27

Seyyid İrşâdi Baba (Bayburtlu Ağlar

Baba’nın dedesi).

Bir de İrşâdi kitâbın aşladı

Bu dert ile gidiyorum Allah’a

2. irşâdi:

Diğer 44

Mısra: 22

Seyyid İrşâdi Baba (Bayburtlu Ağlar

Baba’nın dedesi).

Bâkî Baba bir nişâne görmeden

İrşâdi Çarkını teslim almadan

3. irşâdi:-

Diğer 195

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba’nın dedesi.

Yâd patpat gülünden bir rüzgâr vurdu

İrşâdi neslini padişâh kıldı

4. irşâdi:

Diğer 215

Mısra: 27

Seyyid İrşâdi Baba (Bayburtlu Ağlar

Baba’nın dedesi).

Bizden evvel gördü İrşâdi ezel

Mâh-u-veş vechine bakmaya kıymaz

5. irşâdî'ye:-ye

Diğer 252

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın dedesi.

Kul in kuntum tühîbbûnallahe bâbından girdiniz

Ceddim İrşâdî'ye himmete geldiz

6. irşâdî:

Diğer 312

Mısra: 23

Seyyid İrşâdî Baba (Bayburtlu Ağlar

Baba'nın dedesi).

İrşâdî gölüne düştüm

Kitâbımı hatmeyledim

irşâdî baba:

1. irşâdî baba'nın:-nın

Diğer 34

Mısra: 43

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın dedesi.

İrşâdî Baba'nın haline erdim

Seyrettim mihrâba girmişler tek tek

2. irşâdî baba:-

Diğer 35

Mısra: 76

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın dedesi.

Ol zaman gavsından çark teslim almış

Ey İrşâdî Baba sen gözle beni

3. irşâdî baba:-

Diğer 35

Mısra: 77

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın dedesi.

Ey İrşâdî Baba himmet et bene

Çarkın çok ahsendir çevirem hele

4. irşâdî baba:-

Diğer 43

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın dedesi.

'Len tebûr' sırrına açmış bâbını

Ol ceddim baba İrşâdî Baba

5. irşâdî baba:-

Diğer 43

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın dedesi.

Mürşidi hayy gibi ol emir almış

Ol ceddim Baba İrşâdî Baba

6. irşâdî baba:-

Diğer 43

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın dedesi.

Dâima geliyor mihrâp yerine

Ol ceddim Baba İrşâdî Baba

7. irşâdî baba:-

Diğer 43

Mısra: 44

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın dedesi.

Ezmüne-i halde bize feyz etmiş

Ol Ceddim Baba İrşâdî Baba

8. irşâdî baba'nın:-nı, -n

Diğer 43

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın dedesi.

Mihrâptan uçmuş da gülşana konmuş

Ceddim Baba'nın İrşâdî Baba'nın

9. irşâdî baba'nın:-nı, -n

Diğer 43

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın dedesi.

Hem rûhuna anın cemâl feyz edir

Ceddim Baba'nın İrşâdî Baba'nın

10. irşâdî baba'nın:-n, -ı, -n

Diğer 43

Mısra: 48

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın dedesi.

Teslim etti bize İrşâdî çarkı

Ceddim Baba'nın İrşâdî Baba'nın

11. irşâdî baba'nın:-nı, -n

Diğer 43

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın dedesi.

Sin-i şerîfine bir nûr vuruyor

Ol ceddim Baba İrşâdî Baba'nın

12. irşâdî baba'nın:-nı, -n

Diğer 43

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın dedesi.

Kabrinin başına ol sudan akhır

Ol ceddim Baba İrşâdî Baba'nın

13. irşâdî baba'nın:-nı, -n

Diğer 43

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın dedesi.

Kurbiyyeti ezel sır melek yazmış

Ceddim Baba'nın İrşâdî Baba'nın

14. irşâdî baba'nın:-n, -ı, -n

Diğer 43

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın dedesi.

Söylediği kelâm hüccet-i kaatî'

Ol Ceddim Baba İrşâdî Baba'nın

15. irşâdî baba:-

Diğer 47

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın dedesi.

Ru'yet-i zâreniz İrşâdî Baba

Bu Baba kurbuna sen safâ geldin

16. irşâdî baba'dan:-da, -n

Diğer 47

Mısra: 47

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın dedesi.

İrşâdî Baba'dan feyzini aldı

Bu hâne bâbına sen safâ geldin

17. irşâdî baba'yla:-(y) la

Diğer 47

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın dedesi.

Âli mazhar sana hemen erişti

İrşâdî Baba'yla rûhun görüştü

18. irşâdî baba'dan:-da, -n

Diğer 81

Mısra: 47

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın dedesi.

İrşâdî Baba'dan kalma dediler

Al-yeşil mihrâpta söyledik tek tek

19. irşâdî baba:-

Diğer 208

Mısra: 59

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın adı.

Ağlar İrşâdî Baba

20. irşâdî baba:-

Diğer 208

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın adı.

Ağlar İrşâdî Baba

Şın şefâatın nûru

21. irşâdî baba:-

Diğer 208

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın adı.

Ayın ulvîyye geçer

Ağlar İrşâdî Baba

22. irşâdî baba:-

Diğer 208

Mısra: 38

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın adı.

Kaf kanaatte kalır

Ağlar İrşâdî Baba

23. irşâdî baba:-

Diğer 208

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın adı.

Zel zelîldir bâbında

Ağlar İrşâdî Baba

24. irşâdî baba:-

Diğer 208

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın adı.

Ağlar İrşâdî Baba

Hı hizmetten usanmaz

25. irşâdî baba:-

Diğer 208

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın adı.

Ağlar İrşâdî Baba

Se sevâbı sâbittir

26. irşâdî baba:-

Gazel 1

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın dedesi.

Ezmine halde vasıta bize İrşâdî Baba

Mürşidin feyzini bize çaldıransın ey güzel.

27. irşâdi baba:-

Mesnevi 1

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Bayburtlu Ağlar Baba'nın dedesi.

Nişangâh ki yâni mihrâba girdim

İrşâdi Baba hem Hayyât'ı gördüm

isa:

1. îsâ:

Diğer 260

Mısra: 33

Hız. İsa peygamber.

Perdesiz mâderden nûr İsâ oldu

Dehre sibyan iken Peygamber geldi

2. îsa'ya:-ya

Gazel 10

Mısra: 12

Hız. İsa.

İncil-i İsâ kitabını ol kitâpta bilmiş ol

Ol İsa'ya rûh vereni arayıp da canda bul

ismâil:

1. ismâil:

Diğer 58

Mısra: 61

Hız. İsmâ'il, Hız. İbrahim'in oğlu.

Dedi ya İsmâil gör baban n'etti

Habl ile bıçağı cebine kodu

2. ismâil'e:-e

Diğer 58

Mısra: 59

Hız. İsmail, Hız. İbrahim'in oğlu.

Şeytan İsmâil'e vesvese etti

Tekbirle Allah'ı biz zikredelim

3. ismâil'e:-e

Diğer 58

Mısra: 113

Hız. İsmail, Hız. İbrahim'in oğlu.

Allah İsmâil'e hoş nutuk verdi

Allahu ekber ve lillâhi'l hamd dedi

4. ismâil'i:-i

Diğer 59

Mısra: 70

Hız. İsmail, Hız. İbrahim'in oğlu.

İbrahim nebiden zuhûra gelmiş

Oğlu İsmâil'i ol feda kılmış

5. ismâil:

Diğer 200

Mısra: 25

Hız. İsmâ'il, Hız. İbrahim'in oğlu.

İsmâil Halil'e dedi yâ baba

Aman bıçak ile girme cevâba

6. ismâil'i:-i

Diğer 200

Mısra: 10

Hız. İsmail, Hız. İbrahim'in oğlu.

Zühal kamer soldu şemis parladı

Hacer oğlu İsmâil'i yağladı

ism-i â'zam:

1. ism-i â'zam:-

Diğer 150

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Allah'ın tüm isimlerini içine alan isim, en büyük isim.

İsm-i â'zam anda olmuştur bünyâd

Bu Ağlar'ı irfân etti Bismillâh

ısrab-ı zümre-i câm:

1. ısrab-ı zümre-i câmdan:-da, -n

Gazel 2

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

Aşk şarabından içmek.

İsrab-ı zümre-i câmdan kalpte iskân eyledin

Bakî Baba gibi yanıp sen de ağla ey gönül

isrâfil:

1. isrâfil:

Diğer 92

Mısra: 11

Kıyametin kopacağını boru ile yaşayan ve ölmüş olan herkese bildirecek olan melek.

İsrâfil sûru da anın nûrundan

Mahşerde erişir vuslata kurban

2. isrâfil'e:-e

Diğer 151

Mısra: 12

Kıyametin kopacağını boru ile yaşayan ve ölmüş olan herkese bildirecek olan melek.

Şehâblar halk şimşek yıldırım vurdu

İsrâfil'e matar fermânın verdi

3. isrâfil:

Diğer 160

Mısra: 32

*Kıyametin kopacağını boru ile yaşayan ve
ölmüş olan herkese bildirecek olan melek.*

Ölüm uykusundan insan usanır
Ol İsrâfil melek hem sesler seni

4. isrâfil'im:-im

Diğer 228

Mısra: 11

*Kıyamet gününde sûra üflemekle görevli
olan dört büyük melekten biri.*

Aman İsrâfil'im durma Sûr'u çal
Bu müşkil hâlinimi yârime söyle

5. isrâfil:

Diğer 330

Mısra: 23

*Kıyametin kopacağını boru ile yaşayan ve
ölmüş olan herkese bildirecek olan melek.*

İsrâfil sûrunu bir nebze kurdu
Cân alıcı melekü'l-mevt ağladı

İsrâk:

1. İsrâkin:-in

Diğer 297

Mısra: 22

Aydınlık.

Lûtf ile ihsânda bulunmaz kakhâr
İsrâkin zenbini setr etmez settâr

İtiraf et:

1. İtiraf ettim:-ti, -m

Diğer 100

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Deyim**

*Açıklamak, söylemek, kabul etmek II tövbe
etmek.*

Sen Yezdân'ım sen Gufrân'ım
İtiraf ettim günahım

İtiraf eyle:

1. İtiraf eyledim:-di, -m

Diğer 258

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İtiraf etmek, kabul etmek.

İtiraf eyledim her bir cürmümü
Binbir isme bağlamışam dilimi

İtmâm eyle:

1. İtmâm eyle:-

Diğer 2

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bitirmek, tamamlamak.

Ol sebepten kitâbı noksan kalır
İtmâm eyle amân amân yâ Rabbi

İttika et:

1. İttika et:-

Gazel 8

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Sakınmak, çekinmek.

Et tefekkür sayf ile şitâyı hikmetini gör
İttika et ağla yalvar ara hikmetini bul

İzâ câe:

1. İzâ câe:-

Diğer 151

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Ayet**

Gelince (Nasr, 110/1).

İzâ câe ecel saydı süzülür
İki defter madviyyattan dürülür

2. İzâ câe:-

Diğer 218

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Ayet**

Gelince (Nasr, 110/1).

İzâ câe ecel te'hir Olunmaz
Şahin pençesinden âhû kurtulmaz

3. İza câe:-

Diğer 260

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Ayet**

Gelince (Nasr, 110/1).

İza Câe ecel câmı dolunca
Eflâtun kurtulmaz mevtin ilinden

İzâ câe ecel:

1. İzâ câe ecel:-

Diğer 203

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Ayet**

Ecel gelince (Yunus, 10/49).

İzâ câe ecel kürsü yazılır
'Azrâil fermânı ol hîn okunur

2. izâ câe ecel:-

Diğer 280

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Ayet**

Ecel gelince (Yunus, 10/49).

İzâ câe ecel gelir darılma

Âhirete gidip gelmemek de var

izâ de'âni:

1. izâ de'âni:-

Diğer 100

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Ayet**

Bana dua ettiği zaman (Bakara, 2/186).

Sen Şâkir'sin gâni Hallâk

İzâ de'âni dedin Hak

izâ vekaati:

1. izâ vekaati'l:-i

Diğer 45

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Ayet**

Büyük olay gerçekleştiği zaman (Vakıa,

56/1).

Bir âlem vardır ki vasfedemez dil

İzâ vekaati'l. oku da sen bil

izz:

1. izz:

Diğer 132

Mısra: 13

Kıymet.

Cim cemâlden aldık izz ile şânı

Kalemin hattından kurmuşlar anı

izzet ikrâm:

1. izzet ikrâm:-

Diğer 252

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Deyim**

Cömertlik ve ululuk ile, samimi şekilde.

Vahdet-ü mezkete himmete geldiniz

İzzet ikrâm ile siz memnun gidin

kaabe kavs:

1. kaabe kavs:-

Diğer 145

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Ayet**

"Araları iki yay ucu kadar veya daha az

kaldı", Necm suresi, 9. ayet.

Ol yâr bâğçesine bir bülbül girmiş

Kaabe kavs ermiş dalında bitmiş

kaabe kavseyn:

1. kaabe kavseyni:-i

Diğer 84

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Ayet**

"Araları iki yay ucu kadar veya daha az

kaldı", Necm suresi, 9. ayet.

Lâ-mekân şehrinde kendi bağında

Hem kaabe kavseyni dediği hinde

2. kaabe kavseyn'in:-in

Diğer 91

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Ayet**

"Araları iki yay ucu kadar veya daha az

kaldı", Necm suresi, 9. ayet.

Bülbül oldu gülün dalına konu

Hem kaabe kavseyn'in sırrına erdi

3. kaabe kavseyni'de:-i, -de

Diğer 92

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Ayet**

"Araları iki yay ucu kadar veya daha az

kaldı", Necm suresi, 9. ayet.

Kaabe kavseyni'de şânı yüceldi

Mi'râc ta aldığı kemâle kurban

4. kaabe kavseyn'inin:-in, -in

Diğer 202

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Ayet**

"Araları iki yay ucu kadar veya daha az

kaldı", Necm suresi, 9. ayet.

Kaabe Kavseyn'inin sırrı yanaştı

Ene'l-Hak sırrı ile mi'râcımız var

5. kaabe kavseyn'e:-e

Diğer 207

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Ayet**

"Araları iki yay ucu kadar veya daha az

kaldı", Necm suresi, 9. ayet.

Ki elfü vahid i ebvâb erişti vahdet-i câna

Geçip ol Kaabe kavseyn'e acep bize erişir mi

6. kaabe kavseyn:-

Diğer 274

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Ayet**

Araları iki yay ucu kadar veya daha az

kaldı (Necm, 53/9).

Subhânellezi esrâ rûknüne geçti

Kaabe kavseyn sırrı uyan uyuma

7. kaabe kavseyn'i:-i

Gazel 26

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Ayet**

"Araları iki yay ucu kadar veya daha az kaldı", Necm suresi, 9. ayet.

Kaabe kavseyn'i ûlâda hayme kurdu şehrine
İnnâ fetehnâ şânında feth eden sensin güzel

'kaabe kavseyn:

1. 'kaabe kavseyn'e:-e

Diğer 301

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Ayet**

Araları iki yay ucu kadar veya daha az kaldı (Necm, 53/9).

Ravza içre dili tevhid okur idi yâr gülü

'kaabe kavseyn'e ' varınca mur gıveş oldu dili

kaabe kavseyni:

1. kaabe kavseyni'in:-in

Diğer 240

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Ayet**

İki yay kadar oldu da (Necm, 53/9).

Nazargâh rahsinde lâ-nazîr dilber

Kaabe kavseyni'in sırrını bulmuş

kaabe kavseyni ev ednâ:

1. kaabe kavseyni ev ednâ:-

Diğer 133

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Ayet**

Onunla arasındaki mesafe iki yay kadar yahut daha yakın oldu (Necm, 9.âyet).

Levlâke levlâk buyurdu nâr dokunmaz cismine

Kaabe kavseyni ev ednâ şânına gelen güzel

2. kaabe kavseyni ev ednâ:-

Diğer 138

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Ayet**

Onunla arasındaki mesafe iki yay kadar yahut daha yakın oldu (Necm, 9.âyet).

Kaabe kavseyni ev ednâ yaktı yandırdı seni

Lâ-mekâna perin açtın ru'yet ettin sen beni

3. kaabe kavseyni ev ednâ:-

Gazel 10

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Ayet**

Onunla arasındaki mesafe iki yay kadar yahut daha yakın oldu (Necm, 9.âyet).

Kaabe kavseyni ev ednâ sırrına müheyyâ ol

Dil kulağın lâ-mekân kıl iki şâhı cânda bul

kaabil:

1. kaabil:-da

Diğer 260

Mısra: 9

Adem ve Havva'nın oğludur.

İptidâda Kaabil Hâbil'i vurdu

Cennet için İdrîs öldü dirildi

kaaim ol:

1. kaaaim olsun:-sun

Diğer 264

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Var olsun, daim olsun.

Nimetimiz vâfir kılsın

Devletimiz kaaaim olsun

kaalû belâ:

1. kaalû belâ:-

Diğer 171

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Elest (ezeliyet) günü. (Rûz-ı Elest ile kastedilen "Bezm-i Elest"tir. Allah bütün ruhları yarattıktan sonra onlara "Elestü bi-rabbiküm: Ben sizin Rabbiniz değil miyim?" diye sordu. Ruhlar "Kalû belâ: Evet dediler." Şeklinde tasdik ettiler. İşte yaratılışın başlangıcı olan bu meclise "Bezm-i Elest" adı verilmektedir.).

Hitâp etti Allah 'elestü 'dedi

Kaalû belâ deyip Allah dediler

kâbe:

1. kâbe:

Diğer 2

Mısra: 7

Bütün müslümanların kiblesi ve ziyâret yeri olan Mekke şehrindeki mukaddes binâ, beytullah.

Ol zât Kâbe içre adım atacak

İçeri girerken geri gelecek

kabe kavseyn:

1. kabe kavseyn:-

Diğer 213

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Ayet**

"İki yay aralığı kadar...", İki yay aralığı kadar yakınlık, Necm suresi 9. ayetten iktibasır.

Kabe kavseyn şemsi kameri sardı

Ru'yet likaasını açtı ol Resûl

2. kabe kavseyn'i:-i

Diğer 308

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Ayet**

"Araları iki yay ucu kadar veya daha az kaldı", Necm suresi, 9. ayet.

Kabe kavseyn'i sırrın her şebde duydu
Gözle bu esrârı her gecelerde

kâbe-i şerîf:

1. kâbe-i şerîf'i:-i

Diğer 26

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kâbe, Beytullah.

Cihânda çok bina vardır

Kâbe-i şerîf'i başka

kâbe'yi:

1. kâbe'yî:

Diğer 273

Mısra: 11

Müslümanlarca kutsal kabul edilen

Mekke'de bulunan bina.

Yerine İbrâhîm Kâbe'yî kurdu

Hükm ü hakimiyet anda verildi

kab(i)r:

1. kabri:-i

Diğer 21

Mısra: 24

Mezar.

Ölmeden hem sine enîsle girdim

Gözlerim dâima kabri seyredir

kabir:

1. kabirde:-de

Diğer 118

Mısra: 36

Mezar.

Berzah'ı ol rûh bulamaz sinde 'azâbı görür

Zikredek Yezdân'ımızı ol kabirde kalmayak

kabire:

1. kabire:

Gazel 5

Mısra: 2

Mezar.

Bana dünyâ değil uhrâ gerektir

Kabire varmağa î mân gerektir

kabire var:

1. kabire varacağım:-acak, -ım

Diğer 20

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Ölmek, Vefat etmek.

Bu dert ile varacağım kabire

Çift enîs lâzım ki kabirde dura

'kable en temûtû':

1. 'kable en temûtû':-

Diğer 21

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Hadis**

"Ölmeden önce ölünüz." mealli nefsi

terbiye etmenin gerekliliğini konu edinen hadis.

'Kable en temûtû' sırrına erdim

Pîrlerin çarkının kulpundan tuttum

kable entemûtû:

1. kable entemûtû:-

Diğer 127

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Hadis**

"Ölmeden önce ölünüz."

Vâkıâ vukûâ ile nice şeyler görünür

Kable entemûtû sırrına kâr ile edilir

2. kable entemutü:-

Diğer 182

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Hadis**

"Ölmeden önce ölünüz" anlamında hadis.

Kable entemutü kabire girer

Mürüvvet bâbını güzel seyredir

kable temûtû:

1. kable temûtû'den:-de, -n

Diğer 112

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Hadis**

Ölmeden önce ölünüz.

Ol hayat bâbından anlar girdiler

Kable temûtû'den şerbet içtiler

2. kable temûtû:-

Diğer 128

Mısra: 39

Kelime Tipi: **Hadis**

Ölmeden önce ölünüz.

Kable temûtû şefâat aldı

Şefâat kânıdır Muhammed Nebî

kabr:

1. kabrine:-i, -ñ, -e

Diğer 43

Mısra: 26

Mezar.

Makamını kurmuş cânân kurbuna
Çift pencere açılmıştır kabrine

kabr-i şerîf:

1. kabr-i şerîfinde:-i, -n, -de

Diğer 43

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Mübarek kabir.

Kabr-i şerîfinde kandil yanıyor
Sen sanma ki ölmüş ol hayy duruyor

kabul et:

1. kabul et:-

Diğer 100

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Verilen bir şeyi almak, geri çevirmemek.

Kabul et duâmı Rezzak
Zenbim ile geldim sana

kabz-ı rûh:

1. kabz-ı rûh:-

Diğer 151

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Ruhun alınması, ruhun kabzedilmesi.

Sır melek kaydını kabz-ı rûh okur
Rızkı kesilene pençeyi vurur

kad arefe rabbehû:

1. kad arefe rabbehû:-

Gazel 25

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Hadis**

Rabbini bildi (Hadis).

Kad arefe rabbehû rahsında mihmândâr olur
Cânda ol cânânı mihmân eden gelsin bu
meydâna

kademeyn:

1. kademeyni:-i

Diğer 18

Mısra: 18

İki ayak, ayaklar.

Silahsız hiç asla kalma
Kademeyni hâke salma

kademi bas:

1. kademi bastı:-tı

Diğer 59

Mısra: 74

Kelime Tipi: **Deyim**

Ayak basmak.

Allah'ın ol gonca gül fidan dostu
Geldi bu dünyaya kademi bastı

kader:

1. kader:

Diğer 10

Mısra: 30

Takdir edilen, alın yazısı.

Sağîri durursa kebîr de durur
Kader takdir gelir yerini bulur

2. kader:

Diğer 31

Mısra: 22

Takdir edilen, alın yazısı.

Niye sabretmirsün ey Ağlar Gezer
Kalem ne yazdıysa gelir hoş kader

3. kader:

Diğer 32

Mısra: 22

Takdir edilen, alın yazısı.

Âmîn'ler muvâfık olmazsa eğer
Tezden gelip bulmaz beni ol kader

kadere küs:

1. kadere küsme:-me

Diğer 333

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Deyim**

Yapılan her işte talihinin yardımını

görmediğini söylemek, sızlanmak.

Gaflet ile geçip kadere küsme
Yehdî men yeşâu illâ hû'ya bak

kadrin bil:

1. kadrin bilmedik:-me, -dik

Diğer 25

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Deyim**

Kadrini bilmek; değerini bilmek;

yararlanmak; bir şeyin değerini bilmek, kabul etmek (Yurtbaşı 2012: 350).

Bu sıyâm ayının kadrin bilmedik
Geceler subha dek kıyâm etmedik

kadrini bil:

1. kadrini bilmedik:-me, -di, -k

Diğer 261

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Deyim**

Gereken değeri vermek, kıymetini bilmek, takdir etmek.

Bu ayın kadrini bilmedik tamam

Bilmezik razî mıdır bizden siyâm

kadr-i-şân:

1. kadr-i-şânın:-ı, -n

Diğer 261

Mısra: 26

Kadır, kıymet, değer.

Ey mü'minler siyâm eder elveda

Bu ayın kadr-i-şânın bilmedik

kâf:

1. kâf:

Diğer 162

Mısra: 11

Arap alfabesindeki kaf harfi.

Ayın vav'dan kâf sâd terkipsiz kaldı

Teşehhüd harfîyle noktalaşıptır

2. kâf:

Gazel 3

Mısra: 16

Arap alfabesindeki kaf harfi.

Aşk bâbında bağı kaldım erenler

Ayın gördüm şın okudum kaf aldım

kâf':

1. kâf':

Diğer 83

Mısra: 1

Arap alfabesindeki kaf harfi (Allah'ın 'Kün' emri ile bütün varlıkları yaratması bağlamında).

'Nün'ü kâf' emrine Hak kün demeden

Bir erkek mâderden daha doğmadan

kâf dağ:

1. kâf dağı:-ı

Gazel 33

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Efsanevi bir mekan.

Ey gönül 'aşk olcağında Kâf Dağı tartmaz seni

Kesretin câmına girme hâl-i sû' üslar seni

kâffe-i âlem:

1. kâffe-i âlemin:-i, -n

Diğer 76

Mısra: 18

Kelime Tipi: -

Bütün âlem.

Bin bir adlı bir Sübhân'ım var benim

Kâffe-i âlemin oldur Sübhân'ı

2. kâffe-i âleme:-e

Diğer 145

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bütün âlem.

Kâffe-i âleme padişâh oldu

Gayri bir şâh kurmak hiç mümkün değil

kaffe-i insan:

1. kaffe-i insan:-

Diğer 117

Mısra: 26

Kelime Tipi: -

Bütün insan, tüm insan.

Ketfî üzerinde mührü şehristân

İmlâ mânâ aldı kaffe-i insan

kâffe-i mânâ:

1. kâffe-i mânâdan:-da, -n

Diğer 37

Mısra: 45

Kelime Tipi: -

Mânânın tamamı.

Kâffe-i mânâdan 'illâ' âridir

Amme-i cihâna Hakk-ı tanıtır

kâffe-i şeytân:

1. kâffe-i şeytânlar:-lar

Diğer 141

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

Bütün şeytanlar.

Kâffe-i şeytânlar bu gece kaçır

Mü'minler bayramı geldi bu gece

kâfir:

1. kâfirin:-in

Diğer 26

Mısra: 22

Allah'ın varlığını inkar eden.

Cennet mü'mine duraktır

Kâfirin mekânı nâdır

2. **kâfir:**

Diğer 194

Mısra: 11

Allah'ın varlığını inkar eden.

Kâfir işrâklere kıldı şefâat

Bizi cehennemden alır sevdiğim

kâfur:

1. **kâfur:**

Diğer 215

Mısra: 10

Kâfur ağacından elde edilen, hekimlikte kullanılan beyaz ve yarı saydam ıtırı bir madde.

Sanırsın ki nutku murğiveş bülbül

Dili kâfur dudakları zencebil

2. **kâfur:**

Diğer 244

Mısra: 10

Tadı ve kokusu diğer içecekleri bastıran cennet içeceği.

Üç mîm hâ güzünden dört ırmak çıkar

‘Asel leben kâfur zencebil akar

3. **kâfur:**

Diğer 301

Mısra: 15

Tütsü için yakılan kokulu bir ağaç. Reyhan cinsindendir.

Al kadehler dolu kâfur zencebil ‘asel leben

Bohçası bunda açılır Nebî zîşân-i Muhammed

Mustafâ

kâfurun:

1. **kâfurun:**

Diğer 258

Mısra: 18

Beyaz ve güzel, sert kokulu bir tabii madde.

Tevvâbu Rahîm’sin affedip geçir

Kevser ü kâfurun havzından içir

kahhâr:

1. **kahhâr'ım:-ı, -m**

Diğer 83

Mısra: 48

Kendisine karşı çıkanları, tanrılık iddiasında bulunanları yok eden, kahreden” anlamında esmâ-i hüsnâdan (Allah’ın en güzel isimlerinden)dır.

Ekser-i nâs lâîn şeytâna uydu

Küffârı kahr eder bir Kakhhâr’ım var

2. **kahhâr'ım:-ı, -m**

Diğer 97

Mısra: 36

Kendisine karşı çıkanları, tanrılık iddiasında bulunanları yok eden, kahreden” anlamında esmâ-i hüsnâdan (Allah’ın en güzel isimlerinden)dır.

Hamd ederim yâ Rab sana nefse beni âmir ettin

Sen Kakhhâr’ım sen Sübhân’ım

3. **kahhâr:**

Diğer 111

Mısra: 10

Allah’ın sıfatı, kahreden.

Tebdîl-i hicâb-ı demde Mihrâba kıldı nazar

Kakhhâr ismine vürûdda eyledi gayet hazer

4. **kahhâr:**

Diğer 174

Mısra: 20

Kahredici, yok edici, batırıcı anlamında Allah’ın isimlerindendir.

Lâ taknetû min rahmeti sırrın umanda

Kakhhâr dergâhında Hannân’a düşmez

5. **kahhâr'a:-a**

Diğer 181

Mısra: 20

Allah’ın sıfatı, kahreden.

Kavm-i lâ istedi fi’liyle nârı

Kahriyle kahreden Kakhhâr’a sığın

6. **kahhâr:**

Diğer 197

Mısra: 21

Allah’ın sıfatı, kahreden.

Beş secdeyi itmâm eyledi Kakhhâr

Korktu ol rûh çekti feyzini Cebbâr

7. **kahhâr'ı:-ı**

Diğer 197

Mısra: 19

Ziyadesiyle kahredici, eden || Allah’ın isimlerindendir.

Okuyub Kakhhâr’ı halk bahri taşı

Halk oldu mahlûkat ünvânı aldı ziyâde

8. **kahhâr:**

Diğer 209

Mısra: 18

Allah’ın sıfatı, kahreden.

Ezmüne subh u şam nihâyet bulur

Çalab kakhhâr Allah emir buyurur

9. **kahhâr:**

Diğer 258

Mısra: 15

Allah'ın sıfatı, kahreden.

Kahhâr lafzı tende yakar cânımı
Lâ taknetû sır bâbından girmişem

10. **kahhar'a:-'a**

Gazel 20

Mısra: 16

Allah'ın sıfatı, kahreden.

İlm-i ibkaasında etmiş kavm-i lâ'yı ehl-i nâr
Anların fi'lini bilip kahreden Kahhar'a bak

kahr ed:

1. **kahr eder:-er**

Diğer 83

Mısra: 48

Kelime Tipi: -

*Acınacak hale getirmek, perişan etmek,
mahvetmek.*

Ekser-i nâs lâîn şeytâna uydu
Küffârı kahr eder bir Kahhâr'ım var

kahr-ı kahhâr:

1. **kahr-ı kahhâr-ı:-ı**

Gazel 1

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Kendisine karşı çıkanları, tanrılık
iddiasında bulunanları yok eden, kahreden
Allah'ın kahrının büyüklüğü.*
Deryasını târif etsem gûş eden bizi kınar
Kahr-ı kahhâr-ı hafâyı kalbime çakan güzel

kâim:

1. **kaimdir:-dir**

Diğer 12

Mısra: 6

*Ayakta duran, ayakta dimdik sağlam
duran.*

Benim vechim ezel yudun su ile
Bir perde içinde kaimdir hâlâ

2. **kaim:**

Diğer 46

Mısra: 24

*Ayakta duran, ayağa kalkmış durumda
olan, kıyamda bulunan.*

Âlemler şâhından gayrıya uysa
Kaim leyli sıyâm nehâr olsa ne fayda

kaim ol:

1. **kaim ol:-**

Diğer 36

Mısra: 46

Kelime Tipi: **Deyim**

Sağlam durmak, II birinin yerine geçmek.

Gönül îmânda sâbit ol
Salih amelle kaim ol

2. **kaim olur:-ur**

Diğer 70

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Ayakta olmak. // [tas.] Hakk'a kulluk şuuru
içinde olmak.*

Nûr kalem hattından şânını alır
Muvâzıb râhında ol kaim olur

3. **kaim olur:-ur**

Diğer 104

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir yerde sabit durmak.

Cân ile ol kaim olur ruhu ol dolandırır
Bunda hikmet vardır elbet ara hikmetini bul

kâl:

1. **kalinden:-i, -n, -den**

Diğer 4

Mısra: 3

Ar. Söz, lakırdı, laf.

Bu dünyânın kıyı kalinden usandım
Hâr içinden açılacak gülün var

2. **kâle:-e**

Diğer 341

Mısra: 15

Ar. Söz, lakırdı, laf.

İrfan bâbın açub bakma kıyl kâle
'İlm-i mârifeti sakın unutma

kal'a:

1. **kal'alar:-lar**

Diğer 315

Mısra: 18

Kale.

Bâbuha Aliyyûn buyurdu sultan
Mancınığa girip kal'alar yıkan

kalb göz:

1. kalb gözüyle:-ü, -(y) le

Diğer 61

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*İnsanda bir şeyin gerçeğini ve anlamını
sezen, anlayıp kavrayan güç, gönül gözü,
basiret.*

Hem Allah'a âşık olan

Kalb gözüyle nişan gören

kalbi çürü:

1. kalbi çürütür:-t, -ür

Diğer 13

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Kalbi kararmak, inancını kaybetmek.

Dünya şerbeti ağıdudur

İçerde kalbi çürütür

kalb-i îmân:

1. kalb-i îmân:-

Diğer 104

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kalben iman.

Kalb-i îmân burc-u kal'a bâbını bâ'sın açar

Kalb-i Kur'ân'ın bâbını bilmiş ol yâ-sın açar

2. kalb-i îmân:-

Diğer 122

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kalben iman.

Kalb-i Îmân tıyb kelâmdır ref 'eder sâlih 'amel

Nûr zücâc misbâh dilersen oku kalb-i îmânı

3. kalb-i îmân:-

Diğer 122

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kalben iman.

Kalb-i îmân burc-u kal'a tâatı müzdâd eder

Nûr zücâc misbâh nûrundan bilmiş ol kalbe erer

4. kalb-i îmânı:-ı

Diğer 122

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kalben iman.

Şecerin esmârını yer hikmeti andan okur

Nûr zücâc misbâh dilersen oku kalb-i îmânı

5. kalb-i îmânı:-ı

Diğer 122

Mısra: 40

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kalben iman.

Ol azim kalb-i îmândır şecerinde zeytunu

Nûr zücâc misbâh dilersen oku kalb-i îmânı

6. kalb-i îmânı:-ı

Diğer 122

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kalben iman.

Ağlar Baba gafıl olma oku kalb-i îmânı

Mürşîdin üç senin amma 'azîm mürşîdin tanı

7. kalb-i îmânı:-ı

Diğer 122

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kalben iman.

Kalb-i mü'min tekmi olur mir'âtullahı görür

Nûr zücâc misbâh dilersen oku kalb-i îmânı

8. kalb-i îmânı:-ı

Diğer 122

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kalben iman.

Zeytûnundan ekl eder yiyecekler olur murğî dil

Nûr zücâc misbâh dilersen oku kalb-i îmânı

9. kalb-i îmânı:-ı

Diğer 122

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kalben iman.

Hüccet ü hikmet-ü zübde envarından nutk eder

Nûr zücâc misbâh dilersen oku kalb-i îmânı

10. kalb-i îmânı:-ı

Diğer 122

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kalben iman.

İşte mü'min kalbidir bu yani tecellî erer

Nûr zücâc misbâh dilersen oku kalb-i îmânı

11. kalb-i îmânı:-ı

Diğer 122

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kalben iman.

Ekl eder ol meyveyi rûh hikmeti okur gözüm

Nûr zücâc misbâh dilersen oku kalb-i îmânı

12. **kalb-i imânı:-ı**

Diğer 122

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kalben iman.

Şecer-i mübârekeden şeb-çırağ nûru yanar
Nûr zücâc misbâh dilersen oku kalb-i imânı

13. **kalb-i imânı:-ı**

Diğer 122

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kalben iman.

Kalb-i imân tıyb kelâmdır ref ‘eder sâlih ‘amel
Nûr zücâc misbâh dilersen oku kalb-i imânı

14. **kalb-i imânı:-ı**

Diğer 125

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kalben iman.

Kalb-i imânı niçin hak yolladı
Ol ihsân bâbından şimdi kim girdi

15. **kalb-i imân:-**

Diğer 127

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kalben iman.

Kalb-i imân tevhid ile kabre sağ sağ girilir
Oku tevhid tıyb kelâmı sinde sen kendini bul

16. **kalb-i imân:-**

Diğer 127

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kalben iman.

Tevhid ile kalb-i imân nûr şeceri bitirir
Nûr şecerin âlemi hoş köke kuvveti verir

17. **kalb-i imân:-**

Diğer 144

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kalben iman.

Geldim bu fânîde imânı buldum
Kalb-i imân bir Kur’an’ım var benim

18. **kalb-i imân:-**

Gazel 17

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kalben iman.

Ahmed’in per enverinden sadrımız mişkât-ı câm
Nûr fuâd hâli zücâcdan kalb-i imân ağıyor

kalb-i kasr:

1. **kalb-i kasrın:-ı, -n**

Diğer 10

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül sarayında.

Kalb-i kasrın eder dünyadan hâlî
Aman Allah aman çarkımı çevir

2. **kalb-i kasrın:-ı, -n**

Diğer 115

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül sarayında.

Misbâh kalb-i kasrın zücâctır sözün
Kelâmından belli nişânı hocâm

3. **kalb-i kasrın:-ı, -n**

Diğer 116

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül sarayında.

Meselu nûrihî âyet nûr-u kalbedir delil
Kıl münevver kalb-i kasrın eyleme aman ‘âlîl

4. **kalb-i kasrın:-ı, -n**

Diğer 116

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül sarayında.

Ekserisi perde içre hetk olandır çok kalîl
Misbâh eyle kalb-i kasrın gafil olma ey gözüm

5. **kalb-i kasrın:-ı, -n**

Diğer 116

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül sarayında.

Misbâh-ı zücâc nûrundan öz dili nâkıs kalır
Misbâh eyle kalb-i kasrın gafil olma ey gözüm

6. **kalb-i kasrın:-ı, -n**

Diğer 116

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül sarayında.

Zühre bir âlem-i kübrâ şehri lâmekân erer

Misbâh eyle kalb-i kasrın Allah’ı gör ey gözüm

7. **kalb-i kasrın:-ı, -n**

Diğer 116

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül sarayında.

Bâb-ı ihsân feth edenler Allah’ı her an görer

Misbâh eyle kalb-i kasrın Allah’ı gör ey gözüm

8. kalb-i kasrını:-ı, -n

Diğer 120

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül sarayında.

İmân üç şeyle sâbittir leyki kalbi kaf nukûş
Kıl mükerrer kalb-i kasrın kalmasın asla fuhûş

9. kalb-i kasrını:-ı, -nı

Diğer 139

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül sarayında.

Ol kimseler nâstan korkar
Kalb-i kasrını ol yıkar

kalbi kasr:

1. kalbi kasrında:-ın, -da, -

Mesnevi 1

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül sarayında.

Ağlayanlar izz ile devlet bulur
Kalbi kasrında dâim Allâh durur

kalb-i kur'ân:

1. kalb-i kur'ân:-

Diğer 23

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kur'ân'ın kalbi ifadesiyle Yâsîn sûresi

kastedilmektedir.

Kalb-i Kur'ân ile burdan uçarım
Çift pencerele odam var benim

2. kalb-i kur'ân:-

Diğer 203

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kur'ân-ı Kerimin kalbi.

Nefha-i ûlâ'nın sûru çalınır
Kalb-i Kur'ân ile rihletimiz var

kalb-i kur'ân:

1. kalb-i kur'ân:-

Diğer 120

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kur'ân'ın kalbi ifadesiyle Yâsîn sûresi

kastedilmektedir.

Kalb-i Kur'ân nûr-ı imân kim ki dinleyip okur
Mevti câmdan nûş edende ona imân nasb olur

2. kalb-i kur'ân'ı:-ı

Diğer 120

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kur'ân'ın kalbi ifadesiyle Yâsîn sûresi

kastedilmektedir.

Kim ki okur kalbi Kur'ân kalbi zücâc hem kasrı
hoş

Gafil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'ân'ı

3. kalb-i kur'ân'ı:-ı

Diğer 120

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kur'ân'ın kalbi ifadesiyle Yâsîn sûresi

kastedilmektedir.

Sadr-ı mişkât dil sirâcında misbâh ettirir

Gâfil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'ân'ı

4. kalb-i kur'ân'ı:-ı

Diğer 120

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kur'ân'ın kalbi ifadesiyle Yâsîn sûresi

kastedilmektedir.

Nûr seçerin dallarına lâ-mekân şehri erer

Gafil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'ân'ı

5. kalb-i kur'ân'ı:-ı

Diğer 120

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kur'ân'ın kalbi ifadesiyle Yâsîn sûresi

kastedilmektedir.

Saf saf olur hep melekler farz-ı kifâyı kılur

Gâfil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'ân'ı

6. kalb-i kur'ân'ı:-ı

Diğer 120

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kur'ân'ın kalbi ifadesiyle Yâsîn sûresi

kastedilmektedir.

Yerini Rıdvân'ı ru'yet mutlak imânla gider

Gâfil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'ân'ı

7. kalb-i kur'ân'ı:-ı

Diğer 120

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kur'ân'ın kalbi ifadesiyle Yâsîn sûresi

kastedilmektedir.

Yedi melek kabri üzre rûha istiğfar okur

Gafil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'ân'ı

8. kalb-i kur'ân'ı:-ı

Diğer 120

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kur'ân'ın kalbi ifadesiyle Yâsîn sûresi kastedilmektedir.

Havz-ı kevserin câmindan iki melek kandırır
Gâfil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'ân'ı

9. kalb-i kur'ân'ı:-ı

Diğer 120

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kur'ân'ın kalbi ifadesiyle Yâsîn sûresi kastedilmektedir.

Kalb-i Kur'ân'ı kim okursa kalb câmı billûr
eder

Câm-ı billûr kalb olursa mir'atullâhı görer

10. kalb-i kur'ân'ı:-ı

Diğer 120

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kur'ân'ın kalbi ifadesiyle Yâsîn sûresi kastedilmektedir.

Mir'âtın şule ışığı rûz ü şeb kalbe erer
Gâfil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'ân'ı

11. kalb-i kur'ân'ı:-ı

Diğer 120

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kur'ân'ın kalbi ifadesiyle Yâsîn sûresi kastedilmektedir.

Ayık ol Ağlar Baba sen oku kalb-i Kur'ân'ı
Hürmetine iki yurda rızkını verir Ganî

12. kalb-i kur'ân'ı:-ı

Diğer 120

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kur'ân'ın kalbi ifadesiyle Yâsîn sûresi kastedilmektedir.

İrcii hitâbı hinde kalbin okur Yâ-sîn'i
Gâfil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'ân'ı

kalb-i kur'ân'ın bâbı:

1. kalb-i kur'ân'ın bâbını:-ı, -nı

Diğer 104

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kur'an-ı Kerim'in kalp kapısı, Kur'an-ı Kerim'in kalbi.

Kalb-i îmân burc-u kal'a bâbını bâ'sîn açar

Kalb-i Kur'ân'ın bâbını bilmiş ol yâ-sîn açar

kalb-i mü'min:

1. kalb-i mü'min:-

Diğer 103

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Müslümanın kalbi.

Akl u fikrin tam edip de mânâyı sen sende bul
Kalb-i mü'min ne demektir et tecessüs anı bul

2. kalb-i mü'min:-

Diğer 104

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Müslümanın kalbi.

Kalb-i mü'min nûr hicâbtır kasrı köşkû ırâhisi
var

Îmânında ayrı vardır arayıp kalbini bul

3. kalb-i mü'minde:-de

Diğer 114

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Müminin kalbi.

Zü'l cenaheyn teşbih etmiş insanı mihmândâra
Allah'ı bir yirde bilme kalb-i mü'minde ara

4. kalb-i mü'min:-

Diğer 122

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Müslümanın kalbi.

Kalb-i mü'min tekmiil olur mir'atullahı görür
Nûr zücâc misbâh dilersin oku kalb-i îmânı

kalb-i mutmainne:

1. kalb-i mutmainne:-ne

Diğer 42

Mısra: 38

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kalbi şüpheden kurtulmak, rahatlamak.

'Arrafe' sırrıdır ancak Allah'ına kavuşturan
Kalb-i mutmainne olup Cennete hem ulaştırır

2. kalb-i mutmainne:-ne

Diğer 42

Mısra: 40

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kalbi şüpheden kurtulmak, rahatlamak.

Râziye-marziyye ile ru'yetini görüştüren
Kalb-i mutmainne ile Rabbi'sini ol kul bulur

3. kalb-i mutmainde:-de

Diğer 57

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Kalbin şüpheden uzak olması.

Kalb-i mutmainde de Rahmân oturur

Kalbe gelen şerri hemen çevirir

kalbi mutmain ol:

1. kalbi mutmain olur:-ur

Diğer 57

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Kalbi şüpheden kurtulmak, rahatlamak.

Ol mü'minin kalbi mutmain olur

Beş vakit namazı biz edâ edek

kalbi öl:

1. kalbi ölüdür:-ü, -dür

Diğer 13

Mısra: 16

Kelime Tipi: -

İmanı zayıf olmak, ilâhî tecellî ve

nurlardan mahrum kalmak.

Muhibb-i dünya olanın

Daima kalbi ölüdür

kalbime vur:

1. kalbime vurdu:-du

Diğer 34

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Kalbime işlemek, yüreğine işlemek, gönlüne

işlemek.

Vücûdum âsiyâb gibi çevrildi

Ol yazılan yazı kalbime vurdu

kalbin ferah ed:

1. kalbin ferah edip:-ip

Diğer 6

Mısra: 34

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gönlünü ferah tutmak, İç rahatlığını

korumak.

Ağlar Gülmez aslâ gönülden gülme

Kalbin ferah edip Allah'tan olma

kalbini hoş eyle:

1. kalbini hoş eyledin:-di, -n

Diğer 163

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Deyim**

Gönlünü hoş etmek.

Bir bâb içre altı câmdan bâdeyi nûş eyledin

Mezheb-i şâh tarîkinde kalbini hoş eyledin

kalbü kasr:

1. kalbü kasran:-a, -n

Diğer 115

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gönül köşkü, gönül sarayı.

'İlim yâni vücûdun mişkât etti

Kalbü kasran zücâc nûru vaz' etti

kalb-ü zübân:

1. kalb-ü zübânda:-da

Diğer 72

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Kalp ve dil, gönül ve dil.

Zikrederim Hakk'ı kalb-ü zübânda

Allah'ı zikreden dil kınanır mı

kale hasan:

1. kale hasan'a:-a

Diğer 49

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Hasan Kale. II Erzurum'un bir ilçesi,

İbrahim Hakkı hazretlerinin dünyaya geldiği

ilçe.

Emri gönderdiler Kale Hasan'a

İbrâhîm Hakkı gibi bir üstâdım var

kalem:

1. kalem:

Diğer 29

Mısra: 14

Ulûhiyyet âleminde bütün nesne ve

olayların kaydedilmesini sağlayan araç.

Pervâne-veş şeb deminden uçarsın

Nûr kalem hattından mânâ açarsın

2. kalem:

Diğer 31

Mısra: 22

Ulûhiyyet âleminde bütün nesne ve olayların kaydedilmesini sağlayan araç.

Niye sabretmirsün ey Ağlar Gezer

Kalem ne yazdıysa gelir hoş kader

kalem vur:

1. kalem vurmuş:-muş

Diğer 35

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Kader yazmak, Alın yazısı yazmak.

Kudret parmağıyla bir kalem vurmuş

Ağlayan kul bana âşıktır demiş

2. kalem vurmada:-ma, -dan

Diğer 129

Mısra: 3

Kelime Tipi: Deyim

Kader yazmak, Alın yazısı yazmak.

Levh i mahfuz'una kalem vurmada

El atıp meydana getirdi Gülü

kalemi al:

1. kalemi aldın:-dı, -n

Diğer 12

Mısra: 34

Kelime Tipi: Deyim

Yazmak. II Bir şeyi kaleme almak.

Ağlar Gülmez niye efkâra geldin

Neden nâşi kalemi elen aldın

kalîl:

1. kalîl:

Diğer 116

Mısra: 3

Az.

Ekserisi perde içre hetk olandır çok kalîl

Misbâh eyle kalb-i kasrın gafil olma ey gözüm

kalp gözü gör:

1. kalp gözü görür:-ür

Diğer 234

Mısra: 10

Kelime Tipi: Deyim

Gönül gözüyle görmek.

Ol hûşid mü'minin kalbine vurur

Cân Perdesi kalkar kalp gözü görür

kalp kapı:

1. kalp kapısını:-(s)ı, -nı

Diğer 74

Mısra: 20

Kelime Tipi: Kalıp İfade

Gönül kapısı.

Kasr-ı dilgâhına misafir olur

Eğer açar isen kalp kapısını

kalû:

1. kalû:

Diğer 102

Mısra: 10

Derler.

Cümle rûhlâr halka halka oldular

Kalû diyüp rûkn-ü erkân kıldılar

kalû belâ:

1. kalû belâ'mızı:-mız, -ı

Diğer 81

Mısra: 20

Kelime Tipi: Kalıp İfade

Ruhların, yaratıldıktan sonra, Allah'ın

"Ben sizin Rabbiniz değil miyim?" sorusuna verdikleri "Evet" cevabı.

Elestü diyüben hak nidâ kıldı

Kalû belâ'mızı söyledik tek tek

kamer:

1. kamerin:-iñ

Diğer 96

Mısra: 15

Ar. Ay, mâh.

Şems ile kamerin zâyî i hem sensin

Aman sultân aman şefâat eyle

2. kamerden:-den

Diğer 109

Mısra: 10

Ar. Ay, mâh.

Tahtugâh-ı nûr Süleyman köşküne bizler girer

Kevkeb ü şems ü kamerden gayri bize gün erer

3. kameri:-i

Diğer 109

Mısra: 11

Ar. Ay, mâh.

Gökte şems ile kameri cümle âlemler görer

Leyse'nin haberi mahzûf illâ isimdir kalan

4. kamer:

Diğer 111

Mısra: 31

Ay.

Mir'âtullâh şems ü kamer kalpte ki köke vurur
İşte tecellisi budur böylece halk eyledi

5. kamerden:-den

Diğer 111

Mısra: 8

Ar. Ay, mâh.

Mihribân içre zikredip de cennetimi ru'yet et
Kevkeb-ü Şems ü kamerden çün neler halk
eyledi

6. kamer:

Diğer 130

Mısra: 32

Ay.

Bî-amel lâ-sevâb ile yüzleri esved olur
Yüzleri şems ile kamer olur illelmuttekîyn

7. kameri:-i

Diğer 144

Mısra: 29

Ar. Ay, mâh.

Kün dedi şems ile kameri kıldı
Muhammed'in nûru anlardan vurdu

8. kamer:

Diğer 156

Mısra: 7

Ay.

Kamer Zühre Merîh imlâlanmıştır
Levlâke lafzında kâf'dan ziyâde

9. kamer:

Diğer 160

Mısra: 22

Ay.

Onbir zerre şeyle vücûdun oldu
Kamer şemsis ile ülfeti buldu

10. kamer:

Diğer 162

Mısra: 16

Ay.

Kasru gâhda mihmân emrini aldı
Kamer şemis ile aynalaşıpır

11. kamer:

Diğer 200

Mısra: 9

Ay.

Zühal kamer soldu şemis parladı
Hacer oğlu İsmâîl'i yağladı

12. kameri:-i

Diğer 213

Mısra: 11

Ay.

Kabe kavseyn şemsi kameri sardı
Ru'yet likaasını açtı ol Resûl

13. kamer:

Diğer 239

Mısra: 17

Ay.

Kamer kevâbinden mânâyı düzelt
Kasr-ı-gah da olan cân dârı

14. kameri:-i

Diğer 273

Mısra: 13

Ay.

Gârda kevkeb dürrü kameri gördü
Şemse âfil veccehtu vechiye dedi

15. kamerle:-le

Gazel 14

Mısra: 19

Ay, mah.

Yüzleri şems ü kamerle sözleri zenbûr-i bal
Cennet ehlin kelâmından alınan lezzete bak

16. kamer'e:-e

Gazel 20

Mısra: 4

Ay (gökyüzündeki).

Kendi vücûdunu ru'yet andan 'ibret alsana
Kevkeb ü Şems ü Kamer'e nûr veren Sübhân'a
bak

kamet ver:

1. kamet vermiş:-miş

Diğer 14

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Deyim**

Boy vermek, uzamak.

Ol gül-i hurşîdin mincân içinde
Selvi kamet vermiş ol cân içinde

kâmil:

1. kâmil:

Diğer 5

Mısra: 26

*İlim, fazilet ve hüner sahibi, manevi
meziyetleri bakımından belli bir olgunluğa
erişmiş;insan-ı kamil;mürşid.*
Ağlar Baba sen de bir hâle erdin
Kâmil mürşitleri rüyâda gördün

kan:

1. kananlar:-an, -lar

Diğer 21

Mısra: 3

Doymak.

Kevser-i kâfûrdan içip kananlar
Nûr fuâd içinde rûhu seyreder

kan-:

1. kandır:-dır

Diğer 12

Mısra: 10

*Bir gereksinimini, bir isteğini yeteri kadar
karşılamaş olmak, doymak.*

Ey Allah'ım sana bir ricâm vardır
Üç rızık ile burda sen beni kandır

2. kanarım:--ar, --ım

Gazel 6

Mısra: 13

*Bir gereksinimini, bir isteğini yeteri kadar
karşılamaş olmak, doymak.*
Zümre-i âb'dan kanarım
Her seher güle konarım

kan ağla:

1. kan ağlıyor:-(i)yor

Diğer 147

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Deyim**

*Kanlı gözyaşı dökmek; büyük bir sıkıntı ve
keder içinde olmak, çok üzölmek.*
Ol gülün hârında döktüm gazeli
Gözüm kan ağlıyor firâk edindi

kanat aç:

1. kanat açar:-ar

Diğer 57

Mısra: 109

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kanat açmak II Uçmaya yeltenmek.
Ol namaz bir kerre çift kanat açar
Doğru ol cânânın kurbuna uçar

2. kanat açar:-ar

Diğer 67

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kanat açmak II Uçmaya yeltenmek.
Seher vakti cümle kuş kanat açar
Uyanır seherde öter Allah der

kancasını tak:

1. kancasını takar:-ar

Gazel 22

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Deyim**

Musallat olmak.

Tarîkat keştisi deryâda kalır
Takar kancasını alır şeriat

kand:

1. kand:

Diğer 34

Mısra: 53

Şeker.

Altı tek kand ile rumûz eyledi
Bundan muamma sen al söyledi

2. kandi:-i

Diğer 34

Mısra: 51

Şeker, tatlı.

Hem altı tek kandi yedinde gördüm
Seyrettim kandini elinde tek tek

3. kandini:-i, -n, -i

Diğer 34

Mısra: 52

Şeker.

Hem altı tek kandi yedinde gördüm
Seyrettim kandini elinde tek tek

4. kandini:-i, -n, -i

Diğer 34

Mısra: 56

Şeker.

Teker teker feme idhâl eyledi
Seyrettim kandini veriyor tek tek

5. kandi:-i

Diğer 157

Mısra: 4

Şeker.

Nezâket bağında gördüm bir güzel
Leblerinin kandi baldan ziyâde

kande:

1. kande:

Diğer 54

Mısra: 12

Nerede.

Mâşûkundan bir nişâne görecek
Öyle bir mâşûku kande bulursun

2. kande:

Diğer 220

Mısra: 33

Nerede.

Bilmem Ol güzel kande bulurum
Ölmeden sağ ölmüşem belki görürüm

3. kande:

Diğer 318

Mısra: 5

Nerede.

Kande bulurum cânanı
Keşti binip ara anı

kandil:

1. kandili:-i

Diğer 34

Mısra: 40

Mum, çerağ, meşale.

Mihrâbın vastında bir şûle gördüm
Seyrettim yanıyor kandili tek tek

kandır:-

1. kandır:

Diğer 24

Mısra: 14

Doyuma ulaştırmak.

Sûreti meyvedir sîreti baldır
Ey Allah'ım beni ol baldan kandır

kangı:

1. kangı:

Diğer 135

Mısra: 4

Hangi.

Gezdin Arş'ı kürs'ü yedi eflâki
Bilmem kangı burca girdin sen gönül

2. kangısından:-sı, -, -dan

Diğer 135

Mısra: 2

Hangi.

Bir bâb-ı mürüvvet bir bâb-ı ihsân
Bilmem kangısından girdin sen gönül

3. kangı:

Diğer 233

Mısra: 14

Hangi.

Uçtu canım kanım aceb ben nedim
Kangı zülcenâha hâlinim arz edim

4. kangı:

Diğer 269

Mısra: 14

Hangi.

Derdin dermanı yok n'idek
'Aceb kangı ile gidek

kanı:

1. kânı:

Diğer 271

Mısra: 3

Hani, nerede.

Farz u vacib sünnet müstehâb kânı
Altı beş eczâyı aman unutma

kanı kaynar:

1. kanı kaynar:-

Diğer 293

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Deyim**

Gönül coşkunluğu.

Saba gül şebnemi tîrini vurur
Kanı kaynar kemikleri kırılır

kanın kaynar:

1. kanın kaynar:-

Diğer 293

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Deyim**

İçten sevgi beslemek.

Kanın kaynar coşar murğî yuvası
Nefs ile şeytanına tîri kavuştu

kapı aç:

1. kapı aç:-

Diğer 36

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Deyim**

Kapı açmak II Bir işte birilerine örnek

olmak,yol göstermek.

Tağlîb-i şeytandan sen kaç

Zikrullâh'a bir kapı aç

2. kapı açar:-ar

Diğer 76

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Deyim**

Kapı açmak II Bir işte birilerine örnek

olmak,yol göstermek.

Tevekkül bâbından bir kapı açar

Tevekkül etmeyen kendinden geçer

3. kapı açtım:-tı, -m

Diğer 76

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Deyim**

Kapı açmak II Bir işte birilerine örnek

olmak,yol göstermek.

Ağlaya ağlaya dünyadan geçtim

Tevekkül bâbından bir kapı açtım

4. kapı açtı:-tı

Diğer 141

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Deyim**

Kapı açmak II Bir işte birilerine örnek

olmak,yol göstermek.

Allah miftâh vurdu bir kapı açtı

Cemi 'âlemlere rahmet ulaştı

5. kapı açtı:-tı

Diğer 197

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Deyim**

Bir şeyin sözünü etmek veya bir işe

başlamak.

İptidâ secdeye ol kapı açtı

Beş secdede beş yüz sene yıl kaldı

kapına gel:

1. kapına geldim:-di, -m

Diğer 89

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Deyim**

Yardım dilemek, yardım istemek.

El bağl'up kapına geldim

Allah sana yalvarırım

2. kapına geldi:-di

Diğer 334

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Deyim**

Yardım dilemek, yardım istemek.

Zelîl fakır kapına geldi

Sen subbûhun ya Küddüsün

kapıyı aç:

1. kapıyı açmış:-mış

Diğer 21

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Deyim**

Kilitli kapıyı açmak II gönül gözünü

açmak, Allah'ın tecellilerini idrak ederek

manevî olgunluğa ulaşmak.

Ene'l Hakk diyenler fenâdan geçmiş

'Len-tebûr' sırrına kapıyı açmış

kaptan:

1. kaptanın:-ın

Diğer 4

Mısra: 12

Kaptan, yol gösteren.

Gâhi gavvâs gâh yüzünde gidersin

Yelkenin açacak bir kaptanın var

kap'u aç:

1. kap'u açar:-ar

Diğer 56

Mısra: 47

Kelime Tipi: **Deyim**

Sebeup olmak. II Bir işe başlamak.

Dünyada Cehîm'e ol kap'u açar

Tevbe-nasûh ile tevbe eyleyek

kâr:

1. kâr:

Diğer 50

Mısra: 10

Fayda, kazanç.

Suâl-i Nûr Yezdân sem'ine erdi

Ne kâr ile geldin Habîbim dedi

2. kârını:-ı, -n, -ı

Diğer 85

Mısra: 13

İş, amel; kazanç, fayda.

Bulanlar kârını ol bâbdan alır

Muhammed feyzini keştiye verir

3. kârın:-ı, -n

Diğer 227

Mısra: 9

Fayda, kazanç.

Ârif irfân kârın aldı ezelden

Levh-i mahfûz'unu bina kılmadan

4. kârına:-ı, -n, -a

Diğer 264

Mısra: 38

Fayda, çıkar, kazanç.

Saâdet hâneye devlet

Kisb ü kârına bereket

5. kârını:-ını

Diğer 264

Mısra: 14

Fayda, kazanç.

Taâm sahibine rahm et

Kisb ü kârını ziyâd et

6. **kârın:-ı, -n**

Diğer 281

Mısra: 26

Fayda, kazanç.

Vechu'llaha nâzır hem çeşm-i çârın
Lentebûra mazhar kisb ile kârın

7. **kârını:-ı, -n, -ı**

Diğer 317

Mısra: 5

Kazanç.

Elden bıraktılar Allah kârını
Dünyaya sarf eder bütün ömrünü

8. **kârımı:-ı, -m, -ı**

Diğer 336

Mısra: 10

Kazanç, elde edilen fayda.

Zal zelil gömleğin ezelden giydim
Re ri'yâzet kârımı arayıp buldum

kara cahil:

1. **kara cahil:-**

Diğer 105

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Deyim**

Pek câhil, çok bilgisiz.

Kara cahil küllî kalma
Oku öğren dîn 'ilmini

karar eyle:

1. **karar eyledi:-di**

Diğer 190

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sabit durmak, kalmak, yerleşmek.

Beş bin bir ismiyle tuyûrun sesi
Bin bir sene anda karar eyledi

2. **karar eyle:-**

Gazel 24

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Deyim**

Birçok şey veya husustan birini seçmek,

biri üzerinde durmak.

Şeb-çırağ eyle vücûdun gir Nâr-ı Nemrûd'a eyle
karar

Nâr nûru ihrâk edemez ol nâr içre bî-cân
gecelerde

karar ver:

1. **karar vermişler:-miş, -ler**

Diğer 58

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Deyim**

Bir meseleyi hükme bağlamak, ne yapılması gerektiği hususunda kesin hükme varmak.

Farzın akîbine karar vermişler
Tekbîrle Allah'ı biz zikrederim

kararı kıl:

1. **kararı kıldı:-dı**

Diğer 128

Mısra: 34

Kelime Tipi: **Deyim**

Birçok şeyi deneyip birini seçmek.

Ol bâğcı bağında hem te'mîl kıldı
Evkât-ı hamseye kararı kıldı

karîb:

1. **karîb:**

Diğer 31

Mısra: 17

Yakın.

Üç seneye karîb ağlar gezirem
Senin'çün yâ Rabbi yanıp soliram

2. **karîb:**

Diğer 185

Mısra: 23

Yakın.

Cân hulkûmda Allah'tır karîb olan
Mü'min gözün açar bakar ol burca

3. **karîb:**

Diğer 187

Mısra: 14

Yakın.

Hıyneizin tenzurûne mevt-i câmdandır kanan
Nahnu akrabu ileyhi Allah'tır karîb olan

4. **karîbdır:-dir**

Gazel 11

Mısra: 12

Yakın.

Ve nahnu akrebu ileyhi minhâbli'l-veriyd
kelâmında Hak dedi
Şâh damardan Hak karîbdır gözle ki sen şâhı bul

5. **karîb:**

Gazel 30

Mısra: 8

Yakın.

Kur'ân okursan ey deli mahşerde olasin 'âlî
Muhammed'e hem sevgili nûr Allah'a karîb ola

karîb ol:

1. **karîb olur:-ur**

Diğer 70

Mısra: 27

Kelime Tipi: -

Yakın olmak, yakınlaşmak.

Ne vech ile Allah'a karîb olur
Nerden gelir nere gider Cebrâîl

2. **karîb olur:-ur**

Diğer 230

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

*Yakın olmak II Allah'ın tecellilerine
mazhar olmak.*

Pençeli hüccet var Hak karîb olur
İki melek yeşil câm ile gelir

3. **karîb olur:-ur**

Diğer 256

Mısra: 18

Kelime Tipi: -

Yakın olmak, yakınlaşmak.

Hîne-izin melek insan cem'olur
Nahnu akrabu ileyhi Hak karîb olur

4. **karîb ol:-**

Diğer 286

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

Yakın olmak, yakınlaşmak.

Nahnu akrabu ileyhi ol bana karîb
Senden gayri olmaz bu derde tabîb

kârımı bul:

1. **kârımı buldum:-du, -m**

Diğer 3

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Faydalanmak, yararlanmak.

Meclis-i zümrede kârımı buldum
Vav okudum ba'yı gördüm ha aldım

2. **kârımı buldum:-du, -m**

Gazel 3

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Faydalanmak, yararlanmak.

Meclis-i zümrede kârımı buldum
Vav okudum ba'yı gördüm ha aldım

kârımız al:

1. **kârımız aldık:-dı, -k**

Diğer 45

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Faydalanmak, yararlanmak.

Sübhân defterinden aldık kârımız
Arabî Farsîyi okur dilimiz

kârını bul:

1. **kârını buldu:-du**

Diğer 45

Mısra: 38

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yararlanmak, faydalanmak.

Bâkî Baba mevc ü emvâca daldı
Ruhsat uykusunda kârını buldu

2. **kârını bulan:-an**

Diğer 46

Mısra: 34

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yararlanmak, faydalanmak.

'Ve'd-duhâ' sırrıdır kalpleri delen
Rûhsat-ı feyz ile kârını bulan

karlanguş:

1. **karlanguşlar:-lar**

Gazel 4

Mısra: 5

Kırlangıç.

Şol karlanguşlar gibi ahvaz ahvaz uçarsın
Dikene sen konmadan has gülü arzularsın

karşıza al:

1. **karşıza almışsınız:-mı, -sınız**

Diğer 35

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

Karşısına almak, karşı karşıya bulunmak.

Azîm mürşidi karşıza almışsınız
Aman mürşitlerim gözleyin beni

kârubân:

1. kârubân:

Diğer 294

Mısra: 7

Kervan. II Allah yolunun yolcuları.

İtminân şehrine geçen kârubân
Cemâl'den aldığı cevherden getir

karve:

1. karye:

Diğer 302

Mısra: 20

Köy.

Cânda dil kasrına dildârı aldım
Cümle kazâ karye ehli ağladı

2. karye:

Diğer 310

Mısra: 28

Köy.

Aziz ihsân kılsın her günümüzü
Bu karye ehlinden çok memnun oldum

3. karye:

Diğer 330

Mısra: 8

Köy.

Allah'ın takdiri husûle geldi
Belde karye nevahiller ağladı

4. karyelerde:-ler, -de

Diğer 330

Mısra: 17

Köy veya küçük kasaba; yerleşim birimi.

Belde karyelerde oldular dernek
Kimisi aç kaldı kimisi çıplak

5. karyesinin:-si, -niñ

Diğer 344

Mısra: 16

Köy, kasaba.

Mürği gülistândan şimdi vazgeçti
Köse karyesinin bülbülü göçtü

karve-i gül:

1. karye-i gülden:-de, -n

Diğer 143

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gül köyü.

Benim azm-i râhım karye-i gülden
Velâkin İrşâdi kurbundan geldim

karyeli:

1. karyeli:

Diğer 277

Mısra: 23

Köylü.

Şehirli karyeli bütün ağlaştı
Câm-ı hû âbından nûş edip gitti

karz:

1. karz'dır:-dır

Diğer 105

Mısra: 10

Borç, ödünç.

Mü'min mü'minâta farzdır
Bizim boynumuza karz'dır

karz-ı hasen:

1. karz-ı hasen:-

Diğer 36

Mısra: 38

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Güzel borç.

Ey kul Allah'ı tasdik et
Karz-ı hasen üzre sen git

kâsemnâ:

1. kâsemnâ:-

Diğer 181

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Ayet**

*Dünya hayatında onların geçimliklerini biz
taksim ettik (Zuhuruf, 43/32).
Kâsemnâ 'da olan rızık kesilmez
Zîrûhun râzıkı Rezzak'a sığın*

kasîr et:

1. kasîr et:-

Diğer 15

Mısra: 29

Kelime Tipi: -

Çoğaltmak, bollaştırmak.

Ağlar Baba bu ebyâtı kasîr et
Kalbe gelenleri nazmında fikr et

kasr:

1. kasrına:-ı, -a

Diğer 41

Mısra: 10

Saray, köşk.

Ol çarkı görürse çeşm ile fuâd
Gelir şâh kasrına hergiz uyuma

2. **kasrını:-ı, -n, -ı**

Diğer 105

Mısra: 18

Saray, köşk.

Kalbe ol cilâyı verir

Kasrını hem nûrlandırır

3. **kasrını:-ı, -n, -ı**

Diğer 117

Mısra: 35

Saray, köşk.

Sabâ gül şehrinde kasrını yaptı

Sabâ gül şehrini sarmış perçemi

4. **kasrını:-ı, -n, -ı**

Diğer 295

Mısra: 7

Saray, köşk.

Marziyye şehrinde kasrını yapan

Sâfiyye mülkünden haberin var mı

5. **kasrını:-ı, -n, -ı**

Diğer 318

Mısra: 15

Saray, köşk.

Kasrını mihmândâr yapan

Dilde bulur dildârını

6. **kasrında:-ı, -n, -da**

Diğer 331

Mısra: 7

Saray, köşk.

Kasrında yapamaz la-mekân şehri

Bahrin keştibanın bulmamış olmaz

7. **kasrını:-ı, -n, -ı**

Gazel 9

Mısra: 3

Saray, köşk.

Fuâd içre kıldı evtan kasrını hoş eyledi

Kimse mihmân olmaz or'ya mihmânı Bir'dir gönül

8. **kasra:-a**

Gazel 11

Mısra: 8

Saray, köşk II Büyük makam.

Kesretin ol vassâfından dil şâhını gözleme

Vecd-i vahdet içre ağla kasra gelen şâhı bul

9. **kasrı:-ı**

Gazel 14

Mısra: 15

Saray, köşk.

Köşkû kasrı halk edip de nûrla bünyâd eyledi

Türlü nakkaş ile anı halk eden Hallak'a bak

kasr ı bâl:

1. **kasr ı bâl:-**

Diğer 146

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül köşkü.

Kasr ı bâl tahtıdır rahs ı gülistân

Sır şehridir gizli Sultân eğleşir

kasr-ı bâl:

1. **kasr-ı bâl:-**

Diğer 115

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül sarayı, gönül köşkü.

Altı câmdan içtin seni kandırdı

Yüz dört kitâb kasr-ı bâl en doldurdu

2. **kasr-ı bâl:-**

Diğer 270

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül sarayı, gönül köşkü.

Kasr-ı bâl yâd zağı gülşânı sevmez

Hekkâk taşın delip maksûda ermez

3. **kasr-ı bâli:-i**

Diğer 317

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül sarayı, gönül köşkü.

Dil tercümân kasr-ı bâli vird ider

Hakikaten Allah diyen kalmadı

kasr-ı dil:

1. **kasr-ı dile:-e**

Diğer 66

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül köşkünde.

Kasr-ı dile mihmân kendi buyurmuş

Mü'min olup kalpte yâri bulsana

2. **kaşr-ı dil'e:-e**

Diğer 66

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül köşkünde.

Kaşr-ı dil'e mihmân kendi buyurmuş

Mü'min olup kalpte yâri bulsana

3. **kasr-ı dili:-i**

Diğer 77

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gönül köşkünde.

Vücut kubbegâhı mısır eyledi

Kasr-ı dili haymegâhı eyledi

4. **kasr-ı dile:-**

Diğer 84

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gönül köşküne.

Nazargâh yerine haymeyi kurar

Kasr-ı dile gelen mihmâna yalvar

5. **kasr-ı dil:-**

Diğer 201

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gönül köşkü.

Hakikat câmindan kim içer kanar

Kasr-ı dil zübânı Allah'a bağlar

6. **kasr-ı dilde:-de**

Diğer 203

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gönül köşkü.

Kasr-ı dilde misbâh feneri yanar

Suûd eder nur şecer bir şehir yapar

7. **kasr-ı dil:-**

Diğer 257

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gönül köşkü.

Ruhsat-ı nâmından vaz geçip ağla

Kasr-ı dil zübânın dildâre bağla

8. **kasr-ı dili:-i**

Gazel 7

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gönül köşkü.

Yezdân'ın vechi görünür zarf-ı eşyada şâhım

Kasr-ı dili dergâh edip Allah'ı bul ey gönül

kasr-ı dilgâh:

1. **kasr-ı dilgâhına:-i, -n, -a**

Diğer 74

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gönül sarayı, gönül köşkü.

Kasr-ı dilgâhına misafir olur

Eğer açar isen kalp kapısını

kasr-ı gâh:

1. **kasr-ı gâh:-**

Diğer 91

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gönül köşkü, gönül sarayı, saray, köşk.

Deni zağ kuşları bülbülü sardı

Kasr-ı gâh bülbüle rıhı hâr vurdu

kasr-ı kalb:

1. **kasr-ı kalbine:-i, -n, -e**

Diğer 83

Mısra: 51

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gönül köşkü, gönül sarayı.

Zamîr şâhı kasr-ı kalbine konu

Hıfz edici benim bir Hâfız'ım var

2. **kasr-ı kalbin:-i, -n**

Diğer 104

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gönül köşkü, gönül sarayı.

Ferdi vahdette kalanlar dil şâhını tez bulur

Kasr-ı kalbin kıl müzeyyen ara dil şâhını bul

3. **kasr-ı kalbime:-i, -m, -e**

Diğer 233

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gönül köşkü.

Nûr şecer fer'inde mü'min kalbine

Gir kasr-ı kalbime Sübhân'ı gözle

kasr-ı kalbi:

1. **kasr-ı kalbi:-**

Diğer 294

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gönül köşkü.

Kasr-ı kalbi oldur eden ürtüşân

Şevk-ü aşk câmindan al kâse getir

kasr-ı mihmândâr:

1. **kasr-ı mihmândâr:-**

Diğer 203

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Misafir köşkü, misafir sarayı.

Vücûdumuz olur kasr-ı mihmândâr

Ulu Allah gibi mihmânımız var

kasrı mir'ât:

1. kasrı mir'ât:-

Mesnevi 1

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül sarayı.

Dahi feyz-i gül edip kasrı mir'ât

Dilime iptidâ geldi bu ebyât

kâtib ol:

1. kâtib oldu:-du

Diğer 312

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yazıcı olmak.

'Velyektub beynekum kâtibun' geldi

Ağlar Baba kâtib oldu

katl ed:

1. katl eder:-er

Diğer 297

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Öldürmek, yok etmek.

Kahrıyla Kahnâr'a netsin nerîman

Şeytanı katl eder kılıncımız var

katre:

1. katresi:-si

Diğer 81

Mısra: 12

Damla.

Ol kevn-i meknûndan nice ter geldi

Akıp da damladı katresi tek tek

'kaveme:

1. 'kavemeye:

Diğer 271

Mısra: 5

Namazda rükûdan kalkarken, secdeye

gitmeden önce iyice doğrulmak ve en az

"Sübhânellah" diyecek kadar ayakta durmak.

Kıyam rûku 'kavemeye dikkat et

Secde-i celsede beşini derc et

kavga ed:

1. kavga ederim:-er, -im

Diğer 49

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kavga etmek, dövüşmek.

Rûz ü şeb nefis ile kavga ederim

On dokuz parçadan bir kılıncım var

kavga et:

1. kavga etme:-me

Diğer 56

Mısra: 42

Kelime Tipi: -

Birbiriyle atışmak, dövüşmek.

Tâib ol zenbinden sen eğri gitme

Allah Resûl ile sen kavga etme

kavgaya dur:

1. kavgaya durdun:-du, -n

Diğer 343

Mısra: 62

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kavga etmek, dövüşmek.

Ay gün'e der susuz cihanı kırdın

Şimdi benim ile kavgaya durdun

kavî:

1. kavîdir:-dir

Diğer 10

Mısra: 3

Güçlü, kuvvetli.

Perlerin kavîdir durmadan korkma

Aman Allah aman çarkımı çevir

2. kavî:

Diğer 19

Mısra: 23

Kuvvetli, güçlü.

Bu çark hiç eskimez perleri kavî

Bize yardım eyle ey Ebu'l-Kasım.

3. kavîdir:-dir

Diğer 49

Mısra: 17

Sağlam, dayanıklı.

Bentlerim kavîdir kotan sökemez

Allah'ın sürdüğü seddi geçemez

4. **kavîdir:-dir**

Diğer 167

Mısra: 10

Güçlü, kuvvetli.

Kırık sınık asla kabul eylemez
Temeli kavîdir gülle sökemez

5. **kavî:**

Gazel 3

Mısra: 10

Kuvvetli, güçlü.

Mekteb-i irfânda divâna durdum
Şanlı şahtan kavî bir berat aldım

6. **kavîdir:-dir**

Gazel 10

Mısra: 3

Sağlam, dayanıklı.

Perlerin kavîdir durmadan korkma
Aman Allah aman çarkımı çevir

7. **kavî:**

Gazel 12

Mısra: 17

Kuvvetli, güçlü.

Çâr imamdan imamımız hücceti kavî şâhım
İnsi cinni bend eder olmuş ona imam mâhım

kavî et:

1. **kavî et:-**

Diğer 107

Mısra: 47

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kuvvetlendirmek, güçlendirmek.

İmanın kavî et Ağlar altı câmdan iç âbı
Bilmiş ol seni bırakmaz keştiye alur Nebî

kavi hüccet:

1. **kavi hücceti:-i**

Gazel 18

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kuvvetli delil, sağlam delil.

Gece gündüz gönül ağır yârini
Kavi hücceti var elhamdülillâh

kavî ol:

1. **kavî olunur:-un, -ur**

Diğer 15

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Deyim**

Kuvvetli, güçlü olmak.

Bu âlemden ancak ibret alınır
İtikatla îmân kavî olunur

2. **kavî olur:-ur**

Diğer 105

Mısra: 41

Kelime Tipi: -

Kuvvetli, güçlü olmak.

Bin ‘âbiddin kavî olur
Murâdına vâsıl olur

kavl:

1. **kavlidir:-i, -dir**

Diğer 37

Mısra: 47

Söz, kelâm.

‘Lâ’ hû ‘illâ’hu enbiyânın kavlidir
Leyl ü nehâr ağla sen ‘illâ’ya bak

2. **kavlin:-in**

Diğer 271

Mısra: 8

Söz, kelâm.

Nûr-u mektûbeyi re’sine tâc et
İmâm-ı Yûsûf’un kavlin unutma

kavl-i hasen:

1. **kavl-i hasen:-**

Diğer 59

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Güzel söz.

Gelen ihvanlara kavl-i hasen et
Bayram-ı şerîfin mübarek olsun

2. **kavl-i hasen:-**

Diğer 91

Mısra: 27

Kelime Tipi: -

Güzel söz.

Cibrîl kavl-i hasen telini urdu
Mihribta okuyan murğîye kurban

3. **kavl-i hasen:-**

Diğer 275

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Güzel söz.

Hıyne tusbihune geldi Kur’ân’da
Kavl-i hasen ile namaz kılанда

kavl-i tevhîd:

1. kavl-i tevhîdî:-i

Diğer 133

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kelime-i tevhid.

Mü'minin ervâhı ru'yet etti nûr-u resmine
Kavl-i tevhîdî şühûdda muzâf kıldı ismine

kavm:

1. kavmin:-in

Diğer 279

Mısra: 6

Millet, cemaat.

Küllü şey'in fânî cisme buyurdu
Sırr-ı Kur'an ervâh kavmin ayırdı

kavm-i mücrîm:

1. kavm-i mücrîm:-

Diğer 139

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Suç işleyen kavim.

Hakk'tan korkmaz dinden çıkar
Kavm-i mücrîm olsa gerek

kavm-i sû:

1. kavm-i sû:-

Diğer 57

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Kötü bir kavim, en aşağı bir kavim.

Fehâlefe min ba'dihim halfun Allah buyurdu
Enbiyâdan sonra kavm-i sû geldi

kayd-ı kayyad:

1. kayd-ı kayyad:-

Diğer 52

Mısra: 21

Kelime Tipi: -

Kayıtlar, adetler.

Kayd-ı kayyad ile gelmiş tâ ezel erkânları
Levh-i mahfûzda yazılmış burda olan halleri

kayyûm:

1. kayyûm:

Diğer 190

Mısra: 18

Ar. Ezelî ve ebedî kaim olan Cenabîhak.

(Esma-ı hüsnadandır.).

Nûr hayattan hicâb hayrette kaldı
Hayy u kayyûm zikrin diline aldı

2. kayyûm:

Diğer 197

Mısra: 10

Ar. Ezelî ve ebedî kaim olan Cenabîhak.

(Esma-ı hüsnadandır.).

Hicâb-ı vuslatta tulâsı yandı

Hayy u kayyûm ismin diline aldı

3. kayyûm:

Diğer 208

Mısra: 10

Ar. Ezelî ve ebedî kaim olan Cenabîhak.

(Esma-ı hüsnadandır.).

Ha hayat bulur rûhum

Hayy u kayyûm isminden

kazâ et:

1. kazâ et:-

Diğer 57

Mısra: 119

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yerine getirmek.

Kalan namazları durma kazâ et

Beş vakit namazı biz edâ edek

kazanç eyle:

1. kazanç eyledi:-di

Diğer 292

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Epeyce kazanç elde etmek, çok fazla kazanç sağlamak.

Kolşup öküzleri kazanç eyledi

Elindeki massa saban Allah der

kazaya koma:

1. kazaya koma:-

Diğer 57

Mısra: 115

Kelime Tipi: -

Namazı vaktinde kılmamak.

Kıl namazın aman kazaya koma

Beş vakit namazı biz edâ edek

kazâya koy:

1. kazâya koyma:-ma

Diğer 211

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Ertelemek, başka bir zamana bırakmak.

Muhabbet-i dünya olma

Namazın kazâya koyma

kâzib:

1. kâzibtir:-tir

Gazel 9

Mısra: 8

(Ar.) *Yalan, yalancı.*

Kimse bilmez ol bâb içre çün vürûd-u virdini
Kim bilürse ol kâzibtir çün bilen Bir'dir gönül

kazib ol:

1. kazib oldular:-du, -lar

Diğer 130

Mısra: 21

Kelime Tipi: -

Yalancı olmak.

Dünyâ için hubb-u sâdık rûhta kazib oldular
Evvela belâ diyip sonra da inkâr kıldılar

kebes:

1. kebeşle:-le

Diğer 58

Mısra: 106

Koç, koyunun erkeği.

Bıçağı sürüp de kuvvetle çekti
Mukarreb melâke kebeşle geldi

2. kebeşi:-i

Diğer 200

Mısra: 35

Koç.

Halil tekbîr alıp kebeşi kesti
Ol tekbîr alınır bu bayram günü

kebîr:

1. kebîr:

Diğer 10

Mısra: 29

Yüce, ulu kimseler; makam, mevki sahipleri.

Sağiri durursa kebîr de durur
Kader takdir gelir yerini bulur

keder çek:

1. keder çekersin:-er, -sin

Diğer 31

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Deyim**

Acı ve ızdırıp çekmek.

Şu kadar var biraz çekersin keder
Murâdım vermeden çağırma beni

2. keder çekme:-me

Diğer 213

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Deyim**

Keder/üzüntü çekmek.

Ya habîbim korkup sen çekme keder
Suâle müheyyâ oldu ol Resûl

kefen:

1. kefen:

Diğer 147

Mısra: 10

Ar. Ölüye sarılan bez.

Elbet bir gün el mihrâbı yıkarlar
‘Üryân edip bana kefen takarlar

kefere:

1. keferesi:-si

Diğer 59

Mısra: 77

Kafirler.

Kureyş keferesi çok söz ettiler
Bu peygamber değil cümle dediler

keffeyle:

1. keffeyle:

Diğer 38

Mısra: 35

Affetmek, bağışlamak.

Günahım keffeyle şâhım
Dâim sana yalvarırım

kefil ol:

1. kefil oldu:-du

Diğer 151

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Deyim**

Borçlu borcunu ödemediğinde veya bir kimse verdiği sözü yerine getirmediğinde bütün sorumluluğu üzerine almak.
Dâbbe'nin rızıkına Hak kefil oldu
Mikâil'e rızık fermânın verdi

kehif râh:

1. kehif râhını:-ı, -nı

Diğer 47

Mısra: 34

Kelime Tipi: -

Mağara kapısı.

Üçler ihrâz etti rakıym bâbını
Yediler tutmuştur kehif râhını

kelâm:

1. kelâmı:-ı

Diğer 11

Mısra: 7

Söz.

Mâzi müstakbelden kelâmı düzdür
Kalbin açılıyor hem yavaş yavaşbâb

2. kelâm:

Diğer 43

Mısra: 35

Söz.

Söylediği kelâm hüccet-i kaatî
Ol Ceddîm Baba İrşâdî Baba'nın

3. kelâmı:-ı

Diğer 45

Mısra: 22

Söz, kavl. II Ayet.

Şeydâ olup ettim âh ile zârı
Kur'an'dan söylerim dâim kelâmı

4. kelâmı:-ı

Diğer 45

Mısra: 23

Söz, kavl. II Ayet.

Kim yazmıştır rumûz ile kelâmı
Arayıp bulun da diyin âşıklar

5. kelâmı:-ı

Diğer 81

Mısra: 24

Söz, kavl. II Ayet.

Dildâr hayme kurdu aldı altına
Söylediler bağda kelâmı tek tek.

6. kelâmını:-ı, -nı

Gazel 10

Mısra: 16

Söz, kavl. II Ayet.

Ve'n-necmî sûresinin sen sırrına dal et fikir
Mahbûb ile habîb'sen kelâmını cânda bul

7. kelâmında:-ın, -da

Mesnevi 1

Mısra: 11

Söz.

Kelâmında buyurdu Ganî mutlak
Az gülün çok ağlayın siz muhakkak

kelâmı söyle:

1. kelâmı söyler:-r

Diğer 21

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Söz söylemek.

'Ene'l Hakk diyenler kendini gizler
Zât-ı vechullâh'tan kelâmı söyler

2. kelâmı söyler:-r

Diğer 68

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Söz söylemek.

Ol kapıdan geçen hikmete erer
Zât-ı sırrullâhtan kelâmı söyler

kelâm-ı tayyib:

1. kelâm-ı tayyibi:-i

Diğer 9

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Güzel sözler, hoş sözler.

Ağlar Baba dersinden âlî olma
Kelâm-ı tayyibi dilinden koma

2. kelâm-ı tayyibi:-i

Diğer 83

Mısra: 50

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Güzel sözler, hoş sözler.

Ağlar Baba bildi nefsinin bildi
Kelâm-ı tayyibi diline aldı

kelâmı uzat:

1. kelâmı uzâtma:-ma

Diğer 8

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Deyim**

Gereğinden çok konuşmak.

Ağlar Baba bu kelâmı uzâtma
Nâs bundan gafildir nâsı körleme

kelâmın söyle:

1. kelâmın söyle:-

Diğer 65

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Söz söylemek.

Dâima kelâmın Kur'an'dan söyle
Kur'an sahibinden ne haber aldın

kelâmullah:

1. kelâmullahtan:-ta, -n

Diğer 336

Mısra: 22

Allah'ın sözü, ayetler, Kurân-ı kerim.

Kaf kanâat câmin ezelden içtim
Kâf kelâmullahtan kârımı aldım

kelb:

1. kelb:

Diğer 319

Mısra: 23

Köpek.

Yahut kelb et çengel taktır
Tek bulayım Allah seni

kelb-i racîm:

1. kelb-i racîm:-

Diğer 9

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Taşlanan köpek. II Şeytan.

Kelb-i racîm alır nâsı hızlâna
Mutmainne senden yüzün çevirir

kelîm:

1. kelîm:

Diğer 145

Mısra: 25

(Allah ile) konuşan.

Yedindeki nedir ey kelîm Mûsa
Zâtına ermesi hiç mümkün değil

2. kelîm:

Gazel 28

Mısra: 13

Kendisiyle kelâm edilen kimse: kelîm-ullah

Hazret-i Musa aleyhisselâm.

Mûsâ kelîm Tûr'da yandı nûr cemâlin nârına
Len terâni yani Hakk'ı görmesi mümkün değil

ke'l-kevser:

1. ke'l-kevser:-

Diğer 142

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Ayet**

"Şüphesiz biz sana bitip tükenmez nimetler

verdik." (Kur'an, Kevser 108: 1).

Mü'min olan dâ'im şehri gözler

Ke'l-kevser sûresi namaza sesler

2. ke'l-kevser:-

Diğer 215

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Cennette kevser adlı havuz.

Ke'l-kevser suları zübândan damlir

Leblerin nûruna bakmaya kıymaz

3. ke'l-kevser:-

Diğer 237

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Cennette kevser adlı havuz.

Cân Perdesin deldi Fetehnâ sırrı

Ke'l-kevser şânında ağzının soru

'kel-kevser':

1. 'kel-kevser':-

Diğer 294

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Cennette kevser adlı havuz.

Ol bıraktı bizi ravzây-ı od'a

'Kel-kevser' buyrulan suyundan getir

'ke'l-kevser:

1. 'ke'l-kevser:-

Diğer 202

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Cennette kevser adlı havuz.

'Ke'l-kevser suları kadehten taşı

Gönlümüz yüceldi Arş'a ulaştı

ke'l-mustehzî birabbih:

1. ke'l-mustehzî birabbih:-i

Diğer 56

Mısra: 35

Kelime Tipi: -

Rabbisine istihza etmiş gibidir.

Ke'l-mustehzî birabbih buyurmuş

Tevbe-nasûh ile tevbe eyleyек

kem göz:

1. kem göz:-

Diğer 136

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Deyim**

Baktığı yere nazar değdiren göz. Türkçe

Deyimler Sözlüğü, M.E. Saraçbaşı ve İ.

Minnetoğlu.

Sûcliyim siz kem göz ile bakmayın

Dil gözünü açın nazar eyleyin

kemâ-kân:

1. kemâ-kân:

Diğer 117

Mısra: 37

Ar. Olduğu gibi.

Şarâb-ı sâfiyi kemâ-kân içti
Tecellî hurşîdi kasrına düştü

kemâl:

1. kemâl:

Diğer 58

Mısra: 49

*Olgunluk, tamlik, eksiksizlik II En yüksek
değer, mükemmellik.*

Sabî kemâl buldu meşâ'yı etti
Yani İbrâhîm'le yürüdü gitti

2. kemâle:-e

Diğer 92

Mısra: 4

Erginlik, olgunluk, pişkinlik.
Kaabe kavseyini'de şânı yüceldi
Mi'râc ta aldığı kemâle kurban

3. kemâl:

Diğer 304

Mısra: 16

*Olgunluk, tamlik, eksiksizlik II En yüksek
değer, mükemmellik.*
Hitâb cevabını sem'leri aldı
Kemâl cemâl ismi zübde okundu

kemâl bul:

1. kemâl bulur:-ur

Diğer 172

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Deyim**

Olgunlaşmak, kemale gelmek.
Ağladıkça kalbi içre bağ u bostan bitirir
Mahsûlâtlar kemâl bulur meyvesini yetirir.

kemâle gel:

1. kemâle gelmiş:-miş

Diğer 237

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Deyim**

Olgunlaşmak.
Hallerinden lâle sûmbûl gül açmış
Kipriğinden elif kemâle gelmiş

kemhâ:

1. kemhâlar:-lar

Diğer 215

Mısra: 14

*Düz veya desenli dokunan makbul eski bir
ipek kumaş çeşidi, havsız kadife.*
Leyli zühre zuhâl varisi olmuş
Al-yeşil kemhâlar eğnine giymiş

2. kemhâ:

Diğer 294

Mısra: 23

Çiçekli ipek kumaş.
Al-yeşil ibrişim kemhâ çuhası
Mi'râc'ta giydiği çuhadan getir

3. kemhâ:

Diğer 307

Mısra: 3

Çiçekli ipek kumaş.
Al-yeşil cilâdan giyinmiş kemhâ
'Âlemin ziyâsı bir sevdiğin var

ke-mişkât:

1. ke-mişkât:

Diğer 112

Mısra: 26

Gönül.

Ağlar Baba misbâh köşkünü tanı
Ke-mişkât sahibi davet et anı

2. ke-mişkât:

Diğer 229

Mısra: 20

Gönül.

Hücredâr misbâhtan ziyneti aldı
Ke-mişkât sahibin sırrını gözle

3. ke-mişkât:

Diğer 253

Mısra: 11

Gönül.

Ke-mişkât yurduna cilâyı vuran
Yeşil tel perçemin düğümü gelmiş

4. ke-mişkât'tan:-ta, -n

Diğer 266

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Gönül.

Kevkebun durriyyun misbâh kelâmdan
Ke-mişkât'tan biten gülden ayrıldım

5. ke-mişkât:

Diğer 281

Mısra: 15

Gönül.

Ke-mişkât yurdunun cân yuvasını
Misbâh al perçemi sen sende ara

kemişkât:

1. kemişkât:

Diğer 299

Mısra: 17

Gönül.

Misbâhtan yapıldı kemişkât yurdu
'Festakim' âyeti ol hinde geldi

'ke-mişkât':

1. 'ke-mişkât':

Diğer 290

Mısra: 18

Gönül.

Yapılır misbâhdan öz cân yuvası
'Ke-mişkât' sarfında 'sekahum' tası

2. 'ke-mişkât':

Diğer 294

Mısra: 13

Gönül.

'Ke-mişkât' buyurdu zarfında misbâh
Züçâc'dan verildi uşşâk-u felâh

kemter:

1. kemter:

Diğer 49

Mısra: 3

Küçük, az, değersiz.

Allah imdâd etti bu kemter kula
Vehbi Hayyât gibi bir mürşidim var

2. kemter:

Diğer 243

Mısra: 21

Pek âciz, çok hakir.

Gedâ Ağlar Baba sâil kul kemter
İlik ü kandan içre şehiri göster

3. kemter:

Diğer 270

Mısra: 18

Pek âciz, çok hakir.

Zîrûh câmid sabâ gülün soldurmaz
Lâ tefkahûn geldi kemter kul bilmez

4. kemter:

Diğer 283

Mısra: 22

Pek âciz, çok hakir.

Muhammed'e hüccet hassaten geldi
Biz kemter kullara holş müjde verdi

5. kemter:

Diğer 289

Mısra: 7

Pek âciz, çok hakir.

Niçin zümregâhdâ olalım kemter
Herhal bizim pîşe yâre yanaştı

kendileri âleme sultan zanned:

1. kendileri âleme sultan zannederler:-er, -ler

Diğer 52

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Kendini başkalarından üstün görmek.

Rûh-i rûhanları gidip bir nişâne görmemiş
Zannederler kendileri âleme sultan imiş

kendinden geç:

1. kendinden geçer:-er

Diğer 56

Mısra: 45

Kelime Tipi: **Deyim**

Kendini kaybetmek, bayılmak, çok

beğenmek.

Çok günah işleyen kendinden geçer
Zakkum katranını ölmeden içer

2. kendinden geçer:-er

Diğer 76

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Deyim**

Kendini kaybetmek, bayılmak, çok

beğenmek.

Tevekkül bâbından bir kapı açar
Tevekkül etmeyen kendinden geçer

kendine gel:

1. kendine gelsene:-se, -ne

Diğer 53

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Deyim**

*Ayık hale gelme. II [tas.] Kulun, Hakk'ın
emirleri karşısında durumunu düzeltip
toparlanması.*

Ey divâne sen kendine gelsene
Rızkımı ben Allah'ımdan isterim

kendini bul:

1. kendini bulmuş:-muş

Diğer 35

Mısra: 74

Kelime Tipi: -

İnsanın nefsani arzularından geçip kendi esas varlığının farkına varması.

Asl-ı ecdâdımız bir rüya görmüş

Mânen bir âlemde kendini bulmuş

kenet ol:

1. kenet oldu:-du

Gazel 22

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Deyim**

Birbiriyle dayanışma içine girmek.

Şeriat tarîkata oldu kenet

Hakikat bâbını açar şeriat

kentükenz:

1. kentükenz:-

Diğer 117

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gizli hazine.

Kentükenz sırrına hazine oldu

Açmıştır ol sırdan güzel perçemi

kenz:

1. kenz:-i

Diğer 128

Mısra: 5

Hazine.

Kenzi teşkil eylemiştir zâtını

Şehâdet tevhîd de güzel ismini

2. kenz:-i

Gazel 1

Mısra: 23

Hazine.

Kenzi içre çün vürûdu erdi ünvânı bize

Kenz-i ebvâb içre bizi iletip yakan güzel

kenz-i ebvâb:

1. kenz-i ebvâb:-

Gazel 1

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hazine kapısı.

Kenzi içre çün vürûdu erdi ünvânı bize

Kenz-i ebvâb içre bizi iletip yakan güzel

2. kenz-i ebvâb:-

Gazel 16

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hazine kapısı.

Kenz-i ebvâb feth olunca kaynadı gitti cebel

Velâkin sır ile anı görmesi mümkün değil

kenz-i esrâr:

1. kenz-i esrâr:-

Diğer 150

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sırlar hazinesi.

Bâ'sı miftâh bin bir kapı fetheder

Kenz-i esrâr deryasıdır Bismillâh

2. kenz-i esrâr:-

Diğer 263

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sırlar hazinesi.

Hubb-u-fillâh ağlar elbette gülmez

Kenz-i esrâr içre muhabbet kaldı

3. kenz-i esrâr:-

Gazel 1

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sırlar hazinesi.

Cümle evliya yedini vürûdu ol gizli bâba

Kenz-i esrâr geldi kalbe âgâh ol Bâkî Baba

4. kenz-i esrâr:-

Gazel 12

Mısra: 16

Kelime Tipi: -

Allah'ın (cc) sırlarının hazinesi.

Bâblara miftâh vuranlar erkânından bellidir

Kenz-i esrâr içre bâbı açtığın bilmez miyem

kenz-i meârif:

1. kenz-i meârif:-

Diğer 324

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

Arifler hazinesi.

Hitâm bulmuş sende kenz-i meârif

Ârif-i billahsın müfti efendi

kerbelâ:

1. kerbelâ:

Diğer 26

Mısra: 20

Irak'ta Hazret-i Hüseyin efendimizin şehit oldukları ve medfûn bulundukları mahal.

Nice canlar şehid oldu

Kerbelâ şehidi başka

kerre:

1. kere:

Diğer 70

Mısra: 35

Defa.

Gâh kere melekût silkine girdi

Ol sırada nasıl geldi Cebrâîl

kesâd:

1. kesâd:-ı

Diğer 182

Mısra: 17

Kıtlık, yokluk, azlık.

Kesâdı hiç olmaz ölenler bilir

Sağ sağ ölüp kabre girenler bilir

kesb:

1. kesbedip:-ed, -ip

Diğer 102

Mısra: 23

Çalışıp kazanma, kazanç.

Kurbiyyet kesbedip bulur âşıklar

Teli gülü sır melege yazdırdı

kesb ol:

1. kesb olur:-ur

Diğer 106

Mısra: 32

Kelime Tipi: -

Kazanmak, elde etmek.

Çün duhûl-i cennet içre tûbâ halkaveç olur

Zencebîl suyunu içib çok musaffâ kesb olur

keşmîrî:

1. keşmîrî:

Diğer 306

Mısra: 17

Kaşmîr kumaş, şal taklidi ince ve yünlû kumaş.

Dükkânı açılmaz keşmîrî şâlî

Hakikat şehrinin şâhının dili

kesr eyle:

1. kesr eyledin:-di, -n

Gazel 12

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kırma, incitme. II. Gönül kırınlığı.

Mest-ü lâ-ya'kıl olup da kesretin câmını sen kesr eyledin

Vahdetin câmında âbı içtiğin bilmez miyem

kesr ol:

1. kesr olur:-ur

Diğer 109

Mısra: 31

Kelime Tipi: -

Kırılmak, parçalanmak, parçalara

ayrılmak.

Bî-cedîd gemisi olan kesr olur anda kalır

Hiçbir er bünyâd kılamaz illâ bir kuldur kılan

kesret:

1. kesret:

Diğer 114

Mısra: 2

Çokluk.

Vahdet içre dil şâhını çün bulur anda kalan

Vahdet ü kesret yıkılır illâ Allah'tır kalan

2. kesret:

Diğer 193

Mısra: 3

Bir olan Hakk'ın isim ve sıfatlarıyla tecelli

edip çokluk halinde görülmesi.

Kır kesret âlemin ra'fet şişesin

Gir vahdet câmına illâ Allah de

3. kesrete:-e

Diğer 193

Mısra: 9

Çokluk, çoğalma.

Vahdet şehri içre kesrete düşme

Hâb-ı gaflet dil kasrı bâbını örtme

4. kesretin:-i, -n

Diğer 231

Mısra: 14

Bir olan Hakk'ın isim ve sıfatlarıyla tecelli edip çokluk halinde görülmesi ||Dünya; dünya hayatı.

Rûz ü şeb gözleme yâd arzusunu

Açmağıl kesretin şer kapısını

5. kesret:

Diğer 276

Mısra: 14

Çokluk.

Zamane nâsına bakma

Kesret eşiğinden girme

6. kesret:

Diğer 327

Mısra: 2

*Bir olan Hakk'ın isim ve sıfatlarıyla tecelli
edip çokluk halinde görülmesi.*

Gel ey gönül dinle sohbet pendimi

Kesret âleminin bâbından geçme

7. kesretin:-in

Gazel 10

Mısra: 17

Çokluk.

Kesretin câmını kesr'et vahdetin câmına gir
Ağlar Baba mihmândâr ol vahdette mihmânın
bul

8. kesretin:-i, -n

Gazel 11

Mısra: 5

(Ar.) Bolluk, zenginlik.

Kesretin şehrine girme çün gider zamîr şâhı

Uzlet eyle kesr-i şöhrat vahdetin şâhını bul

9. kesretin:-in

Gazel 11

Mısra: 7

Çokluk.

Kesretin ol vassâfından dil şâhını gözleme
Vecd-i vahdet içre ağla kasra gelen şâhı bul

10. kesretin:-i, -n

Gazel 12

Mısra: 11

*Çokluk, bolluk; kalabalık, vahdet karşılığı;
(tas.) Cenâbıhakk'ın tecellisiyle zuhura gelmiş
olan çokluk, mahlukatın çokluğu II Allah'ın
mazharıyla görünen ve tecelli eden fiillerin,
işlerin çokluğu, fazlalığı.*

Mest-ü lâ-ya'kıl olup da kesretin câmını sen
kesr eyledin

Vahdetin câmında âbı içtiğin bilmez miyem

11. kesretin:-i, -n

Gazel 33

Mısra: 2

*Bir olan Hakk'ın isim ve sıfatlarıyla tecelli
edip çokluk halinde görülmesi ||Dünya; dünya
hayatı.*

Ey gönül 'aşk olcağında Kâf Dağı tartmaz seni

Kesretin câmına girme hâl-i sû' üslar seni

kesret-i âlem:

1. kesret-i âleme:-e

Diğer 13

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bolluk âlemi.

Vahdetten sen sakın geçme

Kesret-i âleme düşme

2. kesret-i âlemden:-de, -n

Diğer 28

Mısra: 30

Kelime Tipi: -

Alemin çokluğu, dünya hengamesi.

Fevz ü felâh ile vahdete dalan

Kesret-i âlemden uzleti kılan

3. kesret-i âleme:-e

Diğer 52

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kâinattaki çokluk, bolluk âlemi.

Kesret-i âleme olmuş kalpleri hem bîhayât

Rûkn-i mü'min anlara hiç asla olmamış ziyâd

4. kesret-i âleminden:-i, -n, -den

Diğer 126

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kâinattaki çokluk, bolluk âlemi.

Kesret-i âleminden hem nefret eyler

Ol yâr içün iki gözümden oldum

5. kesret-i âlemde:-de

Gazel 27

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kâinattaki çokluk, bolluk âlemi.

Kesret-i âlemde olmak sanma insan hâlinidir

Vahdet ile her mekanın aç gözün cânâna bak

kesret-i mücrim:

1. kesret-i mücrime:-e

Gazel 33

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Günah işleyenler, suç işleyenler,

günahkârlar.

Uyma nefse seni atar Hallâc-ı Mansûr gibi

Kesret-i mücrime mensûp hatt çekib besler seni

kesrette:

1. kesrette:-te

Diğer 67

Mısra: 32

*Cenâbıhakk'ın tecellisiyle zuhûra gelmiş
olan çokluk, mahlûkâtın çokluğu.
Rûz ü şeb cemâlin çarkın çevirir
Kesrette vahdette dâim Allah der*

kesr-i şöhet:

1. kesr-i şöhet:-

Gazel 11

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Şöhretin çokluğu.

*Kesretin şehrine girme çün gider zamîr şâhı
Uzlet eyle kesr-i şöhet vahdetin şâhını bul*

keşşâf:

1. keşşâflar:-lar

Diğer 48

Mısra: 25

Gizli manaları ortaya çıkaran, keşfedici.

*Keşşâflar keşfeylemişler
Gayyesi yoktur demişler*

2. keşşâf:

Diğer 314

Mısra: 21

Gizli manaları ortaya çıkaran. II Allah.

*Keşşâf u vassâfın kadridir yüce
Anla bu esrârı ey gözüm holca*

keşti:

1. keştiye:-y, -e

Diğer 4

Mısra: 6

Gemi.

*Şeydâ bülbül gibi yanıp yakılma
Limansız keştiye sen ayak vurma*

2. keşti:

Diğer 20

Mısra: 10

Gemi.

*Bu dert beni koymaz amik bahrine
Keşti olur yine alır fevkine*

3. keştiye:-ye

Diğer 60

Mısra: 6

*Suda yüzen insan ve yük taşımaya yarayan
her türden taşıtın genel adı, gemi.
Zat-u sıfatından Hak size vermiş
Bir derya üstünde keştiye komuş*

4. keşti:

Diğer 61

Mısra: 15

Gemi.

*Keşti ile bahre giren
Gelsin istihfâm olalım*

5. keştiye:-y, -e

Diğer 72

Mısra: 24

Gemi.

*Muhammed haymesin altına sürer
Has keştiye binen kul kınarır mı*

6. keştiyi:-y, -i

Diğer 72

Mısra: 22

Gemi.

*Gonca gül şehrine bazı kul girer
Bahr-i amikına keştiyi kurar*

7. keştiyi:-yi

Diğer 74

Mısra: 10

Gemi.

*Ol gonca gülüne telleri sarar
Bahr-i amikına keştiyi kurar*

8. keştiden:-den

Diğer 85

Mısra: 17

Gemi.

*Ol keştiden murâd ilm-i şâhânî
Verdi şâhbâzına kün-fe-kân şâhı*

9. keştiye:-ye

Diğer 85

Mısra: 14

(کشتی) i. (Fars. keşti) Gemi.

*Bulanlar kârını ol bâbdan alır
Muhammed feyzini keştiye verir*

10. keştiye:-y, -e

Diğer 85

Mısra: 15

Gemi.

*Keştiye binenler Allah'a varır
Keştinin üstünde illâ Allah de*

11. keştiye:-y, -e

Diğer 105

Mısra: 38

Gemi.

Ol dalda figanı kurar
Uçâr bir keştiye konar

12. keşti:

Diğer 143

Mısra: 10

Gemi.

Ve'd-duhâ sırrından hikmet alanlar
Keşti yapup 'amîk bahre salanlar

13. keşti:

Diğer 236

Mısra: 9

Gemi.

Ol bâbdan girerse keşti binecek
Kaptan Olup kendi gemi sürecektir

14. keşti:

Diğer 246

Mısra: 2

Gemi.

Dalma zulmet 'amîk bahrine gönül
Ol denizden keşti süreni tanı

15. keştiler:-ler

Diğer 254

Mısra: 17

Gemi.

Muhammed'dir zevrak keştiler şâhı
Bir gülzâra ağla seyreyle mâhı

16. keştiyi:-yi

Diğer 260

Mısra: 13

Gemi.

Nûh'a emr olunca keştiyi yaptı
Yerden su kaydâ semâdan aktı

17. keşti:

Diğer 288

Mısra: 5

Gemi.

Muhammed bahrinde keşti kırılmaz
Elbette kaptansız gemi yürümez

18. keşti:

Diğer 288

Mısra: 8

Gemi.

Zevrak ile inhâsına varılmaz
Altıbin dümenli keşti gelecek

19. keştiye:-y, -e

Diğer 288

Mısra: 16

Gemi.

Etrafını bütün zevraklar sarmış
Zevrak binip ol keştiye varacak

20. keştiyi:-y, -i

Diğer 288

Mısra: 10

Gemi.

Ol gemi benzemez Nûh gemisine
Keştiyi tanırlar binen üstüne

21. keştiyi:-y, -i

Diğer 302

Mısra: 13

Gemi.

Keştiyi bıraktık 'amîk bahrine
Şükür liman bulup çıktı zemîne

22. keştiye:-y, -e

Diğer 305

Mısra: 3

Gemi.

Bin keştiye durma amîk bahrinde
Zevrakın yanaştı ayık ol ayık

23. keşti:

Diğer 318

Mısra: 6

Gemi.

Kande bulurum cânanı
Keşti binip ara anı

24. keştiyi:-y, -i

Diğer 319

Mısra: 7

Gemi.

Keştiyi kapına sürdüm
Tek bulayım Allah seni

25. keşti:

Diğer 325

Mısra: 18

Gemi.

Hubben lillah câmı mest hayrân etmiş
Keşti zevrâkını limândan sürmüş

26. keştiler:-ler

Diğer 326

Mısra: 7

Gemi.

Bîşümâr keştiler 'amîk bahrinde
Zevrâki mim gemisi Mim kendi Mim

27. keşti:

Diğer 331

Mısra: 4

Gemi.

Gaflet ile daldın ‘amîk bahrine
Ya keşti ya zevrak binmemiş olmaz

keştibân:

1. keştibân:

Diğer 23

Mısra: 15

Gemici, kaptan.

Keştibân limansız gemi süremez
Limansız gidiyor keştim var benim

2. keştibân:

Diğer 85

Mısra: 10

Gemici, kaptan.

Ruhsat-ı nama er aç sır kapıyı
Keştibân ol sende sür bin gemiyi

keştiye bin:

1. keştiye binmemiş:-me, -miş

Diğer 7

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Gemiye binmek.

Keştiye binmemiş alamam anı
Tezden nasip eyle amân Allah’ım

2. keştiye binersem:-er, -se, -m

Diğer 48

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Gemiye binmek.

Eğer keştiye binersem
Kavuşurum ol Rabb’ime

3. keştiye binip:-ip

Diğer 65

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Gemiye binmek.

Arabî Farsî dersini bilenler
Keştiye binip de bahre girenler

4. keştiye binip:-ip

Diğer 66

Mısra: 30

Kelime Tipi: -

Gemiye binmek.

Keştiyle gidilir ol mülke anca
Keştiye binip de yâri bulsana

ketf:

1. ketfine:-i, -n, -e

Diğer 216

Mısra: 26

Ar. Omuz.

Nûn ve’l-kalemi işaret verdi
Nübüvvet mührünü ketfine vurdu

ketfi:

1. ketfi:--i

Diğer 117

Mısra: 25

Omuz. Kürek kemiği, omuz küreği.

Ketfi üzerinde mührü şehristân
İmlâ mânâ aldı kaffe-i insan

2. ketfi:--i

Diğer 162

Mısra: 2

Omuz. Kürek kemiği, omuz küreği.

Gülşân gül şehrinde mihrâb zarfında
Nur hatemle ketfi damgalaşıptır

ketfine hâtem:

1. ketfine hâtemin:-i, -n

Diğer 81

Mısra: 39

Kelime Tipi: -

İki omuz arasındaki mühür.

Ketfine hâtemin emrini verdi
Al-yeşil mihrapta bastılar tek tek

ketm:

1. ketm-i:-i

Diğer 103

Mısra: 29

Bir sözü, bir haberi, bir sırrı saklama, gizli tutma.

Ketm-i ‘adem âlemini orada seyreyledin
Altı bâb yüz dört kitâbı arayıp kökünde bul

2. ketmi:-i

Diğer 109

Mısra: 27

Saklama, gizleme.

Beynehumâ hedem hinde nakleder ketmi ile
Limeni’l-mülk’ üne cevap illâ Allaktır veren

ketm-i adem:

1. ketm-i ademe:-e

Diğer 44

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Ağzı sıkı insan.

Ol ketm-i ademe yedin vurmada
Cim Cemâl Cebbâr'ı sevmişiz bizler

2. ketm-i adem'e:-e

Diğer 97

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Allah'ın ruh ve cisim âlemini yaratmak
istediği zaman bütün yaratıkların ilki olan öz.
Ketm-i adem'e 'kün' dedin
Allah bana sen lutf ettin*

3. ketm-i adem'de:-de

Diğer 138

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Yokluk sırrı.

Ketm-i Adem'de kalırdı semâvât u eflâkim
Olmasaydın Kün demezdim yâ Muhammed
Mustafâ

kevâkib:

1. kevâkibden:-de, -n

Diğer 160

Mısra: 13

Yıldızlar.

Kevâkibden zemîn ziyneti aldı
Şemsin nûru dünyayı rûşen kıldı

2. kevâkib:

Diğer 237

Mısra: 24

Yıldızlar.

Feminden şebnemi gonca gül alır
Aynından kevâkib şûleleşiptir

kevkeb:

1. kevkebimiz:-i, -m, -iz

Diğer 66

Mısra: 11

Yıldız.

Kevkebimiz aldık nakşî bâbında
İkra bi'sm-i rabbike sırrı şânında

2. kevkeb:

Diğer 109

Mısra: 10

Yıldız.

Tahtugâh-ı nûr Süleyman köşküne bizler girer
Kevkeb ü şems ü kamerden gayri bize gün erer

3. kevkeb-ü:

Diğer 111

Mısra: 8

Yıldız.

Mihrâb içre zikredip de cennetimi ru'yet et
Kevkeb-ü Şems ü kamerden çün neler halk
eyledi

4. kevkebün:-ün

Diğer 115

Mısra: 19

Yıldız.

Kevkebün dürriyun hem misbâh sözün
Tefsirinden belli nişânı hocâm

5. kevkeb:

Diğer 156

Mısra: 10

*Far. Yıldız, ahter: kevkeb-i ikbâl. kevkeb-i
derrî parlak yıldız.*

Vücûd dört şey ile noktalaşıptır

Yedi kevkeb nûru şûleşıptir

6. kevkeb:

Diğer 160

Mısra: 16

Yıldız.

Dört nücûm Ülkerin mâfevki oldu
Dürr-ü kevkeb elbette sesler seni

7. kevkeb:

Diğer 273

Mısra: 13

Yıldız.

Gârda kevkeb dürrü kameri gördü
Şemse âfil veccehtu vechiye dedi

8. kevkebler:-ler

Diğer 308

Mısra: 19

Yıldız.

Semâ ziynetlenmiş kevkebler enver
Seyret hikmetleri her gecelerde

9. kevkeb:

Diğer 343

Mısra: 1

Yıldız.

İki kevkeb gökyüzünde akanda
Ay ile gün temâşâyâ kalkanda

10. **kevkebini:-i, -(n)i**

Gazel 3

Mısra: 21

Yıldız.

Cim cemâlden dâima ol kevkebini gözleyen
Bâkî Baba gibi yanıp ağlayan anlar bizi

11. **kevkeb-i:-i**

Gazel 11

Mısra: 13

Yıldız.

Kevkeb-i hurşîd-i Feyyâz tâ tahte's-serâ
Et teyakkun Sübhân'a sen hurşîdin şâhını bul

12. **kevkeb:**

Gazel 20

Mısra: 4

Yıldız.

Kendi vücûdunu ru'yet andan 'ibret alsana
Kevkeb ü Şems ü Kamer'e nûr veren Sübhân'a
bak

kevkeb ü şems:

1. **kevkeb ü şemse:-e**

Gazel 8

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Yıldız ve güneş.

Kevkeb ü şemse bakıp da anlagıl sen bir rumûz
Cümle mahlûk-ı Hudâ'dan ara kendin ednâ bul

kevkebe:

1. **kevkebe:**

Diğer 92

Mısra: 8

Yıldız.

Kûhl-ü Mâ zağâ'l-basar'la sürmeli
Karakaş üstünde kevkebe kurban

kevkeb-i dürr:

1. **kevkeb-i dürrî:-i**

Diğer 116

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Parlak yıldız II İncilerin yıldızı (Değerli bir
çeşit elmas).*

Kevkeb-i dürrî dalında kudretullâh oturur
Misbâh eyle kalb şüşesin al tecellî ey gözüm

kevkeb-i dürrî:

1. **kevkeb-i dürrî'yi:-(y)i**

Diğer 64

Mısra: 21

Kelime Tipi: -

İnci gibi parlayan yıldız.

Kevkeb-i dürrî'yi burcunda bulduk
Tâ ol zaman cemâl imlâsın aldık

2. **kevkeb-i dürrî'ye:-ye**

Diğer 81

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Parlayan yıldız.

Kevkeb-i dürrî'ye şûle erdi
Mîm makamı zübân kakhâra vurdu

3. **kevkeb-i dürrî:-**

Diğer 109

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

İnci gibi parlayan yıldız.

Kevkeb-i dürrî nûrundan on sekizbin mülke
Allah kün dedi
Zarf-ı âlemi vahidte çok âlemler gizledi

4. **kevkeb-i dürrîyi:-yi**

Diğer 127

Mısra: 29

Kelime Tipi: -

*Parlak yıldız II İncilerin yıldızı (Değerli bir
çeşit elmas).*

Kevkeb-i dürrîyi merih bir âlem ki bî-vasıf
Temsilin sırrını bil de sinde sen kendini bul

kevkeb-i hurşîd:

1. **kevkeb-i hurşîd:-**

Diğer 95

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Güneşin yıldızı.

Çâr-ı yâr'ın ol Horasan pîri Edhem hürmeti
Kevkeb-i hurşîd içinde olduğun bilmez miyem

kevkeb-ü şems ü kamer:

1. **kevkeb-ü şems ü kamerde:-de**

Gazel 7

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yıldız, Güneş ve Ay.

Cân u dilden Hû'y'u bul da dâim Allah de gönül
Kevkeb-ü şems ü kamerde Allah'ı bul ey gönül

‘kevebüm dürrıyyün’:

1. ‘kevebüm dürrıyyün’:-

Diğer 323

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Ayet**

Bir inci yıldız (Nûr, 24/35).

‘Kevkebüm dürrıyyün’ müzeyyen köşkler
Misbâh alvalaşmış şeb-çırağ nûrlar

kevebün dürrıyyün:

1. kevebün dürrıyyün:-

Diğer 138

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Ayet**

O sanki inciden bir yıldız gibidir. (Nur suresi/35.ayet).

Kevkebün dürrıyyün sirâc vurdu dilin şehrine
Nur-u misbâh hem zücâcsın yâ Muhammed
Mustafa

2. kevebün dürrıyyün:-

Diğer 215

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Ayet**

Bir inci yıldız (Nûr, 24/35).

Ve’ş-şemsi Ve’d-duhâ çırağı yanır
Kevkebün dürrıyyün vechinde parlar

3. kevebün dürrıyyün:-

Diğer 266

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Ayet**

Bir inci yıldız (Nûr, 24/35).

Kevkebün dürrıyyün misbâh kelâmdan
Ke-mişkât’tan biten gülden ayrıldım

4. kevebün dürrıyyün:-

Diğer 321

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Ayet**

Bir inci yıldız (Nûr, 24/35).

Kevkebün dürrıyyün şölvesin almış
Allahın dilbâzı Re’is Efendi

kevn-i meknûn:

1. kevn-i meknûndan:-da, -n

Diğer 81

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Örtülü, kapalı vücut.

Ol kevn-i meknûndan nice ter geldi
Akıp da damladı katresi tek tek

kevnü:

1. kevnü:

Diğer 162

Mısra: 3

Dünya, kainat.

Çar çenber bütün kevnü menkûnat
Anın nûru ile şuleleşiptir

kevsere:

1. kevsere:-e

Diğer 91

Mısra: 40

Cennette bir nehir ismi.

Leblerinden anın zencebîl akar
Enfinden feyz eden kevsere kurban

2. kevsere:-e

Diğer 92

Mısra: 16

Cennette bir nehir ismi.

Nevreste gül bitti kâfak bağında
Ağızından feyz eden kevsere kurban

3. kevsere:

Diğer 242

Mısra: 6

Cennette bir nehir ismi.

Bu meclise geldi erenler pîrler
Kevser mâ yerine kabul ederler

4. kevsere:

Diğer 244

Mısra: 38

*Cennette bulunduğu inanılan kutsal
ırmak, havuz veya çeşme. || Cana can katan,
hayat veren, saf, temiz, tatlı su vb.
Metholunmaz hûri gılmanın hâlini
Ağızları kevsere yüzleri pullu*

5. kevsere:

Diğer 258

Mısra: 18

Cennette bir nehir ismi.

Tevvâbu Rahîm’sin affedip geçir
Kevser ü kâfûrun havzından içir

6. kevsere:

Diğer 286

Mısra: 8

Cennette bir nehir ismi.

Lâîn Şeytan zehr-i mârın içirme
Kevser kadehiyle çift melek yolla

7. kevser:

Diğer 301

Mısra: 14

Kevser suyu.

Huri kızlarıyla geldi Sündüs-ü melek leğen
Ellerinde kâse Kevser derler Allah suyu döken

8. kevser'i:-i

Gazel 5

Mısra: 9

Cennette bir nehir ismi.

N'iderim Rıdvân'ı kevser'i hûr'u
Âşık olan yâri görmek gerektir

9. kevser'in:-iñ

Gazel 14

Mısra: 33

*Cennet'te Hz. Peygamber'e verilmiş bir
havuz veya ırmak.*

Kevser'in çâr tarafında zînetin hoş eylemiş
Înâları altın-u has ahbar ı Kur'an'a bak

kevser:-

1. kevserden:-den

Diğer 279

Mısra: 22

Cennette bir nehir ismi.

Zat-ı bâkıy evvel yoktur âhiri
Kevserden zîşân'ı kandırdı Tanrı

kevser-i kâfûr:

1. kevser-i kâfûrdan:-da, -n

Diğer 21

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Beyaz ve güzel kokulu cennet çeşmesi.

Kevser-i kâfûrdan içip kananlar
Nûr fuâd içinde rûhu seyredir

kevser-ü kâfûr:

1. kevser-ü kâfûr:-

Diğer 301

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kevser ve kâfûr suyu.

Rihlet-i mevt zamanında susuzanı kandırır
Kevser-ü kâfûr içilir Nebî zîşân-ı Muhammed
Mustafâ

kevser:

1. kevser'den:-den

Diğer 339

Mısra: 16

Cennetteki Kevser ırmağının suyu.

Feminden akıyolr zağ olğul balı
Firdevsi âlâda Kevser'den tatlı

kevser:

1. kevser:

Diğer 51

Mısra: 24

(a.i.) : 1. Maddi ve manevi çokluk. 2.

*Cennet'te bir havuzun adı. FERİT
DEVELLİOĞLU OSMANLICA- TÜRKÇE
ANSİKLOPEDİK LûGAT, say.513.*

Denizler hep câma dolsa
Bir damla kevser olur mu

2. kevser:

Diğer 81

Mısra: 43

(a.i.) : 1. Maddi ve manevi çokluk. 2.

*Cennet'te bir havuzun adı. Ferit Devellioğlu
Osmanlıca- Türkçe Ansiklopedik Lûgat,
say.513.*

Bu âhir zamana çift kevser verdi
Al-yeşil mîzâbtan aktılar tek tek

keynûnet:

1. keynûnetsiz:-siz

Diğer 69

Mısra: 11

Vücuda gelme, var olma, oluşma.

Keynûnetsiz haldir insanı yoran
Elbet biz de bir deryanın malayız

ki:

1. ki:

Mesnevi 1

Mısra: 7

T. Ki bağlacı.

Nişangâh ki yâni mihrâba girdim
İrşâdi Baba hem Hayyât'ı gördüm

kible:

1. kiblede:-de

Diğer 34

Mısra: 37

Müslümanların namazda yöneldikleri taraf,

Kâbe.

Ru'yet-i mihrâbı kiblede bildim
Bir mübârek pîri önümde gördüm

kible et:

1. kible et:-

Diğer 111

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yön, yönelinen cihet.

Rûha çün hicâb-ı zarfta hikmetini sen gûş et
Al-yeşil mihrâbı verdi yâ Habîb'im Kible et

kiblegâh:

1. kiblegâhından:-ın, -dan

Diğer 34

Mısra: 27

Yönelinen yer. II kutsal yer.

Ulu mihrâb kurmuş kiblegâhından
Seyrettim yanına çağırdı tek tek

2. kiblegâhda:-da

Diğer 271

Mısra: 20

Kible yeri, kible tarafı.

Nûr-u marifeti kasrından atar
Kiblegâhda nişângâhı unutma

kibriyâ:

1. kibriyâ:

Diğer 111

Mısra: 3

Büyüklük, ululuk, azamet.

Buldu anın ruhu 'ünvan kibriyâ kıldı nazar
Akli kalbi rûhu mîm'e ol zaman vaz eyledi

2. kibriyâ:

Diğer 146

Mısra: 24

Büyüklük, ululuk, azamet.

Tevhîd ile alır çün cilâ lezzet
Kibriyâ makâmı rûh bulur lezzet

kilâba:

1. kilâba:-a

Diğer 253

Mısra: 14

Köpekler.

Kul-u kemter arzusuna bakılmaz
Fizza dinar her kilâba takılmaz

kılıç kuşan:

1. kılıç kuşan:-

Diğer 56

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Kılıç kuşanmak (veya takmak); kılıcı olmak
ve onu taşıyacak güce ve yetkiye hak kazanmak.*
Bir hadis buyurmuş Nebi-i zîşan
Mü'min tevbe eyle sen kılıç kuşan

kilitli dur:

1. kilitli durur:-ur

Diğer 45

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kilitli, kapalı durmak.

Bin bir kapısından füyûzu verir
Nice bin kapılar kilitli durur

kim:

1. kim:

Diğer 4

Mısra: 31

Kim, kimse.

Rûzgâr dağdan esse anı kim eğler
Kalbine esiyor bir rûzgârın var

kin vur:

1. kin vurma:-ma

Diğer 4

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kin beslemek, kin tutmak.

Liman açılıyor sabran kin vurma
Gemi dolanacak senin gölün var

kına:

1. kınarlar:-r, -lar

Diğer 3

Mısra: 13

*Yapılan bir işin kötü olduğunu belirtir bir
biçimde söz söylemek, ayıplamak.*
Şeydâ bülbül olma seni kınarlar
Yanar Ağlar Baba Hû der damarlar

2. kınarlar:-r, -lar

Gazel 3

Mısra: 13

*Yapılan bir işin kötü olduğunu belirtir bir
biçimde söz söylemek, ayıplamak.*
Şeydâ bülbül olma seni kınarlar
Yanar Ağlar Baba Hû der damarlar

kına-:

1. kınadı:-dı

Diğer 22

Mısra: 3

Ayıplamak.

Yalan deyû münkir beni kınadı
Ağlar bu gözlerim güzel yâr için

kınama:

1. kınamayın:-yın

Diğer 4

Mısra: 29

1. Ayıplamak, itap etmek, suçlandırmak, itham etmek. 2. Cezalandırmak. 3. Tazib etmek, hırpalamak.

Kınamayın bizi ey mü'min kullar
Hikmete ermedi habip peygamber

2. kınamayın:-yın

Diğer 59

Mısra: 33

1. Ayıplamak, itap etmek, suçlandırmak, itham etmek. 2. Cezalandırmak. 3. Tazib etmek, hırpalamak.

Kınamayın beni efe hocalar
İlm-i tıbbî düzülmüştür heceler

3. kınamayın:-(y)ın

Diğer 69

Mısra: 1

Ayıplamak, itap etmek, suçlandırmak, itham etmek.

Kınamayın bizi ey efendiler
Elbet biz de bir dikenin gülüyüz

kıraat et:

1. kıraat et:-

Diğer 160

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kur'ân'ı belli kural ve işaretlere göre okumak.

Ğuduvvi ve'l-âsâl amme mülk'e et kıraat
Menzil-i dâreyn'de olur çift mir'ât

2. kıraat etti:-ti

Diğer 194

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kur'ân'ı belli kural ve işaretlere göre okumak.

Nûr fuâd kalesin hikmetten yaptı
Arş'ta yüz dört kitabı kıraat etti

3. kıraat ettik:-ti, -k

Diğer 310

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Okumak.

Halilullah kurmuş oda binâsın
Okup kıraat ettik ricâ duasın

kıraat ol:

1. kıraat olunur:-un, -ur

Diğer 301

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Okumak.

Mevlûd kıraat olunur vuslat-ı pâk ü safâ
Yeniden güller açılır Nebî zîşan-ı Muhammed
Mustafâ

kirâmen katib:

1. kirâmen katibi:-i

Diğer 142

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İnsanların iki tarafında bulunup, sevablarını ve günahlarını yazan meleklerin adı.
Kirâmen katibi ismini yazar
Sabah namazını kılduğın zaman

kır'at eyle:

1. kır'at eyledim:-di, -m

Diğer 166

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Okumak, söylemek.

Câr-u şâh varakın kır'at eyledim
Sübhân defterinden hüccet gözledim

kırırk:

1. kırırklar:-lar

Diğer 202

Mısra: 14

Halkın inanışına göre kırk kişilik ermişler topluluğu.

Hüviyyet kâsesin nûş eden kandı
Yedi üçler kırırklar buraya geldi

kırklar vedi:

1. kırklar yediler:-ler

Diğer 67

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ermişler topluluğu.

Mektepte okudu kırklar yediler

Bâtın defterinden mânâ aldılar

kırtas:

1. kırtas:

Diğer 20

Mısra: 26

Kağıt, sayfa.

Ağlar Baba çok ziyâde ağladı

Kırtas üzre bir kitâba başladı

2. kırtas:

Diğer 315

Mısra: 16

Kağıt, sayfa.

Kur'ân'ı müctemi ilmiyle ummân

Kırtas üzerinde kâlemi Mim'den

3. kırtas:

Diğer 331

Mısra: 19

Kağıt, sayfa.

Kırtas üzre olkur aktan karayı

Nişângâh mülküne girmemiş olmaz

4. kırtas:

Diğer 343

Mısra: 80

Kağıt, sayfa.

Katlu ammâ bugün fermân okındı

Mehmurlandı kırtas bakalım nice

kisb:

1. kisbi:-i

Diğer 225

Mısra: 15

Kazanç.

Herkes kârı kisbi ol zaman buldu

Eşkîyâ Süedâ ünvâna geldi

2. kisb:

Diğer 264

Mısra: 14

Kazanç.

Taâm sahibine rahm et

Kisb ü kârını ziyâd et

3. kisb:

Diğer 264

Mısra: 38

Kazanç.

Saâdet hâneye devlet

Kisb ü kârına bereket

4. kisb:

Diğer 281

Mısra: 26

Kazanç.

Vechu'llaha nâzır hem çeşm-i çârın

Lentebûra mazhar kisb ile kârın

5. kisb:

Diğer 297

Mısra: 15

Kazanç.

Sâfiye mülkünün kisb ile kârı

'Fedhülî fi ibadi' delilimiz var

6. kisbî:-i

Diğer 324

Mısra: 18

Kazanç.

Vâiz-i Kur'ân'dan Mesnevî Şerîf

İlmi kisbî değil vehbî letâif

7. kisb:

Diğer 343

Mısra: 19

Kazanç.

Herkes sürer alır kisb ü kârını

Bundan âla ma'rifetim gör nice

kisb-i-kâr kıl:

1. kisb-i-kâr kıldın:-dı, -n

Diğer 115

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kâr elde etmek.

On iki noktadan kisb-i-kâr kıldın

Sözünden bellidir nişânı hocâm

kişmîr:

1. kişmir:

Diğer 175

Mısra: 16

Hindistan'ın kuzey sınırında bir bölge.

Basra Kûfe Medine'ye kavuştu

Kişmir dağ direğin deldi de geçti

kişmirî:

1. kişmirî:

Diğer 274

Mısra: 21

Keşmir keçisinden elde edilen, ince ve yumuşak yüнден dokunmuş çok makbul kumaş; kaşmir.

Kişmirî ü lâhûrî bezenmiş bağlar
Ayık ol her şebde Hallâk'a yalvar

kişver:

1. kişveri:-i

Diğer 208

Mısra: 25

Memleket, ülke.

Dat zaifler kişveri
Ağlar İrşâdî Baba

2. kişver:

Diğer 311

Mısra: 10

Memleket, ülke.

Hicâbdan hicâba geçüb erişir ayn-ı tesnîme
Otağı bağ-ı rıdvândır yatağı lâhûrî kişver

3. kişvere:-e

Diğer 326

Mısra: 10

(Gönül bağlamında) Ülke, memleket.

Cândan bağlanmışım nûr-i anbere
Arz ettim halimi yüzü kişvere

4. kişveri:-i

Diğer 338

Mısra: 5

Memleket, ülke.

Kişveri lahûrî murğî dil bağı
Misbâh alvalaşmış misli Tur Dâğı

kişver-i gülşân:

1. kişver-i gülşânda:-da

Diğer 237

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Gül şehri, gül bahçesi.

Kişver-i gülşânda yâr otağında
Cemâl mir'âtiyle aynalaşıptır

kitâb-ı mûsa isâ:

1. kitâb-ı mûsa isâ:-

Gazel 10

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hiz. Musa ve Hiz. İsa'nın kitabı.

Ol kitap zarfında mevcut kitâb-ı Mûsa İsâ
Mûsa'nın çıktığı Tûr'u arayıp da cânda bul

kitâb-mûbin:

1. kitâb-mûbin:-

Diğer 107

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Her şeyin kendisinde yazıldığı kitap.

Hak Teâlâ kelâmında nûr kitâb-mûbin dedi
Muhammed'in nûr gölüne çün işaret eyledi

kıyâm:

1. kıyâmı:-ı

Diğer 34

Mısra: 36

Namazda ayakta durmak.

Teheccüdü bize hem ders eyledi
Seyrettim kıyâmı eyledik tek tek

2. kıyam:

Diğer 271

Mısra: 5

Ayağa kalkma, ayakta durma.

Kıyam rûku 'kavemeye dikkat et
Secde-i celsede beşini derc et

kıyâm ed:

1. kıyâm edemez:-e, -mez

Diğer 124

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Namazda ayakta durma ve namazın ayakta kılınan kısmı.

Üç kök üzre misbâh nûrundan makam
Ol makama kimse edemez kıyâm

2. kıyâm edecek:-e, -cek

Diğer 236

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ayakta durmak. II Saygı göstermek.

Bâtın kapısında kıyâm edecek
Acep izin alıp girebilir mi

3. kıyâm edecek:-e, -cek

Diğer 236

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ayakta durmak. II Saygı göstermek.

Bâtın kapısında kıyâm edecek

Acep izin alıp girebilir mi

kıyâm et:

1. kıyâm etmedik:-me, -dik

Diğer 25

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ayakta durmak. II Saygı göstermek.

Bu sıyâm ayının kadrin bilmedik

Geceler subha dek kıyâm etmedik

2. kıyâm etti:-ti

Diğer 50

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Namazda ayakta durmak .

Lâ-mekân şehrinde gördü yârini

El bağlayıp kıyâm etti ol Resûl

3. kıyâm etti:-ti

Diğer 71

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ayakta durmak. II Saygı göstermek.

Allah'a Cebrâîl muntazır oldu

Kıyâm etti söylemedi Cebrâîl

4. kıyâm ettiler:-ti, -ler

Diğer 81

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Namazda ayakta durmak .

Ol bağa girince kıyâm ettiler

Zâten aslından abdesti aldılar

5. kıyâm ettiler:-ti, -ler

Diğer 107

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Namazda ayakta durmak .

Tâ ezel ahd u mîsâk da sağda kıyâm ettiler

Hak azîm hitab buyurdu cümle belâ dediler

6. kıyâm etti:-ti

Diğer 109

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ayakta durmak. II Saygı göstermek.

Sır kitâbın hatm-i tâm'da kıyâm etti ol kalem

Rehberân yıkamaz anı illâ Sultândır yıkan

7. kıyâm etti:-ti

Diğer 145

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Namazda ayakta durmak .

Kıyâm etti hemen Tûr'un yanında

Zâtınma ermesi hiç mümkün değil

8. kıyâm etmedik:-me, -dik

Diğer 261

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Namazda ayakta durmak .

Etmedik gecelerini biz kıyâm

Bu gece ağlayuben edek fezâ

kıyâm eyle:

1. kıyâm eyledim:-di, -m

Diğer 166

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ayağa kalkmak. II Dimdik bir şekilde durmak.

Ruûsü'l penâha kıyâm eyledim

Hüccretin Kur'ân'da bulsun dediler

2. kıyâm eyledi:-di

Diğer 190

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ayakta durmak; saygı göstermek amacıyla ayakta kalmak.

Utandı Allah'dan ol hayâ etti

Beş kerre secdeye kıyâm eyledi

kıyâm kıl:

1. kıyâm kıldı:-dı

Diğer 53

Mısra: 38

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ayağa kalkmak, ayakta durmak; dikilmek, dik şekilde bulunmak II ayaklanmak, ayağa kalkıp gitmeye davranmak.

Ol Yunus-u batn-ı mâhiye koydu

Yunus nebî salâta kıyâm kıldı

2. kıyâm kıldılar:-dı, -lar

Diğer 58

Mısra: 90

Kelime Tipi: -

Ayağa kalkma, ayakta durma.

Baba oğul emre teslim oldular

Allah'in emrine kıyâm kıldılar

kıyâma dur:

1. kıyâma durdu:-du

Diğer 25

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ayakta durmak.

Sıyâm âyetiyle Cebrâîl geldi

Nebî Zîşan kalkıp kıyâma durdu

2. kıyâma durdu:-du

Diğer 81

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ayakta durmak.

İkinci hicâptan bir hitâp geldi

Cümle ervâh bütün kıyâma durdu

3. kıyâma durdu:-du

Diğer 128

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ayakta durmak.

Tayyibât dedi de kıyâma durdu

Üç şeyi bahçeden yâdigâr aldı

4. kıyâma durdu:-du

Diğer 162

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ayakta durmak.

Vennecmi hakayık bahrine daldı

Hep semâvat ehli kıyâma durdu

kıyâmet:

1. kıyâmette:-te

Diğer 106

Mısra: 4

Öteki dünyada bütün ölülerin kalkıp

dirilmesi.

Yâ habîbim sen görürsün mü'mini mü'minâtı

Kıyâmette sırat üzre meş iyleden kullara bak

2. kıyâmette:-te

Diğer 106

Mısra: 22

Öteki dünyada bütün ölülerin kalkıp

dirilmesi.

Takdir ezel nakş-ı kalem anları hoş eder

Ya habîbim kıyâmette anların şânına bak

3. kıyâmette:-e

Diğer 118

Mısra: 38

Öteki dünyada bütün ölülerin kalkıp
dirilmesi.

Defter-i şakî-i ervâh daima sinde kalır

Kıyâmette kadar ol hal azabı sinde görür

4. kıyâmette:-te

Diğer 130

Mısra: 2

Öteki dünyada bütün ölülerin kalkıp
dirilmesi.

Asdikâ sûi ehibbâ çün yarın pişman olur

Kıyâmette ba'zısı ba'zısına düşman olur

5. kıyâmette:-te

Diğer 130

Mısra: 4

Öteki dünyada bütün ölülerin kalkıp
dirilmesi.

Birbirine buğz ederler asdika zail olur

Kıyâmette hubb-û sâdık olur illelmuttekiyn

6. kıyâmette:-e

Diğer 142

Mısra: 15

Öteki dünyada bütün ölülerin kalkıp
dirilmesi.

Kıyâmette kadar siracı yâkar

Akşam namazını kıldığın zaman

kıyâs-ı fukahâ:

1. kıyâs-ı fukahâdan:-da, -n

Diğer 37

Mısra: 39

Kelime Tipi: -

Din bilginlerinin hükmü, fakihlerin
değerlendirmesi.

Kıyâs-ı fukahâdan gayrıya uyma

Leyl ü nehâr ağla sen illâ'ya bak

kıyl:

1. kıyl:

Diğer 118

Mısra: 26

Dedikodu, boş söz.

Rûhun üç inkısâm hâlin ben diyem siz anlayın

Bizi söyleden Hûda'dır kıyl ü kaal söz demeyin

2. kıyl:

Diğer 341

Mısra: 15

Dedikodu, boş söz.

İrfan bâbın açub bakma kıyl kâle

'İlm-i mârifeti sakın unutma

kıyl u kaal:

1. kıyl u kaal:-

Diğer 77

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dedikodu ve boş söz.

Okuttular bize üç satır hattı

Ref'etti dilimden kıyl u kaal seddi

kıyl u kalin:

1. kıyl u kaline:-e

Diğer 329

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Esassız söz, beyhude soru ve cevap, boş

söz.

Girmişsin mezketin cilâdârına

Bakmazdım dünyanın kıyl u kaline

kıyl-kaal:

1. kıyl-kaal:

Diğer 263

Mısra: 5

Dedikodu, boş söz.

Kıyl-kaal ile küntükenz'e erilmez

Men arefe okup kanmayan bilmez

kıyl-kal:

1. kıyl-kal:

Diğer 316

Mısra: 21

Dedikodu.

Kıyl-kal ile esrâr olunmaz ru'yet

Yudiu savkıdır pençeli hüccet

kıymet:

1. kıymeti:-i

Diğer 23

Mısra: 4

Değer, paha.

Ben şimdi düşmüşem Allah râhına

Kıymeti bulunmaz malım var benim

kizb:

1. kizb:

Diğer 116

Mısra: 5

Ar. Yalan, hilâf, dürûğ.

Gıybet ü kizb intâkından kalbin bî-tenvîr kalır

Vuslatından Lâ-tenevvür zıll-ı zulmetle olur

kizb ed:

1. kizb eder:-er

Diğer 317

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yalan söylemek.

Söylüyor kelâmı dili kizb eder

Güya kalb zübânı Hakkı zikreder

kizb eyle:

1. kizb eylemez:-mez

Diğer 213

Mısra: 33

Kelime Tipi: -

Yalan söylemek.

Kizb eylemez nutku cemâli gördü

Tahiyyatı selam kelâma durdu

kizb ü gaybet:

1. kizb ü gaybet:-

Diğer 57

Mısra: 73

Kelime Tipi: -

Yalan ve gıybet.

Kizb ü gaybet etme sen seni acı

Mü'min ne demektir ismini tanı

komşu ed:

1. komşu eder:-er

Diğer 142

Mısra: 18

Kelime Tipi: -

Komşu etmek.

Akşamdan işa'ya zikrini eder

Hûriyi Rıdvân'ı ol komşu eder

kör şeytân:

1. kör şeytânı:-ı

Diğer 83

Mısra: 45

Kelime Tipi: **Deyim**

Kötü kader. II Şeytan, iblis.

Allah kör şeytânı dergâhtan sürdü

Zevi'l-ukûllara musallat kıldı

2. kör şeytandan:-da, -n

Diğer 97

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şeytan, iblis.

Kör şeytandan sen hıfz ettin

Sen Hafız'im sen Sübhan'im

3. **kör şeytanı:-ı**

Diğer 105

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şeytan, iblis.

Kör şeytanı hem öldürür

Oku öğren din 'ilmini

4. **kör şeytân:-**

Diğer 200

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Deyim**

Şeytan, iblis.

İsmâîl taş attı lânet recm etti

Kör şeytân kör oldu bu bayram günü

5. **kör şeytanı:-ı**

Diğer 200

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Deyim**

Kör şeytana.

Sabî önü sonra sıçradı gitti

Kör şeytanı gördü bu bayram günü

kötü boz bir köpek:

1.kötü boz bir köpek:

Diğer 13

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Argo**

Kötü boz bir köpek

Bir kötü boz köpek iken

At gibi üstüne binmiş

kotan:

1. **kotan:**

Diğer 49

Mısra: 17

Dört öküzün çektiği pulluk, büyük saban.

Bentlerim kavîdir kotan sökemez

Allah'ın sürdüğü seddi geçemez

koy:

1. **koymaz:-maz**

Diğer 20

Mısra: 9

Koymak, bırakmak.

Bu dert beni koymaz amîk bahrine

Keşti olur yine alır fevkine

köz:

1. **koz:**

Diğer 79

Mısra: 26

Kor, kızıl ateş parçası.

Penbe gibi yumuşayup

Bir koz içine girmişem

kubbe:

1. **kubbeler:-ler**

Diğer 84

Mısra: 9

Kubbe l gökyüzü.

Kubbeler içinde ufak nokta var

Ol nokta içinde ay ile gün var

küberâ:

1. **küberâ:**

Diğer 277

Mısra: 10

Büyükler, ileri gelenler, ulular.

Cümle akrabâsı dayalı kaldı

Ümerâ küberâ yasına geldi

kuddûs:

1. **kuddûs:**

Diğer 283

Mısra: 7

Kusur ve noksanlıklardan müberrâ olan, en

mukaddes. Hiç eksiği olmayan, pâk, temiz

anamlarında Cenab-ı Hakk'ın sıfatlarındandır.

Sübbûh kuddûs ismi yandırdı canı

Cemâl celâl ataşına yanmışam

2. **kuddûsün:-un**

Diğer 334

Mısra: 2

Kusur ve noksanlıklardan müberrâ olan, en

mukaddes. Hiç eksiği olmayan, pâk, temiz.

Cenab-ı Hakk'ın sıfatlarındandır.

İns ü melek ruh Rabbisîsin

Sen subbûhun ya kuddûsün

3. **kuddûsün:-un**

Diğer 334

Mısra: 4

Kusur ve noksanlıklardan müberrâ olan, en

mukaddes. Hiç eksiği olmayan, pâk, temiz.

Cenab-ı Hakk'ın sıfatlarındandır.

Lâhûtü berzâh şahısın

Sen subbûhun ya Kuddûsün

4. kuddûsün:-un

Diğer 334

Mısra: 7

Kusur ve noksanlıklardan müberrâ olan, en mukaddes. Hiç eksiği olmayan, pâk, temiz.

Cenab-ı Hakk'ın sıfatlarındandır.

Subbûhun kuddûsün dediler

Sen subbûhun ya Kuddûsün

5. kuddûsün:-un

Diğer 334

Mısra: 12

Kusur ve noksanlıklardan müberrâ olan, en mukaddes. Hiç eksiği olmayan, pâk, temiz.

Cenab-ı Hakk'ın sıfatlarındandır.

Öğrenip malını verdi

Sen subbûhun ya Kuddûsün

6. kuddûsün:-un

Diğer 334

Mısra: 16

Kusur ve noksanlıklardan müberrâ olan, en mukaddes. Hiç eksiği olmayan, pâk, temiz.

Cenab-ı Hakk'ın sıfatlarındandır.

Senden gayrı kime gidem

Sen subbûhun ya Kuddûsün

7. kuddûsün:-un

Diğer 334

Mısra: 20

Kusur ve noksanlıklardan müberrâ olan, en mukaddes. Hiç eksiği olmayan, pâk, temiz.

Cenab-ı Hakk'ın sıfatlarındandır.

Bir canım var kurbân ettim

Sen subbûhun ya Kuddûsün

8. kuddûsün:-un

Diğer 334

Mısra: 24

Kusur ve noksanlıklardan müberrâ olan, en mukaddes. Hiç eksiği olmayan, pâk, temiz.

Cenab-ı Hakk'ın sıfatlarındandır.

Cândaki canı seyrederek

Sen subbûhun ya Kuddûsün

9. kuddûsün:-un

Diğer 334

Mısra: 28

Kusur ve noksanlıklardan müberrâ olan, en mukaddes. Hiç eksiği olmayan, pâk, temiz.

Cenab-ı Hakk'ın sıfatlarındandır.

Cemâl'inden rahmet yağdır

Sen subbûhun ya Kuddûsün

10. kûddûsün:-un

Diğer 334

Mısra: 32

Kusur ve noksanlıklardan müberrâ olan, en mukaddes. Hiç eksiği olmayan, pâk, temiz.

Cenab-ı Hakk'ın sıfatlarındandır.

Zelîl fakır kapına geldi

Sen subbûhun ya Kûddûsün

kudret:

1. kudret:

Diğer 10

Mısra: 23

Allah'ın kudreti.

Bir kudret su ile dönüyor hâlâ

Aman Allah aman çarkımı çevir

2. kudretten:

Diğer 92

Mısra: 2

Allah'ın kudreti.

Bir şâhım vardır ki ezel güzeli

Kudretten giydiği cemâle kurban

3. kudretiyle:-i, -y, -le

Diğer 111

Mısra: 43

Kudret, güç.

Hak Teâlâ kudretiyle kalbleri her an görür

Kur'ân'ında kalbi nahle darb-ı temsil eyledi

kudret kelâm:

1. kudret kelâmından:-i, -n, -da, -n

Diğer 71

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın insanlarca bilinebilmesi için

zâtına nisbet edilen mâna ve mefhumlar anlamında kelâm terimi.

Kudret kelâmından sûreyi aldı

Bir yeşil don ile geldi Cebrâîl

kudret-i feyz-i ilâh:

1. kudret-i feyz-i ilâhiden:-i, -de, -n

Gazel 3

Mısra: 18

Kelime Tipi: -

Allah'ın kudret ve feyzi.

Ezmüne nakş-ı kaleminden kârını arayıp bulan

Kudret-i feyz-i ilâhiden dadan anlar bizi

kudret-i ilâh:

1. kudret-i ilâhi:-i

Diğer 58

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İlahi kudret, Allah'ın gücü.

Kudret-i İlâhi teallik etti

Allah İbrahim'e bir oğul verdi

kudret-i nakkaş:

1. kudret-i nakkaşa:-ta

Diğer 84

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Allah'ın nakşetme, yarattıklarını süsleyip

bezeme gücü ve kuvveti.

Kudret-i nakkaşa kendi Levh'inde

Kün deyüp cihânı kurduğu hinde

kudretullâh:

1. kudretullâh:

Diğer 116

Mısra: 15

Allah'ın kudreti.

İşte ol taht üzerinde kudretullâh oturur

Mir'atullâh câm-ı zücâc cem'olur anla ey

gözüm

2. kudretullâh:

Diğer 116

Mısra: 23

Allah'ın kudreti.

Kevkeb-i dürrî dalında kudretullâh oturur

Misbâh eyle kalb şüşesin al tecellî ey gözüm

3. kudretullah:

Diğer 332

Mısra: 11

Allah'ın kudreti.

Otağı lâhûda her kudretullah

Eşyanın zarfında yârımı buldum

4. kudretullah:

Gazel 16

Mısra: 11

Allah'ın kudreti.

Her bir eşyanın içinde kudretullah görünür

Baş gözüyle nûr cemâli görmesi mümkün değil

küdûret ver:

1. küdûret verir:-ir

Diğer 9

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bulanıklık, kaygı, tasa vermek.

İnsanın kalbine küdûret verir

Nefs ü şeytan andan kuvveti alır

kûfe:

1. kûfe:

Diğer 175

Mısra: 15

Irak'ta bir şehir.

Basra Kûfe Medine'ye kavuştu

Kişmir dağ direğin deldi de geçti

küffâr:

1. küffâr:

Diğer 51

Mısra: 10

Kâfirler.

Hayır olmaz sârik kuldân

Küffâr ile fücâreden

2. küffârı:-ı

Diğer 83

Mısra: 48

Kâfirler.

Ekser-i nâs lâîn şeytâna uydu

Küffârı kahr eder bir Kakhâr'ım var

3. küffârı:-ı

Diğer 194

Mısra: 16

Kâfîler, müslüman olmayanlar.

Emretti kamere iki şakk oldu

Küffârı imâna aldı sevdiğim

4. küffâr:

Diğer 217

Mısra: 6

Kâfirler.

Her bir belâyı ref'eder

Küffâr beldesine sürer

küfrân-ı nimet:

1. küfrân-ı nimet:-

Diğer 118

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Deyim**

Nimete nankörlük etmek; yapılmış emek ve değeri görmemek veya görmezden gelmek.
Küfrân-ı nimet edenler bâb-ı gazabı açar
Örtülür ol bâb-ı rahmet azab eleme düşer

2. küfrân-ı nimet:-

Diğer 118

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Deyim**

Nimete nankörlük etmek; yapılmış emek ve değeri görmemek veya görmezden gelmek.
Verdiğine şükr-ü Yezdân dilimizden kesmek
Küfrân-ı nimet bâbına aslâ bizler girmeyek

kûh-ı kaf:

1. kûh-ı kaf'a:-a

Diğer 141

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Kaf Dağı; Anka kuşunun yaşadığı ve yeryüzünü çepeçevre kuşattığı kabul edilen efsanevi dağ.
Kûh-ı kaf'a şeytan bu gece kaçtı
Günlerin sultânı geldi bu gece

kûhl-ü mâ zağâ'l-basar:

1. kûhl-ü mâ zağâ'l-basar'la:-la

Diğer 92

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Ayet**

Göz şaşmadı (Necm, 53/17).
Kûhl-ü Mâ zağâ'l-basar'la sürmeli
Karakaş üstünde kevkebe kurban

kul:

1. kullar:-lar

Diğer 4

Mısra: 29

Tanrı'ya göre insan.

Kınamayın bizi ey mü'min kullar
Hikmete ermedi habip peygamber

'kul hüvallahu ahad':

1. 'kul hüvallahu ahad':-

Gazel 7

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Ayet**

De ki: O Allah birdir. (İhlas suresi 1. ayet);
bir, tek, eşi benzeri olmayan Allah.
Birliğine elde sened 'kul hüvallahu ahad'
Yeri göği kıl tearrâ Allah'ı bul ey gönül

kul huve'llahu ehad:

1. kul huve'llahu ehad:-

Diğer 45

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Ayet**

İhlas Sûresi 112/1. "De ki; O Allah bir
tektir."
Allah birdir kul huve'llahu ehad
Ahmed'i nûrundan yarattı ehad

kul in kuntum tühıbbûnallahe:

1. kul in kuntum tühıbbûnallahe:-

Diğer 252

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Ayet**

"De ki: "Eğer Allah'ı seviyorsanız bana
uyun ki Allah da sizi sevsin." mealinde Âl-i
İmran Suresi 31. ayetten kısmen ıktibas
edilmiştir.
Kul in kuntum tühıbbûnallahe bâbından girdiniz
Ceddim İrşâdî'ye himmete geldiz

kul in küntüm tühıbbûne:

1. kul in küntüm tühıbbûne:-

Gazel 29

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Ayet**

Ey habibim, de ki: Allah'ı seviyorsanız
bana uyun (Ali imran, 3/13).
Mahabbet bâbın açmayan bilmez Allah'ın zâtını
Kul in küntüm tühıbbûne eşiginden geçenden
sor

kul in kuntum tühıbbûnellah:

1. kul in kuntum tühıbbûnellah:-

Diğer 84

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Ayet**

Ey habibim, de ki: Allah'ı seviyorsanız
bana uyun (Ali imran, 3/13).
Kul in kuntum tühıbbûnellah Allah buyurdu
Muhabbet edenler Allah'ı buldu

2. kul in kuntum tuhibbûnellah:-

Diğer 310

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Ayet**

Ey habibim, de ki: Allah'ı seviyorsanız bana uyun (Ali imran, 3/13).

Kul in kuntum tuhibbûnellah bâbından giren Sahib-i mihmandır bu kârı bulan

kul inkuntum tuhibbûne:

1. kul inkuntum tuhibbûne:-

Diğer 329

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Ayet**

De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız (Ali İmran, 3/31).

Kul inkuntum tuhibbûne bâbından geçtin
İşte bu kâr ile ravzaya düştün

kul innemâ aizukum:

1. kul innemâ aizukum:-

Diğer 68

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Ayet**

De ki: "Size tek bir öğüt vereceğim: Allah için, başkalarıyla birlikte veya tek başınıza şöyle bir durup düşünün! (Görüyorsunuz ki) arkadaşınızda cinnetten eser yok; o ancak şiddetli bir azap öncesinde sizi uyaran bir kimse (Sebe, 34/46).

Kul innemâ aizukum Allah buyurdu
Yani bir mürşide siz varın dedi

2. kul innema aizukum:-

Diğer 320

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Ayet**

Ancak de ki: Size bir tek nasihat ediyorum (Sebe, 34/46).

Kul innema aizukum tenbih olundu
Batın kapısının hattı kuruldu

3. kul innemâ aizukum:-

Diğer 331

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Ayet**

De ki: Size tek bir öğüt vereceğim (Sebe, 34/46).

Kul innemâ aizukum pençeli hüccet
Muttaki vâ'ize varmamış olmaz

kul innemâ a'izukum bivâhideh:

1. kul innemâ a'izukum bivâhideh:-

Diğer 85

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Ayet**

Ancak de ki: Size bir tek nasihat ediyorum (Sebe, 34/46).

Kul innemâ a'izukum bivâhideh Allah buyurdu
Mü'min olan bütün bu emre ydu

kul ol:

1. kul ol:-

Diğer 36

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hükmüne girmek, bağlanmak | kulluk yapmak | hizmette bulunmak.
Allah'a sen doğru kul ol
Yalvar sen Allah'a yalvar

kulak ver:

1. kulak ver:-

Diğer 118

Mısra: 48

Kelime Tipi: **Deyim**

Dikkatli bir biçimde dinlemek, değer vermek, önemsemek.
Ol 'azâb rûha gelende rûh da toprağa girer
İşte 'azap böyle görür sözüme sen ver kulak

külhan:

1. külhanda:-da

Diğer 39

Mısra: 7

Hamam ocağı | azap, keder veren yer.
Aşk ile külhanda yanan
Gelsin beraber yanalım

küll:

1. küll:

Diğer 79

Mısra: 10

(Ar.) Hep, tüm, bütün.

Şeytan bizden uzlet etmiş
Nefsi emmâre küll gitmiş

küllî:

1. küllî:

Diğer 2

Mısra: 29

(Ar.) Bütün.

Anın devri küllî âhir olacak

Mezburu sen mahrûm koyma yâ Rabbi

2. küllî:

Diğer 22

Mısra: 5

Bütünüyle, tamamıyla.

Küllî boş değildir çarkı binamız

Damlasız ummândır nehr-i cârîmiz

3. küllî:

Diğer 105

Mısra: 3

Bütünüyle, tamamıyla.

Kara cahil küllî kalma

Oku öğren dîn 'ilmini

küllî şey:

1. küllî şey'in:-in

Gazel 9

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Her şey, yaratılmış olan her şey.

Can-ı dilden tasdik eyle halk eden Bir'dir gönül

Küllî şey'in fânî olur çün kalan Bir'dir gönül

küllü men aleyhâ fânin:

1. küllü men aleyhâ fânin:-

Diğer 279

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Ayet**

Yer üzerinde bulunan her canlı fanidir

(Rahman, 55/26).

Küllü men aleyhâ fânin Kur'ân'dan haber

Ve yepkaa vechu rabbike sırrına dalak

küllü murdiatin ammâ ardeatin:

1. küllü murdiatin ammâ ardeatin:-

Diğer 330

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Ayet**

Her emzikli kadın emzirmekte olduğu

çocuğundan geçer (Hac, 22/2).

Küllü murdiatin ammâ ardeatin fermanı geldi

Zaman devrolmadan bu sırrı buldu

küllü nefsin zâikatu'l-mevti zâikatu'l-mevti summe ileynâ turceûn:

1. küllü nefsin zâikatu'l-mevti zâikatu'l-mevti summe ileynâ turceûn:-

Gazel 13

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Ayet**

Her canlı ölümü tadıcıdır, sonra bize

döndürölüp getirileceksiniz (Ankebut, 29/57).

Küllü nefsin zâikatu'l-mevti summe ileynâ

turceûn et fikir

Kable şirâb ol câmindan Fesemme vechullâhı

bul

küll-ü şey:

1. küll-ü şey'in:-in

Diğer 109

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Her şey.

Câm-ı Hû'yun meclisinde çün kalır bahre dalan

Küll-ü şey'in fânî olur illâ Allaktır kalan

küllü şey'in hâlikün illâ vecchêhû:

1. küllü şey'in hâlikün illâ vecchêhû:-

Diğer 64

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Ayet**

O'nun zatından başka her şey yok

olacaktır, sırrı (Kasas suresi 88. ayet).

Şimdi bu vaktimiz çok denî zaman

Küllü şey'in hâlikün illâ vecchêhû günü yanaştı

küllü şey'in yerciu:

1. küllü şey'in yerciu:-

Diğer 140

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Hadis**

Her şey aslına döner.

Küllü şey'in yerciu sırrı ile gitti şehrine

Kim yese zeytûnundan daldı î mân bahrine

kulpundan tut:

1. kulpundan tuttu:-tu, -m

Diğer 21

Mısra: 22

Kelime Tipi: -

Ucundan tutmak, bir tarafından tutmak.

'Kable en temûtû' sırrına erdim

Pîrlerin çarkının kulpundan tuttu

kul-u kemter:

1. kul-u kemter:-

Diğer 253

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Aciz kul.

Kul-u kemter arzusuna bakılmaz

Fizza dinar her kilâba takılmaz

kulûb:

1. kulûba:-a

Diğer 51

Mısra: 3

Kalpler, gönüller II değişken, çok yönlü şey

(*Kalûb* قلوب). REDHOUSE, 1987: 1471

(*Tanıkta, hava, su ve toprak kastedilir*).

Kulûba rüzgâr eserse

Zebân hiç epsem olur mu

2. kulûb:

Diğer 111

Mısra: 15

Kalpler.

Kulûb ervâhı ol hinde rûhlara vaz'etti hem

İmanın üç noktasını tâ ezel halk eyledi

kulûb-i mü'min:

1. kulûb-i mü'mini:-i

Diğer 66

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Müminlerin kalpleri.

Kulûb-i mü'mini çok vâsi kılmış

Lâ-mekân şehrini ol kalbe kurmuş

külû'z-zeyte ve edhinû bih:

1. külû'z-zeyte ve edhinû bih:-

Diğer 149

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Hadis**

Zeytini yiyin, yağıyla yağlanın (Hadis).

Külû'z-zeyte ve edhinû bih buyurdun kelâmında

sen zî-şân

Bir mübârek bir şecerim nassı delili Kur'an

kumanda ed:

1. kumanda eder:-er

Diğer 234

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yönetmek.

Bu âlemi ondan kumanda eder

Yatma gecelerde çâr-şahı gözet

kün:

1. kün:

Diğer 81

Mısra: 4

Ar. "Ol, olsun!" manasına emr-i hazır:

Ezelde sâdır olan kün emr-i ilâhisi üzerine bu kainat halk olundu. Ey savlecan kudretine küy-mekân- çevgânî-i iradeti mahluk-ı kün-fekân-Nazîm. kün-fe-yekûn: "Olan oldu" manasına bur terkip olup mahv ü perişan olmak makamında kullanılır: İnsan vazîfe-i ubudiyyette taksîr ederse akıbet kün, fe-yekûn olur.

Padişâhlar padişâhı mâ yezel

Kün diyüp emretti nidâyı tek tek

2. kün:-

Diğer 190

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Ayet**

"Kün feyekûn" (Bir şey yaratmak istediği zaman O'nun yaptığı "Ol" demekten ibarettir, o şey hemen oluverir) âyetine işaret edilmektedir. Bkz., Yâsin, 36/82.

Erba'u 'anâsır bütün emlâke

Kün demeden evvel ne halk eyledi

3. kün:

Gazel 3

Mısra: 3

Ar. "Ol, olsun!" manasına emr-i hazır:

Ezelde sâdır olan kün emr-i ilâhisi üzerine bu kainat halk olundu. Ey savlecan kudretine küy-mekân- çevgânî-i iradeti mahluk-ı kün-fekân-Nazîm. kün-fe-yekûn: "Olan oldu" manasına bur terkip olup mahv ü perişan olmak makamında kullanılır: İnsan vazîfe-i ubudiyyette taksîr ederse akıbet kün, fe-yekûn olur.

Taksimdâr bâbında kün hitabında

Elif sezdim 'bâ' okudum ha aldım

'kün':

1. 'kün':-

Diğer 292

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Ayet**

"Kün feyekûn" (Bir şey yaratmak istediği zaman O'nun yaptığı "Ol" demekten ibarettir, o şey hemen oluverir) âyetine işaret edilmektedir. Bkz., Yâsin, 36/82.

'Kün' diyip cihanda neler halk etti

Bağlarda nevrete lâle gül bitti

kün de:

1. kün deyüben:-(y), -üben

Diğer 54

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir şeyi dilediği zaman, O'nun emri o şeye ancak "Ol!" demektir. O da hemen oluverir. (Yasin suresi, 82.ayet). II Allah'ın yaratmak istediği bir şeye "Ol" demesi ve var olması. Kün deyüben Allah dünyayı kurdu Gece gündüz ile müşerref kıldı

2. kün deyüp:-(y)üp

Diğer 84

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir şeyi dilediği zaman, O'nun emri o şeye ancak "Ol!" demektir. O da hemen oluverir. (Yasin suresi, 82.ayet). II Allah'ın yaratmak istediği bir şeye "Ol" demesi ve var olması. Kudret-i nakkaşta kendi Levh'inde Kün deyüp cihânı kurduğu hinde

'kün' de:

1. 'kün' dedin:-di, -n

Diğer 97

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir şeyi dilediği zaman, O'nun emri o şeye ancak "Ol!" demektir. O da hemen oluverir. (Yasin suresi, 82.ayet). II Allah'ın yaratmak istediği bir şeye "Ol" demesi ve var olması. Ketm-i adem'e 'kün' dedin Allah bana sen lutf ettin

kün emr:

1. kün emrinde:-i, -n, -de

Gazel 12

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Ayet**

Ol emri II. (Allah) Bir şeyi istediğinde, O'nun buyruğu "ol!" demekten ibarettir; hemen oluverir. (Yasin/82) ayetinden iktibas edilmiştir. Ol kün emrinde ki daldın çün sâadet bahrine Ol zaman bana muhabbet ettiğin bilmez miyem

kün fekân:

1. kün fekân:-

Diğer 72

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Ayet**

"Ol der, olur". Bakara 2/17. Ayetten iktibastır.

Kün fekân emrinin oldur Sübhân'ı

Âşıka vermiştir Allah bu kârı

'kün fekân':

1. 'kün fekân':-

Diğer 14

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Ayet**

Ol der, olur: "(O) göklerin ve yerin eşsiz yaratıcısıdır. Bir şeyi dilediğinde ona sadece "Ol" der, o da hemen oluverir." Bakara 2/17. 'Kün fekân' emrinin bülbulü sensin 'Lâ-mekân' şehrinin hem gülü sensin

kün fekân şâh:

1. kün fekân şâh:-ı

Diğer 71

Mısra: 18

Kelime Tipi: -
Allah.

Ol nûn'un noktası ilm-i şâhânî

Verdi şâhbâzına kün fekân şâhı

kün-fekân:

1. kün-fekân:

Diğer 124

Mısra: 2

(Evrenin yaratılışı) Ol! Olur! (Allah'ın buyruğu ve oluşum).

Nasıl vasfedeyim size bir mekân

Lâ-civâr yaratmış şâh-ı kün-fekân

2. kün-fekân:

Diğer 128

Mısra: 1

(Evrenin yaratılışı) Ol! Olur! (Allah'ın buyruğu ve oluşum).

Kün-fekân şâhının sır defterinde

Güller gül şâhının şanlı şehrinde

3. kün-fekân:-

Diğer 140

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Ayet**

"Ol der, olur". Bakara 2/17. Ayetten

iktibastır. II Hurufilik: Bütün varlıklar Allah'ın

"kün" emrinden ortaya çıkmıştır.

Nûr şecer ünvânı buldu şehr-i gülü lâ-mekân

Dikti bahçesine anı şâhlar şâh-ı kün-fekân

künfekân:

1. künfekân:-

Diğer 99

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Ayet**

"Ol der, olur". Bakara 2/17. Ayetten

iktibastır. II Hurufilik: Bütün varlıklar Allah'ın

"kün" emrinden ortaya çıkmıştır.

Künfekân emrine hitâb etmeden

Ol gonca gülüne vuhûş vermeden

2. künfekân:

Diğer 112

Mısra: 14

(Evrenin yaratılışı) Ol! Olur! (Allah'ın

buyruğu ve oluşum).

Sidre'dir makamı şehr-i gülistân

Künfekân emrinden bâkıydir el'ân

kün-fe-kân şâh:

1. kün-fe-kân şâhı:-ı

Diğer 85

Mısra: 18

Kelime Tipi: -

Allah'ın bir şeye ol demesi. II Allah (cc).

Ol keştiden murâd ilm-i şâhânî

Verdi şâhbâzına kün-fe-kân şâhı

kün-fe-yekûn:

1. kün-fe-yekûn:-

Diğer 204

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Ayet**

Bir şeyi istediğinde, O'nun buyruğu "ol!"

demekten ibarettir; hemen oluverir (Yasin, 82.

Ayet).

Kün-fe-yekûn hayret şehrinde kaldı

Şehre ben girmedim gireni gördüm

küh:

1. kühüne:-ü, -n, -e

Diğer 15

Mısra: 14

Bir şeyin aslı, hakikati, gerçeği.

Ne görülse ol âlemde görülür

Hakikat kühüne anda erilir

2. kühünü:-ü, -n, -ü

Diğer 42

Mısra: 22

Bir şeyin aslı, özü, gerçeği.

'Arrafe' sırrına dalan

Nefsinin kühünü bilen

3. kühüne:-üñe

Diğer 60

Mısra: 46

(Ar.) Bir şeyin aslı hakikati, temeli.

'Süre-i Tahâ'dan meydana gelmiş

O noktanın bütün kühüne ermiş

4. kühüne:-üñe

Diğer 105

Mısra: 46

(Ar.) Bir şeyin aslı hakikati, temeli.

Ağlar Baba Hakk'a yalvar

Din ilminin kühüne var

5. kühüne:-üñe

Gazel 16

Mısra: 14

(Ar.) Bir şeyin aslı hakikati, temeli.

Ağlar Baba şâhı şâhların şâhının sun'una

Akl anın kühüne varıp ermesi mümkün değil

kühüne er:

1. kühüne erdim:-di, -m

Diğer 34

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Bir şeyin esasına, özüne, aslına erişmek.

Âyâtla yazmışlar okudum bildim

Okuyup yazının kühüne erdim

küntü kenz:

1. күntü kenz:-

Diğer 69

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Hadis**

"Küntü kenz": Kudsi hadis olduğu

söylenen, "Gizli bir hazine idim." ifadesinden

iktibastır.

Küntü kenz sırrından ihsânı gelir

Gizli hikmetini arayan bulur

2. **küntü kenz:-**

Diğer 82

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Hadis**

"Küntü kenz": Kudsi hadis olduğu söylenen, "Gizli bir hazine idim." ifadesinden iktibastır.

Küntü kenz sırrına kilidi vurdu

'Ve lillahi'l-esmâu'l-husnâ fed'ûhu bihâ' Allah buyurdu

3. **küntü kenz:-**

Diğer 165

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Hadis**

"Küntü kenz": Kudsi hadis olduğu söylenen, "Gizli bir hazine idim." ifadesinden iktibastır.

Dünya gıll u gıyşın kalbimden yitir

Küntü kenz sırrından hikmeti yetir

4. **küntü kenz'en:-en**

Diğer 216

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Hadis**

Gizli hazine. // [tas.] Gaybde gizli olan ahâdiyet / zât hüviyeti.

Halk etti cihanı zâtı bilinsin

Hayy ismini küntü kenz'en bağlamış

5. **küntü kenz:-**

Gazel 14

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Hadis**

"Küntü kenz": Kudsi hadis olduğu söylenen, "Gizli bir hazine idim." ifadesinden iktibastır.

Küntü kenz sırrını açtı gûş et imdi neyledi

Cebrâile emri veren gizli ol Sûbhân'a bak

küntükenz:

1. **küntükenz'e:-e**

Diğer 263

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Hadis**

"Küntü kenz": Kudsi hadis olduğu söylenen, "Gizli bir hazine idim." ifadesinden iktibastır.

Kıyl-kaal ile küntükenz'e erilmez

Men arefe okup kanmayan bilmez

kur'an:

1. **kur'ân:**

Diğer 49

Mısra: 2

Allah tarafından Hz. Muhammed'e vahyedilen kutsal kitap, İslam dininin temel kitabı, kelam-ı kadim, Kur'an-ı Kerim. Avn olundu bize ey Vehbi Baba Azîm Kur'ân gibi bir mürşidim var

2. **kur'ân:**

Diğer 51

Mısra: 8

Allah tarafından Hz. Muhammed'e vahyedilen kutsal kitap, İslam dininin temel kitabı, kelam-ı kadim, Kur'an-ı Kerim. Yüzbin sözü birden dese Bir harfi Kur'ân olur mu

3. **kur'ân'ı:-ı**

Gazel 10

Mısra: 6

Allah tarafından Hz. Muhammed'e vahyedilen kutsal kitap, İslam dininin temel kitabı, kelam-ı kadim, Kur'an-ı Kerim. Hem ol dersin mefhumundan hasıl olur her pişe Oku ümmü'l kitâb'ı da Kur'ân'ı sen anda bul

kur'ân:

1. **kur'ân:**

Gazel 5

Mısra: 6

Kur'an-ı Kerim.

Resûlle ümmetim dâvâ edene

Dilinde tesbih ü Kur'ân gerektir

kur'an sahibi:

1. **kur'an sahibinden:-n, -de, -n**

Diğer 65

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yüce Allah (cc), Yüce Mevla.

Dâima kelâmın Kur'an'dan söyle

Kur'an sahibinden ne haber aldın

kur'ân-ı kerim:

1. kur'ân-ı kerim:-

Diğer 35

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İslam dininin temel ilkelerini, Hz.

Muhammed'e gönderilen Tanrı buyruklarını içeren, Müslümanlığın temel kitabı.

Ol 'azîm' murat Kur'ân-ı Kerim

Okuyanın derdine hem olur rahîm

2. kur'ân-ı kerîm'e:-e

Diğer 56

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İslam dininin temel ilkelerini, Hz.

Muhammed'e gönderilen Tanrı buyruklarını içeren, Müslümanlığın temel kitabı.

Kur'ân-ı Kerim'e biz baş bağlayak

Tevbe-i nasûh ile tevbe eyleyek

3. kur'ân-ı kerîm'e:-e

Diğer 58

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İslam dininin temel ilkelerini, Hz.

Muhammed'e gönderilen Tanrı buyruklarını içeren, Müslümanlığın temel kitabı.

Ey cümle mü'minler biz şâd olalım

Kur'ân-ı Kerim'e münkaad olalım

4. kur'ân-ı kerîm'i:-i

Diğer 82

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hız. Muhammed'e vahiyler aracılığıyla

indirilen kitap.

Cebrâîl meleğin kendi yedinden

Kur'ân-ı Kerim'i alana yalvar

kur'ân-ı kerim:

1. kur'ân-ı kerim'i:-i

Diğer 26

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İslam dininin temel ilkelerini, Hz.

Muhammed'e gönderilen Tanrı buyruklarını içeren, Müslümanlığın temel kitabı.

Hudâ'nın çok kütübü var

Kur'ân-ı Kerim'i başka

kurb:

1. kurbuna:-u, -n, -a

Diğer 20

Mısra: 11

Yakın.

Getirir doğru peygamber kurbuna

Bu dert ile gidiyorum Allah'a

2. kurbuna:

Diğer 43

Mısra: 25

Yakın.

Makamını kurmuş cânân kurbuna

Çift pencere açılmıştır kabrine

3. kurbuna:-u, --n, --a

Diğer 57

Mısra: 110

Yakın.

Ol namaz bir kerre çift kanat açar

Doğru ol cânânın kurbuna uçar

4. kurbuna:-uñ, -a

Diğer 65

Mısra: 39

Yakın.

Yüzer gider hem Muhammed kurbuna

Muhammed Nebi'den ne haber aldın

5. kurbuna:-u, -n, -a

Diğer 69

Mısra: 27

Yakın.

Doğru götürür Muhammed kurbuna

Elbet biz de bir geminin mahyız

6. kurbuna:-u, --n, --a

Diğer 71

Mısra: 6

Yakın.

Altı yüz perini Cebrâîl açtı

Lâmekân şehrinde kurbuna uçtu

7. kurb:

Diğer 285

Mısra: 12

Yakınlık.

Per mücellâ cemâl Hurşîdi gördük

Kurb ile Yezdân'a solhbetimiz var

8. kurbuna:-u, -ña

Gazel 12

Mısra: 7

Yakın.

Erdi senin şevketin ra'feti sultân kurbuna

Dört kapı bâbına miftâh vurduğun bilmez

miyem

kurbân:

1. kurban:

Diğer 91

Mısra: 4

Bir uğurda feda olma.

Gülden zükur ünas tevellüd etti
Bizi ihraç eden mâdere kurban

2. kurban:

Diğer 91

Mısra: 8

Bir uğurda feda olma.

Rîhı vurmayanlar şâkide kaldı
Ol gülden feyz eden şebneme kurban

kurban bayram:

1. kurban bayramı:-ı

Diğer 58

Mısra: 67

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kurban bayramı.

Ol güne Kurban Bayramı dediler
Tekbîrle biz Allah'ı zikredelim

kurban ed:

1. kurban ederim:-er, -im

Diğer 58

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Deyim**

Uğrunda canını kurban etmek; bir şey

uğruna hayatını kaybetmeyi göze almak.

Ben kurban ederim yoluna dedi
Tekbîrle Allah'ı biz zikredelim

2. kurban ederem:-er, -im

Diğer 126

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Deyim**

(Bir kimse uğrunda) canından vazgeçmek,

canını kurban etmek.

Yâr aşkı yakıyor içerden beni

Ol yâre kurban ederem bu cânı

kurbân et:

1. kurbân ettim:-ti, -m

Diğer 334

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Deyim**

Canını kurban etmek, feda etmek.

Bir canım var kurbân ettim

Sen subbûhun ya Kuddûsün

kurban kes:

1. kurban keser:-er

Diğer 26

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Deyim**

Din buyruğunu yerine getirmek için bir

hayvanı keserek etini dağıtmak.

Hacı kurban keser amma

Halil'in kurbanı başka

kurban kıl:

1. kurban kılmış:-mış

Diğer 58

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Deyim**

Kurban etmek, feda etmek.

Sünnetlerin ba'zı Halil'den kalmış

Oğlunu Allah'a ol kurban kılmış

kurbân ol:

1. kurbân olak:-a, -k

Diğer 334

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Deyim**

Bir kimse ya da bir şey için kendini feda

etmek, canından vazgeçmek.

Muhammed'e kurbân olak

Festakim bâbindan girek

kurbanı et:

1. kurbanı etsin:-sin

Diğer 58

Mısra: 118

Kelime Tipi: **Deyim**

Kurban etmek, kurban adamak.

N'etsin Ağlar Gülmez bilmez ki n'etsin

Allah mal vermedi kurbanı etsin

kurbanı kes:

1. kurbanı kesip:-ip

Diğer 59

Mısra: 83

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah için hayvan kurban etmek.

Kurbanı kesip de namazı kıldı

Kurbân-ı şerîf mübarek olsun

kurbân-ı şerîf mübarek ol:

1. kurbân-ı şerîf mübarek olsun:-sun

Diğer 59

Mısra: 72

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Şerefli Kurban Bayramı mübarek olsun.

Ol güne Kurban Bayramı hem demiş

Kurbân-ı şerîf mübarek olsun

2. kurbân-ı şerîf mübarek olsun:-sun

Diğer 59

Mısra: 80

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Şerefli Kurban Bayramı mübarek olsun.

Velhasıl nebî'ye ebter dediler

Kurbân-ı şerîf mübarek olsun

3. kurbân-ı şerîf mübarek olsun:-sun

Diğer 59

Mısra: 84

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Şerefli Kurban Bayramı mübarek olsun.

Kurbanı kesip de namazı kıldı

Kurbân-ı şerîf mübarek olsun

4. kurbân-ı şerîf mübarek olsun:-sun

Diğer 59

Mısra: 88

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Şerefli Kurban Bayramı mübarek olsun.

Peygamber silkinden geriye kalma

Kurbân-ı şerîf mübarek olsun

kurbân-ı şerîfin mübarek ol:

1. kurbân-ı şerîfin mübarek olsun:-sun

Diğer 59

Mısra: 76

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Şerefli Kurban Bayramı mübarek olsun.

Vefat-ı ibnân'dan çekmedi yası

Kurbân-ı şerîfin mübarek olsun

2. kurbân-ı şerîfin mübarek olsun:-sun

Diğer 59

Mısra: 92

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Şerefli Kurban Bayramı mübarek olsun.

Doğru peygamberin indine varır

Kurbân-ı şerîfin mübarek olsun

kurb-ı ilâh:

1. kurb-ı ilâhî:-i

Diğer 205

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'a yakınlık.

Allah'a hubb-ü muhabbet dünyadan mümtâz
eder

Kesbeder kurb-ı ilâhî câm-ı vahdetten girer

kurbiyyet:

1. kurbiyyeti:-i

Diğer 28

Mısra: 36

Yakınlık.

Lâmekân kurbuna ten vücûdun at
Kurbiyyeti nasip et bana yâ Rabbi.

2. kurbiyyeti:-i

Diğer 43

Mısra: 31

Yakınlık.

Kurbiyyeti ezel sır melek yazmış
Ceddim Baba'nın İrşâdî Baba'nın

3. kurbiyyeti:-i

Diğer 101

Mısra: 23

Yakınlık.

Kurbiyyeti ol zamanda buldular
'Acep tel-i gülü kime yazdırdı

4. kurbiyyet:

Diğer 102

Mısra: 23

Yakınlık.

Kurbiyyet kesbedip bulur âşıklar
Teli gülü sır meleğe yazdırdı

kurb-u mekân:

1. kurb-u mekânı:-i

Diğer 33

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Allah'a yakın olma, Allah'ın huzurunda
bulunma.*

Bu nâmeden murat rûh-u rûhanî

Kalpten kalbe vardır kurb-u mekânı

kureys:

1. kureys:

Diğer 59

Mısra: 77

Hız. Peygamber'in mensup olduğu Arap kabilesi.

Kureys keferesi çok söz ettiler

Bu peygamber değil cümle dediler

kurati a'yunin:

1. kurati a'yunin:-

Diğer 267

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Ayet**

Göz aydınlatıcı (Secde, 32/17).

Rûhta olan gevher cezbeder anı

Kurati A'yunin fermânı geldi

2. kurati a'yunin:-

Diğer 274

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Ayet**

Göz aydınlatıcı (Secde, 32/17).

Kurati a'yunin okundu Kur'an

Gir gülşâna seyret şevk ile nişân

kuratü'l ayn:

1. kuratü'l ayni'dir:-i, -dir

Diğer 152

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

Göz nuru. II Peygamber Efendimiz (sav).

Kuratü'l ayni'dir gonca gül şâhı

Çeşm-i çarım coştı eyledi âhı

kürs:

1. kürs'e:-e

Diğer 117

Mısra: 7

Gök, gökyüzü.

Arş'a kürs'e teli eyledi hitâb

Yedi kat eflâki sarmış perçemi

2. kürs'ü:-ü

Diğer 306

Mısra: 25

Yer.

Perçemi sarmıştır arş ile kürs'ü

Yüz on dört kal'anın feyzin ü füyûzu

küşâd:

1. küşâd:

Diğer 312

Mısra: 31

Açık, ferah.

Muhabbet bâbını küşâd

Edip adım atandan sor

2. küşâd:

Gazel 24

Mısra: 2

Açık, ferah.

Gel ey bînacî nacî ol varma hâba gecelerde

Eylegil dil bâbın küşâd bulasın fevz ile felâh gecelerde

küşâd ed:

1. küşâd edip:-ip

Gazel 29

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Açmak.

Nebî zîşan hadîsidir muhabbet bâbına miftâh

Muhabbet bâbını küşâd edip adım atandan sor

kusuru ol:

1. kusuru olur:-ur

Diğer 2

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Eksikliği, noksanlığı bulunmak.

Kâbe'ye girmezse kusuru olur

Fincânın dibinde biraz su kalır

kusurum ol:

1. kusurum olur:-ur

Diğer 31

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Ayıp ve noksanları olmak.

Şimdi çağırırsın kusurum olur

Ağacın meyvesi hem noksan kalır

kutb:

1. kutbu:-u

Diğer 43

Mısra: 34

Manevi mertebelerin en yükseğinde

bulunan kimse.

Sır meleğin kaydı nûr kalem hattı

Zaman-ı evvelde cihânın kutbu

kutb-ı ârif:

1. kutb-ı ârif:-

Gazel 12

Mısra: 21

Kelime Tipi: -

*Manevi mertebelerin en yükseğinde
bulunan kimse; zahir ve batın alemlerinin
idarecisi, alemin kalbi, alemde Hak'ın halifesi
vaziyetindeki insan-ı kamil.*

Kutb-ı ârif hem maârif kârını cebbeyledin
Ol şeriat eşcârından semeri ekl eyleyin

kutb-u rûhân:

1. kutb-u rûhânî:-î

Diğer 47

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Allah'ın seçtiği ve özel bir yetkiyle
donattığı manevi lider veya ermiş kişi.*
Himmet eder sana kutb-u rûhânî
Bu Baba kurbuna sen safâ geldin

kutibe aleykumu'ssiyâm:

1. kutibe aleykumu'ssiyâm:-

Diğer 192

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Ayet**

*Sizin üzerinize de oruç yazıldı (Bakara,
2/183).*

Kutibe aleykumu'ssiyâm kalem yazanda
Ol zaman nakş oldu bu bayram günü

küttâb:

1. küttâb:

Diğer 47

Mısra: 30

Katipler.

İrfan mektebinde gavis oturur
Küttâb çâr tarafa nazar buyurur

2. küttâb:

Diğer 47

Mısra: 35

Katipler.

Küttâb almış çâr-ı yârin kârını
Küttâb cânibinden sen safâ geldin

kütüb:

1. kütübler:-ler

Diğer 77

Mısra: 9

Kitaplar.

Suhuflar kütübler vassâf olundu
Bâtın kitâbına kalem vuruldu

kuzgun:

1. kuzgun:

Diğer 4

Mısra: 14

Kuzgun.

Pervâneler gibi âteşe düşme
Kuzgun tuyûr gibi cebelden uçma

lâ:

1. lâ:

Diğer 306

Mısra: 10

Yok, değil.

Kudret sâkileri gün-be-gün dolir
Nûş eden lâ sekrân mest hayrân olir

lâ ilâhe illallah:

1. lâ ilâhe illallah:-

Diğer 183

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Kelime-i tevhid (Allah'tan başka ilah
yoktur.).*

Rabbim ismi muallâ

Lâ ilâhe illallah

2. la ilâhe illallah:-

Diğer 183

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Kelime-i tevhid (Allah'tan başka ilah
yoktur.).*

Nur Muhammed sallâllah

La ilâhe illallah

3. la ilâhe illallah:-

Diğer 183

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Kelime-i tevhid (Allah'tan başka ilah
yoktur.).*

Nûr Muhammed sallâllah

La ilâhe illallah

4. **la ilâhe illallah:-**

Diğer 183

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kelime-i tevhid (Allah'tan başka ilah yoktur.).

Oku bul mir'ât anda

La ilâhe illallah

5. **la ilâhe illallah:-**

Diğer 183

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kelime-i tevhid (Allah'tan başka ilah yoktur.).

Huzûr eyle al mir'ât

La ilâhe illallah

6. **lâ ilâhe illallah:-**

Diğer 183

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kelime-i tevhid (Allah'tan başka ilah yoktur.).

Cennetü'l-Me'vâ yapar

Lâ ilâhe illallah

7. **la ilâhe illallah:-**

Diğer 183

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kelime-i tevhid (Allah'tan başka ilah yoktur.).

Cânda cânânı bulur

La ilâhe illallah

8. **la ilâhe illallah:-**

Diğer 183

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kelime-i tevhid (Allah'tan başka ilah yoktur.).

Allah'tan gafîl olma

La ilâhe illallah

9. **la ilâhe illallah:-**

Diğer 183

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kelime-i tevhid (Allah'tan başka ilah yoktur.).

Allah ile halvet ol

La ilâhe illallah

la ilâhe illallahu vallahu ekber:

1. **la ilâhe illallahu vallahu ekber:-**

Diğer 58

Mısra: 111

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah en büyüktür. Allah'tan başka ilâh yoktur.

La ilâhe illallahu vallahu ekber İbrâhîm dedi

Tekbîrle Allah'ı biz zikredelim

la lağuun fihâ:

1. **la lağuun fihâ:-**

Gazel 14

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Ayet**

Orda şaşalama yoktur (Tûr, 52/23).

La lağuun fihâ âyetin methûmiyle yok orda elem

Mânâsına ermez akıl sâni sun'una bak

la lağvun fihâ:

1. **la lağvun fihâ:-**

Diğer 244

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Ayet**

Orada ne boş söz ne de lakırtı duyarlar (Nebe, 35. ayet).

La lağvun fihâ ayeti pençeli fermân

Çok güzel âlîdir ömrü cennetin

lâ mekân:

1. **lâ mekân:-**

Gazel 7

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Belli bir yeri olmayan, mekânsız.

Bâb-ı dil kasrını feth et vur dinârı rahsına

Lâ mekân kıl kubbegâhı Allah'ı bul ey gönül

lâ misâs:

1. **lâ misâs:-**

Diğer 319

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

İnsanlarla ilişkisinin kesilmesi.

Lâ misâs veş dağda gezdir

Tek bulayım Allah seni

lâ nazîr:

1. lâ nazîr:-

Diğer 307

Mısra: 24

Kelime Tipi: -

Benzersiz.

Muhammed'in al gülüne bürünmüş

Lâ nazîr misli yok bir sevdiğim var

lâşeye düşme:

1. lâşeye düşme:

Diğer 16

Mısra: 10

Kelime Tipi: Argo

Leşe düşmek, kötü bir duruma gelmek.

Ey gönül sen sakın havadan uçma

Kuzgun tuyûr gibi lâşeye düşme

la taknâtu:

1. la taknâtu:-

Diğer 313

Mısra: 24

Kelime Tipi: Ayet

Allah'tan ümidinizi kesmeyin (Zümer, 39/53).

Bekaya imânla göçür

La taknâtu bürhân nedir

lâ taknetû:

1. lâ taknetû:-

Diğer 258

Mısra: 16

Kelime Tipi: Ayet

"Ümidinizi kesmeyin." Zümer, 39/53.

Kahhâr lafzı tende yakar cânımı

Lâ taknetû sır bâbından girmişem

lâ taknetû min rahmeti:

1. lâ taknetû min rahmeti:-

Diğer 174

Mısra: 19

Kelime Tipi: Ayet

"Allah'ın rahmetinden umudunuzu kesmeyiniz." Zümer, 39/53.

Lâ taknetû min rahmeti sırrın umanda

Kahhâr dergâhında Hannân'a düşmez

la taknetû min rahmetillahî:

1. la taknetû min rahmetillahî:-

Gazel 1

Mısra: 15

Kelime Tipi: Ayet

"Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin"

(Zümer suresi, 53. ayet).

La taknetû min rahmetillahî buyurdun Hudâ

İşte bu sır ile dıhki kalbime çakan güzel

lâ tefkahûn:

1. lâ tefkahûn:-

Diğer 270

Mısra: 18

Kelime Tipi: Ayet

Anlamıyorsunuz (İsra, 17/44).

Zîrûh câmid sabâ gülün soldurmaz

Lâ tefkahûn geldi kemter kul bilmez

lâ tefrah:

1. lâ tefrah:-

Diğer 272

Mısra: 19

Kelime Tipi: Ayet

Şımarma (Kasas, 28 / 76).

Lâ tefrah buyruldu kalbin güldürme

Zâlim olma ağla yalvar Hakk'ı bul

lâ terâ ıvecen:

1. lâ terâ ıvecen:-

Diğer 209

Mısra: 15

Kelime Tipi: Ayet

Bir eğrilik görmeyeceksin (Ta-Ha, 20/107).

Lâ terâ ıvecen hüccet buldular

Yevm-i rüstahise imân eyledim

lâ terkenû:

1. lâ terkenû:-

Diğer 272

Mısra: 21

Kelime Tipi: Ayet

Zulmedenlere meyletmeyiniz (Hud, 11/113).

Lâ terkenû âyat okundu fermân

Zulmete meyl etme ey rûh-u gilmân

'lâ terkenû':

1. 'lâ terkenû':-

Diğer 305

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Ayet**

Zulmedenlere meyletmeyiniz (Hud, 11/113).

'Lâ terkenû' âyet buyruldu geldi

Zulmet câmin kıran Allah'ı buldu

'lâ tuhsûhâ':

1. 'lâ tuhsûhâ':-

Diğer 292

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Ayet**

Onu hesaplayamazsınız, sayamazsınız (Nahl, 16/18).

'Lâ tuhsûhâ' geldi olunmaz hesâb

Geydigin esvâblar öter Allah der

lâ uksimû bî-yevmi'l-kıyameti:

1. lâ uksimû bî-yevmi'l-kıyameti:-

Diğer 152

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Ayet**

Kıyamet gününe and ederim (Kıyame, 75/1).

Lâ uksimû bî-yevmi'l-kıyameti Allah buyurdu

Kıyâmet ahvali ezber olundu

lâ yemûtu bel yenkalûne:

1. lâ yemûtu bel yenkalûne:-

Diğer 155

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Hadis**

Ölmez, onlar döndürülecekler. (hadis).

Lâ yemûtu bel yenkalûne ver simâ'ın hadîsine

Hayy ismi dilinde yâhû Nûr Muhammed

Mustafâ

'lâ yenâmsın:

1. 'lâ yenâmsın:-sın

Gazel 1

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Uyumayan II Allah.

Yebkû kesîran buyurdu kelâmında lâ yemût

'Lâ yenâmsın nevm-i mevî sineme çakan güzel

la veraune:

1. la veraune:-

Diğer 109

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Ayet**

Onlar görmeyecek (Dehr, 76/13).

Biz gibi hüsnü'l me'abta çün makaamâta çıkar

La veraune fâil aldı illâ mef'uldür kalan

laf de:

1. laf deme:-me

Diğer 344

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir şey söylemek.

Yeme Ağlar Baba asla gam yeme

Sen âhusun ama sayd'an laf deme

laf et:

1. laf etme:-me

Diğer 137

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Söz etmek, konuşmak.

Laf etme sen bize sûfî bûm gibi virâne kalmış

Yok yere kendini tenhâca müptezel kılmış

lağv:

1. lağv:

Diğer 106

Mısra: 28

Hükümsüz, faydasız çirkin söz.

Cennet içre varır anlar hiç elem cebzeylemez

Mâlâyânî lağv u bâtl anda nâtık eylemez

lağv ed:

1. lağv eder:-er

Diğer 153

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ortadan kaldırma, hükümsüz bırakma, ilgâ ve feshetme.

Va'd'inden hulf etmez 'vaîd'inden eder

Ezel 'ilmi ol kitâbı lağv eder

lâhûr:

1. lâhûra:-a

Diğer 306

Mısra: 2

*Hindistan'ın Lahor şehrinde dokunan çok
makbul şal kumaşı II başlık.
Gönül alvâlaştı dürr-i yektâyâ
Lâhûra bürünmüş bir sevdiğim var*

lâhûri:

1. lahûrî:

Diğer 23

Mısra: 2

*Hindistan'ın Lahor şehrinde dokunan çok
makbul şal kumaşı.
Bakmanız siz benim süflî hâlîme
Lahûrî yeşilden hırkam var benim*

2. lâhûrî:

Diğer 274

Mısra: 21

*Hindistan'ın Lahor şehrinde dokunan çok
makbul şal kumaşı.
Kişmirî ü lâhûrî bezenmiş bağlar
Ayık ol her şebde Hallâk'a yalvar*

3. lâhuri:

Diğer 321

Mısra: 21

*Hindistan'ın Lahor şehrinde dokunan çok
makbul şal kumaşı.
Giyinmiş lâhuri lâ-mekân şalı
Kürside ötüyolr murgu veş dili*

4. lahûri:

Diğer 338

Mısra: 5

*Hindistan'ın Lahor şehrinde dokunan çok
makbul şal kumaşı.
Kişveri lahûri murgî dil bağı
Misbâh alvalaşmış misli Tur Dâğı*

5. lâhûri:

Diğer 339

Mısra: 6

*Hindistan'ın Lahor şehrinde dokunan çok
makbul şal kumaşı.
Seyrettim sem'ini elmas küpesi
Başında lâhûri yeşil valası*

lâhût:

1. lâhûtü:

Diğer 334

Mısra: 3

*Cenâbıhakk'ın zâtına mahsus olan ilk ve en
yüce âlem, Allah'ın bütün sıfat ve isimlerinin
zâtında mevcut olduğu, fakat sâdece zâtî
sıfatlarının zuhûra geldiği, fiilî sıfatlarının ise
henüz zuhur bulmadığı âlem, ulûhiyet âlemi.
Lâhûtü berzâh şâhısın
Sen subbûhun ya Kuddûsün*

2. lâhûta:-a

Diğer 338

Mısra: 1

İlahî âlem.

*Lâhûta nasûta kurmuş otağı
Gönüller şemîdanı Vehbî Hayyâtı*

lâhûtî:

1. lâhûtî:

Diğer 173

Mısra: 17

*Uluhiyet âlemine mensub ve müteallik
olan, sır âlemi, gaybî âleme ait, ruhanî âlemlerle
alâkalı.
Lâhûtî fercâmdan murg-i dil oldu
Rahmete müstağrak deryasın buldu*

lâin:

1. lâîn:

Diğer 107

Mısra: 37

*Lânetlenmiş, kovulmuş, melun. Allahın
rahmetinden mahrum.
Ol lâîn şeytan sözüyle biz sakarı boyladık
Şefâ'at edip de bizi cehîm'den kimdir alan*

2. lâîn:

Diğer 286

Mısra: 7

*Lânetlenmiş, kovulmuş, melun. Allahın
rahmetinden mahrum.
Lâîn Şeytan zehr-i mârın içirme
Kevser kadehiyle çift melek yolla*

lâîn şeytân:

1. lâîn şeytâna:-a

Diğer 83

Mısra: 47

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Lânetlenmiş şeytan.

*Ekser-i nâs lâîn şeytâna uydu
Küffârı kahr eder bir Kahrhâr'ım var*

2. lâîn şeytana:-a

Diğer 290

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Lanetlenmiş şeytan.

Kesrette saz çalan lâîn şeytana
Meclis-i melâha uzak ol girme

lâl ol:

1. lâl oldu:-du

Diğer 125

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Deyim**

Dilsiz olmak, konuşmamak II (Bir şey)

niteliğini yitirmek.

Perrübâlin dili niye lâl oldu

‘Aselin kandini diyin âşıklar

lâ-mekân:

1. lâ-mekân:

Diğer 50

Mısra: 3

Mekânsız, yersiz, yere ihtiyâcı olmayan;

Allah.

Lâ-mekân şehrinde gördü yârini

El bağlayıp kıyâm etti ol Resûl

2. lâ-mekân:

Diğer 66

Mısra: 17

Mekânsız, yersiz, yere ihtiyâcı olmayan;

Allah.

Lâ-mekân şehrinde gelen bürhâna

Bürhânı okup da yâri bulsana

3. lâ-mekân:

Diğer 66

Mısra: 20

Mekânsız, yersiz, yere ihtiyâcı olmayan;

Allah.

Kulûb-i mü’mini çok vâsi kılmış

Lâ-mekân şehrini ol kalbe kurmuş

4. lâ-mekân:

Diğer 66

Mısra: 24

Mekânsız, yersiz, yere ihtiyâcı olmayan;

Allah.

Kulunu mü’mini çok vâsi kılmış

Lâ-mekân şahrini ol kalbe kurmuş

5. lâ-mekân:

Diğer 70

Mısra: 33

Belli bir yeri olmayan, mekâna ihtiyacı

olmayan Allah.

Lâ-mekân şâhından imlâyı aldı

‘Arş’a Kürs’e bütün yedini vurdu

6. lâ-mekân:

Diğer 72

Mısra: 9

Belli bir yeri olmayan, mekâna ihtiyacı

olmayan Allah.

Lâ-mekân telleri ibrişim dokur

Esrâr-ı Kur’an’ı âşıklar okur

7. lâ-mekân:

Diğer 85

Mısra: 23

Mekânsız, yersiz, yere ihtiyâcı olmayan;

Allah.

Vücûd nazargâhı lâ-mekân kıldı

Feth et nazargâhı illâ Allah de

8. lâ-mekânı:-ı

Diğer 117

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Mekansızlık alemi. II Allah’ın huzuru.

Kelâmı dürrîdir hem misbâh şehri

Sarmış lâ-mekânı güzel perçemi

9. lâ-mekân:

Diğer 121

Mısra: 19

Mekansızlık alemi. II Allah’ın huzuru.

Dallarına anın lâ-mekân erer

Lâ-mekân şehri dalına dokunma

10. lâ-mekân:

Diğer 140

Mısra: 7

Mekansızlık alemi. II Allah’ın huzuru.

Nûr şecer ünvânı buldu şehr-i gülü lâ-mekân

Dikti bahçesine anı şâhlar şâh-ı kün-fekân

11. lâ-mekân’ı:-ı

Diğer 172

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Belli bir yeri olmayan, mekânsız. Zuhurdan

önceki, zaman ve mekânın bulunmadığı âlem.

Fer’-i dallarından Allah Lâ-Mekân’ı halk eder

Allah’ı misafir eder gözyaşı döken kişi

12. lâ-mekân:-
Diğer 173
Mısra: 19
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Mekansızlık, sonsuzluk II Allah'ın huzuru.
Gönül Kasr-u-gâhın lâ-mekân kıldı
Hicâb perdelerin deldi de geçti

13. lâ-mekân:-
Diğer 176
Mısra: 20
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Mekansızlık, sonsuzluk II Allah'ın huzuru.
Mündericât 'advîyyâtı kaldırdı
Lâ-mekân şehrini buldum içinde

14. lâ-mekân:-
Diğer 181
Mısra: 22
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Mekansızlık, sonsuzluk II Allah'ın huzuru.
Câm-ı Hû lezzeti fuâdı yakar
Ol ihrâktan gönül lâ-mekân yapar

15. lâ-mekân:
Diğer 188
Mısra: 23
Mekânsız, yersiz, yere ihtiyâcı olmayan;
Allah.
Lâ-mekân şehri sendedir
Vasf edemem gönül seni

16. lâ-mekân:
Diğer 197
Mısra: 6
Mekansızlık alemi. II Allah'ın huzuru.
Nûr zencebîl lâle menemşe sünbül
Lâ-mekân şehriyle bir de şehri gül

17. lâ-mekân:
Diğer 213
Mısra: 9
Mekansızlık alemi. II Allah'ın huzuru.
Lâ-mekân şâhına muntazır oldu
Nasrun minallah 'tan bin mir'ât vurdu

18. lâ-mekân:
Diğer 253
Mısra: 19
Mekânsız, yersiz, yere ihtiyâcı olmayan;
Allah.
Lâ-mekân çuhasın tilinden seçti
Al perçemli telin esrârı gelmiş

19. lâ-mekân:
Diğer 254
Mısra: 1
Mekansızlık alemi. II Allah'ın huzuru.
Lâ-mekân şâhından zübdeli fermân
Acaba fermanı okuyan var mı

20. lâ-mekân:
Diğer 255
Mısra: 22
Mekansızlık alemi. II Allah'ın huzuru.
Pervâz edüp sabâ şehrine varmış
Lâ-mekân çuhasın al-yeşil görmüş

21. lâ-mekân:
Diğer 266
Mısra: 3
Mekansızlık alemi. II Allah'ın huzuru.
Misbâhtan yapılır lâ-mekân dârı
Lâ-mekân şâhı tilinden ayrıldım

22. lâ-mekân:
Diğer 266
Mısra: 4
Mekansızlık alemi. II Allah'ın huzuru.
Misbâhtan yapılır lâ-mekân dârı
Lâ-mekân şâhı tilinden ayrıldım

lâmekân:

1. lâmekân:
Diğer 28
Mısra: 35
Belli bir yeri olmayan, mekânsız. Zuhurdan önceki, zaman ve mekânın bulunmadığı âlem.
Lâmekân kurbuna ten vücûdun at
Kurbîyeti nasip et bana yâ Rabbi.

2. lâmekânı:-ı
Diğer 111
Mısra: 41
Mekansızlık alemi. II Allah'ın huzuru.
Kudretiyle lâmekânı daldaki kalbe kurar
Ol şecerin kökü kalpte ayı günü cezbeder

3. lâmekân:
Diğer 116
Mısra: 11
Mekansızlık alemi. II Allah'ın huzuru.
Zühre bir âlem-i kübrâ şehri lâmekân erer
Misbâh eyle kalb-i kasrın Allah'ı gör ey gözüm

'lâ-mekân':

1. 'lâ-mekân':

Diğer 14

Mısra: 22

Belli bir yeri olmayan, mekânsız. Zuhurdan önceki, zaman ve mekânın bulunmadığı âlem.
'Kün fekân' emrinin bülbülü sensin
'Lâ-mekân' şehrinin hem gülü sensin

2. 'lâ-mekân':

Diğer 37

Mısra: 9

Belli bir yeri olmayan, mekânsız. Zuhurdan önceki, zaman ve mekânın bulunmadığı âlem.
'Lâ-mekân' şehrindeki lâ ârîdîr
İstisnâsı yoktur şehri sâbittir

lâ-mekân kıl:

1. lâ-mekân kıl:-

Gazel 10

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Mekândan soyutlanmak, maddî unsurlardan uzaklaşmak.
Kaabe kavseyni ev ednâ sırrına müheyyâ ol
Dil kulağın lâ-mekân kıl iki şâhı cânda bul

lâ-mekân şehri:

1. lâ-mekân şehrinde:-i, -n, -de

Diğer 84

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül gözüyle görülen, müşahede edilen şehir.
Lâ-mekân şehrinde kendi bağında
Hem kaabe kavseyni dediği hinde

2. lâ-mekân şehrine:-i, -n, -de

Diğer 84

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül gözüyle görülen, müşahede edilen şehir.
Bir melek yedinde refref zahrında
Lâ-mekân şehrine gidene yalvar

3. lâ-mekân şehrinde:-i, -n, -de

Diğer 91

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül gözüyle görülen, müşahede edilen şehir.
Lâ-mekân şehrinde yârini gördü
Ol cemâli gören gözlere kurban

4. lâ-mekân şehrinde:-i, -n, -de

Diğer 114

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül gözüyle görülen, müşahede edilen şehir.
Lâ-mekân şehrinde Allah kudretiyle hüküm eder
Nûr-u 'imâd ile ancak illâ Allah'tır kalan

5. lâ-mekân şehriyle:-i, -(y)le

Diğer 114

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül gözüyle görülen, müşahede edilen şehir.
Arz ile semâ yıkılır müstemir kalmaz vatan
Lâ-mekân şehriyle ancak illâ Allah'tır kalan

6. lâ-mekân şehri:-i

Diğer 117

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül gözüyle görülen, müşahede edilen şehir.
Vücûtta dil şehri mişkattır sadrı
Kalbi zücâc yâni lâ-mekân şehri

7. lâ-mekân şehri:-i

Diğer 119

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül gözüyle görülen, müşahede edilen şehir.
Fekâne kaabe kavseyni buyurdun
Lâ-mekân şehri gülünden ayırma

8. lâ-mekân şehri:-i

Diğer 120

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül gözüyle görülen, müşahede edilen şehir.
Nûr şecerin dallarına lâ-mekân şehri erer
Gafil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'ân'ı

9. lâ-mekân şehri:-i

Diğer 121

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül gözüyle görülen, müşahede edilen şehir.
Dallarına anın lâ-mekân erer
Lâ-mekân şehri dalına dokunma

10. lâ-mekân şehrinin:-i, -n, -i

Diğer 124

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül gözüyle görülen, müşahede edilen

şehir.

Lâ-mekân şehrinin orda halk etmiş

Ancak ol şehirde Allah eyleşir

11. lâ-mekân şehrinin:-i, -ni

Diğer 125

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül gözüyle görülen, müşahede edilen

şehir.

Lâ-mekân şehrinin bize bildirin

Tecelli nasıldır diyin âşıklar

12. lâ-mekân şehridir:-i, -dir

Diğer 135

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül gözüyle görülen, müşahede edilen

şehir.

Lâ-mekân şehridir şahı görünmez

Nasıl yaptın ol şehri sen gönül

13. lâ-mekân şehriden:-i, -n, -den

Diğer 140

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül gözüyle görülen, müşahede edilen

şehir.

Lâ-mekân şehriden azmî cennet-ü'l mevâ'dadır

Şarkiye garbiye değil Şems-i mir'âtta durur

14. lâ-mekân şehrinin:-i, -nin

Diğer 152

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül gözüyle görülen, müşahede edilen

şehir.

Tellerimi iki Perçemden ördüm

Lâ-mekân şehrinin hem pembesiyem

lâmekân şehir:

1. lâmekân şehrinde:-i, -n, -de

Diğer 71

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül gözüyle görülen, müşahede edilen

şehir.

Altı yüz perini Cebriâl açtı

Lâmekân şehrinde kurbuna uçtu

la-mekân şehri:

1. la-mekân şehri:-

Diğer 331

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül gözüyle görülen, müşahede edilen

şehir.

Kasrında yapamaz la-mekân şehri

Bahrin keştibanın bulmamış olmaz

lâmekânda:

1. lâmekânda:

Diğer 50

Mısra: 25

Zuhurdan önceki, zaman ve mekânın

bulunmadığı âlem.

Çalap lâmekânda bir melek kıldı

Ol melek kulundan iki sır duydu

lâ-nazîr:

1. lâ-nazîr:

Diğer 215

Mısra: 26

Eşsiz, benzersiz.

Nezâket bağında bitmiş bir gazel

Bilmem melek hûri lâ-nazîr güzel

2. lâ-nazîr:

Diğer 240

Mısra: 15

Eşsiz, benzersiz.

Nazargâh rahsinde lâ-nazîr dilber

Kaabe kavseyini'in sırrını bulmuş

lânet al:

1. lânet alma:-ma

Diğer 18

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

Allah'ın korumasından, af ve

merhametinden uzak olmaya ilişkin beddua.

Zîrûhâttan lânet alma

Silahsız sen gezme sakın

lâşe kıl:

1. lâşe kılan:-an

Diğer 18

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Kokmak, murdar etmek.

Tıyb cismine lâşe kılan

Silahsız sen gezme sakın

lâşe-i lahim:

1. lâşe-i lahimden:-de, -n

Diğer 57

Mısra: 67

Kelime Tipi: -

Etin leşi.

Kokmuş bir lâşe-i lahimden çiğner

Beş vakit namazı biz edâ edek

lâ-sevâb:

1. lâ-sevâb:-

Diğer 130

Mısra: 31

Kelime Tipi: -

Sevapsız.

Bî-amel lâ-sevâb ile yüzleri esved olur

Yüzleri şems ile kamer olur illelmuttekıyn

lâşeve düş:

1. lâşeve düşme:-me

Diğer 16

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Leşe konmak. II kötü işlere girmek.

Ey gönül sen sakın havadan uçma

Kuzgun tuyûr gibi lâşeveye düşme

lât:

1. lât:

Diğer 194

Mısra: 23

İslamdan önce Arapların Kabe'de bulunan

putlarından biri.

Lât menâtlar anın emrine girdi

Yolsuzları yola aldı sevdiğim

lâ-tenevvür:

1. lâ-tenevvür:

Diğer 116

Mısra: 6

Nursuz, karanlık.

Gıybet ü kizb intâkından kalbin bî-tenvîr kalır

Vuslatından Lâ-tenevvür zıll-ı zulmetle olur

lâzım:

1. lâzım:

Diğer 20

Mısra: 6

Gerekli.

Bu dert ile varacağım kabire

Çift enîs lâzım ki kabirde dura

le amruk:

1. le amruk:-

Diğer 117

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Ayet**

Habibim, senin ömrüne yemin olsun ki

(Hicr, 15/72).

Le amruk tacını koymış re'sine

Perçemini sarmış cânân teline

le'amruk:

1. le'amruk:-

Diğer 184

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Ayet**

Ömrüme yemin ederim ki Hicr Suresi 72.

ayet.

Mîrîr ebrârın şâhını kıldı

Le'amruk tâcını başına kurdu

leb:

1. leblerinden:-leri, -n, -den

Diğer 91

Mısra: 39

Dudak.

Leblerinden anın zencebîl akar

Enfinden feyz eden kevsere kurban

2. leblerinin:-ler, -i, -nîñ

Diğer 157

Mısra: 4

Dudak. || Sevgilinin dudağı.

Nezâket bağında gördüm bir güzel

Leblerinin kandi baldan ziyâde

3. leblerin:-ler, -in

Diğer 215

Mısra: 8

Dudak.

Ke'l-kevser suları zübândan damlir

Leblerin nûruna bakmaya kıymaz

4. leblerinden:-ler, -i, -n, -den

Diğer 237

Mısra: 15

Dudak.

Leblerinden parlir şeb çırağ nâri

Ve'd-duhâ dât'ıyle ziyâlaşıptır

5. lebde:-de

Diğer 269

Mısra: 4

F. Dudak.

Dünyadan eylegil ibâ

Solsun lebde al yanağın

6. **leblerinden:-ler, -i, -n, -den**

Diğer 270

Mısra: 8

Dudak.

Al yanağın hal'i derdedir melhem
Leblerinden öptüren kim öpen kim

7. **lebinden:-i, -n, -den**

Diğer 294

Mısra: 18

Dudak.

Dil züban görmüştür sem'inde küpe
Nişânghâh lâzımki lebinden öpe

8. **lebleri:-ler, -i**

Diğer 307

Mısra: 20

Dudak.

Altı bini zâhîr yüz bini gizli
Al lebleri halli bir sevdiğim var

9. **lebleri:-ler, -i**

Diğer 339

Mısra: 8

Dudak.

Dili tepreşiyor 'andelib sesi
Al lebleri şeker suyundan tatlı

lebbeyk:

1. **lebbeyk:**

Diğer 208

Mısra: 52

"Buyurun efendim, emredin" anlamlarında
bir seslenme sözü.

Ağlar İrşâdî Baba

Lam lebbeyk kelâmıyla

leben:

1. **leben:**

Diğer 244

Mısra: 10

Süt.

Üç mîm hâ gözünden dört ırmak çıkar
'Asel leben kâfur zencebîl akar

2. **leben:**

Diğer 301

Mısra: 15

Süt.

Al kadehler dolu kâfur zencebîl 'asel leben
Bohçası bunda açılır Nebî zîşân-i Muhammed
Mustafâ

3. **lebenler:-ler**

Diğer 342

Mısra: 27

Süt.

Sadyından akıyor lebenler temiz
Sütünü emmenin zamanı geldi

4. **leben:**

Gazel 14

Mısra: 23

Süt.

Biri leben biri şerâb şirb eden alır safa
Enbiyâ ebrârı içerler şevket ile şana bak

leben-i ebyaz:

1. **leben-i ebyaz:-ı**

Gazel 14

Mısra: 30

Kelime Tipi: -

Bembeyaz süt.

Cennet içre nehr-i Kevser çün Kur'ân verdi
haber
Berf-i berd leben-i ebyazı ta'm-ı kondi andaki
envere bak

ledünnî:

1. **ledünnî:**

Diğer 321

Mısra: 19

Gayb ilmi, ilahi esrarı öğreten ilimle ilgili.
Başlamış olkuyolr ledünni dersi
Her bir ilme mahir Re'is Efendi

leim:

1. **leim:**

Diğer 137

Mısra: 19

Alçak, aşağılık II rakip.

Ben şehir-i levvâmede leim gömleği banadır
Şehir-i kesrette varlık sana sezâdır

lelebise:

1. **lelebise:-**

Diğer 53

Mısra: 39

Kelime Tipi: **Ayet**

*Eğer o, Allah'ı tespih edip yüceltenlerden
olmasaydı, mutlaka insanların diriltileceği güne
kadar balığın karnında kalırdı (Saffat, 37/144).*
Allah heman lelebise buyurdu
Rızkımı ben Allah'ımdan isterim

2. lelebise:-

Diğer 272

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Ayet**

Eğer o, Allah'ı tespih edip yüceltenlerden olmasaydı, mutlaka insanların diriltileceği güne kadar balığın karnında kalırdı (Saffat, 37/144).
Lelebise âyet buyruldu geldi
Zâlim olma ağla yalvar Hakk'ı bul

'lem temseshu nârun':

1. 'lem temseshu nârun':-

Diğer 294

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Ayet**

Ateş değmese bile (Nur, 24/35).

'Lem temseshu nârun' yaldızlı salâh
Billûrlu al şişe balından getir

lem yezel:

1. lem yezel:-

Diğer 77

Mısra: 24

Kelime Tipi: -

Yok olmaz, zeval bulmaz olan Allah.

Bâl rahsına fizza dinâr yanaştı
Lem Yezel ezelden mir'âtin geldi

2. lem yezel:-

Diğer 81

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Yok olmaz, zeval bulmaz, bâkî, dâimî, lâyezal [Cenâbıhakk'ın sıfatlarındandır].

Ezeli yok âhiri yok lem yezel
Ezelini bilmez ol lemmâ yezel

3. lem yezel:-

Diğer 114

Mısra: 27

Kelime Tipi: -

Yok olmaz, baki olan, zeval bulmayan

Allah c.c.

Lem yezel Hak nidâ eder bilmiş ol Ağlar Baba
Nesne kalmaz vere cevab eyle dünyadan ibâ

lem yezuk':

1. lem yezuk':-

Diğer 299

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kelam-ı Kibar**

Tatmayan bilmez!.

İhsân bâbın açan elini yormaz

'Lem yezuk' buyruldu tatmayan bilmez

lemmâ yezel:

1. lemmâ yezel:-

Diğer 81

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Ebedi olmayan, baki olmayan.

Ezeli yok âhiri yok lem yezel

Ezelini bilmez ol lemmâ yezel

lemtemseshu nâri:

1. lemtemseshu nâri:-

Diğer 321

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Ayet**

Ona ateş değmez (Nûr, 24/35).

Vücûdu münevver lemtemseshu nâri
Allahın kolnuğu Re'is Efendi

lemtemseshu nârun:

1. lemtemseshu nârun:-

Diğer 338

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Ayet**

Ateş değmese bile (Nur, 24/35).

Lemtemseshu nârun yanir çırağı
Çâr çember ziyâsı Vehbî Hayyâti

lem-yezel:

1. lem-yezel:

Diğer 44

Mısra: 8

Baki, sonsuz olan Allah.

İkinci hicâptan hitâp etmeden

Ol Lem-yezel cânı sevmişiz bizler

2. lem-yezel:-

Diğer 66

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yok olmaz, kalıcı; Allah'ın sıfatlarından

biri.

Lem-yezel ezelden biz şânı aldık

Ol sevdiğin yâri cânda bulsana

3. lem-yezel:-

Diğer 140

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yok olmaz, kalıcı; Allah'ın sıfatlarından

biri.

Min şeceretin buyurdu habibine lem-yezel

Zeytununu yemeyenler ebedidir müptezel

4. **lem-yezel:**

Diğer 168

Mısra: 13

Ar. Zevâl bulmaz, hayy, bâki: hudâ-yı leml-yezel.

Sensin ezel hem Lem-yezel

Halk ettin çâr cihân güzel

5. **lem-yezel:**

Diğer 227

Mısra: 1

Ar. Zevâl bulmaz, hayy, bâki: hudâ-yı leml-yezel.

On sekiz bin ismin mülkü Lem-yezel

Ervâhı yârattı emlâkten evvel

lemyezel:

1. **lemyezel:**

Diğer 38

Mısra: 26

Baki, sonsuz olan Allah.

Sensin padişâh-ı ezel

Bâkıysın elbet Lemyezel

len tebûr:

1. **'len tebûr':-**

Diğer 43

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Ayet**

Şüphesiz, Allah'ın kitabını okuyanlar, namazı kılanlar ve kendilerine rızık olarak verdiğimiz şeylerden, gizlice ve açıktan Allah yolunda harcayanlar, asla zarar etmeyecek bir ticaret umabilirler (Fatır Sûresi, 29. âyet).

'Len tebûr' sırrına açmış bâbını

Ol ceddîm baba İrşâdî Baba

len terânî:

1. **len terânî:-**

Gazel 25

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Ayet**

"Sen beni asla göremezsin." (A'râf 7/143).

Len terânî çün buyurdu zâtını cânda ara

Nahnu akrabu ileyhi sezen gelsin bu meydâna

2. **len terânî:-**

Gazel 28

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Ayet**

"Sen beni asla göremezsin." (A'râf 7/143).

Mûsâ kelîm Tûr'da yandı nûr cemâlin nârına

Len terânî yani Hakk'ı görmesi mümkün değil

lentebûr:

1. **lentebûr:**

Diğer 182

Mısra: 2

Asla zarar ettirmeyen ticaret, insanın Allah (c.c) rızası için tasadduk ettiği şeydir.

Ezel-i ezelde 'Arş defterinde

Lentebûr sırrının Kârı yazıldı

2. **lentebûr:**

Diğer 182

Mısra: 14

Asla zarar ettirmeyen ticaret, insanın Allah (c.c) rızası için tasadduk ettiği şeydir.

Mısr-ı râziye'de temûtû kârı

Lentebûr hâlinin bilinir vârı

3. **lentebûr:-**

Diğer 253

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Ayet**

Asla zarar etmeyecek bir ticaret umarlar (Fatır, 29. âyet).

Mevt-i zâikanın kâsesi doldu

Lentebûr sırrının gûmanı gelmiş

4. **lentebûra:-a**

Diğer 281

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Ayet**

Asla zarar etmeyecek bir ticaret umarlar (Fatır, 29. âyet).

Vechu'llaha nâzır hem çeşm-i çârın

Lentebûra mazhar kisb ile kârın

5. **lentebûr:-**

Diğer 338

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Ayet**

Asla zarar etmeyecek bir ticaret umarlar (Fatır, 29. âyet).

Lentebûr sırrından âfitâbgâhı

Kabri şerîfidir feyzini ilâhî

'len-tebûr:

1. **'len-tebûr:-**

Diğer 21

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Ayet**

Asla zarar etmeyecek bir ticaret umarlar (Fatır, 29. âyet).

'Len-tebûr' sırrına mazhar olanlar

Rûhlar meyvesinden daim ekl eder

2. 'len-tebûr'a:-a

Diğer 21

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Ayet**

Asla zarar etmeyecek bir ticaret umarlar
(Fâtır, 29. ayet).

'Len-tebûr'a eren zâtına varır

Vahdet câmlarından bir câm doldurur

'len-tebûr':

1. 'len-tebûr':

Diğer 21

Mısra: 10

Innellezîne yetlûne kitâballâhi ve ekâmûs salâte ve enfekû mimâm razaknâhum sirran ve alâniyeten yercûne ticâraten len tebûr(tebûre). Muhakkak ki Allah'ın Kitabı'nı okuyanlar, namazı ikame edenler, onları rızıklandırdığımız şeylerden gizli ve açık infâk edenler, asla kesilmeyecek (devam edecek) bir ticaret (kazanç) ümit ederler (fâtır, 35/29). Ene'l Hakk diyenler fenâdan geçmiş 'Len-tebûr' sırrına kapıyı açmış

2. 'len-tebûr':-

Diğer 21

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Ayet**

Asla zarar etmeyecek bir ticaret umarlar
(Fâtır, 29. ayet).

Ağlar Gülmez sen de gayret etsene

'Len-tebûr' bâbına miftâh vursana

len-terânî:

1. len-terânî:-

Gazel 16

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Ayet**

"Beni asla göremezsin." Kur'ân-ı Kerîm, A'raf (7)/143. || Allah'ın Hz.Musa'ya Tur dağında verdiği cevap.

Dedi Mûsa aç hicâbın nûr cemâlin göreyim

Hak buyurdu len-terânî görmesi mümkün değil

leşker:

1. leşkerini:-i, -n, -i

Diğer 273

Mısra: 18

Asker.

Kör şeytan Nemrûd'un enfine geçti

Leşkerini alıp sahraya göçtü

2. leşkerimi:-i, -m, -i

Diğer 343

Mısra: 49

Asker.

Ay Gün'e der leşkerimi çekerim

Yüz bin nûr askeri peşen tökerim

letâfet:

1. letâfet:

Diğer 223

Mısra: 21

Güzellik, hoşluk.

Letâfet nezâket gülzâr-ı gülde

Bülbül daldan dala atlıyor gülde

leterkebume tabekan:

1. leterkebume tabekan:-

Diğer 311

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Ayet**

Şüphesiz siz halden hale geçeceksiniz
(İnşikak, 84/19).

Leterkebume tabekan edip bey'at Muhammed'e

Per açıp bağ-ı dildâra erişip ravz-ı Ahmed

'lev lem-temseshu nârun':

1. 'lev lem-temseshu nârun':-

Diğer 297

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Ayet**

Ateş değmese bile (Nur, 24/35).

'yudiu' sırrından parlar cân şehri

'Lev lem-temseshu nârun' yanar feneri

levh:

1. levh'e:-e

Diğer 44

Mısra: 3

Sayfa 1 üzerine yazı yazılan düz şey
(yazmak ve nakş yazmak bağlamında).

Nukuş-i hattını Levh'e vurmadan

Tâ ezel ol cânı sevmişiz bizler

2. levh'e:-e

Diğer 82

Mısra: 13

Allah tarafından takdir edilen kutsal yazgı
belgesi.

Beş binden binini yazdı ol Levh'e

Dörtbin bir ismidir sırrı Fâtîha

3. levh'e:-e

Diğer 99

Mısra: 9

Allah tarafından takdir edilen kutsal yazgı belgesi.

Nûrdan kalem levh'e hattı çekmeden

Sübhân defterine ismim geçmeden

4. levhinde:-i, -n, -de

Diğer 144

Mısra: 3

Allah tarafından takdir edilen kutsal yazgı belgesi.

Levhinde yâzılmış er Rahmân harfî

Rahm edici bir Rahmânım var benim

5. levh'e:-e

Diğer 182

Mısra: 12

Allah tarafından takdir edilen kutsal yazgı belgesi.

Temûtû mazhar tebûr'u bildi

Râziye şehrinde Levh'e yazıldı

6. levhine:-i, -n, -e

Diğer 190

Mısra: 15

Levh-i mahfuz.

Kalemin hattında Levhine yazdı

Beş secde beş vakit namaz eyledi

levh:-

1. levhin:-i, -n

Diğer 164

Mısra: 5

Allah tarafından takdir edilen kutsal yazgı belgesi.

Levhin bâlâsında vusta olanlar

Dükkân-ı Kışmîrî şalın giyenler

levh i mahfuz:

1. levh i mahfuz'una:-u, -n, -a

Diğer 129

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Olmuş ve olacak her şeyin yazılı olduğu kitap.

Levh i mahfuz'una kalem vurmada

El atıp meydana getirdi Gülü

levh-i mahfûz:

1. levh-i mahfûz'unda:-un, -da

Diğer 34

Mısra: 59

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın takdir ettiği, olmuş ve olacak bütün şeylerin üzerinde yazılı bulunduğu kabul edilen levha.

Levh-i mahfûz'unda olan kaydıdır

Seyrettim cismime yazmışlar tek tek

2. levh-i mahfûz'unda:-un, -da

Diğer 35

Mısra: 69

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın takdir ettiği, olmuş ve olacak bütün şeylerin üzerinde yazılı bulunduğu kabul edilen levha.

Levh-i mahfûz'unda ol kayda geçmiş

Hem 'bâb-ı a'zam'dan rütbesi gelmiş

3. levh-i mahfûzda:-da

Diğer 52

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Mukadderât-ı ilâhiyyenin muharrer

bulunduğu levh-i ma'nevî: Levh ü kalem.

Şemseddin Samî, Kamus-ı Türkî, s. 722.

Kayd-ı kayyad ile gelmiş tâ ezel erkânları

Levh-i mahfûzda yazılmış burda olan halleri

4. levh-i mahfûzuna:-u, -n, -a

Diğer 71

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah tarafından takdir edilen şeylerin yazılı bulunduğu manevi levha.

Ol Cebrâîl melek Sidre'de durur

Levh-i mahfûzuna hoş nazar kılur

5. levh-i mahfûzundan:-u, -n, -dan

Diğer 82

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın takdir ettiği, olmuş ve olacak bütün şeylerin üzerinde yazılı bulunduğu kabul edilen levha.

Sübhân defterinden kudret yedinden

Levh-i mahfûzundan kalem hattından

6. levh-i mahfûz'unda:-un, -da

Diğer 95

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın takdir ettiği, olmuş ve olacak bütün şeylerin üzerinde yazılı bulunduğu kabul edilen levha.

Dört cihânın padişâhı Nebi zîşan hürmeti
Levh-i Mahfûz'unda ibkaa bin bir ismi hürmeti

7. levh-i mahfûz'dan:-da, -n

Diğer 102

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın takdir ettiği, olmuş ve olacak bütün şeylerin üzerinde yazılı bulunduğu kabul edilen levha.

‘İlm-i ezelden divân oldular
Ol levh-i mahfûz'dan mânâ kurdular

8. levh-i mahfûzunun:-un, -un

Diğer 152

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın takdir ettiği, olmuş ve olacak bütün şeylerin üzerinde yazılı bulunduğu kabul edilen levha.

Nûr kaleme kaydın hâtî-ı emrinde
Levh-i Mahfûzunun vusta harfiyem

9. levh-i mahfûz'unda:-un, -da

Diğer 153

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın takdir ettiği, olmuş ve olacak bütün şeylerin üzerinde yazılı bulunduğu kabul edilen levha.

Levh-i Mahfûz'unda Ümmü'l-kitâb'da
Bazan tağyîr olur Hak ispat eder

10. levh-i mahfûz'unu:-u, -nu

Diğer 153

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın takdir ettiği, olmuş ve olacak bütün şeylerin üzerinde yazılı bulunduğu kabul edilen levha.

Levh-i Mahfûz'unu melekler okur
Ba'zı kulun şâki defterin bulur

11. levh-i mahfûz'daki:-da, -ki

Diğer 181

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın takdir ettiği, olmuş ve olacak bütün şeylerin üzerinde yazılı bulunduğu kabul edilen levha.

Dem-be-den bir anda ahan geçirmez
Levh-i mahfûz'daki defter bilinmez

12. levh-i mahfûzunda:-un, -da

Diğer 218

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın takdir ettiği, olmuş ve olacak bütün şeylerin üzerinde yazılı bulunduğu kabul edilen levha.

Levh-i mahfûzunda mânâyı kursak
Nur kalem kaydının divânesiyem

13. levh-i mahfûzdaki:-da, -ki

Diğer 225

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın takdir ettiği, olmuş ve olacak bütün şeylerin üzerinde yazılı bulunduğu kabul edilen levha.

Ağlar Baba bilmez kisb ü kârını
Levh-i mahfûzdaki defter rakkını

14. levh-i mahfûz'unu:-u, -nu

Diğer 227

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın takdir ettiği, olmuş ve olacak bütün şeylerin üzerinde yazılı bulunduğu kabul edilen levha.

Ârif irfân kârın aldı ezelden
Levh-i mahfûz'unu bina kılmadan

15. levh-i mahfûzundan:-u, -n, -dan

Diğer 287

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah tarafından takdir edilen şeylerin yazılı bulunduğu manevi levha; ilm-i ilahi.

Levh-i mahfûzundan yazılmış fermân

Sırr-ı fetechnâdan erişir dermân

16. levh-i mahfûzda:-da

Gazel 5

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın takdir ettiği, olmuş ve olacak bütün şeylerin üzerinde yazılı bulunduğu kabul edilen levha.

Füyuzât bahrine gavyâs olana
Levh-i mahfûzda koydolmok gerektir

levh-ü kalem:

1. levh-ü kalemden:-de, -n

Diğer 266

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bütün nesne ve olaylara ilişkin ilâhî ilim ve takdirin kayıtlı bulunduğu kitap, kader kitabı ve kaderi yazan kalem.

Dersimi almışam Levh-ü kalemden

Kurturmadım hergiz derd ü elemenden

levlâke:

1. levlâke:-

Diğer 136

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Hadis**

"Ey habibim sen olmasaydın bu kainatı yaratmazdım" anlamına gelen bir kutsi hadis.

Vurduk kolumuzu çark-ı levlâke

Çark çeviren bugûn bu köye kondu

2. levlâke:-

Diğer 266

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Hadis**

"Ey habibim sen olmasaydın bu kainatı yaratmazdım" anlamına gelen bir kutsi hadis.

Levlâke buyruldu halkoldu zemin

Al-yeşil mihrâbı getirdi emin

'levlâke':

1. 'levlâke':-

Diğer 294

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Hadis**

"Sen olmasaydın, felekleri yaratmazdım" manasındaki Kudsi hadis.

'Levlâke' buyruldu halkoldu cihân

Havzından içenler dünyadan nihân

levlâke levlâ:

1. levlâke levlâ:-

Diğer 198

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Hadis**

Sen olmasaydın âlemleri yaratmazdım manasına gelen Hadîs-i Şerîf.

Bize şefâatçı levlâke levlâ

Şefâat zıllından siz safâ geldiz

2. levlâke levlâ:-

Diğer 322

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Hadis**

Sen olmasaydın âlemleri yaratmazdım manasına gelen Hadîs-i Şerîf.

Şefaât madenî Levlâke levlâ

Mülk-ü şefaatten siz safâ geldiz

levlâke levlâk:

1. levlâke levlâk:-

Diğer 133

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Hadis**

Sen olmasaydın âlemleri yaratmazdım manasına gelen Hadîs-i Şerîf.

Levlâke levlâk buyurdu nâr dokunmaz cismine

Kaabe kavseyini ev ednâ şânına gelen güzel

levvâm:

1. levvâm:

Diğer 245

Mısra: 20

Kendini kınayan, kötülükten vicdanen rahatsız olan nefis ilhamı.

Kur'ân Hadîs sana demediler mi

Baba Ağlar levvâm emmârın tanı

levvâme:

1. levvâme:

Diğer 238

Mısra: 3

Nefsin yedi mertebesinden ikincisidir, bu mertebede kişi, henüz kendini kötülükten menedecek dereceye gelmemiş olmakla beraber yaptığı işlerden vicdan huzursuzluğu ve pişmanlık duyup kendini suçlar.

Nefs-i şûm levvâme harbe kalkıştı

Rehberimden bize himmet ulaştır

2. levvâme:

Diğer 295

Mısra: 3

Nefsin yedi mertebesinden ikincisidir. Bu mertebede kişi, henüz kendini kötülükten menedecek dereceye gelmemiştir.

Sevdiğim levvâme mülhime mi

İtminân şehrinden haberin var mı

levvâme-mülhim:

1. levvâme-mülhime:-e

Diğer 68

Mısra: 22

*Kendini kınayan, kötülükten vicdanen
rahatsız olan nefis ilhamı.
Mü'minin şânıdır zikrini aç
Levvâme-mülhime bâbından geç*

leyk:

1. leyki:-i

Diğer 120

Mısra: 1

*(Far.) Ama, fakat, lakin, ancak.
İmân üç şeyle sâbittir leyki kalbi kaf nukûş
Kıl mükerrer kalb-i kasrın kalmasın asla fuhûş*

2. leyki:-i

Diğer 234

Mısra: 6

*Ama, fakat, lakin, ancak.
Geceler âlemi şer zulmet olur
Leyki rûhanîyyet hurşîdi vurur*

3. leyki:-i

Diğer 302

Mısra: 21

*Ama, fakat, lakin, ancak.
Leyki bu derd beni yaktı hicrâna
Kahr içinde girdim bâb-ı ihsâna*

4. leyk:

Mesnevi 1

Mısra: 15

Lakin, fakat.

*Leyk dilimi feyz ile intâk eder
Bâzı eûkat dil-ü fem sükût eder*

leyl ile nehâr:

1. leyl ile nehâr:-ı

Diğer 83

Mısra: 38

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

*Halk etti dünyayı çift âyât verdi
Leyl ile nehârı taaşuk kıldı*

leyl ü nehâr:

1. leyl ü nehâr:-

Diğer 2

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

*Leyl ü nehâr murâdını gözlerdi
Murâdımdan mahrûm koyma yâ Rabbi*

2. leyl ü nehâr:-

Diğer 11

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

*Leyl ü nehâr ağla Allah'a yalvar
Dert içinde nice türlü dermân var*

3. leyl ü nehâr:-

Diğer 13

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

*Leyl ü nehâr gafil olma
Ağla sen dünyada ağla*

4. leyl ü nehâr:-

Diğer 13

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

*Leyl ü nehâr gafil olma
Ağla sen dünyada ağla.*

5. leyl ü nehâr:-

Diğer 27

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

*Bülbülün şânıdır dalında dura
Leyl ü nehâr nârasını ol vura*

6. leyl ü nehâr:-

Diğer 28

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

*Bir garip bülbülsün dâr-ı fenâda
Leyl ü nehâr çalış ağla burada*

7. leyl ü nehâr:-

Diğer 30

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

*Leyl ü nehâr durma ağla kıl amân
Kork Allah'tan gönül sen kork Allah'tan*

8. leyl ü nehâr:-

Diğer 35

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

Ağla gönül leyl ü nehâr sen ağla
Gör ki Allah sana ne ihsân etmiş

9. leyl ü nehâr:-

Diğer 36

Mısra: 54

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

Ağlar Baba Kur'ân'la git
Nasa leyl ü nehâr nush et

10. leyl ü nehâr:-

Diğer 36

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

Leyl ü nehâr durma çalış
Allah'la et alışveriş

11. leyl ü nehâr:-

Diğer 37

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

Münkir olan cümle orda 'lâ' demiş
Leyl ü nehâr ağla sen 'illâ'ya bak

12. leyl ü nehâr:-

Diğer 37

Mısra: 40

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

Kıyâs-ı fukahâdan gayrıya uyma
Leyl ü nehâr ağla sen illâ'ya bak

13. leyl ü nehâr:-

Diğer 37

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

O zaman 'lâ' diyen münkir kalmıştır
Leyl ü nehâr ağla sen 'illâ'ya bak

14. leyl ü nehâr:-

Diğer 37

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

Okuyup tutmayan var sen ona bakma
Leyl ü nehâr ağla sen 'illâ'ya bak

15. leyl ü nehâr:-

Diğer 37

Mısra: 44

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

'Lâ' da mânâ olmaz 'illâ' 'illâ'dan
Leyl ü nehâr ağla sen 'illâ'ya bak

16. leyl ü nehâr:-

Diğer 37

Mısra: 48

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

'Lâ' hû 'illâ'hu enbiyânın kavlidir
Leyl ü nehâr ağla sen 'illâ'ya bak

17. leyl ü nehâr:-

Diğer 37

Mısra: 52

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

Gece mihmândârsın sen bâbı örtme
Leyl ü nehâr ağla sen 'illâ'ya bak

18. leyl ü nehâr:-

Diğer 37

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

Nûn sîn'e aldanıp hem lâ'da kalma
Leyl ü nehâr ağla sen 'illâ'ya bak

19. leyl ü nehar:-

Diğer 37

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

'Elestü' hitabın 'illâ'dır korkma
Leyl ü nehar ağla sen 'illâ'ya bak

20. leyl ü nehâr:-

Diğer 37

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

Ol şehrin sahibi dildâr mevcuttur
Leyl ü nehâr ağla sen illâ'ya bak

21. leyl ü nehâr:-

Diğer 37

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

İllâ'sız bu âlem vücut bulmazdı
Leyl ü nehâr ağla sen illâ'ya bak

22. leyl ü nehâr:-

Diğer 37

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

İstisna evvelindeki lâ'ya bakma
Leyl ü nehâr ağla sen illâ'ya bak

23. leyl ü nehâr:-

Diğer 37

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

İllâ'nın elif'in heman kazmıştır
Leyl ü nehâr ağla sen illâ'ya bak

24. leyl ü nehâr:-

Diğer 39

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

Leyl ü nehâr güle konan
Gelsin beraber konalım

25. leyl ü nehâr:-

Diğer 39

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

Leyl ü nehâr Allah diyen
Gelsin beraber diyelim

26. leyl ü nehar:-

Diğer 46

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

Ol zulmet bâbına miftâhı vursa
Leyl ü nehar bükâ etse ne fayda

27. leyl ü nehâr:-

Diğer 46

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

Şâh gülünün mezhebine girmeyen
Leyl ü nehâr namaz kılsa ne fayda

28. leyl ü nehâr:-

Diğer 57

Mısra: 114

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

İşte ru'yet budur ey mü'min anla
Leyl ü nehâr fi'lin namaza bağla

29. leyl ü nehâr:-

Diğer 59

Mısra: 103

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

Hüccet için leyl ü nehâr sen ağla
Hüccet-i şerîf mübarek olsun

30. leyl ü nehâr:-

Diğer 66

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

Andelipsin gonca gülin bağında
Leyl ü nehâr gül dalında ötsene

31. leyl ü nehâr:-

Diğer 71

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

Âyetle gelirdi ol melek şâhı
Leyl ü nehâr geldi gitti Cebrâil

32. leyl ü nehar:-

Diğer 79

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz, sürekli.

Leyl ü nehar ben ağlaram
Hem Hâlık'a yalvarıram

33. leyl ü nehâr:-

Diğer 97

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

Şükredeyim leyl ü nehâr ve'stakim bâbına
girdim
Sen Rahmân'ım sen Sübhânım

34. leyl ü nehar:-

Diğer 107

Mısra: 45

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

Leyl ü nehar cennet için Çalab'a yalvarak
Hak teala almaz ise daha kimlerdir alan

35. leyl ü nehâr:-

Diğer 136

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

Leyl ü nehâr ağırlı güzel yâr için
Bugün nakşî gülü bu köye konu

36. leyl ü nehârî:-l, -m

Diğer 167

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz, sürekli.

Şehrin şebçırağı her zaman olur

Leyl ü nehârîni zulmet eyledi

37. leyl ü nehâr:-

Diğer 193

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

Gel aldanma aman dünya mülküne

Dön Allah'a leyl ü nehâr Allah de

38. leyl ü nehâr:-

Diğer 217

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz, sürekli.

Leyl ü nehâr gafil Olma

Oku sen güzel Kur'ân'ı

39. leyl ü nehâr:-

Diğer 219

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz, sürekli.

Gözler görmez Ol cemâlin zâtını

Leyl ü nehâr isbat eder hâdî'nî

40. leyl ü nehâr:-

Diğer 220

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz, sürekli.

Ben göremem beni görür Ol güzel

Leyl ü nehâr secdegâhda kalmışam

41. leyl ü nehâr:-

Diğer 240

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz, sürekli.

Leyl ü nehâr yalvaracak dildâre

Bu Ağlar Baba'yı nişâna almış

42. leyl ü nehâr:-

Diğer 276

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz, sürekli.

Leyl ü nehâr Kur'ân'a dal

Gönül sana demedim mi

43. leyl ü nehâr:-

Diğer 292

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz (sürekli).

Nush edeyim size ey kavim kardeş

Zîrûh câmid leyl ü nehâr Allah der

44. leyl ü nehâr:-

Diğer 315

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz, sürekli.

Ağlar Baba 'aşık olmuş cemâle

Leyl ü nehâr ağlar karşı hilâle

45. leyl ü nehâr:-

Diğer 321

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz, sürekli.

Gedâ Ağlar Baba kasrını hoş yap

Leyl ü nehâr gözlerinden akıt âb

46. leyl ü nehâr:-

Diğer 328

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

Leyl ü nehâr murâdını gözledin

Bize de bir melek gönder yâ Rabbi

47. leyl ü nehâr:-

Gazel 4

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

Leyl ü nehâr ağlayıp âb-ı rûyun dökmeden

Sünneti sen kılmadan şefâat arzularsın

48. leyl ü nehâr:-

Gazel 14

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

Ağlar Baba ağla yalvar Hakk'a eyle ilticâ

Umulur sen de içersin leyl ü nehâr et duâ

49. leyl ü nehâr:-

Gazel 17

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

Ağlar Baba ah u zârın erdi ta tehte's serâ

Leyl ü nehâr Allah için çeşm-i cârın ağlıyor

50. leyl ü nehâr:-

Gazel 26

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

Leyl ü nehâr ihrâkım câmindâ zâtı vechine
Dili büryân cismimi nâr eyleyen sensin güzel

51. leyl ü nehâr:-

Gazel 27

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz (süreklı).

Leyl ü nehâr gafıl olma gözle dildâr yolunu
Gizli mihmândâr oluben kasra inen şâha bak

52. leyl ü nehâr:-

Gazel 33

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz (süreklı).

Bakma nefsin hevâsına az kelâm hiç uyuma
Leyl ü nehâr aç kalırsın hikmete sesler seni

leylâ:

1. leylâ'dan:-da, -n

Diğer 6

Mısra: 9

*Leyla ile Mecnun hikayesinin kadın
kahramanı. II. Gece.*

Leyli zamânında Leylâ'dan olma
Yârin hayydır senin sen hâba varma

leyle-î kadir:

1. leyle-î kadir:-

Diğer 309

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kadir Gecesi.

Tebşir olsun size ey zü'l-fuâdî
Nûr leyle-î kadir geldi bu gece

leyli:

1. leyli:

Diğer 6

Mısra: 9

Gece.

Leyli zamânında Leylâ'dan olma
Yârin hayydır senin sen hâba varma

2. leyli:

Diğer 41

Mısra: 6

Gece.

Mânâ maksud rızâ bulayım dersin
Leyli huzûra dur sâni uyuma

3. leyli:

Diğer 46

Mısra: 24

Gece.

Âlemler şâhından gayrıya uysa
Kaim leyli sıyâm nehâr olsa ne fayda

4. leylide:-de

Diğer 167

Mısra: 23

Geceye özgü, gece ile ilgili, gece olan.

Nehâr ekall leylide ekser gelir
Mezketin rûknünü bişan eyledi

5. leyli:

Diğer 187

Mısra: 35

Gece.

Leyli zamanında ancak gözleyip gündüz gider
Varma hâba her 'işâda oku mülkü gözle sinde
enîsi

lezzet al:

1. lezzet aldım:-dı, -m

Diğer 3

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Deyim**

Zevk almak, hoşlanmak.

Dilimizi vurduk zümre âbına
Fercâmından lezzet aldım tad aldım

2. lezzet almaz:-ma, -z

Diğer 8

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Deyim**

*Tad almak. II Bir şeyden hoşlanmak, zevk
almak.*

Anlamayan lezzet almaz sen seni yorma
Dermânı sendendir benim Allah'ım

3. lezzet almışdur:-muş, -dur, -

Diğer 37

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Deyim**

*Tad almak. II Bir şeyden hoşlanmak, zevk
almak.*

Şimdi nâsın çoğu lâ'ya uymuştur
Celâl sıfatından lezzet almışdur

4. **lezzet aldın:-dı, -n**

Diğer 135

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Deyim**

Tat almak, lezzet almak.

Dil-i esved ile zulmette kaldın

Yandırdın vücûdun bir lezzet aldın

5. **lezzet almışam:-mış, -am**

Diğer 328

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Deyim**

Tat almak, lezzet almak.

Çok lezzet almışam Nakşî râhından

Bizi imân ile göçür ya Rabbi

6. **lezzet almıştır:-mış, -tır**

Diğer 328

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Deyim**

Tat almak, lezzet almak.

Şimdi bu nâs bir acayip olmuştur

Celâl sıfatından lezzet almıştır

7. **lezzet aldım:-dı, -m**

Gazel 3

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Deyim**

Tat almak.

Dilimizi vurduk zümre âbına

Fercâmından lezzet aldım tad aldım

lezzet bul:

1. **lezzet buldum:-du, -m**

Diğer 32

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Deyim**

Tat almak II hoşlanmak.

Gece uykusundan hoş lezzet buldum

Duâ edin murâdımı alayım

2. **lezzet bulamadım:-a, -ma, -dı, -m**

Diğer 68

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Deyim**

Tat almak II hoşlanmak.

Bu dünyada hayli zaman dem vurdum

Velâkin bir lezzet ben bulamadım

lezzeti al:

1. **lezzeti almıştır:-mış, -tı, -r**

Diğer 22

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Deyim**

Lezzet almak.

Bükâdan lezzeti almıştır evliyâ

Şuayb mesleğidir sen sanma hebâ

lezzetin al:

1. **lezzetin almayan:-ma, -(y)an**

Diğer 54

Mısra: 42

Kelime Tipi: **Deyim**

Tadını almak.

Ağlar Gülmez vasfın arkası gelmez

Gecenin lezzetin almayan bilmez

libâs:

1. **libâsın:-ı, -n**

Diğer 284

Mısra: 6

Elbise,giysi.

Halkında rûhuma cilâyı verdi

Ahmed'in şehr-i naz libâsın giydi

libâsen:

1. **libâsen:-**

Diğer 308

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Ayet**

Geceyi bir örtü yaptık (Nebe, 78/10).

Ayetinden alınmıştır.

Libâsen buyruldu dünyadan sitr ol

Tecerrüde per aç nâz hayreti bul

licamı vur:

1. **licamı vur:-**

Gazel 8

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Deyim**

Gem vurmak, birinin bir şeyin taşkınlığını

önlemek.

Vur licamı nefesine aklını eyle inzibât

Her neye nazar edersen bak güzel Allah'ı bul

limeni'l-mülk':

1. limeni'l-mülk':-

Diğer 109

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Ayet**

Bugün hükümrânlık kimindir? (Mümin, 40/16).

Beynehumâ hedem hinde nakleder ketmi ile
Limeni'l-mülk' üne cevap illâ Allâhtır veren

limeni'l-mulku'l yevm:

1. limeni'l-mulku'l yevm:-

Diğer 260

Mısra: 47

Kelime Tipi: **Ayet**

*Bugün hükümrânlık kimindir? Elbette tek
ve mutlak hükümrân olan Allâh'ındır (Mü'min, 40/16).*

Limeni'l-mulku'l yevm Allâh buyurur
'Azrâîl kurtulmaz mevtin ilinden

lokmân:

1. lokmân:

Diğer 144

Mısra: 23

Doktor, hekim.

Yedi iklim dolan bulunmaz Lokmân
Kur'an gibi bir Lokmân'ım var benim

2. lokmân'ı:-ı

Diğer 177

Mısra: 2

*Peygamber veya veli olarak tanınmış olan
Hekim.*

Nice derdler bu sinemi haşladı
Derdimin dermânı Lokmân'ı buldum

3. lokmân:

Diğer 256

Mısra: 7

*Hikmetli sözleri ve hikayeleri ile
efsaneleşip her derdin devasını bildiği rivayet
edilen hekim.*

Ecel oku hâzık fermânlı Lokmân
'Azrâîl pençesi söndürür seni

4. lokman:

Diğer 320

Mısra: 19

Doktor, hekim.

Arama Eflâtun cândadır Lokman
Muhabbet câmından içen kalmadı

5. lokman'ım:

Diğer 335

Mısra: 24

*Hikmetli sözleri ve hikayeleri ile
efsaneleşip her derdin devasını bildiği rivayet
edilen hekim.*

Tiryâkı Kur'an'da buldu
Derman ver sen ya Lokman'ım

6. lokmân'ı:-ı

Gazel 28

Mısra: 5

*Hikmetli sözleri ve hikayeleri ile
efsaneleşip her derdin devasını bildiği rivayet
edilen hekim.*
Derd-i aşka tiryâk olmaz Lokmân'ı cânda ara
Dermânı derd içre amma bulması mümkün değil

7. lokmân'ı:-ı

Gazel 28

Mısra: 2

*Hikmetli sözleri ve hikayeleri ile
efsaneleşip her derdin devasını bildiği rivayet
edilen hekim.*
Öyle derde ducâr oldum dermanı mümkün değil
İhrâk-ı aşkın cerrâhı Lokmân'ı mümkün değil

lokmân hekim:

1. lokmân hekim:-

Diğer 8

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yardımda bulunan Lokman Hekim.
Benim bu derdime hiç dermân olmaz
Lokmân Hekim gelse bir çâre bulmaz

lolkma lokma ed:

1. loalkma lokma ederim:-er, -im

Diğer 343

Mısra: 51

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dilim dilim etmek, parçalamak.
Bir nûrun var loalkma lokma ederim
Hele kavga edek gör halin nice

lûbb:

1. lûbb:

Diğer 114

Mısra: 26

Öz.

Çün geçer ibkaya anlar bir tek 'Azrâîl kalır.
Lûbb ü gider cânı kalmaz illâ Allâh'tır kalan

lûbbün:

1. lûbbünü:-ü

Diğer 92

Mısra: 18

Öz, akıl.

Ezel-i nazarda şâhı halk etti
Gül ile lûbbünü padişâh etti

lû'lü:

1. lû'lüdür:-dür

Diğer 92

Mısra: 6

İnci.

Vechullah'a nazîr olmuştur yüzü
Lû'lüdür dişleri şeb çerağ sözü

lutf:

1. lûtfun:-uñ

Diğer 89

Mısra: 34

Yardım, inayet, ihsan.

Sensin samed mislin yoktur
Senin fazlın lûtfun boldur

lutf et:

1. lutf ettin:-ti, -n

Diğer 97

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Vermek, ihsan etmek, başışlamak.

Ketm-i adem'e 'kün' dedin
Allah bana sen lutf ettin

lûtf eyle:

1. lûtf eylemiş:-miş

Diğer 79

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İyilik ve ihsanda bulunmak.

Allah lûtf eylemiş bana
Şimdi ben düşmüşem deme

2. lûtf eyle:-

Diğer 168

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İyilik ve ihsanda bulunmak.

Ey zü'l-kemâl u sır padişâhım
Lûtf eyle açiver yolum

3. lûtf eyle:-

Diğer 168

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

İyilik ve ihsanda bulunmak.

Seddoldu vuş çeşm-i cârım

Lûtf eyle açiver yolum

4. lûtf eyle:-

Diğer 168

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İyilik ve ihsanda bulunmak.

El aman yâ Rab Girdigâr

Lûtf eyle açiver yolum

5. lûtf eyle:-

Diğer 174

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

İyilikte bulunmak, yardım etmek II

davranmak, muamele etmek.

Dertliyim isterim derdime dermân

Lûtf eyle dermân ver sen şâh-ı Sultân

lûtf u ihsân eyle:

1. lûtf u ihsân eyledi:-di

Mesnevi 1

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

İyilikte bulunmak, ihsan etmek, lûtfetmek.

İki gül şebnemi mest etti beni

Lûtf u ihsân eyledi Rabbü'l-Gani

mâ:

1. mâ:

Diğer 242

Mısra: 6

Su.

Bu meclise geldi erenler pîrler

Kevser mâ yerine kabul ederler

mâ yezel:

1. mâ yezel:-

Diğer 81

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Sonsuz, ebedi, baki.

Padişâhlar padişâhı mâ yezel

Kün diyüp emretti nidâyı tek tek

mâ zâğalbasar:

1. mâ zâğalbasarla:-la

Diğer 215

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Ayet**

Göz ne kaydı, ne de hedefinden şaştı

(Necm, 53/17).

Mâ zâğalbasarla sürmeli gözü

Sürmeli gözlere bakmaya kıymaz

ma zağa'l-basar:

1. ma zağa'l-basar:-

Diğer 213

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Ayet**

Göz şaşmadı (Necm, 53/17).

Buyruldu hakkında ma zağa'l-basar

Bin bir mir'âtından eyledi hazer

mâ-ba'd:

1. mâ-ba'd'inden:-in, -den

Diğer 36

Mısra: 11

Son, arka.

Mâ-ba'd'inden fariğ olma

Yalvar sen Allah'a yalvar

mader:

1. mâderden:-den

Diğer 29

Mısra: 9

Anne.

Ol erkek mâderden aldın yüz suyun

Esrâr-ı Kur'ândan garâip sözün

2. mâderin:-in

Diğer 30

Mısra: 18

Anne.

Sen kendi kendinden bir kezin utan

Mâderin batnında emerdin bir kan

3. mâderden:-den

Diğer 83

Mısra: 2

Anne.

'Nûn'ü kâf' emrine Hak kün demeden

Bir erkek mâderden daha doğmadan

4. mâdere:-e

Diğer 91

Mısra: 4

Anne.

Gülden zükur ünas tevellüd etti

Bizi ihraç eden mâdere kurban

5. mâderden:-den

Diğer 99

Mısra: 7

Anne.

Bir erkek mâderden daha doğmadan

Bu hey'ette kendim hem görmüşem ben

6. mâderden:-den

Diğer 107

Mısra: 49

Anne.

Doğdun erkek bir mâderden ol zaman gördün âbı

Belki dünyada görürsün dikkat eyle sen aman

7. mâder:

Diğer 177

Mısra: 13

Anne.

Dört mâder yedi eb bizi bezetti

İllâ ile herkes cemâl gözetti

8. mâderden:-den

Diğer 210

Mısra: 1

Anne.

Asl-ı öz mâderden hurûç eyledim

Bir nûr güllesine sürdüm yüzümü

9. mâderden:-den

Diğer 225

Mısra: 21

Anne.

Mâderden velâdet zemine gelir

Saîd şakî herkes san'atın bulur

10. mâderin:-in

Diğer 227

Mısra: 20

Anne.

Hâtîften bir nidâ rûha ulaştı

Ol zaman mâderin batnında idim

11. mâderi:-i

Diğer 260

Mısra: 17

Anne.

Mâderi Hâlîl'i bir ğâra koydu

Ay'a afil dedi putları kırdı

mağlup ol:

1. mağlup olur:-ur

Diğer 214

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Mağlup olmak, yenilmek.

Namazını terk ü te'hir uruz-u nefse meyl eder
Lübb-ü bâli mağlup olur fahşâ münkire gider

mağrib:

1. mağribi:-i

Diğer 83

Mısra: 33

Güneşin battığı yer, batı.

Maşrıkı mağribi bir anda kurdu
İmadsız semâda iki nûr kıldı

2. mağribten:-te, -n

Diğer 141

Mısra: 18

Güneşin battığı yer, batı.

İki kanadını kuş gibi açar
Mağribten maşrıka çırağı yakar

3. mağrib:

Gazel 13

Mısra: 1

Ar. Güneşin gurup ettiği yer, batı, garp ciheti.

Maşrık u mağrib Hudâ'nın et fikir zâtını bul
Çâr tarafa ikbal eyle Fesemme vechullâhı bul

4. mağrib:

Gazel 13

Mısra: 23

Güneşin gurup ettiği yer, batı, garp ciheti.

Maşrık u mağrib Hûdâ'nın dilediği meni râhına alır
Evsat-ı ümmet ol Ağlar fesemme vechullâhı bul

mâh:

1. mâhı:-ı

Diğer 96

Mısra: 18

Ay, kamer.

Çâr cihân mülkünün sensin hem şâhı
İns-ü cinnin akdem sensin hem mâhı

2. mâhı:-ı

Diğer 155

Mısra: 11

Ay, kamer.

Ol âlemden bize vurur rûz ü şeb şems ü mâhı
Şems ü mâhın mir'âtında Nûr Muhammed
Mustafâ

3. mâhı:-ı

Diğer 207

Mısra: 20

Ay l Sevgili.

Ulu Hak çâr cihân şâhı açar kullarına râhı
Bu Ağlar Baba'ya mâhı acep bize erişir mi

4. mâhı:-ı

Diğer 246

Mısra: 15

Ay l Sevgili.

Gir bağ-ı gülşâna seyreyle mâhı
Menemşe gösteren mürşidin tanı

5. mâhı:-ı

Diğer 254

Mısra: 18

Ay l Sevgili.

Muhammed'dir zevrak keştiler şâhı
Bir gülzâra ağla seyreyle mâhı

6. mâhım:-ım

Diğer 261

Mısra: 1

Ay.

On iki mâhın şâhını bize verdi Zülcelâl
Râzı oldun mu aceb siyâm-ı mübarek hilâl

7. mâh:

Diğer 314

Mısra: 11

Ay, kamer.

Şems ü mâh çalışıyor ezkâr cilâsı
Gül gülşan bahçesin yapmamış olmaz

8. mâhı:-ı

Diğer 338

Mısra: 19

Ay, kamer.

Yek kürsü 'âlemin nûr şems ü mâhı
Cihanın şûlesi Vehbî Hayyâtı

9. mâhım:-ım

Gazel 12

Mısra: 18

Ay.

Çâr imamdan imamımız hücceti kavî şâhım
İnsi cinni bend eder olmuş ona imam mâhım

mahbûb:

1. mahbûbu:-u

Diğer 96

Mısra: 11

Sevgili, güzel.

Fi fenâ-fillahın mahbûbu sensin
Aman sultân aman şefaât eyle

2. mahbûb:

Diğer 305

Mısra: 19

Sevilen, sevgili.

Aradığın mahbûb cânda bulundu

Dil mir'âtı geldi ayık ol ayık

3. mahbûb:

Gazel 10

Mısra: 16

Sevilen, sevgili.

Ve'n-necmi sûresinin sen sırrına dal et fikir

Mahbûb ile habîb'sen kelâmını cânda bul

mahfî:

1. mahfîdir:-dir

Gazel 12

Mısra: 13

Gizli, saklı.

Küntü kenz sırrı içinde nice bâblar mahfîdir

Bâbların miftâhı gözüm mü'minin dil kalbidir

mâhî:

1. mâhî:

Diğer 302

Mısra: 12

Balık.

Vali bey ser kaptan hoş demir attı

Yerde zîrûh suda mâhî ağıladı

mahkûm ol:

1. mahkûm olduğu:-dı, -ğı

Diğer 343

Mısra: 82

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Hüküm altına girmek, tabi olmak.

Muhâkema heman heman kurturdu

Ay mahkûm olduğu zaman bilindi

mahlûk:

1. mahlûku:-u

Diğer 53

Mısra: 13

(Ar.) Yaratılmış şey, insan, hayvan, yaratık.

Ol Allah'ım mahlûku halk etmeden

Mahlûkun rızkına dedi zâmin'em

2. mahlûk:

Diğer 83

Mısra: 30

Yaratılmış(lar).

Feth etti bâbını bizi bitirdi

Arz ile semâyı mahlûk doldurdu

3. mahlûku:-u

Diğer 109

Mısra: 4

Allah tarafından yaratılmış, yok iken var

edilmiş; insan.

Fâni şeyin zurûfundan Bâkî Allah görünür

Bî-bekâdır mahlûku halk illâ Allah'tır kalan

4. mahlûk:

Diğer 306

Mısra: 24

Yaratılmış(lar).

Muhammed'in yeşil çuhasın giymiş

Mahlûk değil hâlık bir sevdiğim var

5. mahlûku:-u

Gazel 21

Mısra: 1

Allah tarafından yaratılmış, yok iken var

edilmiş; insan.

Cümle mahlûku tecessüs eylesem ednâ benem

Pervâneveş gibi nâra kendimi salan benem

mahlûk-ı hak:

1. mahlûk-ı hak:-

Diğer 114

Mısra: 16

Kelime Tipi: -

Allah'ın yarattığı.

Zât-ı münfekk kudretini cümle mahlûk ta ara

Bakıy kalmaz mahlûk-ı Hak illâ Allah'tır kalan

mahlûk-ı hudâ:

1. mahlûk-ı hudâyı:-(y)ı

Diğer 136

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Allah'ın yarattıkları.

Mahlûk-ı Hudâyı hem zemmetmeyin

Süflilerin şâhı bu köye kondu

2. mahlûk-ı hudâ'dan:-da, -n

Gazel 8

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Allah'ın yarattıkları.

Kevkeb ü şemse bakıp da anlagıl sen bir rumûz

Cümle mahlûk-ı Hudâ'dan ara kendin ednâ bul

mahlûk-u hakk:

1. mahlûk-u hakk:-

Diğer 139

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın yarattığı.

Kim ki Allah'ından korkmaz

Mahlûk-u Hakk andan korkmaz

2. mahluk-u hakk'a:-a

Diğer 139

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın yarattığı.

Ağlar Baba korkucu ol

Mahluk-u Hakk'a sultan ol

mahlûk-u mahkûm:

1. mahlûk-u mahkûm:-

Diğer 38

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Çaresiz bir varlık.

Sen Hâlık-ı Hakîm iken

Ben mahlûk-u mahkûm iken

mahlûk-u yâr:

1. mahlûk-u yâre:-e

Diğer 59

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Allah'ın yarattığı mahlukat. II insan oğlu.

Gönül sen âşıksın ol hâkîk yâre

Muhabbetin bırak mahlûk-u yâre

mahrem ol:

1. mahrem olduğun:-du, -ğu, -n

Diğer 95

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Yakın olmak, samimi olmak; halk ile iç içe olmak.

Andelib gonca-gül için âh çekip ister meded

Gonca-gül bağına mahrem olduğun bilmez

miyem

mahrem-i hazret:

1. mahrem-i hazret:-

Diğer 95

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Hazretin (Hz. Muhammed'in) mahremi.

Biz gedâ günahkârın indinde etme ihticâb

Mahrem-i hazret penâh olduğun bilmez miyem

mahrûm koy:

1. mahrûm koyma:-ma

Diğer 2

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Deyim**

Mahrum etmek, yoksun bırakmak, bir şeyin

yokluğunu çektirmek.

Anın devri küllî âhir olacak

Mezburu sen mahrûm koyma yâ Rabbi

2. mahrûm koyma:-ma

Diğer 2

Mısra: 38

Kelime Tipi: **Deyim**

Mahrum etmek, yoksun bırakmak, bir şeyin

yokluğunu çektirmek.

Leyl ü nehâr murâdını gözlerdi

Murâdımdan mahrûm koyma yâ Rabbi

3. mahrûm koyma:-ma

Diğer 2

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Deyim**

Mahrum etmek, yoksun bırakmak, bir şeyin

yokluğunu çektirmek.

Ol gül yaprağından bir gazel alır

Ağlar'ı sen mahrûm koyma yâ Rabbi

mahşer:

1. mahşerde:-de

Diğer 92

Mısra: 12

Toplanma yeri; bütün canlı varlıkların

ölümünden sonra Allah'ın emriyle dirilip

toplanacakları yer, Arasat meydanı, kıyamet.

İsrâfil sûru da anın nûrundan

Mahşerde erişir vuslata kurban

2. mahşer:

Diğer 96

Mısra: 19

Kıyamet.

Yarın mahşer günü şefâatgâhı

Aman sultân aman şefâat eyle

mahşer gün:

1. mahşer günü:-ü

Diğer 92

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Kıyamet günü; öldükten sonra tekrar
dirilenlerin toplanacaklarına inanılan gün.
Aşkımın mızrabı sinemi yaktı
Yarın mahşer günü vuş şîn'e kurban*

mahvet:

1. mahvedip:

Gazel 3

Mısra: 7

*Yok etmek, ortadan kaldırmak, varlığına
son vermek.*

Hem riyâzatla vûcûdun mahvedip fânî kılan
Bî-mekan sırrına yedin çün vuran anlar bizi

mâ-i hikmet:

1. mâ-i hikmet:-

Diğer 122

Mısra: 21

Kelime Tipi: -

Hakikat suyu, hikmetli su.

Mâ-i hikmet şerbetinden mü'minin rûhu kanar
Nûş eder ab-ı zülâlden ol şecer hemen biter

mâil ol:

1. mâil oldum:-du, -m

Diğer 3

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

*Meyletmek, yönelmek (yüzüne bakmak, ilgi
göstermek bağlamında).*

Mezkit-i irfânda mihrâbgâhına
Mâil oldum zümregâhın âbına

2. mâil oldum:-du, -m

Gazel 3

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Meyletmek, yönelmek II hevesli olmak.

Mezkit-i irfânda mihrâbgâhına
Mâil oldum zümregâhın âbına

maîşet:

1. maîşetin:-in

Diğer 223

Mısra: 43

Yaşayış, yaşama, ömür.

Maîşetin gibi mevtindir korkma
Diyen Muhammed-i zîşân değil mi

2. mâişetin:-in

Diğer 308

Mısra: 17

Yaşayış, yaşama, ömür.

Nehâr mâişetin dilinde dildâr
İşle ferâ'izi Allah'a yalvar

makamı bul:

1. makamı bulur:-ur

Diğer 68

Mısra: 32

Kelime Tipi: -

*Makamını bulmak. II Cennetteki yüce
makama ulaşmak, ölmek.*

Ol bâblardan gir de meâbî sen bul
Acep ol makamı ben bulur muyum

makam-ı cennet:

1. makam-ı cennet:-

Diğer 253

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Cennet makamı.

Mîm makam-ı cennet dehre erişti
Fercâmı dolduran gözünden içti

2. makam-ı cennet:-

Diğer 277

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Cennet makamı.

Ravzatü'r-riyâzat makam-ı cennet
İrciî'iy hitâbî olundu davet

makam-ı fenâ:

1. makam-ı fenâdır:-dır

Diğer 127

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yokluk makamı.

Kevni makam-ı fenâdır ayn-ı bekaya geçer
Sûr-ı İsrâfil'den evvel ölmeden sur'u çalar

makamın bul:

1. makamın bulur:-ur

Diğer 68

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Makamını bulmak. II Cennetteki yüce
makama ulaşmak, ölmek.*

Kim ki ol bâblara miftâhı vurur
Râzıyye-marzıyye makamın bulur

makamına yet:

1. makamına yet:-

Diğer 17

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

Makama erişmek.

‘Râzıyeten-marzıyyeten’ makamına yet
Hakikattir durma ey gönül ağla

makber:

1. makberen:-en

Diğer 56

Mısra: 43

Kabir.

Yatacak makberen akrep hayye etme
Tevbe-nasûh ile tevbe eyleyek

2. makbere:-e

Diğer 182

Mısra: 24

Mezar, kabir.

Bin bir mir’ât ru’yet cemâli görer
Ol makbere bin bir feyzi yazıldı

3. makbere:-e

Diğer 210

Mısra: 32

Mezar, kabir.

Mevt-i zâikadan ölmeden içti
Yattığın makbere sürdüm yüzümü

4. makberi:-i

Diğer 230

Mısra: 17

Mezar, kabir.

Mü’minin makberi bazan darlaşır
Rûh ten ile gelir anda birleşir

makbere:

1. makbere:

Diğer 195

Mısra: 24

Mezar, mezarlık.

Kabir sıkıp ümmü’l leben akanda
Yattığım makbere eyvallahım var

2. makbere:--e

Diğer 286

Mısra: 24

Mezar, kabir.

Yâ Rabbi kabre yalnız iletme
Varınca makbere enîsi yolla

makhûr eyle:

1. makhûr eyleme:-me

Diğer 335

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Perişan etmek, mahvetmek, yok etmek.

Bâbından makhûr eyleme
Kahretme sen ya Kakhâr’ım

mâkiyan:

1. mâkiyân:

Diğer 283

Mısra: 18

Tavuk.

Münkir olma gözüm bak yere göğe
Baksana mâkiyân hamâme dîke

makşûd:

1. maksud:

Diğer 41

Mısra: 5

Amaç, niyet, gaye.

Mânâ maksud rızâ bulayım dersin
Leyli huzûra dur sâni uyuma

2. maksûdu:-u

Diğer 296

Mısra: 13

Amaç, niyet, gaye.

Ol ravzayı gören maksûdu bulur
Âşık mâşûkunu mir’âtan tanır

maksuda er:

1. maksuda erse:-se

Diğer 51

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Deyim**

Amacına ulaşmak.

Her insan da irfân olsa
Her âşık maksuda erse

2. maksûda ermez:-me, -z

Diğer 270

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Amacına ulaşmak.

Kasr-ı bâl yâd zağî gülşânı sevmez
Hekkâk taşın delip maksûda ermez

malayani:

1. mālâyâni:

Diğer 106

Mısra: 28

Boş ve yararsız, saçma.

Cennet içre varır anlar hiç elem cezbeylemez
Mâlâyâni lağv u bâtil anda nâtik eylemez

mânâ:

1. mânâ:

Diğer 4

Mısra: 36

Anlam. II Öğüt, ders.

Hikmet sözlerini kalben düşürdün
Bu ebyâttan alınacak mânâ var

2. mânâya:-ya

Diğer 11

Mısra: 22

Anlam, kavram.

Değiş gönül değiş bu hâlin değiş
Biraz daha derin mânâya giriş

mânâ aç:

1. mânâ açarsın:-ar, -sın

Diğer 29

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Mana kapılarını açmak.

Pervâne-veş şeb deminden uçarsın
Nûr kalem hattından mânâ açarsın

mânâ al:

1. mânâ almışlar:-mış, -lar

Diğer 37

Mısra: 41

Kelime Tipi: **Deyim**

Anlamak, mânâ çıkarmak, anlam çıkarmak.

Ne güzel mânâ almışlar Kur'an'dan
Müftiler fetvayı verirler andan

2. mânâ aldı:-dı

Diğer 53

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Deyim**

Anlamak, mânâ çıkarmak, anlam çıkarmak.

Ülû'l-elbâb bundan çok mânâ aldı
Rızkımı ben Allah'ımdan isterim

3. mânâ almıştır:-mış, -tı, -r

Diğer 64

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Deyim**

Anlamak, mânâ çıkarmak, anlam çıkarmak.

Ol gül perçemini sarmıştur cim'e
Sırr-ı sırrullâhtan almıştır mânâ

4. mânâ al:-

Diğer 69

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Deyim**

Anlamak, mânâ çıkarmak, anlam çıkarmak.

Kendi vücûdan bak rumûzu anla
Dikkat eyle bu sözlerden al mânâ

mânâ ver:

1. mânâ verdiler:-di, -ler

Diğer 45

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Deyim**

Anlam vermek, çıkarımda bulunmak,

yorumlamak.

Üç bâbdan Kur'an'a mânâ verdiler
Bu dünya adım olacak dediler

2. mânâ vermişler:-miş, -ler

Diğer 58

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Deyim**

Anlam vermek, çıkarımda bulunmak,

yorumlamak.

Tekbir âyetine mânâ vermişler
Delil zannî ile sâbit kılmışlar

mânâsız gez:

1. mânâsız gezdiyse:-di, -(y)se

Diğer 46

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Boş boş dolaşmak, boş gezmek.

Dünyada ol bir mânâsız gezdiyse
Çift per ile gökte uça ne fayda

mânâyı al:

1. mânâyı aldım:-dı, -m

Diğer 34

Mısra: 41

Kelime Tipi: -

Manevi surları öğrenmek, ma'nâ aleminde

feyzalmak.

Ol yanan şûleden mânâyı aldım
Orda kim yanıyor anladım bildim

2. mânâyı aldım:-dı, -m

Diğer 68

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Deyim**

Manevi sırları öğrenmek, ma'nâ aleminden feyzalmak.

Kur'an'dan hadisten mânâyı aldım
Festakim kemâ umirte sırrını buldum

mânâyı kur:

1. mânâyı kurdu:-du

Diğer 17

Mısra: 22

Kelime Tipi: -

Manayı anlamak.

Ağlar Gülmez perin noktaya vurdu
Kur'an-ı Kerim'den mânâyı kurdu

mânâyı seyret:

1. mânâyı seyret:-

Diğer 41

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın sırlarını seyretmek.

Ko hâb-ı ruhsatı mânâyı seyret
Celî olur haller asla uyuma

mânen:

1. mânen:

Diğer 15

Mısra: 3

Manevi, ruhsal bakımdan.

Bu âlem içinde mânen âlem var
Ol mânen âlemde haber mi aldın

2. mânen:

Diğer 15

Mısra: 4

Manevi, ruhsal bakımdan.

Bu âlem içinde mânen âlem var
Ol mânen âlemde haber mi aldın

3. mânen:

Diğer 15

Mısra: 7

Manevi, ruhsal bakımdan.

Ol mânen âlemde haber alınur
Âlemler gülünden haber mi aldın

4. mânen:

Diğer 21

Mısra: 26

Manevi, ruhsal bakımdan.

Dersimi almışım 'Elif'ten 'Mîm'den
Ol mânen âlemde mürşid yedinden

5. mânen:

Diğer 34

Mısra: 2

Manevi, ruhsal bakımdan.

Bir gece firâştâ fehvâya vardım
Mânen bir âlemde kendimi buldum

6. mânen:

Diğer 55

Mısra: 3

Manevi, ruhsal bakımdan.

Mânen âşıklara bülbül demişler
Bülbül olan dâim gülünü sever

mâr:

1. mâr:

Diğer 52

Mısra: 2

Yılan.

Zannederdim mü'min olan hep tarîka yâr imiş
Anladım bildim sınadım ekseri hep mâr imiş

mârifet:

1. mârifet:

Diğer 5

Mısra: 27

Bilgi, bilme, irfan.

Hakikât mârifet dersini aldın
Gece 'âşık oldum ol güzel yâre

ma'rifet:

1. ma'rifet:

Diğer 325

Mısra: 19

İlim, irfan, hüner.

Şerî'at ma'rifet va'izi olmuş
Ahmed-i zî-şânın varisi geldi

marîz:

1. marîz:

Diğer 342

Mısra: 26

Hasta.

Teller birbirine bent olmuş henüz
Sarılıp öpmeyen marîzdür marîz

2. marîz:

Gazel 15

Mısra: 17

Hasta, illetli. II Dertli.

Rûz ü şeb ru'yet ile seni marîz görmüşem
Ölürsen sen ölürsün ol ölümde bana ne

mariz eyile:

1. mariz eyiledin:-di, -n

Gazel 32

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hasta etmek.

Ail şehrinde bir zaman sultanım eyledin mariz
Hoş derde derman verdiğin rahman Füyûzundan
mıdır

marziyye:

1. marziyye:

Diğer 223

Mısra: 9

Başkaları tarafından beğenilme hâli (nefs-i marziyye).

Râziye marziyye nûr bâbı açâr
Sâfiyede 'amîk bahrine geçer

2. marziyye:

Diğer 295

Mısra: 7

*Hakk'ın kulundan hoşnut olduğu nefsin
altıncı mertebesi olan nefs-i marziyye makamı.*
Marziyye şehrinde kasrını yapan
Sâfiyye mülkünden haberin var mı

mas:

1. massa:

Diğer 292

Mısra: 8

Hububat.

Kolşup öküzleri kazanç eyledi
Elindeki massa saban Allah der

mâsivâ:

1. mâsivâ:

Diğer 152

Mısra: 14

*İnsanı Tanrı'dan uzaklaştıran dünyevi her
şey.*
Lâ Hû illâ Hû'yu pîrimden aldım
Mâsivâ yok illâ Allah'ı buldum

ma'siyet:

1. ma'siyetle:-le

Diğer 50

Mısra: 18

Günah.

Şan şehrinde gönlü inşirâh buldu
Ma'siyetle cefâ hedâyem dedi

maşrik:

1. maşrik:-ı

Diğer 83

Mısra: 33

Güneşin doğduğu yer, doğu.

Maşrikî mağribî bir anda kurdu
İmadsız semâda iki nûr kıldı

2. maşrika:-a

Diğer 141

Mısra: 18

Güneşin doğduğu yer, doğu.

İki kanadını kuş gibi açar
Mağribten maşrika çırağı yakar

3. maşrik:

Gazel 13

Mısra: 1

Güneşin doğduğu yer, doğu.

Maşrik u mağrib Hudâ'nın et fikir zâtını bul
Çâr tarafa ikbal eyle Fesemme vechullâhı bul

4. maşrik:

Gazel 13

Mısra: 23

Güneşin doğduğu yer, doğu.

Maşrik u mağrib Hûdâ'nın dilediği meni râhına
alır
Evsat-ı ümmet ol Ağlar fesemme vechullâhı bul

maşuk:

1. mâşûkuna:-un, -a

Diğer 20

Mısra: 3

Aşkla sevilen, âşık olunan kimse.

Âşıkı er'görer ol mâşûkuna
Bu dert ile gidiyorum Allah'a

2. mâşûku:-u

Diğer 54

Mısra: 12

Aşkla sevilen, âşık olunan kimse.

Mâşûkundan bir nişâne görecektir
Öyle bir mâşûku kande bulursun

3. mâşûkunu:-un, -u

Diğer 54

Mısra: 13

Aşkla sevilen, âşık olunan kimse.

Bir âşık ki mâşûkunu bilmezse
Mâşûkundan bir nişân seyir etmezse

4. **mâşûku:-u**

Diğer 96

Mısra: 9

Âşkla sevilen, âşık olunan kimse.

Cim Cemâlullah'ın mâşûku sensin

Bâ beka-billâhın sevdiği sensin

5. **mâşûkunu:-un, -u**

Diğer 296

Mısra: 14

Âşkla sevilen, âşık olunan kimse.

Ol ravzayı gören maksûdu bulur

Âşık mâşûkunu mir'âtan tanır

6. **maşûku:-u**

Gazel 31

Mısra: 2

Sevilmiş, Sevgili.

Dildâra dilde 'âşık ol dilde dildârım gizlidir

Mihmândâr ol maşûku gör her şeyde mihmân

gizlidir

matar:

1. **matarı:-ı**

Diğer 83

Mısra: 35

Yağmur || Allah'ın rahmeti.

Halk edip sehaptan matarı verdi

Sayf şîta verici bir Rahmân'ım var

2. **matar:**

Diğer 151

Mısra: 12

Ar. Yağmur, bârân. Cem'i: emtâr.

Şehâblar halk şimşek yıldırım vurdu

İsrâfil'e matar fermânın verdi

3. **matarlar:-lar**

Diğer 209

Mısra: 21

Yağmur, bârân.

Rakik deryasından matarlar damlar

Çürüyen izâmlar büsbütün kaynar

mavesian:

1. **mavesianî:**

Gazel 25

Mısra: 21

Hiçbir yere sığmam.

Yeri göğü kıldı suğrâ mavesianî oku

Nüşhay-ı kübrâyı tende bulan gelsin bu

meydâna

mâ-vesiani:

1. **mâ-vesiani:**

Diğer 198

Mısra: 26

Hiçbir yere sığmam.

Elestü illâ'sı bizi kandırdı

Mâ-vesiani zamîrgâhı yandırdı

mâvesianî:

1. **mâvesianî:**

Diğer 318

Mısra: 7

Hiçbir yere sığmam.

Hücceti mâvesianî

Dilde buldum dildârımı

mazhar ol:

1. **mazhar olanlar:-an, -lar**

Diğer 21

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Erişmek, ulaşmak.

'Len-tebûr ' sırrına mazhar olanlar

Rûhlar meyvesinden daim ekl eder

2. **mazhar olur:-ur**

Diğer 42

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Erişmek, ulaşmak.

Temûtû'ye mazhar olur

Gönül bahçesini bulur

3. **mazhar olan:-an**

Diğer 48

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Erişmek, ulaşmak.

Fevz ile felâha eren

Arrafe'ye mazhar olan

4. **mazhar olan:-an**

Diğer 61

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Erişmek, ulaşmak.

Temûtû ye mazhar olan

Dünyadan uzleti kılan

5. mazhar oldu:-du

Diğer 128

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Erişmek, ulaşmak.

Velakîn vesianî şehrine erdi
Küntü kenz sırrına mazhar oldu

6. mazhar olan:-an

Gazel 3

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kavuşmak, erişmek, nâil olmak.

Cevher-i dürr-i dükkânı deryasına çün dalan
Mûtû Kable en temûtû sırrına mazhar olan anlar
bizi

mâzi:

1. mâzi:

Diğer 11

Mısra: 7

Geçmiş, geride kalmış, yaşanıp bitmiş
(olay).

Mâzi müstakbelden kelâmı düzdür
Kalbin açılıyor hem yavaş yavaşbâb

2. mâzînin:-niñ

Diğer 112

Mısra: 18

Geçmiş, geride kalmış, yaşanıp bitmiş.
Haşyetullâh bahri mevcine girer
Mâzînin zenbinden ittika eder

3. mâzi:

Mesnevi 1

Mısra: 4

Geçmiş, geride kalmış, yaşanıp bitmiş.
Ulu himmet edüp dil kasrını has
Mâzi içre oluptu Allah'a âs

meâb:

1. meâbı:-ı

Diğer 68

Mısra: 31

Siğınılacak, dönülecek yer.
Ol bâblardan gir de meâbı sen bul
Acep ol makamı ben bulur muyum

me'ab:

1. me'abta:-ta

Diğer 109

Mısra: 15

Siğınılacak, dönülecek yer.
Biz gibi hüsnü'l me'abta çün makaamâta çıkar
La yeraune fâil aldı illâ mef'uldür kalan

meal:

1. meâli:-i

Diğer 55

Mısra: 51

Anlam, mana.

Sen alırsın ordan cümle meâli
Bahçenin gülleri hep seni sever

mecâl kal:

1. mecâl kalmadı:-ma, -dı

Diğer 228

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Güç kalmamak, güçsüzleşmek.

Gitti canım kanım kalmadı mecâl
Kabire girmişem gelmeden ecel

meclis-i irfân:

1. meclis-i irfân:-

Gazel 2

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İrfan meclisi.

Rûhsat-ı nâmda ki girdin meclis-i irfân şehrine
Dünyayı terk eyleyip de ra'fete eren gönül

2. meclis-i irfânda:-da

Gazel 3

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İrfan meclisi.

Meclis-i irfânda halvet zâtı mir'atına çün perin
açan
Câm-ı Hû'dan nûş edip de mest olan anlar bizi

meclis-i melâh:

1. meclis-i melâha:-a

Diğer 290

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Kötüler meclisi.

Kesrette saz çalan lâîn şeytana
Meclis-i melâha uzak ol girme

meclis-i zümre:

1. meclis-i zümrede:-de

Diğer 3

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Toplantı, Bir araya gelinen yer, önemli

kararların alındığı yer.

Meclis-i zümrede kârımı buldum
Vav okudum ba'yı gördüm ha aldım

2. meclis-i zümrede:-de

Gazel 3

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Toplantı, Bir araya gelinen yer, önemli kararların alındığı yer.

Meclis-i zümrede kârımı buldum

Vav okudum ba'yı gördüm ha aldım

mecnûn:

1. mecnûn:

Diğer 315

Mısra: 1

Deli, çılgın.

Bir güzel nağmeye olmuşam mecnûn

Okudum zarfını gelişi Mim'den

mecnûn ol:

1. mecnûn olmuş:-muş

Diğer 49

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Deli, çılgın olmak.

Pîrlerim çift oldu sen bunu anla

Mecnûn olmuş deyu beni kınama

2. mecnûn olmuşam:-muş, -am

Diğer 342

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Deli, çılgın olmak.

Bir hûnî gözüyle mecnûn olmuşam

Şâhla gözün öpmenin zamanı geldi

3. mecnûn oldun:-du, -n

Gazel 2

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Mecnun gibi aşık olmak.

Mecnûn oldun dem-i hâda erdin irfân-u şâna

Atuben elden vârnı fakra düşensin gönül.

meded iste:

1. meded ister:-r

Diğer 95

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yardım istemek.

Andelib gonca-gül için âh çekip ister meded

Gonca-gül bağına mahrem olduğun bilmez

miyem

2. meded isterük:-rük

Diğer 95

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yardım istemek.

Pîr-i pirânın şâhından dâim isterük meded

Azm-i râhın bağ-ı gülşan olduğun bilmez

miyem

medh et:

1. medh ettin:-ti, -n

Diğer 23

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Deyim**

Methetmek, övmek, yüceltmek.

Ağlar Baba n'ettin acaba n'ettin

Sen neden bu kadar kendin medh ettin

medîne:

1. medîne'ye:-ye

Diğer 175

Mısra: 15

Ar. 1. Büyük şehir, şehir-i azîm. 2. Ravza-i

Mutahhara'nın bulunduğu belde-i mübâreke.

Medîne-i Münevver, Yesrib.

Basra Kûfe Medîne'ye kavuştu

Kişmir dağ direğin deldi de geçti

medîne'de yat:

1. medîne'de yatan:-an

Diğer 64

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hız. Peygamber Efendimiz (sav).

Mürûr-u mürüvvet acap olur mu

Medîne'de yatan tez uyanır mı

medîne-i münevver:

1. medîne-i münevver:-

Diğer 322

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

"Nurlandırılmış şehir" Hz. Muhammed'in

kabrinin bulunduğu Medîne şehri.

Medîne-i Münevver cânân gül ili

Cânân gül ilinden safâ geldiz

mefhûm:

1. mefhumundan:-u, -n, -dan

Gazel 10

Mısra: 5

Ar. Mânâ, anlam.

Hem ol dersin mefhumundan hasıl olur her pişer
Oku ümmü'l kitâb'ı da Kur'ân'ı sen anda bul

mefrûş-u lâ-mekân:

1. mefrûş-u lâ-mekân:-

Diğer 290

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

Döşenmiş mekânsızlık şehri.

Mefrûş-u lâ-mekân enver çuhası
Uyan hâbdan buzdan palası serme

meftûh:

1. meftûh:

Diğer 41

Mısra: 13

Açılmış, açık, ele geçirilmiş.

Rûh u dil eylese bâbını meftûh
Ağla Bâki Baba asla uyuma

meftûn:

1. meftûn:

Diğer 250

Mısra: 6

Âşık, vurulmuş, mübtelâ.

Rûhum ezel arzuhalî vermiştir
Nur cemâla meftûn illâ' demiştir

2. meftûn:

Diğer 315

Mısra: 3

Âşık, vurulmuş, mübtelâ.

Yeşil perçemine hayrânım meftûn
Elif Bâ zülfünün çuhası Mim'den

3. meftûnam:-am

Diğer 326

Mısra: 5

Âşık, vurulmuş, mübtelâ.

Güzele meftûnam yâr oltağında
Yedi hâ çağlamış cânân bağında

meftûn eyle:

1. meftûn eyledi:-di

Gazel 28

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Tutulmak, âşık olmak.

İlm-i ezelindeki kün eyledi meftûn bizi
Ol zaman Allah'ı bildim inkârı mümkün değil

meftûn ol:

1. meftûn olduk:-du, -k

Diğer 238

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Tutulmak, gönül vermek, vurulmak II

meyletmek, ilgi göstermek.

Bir güzele meftûn olduk divâne
Muhammed'den bize himmet ulaştır

2. meftûn olmuşam:-muş, -am

Diğer 258

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül vermek, âşık olmak, tutkun olmak.

Hayat dergâhında kıvam bulanda
İllâ imlâsına meftûn olmuşam

mef'ul:

1. mef'uldür:-dür

Diğer 109

Mısra: 16

İşlenmiş, yapılmış, kılınmış. Bir fiilin etkisi altında kalan (kimse veya şey).

Biz gibi hüsnü'l me'abta çün makaamâta çıkar
La yeraune fâil aldı illâ mef'uldür kalan

meknûn:

1. meknûndan:-da, -n

Diğer 64

Mısra: 30

*Örtülü, gizli. Saklı. * Dizilmiş. Dizili.*

Manzum.

Ağlar Gülmez yine bir bahre daldı
Dürr ile meknûndan mânâyı kurdu

2. meknûn:

Diğer 321

Mısra: 9

Saklı, gizli, mestur.

Dürr-i yekda meknûn ravzında bitmiş
Cim cemâllullahın çuhasını giymiş

'mekr-i fân:

1. 'mekr-i fân':-ı

Diğer 22

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

Ölümlü, geçici.

Ko bu 'mekr-i fân'ı oku dersini

Kabrinin dârında sen bul enîsi

mekteb-i irfân:

1. mekteb-i irfânda:-da

Diğer 3

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İrfan mektebi.

Mekteb-i irfânda divâna durdum

Şanlı şahtan kavî bir berat aldım

2. mekteb-i irfâna:-a

Diğer 39

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İrfan mektebi; Allah'ın gizli sırlarını ve eşyanın hakikatini tefekkür, keşif ve ilham yoluyla öğrenme okulu.

Mekteb-i irfâna giren

Riyâzatla Allah diyen

3. mekteb-i irfânda:-da

Diğer 67

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İrfan mektebi.

Ol ulu zâtından fermân alanlar

Mekteb-i irfânda meclis olanlar

4. mekteb-i irfânda:-da

Diğer 164

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İrfan mektebi.

Ve'd-duhâ'dan hikmet mânâ alınır

Mekteb-i irfânda dersi okunur

5. mekteb-i irfâna:-a

Gazel 10

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İlim, irfan okulu.

Efâl-i kulûbu gözle mekteb-i irfâna gir

Ders-i A'râf'ı oku'p da esrâr-ı Kur'an'ı bul

6. mekteb-i irfân:-

Gazel 27

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İlim, irfan okulu.

Nûr fuâddan sil h'âbı ey gönül Rahmân'a bak

Mekteb-i irfân içinde olturan ihvâna bak

mektep:

1. mektepte:-te

Diğer 67

Mısra: 11

Okul, medrese.

Pîrlar ol mektepte okurlar Kur'ân

Diller Kur'an okur kalpler Allah der

2. mektepte:-te

Diğer 67

Mısra: 13

Okul, medrese.

Mektepte okudu kırlar yediler

Bâtın defterinden mânâ aldılar

mektûbe-i hamse:

1. mektûbe-i hamsemiz:-m, -iz

Gazel 1

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yazılmış olan beş hamse, yazılmış olan beş mesnevi.

Emanet taşına koydu mektûbe-i hamsemiz

Emanet taşını bize hem çakansın ey güzel

melâik:

1. melaïke:-e

Diğer 9

Mısra: 20

Melekler.

Yazıcı melekler yanında ağlar

Melaïke senden yüzün çevirir

2. melâïke:-e

Diğer 24

Mısra: 10

Melekler.

Meyvesi yetişmiş düşmüyor beklir

Bir melâïke anın başını beklir

3. melâïke:-e

Diğer 25

Mısra: 22

Melekler.

Gizli ibâdetdir bir Allah bilir

Melâïke sevabı deftere alır

melek:

1. melek:

Diğer 32

Mısra: 17

Allah katında bulunan ve nur olarak yaratılan varlıkların her biri.
Semânın üstünde bir melek durur
Bizim ‘amîn’imiz meleği bulur

2. melek:

Diğer 53

Mısra: 50

Allah katında bulunan ve nur olarak yaratılan varlıkların her biri.
Ağlar Baba ağla sen çekme emek
Rızkın yazmış defterine bir melek

3. melekler:-ler

Diğer 58

Mısra: 94

Allah katında bulunan ve nur olarak yaratılan varlıkların her biri.
İbrâhîm bıçağı eline aldı
Semâda melekler hep seyir durdu

4. melek:

Diğer 67

Mısra: 25

Allah katında bulunan ve nur olarak yaratılan varlıkların her biri.
Şeb deminde gökte bir melek uçar
Bülbül olan perin ol zaman açar

melekü'l-mevt:

1. melekü'l-mevt'ine:-i, -ne

Diğer 99

Mısra: 14

Ölüm meleği, Azrail (as).
Ol kabz-ı rûhuna hiç bâb açmadan
Melekü'l-mevt'ine defter vermeden

2. melekü'l-mevt:-

Diğer 330

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ölüm meleği II Azrail.

İsrâfîl sûrunu bir nebze kurdu
Cân alıcı melekü'l-mevt ağıladı

melek'ül-mevt:

1. melek'ül-mevt'in:-in

Diğer 23

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ölüm meleği. II Azrail.

Mücevher yapıyı açım kapım açılmaz
Melek'ül-mevt'in önünden kaçılmaz

melekût:

1. melekûta:-a

Diğer 21

Mısra: 11

Görünen alemin dışında, göle görülmeyen ancak hissedilen, ruhlara mahsus gayb alemi.
Melekûta varmış tecerrüd bulmuş
Berzah-ı âlemde ervâh seyredir

2. melekût:

Diğer 70

Mısra: 35

Melekler, gayb alemine ait ruhlar.
Gâh kere melekût silkine girdi
Ol sırada nasıl geldi Cebrâil

melekûta:

1. melekûta:-

Diğer 42

Mısra: 28

Kelime Tipi: -

Görünen âlemin dışında, gözle görülmeyen ancak hissedilen, ruhlara mahsus âlem; melekler âlemi.
'Tecerruden linefsihi'
Melekûta perin açmış

mel'ûn bak:

1. mel'ûn bakar:-ar

Diğer 132

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Şeytan'ın bakması, Şeytan'ın seyretmesi.
Besmele-i Şerîf dersimi açar
Seddin arkasından ol mel'ûn bakar

memât:

1. memât:

Diğer 311

Mısra: 12

Ölüm.

Açılmış şebnemi server erip mülk-i mücellâya
Ene'l hak sırrıyla ancak olup ravzada bî memât

memeleri enver parlıyor:

1. **memeleri enver parlıyor:** lı (a)-yor

Diğer 339

Mısra: 11

Kelime Tipi: Argo

Memeleri nurdan parlıyor.

Memeleri enver parlıyor mir'ât
Al pullu memeler ak baldan tatlı

memhûr:

1. **memhûrlu:-lu**

Diğer 286

Mısra: 20

Ar. Mühürlenmiş, mühürlü.

Verme ezâ aman yâ Rabbe'l-mucib
Cennetten memhûrlu hücceti yolla

memnun ol:

1. **memnun oldum:-du, -m**

Diğer 310

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sevinmek, sevinç duymak.

Ey efendim mümtaz emri erildi
Bu mihaman hânedan çokl memnun oldum

2. **memnun oldum:-du, -m**

Diğer 310

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sevinmek, sevinç duymak.

Su nimet vâfirden rızıkım kesildi
Bu mihamanhaneden çokl memnun oldum

3. **memnun oldum:-du, -m**

Diğer 310

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sevinmek, sevinç duymak.

Câm-ı Hû'dan nûş et bakma ağyâra
Mihmândârhaneden çokl memnun oldum

4. **memnun oldum:-du, -m**

Diğer 310

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sevinmek, hoşnut olmak.

Aziz ihsân kılsın her günümüzü
Bu karye ehlinden çok memnun oldum

5. **memnun oldum:-du, -m**

Diğer 310

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sevinmek, sevinç duymak.

Ecrid çoktur kafdağı'yla tartılmaz
Gül gülşan bağından çok memnun oldum.

men:

1. **mene:-e**

Gazel 6

Mısra: 27

Teklik birinci kişi zamiri, ben.

Duâ eylediğim mene
Vermez aman dermânıyam

men arefe:

1. **'men arefe':-**

Diğer 42

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Hadis**

"Kendini/ nefisini bilen Rabbini bilir."

hadisi.

'Men arefe' sırrına varır
Rabbi'sini ol kul bulur

2. **men arefe:-**

Diğer 214

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Hadis**

Kendini/ nefisini bilen Rabbini bilir.

Girer ol nâşi bahçeye bulamaz vecd-i imâni
Okub Men arefe dersin aramaz vecd-i Sübhânı

3. **men arefe:-**

Diğer 223

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Hadis**

Kendini/ nefisini bilen Rabbini bilir.

Cihâdu'l içtihad ravzinde alır
Men arefe dersin mektepte okur

4. **men arefe:-**

Diğer 242

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Hadis**

Kendini/ nefisini bilen Rabbini bilir.

Men arefe dersin okudu irfân
Mahabbet bâbına delildür Kur'ân

5. **men arefe:-**

Diğer 246

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Hadis**

"Kendini/ nefsinin bilen Rabbini bilir."

hadisi.

Beka mülkü sever Allah'ı bulan

Men arefe dersin okub da kanan

6. **men arefe:-**

Diğer 263

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Hadis**

"Kendini/ nefsinin bilen Rabbini bilir."

hadisi.

Kıyl-kaal ile küntükenz'e erilmez

Men arefe okup kanmayan bilmez

7. **men arefe:-**

Diğer 281

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Hadis**

"Kendini/ nefsinin bilen Rabbini bilir."

hadisi.

Men arefe dersin okuyup kandın

Dil câminı silip cilâyı vurdun

8. **men arefe:-**

Diğer 331

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Hadis**

"Kendini/ nefsinin bilen Rabbini bilir."

hadisi.

Şeytân kafasına zimâmı takar

Men arefe dersin bilmemiş olmaz

9. **men arefe'dersin:-der, -sin**

Gazel 29

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Hadis**

Kendini/ nefsinin bilen Rabbini bilir.

Bu dünyanın verâsını riyâzata girenden sor

Okub men arefe'dersin henüz nefsin bilenden

sor

men 'arefe:

1. **men 'arefe:-**

Diğer 104

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Hadis**

"Kendini/ nefsinin bilen Rabbini bilir."

hadisi.

Men 'arefe sırrına dalıp bilen Hakk'ı bulur

Rabbisini kim bilirse kalb neşeydir ol bilir

men 'arefe nefsehû:

1. **men 'arefe nefsehû'da:-da**

Gazel 7

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Hadis**

"Kendini/ nefsinin bilen Rabbini bilir."

hadisi.

Dört kapıdan girdi Ağlar ere zümre-i nâce

Men 'arefe nefsehû'da Allah'ı bul ey gönül

men dakika ve dukka:

1. **men dakika ve dukka:-**

Diğer 74

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Atasözü**

Kapı çalanın kapısı çalınır, eden bulur.

Men dakika ve dukka hem gelir başan

Eğer döğer isen el kapısını

men sallâ billeyl:

1. **men sallâ billeyl 'i:-i**

Diğer 135

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Hadis**

Gece kılınan.

Men sallâ billeyl 'i bâbindan girdin

Hasune vecchuhu sırrına erdin

men samete:

1. **men samete:-**

Diğer 205

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Hadis**

Men samete neca: Dilini tutan kurtulur.

Hadisi şerif.

Men samete âleminde rûhu müreccah olur

Allah'a kalbini bağlar hurşid-i cemâl vurur.

men zâre:

1. **men zâre:-**

Diğer 337

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Hadis**

Hiz. Muhammed'in "Kabrimi ziyaret edene

şefaati zaruri olur". Hadisi Şerifi.

Men zâre buyruldu ecir bilinmez

Nakkaşı nukûşu hesâb olunmaz

menâfi':

1. menâfi':

Diğer 59

Mısra: 18

Menfaatler, faydalar, yararlar.

Sen sanma ki gönül bu âlem boştur
Cümlesinde her bir menâfi' vardır

menât:

1. menâtlar:

Diğer 194

Mısra: 23

*İslamdan önce Arapların Kabe'de bulunan
putlarından biri.*

Lât menâtlar anın emrine girdi
Yolsuzları yola aldı sevdiğim

menhiyât:

1. menhiyâtta:-ta, -n

Diğer 57

Mısra: 39

Dinen yasak edilmiş II yasaklanan şeyler.

Her bir menhiyâtta seni kurtarır
Beş vakit namazı biz edâ edek

menhiyyât:

1. menhiyyâta:-ta

Diğer 343

Mısra: 30

*Yasak edilmiş, İlâhi emirle men'edilmiş
olanlar, nehyedilenler.*

Gün der bende doğup meydana geldin
Her bir menhiyyâta sebep oldun

men'-i taâm:

1. men'-i taâmda:-da

Diğer 107

Mısra: 35

Kelime Tipi: -

Yemek yememek.

Miskine men'-i taâmda biz bu hâle uğradık
Nefs-i kâfire ile biz nâr-ı berde uğradık

mennân:

1. mennân'a:-a

Diğer 174

Mısra: 24

*Kullarına hadsiz hesapsız nimetler veren,
sınırsız iyilik ve ihsanda bulunan; Allah.*

Bâ kemâl ü cemâl ru'yet umanda
Bizi imhâl etmek Mennân'a düşmez

2. mennân:

Gazel 32

Mısra: 14

*Kullarına hadsiz hesapsız nimetler veren,
sınırsız iyilik ve ihsanda bulunan; Allah.*
'Ve'l-yebkû kesîryan' âyet eyledi bizi çok yanık
Coşup kalbim ağladığı Mennân füyûzundan
mıdır

menzil-i dâreyn:

1. menzil-i dâreyn'de:-de

Diğer 160

Mısra: 34

Kelime Tipi: -

İki dünya mekânı.

Ğuduvvi ve'l-âsâl amme mülk'e et kıraat
Menzil-i dâreyn'de olur çift mir'ât

2. menzil-i dâreyne:-e

Diğer 187

Mısra: 33

Kelime Tipi: -

İki dünya mekânı.

Menzil-i dâreyne varır dinle ol melek n'eder
Emr-i saat haşr olunca feyzini müzdâd eder

merâm:

1. merâmın:-ı, -n

Diğer 54

Mısra: 1

İstek, niyet, maksat.

Bilmem gönül senin merâmın nedür
Daha çokça yanıp sen ağlar mısın

merâtib:

1. merâtib:

Diğer 288

Mısra: 4

Rütbeler, dereceler, mertebe'nin çoğulu.

İlm-i ezeldeki nakkaşı buldu
Bu yakında bir merâtib gelecek

merbût ol:

1. merbût oluptur:-up, -tur

Gazel 12

Mısra: 29

Kelime Tipi: -

Bağlanmak.

Re'simiz merbût oluptur kaf nukûş-ı Kur'an'a
Rûz ü şeb biz ağlayıp yalvaralım ol Sübhân'a

merdâne:

1. merdânesi:-si

Diğer 321

Mısra: 2

Yiğit, mert.

Dinleyin bu pendî efendî beyler
İlim merdânesi Re'is Efendî

merğub:

1. merğûb:

Diğer 311

Mısra: 1

Rağbet gösterilen.

İlahî murğî merğûb cemâl-i zâtına mahbûb
Necâibî olub râkib geçip ahsenu'l Hüsnâ'ya

2. merğuben:-en

Gazel 6

Mısra: 17

Rağbet edilen, istenilen, arzu edilen.

Merğuben râğîb değılem
Sûrda dünyada değılem

merih:

1. merîh:

Diğer 156

Mısra: 7

Güneş sistemini oluşturan dokuz

gezegenden biri. Mars.

Kamer Zühre Merîh imlâlanmıştır

Levlâke lafzında kâf'dan ziyâde

merkep:

1. merkep:

Diğer 239

Mısra: 27

Eşek.

Nefs ile şeytanı ettiler merkep

Buldular Allah'ı dost gecelerde

meryem:

1. meryem:

Diğer 301

Mısra: 11

Ar. Hz. İsâ Aleyhisselâmın vâlideleri ismi,

Hz. Meryem binti Umrân.

Hazret-i Fâtma Meryem Âsiye Hatun gelir

Cennet-i ridvân açılır Nebî zîşân-ı Muhammed

Mustafâ

meş iyle:

1. meş iyle:-den

Diğer 106

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Yürümek, adımlamak.

Yâ habîbim sen görürsün mü'mini mü'minâtı
Kıyâmette sırat üzre meş iyleden kullara bak

meşâ:

1. meşâ'yı:-yı

Diğer 58

Mısra: 49

(a.i) 1.açıklanan,duyulan 2.bölünmeyip

karışık ve müşterek olan.

(Develioğlu,2015:730).

Sabî kemâl buldu meşâ'yı etti

Yani İbrâhîm'le yürüdü gitti

meşâyıh:

1. meşâyıh:

Diğer 49

Mısra: 22

Şeyh kelimesinin çoğulu. Bir tekke veya
zaviyenin ulu kişisi konumunda olup, buralarda
riyazet ve ibadette meşgul olan dervişlere yol
gösteren kişi.

Hulefâ râşidîn temeli kurmuş

Üstünde oturur meşâyıh derviş

2. meşâyıh:

Diğer 68

Mısra: 3

Şeyh kelimesinin çoğulu. Tasavvuf
büyükleri.

Nice âşık nice meşâyıh gördüm

Gül üstüne konan ben göremedim

mescid:

1. mescide:-e

Diğer 59

Mısra: 50

Mescid, namaz kılınan yer.

Yâni mü'min halini tebdil eder

Tekbîri alarak mescide gider

meselu nûrihî:

1. meselu nûrihî:-

Diğer 116

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Ayet**

Nurunun meseli (sıfatı) (Nur, 24/35).

Meselu nûrihî âyet nûr-u kalbedir delil

Kıl münevver kalb-i kasrın eyleme aman ‘âlîl

2. meselu nûrihi:-

Diğer 122

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Ayet**

Nurunun meseli (sıfatı) (Nur, 24/35).

Meselu nûrihi âyet kalbe delîl sâfî nûr

Nûr zücâcî neşri hinde yâni ki nûr üzre nûr

3. meselü nûrihî:-

Diğer 138

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Ayet**

Nurunun meseli (sıfatı) (Nur, 24/35).

Meselü nûrihî âyeti geldi Habîbim sana

Sadr-ı mişkât nûr-ı misbâh erdi kalbin kasrına

4. meselu nûrihi:-

Diğer 205

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Ayet**

Nurunun meseli (sıfatı) (Nur, 24/35).

Meselu nûrihi âyet sırr-ı dembedem gelir

Hoş zücâc misbâhi yakar cânda cânânı bulur

meşgul ol:

1. meşgul olma:-ma

Diğer 30

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir işle uğraşmak.

Gündüz dünya ile çok meşgul olma

Kork Allah'tan gönül sen kork Allah'tan

2. meşgul olma:-ma

Diğer 105

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İlgilenmek, alakadar olmak.

Gel ey mü'min hâba dalma

Dünya ile meşgul olma

mesrûr:

1. mesrûr:

Diğer 41

Mısra: 7

Sevinçli.

Gül aşkı eylese rûh dili mesrûr

Gelir dergâhına Rahmân uyuma

mest ed:

1. mest eder:-er

Diğer 106

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Deyim**

Kendinden geçme.

Ol nûrun aslı benimdir mü'min mü'minatı ol

nûr mest eder

Aslı sebebiyle ol nûr aslına ric'at eder

2. mest eder:-er

Diğer 106

Mısra: 39

Kelime Tipi: **Deyim**

Kendinden geçme.

Ya Habîbim mâ'sûkûmsun dür kelâmım anda

seni mest eder

Zâtıma âşık olanlar cemâlimi seyreder

3. mest eder:-er

Diğer 240

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Deyim**

Kendinden geçirme, hayranlık duyma.

Mest eder sadâsı hem tuyûr zağı

Al perçemli teller gönül dost bağı

mest et:

1. mest etti:-ti

Diğer 117

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Deyim**

Kendinden geçmek, sarhoş olmak.

Afitâb şuâsı anı mest etti

Kaplamiş cihânı güzel perçemi

2. mest etti:-ti

Mesnevi 1

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Deyim**

(Aşk, sevgi, zevk vb. bir duygudan dolayı)

Aklı başından gitmek, kendinden geçmek.

İki gül şebnemi mest etti beni

Lûtf u ihsân eyledi Rabbü'l-Gani

mest ol:

1. mest olan:-an

Diğer 106

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Deyim**

Kendinden geçmek.

‘Ulviden süfliye geldi okuyan aldı selam

Tevhid-i Kur’an nûrundan mest olan kullara bak

2. mest olur:-ur

Diğer 138

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Deyim**

Sarhoş olmak, kendinden geçmek; zevk almak, hoşlanmak.

Kalbleri tecellî alır mest olur Muhammed’im

Garbî değil şarkîsin sen yâ Muhammed Mustafâ

3. mest olur:-ur

Diğer 298

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Deyim**

Sarhoş olmak, kendinden geçmek; zevk almak, hoşlanmak.

Melek, mürsel rûhu içer mest olur

Oku Muhammed-i mevlüd-i zîşan

4. mest olup:-up

Gazel 2

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Deyim**

Sarhoş olmak, kendinden geçmek; zevk almak, hoşlanmak.

Çâr penahdan hoş ferâmîn çün aluben anladın

Okuyup defterde kârın mest olup yanan gönül

5. mest olan:-an

Gazel 3

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Deyim**

Sarhoş olmak, kendinden geçmek; zevk almak, hoşlanmak.

Meclis-i irfânda halvet zâtı mir’atına çün perin açan

Câm-ı Hû’dan nûş edip de mest olan anlar bizi

mestâne:

1. mestânesiyem:-si, -y, -em

Diğer 218

Mısra: 8

Sarhoş olmuş, kendinden geçmiş, mahmur.

Muhammed'den ervâh ‘ünvâna geldi

Muhammed Nebî'nin mestânesiyem

mest-ü lâ-ya’kıl ol:

1. mest-ü lâ-ya’kıl olup:-up

Gazel 12

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Sarhoş ve kendinden geçmiş olmak.

Mest-ü lâ-ya’kıl olup da kesretin câmını sen

kesr eyledin

Vahdetin câmında âbı içtiğin bilmez miyem

meştûr-i kitâb:

1. meştûr-i kitâbı:-ı

Diğer 153

Mısra: 21

Kelime Tipi: -

Kitabın satırları.

Meştûr-i kitâbı nukûş-i kalem

Yazdırmadı tamam gelmez bir elem

mesvâ:

1. mesvâya:-(y)a

Diğer 311

Mısra: 15

Me’vâ, mesken, hâne.

Gedâ Ağlar Baba sende erer misin bu mesvâya

meta hâze’l va’du:

1. meta hâze’l va’du:-

Diğer 262

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Ayet**

Bu vaad ölümlerin dirilmesi, bu izhar va'di

(Yasin, 36/48).

Meta hâze’l va’du’ rustahîz gelir

Vâdî cehennemden beratı alır

mevc:

1. mevc:-e

Diğer 39

Mısra: 19

Dalga II Mutlak varlığın (Tanrı'nın, manevi dünya) maddi dünyadaki tecellisi;

vahdet denizinin dalgası.

Kim derse ki mevc vardı

Gelsin beraber varalım

2. mevcine:-i, -n, -e

Diğer 112

Mısra: 17

Dalga. II [tas.] Allah'ın kâinatta sûrete bürünen tecellileri.

Haşyetullâh bahri mevcine girer

Mâzînin zenbinden ittika eder

3. mevcî:-i

Diğer 164

Mısra: 7

Dalga.

Saâdet bahrinde mevcî vuranlar
Hikmet kelâmiyle nutkalaşıptır

mevc ü emvâca:

1. mevc ü emvâca:-

Diğer 45

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Dalga dalga.

Bâkî Baba mevc ü emvâca daldı
Ruhsat uykusunda kârını buldu

mevc ü mevc:

1. mevc ü mevc:-

Diğer 7

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Dalga dalga.

Gemi hazırlanmış limanda durır
Deniz hava almir mevc ü mevc vurır

2. mevc ü mevc:-

Diğer 43

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Dalga dalga.

Câhı çok derindir mevc ü mevc vurır
Bir yeşil dafâdı' sahnında durır

3. mevc ü mevc:-

Diğer 232

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Dalga dalga.

Kudret dalgaları mevc ü mevc vurdu
Ayrıldı ervâhlar iki sınıf oldu

4. mevc ü mevc:-

Diğer 273

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Dalga dalga.

Nasıl anlatayım size ey ihvân
Celâl bahri coşup mevc ü mevc vurdu

5. mevc ü mevc:-

Diğer 287

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Dalga dalga.

Muhammed deryâsı mevc ü mevc kalktı
Denizden gül sabâ esti de geldi

6. mevc ü mevc:-

Diğer 297

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Dalga dalga.

Yedi cila tende mevc ü mevc vurur
Rûhtaki cevherden mücellâ alır

7. mevc ü mevc:-

Diğer 304

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Dalga dalga.

Cemâl perdeleri mevc ü mevc vurdu
İki melek hemen meydâna geldi

8. mevc ü mevc:-

Diğer 332

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Dalga dalga.

'Aşkım alvalaşıp mevc ü mevc vurdu
Allah'a yâraşır hâlinimi buldum

mevc-i amîk:

1. mevc-i amîk:-

Diğer 254

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Derin dalga.

Mevc-i amîk atar seni kenara
Acaba kaptanı arayan var mı

mevc-i deniz:

1. mevc-i deniz:-

Diğer 160

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Denizin dalgası.

Mevc-i deniz levhadan seni alır
Bahrin vâdi şâhı vuş sesler seni

mevlâ:

1. mevlâ'yı:-y, -ı

Diğer 135

Mısra: 10

Allah.

Ol bâb-ı ihsândan aldın imlâyı
Beş harf ile gezdin buldun Mevlâ'yı

2. mevlâ:

Diğer 294

Mısra: 10

Allah.

Mücellâ cemâl'den rûhudur eclâ
Tecellî zâtından feyzin etti Mevlâ

mevlüd:

1. mevlüd:

Diğer 301

Mısra: 3

Mevlid: Hz. Muhammed'in dünyâya gelişini ve onun hayâtındaki peygamber olma, mîrâca çıkma gibi önemli olayları anlatan manzum eser.

Mevlüd kıraat olunur vuslat-ı pâk ü safâ
Yeniden güller açılır Nebî zîşan-ı Muhammed
Mustafâ

mevt:

1. mevtini:-ini

Diğer 47

Mısra: 22

Ar. Ölüm, merg, vefât, zevâl-i hayât.

Cümle ehlullâha siz hürmet edin
Hayy ile mevtini ziyâret edin

2. mevtine:-i, -n, -e

Diğer 57

Mısra: 95

Ölümün gelmesi, ecel.

Mevtine dek bu hal üzere ol gider
Beş vakit namazı biz edâ edek

3. mevtin:-i, -n

Diğer 260

Mısra: 4

Ölüm, vefat.

İza Cae ecel câmı dolunca
Eflâtun kurtulmaz mevtin ilinden

4. mevtin:-i, -n

Diğer 260

Mısra: 8

Ölüm, vefat.

Zelle sudûr çıkıp üç yüz yıl gezdi
Âdem kurtulmadı mevtin ilinden

mevt i zâik:

1. mevt i zâika:-a

Diğer 127

Mısra: 33

Kelime Tipi: -

Tath ölüm.

Mevt i zâika câmindan sağ gezer şerbet içer
İç ol şerbet-i fenâdan sinde sen kendini bul

mevtâ:

1. mevtâları:-lar, -ı

Diğer 260

Mısra: 35

Ölüler.

Nice mevtâları ol zinde kıldı
İsa kurtulmadı mevtin elinden

2. mevtâ:

Diğer 328

Mısra: 13

Ölüler.

Cümle mevtâ yata yata usandı
Kur'ân ile gitmeyenler bunaldı

mevtâ ol:

1. mevtâ olma:-ma

Diğer 6

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ölmek.

Geceler subha dek sen mevtâ olma
Hazırlanmış senin gülşan bahçen var

mevt-i câm:

1. mevt-i câmdan:-da, -n

Diğer 107

Mısra: 41

Kelime Tipi: -

Ölüm kadehi.

Gaflet ile mevt-i câmdan şerbeti nûş eyledik
Nûr u kitâba uyandan nârda hiç yoktur kalan

2. mevt-i câmı:-ı

Diğer 127

Mısra: 22

Kelime Tipi: -

Ölüm kadehi.

Sırr-ı sübhân kalbe girer bâkıy mülke götürür
Ölmeden iç mevt-i câmı sinde sen kendini bul

mevti câm:

1. mevti câmdan:-da, -n

Diğer 120

Mısra: 26

Kelime Tipi: -

Ölüm kadehi.

Kalb-i Kur'ân nûr-ı imân kim ki dinleyip okur
Mevti câmdan nûş edende ona imân nasb olur

mevt-i zâika:

1. mevt-i zâikada:-da

Diğer 171

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

Lezzet ölümü, nefisle mücadele etmek

suretiyle dünya ile ilişkilerin kesilmesini ifade eder.

Mevt-i zâikada Azrâîl geldi
İmân ile gidenler Allah dediler

2. mevt-i zâikanın:-n, -ın

Diğer 203

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Lezzet ölümü, nefisle mücadele etmek

suretiyle dünya ile ilişkilerin kesilmesini ifade eder.

Mevt-i zâikanın câmları dolar
Ağlar Baba andan nûş eder kanar

3. mevt-i zâikadan:-da, -n

Diğer 210

Mısra: 31

Kelime Tipi: -

Lezzet ölümü, nefisle mücadele etmek

suretiyle dünya ile ilişkilerin kesilmesini ifade eder.

Mevt-i zâikadan ölmeden içti
Yattığın makbere sürdürüm yüzümü

4. mevt-i zâikanın:-nın

Diğer 253

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Lezzet ölümü, nefisle mücadele etmek

suretiyle dünya ile ilişkilerin kesilmesini ifade eder.

Mevt-i zâikanın kâsesi doldu
Lentebûr sırrının gümanı gelmiş

5. mevt-i zâikadan:-da, -n

Diğer 256

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Lezzet ölümü, nefisle mücadele etmek

suretiyle dünya ile ilişkilerin kesilmesini ifade eder.

Mevt-i zâikadan kim bulur aman
Bir dert gelir sana bulunmaz dermân

6. mevt-i zâikadan:-da, -n

Diğer 256

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Lezzet ölümü, nefisle mücadele etmek

suretiyle dünya ile ilişkilerin kesilmesini ifade eder.

Mevt-i zâikadan ölmeden içen
Sağ gezip fânide kabire göçen

7. mevt-i zaikadan:-da, -n

Diğer 277

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Lezzet ölümü, nefisle mücadele etmek

suretiyle dünya ile ilişkilerin kesilmesini ifade eder.

Mevt-i zaikadan bir tas nûş etti
'Azrâîl perinden rıdvânı buldu

mevt-i zâ'ikâ:

1. mevt-i zâ'ikâ:-

Diğer 268

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Lezzet ölümü, nefisle mücadele etmek

suretiyle dünya ile ilişkilerin kesilmesini ifade eder.

Mevt-i zâ'ikâ'nın cân suyu gelir
Rûhta Olan cilâ tecellî alır

'mevt-i zâika:

1. 'mevt-i zâika'dan:-da, -n

Diğer 33

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

Lezzet ölümü, nefisle mücadele etmek

suretiyle dünya ile ilişkilerin kesilmesini ifade eder.

'Mevt-i zâika'dan ölmeden içmiş
Cânân gül bağında şâha kavuşmuş

mey:

1. meyinden:-inden

Diğer 112

Mısra: 5

Far. Şarap, bâde.

Ol sakî meyinden şarap sundular
Fercâmın bâbına anları yazmış

meydana gel:

1. meydana gelir:-ir

Diğer 2

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Alana, sahaya gel.

Bi'dat ü seyyie âlemi alur
Ağlar Gülmez heman meydana gelir

2. meydâna gelmiş:-miş

Diğer 35

Mısra: 53

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Meydana çıkmak, ortaya çıkmak,

görünmek.

Ol kalbi cevherden meydâna gelmiş
Her bir ahlakını ol hinde almış

3. meydâna geldi:-di

Diğer 227

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Olmak, oluşmak; ortaya çıkmak.

Muhammed nûrundan meydâna geldi
Ol zaman saâdet bahrinde idim

4. meydâna geldi:-di

Diğer 232

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Olmak, oluşmak; ortaya çıkmak.

Emr Oldu anâsır zerre cem oldu
Âdemin kalıbı meydâna geldi

5. meydana geldim:-di, -m

Diğer 258

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Deyim**

Meydana gelmek; ortaya çıkmak.

Sûlb-ü terâib'ten meydana geldim
Rûhumun halkinden Allah'ı bildim

6. meydâna gelir:-ir

Diğer 265

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Olmak, oluşmak; ortaya çıkmak.

Çürür izâm kaynar gelir meydâna
Nice kullar anda olur efsâne

7. meydâna geldik:-di, -k

Diğer 268

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Olmak, oluşmak; ortaya çıkmak.

Halkolduk hayattan geldik meydâna
Ru'yet-i cemâla durduk divâna

8. meydâna geldi:-di

Diğer 304

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Meydana gelmek; ortaya çıkmak.

Cemâl perdeleri mevc ü mevc vurdu
İki melek hemen meydâna geldi

9. meydana gelmiş:-miş

Diğer 307

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Olmak, oluşmak; ortaya çıkmak.

Cemâl cilâsından meydana gelmiş
Lâ-mekân şehrinin çuhasın giymiş

10. meydâna geldin:-di, -n

Diğer 343

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Olmak, oluşmak; ortaya çıkmak.

Gün der bende doğup meydâna geldin
Gicenin nısfına gider 'ışıkın

11. meydana geldin:-di, -n

Diğer 343

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Olmak, oluşmak; ortaya çıkmak.

Gün der bende doğup meydana geldin
Her bir menhiyyâta sebep oldun

12. meydâna gelsün:-sûn

Gazel 25

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Deyim**

Meydana gelmek; tekkelerde zikir ve ayin yapılan yere gelmek. (Meydan: Tekkelerde cemin yapıldığı geniş oda. Tasavvufta buluşma, görüşme ve bir olma alanı olarak kabul edilir.).
Ol fercâmdan hâsıl olur zamîrgâhda 'amîk şehri
Ol şehrin pâdişâhını bulan gelsün bu meydâna

meydâna var:

1. meydâna varsın:-sın

Diğer 300

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Huzura çıkmak.

Cemâl'den feyzin alan varsın meydâna

Yok yere el ayak kol kırmasınlar

meydâne gel:

1. meydâne geldik:-di, -k

Diğer 265

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Oluşmak, vücut bulmak.

İkimiz bir nûrdan geldik meydâne

Nûr sahibi Muhammed'i seversen

meyil eyle:

1. meyil eyledi:-di

Diğer 273

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Meyletmek II gönül vermek.

Bir 'azîm beldeye yolu uğradı

Melik Şâh sâraya meyil eyledi

meyl ed:

1. meyl eder:-er

Diğer 214

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Meyletmek, gönül vermek, yönelmek.

Namazını terk ü te'hîr uruz-u nefse meyl eder

Lübb-ü bâli mağlup olur fahşâ münkire gider

meyl et:

1. meyl etme:-me

Diğer 272

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Meyl etmek, yönelmek.

Lâ terkenû âyat okundu fermân

Zulmete meyl etme ey rûh-u gılmân

meyve al:

1. meyve alacak:-acak

Diğer 7

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Deyim**

Ürün elde etmek. II Yarar elde etmek.

Bu yakında gönül bahre dalacak

Kudret meyvesinden meyve alacak

mezbur:

1. mezburu:-u

Diğer 2

Mısra: 30

Adı geçen. II Allah.

Anın devri küllî âhir olacak

Mezburu sen mahrûm koyma yâ Rabbi

mezheb:

1. mezhebine:-i, -n, -e

Diğer 46

Mısra: 11

*Bir dinin görüş, yorum ve anlayış
ayrılıkları sebebiyle ortaya çıkan kollarından
her biri II. Yol, usûl.*

Şâh gülünün mezhebine girmeyen

Leyl ü nehâr namaz kılsa ne fayda

2. mezhebidir:-i, -dir

Diğer 97

Mısra: 27

Gidilen, benimsenen yol.

Muhammedin mezhebidir mü'minleri irşâd ettin

Sen Şâkir'im sen Sübhân'ım

mezheb-i nebî:

1. mezheb-i nebî'ye:-ye

Diğer 17

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hiz. Peygamber Efendimizin yolu.

Mezheb-i Nebî'ye telini urdu

Hakikattir durma ey gönül ağla

2. mezheb-i nebîye:-(y)e

Diğer 320

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hiz. Peygamber Efendimizin yolu.

Gönül gözlerine nişângâh oldu

Mezheb-i Nebîye giren kalmadı

mezhep:

1. mezhep:

Diğer 26

Mısra: 14

I. Gidilen yol. II. Bir dinde belirli görüş ve anlayış farklılıklarından doğan kollardan her biri.

Her bir şârih yazar amma

Dört mezhep kuruldu amma

mezkit-i halîl:

1. mezkit-i halîl'den:-de, -n

Diğer 310

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Dostun evi, dostun yeri.

Halîl İbrâhim'in câmin dolduran

Mezkit-i Halîl'den çok memnun oldum

mezkit-i irfân:

1. mezkit-i irfânda:-da

Diğer 3

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

İlim yuvası.

Mezkit-i irfânda mihrâbgâhına

Mâil oldum zümregâhın âbına

2. mezkit-i irfânda:-da

Gazel 3

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

İlim yuvası.

Mezkit-i irfânda mihrâbgâhına

Mâil oldum zümregâhın âbına

miftâh:

1. miftâh:

Diğer 45

Mısra: 5

Anahtar.

Bin bir kapısını bir miftâh açtı

'Ratb' ile 'yâb'isi nûr kalem yazdı

2. miftâhını:-ı, -n, -ı

Diğer 68

Mısra: 30

Anahtar.

Ağla Ağlar Baba sen divâne ol

Ol bâbların miftâhını aman bul

3. miftâhını:-ı, -n, -ı

Diğer 82

Mısra: 7

(Manevi sırları açan) Anahtar.

Miftâhını duâ edene verdi

Gizli bin bir bâbı olana yalvar

4. miftâh:

Diğer 84

Mısra: 25

Anahtar.

Hiç miftâh vurmamış Hakk'ın bâbı var

Ol eder yokları bir anda izhâr

5. miftâhısın:-ı, -sın

Diğer 138

Mısra: 16

Anahtar.

Sır hazinemi açuben izhâr ettin şevketim

Sır hazine miftâhısın yâ Muhammed Mustafâ

6. miftâhı:-ı

Diğer 182

Mısra: 7

Anahtar.

Lentebûr sırrına miftâhı vurur

Ol ücreti sin-istâna yazıldı

7. miftâhısın:-ı, -sın

Diğer 259

Mısra: 7

Anahtar.

Sır kapının miftâhısın ey Habîbim Ahmed'im

Kim salâvât okur ise aç kapıyı Mustafâ'm

8. miftâhı:-ı

Diğer 306

Mısra: 27

Anahtar.

Miftâhı olmuştur Bismi'nin Ba'sı

Bu Ağlar Baba'nın hoş sevdiği var

9. miftâh:

Gazel 6

Mısra: 7

Anahtar.

Her bir miftâh açmaz beni

Bir rehberin kilidiyem

10. miftâh:

Gazel 12

Mısra: 8

Anahtar.

Erdi senin şevketin ra'feti sultân kurbuna

Dört kapı bâbına miftâh vurduğun bilmez

miyem

11. **miftâh:**

Gazel 12

Mısra: 15

Anahtar.

Bâblara miftâh vuranlar erkânından bellidir
Kenz-i esrâr içre bâbı açtığın bilmez miyem

12. **miftâhı:-ı**

Gazel 12

Mısra: 14

Anahtar.

Küntü kenz sırrı içinde nice bâblar mahfidir
Bâbların miftâhı gözüm mü'minin dil kalbidir

13. **miftâhı:-ı**

Gazel 12

Mısra: 23

Anahtar.

Ve'd-duhâ sırrı bâbına miftâhı vaz' eyledin
Esrâr-ı Kur'an'dan imlâ aldığın bilmez miyem

14. **miftâh:**

Gazel 29

Mısra: 3

Anahtar.

Nebî zîşan hadîsidir muhabbet bâbına miftâh
Muhabbet bâbını küşâd edip adım atandan sor

15. **miftâh:**

Gazel 32

Mısra: 9

Anahtar.

Ezel miftâh illâ oldu eġnâ' mülkünün bâbına
'Âil'den vaz geçirdiğin Gaffar füyûzundan
mıdır

16. **miftâh:**

Gazel 32

Mısra: 9

Anahtar.

Ezel miftâh illâ oldu eġnâ' mülkünün bâbına
'Âil'den vaz geçirdiğin Gaffar füyûzundan
mıdır

miftâh vur:

1. **miftâh vurmadan:-ma, -da, -n**

Diğer 44

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Kilit vurmak, kapatmak.

Kudret kapısına miftâh vurmadan
Zât-ı Bâkıy gonca gülü kılmadan

2. **miftâh vurur:-ur**

Diğer 45

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kilit vurmak, kapatmak.

Ol bablara miftâh ne zaman vurur
Arayıp bulun da diyin âşıklar

3. **miftâh vuran:-an**

Diğer 48

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kilit vurmak, kapatmak.

İlm-i hakîkati bilen
Sır kapıya miftâh vuran

4. **miftâh vurmadan:-ma, -dan**

Diğer 129

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Kilit vurmak, kapatmak.

Binbir kapısına miftâh vurmadan
Kâf 'u nûn emrine hitab etmeden

5. **miftâh vurdu:-du**

Diğer 141

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kilit vurmak, kapatmak.

Allah miftâh vurdu bir kapı açtı
Cemi 'âlemlere rahmet ulaştı

miftâh vursana:

1. **miftâh vursana:-sa, -na**

Diğer 21

Mısra: 30

Kelime Tipi: -

Kilit vurmak, kapatmak.

Ağlar Gülmez sen de gayret etsene
'Len-tebûr' bâbına miftâh vursana

miftâhı vur:

1. **miftâhı vursa:-sa**

Diğer 46

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kilitlemek, kapatmak. anahtar vurmak.

Ol zulmet bâbına miftâhı vursa
Leyl ü nehar bükâ etse ne fayda

2. **mißtâhı vurduk:-du, -k**

Diğer 66

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kilitlemek, kapatmak. anahtar vurmak.

Ve'd-duhâ sırrında ol derdi bulduk

Sır kapıya hemen mißtâhı vurduk

mihmân:

1. **mihmân:**

Diğer 66

Mısra: 21

Konuk, misafir.

Kasr-ı dile mihmân kendi buyurmuş

Mü'min olup kalpte yâri bulsana

2. **mihmân:**

Diğer 66

Mısra: 25

Konuk, misafir.

Kaşr-ı dil'e mihmân kendi buyurmuş

Mü'min olup kalpte yâri bulsana

3. **mihmânın:-ın**

Diğer 77

Mısra: 8

Konuk, misafir.

Cilvegâhı vuş müzeyyen eyledi

Nazargâh yerine mihmânın geldi

4. **mihmânı:-ı**

Diğer 103

Mısra: 33

Konuk, misafir.

Gâh kere mihmândâr olur mihmânı tanır bilir

Eşcârın bir yaprağından köşk kuran Allah'ı bul

5. **mihmânı:-ı**

Diğer 105

Mısra: 31

Konuk, misafir.

Gizlice mihmânı gelir

Oku öğren din 'ilmini

6. **mihmânın:-ın**

Diğer 112

Mısra: 27

Konuk, misafir.

Rûz ü şeb ayık ol mihmânın tanı

Ol şebın zârına mihmândâr yazmış

7. **mihmânını:-ı, -nı**

Diğer 121

Mısra: 35

Konuk, misafir.

Mihmândâr ol mihmânını et davet

Sev Allah'ı sen ağyâra dokunma

8. **mihmânı:-ı**

Diğer 167

Mısra: 29

Konuk, misafir.

Mihmânı kesilmez güzel bir hâne

Geç yapılız tez yıkılır bir bina

9. **mihmân:**

Diğer 183

Mısra: 26

Konuk, misafir.

Zikreyle mihmândâr ol

Gelir mihmân hazır ol

10. **mihmân:**

Diğer 188

Mısra: 14

Konuk, misafir.

Kasr-u-gahın ziyetlendir

Yatma gözle mihmân gelir

11. **mihmân:**

Diğer 207

Mısra: 4

Konuk, misafir.

O cân şehrine girip de gören var mı dilârâyı

Kasr-ı bâl-gâh mihmân acep bize erişir mi

12. **mihmân:**

Diğer 231

Mısra: 4

Konuk, misafir.

Dal ezkâr u fikre sil cân yuvasın

Mihmândâr ol mihmân yolunu gözet

13. **mihmân:**

Diğer 251

Mısra: 7

Konuk, misafir.

Yatma gecelerde Hak gelir mihmân

Seyreder canında mihmân bağını

14. **mihmanı:-ı**

Diğer 253

Mısra: 4

Konuk, misafir.

Bismillah harfinden yazılmış burhân

Cânda cân şehrinin mihmanı gelmiş

15. **mihmanıma:-ı, -m, -a**

Diğer 284

Mısra: 12

Konuk, misafir.

Davetçiyim hem hâneme buyursun

Mihmanıma var bu ricâmı söyle

16. **mihmânâ:-a**

Diğer 289

Mısra: 20

Konuk, misafir.

Vücûd kıdem bizzat cinde insanda
Mihmândârım öz mihmânâ yanaştı

17. **mihmân:**

Diğer 295

Mısra: 6

Konuk, misafir.

Sevdiğim ilini gel benden öğren
Ne zaman mülküne gelir ol mihmân

18. **mihmân:**

Diğer 295

Mısra: 31

Konuk, misafir.

Mihmândârhâneme mihmân gelir mi
Ağlar Baba senin haberin var mı

19. **mihmanı:-ı**

Diğer 295

Mısra: 10

Konuk, misafir.

Dil vasfından âciz nerde arasın
Köşkünü yapsın da mihmanı gelsin

20. **mihman:**

Diğer 310

Mısra: 2

Konuk, misafir.

Ey efendim mümtaz emri erildi
Bu mihman hânedan çokl memnun oldum

21. **mihmân:**

Diğer 320

Mısra: 8

Konuk, misafir.

Vücûdun mihmândâr mihmanı ara
Hak rızası için mihmân kalmadı

22. **mihmânı:-ı**

Gazel 8

Mısra: 10

Konuk, misafir.

Terk edüp dünyayı gel gir zarf-ı noktaya şâhım
Daim orda Hakk-ı gözle gizlice mihmânı bul

23. **mihmân:**

Gazel 9

Mısra: 4

Konuk, misafir.

Fuâd içre kıldı evtan kasrını hoş eyledi
Kimse mihmân olmaz or'ya mihmânı Bir'dir
gönül

24. **mihmânı:-ı**

Gazel 9

Mısra: 4

Konuk, misafir.

Fuâd içre kıldı evtan kasrını hoş eyledi
Kimse mihmân olmaz or'ya mihmânı Bir'dir
gönül

25. **mihmânın:-ın**

Gazel 10

Mısra: 18

Konuk, misafir.

Kesretin câmını kesr'et vahdetin câmına gir
Ağlar Baba mihmândâr ol vahdette mihmânın
bul

26. **mihmânı:-ı**

Gazel 11

Mısra: 1

Konuk, misafir.

Vahdetin câmına gel gir anda sen mihmânı bul
Oku elham sûresini esrâr-ı Kur'ân'ı bul

27. **mihmânın:-ın**

Gazel 23

Mısra: 12

Konuk, misafir.

Bağlama kalbin bâbını subha-dek yatma aman
Mihmândâr ol gözle mihmânın gelür gecelerde

mihmân:-

1. **mihmâna:-a**

Diğer 84

Mısra: 28

Konuk, misâfir | gönül evinin misâfiri:

Sevgili.

Nazargâh yerine haymeyi kurar
Kasr-ı dile gelen mihmâna yalvar

mihmân et:

1. **mihmân et:-**

Diğer 124

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Misafir etmek, ağırlamak.

On iki mâh bir mâhını mihmân et
Ancak ol şehirde sıyâm eyleşir

mihmândâr:

1. mihmândâr:

Diğer 85

Mısra: 26

*Far. Değerli misâfirleri, resmî konukları
ağırlamak, gezdirmek ve onlara kılavuzluk
etmek gibi işlerle görevli olan kimse.*

Bu âyet sırrını dâima gözet

Mihmândâr ol aman firâşın düzelt

2. mihmândâra:-a

Diğer 114

Mısra: 13

Ev sahibi, konuk ağırlayan.

Zü'l cenaheyn teşbih etmiş insanı mihmândâra
Allah'ı bir yirde bilme kalb-i mü'minde ara

3. mihmândâr:

Diğer 121

Mısra: 35

*Far. Değerli misâfirleri, resmî konukları
ağırlamak, gezdirmek ve onlara kılavuzluk
etmek gibi işlerle görevli olan kimse.*

Mihmândâr ol mihmânını et davet

Sev Allah'ı sen ağıyâra dokunma

mihmândâr eyle:

1. mihmândâr eylemiş:-miş

Diğer 35

Mısra: 39

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Konuk etmek, misafir etmek.

Mihmândâr eylemiş dili kasrını

Aman Vehbi Hayyât gözle sen beni

mihmândâr kıl:

1. mihmândâr kılmış:-mış

Diğer 35

Mısra: 35

Kelime Tipi: -

Konuk etmek, misafir etmek.

Ol atyeb cismini mihmândâr kılmış

Aman Vehbi Hayyât gözle sen beni

2. mihmândâr kılan:-an

Diğer 60

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Konuk etmek, misafir etmek.

Vücûdunu gece mihmândâr kılan

Noktayı bilenler bulur Allah'ı

3. mihmandâr kılan:-an

Diğer 61

Mısra: 23

Kelime Tipi: -

Konuk etmek, misafir etmek.

Kendini mihmandâr kılan

Gelsin istihfâm olalım

mihmândâr ol:

1. mihmândâr olur:-ur

Diğer 54

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

Misafir ağırlayıcı olmak.

İnde'l beytûte mihmândâr olur

Öyle bir konuğu konde bulursun

2. mihmândâr ol:-

Diğer 124

Mısra: 31

Kelime Tipi: -

Misafir ağırlayıcı olmak.

Mihmândâr ol dil kasrı şâhını gözet

Senin dil kasrında zikir eyleşir

3. mihmândâr oldu:-du

Diğer 201

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Misafir ağırlayıcı olmak.

Bu esrâra eren mihmândâr oldu

Rûz ü şeb mihmânı gözler gözlerim

4. mihmândâr ol:-

Diğer 231

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Misafir ağırlayıcı olmak.

Dal ezkâr u fikre sil cân yuvasın

Mihmândâr ol mihmân yolunu gözet

5. mihmândâr ol:-

Gazel 10

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Misafir ağırlayıcı olmak.

Kesretin câmını kesr'et vahdetin câmına gir

Ağlar Baba mihmândâr ol vahdette mihmânın
bul

6. mihmândâr ol:-

Gazel 31

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Misafir olmak.

Dildâra dilde ‘âşık ol dilde dildârım gizlidir
Mihmândâr ol maşûku gör her şeyde mihmân
gizlidir

mihmândâr-ı hûda:

1. mihmândâr-ı hûda:-

Diğer 137

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Allah'ın konuğu.

Ben vahdethânede mihmândâr-ı Hûda banadır
Şehr-i kesrette boş hâne sana sezâdır

mihmânâne:

1. mihmânâne:

Diğer 248

Mısra: 7

Konuk evi, misafirhane.

Cân yuvasın mihmânâne yaptırır
Her sehergâh oku zübde Yâ-sîn'i

2. mihmânâne:

Diğer 251

Mısra: 11

Konuk evi, misâfirhâne; mec. dünya.

Mihmânâne olup kapısın açan
Seyreder Allah'ın kudret şehrini

3. mihmanhaneden:-de, -n

Diğer 310

Mısra: 4

Konuk evi, misafirhane.

Su nimet vâfirden rızkım kesildi
Bu mihmanhaneden çolk memnun oldum

mihnet:

1. mihnetten:-ten

Diğer 274

Mısra: 3

Sıkıntı, zorluk, eziyet, zahmet, meşakkat.

Hayy câmından nûş et kurtul mihnetten
Yar şebnemi geldi uyan uyuma

mihr:

1. mihrin:-iñ

Gazel 9

Mısra: 13

Far. I. Güneş, şems, âfitâb.

Geldi dehre ol Muhammed mihrin isbat eyledi
Dünyayı kıldı müşerref kıldırın Bir'dir gönül

mihrâb:

1. mihrâb:

Diğer 245

Mısra: 15

Mihrâb. II düzen.

Bölülmez Allah'ın kurduğu mihrâb
Peygamber Muhammed zîşan'ın tanrı

mihrâba gir:

1. mihrâba gir:-

Diğer 25

Mısra: 34

Kelime Tipi: **Deyim**

Mihrabın köşesine çekilmek.

Ağlar Baba sıyâm şebinde yatma
Gir mihrâba nâşî bahçede ötme

2. mihrâba girdin:-di, -n

Diğer 29

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Deyim**

Mihrabın köşesine çekilmek.

Al-yeşil mihrâba ansızın girdin
Gülşan bahçesinde öttün ey gönül

3. mihrâba girmişler:-miş, -ler

Diğer 34

Mısra: 44

Kelime Tipi: **Deyim**

Mihrabın köşesine çekilmek.

İrşâdi Baba'nın haline erdim
Seyrettim mihrâba girmişler tek tek

4. mihrâba girmişsiz:-miş, -siz

Diğer 35

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Deyim**

Mihrabın köşesine çekilmek.

Vehb-i Hayât ile mürşit olmuşuz
İkiniz de bir mihrâba girmişsiz

5. **mihrâba girmeyen:-me, -(y) en**

Diğer 55

Mısra: 45

Kelime Tipi: **Deyim**

Mihrabın köşesine çekilmek.

Mihrâba girmeyen güle konamaz

Ol yâr tarafından nişân göremez

6. **mihrâba giren:-en**

Diğer 61

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Deyim**

Mihrabın köşesine çekilmek.

İnzivâ hüsnünde kalan

Al-yeşil mihrâba giren

7. **mihrâba girene:-e, -n, -e**

Diğer 82

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Deyim**

Mihrabın köşesine çekilmek.

Ol sırr-ı bilmeye sırr-ı ve'd-duhâ

İptidâ mihrâba girene yalvar

8. **mihrâba girdim:-di, -m**

Mesnevi 1

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Mihrabın köşesine çekilmek.

Nişangâh ki yâni mihrâba girdim

İrşâdî Baba hem Hayyât'ı gördüm

mihrâbgâh:

1. **mihrâbgâhına:-ı, -n, -a**

Gazel 3

Mısra: 5

Cami ve mescitlerde Kâbe yönünde

bulunan duvarda imamın namaz kılması için

oyuk ve girintili olarak yapılan yer. II Umut

bağlanan yer.

Mezkit-i irfânda mihrâbgâhına

Mâil oldum zümregâhın âbına

mihrâp ed:

1. **mihrâp edip:-ip**

Diğer 107

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Mihraba geçmek.

Mihrâp edip ol Âdemi emre secde ettiler

Cennet içre dâhil olur ebedî anda kalan

mikâil:

1. **mikâil'e:-e**

Diğer 151

Mısra: 16

Mikail, tabiat olaylarından sorumlu olan

melek.

Dâbbe'nin rızıkına Hak kefil oldu

Mikâil'e rızık fermânın verdi

2. **mikâil:**

Diğer 245

Mısra: 7

Tabiat olaylarından sorumlu olan melek.

Cebrâil Mikâil çâr melek içre

Sayd-ı ü Şâh 'Azrâil Meleğin tanı

3. **mikâil:**

Diğer 334

Mısra: 5

İnsanların rızıkını dağıtmakla ve doğa

olaylarının gerçekleşmesini sağlamakla görevli

melek.

Cibrîl Mikâil geldiler

Halîl'e selâm verdiler

4. **mîkaîl:**

Gazel 14

Mısra: 3

Tabiat olaylarından sorumlu olan melek.

Cebrâil Mîkaîl bilip de ikbâline gittiler

Refref üzerinde selam çün veren sultâna bak

min havlil'arş:

1. **min havlil'arş:-**

Diğer 184

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Ayet**

Meleklerin de Rablerine hamd ile

yüceliğini dile getirerek arşın çevresini

kuşatıklarını görürsün (Zümer, 39/75).

Min havlil'arş Muhammed'e yolladı

Melekler halk etti perleri çift çift

min kurrati a'yun:

1. **min kurrati a'yun:-**

Diğer 201

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Ayet**

Yapmış olduklarına mükâfat olarak (Secde,

17. Ayet).

Min kurrati a'yun buyruldu geldi

Mir'ât-ı kulûba Hak hüccet kıldı

2. min kurrati a'yun:-

Diğer 203

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Ayet**

Yapmış olduklarına mükâfat olarak (Secde,

17. Ayet).

Min Kurrati a'yun Nebî'ye geldi

Nur fuâdda zücâc çırağı yandı

3. min kurrati a'yun:-

Diğer 255

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Ayet**

Yapmış olduklarına mükâfat olarak (Secde,

17. Ayet).

Min kurrati a'yun delil nûr çalar

Mir'ât-i Yezdânı gözlüyor bülbül

min kurrat-i yun:

1. min kurrat-i yun:-

Diğer 257

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Ayet**

Yapmış olduklarına mükâfat olarak (Secde,

17. ayet).

Min kurrat-i yun süre içinde

Hayrete geçmenin sırası geldi

min ledün:

1. min ledün:-

Diğer 209

Mısra: 25

Kelime Tipi: -

Kendi katından.

Min ledün feth olur suâl kapısı

Şek şüphe yok burda anın tapusu

min yevmîl cumuat:

1. min yevmîl cumuati:-i

Diğer 340

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Ayet**

Cuma günü namaz için çağrı yapıldığı zaman, hemen Allah'ın zikrine koşun (Cuma, 62/9).

Min yevmîl cumuati buyuruldu hüccet

Ey mü'min cumıya eylegil dikkat

minnet:

1. minnet:

Diğer 258

Mısra: 20

İyilik, lutuf.

Berk-i hatîb çift per kuş gibi uçur

Duâ minnet ilticâya gelmişem

minnet et:

1. minnet etsin:-sin

Diğer 284

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Deyim**

Boyun eğmek II iyiliğe karşı şükran

duymak.

Gedâ Ağlar Baba bilmez ki n'etsin

Allah'tan gayıya minnet mi etsin

minnette kal:

1. minnette kalmayalım:-ma, -(y)a, -lım

Diğer 289

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Birinin iyiliğine karşı kendini borçlu

durumdan kurtarmak için karşılık olarak bir iyilikte bulunmak.

Kalmayalım bizde sitem minnette

Hemen hemen sevdiğine yanaştı

mîr:

1. mîri:-i

Diğer 96

Mısra: 5

Emir, komutan; padişah, hükümdar II

Sevgili.

Cânân bahçesinin hem mîri sensin

Ol güzel bahçenin hem gülü sensin

mi'râc:

1. mi'râcta:-ta

Diğer 117

Mısra: 39

Hiz. Peygamberin göğe yükselmesi hadisesi.

Allah ile ol mi'râcta görüştü

Ağlar Baba'yı da sardı perçemi

mi'râc:

1. mi'râc:

Diğer 25

Mısra: 30

Yükseliş, göğe çıkma | yücelme.

Orucuyla yani olunur i'râc

Mürğ-i sıyâm eder bu gece mi'râc

2. mi'râc:

Diğer 92

Mısra: 4

Yükseliş, göğe çıkma | yücelme.

Kaabe kavseyini'de şânı yüceldi

Mi'râc ta aldığı kemâle kurban

3. mi'râca:-a

Diğer 298

Mısra: 34

Yükseliş, göğe çıkma | yücelme.

Ağlar Baba 'subhânellezi' geldi

Ref ref ile uçup mi'râca gitti

4. mi'râcı:-ı

Diğer 305

Mısra: 22

Hiz. Peygamberin göğe yükselmesi hadisesi.

Mişkât derûnunda lâmekân şehri

Muhammed mi'râcı Musa'nın Tûr'u

5. mî'râc:

Gazel 24

Mısra: 18

Yükseliş, göğe çıkma | yücelme.

Sübhâneleziy esrâ'yı oku vennecmi sırrına dal

Er mülk-ü rûhanîyyete urûc et mî'râca mî'râc

gecelerde

mi'râc-ı nebî:

1. mi'râc-ı nebî'den:-de, -n

Diğer 50

Mısra: 38

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Peygamberin miracı, peygamberin göğe yükselişi.

Söylemiş bağlama Sümmânî Baba

Mi'râc-ı Nebî'den girmiş cevaba

mir'ât:

1. mir'âtın:-i, -n

Diğer 77

Mısra: 24

Ayna (Gönül bağlamında).

Bâl rahsına fizza dinâr yanaştı

Lem Yezel ezelden mir'âtın geldi

2. mir'âtın:-ın

Diğer 120

Mısra: 31

Ayna.

Mir'âtın şule ışığı rûz ü şeb kalbe erer

Gafil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'ân'ı

3. mir'atı:-ı

Diğer 133

Mısra: 18

Ayna (Gönül bağlamında).

Ol zamân halkoldu Ağlar baktı anın sadrına

Mir'atı seyreyleyip daldı sa'âdet bahrine

4. mir'ât:

Diğer 158

Mısra: 2

Ayna.

Beni bir gece buldular

Urrat u mir'ât kıldılar

5. mir'âta:-a

Diğer 190

Mısra: 12

Ayna II Allah.

Yarattı bir mir'ât rûh rüyet etti

Beş kerre mir'âta secde eyledi

6. mir'âtı:-ı

Diğer 190

Mısra: 26

Ayna II Allah.

On iki perdede nice bin kaldı

Zurûf-u mihrâbda mir'âtı gördü

7. mir'âtın:-ın

Diğer 282

Mısra: 16

Ayna.

Yezdân-î mücevher cilâsın aldı

Mücellâ musaffâ mir'âtın getir

8. mir'âtıyam:-ı, -(y)am

Gazel 6

Mısra: 4

Ayna (Gönül bağlamında).

Sîretim süflîdir amma

Sîretim mir'âtıyam

mir'ât-ı kulûb:

1. mir'ât-ı kulûba:-a

Diğer 201

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kalplerinin aynasını (gönül aynasını).

Min kurratı a'yun buyruldu geldi

Mir'ât-ı kulûba Hak hüccet kıldı

mir'ât-ı yezdân:

1. mir'ât-ı yezdâna:-a

Diğer 305

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Allah'ın aynası.

Yuhbibkümullahu sırr'ıyla yan git

Rûz ü şeb mir'ât-ı yezdâna seyret

2. mir'ât-ı yezdân'a:-a

Diğer 308

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Allah'ın aynası.

Yuhbibkümullahu okundu Kur'ân

Mir'ât-ı Yezdân'a pençeli fermân

3. mir'ât-ı yezdân'a:-

Diğer 329

Mısra: 18

Kelime Tipi: -

Allah'ın aynası.

Yuhbib kumullahu sırrına yandın

Mir'ât-ı Yezdân'a nişânı kurdun

mir'âtullâh:

1. mir'âtullâh:

Diğer 21

Mısra: 16

Allah'ın dış görüntüsü. II Allah.

Dört kitap ilmini bâtından söyler

Mir'âtullâh ile vücut seyredir

2. mir'âtullâh:

Diğer 111

Mısra: 31

Allah'ın dış görüntüsü. II Allah.

Mir'âtullâh şems ü kamer kalpte ki köke vurur

İşte tecellisi budur böylece halk eyledi

3. mir'âtullâh:

Diğer 115

Mısra: 17

Allah'ın dış görüntüsü. II Allah.

Mir'âtullâh okur kalb-û dil gözün

Erbâ'-u fûnûndan almışsın izin

4. mir'atullâh:

Diğer 116

Mısra: 16

Allah'ın dış görüntüsü. II Allah.

İşte ol taht üzerinde kudretullâh oturur

Mir'atullâh câm-ı zücâc cem'olur anla ey

gözüm

5. mir'atullâh:-ı

Diğer 120

Mısra: 30

Allah'ın dış görüntüsü. II Allah.

Kalb-i Kur'ân'ı kim okursa kalb câmı billûr eder

Câm-ı billûr kalb olursa mir'atullâhı görür

6. mir'atullâh:-ı

Diğer 122

Mısra: 35

Allah'ın dış görüntüsü. II Allah.

Kalb-i mü'min tekmil olur mir'atullâhı görür

Nûr zücâc misbâh dilersin oku kalb-i îmânı

mir'ātu'llâh:

1. mir'ātu'llâh:

Diğer 116

Mısra: 31

Allah'ın dış görüntüsü. II Allah.

Mir'ātu'llâh câma vurur rûh gıda alı safâ

Bizi söyleten Hûda'dır gafil olma ey gözüm

misafir ol:

1. misafir olur:-ur

Diğer 74

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Konuk olmak. II Ölmek.

Kasr-ı dilgâhına misafir olur

Eğer açar isen kalp kapısını

mîsâk:

1. mîsâk:

Diğer 97

Mısra: 14

Söz, ahd, yemin, peymân.

Halk ettin elestü dedin

Ahd ü mîsâk bizden aldın

2. mîsâk:

Diğer 107

Mısra: 3

Söz, ahd, yemin, peymân.

Tâ ezel ahd u mîsâk da sağda kıyâm ettiler

Hak azîm hitab buyurdu cümle belâ dediler

misbâh:

1. misbâh:

Diğer 112

Mısra: 25

Kandil, çerağ.

Ağlar Baba misbâh köşkünü tanı

Ke-mişkât sahibi davet et anı

2. misbâh:

Diğer 115

Mısra: 11

Kandil, çerağ.

Misbâh kalb-i kasrın zücâctır sözün
Kelâmından belli nişânı hocâm

3. misbâh:

Diğer 115

Mısra: 19

Kandil, çerağ. II Güneş.

Kevkebün dürriyun hem misbâh sözün
Tefsirinden belli nişânı hocâm

4. misbâh:

Diğer 138

Mısra: 4

Kandil, çerağ.

Kevkebün dürriyün sirâc vurdu dilin şehrine
Nur-u misbâh hem zücâcsın yâ Muhammed
Mustafa

5. misbâh:

Diğer 144

Mısra: 9

Kandil, çerağ.

Misbâh nûr şecerden semeri yedim
Altı şehrin denizinden hoş girdim

6. misbâh:

Diğer 203

Mısra: 5

*Etrafa ışık veren alet, aydınlatma aracı,
kandil, çıra, meşale.*
Kasr-ı dilde misbâh feneri yanar
Suûd eder nur şecer bir şehir yapar

7. misbâh:

Diğer 250

Mısra: 15

Kandil, çerağ.

Bildir hâlim misbâh bağban şâhına
Bhaçıvan şâhından bir haber getir

8. misbâh:

Diğer 294

Mısra: 13

Kandil, çerağ.

‘Ke-mişkât’ buyurdu zarfında misbâh
Zücâc’dan verildi uşşâk-u felâh

9. misbâhdan:-da, -n

Diğer 299

Mısra: 10

Kandil, çerağ. II Güneş.

Sadr-ı Muhammed’e buyruldu mişkât
Taksam gözlerime misbâhdan mir’ât

10. misbâhtan:-ta, -n

Diğer 299

Mısra: 17

Kandil, çerağ.

Misbâhtan yapıldı kemişkât yurdu
‘Festakim’ âyeti ol hinde geldi

11. misbâh:

Diğer 326

Mısra: 17

Kandil, çerağ.

Misbâh nûr mehmuru ketfi dalında
Yedi hâ mîm bitmiş şâh budağında

12. misbâh:

Diğer 338

Mısra: 6

Kandil, çerağ.

Kişveri lahûri murğî dil bağı
Misbâh alvalaşmış misli Tur Dâğı

misbâh eyle:

1. misbâh eyle:-

Diğer 116

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Aydınlatmak, ışıklandırmak, kandil olmak.

Ekserisi perde içre hetk olandır çok kalil

Misbâh eyle kalb-i kasrın gafil olma ey gözüm

2. misbâh eyle:-

Diğer 116

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Aydınlatmak, ışıklandırmak, kandil olmak.

Misbâh-ı zücâc nûrundan öz dili nâkıs kalır

Misbâh eyle kalb-i kasrın gafil olma ey gözüm

3. misbâh eyle:-

Diğer 116

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Aydınlatmak, ışıklandırmak, kandil olmak.

Zühre bir âlem-i kübrâ şehri lâmekân erer

Misbâh eyle kalb-i kasrın Allah’ı gör ey gözüm

4. misbâh eyle:-

Diğer 116

Mısra: 20

Kelime Tipi: -

Aydınlatmak, ışıklandırmak, kandil olmak.

Bâb-ı ihsân feth edenler Allah’ı her an görer

Misbâh eyle kalb-i kasrın Allah’ı gör ey gözüm

5. misbâh eyle:-

Diğer 116

Mısra: 24

Kelime Tipi: -

Aydınlatmak, ışıklandırmak, kandil olmak.

Kevkeb-i dürrî dalında kudretullâh oturur

Misbâh eyle kalb şüşesin al tecellî ey gözüm

6. misbâh eyle:-

Diğer 116

Mısra: 28

Kelime Tipi: -

Aydınlatmak, ışıklandırmak, kandil olmak.

Misbâh-ı zücâc câmindan hikmet-i tecelli gör

Misbâh eyle kalb şüşesin al tecellî ey gözüm

misbâh-ı zücâc:

1. misbâh-ı zücâc:-

Diğer 116

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Cam şişe içindeki kandil.

Misbâh-ı zücâc nûrundan öz dili nâkıs kalır

Misbâh eyle kalb-i kasrın gafil olma ey gözüm

mısır eyle:

1. mısır eyledi:-di

Diğer 77

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Mekân eylemek, yer eylemek.

Vücut kubbegâhı mısır eyledi

Kasr-ı dili haymegâhı eyledi

misk ü anber:

1. misk ü anber:-

Diğer 244

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Misk ve anber kokuları.

Hâri olmaz solmaz açılmış güller

Misk ü anber kokar gülü cennetin

2. misk ü anber:-

Diğer 274

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Misk ve anber kokuları.

Gonca gül menemşe şebnemin verdi

Misk ü 'anber esti uyan uyuma

mişkât:

1. mişkâtır:-tı, -r

Diğer 115

Mısra: 10

Kandil, ışıık.

Vechullâha nâzır olmuşdur yüzün

Mişkâtır vücûdun sürmeli gözün

2. mişkâtır:-tı, -r

Diğer 117

Mısra: 29

Kandil, ışıık.

Vücûtta dil şehri mişkâtır sadrı

Kalbi zücâc yâni lâ-mekân şehri

3. mişkât:

Diğer 293

Mısra: 4

Evlerde kandil koymak için duvara açılan oyuk II Kandil.

Muhammed bahrinden dalgalar çaldı

Mişkât içre misbâh şehri genişti

4. mişkât:

Diğer 299

Mısra: 9

Evlerde kandil koymak için duvara açılan oyuk II Kandil.

Sadr-ı Muhammed'e buyruldu mişkât

Taksam gözlerime misbâhdan mir'ât

mişkât et:

1. mişkât etti:-ti

Diğer 115

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Kandil gibi aydınlatmak.

'İlim yâni vücûdun mişkât etti

Kalbü kasran zücâc nûru vaz' etti

2. mişkât et:-

Diğer 121

Mısra: 33

Kelime Tipi: -

Kandil gibi aydınlatmak.

Ağlar Baba ağla sadrın et mişkât

Kalbin eyle aman zücâc-ü mir'at

mişkât ol:

1. mışkât olur:-ur

Diğer 116

Mısra: 21

Kelime Tipi: -

Aydınlatmak, nurlandırmak, kandil olmak.

İman İslâm bâhir eyle sadrı hoş mışkât olur

Mışkât-ı sadr-ı sudûre nûr-u zücâc vaz olur

miyân-ı âdem:

1. miyân-ı âdem'de:-de

Diğer 232

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Adem'in içinde, Adem'in belinde.

Âdemin rûhuyle hep ervâh geldi

Miyân-ı Âdem'de bir zaman kaldık

mîzâb:

1. mîzâb:

Gazel 14

Mısra: 21

Oluk.

Taht-ı Tûbâ şecerinden dört mîzâb feyz ediyor

Her birinin ta'mı başka andaki hikmete bak

mîzâbı kur:

1. mîzâbı kurulmuş:-ul, -muş

Diğer 10

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Su yolu kurulmuş.

Mîzâbı kurulmuş yâkût-u hastan

Aman Allah aman çarkımı çevir

muahhar:

1. muahhar:

Diğer 229

Mısra: 17

Ar. Sonraya kalmış, sonraki, ahîr.

mu'ahharen: Mu'ahhar olarak, sonradan.

Mukaddem muahhar nihâyet buldu

Zâhir bâtin Muhammed'e cem'oldu

mualla:

1. muallâ:

Diğer 183

Mısra: 1

Yüce, âli.

Rabbim ismi muallâ

Lâ ilâhe illallah

muallim:

1. muallim:

Gazel 18

Mısra: 7

Öğretmen, hoca.

Ne tâlim istiyor ne de muallim

Rûhum belâ demiş elhamdülillâh

muammâ:

1. muammayı:

Diğer 4

Mısra: 23

Anlaşılmaz, gizli şey . İçinde insan ismi gizli olan bir tür şiir.

Muammayı sen al ol tuyûr bûmda

Nemil girmez senin gülşan bahçen var

2. muammâdan:-dan

Diğer 19

Mısra: 9

Anlaşılmaz, gizli şey. İçinde insan ismi olan bir tür şiir.

Ben gördüğüm muammâdan anlarım

Gâh rumûzlu gâh kelâmlı söylerim

3. muammâ:

Diğer 27

Mısra: 22

Anlaşılmayan, bilinmeyen şey, bilmece.

Bülbüller ötmüyor kurumuş dallar

Aklı olan bundan muammâ anlar

4. muammâ:

Diğer 28

Mısra: 33

Anlaşılmayan, bilinmeyen şey, bilmece.

Ağlar Gülmez sen de bir muammâ tut

Bir vahdete gir de gece gündüz yat

5. muammâ:

Diğer 34

Mısra: 23

Anlaşılmayan, bilinmeyen şey, bilmece.

Öğrettiler bana bir kaç muammâ

Seyrettim söylirler mânâyı tek tek

6. muamma:

Diğer 34

Mısra: 54

Anlaşılmayan, bilinmeyen şey, bilmece.

Altı tek kand ile rumûz eyledi

Bundan muamma sen al söyledti

7. **muammâ:**

Diğer 69

Mısra: 35

Anlaşılmayan, bilinmeyen şey.

Mihrâbdan alınır cümle muammâ

Elbet biz de bir mihrâbın malıyız

8. **muammâ:**

Diğer 126

Mısra: 30

Anlaşılmayan, bilinmeyen şey, bilmece.

Ağlar Gülmez ağır yârini ağır

Arz ile semâdan muammâ alır

9. **muammâyı:-(y)ı**

Diğer 285

Mısra: 5

Anlaşılmayan, bilinmeyen şey, bilmece.

Kör bûm kuştan muammâyı alırım

Mezkette Allah'a çok yalvarırım

muammâ al:

1. **muammâ alın:-ın**

Diğer 55

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bilinmeyen, gizli bir anlam çıkarmak.

Ey âşıklar bundan muammâ alın

Etrafi çemberli bir yere girin

2. **muamma al:-**

Diğer 272

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bilinmeyen, gizli bir anlam çıkarmak.

Balığın şikesin eyledi gülşân

Bundan muamma al ey deli insan

muammed mustafâ:

1. **muammed mustafâ:-**

Diğer 140

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İslam dininin peygamberi Hz. Muhammed

Mustafa.

Daldı bir deryâda gezdi buldu sırr-i hücceti

Sırr-ı Yezdan-ı hüccetsin yâ Muammed Mustafâ

muarrâ:

1. **muarrâ:**

Diğer 208

Mısra: 29

Arınmış.

Zı zulmetten muarrâ

Hayy Allah'ım Allah'ım

2. **muarrâ:**

Diğer 210

Mısra: 7

Arınmış.

Dünyadan muarrâ vahdete girdim

Beş vakit namaza sürdürüm yüzümü

muavvizeteyn:

1. **'muavvizeteyn':**

Diğer 39

Mısra: 29

İki koruyucu anlamına gelen Muavvizeteyn

Kuran'ın Felak ve Nas sureleridir. Sonradan

İhlas suresi de bunlara eklenmiştir. Kuran'ın

son üç suresi Felak, Nas ve İhlas sureleridir.

Bunlara Muavvizeteyn (koruyucu) denmektedir.

TDV, İslam Ansiklopedisi.

'Muavvizeteyn' sırrın bilen

'Adall-u mubîn'i kıran

mübâh:

1. **mübâh:**

Diğer 273

Mısra: 16

İşlenmesinde sevab ve günah olmayan şey.

Puthânede Hâlîl bir zaman kaldı

Nebî'ye üç zelle mübâh verildi

2. **mübâh:**

Diğer 273

Mısra: 24

İşlenmesinde sevab ve günah olmayan şey.

Hallâk'ım göktedir yalan kastetti

Nebî'ye bu zelle mübâh denildi

mûbhem et:

1. **mûbhem ettim:-ti, -m**

Diğer 138

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Belirsiz etmek.

Sadr-ı nûrun şeb ü rûz kıldı benim

Muhammed'im

Hikmetimi mûbhem ettim yâ habîbim

Ahmed'im

mücellâ:

1. **mücellâ:**

Diğer 266

Mısra: 7

Cilalı, parlak.

Yezdânî mücellâ cilâsın aldı

Allah'tan aldığım bahtan ayrıldım

2. **mücellâ:**

Diğer 282

Mısra: 16

Cilalı, parlak.

Yezdân-î mücevher cilâsın aldı
Mücellâ musaffâ mir'âtın getir

3. **mücellâ:**

Diğer 293

Mısra: 20

Cilalı, parlak.

Derde dermân götürür mü Sübhân'a
Musaffâ mücellâ teli yanaştı

4. **mücellâ:**

Diğer 294

Mısra: 9

Cilalı, parlak.

Mücellâ cemâl'den rûhudur eclâ
Tecellî zâtından feyzin etti Mevlâ

5. **mücellâ:**

Diğer 298

Mısra: 10

Cilalı, parlak.

Mışkâttan sedâret köşkü yapılır
Tecellî mücellâ musaffâ gelir

6. **mücellâ:**

Gazel 32

Mısra: 18

Cilalı, parlak.

Eğna babın açıp giren Muhammed'den alır cila
Kula mücellâ verdiğin kudret füyûzundan mıdır

mücrim:

1. **mücrim:**

Diğer 46

Mısra: 27

Cürüm işlemiş, suçlu.

Mücrim gürûhuyla cehimde yanar
'Ba'de mâ'da çıkar amma ne fayda

2. **mücrimûn:-üñ**

Diğer 107

Mısra: 1

Günahkâr.

'Âmâl-i seyyiesiyle nârdâ mahpus mücrimûn
Ancak ashâb-ı yemindir fevz ile necât bulan

3. **mücrim:**

Diğer 272

Mısra: 1

Suçlu.

Gönül düşme zulmet mücrim yasına
Zâlim olma ağla yalvar Hakk'ı bul

4. **mücrim:**

Diğer 276

Mısra: 19

Cürüm işlemiş, suçlu.

Mücrim gürûhuna katar
Gönül sana demedim mi

5. **mücrim:**

Diğer 280

Mısra: 23

Cürüm işlemiş, suçlu.

Mücrim gürûhuyla ayrılmak da var
Okunur fermânlar görülür hesap

6. **mücrimler:-ler**

Diğer 280

Mısra: 22

Günahkâr.

İkra kitâbeke nidâ olunur
Ayrılın mücrimler anda buyrulur

mücrimîn:

1. **mücrimînden:-den**

Diğer 106

Mısra: 7

Günahkârlar.

Ol münâfık mücrimînden nûrları fark ettirir
Sağda önde nûr-u müzdâd Cennet'e cezbettirir

2. **mücrimîni:-i**

Diğer 107

Mısra: 28

Günahkârlar.

Ashâb-ı yemîn cennet içre dilleri intâk eder
Mücrimîni görüp anlar hallerin suâl eder

mücrimîn ol:

1. **mücrimîn olur:-ur**

Diğer 56

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Günahkâr olmak.

Tevbe etmeyenler mücrimîn olur

Tevbe-i nasuh ile tevbe eyleyek

müctem:

1. **müctemî:-i**

Diğer 315

Mısra: 15

Toplanmış.

Kur'ân'ı müctemi ilmiyle ummân
Kırtas üzerinde kâlemi Mim'den

müdevven:

1. müdevven:

Diğer 70

Mısra: 22

Bir araya toplanmış, düzenlenmiş.

Suhuflar nâzıldur ol rehberlere

Müdevven kitaplar mukarreblere

müezzin ol:

1. müezzin olur:-ur

Diğer 59

Mısra: 57

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Ezan okumakla görevli kimse olmak.

Ol günde bir melek müezzin olur

Ta Arş-ı âlâ'ya nidayı verir

muhabbet:-

1. muhabbet-i:-i

Diğer 6

Mısra: 23

Sevgi / aşk. II [tas.] İlahî aşk.

Muhabbet-i yârdır sen gâfil olma

Yâre muhabbetli senin gönlün var

muhabbet art:

1. muhabbet artıyor:-ı, -yor, -

Diğer 11

Mısra: 28

Kelime Tipi: -

Sevginin, dostluğun artması.

Cümle enbiyâya muhabbetin düz

Muhabbet artıyor hem yavaş yavaş

muhabbet ed:

1. muhabbet edenler:-en, -ler

Diğer 84

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Sohbet ve yârenlik etmek.

Kul in kuntum tuhibbûnellah Allah buyurdu

Muhabbet edenler Allah'ı buldu

muhabbet et:

1. muhabbet et:-

Diğer 130

Mısra: 38

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Sevgi duymak, bağlanmak.

Ağlar Baba nâkîs olma dal muhabbet sırrına

Allah için et muhabbet Halık'n mahlûkuna

2. muhabbet ettiğin:-ti, -ği, -n

Gazel 12

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Sevgi duymak, bağlanmak.

Ol kün emrinde ki daldın çün sâadet bahrine

Ol zaman bana muhabbet ettiğin bilmez miyem

muhabbet eyle:

1. muhabbet eylegil:-gil

Diğer 193

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Karşılıklı olarak dostça konuşmak,

yârenlik ve sohbet etmek.

Muhabbet eylegil hüsnü'l meâba

Gir bağ-ı rıdvâna illâ Allah de

muhabbet ver:

1. muhabbet veriyor:-i, -yor

Diğer 6

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Sevmek, samimiyet göstermek.

Günden güne hem terakki ediyor

Muhabbet veriyor bir rüzgârın var

muhâkeme kur:

1. muhâkeme kuranda:-an, -da

Diğer 343

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Düşünmek, akıl yürütmek.

Bir sâlih kul muhâkeme kuranda

Söyledin bakalım encâmı nice

muhalled ol:

1. muhalled ol:-

Diğer 36

Mısra: 47

Kelime Tipi: -

Sürekli, kalıcı olmak.

Cennette sen muhalled ol

Yalvar sen Allah'a yalvar

muhammed:

1. muhammed:

Diğer 8

Mısra: 23

H. Muhammed (sas) peygamber.

Doğru Muhammed bahrinden gelir

Dermânı sendendir aman Allah'ım

2. **muhammed'dir:-dir**

Diğer 14

Mısra: 3

Hz. Muhammed, peygamber.

Muhammed'dir cümle rûhun anası

Himmet eyle bize Muhammed Ahmed

3. **muhammed'den:-'den**

Diğer 42

Mısra: 35

İslam Peygamberi, Hz. Muhammed (sav).

Muhammed'den feyzi gelür

Rabbi'sini ol kul bulur

4. **muhammed:**

Diğer 48

Mısra: 7

Hz. Muhammed (sas) peygamber.

Muhammed bâbına varan

Kavuşur ol Rabb'isine

5. **muhammed:**

Diğer 48

Mısra: 18

Hz. Muhammed (sas) peygamber.

Sır kapıda fevzi bulan

Muhammed bahrine dalan

6. **muhammed'in:-'iñ**

Diğer 48

Mısra: 21

*Peygamberlerin sonuncusu ve en büyüğü
olan İslâm peygamberinin adı.*

Ol göl Muhammed'in gölü

Sarmıştır şark ile garbı

7. **muhammed:**

Diğer 61

Mısra: 11

Hz. Muhammed (sas) peygamber.

Muhammed dilinden bilen

Gelsin istihfâm olalım

8. **muhammed:**

Diğer 65

Mısra: 7

Hz. Muhammed (sas) peygamber.

Muhammed bağına anlar girmişler

Ol şehrin gülünden ne haber aldın

9. **muhammed:**

Diğer 69

Mısra: 27

Hz. Muhammed (sas) peygamber.

Doğru götürür Muhammed kurbuna

Elbet biz de bir geminin malıyız

10. **muhammed:**

Diğer 69

Mısra: 23

Hz. Muhammed (sas) peygamber.

Muhammed çarkını kolum çevirir

Elbet bizde bir sultânın malıyız

11. **muhammed:**

Diğer 71

Mısra: 10

Hz. Muhammed.

Semâdan Cebrâîl darp ile geldi

Bir yeşil melâike Muhammed gördü

12. **muhammed:**

Diğer 72

Mısra: 23

Hz. Muhammed (sas) peygamber.

Muhammed haymesin altına sürer

Has keştiye binen kul kınanır mı

13. **muhammed:**

Diğer 79

Mısra: 39

Hz. Muhammed (sas) peygamber.

Muhammed gibi Nebîn var

Allah beni utandırmaz

14. **muhammed:**

Diğer 85

Mısra: 14

Hz. Muhammed.

Bulanlar kârını ol bâbdan alır

Muhammed feyzini keştiye verir

15. **muhammed'e:-'e**

Diğer 101

Mısra: 4

İslam Peygamberi.

Ol Nebî ki dostu ile anlaştı

Aceb Muhammed'e ne ücret yazdı

16. **muhammed:**

Diğer 107

Mısra: 13

Hz. Muhammed (sas) peygamber.

Nûr Muhammed nûr kitâbın sözüne ansız kana

Bî 'aded enbiyâ şânın işte bunlardır alan

17. **muhammed:**

Diğer 107

Mısra: 44

Hz. Muhammed (sas) peygamber.

Yalvarıb Perverdigâr'a yine dünyaya varak

Nûr Muhammed nûr kitâba başımızı bağlayak

18. **muhammed'in:- 'iñ**

Diğer 107

Mısra: 17

Peygamberlerin sonuncusu ve en büyüğü olan İslâm peygamberinin adı.

Muhammed'in deryasıdır şimdi ru'yet edilir

Nice keştiler dolandır seyreder keşti süren

19. **muhammed'in:- 'iñ**

Diğer 107

Mısra: 32

Peygamberlerin sonuncusu ve en büyüğü olan İslâm peygamberinin adı.

Vah bize ki ol fânide hikmetini bulmadık

Ol Nebî zîşan Muhammed'in sözüne uymadık

20. **muhammed:**

Diğer 123

Mısra: 15

Hz. Muhammed (sas) peygamber.

Muhammed sancağın altına girer

Ol keştiye kaptan yazmışlar bizi

21. **muhammed:**

Diğer 132

Mısra: 18

Hz. Muhammed (sas) peygamber.

Ol nakş-ı kalemden biz kârı aldık

Muhammed çarkına elimiz vurduk

22. **muhammed'im:-i, -m**

Diğer 138

Mısra: 13

"Birçok defa hamd ü sena olunmuş, defalarca övülmüş" anlamında olup İslâm'ın son peygamberi Hz. Muhammed.

Sadr-ı nûrun şeb ü rûz kıldı benim

Muhammed'im

Hikmetimi mûbhem ettim yâ habîbim

Ahmed'im

23. **muhammed'im:-i, -m**

Diğer 138

Mısra: 19

"Birçok defa hamd ü sena olunmuş, defalarca övülmüş" anlamında olup İslâm'ın son peygamberi Hz. Muhammed.

Kalbleri tecellî alır mest olur Muhammed'im

Garbî değil şarkîsin sen yâ Muhammed Mustafâ

24. **muhammed'in:-in**

Diğer 138

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

İslâm Peygamberi, Hz. Muhammed (sav).

Sadr-ı mişkâtı nûrundan cârini Ahmed'in

Cümle ervâh hayrân oldu cismine

Muhammed'in

25. **muhammed:**

Diğer 158

Mısra: 27

Hz. Muhammed (sas) peygamber.

Dâim dilim Muhammed der

Allah'ım Hû Mevlâm Hû

26. **muhammed:**

Diğer 159

Mısra: 31

Hz. Muhammed (sas) peygamber.

Muhammed çarkı dönüyor gördü

Perçemlerden kolum çevirir çarkı

27. **muhammed:**

Diğer 167

Mısra: 15

Hz. Muhammed (sas) peygamber.

Muhammed bahrinden rüzgârı gelir

Kesti rüzgârını sönük eyledi

28. **muhammed:**

Diğer 176

Mısra: 8

Hz. Muhammed (sas) peygamber.

Bin bir hicâb geçsem görünür şâhım

Muhammed Mi'râc'ın buldum içinde

29. **muhammed:**

Diğer 198

Mısra: 20

Hz. Muhammed (sas) peygamber.

Allah Nebî zîşan ispat olunur

Muhammed ümmeti siz safâ geldiz

30. **muhammed'e:-e**

Diğer 198

Mısra: 22

Hz. Muhammed, peygamber.

Halkoldu mahlûkat kuruldu vatan

Muhammed'e geldi pençeli fermân

31. **muhammed:**

Diğer 221

Mısra: 10

Hz. Muhammed (sas) peygamber.

Allah'a yer mekân isbat Olunmaz

Muhammed bahrine düşen boğulmaz

32. **muhammed:**

Diğer 227

Mısra: 4

Hz. Muhammed (sas) peygamber.

Nebî zîşan rûhu ezel tâ ezel

Ol zaman Muhammed yanında idim

33. **muhammed:**

Diğer 229

Mısra: 6

Hiz. Muhammed (sas) peygamber.

Fetehnâ Cibril'in yedinde geldi

Muhammed kasr-ı gâh hoş safa buldu

34. **muhammed:**

Diğer 242

Mısra: 13

Hiz. Muhammed (sas) peygamber.

Hikmet kuyusunu Muhammed vurdu

Al-yeşil kadehi Sıddîk doldurdu

35. **muhammed'in:- 'iñ**

Diğer 261

Mısra: 37

Peygamberlerin sonuncusu ve en büyüğü

olan İslâm peygamberinin adı.

Muhammed'in rûhuna sallî diyek

Allah'ı Muhammed'i râzi edek

36. **muhammed'i:-i**

Diğer 265

Mısra: 4

Hiz. Muhammed (sav).

İkimiz bir nûrdan geldik meydâne

Nûr sahibi Muhammed'i seversen

37. **muhammed'i:-i**

Diğer 271

Mısra: 16

Hiz. Muhammed (sav).

Namazı bozmağa gayret ettirir

Peygamberin Muhammed'i unutmaz

38. **muhammed'e:- 'e**

Diğer 283

Mısra: 4

İslam Peygamberi, Hiz. Muhammed (sav).

Aşk bâbında yitirmişem ârımı

Aşk ocağı Muhammed'e yanmışam

39. **muhammed:**

Diğer 287

Mısra: 5

Hiz. Muhammed (sas) peygamber.

Muhammed deryâsı mevc ü mevc kalktı

Denizden gül sabâ esti de geldi

40. **muhammed:**

Diğer 293

Mısra: 3

Hiz. Muhammed (sas) peygamber.

Muhammed bahrinden dalgalar çaldı

Mışkât içre misbâh şehri genişti

41. **muhammed'den:-den**

Diğer 294

Mısra: 25

Hiz. Muhammed (sav).

Ağlar Baba Muhammed'den bir nişân

Aşk abından kanar havzına düşen

42. **muhammed'e:- 'e**

Diğer 294

Mısra: 1

İslam Peygamberi, Hiz. Muhammed (sav).

Ey gülzâr-ı sabâ var Muhammed'e

Güzel perçeminin telinden getir

43. **muhammed:**

Diğer 305

Mısra: 6

Hiz. Muhammed (sas) peygamber.

Limansız gemiye binip yürüme

Muhammed bahrinden gayriye girme

44. **muhammed:**

Diğer 315

Mısra: 7

Hiz. Muhammed (sas) peygamber.

Muhammed yâreni Hazreti Bekir

Cim cemâlden feyzi ezkârı Mim'den

45. **muhammed:**

Diğer 343

Mısra: 63

Hiz. Muhammed (sas) peygamber.

Muhammed nûrundan nûrunı aldın

Peygamberden utan bakalım nice

46. **muhammed:**

Gazel 9

Mısra: 12

Hiz. Muhammed (sas) peygamber.

Dehr-i fânî içre ancak nice mürsel yolladı

Çok nebîler geldi amma Muhammed birdir

gönül

47. **muhammed:**

Gazel 9

Mısra: 13

İslam Peygamberi.

Geldi dehre ol Muhammed mihrin isbat eyledi

Dünyayı kıldı müşerref kıldıran Bir'dir gönül

48. **muhammed'e:- 'e**

Gazel 30

Mısra: 8

İslam Peygamberi, Hiz. Muhammed (sav).

Kur'ân okursan ey deli mahşerde olasın 'âlî

Muhammed'e hem sevgili nûr Allah'a karîb ola

muhammed ahmed:

1. muhammed ahmed'e:-e

Diğer 33

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hz. Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz.

Muhammed Ahmed'e bile kavuştur

Getir nâmem himmeti getir

muhammed mustafa:

1. muhammed mustafa:-

Diğer 138

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İslam dininin Peygamberi Hz. Muhammed

Mustafa.

Kevkebün dürrüyyûn sirâc vurdu dilin şehrine

Nur-u misbâh hem zücâcsın yâ Muhammed

Mustafa

2. muhammed mustafâ:-

Diğer 138

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İslam dininin peygamberi Hz. Muhammed

Mustafa.

Noktay-ı imanı buldu ol zamânda ümmetin

Ümmiül ümmisin ancak yâ Muhammed Mustafâ

3. muhammed mustafâ:-

Diğer 138

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

İslam dininin peygamberi Hz. Muhammed

Mustafa.

Ketm-i Adem'de kalırdı semâvât u eflâkim

Olmasaydın Kün demezdim yâ Muhammed

Mustafâ

4. muhammed mustafâ:-

Diğer 138

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İslam dininin peygamberi Hz. Muhammed

Mustafa.

Sır hazinemi açuben izhâr ettin şevketim

Sır hazine miftâhısın yâ Muhammed Mustafâ

5. muhammed mustafâ:-

Diğer 138

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İslam dininin peygamberi Hz. Muhammed

Mustafa.

Kalbleri tecellî alır mest olur Muhammed'im

Garbî değil şarkisin sen yâ Muhammed Mustafâ

6. muhammed mustafâ:-

Diğer 138

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İslam dininin peygamberi Hz. Muhammed

Mustafa.

Kulum Ağlar Baba'yı da ağlatıp ettin gani

Ümmetin affoldu cümle yâ Muhammed Mustafâ

7. muhammed mustafâ:-

Diğer 140

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İslam dininin peygamberi Hz. Muhammed

Mustafa.

Şecer-i mübârekdir Nebî zîşân Hazreti

Dalları dünyâyı aldı nûr Muhammed Mustafâ

8. muhammed mustafâ:-

Diğer 140

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İslam dininin peygamberi Hz. Muhammed

Mustafa.

Cer edüb meyvayı yedi mü'min olan tâ ezel

Nûr mübarek nûr şecersin yâ Muhammed

Mustafâ

9. muhammed mustafâ:-

Diğer 140

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İslam dininin peygamberi Hz. Muhammed

Mustafa.

Nûr şecer suyunu verdi halk olundu çar mekân

Lâ-mekân şehri şeceri sen Muhammed Mustafâ

10. muhammed mustafâ:-

Diğer 140

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İslam dininin peygamberi Hz. Muhammed

Mustafa.

Cümle mü'min yedi kandı hiç tükenmez

meyvesi

Nûr şecersin zeytûnun var yâ Muhammed

Mustafâ

11. **muhammed mustafâ:-**

Diğer 140

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İslam dininin peygamberi Hz. Muhammed

Mustafa.

Ol şecerin zeytunundan mü'min olan ekl eder

Zeytûnundürr kelimindir yâ Muhammed

Mustafâ

12. **muhammed mustafâ:-**

Diğer 140

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İslam dininin peygamberi Hz. Muhammed

Mustafa.

Şecerin esmârı yânir kökü ânın sendedir

Şarkî garbî sana ermez yâ Muhammed Mustafâ

13. **muhammed mustafâ:-**

Diğer 140

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İslam dininin peygamberi Hz. Muhammed

Mustafa.

Ol ışığı ru'yet eden sağ gezer sine girer

Şeb çırağ fenerisin sen yâ Muhammed Mustafâ

14. **muhammed mustafâ:-**

Diğer 140

Mısra: 34

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İslam dininin peygamberi Hz. Muhammed

Mustafa.

Ağlar Baba ekl-i semer girdi Nakşî şehrine

Küll-ü şey'in asıl sensin yâ Muhammed Mustafâ

muhammed nebî:

1. **muhammed nebî:-**

Diğer 10

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Peygamberim Muhammed (sav).

Ben dediğim bu çark dervişân çarkı

Ol çarkı kurmuştur Muhammed Nebî

2. **muhammed nebî'nin:-ni, -n**

Diğer 20

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Peygamberim Muhammed (sav).

Muhammed Nebî'nin gölünden geldi

Bu dert ile gidiyorum Allah'a

3. **muhammed nebî'ye:-ye**

Diğer 45

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Peygamberim Muhammed (sav).

Muhammed Nebî'ye nişân diktiler

Arayıp bulun da diyin âşıklar

4. **muhammed nebî'den:-de, -n**

Diğer 65

Mısra: 40

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Peygamberim Muhammed (sav).

Yüzer gider hem Muhammed kurbuna

Muhammed Nebî'den ne haber aldın

5. **muhammed nebî:-**

Diğer 128

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Peygamberim Muhammed (sav).

İlm-i esrârının hatt-ı harfinde

Sırr-ı Yezdânîdir Muhammed Nebî

6. **muhammed nebî:-**

Diğer 128

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Peygamberim Muhammed (sav).

Bismillâh harfiyle yazmış ismini

Sırr-ı Yezdânîdir Muhammed Nebî

7. **muhammed nebî:-**

Diğer 128

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Peygamberim Muhammed (sav).

Kaf nukûş Kur'ân'a telini vurdu

Sırr-ı Yezdân'ıdır Muhammed Nebî

8. **muhammed nebî:-**

Diğer 128

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Peygamberim Muhammed (sav).

Ol Arş'ın fevkinde bir bâğa girdi

Sırr-ı Yezdânîdir Muhammed Nebî

9. **muhammed nebî:-**

Diğer 128

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Peygamberim Muhammed (sav).

Tahiyyât okudî selâmı verdi

Sırr-ı Yezdânîdir Muhammed Nebî

10. **muhammed nebî:-**

Diğer 128

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Peygamberim Muhammed (sav).

Esselâmu aleyk bahçıvan dedi

Rahmet Yezdân'ıdır Muhammed Nebî

11. **muhammed nebî:-**

Diğer 128

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Peygamberim Muhammed (sav).

Cebrâîl melek de eşhedu dedi

Şehr-i Yezdânîdir Muhammed Nebî

12. **muhammed nebî:-**

Diğer 128

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Peygamberim Muhammed (sav).

Feterdâ sırrından hücceti buldu

Rahmet Yezdânîdir Muhammed Nebî

13. **muhammed nebî:-**

Diğer 128

Mısra: 40

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Peygamberim Muhammed (sav).

Kable temûtû şefâat aldı

Şefâat kânıdır Muhammed Nebî

14. **muhammed nebî:-**

Diğer 192

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Peygamberim Muhammed (sav).

Allah'ın ma'sûku Muhammed Nebî

Görür aşıkını bu bayram günü

15. **muhammed nebî:-**

Diğer 314

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Peygamberim Muhammed (sav).

Hikmet deryâsıdır Muhammed Nebî

Murğî-veş okuyor Fars u Arabî

muhammed ümmet:

1. **muhammed ümmeti:-i**

Diğer 57

Mısra: 75

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hiz. Muhammed'in ümmeti, Müslümanlar.

Muhammed ümmeti kılmıştır seni

Beş vakit namazı biz edâ edek

muhammed-i zî-şân:

1. **muhammed-i zî-şân:-**

Diğer 192

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şerefli saygıdeğer Sultan Muhammed.

Muhammed-i zî-şân şâdumân oldu

Rûhlar hep gelirler bu bayram günü

muhammed-i zîşân:

1. **muhammed-i zîşân:-**

Diğer 223

Mısra: 44

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şerefli saygıdeğer Sultan Muhammed.

Maîşetin gibi mevtindir korkma

Diyen Muhammed-i zîşân değil mi

2. **muhammed-i zîşân:-**

Diğer 263

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şerefli saygıdeğer Sultan Muhammed.

Muhammed-i zîşân içti câm-ı Hû

Dili nûr misbâh Lâ Hû illâ Hû

3. **muhammed-i zîşân:-**

Diğer 290

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şerefli saygıdeğer Sultan Muhammed.

Muhammed-i zîşân bekledi vahdet

Andan bize kaldı erkân u adet

4. **muhammed-i zîşân:-**

Diğer 322

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şerefli saygıdeğer Sultan Muhammed.

Muhammed-i zîşân ile görüştü

Dostumun elinden siz safâ geldiz

muhammed'in rîh:

1. **muhammed'in rîhi:-i**

Diğer 29

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed'in kokusu.

Muhammed'in rîhi kandırdı seni

Saâdet gömleğin giydin ey gönül

müheyyâ:

1. müheyyâ:

Gazel 24

Mısra: 22

Hazır, amade.

Bin bir sirâc şûle verir nûr şecer fer‘inde bil
Müheyyâ ol Ağlar Baba yak misbâh enver
gecelerde

müheyyâ ol:

1. müheyyâ oldun:-du, -n

Diğer 135

Mısra: 31

Kelime Tipi: -

Hazırlanmak.

Münkirin emrine müheyyâ oldun
Ecel şerbetini içtin sen gönül

2. müheyyâ oldu:-du

Diğer 213

Mısra: 16

Kelime Tipi: -

Hazırlanmak.

Ya habîbim korkup sen çekme keder
Suâle müheyyâ oldu ol Resûl

3. müheyyâ ol:-

Gazel 10

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Hazırlanmak.

Kaabe kavseyini ev ednâ sırrına müheyyâ ol
Dil kulağın lâ-mekân kıl iki şâhı cânda bul

muhibb:

1. muhibbi:-i

Diğer 13

Mısra: 30

Muhabbet edici, eden, dost.

Âhirete mezraadır

Muhibbi hem vechullâhtır

muhibb-i dünya:

1. muhibb-i dünya:-

Diğer 13

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Dünyaya sevgi besleyen. II Dünyayı seven.

Muhibb-i dünya olanın

Daima kalbi ölüdür

muhkem:

1. muhkem:

Diğer 11

Mısra: 40

Sağlam II çok.

Vallahi rüzgâr esti ben yemin ettim
Muhkem esti yazdım hem yavaş yavaş.

muhtelif ol:

1. muhtelif oldu:-du

Diğer 24

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Çeşitli, farklı olmak, eşit olmamak.

Sonra buğday yaprağından ol yedi
Anın için yollar muhtelif oldu

muîn:

1. muîn:

Diğer 35

Mısra: 7

Yardım eden, yardımcı.

Düşmanlardan seni gözlr ol Muîn
Aman mürşitlerim gözleyin beni

müjde ver:

1. müjde verir:-ir

Diğer 106

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Deyim**

*Beklenen ve gerçekleşmesi istenilen bir
durum için haber getirene hediye sunmak.*
Çün melekler müjde verir Cennet’in vasfın eder
Cennet ehli şâd oluben nûrları müzdâd eder

2. müjde verdi:-di

Diğer 283

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Deyim**

Birine sevindirici bir haber ulaştırmak.
Muhammed’e hüccet hassaten geldi
Biz kemter kullara holş müjde verdi

mukaddem:

1. mukaddem:

Diğer 229

Mısra: 17

(Ar.) Önceki, erken.

Mukaddem muahhar nihâyet buldu
Zâhir bâtin Muhammed’e cem‘oldu

mukaddem kıl:

1. mukaddem kıldı:-dı
Diğer 128
Mısra: 29
Kelime Tipi: -
Öncü kılmak.
Taksimdar bâbında mukaddem kıldı
Kable isnâ elfin beyyine yazdı

mukarin ol:

1. mukarin oldum:-du, -m
Diğer 302
Mısra: 17
Kelime Tipi: -
Bir yerde, bir arada bulunmak, birlikte olmak, bitişik, yakın olmak.
Hazreti Yûsuf'a mukarin oldum
Üç ayda yedi yıl ecrini buldum

mukarreb:

1. mukarrebler:-ler, -e
Diğer 70
Mısra: 22
Yaklaşmış olan, yakın.
Suhufar nâzildir ol rehberlere
Müdevven kitaplar mukarrebler
2. mukarreb:
Diğer 76
Mısra: 24
(Allah'a) yakın.
Rûz ü şeb gayret et sen olma nâçâr
Mukarreb melekler kanatla uçar

mukarreb melâk:

1. mukarreb melâke:-e
Diğer 58
Mısra: 106
Kelime Tipi: -
Allah'a yakın melek. II Cebrail melek.
Bıçağı sürüp de kuvvetle çekti
Mukarreb melâke kebeşle geldi

mukarrib:

1. mukarribler:-ler
Diğer 245
Mısra: 17
Ar. Yaklaştırıcı, cezbedici.
Bunca mukarribler gitmediler mi
Köşkerin bûm evi etmediler mi

mukarribûn:

1. mukarribûna:-a
Diğer 311
Mısra: 5
Allah'a yakın olanlar.
Mukarribûna kayd oldu yeşil fercâmı doldurdu
Zeberced mülkünü buldu kavuştu ehil-i mesrûra

mukdesidun:

1. mukdesidun:-
Diğer 327
Mısra: 16
Kelime Tipi: Ayet
Onlardan ortada olanlar vardır (Fâtır, 35/32).
Az kere de mâr-ı emmâra uydu
Mukdesidun müfred şeytana uyma

mükellef et:

1. mükellef ettiler:-ti, -ler
Diğer 106
Mısra: 11
Kelime Tipi: Kalıp İfade
Sorumlu etmek, yükümlü olmak.
Farz u vâciple mükellef ettiler beni râzı
Havf ile Kur'ân'ı okup kıldı anlar namazı

mükerrer kıl:

1. mükerrer kıl:-
Diğer 120
Mısra: 2
Kelime Tipi: Kalıp İfade
Tekrarlamak.
İmân üç şeyle sâbittir leyki kalbi kaf nukûş
Kıl mükerrer kalb-i kasrın kalmasın asla fuhûş

mukırr ol:

1. mukırr oldum:-du, -m
Diğer 100
Mısra: 25
Kelime Tipi: -
İkrar etmek, doğruyu söylemek, tasdik etmek, kusurunu kabahatini gizlememek.
Günâhıma mukırr oldum
Yüz kara kapına geldim

muktesidun:

1. muktesidun:-

Diğer 327

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Ayet**

Onlardan ortada olanlar vardır (Fâtır, 35/32).

Muktesidun halini bildi bilindi

Nefs-i rahmanın emrine girdi

mülâzım eyle:

1. mülâzım eylemiş:-miş

Diğer 53

Mısra: 22

Kelime Tipi: -

Mülâzım olmak II bir kimse, şey veya yere bağlılık ve devamlılık gösteren, bir işte sürekli çalışan kimse olmak.

Allah her bir şeyi sebeple kılmış

Kulu kula hem mülâzım eylemiş

mülhime:

1. mülhime'den:-e, -den

Diğer 295

Mısra: 14

Nefs'in yedi mertebesinden üçüncüsü. İlham ve keşfe nail olan nefis, iyiyi kötünden ayıran irade.

Gül ocağı uşşak ilini ara

Mülhime'den sâfî'ye geç sora sora

mülhime:

1. mülhimede:-de

Diğer 295

Mısra: 3

Nefs'in yedi mertebesinden üçüncüsü. İlham ve keşfe nail olan nefis, iyiyi kötünden ayıran irade.

Sevdiğim levvâme mülhimede mi

İtminân şehrinde haberin var mı

mülk-i 'ukbâ:

1. mülk-i 'ukbâ:-

Diğer 199

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Öbür dünya, ahiret.

Mülk-i 'ukbâ hayrın tebşir eyledi

Hayrun leke hüccet ispat yolladı

mümâsil:

1. mümâsil:

Diğer 184

Mısra: 3

Ar. Benzer, müşabih, andırır.

Zât-ı vechullah olmaz mümâsil

Tek Allah'tır ancak mahlûku çift çift

mumin:

1. müminler:-ler

Diğer 309

Mısra: 4

İman eden, inanan, kalp ile tasdik, dil ile ikrar eden.

Cemâl dergâhından feyzini verildi

Müminler fermanı geldi bu gece

2. müminler:-ler

Diğer 309

Mısra: 16

İman eden, inanan, kalp ile tasdik, dil ile ikrar eden.

Elbet Cehennemden yazılır berat

Müminler bayramı geldi bu gece

mü'min:

1. mü'min:

Diğer 4

Mısra: 29

İman eden, inanan, kalp ile tasdik, dil ile ikrar eden.

Kınamayın bizi ey mü'min kullar

Hikmete ermedi habip peygamber

2. mü'minin:-in

Diğer 26

Mısra: 6

İman eden, inanan, kalp ile tasdik, dil ile ikrar eden.

Edille râhımız çardır

Mü'minin fi'li Nu'man'dır

3. mü'min:

Diğer 57

Mısra: 17

İman eden, inanan, kalp ile tasdik, dil ile ikrar eden.

Aman mü'min namaz vaktinden şaşma

Ulu dergâhından sen sakın kaçma

4. mü'minlerin:-ler, -iñ

Diğer 74

Mısra: 25

İman eden, inanan, kalp ile tasdik, dil ile ikrar eden.

Mü'minlerin hâli tebeddül eder

Hasenâtlar seyyiâtı mahveder

5. mü'mine:-e

Diğer 83

Mısra: 39

(Ar.) İman eden, dindar.

Geceyi mü'mine Hak tuhfe verdi

Geceler sahibi bir Settâr'ım var

6. mü'minleri:-ler, -i

Diğer 97

Mısra: 27

İman eden, inanan, kalp ile tasdik, dil ile ikrar eden.

Muhammedin mezhebidir mü'minleri irşâd ettin

Sen Şâkir'im sen Sübhân'ım

mü'min et:

1. mü'min ettin:-ti, -n

Diğer 97

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

İnanmak, iman etmek.

Elhamdulillâh mü'min ettin

Sen Cebbâr'ım sen Sübhân'ım

mü'min mü'minât:

1. mü'min mü'minâta:-a

Diğer 105

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Allah'a iman etmiş erkek ve kadın.

Mü'min mü'minâta farzdır

Bizim boynumuza karz'dır

2. mü'min mü'minatı:-ı

Diğer 106

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Allah'a iman etmiş erkek ve kadın.

Ol nûrun aslı benimdir mü'min mü'minatı ol
nûr mest eder

Aslı sebebiyle ol nûr aslına ric'at eder

3. mü'min mü'minât:-

Diğer 141

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Allah'a iman etmiş erkek ve kadın.

Hazır olun cümle mü'min mü'minât

On iki ayın şâhı geldi bu gece

4. mü'min mü'minâtı:-ı

Diğer 343

Mısra: 66

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Allah'a iman etmiş erkek ve kadın.

Gün Ay'a der ey utanmaz sen nettin

Mü'min mü'minâtı hep cünüb ettin

mü'min ol:

1. mü'min olan:-an

Diğer 20

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

İman eden, mümin kişi olmak.

Zâten mü'min olan riyâzat bekler

Tâat u kuvvetle kendini eğer

2. mü'min olur:-ur

Diğer 30

Mısra: 30

Kelime Tipi: -

Allah'ın varlığına ve birliğine iman eden,

inanan, kalp ile tasdik, dil ile ikrar eden kimse.

Bu üçten çok kaçın aman uzak ol

Üç şey ile mü'min olur eğri kul

3. mü'min olan:-an

Diğer 47

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

İman eden, mümin kişi olmak.

Mü'min olan tevekkülden bâb açar

Bâtın kapısından a'lâya geçer

4. mü'min olan:-an

Diğer 52

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

İman eden, mümin kişi olmak.

Zannederdim mü'min olan hep tarîka yâr imiş

Anladım bildim sınadım ekseri hep mâr imiş

5. mü'min olan:-an

Diğer 59

Mısra: 93

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

İman eden, mümin kişi olmak.

Zâten mü'min olan Nebi'ye varır

Nebi'nin elinden bir hüccet alır

6. mü'min olup:-up

Diğer 66

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

İman eden, mümin kişi olmak.

Kasr-ı dile mihmân kendi buyurmuş

Mü'min olup kalpte yâri bulsana

7. mü'min olup:-up

Diğer 66

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

İman eden, mümin kişi olmak.

Kaşr-ı dil'e mihmân kendi buyurmuş

Mü'min olup kalpte yâri bulsana

8. mü'min olan:-a, -n

Diğer 68

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

İman eden, mümin kişi olmak.

Mü'min olan zâten bülbüle benzer

Bülbül gibi öter kul bulamadım

9. mü'min olan:-an

Diğer 85

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Allah'ın varlığına ve birliğine iman eden, inanan, kalp ile tasdik, dil ile ikrar eden kimse.

Kul innemâ a'izukum bivâhideh Allah buyurdu

Mü'min olan bütün bu emre uydu

10. mü'min olan:-an

Diğer 140

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

İman eden, mümin kişi olmak.

Ol seçerin zeytunundan mü'min olan ekl eder

Zeytûnundürr kelimindir yâ Muhammed

Mustafâ

11. mü'min olan:-an

Diğer 142

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

İman eden, mümin kişi olmak.

Mü'min olan dâ'im seheri gözler

Ke'l-kevser sûresi namaza sesler

mü'mini mü'minât:

1. mü'mini mü'minâtı:-ı

Diğer 106

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

İman etmiş erkek ve kadın.

Yâ habîbim sen görürsün mü'mini mü'minâtı

Kıyâmette sırat üzre meş iyleden kullara bak

mü'minin nûru burağı namâz:

1. mü'minin nûru burağı namâzdır:-dır

Diğer 57

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Hadis**

Namaz müminin nurudur, namaz müminin burağıdır.

Allah buyurmuştur delilim vardır

Mü'minin nûru burağı namâzdır

mümtâz:

1. mümtâz:

Diğer 310

Mısra: 1

Seçkin, üstün.

Ey efendim mümtâz emri erildi

Bu mihman hânedan çok memnun oldum

mümtâz eyle:

1. mümtâz eyledi:-di

Diğer 237

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Ayrıcalık tanımak, ayrı tutmak.

Enbiyâdan mümtâz eyledi çift mîm

İki mîm hâ dal'la damgalaşıptır

münâfık:

1. münâfık:

Diğer 106

Mısra: 7

İçer başka, dışı başka olan, özü sözüne uymayan, iki yüzlü, ara bozucu.

Ol münâfık mücriminden nûrları fark ettirir

Sağda önde nûr-u müzdâd Cennet'e cebbettirir

2. münâfıklar:-lar

Diğer 235

Mısra: 19

İnançsız olduğu halde kendini inançlı gibi gösteren, ikiyüzlü kimse.

Münâfıklar gibi çıkar canımız

Bu dert ile yanıp Allah'ı bulak

3. münâfık:

Diğer 299

Mısra: 20

İçi başka, dışı başka olan, özü sözüne uymayan, iki yüzlü, ara bozucu.

Muhammed hat çekip doğru yol kurdu

Ol yoldan gidene münâfık derler

münasip:

1. münasip:

Diğer 83

Mısra: 44

Yakışır, uygun; beğenilen, hoş giden.

Câmid zî-rûh bütün secdeye varır

Secdeye münasip bir Sübhân'ım var

2. münasip:

Diğer 103

Mısra: 15

Uygun, benzer.

Üç şey üç şeye münasip pek güzel “ünvân bulur

Darb-ı mesel Hak buyurmuş arayanlar tez bulur

mündericât:

1. mündericât:

Diğer 176

Mısra: 19

İçindekiler.

Mündericât ‘adviyyâtı kaldırdı

Lâ-mekân şehrini buldum içinde

münevver:

1. münevver:

Diğer 301

Mısra: 1

Nurlu, parlak.

Bu meclis oldu münevver esti rîyh-ı musaffâ

Ehl-i uşşak buldu vefâ geldi rûh-u Mustafâ

2. münevver:

Diğer 321

Mısra: 27

Aydınlık, parlak.

Vücûdu münevver lemtemseshu nâri

Allahın kolnuğu Re’is Efendi

münevver et:

1. münevver etti:-ti

Diğer 57

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Aydınlatmak, nurlandırmak.

Namazı sünnetle münevver etti

Beş vakit namazı biz edâ edek

münevver kıl:

1. münevver kıl:-

Diğer 116

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Aydınlatmak.

Meselu nûrihi âyet nûr-u kalbedir delil

Kıl münevver kalb-i kasrın eyleme aman ‘âlîl

münezzeh:

1. münezzeh:

Gazel 25

Mısra: 13

Kusurlardan ve noksanlardan uzak olan,

tenzîh edilmiş.

Hâb-ı rûhsattan münezzeh feyz-i kayyûma dalan

Olup Allah ile halvet kalan gelsin bu meydâna

münkaad ol:

1. münkaad olalım:-a, -l, -m

Diğer 58

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Bağlanmak, itaat etmek.

Ey cümle mü’minler biz şâd olalım

Kur’ân-ı Kerîm’e münkaad olalım

münkâd ol:

1. münkâd oldular:-du, -lar

Diğer 58

Mısra: 65

Kelime Tipi: -

Boyun eğmek, itaat etmek.

Allah'ın emrine münkâd oldular

Velhasıl zebih yerine geldiler

münkir:

1. münkiri:-i

Diğer 22

Mısra: 6

İnkâr eden, öyle değildir diyen, kabul etmeyen, tanımayan; İslam dinindeki iman esaslarını inkar eden, inanmayan kimse, imansız, inkârcı.

Allah buyurmuştur delilim vardır

Oku delilini münkiri kandur

2. **münkir:**

Diğer 37

Mısra: 31

İslâm dinindeki iman esaslarını inkâr eden, inanmayan (kimse), imansız, reddeden, kabul ve itiraf etmeyen (kimse).

O zaman 'lâ' diyen münkir kalmıştır
Leyl ü nehâr ağla sen 'illâ'ya bak

3. **münkire:-e**

Diğer 214

Mısra: 14

İnkâr eden, kabul etmeyen.

Namazını terk ü te'hir uruz-u nefse meyl eder
Lübb-ü bâli mağlup olur fahşâ münkire gider

4. **münkiri:-i**

Diğer 288

Mısra: 19

İnkâr eden, kabul etmeyen.

Münkiri kınama gözleri kördür
Rû'set penâhından emri gelecek

5. **münkiri:-i**

Diğer 341

Mısra: 3

İnkâr eden, kabul etmeyen.

Nehyinden ictinâb münkiri tanı
Emr-i illay'a eman unutmaz

münkir ol:

1. **münkir olma:-ma**

Diğer 36

Mısra: 49

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İnkâr etmek. II Karşı olmak.

Allah'a sen münkir olma
Âyâtına tekzip kılma

2. **münkir olma:-ma**

Diğer 283

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İnkâr etmek.

Münkir olma gözüm bak yere göğ
Baksana mâkiyân hamâme dike

münkireyn:

1. **münkireyn:**

Diğer 99

Mısra: 31

Sorgu sual melekleri, Munker ve Nekir.

Münkireyn bana suâl sormadan
Cevâbını verip kurtulmuşam ben

2. **münkireyn:**

Diğer 160

Mısra: 28

Sorgu sual melekleri, Munker ve Nekir.

Ravzatu'r riyâzda güzelce uyur
Münkireyn melekler hem sesler seni

3. **münkireyni:-i**

Gazel 30

Mısra: 6

Sorgu sual melekleri, Munker ve Nekir.

Kur'ân Okugıl ey kardaş sinde olur sana yoldaş
Münkireyni melek sırdaş cevap ona âsân ola

muntazır:

1. **muntazır:**

Diğer 121

Mısra: 23

Bekleyen, gözleyen II arzulayan, ümit eden.

Muntazır ol emre kalbin et ârî
Tut ol emri sen nâdâna dokunma

muntazır ol:

1. **muntazır oldum:-du, -m**

Diğer 34

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Beklemek, gözlemek.

Emrine muntazır oldum yâ Feyyâz
Seyrettim yanına yürüdüm tek tek

2. **muntazır oldu:-du**

Diğer 50

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Beklemek, gözlemek.

Yezdân-ı Feyyâz'a muntazır oldu
Üç hedâyem vardır Sübhân'ım dedi

3. **muntazır oldu:-du**

Diğer 70

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Hazırlıklı olarak beklemek.

Ol Cebrâil melek muntazır oldu
İkra bi'sm-i rabbike sûresin aldı

4. **muntazır oldu:-du**

Diğer 71

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hazırlıklı olarak beklemek.

Allah'a Cebrâil muntazır oldu
Kıyâm etti söylemedi Cebrâil

5. muntazır oldu:-du

Diğer 129

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hazırlıklı olarak beklemek.

Tâ ezel devleti bu rûhum buldu

İkinci cevâbe muntazır oldu

6. muntazır oldu:-du

Diğer 153

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Beklemek, gözlemek.

Emre kalem melek muntazır oldu

Yaş kuruyu bütün ‘Arş’ına vurdu

müptezel:

1. müptezel:

Diğer 133

Mısra: 15

Değersiz, bayağı, aşağılık II Çok kötü.

Sana ebter kim der ise Allah eder müptezel

Ol nübüvvet mührünü keftine takan güzel

2. müptezel:

Diğer 140

Mısra: 4

Değersiz, bayağı, aşağılık II Çok kötü.

Min şeceretin buyurdu habibine lem-yezel

Zeytununu yemeyenler ebedidir müptezel

müptezel kıl:

1. müptezel kılmış:-mış

Diğer 137

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Değersiz kılmak.

Laf etme sen bize sûfi bûm gibi virânede kalmış

Yok yere kendini tenhâca müptezel kılmış

mûr:

1. mûr’u:-u

Diğer 84

Mısra: 8

Karınca.

Karanlık gecede neml’i gören var

Yer altında mûr’u görene yalvar

2. mûru:-u

Diğer 121

Mısra: 21

Far. Karınca, neml. mûrçe.

Nâdân ehli sanma yerdeki mûru

Nasıl sana geldi Huda’nın emri

3. mûr:

Gazel 6

Mısra: 21

Karınca.

Kendimi bir mûr sanarım

Pervâneveş ben dönerim

4. mûr:

Gazel 7

Mısra: 10

Karınca.

Ol vücûd kıdemi bizzât rû’yetinden bilsene

Yerdeki mûr perrübâlden Allah’ı bul ey gönül

murâd:

1. murâdım:-ı, -m

Diğer 31

Mısra: 4

Istek, dilek, arzu.

Cümle muratları verici sensin

Murâdım vermeden çağırma beni

2. murâdım:-ı, -m

Diğer 31

Mısra: 8

Istek, dilek, arzu.

Ağacın meyvesi incir tutmuştur

Murâdım vermeden çağırma beni

3. murâdım:-ı, -m

Diğer 31

Mısra: 12

Istek, dilek, arzu.

Evliyâ yanında rûtbem az olur

Murâdım vermeden çağırma beni

4. murâdım:-ı, -m

Diğer 31

Mısra: 16

Istek, dilek, arzu.

Ben şimdi düşmüşüm ahir zamana

Murâdım vermeden çağırma beni

5. murâdım:-ı, -m

Diğer 31

Mısra: 20

Istek, dilek, arzu.

‘V’estakim’ bâbına girmek istirem

Murâdım vermeden çağırma beni

6. murâdım:-ı, -m

Diğer 31

Mısra: 24

Istek, dilek, arzu.

Şu kadar var biraz çekersin keder

Murâdım vermeden çağırma beni

7. **murâdımı:-ım, -ı**

Diğer 32

Mısra: 2

Arzu edilen şey, dilek, amaç.

Ey beni burda görmeye gelenler
Duâ edin murâdımı alayım

8. **murâdımı:-ım, -ı**

Diğer 32

Mısra: 16

Istek, dilek, arzu.

Hikmeti seyretmek gâyet şirindir
Duâ edin murâdımı alayım

9. **murâdına:-ı, -n, -a**

Diğer 64

Mısra: 2

Istek, dilek, arzu.

Tebşîr olsun sana ey deli gönül
Heman heman murâdına yanaştın

10. **murâd:**

Diğer 85

Mısra: 17

Maksat, meram, niyet.

Ol keşiden murâd ilm-i şâhânî
Verdi şâhbâzına kün-fe-kân şâhı

11. **murâddan:-dan**

Gazel 15

Mısra: 4

Arzu, maksat.

Hümâ olmuştur gönül havadan inmir yere
Uçâr yâre giderse ol murâddan sana ne

müreccah ol:

1. **müreccah olur:-ur**

Diğer 205

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

Tercih edilmek, üstün tutulmak II

beğenilmek, kıymet görmek.

Men samete âleminde rûhu müreccah olur
Allah'a kalbini bağlar hurşîd-i cemâl vurur.

mürettep:

1. **mürettep:**

Diğer 225

Mısra: 13

Dizilmiş, dizili.

Mürettep gülnâzdan nûr mir'ât kalktı
Havfe zâhib amîk halk bahri aktı

mürğ:

1. **murğî:-i**

Diğer 4

Mısra: 21

Kuş, gönül (bağlamda).

Murğî yâr bağında öt gündüz gece
Bir güle bülbül ol lâ-civâr yerde

2. **mürğî:-i**

Diğer 25

Mısra: 25

Kuş.

Mürğî diller güzel güzel ötüyor
Sahibinden bize rahmet iniyor

3. **murğî:-i**

Diğer 29

Mısra: 1

Kuş, gönül (bağlamda).

Çeşm-i dildin murğî vücûdun yaşlı
Kalbin haymegâhtır senin ey gönül

4. **murğî:-i**

Diğer 46

Mısra: 31

Kuş.

Rûz ü şeb dalında murğî olacak
Gayrı bağda bülbül olsa ne fayda

5. **murğî:-i**

Diğer 72

Mısra: 19

Kuş, gönül (bağlamda).

Murğî kuş kafeste kurmuş figanı
Hâr gülün açmasa kuş döşenir mi

6. **murğî:-i**

Diğer 112

Mısra: 20

Kuş, gönül (bağlamda).

Ol bahrin gülüne makamı kurar
Gül bahrine murğî anları yazmış

7. **murğî:-i**

Diğer 147

Mısra: 8

Kuş.

Bülbül uçar mor menemşe dalına
Beni tek kanatlı murğî edindi

8. **murğî:-i**

Diğer 157

Mısra: 9

Kuş.

Bahçe-i gülşanda murğî olanlar
Lâle sümbül gül üstüne konanlar

9. **murğî:-i**

Diğer 191

Mısra: 14

Kuş.

Per açıp göründü nevreste bağı
Her an şakılıyor üstünde murğî

10. **murğî:-i**

Diğer 213

Mısra: 23

Kuş, gönül (bağlamda).

Ötüp murğî gibi vecdi genişti
Tahiyâtı selam verdi ol Resûl

11. **murğî:-i**

Diğer 239

Mısra: 31

Kuş.

Âşiyândan murğî yaş döker ağlar
Ağla Ağlar Baba her gecelerde

12. **murğî:-i**

Diğer 244

Mısra: 14

Kuş.

Mor menemşe lâle sümbül gül bağı
Gonca gül açılmış üstünde murğî

13. **murğî:-i**

Diğer 248

Mısra: 25

Kuş, gönül (bağlamda).

Murğî kuş kafesten ansızın uçâr
Uçâr âşiyândan gülşâna geçer

14. **murğî:-i**

Diğer 255

Mısra: 18

Kuş.

Ay Gün vurmaz ı ışık şeb çırağ yanar
Murğî bağı yanık gülzara bakar

15. **murğî:-i**

Diğer 257

Mısra: 7

Kuş.

Teşbihsin ‘andelib murğî bülbüle
Rûz ü şeb ötmenin sırası geldi

16. **murğî:-i**

Diğer 264

Mısra: 29

Kuş.

Öter anda murğî bülbül
Akar su havz-ı zencebîl

17. **murğî:-i**

Diğer 274

Mısra: 13

Kuş.

Şimdi bülbül murğî figanı kurdu
Gülzâr andelibden emâna geldi

18. **murğî:-i**

Diğer 287

Mısra: 15

Kuş.

Murğî ü kuş figana başlar kafeste
Muhammed’in yeşil perçemi geldi

19. **murğî:-i**

Diğer 292

Mısra: 12

Kuş.

Andelib lâlede âşiyân yaptı
Uçan kuşlar bülbül murğî Allah der

20. **murğî:-i**

Diğer 293

Mısra: 11

Kuş, gönül (bağlamda).

Kanın kaynar coşar murğî yuvası
Nefs ile şeytanına tîri kavuştu

21. **murğî:-i**

Diğer 322

Mısra: 3

Kuş.

Ötüyor ‘andelib murğî bülbülü
Murğî dil gülünden siz safâ geldiz

22. **murğî:-i**

Diğer 322

Mısra: 4

Kuş.

Ötüyor ‘andelib murğî bülbülü
Murğî dil gülünden siz safâ geldiz

23. **murğî:-i**

Diğer 338

Mısra: 15

Kuş.

Üstünde ötüyor murğî bülbülü
Açmış ellerini Vehbî Hayyâtı

24. **mürğî:-i**

Diğer 344

Mısra: 15

Kuş, gönül (bağlamda).

Mürğî gülistândan şimdi vazgeçti
Köse karyesinin bülbülü göçtü

25. **murğî:-i**
Diğer 344
Mısra: 20
Kuş.

Dolstun Zîver gibi göçersin sine
'Andelib murğî veş bülbülün göçtü

murğî:

1. **murğîye:-ye**
Diğer 91
Mısra: 28
Kuş, I Gönül, II Aşık. III. Arayışta olan. IV
Rızkının peşinde koşan.
Cibrîl kavl-i hasen telini urdu
Mihrâbta okuyan murğîye kurban

2. **murğî:**
Diğer 230
Mısra: 7
Kuş II can, ruh.
Murğî âşiyândan uçâr ayrılır
'Azrâîl elinde rûhum Allah der

3. **murğî:**
Diğer 243
Mısra: 11
Kuş II can, ruh.
Sanmanız ki murğî kafes malıdır
Mîm'i sad'ı musaffâya bağlamış

4. **murğîler:-ler**
Diğer 309
Mısra: 23
Kuş.
'Andelib murğîler bütün ağlaşır
Ağlar Baba rahmet geldi bu gece

murğ-i bülbül:

1. **murğ-i bülbül:-**
Diğer 330
Mısra: 30
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bülbül kuşu.
Al valalı çırağ nuru yanmadı
Erzincan'da murğ-i bülbül ötmedi

murğ-i dil:

1. **murğ-i dil:-**
Diğer 33
Mısra: 23
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Gönül kuşu.
Murğ-i dil ötüyor yaş dökür durmaz
Getir nâmem getir himmeti getir

2. **murğ-ı dil:-**
Diğer 253
Mısra: 1
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Gönül kuşu.
Murğ-ı dil gülünden al pullu fermân
Okudum derdimin dermânı gelmiş

murğî dil:

1. **murğî dil:-**
Diğer 122
Mısra: 31
Kelime Tipi: -
Gönül kuşu.
Zeytûnundan ekl eder yiyenler olur murğî dil
Nûr zücâc misbâh dilersen oku kalb-i îmânı

2. **murğî dil:-**
Diğer 124
Mısra: 19
Kelime Tipi: -
Gönül kuşu.
Rûz ü şeb hininde olur murğî dil
Ancak ol bahçede Kur'ân eyleşir

3. **murğî diller:-ler**
Diğer 202
Mısra: 6
Kelime Tipi: -
Gönül kuşu.
Kuruldu kürsüler açıldı gülbank
Murğî diller ötir vu'âzlar tek tek

murğî-veş:

1. **murğî-veş:**
Diğer 256
Mısra: 31
Kuş gibi.
Murğî-veş kafesten kuş gibi uçan
Ey mü'min bu ahvâl güldürür seni

2. **murğî-veş:**
Diğer 314
Mısra: 14
Kuş gibi.
Hikmet deryâsıdır Muhammed Nebî
Murğî-veş okuyor Fars u Arabî

mürsel:

1. mürsellere:-lere

Diğer 71

Mısra: 22

*Peygamber. Burada çoğul olarak
peygamberler kastedilmiştir.
Allah'ın kudreti 'ünvâna erdi
Yüz suhufu mürsellere gönderdi*

2. mürsel:

Diğer 298

Mısra: 27

Peygamberler.

Melek, mürsel rûhu içre mest olur
Oku Muhammed-i mevlüd-i zîşan

3. mürsel:

Gazel 9

Mısra: 11

Peygamberler.

Dehr-i fâni içre ancak nice mürsel yolladı
Çok nebîler geldi amma Muhammed birdir
gönül

mürşid:

1. mürşidi:-i

Diğer 5

Mısra: 22

İrşat eden, doğru yol gösteren.

İnâyet eyledi Allah-u Hâdî
İki tek mürşidi dil gözüm gördü

2. mürşid:

Diğer 21

Mısra: 26

İrşat eden, doğru yol gösteren.

Dersimi almışım 'Elif'ten 'Mîm'den
Ol mânen âlemde mürşid yedinden

3. mürşid:

Diğer 21

Mısra: 28

İrşat eden, doğru yol gösteren.

Ulu hat çekmiştir zâtı vechinden
Gözlerim dâima mürşid seyreder

4. mürşid:

Diğer 34

Mısra: 25

İrşat eden, doğru yol gösteren.

Zümre-i ârifin mürşid kânından
Ad vermişler ona hayat bâbından

5. mürşide:-e

Diğer 43

Mısra: 42

İrşat eden, doğru yol gösteren.

Ahmet Baba anı ihrâz etmemiş
Diğer bir mürşide yedini vermiş

6. mürşidi:-i

Diğer 43

Mısra: 23

İrşat eden, doğru yol gösteren.

Mürşidi hayy gibi ol emir almış
Ol ceddîm Baba İrşâdî Baba

7. mürşidin:-i, -ñ

Diğer 45

Mısra: 31

*Doğru yolu gösteren kimse, kılavuz;
mürîtlere tasavvufu öğreten, sırları ve
gerçekleri gösteren tarikat şeyhi.
Mürşidin füyûzu ne türlü olur
Arayıp bulun da diyin âşıklar*

8. mürşidim:-im

Diğer 49

Mısra: 8

İrşat eden, doğru yol gösteren.

Vasfedemem nice sırlar bilirim
Ceddîm Baba gibi bir mürşidim var

9. mürşidim:-im

Diğer 49

Mısra: 2

İrşat eden, doğru yol gösteren.

Avn olundu bize ey Vehbî Baba
Azîm Kur'ân gibi bir mürşidim var

10. mürşidim:-im

Diğer 49

Mısra: 4

İrşat eden, doğru yol gösteren.

Allah imdâd etti bu kemter kula
Vehbî Hayyât gibi bir mürşidim var

11. mürşide:-e

Diğer 68

Mısra: 10

İrşat eden, doğru yol gösteren.

Kul innemâ aizukum Allah buyurdu
Yani bir mürşide siz varın dedi

12. mürşid:

Diğer 82

Mısra: 19

İrşat eden, doğru yol gösteren.

Oku kul Kur'ân'ı ol mürşid yeter
Yemez içmez yatmaz mürşide yalvar

13. **mürşide:-e**
Diğer 82
Mısra: 20
İrşat eden, doğru yol gösteren. II Allah
(cc).
Oku kul Kur'ân'ı ol mürşid yeter
Yemez içmez yatmaz mürşide yalvar

14. **mürşide:-e**
Diğer 91
Mısra: 43
İrşat eden, doğru yol gösteren.
Bizim çift mürşide feyzini verdi
Ağlar Baba 'mîm'in feyzine kurban

15. **mürşidin:-i, -n**
Diğer 122
Mısra: 38
İrşat eden, doğru yol gösteren.
Ağlar Baba gafil olma oku kalb-i imânı
Mürşidin üç senin amma 'azîm mürşidin tanı

16. **mürşidin:-i, -n**
Diğer 122
Mısra: 38
İrşat eden, doğru yol gösteren.
Ağlar Baba gafil olma oku kalb-i imânı
Mürşidin üç senin amma 'azîm mürşidin tanı

17. **mürşid:**
Diğer 136
Mısra: 3
İrşat eden, doğru yol gösteren.
Pîr mürşid halife burada hazırdır
İrşâdinin gülü bu köye kondu

18. **mürşidlere:-ler, -e**
Diğer 148
Mısra: 14
İrşat eden, doğru yol gösteren.
Saat on dakkada Hayber'e indi
Ağlar Baba mürşidlere mâildir

19. **mürşid:**
Diğer 217
Mısra: 13
İrşat eden, doğru yol gösteren.
Mürşid çift kanatlı Olur
Mürîdine pençe vurur

20. **mürşidin:-iñ**
Diğer 246
Mısra: 16
Doğru yolu gösteren kimse, kılavuz.
Gir bağ-ı gülşâna seyreyle mâhı
Menemşe gösteren mürşidin tanı

21. **mürşid:**
Diğer 341
Mısra: 5
İrşat eden, doğru yol gösteren.
Tarîkatte mürşid kâmilî gözle
Teslîmi tama takvâyı izle

22. **mürşidin:-i, -ñ**
Gazel 1
Mısra: 28
Doğru yolu gösteren kimse, kılavuz;
mürîtlerine tasavvufu öğreten, sırları ve
gerçekleri gösteren tarikat şeyhi.
Ezmine halde vasıta bize İrşâdî Baba
Mürşidin feyzini bize çaldıransın ey güzel.

23. **mürşidin:-in**
Gazel 1
Mısra: 3
Rehber, delil, kılavuz, yol gösteren; tas.
Sırat-ı müstakîmi (doğru yol) gösteren,
dalaletten önce hak yoluna ileten; şeyh, veli, pîr,
er, eren. Asıl mürşit, Hz. Muhammed'dir (sav).
Diğer mürşitler, manevî mirasını elde etmeye
muvaffak olmuş kişilerdir.
Mürşidin rûhuna çaldın hurşîdin nûr-i Hudâ
Nûr-i feyzi nûr mizabtan sineme çakan güzel

24. **mürşid:**
Gazel 5
Mısra: 16
İrşat eden, doğru yol gösteren.
Azîm mürşid bizi bir dağda tutar
Ol mürşid râhına kurban gerektir

25. **mürşid:**
Gazel 5
Mısra: 15
İrşat eden, doğru yol gösteren.
Azîm mürşid bizi bir dağda tutar
Ol mürşid râhına kurban gerektir

mürşid et:

1. **mürşid etmiş:-miş**
Diğer 35
Mısra: 4
Kelime Tipi: **Kalp İfade**
Doğru yolu göstermek, akıl öğretmek.
Dünyanın gavsıymış ol Vehbi Hayyât
Ol sultân'ı sana hem mürşid etmiş

mürşid ol:

1. **mürşid olmuş:-muş**
Diğer 5
Mısra: 19
Kelime Tipi: -
İrşad eden, yol gösteren kimse.
Ceddım mürşid olmuş gözlüyor beni
Gece ‘âşık oldum ol güzel yâre

mürşidin:

1. **mürşidin:**
Diğer 61
Mısra: 13
İrşat ediciler, mürşitler.
Mürşidin elinden tutan
Muhammed çarkın çeviren

mürşit:

1. **mürşit:**
Diğer 35
Mısra: 27
İrşat edici, eden, doğru yol gösteren.
Bu cân kurban olsun mürşit yoluna
Aman mürşitlerim gözleyin beni
2. **mürşit:**
Diğer 61
Mısra: 38
*Doğru yolu gösteren kimse, kılavuz;
müritlerine tasavvufu öğreten, sırları ve
gerçekleri gösteren tarikat şeyhi.*
Âşıkam dâvâ edenler
Pîr mürşit halife görenler

mürşit ol:

1. **mürşit olmuşsuz:-muş, -suz**
Diğer 35
Mısra: 17
Kelime Tipi: -
*Kılavuz olmak, rehber olmak. II Doğru
yolu gösteren.*
Vehb-i Hayât ile mürşit olmuşsuz
İkiniz de bir mihrâba girmişsiz

mürûr-u mürüvvet:

1. **mürûr-u mürüvvet:-**
Diğer 64
Mısra: 13
Kelime Tipi: -
Mertlikten geçen.
Mürûr-u mürüvvet acap olur mu
Medine’de yatan tez uyanır mı

mürüvvet:

1. **mürüvvet:**
Diğer 127
Mısra: 3
İnsaniyet, mertlik, yiğitlik.
Cehd-i sâdık ol mürüvvet vecdi hakikâte er
Bî-şirâb hem ekl-i kalîl vahdetin câmina gir
2. **mürüvvet:**
Diğer 184
Mısra: 31
İnsaniyet, mertlik, yiğitlik.
Mürüvvet bâbında mir’ât seyreder
Ağlar Baba gördü pîrleri çift çift
3. **mürüvvet:**
Diğer 194
Mısra: 10
İnsaniyet, mertlik, yiğitlik.
Şânında ‘ve’ d-duhâ ‘eğna’ da hikmet
Tâk-ı Kisrâ putpereste mürüvvet
4. **mürüvvet:**
Diğer 288
Mısra: 1
Cömertlik, ihsan, lutuf.
Mürüvvet bâbından hoş ihsân geldi
Her halde keştimiz liman bulacak
5. **mürüvvet:**
Diğer 320
Mısra: 2
İnsaniyet, mertlik, yiğitlik.
Gönül anladın mı asrı zamânı
Merhamet mürüvvet ehli kalmadı
6. **mürüvvet:**
Diğer 331
Mısra: 10
Cömertlik, ihsan, lutuf.
Devr-i dâim gibi devreder gaflet
İlm ü irfâna var eyle mürüvvet

mûsâ:

1. **mûsa:**
Diğer 145
Mısra: 23
Hiz. Musa.
Ben senin Rabb’inim dedi yâ Mûsa
Fehla’ na’ leyk dedi yâ sâhib ‘asâ

2. **mûsâ'nın:-n, -iñ**

Diğer 176

Mısra: 4

*İsrailoğullarına elçi olarak gönderilen
peygamber; Hz. Musa.*

Nûr şecer fer'inde bin bir şeb çırağ

Mûsâ'nın Tûr'unu buldum içinde

3. **mûsâ'yı:-yı**

Diğer 260

Mısra: 21

*İsrailoğullarına elçi olarak gönderilen
peygamber; Hz. Musa.*

Mûsâ'yı Firavun tabuttan aldı

Âsâyı alınca altına verdi

4. **mûsâ:**

Diğer 319

Mısra: 26

Hz. Musa.

Ağlar Baba düştü zara

Mûsâ gibi cemâl göre

5. **musa'nın:-nîñ**

Diğer 332

Mısra: 20

*İsrailoğullarına elçi olarak gönderilen
peygamber, Hz. Musa.*

Alvala yanıyolr selvi dalında

Musa'nın gittiği Tur dağın buldum

6. **mûsâ:**

Diğer 333

Mısra: 10

Hz. Musa.

Âyetlerim nice sırlar buyurdu

Senden evvel Mûsâ Tûr'a buyurdu

7. **mûsa'nın:-n, -iñ**

Gazel 10

Mısra: 10

*İsrailoğullarına elçi olarak gönderilen
peygamber; Hz. Musa.*

Ol kitap zarfında mevcut kitâb-ı Mûsâ İsâ

Mûsâ'nın çıktığı Tûr'u arayıp da cânda bul

8. **mûsa:**

Gazel 16

Mısra: 5

*İsrailoğullarına elçi olarak gönderilen
peygamber; Hz. Musa.*

Dedi Mûsâ aç hicâbın nûr cemâlin göreyim

Hak buyurdu len-terânî görmesi mümkün değil

9. **mûsâ:**

Gazel 28

Mısra: 13

Hz. Musa.

Mûsâ kelîm Tûr'da yandı nûr cemâlin nârına

Len terânî yani Hakk'ı görmesi mümkün değil

mûsâ nebî:

1. **mûsâ nebî:-**

Diğer 145

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hz. Musa.

Mûsâ Nebî gider idi râhında

Gördü mumlar yanir sağ tarafında

muşaffâ:

1. **muşaffâ:**

Diğer 106

Mısra: 32

Saf, duru, arı.

Çün duhûl-i cennet içre tûbâ halkaveç olur

Zencebîl suyunu içib çok muşaffâ kesb olur

2. **muşaffâ:**

Diğer 268

Mısra: 23

Saf, duru, arı.

Nûr muşaffâ câna hoş dermân Olur

Ağlar Baba ağla burhânın elde

3. **muşaffâ:**

Diğer 282

Mısra: 16

Saf, duru, arı.

Yezdân-î mücevher cilâsın aldı

Mücellâ muşaffâ mir'âtın getir

4. **muşaffâ:**

Diğer 293

Mısra: 20

Saf, duru, arı.

Derde dermân götürür mü Sübhân'a

Muşaffâ mücellâ teli yanaştı

5. **muşaffâ:**

Diğer 298

Mısra: 10

Saf, duru, arı.

Mişkâttan sedâret köşkü yapılır

Tecellî mücellâ muşaffâ gelir

müşerref:

1. müşerref:

Diğer 264

Mısra: 18

Şeref kazanmış, şerefleşmiş, şerefli.

Bu hâneyi eyle eşref

Cümlemiz etsin müşerref

müşerref kıl:

1. müşerref kıldı:-dı

Diğer 54

Mısra: 30

Kelime Tipi: Kalıp İfade

Şerefleştirmek, onurlandırmak.

Kün deyüben Allah dünyayı kurdu

Gece gündüz ile müşerref kıldı

2. müşerref kıldı:-dı

Diğer 91

Mısra: 11

Kelime Tipi: Kalıp İfade

Şerefleştirmek, onurlandırmak.

Perçemi dünyayı müşerref kıldı

Açmış tellerini zülfüne kurban

3. müşerref kıldı:-dı

Gazel 9

Mısra: 14

Kelime Tipi: Kalıp İfade

Şerefleştirmek, onurlandırmak.

Geldi dehre ol Muhammed mihrin isbat eyledi

Dünyayı kıldı müşerref kıldırın Bir'dir gönül

müşerref ol:

1. müşerref oldu:-du

Diğer 129

Mısra: 21

Kelime Tipi: Kalıp İfade

Müşerref olmak; onurlanmak, onur

kazanmak, şerefleşmek.

Ru'yet-i yâr ile müşerref oldu

Ol zaman yârinden bir nişân gördü

mustafâ:

1. mustafâ:

Diğer 129

Mısra: 10

Hız. Muhammed (sav).

Esrâr-ı 'ilminden hem ele aldı

Ol gonca gülüne Mustafâ dedi

müstağrak:

1. müstağrak:

Diğer 173

Mısra: 18

Batmış, gark olmuş, kendinden geçmiş.

Lâhûtî fercâmdan murğ-i dil oldu

Rahmete müstağrak deryasın buldu

müşâk:

1. müşâkım:-ım

Gazel 17

Mısra: 1

Şiddetle arzu eden, özleyen, hasretini

çeken, gönülden isteyen.

Müşâkım şevkim cemâle tende ihrak-ı cânım

Mişkât-ı zarf-ı zurûfta kalb-i misbâh ağlıyor

2. müşâkım:-ım

Gazel 19

Mısra: 6

Şiddetle arzu eden, özleyen, hasretini

çeken, gönülden isteyen.

Pervâneveş gibi oldum berk-i hâtib nârına

kendim atam

Zât-ı pâk-i per cemâle müşâkım yâ Rab meded

müşâk ol:

1. müşâk ol:-

Diğer 127

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Şiddetle arzu etmek, özlemek, hasretini

çekmek, gönülden istemek.

Tâlib-i vuslat bâbından nûr cemâle müşâk ol

Temûtü sırrına erip sinde sen kendini bul

müstakbel:

1. müstakbelden:-den

Diğer 11

Mısra: 7

Gelecek zaman.

Mâzi müstakbelden kelâmı düzdür

Kalbin açılıyor hem yavaş yavaşbâb

müstakîm:

1. müstakîm:

Diğer 96

Mısra: 21

(Ar.) Doğru, dik.

Perçemi açmıştır müstakîm yolu

Ayn-ı feyzullâhtır zülfünün teli

2. müstakîm:

Diğer 97

Mısra: 26

(Ar.) Doğru, dik.

Ve'stakim kemâ umirte buyurdun
Müstakîm bâbını kurdun

3. müstakim:

Diğer 105

Mısra: 22

(Ar.) Doğru, dik.

Şerî'ati ol bildirir
Müstakim baba götürür

4. müstakim:

Diğer 195

Mısra: 9

(Ar.) Doğru, dik.

Müstakim bâbının fermânı geldi
Doğru gidin doğru söyleyin dedi

5. müstakimdir:-dir

Diğer 254

Mısra: 14

Doğru, düz, dik; temiz.

Bahri derin amma tûlu yakındır
İnhâsı gül şehri pek müstakimdir

6. müstakîm:

Diğer 307

Mısra: 1

(Ar.) Doğru, dik.

Gönül per açmışsın müstakîm râha
Elbet gayyesinde bir sevdiğin var

müstakîm bâb:

1. müstakîm bâbına:-ı, -na

Gazel 5

Mısra: 18

Kelime Tipi: -

Doğruluk kapısı, sırat-i müstakim kapısı.

Eğer rızâyı bulmak ister isen
Müstakîm bâbına girmek gerektir

müstakîm râh:

1. müstakîm râhı:-ı

Diğer 152

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

Dosdoğru yol.

Çekti cezbeyledi müstakîm râhı
Dört mezheb şâhının noktagâhiyâm

müstecâb:

1. müstecâb:

Diğer 325

Mısra: 22

Kabul olunmuş, hoş görülmüş.

Vechullah nazır kasr u ref'u hicâb
Şeyh-i fânî olmuş ârzu müstecâb

2. müstecâbı:-ı

Diğer 340

Mısra: 31

Kabul olunmuş, hoş görülmüş.

Saati zarfında vuş müstecâbı
Hutbeyi okurken du'âyı unutma

müstecâb ol:

1. müstecâb olur:-ur

Diğer 154

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Kabul olmak.

Yedi kat se'b'ü semâ'nın ibâdetin cem'eder
'Amelin müstecâb olur Nebî zîşan ümmeti

müstefâd:

1. müstefâd:

Diğer 83

Mısra: 41

Anlaşılan, anlaşılmuş.

Ay günden müstefâd hocalar bilir
Şemis ziyâsını ziyâde verir

2. müstefâdtır:-tır

Diğer 92

Mısra: 9

Anlaşılan, anlaşılmuş.

Güneş müstefâdtır cemâl nûrundan
Âşık olan imlâ alır telinden

müsteğrak ol:

1. müsteğrak oldu:-du

Diğer 204

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

Dalmak.

Aşiyân dârında müsteğrak oldu
Tecellî hurşîdin nârına yandı

müstehab:

1. müstehâb:

Diğer 271

Mısra: 3

*Hakkında kesin bir emir bulunmadığı halde
dinin temel prensiplerine uygun olduğu için
beğenilen, tavsiye edilen, sevap kazandıran,
dince makbul (iş ve davranış), mendup.*

Farz u vacib sünnet müstehâb kâni

Altı beş eczâyı aman unutma

müstemir:

1. müstemirdir:-dir

Diğer 107

Mısra: 19

Devamlı, sürekli.

Müstemirdir bu fânîyi ol denizin “ünvânı

Nice güller bitmiş onda yoktur hadd-û pâ-yânı

2. müstemir:

Diğer 114

Mısra: 5

Devamlı, sürekli, kesintisiz.

Arz ile semâ yıkılır müstemir kalmaz vatan

Lâ-mekân şehriyle ancak illâ Allah’tır kalan

muteber:

1. muteber:

Diğer 24

Mısra: 18

İtibarlı, sayılır, hatırlı.

Evvelâ ekl eyledi Âdem peder

Ol sebepten oldu âlî muteber

2. muteber:

Diğer 300

Mısra: 9

İtibarlı, sayılır, hatırlı.

Âşıklık dilde olmuş muteber

Muhammed telinden alınır haber

müteveffa:

1. müteveffa:

Diğer 187

Mısra: 18

Rûhu kabzedilmiş, vefat etmiş olan.

Bülbül-ü-veş gibi rûhu ten kafesinden uçar

Müteveffa muhtazara ol melek çift per açar

mutlak:

1. mutlak:

Mesnevi 1

Mısra: 11

Muhakkak, kesin.

Kelâmında buyurdu Ganî mutlak

Az gülün çok ağlayın siz muhakkak

mutmain:

1. mutmainne:-ne

Diğer 9

Mısra: 16

Gönlü kanmış, İçi rahat, Şüphesi yok.

Kelb-i racîm alır nâsı hızlâna

Mutmainne senden yüzün çevirir

mutmain kıl:

1. mutmain kılır:-ur

Diğer 60

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

İnanmak, gönlü kanmak.

Yani ilim ulvîden size gelir

Kalbinizi gayet mutmain kılır

2. mutmain kılır:-ur

Diğer 118

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

İnanmak, gönlü kanmak.

Elsineyle zikr-i kesîr Allah’ı kalbe alır

Fuâd içre zikr-i kesîr dili mutmain kılır

müttakî:

1. müttakî:

Diğer 96

Mısra: 23

İttika eden, sakınan, çekinen. Allah'tan

korkup menâhîden içtinap eden.

Çekip cezbediyor müttakî kulu

Aman sultân aman şefâat eyle

2. müttakî:

Diğer 332

Mısra: 26

Allah'tan korkup günahlardan sakınan

kimse. II Takva sahibi.

Gedâ Ağlar Baba yanıp yıkıldı

Müttakî vâ’ize tîrini kurdu

3. muttakî:

Diğer 341

Mısra: 8

Allah'tan korkup günahlardan sakınan kimse. II Takva sahibi.

Kalb tezkiye tekml enverle gizle

Muttakî vâ'izin râhın unutma

muttasıf ol:

1. muttasıf olmuş:-muş

Diğer 35

Mısra: 55

Kelime Tipi: -

Bir hal ve sıfatla nitelenmiş olan, kendisinde o hal ve sıfat bulunan.

İki kalp birbirle muttasıf olmuş

Aman Vehbî Hayyât gözle sen beni

2. muttasıf ol:-

Gazel 13

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Vasıflanmış oldu.

Mûtû kable en-temûtû sırrıyla ol muttasıf

Zarf-ı sinde kıl tevellâ Fesemme vechullâhı bul

mûtû:

1. mûtû:

Gazel 19

Mısra: 8

Ölünüz: Mûtû kable en-temût. "Ölmeden önce ölünüz." hadisinden iktibastır.

Zât-ı vechin âfitâbı kıldı şebi rûz-ı sâl

Bî-cânım çün mûtû sırrı olmuşam yâ Rab meded

mûtû kable en temûtû:

1. mûtû kable en temûtû:-

Gazel 3

Mısra: 10

Kelime Tipi: Hadis

"Ölmeden önce ölünüz." mealli nefsi terbiye etmenin gerekliliğini konu edinen hadis. Cevher-i dürr-i dükkânı deryasına çün dalan Mûtû Kable en temûtû sırrına mazhar olan anlar bizi

mûtû kable en-temûtû:

1. mûtû kable en-temûtû:-

Diğer 127

Mısra: 5

Kelime Tipi: Hadis

"Ölmeden önce ölünüz" anlamında hadis.

Mûtû kable en-temûtû bâbına miftâhı vur

Gir ol bâbın eşiğinden sinde sen kendini bul

2. mûtû kable en-temûtû:-

Gazel 13

Mısra: 15

Kelime Tipi: Hadis

"Ölmeden önce ölünüz."

Mûtû kable en-temûtû sırrıyla ol muttasıf

Zarf-ı sinde kıl tevellâ Fesemme vechullâhı bul

muvâfık gel:

1. muvâfık gelir:-ir

Diğer 32

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

Uygun gelmek.

Herhalde 'amîn'ler muvâfık gelir

Duâ edin murâdımı alayım

muvâfık ol:

1. muvâfık olmazsa:-maz, -sa

Diğer 32

Mısra: 21

Kelime Tipi: -

Uygun olmak, münasip olmak.

Âmîn'ler muvâfık olmazsa eğer

Tezden gelip bulmaz beni ol kader

muvâzıb:

1. muvâzıb:

Diğer 70

Mısra: 26

İşinde devamlı çalışan, daima işiyle uğraşan, sebat ve devamlı olan.

Nûr kalem hattından şânını alır

Muvâzıb râhında ol kaim olur

mużâf:

1. mużâf:

Diğer 262

Mısra: 14

Bağlanmış, bağlı.

Mîm'i hâ'ya imlâ feterdâ bârek

Levlâ kâf'a mużâf halkoldu emlâk

mużâf kıl:

1. mużâf kıldı:-dı

Diğer 133

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

İlişlendirmek, bağlı hale getirmek.

Mü'minin ervâhı ru'yet etti nûr-u resmine

Kavl-i tevhîdi şuhûdda mużâf kıldı ismine

muzâf ol:

1. muzâf ol:-

Gazel 10

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Bağlanmak.

Ecvef-i vâv û yâ olma muzâf ol taz'îfi bul
Fi'l-i müteaddi olup fâili mef'ûlu bul

müzdâd:

1. müzdâd:

Diğer 306

Mısra: 14

Daha fazla daha çok.

Lâ-mekân şâhından ünvâna gelmiş
Altı binden müzdâd şem'alar yakmış

müzdâd ed:

1. müzdâd eder:-er

Diğer 106

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Arttırmak, çoğaltmak.

Çün melekler müjde verir Cennet'in vasfin eder
Cennet ehli şâd olubun nûrları müzdâd eder

2. müzdâd eder:-er

Diğer 111

Mısra: 23

Kelime Tipi: -

Arttırmak, çoğaltmak.

Bî-'adû rahmânî nefis nûrunu müzdâd eder
İblîs evvel üç adûyu ol vakit halk eyledi

3. müzdâd eder:-er

Diğer 122

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Arttırmak, çoğaltmak.

Kalb-i imân burc-u kal'a tâatı müzdâd eder
Nûr zücâc misbâh nûrundan bilmiş ol kalbe erer

müzdâd ol:

1. müzdâd olur:-ur

Diğer 154

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Artmak, çoğaltmak.

Kâr u kisb ü mal u rûhu daima müzdâd olur
A'dây-ı zâhir bâtına hem dahî silah olur

müzdâd-ı aşk:

1. müzdâd-ı aşk:-a

Gazel 2

Mısra: 16

Kelime Tipi: -

Artan aşk, çoğalan aşk.

İçmişsin iksîr-i âbdan bir câm içre zümreden
Günbegün müzdâd-ı aşka bırakır seni gönül

müzdât ol:

1. müzdât oldu:-du

Diğer 77

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Artmak, çoğalmak.

Aşkın müzdât oldu ey gönül senin
Cânânlar cânından hoş rûtben geldi

müzeyyen eyle:

1. müzeyyen eylemiş:-miş

Diğer 52

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Süslemek, bezemek, tezyin etmek.

Dürr-i gevherden müzeyyen eylemiş edyanımız
Zu'm ederler kalplerinde elde olan malımız

2. müzeyyen eyledi:-di

Diğer 77

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Süslemek, bezemek, tezyin etmek.

Cilvegâhı vuş müzeyyen eyledi
Nazargâh yerine mihmânın geldi

müzeyyen kıl:

1. müzeyyen kıldı:-dı

Diğer 20

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Süslemek, donatmak.

Dergâh-ı dildârı müzeyyen kıldı
Bu dert ile gidiyorum Allah'a

2. müzeyyen kıl:-

Diğer 104

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Süslemek, donatmak.

Ferdi vahdette kalanlar dil şâhını tez bulur
Kasr-i kalbin kıl müzeyyen ara dil şâhını bul

muzmahil:

1. muzmahil:

Diğer 150

Mısra: 11

Darmadağın, yıkılmış.

Kör şeytân muzmahil emmâre öldü
Mü'minler kılınıcı oldu Bismillâh

2. muzmahil:

Diğer 217

Mısra: 10

Darmadağın.

Ölmüş kalbe hayat verir
Şeytanı muzmahil kılur

muzmahil kıl:

1. muzmahil kılur:-ur

Diğer 8

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Darmadağın etmek.

Zâten bu dert insanı kalpten alır
Nefs ile şeytanı muzmahil kılur

2. muzmahil kılur:-ur

Diğer 9

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Darmadağın etmek.

'Nefs-i rahmani'ni' muzmahil kılur
Nefs-i Rahman senden yüzün çevirir

3. muzmahil kılur:-ur

Diğer 42

Mısra: 18

Kelime Tipi: -

Darmadağın etmek.

Her kim ki nefsinin bilir
Düşmanı muzmahil kılur

muzmahil ol:

1. muzmahil olursa:-ur, -sa

Diğer 111

Mısra: 29

Kelime Tipi: -

*Çökmek, dağılmak, perişan olmak; yok
olmak, yokluğa karışmak.*

Muzmahil olursa bâtil kalb şeceri neşr olur
Dallarında feyzi Allah kudretiyle oturur

2. muzmahil olur:-ur

Diğer 154

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Çökmek, dağılmak, perişan olmak.

Muzmahil olur Azâzil emmâre hâba varır
Çâr taraftan seni gözler Nebî zîşan ümmeti

muzmer-i ezkâr:

1. muzmer-i ezkâra:-a

Diğer 229

Mısra: 26

Kelime Tipi: -

Allah'ı gizli zikretme.

Erkâna girenler hidâyet bulur
Muzmer-i ezkâra sekîne gelir

nâcâr:

1. nâcâr:

Diğer 168

Mısra: 5

Çaresiz.

Kaldım çok nâcâr yâ ilâh
Destigîr ol ey padişâh

nâcâr ol:

1. nâcâr olma:-ma

Diğer 76

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Çaresiz olmak.

Rûz ü şeb gayret et sen olma nâcâr
Mukarreb melekler kanatla uçar

nâci:

1. nâci:

Diğer 107

Mısra: 10

Kurtulan. Necat bulan.

Bahri sarın yâ sa'idler Hakk yine emreyledi
Nâci hinde kârı aldı fânide hâli bulan

2. nâci:

Diğer 168

Mısra: 23

Necat bulan, kurtulan.

Göster bana nâci yolu
Lûtf eyle açiver yolum

3. **nâci:**

Diğer 340

Mısra: 23

Kurtulan. Necat bulan.

İsmi nâci zümresine yazılır
Cuma bayramlarda ecir unutmaz

4. **nacî:**

Gazel 24

Mısra: 1

Kurtulan. Necat bulan.

Gel ey bînacî nacî ol varma hâba gecelerde
Eylegil dil bâbın küşâd bulasın fevz ile felâh
gecelerde

nâdân:

1. **nâdân:**

Diğer 121

Mısra: 21

Cahil, akılsız.

Nâdân ehli sanma yerdeki mûru
Nasıl sana geldi Huda'nın emri

2. **nâdâna:-a**

Diğer 121

Mısra: 24

Cahil, akılsız.

Muntazır ol emre kalbin et ârî
Tut ol emri sen nâdâna dokunma

3. **nâdânın:-ıñ**

Diğer 121

Mısra: 2

Cahil, akılsız.

Gel ey gönül sen Hudâ'yı seversen
Sakin nâdânın teline dokunma

4. **nâdân:**

Diğer 290

Mısra: 2

Cahil, akılsız.

Gel gülzârü seba pendin al benden
Aman nâdân ile oturup kalma

nâdir kal:

1. **nâdir kaldı:-dı**

Diğer 10

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

Nadir bulmak, az bulunmak.

Şimdi çevirenler çok nâdir kaldı
Aman Allah aman çarkımı çevir

nâfile kıl:

1. **nâfile kıl:-**

Diğer 57

Mısra: 123

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Bir kimsenin dinen mecbur ve mükellef
olmadığı halde Allah rızasını kazanmak
maksadıyla farz dışında kıldığı namaz.
Kazâ kalmadıysa sen nâfile kıl
Beş vakit namazı biz edâ edek*

nahl:

1. **nahle:-e**

Diğer 103

Mısra: 19

Hurma ağacı.

Kalb-i mü'min nahle benzer temsili bu ey
gözüm
Söyleden bizi Hudâ'dır hakikâten bil sözüm

2. **nahle:-e**

Diğer 111

Mısra: 44

Hurma ağacı.

Hak Teâlâ kudretiyle kalbleri her an görür
Kur'ân'ında kalbi nahle darb-ı temsil eyledi

nahle:

1. **nahle:**

Diğer 135

Mısra: 34

Ar. 1. Hurmalık. 2. Bir adet hurma ağacı.

3. **Fidan.**

Ey Ağlar hüccet tut fercâm-ı âbı
Allah temsil etmiştir nahle kalbi

nahnu akrab:

1. **nahnu akrab:-**

Diğer 313

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Ayet**

Çünkü biz ona daha yakınız (Kaf, 50/16).

Nahnu akrab hüccet fermân
Dil devr-i bal Cennet mekân

nahnu akrabu:

1. nahnu akrabu:-

Diğer 318

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Ayet**

Çünkü biz ona daha yakınız (Kaf, 50/16).

Nahnu akrabu buyurdu Hak

Dildedir dildârım mutlak

nahnu akrabu ileyhi:

1. nahnu akrabu ileyhi:-

Diğer 213

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Ayet**

Biz ona sizden daha yakınız fakat siz

göremezsiniz. (Vakıa suresi 85. ayet).

Nahnu akrabu ileyhi likaasın geldi

Bülbül gül üstüne konduğun bildi

nahnu akrabu ileyhi:

1. nahnu akrabu ileyhi:-

Diğer 187

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Ayet**

Biz ona sizden daha yakınız fakat siz

göremezsiniz. (Vakıa suresi 85. ayet).

Hıyneizin tenzurüne mevt-i câmdandır kanan

Nahnu akrabu ileyhi Allah'tır karîb olan

2. nahnu akrabu ileyhi:-

Diğer 196

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Ayet**

Biz ona sizden daha yakınız fakat siz

göremezsiniz. (Vakıa suresi 85. ayet).

Nahnu akrabu ileyhi eldedür fermân

Cânânım gizlidir cânın içinde

3. nahnu akrabu ileyhi:-

Diğer 203

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Ayet**

Biz ona sizden daha yakınız fakat siz

göremezsiniz. (Vakıa suresi 85. ayet).

Nahnu akrabu ileyhi sırrını buldu

Cân damardan yakın Allah'ımız var

4. nahnu akrabu ileyhi:-

Diğer 250

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Ayet**

Biz ona sizden daha yakınız fakat siz

göremezsiniz. (Vakıa suresi 85. ayet).

Nahnu akrabu ileyhi vücutta ispat

Mahbûbûm canımda eldedir berat

5. nahnu akrabu ileyhi:-

Diğer 256

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Ayet**

Biz ona sizden daha yakınız fakat siz

göremezsiniz. (Vakıa suresi 85. ayet).

Hine-izin melek insan cem'olur

Nahnu akrabu ileyhi Hak karîb olur

6. nahnu akrabu ileyhi:-

Diğer 281

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Ayet**

Çünkü biz ona daha yakınız (Kaf, 50/16).

Allah'ı arama yerde semâda

Nahnu akrabu ileyhi bulursun cânda

7. nahnu akrabu ileyhi:-

Diğer 286

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Ayet**

Çünkü biz ona daha yakınız (Kaf, 50/16).

Nahnu akrabu ileyhi ol bana karîb

Senden gayri olmaz bu derde tabîb

8. nahnü akrabu ileyhi:-

Diğer 305

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Ayet**

Çünkü biz ona daha yakınız (Kaf, 50/16).

Nahnü akrabu ileyhi teli vuruldu

Er-Rahmân nakkaş kalbe kuruldu

9. nahnu akrabu ileyhi:-

Gazel 25

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Ayet**

Biz ona sizden daha yakınız fakat siz

göremezsiniz. (Vakıa suresi 85. ayet).

Len terânî çün buyurdu zâtını cânda ara

Nahnu akrabu ileyhi sezen gelsin bu meydâna

nahnu akrabu ileyhi min habli'l-verîd:

1. nahnu akrabu ileyhi min habli'l-verîd:-

Diğer 263

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Ayet**

Biz ona şahdamarından daha yakınız (Kaf,

50/16).

Nahnu akrabu ileyhi min habli'l-verîd

Cânda cân şehri yap vücûdun erit

nahnu akrebu ileyhi:

1. nahnu akrebu ileyhi:-

Diğer 325

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Ayet**

Biz ona şah damarından daha yakınız (Kaf, 50/16).

Nahnu akrebu ileyhi buyruldu hüccet

Raksından Yezdân'ı parlıyolr mir'at

nahnu hâlâknâhum:

1. nahnu hâlâknâhum:-

Diğer 187

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Ayet**

Biz yarattık onları (Dehr, 76/28).

Nahnu hâlâknâhum sırrı ile sinde enîs eyledi

Varma hâba her 'işâdad oku mülkü gözle sinde enîsi

nahnu kâsemnâ:

1. nahnu kâsemnâ:-

Diğer 229

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Ayet**

"Biz kısımlara ayırdık" (Zuhruf suresi 43/32. ayet).

Nahnu kâsemnâ 'ya havâle etti

Gedâ Ağlar Baba bu sırrı gözle

2. nahnu kasemnâ'da:-da

Diğer 232

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Ayet**

"Biz kısımlara ayırdık" (Zuhruf suresi 43/32. ayet).

Nahnu kasemnâ'da taksim bâbında

İman hil'atini o zaman giydik

3. nahnu kasemnâ'da:-da

Diğer 322

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Ayet**

Biz onların dünya hayatında geçimliliğini aralarında böldük. (zuhruf, 43/ 32).

Hayyattan zuhûrda okuduk illâ

Nahnu Kasemnâ'da yazıldı imlâ

nahr et:

1. nahr etme:-me

Diğer 89

Mısra: 26

Kelime Tipi: -

Kurban etmek.

Felâ tenhar dedin hallâk

Beni nahr etme sen Rezzâk

nahr eyle:

1. nahr eyleme:-me

Diğer 313

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

Kurban etmek, kesmek.

Nahr eyleme yâ Rab Celîl

Daha nâsa varlık nedir

nâkıs kal:

1. nâkıs kalır:-ır

Diğer 116

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Eksik kalmak.

Misbâh-ı zücâc nûrundan öz dili nâkıs kalır

Misbâh eyle kalb-i kasrın gafil olma ey gözüm

nâkıs ol:

1. nâkıs olma:-ma

Diğer 130

Mısra: 37

Kelime Tipi: -

Eksik olmak.

Ağlar Baba nâkıs olma dal muhabbet sırrına

Allah için et muhabbet Halık'n mahlûkuna

nakkâş:

1. nakkâş:-ı

Diğer 173

Mısra: 14

Nakşeden. II Allah.

Durriyyun şâh sultân mülküne girdi

Levh'in balâsında nakkâşı buldu

nakl et:

1. nakl etti:-ti

Diğer 81

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

(Bir yerden başka bir yere) Götürmek, taşımak, aktarmak.

Çâr cihân sebebi sen ancak dedi

Hicâptan hicâba nakl etti tek tek

nakl ol:

1. nakl oldu:-dı

Diğer 101

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Bir yerden alınıp başka bir yere iletilmek, aktarılma.

Şuayb pîrden bükâ bize nakl oldu

‘Acep melek bizim için ne yazdı

nakş ol:

1. nakş oldu:-du

Diğer 192

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

İşlemek.

Kutibe aleykumu’ssiyâm kalem yazanda

Ol zaman nakş oldu bu bayram günü

nakşî:

1. nakşî:

Diğer 2

Mısra: 4

Nakşibendilik tarikatına mensup kimse.

Hafidimden bir ulu zât olacak

Nakşî güllerinden bir gül alacak

2. nakşî:

Diğer 43

Mısra: 21

Nakşibendilik tarikatına mensup kimse.

Nakşî erkânında terakkî bulmuş

Ölmeden hem evvel rütbesi gelmiş

3. nakşî:

Diğer 66

Mısra: 11

Nakşibendilik tarikatına mensup kimse.

Kevkebimiz aldık nakşî bâbında

İkra bi’sm-i rabbike sırrı şânında

4. nakşî:

Diğer 328

Mısra: 3

Nakşibendilik tarikatına mensup kimse.

Çok lezzet almışam Nakşî râhından

Bizi imân ile göçür ya Rabbi

nakş-ı kalem:

1. nakş-ı kalem:-

Diğer 66

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Kalem yazısı. Alın yazısı.

Nakş-ı kalem bizi bu derde saldı

Ol dert cânâ dermân iyi bilsene

2. nakş-ı kalem:-

Diğer 106

Mısra: 21

Kelime Tipi: -

Kalem yazısı. Alın yazısı.

Takdir ezel nakş-ı kalem anları hoş eder

Ya habibim kıyamette anların şânına bak

3. nakş-ı kalemden:-de, -n

Diğer 132

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

Kalem yazısı. Alın yazısı.

Ol nakş-ı kalemden biz kârı aldık

Muhammed çarkına elimiz vurduk

4. nakş-ı kalemden:-de, -n

Gazel 26

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Kalem yazısı. Alın yazısı.

Nakş-ı kalemden vurdu ezmünede halimiz

İlm-i ünvânında bizi yandıran sensin güzel

nakşî tarîk:

1. nakşî tarîkinden:-i, -n, -den

Diğer 119

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Nakşibendi tarikatı, Nakşibendi yolu.

Ey Allah’ım beni şândan ayırma

Beni Nakşî tarîkinden ayırma

nâle kıl:

1. nâle kıldın:-dı, -n

Diğer 64

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

İnlemek, sızlanmak.

Nâle kıldın gönül dostun bağında

Hattına ulaştın Arş'ın fevkinde

namaz kıl:

1. namaz kılar:-ar

Diğer 18

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Namaz kılmak.

Mütevâzı namaz kılar

Süngüyü kınına salar

2. namaz kılar:-ak

Diğer 34

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Namaz ibadetini yerine getirmek.

Dedi gel imâm ol biz kılar namaz

Emreylemiş bunu hem Nûr-u Feyyâz

3. namaz kılsa:-sa

Diğer 46

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Namaz kılmak. Namaz ibadetini yerine

getirmek.

Şâh gülünün mezhebine girmeyen

Leyl ü nehâr namaz kılsa ne fayda

4. namaz kıl:-

Diğer 57

Mısra: 122

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Namaz ibadetini yerine getirmek.

Ağlar Gülmez söylediğin sözü bil

Ğudüvv âsâl durma aman namaz kıl

5. namaz kıldılar:-dı, -lar

Diğer 81

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Namaz ibadetini yerine getirmek.

Al-yeşil mihrâpta namaz kıldılar

Kaldırıp el duâ ettiler tek tek

6. namaz kılar:-ar

Diğer 309

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Namaz ibadetini yerine getirmek.

Mümin namaz kılar huzûrda kalır

Yetmiş adet zikri diline alır

namazı kıl:

1. namazı kıldı:-dı

Diğer 25

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Namaz ibâdetini yerine getirmek.

Orucu tutup da namazı kıldı

Elveda ediyor bu şehri-i sıyâm

2. namazı kıl:-

Diğer 34

Mısra: 34

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Namaz ibâdetini yerine getirmek.

Yani namazla işâret eyledi

Her gece namazı kıl sen söyledi

3. namazı kılar:-ar

Diğer 57

Mısra: 61

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Namaz ibâdetini yerine getirmek.

Namazı kılar da bir sohbet açar

Yaptığı binayı temelden yıkar

4. namazı kılar:-ur

Diğer 57

Mısra: 49

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Namaz ibâdetini yerine getirmek.

Ümmetimin bazı namazı kılar

Allah'ın ulu dergâhını bulur

5. namazı kıldı:-dı

Diğer 59

Mısra: 83

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Namaz ibâdetini yerine getirmek.

Kurbanı kesip de namazı kıldı

Kurbân-ı şerîf mübarek olsun

6. namazı kıldı:-dı

Diğer 106

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Namaz ibâdetini yerine getirmek.

Farz u vâciple mükellef ettiler beni râzı

Havf ile Kur'ân'ı okup kıldı anlar namazı

namazın kıl:

1. namazın kıl:-

Diğer 30

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Namaz ibadetini yerine getirmek.

Kendi vücûdan bak andan hisse al

Kıl namazın aman zikrûllaha dal

2. namazın kıl:-

Diğer 57

Mısra: 115

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Namaz eda etmek.

Kıl namazın aman kazaya koma

Beş vakit namazı biz edâ edek

namazını kıl:

1. namazını kıldı:-dı

Diğer 58

Mısra: 39

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İslam dininin günde 5 kere emrettiği

ibadeti yapmak.

Namazını kıldı yatağa girdi

Tekbirle biz Allah'ı zikrederim

nâme:

1. nâmeden:-den

Diğer 33

Mısra: 5

Mektup.

Bu nâmeden murat rûh-u rûhanî

Kalpten kalbe vardır kurb-u mekânı

2. nâmem:-m

Diğer 33

Mısra: 4

Mektup.

Derecesi âlî, bir aziz pîrdır

Getir nâmem getir himmeti getir

3. nâmem:-m

Diğer 33

Mısra: 8

Mektup.

Açılmış kalbine nûr-u rabbânî

Getir nâmem getir himmeti getir

4. nâmem:-m

Diğer 33

Mısra: 20

Mektup.

Ravzâtı'r-riyâzat şehrine varmış

Getir nâmem getir himmeti getir

5. nâmem:-m

Diğer 33

Mısra: 24

Mektup.

Murğ-i dil ötüyor yaş dökür durmaz

Getir nâmem getir himmeti getir

6. nâmem:-m

Diğer 33

Mısra: 26

Mektup.

Ağlar Gülmez ağır bir yâri vardır

Nâmem götür himmet yâre ulaştır

7. nâmem:-m

Diğer 33

Mısra: 28

Mektup.

Muhammed Ahmed'e bile kavuştur

Getir nâmem himmeti getir

8. nâmem:-m

Diğer 250

Mısra: 1

Mektup.

Ulaş nâmem ulaş gönül şehrine

Sevdiğimden bana bir haber getir

9. nâmem:-m

Diğer 250

Mısra: 23

Mektup.

Nâmem yâri tanı nişânı mir'ât

Bak canımda mıdır bir haber getir

10. nâmem:-m

Diğer 281

Mısra: 1

Mektup.

Nâmem sen hocama çok selam söyle

Söyle derde dermân sen sende ara

11. nâmem:-m

Diğer 300

Mısra: 1

Mektup.

Ulaş nâmem ulaş söyle yârene

Celâl kâsesinden doldurmasınlar

nâr:

1. nârdır:-dır

Diğer 26

Mısra: 22

Ateş, od.

Cennet mü'mine duraktır

Kâfirin mekânı nârdır

2. nârda:-da

Diğer 107

Mısra: 1

Ateş.II Cehennem.

‘Âmâl-i seyyiesiyle nârda mahpus mücrimün
Ancak ashâb-ı yemindir fevz ile necât bulan

3. nârın:-ın

Diğer 121

Mısra: 26

Ateş, od.

Gonca gül gülşân-ı zârın içinde
Bülbül figan kurmuş nârın içinde

4. nârın:-ın

Diğer 196

Mısra: 8

Ateş.II Cehennem.

Cüssegâhim yedi cehennem ateş
Sekiz cennet yedi nârın içinde

5. nârına:-ı, -na

Diğer 204

Mısra: 18

Ateş.

Aşiyân dârında müsteğrak oldu
Tecellî hurşîdin nârına yandı

6. nârdan:-dan

Diğer 282

Mısra: 9

Ateş, od.

Nârdan hâsıl oldu zerre dünümüz
Nâr nâra vurmazsa artmaz aşkımız

7. nâr’dan:-da, -n

Gazel 6

Mısra: 11

Ateş.

Ahdaru nâr’dan yanârım
Gayrı gülle baruduyam

8. nâra:-a

Gazel 21

Mısra: 2

Ateş, od.

Cümle mahlûku tecessüs eylesem ednâ benem
Pervâneveş gibi nâra kendimi salan benem

9. nâra:-a

Gazel 31

Mısra: 4

Ateş, od.

‘Âşıkısın cândaki câna yandura seni gülzâra
Bıraka Hâlîl’i nâra ataş-ı gülşân gizlidür

nâra düş:

1. nâra düşersin:-er, -sin

Gazel 15

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ateşe düşmek. II Aşk ateşine düşmek.

Senin emren uyup da hevâ bâbın açmadım
Açar düşersin nâra ol ateşten sana ne

nâr-ı cehîm:

1. nâr-ı cehîmden:-de, -n

Diğer 18

Mısra: 34

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Cehennem ateşi.

Böyle kullar rızâ bulur
Nâr-ı cehîmden kurtulur

2. nâr-ı cehîm:-

Gazel 21

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Cehennem ateşi.

Çâr anâsırdan tevellüd olmuşam nâr-ı cehîm
Şeytan ile nefis-i şûmu kaynatıp yakan benem

nâr-ı gülşân:

1. nâr-ı gülşâna:-a

Diğer 235

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gül bahçesindeki ateş.

Bu aşk bir gün yakar bizi hicrâna
Halîl gibi sokar nâr-ı gülşâna

2. nâr-ı gülşânı:-ı

Diğer 282

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gül bahçesindeki ateş.

Versin Hâlîl gibi nâr-ı gülşânı
Nemrûd nârı gibi ataşı getir

nâr-ı nemrûd:

1. nâr-ı nemrûd:-

Diğer 196

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Nemrûd’un ateşi. Hazreti İbrahim’i ateşe
attıran ve zalimliği ile ün salan hükümdar.*
Derde dermân yanar cânım hicrâna
Girer nâr-ı Nemrûd içre gülşâna

2. nâr-ı nemrûd'a:-a

Gazel 24

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Nemrûd'un ateşi. Hazreti İbrahim'i ateşe attıran ve zalimliği ile ün salan hükümdar.
Şeb-çırağ eyle vücûdun gir Nâr-ı Nemrûd'a eyle karar
Nâr nûru ihrâk edemez ol nâr içre bî-cân gecelerde

3. nâr-ı nemrûd'a:-a

Gazel 25

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Nemrud'un ateşi; Nemrud'un İbrahim peygamberi yakmak için hazırlattığı ateş.
Nâr-ı Nemrûd'a girip de İbrâhîm gibi yanan
Allah ile birleşip de donan gelsin bu meydâna

nâr-ı sakar:

1. nâr-ı sakar:-

Diğer 107

Mısra: 29

Kelime Tipi: -

Cehennem ateşi.

Ne sebepten nâr-ı sakar sizleri hep cezbeder
Gör ne cevap verir onda nâr'da sakar-ı nârda kalan

nâs:

1. nâs:

Diğer 12

Mısra: 22

İnsan, beniâdem, halk.

Zaman âhir zaman günleri olmuş
Nâs olan perdeyi yüzünden almış

2. nâsa:-a

Diğer 37

Mısra: 17

İnsanlar, halk.

Aman gönül aman sen nâsa bakma
Ol 'elif'e 'âmentü'yü sen bağla

3. nâsın:--ın

Diğer 37

Mısra: 13

İnsanlar, halk, herkes.

Şimdi nâsın çoğu lâ'ya uymuştur
Celâl sıfatından lezzet almışdır

4. nâsa:-a

Diğer 42

Mısra: 47

İnsanlar.

Cümle nâsa ilân etti
İnşallah Rabbi'sin bulur

5. nâs:

Diğer 65

Mısra: 11

İnsan, beniâdem, halk.

Birisi görünür cümle nâs bilir
Gemiler şâhından ne haber aldın

6. nâs:

Diğer 83

Mısra: 47

İnsan, beniâdem, halk.

Ekser-i nâs lâîn şeytâna uydu
Küffârı kahr eder bir Kahrhâr'ım var

7. nâs:

Diğer 88

Mısra: 3

İnsan, beniâdem, halk.

Bu nâs beni ta'n ediyor
Şükür olsun Allah'ıma

8. nâs:

Diğer 199

Mısra: 24

İnsanlar, halk, herkes.

Yetim ümmetlere destigîr oldu
Bu nâs içre yetim ben beni buldum

9. nâs:

Diğer 283

Mısra: 14

İnsan, beniâdem, halk.

Kâf nûn'dan çevrildi kuruldu cihân
Zemm eder nâs bizi aman el aman

10. nâsın:--ın

Diğer 283

Mısra: 1

İnsanlar, halk, herkes.

Bilmem nâsın bize nedir sitemi
Misli pul güzele deli olmuşam

11. nâs:

Diğer 313

Mısra: 18

İnsan, beniâdem, halk.

Etmegil kalbimiz âil
Cümle nâs kapında sâil

12. nâsa:-a

Diğer 313

Mısra: 20

İnsan, beniâdem, halk.

Nahr eyleme yâ Rab Celîl

Daha nâsa varlık nedir

13. nâsa:-a

Diğer 343

Mısra: 11

İnsanlar, halk.

Nâsa zulmeylemek sana kâr mudur

Söyleyem hâlini bakalım nice

nâs ol:

1. nâs olur:-ur

Diğer 59

Mısra: 43

Kelime Tipi: -

İnsan olmak.

Günahlar dökülür nâs olur atyeb

Bayram-ı şerîfin mübarek olsun

nasb et:

1. nasb ettin:-ti, -n

Diğer 97

Mısra: 34

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir şeyi başka bir şeyin yerine getirmek,

koymak; tayin etmek.

Kapında beni ağlattın

Rûhânîyyete nasb ettin

nasb ol:

1. nasb olur:-ur

Diğer 120

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Nasip, kısmet olmak.

Kalb-i Kur'ân nûr-ı imân kim ki dinleyip okur

Mevti câmdan nûş edende ona imân nasb olur

nâşi:

1. nâşi:

Diğer 12

Mısra: 34

Sebep.

Ağlar Gülmez niye efkâra geldin

Neden nâşi kalemi elen aldın

2. nâsı:-ı

Diğer 115

Mısra: 31

İnsanlar.

Dürr kelâmın nâsı yaktı yandırdı

Gördü Ağlar Baba nişânı hocâm

3. nâşî:

Diğer 299

Mısra: 2

Sebep.

Hayrân oldum bu âlemin halkına

Neden nâşî bize divâne derler

nasib eyle:

1. nasib eyle:-

Diğer 7

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Nasip etmek, kısmet etmek.

Hâlâ vaktine var ruhsatı gözlir

Tezden nasib eyle amân Allah'ım

2. nasib eyle:-

Diğer 7

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Nasip etmek, kısmet etmek.

Hikmet şarâbından bir şerbet içir

Tezden nasib eyle aman Allah'ım

3. nasib eyle:-

Diğer 7

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Nasip etmek, kısmet etmek.

Tecellî şehrinden feyzi gelecek

Tezden nasib eyle amân Allah'ım

4. nasîb eyle:-

Diğer 244

Mısra: 39

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Nasip etmek, kısmet etmek.

Nasîb eyle bize Ya Rab cemâli

Ağlar Baba ne hoş günü cennetin

nasib ol:

1. nasib olmaz:-ma, -z

Diğer 8

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

(Bir şey bir kimseye) Kader olarak

belirlenmiş olmak, onun kısmeti hâline gelmek, ona müyesser olmak.

Binde bir kuluna ol nasib olmaz

Dermânı sendendir benim Allah'ım

2. nasib olur:-ur

Diğer 19

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Kısmet olmak.

Nasib olur sal eyyâmı geçersen

Hicâp perdelerin kalpten açarsam

nasihat et:

1. nasihat etti:-ti

Diğer 85

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Öğüt vermek.

Bir nasihat etti bu Ağlar Baba

Hâfız bey paşaya eyledik ceba

nasip et:

1. nasip et:-

Diğer 2

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Deyim**

Nasip etmek.

Su içinde ulu devlet bulacak

Devleti nasip et amân yâ Rabbi

2. nasip et:-

Diğer 28

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Deyim**

Nasip etmek: erişirmek; nasip et, eriştir.

Bir vahdet hicâbı hedâye geldi

Vahdeti nasip et bana yâ Rabbi

3. nasip et:-

Diğer 28

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Deyim**

Nasip etmek: erişirmek; nasip et, eriştir.

Âdem'in alnında hem zâhir oldu

Vahdeti nasip et bana yâ Rabbi

4. nasip et:-

Diğer 28

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Deyim**

Nasip etmek: erişirmek; nasip et, eriştir.

Ol hicâp yerine mezkete girdi

Mezketi nasip et bana yâ Rabbi

5. nasip et:-

Diğer 28

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Deyim**

Nasip etmek: erişirmek; nasip et, eriştir.

İşte anlardırlar rızâyı bulan

Rızâyı nasip et bana yâ Rabbi

6. nasip et:-

Diğer 28

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Deyim**

Nasip etmek: erişirmek; nasip et, eriştir.

Lâmekân kurbuna ten vücûdun at

Kurbiyyeti nasip et bana yâ Rabbi.

nasip eyle:

1. nasip eyle:-

Diğer 7

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Nasip etmek, kısmet etmek.

Ol meyveden hikmet kalbe dolacak

Tezden nasip eyle aman Allah'ım

2. nasip eyle:-

Diğer 7

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Nasip etmek, kısmet etmek.

Aslını sorarsan hem bâtin ilmi

Tezden nasip eyle amân Allah'ım

3. nasip eyle:-

Diğer 7

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Nasip etmek, kısmet etmek.

Yâre kavuşması çok uzak yoldur

Tezden nasip eyle amân Allah'ım

4. nasip eyleme:-me

Diğer 53

Mısra: 47

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Nasip etmek, kısmet etmek.

Kul yedinden nasip eyleme derim

Rızkımı ben Allah'ımdan isterim

nasip ol:

1. nasip olur:-ur

Diğer 23

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Allah'ın kısmet ettiği şey.

Nasip olur bu dünyadan göçerim

Ecel şerbetini câmdan içerim

nasrullah:

1. nasrullah'i:-i

Diğer 275

Mısra: 9

Allah'ın yardımı.

Nasrullah'i nusret ihsân erişir

Kur'ân dergâhından himmet kavuşur

nasrun minallah:

1. nasrun minallah:-

Diğer 213

Mısra: 10

Kelime Tipi: Ayet

(Ar.) Yardım Allah'tan gelir. Saf suresi, 13.

âyet.

Lâ-mekân şâhına muntazır oldu

Nasrun minallah 'tan bin mir'ât vurdu

2. nasrun minallah'tan:-ta, -n

Diğer 215

Mısra: 3

Kelime Tipi: Ayet

Zafer Allah'tan gelir (Saf, 61/13).

Nasrun minallah'tan vurmuş hoş mir'ât

Hurşîd-i Yezdân'a bakmaya kıymaz

3. nasrun minallah'tır:-tır

Diğer 237

Mısra: 5

Kelime Tipi: Ayet

Yardım Allah'tan gelir. Saf suresi, 13. âyet.

Nasrun minallah'tır tebşîrli fermân

Okunur zülfünden esrâr-ı Kur'ân

nâsût:

1. nasûta:-a

Diğer 338

Mısra: 1

İnsanlık, insanlık âlemi, ecsâm ve maddiyat

âlemi.

Lâhûta nasûta kurmuş otağı

Gönüller şemidânı Vehbî Hayyâtı

nâtık eyle:

1. nâtık eylemez:-me, -z

Diğer 106

Mısra: 28

Kelime Tipi: -

Konuşturmak, dile getirmek.

Cennet içre varır anlar hiç elem cezbeylemez

Mâlâyânî lağv u bâtl anda nâtık eylemez

natv ed:

1. natv eder:-er

Diğer 109

Mısra: 26

Kelime Tipi: -

Uzak etmek.

Rîh-i zulmet darbı ile arz-ı yer döner çöle

Natv eder semâyı Allah semâ girer sicil'e

nâz et:

1. nâz etti:-ti

Diğer 194

Mısra: 19

Kelime Tipi: Deyim

Hemen gönlü olmamak, ısrar beklemek II.

İsteksizce davranmak.

Yalvardı Sübhân'a recâ nâz etti

Getirdi Kur'ân'ı bize sevdiğim

nazar buyur:

1. nazar buyurur:-ur

Diğer 47

Mısra: 30

Kelime Tipi: Kalıp İfade

Bakmak.

İrfan mektebinde gavis oturur

Kuttâb çâr tarafa nazar buyurur

nazar ed:

1. nazar edin:-in

Diğer 81

Mısra: 15

Kelime Tipi: Deyim

Bakmak || Anlamak, bilmek.

Nazar edin rûhlar aslıza dedi

Seyredip aldılar san'atı tek tek

2. nazar edersen:-er, -se, -n

Gazel 8

Mısra: 12

Kelime Tipi: Kalıp İfade

Bakmak, seyretmek.

Vur licamı nefsine aklını eyle inzibât

Her neye nazar edersen bak güzel Allah'ı bul

nazar et:

1. nazar ettim:-ti, -m

Diğer 157

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Düşünerek bakmak, üzerinde durmak. II

Devam etmek.

Feth-i dilim nazar ettim cihâna

Seyrettim zulmeti nûrdan ziyâde

nazar eyle:

1. nazar eyle:-

Diğer 58

Mısra: 71

Kelime Tipi: **Deyim**

Bakmak II. dinlemek.

Nazar eyle re'yen ey benim oğlum

Tekbirle biz Allah'ı zikredelim

2. nazar eyledin:-di, -n

Diğer 76

Mısra: 34

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bakmak, dikkat etmek.

Ağlar Baba oldun cânından bezer

Sen hümâ kuşuna eyledin nazar

3. nazar eyleyin:-(y)in

Diğer 136

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Deyim**

Bakmak, ilgilenmek.

Sûcliyim siz kem göz ile bakmayın

Dil gözünü açın nazar eyleyin

4. nazar eyler:-r

Diğer 185

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bakmak.

Şahin pençesinden âh u zâr kılan

Nazar eyler ancak anda cem'olan

5. nazar eyle:-

Gazel 13

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Deyim**

Bakmak, ilgilenmek.

Tab'-ı insân-ı 'anâsır her tarafa meyleder

Eyle nazar sitte hâle fesemme vechullâhı bul

nazar kıl:

1. nazar kıldı:-dı

Diğer 111

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bakmak, manevi etkiler uyandıracak

şekilde bakmak.

Buldu anın ruhu 'ünvan kibriyâ kıldı nazar

Aklı kalbi rûhu mîm'e ol zaman vaz eyledi

2. nazar kıldı:-dı

Diğer 111

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bakmak, manevi etkiler uyandıracak

şekilde bakmak.

Tebdil-i hicâb-ı demde Mihrâba kıldı nazar

Kahhâr ismine vürûdda eyledi gayet hazer

nazargâh:

1. nazargâh:

Diğer 77

Mısra: 8

Bakılan, dikkat edilen yer.

Cilvegâhı vuş müzeyyen eyledi

Nazargâh yerine mihmânın geldi

2. nazargâh:

Diğer 84

Mısra: 27

Bakılacak yer, seyir yeri.

Nazargâh yerine haymeyi kurar

Kasr-ı dile gelen mihmâna yalvar

nâzil:

1. nâzildur:-dür

Diğer 70

Mısra: 21

Inen, inmiş.

Suhuflar nâzildur ol rehberlere

Müdevven kitaplar mukarrebeler

2. nâzildir:-dir

Diğer 148

Mısra: 16

Nüzul olan, yukarıdan aşağı inen.

Mihrâb'dan çıkarsa aklı zâildir

Hikmet kelâmına duha nâzildir

nazil ol:

1. nazil oldu:-du

Diğer 25

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İnmek, nüzul etmek.

Azîm Kur'ân bu ayda nazil oldu

Elveda ediyor bu şehir-i sıyâm

2. nâzil olur:-ur

Diğer 142

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İnmek, nüzul etmek.

Semâdan melekler çok nâzil olur

Mü'minin boynundan zünûbu alır

3. nâzil oldu:-du

Diğer 217

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İnmek.

Oku sen güzel Kur'ân'ı

'Ulvîden hem nâzil Oldu

4. nâzil oldu:-du

Diğer 257

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İnmek, nüzul etmek.

Ağlar Baba korkma fermanın elde

Hüccet nâzil oldu Cibrîl yedinde

5. nâzil oldu:-du

Diğer 260

Mısra: 39

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İnmek, nüzul etmek.

Kur'ân nâzil oldu Mi'râc'a gitti

Ahmed kurtulmadı mevtin ilinden

6. nâzil oldu:-du

Diğer 305

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İnmek, nüzul etmek.

Kalma gönül kalma dem-i zulmette

Hüccet nâzil oldu ayık ol ayık

nazîr ol:

1. nazîr olmuştur:-muş, -tur

Diğer 92

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Bakmak.

Vechullah'a nazîr olmuştur yüzü

Lü'lüdür dişleri şeb çerağ sözü

2. nâzır olundun:-un, -dun

Diğer 95

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bakmak, nazar etmek.

Eynemâ vechullâh'a nâzır olundun yâ habîb

Cihet-i hâliden aldın himmetini acâîb

3. nâzır olmuştur:-muş, -tur

Diğer 115

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bakmak, nazar etmek.

Vechullâha nâzır olmuştur yüzün

Mişkâtır vücûdun sürmeli gözün

nebat:

1. nebat:

Diğer 51

Mısra: 21

Ot, çalı, ağaç gibi yerden biten şey, canlı olmaksızın yetişen şey, bitki. .

Her bir nebat çiçek açsa

Her bir şecer bârın verse

nebi:

1. nebîni:-ni

Diğer 14

Mısra: 29

Tanrı buyruğunu kullara bildiren kimse, peygamber.

Ağlar Baba tanı Nebîni tanı

Sallâ'y-ı şerîf'i rûhuna oku

2. nebîler:-ler

Diğer 25

Mısra: 9

Tanrı buyruğunu kullara bildiren kimse, peygamber.

Bu sıyâmı cümle nebîler tuttu

Muhammed'e bu ay hedâye geldi

3. **nebî:**

Diğer 44

Mısra: 10

Tanrı buyruğunu kullara bildiren kimse,
peygamber. Burada Hz. Muhammed.

Ol gonca gülüne nokta vermeden

Hakikat şehrini Nebî kurmadan

4. **nebî'ye:-y, -e**

Diğer 54

Mısra: 35

Peygamber. II Hazreti Muhammed.
Teheccüd Nebî'ye gece vacip olmuştur
Öyle bir temcîdi konde bulursun

5. **nebî:**

Diğer 57

Mısra: 25

Tanrı buyruğunu kullara bildiren kimse,
peygamber. Burada Hz. Muhammed.

Allah'ın hükmüne Nebî ermedi

Her ne buyurduysa âmentü dedi

6. **nebî'ye:-y, -e**

Diğer 70

Mısra: 15

Peygamber. II Hazreti Muhammed.

Âyetleri alup Nebî'ye geldi

Ne zaman da gelip gitti Cebrâîl

7. **nebî'yi:-(y)i**

Diğer 70

Mısra: 10

Peygamber, Hz. Muhammed.

Altı yüz periyle ol yere indi

Cebel-i Hira'da Nebî'yi gördi

8. **nebî'ye:-y, -e**

Diğer 71

Mısra: 1

Peygamber. II Hazreti Muhammed.

İlm-i ezeli Nebî'ye erdi

Beynehumâ Cibrîl vasıta oldu

9. **nebî:**

Diğer 101

Mısra: 3

Tanrı buyruğunu kullara bildiren kimse,
peygamber. Burada Hz. Muhammed.

Ol Nebî ki dostu ile anlaştı

Aceb Muhammed'e ne ücret yazdı

10. **nebî'ye:-y, -e**

Diğer 203

Mısra: 9

Hz. Muhammed (s.a.v.).

Min Kurrati a'yun Nebî'ye geldi

Nur fuâdda zücâc çırağı yandı

11. **nebî'ye:-(y)e**

Diğer 273

Mısra: 16

Hz. İbrahim Peygamber.

Puthânede Hâlîl bir zaman kaldı

Nebî'ye üç zelle mübâh verildi

12. **nebîler:-ler**

Gazel 9

Mısra: 12

Tanrı buyruğunu kullara bildiren kimse,
peygamber.

Dehr-i fânî içre ancak nice mürsel yolladı

Çok nebîler geldi amma Muhammed birdir

gönül

13. **nebî'yi:-(y)i**

Gazel 14

Mısra: 8

Peygamber, Hz. Muhammed.

Ol kelâm sıfatı ile dedi yâ Cibrîl melek

Cennete götür Nebî'yi sen anın şanına bak

nebi zî-şân:

1. **nebi zî-şân:-**

Diğer 119

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber. II Peygamber

Efendimiz (sav).

Nebi zî-şân tarîki doğru çekti

Mezheb-i rehberi gülden ayırma

nebi zîşan:

1. **nebi zîşan:-**

Diğer 9

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber. II Peygamber

Efendimiz (sav).

Dünyayı sevmeydi ol Nebî zîşan

Bundan muammâ al ey deli insan

2. **nebi zîşan:-**

Diğer 25

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber. II Peygamber

Efendimiz (sav).

Sıyâm âyetiyle Cebrâîl geldi

Nebi Zîşan kalkıp kıyâma durdu

3. nebî zîşân'ı:-ı

Diğer 35

Mısra: 65

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber. II Peygamber Efendimiz (sav).

Hem Nebî Zîşân'ı mihrâbta bulmuş
Huzûrunu Hayyât Ahmed'e kılmış

4. nebî zîşân-ı:-ı

Diğer 57

Mısra: 42

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber. II Peygamber Efendimiz (sav).

Namaz âyeti ile Cebrâîl geldi
Ol Nebî zîşân-ı bir dehşet aldı

5. nebî zîşân:-

Diğer 70

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber. II Peygamber Efendimiz (sav).

Nebî zîşân bildi bir hâle erdi
Ne dedi ne sordu geldi Cebrâîl

6. nebî zîşan:-

Diğer 95

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber. II Peygamber Efendimiz (sav).

Dört cihânın padişâhı Nebî zîşân hürmeti
Levh-i Mahfûz'unda ibkaa bin bir ismi hürmeti

7. nebî zîşân'a:-a

Diğer 102

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber. II Peygamber Efendimiz (sav).

Hem Nebî zîşân'a Kur'an'ı verdi
San'atımız kelâmına yazdırdı

8. nebî zîşan:-

Diğer 107

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber. II Peygamber Efendimiz (sav).

Vah bize ki ol fânide hikmetini bulmadık
Ol Nebî zîşân Muhammed'in sözüne uymadık

9. nebî zîşan:-

Diğer 119

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber. II Peygamber Efendimiz (sav).

Ezel takdir bizi iletirdi şâna
Nebî zîşân tarîkenden ayırma

10. nebî zîşân:-

Diğer 140

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber. II Peygamber Efendimiz (sav).

Şecer-i mübârekedir Nebî zîşân Hazreti
Dalları dünyâyı aldı nûr Muhammed Mustafâ

11. nebî zîşan:-

Diğer 149

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber. II Peygamber Efendimiz (sav).

Büsbütün dünyâyı Arş'ı kürs'ü nûru kapladı
İki cihânın feneri illâki Nebî zîşân

12. nebî zîşan:-

Diğer 149

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber. II Peygamber Efendimiz (sav).

Ağlar Baba yedi yağdan eyledi âhı vâhı
Sözlerim hüccetli fermân illâki Nebî zîşân

13. nebî zîşan:-

Diğer 149

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber. II Peygamber Efendimiz (sav).

Ekl-i zeytun nûr şecerden kalbiniz dolsun imân
Nûr şecer mü'mine hasır illâki Nebî zîşân

14. nebî zîşan:-

Diğer 149

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber. II Peygamber Efendimiz (sav).

Darb-ı temsilde Allah kulları âgâh eder
Mü'minin kalbinde pîşe illâ sen Nebî zîşân

15. **nebî zîşan:-**

Diğer 149

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber. II Peygamber Efendimiz (sav).

Şeb çırağ sirâcı yandı iki âlem oldu nûr
Çâr cihân mülküne sirâc illa sen Nebî zîşan

16. **nebî zîşan:-**

Diğer 149

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber. II Peygamber Efendimiz (sav).

Ketfîn üzre hatemin sırrında yazılı Necîb
Veleblem temseshu nârsın illâ sen Nebî zîşan

17. **nebî zîşan:-**

Diğer 149

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber. II Peygamber Efendimiz (sav).

Karîb olur nûr şecerin zeyti yaktı ‘âlemi
Veleblem temseshu nârun ziyâsı Nebî zîşan

18. **nebî zîşan'ın:-ı, -n**

Diğer 154

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber. II Peygamber Efendimiz (sav).

Nebî zîşan'ın hadîsi ümmeti tebşîr eder
Beş vakit namazi kılan bâb-ı nacîden girer

19. **nebî zîşân:-**

Diğer 198

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber. II Peygamber Efendimiz (sav).

Allah Nebî zîşân ispat olunur
Muhammed ümmeti siz safâ geldiz

20. **nebî zîşan:-**

Diğer 227

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber. II Peygamber Efendimiz (sav).

Nebî zîşan rûhu ezel tâ ezel
Ol zaman Muhammed yanında idim

21. **nebî zîşân:-**

Diğer 259

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber. II Peygamber Efendimiz (sav).

İlm-i ledûn serverisin Nebî zîşân Ahmed'im
İns ü cinnin sen şâhısın yâ Muhammed Mustafâ

22. **nebî zîşân:-**

Diğer 262

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber. II Peygamber Efendimiz (sav).

Nebî zîşân kıraat geldi çift melek
Oku tebâreke faslın sonra yat

23. **nebî zîşan:-**

Diğer 316

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber. II Peygamber Efendimiz (sav).

Bağında mürğiyem ey Nebî zîşan
Al yeşil mihrâptan görmüşem nişân

24. **nebî zîşân:-**

Diğer 341

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber Muhammed Mustafa (s.a.v).

Tevazû kâsesin kulpun bırakma
Nebî zîşân mesleğini unutma

25. **nebî zîşan:-**

Gazel 29

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber. II Peygamber Efendimiz (sav).

Nebî zîşan hadîsidir muhabbet bâbına miftâh
Muhabbet bâbını küşâd edip adım atandan sor

nebî zîşan-ı muhammed mustafâ:

1. **nebî zîşan-ı muhammed mustafâ:-**

Diğer 301

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber Muhammed Mustafa (s.a.v).

Mevlûd kıraat olunur vuslat-ı pâk ü safâ
Yeniden güller açılır Nebî zîşan-ı Muhammed Mustafâ

2. nebî zîşân-ı muhammed mustafâ:-

Diğer 301

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber Muhammed

Mustafa (s.a.v).

Hazret-i Fâtma Meryem Âsiye Hatun gelir
Cennet-i ridvân açılır Nebî zîşân-ı Muhammed
Mustafâ

3. nebî zîşân-i muhammed mustafâ:-

Diğer 301

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber Muhammed

Mustafa (s.a.v).

Al kadehler dolu kâfûr zencebîl ‘asel leben
Bohçası bunda açılır Nebî zîşân-ı Muhammed
Mustafâ

4. nebî zîşân-ı muhammed mustafâ:-

Diğer 301

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber Muhammed

Mustafa (s.a.v).

Rihlet-i mevt zamanında susuzanı kandırır
Kevser-ü kâfûr içilir Nebî zîşân-ı Muhammed
Mustafâ

5. nebî zîşân-ı muhammed mustafâ:-

Diğer 301

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber Muhammed

Mustafa (s.a.v).

Ya Muhammed bu senindir mihrâbın al dediler
Mihrâbî’ bunda açılır Nebî zîşân-ı Muhammed
Mustafâ

6. nebî zîşân-ı muhammed mustafâ:-

Diğer 301

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber Muhammed

Mustafa (s.a.v).

Sünnetini edâ edip âşiyâna girsene
Razatü’r-riyâz açılır Nebî zîşân-ı Muhammed
Mustafâ

7. nebî zîşân-ı muhammed mustafâ:-

Diğer 301

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber Muhammed

Mustafa (s.a.v).

Terlerinden gül açıldı öttü seher bülbülü
Ağlar Baba hâl açılır Nebî zîşân-ı Muhammed
Mustafâ

nebî-i zîşân:

1. nebî-i zîşân:-

Diğer 10

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber. II Peygamber

Efendimiz (sav).

Asl-ı çarkı kurmuş Nebî-i zîşân

Hulefâ’ya demiş çevirin heman

2. nebî-i zîşân:-

Diğer 56

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber. II Peygamber

Efendimiz (sav).

Bir hadis buyurmuş Nebî-i zîşân

Mü’min tevbe eyle sen kılıç kuşan

3. nebî-i zîşân:-

Diğer 312

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber. II Peygamber

Efendimiz (sav).

Nebî-i zîşân hadisidir

Muhabbet bâbına miftah

nebî-i zîşân muhammed ahmed:

1. nebî-i zîşân muhammed ahmed:-

Diğer 333

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanlı, şerefli Muhammed Ahmed (s.a.v).

Nebî-i Zîşân Muhammed Ahmed

Yehdî men yeşâu illâ hû’ya bak

nebî-i zîşân-ı muhammed mustafâ:

1. nebî-i zîşân-ı muhammed mustafâ:-

Diğer 301

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Şanlı ve şerefli peygamber Muhammed

Mustafa (s.a.v).

Nerde mevlüd okunursa bahçe-i Cennet olur

Âşiyân gülşân açılır Nebî-i zîşân-ı Muhammed
Mustafâ

nebîm:

1. nebîm:

Diğer 259

Mısra: 11

Allah nebisi II Hz. Muhammed (s.a.v.).

Sağdaki kapıyı görür mihrâba giren Nebîm
Çün cemâl'den feyzin olursa anı da aç Mustafâ

necâib:

1. necâibi:-i

Diğer 311

Mısra: 2

Şerefli, necib, asil, temiz kimseler.

İlahi murğî mergûb cemâl-i zâtına mahbûb
Necâibi olub râkib geçip ahsenu'l Hüsnâ'ya

necât:

1. necât:

Diğer 311

Mısra: 14

Kurtuluş.

El atıp hükm-i rehber ezel içmiş idi hayat
Görüp rûh-u muhammed'i erişti fevz ile necât

2. necât:

Gazel 24

Mısra: 6

Kurtuluş.

Şebde dalma hâb-ı gaflet bahr-ı amîk zarfında
kalma

Hayy ol hayy ile bulasın necât gecelerde

necât bul:

1. necât bulan:-an

Diğer 107

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

1. Kurtulma, halâs olma, selâmet erme.

‘Âmâl-i seyyiesiyle nârdâ mahpus mücrimûn
Ancak ashâb-ı yemindir fevz ile necât bulan

2. necât bulak:-ak

Diğer 118

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Kurtulmak, halas olmak.

Zikr ü fikrimizi iksâr eyleyek vâsi'-ü hâl
Şiddet-i belâ hîninde fevz ile necât bulak

3. necât bulak:-ak

Diğer 118

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Kurtulmak, halas olmak.

İki cihân şiddetinden ‘abd-i za‘îf kurtulur
Zikredeki Yezdân'ımızı fevz ile necât bulak

4. necât bulak:-ak

Diğer 118

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Kurtulmak, halas olmak.

Sırr-ı zamîr sadr-ı bâlde zikr ile daim olur
Men arefe sırrı ile fevz ile necât bulak

5. necât bulak:-ak

Diğer 118

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Kurtulmak, halas olmak.

Çün duhûl-u ma'siyetle küfrü isyân etmeyek
Zikredeki Yezdân'ımızı Fevz ile necât bulak

6. necât bulak:-ak

Diğer 118

Mısra: 52

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Kurtulmak, halas olmak.

Leyl ü nehâr ağlayuben Allah'a edek figan
Zikredeki Yezdân'ımızı fevz ile necât bulak

nedâmet:

1. nedâmet:

Diğer 174

Mısra: 18

Pişmanlık.

Ribh-i dünya terk-i ‘Ukbâ olanda
Nedâmet gömleğin ansız giyende

nefha-i ûlâ:

1. nefha-i ûlâ'nın:-n, -in

Diğer 203

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Birinci üfleme, üfürüş, İsrâfîl (a.s.)'ın sur'a birinci üflemesi.

Nefha-i ûlâ'nın sûru çalınır

Kalb-i Kur'ân ile rihletimiz var

nefhay-ı sâlis:

1. nefhay-ı sâlis:-

Diğer 256

Mısra: 33

Kelime Tipi: -

Üçüncü üfleyiş.

Nefhay-ı sâlisin sûru vurulur

Rûhlar gelir âşiyâna cem olur

nefhay-ı sâni:

1. nefhay-ı sâni:-

Diğer 114

Mısra: 20

Kelime Tipi: -

İkinci üfleyiş, sura üfleyiş, kıyametin kopması.

Zümre-i nâci olanlar bizzât Allah'a gider

Nefhay-ı sâni olunca bâb-ı Halik feth olur

2. nefhay-ı sâni:-

Diğer 114

Mısra: 23

Kelime Tipi: -

İkinci üfleyiş, sura üfleyiş, kıyametin kopması.

Nefhay-ı sâni deminde süflâ ulyâ hedm olur

Ancak Allah diler ise dört vükelâ sağ kalır

nefret et:

1. nefret et:-

Diğer 36

Mısra: 55

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Nefret duygusuyla dolu olma, iğrenmek, tikslenme.

Yaramazdan hem nefret et

Yalvar sen Allah'a yalvar

nefret eyle:

1. nefret eylemek:-(y) ek

Diğer 56

Mısra: 38

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir kimseye ya da bir şeye karşı nefretle dolu olmak.

Allah üzerine tevbe eylemek

Sû-i emellerden nefret eylemek

2. nefret eylemez:-me, -z

Diğer 106

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir kimseye ya da bir şeye karşı nefretle dolu olmak.

Rahmet olur birbirinden anlar nefret eylemez

Cennet içre kullarımın şevket-i şânına bak

3. nefret eyler:-r

Diğer 126

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir kimseye ya da bir şeye karşı nefretle dolu olmak.

Kesret-i âleminden hem nefret eyler

Ol yâr için iki gözümde oldum

nefs:

1. nefis:

Diğer 8

Mısra: 14

Bir kimsenin kendi öz varlığı, öz benliği, kişiliği.

Zâten bu dert insanı kalpten alır

Nefs ile şeytanı muzmahil kılır

nefs ü şeytan:

1. nefis ü şeytan:-

Diğer 9

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İnsanın düşmanı olan nefis ve şeytan. Bu her iki unsur da insanları kötülüğe sevk eder.

İnsanın kalbine küdüret verir

Nefs ü şeytan andan kuvveti alır

nefs-i emmâr:

1. nefis-i emmâr:-

Diğer 271

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

İnsana günahları emreden nefis.

Nefs-i emmâr şüm it kalbinde yatar

Bir eliyle rahmân bâbını tutar

2. nefis-i emmâr:-

Gazel 15

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

İnsana günahları emreden nefis.

Gönül düşmüştür deme nefis-i emmâr sana ne

Zikrederim Allah'ı sen ölürsün bana ne

nefs-i emmâre:

1. nefis-i emmâre'ye:-ye

Diğer 42

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Nefsin yedi mertebesinden en alt derecesi

(Bu mertebede nefis insana kötülükleri, günahı, şehveti emreder ve kişi her türlü günahı pişmanlık duymadan işleyebilir).

Nefs-i emmâre'ye varır

Rabbi'sini ol bulamaz

2. nefis-i emmâreyi:-yi

Diğer 60

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Nefsin yedi mertebesinden en alt derecesi

(Bu mertebede nefis insana kötülükleri, günahı, şehveti emreder ve kişi her türlü günahı pişmanlık duymadan işleyebilir).

Ol noktadur kalbe cilâyı veren

Nefs-i emmâreyi kalbinden süren

3. nefis-i emmâre'den:-den

Diğer 88

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

İnsana günahları emreden nefis.

Ağlayandan şeytan kaçır

Nefs-i emmâre'den geçer

4. nefis-i emmâre:-

Diğer 217

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Nefsin yedi mertebesinden en alt derecesi

[Bu mertebede nefis insana kötülükleri, günahı, şehveti emreder ve kişi her türlü günahı pişmanlık duymadan işleyebilir].

Nefs-i emmâre hem ölür

Oku sen güzel Kur'ân'ı

nefsi emmâre:

1. nefsi emmâre:-

Diğer 79

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

İnsana günahları emreden nefis.

Şeytan bizden uzlet etmiş

Nefsi emmâre küll gitmiş

nefs-i rahman:

1. nefis-i rahman:-

Diğer 141

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Tanrıya özgü nefis, Tanrısal güç.

Ol cemâlin feyzi şeytânı sürdü

Nefs-i Rahman sultân oldu bu gece

nefs-i şüm:

1. nefis-i şüm:-

Diğer 238

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Kötü nefis.

Nefs-i şüm levvâme harbe kalkıştı

Rehberimden bize himmet ulaştır

nefs-i şûmu:

1. nefis-i şûmu:-

Diğer 248

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Uğursuz, kötü nefis. II. [tas] Kötülüğü

emreden nefis-i emmare.

Şeytân ile nefis-i şûmu öldürür

Batn-ı cû'u hikmet ile doldurur

nefsine uy:

1. nefesine uyma:-ma

Diğer 59

Mısra: 85

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Nefsin isteklerine uyma!.

Aman mü'min aman nefesine uyma

Malını sevip de kurbandan kaçma

nehâr:

1. nehâr:

Diğer 46

Mısra: 24

Gündüz.

Âlemler şâhından gayrıya uysa

Kaim leyli sıyâm nehâr olsa ne fayda

2. nehâr:

Diğer 167

Mısra: 23

Gün, gündüz.

Nehâr ekall leyli de ekser gelir

Mezketin rûknünü bîşan eyledi

3. nehâr:

Diğer 308

Mısra: 17

Gün, gündüz.

Nehâr mâişetin dilinde dildâr

İşle ferâ'izi Allah'a yalvar

nehâr sıyâm leyil kıyâm:

1. nehâr sıyâm leyil kıyâm:-

Gazel 5

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Hadis**

Bir mümin, güzel ahlakı sayesinde, gündüz

oruç tutup gece namaz kılan kimselerin derecesine ulaşır.” (Ebû Davud, Edeb 7).

Eğer gülşana girmek ister isen

Nehâr sıyâm leyil kıyâm gerektir

nehr-i câr:

1. nehr-i câr:-i, -n

Gazel 6

Mısra: 20

Kelime Tipi: -

Kesintisiz akan ırmak.

Sel dere suyu değılem

Nehr-i cârın durusuyam

nehr-i cârî:

1. nehr-i cârîmiz:-miz

Diğer 72

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Kesintisiz akan ırmak.

Külli boş değıldir çarkı binamız

Damlasız ummândır nehr-i cârîmiz

nehr-i cârî-suda:

1. nehr-i cârî-suda:-

Diğer 221

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Sevgilinin nehri.

Nehr-i cârî-suda keşti yorulmaz

Bahr-i meknûn gibi göl bulamadım

nehr-i kevser:

1. nehr-i kevser:-

Gazel 14

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Cennette bir nehir ismi, Kevser nehri.

Cennet içre nehr-i Kevser çün Kur'ân verdi

haber

Berf-i berd leben-i ebyazı ta'm-ı kondi andaki

envere bak

nehy:

1. nehyi:-i

Diğer 125

Mısra: 25

Yasak etmek, men.

Emr ü nehyi kimdir duyurdu

Velyebkü kesîran Allah buyurdu

2. nehyinden:-i, -n, -den

Diğer 341

Mısra: 3

Yasak etme, men etme.

Nehyinden ictinâb münkiri tanı

Emr-i illay'a eman unutma

neml:

1. nemil:

Diğer 4

Mısra: 24

Karınca.

Muammayı sen al ol tuyûr bûmda

Nemil girmez senin gülşan bahçen var

2. neml'i:-i

Diğer 84

Mısra: 7

Karınca, mûr.

Karanlık gecede neml'i gören var
Yer altında mûr'u görene yalvar

neml-ü aşivân:

1. neml-ü aşivândır:-dır

Diğer 137

Mısra: 22

Kelime Tipi: -

Karınca yuvası.

Ey sûfi duru safî suya üfürüp içtin
Neml-ü aşivândır yuvan kesrete düşdün

nemrûd:

1. nemrûd:

Diğer 228

Mısra: 6

Babil'in kurucusu olan ve Hz. İbrahim'i

âteşe attıran hükümdâr.

Rûhum göçme aslâ erlik va'dine

Düşmüş canım yani Nemrûd nârına

2. nemrûd:

Diğer 260

Mısra: 19

Bâbil'in kurucusu denilen hükümdar (M.Ö.

2640) olup Hz. İbrahim'i ateşe attırmıştır.

Nemrûd oda attı nârdan kurtuldu

Hâlîl kurtulmadı mevtin ilinden

3. nemrûd'un:-uñ

Diğer 273

Mısra: 17

Babil'in kurucusu olan ve Hz. İbrahim'i

âteşe attıran hükümdâr.

Kör şeytan Nemrûd'un enfine geçti

Leşkerini alıp sahraya göçtü

4. nemrûd:

Diğer 282

Mısra: 8

Babil'in kurucusu olan ve Hz. İbrahim'i

âteşe attıran hükümdâr.

Versin Hâlîl gibi nâr-ı gülşânı

Nemrûd nârı gibi ataşı getir

neşr i rustah:

1. neşr i rustahız:-ız

Diğer 118

Mısra: 31

Kelime Tipi: -

Kıyametin yayılması, kıyametin duyulması.

Neşr i rustahız zamanı vâ'd-i cehime girer

Zikredek pervardigâr-ı bâkıy cennet'te kalak

neşr ol:

1. neşr olur:-ur

Diğer 109

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yayılmak, ifşa olmak.

Ba'de'l erba'in salda bahr-i 'amîk neşr olur
Keştisi yeni olanlar ol denizde dolandır

2. neşr olur:-ur

Diğer 111

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dağılmak.

Muzmahil olursa bâtil kalb seçeri neşr olur
Dallarında feyzi Allah kudretiyle oturur

3. neşr olur:-ur

Diğer 118

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yayılmak, ifşa olmak.

İksâr-ı ezkâr fıkirden nice hâller neşr olur
Bilmiş ol esrâr-ı zikir sinde hem enîs olur

neşretmek:

1. neşreder:

Mesnevi 1

Mısra: 18

Yaymak, dağıtmak, saçmak.

Feyzullâhı kalbe hikmet doldurur

Kalb zübandan neşreder taşra verir

neşv:

1. neşv:

Diğer 172

Mısra: 23

Gelişme, büyüme.

Nûr seçer neşv ü nümâsı fer'i tâ arşa gider

Nûr seçer fer'inde kalbi göz yaşı dökken kişi

n'etsin:

1. n'etsin:

Diğer 22

Mısra: 34

Ne ve etmek sözcüklerinin birleşimi ile oluşmuş ne yapsın anlamındaki kalıp.
Allah'ım ağlatır ey kalbi denî
Gözesi derindir n'etsin bu fânî

n'ettin:

1. n'ettin:

Diğer 23

Mısra: 29

Ne yaptın.

Ağlar Baba n'ettin acaba n'ettin
Sen neden bu kadar kendin medh ettin

nevm-i gaflet:

1. nevm-i gaflet:-

Diğer 272

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gaflet uykusu.

Bülbül-ü-veş sabâ gülün soldurma
Nevm-i gaflet her şeb rûhun öldürme

nevm-i mevti:

1. nevm-i mevti:-i

Gazel 1

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Ölüm uykusu.

Yebkû kesîran buyurdu kelâmında lâ yemût
'Lâ yenâmsın nevm-i mevti sineme çakan güzel

nevreste:

1. nevrestesi:-e, -si

Diğer 277

Mısra: 5

Yeni yetişmiş, yeni meydana gelmiş.

Allâme bağının gül nevrestesi
Müftîzâdelerin hem bir dânesi

nevreste:

1. nevreste:

Diğer 92

Mısra: 15

Yeni yetişmiş, genç, gonca - Sevgili-

Nevreste gül bitti kâfak bağında
Ağzından feyz eden kevsere kurban

2. nevreste:

Diğer 145

Mısra: 11

Yeni yetişmiş, yeni meydana gelmiş.

Ben bülbülüm nevreste gül dalında
Ol yâri görürüm Firdevs bağında

3. nevreste:

Diğer 204

Mısra: 5

Yeni bitmiş, yeni filizlenen, körpe.

Açılmış menemşe nevreste bağı
Daldan dala atlır andelib murğî

4. nevreste:

Diğer 255

Mısra: 6

Yeni bitmiş, yeni filizlenen, körpe.

Gülü bir men cânın vasfı olunmaz
Nevreste dalında gönül yorulmaz

5. nevreste:

Diğer 292

Mısra: 10

Yeni yetişmiş, yeni meydana gelmiş.

'Kün' diyip cihanda neler halk etti
Bağlarda nevreste lâle gül bitti

nezâket:

1. nezâket:

Diğer 223

Mısra: 21

Naziklik, incelik, zarıflık.

Letâfet nezâket gülzâr-ı gülde
Bülbül daldan dala atlıyor gülde

nevr eyle:

1. nevr eyledi:-di

Diğer 58

Mısra: 25

Kelime Tipi: -

Adak etmek.

Ol İbrâhîm Nebî hem nevr eyledi
Allah bana oğul verirse dedi.

nevrin et:

1. nevrin et:-

Diğer 58

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Adak adamak.

Rüyâsında Allah nevrin et dedi
Tekbîrle Allah'ı biz zikrederim

n'id:

1. n'idek:-e, -k

Diğer 269

Mısra: 13

Ne etmek, ne yapmak.

Derdin dermanı yok n'idek
'Aceb kangı ile gidek

nidâ:

1. nidâyı:-yı

Diğer 71

Mısra: 27

Ses, seda.

Rahman tarafından nidâyı alır
Arştan geldi Arş'a gitti Cebrâil

nidâ ed:

1. nidâ eder:-er

Diğer 22

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Seslenmek, bağırarak.

Kabir nidâ eder Ey âdemoğlu
Karanlık bir dârim sen getir mumu

2. nidâ eder:-er

Diğer 22

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Seslenmek, bağırarak.

Def'a nidâ eder firâşım yoktur
Amel-sâlih edin firâşız olur

3. nidâ eder:-er

Diğer 22

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Seslenmek, bağırarak.

Yine nidâ eder ağulu mârim
Devâsını getir seni sançarım

4. nidâ eder:-er

Diğer 59

Mısra: 55

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Seslenmek, bağırarak.

Bir melâke ordan hem nidâ eder
Tekbîr-i şerîf mübarek olsun

5. nidâ eder:-er

Diğer 114

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Seslenmek, bağırarak.

Lem yezel Hak nidâ eder bilmiş ol Ağlar Baba
Nesne kalmaz vere cevab eyle dünyadan ibâ

6. nidâ eder:-er

Diğer 141

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Deyim**

Seslenme, çağırma, bağırma.

Mü'ezzin olur da ol nidâ eder
Tâ arş-ı âlâ'yâ nidâsı geder

nidâyı kıl:

1. nidâyı kıldı:-dı

Diğer 70

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Seslenmek.

Ezel ilmin erdi şânına erdi
Allah Cebrâil'e nidâyı kıldı

nigâra:

1. nigâra:

Diğer 274

Mısra: 11

Güzel II. Allah (cc).

Yatma gecelerde yalvar nigâra
Hû sadâsı geldi uyan uyuma

nihân:

1. nihân:

Diğer 294

Mısra: 6

Far. Saklı, gizli, mahfî. nihânî: Nihanlık.

'Levlâke' buyruldu halkoldu cihân
Havzından içenler dünyadan nihân

nihâyet bul:

1. nihâyet bulur:-ur

Diğer 209

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Deyim**

Sona ermek, sonuçlanmak; tükenmek, bitmek.

Ezmüne subh u şam nihâyet bulur
Çalab kakhâr Allah emir buyurur

2. nihâyet buldu:-

Diğer 229

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Deyim**

Sona varmak, sonuçlanmak, bitmek.

Mukaddem muahhar nihâyet buldu

Zâhir bâtin Muhammed'e cem'oldu

nikaab eyle:

1. nikaab eyledim:-di, -m

Diğer 95

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Örtmek, perde çekmek.

Bî-gınâ ail kârını eyledin zâten nikaab

Çar-ı şâhın mir'atını eyledim zâten nikaab

2. nikaab eyledin:-di, -n

Diğer 95

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Örtmek, perde çekmek.

Bî-gınâ ail kârını eyledin zâten nikaab

Çar-ı şâhın mir'atını eyledim zâten nikaab

ni'mel 'abdü:

1. ni'mel 'abdü:-

Diğer 88

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Ayet**

Ne güzel kuldu (Sat, 38/30).

Eyyûb peygambere sen bak

Ni'mel 'abdü buyurdu Hakk

nişân:

1. nişâne:-e

Diğer 52

Mısra: 3

İşâret, belirti, iz, alâmet.

Rûh-i rûhanları gidip bir nişâne görmemiş

Zannederler kendileri âleme sultan imiş

2. nişân:

Diğer 71

Mısra: 33

İz, işâret, belirti.

Âşık olan elbet bir nişân bilir

Hikmet defterini kalbinden okur

3. nişân:

Diğer 89

Mısra: 14

İz, işâret, belirti.

Hikmetinden azca tattım

Elbette bir nişân gördüm

4. nişâne:-e

Diğer 218

Mısra: 1

İşâret, belirti, iz, alâmet.

Şâhım bizden bir nişâne sorarsan

Amentü-billah'ın demhânesiyem

nişân gör:

1. nişân gördün:-dü, -n

Diğer 5

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

İşâret görmek.

Sen neden bu 'aşkın yoluna düştün

Ol yâr bahçesinden ne nişân gördün

2. nişân gördü:-dü

Diğer 15

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

İşâret görmek.

Ol yâr tarafından bir nişân gördü

Sevgili yârinden haber mi aldın

3. nişân görecekt:-e, -cek

Diğer 55

Mısra: 42

Kelime Tipi: -

İşâret görmek.

Âşık olan dâim güle konacak

Sevgili yârinden nişân görecekt

nişâne:

1. nişâne:

Diğer 44

Mısra: 21

İz, belirti, eser, alâmet.

Bâkî Baba bir nişâne görmeden

İrşâdî Çarkını teslim almadan

nişâne gör:

1. nişâne görecekt:-ecek

Diğer 54

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

İşâret, belirti, iz görmek.

Mâşûkundan bir nişâne görecekt

Öyle bir mâşûku kande bulursun

nişangâh:

1. nişangâhı:-ı

Gazel 11

Mısra: 4

İşaret.

Oku esrâr-ı Kur'ân'ı gir Muhammed bağına
Bahçe içre ağla yalvar ara nişangâhı bul

2. nişangâh:

Mesnevi 1

Mısra: 6

Nişanlanmış yer, işaretli yer.

Ruhsat-ı hâb içre rüyayı gördüm
Nişangâh âlemine hayrân oldum

nısf:

1. nısfını:-ı, -nı

Diğer 234

Mısra: 4

Yarı, yarım.

Yoktur şâhın kubbe kürsü binası
Yatma gecelerin nısfını gözet

2. nısfında:-ı, -n, -da

Diğer 262

Mısra: 30

Ar. Yarı, yarım. II Ara.

Melâke subha dek başında bekler
Gecenin nısfında temcide sesler

3. nısf:

Diğer 304

Mısra: 7

Ar. Yarı, yarım.

Ervâh hurûc edip iki nısf oldu
'Elestü' hitâbı anda okundu

4. nısfına:-ı, -n, -a

Diğer 343

Mısra: 26

Yarı.

Gün der bende doğup meydâna geldin
Gicenin nısfına gider 'ışıkın

nısf-ı şâban:

1. nısf-ı şâban:-

Diğer 59

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şaban ayının yarısı, ortası.

Fıtra bayramıdır çün gavs-ı âzam
Üç kurban bir nısf-ı Şâban kuttâb-ı âzam

nive:

1. niye:

Diğer 5

Mısra: 2

Niçin, neden?

Ne yapalım gönül senin elinden
Niye düşüyorsun âh ile zâra

noksan kal:

1. noksan kalır:-ır

Diğer 2

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Eksik kalmak.

Ol sebepten kitâbı noksan kalır
İtmâm eyle amân amân yâ Rabbi

2. noksan kalır:-ır

Diğer 31

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Eksik kalmak.

Şimdi çağırırsın kusurum olur
Ağacın meyvesi hem noksan kalır

noksan koy:

1. noksan koymadı:-ma, -dı

Diğer 52

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Eksik bırakmak.

Cevher-i dürr-i dükkânı böyle bir yol kurmadı
Gülü hârından ayırdı asla noksan koymadı

nübüvvet mühr:

1. nübüvvet mührünü:-ü, -n, -ü

Diğer 91

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Nebilik, peygamberlik mührü.

Nübüvvet mührünü keftine vurdu
Ketfeyni üzerinde hâteme kurban

2. nübüvvet mührü:-ü

Diğer 133

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Nebilik, peygamberlik mührü.

Burda bizi ağlatıp da aşk ile yakan güzel
Ol nübüvvet mührü nârin sîneme çakan güzel

3. **nübüvvet mührünü:-ü, -nü**

Diğer 133

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Nebilik, peygamberlik mührü.

Sana ebter kim der ise Allah eder müptezel

Ol nübüvvet mührünü keftine takan güzel

4. **nübüvvet mührünü:-ü, -nü**

Diğer 216

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Nebilik, peygamberlik mührü.

Nûn ve'l-kalemi işaret verdi

Nübüvvet mührünü ketfine vurdu

nücûm:

1. **nücûm:**

Diğer 160

Mısra: 15

Yıldızlar.

Dört nücûm Ülkerin mâfevki oldu

Dürr-ü kevkeb elbette sesler seni

2. **nücûm:**

Diğer 160

Mısra: 18

Yıldızlar.

Dört 'anâsır 'izâm bir türâb olur

Yedi eşref nücûm cân ile varır

nûh:

1. **nûh:**

Diğer 144

Mısra: 25

Nuh Peygamber.

'Amîk denizine Nûh saldı keşti

Müttakinin şânı Nûh'a ulaştı

2. **nûh'a:-a**

Diğer 144

Mısra: 26

*Hz. Nûh. Kendisine inananları, yaptığı
gemiyle tufandan kurtaran peygamber.*

'Amîk denizine Nûh saldı keşti

Müttakinin şânı Nûh'a ulaştı

3. **nûh'a:-a**

Diğer 260

Mısra: 13

*Hz. Nûh. Kendisine inananları, yaptığı
gemiyle tufandan kurtaran peygamber.*

Nûh'a emr olunca keştiyi yaptı

Yerden su kaynadı semâdan aktı

nûh gemi:

1. **nûh gemisi:-si**

Diğer 69

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hz Nûh (as)'ın gemisi.

Kervanımız varır 'amîk bahrine

Nûh gemisi lâzım ala fevkine

2. **nûh gemisi:-si**

Diğer 125

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hz Nûh (as)'ın gemisi.

Nûh gemisi altı ay deryâda kaldı

Kurbağa yılana neden rızk oldu

3. **nûh gemisine:-(s)i, -ne**

Diğer 288

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hz Nûh (as)'ın gemisi.

Ol gemi benzemez Nûh gemisine

Keştiyi tanırlar binen üstüne

nuhas:

1. **nuhastan:-tan, -**

Diğer 10

Mısra: 10

Bakır.

Bu çarkın kütüğü fızza-i hastan

Perleri düzülmüş altun nuhastan

2. **nuhas:**

Diğer 244

Mısra: 16

Bakır.

Kaplanmış mercâna yoktur taş dağı

Bütün inci nuhas yolu cennetin

nukûş:

1. **nukûş:**

Diğer 120

Mısra: 1

*(Ar. nakş'ın çoğul şekli nukûş) Nakışlar,
resimler.*

İmân üç şeyle sâbittir leyki kalbi kaf nukûş

Kıl mükerrer kalb-i kasrın kalmasın asla fuhûş

2. **nukuşu:-u**

Diğer 278

Mısra: 8

Nakışlar, süslemeler.

'Andelib gül-zârdan olur irak

Elvanı nukuşu cennet gül şâhı

nukuş-i hat:

1. nukuş-i hattını:-tı, -nı

Diğer 44

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Süslü yazı, nakışlı yazı.

Nukuş-i hattını Levh'e vurmadan

Tâ ezel ol cânı sevmişiz bizler

nukûş-ı kur'an:

1. nukûş-ı kur'an'a:-a

Gazel 12

Mısra: 29

Kelime Tipi: -

Nakışlı, işlenmiş Kur'an-ı Kerim.

Re'simiz merbût oluptur kaf nukûş-ı Kur'an'a

Rûz ü şeb biz ağlayıp yalvaralım ol Sübhân'a

nu'man:

1. nu'man'dır:-dı, -r

Diğer 26

Mısra: 6

İmam Azam Ebû Hanîfe'nin ismi, Nûman, babasının adı Sâbit'tir.

Edille râhımız çardır

Mü'minin fi'li Nu'man'dır

nûn:

1. nûn:

Diğer 60

Mısra: 26

"Nun" harfi.

Yüz on dört kapılı kale içinde

Bir nûn vardır dahi bir bâb içinde

2. nûn'a:-a

Diğer 60

Mısra: 30

"Nun" harfi.

Allah emreylemiş nûr kalem yazmış

Ta ezel noktayı bir nûn'a koymuş

nûn ve'l-kalem:

1. nûn ve'l-kalem'inden:-i, -n, -de, -n

Diğer 60

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Ayet**

Nun. Kaleme ve satır satır yazdıklarına yemin olsun (Kalem, 68/1).

Nûn ve'l-kalem'inden dersini vermiş

'V'eş-şemsi' 've'd-duhâ' tesmiyye kılmış

2. nun ve'l-kalem'ini:-i, -n, -i

Diğer 70

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Ayet**

"Nun. Kaleme andolsun." (Kalem Suresi 68/1).

Nun ve'l-kalem'ini Arş'ına çaldı

O 'nûn' noktasın'ı sır melek yazdı

3. nûn ve'l-kalem'inden:-i, -n, -den

Diğer 81

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Ayet**

Nun...kaleme ve (onun) yazdıklarına yemin olsun! (Nun Suresi-Ayet: 1).

Nûn ve'l-kalem'inden imlâyı verdi

Sûre-i duhâda feterdâ dedi

4. nûn ve'l-kalemi:-i

Diğer 91

Mısra: 34

Kelime Tipi: **Ayet**

"Nun. Kaleme andolsun." (Kalem Suresi 68/1).

Gül şâhının şânı gayyeyi buldu

Nûn ve'l-kalemi den noktayı vurdu

5. nûn ve'l-kalemi:-i

Diğer 216

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Ayet**

"Nun. Kaleme andolsun." (Kalem Suresi 68/1).

Nûn ve'l-kalemi işaret verdi

Nübüvvet mührünü ketfine vurdu

nunci'l mu'minîn:

1. nunci'l mu'minîn:-

Diğer 281

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Ayet**

Mü'minleri kurtarıyoruz (Yunus, 10/103).

Nunci'l mu'minîn buyruldu geldi

Fevz ile necâtı sen sende ara

nûr:

1. nûru:-u

Diğer 5

Mısra: 18

Işık, ziya, aydınlık, nur.

Rüyâda görmüşem boş kalan yeri

Vastında yanıyor kandilden nûru

2. nûr:

Diğer 21

Mısra: 4

1. Işık, ziya, aydınlık, nur.

Kevser-i kâfûrdan içip kananlar
Nûr fuâd içinde rûhu seyredir

3. nûru:-u

Diğer 28

Mısra: 21

Işık, ziya, aydınlık, nur.

Muhammed'in nûru Âdem'e geldi
Vahdet hicâbının içinde geldi

4. nûrdur:-dur

Diğer 57

Mısra: 30

Nur, aydınlık, parlaklık, ışık.

Zâten namaz bize Allah emridir
Allah'ın ol emri çok ahsen nûrdur

5. nûrundan:-uñ, -dan

Diğer 91

Mısra: 2

Işık, ziya, aydınlık, nur.

Nûn kâf'a değmeden cemâl feyz etti
Hüviyyet nûrundan gülü halk etti

nûr:-

1. nûrdan:-dan

Diğer 14

Mısra: 6

*Aydınlık, ziyâ || İlâhi bir güç tarafından
gönderildiğine inanılan parlaklık, mübâreklik
(TDK- Güncel Türkçe Sözlük).*
Senin aslın zâten 'elif'den 'bâ'dan 'yâ'dan
Rûhun halk olmuştur bir hâlis nûrdan

nûr-i anber:

1. nûr-i anbere:-e

Diğer 326

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Nurlu, güzel kokulu.

Cândan bağlanmışım nûr-i anbere
Arz ettim halimi yüzü kişvere

nûr-ı imân:

1. nûr-ı imân:-

Diğer 120

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İman nuru. II Aydınlık, nurlu yüz.

Kalb-i Kur'ân nûr-ı imân kim ki dinleyip okur
Mevti câmdan nûş edende ona imân nasb olur

nûr-ı misbâh:

1. nûr-ı misbâh:-

Diğer 138

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kandilin nuru, kandil ışığı.

Meselü nûrihî âyeti geldi Habîbim sana
Sadr-ı mişkât nûr-ı misbâh erdi kalbin kasrına

nûr-u âb-ı uruk:

1. nûr-u âb-ı urukundan:-u, -n, -dan

Diğer 111

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Nurlu suyun tohumu.

Nûr-u âb-ı urukundan rûhumuz bulur kıvam
Sadrının nuru terinden kalbimizi kıldı hem

nûr-u feyyâz:

1. nûr-u feyyâz:-

Diğer 34

Mısra: 30

Kelime Tipi: -

Allah'ın nuru.

Dedi gel imâm ol biz kılak namaz
Emreylemiş bunu hem Nûr-u Feyyâz

nûr-u mücellâ:

1. nûr-u mücellâ:-

Diğer 268

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Parlak nurlu.

Çaldı anda nûr-u mücellâ câna
Gılmâna cismâna rûh u sultâna

nûr-u rabbânî:

1. nûr-u rabbânî:-

Diğer 33

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın nuru.

Açılmış kalbine nûr-u rabbânî
Getir nâmem getir himmeti getir

2. nûr-u rabbânî:-

Gazel 28

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın nuru.

Nûr-u Rabbânî tecellî cebel dekk eyledi
Zât-ı Vechullah'ı bizzât görmesi mümkün değil

nûruhum yes'a:

1. nûruhum yes'a:-

Diğer 275

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Ayet**

Onların ışığı önlerinden ve sağ yanlarından koşup gelir (Tahrim, 66/8).

Nûruhum yes'a hüccet nehrümâ olur

Subh-u zâyda oku sûre Amme'yi

nûş ed:

1. nûş edende:-en, -de

Diğer 104

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

İçmek.

Mevt-i câmdan nûş edende sanma ki kalp de ölür

'Âzrâîl pençe vuranda kalbte cân ile varır

2. nûş edenler:-en, -ler

Diğer 116

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

(İlâhî aşk şarabını) İçmek.

Altı câmdan nûş edenler îmânı ikmâl eder

İki emri tasdik ile bâb-ı İslâm'dan girer

3. nûş edende:-en, -de

Diğer 120

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

(İlâhî aşk şarabını) İçmek.

Mevti câmdan nûş edende Azrâîl melek gelir

Yâ-sîn'i her kim okursa harfî bir melek olur

4. nûş edende:-en, -de

Diğer 120

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

(İlâhî aşk şarabını) İçmek.

Kalb-i Kur'an nûr-ı imân kim ki dinleyip okur

Mevti câmdan nûş edende ona imân nasb olur

5. nûş eder:-er

Diğer 122

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

(İlâhî aşk şarabını) İçmek.

Mâ-i hikmet şerbetinden mü'minin rûhu kanar

Nûş eder ab-ı zülâlden ol şecer hemen biter

6. nûş eden:-en

Diğer 202

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

(İlâhî aşk şarabını) İçmek.

Hüviyyet kâsesin nûş eden kandı

Yedi üçler kırıklar buraya geldi

7. nûş eder:-er

Diğer 203

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

(İlâhî aşk şarabını) İçmek.

Mevt-i zâikanın câmları dolar

Ağlar Baba andan nûş eder kanar

8. nûş eder:-er

Diğer 205

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

(İlâhî aşk şarabını) İçmek.

Fer'i dallarında Allah kudretiyle oturur

Nûş eder tecelli câmin bâb-ı vahdete girer

9. nûş eder:-er

Diğer 214

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

(İlâhî aşk şarabını) İçmek.

Nûş eder zehr-ü zakkumdan gönül şehri olur zulmet

Kesilir kandil-i zücâc kırar cân şişesin bilmez

10. nûş edelim:-e, -lim

Diğer 242

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

(İlâhî aşk şarabını) İçmek.

Zülâli fercâmın ilinden bir tas

Doldurun biz nûş edelim ol âbî

11. nûş edip:-ip

Diğer 277

Mısra: 24

Kelime Tipi: -

İçmek.

Şehirli karyeli bütün ağlaştı

Câm-ı hû âbından nûş edip gitti

12. nûş edip:-ip

Diğer 277

Mısra: 20

Kelime Tipi: -

İçmek.

Elvedâ yâ körpe yavrular dedi

Ecel şerbetini nûş edip gitti

13. nûş edip:-ip

Diğer 279

Mısra: 16

Kelime Tipi: -

İçmek.

Dünya müsveddet kabire girdi

Nûş edip hû câmin Allah'ı bulak

14. nûş eden:-en

Diğer 306

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

(İlâhî aşk şarabını) İçmek.

Kudret sâkileri gün-be-gün dolir

Nûş eden lâ sekrân mest hayrân olur

15. nûş edip:-ip

Gazel 3

Mısra: 20

Kelime Tipi: -

(İlâhî aşk şarabını) İçmek.

Meclis-i irfânda halvet zâtı mir'atına çün perin açan

Câm-ı Hû'dan nûş edip de mest olan anlar bizi

16. nûş edenler:-en, -ler

Gazel 14

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İçmek.

Biri bal birisi sûtûr nûş edenler bî-sekir

Enbiyâ ebrâr ahillâ ordaki intâka bak

17. nûş eder:-er

Gazel 14

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İçmek.

Cümle mü'minler nûş eder yalvar oku İzâ-câ

Çün içenler ru'yet eder ol sıra cemâle bak

18. nûş eder:-er

Gazel 14

Mısra: 32

Kelime Tipi: -

İçmek.

Cennet içre halk edip de va'di kılmış rehber

Nûş eder ümmeti andan sûre-i Kevser'e bak

nûş et:

1. nûş ettin:-ti, -n

Diğer 115

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İçme. II [tas.] Manevî olarak zevk ve safâya erme.

Nûş ettin fercâmı on iki âbdan

Hüsn-ü zâtın imlan ümmü'l kitâbdan

2. nûş etti:-ti

Diğer 117

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İçmek.

Arz etti dilberden bir câm nûş etti

Keşf-i hicâp nûr cemâli seyretti

3. nûş etti:-ti

Diğer 177

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İçme. II [tas.] Manevî olarak zevk ve safâya erme.

Ve'd-duhâ'dan rûhum üç câm nûş etti

Üç câm altı câmdan tevellüd etti

4. nûş ettim:-ti, -m

Diğer 195

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İçme. II [tas.] Manevî olarak zevk ve safâya erme.

Altı câm şerbetin nûş ettim kandım

Âmentübillah'a eyvallahım var

5. nûş ettim:-ti, -m

Diğer 209

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İçme. II [tas.] Manevî olarak zevk ve safâya erme.

Bir bâbdan altı câm nûş ettim kandım

Cemâlin çarkına kolumu vurdum

6. nûş ettim:-ti, -m

Diğer 210

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İçme. II [tas.] Manevî olarak zevk ve safâya erme.

Nûş ettim vahdetin câmindan kandım

Çift mîm bir hâ dal'dan himmeti aldım

7. nûş etti:-ti

Diğer 229

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İçme. II [tas.] Manevî olarak zevk ve safâya erme.

Fetehnâ şerbetin nûş etti kandı

Ve'd-duhâ kârından keştiyi yaptı

8. nûş ettim:-ti, -m

Diğer 263

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İçme. II [tas.] Manevî olarak zevk ve safâya erme.

Hubben-lillâh câmı sanma ki ırak

Nûş ettim âbından lezzeti kaldı

9. nûş et:-

Diğer 274

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İçme. II [tas.] Manevî olarak zevk ve safâya erme.

Hayy câmindan nûş et kurtul mihnetten

Yar şebnemi geldi uyan uyuma

10. nûş etti:-ti

Diğer 277

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

İçmek.

Mevt-i zaikadan bir tas nûş etti

'Azrâîl perinden rıdvânı buldu

11. nûş et:-

Diğer 290

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İçme. II [tas.] Manevî olarak zevk ve safâya erme.

Lâ hû illa hû'yu devredip atma

Nûş et vahdet câmı kesrete girme

12. nûş et:-

Diğer 310

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İçme. II [tas.] Manevî olarak zevk ve safâya erme.

Câm-ı Hû'dan nûş et bakma ağyâra

Mihmândârhânedan çolk memnun oldum

13. nûş ettim:-ti, -m

Diğer 334

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İçme II. (tas.) Manevî olarak zevk ve safâya erme.

Halîl gibi tasdik ettim

Al kâsesinden nûş ettim

14. nûş ettim:-ti, -m

Diğer 336

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İçme. II [tas.] Manevî olarak zevk ve safâya erme.

Ze zemzemi zümregâhtan nûş ettim

Sin Sâid şehrine göçüyor bülbül

nûş eyle:

1. nûş eyledik:-di, -k

Diğer 107

Mısra: 41

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İçmek.

Gaflet ile mevt-i câmdan şerbeti nûş eyledik

Nûr u kitâba uyandan nârdâ hiç yoktur kalan

2. nûş eyledin:-di, -n

Diğer 163

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İçmek.

Bir bâb içre altı câmdan bâdeyi nûş eyledin

Mezheb-i şâh tarîkünde kalbini hoş eyledin

nush:

1. nushum:

Diğer 59

Mısra: 1

Ar. nasihat, öğüt.

Bir nushum var sana ey deli gönül

Senenin ol şirin gülü geliyor

nush ed:

1. nush edeyim:-e, -(y), -im

Diğer 292

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Öğüt vermek.

Nush edeyim size ey kavim kardeş

Zîrûh câmid leyl ü nehâr Allah der

nush et:

1. nush et:-

Diğer 36

Mısra: 54

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Öğüt vermek.

Ağlar Baba Kur'ân'la git

Nasa leyl ü nehâr nush et

nüşhay-ı kübrâ:

1. nüşhay-ı kübrâ:-

Diğer 114

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

En büyük hakikat, en büyük örnek.

Nüşhay-ı kübrâ bu insan zâtını isbat eder

Kübrâdan nüşhay-ı suğra Allah'ı inkâr eder

2. nüşhay-ı kübrâyı:-(y)ı

Diğer 281

Mısra: 28

Kelime Tipi: -

En büyük hakikat, en büyük örnek.

Vücûdun mihmândâr mihmân öz yârin

Nüşhay-ı kübrâyı sen sende ara

3. nüşhay-ı kübrâyı:-yı

Gazel 25

Mısra: 22

Kelime Tipi: -

En büyük hakikat, en büyük örnek.

Yeri göğü kıldı suğrâ mavesianî oku

Nüşhay-ı kübrâyı tende bulan gelsin bu

mevdâna

nuşûr-i ibrâhîm:

1. nuşûr-i ibrâhîm:-

Diğer 59

Mısra: 67

Kelime Tipi: -

İbrahim'in öldükten sonra dirilmesi.

Nuşûr-i İbrâhîm şerheyle demiş

Bayram-ı şerîfin mübarek olsun

nutk:

1. nutku:-u

Diğer 215

Mısra: 9

Söz, kelâm.

Sanırsın ki nutku murğiveş bülbül

Dili kâfûr dudakları zencebil

nutk ed:

1. nutk eder:-er

Diğer 122

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Söz söylemek, konuşmak.

Hüccet ü hikmet-ü zübde envarından nutk eder

Nûr zücâc misbâh dilersen oku kalb-i imânı

nutka gel:

1. nutka geldi:-di

Diğer 200

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Deyim**

Konuşmaya başlamak, söze girmek.

Yedi kat felekler bütün ağladı

Bıçak nutka geldi bu bayram günü

nutuk ver:

1. nutuk verdi:-di

Diğer 58

Mısra: 113

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Nutuk vermek, söylemek. II Öğüt vermek.

Allah İsmâîl'e hoş nutuk verdi

Allahu ekber ve lillâhi'l hamd dedi

ol:

1. ol:

Diğer 24

Mısra: 19

3. tekil şahıs zamiri. II Hz. Adem

peygamber.

Allah emreyledi yedi ol peder

Anın için coşır ağırlı bu gönül

ol-:

1. oluptu:-up, -tu

Mesnevi 1

Mısra: 4

Olmak.

Ulu himmet edüp dil kasrını has

Mâzi içre oluptu Allah'a âs

orucu tut:

1. orucu tutup:-up

Diğer 25

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Oruç tutmak, oruç ibadetini yerine getirmek.

Orucu tutup da namazı kıldı

Elveda ediyor bu şehir-i sıyâm

osman:

1. osman,:

Diğer 298

Mısra: 7

Hiz. Osman. Üçüncü İslam halifesi.

Sıddik, Ömer, Osman, Ali cem' olur

Oku Muhammed-i mevlüd-i zîşan

2. osman:

Diğer 314

Mısra: 20

Hiz. Osman. Üçüncü İslam halifesi.

Hâtemin zîrine yazdırmış anı

Ömer Osman Bekr'i sevmemiş olmaz

ömer:

1. ömer,:

Diğer 298

Mısra: 7

İslam'ın ikinci halifesi (Hiz. Ömer).

Sıddik, Ömer, Osman, Ali cem' olur

Oku Muhammed-i mevlüd-i zîşan

2. ömer:

Diğer 314

Mısra: 20

İslam'ın ikinci halifesi (Hiz. Ömer).

Hâtemin zîrine yazdırmış anı

Ömer Osman Bekr'i sevmemiş olmaz

3. ömeri:-i

Diğer 315

Mısra: 11

Hiz. Ömer.

Adalette bir halk etti Ömeri

Elinde fermanı nukuzu Mim'den

ömrünü geçir:

1. ömrünü geçirme:-me

Diğer 30

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ömrünü geçirmek; ömrünü harcamak.

Kork Allah'tan kork da yuvanı tanı

Ömrünü geçirme dünyada fânî

2. ömrünü geçirir:-ir

Diğer 214

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Deyim**

Ömrünü geçirmek; ömrünü harcamak.

Satar ukbâyı dünyaya karıncanın kirasına

Geçirir ömrünü fânî beka mülkü yıkar bilmez

Öpüp de göçmenin zamanı geldi:

1. *Öpüp de göçmenin zamanı geldi:-di*

Diğer 342

Mısra: 16

Kelime Tipi: Argo

Öpüp de bu dünyadan göçüp gitmenin zamanı geldi.

El dudak vurmamış bikri bâlâya

Öpüp de göçmenin zamanı geldi

örnek al:

1. örnek aldım:-dı, -m

Diğer 312

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Deyim**

Bir şeyden numune almak.

Güllerinden örnek aldım

Kitâbımı hatmeyledim

özün yaktı van:

1. özün yaktı yandırdı:-dı, -r, -dı

Diğer 29

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Deyim**

Beni yaktı yandırdı. II Acı çekmek.

Feyz-i cemâl yaktı yandırdı özün

Bir nokta zarfına girdin sen gönül

pâc:

1. pâcımı:-ı, -m, -ı

Diğer 337

Mısra: 3

Servet, mal, mülk.

Ziyâret eyledim aldım pâcımı

Nişânghâm Vehbî gülden ayrıldım

pâdişâh:

1. pâdişâhım:-+ım

Diğer 100

Mısra: 11

Hükümdar; Allah.

‘Affet beni pâdişâhım
Zenbim ile geldim sana

padişâh-ı ezel:

1. padişâh-ı ezel:-

Diğer 38

Mısra: 25

Kelime Tipi: -

Başlangıç ve sonu olmayan, hüküm ve saltanatı ezelden ebede devam eden Sultan, Allah.

Sensin padişâh-ı ezel
Bâkıysın elbet Lemyezel

padişâhlar padişâh:

1. padişâhlar padişâhı:-ı

Diğer 81

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sultanların sultanı. // [tas.] Allah.

Padişâhlar padişâhı mâ yezel
Kün diyüp emretti nidâyı tek tek

palâs:

1. palas:

Diğer 199

Mısra: 18

Aba, çul.

Herkes tıls-ı âzam aramış bulmuş
Atmış varlık kürkün bir palas giymiş

2. palası:-ı

Diğer 290

Mısra: 20

Aba, çul.

Mefrûş-u lâ-mekân enver çuhâsi
Uyan hâbdan buzdan palası serme

pâre pâre eyle:

1. pâre pâre eylesem:-se, -m

Diğer 196

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Deyim**

Parça parça etmek; kırmak, parçalara ayırmak (Yurtbaşı 2012: II/408).
N’olur kahr içinde ersem bir kâra
Eylesem vücûdum bin pâre pâre

pâyân:

1. pâyânı:-ı

Diğer 107

Mısra: 20

Nihayet, son.

Müstemirdir bu fâniyi ol denizin ‘‘ünvânı
Nice güller bitmiş onda yoktur hadd-û pâyânı

peder:

1. peder:

Diğer 24

Mısra: 17

Baba.

Evvelâ ekl eyledi Âdem peder
Ol sebepten oldu âlî muteber

2. peder:

Diğer 24

Mısra: 19

Baba.

Allah emreyledi yedi ol peder
Anın için coşır ağırlı bu gönül

3. pederden:-den

Diğer 83

Mısra: 7

Baba.

Ol Âdem pederden doğduğum zaman
Ol zaman tanıdım bir Allah’ım var

4. pederi:-i

Diğer 83

Mısra: 3

Baba.

Ol Âdem pederi gidip görmeden
Ol zaman tanıdım ki bir Cebbâr’ım var

pehlivân:

1. pehlivanlar:-lar

Diğer 49

Mısra: 19

Pehlivan. yiğit. kahraman.

Pehlivanlar beni asla eğemez
Elestü azminden hem ikrarım var

penâh:

1. penâhının:-ı, -n, -ın

Diğer 67

Mısra: 21

Sığınma, sığınacak yer.

Ru’set penâhının şânıdır bilir
Şeş cihet tarafın ol güzel bulur

2. **penâhla:-la**

Diğer 77

Mısra: 26

Sığınılacak yer.

Avn-i Bârî hemen erişti

İklim şâhı çâr penâhla görüştü

3. **penâha:-a**

Diğer 258

Mısra: 22

Sığınma, sığınacak yer.

Ve'stekim âyeti buyrulan şâha

Ağlar yalvarırım hazret penâha

4. **penâhı:**

Diğer 329

Mısra: 2

Koruyucusu, kollayıcısı, gözetleyicisi, himaye edeni (olan Allah).

Gönül niye otağından vaz geldin

Gonca gül penâhı çağırıldı seni

5. **penahdan:-dan**

Gazel 2

Mısra: 9

Sığınma, sığınacak yer.

Çâr penahdan hoş ferâmîn çün aluben anladın

Okuyup defterde kârın mest olup yanan gönül

penâh ol:

1. **penâh olduğun:-du, -ğu, -n**

Diğer 95

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

Sığınacak yer, sığınmak olmak.

Biz gedâ günahkârın indinde etme ihticâb

Mahrem-i hazret penâh olduğun bilmez miyem

pend:

1. **pendi:-i**

Diğer 203

Mısra: 1

Nasihat, öğüt.

Ey benim efendim dinle bu pendi

Elde Kur'ân gibi hüccetimiz var

2. **pendimi:-i, -m, -i**

Diğer 268

Mısra: 1

Nasihat, öğüt.

Dinleyin pendimi efendi beyler

Rûh dermanı elbet hazırdır cânda

3. **pendimi:-i, -m, -i**

Diğer 295

Mısra: 1

Nasihat, öğüt.

Ey gülzâr-ı sabâ dinle pendimi

Cânân illerinden haberin var mı

4. **pendi:-i**

Diğer 317

Mısra: 1

Nasihat, öğüt.

Ey gülzâr-ı sabâ dinle bu pendi

Asla ağyâr ile sohbet kalmadı

5. **pendi:-i**

Diğer 321

Mısra: 1

Nasihat, öğüt.

Dinleyin bu pendi efendi beyler

İlim merdânesi Re'is Efendi

6. **pendi:-i**

Diğer 337

Mısra: 1

Nasihat, öğüt.

Ey 'aziz efendim dinle bu pendi

Erzincan şehri gülünden ayrıldım

pendimi dinle:

1. **pendimi dinle:-**

Diğer 327

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Öğüt dinlemek.

Gel ey gönül dinle sohbet pendimi

Kesret âleminin bâbından geçme

pendin al:

1. **pendin al:-**

Diğer 290

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Deyim**

Öğüt almak, nasihat almak.

Gel gülzârü seba pendin al benden

Aman nâdân ile oturup kalma

per:

1. **perlerin:-ler, -in**

Diğer 10

Mısra: 3

Kanat.

Perlerin kavîdir durmadan korkma

Aman Allah aman çarkımı çevir

2. **perleri:-ler, -i**

Diğer 19

Mısra: 23

Kanat.

Bu çark hiç eskimez perleri kavî
Bize yardım eyle ey Ebu'l-Kasım.

3. **per:**

Diğer 46

Mısra: 8

Kanat.

Dünyada ol bir mânâsız gezdiyse
Çift per ile gökte uça ne fayda

4. **peri:-i**

Diğer 52

Mısra: 28

Kanat II kol.

Bunların perleri yeri yırtıcı bir kul imiş
Halbuki bunların peri hep dibinden kurumuş

5. **perleri:-ler, -i**

Diğer 52

Mısra: 27

Kanat.

Bunların perleri yeri yırtıcı bir kul imiş
Halbuki bunların peri hep dibinden kurumuş

6. **periyle:-i, -(y)le**

Diğer 70

Mısra: 9

Kanat.

Altı yüz periyle ol yere indi
Cebel-i Hira'da Nebî'yi gördi

7. **perini:-i, -n, -i**

Diğer 71

Mısra: 5

Kanat.

Altı yüz perini Cebrâîl açtı
Lâmekân şehrinde kurbuna uçtu

8. **perine:-i, -n, -e**

Diğer 91

Mısra: 30

Kanat.

Ve'n-necmi suresi hoş etti rahtı
Cibrîl'in perine ol zaman bindi

9. **perlerin:-leri, -n**

Diğer 91

Mısra: 25

Kanat.

Melek bülbül Burak perlerin açtı
Belde-i azîm'de rûhlar görüştü

10. **per:**

Diğer 105

Mısra: 33

Kanat.

Çift per ile pervâz eder
Gül şehrinde güle konar

11. **perim:-im**

Diğer 136

Mısra: 15

Kanat.

Gonca gül dalına uçar perim var
Gonca gül bülbülü bu köye konu

12. **perli:-li**

Diğer 173

Mısra: 15

Kanat.

Beş bin perli çarka kolunu vurdu
Ol çarkın topunu deldi de geçti

13. **perine:-i, -n, -e**

Diğer 344

Mısra: 3

Kanat.

'Azrâîl perine verdi serini
Ecel câmin içip uhrâya göçtü

14. **perlerin:-leri, -n**

Gazel 10

Mısra: 3

Kanat.

Perlerin kavîdir durmadan korkma
Aman Allah aman çarkımı çevir

per aç:

1. **per açıp:-ıp**

Diğer 255

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kanat açmak.

Âl-i rıdvân ilî güller otağı

Per açıp üstünde şakılır bülbül

2. **per açıp:-ıp**

Diğer 257

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kanat açmak, uçmak.

Bahçe-i gülzârda menemşe gülü

Per açıp konmanın sırası geldi

3. **per açmaz:-ma, -z**

Diğer 299

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Deyim**

Kanat açmak, uçmak.

Emirsiz per açmaz ıvez perr ü bâl
Al-mihrâb gölünden akıtsam zülâl

4. **per açmışsın:-mış, -sın**

Diğer 307

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kanat açmak, kanatlanmak.

Gönül per açmışsın müstakîm râha
Elbet gayyesinde bir sevdiğin var

5. **per aç:-**

Diğer 308

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kanat açmak.

Libâsen buyruldu dünyadan sitr ol
Tecerrüde per aç nâz hayreti bul

6. **per açıp:-ıp**

Diğer 311

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kanat açmak, kanatlanmak.

Leterkebume tabekan edip bey'at Muhammed'e
Per açıp bağ-ı dildâra erişip ravz-ı Ahmed

7. **per açup:-up**

Diğer 321

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kanat açmak II uçmak; bir yere ulaşmak

için hareket etmek.

Per açup gonca gül dalında kalmış
Gülün susam nergis şebnemin almış

8. **per açıp:-ıp**

Diğer 324

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kanat açmak, kanatlanmak.

Per açıp Muhammed bağında kalmış
Golnca gül menemşe bârını vermiş

per yap:

1. **per yaptırır:-tı, -tır**

Diğer 276

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Uçmak, kanatlanmak.

Güş eyle Kur'ân n'ettirir
Dinâr fizza per yaptırır

perçem:

1. **perçemine:-i, -n, -e**

Diğer 65

Mısra: 3

Alna düşen kısa saç demeti.

Ol gül perçemine zülfün sarmışlar
Ol gülün şâhından ne haber aldın

2. **perçemi:-i**

Diğer 91

Mısra: 11

Perçem, kakül II sevgilinin kakülü.

Perçemi dünyayı müşerref kıldı
Açmış tellerini zülfüne kurban

3. **perçeminin:-i, -niñ**

Diğer 294

Mısra: 2

Alna düşen kısa saç demeti, kakül.

Ey gülzâr-ı sabâ var Muhammed'e
Güzel perçeminin telinden getir

perde aç:

1. **perde açar:-ar**

Diğer 182

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Engelin ortadan kalkması.

Sayd-ı şâh câmindan ansızın içer
Günden güne Çalap bin perde açar

perdeler kalk:

1. **perdeler kalktı:-tı**

Diğer 200

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Deyim**

Engelleri kaldırmak.

Hicâblar ref'oldu perdeler kalktı
Azim koç tekbiri alarak geldi

perdeyi al:

1. **perdeyi aldı:-dı**

Diğer 20

Mısra: 22

Kelime Tipi: -

Örtüyü kaldırmak, engeli kaldırmak.

Bu dert ile feyzim ziyâde geldi
Dil-i kasrığâhtan perdeyi aldı

perin aç:

1. perin açmış:-mış

Diğer 42

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kanat açmak, uçmak.

‘Tecerruden linefsihi’

Melekûta perin açmış

2. perin açar:-ar

Diğer 67

Mısra: 26

Kelime Tipi: -

Kanadını açmak.

Şeb deminde gökte bir melek uçar

Bülbül olan perin ol zaman açar

3. perin açtın:-tı, -n

Diğer 138

Mısra: 22

Kelime Tipi: -

Kanat açmak, uçmak.

Kaabe kavseyini ev ednâ yaktı yandırdı seni

Lâ-mekâna perin açtın ru’yet ettin sen beni

4. perin açâr:-ar

Diğer 239

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kanat açmak, uçmak.

Mor menemşe gece hârından çıkar

Bülbül perin açâr üstüne uçar

5. perin aç:-

Diğer 250

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kanadını açmak.

Aç perin pervâz et gönül dârına

Seyret dilde dildârının bağına

6. perin aç:-

Diğer 282

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kanat açmak, uçmak.

Ey gülzâr-ı sabâ aç perin durma

Cânân illerinden bir haber getir

7. perin açan:-an

Gazel 3

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kanat açmak, uçmak.

Meclis-i irfânda halvet zâtı mir’atına çün perin

açan

Câm-ı Hû’dan nûş edip de mest olan anlar bizi

perk:

1. perk:

Diğer 299

Mısra: 4

Berk:Sağlam, sıkı, muhkem, kuvvetli.

Asiyâb-veş dakîk eylesem hinde

Perk taştan yapılmış ham giriş derler

perr:

1. perr:

Diğer 299

Mısra: 13

Kanat.

Emirsiz per açmaz izev perr ü bâl

Al-mihrâb gölünden akıtsam zülâl

perr ü bal:

1. perrübâl:

Diğer 231

Mısra: 15

Kanat ve kol.

Perrübâl zenbûrun dinle sesini

Bûm gibi virâne şehrini gözet

2. perrübâl:

Gazel 21

Mısra: 7

Kanat ve kol.

Perrübâl gibi olup da konmuşam bir esbere

Le-beytü’l-‘ankebût içre kuruyup kalan benem

perrübâl:

1. perrübâlden:-de, -n

Gazel 7

Mısra: 10

Kanat.

Ol vücûd kıdemi bizzât rû’yetinden bilsene

Yerdeki mûr perrübâlden Allah’ı bul ey gönül

pervâne:

1. pervâneler:-ler

Diğer 4

Mısra: 13

Işığın etrafında dönen kelebek. || Aşık.

Pervâneler gibi âteşe düşme

Kuzgun tuyûr gibi cebelden uçma

2. pervaneyim:-yim

Diğer 88

Mısra: 9

Geceleri ışığın etrafında dönen küçük kelebek II aşık.

Pervaneyim düştüm oda

Kimin haddî var ki tuta

pervâne ol:

1. pervâne olur:-ur

Diğer 67

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İşığın etrafında dönen kelebek gibi olmak.

|| *Aşık olmak.*

Aşık olan zâten pervâne olur

Aşkın imlâsını eġnâdan alır

2. pervâne oldu:-du

Diğer 95

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Deyim**

İsteğini elde etmek için birinin yanından ayrılmayıp gönlünü etmeye çalışmak.

Pervâne oldu bu Ağlar düştü cemâl nârına

Sade nârda yanma değil gir tevekkül bâbına

pervâne-ves:

1. pervâne-ves:

Diğer 29

Mısra: 13

Kelebek gibi.

Pervâne-ves şeb deminden uçarsın

Nûr kalem hattından mânâ açarsın

pervâneves:

1. pervâneves:

Diğer 157

Mısra: 5

Pervane gibi. II Aşık gibi.

Aşk elinden pervâneves olanlar

Nûr cemâlin ateşine yananlar

2. pervâneves:

Diğer 257

Mısra: 19

Pervane gibi. II Aşık gibi.

Pervâneves yanıp vücûdin dağla

Aşk ile yanmânın sırası geldi

3. pervâneves:

Gazel 6

Mısra: 22

Geceleri ışığın etrafında dönen küçük kelebek gibi.

Kendimi bir mûr sanarım

Pervâneves ben dönerim

4. pervâneves:

Gazel 21

Mısra: 2

Pervane gibi. II Aşık gibi.

Cümle mahlûku tecessüs eylesem ednâ benem

Pervâneves gibi nâra kendimi salan benem

pervâne-ves ol:

1. pervâne-ves oldun:-du, -n

Gazel 12

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Geceleri ışık çevresinde dönen, kendini ateşin içine atmasıyla bilinen küçük kelebek gibi.

Sen cemâl aşkına düştün pervâne-ves oldun hem

Ol cemâl râhında beni sevdiğin bilmez miyem

pervardigâr:

1. pervardigâr-ı:-ı

Diğer 118

Mısra: 32

Allah.

Neşr i rustahız zamanı vâ‘d-i cehime girer

Zikredeğ pervardigâr-ı bâkıy cennet’te kalak

pervâz ed:

1. pervâz eder:-er

Diğer 55

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Deyim**

Uçmak.

Bülbül uçar pervâz eder yerinden

Doğru gider selvilerin dibinden

2. pervâz eder:-er

Diğer 105

Mısra: 33

Kelime Tipi: -

Uçmak, kanatlanmak.

Çift per ile pervâz eder

Gül şehrinde güle konar

3. pervâz eder:-er

Diğer 141

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Uçmak; (bedenden) çıkmak.

Arş'dan pervâz eder zemini alır
Nice bin melâike anınla ile gelir

4. pervâz ederler:-er, -ler

Diğer 147

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Uçmak, kanatlanmak.

İyiler çift kanatla pervâz ederler
Bana Refref Burak yasak edindi

5. pervâz edüp:-üp

Diğer 255

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Uçmak, kanatlanmak.

Pervâz edüp sabâ şehrine varmış
Lâ-mekân çuhasın al-yeşil görmüş

6. pervâz edek:-ek

Diğer 264

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Uçmak, kanatlanmak.

Refref ile pervâz edek
Sofra ehli âmin diyin

perverdigâr:

1. perverdigâr'a:-a

Diğer 107

Mısra: 43

Bütün yaratıkları besleyen ve yetiştiren

Allah.

Yalvarıp Perverdigâr'a yine dünyaya varak
Nûr Muhammed nûr kitâba başımızı bağlayak

peygamber:

1. peygamber:

Diğer 4

Mısra: 30

Peygamber II Hz. Muhammed.

Kınamayın bizi ey mü'min kullar
Hikmete ermedi habip peygamber

2. peygamber:

Diğer 84

Mısra: 3

Hz. Muhammed (SAV).

Bu derdi vermiştir sana peygamber
Derdi câna dermân verene yalvar

3. peygamber:

Diğer 105

Mısra: 6

Hz. Muhammed (SAV).

Kur'ân'dan işâret almış
Peygamber hadîs buyurmuş

peygamber'e salât et:

1. peygamber'e salât et:-

Diğer 187

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Peygamber Efendimize dua etmek.

Salli alâ Muhammed'in et Peygamber'e salât
Oku Tebâreke faslın gir yatağa sonra yat

pîr:

1. pîrlerin:-ler, -in

Diğer 21

Mısra: 22

Tarikat ehline yol gösteren ulu kişi.

'Kable en temûtû' sırrına erdim
Pîrlerin çarkının kulpundan tuttum

2. pîrdir:-dir

Diğer 33

Mısra: 3

Mürşit, ihtiyar.

Derecesi âli, bir aziz pîrdir
Getir nâmem getir himmeti getir

3. pîri:-i

Diğer 34

Mısra: 38

Tarikat ehline yol gösteren ulu kişi.

Ru'yet-i mihrâbı kiblede bildim
Bir mübârek pîri önümde gördüm

4. pîrler:-ler

Diğer 34

Mısra: 9

Yaşlı, ihtiyar; görmüş geçirmiş kimse. II

[tas.] Bir tarikatın kurucusu, şeyh, mürşit.

Etrafımı sardı ol aziz pîrler
Yere çevir deyû emir verdiler

5. pîrler:-ler

Diğer 34

Mısra: 18

Yaşlı, ihtiyar; görmüş geçirmiş kimse. II

[tas.] Bir tarikatın kurucusu, şeyh, mürşit.

Yani bir çarkın üstüne koydular
Kulpuna pîrler elini vurdular

6. **pîrlerin:-ler, -in**

Diğer 34

Mısra: 12

Tarikat ehline yol gösteren ulu kişi.

Yer kuvvetli döndü anlar gördüler
Seyrettim pîrlerin vechini tek tek

7. **pîrimi:-im, -i**

Diğer 49

Mısra: 6

Bir tarikatın kurucusu, şeyh, mürşid.

Tarîk-i nakşiye dersi okurum
Sağ tarafta ol pîrimi bulurum

8. **pîr:**

Diğer 61

Mısra: 38

Yaşlı, ihtiyar | görmüş geçirmiş.

Âşıkam dâvâ edenler
Pîr mürşit halife görenler

9. **pîrler:-ler**

Diğer 65

Mısra: 5

Yaşlı, ihtiyar; görmüş geçirmiş kimse. ll

[tas.] Bir tarikatın kurucusu, şeyh, mürşit.
Ol gülün bahrine pîrler dalmışlar
Hâkikat şehrine gemi kurmuşlar

10. **pîrler:-ler**

Diğer 67

Mısra: 11

Yaşlı, ihtiyar; görmüş geçirmiş kimse. ll

[tas.] Bir tarikatın kurucusu, şeyh, mürşit.
Pîrler ol mektepte okurlar Kur'ân
Diller Kur'an okur kalpler Allah der

11. **pîrlerin:-ler, -in**

Diğer 67

Mısra: 3

Tarikat ehline yol gösteren ulu kişi.

Pîrlerin elinden sâkî sunanlar
Sâkiler dolandır kadeh Allah der

12. **pîrler:-ler**

Diğer 72

Mısra: 29

Mürşid, yaşlı kişi.

Ağlar Baba'yı da pîrler sardılar
Bir çarkın üstünde dönir gördüler

13. **pîrler:-ler**

Diğer 79

Mısra: 11

Pir, mürşit, üstat.

Pîrler bize himmet etmiş
Allah beni utandırmaz

14. **pîrler:-ler**

Diğer 81

Mısra: 45

Yaşlı, ihtiyar; görmüş geçirmiş kimse. ll

[tas.] Bir tarikatın kurucusu, şeyh, mürşit.
Bâkî Babayı da pîrler buldular
Etrafı selvili bir gül verdiler

15. **pîr:**

Diğer 136

Mısra: 3

Bir tarikatın kurucusu.

Pîr mürşid halife burada hazırır
İrşâdinin gülü bu köye konu

16. **pîrler:-ler**

Diğer 242

Mısra: 5

Mürşid, yaşlı kişi.

Bu meclise geldi erenler pîrler
Kevser mâ yerine kabul ederler

pîr-i pirân:

1. **pîr-i pirânın:-ın**

Diğer 95

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Pirlerin piri.

Pîr-i pirânın şâhından dâim isterük meded
Azm-i râhın bağ-ı gülşan olduğun bilmez
miyem

pişman ol:

1. **pişman olur:-ur**

Diğer 130

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yaptığı bir işin yanlış veya uygunsuz sonuç

verdiğini anlayarak üzölmek.

Asdikâ sûi ehîbbâ çün yarın pişman olur

Kıyâmette ba'zısı ba'zısına düşman olur

puhağ:

1. **puhağın:-ı, -n**

Diğer 342

Mısra: 12

Boyun.

Dürri zebercedden al gülli teller

Puhağın öpmenin zamanı geldi

puhağın öpmenin zamanı geldi:

1. puhağın öpmenin zamanı geldi: -di Diğer 342

Mısra: 12

Kelime Tipi: Argo

Boynunu öpmenin zamanı geldi

Dürri zebercedden al gülli teller
Puhağın öpmenin zamanı geldi

puthâne:

1. puthânede:-de

Diğer 273

Mısra: 15

Putların konulduğu yer.

Puthânede Hâlîl bir zaman kaldı
Nebî'ye üç zelle mübâh verildi

putperes:

1. putpereste:-te

Diğer 194

Mısra: 10

Putu tapan kimse.

Şânında 've'd-duhâ 'eğna'da hikmet
Tâk-ı Kısra putpereste mürüvvet

rabbe'l-mucib:

1. rabbe'l-mucib:-

Diğer 286

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dualara karşılık veren Allah.

Verme ezâ aman yâ Rabbe'l-mucib
Cennetten memhûrlu hücceti yolla

rabb-i niyâz:

1. rabb-i niyâz:-

Diğer 16

Mısra: 23

Kelime Tipi: -

Rabbine yalvarma, Rabbine dua etme.

Ona râzı olmaz Nûr Rabb-i niyâz
Namazın lezzeti koymuyor beni

rabbü'l-gani:

1. rabbü'l-gani:-

Mesnevi 1

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Zenginlik sahibi Allah.

İki gül şebnemi mest etti beni
Lûtf u ihsân eyledi Rabbü'l-Gani

raddesinde:

1. raddesinde:

Diğer 330

Mısra: 3

Aşağı yukarı, yaklaşık olarak.

Saat dokuzuncu on raddesinde
Yerin damarları bütün oynadı

râdet:

1. râdet:

Gazel 32

Mısra: 20

Yol açan.

Ağlar Baba bûm olduğu vahdet camına girdiği
İzninle kitap düzdüğü râdet füyûzundan mıdır

ra'feti:

1. ra'feti:-i

Diğer 140

Mısra: 19

Acıma, merhamet.

Zeytûnundan kim yediyse buldu ol kul ra'feti
Erdi sırr-ı vedduhayâ söyledi hem hikmeti

2. ra'feti:-i

Gazel 4

Mısra: 1

Acıma, merhamet.

Dünyayı terk etmeden ra'feti arzularsın
Rızâyı sen bulmadan cânânı arzularsın

3. ra'feti:-i

Gazel 12

Mısra: 7

Acıma, merhamet.

Erdi senin şevketin ra'feti sultân kurbuna
Dört kapı bâbına miftâh vurduğun bilmez
miyem

ra'fet al:

1. ra'fet alınır:-ın, -ır

Diğer 67

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Merhamet, şefkat dilemek.

Sâkinin havlinden ra'fet alınır

Ve'd-duhâ sırrına sonra erilir

ra'fete er:

1. ra'fete eren:-en

Gazel 2

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Şefkatli olmak, merhametli olmak.

Rûhsat-ı nâmda ki girdin meclis-i irfân şehrine

Dünyayı terk eyleyip de ra'fete eren gönül

râgıb:

1. râgıb:

Gazel 6

Mısra: 17

Rağbet edici, eden, istekli.

Merğuben râgıb değılem

Sûrda dünyada değılem

râh:

1. râhı:-ı

Diğer 23

Mısra: 18

Yol, tarik.

Kıyâmet dediğin bahr-i amîktir

Seferi uzaktır râhı şeditir

2. râhından:-ı, -n, -dan

Diğer 47

Mısra: 16

Yol, tarik.

Beni sevenlere muhabbet edin

Tevekkül râhından sen safâ geldin

3. râhında:-ı, -n, -da

Diğer 70

Mısra: 26

Yol, tarik.

Nûr kalem hattından şânını alır

Muvâzıb râhında ol kaim olur

4. râhını:-ı, -n, -ı

Diğer 85

Mısra: 7

Yol, tarik.

Öğrettiler bana Allah râhını

Aç kalbim bâbını illâ Allah de

5. râhına:-ı, -n, -a

Diğer 96

Mısra: 27

Yol, tarik.

Bu Ağlar Baba'yı aldı râhına

Aman sultân aman şefâat eyle

6. râhım:-ım

Diğer 136

Mısra: 1

Yol, tarik.

Benim 'azm î râhım bâğ-ı rıdvândan

Gülşân bağı bugün bu köye kondu

7. râhını:-ını

Diğer 142

Mısra: 6

Yol, tarik.

Duâyı eder de tesbîhi alır

Duhâyı kılанда râhını bulur

8. râha:-a

Diğer 307

Mısra: 1

Yol, tarik.

Gönül per açmışsın müstakîm râha

Elbet gayyesinde bir sevdiğin var

9. râhından:-ı, -n, -dan

Diğer 328

Mısra: 3

Yol, tarik.

Çok lezzet almışam Nakşî râhından

Bizi imân ile göçür ya Rabbi

10. râhına:-ı, -n, -a

Gazel 5

Mısra: 16

Yol, tarik.

Azîm mürşid bizi bir dağda tutar

Ol mürşid râhına kurban gerektir

11. râhında:-ı, -n, -da

Gazel 12

Mısra: 6

Yol, tarik.

Sen cemâl aşkına düştün pervâne-veş oldun hem

Ol cemâl râhında beni sevdiğin bilmez miyem

rahat ol:

1. rahat olamaz:-a, -maz

Diğer 55

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Deyim**

Rahat etmemek, içi sıkılmak, hoşnut olmamak.

Yuvaya girmeyen rahat olamaz

Yuva nedir bilmez çalıyı sever

2. rahat olur:-ur

Diğer 118

Mısra: 39

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Mutlu ve huzurlu olmak, gönlü refah olmak.

Dünyadan rahmet alırsa az zamân rahat olur
Zikredeki Yezdân'ımızı Berzâh'ı bizler bulak

râhı aç:

1. râhı açmış:-mış

Diğer 52

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Deyim**

Sebepl olmak, yol açmak.

Vahdeti terk eyleyip de kesrete açmış râhı
Zannederler böyle kurmuş iki cihânın şâhı

2. râhı açar:-ar

Diğer 207

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Deyim**

Sebepl olmak, yol açmak.

Ulu Hak çâr cihân şâhı açar kullarına râhı
Bu Ağlar Baba'ya mâhı acepl bize erişir mi

râhı tut:

1. râhı tuttu:-tu

Diğer 261

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yol tutmak, yola koyulmak.

Vah bu gece gidiyor siyâm ayı
Murğî bülbül melekler tuttu râhı

rahîm:

1. rahîm:

Diğer 38

Mısra: 33

Bütün canlıları koruyan ve esirgeyen Allah.

Sensin gafûr sensin Rahîm

Halimi bilürsün Alîm

2. rahim:

Diğer 132

Mısra: 7

Bütün canlıları koruyan ve esirgeyen Allah.

Rahman rahim ismi çarkı cilâlar

Perçemlerden kolum çevirir çarkı

3. rahim:

Diğer 146

Mısra: 13

Bütün canlıları koruyan ve esirgeyen Allah.

Rahman Rahim Bismillâhi eğleşir

Çâr binasız ûnvan Çalab hânesi

4. rahim:

Diğer 174

Mısra: 3

Bütün canlıları koruyan ve esirgeyen Allah.

Rahim deryasından rahmet etmezsin

Bin bir ismin kânı Rahmân'a düşmez

5. rahîm:

Diğer 190

Mısra: 19

Bütün canlıları koruyan ve esirgeyen Allah.

Rahmân okuyup rahîm bahrine daldı

Beş kerre beş secde tek tek eyledi

6. rahîm:

Diğer 216

Mısra: 20

Merhamet edici, eden. Cem'i "râhimîn"dir.

erhamü'r-râhimîn merhametlilerin en

merhametlisi olan bârî-ı Te'âlâ hazretleri.

Feth Olur fettâhın bâbı açılır

Rahîm ismin Rezzâk'ına bağlamış

rahîm ol:

1. rahîm olur:-ur

Diğer 35

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Merhamet etmek.

Ol 'azîm' murat Kur'ân-ı Kerim

Okuyanın derdine hem olur rahîm

râhını bul:

1. râhını buldu:-du

Diğer 47

Mısra: 45

Kelime Tipi: **Deyim**

Doğru yolu bulmak. || Allah yolunu

bulmak.

Bâkî Baba buldu râhını buldu

Üstâd-ı pîrini sağında buldu

2. rāhını bulur:-ur

Diğer 74

Mısra: 33

Kelime Tipi: -

Yolunu bulmak, Allah yolunu bulmak.

Ağlar Gülmez bulur rāhını bulur

Çeker kervanını bir şehre varır

rahm:

1. rahm:

Diğer 264

Mısra: 13

Ar. Merhamet.

Taâm sahibine rahm et

Kisb ü kârını ziyâd et

rahm ed:

1. rahm edici:-ici

Diğer 144

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Acımak esirgemek.

Levhinde yazılmış er Rahmân harfi

Rahm edici bir Rahmânım var benim

rahmân:

1. rahmân:

Diğer 41

Mısra: 8

Bütün canlılara merhamet eden Allah.

Gül aşkı eylese rûh dili mesrûr

Gelir dergâhına Rahmân uyuma

2. rahmân:

Diğer 57

Mısra: 37

Bütün canlılara merhamet eden Allah.

Kalb-i mutmainde de Rahmân oturur

Kalbe gelen şerri hemen çevirir

3. rahman:

Diğer 71

Mısra: 27

Bütün canlılara merhamet eden Allah.

Rahman tarafından nidâyı alır

Arştan geldi Arş'a gitti Cebrâîl

4. rahmân'ım:-ı, -m

Diğer 83

Mısra: 36

Bütün canlılara merhamet eden Allah.

Halk edip sehaptan matarı verdi

Sayf şitâ verici bir Rahmân'ım var

5. rahmân'ım:-ı, -m

Diğer 89

Mısra: 29

Bütün canlılara merhamet eden Allah.

Sensin Rahmân'ım bilirim

Sen Gaffâr'ım yalvarırım

6. rahmân'ım:-ı, -m

Diğer 97

Mısra: 20

Bütün canlılara merhamet eden Allah.

Muhammed'e ümmet ettin

Sen Rahmân'ım sen Sübhân'ım

7. rahmân'ım:-ı, -m

Diğer 97

Mısra: 32

Bütün canlılara merhamet eden Allah.

Şükredeyim leyl ü nehâr ve'stakim bâbına
girdim

Sen Rahmân'ım sen Sübhânım

8. rahman:

Diğer 132

Mısra: 7

Bütün canlılara merhamet eden Allah.

Rahman rahim ismi çarkı cilâlar

Perçemlerden kolum çevirir çarkı

9. rahmânım:-ım

Diğer 144

Mısra: 4

Bütün canlılara merhamet eden Allah.

Levhinde yazılmış er Rahmân harfi

Rahm edici bir Rahmânım var benim

10. rahman:

Diğer 146

Mısra: 13

Bütün canlılara merhamet eden Allah.

Rahman Rahim Bismillâhi eğleşir

Çâr binasız ünvan Çalab hânesi

11. rahmân:

Diğer 190

Mısra: 19

Bütün canlılara merhamet eden Allah.

Rahmân okuyup rahîm bahrine daldı

Beş kerre beş secde tek tek eyledi

12. rahmân'sız:-sız

Diğer 292

Mısra: 3

Bütün canlılara merhamet eden Allah.

Besmele Rahmân'sız her iş tutmaz baş

Elindeki kazma kürek Allah der

13. rahmân:

Diğer 309

Mısra: 19

Bütün canlılara merhamet eden Allah.

Bin ay ecrin verir buyurdu Rahmân

Derdlerin dermanı geldi bu gece

14. rahman:

Gazel 32

Mısra: 16

Bütün canlılara merhamet eden Allah.

Ail şehrinde bir zaman sultanım eyledin mariz

Hoş derde derman verdiği rahman Füyûzundan
mıdır

rahmet:

1. rahmet:

Diğer 59

Mısra: 63

Merhamet, bağışlama.

Mü'mine Allah'tan rahmet alırlar

Tekbîr-i şerîfin mübarek olsun

2. rahmeti:-i

Diğer 74

Mısra: 13

Merhamet, bağışlama.

Ol gemiye binen rahmeti bulur

Amme-i cevherden himmeti alır

rahmet eyle:

1. rahmet eyle:-

Diğer 52

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

"Ey Allah'ım bağışla." anlamında bir dua ifadesi.

Ya ilâhî cümle nâsa rahmet eyle her zaman

Bu nâsı da çok kınamam bu zaman âhir zaman

rahmet ol:

1. rahmet olur:-ur

Diğer 106

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Merhamet etmek.

Rahmet olur birbirinden anlar nefret eylemez

Cennet içre kullarımın şevket-i şânına bak

rahmet um:

1. rahmet umar:-ar

Diğer 100

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Merhamet, bağışlama ümidi içinde olmak.

Bu 'âsî kul rahmet umar

Zenbim ile geldim sana

rahmet yağ:

1. rahmet yağdır:-dı, -r

Diğer 334

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Rahmet yağmuru yağdırmak. II Rahmet etmek.

Cemâl'inden rahmet yağdır

Sen subbûhun ya Kuddûsun

rahmet-i rabbâni:

1. rahmet-i rabbâni:-

Diğer 172

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İlahi rahmet.

Rahmet-i Rabbâni erer kalpte şecer bitirir

'Aşk-ı Rabbâniye düşer göz yaşı dökken kişi

rahs ı gülistân:

1. rahs ı gülistân:-

Diğer 146

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gül bahçesinin güzel atı.

Kasr ı bâl tahtıdır rahs ı gülistân

Sır şehridir gizli Sultân eğleşir

râkib:

1. râkib:

Diğer 311

Mısra: 2

Engel.

İlahi murği mergûb cemâl-i zâtına mahbûb

Necâibi olub râkib geçip ahsenu'l Hüsna'ya

rakıym bâb:

1. rakıym bâbını:-ı, -nı

Diğer 47

Mısra: 33

Kelime Tipi: -

Zikir kapısı.

Üçler ihrâz etti rakıym bâbını

Yediler tutmuştur kehif râhını

ramazân:

1. ramazan:

Diğer 141

Mısra: 4

Ramazan ayı.

Sıyâm dergâhından feyzi verildi

Mübarek Ramazan geldi bu gece

ramazan-ı şerif:

1. ramazan-ı şerif:-

Diğer 141

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Mübarek Ramazan ayı.

Yani demek Ramazan-ı Şerif geldi

Bu ay da feyzini cemâlden verdi

rath:

1. rath:

Diğer 200

Mısra: 1

Taze.

Rath ile yâbisin hatt-ı harfînde

Ol hinde kaydoldu bu bayram günü

2. rath:

Diğer 225

Mısra: 11

Taze.

Rath ile yâbisi mahfûza çaldı

Takînın şakînin yaz emri geldi

ravza:

1. ravzaya:-ya

Diğer 140

Mısra: 27

Bahçe.

Ol şecer ravzaya girmiş zeytûnun dühnü yanır

Şeb çırağ feneri olmuş 'âleme şûle verir

2. ravza:

Diğer 301

Mısra: 29

Cennet bahçesi.

Ravza içre dili tevhid okur idi yâr gülü

'kaabe kavseyn'e ' varınca mur gîveş oldu dili

ravzâtü'l-ışrak:

1. ravzâtü'l-ışrak:

Diğer 248

Mısra: 34

Cennet bahçesi.

İki melek olur sinde şeb çırağ

Kabri gül gülistan ravzâtü'l-ışrak

ravzatü'r-riyâzat:

1. ravzâtü'r-riyâzat:-

Diğer 33

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

Nefis bahçesi, tefekkür bahçesi.

Ravzâtü'r-riyâzat şehrine varmış

Getir nâmem getir himmeti getir

2. ravzatü'r-riyâzat:

Diğer 277

Mısra: 13

Nefis bahçesi, tefekkür bahçesi.

Ravzatü'r-riyâzat makam-ı cennet

İrcîî'iy hitâbî olundu davet

ravzaya gir:

1. ravzaya girdi:-di

Diğer 128

Mısra: 25

Kelime Tipi: -

Bahçene(Hz. Peygamber'in kabri)

girdiğinde .

Sübhân şehrinde ravzaya girdi

Hem kâf ile sad'ın affını aldı

ravzay-ı cennet:

1. ravzay-ı cennet:-

Diğer 182

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Cennet bahçesi.

Zahiretü'r-riyâzat ravzay-ı Cennet

Rûh ten ile birlik ru'yet-ü lezzet

ravz-ı ahmed:

1. ravz-ı ahmed:-

Diğer 311

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hız Muhammed'in cennet bahçesi.

Leterkebume tabekan edip bey'at Muhammed'e

Per açıp bağ-ı dildâra erişip ravz-ı Ahmed

râzı ol:

1. râzı oldu:-du

Diğer 106

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Deyim**

Rıza göstermek, uygun bulmak,

benimsemek.

Sağdaki melekler oldu kullarımdan hem râzı

Namaz ile ol Kur'an'dan feyz eden envâra bak

râzı ol:

1. râzı olur:-ur

Diğer 57

Mısra: 55

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hoşnut ve memnun olmak.

Yazıcı melekler çok râzı olur

Beş vakit namazı biz edâ edek

2. râzı olmaz:-maz

Diğer 139

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Razı olmak, kabul etmek.

Bî-namâzı Allah sevmez

Peygamber râzı olmaz

3. râzı oldun:-du, -n

Diğer 261

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

1.Kabul etmek, uygun bulmak, istemek.

2.Hoşnut ve memnun olmak.

On iki mâhın şâhını bize verdi Zülcelâl

Râzı oldun mu aceb siyâm-ı mübarek hilâl

râzık:

1. râzık:

Diğer 38

Mısra: 41

Rızık veren, besleyen, doyuran (Allah).

Sensin Hâlık sensin Râzık

Dâbbeye sen veren rızık

râzık-ı hakîm:

1. râzık-ı hakîm:-

Diğer 38

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Rızık veren Allah, nimetlendiren Allah.

Sen Râzık-ı Hakîm iken

Ya ben kime yalvarayım

râziye-marziyye:

1. râziye-marziyye:-

Diğer 42

Mısra: 39

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'tan razı olma, Allah'ta ondan razı

olma.

Râziye-marziyye ile ru'yetini görüştüren

Kalb-i mutmainne ile Rabbi'sini ol kul bulur

râziyye-marziyye:

1. râziyye-marziyye:-

Diğer 68

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hak kendinden râzı olmuştur. Sahibi,

Hakk'ın belâlarına, kazalarına râzı olmuştur.

Kim ki ol bâblara miftâhı vurur

Râziyye-marziyye makamın bulur

2. râziyye-marziyye:-

Diğer 68

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hak kendinden râzı olmuştur. Sahibi,

Hakk'ın belâlarına, kazalarına râzı olmuştur.

Râziyye-marziyye şerbetin içe

Velâkin ol şânı ben bulamadım

recâ:

1. recâyı:-yı

Diğer 57

Mısra: 54

Ümit, umut, yakarış.

Namazını bazı ümmetim kılur

Havf ile recâyı diline alır

2. recâ:

Diğer 194

Mısra: 19

Ümit, umut, yakarış.

Yalvardı Sübhân'a recâ nâz etti

Getirdi Kur'an'i bize sevdiğim

3. **recâyı:-y, -ı**

Diğer 271

Mısra: 9

Ümit, umut.

İhlâs ü tefekkür recâyı gözet
Korkucu ol dâim cân dârin bezet

4. **recâ:**

Gazel 8

Mısra: 6

Ümit, umut, yakarış.

Ud'û rabbekum tedarru'an ve hufyeten âyetin
sırrını bil
Recâ havf ile duâ et istediğin hâli bul

recm et:

1. **recm etti:-ti**

Diğer 200

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Taşa tutarak öldürmek.

İsmâîl taş attı lânet recm etti
Kör şeytân kör oldu bu bayram günü

ref:

1. **ref'u:-ü**

Diğer 325

Mısra: 21

Yüceltme, yukarı kaldırma.

Vechullah nazır kasr u ref'u hicâb
Şeyh-i fânî olmuş ârzu müstecâb

ref ed:

1. **ref'eder:-er**

Diğer 122

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Giderme, giderilme, kaldırma, kaldırılma.

Kalb-i İmân tıyb kelâmıdır ref'eder sâlih 'amel
Nûr zücâc misbâh dilersen oku kalb-i imânı

2. **ref eder:-er**

Diğer 285

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

(Kulun Hakk'a kavuşmasını engelleyen

hicap perdelerini) Kaldırma.

Beha-billah perdesini ref eder

Hayret ü fillâ'hı duyanımız var

ref' ed:

1. **ref'edüp:-üp**

Diğer 343

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ortadan kaldırmak, uzaklaştırmak.

Zulmeti ref'edüp şem'a kataram

Söylegil hâlinimi bakalım nice

ref' et:

1. **ref'etti:-ti**

Diğer 64

Mısra: 19

Kaldırma, giderme.

Telleri ref'etti Hazret-i Mevlâ
Dünyanın çarkına zencir yanaştı

2. **ref'etti:-ti**

Diğer 77

Mısra: 18

Kaldırma, giderme.

Okuttular bize üç satır hattı
Ref'etti dilimden kıyl u kaal seddi

ref' eyle:

1. **ref' eyle:-**

Gazel 23

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ortadan kaldırma / giderme / yok etme.

Subha-dek yatıp da gözleme rûzda mihmânın
gelir

Ref' eyle zulmet perdelerin Allah gelir
gecelerde

ref ol:

1. **ref'oldu:-du**

Diğer 202

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ortadan kalkma.

Hicâblar ref'oldu perdeler kalktı

Celâl suûd etti aslını buldu

2. **ref'oldu:-du**

Diğer 305

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ortadan kalkma.

Gir hayret şehrine cihanı terk et

Hicâplar ref'oldu ayık ol ayık

ref ref:

1. ref ref:-

Diğer 298

Mısra: 34

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hız. Peygamberin mi'rac gecesinde bindiği bineklerden sonuncusunun ismidir.

Ağlar Baba 'subhânellezi' geldi

Ref ref ile uçup mi'râca gitti

ref'ed:

1. ref'eder:-er

Diğer 52

Mısra: 31

Kelime Tipi: -

Ortadan kaldırma, giderme.

Riya katar amelîne ref'eder hep sevâbı

Tesbihi almış eline zannedersin yer şâhı

ref-i tayyâr:

1. ref-i tayyâr:-

Diğer 50

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Uçarak yükselme, binek.

Cim yerinden Refref aldı gülünü

Ref-i tayyâr ile buldu bağını

ref-i tayyâr:

1. ref-i tayyâr:-

Gazel 15

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Uçarak yükselme, binek.

Ref-i tayyâr cim gibi sidreye hayme kurar

Orda kalır inmezse ol mansuptan sana ne

ref'ol:

1. ref'olur:-ur

Diğer 59

Mısra: 53

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yükselmek.

Tekbîrin sedâsı ref'olur gider

Birinci kat göğe sadâyı eder

2. ref'olur:-ur

Diğer 141

Mısra: 26

Yükselmek.

Sıyâm melek rahmet beraber gelir

Yerdeki zulmetler bütün ref'olur

ref'ol:

1. ref'olur:-ur

Diğer 298

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yükselmek.

Duâ âmîn başlar semâ ref'olur

Âmin sadâsını melekler alır

refref:

1. refref:

Diğer 50

Mısra: 1

Peygamberimizi Mîraçta en yüksek makama götüren binek.

Cim yerinden Refref aldı gülünü

Ref-i tayyâr ile buldu bağını

2. refref:

Diğer 81

Mısra: 21

Manevi bir binek.

Refref kuşu geldi Rûhu'l Emîn'e

Aldı kuluna da gitti şâhına

3. refref:

Diğer 84

Mısra: 19

Peygamberimizi Mîraçta en yüksek makama götüren binek.

Bir melek yedinde refref zâhrında

Lâ-mekân şehrine gidene yalvar

4. refref:

Diğer 147

Mısra: 12

Peygamberimizi Mîraçta en yüksek makama götüren binek.

İyiler çift kanatla pervâz ederler

Bana Refref Burak yasak edindi

5. refref:

Diğer 213

Mısra: 4

Peygamberimizi Mîraçta en yüksek makama götüren binek.

Âlemler ilminin gayyesin buldu

Refref üzerine bindi ol Resûl.

6. refref:

Diğer 264

Mısra: 23

Peygamberimizi Mîraçta en yüksek makama götüren binek.

Refref ile pervâz edek

Sofra ehli âmîn diyin

7. refref'e:-e

Gazel 14

Mısra: 1

*Peygamberimizi Mîraçta en yüksek
makama götüren binek.*

Sır şâhından emri alıp Refref'e binene bak
Binbir hicâbdan gelip de Sidre'ye inene bak

reh-nümâ:

1. rehnümâ:

Diğer 187

Mısra: 38

Yol gösteren, rehber.

Nefhay-ı sâni olanda beraberce kum olur
Sağda solda nûr-u berrak ünsü rehnümâ olur

rehnümâ ol:

1. rehnümâ oldu:-du

Diğer 185

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

Yol gösterici olmak, rehber olmak.

Cibrîl Muhammed'e rehnümâ oldu
Hep melekler seyreyledi ol burca

remz:

1. remzi:-i

Diğer 140

Mısra: 16

Ar. Gizlice işaret, ima.

On sekiz bin 'âlemin asl-u mâderi nûr şecer
Bu sözümünden anla remzi sâbi anasın emer

re's:

1. re'sine:

Diğer 117

Mısra: 1

Baş.

Le amruk tacını koymış re'sine
Perçemini sarmış cânân teline

2. re'sine:-i, -ne

Diğer 271

Mısra: 7

Baş.

Nûr-u mektûbeyi re'sine tâc et
Îmâm-ı Yûsuf'un kavlin unutma

re'sin:

1. re'sinin:-in

Diğer 92

Mısra: 19

Baş.

Re'sinin fevkine şehâb vaz'etti
Zıllının altında cismine kurban

re'sine kov:

1. re'sine koymuştur:-muş, -tu, -r

Diğer 43

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Başına takmak, başına koymak.

'İksîr-i a'zam'dan almış pâcını
Re'sine koymuştur gavis tacını

resûl:

1. resûle:-e

Diğer 36

Mısra: 25

İslam peygamberi Hz. Muhammed.

Allah Resûle hizmet et
Farz u sünnete dikkat et

2. resûl:

Diğer 50

Mısra: 4

*Allah tarafından kendisine ilahi din kitabı
gönderilen peygamber. (Hz. Muhammed).).*
Lâ-mekân şehrinde gördü yârini
El bağlayıp kıyâm etti ol Resûl

3. resûl:

Diğer 50

Mısra: 8

*Allah tarafından kendisine ilahi din kitabı
gönderilen peygamber. (Hz. Muhammed).).*
Yani tahiyyatı ol selam verdi
Selam verdi selam aldı ol Resûl

4. resûl:

Diğer 50

Mısra: 28

İslam peygamberi Hz. Muhammed.

Kıf sedasına ol tahhayyür kıldı
İşte bu esrârı sordu ol Resûl

5. resûl:

Diğer 50

Mısra: 36

İslam peygamberi Hz. Muhammed.

Allah ümmetinin hâinden sordu
Ümmetinden sual etti ol Resûl

6. resûl:

Diğer 50

Mısra: 40

İslam peygamberi Hz. Muhammed.

Açtı bağlamasın bu Ağlar Baba
Bize de esrârı verdi ol Resûl

7. resûlle:-le

Gazel 5

Mısra: 5

Hz. Muhammed.

Resûlle ümmetim dâvâ edene
Dilinde tesbih ü Kur'ân gerektir

resûl.:

1. resûl.:

Diğer 213

Mısra: 4

Peygamber, nebî,elçi [Özellikle Hz. Muhammed (s.a.v.) için kullanılır].
Âlemler ilminin gayyesin buldu
Refref üzerine bindi ol Resûl.

re'y:

1. re'yen:-en

Diğer 58

Mısra: 71

Görüş, düşünce, mütalaa.
Nazar eyle re'yen ey benim oğlum
Tekbirle biz Allah'ı zikredelim

re'yine gid:

1. re'yine gider:-er

Diğer 2

Mısra: 20

Kelime Tipi: -

Kendi düşüncesine göre yaşamak.
Zâ mim nûn geçer sükûnet eder
Ol zamânın halkı re'yine gider

rezil ol:

1. rezil olur:-ur

Diğer 199

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Deyim**

Çok utanacak bir duruma gelmek.
Okur kitâbını pek rezil olur
Rezil rüsvâ zelil ben beni buldum

rezil rüsvâ:

1. rezil rüsvâ:-

Diğer 199

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Deyim**

Toplum içinde ayıplanacak bir duruma düşmek.
Okur kitâbını pek rezil olur
Rezil rüsvâ zelil ben beni buldum

rezzâk:

1. rezzâk'ım:-ım

Diğer 83

Mısra: 28

Çok rızık veren, bütün mahlukların rızıkını veren (Allah).
Hüviyyet suyundan içtikten sonra
Ol zaman bildim ki bir Rezzâk'ım var

2. rezzâk:

Diğer 89

Mısra: 26

Ar. Cümlelerin rızıkını veren Cenabıhak.
Felâ tenhar dedin hallâk
Beni nahr etme sen Rezzâk

3. rezzak:

Diğer 100

Mısra: 15

Mahlûkâtına maddî ve mânevî her türlü rızık bol bol ihsan eden Allah.
Kabul et duâmı Rezzak
Zembim ile geldim sana

4. rezzâk:

Diğer 100

Mısra: 17

Mahlûkâtına maddî ve mânevî her türlü rızık bol bol ihsan eden Allah.
Sensin Rezzâk lütfun boldur
Haşâ senin mislin yoktur

5. rezzâk'ın:-ı, -na

Diğer 216

Mısra: 20

Çok rızık veren, bütün mahlukların rızıkını veren (Allah).
Feth Olur fettâhın bâbı açılır
Rahîm ismin Rezzâk'ına bağlamış

6. rezzâk:

Diğer 292

Mısra: 13

Çok rızık veren, bütün mahlukların rızığını veren (Allah).

Fettâh Rezzâk ismi fetheyledi bâb

Yedirip içirdi giydirdi esvâb

7. rezzâk'ıma:-ı, -m, -a

Diğer 312

Mısra: 3

Çok rızık veren, bütün mahlukların rızığını veren (Allah).

Senâ olsun Rezzâk'ıma

Kitâbı ikmâl eyledim

8. rezzâk:

Gazel 32

Mısra: 2

Mahlûkâtına maddî ve mânevî her türlü rızık bol bol ihsan eden Allah.

Ya Rab bu lûtf-u ilâhî Fettâh füyûzundan mıdır

Kalbime hikmet verdiğin Rezzâk füyûzundan mıdır

9. rezzâk:

Gazel 33

Mısra: 5

Mahlûkâtına maddî ve mânevî her türlü rızık bol bol ihsan eden Allah.

Rezzâk Allah rızık u verir hâ'yı bırak hû'ya bak

Penbe gibi kolza girsen Hallâk'ın besler seni

ricâ:

1. ricâm:-m

Diğer 12

Mısra: 9

İstek, dilek, ümit.

Ey Allah'ım sana bir ricâm vardır

Üç rızık ile burda sen beni kandır

2. ricâm:-m

Diğer 12

Mısra: 29

İstek, dilek, ümit.

Aman peygamberim sana ricâm var

Benim için sen de Allah'a yalvar

ricâ et:

1. ricâ etti:-ti

Diğer 27

Mısra: 34

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Birinden bir şeyin yapılmasını istemek, dilemek.

Ağlar Baba hâlin itirâf etti

Leyli sahibine çok ricâ etti

ricâm var:

1. ricâm vardır:-dı, -r

Diğer 31

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İsteğim var, dileğim var.

Aman Allah sana bir ricâm vardır

Murâdım vermeden çağırma beni

ric'at ed:

1. ric'at eder:-er

Diğer 106

Mısra: 20

Kelime Tipi: -

Geri dönmek.

Ol nûrun aslı benimdir mü'min mü'minatı ol

nûr mest eder

Aslı sebebiyle ol nûr aslına ric'at eder

rıdvân:

1. rıdvân'ı:

Diğer 142

Mısra: 18

Cennetin kapısını bekleyen melek.

Akşamdan işa'ya zikrini eder

Hûriyi Rıdvân'ı ol komşu eder

2. rıdvân:

Diğer 197

Mısra: 3

Cennetin kapısını bekleyen melek.

Bir rıdvân 'âlemi ol şems ü'd-duha

Gayyesi yok bu 'âlemden ziyâde

3. rıdvân:

Diğer 248

Mısra: 23

Cennetin kapısını bekleyen melek.

Hûri Rıdvân cennet köşkü görünür

Her sehergâh oku zübde Yâ-sîn'i

4. rıdvânı:-ı

Diğer 277

Mısra: 18

Cennetin kapısını bekleyen melek.

Mevt-i zaikadan bir tas nûş etti

‘Azrâîl perinden rıdvânı buldu

5. rıdvâna:-a

Diğer 344

Mısra: 8

Cennetin kapıcısı olan melek.

Sayd-ı şâh elinden kim bulur aman

Âşiyândan uçup rıdvâna göçtü

6. rıdvân'ı:

Gazel 5

Mısra: 9

Cennetin kapısını bekleyen melek.

N'iderim Rıdvân'ı kevser'i hür'u

Âşık olan yâri görmek gerektir

rıfk:

1. rıfk:

Diğer 256

Mısra: 27

Yumuşaklık, yavaşlık, tatlılık, nezaket.

Mü'minin ruhunu rıfk ile alır

Yûsuf elif lâ'm'i kandırır seni

2. rıfk:

Diğer 286

Mısra: 2

Yumuşaklık, yavaşlık, tatlılık, nezaket.

Ey Allah'ım sana bir ricâm vardır

‘Azrâîl Meleği rıfk ile yolla

rîh:

1. rîhini:-i, -n, -i

Diğer 55

Mısra: 28

Vücutta duyulan sızı, yel, ağrı.

Yuvasını tanır kendi tüyünden

Şebnemini alır rîhini sever

2. rîhı:-ı

Diğer 91

Mısra: 7

Ar. Vücutta duyulan sızı, yel, ağrı.

Rîhı vurmayanlar şâkide kaldı

Ol gülden feyz eden şebneme kurban

3. rîh:

Diğer 103

Mısra: 56

Rüzgar, yel.

Ağlar Baba Allah'a var et bu mânâdan ibâ

Günde kurutmuş giyâhı rîh vurur eder hebâ

4. rîhi:

Diğer 339

Mısra: 4

Güzel koku.

Hallerinde bitmiş al-yeşil gazel

Şebneleşdim rîhi ‘anberden tatlı

rîh-ı sabâ:

1. rîh-ı sabâ:-

Diğer 226

Mısra: 1

Kelime Tipi: Kalıp İfade

Sabah rüzgarı.

Götür rîh-ı sabâ selâmım götür

Gam aşk kûsârını Yezdân'a söyle

rîh-i zulmet:

1. rîh-i zulmet:-

Diğer 109

Mısra: 25

Kelime Tipi: -

Sert rüzgâr.

Rîh-i zulmet darbı ile arz-ı yer döner çöle

Natv eder semâyı Allah semâ girer sicil'e

rîhlet:

1. rîhletimiz:-i, -m, -iz

Diğer 203

Mısra: 24

Göç, dünyadan âhirete göç ediş.

Nefha-i ûlâ'nın sûru çalınır

Kalb-i Kur'ân ile rîhletimiz var

2. rîhlet:

Diğer 252

Mısra: 1

Göç, göçme.

Ey efendim rîhlet kürsü kuruldu

Bu irfânhânededen siz memnun gidin

rihlet-i ibkâ:

1. rihlet-i ibkâda:-da

Gazel 7

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Ebedi yolculuk.

Hüviyyet bâbına erip rızâsın bul ey şâhım

Rihlet-i ibkâda mümtâz Allah'ı bul ey gönül

rihlet-i mevt:

1. rihlet-i mevtinde:-i, -n, -de

Diğer 47

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ölüm seyahatı, ölüm yolculuğu.

Rihlet-i mevtinde ecrini gözle

Ehlullâh kurbundan sen safâ geldin

2. rihlet-i mevt:-

Diğer 301

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ölüm seyahatı, ölüm yolculuğu.

Rihlet-i mevt zamanında susuzanı kandırır

Kevser-ü kâfûr içilir Nebî zîşan-ı Muhammed

Mustafâ

rikâbdar ol:

1. rikâbdar olsam:-sa, -m

Diğer 316

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Üzengi tutan (hükümdarın ata binerken

üzengisini tutan) olmak.

Muhammed şâhıma rikâbdar olsam

Yâ Muhammed canım arzular seni

riyâ kat:

1. riyâ katar:-ar

Diğer 46

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Riya katmak, gösteriş yapmak.

Yani demek şâhdan gayrıya uyar

Ef'al ameline ol riyâ katar

2. riya katar:-ar

Diğer 52

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Riya katmak, gösteriş yapmak.

Riya katar ameline ref'eder hep sevâbı

Tesbihi almış eline zannetersin yer şâhı

riyâzat:

1. riyâzat:

Diğer 20

Mısra: 13

Dünya nimetlerinden elini eteğini çekerek

ölmeyecek kadar yiyip içme.

Bu dert ile dermân riyâzat geldi

Kalbime füyûzât bu dertten oldu

2. riyâzat:

Diğer 20

Mısra: 17

Dünya nimetlerinden elini eteğini çekerek

ölmeyecek kadar yiyip içme.

Zâten mü'min olan riyâzat bekler

Tâat u kuvvetle kendini eğer

3. riyâzatla:-la

Diğer 39

Mısra: 6

Dünya nimetlerinden elini eteğini çekerek

ölmeyecek kadar yiyip içme.

Mekteb-i irfâna giren

Riyâzatla Allah diyen

4. riyâzatla:-la

Gazel 3

Mısra: 7

Dünya nimetlerinden elini eteğini çekerek

ölmeyecek kadar yiyip içme.

Hem riyâzatla vücûdun mahvedip fânî kılan

Bî-mekan sırrına yedin çün vuran anlar bizi

5. riyâzata:-a

Gazel 29

Mısra: 1

Az yiyip içme, az uyuma, çok ibâdet etme,

nefsin arzuladığı şeylerin aksini yapma, dünya

lezzetlerinden sakınmak sûretiyle nefsi terbiye

etme, ahlâkı güzelleştirme.

Bu dünyanın verâsını riyâzata girenden sor

Okub men arefe'dersin henüz nefsin bilenden

sor

riyâzat bâb:

1. riyâzat bâbından:-ı, -n, -da, -n

Diğer 47

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Çile kapısı, nefis terbiyesi kapısı.

Zuhretü'r riyâzat bâbına erin

Riyâzat bâbından sen safâ geldin

riyâzet:

1. riyâzet:

Diğer 336

Mısra: 10

Nefsi kırmak, az yemek, az içmek, az uyumak ve daima ibâdet etmekle nefsi terbiye etmek.

Zal zelîl gömleğin ezelden giydim

Re riyâzet kârımı arayıp buldum

rîyh-ı eġnâ:

1. rîyh-ı eġnâ:-

Diğer 287

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Zenginînin rûzgârı.

‘Âil şehri içre oldun pek hasta

Rîyh-ı eġnâ eser heste- aheste

rîyh-ı musaffâ:

1. rîyh-ı musaffâ:-

Diğer 301

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Pak ve temiz bir rûzgâr.

Bu meclis oldu münevver esti rîyh-ı musaffâ

Ehl-i uşşak buldu vefâ geldi rûh-u Mustafâ

rızâ bul:

1. rızâ bulur:-ur

Diğer 18

Mısra: 33

Kelime Tipi: -

Hoşnutluğu kazanmak, memnun olunmak, kabul görmek.

Böyle kullar rızâ bulur

Nâr-ı cehîmden kurtulur

2. rızâ bulayım:-a, -yım

Diğer 41

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Razı gelmek, hoşnut olmak.

Mânâ maksud rızâ bulayım dersin

Leyli huzûra dur sâni uyuma

rızâullah:

1. rızâullahı:-ı

Diğer 340

Mısra: 27

Allah'ın rızası. Allah'ın istemesi, hoşnut olması, onun doğru bulduğu.

Rızâullahı arayıp bulmayan

Cehennemin ateşini unutma

rıza-yı hakk:

1. rıza-yı hakk'ı:-ı

Diğer 154

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın rızası.

Rıza-yı Hakk'ı bulanlar Cennet'ini seyreder

Vakit ile kıl namazı Nebî zîşan ümmeti

rızây-ı hakk:

1. rızây-ı hakk'ı:-ı

Diğer 216

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın rızası.

Dâbbe dârât cemâl celâlden okur

Cümlesi rızây-ı Hakk'ı çağırır

rızık ver:

1. rızık veren:-en

Diğer 38

Mısra: 42

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Rızık vermek, nimet vermek. II Nimet veren, rızık veren.

Sensin Hâlık sensin Râzık

Dâbbeye sen veren rızık

rızık:

1. rızık:

Diğer 12

Mısra: 10

Allah'ın, mahlukatına hayatını devam ettirebilmesi için tayin ettiği yiyecek ve içecek.

Ey Allah'ım sana bir ricâm vardır

Üç rızık ile burda sen beni kandır

rızkına kefil:

1. rızkına kefilisin:-sin

Diğer 12

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Rızka kefil olmak.

Rızkına kefilisin ey Bârî Hudâ
Gözümü kapından etmezem cüdâ

rızvân'a:

1. rızvân'a:

Gazel 14

Mısra: 10

Cennetin kapıcısı olan büyük melek.

Ol cenahlarını açtı cennetin kapısını tak eyledi
Ol kapıyı feth edip de söyleyen Rızvân'a bak

rubûbiyyet:

1. rubûbiyyet:

Diğer 207

Mısra: 17

1. Rab olma durumu, Tanrılık. 2. Efendilik,

sâhiplik.

Rubûbiyyet anın şânı eder biz kulları âlî
Beka-bi-llah fenâ-fi-llah acep bize erişir mi

rûh:

1. rûh:

Diğer 5

Mısra: 12

Can, nefes.

Ol zamân bu rûhum hem 'âşık olmuş
Rûh 'âşık olmuştur ol güzel yâre

2. rûhlar:-lar

Diğer 21

Mısra: 2

Ruh, can.

'Len-tebûr' sırrına mazhar olanlar
Rûhlar meyvesinden daim ekl eder

3. rûhum:-um, -a

Diğer 29

Mısra: 19

Rûh.

Rûhum hemen hemen tenden gidiyor
Rûhuma fâtiha oku sen gönül.

rûh sayd:

1. rûh saydının:-ın, -in

Diğer 165

Mısra: 18

Kelime Tipi: -

Azrail Meleği.

Mevt-i zâikanın câmı dolanda
Rûh saydının şâhi ansız gelende

rûhânî:

1. rûhani:

Diğer 301

Mısra: 6

*Ruhla ilgili, rûha âit; maddî ve cismânî
tarafı olmayan, mânevî.*

Hep melekler saf saf olur enbiyâ rûhu gelir
Rûhani cismanî cümle bu makama cem' olur

rûhânîyyet:

1. rûhânîyyete:-e

Diğer 97

Mısra: 34

*Ruhla ilgili olma, ruhun hakim olması
durumu, ruhanilik, manevilik.*

Kapında beni ağılattın
Rûhânîyyete nasb ettin

rûh-i rûhan:

1. rûh-i rûhan:-lar, -ı

Diğer 52

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Manevi ruh.

Rûh-i rûhanları gidip bir nişâne görmemiş
Zannederler kendileri âleme sultan imiş

ruhsat:

1. ruhsat:

Gazel 3

Mısra: 2

Ar. İzin, icazet, cevaz.

Zâtı vechine yanıp da ağlayan anlar bizi
Ruhsat uykusunda kârın çün bulan anlar bizi

ruhsat-ı:

1. ruhsat-ı:

Diğer 21

Mısra: 17

İzin, müsaade.

Bir ruhsat-ı nâmda ruh gözün açtım
Vurdum çarka kolum hâlim değiştim

rûhsat-ı feyvâz:

1. rûhsat-ı feyvâzdan:-da, -n

Diğer 77

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Allah'ın izni, Allah'ın müsaadesi.

Rûhsat-ı feyvâzdan fermân yazıldı

Gülistân şehrine teli vuruldu

rûhsat-ı feyz:

1. rûhsat-ı feyz:-

Diğer 46

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Manevi ruhsat.

Ol ümmü'l-kitâb'da kul şânı bulsa

Rûhsat-ı feyz ile cinâna varsa

2. rûhsat-ı feyz:-

Diğer 46

Mısra: 34

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Manevi ruhsat.

'Ve'd-duhâ' sırrıdır kalpleri delen

Rûhsat-ı feyz ile kârını bulan

ruhsatı göz:

1. ruhsatı gözli:-lir

Diğer 7

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

İcazet beklemek, İzin beklemek.

Hâlâ vaktine var ruhsatı gözli

Tezden nasib eyle amân Allah'ım

ruhsat-ı hâb:

1. rûhsat-ı hâbda:-da

Diğer 159

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Uyku izni.

Kârımı almışam rûhsat-ı hâbda

Pençeli hüccetim vedduha şânda

2. ruhsat-ı hâb:-

Mesnevi 1

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Uyku izni.

Ruhsat-ı hâb içre rüyayı gördüm

Nişangâh âlemine hayrân oldum

rûhsat-ı nâm:

1. ruhsat-ı nâmından:-ı, -n, -dan

Diğer 257

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Manevi izin.

Ruhsat-ı nâmından vaz geçip ağla

Kasr-ı dil zübânın dildâre bağla

2. ruhsat-ı nâm:-

Diğer 316

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Manevi izin.

Ruhsat-ı nâm içre yurduna varsam

Taşı tolprağına yüzümü sürsem

3. rûhsat-ı nâmda:-da

Gazel 2

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Manevi izin.

Rûhsat-ı nâmda ki girdin meclis-i irfân şehrine

Dünyayı terk eyleyip de ra'fete eren gönül

ruhsat-ı nama:

1. ruhsat-ı nama:-

Diğer 85

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Müsaade, izin. II Allah'ın yolu.

Ruhsat-ı nama er aç sır kapıyı

Keştibân ol sende sür bin gemiyi

rûh-u enver:

1. rûh-u enver:-

Gazel 3

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Çok nurlu ruh.

Rûhu çeşmi mea-a'ma summi bukmî anlamaz

Kubbe içre rûh-u enver seyreden anlar bizi

rûh-u mustafâ:

1. rûh-u mustafâ:-

Diğer 301

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hız. Peygamberin ruhu (s.a.v).

Bu meclis oldu münevver estî rîyh-ı musaffâ

Ehl-i uşşak buldu vefâ geldi rûh-u Mustafâ

rûh-u rûhanî:

1. rûh-u rûhanî:-

Diğer 33

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Manevi bir varlığın en derin ruhu. II Allah.

Bu nâmeden murat rûh-u rûhanî

Kalpten kalbe vardır kurb-u mekânı

rûh-u zîşân:

1. rûh-u zîşânın:-ın

Diğer 14

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şerefli ruh, şanlı ruh. II Hz. Muhammed

(sav) efendimiz.

Ol rûh-u zîşânın bir hâle erdi

Hicâb-ı kudrete ol zaman girdi

rûhu'l emîn:

1. rûhu'l emîn'e:-e

Diğer 81

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dört büyük melekten biri olan Cebrail.

Refref kuşu geldi Rûhu'l Emîn'e

Aldı kuluna da gitti şâhına

ruhunu al:

1. ruhunu alır:-ır

Diğer 256

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Deyim**

Ruhunu almak, canını almak.

Mü'minin ruhunu rıfk ile alır

Yûsuf elif lâ'm'i kandırır seni

rûkn:

1. rûkn-ü:-ü

Diğer 102

Mısra: 10

Temel, dayanak, esas, rûkün.

Cümle rûhlar halka halka oldular

Kalû diyüp rûkn-ü erkân kıldılar

rûkn-i mü'min:

1. rûkn-i mü'min:-

Diğer 52

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Müminin direği.

Kesret-i âleme olmuş kalpleri hem bîhayât

Rûkn-i mü'min anlara hiç asla olmamış ziyâd

rûkû:

1. rûku:

Diğer 271

Mısra: 5

Namazda dizlere tutunarak vücudun belden

yukarısı yere müvâzî gelecek şekilde eğilmek.

Kıyam rûku 'kavemeye dikkat et

Secde-i celsede beşini derc et

rumûz:

1. rumûz:

Diğer 2

Mısra: 1

Remizler, işaretler, manası gizli olan

sözler.

Asl u ceddîm hoş rumûz söylemiş

Bir varak üstüne târîh eylemiş

2. rumûz:

Diğer 45

Mısra: 23

Remizler, işaretler, manası gizli olan

sözler.

Kim yazmıştır rumûz ile kelâmı

Arayıp bulun da diyin âşıklar

3. rumûzu:-u

Diğer 69

Mısra: 5

Remizler, işaretler, manası gizli olan

sözler.

Kendi vücûdan bak rumûzu anla

Dikkat eyle bu sözlerden al mânâ

4. rumûz:

Gazel 8

Mısra: 3

Remizler, işaretler, manası gizli olan

sözler.

Kevkeb ü şemse bakıp da anlagıl sen bir rumûz

Cümle mahlûk-ı Hudâ'dan ara kendin ednâ bul

rumûz eyle:

1. rumûz eyledi:-di

Diğer 34

Mısra: 53

Kelime Tipi: -

İşaret ve ima etmek, açıklamak.

Altı tek kand ile rumûz eyledi

Bundan muamma sen al söyledi

rumûz ol:

1. rumûz olan:-an

Diğer 2

Mısra: 32

Kelime Tipi: -

Manası gizli olan.

Kimisi inanır kimi inanmaz

Rumûz olan sözde hiç şüphe kalmaz

rûşen kıl:

1. rûşen kıldı:-dı

Diğer 160

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Aydınlatmak, ısıtmak.

Kevâkıbdan zemîn ziyneti aldı

Şemsin nûru dünyayı rûşen kıldı

rûşen ol:

1. rûşen oluben:-uben

Diğer 106

Mısra: 36

Kelime Tipi: -

Aydınlanmak.

Zencebîlden kim içerse bilmiş ol ru'yet eder

Gözleri rûşen oluben cemâlimi seyreder

rûstahîz:

1. rustahîz:

Diğer 262

Mısra: 25

Kıyâmet, mahşer.

Meta hâze'l va'du' rustahîz gelir

Vâdî cehennemden beratı alır

rûtbe:

1. rûtbeni:-ñ, -i

Diğer 65

Mısra: 22

Makam, mevki, derece.

Gezme gönül gezme sen hevâ gezme

Çift gemiye bin de rûtbeni gözle

rûya:

1. rüyâda:-da

Diğer 5

Mısra: 17

Uyku içinde görülen keyfiyet, düş.

Rüyâda görmüşem boş kalan yeri

Vastında yanıyor kandilden nûru

2. rüyayı:-(y)ı

Mesnevi 1

Mısra: 5

Düş.

Ruhsat-ı hâb içre rüyayı gördüm

Nişangâh âlemine hayrân oldum

rûya gör:

1. rûya görmüş:-müş

Diğer 35

Mısra: 73

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

1-Uykusunda bir hayaller dizisi görmek. 2-

Rüya görmek.

Asl-ı ecdâdımız bir rûya görmüş

Mânen bir âlemde kendini bulmuş

rû'yet:

1. rû'yetinden:-i, -n, -de, -n

Gazel 7

Mısra: 9

Görme, görülme || İlahî tecellileri bu

dünyada veya ruh âleminde kalp gözü ile

temaşa etme.

Ol vücûd kıdemi bizzât rû'yetinden bilsene

Yerdeki mûr perrübâlden Allah'ı bul ey gönül

rû'yet:

1. ru'yeti:-i

Diğer 13

Mısra: 31

Görme, görülme.

Ru'yeti hem evliyâdır

Ağla sen dünyada ağla

2. ru'yetini:-i, -n, -i

Diğer 91

Mısra: 38

Görme, görülme.

Gözleri hunidir Arş'ı seyreder

Ru'yetini dil zübânı vâsfeder

3. ru'yet:

Diğer 188

Mısra: 6

Tasavvuf. İlâhî tecellîleri bu dünyâda veya ruh âleminde kalp gözü ile temâşâ etme.

Seninledir hayret cennet

Seninle görülür ru'yet

4. ru'yet:

Diğer 313

Mısra: 8

Tasavvuf. İlâhî tecellîleri bu dünyâda veya ruh âleminde kalp gözü ile temâşâ etme.

‘Ârifler dildârı buldu

Bilinmez ki ru'yet nedir

5. ru'yet:

Diğer 316

Mısra: 21

Görme, görülme.

Kıyl-kal ile esrâr olunmaz ru'yet

Yudiu savkıdır pençeli hüccet

6. ru'yet:

Diğer 340

Mısra: 14

Tasavvuf. İlâhî tecellîleri bu dünyâda veya ruh âleminde kalp gözü ile temâşâ etme.

Cum'anın esrârı künyeli Cennet

Cennette olunur elbette ru'yet

7. ru'yeti:-i

Gazel 4

Mısra: 14

Görme, görülme.

Ağlar Baba ölmeden daha sine girmeden

Muhammed'i görmeden ru'yeti arzularsın

ru'yet ed:

1. ru'yet eder:-er

Diğer 106

Mısra: 35

Kelime Tipi: -

Görmek, temaşa etmek.

Zencebîlden kim içerse bilmiş ol ru'yet eder

Gözleri rûşen oluben cemâlimi seyreder

2. ru'yet eder:-er

Diğer 106

Mısra: 46

Kelime Tipi: -

Görmek, temaşa etmek.

Ru'yet için ağla yalvar hûri gılmân isteme

Sen de ru'yet eder isen ol zamanda şâna bak

3. ru'yet edersin:-er, -sin

Diğer 106

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Görmek, temaşa etmek.

Kelâmında Hakk Teâlâ habibine ru'yet edersin dedi

Güş eyle sen hitâbına elfâzı iblâğa bak

4. ru'yet eder:-er

Diğer 107

Mısra: 22

Kelime Tipi: -

Görmek, temaşa etmek.

Güllerin hem fevkaanında ol Nebî'nin sancağı

Bu fânide ru'yet eder ta ezel bahre dalan

5. ru'yet edilir:-ilir

Diğer 107

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

Görmek, temaşa etmek.

Muhammed'in deryasıdır şimdi ru'yet edilir

Nice keştiler dolandır seyreder keşti süren

6. ru'yet eder:-er

Diğer 130

Mısra: 34

Kelime Tipi: -

Görmek, temaşa etmek.

Yüzleri ebyâz olanlar rahmetullâhı bulur

Cennet içre ru'yet eder anda ebedî kalır

7. ru'yet eden:-en

Diğer 140

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Görmek, temaşa etmek.

Ol ışığı ru'yet eden sağ gezer sine girer

Şeb چراغ fenerisin sen yâ Muhammed Mustafâ

8. ru'yet eder:-er

Gazel 14

Mısra: 38

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Görmek, temaşa etmek.

Cümle mü'minler nûş eder yalvar oku İzâ-câ

Çün içenler ru'yet eder ol sıra cemâle bak

rüyet et:

1. rüyet etti:-ti

Diğer 190

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

*İlâhî tecellîleri bu dünyâda veya ruh
âleminde kalp gözü ile temâşâ etme.*
Yarattı bir mir'ât rûh rüyet etti
Beş kerre mir'âta secde eyledi

ru'yet et:

1. ru'yet et:-

Diğer 111

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

*İlâhî tecellîleri bu dünyâda veya ruh
âleminde kalp gözü ile temâşâ etme.*
Mihrâb içre zikredip de cennetimi ru'yet et
Kevkeb-ü Şems ü kamerden çün neler halk
eyledi

2. ru'yet etti:-ti

Diğer 133

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

*İlâhî tecellîleri bu dünyâda veya ruh
âleminde kalp gözü ile temâşâ etme.*
Mü'minin ervâhı ru'yet etti nûr-u resmine
Kavl-i tevhîdî şuhûdda muzâf kıldı ismine

3. ru'yet ettin:-ti, -n

Diğer 138

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

*İlâhî tecellîleri bu dünyâda veya ruh
âleminde kalp gözü ile temâşâ etme.*
Kaabe kavseyini ev ednâ yaktı yandırdı seni
Lâ-mekâna perin açtın ru'yet ettin sen beni

4. ru'yet etse:-se

Diğer 201

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

*İlâhî tecellîleri bu dünyâda veya ruh
âleminde kalp gözü ile temâşâ etme.*
Cânân vecdin bulur hikmetten söyler
Neye ru'yet etse bir şûle görer

5. ru'yet etseler:-se, -ler

Diğer 299

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

*İlâhî tecellîleri bu dünyâda veya ruh
âleminde kalp gözü ile temâşâ etme.*
Baş gözüyle anlar etseler ru'yet
Ham şüşeden gözlük cam takmış derler

ru'yet eyle:

1. ru'yet eyle:-

Diğer 103

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Araştırmak.

Nakl-ü delil akı ile fikredip mânâyı bul
Ru'yet eyle gayrı şey'e cânda sen Allah'ı bul

2. ru'yet eyle:-

Diğer 111

Mısra: 46

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Görmek.

Oku tıyb kelâmı Ağlar kalb seçerlerini düz
Ru'yet eyle mir'âtı sen dünyadan cânını yüz

3. ru'yet eyle:-

Diğer 127

Mısra: 18

Kelime Tipi: -

Görmek.

Görür ol şehirde nişân fânî dünyadan geçer
Ru'yet eyle ol şehiri sinde sen kendini bul

ru'yet kıl:

1. ru'yet kılınır:-in, -ır

Diğer 127

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Görmek, temaşa etmek.

Hubb-ü sâdık hem muhabbet ol bâb içre olunur
Gonca gül gül-i gülîstân şehri ru'yet kılınır

ru'yet-i cemâl:

1. ru'yet-i cemâle:-e

Diğer 57

Mısra: 111

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Güzel yüz. || Allah'ın yüzü.

Ru'yet-i cemâle perdeler açar
Beş vakit namazı biz edâ edek

ru'yet-i cemâl:

1. ru'yet-i cemâle:-e

Diğer 42

Mısra: 42

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Güzel yüz. || Allah'ın yüzü.

Fevz ile felâhı bulur
Ru'yet-i cemâle varır

2. ru'yet-i cemâla:-a

Diğer 268

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Güzel yüz. || Allah'ın yüzü.

Halkolduk hayattan geldik meydâna

Ru'yet-i cemâla durduk divâna

ru'yet-i çeşm-i dil:

1. ru'yet-i çeşm-i dil:-

Diğer 32

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Gönül gözü ile görme. II kalp gözü ile görme.

Ru'yet-i çeşm-i dil rüya bätındır

Ol ecilden kalp gözesi derindir

ru'yet-i mihrâb:

1. ru'yet-i mihrâbı:-ı

Diğer 34

Mısra: 37

Kelime Tipi: -

Mihrabın görülmesi.

Ru'yet-i mihrâbı kıblede bildim

Bir mübârek pîri önümde gördüm

ru'yet-i pîr:

1. ru'yet-i pîrden:-de, -n

Diğer 34

Mısra: 49

Kelime Tipi: -

Şeyhin görülmesi, pirin görülmesi.

Ol ru'yet-i pîrden bir şikâr aldım

Sem'imi ol pîrin femine verdim

ru'yet-i yâr:

1. ru'yet-i yâr:-

Diğer 129

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Sevgiliyi görme.

Ru'yet-i yâr ile müşerref oldu

Ol zaman yârinden bir nişân gördü

ru'yetullah:

1. ru'yetullaha:-a

Diğer 213

Mısra: 7

Allah'ın cennette müminler tarafından görülmesi.

Ru'yetullaha kadeh câmından içti

Hayret âleminde kaldı ol Resûl

rûz:

1. rûz:

Diğer 167

Mısra: 17

Gün, gündüz.

Her rûz belde kurâ ziyâyı alır

Gurûb-u hurşidde zulmeti bulur

2. rûzda:-da

Diğer 187

Mısra: 3

Gündüz.

Tebarekellezî kıraat rûzda oku ammeyi

Varma hâba her 'işâda oku mülkü gözle sinde enisî

3. rûzda:-da

Diğer 308

Mısra: 11

Gündüz.

Hikmet denizine rûzda girilmez

Muhammed bahrine dal gecelerde

4. rûz:

Diğer 326

Mısra: 13

Gündüz.

Mim bâbında kaldım her rûz her gece

Sır melek kaydeder hattı ezelce

rûz be rûz:

1. rûz be rûz:-

Gazel 1

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gece gündüz.

Rûz be rûz erdim ol şâhın mihrâbının önüne

Deryasını gösterip de kalbimi delen güzel

rûz ü şeb:

1. rûz ü şeb:-

Diğer 6

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gündüz ve gece.

Rûz ü şeb dilinden 'salla'yı' koyma

Şefâat edecek peygamberin var

2. rûz ü şeb:-

Diğer 8

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Gündüz ve gece.

Bu bir rûzgardır ki arkası gelmez

Rûz ü şeb kalbinden dalgası gitmez

3. rûz ü şeb:-

Diğer 19

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gündüz ve gece.

Rûz ü şeb hem murâdımı gözlerim

Yetiş imdâdına sen Ebu'l-Kasım

4. rûz ü şeb:-

Diğer 37

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gündüz ve gece II sürekli, her zaman.

Aman aman gönül sen gafil olma

Rûz ü şeb Allah 'ı dilden bırakma

5. rûz ü şeb:-

Diğer 45

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gündüz ve gece.

Âşık olan elbet telini bilir

Rûz ü şeb ol gülün üstünde durur

6. rûz ü şeb:-

Diğer 46

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gündüz gece.

Rûz ü şeb dalında murğî olacak

Gayrı bağda bülbül olsa ne fayda

7. rûz ü şeb:-

Diğer 49

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece gündüz I sürekli, her zaman.

Rûz ü şeb nefis ile kavga ederim

On dokuz parçadan bir kılıncım var

8. rûz ü şeb:-

Diğer 55

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gündüz ve gece.

Rûz ü şeb gül için bir dalı bekler

Ol dalın üstünde hârını sever

9. rûz ü şeb:-

Diğer 67

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gündüz ve gece.

Rûz ü şeb cemâlin çarkın çevirir

Kesrette vahdetde dâim Allah der

10. rûz ü şeb:-

Diğer 72

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece gündüz, aralıksız.

Rûz ü şeb zikreder dil Sübhân'ımız

Sübhân'ı zikreden dil kınanır mı

11. rûz ü şeb:-

Diğer 76

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece gündüz, her zaman.

Rûz ü şeb gayret et sen olma nâçâr

Mukarreb melekler kanatla uçar

12. rûz ü şeb:-

Diğer 84

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Far. Gece gündüz.

Boş değildir gönül sende bir hal var

Rûz ü şeb sen ağla Allah'a yalvar

13. rûz ü şeb:-

Diğer 112

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gündüz ve gece.

Rûz ü şeb ayık ol mihmânın tanı

Ol şebîn zârına mihmândâr yazmış

14. rûz ü şeb:-

Diğer 118

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Far. Gece gündüz.

Yezdân'ın verdiği lütfâ rûz ü şeb şükreyleyin

Şükredeki Yezdân'ımızı berzâhı bizler bulak

15. rûz ü şeb:-

Diğer 120

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece gündüz, her zaman.

Mir'âtın şule ışığı rûz ü şeb kalbe erer

Gafil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'ân'ı

16. rûz ü şeb:-

Diğer 121

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece gündüz, her zaman.

Rûz ü şeb gözlüyor gülün şâhını

Sev şâhını sen bülbüle dokunma

17. rûz ü şeb:-

Diğer 124

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece gündüz, her zaman.

Rûz ü şeb hininde olur murğî dil

Ancak ol bahçede Kur'ân eyleşir

18. rûz ü şeb:-

Diğer 133

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gündüz ve gece.

Ol şâhın 'aşkı elinden andelip kondu güle

Rûz ü şeb yalvarır ağlar illâ ki gonca güle

19. rûz ü şeb:-

Diğer 136

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gündüz ve gece.

Rûz ü şeb sen ağla nişângâhı gör

Misbâh şehri bugün bu köye kondu

20. rûz ü şeb:-

Diğer 139

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece gündüz, her zaman.

Rûz ü şeb yüzünü işler

On bin sene yansa gerek

21. rûz ü şeb:-

Diğer 145

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece gündüz, her zaman.

Rûz ü şeb arzım var gonca gülünde

Bu fânide görmek hiç mümkün değil

22. rûz ü şeb:-

Diğer 155

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Far. Gece gündüz.

Ol âlemden bize vurur rûz ü şeb şems ü mâhı

Şems ü mâhın mir'âtında Nûr Muhammed

Mustafâ

23. rûz ü şeb:-

Diğer 159

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece gündüz, her zaman.

Rûz ü şeb ol sırdan bize nûr iner

'Kable nısfı'l-leyli' bülbül zâr eder

24. rûz ü şeb:-

Diğer 166

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Far. Gece gündüz.

Arşın bâlâsında bildim kalemi

Rûz ü şeb dilimde binbir kelâmı

25. rûz ü şeb:-

Diğer 201

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece gündüz, her zaman.

Bu esrâra eren mihmândâr oldu

Rûz ü şeb mihmânı gözler gözlerim

26. rûz ü şeb:-

Diğer 202

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece gündüz, her zaman.

Rûz ü şeb gönlümüz gül-i gülzârda

Bunda bülbül gibi figanımız var

27. rûz ü şeb:-

Diğer 204

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gündüz ve gece.

Vecilet kulûbuhum okuyan kanar

Rûz ü şeb mihrâbda zikrini yapar

28. rûz ü şeb:-

Diğer 205

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gündüz ve gece.

Ferd ü kesret âleminde rûz ü şeb uzlet eder

Kesr eder kesret şişesin bâb-ı vahdetten girer

29. rûz ü şeb:-

Diğer 211

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece gündüz, her zaman.

Rûz ü şeb Allah ile ol

İllâ namazda namazda

30. rûz ü şeb:-

Diğer 231

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece gündüz, her zaman.

Rûz ü şeb gözleme yâd arzusunu

Açmağıl kesretin şer kapısını

31. rûz ü şeb:-
Diğer 239
Mısra: 9
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Gece gündüz, her zaman.
Rûz ü şeb ayık ol erkânın tanı
Al-yeşil mihrâbdan gözle nişânı

32. rûz ü şeb:-
Diğer 246
Mısra: 7
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Gece gündüz, her zaman.
Rûz ü şeb düşmana seyfini vuran
On dokuz parçalı kılıncın tanı

33. rûz ü şeb:-
Diğer 248
Mısra: 39
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Gündüz ve gece.
Rûz ü şeb melekler yanından gitmez
Gafil Olma oku zübde Yâ-sîn'i

34. rûz ü şeb:-
Diğer 251
Mısra: 18
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Gündüz ve gece.
Perver güller bağı bülbüle hastır
Rûz ü şeb figanı arz-ı şâhbazdır

35. rûz ü şeb:-
Diğer 257
Mısra: 8
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Gece gündüz, her zaman.
Teşbihisin 'andelib murğî bülbüle
Rûz ü şeb ötmenin sırası geldi

36. rûz ü şeb:-
Diğer 272
Mısra: 13
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Gündüz ve gece ll daima.
Rûz ü şeb zikreyle ism-i Yezdân'ı
Dil zübândan kesme vecd-i Sübhân'ı

37. rûz ü şeb:-
Diğer 284
Mısra: 18
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Gece gündüz, her zaman.
Verdiği mücellâ ağılattı bizi
Rûz ü şeb dikmişem bâbına gözü

38. rûz ü şeb:-
Diğer 299
Mısra: 21
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Gece gündüz, her zaman.
Rûz ü şeb Allah der nefsinin bilmez
Nefsini yorar kalbine inmez

39. rûz ü şeb:-
Diğer 305
Mısra: 14
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Gece gündüz, her zaman.
Yuhbibkümullahu sır'ıyla yan git
Rûz ü şeb mir'ât-ı yezdâna seyret

40. rûz ü şeb:-
Diğer 310
Mısra: 22
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Gündüz ve gece.
Cüssegâh teşbihtir mezkî-i dâra
Allah'ın rızâsın rûz ü şeb ara

41. rûz ü şeb:-
Diğer 317
Mısra: 9
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Gece gündüz, her zaman.
Rûz ü şeb aklına şerri danışır
Muhammed çekdiği hattı değışir

42. rûz ü şeb:-
Diğer 327
Mısra: 18
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Gece gündüz, her zaman.
Sâbıklar tayr veş tayrıdır cennet
Rûz ü şeb yazılır sağımda hayret

43. rûz ü şeb:-
Diğer 331
Mısra: 22
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Gece gündüz, her zaman.
Nefsini bilmeyen tulâsı yanar
Rûz ü şeb emmârın ağzına bakar

44. rûz ü şeb:-
Gazel 4
Mısra: 3
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Gece gündüz, her zaman.
Rûz ü şeb gaflet ile daldın bahr-i 'amîka
Keştiye sen binmeden limanı arzularsın

45. rûz ü şeb:-

Gazel 12

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gündüz ve gece il daima.

Re'simiz merbût oluptur kaf nukûş-ı Kur'an'a

Rûz ü şeb biz ağlayıp yalvaralım ol Sübhân'a

46. rûz ü şeb:-

Gazel 15

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece gündüz, her zaman.

Rûz ü şeb ru'yet ile seni marîz görmişem

Ölürsen sen ölürsün ol ölümden bana ne

47. rûz ü şeb:-

Gazel 33

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece gündüz l sürekli, her zaman.

Vahdetin şehrine girip terk-i kıl sen dünyayı

Rûz ü şeb Allah'a yalvar duymasın kesret seni

rûzgâr:

1. rûzgâr:

Diğer 4

Mısra: 31

Rûzgar, yel.

Rûzgâr dağdan esse anı kim eğler

Kalbine esiyor bir rûzgârın var

rûz-i mahşer:

1. rûz-i mahşere:-e

Diğer 148

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Mahşer günü, kıyâmet koptuktan sonra

insanların diriltilip hesâb için toplandıkları

gün, kıyâmet günü.

Eyyub sabrı rûz-i mahşere indi

saâdet:

1. saâdet:

Diğer 29

Mısra: 4

Mutluluk, bahtiyarlık.

Muhammed'in rîhi kandırdı seni

Saâdet gömleğin giydin ey gönül

2. saâdet:

Diğer 47

Mısra: 39

Mutluluk, bahtiyarlık.

Saâdet esvâbın sen yeni giydin

Sâadet bâbından sen safâ geldin

3. saâdet:

Diğer 77

Mısra: 12

Mutluluk, bahtiyarlık.

Halife rütbesi bize verildi

Saâdet bâbından gömleğin geldi

4. saâdet:

Diğer 83

Mısra: 26

Mutluluk, bahtiyarlık.

Elestü hüccetin verdikten sonra

Saâdet bahrine girdikten sonra

5. saâdete:-e

Diğer 97

Mısra: 18

Mutluluk.

Hücceti illâ dan aldın

Saâdete sen kaydettin

sabâ:

1. sabâ:

Diğer 117

Mısra: 35

Bahar rûzgârı, tan yeli.

Sabâ gül şehrinde kasrını yaptı

Sabâ gül şehrinde sarmış perçemi

2. sabâ:

Diğer 117

Mısra: 36

Bahar rûzgârı, tan yeli.

Sabâ gül şehrinde kasrını yaptı

Sabâ gül şehrinde sarmış perçemi

3. sabâ:

Diğer 195

Mısra: 13

Bahar rûzgârı, tan yeli.

Cânân gül ilinden sabâ esende

Bu fânide kisbükarım kesende

4. sabâ:

Diğer 221

Mısra: 17

Bahar rûzgârı, tan yeli.

Ağlar Baba geçme Sabâ yelinden

Bülbül vaz gelir mi seher gülünden

5. sabâ:

Diğer 250

Mısra: 12

Kuzey doğudan esen hafif ve tatlı rüzgar.

Üçyüz altmış perli cân şehrin ara
Öz yârimden sabâ şebnemi getir

6. sabâ:

Diğer 255

Mısra: 21

Bahar rüzgârı, tan yeli.

Pervâz edüp sabâ şehrine varmış
Lâ-mekân çuhâsın al-yeşil görmüş

7. sabâ:

Diğer 287

Mısra: 6

Bahar rüzgârı, tan yeli.

Muhammed deryâsı mevc ü mevc kalktı
Denizden gül sabâ esti de geldi

8. sabâ:

Diğer 293

Mısra: 17

*Sabaha doğru kuzeydoğudan hafif hafif
esen serin, hoş, latif bahar rüzgârı, tan yeli.*
Canım sabâ gülzâr ulaş gülşâna
Bir haber solr bizden şâh-ı sultâna

9. sabâ:

Diğer 304

Mısra: 2

*Sabaha doğru kuzeydoğudan hafif hafif
esen serin, hoş, latif bahar rüzgârı, tan yeli.*
Dinle bu esrârı ey efe hoca
Cemâl'in çârkindan hoş sabâ esti

sabahum rabbuhum:

1. sabahum rabbuhum:-

Diğer 277

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Ayet**

*Rableri onlara tertemiz içecekler içirmiştir
(İnsan, 76/12).*
Sabahum rabbuhum câmları taşı
İçti Vehbî Gülbey dünyadan göçtü

saban:

1. saban:

Diğer 292

Mısra: 8

Saban, pulluk (tarım aleti).
Kolşup öküzleri kazanç eyledi
Elindeki massa saban Allah der

sabâvet:

1. sabâvette:-te

Gazel 26

Mısra: 15

Çocukluk.

Hem sabâvette dil-i kasrımızı dıyk eyledi
Verdi tiryâkın bükâyla kalbi şerh eden güzel

sabî:

1. sabî:

Diğer 58

Mısra: 49

Küçük çocuk.

Sabî kemâl buldu meşâ'yı etti
Yani İbrâhîm'le yürüdü gitti

2. sabî:

Diğer 58

Mısra: 77

Küçük çocuk.

Üç şeyi ol sabî hemen söyledi
Yani babasını vâsî eyledi

3. sâbî:

Diğer 140

Mısra: 16

Küçük çocuk.

On sekiz bin 'âlemin asl-u mâderi nûr şecer
Bu sözünden anla remzi sâbî anasın emer

4. sabî:

Diğer 200

Mısra: 15

Küçük çocuk. II Günahsız, tertemiz.

Sabî önü sonra sıçradı gitti
Kör şeytanı gördü bu bayram günü

5. sabî:

Diğer 330

Mısra: 26

Küçük çocuk.

Kader takdîr birbirine ulaştı
Sabî sıbyân ağlayuben meleştî

sabikun bilhavrât:

1. sabikun bilhavrât:-

Diğer 327

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Ayet**

*Allah'ın izniyle hayırlı işlerde öne geçenler
vardır (Fatır, 35/32).*
Her anı her vakit ehli saâdet
Sabikun bilhavrât izin bırakma

sabır ver:

1. sabır verir:-ir

Diğer 58

Mısra: 75

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sabır vermek.

Allah sabır verir durma tez başla
Tekbîrle biz Allah'ı zikredelim

sâbirû ve rabitû:

1. sâbirû ve rabitû:-

Diğer 185

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Ayet**

Sabırlı ve birbirinize bağlanıp vazifeye mukayyet olunuz, dikkat ediniz (Ali- İmran, 3/200).

Sâbirû ve rabitû ecrini bulur
Yuharibûnallahe harpten kurtulur

sâbit kıl:

1. sâbit kılmışlar:-mış, -lar

Diğer 58

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yer vermek, sabit eylemek.

Tekbir âyetine mânâ vermişler
Delil zannî ile sâbit kılmışlar

sâbit ol:

1. sâbit ol:-

Diğer 36

Mısra: 45

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gerçekliği, doğruluğu ortaya konmak,

ispatlanmak.

Gönül îmânda sâbit ol

Salih amelle kaim ol

sabret:

1. sabretmirsin:-mir, -sen

Diğer 31

Mısra: 21

Kelime Tipi: -

Dayanmak, katlanmak, tahammül etmek.

Niye sabretmirsin ey Ağlar Gezer

Kalem ne yazdıysa gelir hoş kader

sadâ:

1. sadâyı:-yı

Diğer 59

Mısra: 54

Ses, avaz | yankı.

Tekbîrin sedâsı ref' olur gider
Birinci kat göğe sadâyı eder

2. sadâ:

Diğer 261

Mısra: 21

Ar. Ses.

Murğî diller bu ayda sadâ verdi
Mü'mini kir günahattan ârî kıldı

3. sadâsını:-sı, -nı

Diğer 298

Mısra: 30

Ses, avaz | yankı.

Duâ âmîn başlar semâ ref' olur
Âmin sadâsını melekler alır

sadâret:

1. sadâret:

Diğer 201

Mısra: 25

Sadrazamlık.

Sadâret tahtında yücelir şânı
Girer gül bağına kurar figanı

2. sadâret:

Diğer 250

Mısra: 17

Sadrazamlık.

Sadâret tahtında bulursın anı
Köşk canımda görmez gözlerim fânî

sadây-ı rehber:

1. sadây-ı rehberi:-i

Diğer 255

Mısra: 30

Kelime Tipi: -

Rehberin sesi.

Lâ aynun raat görmez yüz gözün
Sadây-ı rehberi işitmez özün

sâdık ol:

1. sâdık oldular:-du, -lar

Diğer 130

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sadakatlı, dürüst olmak.

Anın içûn bu fânide hubb-û sâdık oldular
Hubb-u fillâh buğz-u fillâh olur illelmuttakıyn

2. sâdık olur:-ur

Diğer 130

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sadakatli, dürüst olmak.

Birbirine buğz ederler asdika zail olur
Kıyâmette hubb-û sâdık olur illelmuttekiyn

3. sâdık olduğun:-du, -ğün

Gazel 12

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sadakatli, dürüst olmak.

Tâ ezel rûhun rûhumu sevdiğin bilmez miyem
Bu fânide hubbi sâdık olduğun bilmez miyem

sadr:

1. sadrını:-ı, -n, -ı

Diğer 35

Mısra: 37

Göğüs.

Allah şerheylemiş anın sadrını
Ayn-ı Peygamber'den almış dersini

2. sadrını:-ı, -n, -ı

Diğer 91

Mısra: 19

Göğüs.

İki melek geldi sadrını yardı
Ol kalbinden çıkan dem'ine kurban

3. sadrına:-ı, -n, -a

Diğer 339

Mısra: 9

Göğüs.

Bakınca sadrına göründü cennet
Yüz kurnalı pınar akıyor elbet

sadr-ı sol:

1. sadr-ı solda:-da

Diğer 104

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Ön solda.

Zâtı nûrundan yarattı nice türlü sun'u var
İnsanı hoş bina kılmış sadr-ı solda kalbi var
sadyından temiz lebenler akıyor:

1. sadyından temiz lebenler akıyor:(ı) yor

Diğer 342

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Argo**

Göğsünden temiz süt akıyor.

Sadyından akıyor lebenler temiz

Sütünü emmenin zamanı geldi

saf ol:

1. saf olur:-ur

Diğer 120

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yan yana dizilmek; Yan yana düzgün bir şekilde sıralanan kimselerin meydana getirdiği dizi, sıra.

Saf saf olur hep melekler farz-ı kifâyı kılur
Gâfil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'ân'ı

2. sâf oldu:-du

Diğer 202

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Deyim**

Yan yana dizilmek; Yan yana düzgün bir şekilde sıralanan kimselerin meydana getirdiği dizi, sıra.

Melek ervâh cümle sâf u sâf oldu
Vasfa gelmez ulu divânımız var

3. sâf olduk:-du, -k

Diğer 232

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yan yana dizilmek; Yan yana düzgün bir şekilde sıralanan kimselerin meydana getirdiği dizi, sıra.

Sûretinden girdik sîrettde kaldık
EmrOlundu çıkıp iki sâf olduk

4. saf olur:-ur

Diğer 309

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dizilmek.

Melekler saf olur Hakk'a yalvarır
Müminler affı geldi bu gece

5. saf olur:-ur

Diğer 340

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yan yana dizilmek; Yan yana düzgün bir şekilde sıralanan kimselerin meydana getirdiği dizi, sıra.

Bahçe-i Yezdân'dır ru'yet açılır

Hep melekler saf saf olur da gelir

saf saf ol:

1. saf saf olur:-ur

Diğer 301

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yan yana dizilmek.

Hep melekler saf saf olur enbiyâ rûhu gelir

Rûhani cismanî cümle bu makama cem'olur

safâ al:

1. safâ almaz:-ma, -z

Diğer 54

Mısra: 26

Kelime Tipi: -

Huzursuzlanmak, neşelenmemek.

Seherde ötmeyen bülbül sayılmaz

Gündüz bülbül gülden hiç safâ almaz

safâ bul:

1. safâ bulduk:-du, -k

Diğer 101

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Mutlu olmak, sevinmek.

Mücevher nûrundan biz safâ bulduk

İnna fetahnâ dan şânını bildik

safâ gel:

1. safâ geldin:-di, -n

Diğer 47

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

"Hoş geldiniz" anlamında karşılama sözü.

Ru'yet-i zâreniz İrşâdî Baba

Bu Baba kurbuna sen safâ geldin

2. safâ geldin:-di, -n

Diğer 47

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

"Hoş geldiniz" anlamında karşılama sözü.

Rihlet-i mevteinde ecini gözle

Ehlullâh kurbundan sen safâ geldin

3. safâ geldin:-di, -n

Diğer 47

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

"Hoş geldiniz" anlamında karşılama sözü.

Beni sevenlere muhabbet edin

Tevekkül râhından sen safâ geldin

4. safâ geldin:-di, -n

Diğer 47

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

"Hoş geldiniz" anlamında karşılama sözü.

Nezaket bağında kurbuna uçar

Tevekkül bâbından sen safâ geldin

5. safâ geldin:-di, -n

Diğer 47

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

"Hoş geldiniz" anlamında karşılama sözü.

Zuhretü'r riyâzat bâbına erin

Riyâzat bâbından sen safâ geldin

6. safâ geldin:-di, -n

Diğer 47

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

"Hoş geldiniz" anlamında karşılama sözü.

İrfan mektebinden himmet erişti

İrfan mektebinden sen safâ geldin

7. safâ geldin:-di, -n

Diğer 47

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

"Hoş geldiniz" anlamında karşılama sözü.

Üçler tevekkülden demini vurur

Üçler cânibinden sen safâ geldin

8. safâ geldin:-di, -n

Diğer 47

Mısra: 40

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

"Hoş geldiniz" anlamında karşılama sözü.

Saâdet esvâbın sen yeni giydin

Sâadet bâbından sen safâ geldin

9. safâ geldin:-di, -n

Diğer 47

Mısra: 44

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

"Hoş geldiniz" anlamında karşılama sözü.

Rûhu evliyâdan alır fiyâzet

Îmâret bâbından sen safâ geldin

10. safâ geldin:-di, -n

Diğer 47

Mısra: 48

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

"Hoş geldiniz" anlamında karşılama sözü.

İrşâdî Baba'dan feyzini aldı

Bu hâne bâbına sen safâ geldin

11. safâ geldin:-di, -n

Diğer 47

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

"Hoş geldiniz" anlamında karşılama sözü.

Kuttâb almış çâr-ı yârin kârını

Kuttâb cânibinden sen safâ geldin

12. safâ geldin:-di, -n

Diğer 47

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

"Hoş geldiniz" anlamında karşılama sözü.

Himmet eder sana kutb-u rûhânî

Bu Baba kurbuna sen safâ geldin

13. safâ geldiz:-di, -z

Diğer 198

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Deyim**

Mutluluk, keyif, zevk vermek.

Merhaba efendim gonca güllerim

Bu vahdethâneye siz safâ geldiz

14. safâ geldiz:-di, -z

Diğer 198

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Deyim**

Mutluluk, keyif, zevk vermek.

Allah Nebî zîşân ispat olunur

Muhammed ümmeti siz safâ geldiz

15. safâ geldiz:-di, -z

Diğer 198

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Deyim**

Mutluluk, keyif, zevk vermek.

Altı bâba miftâh illâ cevâbı

Belânın sırrıyla siz safâ geldiz

16. safâ geldiz:-di, -z

Diğer 198

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Deyim**

Mutluluk, keyif, zevk vermek.

Bize şefâatçı levlâke levlâ

Şefâat zıllından siz safâ geldiz

17. safâ geldiz:-di, -z

Diğer 198

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Deyim**

Mutluluk, keyif, zevk vermek.

Şehâdet bâbımız amentübillah

Bu irfânhâneye siz safâ geldiz

18. safâ geldiz:-di, -z

Diğer 198

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Deyim**

Mutluluk, keyif, zevk vermek.

Ezel illâ cevabından muhabbet

Muhabbethâneye siz safâ geldiz

19. safâ geldiz:-di, -z

Diğer 322

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Deyim**

"Hoş geldiniz" anlamında karşılama sözü.

Ötüyor 'andelip murğî bülbülü

Murğî dil gülünden siz safâ geldiz

20. safâ geldiz:-di, -z

Diğer 322

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Deyim**

"Hoş geldiniz" anlamında karşılama sözü.

Mâşuk-u billahın yâreni olduz

Şâhin Muhammed'den siz safâ geldiz

21. safâ geldiz:-di, -z

Diğer 322

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Deyim**

"Hoş geldiniz" anlamında karşılama sözü.

Ansızın oldunuz ehl-i basîret

Köşk-ü Muhammed'den siz safâ geldiz

22. safâ geldiz:-di, -z

Diğer 322

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Deyim**

"Hoş geldiniz" anlamında karşılama sözü.

Muhammed'in kevserinden dolduran

Ahmed-i zîşân'dan siz safâ geldiz

23. safâ geldiz:-di, -z

Diğer 322

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Deyim**

"Hoş geldiniz" anlamında karşılama sözü.

Şefaât madenî Levlâke levlâ

Mülk-ü şefaatten siz safâ geldiz

24. **safâ geldiz:-di, -z**

Diğer 322

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Deyim**

"Hoş geldiniz" anlamında karşılama sözü.

Muhammed-i zîşân ile görüştü

Dostumun elinden siz safâ geldiz

safir:

1. **sâfir:**

Diğer 310

Mısra: 10

Lugatta, "ıslık ve kuş sesine" denir. Tecvid ilminde ise: "Safir harfleri olan (ص س ز) harflerini okurken, kuş veya ıslık sesine benzer kuvvetli ve keskin bir sesin çıkmasına" denir. Gülşan güllerinden murğî kesilmez Sâfir isrâfından ni'met eksilmez

sâfiyye:

1. **sâfiyye:**

Diğer 295

Mısra: 8

Huzur ve hayret makamıdır. Kişi daima Allah'ın huzurunda olduğunun şuurunda bulunur ve Ona karşı edeb halini muhafaza etmeye çalışır.

Marziyye şehrinde kasrını yapan

Sâfiyye mülkünden haberin var mı

sağ kal:

1. **sağ kalır:-ır**

Diğer 114

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Deyim**

Ömrünü devam ettirmek, yaşamasını sürdürmek II kurtulmak.

Nefhay-ı sâni deminde süflâ ulyâ hedm olur

Ancak Allah diler ise dört vükelâ sağ kalır

sağ ol:

1. **sağ oldum:-du, -m**

Gazel 15

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Deyim**

Sağ olmak; yaşamak.

'Ail'le hasta idim egnâ ile sağ oldum

Ebedi daha ölmem ol sıhatten sana ne

sağır:

1. **sağır:-i**

Diğer 10

Mısra: 29

Halkın aşağı kesimi, avam.

Sağır durursa kebîr de durur

Kader takdir gelir yerini bulur

sahibü'l havrat:

1. **sahibü'l hayratı:-ı**

Diğer 278

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hayır sahipleri.

Gümüşhane begi İhsan ocak'ı

Sahibü'l hayratı Ali Beg şâhı

sahn:

1. **sahnında:-ın, -da**

Diğer 43

Mısra: 10

Mekânın ortası, orta yer.

Câhı çok derindir mevc ü mevc vurir

Bir yeşil dafâdı' sahnında durir

2. **sahnına:-ı, -n, -a**

Diğer 46

Mısra: 6

Orta, merkez.

İnhimâl-i ezel şîn'i vurduysa

Kalbinin sahnına 'hâ'yı çaldıysa

said:

1. **saîd:**

Diğer 102

Mısra: 2

Kutlu, uğurlu.

Dinleyin sözümi ey efendiler

Saîd ismin evvel deftere yazdı

2. **sâidler:-ler**

Diğer 218

Mısra: 22

İyi ve güzel yaratılışı, üstün ahlâkı sebebiyle hak katında makbul olan, kurtulmuşlardan sayılan (kimse).

Yemhullahu mâ yeşâu âyeti geldi

Sâidler ağıladı eşkiyâ güldü

3. **sâid:**

Diğer 225

Mısra: 19

Kutlu, uğurlu.

Sâid şakrî batn-ı mâdere düştü
Hakkında peygamber hadîsi geldi

4. **sâid:**

Diğer 336

Mısra: 12

Kutlu, uğurlu.

Ze zenzemi zümregâhtan nûş ettim
Sin Sâid şehrine göçüyor bülbül

sâil:

1. **sâil:**

Diğer 118

Mısra: 50

Dilenci, gedâ; sorucu, soran.

Söyledi ol rûhu Ağlar gördü kitâpta nişân
Aç basiret çeşmi sâil sende seyret bir nişân

2. **sâil:**

Diğer 243

Mısra: 21

Dilenci, gedâ; sorucu, soran.

Gedâ Ağlar Baba sâil kul kemter
İlik ü kandan içre şehiri göster

3. **sâil:**

Diğer 313

Mısra: 18

Dilenci.

Etmegil kalbimiz âil
Cümle nâs kapında sâil

sakahum rabbuhum:

1. **sakahum rabbuhum:-**

Diğer 252

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Ayet**

“Rableri onlara tertemiz bir içki içirir.”

(İnsan 76/21) ayetinden iktibastır.

Sakahum rabbuhum câmin doldurur
Elizde kâseler şerefli gidin

sâkî:

1. **sâkî:**

Diğer 67

Mısra: 3

Kadeh sunan, suvarıcı.

Pîrlerin elinden sâkî sunanlar
Sâkîler dolandır kadeh Allah der

2. **sâkîler:-ler**

Diğer 67

Mısra: 4

Ar. Kadeh sunan, suvarıcı.

Pîrlerin elinden sâkî sunanlar
Sâkîler dolandır kadeh Allah der

3. **sâkînin:-nin**

Diğer 67

Mısra: 5

Ar. Kadeh sunan, suvarıcı.

Sâkînin havlinden ra‘fet alınır
Ve‘d-duhâ sırrına sonra edilir

4. **şâkîde:-de**

Diğer 91

Mısra: 7

Bahtsız, nasipsiz, Hak katında makbul olmayan kimse.

Rîhî vurmayanlar şâkîde kaldı
Ol gülden feyz eden şebneme kurban

5. **sakî:**

Diğer 112

Mısra: 5

Ar. Kadeh sunan, suvarıcı.

Ol sakî meyinden şarap sundular
Fercâmın bâbına anları yazmış

6. **şakî:**

Diğer 118

Mısra: 33

Mecliste içki dağıtan, kadehlere içki koyan kimse.

Biri mü‘min rûhu amma defteri şakî olur
İşte ol kişi ölen de rûhu kabire varır

7. **sâkileri:-leri**

Diğer 306

Mısra: 9

Kadeh sunan, içki dağıtan, suvarıcı.

Kudret sâkileri gün-be-gün dolir
Nûş eden lâ sekrân mest hayrân olur

sakın:

1. **sakın:**

Diğer 6

Mısra: 13

Bir davranışın yapılmaması, bir şeyin

düşünülmemesi gereken durumlarda söylenen uyarı sözü.

Geceler subha dek sen sakın yatma

O güzel Leylâ’yı uykuya satma

sâkit ol:

1. sâkit ol:-

Diğer 205

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sessiz olmak.

Sâkit ol Ağlar Baba sen eylegil Hakk'a huzûr
Nûr-u misbâh u zücâcdan dola kalbin sâfi nûr

salât:

1. salâta:-a

Diğer 53

Mısra: 38

Namaz.

Ol Yunus-u batn-ı mâhiye koydu
Yunus nebî salâta kıyâm kıldı

2. salât:

Diğer 57

Mısra: 83

Namaz.

Allah'ın hem salât deryası vardır
Beş vakit namazı biz edâ edek

3. salât:

Diğer 57

Mısra: 101

Namaz.

Salât deryasında rûh safâlanır
Kıyâmete kadar ol hale kalır

salât edersin:

1. salât edersin:-er, -sin

Diğer 15

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İstiğfar etmek, tövbe etmek.

Yani gündüz salât teşbih tenzih edersin
Bir hatasız hem firâşa girersin

salâvât ok:

1. salâvât okur:-ur

Diğer 259

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allahümme salli ala seyyidina

Muhammedin ve ala ali seyyidina Muhammed demek.

Sır kapının miftâhısın ey Habîbim Ahmed'im
Kim salâvât okur ise aç kapıyı Mustafâ'm

sâlih:

1. sâlih:

Diğer 122

Mısra: 3

Dinin buyruklarına uygun harekette bulunan.

Kalb-i îmân tıyb kelâmdır ref 'eder sâlih 'amel
Nûr zücâc misbâh dilersen oku kalb-i imânı

2. sâlih:

Gazel 14

Mısra: 13

Dinin buyruklarına uygun harekette bulunan.

Ol sâlih kullar için gör ki neler halk eyledi
Anlar için hem bezenmiş köşk ile saraya bak

sâlis:

1. sâlis:

Gazel 2

Mısra: 12

Üçüncü, üçüncü derecede, üçüncü olarak.
Birinci ikinci hattı geçübün erdin sâ'ya
Sâlis içre Allah Allah deyüp ağlayan gönül

sallâ'y-ı şerîf:

1. sallâ'y-ı şerîf'i:-i

Diğer 14

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Salavâtı şerîfe. "Allahümme salli alâ Muhammed'in ve alâ âli Muhammedin, kemâ salleyte alâ İbrahime ve alâ âli İbrahim, inneke hamîdun mecîd. denir.

Ağlar Baba tanı Nebîni tanı
Sallâ'y-ı şerîf'i rûhuna oku

salli alâ muhammed:

1. salli alâ muhammed'in:-in

Diğer 187

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

"Ey Allah'ım! Efendimiz Hz. Muhammed'e ve onun aline salat ve selam ihsan eyle."
anlamında dua sözü.

Salli alâ Muhammed'in et Peygamber'e salât
Oku Tebâreke faslın gir yatağa sonra yat

saltanat sür:

1. saltanat sürdü:-dü

Diğer 260

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Deyim**

Yaşamak, ömür sürmek; hükümdarlık etmek, cihana hükmetmek.

Şâh olup Mısır'a saltanat sürdü

Yusuf kurtulmadı mevtin elinden

samed:

1. samed:

Diğer 45

Mısra: 11

Her şey kendisine muhtaç, kendisi hiçbir şeye muhtaç olmayan, mutlak malik olan Allah. Evvelâ Ahmed'e ne verdi samed Arayıp bulun da diyin âşıklar

2. samed:

Diğer 89

Mısra: 33

Her şey kendisine muhtaç, kendisi hiçbir şeye muhtaç olmayan, mutlak malik olan Allah. Sensin samed mislin yoktur Senin fazlın lûtfun boldur

sancak-ı şerif:

1. sancak-ı şerife:-e

Diğer 209

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hız. Muhammed'in seferlerde kullandığı ve daha sonra İslam ordularına devredilen, bugün Topkapı Sarayında Mukaddes Emanetler arasında korunan sancaklara verilen ad. Enbiyâ evliyâ bayrağın çeker Sancak-ı şerife imân eyledim

sarardım sol:

1. sarardım soldum:-du, -m

Diğer 126

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Deyim**

Sararıp solmak, gittikçe eriyip solmak. Kınamayın bizi Hakk'ı sevenler Ol yârin 'aşkından sarardım soldum

sarf ed:

1. sarf eder:-er

Diğer 317

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Harcamak, feda etmek.

Elden bıraktılar Allah kârını

Dünyaya sarf eder bütün ömrünü

sarılıp öpmeyen marizdür:

1. sarılıp öpmeyen marizdür: -dür

Diğer 342

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Argo**

Sarılıp öpmeyen hastadır.

Teller birbirine bent olmuş henüz

Sarılıp öpmeyen marizdür mariz

şârih:

1. şârih:

Diğer 26

Mısra: 13

Açık.

Her bir şârih yazar amma

Dört mezhep kuruldu amma

sârik:

1. sârik:

Diğer 51

Mısra: 9

Hırsız; çalan, hırsızlık eden.

Hayır olmaz sârik kuldân

Küffâr ile fücâreden

sat:-

1. satma:-ma

Diğer 6

Mısra: 14

Bir çıkar karşılığında bir şeyi gözden çıkarmak, feda etmek.

Geceler subha dek sen sakın yatma

O güzel Leylâ'yı uykuya satma

satr:-

1. satrını:-ı, -(n)ı

Diğer 34

Mısra: 4

Mısra.

Vücûdumu orda yazılı gördüm

Seyrettim yazının satrını tek tek

savt-ı zenbûr:

1. savt-ı zenbûr:-ı, -n

Gazel 8

Mısra: 18

Kelime Tipi: -

Eşek arısı vızıltısı, eşek arısı sesi.

İbret ile gez fenâda Hakk'ı sen gözle dâim

Savt-ı zenbûrın sesinden ses veren Allah'ı bul

sa'y et:

1. sa'y ettirir:-ti, -rir

Diğer 106

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Uğraşmak, çabalamak, gayret etmek.

Dünyada ettiği 'amel anları sa'y ettirir

Anları çün önlerinde berk veren envâra bak

sâ'ya er:

1. sâ'ya erdin:-di, -n

Gazel 2

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Rahatlığa ermek, genişliğe kavuşmak.

Birinci ikinci hattı geçübün erdin sâ'ya

Sâlis içre Allah Allah deyüp ağlayan gönül

sayd:

1. saydımız:-ı, -mız

Diğer 230

Mısra: 5

Av II Ecel.

Elbet bir gün olur saydımız gelir

Melâkeler cânı hulkûma alır

2. sayd:

Diğer 270

Mısra: 22

Allah (cc).

Cân dermanı hayat bahrinden gelir

Sayd ilinden âhu ölmez dirilir

3. sayd'an:-a, -n

Diğer 344

Mısra: 18

Avcı.

Yeme Ağlar Baba asla gam yeme

Sen âhusun ama sayd'an laf deme

sayd ü şâh:

1. sayd ü şâh:-

Diğer 276

Mısra: 25

Kelime Tipi: -

Allah (cc).

Sayd ü şâh perini açâr

Mürgu-veş kafesden uçâr

sayd-ı şâh:

1. sayd-ı şâh:-

Diğer 22

Mısra: 38

Kelime Tipi: -

Sultan, Padişah. II Allah, sevgili.

Ağlar Baba ağlar dâima ağlar

Sayd-ı şâh gelende gözleri sağlar

2. sayd-ı şâh:-

Diğer 260

Mısra: 50

Kelime Tipi: -

Sultan, Padişah. II Allah, sevgili.

Ağlar Baba ağla fermân okunur

Sayd-ı şâh ilinden kim aman bulur

saydın:

1. saydın:-ı

Gazel 33

Mısra: 11

Allah.

Ağlar Baba dalma hâba saydın gözle aman

'İrcî'iy hitâbı birgün kabire sesler seni

saydını gözle:

1. saydını gözlüyor:-yor

Diğer 29

Mısra: 18

Kelime Tipi: -

Avını gözlemek.

Gedâ Ağlar Baba yanıp ağlıyor

Hümâ olmuş şâh saydını gözlüyor

sayf:

1. sayf:

Diğer 83

Mısra: 36

Yaz mevsimi.

Halk edip sehaptan matarı verdi

Sayf şitâ verici bir Rahmân'ım var

2. sayf:

Gazel 8

Mısra: 7

Yaz mevsimi.

Et tefekkür sayf ile şitâyı hikmetini gör
İttika et ağla yalvar ara hikmetini bul

seb:

1. **şebinde:-i, -(n)de**

Diğer 25

Mısra: 33

Gece.

Ağlar Baba sıyâm şebinde yatma
Gir mihrâba nâşî bahçede ötme

2. **şeb:**

Diğer 29

Mısra: 13

Gece.

Pervâne-veş şeb deminden uçarsın
Nûr kalem hattından mânâ açarsın

3. **şeb:**

Diğer 67

Mısra: 25

Gece.

Şeb deminde gökte bir melek uçar
Bülbül olan perin ol zaman açar

4. **şeb:**

Diğer 92

Mısra: 6

Gece.

Vechullah'a nazîr olmuştur yüzü
Lü'lüdür dişleri şeb چراغ sözü

5. **şeb:**

Diğer 163

Mısra: 13

Gece.

En-temûtû sırrı ile sinde şeb چراغ yak
Gönlün et şehri-i tecellî kasra gelen şâha bak

6. **şeb:**

Diğer 196

Mısra: 4

Gece.

Vücûdum yandırır pervâne kuşu
Şeb چراغ feneri her an içinde

7. **şeb:**

Diğer 240

Mısra: 19

Gece.

Kalbinde şeb چراغ Elhamdülilla'h
Dâvût Peygamber'in vârisi Olmuş

8. **şeb:**

Diğer 248

Mısra: 33

Gece.

İki melek olur sinde şeb چراغ
Kabri gül gülistan ravzâtü'l-ışrak

9. **şeb:**

Diğer 255

Mısra: 17

Gece.

Ay Gün vurmaz ışık şeb چراغ yanar
Murğî bağı yanık gülzara bakar

10. **şeb:**

Diğer 270

Mısra: 9

Gece.

Mişkât derûnunda yanir şeb چراغ
Gönül sevdiğinden olur mu ırak

11. **şeb:**

Diğer 272

Mısra: 18

Gece.

Bülbül-ü-veş sabâ gülün soldurma
Nevm-i gaflet her şeb rûhun öldürme

12. **şeb:**

Diğer 278

Mısra: 6

Gece.

Yaldızlı billûrlu envarlı işrâk
Cân gözüyle baksan yanir şeb چراغ

13. **şebde:-de**

Diğer 292

Mısra: 35

Gece.

Hikmetullah şebde ru'yet olunur
Ağlar Baba dil zebanın Allah der

14. **şebde:-de**

Diğer 308

Mısra: 7

Gece.

Kabe kavseyn'i sırrın her şebde duydu
Gözle bu esrârı her gecelerde

15. **şeb:**

Diğer 309

Mısra: 10

Gece.

Tevbe edin tevbez kabul olunur
Rahmet kapıları bu şeb açılır

16. **seb:**

Diğer 343

Mısra: 59

Gece.

Seb u semevâtta sürdürürem seni
Daha sözün var mı gör halin nice

17. **seb'u:-u**

Gazel 7

Mısra: 18

Gece.

Kırk makama vur kademin gözle velâyetliğin
Seb'u edâir içinde Allah'ı bul ey gönül

18. **seb'u:-u**

Gazel 13

Mısra: 20

Gece.

Çâr ana seb'u babadan buldu vücûd unvânı
Seb'u dâire bâbında Fesemme vechullâhı bul

19. **seb'u:-u**

Gazel 13

Mısra: 19

Gece.

Çâr ana seb'u babadan buldu vücûd unvânı
Seb'u dâire bâbında Fesemme vechullâhı bul

20. **seb'u:-u**

Gazel 13

Mısra: 3

Gece.

Seb'u eflaki sü'ab et sidre'ye haymeyi kur
Kıl tevallâ kubbe ye sen Fesemme vechullâhı bul

21. **seb:**

Gazel 17

Mısra: 8

Gece.

Ab-ı zülâl nûş edenler işrâk etti eflâki
Yedi kat seb ü semâda hep melekler ağlıyor

22. **şebde:-de**

Gazel 24

Mısra: 5

Gece.

Şebde dalma hâb-ı gaflet bahr-ı amîk zarfında
kalma
Hayy ol hayy ile bulasın necât gecelerde

sebâ:

1. **sebâ:**

Diğer 292

Mısra: 32

*A. saba: Sabahleyin gün doğusundan esen
hafif ve yumuşak rüzgar.
Sabah namazına bile kalkmazsın
Seherde açılan sebâ Allah der*

sebahum rabbuhum:

1. **sebahum rabbuhum:-**

Diğer 287

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Ayet**

Ve Rableri onlara içirmiştir (İnsan, 76/21).

Elimizde hüccet pençeli Kur'ân
Sebahum rabbuhum el câmi geldi

sebeb kıl:

1. **sebeb kıldı:-dı**

Diğer 216

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sebeb, vesile oluşturmak.

Misli yok lâ şerîk Allahu's-samed
Nûn'a kâf'a sebeb kıldı bir ehad

sebeb ol:

1. **sebeb oldu:-du**

Diğer 204

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Deyim**

Vesile olmak, yol açmak.

Bîmemat Hızır'a âb sebeb oldu
Deryâda kalanın elini aldı

sebeb ol:

1. **sebeb oldun:-du, -n**

Diğer 343

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Neden olmak, yol açmak.

Gün der bende doğup meydana geldin
Her bir menhiyyâta sebeb oldun

seb'u aşr:

1. seb'u aşrî'ne:-i, -ne

Diğer 101

Mısra: 26

Kelime Tipi: -

Gece vakti.

Şehâdet eylerim vahdet gülüne

Ol Kur'ân içinde seb'u aşrî'ne

seb'u'l mesân:

1. seb'u'l mesânî'yi:-yi

Diğer 223

Mısra: 23

Kelime Tipi: -

Yedi kat gökyüzü, yedi ayetten oluşan

Fatiha suresi.

Seb'u'l Mesânî'yi okuyor dilde

Gülzâr Muhammed'in gülü değil mi

seb'ul-mesân:

1. seb'ul-mesâni:

Diğer 258

Mısra: 25

Yedi âyetten meydana gelen Fâtiha Sûresi.

Ağlar Baba seb'ul-mesâni geldi

Velâyete delil yedi bâb oldu

secde ed:

1. secde edip:-ip

Diğer 52

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Alnı, eli, ayakları, dizleri, ayak

parmaklarını yere getirmek; mec. Saygı göstermek.

Az kalır ki secde edip diyeler hem Rabbimiz

Zanneder ki bu malı vermemiş ol Rabbimiz

2. secde edip:-ip

Diğer 99

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Alnı, eli, ayakları, dizleri, ayak

parmaklarını yere getirmek; mec. Saygı göstermek.

'Azîm bir hitâba belâ demeden

İki secde edip şâd olmuşam ben

secde et:

1. secde etmiş:-miş

Diğer 23

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Alnı, eli, ayakları, dizleri, ayak

parmaklarını yere getirmek. II mec. Saygı göstermek.

Kotanlar çevirmez köklü çayırım

İki secde etmiş rûhum var benim

2. secde etmeyen:-me, -(y) en

Diğer 46

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yere kapanmamak, secde etmemek.

İkinci hitâpta belâ demeyen

Bir celsede iki secde etmeyen

3. secde ettiler:-ti, -ler

Diğer 107

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yere kapanmak.

Mihrâp edip ol Âdemi emre secde ettiler

Cennet içre dâhil olur ebedî anda kalan

4. secde ettiler:-ti, -ler

Diğer 112

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yere kapanmak.

Elestü emrine secde ettiler

Ol belâ lafzından hücceti yazmış

5. secde etti:-ti

Diğer 130

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yere kapanmak.

Belâ diyip secde etti rûhlar amma nûr cemâlî

görmedi

Hak teâlâ mir'âtını anlara göstermedi

6. secde ettin:-ti, -n

Diğer 135

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yere kapanmak.

Sen Allah'ı onbin sene seyrettin

Ol ecilden emre secde çift ettin

secde eyile:

1. secde eyiledi:-di

Diğer 190

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Secde etmek, kapanmak.

Yarattı bir mir'ât rûh rüyet etti

Beş kerre mir'âta secde eyledi

2. secde eyiledi:-di

Diğer 190

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Secde etmek, kapanmak.

İşte ol mihrâbı bu Ağlar gördü

Cevab-ı illâ'da secde eyledi

secde kıl:

1. secde kıldı:-dı

Diğer 125

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Secde etmek II. Huzurda eğilmek, sevgi ve

hürmet gösterisinde bulunmak.

Emirsiz Allah'a kim secde kıldı

Secde-i sanî'yi diyin âşıklar

secde-i celse:

1. secde-i celsede:-de

Diğer 76

Mısra: 20

Kelime Tipi: -

Namazda iki secde arasında oturup en az

"Sübhânellah" diyecek kadar beklemektir.

İlm-i ezeline birledim anı

Secde-i celsede ben gördüm anı

2. secde-i celsede:-de

Diğer 83

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Namazda iki secde arasında oturup en az

"Sübhânellah" diyecek kadar beklemektir.

Secde-i celsede ben anı gördüm

Ol zaman bildim ki bir Hâtib'im var

3. secde-i celsede:-de

Diğer 83

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

Namazda iki secde arasında oturup en az

"Sübhânellah" diyecek kadar beklemektir.

Secde-i celsede ben anı gördüm

Ol zaman bildim ki bir Hâtib'im var

4. secde-i celse:-

Diğer 135

Mısra: 23

Kelime Tipi: -

Namazda iki secde arasında oturup en az

"Sübhânellah" diyecek kadar beklemektir.

Secde-i celse de bir daha gördün

'Acep görür müsün yâri sen gönül

5. secde-i celsede:-de

Diğer 171

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Namazda iki secde arasında oturup en az

"Sübhânellah" diyecek kadar beklemektir.

Secde edip rûhlar sened aldılar

Secde-i celsede cemâl gördüler

6. secde-i celsede:-de

Diğer 218

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Namazda iki secde arasında oturup en az

"Sübhânellah" diyecek kadar beklemektir.

Emr-i Yezdân ile rûh halka Oldu

Secde-i celsede cemâli gördü

7. secde-i celsede:-de

Diğer 227

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Namazda iki secde arasında oturup en az

"Sübhânellah" diyecek kadar beklemektir.

Allah ile Serendüp'te görüştü

Ol zaman secde-i celsede idim

8. secde-i celsede:-de

Diğer 271

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Namazda iki secde arasında oturup en az

"Sübhânellah" diyecek kadar beklemektir.

Kıyam rûku 'kavemeye dikkat et

Secde-i celsede beşini derc et

secde-i sanî:

1. secde-i sanî'yi:-yi

Diğer 125

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

İkinci secde.

Emirsiz Allah'a kim secde kıldı

Secde-i sanî'yi diyin âşıklar

secdeteyni:

1. secdeteyni:

Diğer 130

Mısra: 16

Ard arda yapılan iki secde.

Ol cemâli gördü ervâh secdeteyn-i ka'dede
Secdeteyni sırrı ile olur illelmuttakiyn

secdeye kapan:

1. secdeye kapanıp:-ıp

Diğer 210

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Secde etmek; namaz kılmak.

Şehâdet bâbında okudum illâ
Kapanıp secdeye sürdürüm yüzümü

secdeye var:

1. secdeye varır:-ır

Diğer 83

Mısra: 43

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Secde etmek.

Câmid zî-rûh bütün secdeye varır
Secdeye münasip bir Sübhân'ım var

2. secdeye vardı:-dı

Diğer 101

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Secde etmek.

Cemî 'mü'min ruhu secdeye vardı
'Aceb takrîrimiz kime yazdırdı

3. secdeye vardık:-dı, -k

Diğer 285

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Secdeye gitmek.

Yedi zerre şeyden ünvâna geldik
Emre nâzır hemen secdeye vardık

seda:

1. sedâsı:-sı

Diğer 59

Mısra: 53

Ses.

Tekbîrin sedâsı ref'olur gider
Birinci kat göğe sadâyı eder

sedâret:

1. sedâret:

Diğer 298

Mısra: 9

Göz kamaştırıcı.

Mişkâtan sedâret köşkü yapılır
Tecellî mücellâ musaffâ gelir

sedd:

1. seddi:-i

Diğer 49

Mısra: 18

Engel, mani.

Bentlerim kavîdir kotan sökemez
Allah'ın sürdüğü seddi geçemez

sedyin:

1. sedyine:-e

Diğer 99

Mısra: 17

Meme.

Maderin sedyine zübân vurmaktan
Dünyâ sularından feme sunmadan

sefil:

1. sefil:

Diğer 29

Mısra: 15

Perişan, fakir, zayıf, sürünen.

Sefil sefil bu âlemde gezersin
Süflî baba oldun şimdi sen gönül

sefine:

1. sefinesin:-si, -n

Diğer 246

Mısra: 3

Gemi, keşti.

Yoksul sefinesin oldur tufânı
Limandan çıkmayan kaptanın tanı

sehâb:

1. sehâb:

Diğer 92

Mısra: 19

Bulut.

Re'sinin fevkine sehâb vaz'etti
Zıllının altında cismine kurban

2. **sehâblar:-lar**

Diğer 151

Mısra: 11

Bulut.

Sehâblar halk şimşek yıldırım vurdu
İsrâfil'e matar fermânın verdi

3. **sehâb:**

Diğer 154

Mısra: 28

Bulut.

Riyâzü'l Cinân gülistâna döner makbere
Re'sin üzre sehâb olur Nebî zîşan ümmeti

seher:

1. **seherde:-de**

Diğer 67

Mısra: 28

Sabah olmağa başladığı vakit.

Seher vakti cümle kuş kanat açar
Uyanır seherde öter Allah der

2. **seher:**

Gazel 6

Mısra: 14

Far. Seher vakti.

Zümre-i âb'dan kanarım
Her seher güle konarım

sehergâh:

1. **sehergâh:**

Diğer 120

Mısra: 4

Far. Seher vakti.

Kim ki okur kalbi Kur'an kalbi zücâc hem kasrı
hoş
Gafil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'an'ı

2. **sehergâh:**

Diğer 120

Mısra: 8

Far. Seher vakti.

Sadr-ı mişkât dil sirâcında misbâh ettirir
Gâfil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'an'ı

3. **sehergâh:**

Diğer 120

Mısra: 12

Far. Seher vakti.

Nûr seçerin dallarına lâ-mekân şehri erer
Gafil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'an'ı

4. **sehergâh:**

Diğer 120

Mısra: 16

Far. Seher vakti.

Saf saf olur hep melekler farz-ı kifâyı kılur
Gâfil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'an'ı

5. **sehergâh:**

Diğer 120

Mısra: 20

Far. Seher vakti.

Yerini Rıdvân'ı ru'yet mutlak imânla gider
Gâfil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'an'ı

6. **sehergâh:**

Diğer 120

Mısra: 28

Far. Seher vakti.

Havz-ı kevserin câmından iki melek kandırır
Gâfil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'an'ı

7. **sehergâh:**

Diğer 120

Mısra: 32

Far. Seher vakti.

Mir'âtın şule ışığı rûz ü şeb kalbe erer
Gafil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'an'ı

8. **sehergâh:**

Diğer 120

Mısra: 36

Far. Seher vakti.

İrcii hitâbı hinde kalbin okur Yâ-sîn'i
Gâfil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'an'ı

9. **sehergâh:**

Diğer 205

Mısra: 12

Far. Seher vakti.

Sadrı mişkât-ı münevver kalbi şehristân olur
Her sehergâh mezketinde bâb-ı gülşana girer

10. **sehergâh:**

Diğer 248

Mısra: 2

Seher vakti.

Îkaz ol hüsrândan ey deli gönül
Her sehergâh oku zübde Yâ-sîn'i

11. **sehergâh:**

Diğer 248

Mısra: 8

Seher vakti.

Cân yuvasın mihmânâne yaptırır
Her sehergâh oku zübde Yâ-sîn'i

12. **sehergâh:**

Diğer 248

Mısra: 12

Seher vakti.

Sırat köprüsünden âsan geçirür
Her sehergâh oku zübde Yâ-sîn'i

13. **sehergâh:**

Diğer 248

Mısra: 16

Seher vakti.

Üç bin harfe üçbin melek halkolur
Her sehergâh oku zübde Yâ-sîn'i

sekahum:

1. **sekahum:-**

Diğer 264

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Ayet**

*"Rableri onlara içecek sundu (İnsân,
76/21).*

Cennet taâmından yiyek
Sekahum den içip kanak

'sekahum':

1. **'sekahum':-**

Diğer 290

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Ayet**

*"Rableri onlara içecek sundu (İnsân,
76/21).*

Yapılır misbâhdan öz cân yuvası
'Ke-mişkât' sarfında 'sekahum' tası

sekahum rabbuhum:

1. **sekahum rabbuhum:-**

Diğer 229

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Ayet**

*"Rableri onlara içecek sundu." İnsân,
76/21.*

Mukaddem muahhar hücceti geldi
Sekahum rabbuhum cânından kandı

2. **sekahum rabbuhum:-**

Diğer 243

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Ayet**

Rableri onlara tertemiz bir içki içirir."
(İnsan 76/21) ayetinden iktibastır.

Sekahum rabbuhum câmları taşı
Cân içinde cânân şehrine geçti

'sekahum rabbuhum':

1. **'sekahum rabbuhum':-**

Diğer 301

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Ayet**

"Rableri onlara tertemiz bir içki içirir."
(İnsan 76/21) ayetinden iktibastır.
Hürmetine cân yuvamız yapılır mâmûr olur
'Sekahum rabbuhum' cânın çün melekler
doldurur

sekerât-ı mevt:

1. **sekerât-ı mevti:-i**

Diğer 56

Mısra: 39

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ölüm sarhoşluğu, esrimeler.
Sekerât-ı mevti biz fikreyleyek
Tevbe-nasûh ile tevbe eyleyek

sekîn:

1. **sekîne:-e**

Diğer 229

Mısra: 26

Sakinlik, gönül hoşluğu.
Erkâna girenler hidâyet bulur
Muzmer-i ezkâra sekîne gelir

sekrân:

1. **sekrân:**

Diğer 306

Mısra: 10

Mest, sarhoş.
Kudret sâkileri gün-be-gün dolir
Nûş eden lâ sekrân mest hayrân olir

selam al:

1. **selam aldı:-dı**

Diğer 50

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Deyim**

Birinin selâmına karşılık vermek.
Yani tahiyyatı ol selam verdi
Selam verdi selam aldı ol Resûl

2. **selam aldı:-dı**

Diğer 106

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Deyim**

Birinin selâmına karşılık vermek.
'Ulvîden süflîye geldi okuyan aldı selam
Tevhîd-i Kur'an nûrundan mest olan kullara bak

selam götür:

1. selam götür:-

Diğer 33

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Deyim**

Selam götürmek, selam söylemek.

Götür nâmem götür çok selam götür

‘Efe Bey’den himmeti getir

selam söyle:

1. selam söyle:-

Diğer 281

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Deyim**

Bir kimseye, selamını birine götürmesini söylemek.

Nâmem sen hocama çok selam söyle

Söyle derde dermân sen sende ara

selam ver:

1. selam verdi:-di

Diğer 50

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Deyim**

Birine sözle veya işâretle bir nezâket gösterisi yapmak.

Yani tahiyyatı ol selam verdi

Selam verdi selam aldı ol Resûl

2. selam verdi:-di

Diğer 50

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Deyim**

Birine sözle veya işâretle bir nezâket gösterisi yapmak.

Yani tahiyyatı ol selam verdi

Selam verdi selam aldı ol Resûl

3. selam ver:-

Diğer 213

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Deyim**

Selam vermek, Selamlamak.

Cânlar cân şâhından bir imlâ duydu

Ma‘şûkumsun söyle selam ver dedi

4. selam verdi:-di

Diğer 213

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Deyim**

Selam vermek, Selamlamak.

Hicâplar ref’olup cemâli gördü

Tahiyyâtı selam verdi ol Resûl

5. selam verdi:-di

Diğer 213

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Deyim**

Selam vermek, Selamlamak.

Ötüp murği gibi vecdi genişti

Tahiyyâtı selam verdi ol Resûl

6. selâm verdiler:-di, -ler

Diğer 334

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Deyim**

Selam vermek, selamlamak.

Cibrîl Mikâil geldiler

Halîl’e selâm verdiler

selâmı eyle:

1. selâmı eyle:-

Diğer 286

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Selam etmek.

‘Azrâil meleğe eyle selâmı

Telkin etsin bize tevhîd kelâmı

selâmı ver:

1. selâmı verdi:-di

Diğer 128

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Deyim**

Bir kimseyi selamlamak.

Tahiyyât okudî selâmı verdi

Sırr-ı Yezdânîdir Muhammed Nebî

selâmun aleykum:

1. selâmun aleykum:-

Diğer 106

Mısra: 41

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

"Selam size" anlamında Kur'ân'ın A'râf

suuresinin 46. âyetinden bir bölüm.

Selâmun aleykum tıbtum kelâmım cümlesini

velyeder

Ya Habîbim ol sırada söylenen kelâma bak

selsebil:

1. selsebil:

Diğer 215

Mısra: 11

Cennette bir çeşme.

Buhahında dinâr fizza selsebil

Kafkaf buhahına bakmaya kıymaz

2. selsebil:

Diğer 237

Mısra: 18

Cennette bir çeşme.

Miftâhu'l cennettir ravza'da mâ'mûr
Enfinden içi feyz eder selsebil kâfûr

sem:

1. sem'inde:-in, -de

Diğer 294

Mısra: 17

Kulak II ses.

Dil züban görmüştür sem'inde küpe
Nişângâh lâzımki lebinden öpe

sem':

1. sem'ini:-in, -i

Diğer 339

Mısra: 5

Ar. I. İşitme, kulak.

Seyrettim sem'ini elmas küpesi
Başında lâhûri yeşil valası

semâ:

1. semânın:-nıñ

Diğer 32

Mısra: 17

Gök, gökyüzü.

Semânın üstünde bir melek durur
Bizim 'amîn'imiz meleşî bulur

2. semâ:

Diğer 36

Mısra: 33

Gökyüzü.

Semâ u arz tesbîh eder
Pes noksandan tenzîh eder

3. semâda:-da

Diğer 58

Mısra: 94

Gök.

İbrâhîm bıçağı eline aldı
Semâda melekler hep seyre durdu

4. semâdan:

Diğer 59

Mısra: 81

Gökyüzü.

Ol zamân Cebrâîl semâdan geldi
Sûre-i kevser'i Nebî'ye verdi

5. semâdan:

Diğer 71

Mısra: 9

Gökyüzü.

Semâdan Cebrâîl darp ile geldi
Bir yeşil melâike Muhammed gördü

6. semâda:-da

Diğer 83

Mısra: 34

Gök.

Maşrıkı mağribi bir anda kurdu
İmadsız semâda iki nûr kıldı

7. semâyı:-y, -ı

Diğer 83

Mısra: 30

Gökyüzü.

Feth etti bâbını bizi bitirdi
Arz ile semâyı mahlûk doldurdu

8. semâdan:-dan

Diğer 84

Mısra: 11

Gökyüzü.

Dünyadan semâdan büyük bir yer var
Ol yere hükmeden sultâna yalvar

9. semâ:

Diğer 109

Mısra: 26

Gökyüzü.

Rîh-i zulmet darbı ile arz-ı yer döner çöle
Nativ eder semâyı Allah semâ girer sicil'e

10. semâyı:-y, -ı

Diğer 109

Mısra: 26

Gökyüzü.

Rîh-i zulmet darbı ile arz-ı yer döner çöle
Nativ eder semâyı Allah semâ girer sicil'e

11. semâ:

Diğer 114

Mısra: 5

Gökyüzü.

Arz ile semâ yıkılır müstemir kalmaz vatan
Lâ-mekân şehriyle ancak illâ Allah'tır kalan

12. semâyı:-y, -ı

Diğer 141

Mısra: 22

Gökyüzü.

Çift kanadı vardır uçar da gelir
Arz ile semâyı tenevvür kılur

13. **semâyi:-y, -ı**

Diğer 250

Mısra: 9

Gökyüzü.

Tahte's-serâ dünya semâyı ara
Bulamazsın Arş'a geçme biçâre

14. **semâ:**

Diğer 308

Mısra: 19

Gökyüzü.

Semâ ziynetlenmiş kevkebler enver
Seyret hikmetleri her gecelerde

15. **semâda:-da**

Gazel 17

Mısra: 8

Gök, gökyüzü.

Ab-ı zülâl nûş edenler işrâk etti eflâki
Yedi kat seb ü semâda hep melekler ağıyor

semâvât:

1. **semâvâtta:-ta**

Diğer 109

Mısra: 7

Semalar, gökler.

Taht-ı seb'-i semâvâtta çokların halk eyledi
Şehr-i gülde kalmaz anlar illâ bizlerdir kalan

2. **semâvât:**

Diğer 138

Mısra: 11

Gökler.

Ketm-i Adem'de kalırdı semâvât u eflâkim
Olmasaydın Kün demezdim yâ Muhammed
Mustafâ

semer:

1. **semerden:-den**

Diğer 138

Mısra: 18

Meyve.

Nûr şecersin zeytûnun var ekl ederler ra'fetim
Ol semerden kim yer ise bülbül olur Ahmed'im

2. **semeri:-i**

Diğer 144

Mısra: 9

Meyve.

Misbâh nûr şecerden semeri yedim
Altı şehrin denizinden hoş girdim

sem'ine er:

1. **sem'ine erdi:-di**

Diğer 50

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Kulağına gelmek; işitmek, duymak.

Suâl-i Nûr Yezdân sem'ine erdi

Ne kâr ile geldin Habîbim dedi

semme vechullah:

1. **semme vechullah'i:-i**

Diğer 267

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Ayet**

"Allah'ın yüzü (zâtı) oradadır." Bakara,

2/115.

Allah ile elbet olunur halvet

Semme vechullah'i burhânı geldi

2. **semme vechullah'ı:-ı**

Diğer 267

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Ayet**

"Allah'ın yüzü (zâtı) oradadır." Bakara,

2/115.

Mü'min Allah ile hemen birleşir

Semme vechullah'ı mizânı geldi

semme vechullah':

1. **semme vechullah':-**

Diğer 267

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Ayet**

*"Doğu da Allah'ındır batı da. Nereye
dönerseniz Allah'ın yüzü (zâtı) oradadır."*

(Bakara 2/115) ayetinden iktibastır.

Çâr taraftan çalar mir'ât-ı Mevlâ

Semme vechullah' ihücceti geldi

semme vechullahi:

1. **semme vechullahi:-**

Diğer 323

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Ayet**

*"Doğu da Allah'ındır batı da. Nereye
dönerseniz Allah'ın yüzü (zâtı) oradadır."*

(Bakara 2/115) ayetinden iktibastır.

Ağlar Baba hüccetin elde

Semme vechullahi olkunur dilde

2. **semme vechullahi:-**

Diğer 338

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Ayet**

*Her mekânda Allah'ın yüzü, Allah'a
durulacak bir cihet vardır (Bakara, 2/115).*

İnde rabbihim yurzekûne câmları taşmış
Semme vechullahi rûh cilâlaşmış

sen:

1. **seni:-i**

Gazel 3

Mısra: 13

Bayburtlu Ağlar Baba.

Şeydâ bülbül olma seni kınarlar
Yanar Ağlar Baba Hû der damarlar

sen utan:

1. **sen utandırma:-dı, -r, -ma**

Diğer 12

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ım beni utandırma.

Ey Allah'ım sen rızkımı kavuştur
Aman kullarından sen utandırma

2. **sen utandırma:-dı, -r, -ma**

Diğer 12

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ım beni utandırma.

Cümle zîrûhâtın Rezzâk'ı sensin
Sakın nâmerdinden sen utandırma

3. **sen utandırma:-dı, -r, -ma**

Diğer 12

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ım beni utandırma.

Cennet cemâl ile beni utandır
Bu dünyada beni sen utandırma

4. **sen utandırma:-dı, -r, -ma**

Diğer 12

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ım beni utandırma.

Bu üç ile beni dünyada güldür
Gayrı bir rızık ile sen utandırma

5. **sen utandırma:-dı, -r, -ma**

Diğer 12

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ım beni utandırma.

Kalp ile Allah'a hîle kurmuşlar
Kalbimi hifzedip sen utandırma

6. **sen utandırma:-dı, -r, -ma**

Diğer 12

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ım beni utandırma.

Â'la ile ednâ şimdi bir olmuş
Â'lâ'dan ednâdan sen utandırma

7. **sen utandırma:-dı, -r, -ma**

Diğer 12

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ım beni utandırma.

Halimi bilirsin yâ Ganî Hudâ
Kulların yanında sen utandırma

8. **sen utandırma:-dı, -r, -ma**

Diğer 12

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ım beni utandırma.

Rızkımı ol versin aman Peygamber
Efelerden beni sen utandırma

9. **sen utandırma:-dı, -r, -ma**

Diğer 12

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ım beni utandırma.

Dertli dertli bu ebyâtı sen yazdın
Vehbî Efendi'den sen utandırma

senâ:

1. **senâ:**

Diğer 312

Mısra: 3

Öyme, övgü, medh.

Senâ olsun Rezzâk'ıma
Kitâbı ikmâl eyledim

seniñ'çün:

1. **senin'çün:**

Diğer 31

Mısra: 18

Senin için.

Üç seneye karîb ağlar gezirem
Senin'çün yâ Rabbi yanıp soliram

ser:

1. **serini:-i, -n, -i**

Diğer 344

Mısra: 3

Baş, kafa.

‘Azrâîl perine verdi serini

Ecel câmin içip uhrâya göçtü

ser ver:

1. **ser vermiş:-miş**

Diğer 204

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Çiçek açmak, çiçeklerin filizlenmesi.

Bitmiş lâle sünbül ser vermiş güller

Güle ben konmadım konanı gördüm

2. **ser vermiş:-miş**

Diğer 244

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Deyim**

Çiçek açmak, çiçeklerin filizlenmesi.

Fânide ağlayan Cennet'te güler

Ser vermiş leryok lâle sümbüller

3. **ser vermiş:-miş**

Diğer 257

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Deyim**

Çiçek açmak, çiçeklerin filizlenmesi.

Ser vermiş hârından çıkmış yâr gülü

Herhâlde dermenin sırası geldi

sere gel:

1. **sere gelmiş:-miş**

Diğer 5

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Deyim**

Başa gelmek, kötü bir duruma uğramak.

Bu ‘aşıklık evvelâ sere gelmiş

Ezel -î ervâhta yârini görmüş

serendip:

1. **serendip'te:-te**

Gazel 32

Mısra: 7

Hiny yarımadasında, günümüzde "Seylan adası" olarak bilinen büyük bir adadır ve mehbet-i Adem: Adem'in indiği yer olarak da bilinir... Prof. Dr. Nimet Yıldırım, Fars Mitolojisi Sözlüğü, s.315.

‘Belâ ile sermest olup Serendip’te gördüm seni

Rûhlara ‘üvân verdigin ‘ilm-i ezelinden midir

2. **serendip'te:-te**

Gazel 32

Mısra: 7

Hiny yarımadasında, günümüzde "Seylan adası" olarak bilinen büyük bir adadır ve mehbet-i Adem: Adem'in indiği yer olarak da bilinir... Prof. Dr. Nimet Yıldırım, Fars Mitolojisi Sözlüğü, s.315.

‘Belâ ile sermest olup Serendip’te gördüm seni
Rûhlara ‘üvân verdigin ‘ilm-i ezelinden midir

serendip dağ:

1. **serendip dağında:-ı, -n, -da**

Diğer 227

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hiny yarımadasında, günümüzde "Seylan adası" olarak bilinen büyük bir adadır ve mehbet-i Adem: Adem'in indiği yer olarak da bilinir... Prof. Dr. Nimet Yıldırım, Fars Mitolojisi Sözlüğü, s.315.

Dört anâsır şeyden Âdem olanda
Serendip dağında üvân bulanda

serendüp:

1. **serendüp'te:-te**

Diğer 227

Mısra: 23

Hiny yarımadasında, günümüzde "Seylan adası" olarak bilinen büyük bir adadır ve mehbet-i Adem: Adem'in indiği yer olarak da bilinir.

Allah ile Serendüp’te görüştü
Ol zaman secde-i celsede idim

serkaptan:

1. **serkaptanın:-ı, -n**

Diğer 341

Mısra: 20

Başkaptan.

Keştiyi kırmadan limanı buldum

Serkaptanın Muhammed’i unutmaz

sermest ol:

1. **sermest olup:-up**

Gazel 32

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

[tas.] İlahî aşkın bütün varlığa hakim

olması, sekrân.

‘Belâ ile sermest olup Serendip’te gördüm seni
Rûhlara ‘üvân verdigin ‘ilm-i ezelinden midir

sermestân:

1. sermestân:

Diğer 282

Mısra: 14

Kendinden geçenler.

Ezelki hayattan rûhlar var oldu
İllâ'ya sermestân cemâli gördü

setr et:

1. setr et:-

Diğer 100

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Örtmek, kapatmak.

Günâhımı setr et Settâr
Yüzüme sen vurma Gaffâr

2. setr etmez:-mez

Diğer 297

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Örtmek, gizlemek.

Lûtf ile ihsânda bulunmaz kakhâr
İşrâkin zenbini setr etmez settâr

settâr:

1. settâr'ım:-ı, -m

Diğer 83

Mısra: 40

Koruyan gizleyen Allah.

Geceyi mü'mine Hak tuhfe verdi
Geceler sahibi bir Settâr'ım var

2. settâr'ım:-ı, -m

Diğer 97

Mısra: 24

Koruyan gizleyen Allah.

Sen bîcân bizi kılmadın
Sen Settâr'ım sen Sübhân'ım

3. settâr:

Diğer 100

Mısra: 5

Ayıpları örten Allah.

Günâhımı setr et Settâr
Yüzüme sen vurma Gaffâr

4. settâr:

Diğer 174

Mısra: 16

Ayıpları örten Allah.

Günahım affedip etmezsin eşref
Settâr dergâhında Gaffâr'a düşmez

5. settâr'a:-a

Diğer 272

Mısra: 31

Koruyan gizleyen Allah.

Geceler sahibi Settâr'a yalvar
Zâlim olma ağla yalvar Hakk'ı bul

6. settâr:

Diğer 297

Mısra: 23

Gizleyen, örten Allah.

Cemâl-celâl çarkın kurmuştur settâr
Cemâl'in çarkından nişânımız var

7. settâr'ım:-ım

Diğer 335

Mısra: 2

Gizleyen, örten Allah.

Ehl ü âyâl evlâdımı
Sitr eyle sen ya Settâr'ım

sevdaya düş:

1. sevdaya düşmüşem:-müş, -em

Diğer 220

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Deyim**

Sevmek, aşık olmak.

Canları arasam mutlak bulurum
Bu Hâlile bir sevdaya düşmüşem

2. sevdaya düşer:-er

Diğer 306

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Deyim**

Sevmek, aşık olmak.

Perçemin seyreden düşer sevdaya
Tende cânı yakar bir sevdiğim var

sevf:

1. sevfı:-ı

Diğer 9

Mısra: 27

Ar. Kılıç.

Bin bir sevfı takım sen gafil olma
Şerr-i şûra senden yüzün çevirir

sevir et:

1. sevir etmezse:-mez, -se

Diğer 54

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Seyretmek.

Bir âşık ki mâşûkunu bilmezse
Mâşûkundan bir nişân sevir etmezse

sevir kıl:

1. sevir kıl:-

Gazel 8

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Seyretmek, bakmak.

Geç fenâdan er bekaya sevir kıl sen âleme
Hedm olunmuş sen görürsen hem yıkan Allah'ı
bul

sevrân eyile:

1. sevrân eyiledi:-di

Diğer 166

Mısra: 15

Kelime Tipi: Deyim

İzlemek II gezmek.

Gülşan güllerine sevrân eyiledi
Gir vahdet şehrine sen yaz dediler

seyyiât:

1. seyyiât:-ı

Diğer 74

Mısra: 26

Günahlar, suçlar, kötülük.

Mü'minlerin hâli tebeddül eder
Hasenâtlar seyyiâtı mahveder

2. seyyiâtlar:-lar

Diğer 340

Mısra: 22

Günahlar, suçlar, kötülük.

Cum'a bayramında mü'minler ayrılır
Seyyiâtlar defterden kazılır

sez-:

1. sezdim:-di, -m

Gazel 3

Mısra: 4

Anlamak, kestirmek, hissetmek; fark etmek.

Taksimîdâr bâbında kün hitabında
Elif sezdim 'bâ' okudum ha aldım

sezâ:

1. sezâdır:-dır

Diğer 137

Mısra: 8

Far. Lâyık.

Ben bülbülü şeydâ değilim eğna banadır
'Ail de sana sezâdır

2. sezâdır:-dır

Diğer 137

Mısra: 12

Far. Lâyık.

Ben cümle tuyûr şahı olan ankay-ı murâ-i dili
banudur

Sohbette zağ-u şum kûşu sana sezâdır

3. sezâdır:-dır

Diğer 137

Mısra: 16

Far. Lâyık.

Ben vahdethânede mihmândâr-ı Hûda banadır
Şehr-i kesrette boş hâne sana sezâdır

4. sezâdır:-dır

Diğer 137

Mısra: 20

Far. Lâyık.

Ben şehr-i levvâmede leim gömleği banadır
Şehr-i kesrette varlık sana sezâdır

5. sezâdır:-dır

Diğer 137

Mısra: 24

Far. Lâyık.

Ben Ağlar Baba şîrb î boz bulanık su ile aşîyan-ı
gül banadır

Şehr-i kesrette köşk ile ayvan sana sezâdır

sibyân:

1. sibyân:

Diğer 260

Mısra: 34

Çocuk.

Perdesiz mâderden nûr Îsâ oldu
Dehre sibyân iken Peygamber geldi

2. sibyân:

Diğer 330

Mısra: 26

Çocuk.

Kader takdîr birbirine ulaştı
Sabî sibyân ağlayuben meleştî

siccil:

1. siccil'e:-e

Diğer 109

Mısra: 26

Taşlaşmış çamur.

Rîh-i zulmet darbı ile arz-ı yer döner çöle
Nativ eder semâyı Allah semâ girer siccil'e

sıddîk:

1. sıddîk:

Diğer 242

Mısra: 14

Sözünün eri olan kimse ,hazret-i Ebubekir.

Hikmet kuyusunu Muhammed vurdu
Al-yeşil kadehi Sıddîk doldurdu

2. sıddîk:-

Diğer 298

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

H. Ebubekir.

Sıddîk, Ömer, Osman, Alî cem'olur
Oku Muhammed-i mevlüd-i zîşan

sıddîk kul:

1. sıddîk kula:-a

Diğer 60

Mısra: 50

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sadık kul. II Hz Ebûbekir.

Ol çarkı kurmuş da çevirmiş hâlâ
Teslim etmiş sonda ol sıddîk kula

sıddîk-ı sâdık:

1. sıddîk-ı sâdıktan:-ta, -n

Diğer 314

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sadıkların en sadığı II Hz. Ebûbekir.

Sıddîk-ı sâdıktan gözle nişânı
Ahmed-i zîşan'ın hubbû yâreni

sıdk:

1. sıdk:

Diğer 298

Mısra: 1

İçten bağlılık, sadakat.

Eğer Allah'ı sıdk ile seversen
Oku Muhammed-i mevlüd-i zîşan

2. sıdk:

Diğer 298

Mısra: 1

İçten bağlılık, sadakat.

Eğer Allah'ı sıdk ile seversen
Oku Muhammed-i mevlüd-i zîşan

3. sıdk:

Diğer 315

Mısra: 14

Doğruluk.

Fukarâ ümmîydi Zi'n-nûri Osman
Ahmed-i zîşan'a sıdk ile yâren

4. sıdk:

Diğer 320

Mısra: 12

Doğruluk.

Râkibin kârını elden bırakmaz
Sıdk ile Allahı bilen kalmadı

sidre:

1. sidre'de:-'de

Diğer 71

Mısra: 25

Gökte en yüksek makam.

Ol Cebrâil melek Sidre'de durur
Levh-i mahfûzuna hoş nazar kılur

2. sidre:

Diğer 255

Mısra: 25

Hadislere göre gökyüzüne yükselenlerin en son çıkabildiği nokta, altıncı kat gök; Hz. Muhammed'in Miraç gecesinde Cebrail'i gördüğü makam.

Sidre sahibinin al perçem gülü
Sarılmış perçeme ibrişim teli

3. sidre'de:-'de

Diğer 265

Mısra: 5

Gökte en yüksek makam.

Halkolduk Sidre'de nice yıl kaldık
Geldik bu fânîye bunda ayrıldık

4. sidre'ye:-y, -e

Gazel 13

Mısra: 3

Hadislere göre gökyüzüne yükselenlerin en son çıkabildiği nokta, altıncı kat gök; Hz. Muhammed'in Miraç gecesinde Cebrail'i gördüğü makam.

Seb'u eflaki sü'ab et sidre'ye haymeyi kur
Kıl tevallâ kubbeye sen Fesemme vechullâhı bul

5. sidre'ye:-ye

Gazel 14

Mısra: 2

H. Muhammed'in mîraç gecesinde Cebrâil ile birlikte yükseldiği yedinci kat semâda bir makam.

Sır şâhından emri alıp Refref'e binene bak
Binbir hicâbdan gelip de Sidre'ye inene bak

6. **sidreye:-ye**

Gazel 15

Mısra: 13

*Hz. Muhammed'in mîraç gecesinde
Cebrâil ile birlikte yükseldiği yedinci kat
semâda bir makam.*

Ref'-i tayyâr cim gibi sidreye hayme kurar
Orda kalır inmezse ol mansuptan sana ne

sidre-i müntehâ:

1. **sidre-i müntehâ:-**

Diğer 77

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Varılabilecek son nokta, son makam | Hz.

*Muhammed'in mîraç gecesinde Cebrail ile
yükseldiği yedinci kat gökte bir makam;.
Ümmü'l kitâbtaki nakkaş ulaştı
Sidre-i müntehâ hemen yanaştı*

2. **sidre-i müntehâ:-**

Diğer 213

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Varılabilecek son nokta, son makam | Hz.

*Muhammed'in mîraç gecesinde Cebrail ile
yükseldiği yedinci kat gökte bir makam;.
Sidre-i müntehâ ravzından uçtu
Şehr-i gül bağında cânâ kavuştu*

sıfat sübût:

1. **sıfat sübûtî'yle:-i, -(y)le**

Diğer 81

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

*Allah'ın sübûti sıfatları: hayat, ilim, kudret,
irade, sem, basar ve kelam olmak üzere yediye
ayrılır.*

Üç harf bir noktanın gülünü kıldı
Sıfat sübûtî'yle nazar buyurdu

sıfat-ı zâtî:

1. **sıfat-ı zâtî:-**

Diğer 207

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Allah'ın sıfatları.

Vücûd-u kıdemi bizzât bu cân rahsına gelir mi
Sıfat-ı zâtî sübûti acep bize erişir mi

silah tak:

1. **silah takın:-ın**

Diğer 18

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Silahlanmak, kendini savunmak.

Aman gönül silah takın

Düşmanlardan kendin sakın

silahını tak:

1. **silahını takınmayan:-ın, -ma, -ya, -n**

Diğer 18

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Silahlanmak, kendini muhafaza etmek.

Silahını takınmayan

Silahsız sen gezme sakın

silk:

1. **silkinden:-i, -n, -den**

Diğer 59

Mısra: 87

Yol, tarik.

Peygamber silkinden geriye kalma

Kurbân-ı şerîf mübarek olsun

2. **silkine:**

Diğer 70

Mısra: 35

Sıra, dizi.

Gâh kere melekût silkine girdi

Ol sırada nasıl geldi Cebrâil

3. **silkinden:-i, -n, -den**

Diğer 115

Mısra: 6

Yol, tarik.

Zülâl-i afitâb bahrinden geldin

Peygamber silkinden vassâfi aldın

silkin:

1. **silkine:-e**

Diğer 47

Mısra: 38

Yol, tarik.

Ol burc-u kaleden bu bâba erdin

Evliyâ silkine sen bugün girdin

sin:

1. **sinine:-i, -n, -e**

Diğer 2

Mısra: 17

Mezar, kabir.

Gülü soldurmadan sinine gider
Ol gülü soldurma amân yâ Rabbi

2. **sine:-e**

Diğer 21

Mısra: 23

Mezar, kabir.

Ölmeden hem sine enisle girdim
Gözlerim dâima kabri seyredir

3. **sine:-e**

Diğer 79

Mısra: 24

Mezar, kabir.

Temûtû sırrına erip
Ölmeden sine girmişem

4. **şîn'e:-e**

Diğer 92

Mısra: 24

Mezar, kabir.

Aşkımın mızrabı sinemi yaktı
Yarın mahşer günü vuş şîn'e kurban

5. **sinine:-i, -n, -e**

Diğer 102

Mısra: 33

Mezar, kabir.

Ağlar Baba ölür sinine varır
Kabirden kalkarsa divânı bulur

6. **sinde:-de**

Diğer 118

Mısra: 35

Mezar, kabir.

Berzah'ı ol rûh bulamaz sinde 'azâbı görür
Zikrederek Yezdân'ımızı ol kabirde kalmayak

7. **sinde:-de**

Diğer 118

Mısra: 6

Mezar, kabir.

İksâr-ı ezkâr fikirden nice hâller neşr olur
Bilmiş ol esrâr-ı zikir sinde hem enîs olur

8. **sin:**

Diğer 127

Mısra: 25

Mezar, kabir.

Fenâfillâh bekâ-billâh ol sin içre olunur
Fena-fillâh sırrına dal sinde sen kendini bul

9. **sinde:-de**

Diğer 127

Mısra: 2

Mezar, kabir.

Tâlib-i vuslat bâbından nûr cemâle müştâk ol
Temûtû sırrına erip sinde sen kendini bul

10. **sinde:-de**

Diğer 127

Mısra: 6

Mezar, kabir.

Mûtû kable en-temûtû bâbına miftâhı vur
Gir ol bâbın eşîğinden sinde sen kendini bul

11. **sinde:-de**

Diğer 127

Mısra: 10

Mezar, kabir.

Kalb-i imân tevhîd ile kabre sağ sağ girilir
Oku tevhîd tryb kelâmı sinde sen kendini bul

12. **sinde:-de**

Diğer 127

Mısra: 14

Mezar, kabir.

Dünyâdan tecrit edüben vahdet şehre girdirir
Vahdetin şehrine gir de sinde sen kendini bul

13. **sinde:-de**

Diğer 127

Mısra: 18

Mezar, kabir.

Görür ol şehirde nişân fâni dünyadan geçer
Ru'yet eyle ol şehiri sinde sen kendini bul

14. **sinde:-de**

Diğer 127

Mısra: 26

Mezar, kabir.

Fenâfillâh bekâ-billâh ol sin içre olunur
Fena-fillâh sırrına dal sinde sen kendini bul

15. **sinde:-de**

Diğer 127

Mısra: 34

Mezar, kabir.

Mevt i zâika câmindan sağ gezer şerbet içir
İç ol şerbet-i fenâdan sinde sen kendini bul

16. **sinde:-de**

Diğer 127

Mısra: 38

Mezar, kabir.

Ne kadar dünyâda kalsan akıbet olur hebâ
Kesretin câmını kır da sinde sen kendini bul

17. **sine:-e**

Diğer 140

Mısra: 29

Mezar, kabir.

Ol ışığı ru'yet eden sağ gezer sine girer
Şeb çırağ fenerisin sen yâ Muhammed Mustafâ

18. **sinde:-de**

Diğer 163

Mısra: 13

Mezar, kabir.

En-temûtû sırrı ile sinde şeb çırağı yak
Gönlün et şehr-i tecellî kasma gelen şâha bak

19. **sinden:--den**

Diğer 174

Mısra: 22

Mezar, kabir.

Gedâ Ağlar Baba cânı verende
Sinden kalkıp sana 'arza gelende

20. **sinde:-de**

Diğer 187

Mısra: 16

Mezar, kabir.

Bir de halk olan melektir 'Azrâil ile kalan
Varma hâba her 'işâda oku mülkü gözle sinde enîsi

21. **sinde:-de**

Diğer 187

Mısra: 8

Mezar, kabir.

Sağ tarafa eyle meyli zarf-ı hâb'da Allah et
Varma hâba her 'işâda oku mülkü gözle sinde enîsi

22. **sinde:-de**

Diğer 187

Mısra: 2

Mezar, kabir.

Birliğini tasdik eyle gir tevekkül bâbı içre
eylegil sen tefvîzi
Varma hâba her 'işâda oku mülkü gözle sinde enîsi

23. **sinde:-de**

Diğer 187

Mısra: 23

Mezar, kabir.

Nahnu hâlâknâhum sırrı ile sinde enîs eyledi
Varma hâba her 'işâdad oku mülkü gözle sinde enîsi

24. **sinde:-de**

Diğer 187

Mısra: 32

Mezar, kabir.

Ol melâke enis olur rûhu Berzah'ı bulur
Varma hâba her 'işâda oku mülkü gözle sinde enîsi

25. **sinden:--den**

Diğer 228

Mısra: 27

Mezar, kabir.

Sinden kalkıp ol divâna gidende
Götür haberimi kaadı'ma söyle

26. **sinde:-de**

Diğer 230

Mısra: 4

Mezar, kabir.

Çekip cezbeylese 'ukbâ iline
Tenim sinde rûhum arş'ta Allah der

27. **sinde:-de**

Diğer 248

Mısra: 33

Mezar, kabir.

İki melek olur sinde şeb çırağ
Kabri gül gülistan ravzâtü'l-ışrak

28. **sinde:-de**

Diğer 279

Mısra: 11

Mezar, kabir.

Sinde Allah ile kalır oturur
Temûtû'ye mazhar Allah'ı bulur

29. **sine:-e**

Diğer 280

Mısra: 13

Mezar, kabir.

Rûh berzâhı bulur ten sine göçer
İki melek suâl bâbını açâr

30. **sine:-e**

Diğer 285

Mısra: 15

Mezar, kabir.

Sağ gezip dünyada sine girende
Temûtû sırrını sezenimiz var

31. **sine:-e**

Diğer 344

Mısra: 19

Mezar, kabir.

Dolstun Ziver gibi göçersin sine
'Andelib murğî veş bülbülün göçtü

32. **şın:**

Gazel 3

Mısra: 16

Şın (ش), Arap alfabesinin on üçüncü harfi.

Aşk bâbında bağlı kaldım erenler
Ayın gördüm şın okudum kaf aldım

33. **sinde:-de**

Gazel 6

Mısra: 9

Mezar, kabir.

Kendimi sinde sanarım
Dâim gülşana konarım

34. **sinde:-de**

Gazel 30

Mısra: 5

Mezar, kabir.

Kur'ân Okugıl ey kardaş sinde olur sana yoldaş
Münkireyni melek sırdaş cevap ona âsân ola

sîne:

1. **sinemi:-m, -i**

Diğer 92

Mısra: 23

1. Göğüs, sadr. 2. Derun, kalp.

Aşkımın mızrabı sinemi yaktı
Yarın mahşer günü vuş şın'e kurban

2. **sine:**

Diğer 123

Mısra: 28

Göğüs, bağır || gönül yürek.

Ağlar Baba gülün dalından inmez
Güliden sine iner yazmışlar bizi

3. **sînemi:-m, -i**

Diğer 133

Mısra: 12

1. Göğüs, sadr. 2. Derun, kalp.

Ol gülün şebnemi vurur seherde bülbüle
Ağlatıp da sînemi haşlayıp yakan güzel

4. **sineme:-m, -e**

Gazel 1

Mısra: 2

1. Göğüs, sadr. 2. Derun, kalp.

'Kün'diyüben çâr cihâna nûru feyz eden güzel
Berk-i hâtibi sineme tâ ezel çakan güzel

sine gir:

1. **sine girmeden:-me, -de, -n**

Gazel 4

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Mezara girmek II ölmek.

Ağlar Baba ölmeden daha sine girmeden
Muhammed'i görmeden ru'yeti arzularsın

sine koy:

1. **sine koymadan:-ma, -dan**

Diğer 99

Mısra: 27

Kelime Tipi: -

Mezara koyma.

Akraba komşular sine koymadan
Enis ile kabre hem girmişem ben

sin-i şerîf:

1. **sin-i şerîfine:-i, -n, -de**

Diğer 43

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Mübarek kabri, mübarek mezarı.

Sin-i şerîfine bir nûr vuruyor
Ol ceddîm Baba İrşâdî Baba'nın

sınık:

1. **sınıktan:-ta, -n**

Gazel 15

Mısra: 12

Kırık.

Burc-u kal'aya girsene saydın seni bırakmaz
Düşer kolun kırarsın ol sınıktan sana ne

sır kapı:

1. **sır kapısını:-(s)ı, -nı**

Diğer 74

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Manevi kapı, hakikat kapısı.

Yalvar gönül yalvar Allah'a yalvar
Ol sana gösterir sır kapısını

sır melek:

1. **sır melek:-**

Diğer 70

Mısra: 18

Kelime Tipi: -

Cebrail meleği.

Nun ve'l-kalem'ini Arş'ına çaldı
O 'nûn' noktasın'ı sır melek yazdı

2. sır melek:-

Diğer 77

Mısra: 4

Kelime Tipi: -

Cebrail meleği.

Kıdem dil şehrini mezket eyledi
Sır melek yazdığı fermânın geldi

3. sır melek:-

Diğer 151

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Azrail meleği.

Sır melek kaydını kabz-ı rûh okur
Rızkı kesilene pençeyi vurur

4. sır melek:-

Diğer 326

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kirâmen Kâtibîn melekleri.

Mim bâbında kaldım her rûz her gece
Sır melek kaydeder hattı ezcelce

sır şâh:

1. sır şâhından:-ı, -n, -dan

Gazel 14

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Allah (cc).

Sır şâhından emri alıp Refref'e binene bak
Binbir hicâbdan gelip de Sidre'ye inene bak

sirâc:

1. sirâc:-ı

Diğer 112

Mısra: 24

Işık.

Şeb-çerağ eylemiş cilvegâhını
Şeb-çırağ sirâcı anları yazmış

2. sirâc:

Diğer 138

Mısra: 3

Kandil, mum, meş'ale gibi aydınlatma

aracı, ışık.

Kevkebün dürrıyyûn sirâc vurdu dilin şehrine
Nur-u misbâh hem zücâcsın yâ Muhammed
Mustafa

3. sirâc:-ı

Diğer 141

Mısra: 28

Işık.

Bu ayda ölenler cennete varır
Mü'minler sirâcı geldi bu gece

4. sirâc:-ı

Diğer 142

Mısra: 15

Işık.

Kıyâmete kadar sirâcı yâkar
Akşam namazını kıldığın zaman

5. sirâc:

Gazel 30

Mısra: 4

Kandil, mum, meş'ale gibi aydınlatma

aracı, ışık.

Her kim ki âb-u-dest alır Kur'an okur huzûr
kılır

Kabirde enîsi bulur Kur'ân ona sirâc ola

sirâc ol:

1. sirâc oldum:-du, -m

Diğer 39

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

(Âşığın gönlünde) Lâmba ol.

Kim derse ki sirâc oldum

Gelsin beraber olalım

2. sirâc oldu:-du

Diğer 92

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

(Âşığın gönlünde) Lâmba ol.

Feterdâ imlâsı kasr-ı balinde

Hâtem sirâc oldu keft-i dalında

sırası gel:

1. sırası geldi:-di

Diğer 257

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Deyim**

Kendisine sıra gelmek; uygun zamanı

gelmek.

Cân bağına baksan görünür cânân

İşte ağlamanın sırası geldi

sırât:

1. sırât:

Diğer 106

Mısra: 4

*Sırat köprüsü, cehennem üzerine kurulmuş
ve bütün insanların geçmek zorunda oldukları
köprü.*

Yâ habîbim sen görürsün mü'mini mü'minâtı

Kıyâmette sırat üzre meş iyleden kullara bak

sırat köprü:

1. sırat köprüsünü:-sü, -nü

Diğer 56

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

İslâm inanişına göre, âhirette cehennem üzerinde kurulacak olan, müminlerin üstünden kolayca geçerek cennete gireceklerine, kâfirlerin ise üzerinden cehenneme düşeceklerine inanılan köprü.
Sırat köprüsünü güzel geçirir
Tevbe-nasûh ile tevbe eyleyek

2. sırat köprüsünü:-sü, -nü

Diğer 280

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Sırat köprüsü, cehennem üzerine kurulmuş ve bütün insanların geçmek zorunda oldukları köprü.
Sırat köprüsünü geçmemek de var
Kürsü üzre kadı müftü olturur

sırat köprüsü:

1. sırat köprüsünden:-n-, -de, -n

Diğer 248

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

İslâm inanişına göre, âhirette cehennem üzerinde kurulacak olan, müminlerin üstünden kolayca geçerek cennete gireceklerine, kâfirlerin ise üzerinden cehenneme düşeceklerine inanılan köprü.
Sırat köprüsünden âsan geçirür
Her sehergâh oku zübde Yâ-sîn'i

sırât-ı müstakîm:

1. sırât-ı müstakîm:-

Diğer 229

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

En doğru yol.

Sırât-ı müstakîm Hüdâ'sın buldu
Eşeddu hubben lillâh kadehi doldu

sîret:

1. sîreti:-i

Diğer 24

Mısra: 13

1. Bir kimsenin ahlâkı, seciyesi, karakteri, dışa akseden davranışı.
Sûreti meyvedir sîreti baldır
Ey Allah'ım beni ol baldan kandır

2. sîretim:-im

Gazel 6

Mısra: 3

Bir kimsenin ahlâkı, seciyesi, karakteri, dışa akseden davranışı.
Sîretim süflidir amma
Sîretim mir'âtıyam

3. sîretim:-i, -m, -in

Gazel 6

Mısra: 4

1. Bir kimsenin ahlâkı, seciyesi, karakteri, dışa akseden davranışı.
Sîretim süflidir amma
Sîretim mir'âtıyam

sırr-ı hüccet:

1. sırr-ı hücceti:-i

Diğer 140

Mısra: 21

Kelime Tipi: -

Delillerin sırrı. II Allah'ın sırrı.

Daldı bir deryâda gezdi buldu sırr-ı hücceti
Sırr-ı Yazdan-ı hüccetsin yâ Muammed Mustafâ

2. sırr-ı hüccetin:-in

Gazel 3

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Delillerin sırrı. II Allah'ın sırrı.

Sırr-ı Sübhân defterinde sırr-ı hüccetin bulan
İnzivâ hüsnünde dâim çün kalan anlar bizi

sırr-ı kur'ân:

1. sırr-ı kur'ân'a:-a

Diğer 39

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Kur'an'ın hakikatleri, sırları.

Ol sırr-ı Kur'ân'a yanan

Gelsin beraber yanalım

2. sırr-ı kur'an'dan:-da, -n

Diğer 123

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Kuran'ın sırrı.

Okurum dersimi ilm-ü irfândan

Alırım imlâmı sırr-ı Kur'an'dan

3. **sırr-ı kur'ân'da:-da**

Diğer 268

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kur'an'ın hakikatleri, sırları.

Ezelki hayattan aldılar anlar

Gelmedi mi delil sırr-ı Kur'ân'da

4. **sırr-ı kur'an:-**

Diğer 279

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kur'an-ı Kerim'in sırrı.

Küllü şey'in fâni cisme buyurdu

Sırr-ı Kur'an ervâh kavmin ayırdı

5. **sırr-ı kur'ân:-**

Diğer 287

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kur'an'ın hakikatleri, sırları.

Sırr-ı Kur'ân zâten söylenir ezber

Uyan Ağlar Baba kitâbın geldi

sırr-ı ru'yet:

1. **sırr-ı ru'yetle:-le**

Diğer 21

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ı görme sırrı.

Ol sırr-ı ru'yetle dünyadan geçtim

Gözlerim vahdette sırrı seyreder

sırr-ı sırrullâh:

1. **sırr-ı sırrullâhtan:-ta, -n**

Diğer 64

Mısra: 18

Kelime Tipi: -

Allah'ın sırrının sırrı.

Ol gül perçemini sarmıştır cim'e

Sırr-ı sırrullâhtan almıştır mânâ

sırr-i sübhân:

1. **sırr-ı sübhânını:-ı, -n, -t**

Diğer 42

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Her türlü noksanlıktan uzak olan Allah'a

ait sır.

'Arrafe' sırrına dalan

Sırr-ı Sübhânını bilir

2. **sırr-ı sübhân:-**

Diğer 127

Mısra: 21

Kelime Tipi: -

Her türlü noksanlıktan uzak olan Allah'a

ait sır.

Sırr-ı sübhân kalbe girer bâkıy mülke götürür

Ölmeden iç mevt-i câmi sinde sen kendini bul

3. **sırr-i sübhân:-**

Gazel 3

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Her türlü noksanlıktan uzak olan Allah'a

ait sır.

Sırr-ı Sübhân defterinde sırr-ı hüccetin bulan

İnzivâ hüsnünde dâim çün kalan anlar bizi

sırr-ı ve'd-duhâ:

1. **sırr-ı ve'd-duhâ:-**

Diğer 82

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Duhâ sûresinin sırrı.

Ol sırr-ı bilmeye sırr-ı ve'd-duhâ

İptidâ mihrâba girene yalvar

sırr-ı yezdân:

1. **sırr-ı yezdânîdir:-i, -dır**

Diğer 128

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın sırrı.

İlm-i esrârının hatt-ı harfinde

Sırr-ı Yezdânîdir Muhammed Nebî

2. **sırr-ı yezdânîdir:-ı, -dır**

Diğer 128

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın sırrı.

Bismillâh harfiyle yazmış ismini

Sırr-ı Yezdânîdir Muhammed Nebî

3. **sırr-ı yezdânîdir:-i, -dır**

Diğer 128

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın sırrı.

Ol Arş'ın fevkinde bir bâğa girdi

Sırr-ı Yezdânîdir Muhammed Nebî

4. **sırr-ı yezdân'ıdır:-ı, -dır**

Diğer 128

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın sırrı.

Kaf nukûş Kur'ân'a telini vurdu

Sırr-ı Yezdân'ıdır Muhammed Nebî

5. **sırr-ı yezdân:-**

Diğer 154

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın sırrı.

Enbiyânın sünnetidür mezheb-ı şâha erer
Sırr-ı Yezdân şâhlar şâhı 'arzını kabul eder

sırr-ı yezdan-ı hüccet:

1. **sırr-ı yezdan-ı hüccetsin:-sin**

Diğer 140

Mısra: 22

Kelime Tipi: -

Allah'ın sırrına delil.

Daldı bir deryâda gezdi buldu sırr-i hücceti
Sırr-ı Yezdan-ı hüccetsin yâ Muammer Mustafâ

sırr-ı zamîr:

1. **sırr-ı zamîri:-i**

Diğer 42

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kalbin sırrı; gönülde gizli olan sır.

Asl-ı nefsini bilmeyen
Sırr-ı zamîri bilemez

2. **sırr-ı zamîri:-i**

Diğer 42

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kalbin sırrı; gönülde gizli olan sır.

Sırr-ı zamîri örttürür
Rabbi'sini ol bulamaz

sırrına er:

1. **sırrına erdim:-di, -m**

Diğer 21

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Deyim**

*Velilik sırrına ulaşmak II veli olma, Allah'a
yakın olabilmenin yolunu bulmak.*
'Kable en temûtû' sırrına erdim
Pîrlerin çarkının kulpundan tuttum

2. **sırrına eren:-en**

Diğer 39

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Allah ile sevdiği kulları arasında gizli
kalan hal ve maddi-manevi varlıklar hakkında
Cenabıhak tarafından sadece gönül ehline
bildirilen hakikatlere erişmek.*

Vedduhâ sırrına eren
'Âil' iken 'eğnâ' olan

3. **sırrına erilir:-il, -ir**

Diğer 67

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Gönlün hakikatlerini anlamak.

Sâkinin havlinden ra'fet alınır
Ve'd-duhâ sırrına sonra erilir

4. **sırrına erip:-ip**

Diğer 79

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Deyim**

*Gizli tutulan veya sır durumunda olan bir
şeyi anlamak, kavramak.*
Temûtû sırrına erip
Ölmeden sine girmişem

5. **sırrına erip:-ip**

Gazel 3

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Allah ile sevdiği kulları arasında gizli
kalan hal ve maddi-manevi varlıklar hakkında
Cenabıhak tarafından sadece gönül ehline
bildirilen hakikatlere erişmek.*
Keynunetsiz hâle eren bahr-i şânı anlamaz
Ve'd-duhâ sırrına erip yalvaran anlar bizi

6. **sırrına ermek:-me, -k**

Gazel 27

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Deyim**

*Gizli tutulan veya sır durumunda olan bir
şeyi anlamak, kavramak.*
Küntü kenz'in sırrına sen ermek istersen eğer
İnzivâ hüsnünde dâim okunan Kur'ân'a bak

sırrını aç:

1. **sırrını açtı:-tı**

Gazel 14

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Deyim**

Sırrı açmak: sırrını başkasına söylemek.
Küntü kenz sırrını açtı gûş et imdi neyledi
Cebrâile emri veren gizli ol Sûbhân'a bak

sırrullah:

1. **sırrullah:**

Diğer 185

Mısra: 3

Allah'ın sırrı, ilahi sır.

Dil zulmet perdesin açar sırrullah
Gönül gözü ile bakar ol burca

sitr:

1. sitr:

Diğer 308

Mısra: 21

Ar. Perde.

Libâsen buyruldu dünyadan sitr ol
Tecerrüde per aç nâz hayreti bul

sitr eyle:

1. sitr eyle:-

Diğer 335

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Günahları affetmek, örtmek.

Ehl ü âyâl evlâdımı

Sitr eyle sen ya Settâr'ım

2. sitr eyle:-

Diğer 335

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Günahları affetmek, örtmek.

İllâ tarîk güllerimi

Sitr eyle sen ya Settâr'ım

sıyâm:

1. sıyâm:

Diğer 25

Mısra: 3

Oruç ayı, Ramazan.

Sıyâm sahibine çok yalvaralım

Elveda ediyor bu şehr-i sıyâm

2. sıyâm:

Diğer 25

Mısra: 33

Oruç ayı, Ramazan.

Ağlar Baba sıyâm şebinde yatma

Gir mihrâba nâşî bahçede ötmek

3. sıyâm:

Diğer 25

Mısra: 35

Oruç ayı, Ramazan.

Azmediyor sıyâm çok ağla gülme

Elveda ediyor bu şehr-i sıyâm

4. sıyâm:

Diğer 46

Mısra: 24

Oruç ibadeti.

Âlemler şâhından gayrıya uysa

Kaim leyli sıyâm nehâr olsa ne fayda

5. sıyâm:

Diğer 124

Mısra: 24

Oruç ayı, Ramazan.

On iki mâh bir mâhını mihmân et

Ancak ol şehirde sıyâm eyleşir

6. sıyâm:

Diğer 141

Mısra: 3

Oruç ayı, Ramazan.

Sıyâm dergâhından feyzi verildi

Mübarek Ramazan geldi bu gece

7. sıyâm:

Diğer 141

Mısra: 25

Oruç ayı, Ramazan.

Sıyâm melek rahmet beraber gelir

Yerdeki zulmetler bütün ref olur

8. sıyâm:

Diğer 261

Mısra: 10

Ramazan, oruç ayı.

Bu gece ağlayuben edek fezâ

Ey mü'minler sıyâm eder elveda

sıyâmı tut:

1. sıyâmı tuttu:-tu

Diğer 25

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Oruç tutmak.

Bu sıyâmı cümle nebîler tuttu

Muhammed'e bu ay hedâye geldi

sohbet aç:

1. sohbet açar:-ar

Diğer 57

Mısra: 61

Kelime Tipi: **Deyim**

Bir kişi veya şey hakkında konuşmak, fikir alışverişine başlamak.

Namazı kılar da bir sohbet açar

Yaptığı binayı temelden yıkar

sokaklarda sürün:

1. sokaklarda sürünmek:-mek

Diğer 57

Mısra: 79

Kelime Tipi: **Deyim**

Yoksul ve perişan yaşamak.

Fakir gibi sokaklarda sürünmek

Beş vakit namazı biz edâ edek

söz et:

1. söz ettiler:-ti, -ler

Diğer 59

Mısra: 77

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Belli bir konudan söz etmek, konuşmak.

Kureyş keferesi çok söz ettiler

Bu peygamber değil cümle dediler

söze bulas:

1. söze bulaşma:-ma

Diğer 11

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Deyim**

Söze karışmak, susmamak.

Aman gönül asla havadan uçma

Sen kendi kendine söze bulaşma

sözü uzat:

1. sözü uzatma:-ma

Diğer 32

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Deyim**

Gereğinden çok konuşmak.

Ağlar Gülmez aman sözü uzatma

Gelen cemaati sen âciz etme

sözüm tut:

1. sözüm tut:-

Gazel 23

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Deyim**

Öğüdüne uymak.

Ey gözüm tut bu sözüm dalma hâba subha-dek kalma

Mezket-i kibriyâ bâbı açılır elvân gecelerde

sözüne uy:

1. sözüne uymadık:-ma, -dı, -k

Diğer 107

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Deyim**

Söz dinlemek, söylenen bir söz

benimsemek.

Vah bize ki ol fânîde hikmetini bulmadık

Ol Nebî zîşan Muhammed'in sözüne uymadık

suâl:

1. suâlim:-im

Diğer 101

Mısra: 1

Soru.

Suâlim var size efe hocalar

Evvelâ deftere melek ne yazdı

suâl ed:

1. suâl eder:-er

Diğer 107

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sormak.

Ashâb-ı yemîn cennet içre dilleri intâk eder

Mücrimîni görüp anlar hallerin suâl eder

sual et:

1. sual etti:-ti

Diğer 50

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sormak.

Ol cânân kurbunda acaba n'etti

Allah sual etti tahiyyat dedi

2. sual etti:-ti

Diğer 50

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sormak.

Allah ümmetinin hâinden sordu

Ümmetinden sual etti ol Resûl

suâl-i nûr yezdân:

1. suâl-i nûr yezdân:-

Diğer 50

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Allah'ın nurlu sorusu.

Suâl-i Nûr Yezdân sem'ine erdi

Ne kâr ile geldin Habîbim dedi

sü'ban:

1. sü'ban:

Gazel 6

Mısra: 5

Büyük yılan, ejderha. II Ejderha; Sümer, Mısır, Çin, Türk vb. mitolojilerde rastlanan uçan yılan olarak tasvir edilen bir yaratıktır. Dede Korkut Kitabı'nda Kazan Han, su kaynaklarını kontrol eden ve ağzından ateşler çıkaran yedi başlı ejderha için "yılan" tanımını kullanmıştır.

Sü'ban şîr eğmez beni
Çift terazi çekmez beni

sübbüh:

1. sübbüh:

Diğer 283

Mısra: 7

(Ar.) Allah.

Sübbüh kuddûs ismi yandırdı canı
Cemâl celâl ataşına yanmışam

2. subbûhun:-un

Diğer 334

Mısra: 2

"Her türlü kusurdan, noksandan, beşerî nitelik ve zaatlardan uzak" anlamında Allah'ın adlarından biri.

İns ü melek ruh Rabbisîsin
Sen subbûhun ya Kuddûsün

3. subbûhun:-un

Diğer 334

Mısra: 4

"Her türlü kusurdan, noksandan, beşerî nitelik ve zaatlardan uzak" anlamında Allah'ın adlarından biri.

Lâhûtü berzâh şâhısın
Sen subbûhun ya Kuddûsün

4. subbûhun:-un

Diğer 334

Mısra: 7

"Her türlü kusurdan, noksandan, beşerî nitelik ve zaatlardan uzak" anlamında Allah'ın adlarından biri.

Subbûhun kuddûsün dediler
Sen subbûhun ya Kuddûsün

5. subbûhun:-un

Diğer 334

Mısra: 12

"Her türlü kusurdan, noksandan, beşerî nitelik ve zaatlardan uzak" anlamında Allah'ın adlarından biri.

Öğrenip malımı verdi
Sen subbûhun ya Kuddûsün

6. subbûhun:-un

Diğer 334

Mısra: 16

"Her türlü kusurdan, noksandan, beşerî nitelik ve zaatlardan uzak" anlamında Allah'ın adlarından biri.

Senden gayrı kime gidem
Sen subbûhun ya Kuddûsün

7. subbûhun:-un

Diğer 334

Mısra: 20

"Her türlü kusurdan, noksandan, beşerî nitelik ve zaatlardan uzak" anlamında Allah'ın adlarından biri.

Bir canım var kurbân ettim
Sen subbûhun ya Kuddûsün

8. subbûhun:-un

Diğer 334

Mısra: 24

"Her türlü kusurdan, noksandan, beşerî nitelik ve zaatlardan uzak" anlamında Allah'ın adlarından biri.

Cândaki canı seyrederek
Sen subbûhun ya Kuddûsün

9. subbûhun:-un

Diğer 334

Mısra: 28

"Her türlü kusurdan, noksandan, beşerî nitelik ve zaatlardan uzak" anlamında Allah'ın adlarından biri.

Cemâl'inden rahmet yağdır
Sen subbûhun ya Kuddûsün

10. subbûhun:-un

Diğer 334

Mısra: 32

"Her türlü kusurdan, noksandan, beşerî nitelik ve zaatlardan uzak" anlamında Allah'ın adlarından biri.

Zelîl fakır kapına geldi
Sen subbûhun ya Kuddûsün

subh:

1. subha:-a

Diğer 231

Mısra: 27

Sabah.

Gonca gül dalından subha dek inme
Sabâ mor menemşe gülünü gözet

2. subha:-a

Diğer 235

Mısra: 3

Sabah.

Geceler subha dek uyuyup yatmayak
Ağlayıp yalvarak Allah'ı bulak

3. subha:-a

Diğer 262

Mısra: 29

Sabah.

Melâke subha dek başında bekler
Gecenin nisfında temcide sesler

subha:

1. subha-dek:

Gazel 23

Mısra: 11

Sabaha kadar.

Bağlama kalbin bâbını subha-dek yatma aman
Mihmândâr ol gözle mihmânın gelür gecelerde

2. subha-dek:

Gazel 23

Mısra: 15

Sabaha kadar.

Subha-dek yatıp da gözleme rûzda mihmânın
gelir
Ref' eyle zulmet perdelerin Allah gelir
gecelerde

3. subha-dek:

Gazel 23

Mısra: 17

Sabaha kadar.

Ey gözüm tut bu sözüm dalma hâba subha-dek
kalma
Mezket-i kibriyâ bâbı açılır elvân gecelerde

subha dek:

1. subha dek:-

Diğer 6

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Sabaha kadar.

Geceler subha dek sen mevtâ olma
Hazırlanmış senin gülşan bahçen var

2. subha dek:-

Diğer 6

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Sabaha kadar.

Geceler subha dek sen sakın yatma
O güzel Leylâ'yı uykuya satma

3. subha dek:-

Diğer 25

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sabaha kadar.

Bu sıyâm ayının kadrin bilmedik
Geceler subha dek kıyâm etmedik

sübhân:

1. sübhânım:-ı, -m

Diğer 38

Mısra: 39

*Her türlü kusurdan, noksandan, beşerî
nitelik ve zaafılardan uzak olan Allah.
Sen sübhânım sen Yezdân'ım
Dâim sana yalvarırım*

2. sübhân:

Diğer 45

Mısra: 17

*Yaradan, Tanrı, Rab, Mevla, Allah (c.c.).
Sübhân defterinden aldık kârımız
Arabî Farsîyi okur dilimiz*

3. sübhân'ım:-ım

Diğer 50

Mısra: 14

*Her türlü noksandan uzak olan Allah.
Yezdân-ı Feyyâz'a muntazır oldu
Üç hedâyem vardır Sübhân'ım dedi*

4. sübhân:

Diğer 67

Mısra: 9

*Yaradan, Tanrı, Rab, Mevla, Allah (c.c.).
Dihk-i kalil buyurmuştur hem sübhân
Andan i'râz eden bulurlar irfân*

5. sübhân'ı:-ı

Diğer 72

Mısra: 8

Yaratıcı, Allah.

Rûz ü şeb zikreder dil Sübhân'ımız
Sübhân'ı zikreden dil kınanır mı

6. sübhân'ı:-ı

Diğer 72

Mısra: 17

Her türlü kusur, ayıp ve eksiklikten münezzeh, uzak (Allah).

Kün fekân emrinin oldur Sübhân'ı

Âşıka vermiştir Allah bu kârı

7. sübhân'ımız:-ı, -m, -ız

Diğer 72

Mısra: 7

Yaradan, Tanrı, Rab, Mevla, Allah (c.c.).

Rûz ü şeb zikreder dil Sübhân'ımız

Sübhân'ı zikreden dil kınanır mı

8. sübhân'ı:-ı

Diğer 76

Mısra: 18

Her türlü kusur, ayıp ve eksiklikten münezzeh, uzak (Allah).

Bin bir adlı bir Sübhân'ım var benim

Kâffe-i âlemin oldur Sübhân'ı

9. sübhân'ım:-ım

Diğer 76

Mısra: 27

Her türlü noksandan uzak olan Allah.

Bin bir adlı bir Sübhân'ım var benim

Durma gönül durma fânide durma

10. sübhân'ım:-ım

Diğer 76

Mısra: 22

Her türlü noksandan uzak olan Allah.

Bin bir adlı Allah'ım var benim

Bin bir adlı bir Sübhân'ım var benim

11. sübhân'ım:-ım

Diğer 76

Mısra: 17

Her türlü noksandan uzak olan Allah.

Bin bir adlı bir Sübhân'ım var benim

Kâffe-i âlemin oldur Sübhân'ı

12. sübhân'ım:-ım

Diğer 76

Mısra: 12

Her türlü noksandan uzak olan Allah.

Bin bir adlı Allah'ım var benim

Bin bir adlı bir Sübhân'ım var benim

13. sübhân'ım:-ım

Diğer 76

Mısra: 7

Her türlü noksandan uzak olan Allah.

Bin bir adlı bir Sübhân'ım var benim

Kul olan dâima şeytandan kaçır

14. sübhân'ım:-ım

Diğer 76

Mısra: 3

Her türlü noksandan uzak olan Allah.

Bin bir adlı bir Sübhân'ım var benim

Bin bir adlı bir Allah'ım var benim

15. sübhân'ım:-ım

Diğer 76

Mısra: 32

Her türlü noksandan uzak olan Allah.

Bin bir adlı Allah'ım var benim

Bin bir adlı bir Sübhân'ım var benim

16. sübhân'ım:-ım

Diğer 76

Mısra: 37

Her türlü noksandan uzak olan Allah.

Bin bir adlı bir Sübhân'ım var benim

17. sübhân:

Diğer 82

Mısra: 25

Yaradan, Tanrı, Rab, Mevla, Allah (c.c.).

Sübhân defterinden kudret yedinden

Levh-i mahfûzundan kalem hattından

18. sübhân'ım:-ı, -m

Diğer 83

Mısra: 44

Yaradan, Tanrı, Rab, Mevla, Allah (c.c.).

Câmid zî-rûh bütün secdeye varır

Secdeye münasip bir Sübhân'ım var

19. sübhân'ım:-ı, -m

Diğer 97

Mısra: 4

Yaradan, Tanrı, Rab, Mevla, Allah (c.c.).

Elhamdulillâh mü'min ettin

Sen Cebbâr'ım sen Sübhân'ım

20. sübhan'ım:-ı, -m

Diğer 97

Mısra: 8

Yaradan, Tanrı, Rab, Mevla, Allah (c.c.).

Kör şeytandan sen hıfz ettin

Sen Hafız'ım sen Sübhan'ım

21. sübhân'ım:-ı, -m

Diğer 97

Mısra: 12

Yaradan, Tanrı, Rab, Mevla, Allah (c.c.).

Bizi de andan halk ettin

Sen Hallâk'ım sen Sübhân'ım

22. **sübhân'ım:-ı, -m**

Diğer 97

Mısra: 16

Yaradan, Tanrı, Rab, Mevla, Allah (c.c.).

Hücceti illâdan aldın

Sen Hatîb'im sen Sübhân'ım

23. **sübhân'ım:-ı, -m**

Diğer 97

Mısra: 20

Yaradan, Tanrı, Rab, Mevla, Allah (c.c.).

Muhammed'e ümmet ettin

Sen Rahmân'ım sen Sübhân'ım

24. **sübhân'ım:-ı, -m**

Diğer 97

Mısra: 24

Yaradan, Tanrı, Rab, Mevla, Allah (c.c.).

Sen bîcân bizi kılmadın

Sen Settâr'ım sen Sübhân'ım

25. **sübhân'ım:-ı, -m**

Diğer 97

Mısra: 28

Yaradan, Tanrı, Rab, Mevla, Allah (c.c.).

Muhammedin mezhebidir mü'minleri irşâd ettin

Sen Şâkir'im sen Sübhân'ım

26. **sübhânım:-ı, -m**

Diğer 97

Mısra: 32

Her türlü kusurdan, noksandan, beşerî

nitelik ve zaafılardan uzak olan Allah.

Şükredeyim leyl ü nehar ve'stakim bâbına

girdim

Sen Rahmân'ım sen Sübhânım

27. **sübhân'ım:-ım**

Diğer 97

Mısra: 36

Her türlü noksandan uzak olan Allah.

Hamd ederim yâ Rab sana nefse beni âmir ettin

Sen Kahrâr'ım sen Sübhân'ım

28. **sübhân:**

Diğer 99

Mısra: 10

Yaradan, Tanrı, Rab, Mevla, Allah (c.c.).

Nûrdan kalem levh'e hattı çekmeden

Sübhân defterine ismim geçmeden

29. **sübhân:**

Diğer 128

Mısra: 25

Yaradan, Tanrı, Rab, Mevla, Allah (c.c.).

Sübhân şehrinde ravzaya girdi

Hem kâf ile sad'ın affını aldı

30. **sübhân:**

Diğer 132

Mısra: 9

Yaradan, Tanrı, Rab, Mevla, Allah (c.c.).

Ve Alleme âdemel esma buyurdu Sübhân

Gizli esrarını buyurdu Furkan

31. **sübhân:**

Diğer 159

Mısra: 9

Yaradan, Tanrı, Rab, Mevla, Allah (c.c.).

Sübhân defterinde zâtı bilindi

Perçemin telinden haber alındı

32. **sübhân:**

Diğer 166

Mısra: 6

Yaradan, Tanrı, Rab, Mevla, Allah (c.c.).

Câr-u şâh varakın kır'at eyledim

Sübhân defterinden hüccet gözledim

33. **sübhân'a:-a**

Diğer 167

Mısra: 31

Allah (c.c).

Ağlar Baba ağla yalvar Sübhân'a

Yıkıp dil kasrını tahrip eyledi

34. **sübhân'a:-a**

Diğer 174

Mısra: 12

Allah (c.c).

Bizi bırakırsan vâdide nâra

Şevket ü şânında Sübhân'a düşmez

35. **sübhân:**

Diğer 181

Mısra: 11

Her türlü kusurdan, noksandan, beşerî

nitelik ve zaafılardan uzak olan Allah.

İki emniyeti cem'etmez Sübhân

Ağladup güldüren Yezdân'a sığın

36. **sübhân'a:-a**

Diğer 194

Mısra: 19

Allah (c.c).

Yalvardı Sübhân'a recâ nâz etti

Getirdi Kur'ân'i bize sevdiğim

37. **sübhân:**

Diğer 221

Mısra: 13

Yaradan, Tanrı, Rab, Mevla, Allah (c.c.).

Ve nahnu akrabu ileyhi buyurdu Sübhân

Zamîrgâh rauznda oturur sultân

38. **sübhân'ı:-ı**

Diğer 233

Mısra: 20

*Her türlü kusur, ayıp ve eksiklikten
münezzeh, uzak (Allah).*

Nûr şecer fer'inde mü'min kalbine

Gir kasr-ı kalbime Sübhân'ı gözle

39. **sübhân'ıma:-ı, -m, -a**

Diğer 284

Mısra: 16

Yaradan, Tanrı, Rab, Mevla, Allah (c.c.).

İsbâtım bükâdır hüccetim elde

Sübhân'ıma işbu bükâmı söyle

40. **sübhân'a:-a**

Diğer 293

Mısra: 19

Yaratıcı, Allah.

Derde dermân götürür mü Sübhân'a

Musaffâ mücellâ teli yanaştı

41. **sübhân:**

Diğer 307

Mısra: 9

Yaradan, Tanrı, Rab, Mevla, Allah (c.c.).

Sübhân fermânıdır zarfı delinmez

Nakkaş-ı cân şâhı nerde bilinmez

42. **sübhân:**

Diğer 308

Mısra: 15

Yaradan, Tanrı, Rab, Mevla, Allah (c.c.).

Muhabbet bâbından görünür sübhân

Hübben-lillah câmnı iç gecelerde

43. **sübhân'a:-a**

Gazel 11

Mısra: 14

Yaratıcı, Allah.

Kevkeb-i hurşîd-i Feyyâz tâ tahte's-serâ

Et teyakkun Sübhân'a sen hurşîdin şâhını bul

44. **sübhân'a:-a**

Gazel 12

Mısra: 30

Yaradan, Tanrı, Rab, Mevla, Allah (c.c.).

Re'simiz merbût oluptur kaf nukûş-ı Kur'an'a

Rûz ü şeb biz ağlayıp yalvaralım ol Sübhân'a

45. **sübhân'a:-a**

Gazel 14

Mısra: 6

Yaratıcı, Allah.

Küntü keniz sırrını açtı güş et imdi neyledi

Cebrâile emri veren gizli ol Sübhân'a bak

46. **sübhân'a:-a**

Gazel 20

Mısra: 4

Yaratıcı, Allah.

Kendi vücûdunu ru'yet andan 'ibret alsana

Kevkeb ü Şems ü Kamer'e nûr veren Sübhân'a

bak

sübhâneleziy esrâ:

1. **sübhâneleziy esrâ'yı:-yı**

Gazel 24

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Ayet**

Tenzih O Sübhan'a ki bir gece yürüttü (

İsra, 17/1).

Sübhâneleziy esrâ'yı oku vennecmi sırrına dal

Er mülk-ü rûhanîyyete urûc et mi'râca mi'râc

gecelerde

sübhânellezi:

1. **sübhânelleziy:-y**

Diğer 213

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Ayet**

Tesbih O'na ki (İsra, 17/1).

Sübhânelleziy fermânı gelende

Cibrîl melek ile gitti ol Resûl

'subhânellezi':

1. **'subhânellezi':-**

Diğer 298

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Ayet**

İşte o kulunu gece yürüten Allah'tır, İsrâ

sureti 1.ayetten iktibastır.

Ağlar Baba 'subhânellezi' geldi

Ref ref ile uçup mi'râca gitti

subhânellezi esrâ:

1. **subhânellezi esrâ:-**

Diğer 274

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Ayet**

"Bir gece, kendisine âyetlerimizden bir

kısmını gösterelim diye (Muhammed) kulunu

Mescid-i Harâm'dan, çevresini mübarek

kıldığımız Mescid-i Aksâ'ya götüren Allah

noksan sıfatlardan münezzehdir; O, gerçekten

işitendir, görendir." (Kur'an-ı Kerim, İsrâ

Suresi 17/1) ayetinden iktibastır.

Subhânellezi esrâ rüknüne geçti

Kaabe kavseyn sırrı uyan uyuma

sudûr:

1. sudûr:

Diğer 260

Mısra: 7

Ortaya çıkma.

Zelle sudûr çıkıp üç yüz yıl gezdi
Âdem kurtulmadı mevtin ilinden

süedâ:

1. süedâ:

Diğer 225

Mısra: 16

Saadetli, mutlu olanlar.

Herkes kârı kisbi ol zaman buldu
Eşkiyâ Süedâ ünvâna geldi

süflâ:

1. süflâ:

Diğer 114

Mısra: 23

Alçak, âdî, bayağı, sefil.

Nefhay-ı sâni deminde süflâ ulyâ hedm olur
Ancak Allah diler ise dört vükelâ sağ kalır

süflî:

1. süflî:

Diğer 23

Mısra: 1

Tasavvuf ehli, sofî.

Bakmanız siz benim süflî hâlîme
Lahûrî yeşilden hırkam var benim

2. süflîye:-y, -e

Diğer 106

Mısra: 17

Alçak, aşâğı.

‘Ulvîden süflîye geldi okuyan aldı selam
Tevhîd-i Kur’an nûrundan mest olan kullara bak

3. süflîden:-den

Diğer 217

Mısra: 15

Alçak, bayağı.

Süflîden ulvîye alır
Eğer Allah’ı seversen

4. süflîdir:-dir

Gazel 6

Mısra: 3

Alçak, bayağı, dîn, kıymetsiz.

Sîretim süflîdir amma
Sîretim mir’âtıyam

süflî ol:

1. süflî oldun:-du, -n

Diğer 29

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sofî olmak, görünüşü perişan olmak.

Sefil sefil bu âlemde gezersin
Süflî baba oldun şimdi sen gönlü

suğrâ:

1. suğrâ:

Diğer 114

Mısra: 18

Pek küçük, küçük.

Nüşhay-ı kübrâ bu insan zâtını isbat eder
Kübrâdan nüşhay-ı suğrâ Allah’i inkâr eder

suhuf:

1. suhuf:-u

Diğer 71

Mısra: 22

*Allah’ın, dört büyük kitaptan başka,
Cebrail vasıtasıyla bazı peygamberlere
gönderdiği sayfalar.*

Allah’ın kudreti ‘ünvâna erdi
Yüz suhufu mürsellere gönderdi

2. suhufîlar:-lar

Diğer 77

Mısra: 9

*Ar. Tanrı’nın Tevrat, Zebur, İncil ve
Kur’ân-ı Kerim isimleriyle bilinen dört büyük
kitaptan başka bazı peygamberlere gönderdiği
vahiylere ihtivâ eden sayfalar.*
Suhufîlar kütübler vassâf olundu
Bâtın kitâbına kalem vuruldu

3. suhuf:

Diğer 260

Mısra: 11

*Allah’ın, dört büyük kitaptan başka,
Cebrail vasıtasıyla bazı peygamberlere
gönderdiği sayfalar.*
Şît’e elli suhuf Cibrîl getirdi
Anlar kurtulmadı mevtin ilinden

suhufîlar:

1. suhufîlar:

Diğer 70

Mısra: 21

*Sayfalar, Allah’ın dört kitap dışında bazı
peygamberlere yolladığı emirler.*
Suhufîlar nâzildur ol rehberlere
Müdevven kitaplar mukarrebeler

sû-i emel:

1. **sû-i emellerden:-ler, -de, -n**
Diğer 56
Mısra: 38
Kelime Tipi: Kalıp İfade
Kötü emeller, kötü fiiller.
Allah üzerine tevbe eyleyek
Sû-i emellerden nefret eyleyek

sû-i zan eyle:

1. **sû-i zan eyledi:-di**
Diğer 22
Mısra: 35
Kelime Tipi: Kalıp İfade
Bir kişi hakkında kötü düşünmek, kişiyi kötü sanmak. Hikmet Anıl Öztekin (2018), Sufi Sözlük, Hayy Kitap Yay., İstanbul.
Sû-i zan eyledi bize karyeli
Ağlar bu gözlerim güzel yâr için

sükker:

1. **sükkeri:-i**
Diğer 290
Mısra: 16
Tatlı, şekerli su.
Hubben-lillah kâsesinden holş lezzet
Aman yâd elinden sükkeri içme

sükûnet al:

1. **sükûnet alır:-ır**
Diğer 6
Mısra: 1
Kelime Tipi: -
Sessiz olmak, susmak, konuşmamak.
Niye gönül seni sükûnet alır
Ol yârin rûzgârı hiç eksik değil

sükûnet ed:

1. **sükûnet eder:-er**
Diğer 2
Mısra: 19
Kelime Tipi: Kalıp İfade
Sessiz kalmak, suskun olmak.
Zâ mim nûn geçer sükûnet eder
Ol zamânın halkı re'yine gider

sükût ed:

1. **sükût eder:-er**
Diğer 126
Mısra: 14
Kelime Tipi: Kalıp İfade
Susmak, sessiz bir şekilde beklemek.
Allah'a 'âşıkın kalbi çok ağlar
Zübân sükût eder kalbini dinler

sükût eder:-er

2. **sükût eder:-er**
Mesnevi 1
Mısra: 16
Kelime Tipi: -
Susmak, sessiz bir şekilde beklemek.
Leyk dilimi feyz ile intâk eder
Bâzı eûkat dil-ü fem sükût eder

sükût epsem dur:

1. **sükût epsem durursin:-ir, -sen**
Diğer 11
Mısra: 1
Kelime Tipi: -
Sessiz ve hareketsiz durmak.
Neden gönül sükût epsem durursin
Gizli esrârların aç yavaş yavaş

sülb-ü terâib:

1. **sülb-ü terâib'ten:-te, -n**
Diğer 258
Mısra: 9
Kelime Tipi: -
Göğüs kemiği.
Sülb-ü terâib'ten meydana geldim
Rûhumun halkinden Allah'ı bildim

süleymân:

1. **süleyman:**
Diğer 109
Mısra: 9
Süleymân Peygamber.
Tahtugâh-ı nûr Süleyman köşküne bizler girer
Kevkeb ü şems ü kamerden gayri bize gün erer
2. **süleymân'i:-ı**
Diğer 260
Mısra: 26
Hız. Süleyman (as) peygamber.
Bir taş ile Dâvûd Câlût'u vurdu
OLğlu Süleymân'i halife kıldı

sulh ol:

1. sulh oldular:-du, -lar

Diğer 343

Mısra: 86

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Barışmak, uzlaşmak, uyum sağlamak.

Çolk şükürler olsun ey ganı Yezdân

Ayınan gün sulh oldular bî-gümân

sultân:

1. sultân'ım:-ı, -m

Diğer 83

Mısra: 24

Hükümdar, sultan. II Allah (cc).

Kudret hicâbına rûh nazar kıldı

Ol zaman bildim ki bir Sultân'ım var

2. sultâna:-a

Diğer 84

Mısra: 12

Allah.

Dünyadan semâdan büyük bir yer var

Ol yere hükmeden sultâna yalvar

3. sultân:

Diğer 96

Mısra: 1

Sultan II Hz. Muhammed (sav).

Nasıl vasfedeyim ey sultân seni

Ol güzel perçemin tutmuş cihânı

4. sultân'a:-a

Gazel 27

Mısra: 6

[tas.] Allah.

Zatı mir'âtına varmak ister isen sen eğer

Yıkma dil kasrını şâhim olturan Sultân'a bak

sultân-ı kevneyn:

1. sultân-ı kevneyn:-

Diğer 148

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İki cihanın sultanı, Hz. Peygamber.

Ol zamân Sultân-ı kevneyn i Ahmed

Şah-ı Hüseyin nûr sahibi Muhammed

sum:

1. şûm:

Diğer 271

Mısra: 17

Far. uğursuz, şom.

Nefs-i emmâr şûm it kalbinde yatar

Bir eliyle rahmân bâbını tutar

2. summi:-mi

Gazel 3

Mısra: 13

Sağır, duymayan.

Rûhu çeşmi mea-a'ma summi bukmî anlamaz

Kubbe içre rûh-u enver seyreden anlar bizi

sümmânî baba:

1. sümmânî baba:-

Diğer 50

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

1860 (bazı kaynaklara göre 1862) yılında

Erzurum ilinin Narman ilçesinin Samikale

köyünde doğmuştur. Büyük bir halk ozanıdır.

Söylemiş bağlama Sümmânî Baba

Mi'râc-ı Nebî'den girmiş cevaba

sümme ileynâ:

1. sümme ileynâ:-

Diğer 203

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Ayet**

Sonra bize (Ankebut, 29/57).

Sümme ileynâ 'dan ünsünü arar

Turceûne gibi hüccetimiz var

sun'ı:

1. sun'u:-u

Diğer 104

Mısra: 3

Yaratma.

Zâtı nûrundan yarattı nice türlü sun'u var

İnsanı hoş bina kılmış sadr-ı solda kalbi var

sündüs-ü melek:

1. sündüs-ü melek:-

Diğer 301

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Parlak, atlas liba giyimli melek.

Huri kızlarıyla geldi Sündüs-ü melek leğen

Ellerinde kâse Kevser derler Allah suyu döken

süngünü al:

1. süngünü alırsın:-ır, -sın

Diğer 18

Mısra: 23

Kelime Tipi: -

Kendini savunmak, korumak.

Süngünü ele'n alırsın

Silahsız sen gezme sakın

sünnet:

1. sünnetle:

Diğer 57

Mısra: 27

Hız. Muhammed'in ehl-i İslam için örnek olan veya ders alınan sözleri ve davranışları. Namazı sünnetle münevver etti Beş vakit namazı biz edâ edek

2. sünnetlerin:-ler, -i, -n

Diğer 58

Mısra: 21

Hız. Muhammed'in ehl-i İslam için örnek olan veya ders alınan sözleri ve davranışları. Sünnetlerin ba'zı Halil'den kalmış Oğlunu Allah'a ol kurban kılmış

3. sünnet:

Diğer 88

Mısra: 23

Hız. Muhammed'in ehl-i İslam için örnek olan veya ders alınan sözleri ve davranışları. Bize sünnet ondan kaldı Şükür olsun Allah'ıma

4. sünnet:

Diğer 271

Mısra: 3

Hız. Muhammed'in ehl-i İslam için örnek olan veya ders alınan sözleri ve davranışları. Farz u vacib sünnet müstehâb kânı Altı beş eczâyı aman unutma

5. sünnetini:-i, -n, -i

Diğer 301

Mısra: 27

Hız. Muhammed'in ehl-i İslam için örnek olan veya ders alınan sözleri ve davranışları. Sünnetini edâ edip âşiyâna girsene Razatü'r-riyâz açılır Nebî zîşân-ı Muhammed Mustafâ

sünneti kıl:

1. sünneti kılmadan:-ma, -da, -n

Gazel 4

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sünnet ibadetini yerine getirme.

Leyl ü nehâr ağlayıp âb-ı rûyun dökmeden Sünneti sen kılmadan şefâat arzularsın

sun'una:

1. sun'una:

Gazel 16

Mısra: 13

Allah'ın yarattıkları, eserleri, sanatları. Ağlar Baba şâhı şâhların şâhının sun'una Akl anın kühüne varıp ermesi mümkün değil

sûr:

1. sûru:

Diğer 92

Mısra: 11

Öldürücü ve diriltici güce sâhip ilâhî nefhanın üfürülmesinde vâsıta olan ve isminden dolayı boruya benzetilen şey [İslâm inanışına göre dört büyük melekten İsrâfil, Allah'ın emriyle sûra üç defa üfürecek; birincide başlayacak olan kıyâmetin dehşetiyle yerler, gökler sarsılacak, ikincide bütün canlı varlıklar ölecek, üçüncüde ise insanlar hesâba çekilmek üzere yeniden dirilecektir]. İsrâfil sûru da anın nûrundan Mahşerde erişir vuslata kurban

2. sûr'u:-u

Diğer 228

Mısra: 11

Boynuzdan yapılmış büyük boru. Kıyamette, Hız. İsrâfil'in üfleyeceği boru. Aman İsrâfil'im durma Sûr'u çal Bu müşkil hâlinimi yârime söyle

3. sûrunu:-unu

Diğer 330

Mısra: 23

İsrâfil'in kıyamet günü üfleyeceği boru. İsrâfil sûrunu bir nebze kurdu Cân alıcı melekü'l-mevt ağladı

4. sûrda:-da

Gazel 6

Mısra: 18

Düğün, ziyafet, şenlik. Merğuben râğib değilem Sûrda dünyada değilem

sûre:

1. sûreyi:-y, -i

Diğer 71

Mısra: 7

Kuran'ın yüz on dört bölümünden her biri. Kudret kelâmından sûreyi aldı Bir yeşil don ile geldi Cebrâil

sûre-i duhâ:

1. sûre-i duhâda:-da

Diğer 81

Mısra: 38

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Duhâ sûresi.

Nûn ve'l-kalem'inden imlâyı verdi

Sûre-i duhâda feterdâ dedi

2. sûre-i duhâ'da:-da

Diğer 119

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Duhâ sûresi.

Sûre-i duhâ'da eġnâ buyurdun

'Âilden geçir eġnadan ayırma

sûre-i fâtır:

1. sûre-i fâtır'ın:-i, -n

Diğer 182

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Fâtır Sûresi.

Sûre-i Fâtır'ın sağ sayfasında

Ol satırın tahtına sırrı yazıldı

sûre-i kevser:

1. sûre-i kevser'i:-i

Diğer 59

Mısra: 82

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kevser Suresi.

Ol zamân Cebrâîl semâdan geldi

Sûre-i kevser'i Nebî'ye verdi

2. sûre-i kevser:-

Diğer 287

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kevser Suresi.

Muhammed'e geldi Sûre-i Kevser

Okur yatar isen namaza sesler

3. sûre-i kevser'e:-e

Gazel 14

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kevser Suresi.

Cennet içre halk edip de va'di kılmış rehber

Nüş eder ümmeti andan sûre-i Kevser'e bak

sure-î meryem:

1. sure-î meryem'in:-in

Diğer 60

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Meryem suresi.

Hazreti İsâ'dan rumûzu vermiş

Sure-î Meryem'in bahsinde açmış

'sûre-i tahâ:

1. 'sûre-i tahâ'dan:-da, -n

Diğer 60

Mısra: 45

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Taha suresi.

'Sûre-i Tahâ'dan meydana gelmiş

O noktanın bütün kühüne ermiş

sûret:

1. sûreti:-i

Diğer 24

Mısra: 13

Şekil, biçim.

Sûreti meyvedir sîreti baldır

Ey Allah'ım beni ol baldan kandır

2. surette:-te

Diğer 70

Mısra: 8

Şekil, görünüş.

Allah'tan mı aldı Arş'tan mı aldı

Ne surette aldı geldi Cebrâîl

sûr-ı isrâfil:

1. sûr-ı isrâfil'den:-de, -n

Diğer 127

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İsrafil'in Suru || kıyamet günü İsrafil'in

üfleyeceği Sur.

Kevni makam-ı fenâdır ayn-ı bekaya geçer

Sûr-ı İsrafil'den evvel ölmeden sur'u çalar

sürme:

1. sürmeli:-li

Diğer 92

Mısra: 7

Kirpik diplerine sürülen siyah boya, sürme,

is.

Kühl-ü Mâ zağâ'l-basar'la sürmeli

Karakaş üstünde kevkebe kurban

suûd ed:

1. suûd eder:-er

Diğer 122

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yükseltmek.

İleyhi yes'adülkelimüttayyibü vel' amelüssalihu
yerfe uhu dedi celâl
Oku tevhîd tıyb kelâmı suûd eder bulur cemâl

2. suûd eder:-er

Diğer 203

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Yükselmek.

Kasr-ı dilde misbâh feneri yanar
Suûd eder nur şecer bir şehir yapar

suûd et:

1. suûd etti:-ti

Diğer 202

Mısra: 26

Kelime Tipi: -

Yukarı çıkmak, yükselmek.

Hicâblar ref 'oldu perdeler kalktı
Celâl suûd etti aslını buldu

sâd:

1. sadmı:-mı

Diğer 81

Mısra: 42

Sevinçli, mutlu.

Bir nazarda çâr binası çevrildi
Sadmı ile dört mîm bâ'yı vely etti

şâd ed:

1. şâd eden:-en

Gazel 26

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Deyim**

Mutlu etmek, sevindirmek, onurlandırmak.

Ve'd-duhâ sırrına yanır cümle mahlûk-u Hudâ
Sûre-i Fâtiha ile şâd eden sensin güzel

şâd ol:

1. şâd olalım:-a, -lı, -m

Diğer 58

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Mutlu olmak, sevinmek, neşelenmek.

Ey cümle mü'minler biz şâd olalım
Kur'ân-ı Kerîm'e münkaad olalım

2. şâd olmuşam:-muş, -am

Diğer 99

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Deyim**

Mutlu ve huzurlu olmak.

'Azîm bir hitâba belâ demeden
İki secde edip şâd olmuşam ben

3. şâd oluben:-uben

Diğer 106

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şad olmak, sevinmek, memnun ve mutlu olmak.

Çün melekler müjde verir Cennet'in vasfin eder
Cennet ehli şâd oluben nûrları müzdâd eder

şâdumân ol:

1. şâdumân oldu:-du

Diğer 192

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Mutlu, bahtiyar olmak.

Muhammed-i zî-şân şâdumân oldu
Rûhlar hep gelirler bu bayram günü

şâh:

1. şâh:

Diğer 29

Mısra: 18

Şah, sultan.

Gedâ Ağlar Baba yanıp ağlıyor
Hümâ olmuş şâh saydını gözlüyor

2. şâha:-a

Diğer 82

Mısra: 12

Allah.

Dört bini bi'smi'nin bâ'sında bilek
Beş bin ismi olan bir şâha yalvar

3. şâhım:-ı, -m

Diğer 92

Mısra: 1

Hız. Muhammed.

Bir şâhım vardır ki ezel güzeli
Kudretten giydiği cemâle kurban

şâh ol:

1. **şâh olmazdı:-ma, -z, -di**
Diğer 37
Mısra: 6
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Padişah olmak II en üstün kimse olmak.
Lâ olmazsa illâ' şöhret bulmazdı
Elif-i illâ'nın hem şâh olmazdı

şâhbâz:

1. **şâhbâz:**
Diğer 290
Mısra: 10
Şahin.
Dildeki dildârın vasfın unutma
Şâhbâz ol bir ferd-ü kesrete gıtme

şâh-ı sultân:

1. **şâh-ı sultân:-**
Diğer 174
Mısra: 6
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Yüce Allah.
Dertliyim isterim derdime dermân
Lûtf eyle dermân ver sen şâh-ı Sultân

şâhlar şâhı:

1. **şâhlar şâhını:-nı**
Diğer 44
Mısra: 20
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Sultanlar sultanı II Sevgili; Hz. Muhammed.
Bundan evvelki dünyayı kurmadan
Ol şâhlar şâhını sevmişiz bizler

Şâhla gözün öpmenin zamanı geldi:

1. **Şâhla gözün öpmenin zamanı geldi**
Diğer 342
Mısra: 2
Kelime Tipi: Argo
Ela gözü öpmenin vakti geldi.

Bir hûnî gözüyle mecnûn olmuşam
Şâhla gözün öpmenin zamanı geldi

şâhr:

1. **şâhrini:-i, -ni**
Diğer 66
Mısra: 24
Şehir.
Kulunu mü'mini çok vasi kılmış
Lâ-mekân şâhrini ol kalbe kurmuş

şakıla:

1. **şakılayıp:-y, -ıp**
Diğer 30
Mısra: 1
Ses çıkarmak.
Neden gelip şakılayıp gülürsin
Kork Allah'tan gönül sen kork Allah'tan

şâkir:

1. **şâkir'im:-im**
Diğer 97
Mısra: 28
Şükreden, şükredici.
Muhammedin mezhebidir mü'minleri irşâd ettin
Sen Şâkir'im sen Sübhân'ım
2. **şâkir'im:-im**
Diğer 97
Mısra: 40
Şükür ve hamd edici, eden.
Çengelim fizza dinâr et
Sen Şâkir'im sen Bâhir'im
3. **şâkir'sin:-sin**
Diğer 100
Mısra: 13
Şükür ve hamd edici, eden.
Sen Şâkir'sin gâni Hallâk
Îzâ de'ânî dedin Hak

şakk ol:

1. **şakk oldu:-du**
Diğer 194
Mısra: 15
Kelime Tipi: -
İkiye ayrılma, yarıma.
Emretti kamere iki şakk oldu
Küffârî imâna aldı sevdiğim
2. **şakk oldu:-du**
Diğer 200
Mısra: 29
Kelime Tipi: -
İkiye ayrılma.
Bıçak taşı kesti iki şakk oldu
Cennetten cebrâil koç ile geldi

şan:

1. şânı:-ı

Diğer 132

Mısra: 13

Şöhret, ün; gösteriş, azamet.

Cim cemâlden aldık izz ile şânı

Kalemin hattından kurmuşlar anı

2. şânı:-ı

Diğer 283

Mısra: 6

Şöhret, ün.

Ezelki uşşakım kandırdı beni

Peygamber mesleği ceddimin şânı

şanı al:

1. şanı aldım:-dı, -m

Diğer 38

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Deyim**

Tanınmak, meşhur olmak. II Mertebe

almak.

Kendimi bir bahre saldım

Ta ezelden şanı aldım

2. şanı aldık:-dı, -k

Diğer 66

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Tanınmak, meşhur olmak. II Mertebe

almak.

Lem-yezel ezelden biz şanı aldık

Ol sevdiğin yâri cânda bulsana

şanlı:

1. şanlı:

Gazel 3

Mısra: 7

Tanınmış, ünlü.

Gülistân şehrinin şanlı şâhına

Mim'i gördüm lâm okudum ba aldım

şarâb:

1. şarâbından:-ın, -dan

Diğer 7

Mısra: 19

(Aşk) şarabı.

Hikmet şarâbından bir şerbet içir

Tezden nasib eyle aman Allah'ım

şarâb-ı sâf:

1. şarâb-ı sâfiyi:-i(y)i

Diğer 117

Mısra: 37

Kelime Tipi: -

Saf şarap; halis şarap II ilahi aşk.

Şarâb-ı sâfiyi kemâ-kân içti

Tecellî hurşîdi kasrına düştü

sark:

1. sark:

Diğer 48

Mısra: 22

Doğu.

Ol göl Muhammed'in gölü

Sarmıştır şark ile garbı

2. şarkı:-ı

Diğer 234

Mısra: 19

Doğu.

Şarkı garbi kula ru'yet ettirir

Yatma gecelerde emlâki gözet

savk:

1. savkıdır:-ı, -dır

Diğer 316

Mısra: 22

Işık, parıltı, şule.

Kıyl-kal ile esrâr olunmaz ru'yet

Yudiu savkıdır pençeli hüccet

2. savkı:-ı

Diğer 318

Mısra: 17

Işık, parıltı, şule.

Yudîu dur savkı viren

'Aşkıyle gülşanda yanan

3. savkı:-ı

Gazel 16

Mısra: 3

Işık, parıltı, şule.

Ol gülün 'uşşâka savkı eyledi şeydâ beni

Öyle bir bahçede bitmiş girmesi mümkün değil

şeb ü rûz:

1. şeb ü rûz:-

Diğer 138

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gece ve gündüz.

Sadr-ı nûrun şeb ü rûz kıldı benim

Muhammed'im

Hikmetimi mübhem ettim yâ habîbim

Ahmed'im

şeb-çerâğ:

1. şeb-çerâğ:

Diğer 112

Mısra: 23

Kandil.

Şeb-çerâğ eylemiş cilvegâhını

Şeb-çırağ sirâcî anları yazmış

2. şeb-çerâğ:

Diğer 343

Mısra: 14

Kandil.

Ay Gün'e der kullayı kaftan çıkaram

Şeb-çerâğ nûrunu birden yakaram

şeb-çırağ:

1. şeb-çırağ:

Diğer 112

Mısra: 24

(Fa.) Gece ışığı, gece parlayan yakut.

Şeb-çerâğ eylemiş cilvegâhını

Şeb-çırağ sirâcî anları yazmış

2. şeb-çırağ:

Diğer 122

Mısra: 7

Gece ışığı. II Gece parlayan yakut.

Şecer-i mübârekeden şeb-çırağ nûru yanar

Nûr zücâc misbâh dilersen oku kalb-i imânı

3. şeb-çırağ:

Diğer 155

Mısra: 15

Gece ışığı. II Gece parlayan yakut.

Şeb-çırağ feneri şimdi hâlâ el'ân ol yanar

Şems ü mâhın mir'âtında Nûr Muhammed

Mustafâ

şebçırağ:

1. şebçırağ:

Diğer 115

Mısra: 15

(Fa.) Gece ışığı, gece parlayan yakut.

Şebçırağ söz dil zübândan neşretti

Nutkundan bellidir nişânı hocâm

şebnem:

1. şebnemini:--i, --n, --i

Diğer 55

Mısra: 28

Çiğ, rutubet, gece nemi.

Yuvasını tanır kendi tüyünden

Şebnemini alır rihini sever

2. şebnemden:-den

Diğer 91

Mısra: 6

Çiğ, rutubet, gece nemi.

Gül açtı yaprağın şebnemin verdi

Ol şebnemden alan sîn'e kaydoldu

3. şebneme:-e

Diğer 91

Mısra: 8

Çiğ, rutubet, gece nemi.

Rîhî vurmayanlar şâkide kaldı

Ol gülden feyz eden şebneme kurban

4. şebnemin:-i, -n

Diğer 91

Mısra: 5

Çiğ, rutubet, gece nemi.

Gül açtı yaprağın şebnemin verdi

Ol şebnemden alan sîn'e kaydoldu

5. şebnemi:-i

Diğer 133

Mısra: 11

Gece yağın ıslaklık, şebnem, çiğ.

Ol gülün şebnemi vurur seherde bülbüle

Ağlatıp da sînemi haşlayıp yakan güzel

6. şebnemi:-i

Mesnevi 1

Mısra: 9

Çiğ damlası II Bayburtlu İrşâdî Baba ve

Muhammed Vehbi Hayyât.

İki gül şebnemi mest etti beni

Lûtf u ihsân eyledi Rabbü'l-Gani

şecer:

1. şecer:

Diğer 51

Mısra: 22

Ağaç.

Her bir nebat çiçek açsa
Her bir şecer bârın verse

2. şecer:

Diğer 121

Mısra: 17

Ağaç.

Mü'minin kalbinde bir şecer biter
Kim bilsin 'ar 'arı nereye gider

3. şecerden:-den

Diğer 144

Mısra: 9

Ağaç.

Misbâh nûr şecerden semeri yedim
Altı şehrin denizinden hoş girdim

şecer-i mübârek:

1. şecer-i mübâreke:-e

Diğer 122

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Mübârek ağaç.

Hem şecer-i mübâreke kalb ağacıdır gözüm
Zeytûnun şeceri kalpte meyvesi düzüm düzüm

şecer-i mübârekeden:

1. şecer-i mübârekeden:-e, -den

Diğer 122

Mısra: 7

Kelime Tipi: -

Mübârek ağaç.

Şecer-i mübârekeden şeb-çırağ nûru yanar
Nûr zücâc misbâh dilersen oku kalb-i imânı

şedîd ol:

1. şedîd olur:-ur

Diğer 102

Mısra: 29

Kelime Tipi: -

Şiddetli olmak.

Hava ile ateş çok şedîd olur
Su galip olursa pek zuhûl olur

şedît:

1. şedîttir:-ti, -r

Diğer 23

Mısra: 18

Yeğîn, şiddetli.

Kıyâmet dediğin bahr-i amîktir
Seferi uzaktır râhı şedîttir

şefâat:

1. şefâat:

Gazel 4

Mısra: 8

(Ar.) Peygamberlerin ve Allah'ın izin
vereceği kimselerin, kulların suçlarının
bağışlanması için Cenâbıhak katında aracılık
etmeleri II. Bir suçun bağışlanması veya bir
isteğin yerine getirilmesi için aracı olma.
Leyl ü nehâr ağlayıp âb-ı rûyun dökmeden
Sünneti sen kılmadan şefâat arzularsın

şefâat ed:

1. şefâat edecek:-ecek, -

Diğer 6

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şefaatte bulunmak, bağışlamak.

Rûz ü şeb dilinden 'salla'yı' koyma
Şefâat edecek peygamberin var

şefâ'at ed:

1. şefâ'at edip:-ip

Diğer 107

Mısra: 38

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şefaatte bulunmak, bağışlamak.

Ol laîn şeytan sözüyle biz sakarı boyladık
Şefâ'at edip de bizi cehîm'den kimdir alan

şefâat eyle:

1. şefâat eyle:-

Diğer 96

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

*Suçlu veya muhtaç olan için af veya ihsan
ricası etmek.*

Cümle mahlûkatdan sevgili sensin
Aman sultân aman şefâat eyle

2. şefaât eyle:-

Diğer 96

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Suçlu veya muhtaç olan için af veya ihsan ricası etmek.

Fi fenâ-fillahın mahbûbu sensin

Aman sultân aman şefaât eyle

3. şefâat eyle:-

Diğer 96

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Suçlu veya muhtaç olan için af veya ihsan ricası etmek.

Şems ile kamerin zâyî i hem sensin

Aman sultân aman şefâat eyle

4. şefâat eyle:-

Diğer 96

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Suçlu veya muhtaç olan için af veya ihsan ricası etmek.

Yarın mahşer günü şefâatgâhı

Aman sultân aman şefâat eyle

5. şefâat eyle:-

Diğer 96

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Suçlu veya muhtaç olan için af veya ihsan ricası etmek.

Çekip cezbediyor müttakî kulu

Aman sultân aman şefâat eyle

6. şefâat eyle:-

Diğer 96

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Suçlu veya muhtaç olan için af veya ihsan ricası etmek.

Bu Ağlar Baba'yı aldı râhına

Aman sultân aman şefâat eyle

şefâat kıl:

1. şefâat kıldı:-dı

Diğer 144

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Peygamberlerin ve Allah'ın izin vereceği kimselerin, kulların suçlarının bağışlanması için Cenâbıhak katında aracılık etmeleri.

Putperest işrâke şefâat kıldı

Şefâ'atçı Muhammed'im var benim

2. şefâat kıldı:-dı

Diğer 194

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Peygamberlerin ve Allah'ın izin vereceği kimselerin, kulların suçlarının bağışlanması için Cenâbıhak katında aracılık etmeleri.

Kâfir işrâklere kıldı şefâat

Bizi cehennemden alır sevdiğim

3. şefâat kılur:-ur

Diğer 298

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Peygamberlerin ve Allah'ın izin vereceği kimselerin, kulların suçlarının bağışlanması için Cenâbıhak katında aracılık etmeleri.

Muhammed-i zîşan şefâat kılur

Oku Muhammed-i mevlüd-i zîşan

şefâatgâh:

1. şefâatgâhı:-ı

Diğer 96

Mısra: 19

Şefâat yeri, şefâat edilecek yer.

Yarın mahşer günü şefâatgâhı

Aman sultân aman şefâat eyle

şefâati:

1. şefâati:

Diğer 26

Mısra: 28

Suçlu veya muhtaç olan için af veya ihsan ricası.

Ebu'l-Kasım Peygamber'in

Kula şefâati başka

şehâdet:

1. şehâdet:

Diğer 128

Mısra: 6

Ar. 1. Şahitlik etme, şahitlik, tanıklık.

Kenzi teşkil eylemiştir zâtını

Şehâdet tevhîd de güzel ismini

2. şehâdet:

Diğer 210

Mısra: 3

Ar. 1. Şahitlik etme, şahitlik, tanıklık.

Şehâdet bâbında okudum illâ

Kapanıp secdeye sürdüm yüzümü

şehâdet ed:

1. şehâdet edek:-ek

Diğer 82

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şahitlik, tanıklık etmek.

Allah birliğine şehâdet edek

Dört bin ismi vardır binin zikredek

şehâdet et:

1. şehâdet etmesi:-me, -si

Gazel 16

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şehadette bulunmak, tanıklık etmek.

Kün diyince çâr cihânı eyledi çün bî-kusûr

Gayrullaha çün şehâdet etmesi mümkün değil

şehâdet evle:

1. şehâdet eylerim:-r, -im

Diğer 101

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Tanıklık etmek, şahitlik etmek.

Şehâdet eylerim vahdet gülüne

Ol Kur'ân içinde seb'u aşri'ne

şehâdet kıl:

1. şehâdet kılmışlar:-mış, -lar

Diğer 12

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şehadet getirmek.

Şimdi kullar bir acâip olmuşlar

Dil ucuyla hem şehâdet kılmışlar

şehid ol:

1. şehid oldu:-du

Diğer 26

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Allah yolunda ve din uğrunda savaşırken;
vatan, millet, kutsal bir amaç ve görev uğrunda
ölen kimse.*

Nice canlar şehid oldu

Kerbelâ şehidi başka

şehr i gül:

1. şehr i gül:-

Diğer 122

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gül şehri.

Şecerin dalları misbâh hasıl olur şehr i gül

Meyvesi tecellî gözüm âyetin sırrını bil

şehr-i cennet:

1. şehr-i cennetin:-in

Diğer 244

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Cennet benzeri, cennet gibi şehir.

Gökler gibi tabak tabak kurulmuş

Gayyesi bulunmaz şehr-i cennetin

şehr-i gül:

1. şehr-i gülde:-de

Diğer 109

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gül bahçesi şehri. II Gül bahçesi.

Taht-ı seb'-i semâvâtta çokların halk eyledi

Şehr-i gülde kalmaz anlar illâ bizlerdir kalan

2. şehr-i gülü:-ü

Diğer 140

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gül bahçesi şehri.

Nûr şecer ünvânı buldu şehr-i gülü lâ-mekân

Dikti bahçesine anı şâhlar şah-ı kün-fekân

şehr-i gülistân:

1. şehr-i gülistân:-

Diğer 112

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Gül bahçesi şehri, gül bahçesi.

Sidre'dir makamı şehr-i gülistân

Künfekân emrinden bâkıydir el'ân

2. şehr-i gülistân:-

Diğer 116

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gülbahçesi II gül şehri.

Sadr-ı mişkât çün vücûdu şehr-i gülistân eder

Zarf-ı zücâcın câmindan dürr-i zühre neşreder

3. şehir-i gülîstân:-

Diğer 117

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gülbahçesi II gül şehri.

Perçeminin teli şehir-i gülîstân
Okur tellerinden murğiveç arslan

şehir-i gülîzâr:

1. şehir-i gülîzârdan:-da, -n

Diğer 74

Mısra: 17

Kelime Tipi: -

Gül yanaklı, al yanaklı.

Şehir-i gülîzârdan telleri vurur
Allah diyen kula feyzini verir

şehir-i irfân:

1. şehir-i irfân:-

Diğer 221

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İlim, irfan şehri.

Beş bin şehir-i irfân mekteb içinde
Al-yeşil mihrâba eş bulamadım

şehir-i kesret:

1. şehir-i kesrette:-te

Diğer 137

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Bolluk şehri.

Vahdette olanlar hikmet rızkıyla anlar oldu bî-
memât
Ol şehir-i kesrette olanlar iğtab ile kalbleri bî-
hayât

2. şehir-i kesrette:-te

Diğer 137

Mısra: 16

Kelime Tipi: -

Bolluk şehri.

Ben vahdethânede mihmândâr-ı Hûda banadır
Şehir-i kesrette boş hâne sana sezâdır

3. şehir-i kesrette:-te

Diğer 137

Mısra: 20

Kelime Tipi: -

Bolluk şehri.

Ben şehir-i levvâmede leim gömleği banadır
Şehir-i kesrette varlık sana sezâdır

4. şehir-i kesrette:-te

Diğer 137

Mısra: 24

Kelime Tipi: -

Bolluk şehri.

Ben Ağlar Baba şîrb î boz bulanık su ile aşıyan-ı
gül banadır
Şehir-i kesrette köşk ile ayvan sana sezâdır

5. şehir-i kesretten:-ten

Diğer 166

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Bolluk şehri.

Şan şehrinde gönül karar eyledi
Ol şehir-i kesretten firâr eyledi

şehir-i râzî:

1. şehir-i râzî'ye:-ye

Diğer 238

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Sırlı şehir.

Aşk yollar ise kuvvetim artar
Kervanımız şehir-i râzî'ye kalkar

şehir-i sıyâm:

1. şehir-i sıyâm:-

Diğer 25

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Oruç ayı. // Ramazan-ı Şerif.

Gelin biz cümleten yasa girelim
Şehir-i sıyâm gidir hoş ağlayalım

2. şehir-i sıyâm:-

Diğer 25

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Oruç ayı. // Ramazan-ı Şerif.

Sıyâm sahibine çok yalvaralım
Elveda ediyor bu şehir-i sıyâm

3. şehir-i sıyâm:-

Diğer 25

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Oruç ayı. // Ramazan-ı Şerif.

Nasıl geldi geçti asla bilmedik
Elveda ediyor bu şehir-i sıyâm

4. şehir-i sıyâm:-

Diğer 25

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Oruç ayı. // Ramazan-ı Şerif.

Azîm Kur'ân bu ayda nazil oldu

Elveda ediyor bu şehir-i sıyâm

5. şehir-i sıyâm:-

Diğer 25

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Oruç ayı. // Ramazan-ı Şerif.

Orucu tutup da namazı kıldı

Elveda ediyor bu şehir-i sıyâm

6. şehir-i sıyâm:-

Diğer 25

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Oruç ayı. // Ramazan-ı Şerif.

Asla azap etmez ey mü'min inan

Elveda ediyor bu şehir-i sıyâm

7. şehir-i sıyâm:-

Diğer 25

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Oruç ayı. // Ramazan-ı Şerif.

Ol kul Allah'ına ansızın varır

Elveda ediyor bu şehir-i sıyâm

8. şehir-i sıyâm:-

Diğer 25

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Oruç ayı. // Ramazan-ı Şerif.

Mürğ-i sıyâm ile hicret ediyor

Elveda ediyor bu şehir-i sıyâm

9. şehir-i sıyâm:-

Diğer 25

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Oruç ayı. // Ramazan-ı Şerif.

Varma hâba aman cân perdesin aç

Elveda ediyor bu şehir-i sıyâm

10. şehir-i sıyâm:-

Diğer 25

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Oruç ayı. // Ramazan-ı Şerif.

Azmediyor sıyâm çok ağla gülme

Elveda ediyor bu şehir-i sıyâm

şekâvet:

1. şekavet:

Diğer 24

Mısra: 27

Kısmetsizlik, mutsuzluk, bedbahtlık.

Şekavet tarafı hep andan geldi

Anın için coşır ağır bu gönül

şekvâya dur:

1. şekvâya durdın:-dı, -n

Diğer 343

Mısra: 67

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şikâyet etmek.

Hemân peygambere şekvâya durdın

Şimdi kavga edek görelim nice

şem':

1. şem'a:-a

Diğer 343

Mısra: 15

Mum.

Zulmeti ref' edüp şem'a kataram

Söylegil hâlinimi bakalım nice

şemis:

1. şemis:

Diğer 83

Mısra: 42

Şems tahrîk ile şemis şeklinde okunmuş.

Şems güneş anlamında kullanılmıştır.

Ay günden müstefâd hocalar bilir

Şemis ziyâsını ziyâde verir

2. şemis:

Diğer 162

Mısra: 16

Şems tahrîk ile şemis şeklinde okunmuş.

Şems güneş anlamında kullanılmıştır.

Kasru gâhda mihmân emrini aldı

Kamer şemis ile aynalaşıpır

3. şemis:

Diğer 200

Mısra: 9

Şems tahrîk ile şemis şeklinde okunmuş.

Şems güneş anlamında kullanılmıştır.

Zühal kamer soldu şemis parladı

Hacer oğlu İsmâ'il'i yağladı

şems:

1. şems:

Diğer 14

Mısra: 19

Güneş.

Şems ile ol bedre ziyâyı vermiş
Himmet eyle bize Muhammed Ahmed

2. şems:

Diğer 96

Mısra: 15

Güneş.

Şems ile kamerin zâyî i hem sensin
Aman sultân aman şefâat eyle

3. şemsi:-i

Diğer 103

Mısra: 43

Güneş.

Bî-mekândan şemsi alır köküne kuvvet verir
Kökü üçtür anın amma dalları bin bir olur

4. şems:

Diğer 109

Mısra: 10

Güneş.

Tahtugâh-ı nûr Süleyman köşküne bizler girer
Kevkeb ü şems ü kamerden gayri bize gün erer

5. şems:

Diğer 109

Mısra: 11

Güneş.

Gökte şems ile kameri cümle âlemler görer
Leyse'nin haberi mahzûf illâ îsindir kalan

6. şems:

Diğer 111

Mısra: 8

Güneş.

Mihribân içre zikredip de cennetimi ru'yet et
Kevkeb-ü Şems ü kamerden çün neler halk eyledi

7. şems:

Diğer 111

Mısra: 31

Güneş.

Mir'âtullâh şems ü kamer kalpte ki köke vurur
İşte tecellisi budur böylece halk eyledi

8. şems:

Diğer 130

Mısra: 32

Güneş.

Bî-amel lâ-sevâb ile yüzleri esved olur
Yüzleri şems ile kamer olur illelmuttekiyn

9. şems:

Diğer 144

Mısra: 29

Güneş.

Kün dedi şems ile kameri kıldı
Muhammed'in nûru anlardan vurdu

10. şems:

Diğer 155

Mısra: 11

Güneş.

Ol âlemden bize vurur rûz ü şeb şems ü mâhı
Şems ü mâhın mir'âtında Nûr Muhammed
Mustafâ

11. şemsin:-iñ

Diğer 160

Mısra: 14

Güneş.

Kevâkibden zemîn ziyneti aldı
Şemsin nûru dünyayı rûşen kıldı

12. şems:

Diğer 197

Mısra: 3

Güneş.

Bir rıdvân 'âlemi ol şems ü 'd-duha
Gayyesi yok bu 'âlemden ziyâde

13. şemsi:-i

Diğer 213

Mısra: 11

Güneş.

Kabe kavseyn şemsi kameri sardı
Ru'yet likaasını açtı ol Resûl

14. şemse:-e

Diğer 273

Mısra: 14

Güneş.

Gârda kevkeb dürrü kameri gördü
Şemse âfil veccehtu vechiye dedi

15. şems:

Diğer 314

Mısra: 11

Güneş.

Şems ü mâh çalışır ezkâr cilâsı
Gül gülşân bahçesin yapmamış olmaz

16. şems:

Diğer 338

Mısra: 19

Güneş.

Yek kürsü 'âlemin nûr şems ü mâhı
Cihanın şülesi Vehbî Hayyâtı

17. **şems:**

Gazel 14

Mısra: 19

Güneş.

Yüzleri şems ü kamerle sözleri zenbûr-i bal
Cennet ehlin kelâmından alınan lezzete bak

18. **şems:**

Gazel 20

Mısra: 4

Güneş.

Kendi vücûdunu ru'yet andan 'ibret alsana
Kevkeb ü Şems ü Kamer'e nûr veren Sübhân'a
bak

şems-i mir'ât:

1. **şems-i mir'âtta:-ta**

Diğer 140

Mısra: 24

Kelime Tipi: -

Gönül güneşi.

Lâ-mekân şehrinde azmî cennet-ü'l mevâ'dadır
Şarkıyye garbiyye değil Şems-i mir'âtta durur

sem'un el-gâzi:

1. **sem'un el-gâzinin:-nin**

Diğer 309

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Peygamber efendimiz sallallahü aleyhi ve sellem; "Geçmiş zamanda Şemun (Şemsün aleyhisselam) adlı bir peygamber vardı. Allahü teâlânın rızâsı için bin ay devamlı cihâd edip, silâhını omuzundan çıkarmadı." buyurdu. Eshâb-ı kirâm; "Keşke bizim ömrümüz de uzun olsaydı da, biz de din uğrunda Allah için cihâd etseydik." dediler. Bunun üzerine Kadr sûresi nâzil olup; "Size verilen Kadir gecesi, bin aydan daha hayırlıdır (Bu gecenin sevâbı, bin ay cihâd etmenin sevâbından çoktur.)" buyruldu. www.dinimizislam.com.

Şem'un el-gâzinin eciri alınır
Müminler berâtı geldi bu gece

şer':

1. **şer':**

Diğer 245

Mısra: 3

Şeriat, kanun.

Âlemin şülesi şer' ü şerîât
Zebûr Tevrât İncil Fırkaan'ın tanı

şerbet:

1. **şerbeti:-i**

Diğer 13

Mısra: 13

İçilecek tatlı şey II haz, zevk.

Dünya şerbeti ağudur
İçerde kalbi çürütür

şerbet-i nevm:

1. **şerbet-i nevm:-**

Diğer 160

Mısra: 26

Kelime Tipi: -

Tatlı bir uyku.

Mevt-i zâikanın şâh saydı gelir
Şerbet-i nevm verir âhûyu alır

şerh ed:

1. **şerh eder:-er**

Diğer 116

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Açıklamak, ayrıntısına inerek açıklamak.

Ol zücâc bir nûr-u kandil 'ar 'ar'ını kim bilir
Çâr tarafa şerh eder nûr gayyasın Allah bilir

2. **şerh eder:-er**

Diğer 125

Mısra: 23

Kelime Tipi: -

Açıklamak, ayrıntısına inerek açıklamak.

Ervâh kaç kısımdır bilen şerh eder
Berzah'a gideni diyin âşıklar

3. **şerh eden:-en**

Gazel 26

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Açmak. II Kanatmak.

Hem sabâvette dil-i kasrımızı diyk eyledi
Verdi tiryâkın bükâyla kalbi şerh eden güzel

şerheyle:

1. **şerheylemiş:-miş**

Diğer 35

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Açmak, yaymak, açıklamak, tahlil etmek.

Allah şerheylemiş anın sadrını
Ayn-ı Peygamber'den almış dersini

şer'-i şerîf:

1. şer'-i şerîf:-

Gazel 12

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

Allah'ın kutsal emirleri.

Şer'-i şerîf bâbını çün feth etti imamgâhım
Çâr imanın mezhebine girdiğin bilmez miyem

serî'at:

1. şeri'at:

Diğer 325

Mısra: 19

Allah'ın koyduğu din hükümleri.

Şeri'at ma'rifet va'izi olmuş
Ahmed-i zî-şânın varisi geldi

serî'at:

1. şerî'ati:-i

Diğer 105

Mısra: 21

Din kuralları.

Şerî'ati ol bildirir
Müstakim baba götürür

seriat:

1. şerîât:

Diğer 245

Mısra: 3

Allah'ın kulları için peygamberleri

*vâsıtasıyle koymuş olduğu îman, ahlâk, ibâdet
ve hukukla ilgili kural ve hükümlerin bütünü,
din.*

Âlemin şûlesi şer' ü şerîât
Zebûr Tevrât İncil Fırkaan'ın tanı

serr:

1. serrinden:-i, -n, -den

Diğer 35

Mısra: 6

Kötülük, fenalık.

Daha ne gamın var ey deli gönül
Şeytanın serrinden sen oldun emin

2. şerri:-i

Diğer 57

Mısra: 38

Kötülük, fenalık.

Kalb-i mutmainde de Rahmân oturur
Kalbe gelen şerri hemen çevirir

serr-i rivâ:

1. serr-i riyâyla:-(y)la

Diğer 52

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gösteriş ve kötülük.

Binamaz serr-i riyâyla hem yazılmış halleri
Halbuki bu halle yakar ol Cehennem anları

serr-i şûra:

1. serr-i şûra:-

Diğer 9

Mısra: 28

Kelime Tipi: -

Kötülükler meclisi.

Bin bir seyfi takın sen gafil olma
Şerr-i şûra senden yüzün çevirir

serr-i zâlim:

1. serr-i zâlimden:-de, -n

Diğer 264

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Zalimin şerri.

Şerr-i zâlimden kurtulsun
Sofra ehli âmîn diyin

şes:

1. şes:

Diğer 67

Mısra: 22

Altı.

Ru'set penâhının şânıdır bilir
Şes cihet tarafın ol güzel bulur

2. şes:

Diğer 71

Mısra: 13

Altı.

Şes cihetten hâlî ol zamîr şâhı
Telleri alırdı gonca gül mâhı

şevk:

1. şevki:-i

Diğer 321

Mısra: 25

Işık, parlaklık.

Vechinden parlıyolr Yüdi'u şevki
Kasrûgâhi yapmış lâ-mekân şehri

2. **şevkim:-im**

Gazel 17

Mısra: 1

Ar. Gönül meyli, arzu.

Müştakım şevkim cemâle tende ihrak-ı cânım
Mişkât-ı zarf-ı zurûfta kalb-i misbâh ağlıyor

şevket:

1. **şevketi:-i**

Diğer 96

Mısra: 25

Büyüklük, heybet.

Şevketi ulaştı cânân şânına
Perçemini sardı Allah teline

2. **şevketin:-i, -n**

Gazel 12

Mısra: 7

Heybet, büyüklük, azamet; saltanat.

Erdi senin şevketin ra'feti sultân kurbuna
Dört kapı bâbına miftâh vurduğun bilmez
miyem

3. **şevket:**

Gazel 14

Mısra: 24

Büyüklük, heybet.

Biri leben biri şerâb şîrb eden alır safa
Enbiyâ ebrârı içerler şevket ile şana bak

şevket-i şân:

1. **şevket-i şânına:-i, -n, -a**

Diğer 106

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şanı yüce, şanı büyük.

Rahmet olur birbirinden anlar nefret eylemez
Cennet içre kullarımın şevket-i şânına bak

şevket-ü şân:

1. **şevket-ü şânda:-da**

Diğer 72

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Saltanat ve şan, büyüklük ve şöhrat.

Aşkımız galiptir şevket-ü şânda
Cânânı bulurum dâima cânda

şeydâ:

1. **şeydâ:**

Diğer 5

Mısra: 7

Divane, müptelâ.

Şeydâ bülbül gibi yanuben soldun
Sen 'âşık olmuşsun ol güzel yâre

2. **şeydâ:**

Diğer 55

Mısra: 9

Divane, müptelâ.

Şeydâ bülbül olan güle konamaz
Konsa bile gülde yuva yapamaz

3. **şeydâ:**

Diğer 76

Mısra: 30

Divane, müptelâ.

Gül olmayan dala sen hergiz konma
Şeydâ bülbül gibi yuvasız olma

4. **şeydâ:**

Diğer 121

Mısra: 29

Divane, müptelâ.

Şeydâ bülbül eder âh ile zârı
Bir hârın üstünde kurmuş figanı

5. **şeydâ:**

Diğer 123

Mısra: 19

Divane, müptelâ.

Şeydâ bülbül olan hârında öter
Ol hârın üstüne yazmışlar bizi

6. **şeydâyım:-yım**

Diğer 136

Mısra: 13

Divane, müptelâ.

Bülbül î şeydâyım gülde zârım var
Mor menemşe gülde hem otağım var

7. **şeydâ:**

Diğer 137

Mısra: 7

Divane, müptelâ.

Ben bülbülü şeydâ değilim eğna banadır
'Ail de sana sezadır

8. **şeydâ:**

Diğer 318

Mısra: 3

Çılgın ll aşık.

Rûhum şeydâ vücut ihrâk
Dilde buldum dildârımı

9. şeydâ:

Diğer 329

Mısra: 3

Divane, müptelâ.

Şeydâ bülbül gibi gülünden indin
Murğî bülbül gibi çağırdı seni

10. şeydâ:

Diğer 341

Mısra: 25

Divane, müptelâ.

Şeydâ olma şeytan seni azdırır
Dört deryanın gayrisından gezdirir

11. şeydâ:

Gazel 3

Mısra: 13

*Aşkın çokluğundan aklı başından gitmiş,
kendini duygularının coşkuluğuna bırakmış
(kimse), çılgın, divâne, meczup.
Şeydâ bülbül olma seni kınarlar
Yanar Ağlar Baba Hû der damarlar*

şeydâ ol:

1. şeydâ olup:-up

Diğer 45

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Çılgına dönme. II [tas.] İlahî cezbeden

kendini bil(me)me.

Şeydâ olup ettim âh ile zârı
Kur'ân'dan söylerim dâim kelâmı

2. şeydâ olmazsa:-ma, -z, -sa

Diğer 72

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Çılgın, divane, meczup olmak.

Kınamayın bizi Hâd'i sevenler
Rûh şeydâ olmazsa kalp uyanır mı

3. şeydâ olup:-up

Diğer 156

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Çılgına dönme. II [tas.] İlahî cezbeden

kendini bil(me)me.

Neden şeydâ olup güle konmirsin
Bugünkü 'uşşâkın dünden ziyâde

4. şeydâ olmuş:-muş

Diğer 226

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Çılgına dönme. II [tas.] İlahî cezbeden

kendini bil(me)me.

Canım şeydâ olmuş tende durmuyor
Her bir ahvâlimi öz yara şöyle

5. şeydâ oldu:-du

Diğer 335

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Aşktan aklını kaybetmiş, divane, düşkün,

şaşkın olmak.

Ağlar Baba şeydâ oldu
Tecellî câmina yandı

şeytân:

1. şeytanı:-ı

Diğer 8

Mısra: 14

*Meleklerin başı ve hocası olduğu halde
isyan edip Allah'ın emirlerine karşı geldiği için
huzurdan kovulan ve rahmetten uzak kalan âsî
varlık, iblis.*

Zâten bu dert insanı kalpten alır

Nefs ile şeytanı muzmahil kılır

2. şeytan'dan:-dan

Diğer 35

Mısra: 85

*İnsanları iğvâ ve izlâl eden, azdıran
mel'ûn-ı şehîr, iblis, dîv.*

Ağlar Gülmez kör şeytan'dan bunaldı

Ânın için mürşitlere yalvardı

3. şeytandan:-dan

Diğer 76

Mısra: 8

Şeytan.

Bin bir adlı bir Sübhân'ım var benim

Kul olan dâima şeytandan kaçır

4. şeytan:

Diğer 79

Mısra: 9

Şeytan.

Şeytan bizden uzlet etmiş

Nefsi emmâre küll gitmiş

5. şeytan:

Diğer 88

Mısra: 13

Hız. Âdem'e secde etmediği için cennetten kovulan, insanları Allah'ın emirlerine karşı kıskırtan, kötülüğe yönelten cin, iblis.
Ağlayandan şeytan kaçır
Nefs-i emmâre'den geçer

şeytana uy:

1. şeytana uymaz:-ma, -z

Diğer 211

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Deyim**

Kötü bir şey yapma isteğine kapılmak.
Mü'minler şeytana uymaz
Allah'ı dilinden komaz

2. şeytana uyar:-ar

Diğer 214

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Deyim**

Şeytana uyararak kötü şeyler yapmak.
'V'estekıym bâbını örter râh-ı şeytana uyar
Fesevfe gayyâ buyrulmuş düşer nâra yanar
bilmez

3. şeytana uydu:-du

Diğer 283

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Deyim**

Şeytana uyararak kötü şeyler yapmak.
Aldanıp nâs nefis ü şeytana uydu
Ağlar Baba derki î mân kılınışam

şikâr:

1. şikâr:

Diğer 81

Mısra: 27

1. av 2. av || sevgili/güzel.

Şikâr alıp inzivâyâ girdiler
Bülbül gibi bağda öttüler tek tek

şikâr al:

1. şikâr aldım:-dı, -m

Diğer 34

Mısra: 49

Kelime Tipi: **Deyim**

Avlanmak II bir şeyden nasiplenmek;
yardım almak, başış elde etmek.
Ol ru'yet-i pîrden bir şikâr aldım
Sem'imi ol pîrin femine verdim

2. şikâr aldık:-dı, -k

Diğer 285

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Avlanmak II bir şeyden nasiplenmek;
yardım almak, başış elde etmek.
Zümregâh pîrinden hoş şikâr aldık
Hikmet kitâbından haberimiz var

şîr:

1. sırdır:-dır

Diğer 48

Mısra: 10

Gizli olan her şey.

İki kapı vardır haktır
Biri zâhir biri sırdır

2. şîr:

Gazel 6

Mısra: 5

Aslan.

Sü'ban şîr eğmez beni
Çift terazi çekmez beni

şît:

1. şît:

Diğer 70

Mısra: 23

Hız. Âdem'in oğullarından olan

peygamberin adı.

Âdem İdris Şît İbrahim rehber
Ne surette geldi gitti Cebrâil

2. şît'e:-e

Diğer 71

Mısra: 23

Hız. Âdem'in oğullarından olan

peygamberin adı.

Âdem İdris Şît'e Cebrâil geldi
Beşer geldi beşer gitti Cebrâil

3. şît'e:-e

Diğer 260

Mısra: 11

Hız. Âdem'in oğullarından olan

peygamberin adı.

Şît'e elli suhuf Cibrîl getirdi
Anlar kurtulmadı mevtin ilinden

şitâ:

1. şitâ:

Diğer 83

Mısra: 36

Ar. Kış: mevsim-i şitâ.

Halk edip sehaptan matarı verdi
Sayf şitâ verici bir Rahmân'ım var

şitâvı:

1. şitâyı:

Gazel 8

Mısra: 7

Kış.

Et tefekkür sayf ile şitâyı hikmetini gör
İttika et ağla yalvar ara hikmetini bul

şöhret bul:

1. şöhret bulmazdı:-ma, -z, -dı

Diğer 37

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Deyim**

Ünlenmek, tanınmak, herkesçe bilinmek.

Lâ olmazsa illâ' şöhret bulmazdı
Elif-i illâ'nın hem şâh olmazdı

şol:

1. şol:

Gazel 4

Mısra: 5

Şu, o, bu.

Şol karlanguşlar gibi ahvaz ahvaz uçarsın
Dikene sen konmadan has gülü arzularsın

2. şol:

Gazel 4

Mısra: 9

Şu, o, bu.

Şol dâfadı'lar gibi gurul gurul ötersin
Gaybeti terk etmeden hikmeti arzularsın

şölve:

1. şölvesi:-si

Diğer 321

Mısra: 24

Pençeli huccetten hüsnü makalai
Türkiye şölvesi Re'is Efendi

2. şölvesin:-(s)in

Diğer 321

Mısra: 11

Kevkebun durriyyun şölvesin almış
Allahın dilbâzı Re'is Efendi

şuayb:

1. şuayb:

Diğer 22

Mısra: 14

*Kur'an'da adi geçen peygamberlerden.
Medyen ve Eyke halkına peygamber olarak
gönderildi.*

Bükâdan lezzeti almıştır evliyâ
Şuayb mesleğidir sen sanma hebâ

2. şuayb:

Diğer 101

Mısra: 35

*Kur'an'da adi geçen peygamberlerden.
Medyen ve Eyke halkına peygamber olarak
gönderildi.*

Şuayb pîrden bükâ bize nakl oldu
'Acep melek bizim için ne yazdı

3. şuayb:

Diğer 319

Mısra: 21

*Kur'an'da adi geçen peygamberlerden.
Medyen ve Eyke halkına peygamber olarak
gönderildi.*

Şuayb gibi ağlat gezdir
Soydur derim postum yüzdür

şuayb peygamber:

1. şuayb peygamber:-

Diğer 88

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şu'ayb peygamber.

Şuayb peygamber hazreti
Nice seneler ağladı

şuhûd:

1. şuhûdun:

Diğer 37

Mısra: 21

Müşahede etme, görme, şahit olma.

Ezelki şuhûdun sen elden koma
Havf u recâda ol nefsine uyma

2. şuhûdda:-da

Diğer 133

Mısra: 6

Vücut bulma, mevcut olma, meydana gelme, göze görünme.

Mü'minin ervâhı ru'yet etti nûr-u resmine
Kavl-i tevhîdi şuhûdda muzâf kıldı ismine

şükr-ü yezdân:

1. şükr-ü yezdân:-

Diğer 118

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Allah'a şükür.

Verdiğine şükr-ü Yezdân dilimizden kesmek
Küfrân-ı nimet bâbına aslâ bizler girmeyek

şükür olsun hallâk:

1. şükür olsun hallâk'ıma:-ı, -m, -a

Diğer 312

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Şükürler olsun Allah'ıma.

Şükür olsun Hallâk'ıma
Kitâbı itmâm eyledim

şükürler ol:

1. şükürler olsun:-sun

Diğer 343

Mısra: 85

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir nimet karşısında minnettarlığı ifade

etmek için kullanılır.

Çolk şükürler olsun ey gamı Yezdân
Ayınan gün sulh oldular bî-gümân

şûle:

1. şûle:

Diğer 120

Mısra: 31

Ziya, ışık, parıltı.

Mir'âtın şûle ışığı rûz ü şeb kalbe erer
Gafil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'ân'ı

2. şûle:

Diğer 140

Mısra: 28

Alev, ateş alevi; ateş.

Ol şecer ravzaya girmiş zeytûnun dühnü yanır
Şeb چراغ feneri olmuş 'âleme şûle verir

şûle gör:

1. şûle gördüm:-dü, -m

Diğer 34

Mısra: 39

Kelime Tipi: -

Parıltı görmek.

Mihrâbın vastında bir şûle gördüm
Seyrettim yanıyor kandili tek tek

sulehâ:

1. sulehâ:

Diğer 202

Mısra: 17

Günah işlemeyen salih kimseler.

Cem oldu sulehâ hep ehl-i irfân
Ve'd-duhâ sırrından okundu fermân

2. sulehâ:

Diğer 209

Mısra: 13

Günah işlemeyen salih kimseler.

Sulehâ zâhidler zübde 'ârifler
Ezel defterinden haber verdiler

şüphe kal:

1. şüphe kalmaz:-maz

Diğer 2

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kuşkuya sebep olan bütün ihtimallerin

ortadan kalkması.

Kimisi inanır kimi inanmaz

Rumûz olan sözde hiç şüphe kalmaz

taam:

1. taâm:

Diğer 264

Mısra: 3

Yemek, aş.

Helâlinden taâm yedir

Sofra ehli âmîn diyin

taaşşuk kıl:

1. taaşşuk kıldı:-dı

Diğer 83

Mısra: 38

Kelime Tipi: -

Aşık kılmak, sevgili etmek.

Halk etti dünyayı çift âyât verdi

Leyl ile nehârı taaşşuk kıldı

tâat:

1. tâatı:-ı

Diğer 122

Mısra: 5

İbadet, takva.

Kalb-i imân burc-u kal'a tâatı müzdâd eder
Nûr zücâc misbâh nûrundan bilmiş ol kalbe erer

taat kıl:

1. taat kılak:-ak

Diğer 118

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Allah'ın emirlerini yerine getirme, ibadet.

Fezkurûnî Allah'a zikr ile taat kılak
Ez kurkum Allah'ın zikr sevâbını alak

tâat u kuvvet:

1. tâat u kuvvetle:-le

Diğer 20

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kuvvetli bir itaat, kuvvetli bir bağlılık.

Zâten mü'min olan riyâzat bekler
Tâat u kuvvetle kendini eğer

tab'-ı insân-ı 'anâsır:

1. tab'-ı insân-ı 'anâsır:-

Gazel 13

Mısra: 21

Kelime Tipi: -

Dört unsurlu insan tabiatı.

Tab'-ı insân-ı 'anâsır her tarafa meyleder
Eyle nazar sitte hâle fesemme vechullâhı bul

tab'-ı nebî:

1. tab'-ı nebî'ye:-ye

Diğer 107

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Peygamberin yolunda giden, nebiye uyan.

Ekserisi bahri sardı azları daldı suya
Dürr-û cevherin dibinde tab'-ı Nebî'ye uya

tâbir eyle:

1. tâbir eyleyem:-(y)em

Diğer 175

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Tabir etmek, yorumlamak.

Gedâ Ağlar çeşmin akıyor bir bir
Yazmaz kalemler ki eyleyem tâbir

tad al:

1. tad aldım:-dı, -m

Diğer 3

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Deyim**

Zevk almak.

Dilimizi vurduk zümre âbına
Fercâmından lezzet aldım tad aldım

2. tad aldım:-dı, -m

Gazel 3

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Deyim**

Zevk almak.

Dilimizi vurduk zümre âbına
Fercâmından lezzet aldım tad aldım

tağyîr ol:

1. tağyîr olur:-ur

Diğer 153

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Değişmek, değiştirmek, bozmak.

Levh-i Mahfûz'unda Ümmü'l-kitâb'da
Bazan tağyîr olur Hak ispat eder

tahammül et:

1. tahammül et:-

Diğer 95

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Deyim**

Dayanmak, katlanmak, kaldırmak.

Et tahammül ağla yalvar var sabırın şehrine
İşbu üç bâb eşiğinden geçtiğin bilmez miyem

tahhayyür kıl:

1. tahhayyür kıldı:-dı

Diğer 50

Mısra: 27

Kelime Tipi: -

Hayran kalmak, şaşırmaq.

Kıf sedasına ol tahhayyür kıldı
İşte bu esrârı sordu ol Resûl

tahiyvât:

1. tahiyyat:

Diğer 50

Mısra: 6

"Selamlar, hayır dualar".

Ol cânân kurbunda acaba n'etti
Allah sual etti tahiyyat dedi

2. **tahiyyatı:-ı**

Diğer 50

Mısra: 7

"Selamlar, hayır dualar".

Yani tahiyyatı ol selam verdi
Selam verdi selam aldı ol Resûl

tahiyyât oku:

1. **tahiyyât okudı:-dı**

Diğer 128

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Namazda oturuşlarda "et-tahiyyâtü"

sözüyle başlayan duayı okumak.

Tahiyyât okudı selâmı verdi

Sırr-ı Yezdânîdir Muhammed Nebî

tahrip eyle:

1. **tahrip eyledi:-dı**

Diğer 167

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yakıp yıkmak.

Ağlar Baba ağla yalvar Sübhân'a

Yıkıp dil kasrını tahrip eyledi

tahtesserâ:

1. **tahtesserâyâ:-(y)a**

Diğer 342

Mısra: 13

Toprak altı.

Bin bir teli vardır tahtesserâyâ

Yeşil kemer çekmiş ârş-ı âlâyâ

tahte's-serâ:

1. **tahte's-serâ:**

Diğer 173

Mısra: 2

Toprak altı.

'Aşkımın mızrabı yere dokundu

Ta tahte's-serâ da öküzü geçti

2. **tahte's-serâ:**

Diğer 220

Mısra: 38

Toprak altı.

Dolansam dünyâyı yok yok bulamam

Tahte's-serâ elin gezsem göremem

3. **tahte's-serâ:**

Diğer 250

Mısra: 9

Toprak altı.

Tahte's-serâ dünya semâyı ara
Bulamazsın Arş'a geçme biçâre

4. **tahte's-serâ:**

Gazel 11

Mısra: 13

Toprak altı.

Kevkeb-i hurşîd-i Feyyâz tâ tahte's-serâ

Et teyakkun Sübhân'a sen hurşîdin şâhını bul

'tahtes-serâ:

1. **'tahtes-serâ'ya:-ya**

Diğer 91

Mısra: 42

Toprak altı.

Perçemin telleri dünyâyı sardı

Tâ 'tahtes-serâ'ya yedini vurdu

taht-ı âlî:

1. **taht-ı âlî:-**

Diğer 204

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yüce taht // gökyüzü.

Taht-ı âlî gülşan gonca gül bağı

Ol bağa girmedim gireni gördüm

tâib ol:

1. **tâib ol:-**

Diğer 56

Mısra: 41

Kelime Tipi: -

Tövbe etmek. Bir günah veya suçu bir daha

yapmamaya söz vermek.

Tâib ol zenbinden sen eğri gitme

Allah Resûl ile sen kavga etme

takarrür ed:

1. **takarrür eder:-er**

Diğer 111

Mısra: 21

Kelime Tipi: -

Yerleşmek, sağlamlaştırmak.

Vücûda batn-ı mâderde rûh ki takarrür eder

Fânîye vürudu hinde arş-u hamse tıyb gider

takdir ezel:

1. takdir ezel:-

Diğer 106

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ezelde takdir edilen.

Takdir ezel nakş-ı kalem anları hoş eder
Ya habîbim kıyamette anların şânına bak

takdir ol:

1. takdir olunmuştur:-un, -muş, -tur

Diğer 32

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Ezelde Cenâb-ı Hakk'ın olmasını dilediği
şeyler, her şey hakkında vermiş olduğu ezeli
karar, alın yazısı, kader.*

Takdir olunmuştur ilm-i ezelde
Bu yakın zamanda anı bulayım

2. takdir olmuştur:-muş, -tur

Diğer 37

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Ezelde Cenâb-ı Hakk'ın olmasını dilediği
şeyler, her şey hakkında vermiş olduğu ezeli
karar, alın yazısı, kader.*

İlm-i ezelinde takdir olmuştur
Bulanlar devleti ol hîn bulmuştur

takrîr:

1. takrîr:

Diğer 102

Mısra: 11

Anlatmak, ifade etmek.

Hicâp hitâbına takrîr verdiler
Bizim takrîrimiz güle yazdırdı

takrîr al:

1. takrîr aldı:-dı

Diğer 101

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Güç almak, destek almak.

Mücevher gülünden Hak bizi kıldı
Cümle ervâhlardan hem takrîr aldı

taksim ed:

1. taksim edilmiş:-il, -miş

Diğer 24

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bölmek.

Has yemiştten bize taksim edilmiş
Anın için coşır ağırlar bu gönül

tâlib-i vuslat:

1. tâlib-i vuslat:-

Diğer 127

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sevgiliye kavuşma arzusu, kavuşma isteği.
Tâlib-i vuslat bâbından nûr cemâle müştâk ol
Temûtû sırrına erip sinde sen kendini bul

2. tâlib-i vuslat:-

Gazel 17

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sevgiliye kavuşma arzusu, kavuşma isteği.
Fercâm-ı sâfi suyundan içen oldu bî-memat
Tâlib-i vuslat babında fakr u gedâ ağılıyor

tâlim:

1. tâlim:

Gazel 18

Mısra: 7

Öğretme, öğrenme, alıştırma.

Ne tâlim istiyor ne de muallim
Rûhum belâ demiş elhamdülillâh

ta'n ed:

1. ta'n ediyor:-iyor

Diğer 88

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Kınamak, ayıplamak.

Bu nâs beni ta'n ediyor
Şükür olsun Allah'ıma

ta'n et:

1. ta'n etmeyin:-me, -(y)in

Diğer 69

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

Kınamak, ayıplamak.

Ta'n etmeyin bizi hasbeten lillah
Elbet biz de bir hikmetin malıyız

2. ta'n etmeki:-me, -ki

Diğer 137

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kınamak, ayıplamak.

Sâlih bizi ta'n etmeki nefsiyle zulmette kalmış

Tekebbür şehrinde varlıkla gaflete dalmış

tarif ed:

1. **tarif edim:-im**

Diğer 66

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

(Kişi, nesne vb.) ayrıntılı olarak açıklamak, anlatmak.

Nasıl tarif edim size ey hoca

Muhammed mülküne erim birazca

târif et:

1. **târif etsem:-se, -m**

Gazel 1

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Târifini yapmak, ne ve nasıl olduğunu anlatmak, tanımlamak.

Deryasını târif etsem gûş eden bizi kınar

Kahr-ı kakhâr-ı hafâyı kalbime çakan güzel

târih eyle:

1. **târih eylemiş:-miş**

Diğer 2

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Tarih atmak, kaydetmek, yazmak.

Asl u ceddîm hoş rumûz söylemiş

Bir varak üstüne târih eylemiş

tarîk:

1. **tarikinden:-i, -n, -den**

Diğer 276

Mısra: 18

Yol.

Zimamından şeytân tutar

Cennet tarikinden atar

tarîk-ı cennet:

1. **tarîk-ı cennet'ten:-te, -n**

Diğer 9

Mısra: 18

Kelime Tipi: -

Cennet yolu.

Racim şeytan nâsı dâima aldar

Tarîk-ı cennet'ten insanı atar

tarîk-i mustakîm:

1. **tarîk-i mustakîm:-**

Diğer 56

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Doğru yol.

Tevbe-nasûh ile biz tevbe edek

Tarîk-i mustakîm üzre biz gidek

2. **tarîk-i müstakîm:-**

Diğer 57

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Doğru yol.

Gelin ey mü'minler tevâzu edek

Tarîk-i müstakîm üzre biz gidek

tarîk-i nakşi:

1. **tarîk-i nakşiye:-ye**

Diğer 49

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Nakşibendi tarikati, Nakşibendi yolu.

Tarîk-i nakşiye dersi okurum

Sağ tarafta ol pîrimi bulurum

tarîkinden çık:

1. **tarîkinden çıkma:-ma**

Diğer 51

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Deyim**

Yoldan çıkmak, doğru yoldan ayrılmak.

Ağlar Gülmez kendin eğme

Hakk'ın tarîkinden çıkma

tarîkten çık:

1. **tarîkten çıkan:-an**

Diğer 18

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Deyim**

Yoldan çıkmak, doğru yoldan ayrılmak.

Ol kuldur tarîkten çıkan

Düşmanlar emrine bakan

2. **tarîkten çıkma:-ma**

Diğer 37

Mısra: 38

Kelime Tipi: **Deyim**

Yoldan çıkmak, doğru yoldan ayrılmak.

Kitap sünnete uy sen hergiz şaşma

İcmâ-ı ümmet ol tarîkten çıkma

tasdik et:

1. tasdik et:-

Diğer 36

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Onaylamak.

Ey kul Allah'ı tasdik et
Karz-ı hasen üzre sen git

2. tasdik ettim:-ti, -m

Diğer 334

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Onaylamak.

Halil gibi tasdik ettim
Al kâsesinden nûş ettim

tasdik eyle:

1. tasdik eyle:-

Diğer 187

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Onaylamak.

Birliğini tasdik eyle gir tevekkül bâbı içre
eylegil sen tefvizi
Varma hâba her 'işâda oku mülkü gözle sinde
enisi

2. tasdik eyle:-

Gazel 9

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Onaylamak.

Can-ı dilden tasdik eyle halk eden Bir'dir gönül
Küllî şey'in fânî olur çün kalan Bir'dir gönül

tasdik-i kalb:

1. tasdik-i kalb:-

Diğer 104

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Kalp ile tastik.

Tasdik-i kalb kavlı-i rüknü a'mâlî ihlâs et imân
bul
Cân-ı dilden mânâyâ dal îmânı bil Hakk'ı bul

taşra:

1. taşra:

Diğer 343

Mısra: 23

Dışarı.

Hiçbir insan gece taşra çıkamaz
Söyle ma'rifetin görelim nice

taşra çık:

1. taşra çıkma:-ma

Diğer 37

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Deyim**

Dışarı çıkmak; ayrılmak, uzaklaşmak.

Kur'an'ın hükmünden sen taşra çıkma
Dört edilleye hem başını bağla

2. taşra çıkamam:-a, -mam

Diğer 49

Mısra: 30

Kelime Tipi: -

Dışarı çıkmak.

İzin olmayınca kenzim açamam
Tarikat yolundan taşra çıkamam

tatlı can:

1. tatlı canı:-ı

Diğer 282

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Tatlı can, narin, nazik can.

'Aşkı vermez ise çağırsın beni
Uşşaksız istemem bu tatlı canı

tavâf et:

1. tavâf etti:-ti

Diğer 273

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Kutsal sayıp etrafını dolaşmak.

Tavâf etti mîr-i mirân ile pîr
Hükm ü hakimiyet anda verildi

tayr:

1. tayr:

Diğer 327

Mısra: 17

Kuş.

Sâbıklar tayr veş tayrıdır cennet
Rûz ü şeb yazılır sağımda hayret

tayyibât:

1. tayyibât:

Diğer 128

Mısra: 21

İyi ve güzel işler ve hareketler.

Tayyibât dedi de kıyâma durdu
Üç şeyi bahçeden yâdigâr aldı

ta'zim eyle:

1. ta'zim eyledi:-di

Diğer 58

Mısra: 109

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Saygı göstermek, ululamak.

Ol Cebrâil melek ta'zim eyledi

İki defa Allahü Ekber dedi

tearrâ kıl:

1. tearrâ kıl:-

Gazel 8

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Araştırarak bulmak.

Ey gönül sen kıl tearrâ Allah'ı sen cânda bul

Kendi vücûduna bak da Allah'ı sen de bul

tebârek:

1. tebârek:-

Diğer 243

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Ayet**

Şanın ne yücedir (Mülk, 67/1).

Tebârek Yezdân'a kulu ulaştı

Hâ Hadisi kaf Kur'ân'a bağlamış

tebârekallah:

1. tebârekallah:

Diğer 128

Mısra: 13

"Allah'ın ne bereketli, ne hayırlı işleri

vardır" anlamına gelen bir şaşkınlık sözü.

Tebârekallah zâtına vardı

Ayât-ı kübrîya perçemin sardı

tebarekellezî:

1. tebarekellezî:-

Diğer 187

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Ayet**

Ne yücedir O ki (Mülk, 67/1).

Tebarekellezî kıraat rûzda oku ammeyi

Varma hâba her 'işâda oku mülkü gözle sinde enisî

tebdil et:

1. tebdil ettin:-ti, -n

Gazel 12

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Değiştirmek.

Tebdil ettin dört sıfatı bu yakında âbâdan

Gonca gül gülşan bağından geldiğin bilmez miyem

tebdil ol:

1. tebdil oldu:-du

Diğer 335

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Değişmek, değiştirilmek.

Yukeffîr ankum hücceti geldi

Seyyâtlar tebdil oldu

tebeddül ed:

1. tebeddül eder:-er

Diğer 59

Mısra: 51

Kelime Tipi: -

Dönmek, başka şekle dönmek.

Günahlar sevaba tebeddül eder

Tekbîr-i şerîf mübarek olsun

2. tebeddül eder:-er

Diğer 74

Mısra: 25

Kelime Tipi: -

Dönmek, başka şekle dönmek.

Mü'minlerin hâli tebeddül eder

Hasenâtlar seyyiâtı mahveder

tebeddül ol:

1. tebeddül olur:-ur

Diğer 225

Mısra: 23

Kelime Tipi: -

Halleri, durumları değiştirmek, değişime uğramış olmak. Değişmeyip.

Hatt-ı varak ba'zan tebeddül olur

Levhin tağyirinin isbâtı geldi

2. tebeddül olur:-ur

Diğer 293

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Başka şekle girmek, değişmek.

Anâsır erbaa tebeddül olur

Yeniden mücevher dolu ulaştı

tebşir:

1. tebşirli:-li

Diğer 239

Mısra: 5

Müjde, hayırlı bir haber.

Ve nahnu akrabu ileyh tebşirli fermân
Allah'ım cânadır sıdk ile inan

2. tebşirli:-li

Diğer 254

Mısra: 3

Müjde, hayırlı bir haber.

Vestakim âyeti tebşirli Kur'an
Acaba yoluyla ile yürüyen var mı

tebşir ed:

1. tebşir eder:-er

Diğer 154

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Müjdelemek.

Nebî zîşan'ın hadîsi ümmeti tebşir eder
Beş vakit namazi kılan bâb-ı nacîden girer

tebşir eyle:

1. tebşir eyledi:-di

Diğer 199

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Müjdelemek.

Mülk-i 'ukbâ hayrın tebşir eyledi
Hayrun leke hüccet ispat yolladı

2. tebşir eyledi:-di

Diğer 201

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Müjdelemek.

Ukbâ mülkü hayrın tebşir eyledi
Hidâyet mülkünü gözler gözlerim

tebşir kıl:

1. tebşir kıldı:-dı

Diğer 164

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

Müjde vermek.

Feterdâ buyurdu hem tebşir kıldı
Allah rızâsıyla rızâlaştı

tebşir ol:

1. tebşir olsun:-sun

Diğer 64

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

*Müjde verme, hayır bir haber vererek
sevindirme.*

Tebşir olsun sana ey deli gönül
Heman heman murâdına yanaştın

2. tebşir olsun:-sun

Diğer 309

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

*Müjde verme, hayır bir haber vererek
sevindirme.*

Tebşir olsun size ey zü'l-fuâdî
Nûr leyle-i kadir geldi bu gece

tecelli:

1. tecellî:

Diğer 7

Mısra: 23

*1. Görünme, zahir olma. 2. Kudret ve ilahi
sırrın varlıklarda görünmesi.*

Tecellî şehrinden feyzi gelecek
Tezden nasib eyle amân Allah'ım

tecellî er:

1. tecellî erer:-er

Diğer 122

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Görünmek.

İşte mü'min kalbidir bu yani tecellî erer
Nûr zücâc misbâh dilerse oku kalb-i imânı

tecerrüd:

1. tecerrüd:

Diğer 16

Mısra: 20

Dünyadan el etek çekme.

Tecerrüde erüp Hakk'a gittiler
Tecerrüd lezzeti koymuyor beni

2. tecerrüde:

Diğer 308

Mısra: 22

Soyutluk, yokluk.

Libâsen buyruldu dünyadan sitr ol
Tecerrüde per aç nâz hayreti bul

tecerrüd bul:

1. tecerrüd bulmuş:-muş

Diğer 21

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Deyim**

Dünyadan elini eteğini çekmek.

Melekûta varmış tecerrüd bulmuş

Berzah-ı âlemde ervâh seyreder

tecerrüde er:

1. tecerrüde erüp:-üp

Diğer 16

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

Dünyadan el etek çekmek.

Tecerrüde erüp Hakk'a gittiler

Tecerrüd lezzeti koymuyor beni

'tecerruden linefsihi':

1. 'tecerruden linefsihi':-

Diğer 42

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Hadis**

Nefsini dünyadan ayırdığı halde. Hadis.

'Tecerruden linefsihi'

Melekûta perin açmış

tecessüs et:

1. tecessüs et:-

Diğer 103

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gizlice araştırma, soruşturma.

Akl u fikrin tam edip de mânâyı sen sende bul

Kalb-i mü'min ne demektir et tecessüs anı bul

tecrîd:

1. tecrîd:

Gazel 3

Mısra: 16

Her şeyden el etek çekip Allah'a yönelmek.

Dehr-i gaflet içre fânî şeytana yaka veren

Nefsi tecrîd dünyâdan uzlet eden anlar bizi

tecrîd ed:

1. tecrîd edüben:-üben

Gazel 2

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ayırmak, soyutlamak.

Dünyaya hubb-ü muhabbet cümle zenbin şâhıdır

Tecrîd edüben fenâdan şâh-ı urratsın gönül

tecrit ed:

1. tecrit edüben:-üben

Diğer 127

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ayrı olmak, ayrı tutmak.

Dünyâdan tecrit edüben vahdet şehre girdirir

Vahdetin şehrine gir de sinde sen kendini bul

tedarru'an ve hufyeten:

1. tedarru'an ve hufyeten:-

Diğer 146

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Ayet**

Yalvara yakara gizlice (A'raf, 7/55).

Tedarru'an ve hufyeten tiryâkı

Varmaz ol hâneye küfür işrâkı

tefâhur:

1. tefâhur:

Diğer 36

Mısra: 43

Övünme.

Tefâhur tekâsür olma

Yalvar sen Allah'a yalvar

2. tefâhur:

Diğer 223

Mısra: 37

Övünme.

İstikbâr tefâhur yeri yırtamaz

Yüksek cebellere bâliğ olamaz

tefekkkür:

1. tefekkkür:

Diğer 271

Mısra: 9

Düşünme.

İhlâs ü tefekkkür recâyı gözet

Korkucu ol dâim cân dârin bezet

tefekkkür et:

1. tefekkkür etti:-ti

Diğer 58

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Düşünmek, aklını kullanmak, zihnini

yormak.

Ol hâbdan uyandı tefekkkür etti

Rüyâsını Nebî derhatır etti

2. tefekkür et:-

Diğer 95

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Düşünmek, aklını kullanmak, zihnini yormak.

İhtiyârla et tefekkür söyle Hak kelâmını
İki bâb zarfında mânâ aldığın bilmez miyem

3. tefekkür et:-

Gazel 8

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Düşünmek, aklını kullanmak, zihnini yormak.

Et tefekkür sayf ile şitâyı hikmetini gör
İttika et ağla yalvar ara hikmetini bul

tefekkür eyle:

1. tefekkür eyledi:-di

Diğer 57

Mısra: 45

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Tefekkür eylemek. düşünmek. fikre getirmek.

Yani kalbinden tefekkür eyledi
Bu namaz çok azîm zikirdir dedi

tefrîk et:

1. tefrîk etsem:-se, -m

Diğer 107

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Ayırmak.

Tefrîk etsem ol denizi ‘aklınız tefsîh olur
Anlamıyan bu sözümünden bize kalben darılır

tefsîh ol:

1. tefsîh olur:-ur

Diğer 107

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Yayılmak, genişlemek.

Tefrîk etsem ol denizi ‘aklınız tefsîh olur
Anlamıyan bu sözümünden bize kalben darılır

tefsîr:

1. tefsîrinden:-in, -den

Diğer 115

Mısra: 20

Yorumlama; Kur’an-ı Kerim’in ayet veya surelerini açıklama.

Kevkebün dürriyun hem misbâh sözün
Tefsîrinden belli nişânı hocâm

teheccüd:

1. teheccüd:

Diğer 54

Mısra: 35

Geceleyin kılınan nâfile namazı.

Teheccüd Nebî’ye gece vacip olmuştur
Öyle bir temcîdî konde bulursun

te’hîr et:

1. te’hîr etti:-ti

Diğer 57

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Ertelemek.

Namazı terk etti ya te’hîr etti
Beş vakit namazı biz edâ edek

te’hîr ol:

1. te’hîr olunmaz:-un, -maz

Diğer 218

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Erteleme, sonraya bırakılma.

Îzâ câe ecel te’hîr Olunmaz
Şahin pençesinden âhû kurtulmaz

tehte’s serâ:

1. tehte’s serâ:-

Gazel 17

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

Toprak altı.

Ağlar Baba ah u zârın erdi ta tehte’s serâ
Leyl ü nehâr Allah için çeşm-i cârın ağılıyor

tekarrub ol:

1. tekarrub oldu:-du

Diğer 223

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

Yakın olmak.

Bhaçıvan şâhına tekarrub Oldu
Gül dalında öten bülbül değil mi

tekâsür ol:

1. tekâsür olma:-ma

Diğer 36

Mısra: 43

Kelime Tipi: **Deyim**

Çok fazla yapmak.

Tefâhur tekâsür olma
Yalvar sen Allah'a yalvar

tekbîr:

1. tekbîr:

Diğer 58

Mısra: 7

Allah büyüklüğünü hatırlama ve "Allahu ekber" deme.

Yirmi dört tekbîr vardır bayramda

Tekbîrle Allah'ı biz zikredelim

2. tekbîr:

Diğer 59

Mısra: 10

Allah büyüklüğünü hatırlama ve "Allahu ekber" deme.

Tekbîr-i teşrika dikkati sen et

Her nere gidersen tekbîr ile git

3. tekbîri:-i

Diğer 200

Mısra: 34

Tanrıyı ululama, Tanrı büyüktür demek.

Hicâblar ref' oldu perdeler kalktı

Azim koç tekbîri alarak geldi

tekbîr al:

1. tekbîr alalım:-a, -lı, -m

Diğer 58

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir işe başlamak üzere "Allâhu ekber" demek.

Azîm güne karşı tekbîr alalım

Tekbîrle Allah'ı biz zikredelim

2. tekbîr alır:-ır

Diğer 59

Mısra: 59

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir işe başlamak üzere "Allâhu ekber" demek.

Yedi kat gök birden hep tekbîr alır

Tekbîr-i şerîfin mübarek olsun

3. tekbîr alırlar:-ır, -lar

Diğer 59

Mısra: 61

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir işe başlamak üzere "Allâhu ekber" demek.

Yâni melâikeler tekbîr alırlar

Bizim için Allah'a yalvarırlar

4. tekbîr alıp:-ıp

Diğer 200

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

"Aiihü ekber" demek.

Halîl tekbîr alıp kebeşi kesti

Ol tekbîr alınır bu bayram günü

tekbîri al:

1. tekbîri alarak:-a, -rak

Diğer 59

Mısra: 50

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allahu ekber demek.

Yâni mü'min halini tebdil eder

Tekbîri alarak mescide gider

tekbîr-i şerîf mübarek ol:

1. tekbîr-i şerîf mübarek olsun:-sun

Diğer 59

Mısra: 56

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Şerefli ve saygın tekbirin mübarek olsun.

Bir melâke ordan hem nidâ eder

Tekbîr-i şerîf mübarek olsun

2. tekbîr-i şerîf mübarek olsun:-sun

Diğer 59

Mısra: 52

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Şerefli ve saygın tekbirin mübarek olsun.

Günahlar sevaba tebeddül eder

Tekbîr-i şerîf mübarek olsun

tekbîr-i şerîfin mübarek ol:

1. tekbîr-i şerîfin mübarek olsun:-sun

Diğer 59

Mısra: 64

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Şerefli ve saygın tekbirin mübarek olsun.

Mü'mine Allah'tan rahmet alırlar

Tekbîr-i şerîfin mübarek olsun

2. tekbîr-i şerîfin mübarek olsun:-sun

Diğer 59

Mısra: 60

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Şerefli ve saygın tekbirin mübarek olsun.

Yedi kat gök birden hep tekbîr alır

Tekbîr-i şerîfin mübarek olsun

tekbîr-i teşrik:

1. tekbîr-i teşrika:-a

Diğer 59

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Teşrik tekbiri .Arefe günü sabah namazından itibaren bayramın dördüncü gününün ikindi namazına kadar, farz namazının arkasından birer defa "Allahu ekber Allahu ekber, Lâ ilâhe illallahu vallahu ekber. Allahu ekber ve lillahi'l-hamd" diye tekbir getirilmesine denir.

Tekbîr-i teşrika dikkati sen et
Her nere gidersen tekbîr ile git

tekebbür:

1. tekebbür:

Diğer 137

Mısra: 18

Kibirlenmek, büyüklenmek, nefsi büyük görmek.

Sâlih bizi ta'n etmeki nefsiyle zulmette kalmış
Tekebbür şehrinde varlıkla gaflete dalmış

tekellüm ed:

1. tekellüm ediyor:-(i), -yor

Diğer 6

Mısra: 20

Kelime Tipi: -

Konuşmak, söylemek.

Az ye az iç az söyle sen fuzûl olma
Tekellüm ediyor senin kalbin var

tekellüm et:

1. tekellüm etmedi:-me, -di

Diğer 71

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Söylemek, konuşmak.

İkra bi's-mi rabbike Cebrâîl dedi
Tekellüm etmedi asla Cebrâîl

tekmil:

1. tekmil:

Diğer 341

Mısra: 7

Yetkin duruma gelme II ilmini tamamlama.

Kalb tezkiye tekmil enverle gizle
Muttakî vâ'izin râhın unutma

tekmil ol:

1. tekmil olur:-ur

Diğer 122

Mısra: 35

Kelime Tipi: -

Tamamlamak, bitirmek.

Kalb-i mü'min tekmil olur mir'âtullahı görür
Nûr zücâc misbâh dilersin oku kalb-i îmânı

tekzîb eyle:

1. tekzîb eyledik:-di, -k

Diğer 107

Mısra: 40

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yalanlamak, doğru olmadığını açıklamak.

Şeytanın cûndüne uyduk 'aklımız zây eyledik
Haşr-ü neşrimizi ol gün anda tekzîb eyledik

tekzip kıl:

1. tekzip kılma:-ma

Diğer 36

Mısra: 50

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yalanlamak.

Allah'a sen münkir olma

Âyâtına tekzip kılma

telef eyle:

1. telef eyle:-

Gazel 23

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Deyim**

Yok etmek, zayi etmek, telef etmek.

Bîhab u ruhhas dur huzûra cân telef eyle
Cân içinde bul cânânı gılmân gecelerde

telezzüz al:

1. telezzüz alı:-ır

Diğer 106

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Deyim**

Lezzet almak, tat almak.

Çok telezzüz alı anlar halleri beyhoş eder
Ya Habîbim ru'yetimden alınan lezzete bak

telini ur:

1. telini urdu:-du

Diğer 17

Mısra: 23

Kelime Tipi: -

Gönlünü vermek. II Birinin yolundan

gitmek.

Mezheb-i Nebî'ye telini urdu

Hakikattir durma ey gönül ağla

telkin et:

1. telkin etsin:-sin

Diğer 286

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Bir duyguyu, bir düşünceyi aşlamak,

tavsiye etmek.

'Azrâîl meleğe eyle selâmı

Telkin etsin bize tevhîd kelâmı

temâşa:

1. temâşâya:-y, -a

Diğer 343

Mısra: 2

Bakıp seyretme, zevkle, hayranlıkla

seyretme, izleme.

İki kevkeb gökyüzünde akanda

Ay ile gün temâşâya kalkanda

temcîd:

1. temcîdi:-i

Diğer 54

Mısra: 36

Ar. Sena ile tazim.

Teheccüd Nebî'ye gece vacip olmuştur

Öyle bir temcîdi konde bulursun

2. temcîde:-e

Diğer 262

Mısra: 11

Sabah namazından evvel minarelerden

belli makamlarda okunan niyaz ilahisi.

Temcîde kalkınca kalbin uyanır

Oku tebâreke faslın sonra yat

temcîd namaz:

1. temcîd namazını:-ı, -nı

Diğer 142

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Akşamla yatsı namazı arasındaki namaz.

Der ki Ağlar buldum pîrimi buldum

Temcîd namazını dersime aldım

2. temcîd namazını:-ı, -nı

Diğer 142

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Akşamla yatsı namazı arasındaki namaz.

Allah kulum der Muhammed ümmetim

Temcîd namazını kıldığın zaman

temcit:

1. temcit:

Diğer 187

Mısra: 11

Sahur Türk Dil Kurumu-Türkçe Sözlük :

Arapça "temcid": Üç aylar süresince, sabah

ezanından sonra minarelerden okunan ve

Allah'ın ululuğunu belirten dua.

Namaz-ı temcit zamani uykudan sesler seni

Varma hâba her 'işâda oku mülkü gözle sin'de

enisi

temeli kur:

1. temeli kurmuş:-muş

Diğer 49

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Temel atmak, herhangi bir işe başlamak,

bir şeyin gelişmesinin büyümesinin başlangıcını

oluşturmak.

Hulefâ râşidîn temeli kurmuş

Üstünde oturur meşâyih derviş

temr:

1. temr-i:-i

Diğer 103

Mısra: 6

Taze hurma, rutab.

Darb-ı meselinde kalbi nahle teşbih etti Hak

Kalb-i kasrın eşcârıyla temr-i esmârını bul

temrin:

1. temrini:-i

Diğer 103

Mısra: 26

Hurma, hurma düşkünü.

Ar'ar-ı veş dalları ta Arş u Ferş-i boyladı

Efnâ olmaz semeresi uhrâda temrini bul

temsîl et:

1. temsil etmiş:-miş

Diğer 127

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Deyim**

Belirgin özellikleriyle yansıtmak, sembolü olmak.

Ol şehirin bahçesinde bir şecer var lâ-vasıf
Temsil etmiş anı Allah nahle etmiş muttasıf

2. temsil etmiştir:-miş, -tir

Diğer 135

Mısra: 34

Kelime Tipi: **Deyim**

Belirgin özellikleriyle yansıtmak, sembolü olmak.

Ey Ağlar hüccet tut fercâm-ı âbı
Allah temsil etmiştir nahle kalbi

temût:

1. temûtû:-û

Diğer 79

Mısra: 23

Mûtû kable en-temût. "Ölmeden önce ölünüz." hadisinden iktibastır.
Temûtû sırrına erip
Ölmeden sine girmişem

2. temûtû:-û

Diğer 124

Mısra: 30

Mûtû kable en-temût. "Ölmeden önce ölünüz." hadisinden iktibastır.
Ağlar Baba sen makamın et vahdet
Temûtû sırrında vecd-i hakikat

3. temûtû:-û

Diğer 127

Mısra: 2

Mûtû kable en-temût. "Ölmeden önce ölünüz." hadisinden iktibastır.
Tâlib-i vuslat bâbından nûr cemâle müştâk ol
Temûtû sırrına erip sinde sen kendini bul

temûtû:

1. temûtû'ye:-(y) e

Diğer 42

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Hadis**

"Ölmeden önce ölünüz." Hadis-i şerifinden alıntı.
Temûtû'ye mazhar olur
Gönül bahçesini bulur

2. temûtû:-

Diğer 181

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Hadis**

"Ölmeden önce ölünüz." Hadis-i şerifinden alıntı.

Dahşet-İ fercâmdan ene'l-Hakk sırrı
Temûtû sırrına erendir biri

3. temûtû:-

Diğer 182

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Hadis**

"Ölmeden önce ölünüz." Hadis-i şerifinden alıntı.

Temûtû mazhar tebûr'u bildi
Râziye şehrinde Levh'e yazıldı

4. temûtû:-

Diğer 201

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Hadis**

"Ölmeden önce ölünüz." Hadis-i şerifinden alıntı.
Fekkir abbir arar rızayı bulur
Temûtû sırrından bir câm doldurur

5. temûtû:-

Diğer 205

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Hadis**

"Ölmeden önce ölünüz." Hadis-i şerifinden alıntı.
Vahdetin câmin nûş eden nûr-u hikmet bitirir
Temûtû sırrına erer sinde sağ sağ oturur

6. temûtû:-

Diğer 218

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Hadis**

"Ölmeden önce ölünüz." Hadis-i şerifinden alıntı.
Ölmeden sinimi çevirdi kaadî'm
Temûtû şerbetin bîcânesiyem

7. temûtû'ye:-ye

Diğer 220

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Hadis**

"Ölmeden önce ölünüz." Hadis-i şerifinden alıntı.
Temûtû'ye mazhar Olanlar bilir
'Azrâil meleğe canım vermişem

8. temûtu:-

Diğer 245

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Hadis**

"Ölmeden önce ölünüz." Hadis-i şerifinden

alıntı.

Temûtu sırriyle dal dem-i

Enîsin kavuşur korkma kabire

9. temûtu:-

Diğer 251

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Hadis**

"Ölmeden önce ölünüz." Hadis-i şerifinden

alıntı.

Yırtar cân perdesin dünyadan geçen

Temûtu şerbetin ölmeden içen

10. temûtu'ye:-(y)e

Diğer 269

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Hadis**

"Ölmeden önce ölünüz." Hadis-i şerifinden

alıntı.

Temûtu'ye el vurduğun

Cân vermeden çıksın canın

11. temûtu:-

Diğer 279

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Hadis**

"Ölmeden önce ölünüz." Hadis-i şerifinden

alıntı.

Al perçemli çarka kolunu vurur

Temûtu sırrından kadeh doldurur

12. temûtu'ye:-(y)e

Diğer 279

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Hadis**

"Ölmeden önce ölünüz." Hadis-i şerifinden

alıntı.

Sinde Allah ile kalır olturur

Temûtu'ye mazhar Allah'ı bulur

13. temûtu:-

Diğer 285

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Hadis**

"Ölmeden önce ölünüz." Hadis-i şerifinden

alıntı.

Sağ gezip dünyada sine girende

Temûtu sırrını sezenimiz var

14. temûtu'ye:-ye

Gazel 29

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Hadis**

"Ölmeden önce ölünüz." Hadis-i şerifinden

alıntı.

Ahîret mülkünün hâline vech ile Olur ru'yet

Ol sırrın inkişafını temûtu'ye erenden sor

tenbih eyle:

1. tenbih eyledi:-di

Diğer 184

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Tembih (Tenbih) etmek (eylemek): 1. Bir

şeyin yapılmasını veya yapılmamasını söylemek, sıkı sıkıya ısmarlamak.II Uyarmak.

Seb'ü semâvâtı Hak tek eyledi

Kendi birliğine tenbih eyledi

tenevvür kıl:

1. tenevvür kılar:-ur

Diğer 141

Mısra: 22

Kelime Tipi: -

Aydınlatmak, parlatmak.

Çift kanadı vardır uçar da gelir

Arz ile semâyı tenevvür kılar

2. tenevvür kılar:-ar

Diğer 192

Mısra: 18

Kelime Tipi: -

Aydınlatmak, parlatmak.

Nûr gülle ilinden bir hurşîd çalar

Âlem-i cismânı tenevvür kılar

tenzih:

1. tenzih:

Diğer 15

Mısra: 17

Bütün kusurlardan, eksikliklerden uzak bulunduğuna inanma ve bunu dille söyleme.

Kusur ve günahlardan temizleme, temiz olduğunu söyleme.

Yani gündüz salât teşbih tenzih edersin

Bir hatasız hem firâşa girersin

tenzîh ed:

1. tenzîh eder:-er

Diğer 36

Mısra: 34

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir kusur ve noksandan arındırmak.

Semâ u arz tesbîh eder

Pes noksandan tenzîh eder

terakkî:

1. terakkî:

Diğer 57

Mısra: 22

Yükseliş II yücelik.

Namazı mü'mine Allah buyurmuş

Cemâl sıfatından terakkî kılmış

2. terakkiden:-den

Diğer 332

Mısra: 14

İlerleme, gelişme.

Rûhları 'Hû' deminde mevce dalanda

Terakkiden terakkiye gidende

3. terakkiye:-y, -e

Diğer 332

Mısra: 14

İlerleme, yükselme, gelişme.

Rûhları 'Hû' deminde mevce dalanda

Terakkiden terakkiye gidende

terakkî bul:

1. terakkî bulmuş:-muş

Diğer 43

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yükselmek, ilerlemek. II Yücelmek, kıymet

bulmak.

Nakşi erkânında terakkî bulmuş

Ölmeden hem evvel rütbesi gelmiş

terakki ed:

1. terakki ediyor:-i, -yor

Diğer 6

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Yükselmek, ilerlemek.

Günden güne hem terakki ediyor

Muhabbet veriyor bir rüzgârın var

2. terakki eder:-er

Diğer 74

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İlerlemek, gelişmek.

Sağdaki defterler terakki eder

Eğer kapatırsan sol kapısını

3. terakki eder:-er

Diğer 285

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İlerlemek, gelişmek.

‘Ünvândan ‘ünvâna terakki eder

Nişângâh mülkünde mihrâba girer

terakki et:

1. terakki etti:-ti

Diğer 91

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yükselmek, yücelmek.

Ünvândan ünvâna terakki etti

Hulûl etti zaman dünyada bitti

2. terakki etti:-ti

Diğer 190

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yükselmek, yücelmek.

Terâ yâ Habib'im kudretten n'etti

Hicâbdan hicâba terakki etti

tereddüt eyle:

1. tereddüt eyledi:-di

Diğer 58

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kararsızlığa düşmek.

Tereddüt eyledi ol günü geçti

Ol günün adını terviyye koydu

terk ed:

1. terk edersen:-er, -se, -n

Diğer 100

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Deyim**

Bırakmak, ayrılmak.

Terk edersen yâ ben nidem

Zenbim ile geldim sana

2. **terk eder:-er**

Diğer 139

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Terk etmek, bırakmak, ayrılmak.

Tâatullahı terk eder

Nefsin hevâsına gider

3. **terk edip:-ip**

Diğer 318

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Terk etmek, bırakmak, vazgeçmek.

Vesianî sırrına dalan

Dünyayı terk edip atan

4. **terk eden:-en**

Gazel 2

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Terk etmek, bırakmak, ayrılmak.

Aşk elinden hâle erip âhı terk eden gönül

Bende mi bir hâb içinde ‘hû’yunu bulan gönül

5. **terk edüp:-üp**

Gazel 8

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Deyim**

Bırakmak, ayrılmak.

Terk edüp dünyayı gel gir zarf-ı noktaya şâhım

Daim orda Hakk-ı gözle gizlice mihmânı bul

terk et:

1. **terk etti:-ti**

Diğer 27

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Deyim**

Bırakmak, ayrılmak, gitmek.

‘Bâ’ ‘h.â’yı terk etti h.ızlâna düştü

‘Sâd’ ‘kâf’ ile hemen ancak birleşti

2. **terk etti:-ti**

Diğer 57

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Terk etmek II bırakmak.

Namazı terk etti ya te’hîr etti

Beş vakit namazı biz edâ edek

3. **terk et:-**

Diğer 84

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Terk etmek II bırakmak.

Bir âlem içinde nice âlem var

Terk et de bu fânîyi gör ki neler var

4. **terk et:-**

Diğer 305

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Terk etmek II bırakmak.

Gir hayret şehrine cihanı terk et

Hicâplar ref oldu ayık ol ayık

5. **terk et:-**

Gazel 8

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Terk etmek II bırakmak.

Vahdetin şehrine giren dünyadan uzlet kılar

Sen de terk et gir o şehre hükmeden şahını bul

terk eyle:

1. **terk eyleyip:-(y)ip**

Diğer 52

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Deyim**

Bırakmak, vazgeçmek.

Vahdeti terk eyleyip de kesrete açmış râhı

Zannederler böyle kurmuş iki cihânın şâhı

2. **terk eyle:-**

Diğer 239

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bırakmak, vazgeçmek.

Hocam sana hoş güzelce haber var

Terk eyle ağyâr’i hâl gecelerde.

3. **terk eyleyip:-(y)ip**

Gazel 2

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bırakmak, vazgeçmek.

Rûhsat-ı nâmda ki girdin meclis-i irfân şehrine

Dünyayı terk eyleyip de ra’fete eren gönül

terk-i ukbâ:

1. **terk-i ukbâ:-**

Gazel 21

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Âhiret hayatının cennet vb. bütün

nîmetlerinden Allah için kalben vazgeçmek.

Terk-i dünya terk-i ukbâ girmişem koz kabına

Ay’ı ve gün hem bu kevnî görmeyen gözsüz

benem

terk-i 'ukbâ:

1. terk-i 'ukbâ:-

Diğer 174

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Âhiret hayatının cennet vb. bütün

nîmetlerinden Allah için kalben vazgeçmek.

Ribh-i dünya terk-i 'Ukbâ olanda

Nedâmet gömleğin ansız giyende

terviyye:

1. terviyye:

Diğer 58

Mısra: 38

Dikkatle düşünme. II Şiir okutma.

Tereddüt eyledi ol günü geçti

Ol günün adını terviyye koydu

tesbîh:

1. tesbihi:-i

Diğer 52

Mısra: 32

Tesbih.

Riya katar ameline ref'eder hep sevâbı

Tesbihi almış eline zannedersin yer şâhı

2. tesbih:

Gazel 5

Mısra: 6

Tesbih.

Resûlle ümmetim dâvâ edene

Dilinde tesbih ü Kur'ân gerektir

tesbîh ed:

1. tesbîh eder:-er

Diğer 36

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ı noksan sıfatlardan tenzih etme, yüceltme.

Semâ u arz tesbîh eder

Pes noksandan tenzîh eder

teşbih et:

1. teşbih etmiş:-miş

Diğer 59

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Benzetmek.

Teşbih etmiş böyle ilm-i muazzam

Bayram-ı şerîfin mübarek olsun

2. teşbih etmiş:-miş

Diğer 114

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Benzetmek.

Zü'l cenaheyn teşbih etmiş insanı mihmândâra

Allah'ı bir yirde bilme kalb-i mü'minde ara

3. teşbîh etti:-ti

Diğer 234

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Benzetmek.

Allah kalbi nahle hoş teşbîh etti

Yatma Ağlar Baba nişânı gözet

tesehhüd:

1. teşehhüd:

Diğer 162

Mısra: 12

Namazda tahiyyat duasını okuma ve bu süre zarfında oturmak.

Aydın vav'dan kâf sâd terkipsiz kaldı

Teşehhüd harfiyle noktalaşıptır

teşkil eyle:

1. teşkil eylemiştir:-miş, -tir

Diğer 128

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Oluşturmak.

Kenzi teşkil eylemiştir zâtını

Şehâdet tevhîd de güzel ismini

teslim al:

1. teslim almış:-mış

Diğer 43

Mısra: 38

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kendisine verilen bir şeyi almak.

Cim cemâl Cebbâr'a açmış bâbını

Teslim almış ecdâdından çarkını

2. teslim almadan:-ma, -da, -n

Diğer 44

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kendisine verilen bir şeyi almak.

Bâkî Baba bir nişâne görmeden

İrşâdî Çarkını teslim almadan

teslim ed:

1. teslim ederim:-er, -im

Diğer 35

Mısra: 79

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir şeyi sahibine vermek.

Ben teslim ederim sonra gelene

Aman aman ceddin sen gözle beni

teslim et:

1. teslim etti:-ti

Diğer 43

Mısra: 47

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Vermek, bırakmak.

Teslim etti bize İrşâdî çarkı

Ceddin Baba'nın İrşâdî Baba'nın

2. teslim etti:-ti

Diğer 58

Mısra: 51

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Teslim etmek, vermek.

Validesi Hacer'e teslim etti

Tekbîrle biz Allah'ı zikredelim

3. teslim etmiş:-miş

Diğer 60

Mısra: 50

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Vermek, bırakmak.

Ol çarkı kurmuş da çevirmiş hâlâ

Teslim etmiş sonda ol sıddîk kula

4. teslim etmeden:-me, -den

Diğer 99

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Vermek, bırakmak.

'Azrâîl meleğe teslim etmeden

Ayak üstü cânım hem vermişem ben

teslim eyle:

1. teslim eylemişsin:-miş, -sin

Diğer 35

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Verilmesi gereken yere vermek, Teslim etmek.

Yardım eyle bana ey ceddin Baba

Çarkı teslim eylemişsin sen bana

teslim ol:

1. teslim oldu:-du

Diğer 58

Mısra: 45

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kabul etmek, boyun eğmek.

Allah'ın emrine ol teslim oldu

Ol günün adını Arefe kodu

2. teslim oldular:-du, -lar

Diğer 58

Mısra: 89

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kabul etmek, boyun eğmek.

Baba oğul emre teslim oldular

Allah'ın emrine kıyâm kıldılar

tesmiye:

1. tesmiyye:

Diğer 60

Mısra: 38

İsim verilmek, adlandırılmak.

Nûn ve'l-kalem'inden dersini vermiş

'V'eş-şemsi' 've'd-duhâ' tesmiyye kılmış

tesveddu vucûn:

1. tesveddu vucûnun:-un

Diğer 135

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Ayet**

Yüzleri kapkaralar (Ali İmran, 3/106).

Tesveddu vucûnun bâbın seyrettin

İki bâbdan nasıl girdin sen gönül

tetecâfa:

1. tetecâfa:-

Diğer 335

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Ayet**

Onlar, yataklarından kalkarak korku ve

ümit içinde dua ederler. (Secde suresi 16. ayet).

Tetecâfa fermân buyurdun

Her gece bizi kaldırdın

tevâzu:

1. tevâzu:

Diğer 16

Mısra: 12

Alçak gönüllülük.

Ekl eder ecnebî sen aman şaşma

Tevâzu lezzeti koymuyor beni

2. **tevâzuun:-un**

Diğer 16

Mısra: 14

Alçakgönüllülük.

Cümle evliyâlar dehre geldiler

Hep tevâzuun gölüne girdiler

tevâzu ed:

1. **tevâzu edek:-ek**

Diğer 57

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Alçakgönüllülük göstermek.

Gelin ey mü'minler tevâzu edek

Tarîk-i müstakîm üzre biz gidek

tevbe ed:

1. **tevbe edip:-ip**

Diğer 52

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İşlediği bir hatâdan, suç veya günahtan pişmanlık duyup bir daha yapmamaya karar verme.

Tevbe edip bu fiilden eyleyin siz itikad

Zannederler kendileri böyledir bu i'tikad

2. **tevbe edek:-ek**

Diğer 56

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İşlediği bir hatâdan, suç veya günahtan pişmanlık duyup bir daha yapmamaya karar verme.

Tevbe-nasûh ile biz tevbe edek

Tarîk-i mustakîm üzre biz gidek

3. **tevbe edip:-ip**

Diğer 100

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İşlediği bir hatâdan, suç veya günahtan pişmanlık duyup bir daha yapmamaya karar verme.

Tûbû ilallah'î buyurdun

Tevbe edip geldim sana

4. **tevbe edin:-in**

Diğer 309

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İşlediği bir hatâdan, suç veya günahtan pişmanlık duyup bir daha yapmamaya karar verme.

Tevbe edin tevbez kabul olunur

Rahmet kapıları bu şeb açılır

tevbe eyle:

1. **tevbe eyle:-**

Diğer 56

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir günah veya suçu bir daha yapmamaya söz vermek.

Bir hadis buyurmuş Nebi-i zîşan

Mü'min tevbe eyle sen kılıç kuşan

2. **tevbe eyleyek:-(y) ek**

Diğer 56

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir günah veya suçu bir daha yapmamaya söz vermek.

Kur'ân-ı Kerîm'e biz baş bağlayak

Tevbe-i nasûh ile tevbe eyleyek

3. **tevbe eyleyek:-(y) ek**

Diğer 56

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir günah veya suçu bir daha yapmamaya söz vermek.

Rabbînin günahınız keffeder dedi

Tevbe-i nasûh ile tevbe eyleyek

4. **tevbe eyleyek:-(y) ek**

Diğer 56

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir günah veya suçu bir daha yapmamaya söz vermek.

Efhamlar hiç ermez nimetler verir

Tevbe-i nasûh ile tevbe eyleyek

5. **tevbe eyleyek:-(y) ek**

Diğer 56

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir günah veya suçu bir daha yapmamaya söz vermek.

Yani bu tevbeden avdet etmeyek

Tevbe-i nasûh ile tevbe eyleyek

6. **tevbe eyleyek:-(y) ek**

Diğer 56

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir günah veya suçu bir daha yapmamaya söz vermek.

Sırat köprüsünü güzel geçirir

Tevbe-nasûh ile tevbe eyleyek

7. tevbe eyleyek:-(y) ek

Diğer 56

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir günah veya suçu bir daha yapmamaya söz vermek.

Allah’a sen kulsun ey kötü insan
Tevbe-nasûh ile tevbe eyleyek

8. tevbe eyleyek:-(y) ek

Diğer 56

Mısra: 44

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir günah veya suçu bir daha yapmamaya söz vermek.

Yatacak makberen akrep hayye etme
Tevbe-nasûh ile tevbe eyleyek

9. tevbe eyleyek:-(y) ek

Diğer 56

Mısra: 48

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir günah veya suçu bir daha yapmamaya söz vermek.

Dünyada Cehîm’e ol kap’u açar
Tevbe-nasûh ile tevbe eyleyek

10. tevbe eyleyek:-(y) ek

Diğer 56

Mısra: 64

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir günah veya suçu bir daha yapmamaya söz vermek.

İstîğfarı zübânında sen bağla
Tevbe-nasûh ile tevbe eyleyek

tevbe-i nasuh:

1. tevbe-i nasuh:-

Diğer 56

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Nasuh tövbesi etmek. || İçtenlikle, bozulmayacak tövbe etmek.

Tevbe etmeyenler mücrimîn olur
Tevbe-i nasuh ile tevbe eyleyek

2. tevbe-i nasûh:-

Diğer 56

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Nasuh tövbesi etmek. || İçtenlikle, bozulmayacak tövbe etmek.

Kur’ân-ı Kerîm’e biz baş bağlayak
Tevbe-i nasûh ile tevbe eyleyek

3. tevbe-i nasûh:-

Diğer 56

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Nasuh tövbesi etmek. || İçtenlikle, bozulmayacak tövbe etmek.

Rabbînin günahınız keffeder dedi
Tevbe-i nasûh ile tevbe eyleyek

4. tevbe-i nasûh:-

Diğer 56

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Nasuh tövbesi etmek. || İçtenlikle, bozulmayacak tövbe etmek.

Efhamlar hiç ermez nimetler verir
Tevbe-i nasûh ile tevbe eyleyek

5. tevbe-i nasûh:-

Diğer 56

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Nasuh tövbesi etmek. || İçtenlikle, bozulmayacak tövbe etmek.

Yani bu tevbeden avdet etmeyek
Tevbe-i nasûh ile tevbe eyleyek

tevbe-nasûh:

1. tevbe-nasûh:-

Diğer 56

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Nasuh tövbesi etmek. || İçtenlikle, bozulmayacak tövbe etmek.

Tevbe-nasûh ile biz tevbe edek
Tarîk-i mustakîm üzre biz gidek

2. tevbe-nasûh:-

Diğer 56

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Nasuh tövbesi etmek. || İçtenlikle, bozulmayacak tövbe etmek.

Sırat köprüsünü güzel geçirir
Tevbe-nasûh ile tevbe eyleyek

3. tevbe-nasûh:-

Diğer 56

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Nasuh tövbesi etmek. || İçtenlikle, bozulmayacak tövbe etmek.

Allah’a sen kulsun ey kötü insan
Tevbe-nasûh ile tevbe eyleyek

4. tevbe-nasûh:-

Diğer 56

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Nasuh tövbesi etmek. || İçtenlikle,
bozulmayacak tövbe etmek.
Allah'ı oynatır işte öyle kul
Tevbe-nasûh ile tevbe eyleyek*

5. tevbe-nasûh:-

Diğer 56

Mısra: 44

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Nasuh tövbesi etmek. || İçtenlikle,
bozulmayacak tövbe etmek.
Yatacak makberen akrep hayye etme
Tevbe-nasûh ile tevbe eyleyek*

6. tevbe-nasûh:-

Diğer 56

Mısra: 48

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Nasuh tövbesi etmek. || İçtenlikle,
bozulmayacak tövbe etmek.
Dünyada Cehim'e ol kap'u açar
Tevbe-nasûh ile tevbe eyleyek*

7. tevbe-nasûh:-

Diğer 56

Mısra: 56

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Nasuh tövbesi etmek. || İçtenlikle,
bozulmayacak tövbe etmek.
Düşünür taşınır örter de kaçır
Tevbe-nasûh ile tevbe eyleyek*

8. tevbe-nasûh:-

Diğer 56

Mısra: 52

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Nasuh tövbesi etmek. || İçtenlikle,
bozulmayacak tövbe etmek.
İçeri girer de kapıyı örter
Tevbe-nasûh ile tevbe eyleyek*

9. tevbe-nasûh:-

Diğer 56

Mısra: 64

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

*Nasuh tövbesi etmek. || İçtenlikle,
bozulmayacak tövbe etmek.
İstîğfarı zübânında sen bağla
Tevbe-nasûh ile tevbe eyleyek*

teveccüh kıl:

1. teveccüh kılın:-sın

Diğer 295

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

[tas.] Kalben Hakk'a yönelme.

Ne mekânda gitsin teveccüh kılın
'Azîm mihmanımdan haberin var mı

tevekkül:

1. tevekkül:

Diğer 47

Mısra: 14

*Her türlü gerekli sebebe baş vurduktan
sonra kadere razı olup sonucu Allah'tan
bekleme, işini Allah'a bırakma.
Allah buyurmuştur tevekkül edin
Tevekkül râhıyla ziyâret edin*

2. tevekkül:

Diğer 47

Mısra: 20

*İşleri Allah'ın iradesine terk ederek kadere
razı olma, her hâlükârda Allah'a güvenme. .
Nezaket bağında kurbuna uçar
Tevekkül bâbından sen safâ geldin*

3. tevekkülden:-den

Diğer 47

Mısra: 17

*İşleri Allah'ın iradesine terk ederek kadere
razı olma, her hâlükârda Allah'a güvenme. .
Mü'min olan tevekkülden bâb açar
Bâtın kapısından a'lâya geçer*

4. tevekkülden:-den

Diğer 47

Mısra: 31

*İşleri Allah'ın iradesine terk ederek kadere
razı olma, her hâlükârda Allah'a güvenme. .
Üçler tevekkülden demini vurur
Üçler cânibinden sen safâ geldin*

5. tevekkül:

Diğer 76

Mısra: 9

*İşleri Allah'ın iradesine terk ederek kadere
razı olma, her hâlükârda Allah'a güvenme. .
Tevekkül bâbından bir kapı açar
Tevekkül etmeyen kendinden geçer*

6. tevekkül:

Diğer 76

Mısra: 14

İşleri Allah'ın iradesine terk ederek kadere razı olma, her hâlikârda Allah'a güvenme. .

Ağlaya ağlaya dünyadan geçtim

Tevekkül bâbından bir kapı açtım

7. tevekkül:

Gazel 9

Mısra: 15

İşleri Allah'ın iradesine terk ederek kadere razı olma, her hâlikârda Allah'a güvenme. .

Gir tevekkül babına orda kal Ağlar Baba

İşte o bâb içre seni ağlatan Bir'dir gönül

tevekkül bâb:

1. tevekkül bâbını:-l, -n, -i

Diğer 105

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Tevekkül kapısı.

Tek kanatlı bir kuş olur

Tevekkül bâbını bulur

tevekkül ed:

1. tevekkül edin:-in

Diğer 47

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Her türlü gerekli sebebe baş vurduktan

sonra kadere râzı olup sonucu Allah'tan

bekleme.

Allah buyurmuştur tevekkül edin

Tevekkül râhıyla ziyâret edin

tevekkül et:

1. tevekkül etmeyen:-me, -(y)en

Diğer 76

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Her türlü gerekli sebebe baş vurduktan

sonra kadere râzı olup sonucu Allah'tan

bekleme.

Tevekkül bâbından bir kapı açar

Tevekkül etmeyen kendinden geçer

tevekkül kıl:

1. tevekkül kıl:-

Diğer 225

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Tevekkül etmek, Allah'a güvenmek.

İlm-i ezel olan va'd ü va'idini

Kullara tevekkül kıl emri geldi

tevellâ kıl:

1. tevellâ kıl:-

Gazel 13

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Birisini dost edinme, dönme, yönelme. II

Ehl-i beyti dost edinmek.

Mûtû kable en-temûtû sırrıyla ol muttasıf

Zarf-ı sinde kıl tevellâ Fesemme vechullâhı bul

tevellüd et:

1. tevellüd etti:-ti

Diğer 91

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Doğmak.

Gülden zükur ünas tevellüd etti

Bizi ihraç eden mâdere kurban

2. tevellüd etti:-ti

Diğer 177

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Doğmak.

Ve'd-duhâ'dan rûhum üç câm nûş etti

Üç câm altı câmdan tevellüd etti

tevellüd ol:

1. tevellüd olmuşam:-muş, -am

Gazel 21

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Doğmak, ortaya çıkmak.

Çâr anâsırdan tevellüd olmuşam nâr-ı cehîm

Şeytan ile nefis-i şûmu kaynatıp yakan benem

tev'emin eyle:

1. tev'emin eyledi:-di

Diğer 184

Mısra: 8

Kelime Tipi: -

İkiz eylemek.

Doğdu bir kız andan nikâhın kıydı

Havva'dan tev'emin eyledi çift çift

tevhîd:

1. tevhîd:

Diğer 127

Mısra: 11

*Birleme, bir Allah'tan başka İlah
olmadığına inanma.*
Tevhîd ile kalb-i imân nûr şeceri bitirir
Nûr şecerin âlemi hoş köke kuvveti verir

2. tevhîd:

Diğer 128

Mısra: 6

*Birleme, bir Allah'tan başka İlah
olmadığına inanma.*
Kenzi teşkil eylemiştir zâtını
Şehâdet tevhîd de güzel ismini

tevhid oku:

1. tevhid okur:-r

Diğer 301

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Allah'ın birliğinden izler görmek.
Ravza içre dili tevhid okur idi yâr gülü
'kaabe kavseyn'e ' varınca mur ğiveş oldu dili

tevrat:

1. tevrat:

Diğer 150

Mısra: 6

*Ar. Hazret-i Musa Aleyhiselâma nazil olan
kitâb-ı semâvî.*
Bin bir ismi esrârında okunur
Tevrat Zebûr İncil kıraat olunur

2. tevrât:

Diğer 245

Mısra: 4

*Ar. Hazret-i Musa Aleyhiselâma nazil olan
kitâb-ı semâvî.*
Âlemin şûlesi şer' ü şerîât
Zebûr Tevrât İncil Fırkaan'ın tanı

teyakkun et:

1. teyakkun et:-

Gazel 11

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Yakinen bilmek ve anlamak.
Kevkeb-i hurşid-i Feyyâz tâ tahte's-serâ
Et teyakkun Sübhân'a sen hurşidin şâhını bul

tez:

1. tezden:-den

Diğer 7

Mısra: 4

Tez, çabuk, süratli bir biçimde.
Ol meyveden hikmet kalbe dolacak
Tezden nasip eyle aman Allah'ım

2. tezden:-den

Diğer 7

Mısra: 24

Tez, çabuk, süratli bir biçimde.
Tecellî şehrinden feyzi gelecek
Tezden nasip eyle amân Allah'ım

3. tez:

Diğer 58

Mısra: 75

Çabuk.

Allah sabır verir durma tez başla
Tekbîrle biz Allah'ı zikredelim

tezden:

1. tezden:

Diğer 32

Mısra: 22

Hemen.

Âmin'ler muvâfık olmazsa eğer
Tezden gelip bulmaz beni ol kader

tezkiye:

1. tezkiye:

Diğer 341

Mısra: 7

Temize çıkarma aklama.
Kalb tezkiye tekmiil enverle gizle
Muttakî vâ'izin râhın unutma

tilâvet:

1. tilâvet:

Diğer 208

Mısra: 4

*Kur'ân'ı güzel sesle ve kurallara göre
okuma.*
Hayy Allah'ım Allah'ım
Te tilâvet Kur'ân'ı

tîr:

1. tîri:-i

Diğer 293

Mısra: 12

Ok. || Sevgilinin kirpikleri.

Kanın kaynar coşar murğî yuvası
Nefs ile şeytanına tîri kavuştu

tiryâk:

1. tiryâk:

Diğer 282

Mısra: 18

İlaç, panzehir.

Hoş derde bıraktı rûhtaki uşşak
Hayat deryâsından esmese tiryâk

2. tiryâkı:-ı

Diğer 335

Mısra: 23

İlaç, çare, deva. II Sevgiliye kavuşma,
vuslat.

Tiryâkı Kur'an'da buldu
Derman ver sen ya Lokman'ım

3. tiryâkı:-ı

Diğer 338

Mısra: 7

İlaç, panzehir.

Kalb emrâzının feyzini tiryâkı
Dertlerin dermanı Vehbî Hayyâti

4. tiryâkın:-ın

Gazel 26

Mısra: 16

İlaç, panzehir.

Hem sabâvette dil-i kasrımızı dıyk eyledi
Verdi tiryâkın bükâyla kalbi şerh eden güzel

5. tiryâk:

Gazel 28

Mısra: 5

İlaç, panzehir.

Derd-i 'aşka tiryâk olmaz Lokmân'ı cânda ara
Dermânı derd içre amma bulması mümkün değil

tıyb:

1. tıyb:

Diğer 18

Mısra: 15

Güzel koku.

Tıyb cismine lâşe kılan
Silahsız sen gezme sakın

tıyb eyle:

1. tıyb eyle:-

Diğer 9

Mısra: 22

Kelime Tipi: -

Hoşnut etmek.

Aynı beytullahtır mü'minin kalbi
Tıyb eyle dil kasrın Allah durağı

top tûfeng:

1. top tûfengi:-i

Diğer 55

Mısra: 39

Kelime Tipi: **Deyim**

Ne varsa.

Top tûfengi düşmanlara siz kurun
Zâten âşık olan gülleyi sever

tövbe ed:

1. tövbe edinsiz:-in, -siz

Diğer 56

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Tövbe etmek, istiğfar etmek.

Ya eyyuhellezine amenû tûbû ilallahî Allah
buyurdu
Ey mü'minler tövbe edinsiz dedi

tûbâ:

1. tûbâ:

Diğer 106

Mısra: 31

Cennette bir ağaç.

Çün duhûl-i cennet içre tûbâ halkaveç olur
Zencebîl suyunu içib çok musaffâ kesb olur

2. tûbâ:

Gazel 14

Mısra: 21

Cennette bir ağaç.

Taht-ı Tûbâ şecerinden dört mîzâb feyz ediyor
Her birinin ta'mı başka andaki hikmete bak

tûbû ilallah:

1. tûbû ilallah'i:-i

Diğer 100

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah'a dönün (Tahrîm, 66/8).

Tûbû ilallah'i buyurdun
Tevbe edip geldim sana

tuhfe:

1. tuhfeyi:-yi

Diğer 19

Mısra: 15

Armağan, hediye.

Ol eksik kalan tuhfeyi yazarsam
Ol zaman da yetiş ey Ebu'l-Kasım

2. tuhfe:

Diğer 83

Mısra: 39

Armağan, hediye.

Geceyi mü'mine Hak tuhfe verdi
Geceler sahibi bir Settâr'ım var

3. tuhfe:

Diğer 261

Mısra: 16

Armağan, hediye.

Ey mü'minler siyam eder elvedâ
Mü'min için bu siyâm tuhfe idi

tuhşerûne:

1. tuhşerûne:-

Diğer 262

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Ayet**

Haşrolunacaksınız (Mülk, 67/24).

Hayat-u mevînde bir melek gelir
Tuhşerûne ölen Allah'a varır

tulâ:

1. tulâsı:-sı

Diğer 342

Mısra: 18

En uzun.

Yüdiû şevkında vâlâ ziyâsı
Yakıyor çırağı kürsü tulâsı

tulû:

1. tulû:

Diğer 254

Mısra: 13

Doğma, doğuş.

Bahri derin amma tulû yakındır
İnhâsı gül şehri pek müstakimdir

tûr:

1. tûr'un:-un

Diğer 145

Mısra: 21

Tur dağı.

Kıyâm etti hemen Tûr'un yanında
Zâtınia ermesi hiç mümkün değil

2. tûr'u:-u

Diğer 305

Mısra: 22

Hiz. Mûsâ'nın Allah'ı görmek istemesi

üzerine Allah'ın tecelli ettiği dağ.

Mişkât derûnunda lâmekân şehri

Muhammed mi'râcî Musa'nın Tûr'u

3. tûr'a:-a

Diğer 333

Mısra: 10

Hiz. Mûsâ'nın Allah'ı görmek istemesi

üzerine Allah'ın tecelli ettiği dağ.

Âyetlerim nice sırlar buyurdu

Senden evvel Mûsâ Tûr'a buyurdu

4. tûr'u:-u

Gazel 10

Mısra: 10

Tur dağı.

Ol kitap zarfında mevcut kitâb-ı Mûsâ İsâ
Mûsâ'nın çıktığı Tûr'u arayıp da cânda bul

5. tûr'da:-da

Gazel 28

Mısra: 13

Musa Peygamber'e vahiy indirilen dağ.

Mûsâ kelîm Tûr'da yandı nûr cemâlin nârına

Len terâni yani Hakk'ı görmesi mümkün değil

tur dağ:

1. tur dağın:-ı, -n

Diğer 332

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hazreti Musa'nın Allah'la konuştuğu dağ.

Alvala yanıyolr selvi dalında

Musa'nın gittiği Tur dağın buldum

2. tur dâğı:-i

Diğer 338

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hazreti Musa'nın Allah'la konuştuğu dağ.

Kışveri lahûri murğî dil bağı

Misbâh alvalaşmış misli Tur Dâğı

türâb:

1. türâb:

Diğer 160

Mısra: 17

Toprak, hâk.

Dört ‘anâsır ‘izâm bir türâb olur
Yedi eşref nücûm cân ile varır

tûr-ı sînâ:

1. tûr-ı sînâ:-

Gazel 24

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Hazreti Musa'nın Allahla konuştuğu dağ.

Mûsâ'nın Tûr'u gibidir aynı kalbin nevroğu
Eyle bâlin Tûr-ı Sînâ kevkeb gecelerde

turuk:

1. turûk:

Diğer 208

Mısra: 27

Zayıf.

Tı turûk u erbaa
Ma'rifet bâbin açar

tuyûr:

1. tuyûr:

Diğer 4

Mısra: 14

Kuşlar.

Pervâneler gibi âteşe düşme
Kuzgun tuyûr gibi cebelden uçma

2. tuyûr:

Diğer 16

Mısra: 10

Kuşlar.

Ey gönül sen sakın havadan uçma
Kuzgun tuyûr gibi lâşeye düşme

3. tuyûr:

Diğer 55

Mısra: 15

Kuşlar.

Bir ecnebî tuyûr kafadan çalar
Girer koltuğuna orayı sever

4. tuyûr:

Diğer 55

Mısra: 33

Kuşlar.

Ol ecnebî tuyûr yerinden kalkar
Selvilerden geri bir yere konar

5. tuyûrun:-un

Diğer 190

Mısra: 7

Kuşlar.

Beş bin bir ismiyle tuyûrun sesi
Bin bir sene anda karar eyledi

6. tuyûr:

Diğer 204

Mısra: 7

Kuşlar.

Girmiyor ol bağa şâh tuyûr zağı
Dalda ben ötmeydim öteni gördüm

7. tuyûr:

Diğer 240

Mısra: 21

Kuşlar.

Mest eder sadâsı hem tuyûr zağı
Al perçemli teller gönül dost bağı

8. tuyûr:

Diğer 246

Mısra: 17

Kuşlar.

Tuyûr zağ girmez güller bağına
Bülbül atlar konar lâle dalına

9. tuyûr:

Diğer 255

Mısra: 15

Kuşlar.

Giremez ol bahçaya tuyûr yâd zağı
Bağda bağçivânı gözlüyor bülbül

10. tuyûr:

Diğer 256

Mısra: 13

Kuşlar.

Tuyûr felâh bulmaz kuzgun darbından
Mü'min şehâdeti kesme dilinden

11. tuyûr:

Diğer 260

Mısra: 15

Kuşlar.

Tuyûr ecnâs alıp Cûdî'ye konu
Anlar kurtulmadı mevtin elinden

12. tuyûr:

Diğer 275

Mısra: 25

Kuşlar.

Mürgu-veş şakıla zağ tuyûr olma
Gül bağında pervâz cebebe konma

13. tuyûr:

Diğer 283

Mısra: 10

Kuşlar.

Bülbül gül gülşanda figana durmuş
Zağ tuyûr kavakta mızrabın kırmış

14. tuyûr:

Gazel 21

Mısra: 18

Kuşlar.

Ey sefil Ağlar Baba sen bîcân oldun ribhaden
Vahşi tuyûr yırtıcı hayvanlara erzak benem

tarîkat:

1. tarîkatte:-te

Diğer 341

Mısra: 5

Yol, manevî yol.

Tarîkatte mürşid kâmilî gözle
Teslîmi tama takvâyı izle

ü:

1. ü:

Diğer 97

Mısra: 14

Vü: ve.

Halk ettin elestü dedin
Ahd ü misâk bizden aldın

2. u:

Diğer 103

Mısra: 3

Vü: ve.

Akl u fikrin tam edip de mânâyı sen sende bul
Kalb-i mü'min ne demektir et teccüss anı bul

3. ü:

Diğer 116

Mısra: 5

Vü: ve.

Gıybet ü kizb intâkından kalbin bî-tenvîr kalır
Vuslatından Lâ-tenevvür zıll-ı zulmetle olur

4. ü:

Diğer 118

Mısra: 26

Vü: ve.

Rûhun üç inkısâm hâlin ben diyem siz anlayın
Bizi söyleden Hûda'dır kıyl ü kaal söz demeyin

5. ü:

Diğer 314

Mısra: 11

Vü: ve.

Şems ü mâh çalıyor ezkâr cilâsı
Gül gülşan bahçesin yapmamış olmaz

6. ü:

Gazel 5

Mısra: 6

Vü: ve.

Resûlle ümmetim dâvâ edene
Dilinde tesbih ü Kur'ân gerektir

7. u:

Gazel 13

Mısra: 1

Vü: ve.

Maşrık u mağrib Hudâ'nın et fikir zâtını bul
Çâr tarafa ikbal eyle Fesemme vechullâhı bul

8. u:

Gazel 13

Mısra: 23

Vü: ve.

Maşrık u mağrib Hûdâ'nın dilediği meni râhına alır
Evsat-ı ümmet ol Ağlar fesemme vechullâhı bul

9. û:

Gazel 14

Mısra: 19

Vü: ve.

Yüzleri şems ü kamerle sözleri zenbûr-i bal
Cennet ehlin kelâmından alınan lezzete bak

üçler:

1. üçler:

Diğer 47

Mısra: 31

Halkın inançlarına göre üç kişilik ermişler topluluğu.
Üçler tevekkülden demini vurur
Üçler cânibinden sen safâ geldin

2. üçler:

Diğer 47

Mısra: 32

Halkın inançlarına göre üç kişilik ermişler topluluğu.
Üçler tevekkülden demini vurur
Üçler cânibinden sen safâ geldin

3. üçler:

Diğer 47

Mısra: 33

Halkın inançlarına göre üç kişilik ermişler topluluğu.
Üçler ihrâz etti rakıym bâbını
Yediler tutmuştur kehf râhını

4. üçler:

Diğer 202

Mısra: 14

Halkın inançlarına göre üç kişilik ermişler topluluğu.

Hüviyyet kâsesin nûş eden kandı

Yedi üçler kırıklar buraya geldi

üçler beşler kırk:

1. üçler beşler kırklar:-lar

Diğer 67

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ermişler topluluğu.

Üçler beşler kırklar halka oldılar

Elif ile 'Mim'den demi vurdular

ülfet:

1. ülfeti:-i

Diğer 160

Mısra: 22

Yakınlık, dostluk.

Onbir zerre şeyle vücûdun oldu

Kamer şemsis ile ülfeti buldu

ülfet eyle:

1. ülfet eylemez:-me, -z

Diğer 88

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dostluk etmek.

Halk ile ülfet eylemez

Şükür olsun Allah'ıma

ülfet-i âlem:

1. ülfet-i âlemde:-de

Diğer 54

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Âleme düşkünlük, âleme yakınlık.

Ülfet-i âlemde nezdinde zikrin

Böyle bir âlemi sen bulur musun

ülker:

1. ülker:

Diğer 328

Mısra: 10

Süreyya, Pervin (yedi yıldızdan oluşan takımyıldızı) | sevgili.

Gün yanaşmış hemen hemen aşıyor

Yıldız Ülker birbirine düşüyor

2. ülker:

Diğer 343

Mısra: 57

Ülker yıldızı.

Ülker per şengi pederden kaldırıram seni

Ülker zeyhândan indirürem seni

ülü'l-elbâb:

1. ülü'l-elbâb:-

Diğer 53

Mısra: 35

Kelime Tipi: -

Akıl sahipleri.

Ülü'l-elbâb bundan çok mânâ aldı

Rızkımı ben Allah'ımdan isterim

ümem:

1. ümem:

Diğer 168

Mısra: 10

Ümmetler; "Ümmet" in cem'idir.

Yalvarırım eyle himem

Eylegil sen eşref ümem

ümerâ:

1. ümerâ:

Diğer 277

Mısra: 10

Emirler, beyler, reisler.

Cümle akrabâsı dayalı kaldı

Ümerâ küberâ yasına geldi

ümmet:

1. ümmetin:-i, -n

Diğer 102

Mısra: 4

Hız. Muhammed'e inanan topluluk.

Dostu ki gülüne haymeyi kurdu

Ümmetin afvını hem ücret yazdı

2. ümmetim:-im

Gazel 5

Mısra: 5

Hız. Muhammed'e inanan topluluk.

Resûlle ümmetim dâvâ edene

Dilinde tesbîh ü Kur'ân gerektir

ümme kıl:

1. ümme kılma:-mı

Diğer 53

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir peygambere iman edenlerin, onun getirdiklerine inanıp tâbi olanların meydana getirdiği topluluktan kılma.
Allah bana her bir idrâki vermiş
Ol Habîb-i Ekrem'e ümme kılma

ümme ol:

1. ümme olmak:-mak

Diğer 298

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ümme olmak, bağlanmak.

Muhammed'e ümme olmak dersen
Oku Muhammed-i mevlüd-i zîşan

ümmi:

1. ümmisin:-sin

Diğer 138

Mısra: 8

Bilgisi okuma yazmaya dayanmayan.

Nokta-yı imanı buldu ol zamânda ümmetin
Ümmiül ümmisin ancak yâ Muhammed Mustafâ

2. ümmiydi:-ydi

Diğer 315

Mısra: 13

Anasından nasıl doğmuş ise öyle kalıp

okuma yazma öğrenmemiş (kimse).

Fukarâ ümmiydi Zî'n-nûri Osman

Ahmed-i zîşân'a sıdk ile yâren

ümmi-ü'l-erden:

1. ümmi-ü'l-erden:-

Diğer 130

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

El değmemiş anne, tertemiz anne.

Aslı ol ümmi-ü'l-erden ervâhın halkoldular
Nûr cemâli gördü anlar mest ü hayrân kaldılar

ümmü'l kitâb:

1. ümmü'l kitâba:-a

Diğer 59

Mısra: 66

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kitabın anası, Levh-i Mahfûz.

Cemâl kudretinden iktizâ etmiş
Ümmü'l kitâba yaz yâ kalem demiş

2. ümmü'l kitâb'ta:-ta

Diğer 60

Mısra: 43

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kitabın anası, Levh-i Mahfûz.

Ümmü'l kitâb'ta satırdır bilinmez

Nokta-yı bilenler bulur Allah'ı

3. ümmü'l kitâb'daki:-da, -ki

Diğer 66

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kitabın anası, Levh-i Mahfûz.

Ümmü'l kitâb'daki kalem nakşında

Okunan Kur'ân'dan yâri bulsana

4. ümmü'l kitâbına:-ı, -n, -a

Diğer 72

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kitabın anası, Levh-i Mahfûz.

Ümmü'l kitâbına yazmıştır Allah

Yanıyor vücûdum zâtına vallah

5. ümmü'l kitâbtaki:-ta, -ki

Diğer 77

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kitabın anası, Levh-i Mahfûz.

İrfan mektebinden emri verildi

Ümmü'l kitâbtaki defterin geldi

6. ümmü'l kitâbtaki:-ta, -ki

Diğer 77

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kitabın anası, Levh-i Mahfûz.

Ümmü'l kitâbtaki nakkaş ulaştı

Sidre-i müntehâ hemen yanaştı

7. ümmü'l kitâb'tadır:-ta, -dır

Diğer 102

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kitabın anası, Levh-i Mahfûz.

Ümmü'l kitâb'tadır bizim şânımız

Kudret ile yazdırmıştır şâhımız

8. ümmü'l kitâbdan:-da, -n

Diğer 115

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kitabın anası, Levh-i Mahfûz.

Nûş ettin fercâmı on iki âbdan

Hüsn-ü zâtın imlan ümmü'l kitâbdan

9. ümmü'l kitâbdaki:-da, -ki

Diğer 199

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kitabın anası, Levh-i Mahfûz.

Tevâzu feth eder Arş'ın bâbını

Okur ümmü'l kitâbdaki satırını

10. ümmü'l kitâb'ı:-ı

Gazel 10

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kitabın anası, Levh-i Mahfûz.

Hem ol dersin mefhumundan hasıl olur her pişe

Oku ümmü'l kitâb'ı da Kur'ân'ı sen anda bul

ümmü'l-kitâb:

1. ümmü'l-kitâb'da:-da

Diğer 46

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kuran-ı kerim.

Ol ümmü'l-kitâb'da kul şânı bulsa

Rühsat-ı feyz ile cinâna varsa

2. ümmü'l-kitâb'da:-da

Diğer 153

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ana kitap II Kur'an-ı Kerim.

Levh-i Mahfûz'unda Ümmü'l-kitâb'da

Bazan tağyîr olur Hak ispat eder

3. ümmü'l-kitâb'ı:-ı

Diğer 153

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ana kitap II Kur'an-ı Kerim.

Yemhullâhu mâ yeşâü sırrıyla şâd olur âlem

Ve yusbitu indehu Ümmü'l-kitâb'ı ispat eder

4. ümmü'l-kitâbda:-da

Diğer 159

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ana kitap II Kur'an-ı Kerim.

Perçemler örülmüş Ümmü'l-kitâbda

Perçemlerden kolum çevirir çarkı

5. ümmü'l-kitâb'daki:-da, -ki

Diğer 159

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ana kitap II Kur'an-ı Kerim.

Bâkî Baba mihrâb rüknüne kondu

Ümmü'l-kitâb'daki kaydını buldu

6. ümmü'l-kitâb:

Diğer 182

Mısra: 28

Ana kitap II Kur'an-ı Kerim.

Cennetü'r-Ravza'ya bin hurşîd çalar

Ümmü'l-kitâb 'Arş'a rihbi yazıldı

7. ümmü'l-kitab:-

Diğer 237

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ana kitap II Kur'an-ı Kerim.

Cepesinde nakkaş ve Rabbu'l Gafûr

Ümmü'l-kitab ile müjdeleştirtir

ünâs:

1. ünâs:

Diğer 91

Mısra: 3

İnsanlar, halk, herkes.

Gülden zükur ünâs tevellüd etti

Bizi ihraç eden mâdere kurban

2. ünâs:

Diğer 225

Mısra: 17

İnsanlar, halk, herkes.

Zükûr ünâs sevab hoş helâllaştı

Ezel takdir geldi rûha ulaştı

üns:

1. üns:

Diğer 190

Mısra: 6

Yakınlık, ahabplık, ülfet, üns.

Hicâplar çevrildi kudret kürsüsü

Yeşil mihrâb üzre üns ü enîsi

ünvân-ı şâh:

1. ünvân-ı şâha:-a

Diğer 66

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şahın ünvanı, Allah'ın ünvanı.

Feth-ül ebvâb oldu ünvân-ı şâha

Eriştirir bizi zâmin sultâna

ürü:

1. ürücü:-cü

Diğer 79

Mısra: 30

Havlama, bağırma, uluma.

Allah'ın kötü kuluyam

Çok ürücü bir itiyem

‘üryân:

1. ‘üryân:

Diğer 147

Mısra: 10

Çıplak.

Elbet bir gün el mihrâbı yıkarlar
‘Üryân edip bana kefen takarlar

2. ‘üryân:

Diğer 169

Mısra: 18

Çıplak.

Sen ki Hâlık-ı azimü’ş-şân
Sen beni halk ettin ‘üryân

3. ‘üryân:

Diğer 174

Mısra: 7

Çıplak.

Îmân hil atinden edersin ‘üryan
‘Ulviyyet kânında Rabbân ‘a düşmez

üryân ol:

1. üryân oldu:-du

Diğer 200

Mısra: 39

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Soyunmak, dünya nimetlerinden elini

eteğini çekmek.

Ağlar Baba oldu dünyadan üryân
Kurbanlar kesilir bu bayram günü

üst:

1. üstüne:-üñ, -e

Diğer 2

Mısra: 2

Üzerine.

Asl u ceddîm hoş rumûz söylemiş
Bir varak üstüne târîh eylemiş

üstâd:

1. üstâdım:-ım

Diğer 49

Mısra: 12

Üstat, usta, hoca.

Emri gönderdiler Kale Hasan'a
İbrâhîm Hakkı gibi bir üstâdım var

üstâd-ı pîr:

1. üstâd-ı pîrini:-i, -n, -i

Diğer 47

Mısra: 46

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Üstadlar üstadı, önderi.

Bâkî Baba buldu râhını buldu
Üstâd-ı pîrini sağında buldu

üzre:

1. üzre:

Diğer 20

Mısra: 26

Üzere,üzerine.

Ağlar Baba çok ziyâde ağladı
Kırtas üzre bir kitâba başladı

2. üzre:

Diğer 106

Mısra: 4

Üzere.

Yâ habîbim sen görürsün mü’mini mü’minâtı
Kıyâmette sırat üzre meş iyleden kullara bak

3. üzre:

Diğer 146

Mısra: 15

Üzere,üzerine.

Üç tel üzre kurmuştur binası
Zulmet kabûl etmez zücâc şişesi

4. üzre:

Diğer 220

Mısra: 30

Üzere,üzerine.

Şeş cihetten hâlini enfâda durur
İki ‘imâd üzre cân câmda durur

5. üzre:

Diğer 268

Mısra: 15

Üzere.

Üç tel üzre misbâh yâr yuvasını
Allah’ın fermanı Okunur dilde

6. üzre:

Diğer 280

Mısra: 20

Üzerinde.

Sırat köprüsünü geçmemek de var
Kürsü üzre kadı müftü oturur

7. üzre:

Diğer 331

Mısra: 19

Üst, üstünde, üzerinde.

Kırtas üzre olkur aktan karayı

Nişangâh mülküne girmemiş olmaz

uç-:

1. uçma:-ma

Diğer 4

Mısra: 14

Uçmak.

Pervâneler gibi âteşe düşme

Kuzgun tuyûr gibi cebelden uçma

uctu git:

1. uçtu gitti:-ti

Diğer 261

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Deyim**

Ortadan kaybolmak, yok olmak.

Ey mü'minler siyâm eder elveda

Uçtu gitti ol kafesten biz n'idek

2. uçtu gitti:-ti

Diğer 261

Mısra: 41

Kelime Tipi: **Deyim**

Ortadan kaybolmak, yok olmak.

Uçtu gitti gecemiz etti ıssız

Gitti siyâm ay'ı kaldık yalnız

'ûd:

1. 'ûd:

Diğer 231

Mısra: 7

Hint'ten gelen yakılınca güzel koku veren

bir tür kıymetli ağaç.

İç zümregâh 'ûd ü anber âbını

Bezet kasr-ı kalbin Allah'ı gözet

ûd:

1. ûdu:-u

Diğer 81

Mısra: 33

Dulaptal otugillerden, tropik bölgelerde yetişen, dinî törenlerde yakılan ve yanarken güzel koku veren, odunu ve kabuğu hoş kokulu bir ağaç.

İnzivâ hüsnünde ûdu içtiler

Zâtı mir'atına kanat açtılar

ûd ü 'anber:

1. ûd ü 'anber:-

Gazel 7

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Öd ağacı ve amber (kokuları).

Câm-ı hû'dan içti zümre buldu Allah'ı hemen

Sen de içip ûd ü 'anber Allah'ı bul ey gönül

udhiyyen:

1. udhiyyen:

Diğer 59

Mısra: 89

Kuşluk vakti kesilen kurban, kurban.

Kabirden kalkanda udhiyyen gelir

Burak olur seni üstüne alır

ud'û rabbeküm:

1. ud'û rabbeküm:-

Diğer 264

Mısra: 41

Kelime Tipi: **Ayet**

Rabbimize dua edin (Araf, 7/55).

Ud'û rabbeküm buyruldu

Ağlar Baba duâ kıldı

ud'û rabbekum tedarru'an ve hufyeten:

1. üd'û rabbeküm tedarru'an ve hufyeten:-

Diğer 143

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Ayet**

Rabbimize yalvara yakara gizlice dua edin

(A'râf, 7/55).

Üd'û rabbeküm tedarru'an ve hufyeten Allah

buyurdu

Kalbim bu âyetin sırrını duydu

2. ud'û rabbekum tedarru'an ve hufyeten:-

Gazel 8

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Ayet**

Rabbimize yalvara yakara gizlice dua edin

(A'râf, 7/55).

Ud'û rabbekum tedarru'an ve hufyeten âyetin

sırrını bil

Recâ havf ile duâ et istediğin hâli bul

ufevvidu:

1. ufevvidu:-

Diğer 275

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Ayet**

Ben işimi Allah'a ısmarlıyorum (Mü'min, 40/44).

Ufevvidu emri bağlan öz yara

Subh-u zâyda oku sûre Amme'yi

uhrâ:

1. uhrâda:-da

Diğer 103

Mısra: 26

Ahiret.

Ar'ar-ı veş dalları ta Arş u Ferş-i boyladı
Efnâ olmaz semeresi uhrâda temrini bul

2. uhrâda:-da

Diğer 216

Mısra: 30

Ahiret.

Muhammed şehridir şimdi burada

Nur 'imâd dikilir yârın uhrâda

3. uhrâda:-da

Diğer 238

Mısra: 25

Ahiret.

Burda ağlamayan uhrâda gülmez

Dert mihnet çekmeyen safâyı bilmez

4. uhrâda:-da

Diğer 248

Mısra: 38

Ahiret.

Okuyub dinleyen gaflete dalmaz

Dünyada Uhrâda elbet aç kalmaz

5. uhrâya:-y, -a

Diğer 344

Mısra: 4

Öteki dünya, âhiret.

'Azrâîl perine verdi serini

Ecel câmin içip uhrâya göçtü

6. uhrâ:

Gazel 5

Mısra: 1

Ahiret.

Bana dünyâ değil uhrâ gerektir

Kabire varmağa î mân gerektir

ukbâ:

1. ukbâ:

Diğer 201

Mısra: 3

Ahiret.

Ukbâ mülkü hayrın tebşir eyledi

Hidâyet mülkünü gözler gözlerim

2. ukbâyı:-(y)ı

Diğer 214

Mısra: 7

Ahiret, öbür dünya.

Satar ukbâyı dünyaya karıncanın kirasına

Geçirir ömrünü fânî beka mülkü yıkar bilmez

'ukbâ:

1. 'ukbâya:-y, -a

Diğer 223

Mısra: 34

Ahiret, öbür dünya.

Nûr şecer bitirir perlerin açâr

Bu fânide gezer 'ukbâya uçar

2. 'ukbâ:

Diğer 230

Mısra: 3

Ahiret.

Çekip cezbeylese 'ukbâ iline

Tenim sinde rûhum arş'ta Allah der

3. 'ukbâ:

Diğer 314

Mısra: 1

Ahiret, öbür dünya.

Gönül alvalaştı 'ukbâ iline

Mülkün al cilâsın bulmamış olmaz

'ukûl er:

1. 'ukûl ermez:-me, -z

Diğer 313

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Deyim**

Akıl ermez, çözemez.

Bu emlâke 'ukûl ermez

Çevirdiğin bu çârk nedir

ukûllar er:

1. **ukûllar ermemiş:-me, -miş**
Diğer 57
Mısra: **106**
Kelime Tipi: **Deyim**
Akıl erdirememek, ne olduğunu anlayamamak, sırrını çözememek.
Ol salât rûh ile beraber gelir
Ukûllar ermemiş bir Burak olur

ûlâ:

1. **ûlâ:**
Diğer 10
Mısra: **22**
Şan ve şeref sahibi kimse.
Evvel çarkı kurdu hem Azîm Mevlâ
Dünyanın vastında cümleden ûlâ

ulu:

1. **ulu:**
Diğer 2
Mısra: **9**
Büyük, yüce.
Su içinde ulu devlet bulacak
Devleti nasip et amân yâ Rabbi
2. **ulu:**
Diğer 34
Mısra: **27**
Büyük, yüce.
Ulu mihrâb kurmuş kıblegâhından
Seyrettim yanına çağırdı tek tek
3. **ulu:**
Mesnevi 1
Mısra: **3**
Büyük, yüce.
Ulu himmet edüp dil kasrını has
Mâzi içre oluptu Allah'a âs

ulvî:

1. **ulvîden:-de, -n**
Diğer 60
Mısra: **15**
Yüce, ulu.
Ulvîden gelmiş de ulvîye gitmiş
Noktayı bilenler bulur Allah'ı
2. **ulvîden:-de, -n**
Diğer 60
Mısra: **17**
Yüce, ulu.
Yani ilim ulvîden size gelir
Kalbinizi gayet mutmain kılur

3. **ulvîye:-ye**
Diğer 60
Mısra: **15**
Yüce, ulu.
Ulvîden gelmiş de ulvîye gitmiş
Noktayı bilenler bulur Allah'ı

4. **ulvîye:-ye**
Diğer 60
Mısra: **19**
Yüce, ulu.
Beraberce sizi ulvîye alır
Noktayı bilenler bulur Allah'ı

5. **ulvîye:-ye**
Diğer 217
Mısra: **15**
Yüce, ulu.
Süfliden ulvîye alır
Eğer Allah'ı seversen

ulyâ:

1. **ulyâda:-da**
Diğer 76
Mısra: **35**
Çok yüksek, çok yüce.
İki kanat ile ulyâda gezer
Bin bir adlı Allah'ım var benim
2. **ulyâ:**
Diğer 114
Mısra: **23**
Çok yüksek, çok yüce.
Nefhay-ı sâni deminde süflâ ulyâ hedm olur
Ancak Allah diler ise dört vükelâ sağ kalır

umut et:

1. **umut et:-**
Diğer 36
Mısra: **39**
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Umut etmek, ummak, arzulamak.
Birine on misli umut et
Yalvar sen Allah'a yalvar

urrât:

1. **urrâtıyam:-ı, -(y)am**
Gazel 6
Mısra: **2**
Sırdaş.
Daim Allah der gezerim
Âşıkların urrâtıyam

urûk:

1. urûku:-u

Diğer 103

Mısra: 24

Ar. Damarlar; kökler.

Eşcârımız zarf-ı tende temeli vaz' eyledi
Üç yüz altmış urûku kökü ihâta eyledi

urul-:

1. urulur:-ur

Diğer 292

Mısra: 34

Vurulmak, cezbeseine kapılmak.

Dilde dildâr bağı gece açılır
Fırâşı serilir cilâ urulur

usan-:

1. usanma:-ma

Diğer 13

Mısra: 1

(Bir kimse veya şeyden) Sıkılıp artık ondan

hoşlanmaz, onu istemez duruma gelmek,
bıkmak, bezmek.

Ey gönül sen hiç usanma
Ayık ol gaflete dalma

usan:

1. usandım:-dı, -m

Diğer 4

Mısra: 3

Usanmak, bıkmak, bezmek.

Bu dünyânın kıyı kalinden usandım
Hâr içinden açılacak gülün var

ussak:

1. uşşâkı:-ı

Diğer 210

Mısra: 21

Aşıklar.

Âşıkın uşşâkı yandırır cânı
Yârine kavuşur bir bayram günü

2. uşşak:

Diğer 282

Mısra: 17

Aşıklar.

Hoş derde bıraktı rûhtaki uşşak
Hayat deryâsından esmese tiryâk

3. uşşakım:-ım

Diğer 283

Mısra: 5

Aşıklar.

Ezelki uşşakım kandırdı beni
Peygamber mesleği ceddimin şânı

4. uşşak:

Diğer 295

Mısra: 13

Aşıklar.

Gül ocağı uşşak ilini ara
Mülhime'den sâfi'ye geç sora sora

'uşşâk-:

1. 'uşşâka:-a

Gazel 16

Mısra: 3

Aşıklar.

Ol gülün 'uşşâka şavkı eyledi şeydâ beni
Öyle bir bahçede bitmiş girmesi mümkün değil

utan:

1. utandır:-dır

Diğer 12

Mısra: 11

Mahcup olmak.

Cennet cemâl ile beni utandır
Bu dünyada beni sen utandırma

uvûbu ört:

1. uyûbu örtmek:-mek

Diğer 100

Mısra: 19

Kelime Tipi: Deyim

Ayıbı örtmek.

Uyûbu örtmek şânındır
Zembim ile geldim sana

uzak ol:

1. uzak ol:-

Diğer 30

Mısra: 29

Kelime Tipi: -

Uzaklaşmak, uzak durmak.

Bu üçten çok kaçın aman uzak ol
Üç şey ile mü'min olur eğri kul

uzlet ed:

1. uzlet eder:-er

Diğer 205

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Yalnız kalmak, uzlete çekilmek, baş başa kalmak.

Ferd ü kesret âleminde rûz ü şeb uzlet eder
Kesr eder kesret şişesin bâb-ı vahdetten girer

2. uzlet eden:-en

Gazel 3

Mısra: 16

Kelime Tipi: -

Yalnız kalmak.

Dehr-i gaflet içre fânî şeytana yaka veren
Nefsi tecrid dünyâdan uzlet eden anlar bizi

uzlet et:

1. uzlet etmiş:-miş

Diğer 79

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Yalnız kalmak, insanlardan uzak olmak.

Şeytan bizden uzlet etmiş
Nefsi emmâre küll gitmiş

uzlet eyle:

1. uzlet eyle:-

Gazel 11

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir köşeye çekilip toplumdan, insanlardan uzak, yalnız başına yaşamak.

Kesretin şehrine girme çün gider zamîr şâhı
Uzlet eyle kesr-i şöhrat vahdetin şâhını bul

uzlet kıl:

1. uzlet kılar:-ar

Gazel 8

Mısra: 15

Kelime Tipi: -

Inzivaya çekilmek, yalnız kalmak.

Vahdetin şehrine giren dünyadan uzlet kılar
Sen de terk et gir o şehre hükmeden şâhını bul

'uzlet kıl:

1. 'uzlet kıla:-a

Gazel 30

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Uzaklaşmak.

Müjde Olsun bir müne ki dilde zikri Kur'ân ola
Kalbinde Allah'ı bula dünyadan ol 'uzlet kıla

uzleti et:

1. uzleti ettin:-ti, -n

Diğer 64

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Uzaklaşmak, yalnız kalmak.

Bu dünyadan bütün uzleti ettin
Küllü şey'in bâbına hemen yanaştın

uzleti kıl:

1. uzleti kılan:-an

Diğer 28

Mısra: 30

Kelime Tipi: -

Yalnızlık köşesine çekilmek, bir köşeyi çekilmek.

Fevz ü felâh ile vahdete dalan
Kesret-i âlemden uzleti kılan

2. uzleti kılan:-an

Diğer 42

Mısra: 23

Kelime Tipi: -

Yalnızlık köşesine çekilmek, bir köşeyi çekilmek.

Dünyadan uzleti kılan
Rabbi'sini ol kul bulur

3. uzleti kılan:-an

Diğer 61

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yalnızlık köşesine çekilmek, bir köşeyi çekilmek.

Temûtû ye mazhar olan
Dünyadan uzleti kılan

vâcib:

1. vacib:

Diğer 107

Mısra: 33

Yapılması gerekli olan, zorunlu kaçınılmaz.

Siz gibi vuzû alıp da farzu vacib kılmaduk
Bilinmez ki bizi nârdan şimdi ne şeydir alan

2. vacib:

Diğer 271

Mısra: 3

Yapılması gerekli olan, zorunlu kaçınılmaz.

Farz u vacib sünnet müstehâb kânı
Altı beş eczâyı aman unutma

vacip ol:

1. vacip olmuştur:-muş, -tu, -r

Diğer 54

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Farz derecesinde olması.

Teheccüd Nebî'ye gece vacip olmuştur
Öyle bir temcîdi konde bulursun

2. vâcip olmuş:-muş

Diğer 58

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Farz derecesinde olması.

Kurban bize andan çün vâcip olmuş
Tekbîrle Allah'ı biz zikredelim

va'd-i:

1. vâ'd-i:

Diğer 118

Mısra: 31

Yerine getirilemeyen söz.

Neşr i rustahız zamanı vâ'd-i cehime girer
Zikredek pervardigâr-ı bâkîy cennet'te kalak

vâfir:

1. vâfirden:-de, -n

Diğer 310

Mısra: 3

Fazla, çok.

Su nimet vâfirden rızkım kesildi
Bu mihmanhaneden çolk memnun oldum

2. vâfir:

Diğer 315

Mısra: 6

Fazla, çok.

Çuhadan giymişem Yezdâna şükür
Ne vâfir nimettir edelim fikir

3. vâfir:

Diğer 325

Mısra: 3

Fazla, çok.

Zâtından dileyin vâfir du'âlar
Du'â menba'ının ummanı geldi

vahdet:

1. vahdetten:-ten

Diğer 13

Mısra: 9

Birlik, bütünlük; Allah'ın varlıktaki birliği.

Vahdetten sen sakın geçme
Kesret-i âleme düşme

2. vahdet:

Diğer 21

Mısra: 6

*Masivadan geçme hali, Allah'ın huzurunda
olduğunun bilincinde olma durumu.*

'Len-tebûr'a eren zâtına varır
Vahdet câmlarından bir câm doldurur

3. vahdette:-te

Diğer 21

Mısra: 20

*Bütün yaratılışta kendisinden başka bir
varlık bulunmayan Allah'ın varlığının bir ve tek
olması, Allah'ın varlıktaki birliği.*
Ol sırr-ı ru'yetle dünyadan geçtim
Gözlerim vahdette sırrı seyreder

4. vahdet:

Diğer 28

Mısra: 19

1. Birlik, bir olmak: Vahdet-i vücûd. 2.
Yalnızlık; tenhâyî: Vahdet-güzîn.
Bir vahdet hicâbı hedâye geldi
Vahdeti nasip et bana yâ Rabbi

5. vahdet:

Diğer 28

Mısra: 13

1. Birlik, bir olmak: Vahdet-i vücûd. 2.
Yalnızlık; tenhâyî: Vahdet-güzîn.
Biz vahdet makamın aslını diyek
Vahdete koymuştu Muhammed'i tek

6. vahdet:

Diğer 28

Mısra: 2

1. Birlik, bir olmak: Vahdet-i vücûd. 2.
Yalnızlık; tenhâyî: Vahdet-güzîn.
Deli gönül durma yine coşsana
Vahdet güllerinde bülbül olsana

7. vahdeti:-i

Diğer 52

Mısra: 29

Birlik, teklik, bir olmak.

Vahdeti terk eyleyip de kesrete açmış râhı
Zannederler böyle kurmuş iki cihânın şâhı

8. vahdet:-de

Diğer 67

Mısra: 32

Birlik, bütünlük; Allah'ın varlıktaki birliği.

Rûz ü şeb cemâlin çarkın çevirir
Kesrette vahdetde dâim Allah der

9. vahdet:

Diğer 114

Mısra: 2

Birlik, birlik alemi.

Vahdet içre dil şâhını çün bulur anda kalan
Vahdet ü kesret yıkılır illâ Allahtır kalan

10. vahdet:

Diğer 114

Mısra: 1

Birlik, teklik, bir olmak.

Vahdet içre dil şâhını çün bulur anda kalan
Vahdet ü kesret yıkılır illâ Allahtır kalan

11. vahdet:

Diğer 127

Mısra: 13

Birlik, teklik, bir olmak.

Dünyâdan tecrit edüben vahdet şehre girdirir
Vahdetin şehrine gir de sinde sen kendini bul

12. vahdetin:-i, -n

Diğer 127

Mısra: 14

Birlik, bir olma.

Dünyâdan tecrit edüben vahdet şehre girdirir
Vahdetin şehrine gir de sinde sen kendini bul

13. vahdet:

Diğer 193

Mısra: 4

Birlik, teklik, bir olmak.

Kır kesret âlemin ra'fet şişesin
Gir vahdet câmina illâ Allah de

14. vahdet:

Diğer 193

Mısra: 9

Birlik, teklik, bir olmak.

Vahdet şehri içre kesrete düşme
Hâb-ı gaflet dil kasrı bâbını örtme

15. vahdete:-e

Diğer 210

Mısra: 7

Birlik, teklik, bir olmak.

Dünyadan muarrâ vahdete girdim
Beş vakit namaza sürdürdüm yüzümü

16. vahdet:

Diğer 220

Mısra: 8

Birlik, birlik alemi.

Hatırdan çıkarsam gönül yOlurur
Vahdet şehri içre bağlı kalmışam

17. vahdetimi:-i, -m, -i

Diğer 327

Mısra: 3

Allah'ın birliği, tek olmak.

Ağla yalvar izle gül vahdetimi
Aman hoyrat câmin âbından içme

18. vahdetin:-in

Gazel 8

Mısra: 15

Birlik, bütünlük. İl [tas.] Allah'ın varlıktaki birliği; Allah'a yakınlık.

Vahdetin şehrine giren dünyadan uzlet kılar
Sen de terk et gir o şehre hükmeden şâhını bul

19. vahdetin:-in

Gazel 10

Mısra: 17

Allah'ın birliği.

Kesretin câmin kesr'et vahdetin câmina gir
Ağlar Baba mihmândâr ol vahdetde mihmânın bul

20. vahdet:-de

Gazel 10

Mısra: 18

Birlik, bütünlük; Allah'ın varlıktaki birliği.

Kesretin câmin kesr'et vahdetin câmina gir
Ağlar Baba mihmândâr ol vahdetde mihmânın bul

21. vahdetin:-in

Gazel 11

Mısra: 6

Allah'ın birliği.

Kesretin şehrine girme çün gider zamîr şâhı
Uzlet eyle kesr-i şöhet vahdetin şâhını bul

22. **vahdetin:-i, -n**

Gazel 11

Mısra: 1

1. *Birlik, bir olmak: Vahdet-i vücûd.* 2.

Yalnızlık; tenhâyî: Vahdet-güzîn.

Vahdetin câmina gel gir anda sen mihmânı bul

Oku elham sûresini esrâr-ı Kur'ân'ı bul

23. **vahdetin:-in**

Gazel 12

Mısra: 12

Allah'ın birliği.

Mest-ü lâ-ya'kıl olup da kesretin câmını sen
kesr eyledin

Vahdetin câmindâ âbı içtiğin bilmez miyem

24. **vahdet:**

Gazel 27

Mısra: 8

Birlik, teklik, bir olmak.

Kesret-i âlemde olmak sanma insan hâlinidir

Vahdet ile her mekanın aç gözün cânâna bak

vahdet et:

1. **vahdet et:-**

Diğer 124

Mısra: 29

Kelime Tipi: -

Birlemek, bütünlemek.

Ağlar Baba sen makamın et vahdet

Temûtû sırrında vecd-i hakikat

vahdete gir:

1. **vahdete gir:-**

Diğer 28

Mısra: 34

Kelime Tipi: **Deyim**

*Çileye girmek; dervişlerin kırk gün süre ile
kendilerine uyguladıkları zorlu ve perhizli
döneme girmek.*

Ağlar Gülmez sen de bir muammâ tut

Bir vahdete gir de gece gündüz yat

2. **vahdete gir:-**

Diğer 28

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Deyim**

*Çileye girmek; dervişlerin kırk gün süre ile
kendilerine uyguladıkları zorlu ve perhizli
döneme girmek.*

Bir vahdete gir de enîsi gözet

Aslan kıldan kayar sen kılı düzelt

vahdethâne:

1. **vahdethânede:-de**

Diğer 137

Mısra: 15

Birlik meclisi, teklik dergahı.

Ben vahdethânede mihmândâr-ı Hûda banadır
Şehr-i kesrette boş hâne sana sezâdır

vahid:

1. **vahidte:-te**

Diğer 109

Mısra: 6

Eşi benzeri olmayan.

Kevkeb-i dürrî nûrundan on sekizbin mülke

Allah kün dedi

Zarf-ı âlemi vahidte çok âlemler gizledi

vakit:

1. **vakit:**

Diğer 11

Mısra: 20

Zaman, an.

Vaktini gözle sen sonra başla

Vakit yanaşiyor hem yavaş yavaş

vâlâ:

1. **vâlâ:**

Diğer 342

Mısra: 17

Yüksek, âli.

Yüdiû şevkında vâlâ ziyâsı

Yakıyor چراغı kürsü tulâsı

vâlide:

1. **validesi:-(s)i**

Diğer 58

Mısra: 51

Anne.

Validesi Hacer'e teslim etti

Tekbîrle biz Allah'ı zikrederim

vallâh:

1. **vallah:**

Diğer 72

Mısra: 26

*Ar. Cenâb-ı Allah'ın ism-i şerîfine kasem
ederim ki manasını mutazammın büyük yemin,
ant.*

Ümmü'l kitâbına yazmıştır Allah

Yanıyor vücûdum zâtına vallah

2. **vallah:**

Diğer 156

Mısra: 15

Allah'a yemin olsun ki anlamlarında yemin sözü.

Ben Allah câmını kırmadım vallah

Vâv Kasem'den yemin olmaz ziyâde

vallahu yezzuku men yeşâu biğayri hisâb:

1. **vallahu yezzuku men yeşâu biğayri hisâb:-**

Diğer 169

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Ayet**

Ve Allah gerek dünyada gerek ahirette dilediğine hesapsız rızık verir (Bakara, 2/212).
Vallahu yezzuku men yeşâu biğayri hisâb
Rızkımı verdin bihisâb

varak:

1. **varak:**

Diğer 2

Mısra: 2

Ar. 1. Tek yaprak, kâğıt. 2. Mektup, tezkire.
varak-i sahiha: Damgalı, senetlik varaka.
Asl u ceddîm hoş rumûz söylemiş
Bir varak üstüne târih eylemiş

vartaya düş:

1. **vartaya düşme:-me**

Diğer 324

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Deyim**

Tehlikeli duruma düşmek.

Ağlar Baba düşme vartaya düşme

Nefs-i mâra uyup Rahman'dan geçme

vaşf:

1. **vaşfını:-ı, -n, -t**

Gazel 11

Mısra: 9

Nitelik, özellik, ayrıcalık.

Tâ vücûdu bizzât elhak vaşfını dil edemez
Vahdet içre sâbit olup okuyup vaşfını bul

vasf eyle:

1. **vasf eylemez:-me, -z**

Diğer 324

Mısra: 1

Kelime Tipi: -

Anlatmak, dile getirmek. İl övmek, methetmek.

Diller vasf eylemez hilm ü kemâlin

‘Âlimler merdanı müfti efendi

vasfed:

1. **vasfedeyim:-eyim**

Diğer 32

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Anlatmak, övmek.

Benim bu gözlerim ağlar yârini

Vasfedeyim size uyku hâlini

2. **vasfediyor:-(i), -yor**

Diğer 34

Mısra: 16

Kelime Tipi: -

Anlatmak, övmek.

Fuâdda yazılı iki yıl kaldı

Zübân vasfediyor ebyâtı tek tek

vâsi':

1. **vâsi':**

Diğer 185

Mısra: 15

Geniş.

Yerden gökten vâsi' nûr şehir yapar
Şehristândan teller bağlı ol burca

vâsi eyle:

1. **vâsi eyledi:-di**

Diğer 58

Mısra: 78

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ölen bir kişinin vasiyetini yerine getirmeye memur edilme.

Üç şeyi ol sabî hemen söyledi

Yani babasını vâsi eyledi

2. **vâsi eyle:-**

Gazel 11

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yerine getirmek.

Kalbin hücrelerini vâsi eyle sen Ağlar Baba

Yere göğe sığmayanı arayıp kalbinde bul

vâsi kıl:

1. **vâsi kılmış:-muş**

Diğer 66

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Veli tayin etmek.

Kulûb-i mü'mini çok vâsi kılmış

Lâ-mekân şehrini ol kalbe kurmuş

2. vasi kılmış:-mı

Diğer 66

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Veli tayin etmek.

Kulunu mü'mini çok vasi kılmış

Lâ-mekân şâhrini ol kalbe kurmuş

vâsıl ol:

1. vâsıl oldu:-du

Diğer 24

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ulaşmak, erişmek.

Evliyâ da ol sulbe vâsıl oldu

Anın için coşır ağırlı bu gönül

2. vâsıl olur:-ur

Diğer 105

Mısra: 42

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ulaşmak, erişmek.

Bin 'âbiddin kavî olur

Murâdına vâsıl olur

vasıta ol:

1. vasıta oldu:-du

Diğer 53

Mısra: 34

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir işin gerçekleşmesini sağlamak için

araya girmek, aracılık etmek.

Cebrâîl Nebî'yle semâya gitti

Beynehumâ Cibrîl vasıta oldu

2. vasıta oldu:-du

Diğer 71

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bir işin gerçekleşmesini sağlamak için

araya girmek, aracılık etmek.

İlm-i ezeli Nebî'ye erdi

Beynehumâ Cibrîl vasıta oldu

vassâf:

1. vassâfın:-ın

Diğer 314

Mısra: 21

Vasıflarını sayarak metheden,

vasıflandıran.

Keşşâf u vassâfın kadridir yüce

Anla bu esrârı ey gözüm holca

vassâf ol:

1. vassâf olundu:-un, -du

Diğer 77

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Niteliklerini, vasıflarını anlatmak.

Suhuflar kütübler vassâf olundu

Bâtın kitâbına kalem vuruldu

'va'tesimû bihabillah':

1. 'va'tesimû bihabillah':-

Diğer 294

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah'ın ipine (Kur'an'a) sınıksız sarılın (Ali İmran, 3/103).

'Va'tesimû bihabillah' tuttuğu ipe

Muhammed'in al-yeşil perçemin getir

va'tesimu bihablillah:

1. va'tesimu bihablillah:-

Diğer 130

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Ayet**

Sınıksız Allah'ın ipine sarılın (Ali İmran, 3/103).

Allah'ın ipinden anlar ellerini kestiler

Va'tesimu bihablillah olur illelmuttekîyn

2. va'tesimû bihablillah:-

Diğer 198

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Ayet**

Sınıksız Allah'ın ipine sarılın (Ali İmran, 3/103).

Va'tesimû bihablillah her derde dermân

Allah'ın zülfiyle siz safâ geldiz

vāv:

1. vāv'dan:-da, -n

Diğer 162

Mısra: 11

Arapça "vav (و)" harfî. II Sevgilinin

Arapça "vav (و)" harfine benzeyen bükümlü saçları.

Aydın vāv'dan kâf sâd terkipsiz kaldı

Teşhîd harfiyle noktalaşıptır

2. vāv:

Gazel 3

Mısra: 12

Arapça "vav (و)" harfî.

Meclis-i zümrede kârımı buldum

Vāv okudum ba'yı gördüm ha aldım

vaveylâ yap:

1. vaveylâ yapar:-ar

Diğer 209

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Feryat figan etmek.

Herkes nefis ü nefse vaveylâ yapar

Divân-ı kübraya imân eyledim

vaz' et:

1. vaz' etti:-ti

Diğer 115

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Koyma, konulma.

‘İlim yâni vücûdun mişkât etti

Kalbü kasran zücâc nûru vaz' etti

vaz eyle:

1. vaz eyledi:-di

Diğer 111

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Koymak, ortaya koymak.

Buldu anın ruhu ‘ünvan kibriyâ kıldı nazar

Aklı kalbi rûhu mîm'e ol zaman vaz eyledi

vaz' eyle:

1. vaz' eyledin:-di, -n

Gazel 12

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Koymak.

Ve'd-duhâ sırrı bâbına miftâhı vaz' eyledin

Esrâr-ı Kur'an'dan imlâ aldığın bilmez miyem

vaz geç:

1. vaz geçip:-ip

Diğer 255

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Bırakmak, terk etmek, caymak.

Lâle sünbül mor menemşe serçağı

Vaz geçip hâbından ağıyor bülbül

2. vaz geçip:-ip

Diğer 257

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Vazgeçmek, terk etmek, bırakmak.

Ruhsat-ı nâmından vaz geçip ağla

Kasr-ı dil zübânın dildâre bağla

vaz gel:

1. vaz gelir:-ir

Diğer 221

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Vazgeçmek, terk etmek, bırakmak.

Ağlar Baba geçme Sabâ yelinden

Bülbül vaz gelir mi seher gülünden

2. vaz geldin:-di, -n

Diğer 329

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Vazgeçmek. || Feragat etmek, bırakmak.

Gönül niye otağından vaz geldin

Gonca gül penâhı çağırdı seni

vaz ol:

1. vaz olur:-ur

Diğer 116

Mısra: 22

Kelime Tipi: -

Yapılmak, vücûda gelmek.

İman İslâm bâhir eyle sadrı hoş mişkât olur

Mişkât-ı sadr-ı sudûre nûr-u zücâc vaz olur

vaz'et:

1. vaz'etti:-ti

Diğer 92

Mısra: 19

Koymak.

Re'sinin fevkine sehâb vaz'etti

Zıllının altında cismine kurban

2. vaz'etti:-ti

Diğer 111

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Vaaz etmek, söylemek.

Kulûb ervâhı ol hinde rûhlara vaz'etti hem

İmanın üç noktasını tâ ezel halk eyledi

ve alleme âdemel esma:

1. ve alleme âdemel esma:-

Diğer 132

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Ayet**

Adem'e bütün isimleri öğretmişti (Bakara, 2/31).

Ve Alleme âdemel esma buyurdu Sübhan

Gizli esrarını buyurdu Furkan

ve emmessâile:

1. ve emmessâile:-

Diğer 223

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Ayet**

"El açıp isteyen de sakın azarlama."

(Duha 93/10) ayetinden iktibastır.

Hubbu fillah ârif dergâhın tanır

Ve emmessâile Hakk'a yalvarır

2. ve emmessâile:-

Diğer 266

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Ayet**

Azarlayıp kovma (Duha, 93/10).

Ve emmessâile okundu Kur'ân

Sâil kapısını beklerim el'ân

ve emme's-sâile:

1. ve emme's-sâile:-

Diğer 89

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Ayet**

"El açıp isteyen de sakın azarlama."

(Duha 93/10) ayetinden iktibastır.

Ve emme's-sâile dedin

Allah sana yalvarırım

ve emme's-sâile felâ tenhar:

1. ve emme's-sâile felâ tenhardaki:-da, -ki

Diğer 119

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Ayet**

Azarlayıp kovma (Duha, 93/10).

Ve emme's-sâile buyurdun Allah

Felâ tenhardaki seyirden ayırma

ve enabû:

1. ve enabû:-

Diğer 275

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Ayet**

Onlar döndü (Zümer, 39/17).

Ve enabû buyruldu ey akıllı yayan

Subh-u zâyda oku sûre Amme'yi

ve ilevhi tuhşerûne:

1. ve ilevhi tuhşerûne:-

Diğer 187

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Ayet**

O'na toplanıp haşrolacaksınız (Bakara, 2/203).

Ve ilevhi tuhşerûne Ahmed'ine yolladı

Sayd-ı şah perine hâmil bana geliniz dedi

ve in min şey:

1. ve in min şey'in:-in

Diğer 266

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Ayet**

"Yedi gök, yer ve bunlarda bulunan herkes

O'nu tesbih eder. O'nu övgü ile tesbih etmeyen hiçbir şey yoktur. Ne var ki siz, onların tesbihini anlamazsınız. O halimdir, bağışlayıcıdır." (İsra 17/44) ayetinden iktibastır.

Ve in min şey'in illâ geldi bu âyet

Nur-u mücellâyı cezbetmiş dârât

ve in min şey'in illâ:

1. ve in min şey'in illâ:-

Diğer 274

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Ayet**

Hiçbir şey yoktur ki O'nu överek ve yücelterek anmasın (İsra, 17/44).

Ve in min şey'in illâ sırrını ara

Lâle sümbül nergis durmuş huzûra

2. ve in min şey'in illâ:-

Diğer 276

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Ayet**

Hiçbir şey yoktur ki O'nu överek ve yücelterek anmasın (İsra, 17/44).

Ve in min şey'in illâ geldi

Zi-rûh câmit hû'ya daldı

3. ve in min şey'in illâ:-

Diğer 313

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Ayet**

Hiçbir şey yoktur ki O'nu överek ve yücelterek anmasın (İsra, 17/44).

Ve in min şey'in illâ geldi

Eşyâda Hak zâhir oldu

ve la temşi fi'l-ardi merehâ:

1. ve la temşi fi'l-ardi merehâ:-

Gazel 9

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Ayet**

Yeryüzünde böbürlenerek yürüme (İsra, 17/37).

Ve la temşi fi'l-ardi merehâ Kur'an'ında Hak dedi

Fahr edeni sevmez Allah fahr eden Bir'dir gönül

ve lekad kerremnâ:

1. ve lekad kerremnâ:-

Diğer 223

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Ayet**

"And olsun biz Âdemoğluna şan, şeref ve nimetler verdik." İsra Sûresi 70. ayetten kısmen iktibas edilmiş.

Ve lekad kerremnâ sırrından fermân

Bu fermanı bilen insan değil mi

ve levlem temseshu nârun:

1. ve levlem temseshu nârun:-

Diğer 205

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Ayet**

Bir ateş dokunmasa bile ziya verir (Nur, 25/35).

Ve levlem temseshu nârun ola nûr üzre nûr

İşte bu esrâra eren bâb-ı cinâna girer

've lillahi'l-esmâu'l-husnâ fed'ûhu bihâ':

1. 've lillahi'l-esmâu'l-husnâ fed'ûhu bihâ':-

Diğer 82

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Ayet**

En güzel isimler Allah'ındır. O halde O'na bunlarla dua edin. (Araf, 7/180).

Küntü kenz sırrına kilidi vurdu

'Ve lillahi'l-esmâu'l-husnâ fed'ûhu bihâ' Allah buyurdu

ve mâ min dâbbetin fil-ardi illâ alellahi rizkuha:

1. ve mâ min dâbbetin fil-ardi illâ alellahi rizkuha:-

Diğer 53

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Ayet**

Yeryüzünde hiçbir canlı yoktur ki, rızıkı Allah'a ait olmasın. Her birinin (dünyada) duracakları yeri de, (öldükten sonra) emaneten konulacakları yeri de O bilir. Bunların hepsi açık bir kitapta (Levh-i Mahfuz'da yazılı)dır. Hud sûresi, 6.âyet.

Ve mâ min dâbbetin fil-ardi illâ alellahi rizkuha buyurdun

Rızıkımı ol kudretinden sen gönder

ve nahnu akrabu ileyh:

1. ve nahnu akrabu ileyh:-

Diğer 239

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Ayet**

Andolsun, insanı biz yarattık ve nefsinin ona verdiği vesveseyi de biz biliriz. Çünkü biz, ona şah damarından daha yakınız (Kaf, 56/16).

Ve nahnu akrabu ileyh tebşîrli fermân

Allah'ım cânadadır sıdk ile inan

've nahnü akrabu ileyh':

1. 've nahnü akrabu ileyh':-

Diğer 17

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Ayet**

Andolsun, insanı biz yarattık ve nefsinin ona verdiği vesveseyi de biz biliriz. Çünkü biz, ona şah damarından daha yakınız (Kaf, 56/16).

'Ve nahnü akrabu ileyh' geldi Kur'an'da

Hakikattir durma ey gönül ağla

ve nahnü akrabu ileyhi:

1. ve nahnü akrabu ileyhi:-

Diğer 211

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Ayet**

Biz ona sizden daha yakınız fakat siz göremezsiniz. (Vakıa suresi 85. âyet).

Ve nahnü akrabu ileyhi Allah buyurdu

Mü'minler bu sırrı duydu

2. ve nahnu akrabu ileyhi:-

Diğer 221

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Ayet**

Biz ona sizden daha yakınız fakat siz göremezsiniz. (Vakia suresi 85. ayet).

Ve nahnu akrabu ileyhi buyurdu Sübhân
Zamîrgâh rauznda oturur sultân

ve nahnu akrebu ileyh:

1. ve nahnu akrebu ileyh'ten:-ten

Diğer 156

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Ayet**

Biz ona daha yakınız (Kaf, 16.ayet).

İllâ cevabından imzâlaşıptır

Ve nahnu akrebu ileyh'ten ziyâde

ve nahnu akrebu ileyhi minhabli'l-veriyd:

1. ve nahnu akrebu ileyhi minhabli'l-veriyd:-

Gazel 11

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Ayet**

Biz ona şah damarından daha yakınız (Kaf, 50/16).

Ve nahnu akrebu ileyhi minhabli'l-veriyd
kelâmında Hak dedi

Şâh damardan Hak karîbdir gözle ki sen şâhı bul

ve yepkaa vechu rabbike:

1. ve yepkaa vechu rabbike:-

Diğer 279

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Ayet**

Rabbinin yüzü ise bâki kalır (Rahman, 55/27).

Küllü men aleyhâ fânin Kur'ân'dan haber

Ve yepkaa vechu rabbike sırrına dalak

ve yusbitu indehu:

1. ve yusbitu indehu:-

Diğer 153

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Ayet**

Dilediğini vücuda getirir, çünkü nezdindedir (Ra'd, 13/39).

Yemhullâhu mâ yeşâû sırrıyla şâd olur âlem

Ve yusbitu indehu Ümmü'l-kitâb'ı ispat eder

vebteğu ileyhil vesilete:

1. vebteğu ileyhil vesilete:-

Diğer 338

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Ayet**

Ona yaklaştırmaya vesile arayın (Maide, 5/35).

Kale-i rûhanda Hû camın içmiş

Vebteğu ileyhil vesilete kârını almış

veccehtu vechiye:

1. veccehtu vechiye:-

Diğer 273

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Ayet**

Ben yüzümü tümüyle, gökleri ve yeri yaratana çevirdim (Enam, 6/79).

Gârda kevkeb dürrü kameri gördü

Şemse âfil veccehtu vechiye dedi

vecd:

1. vecdin:-in

Diğer 201

Mısra: 21

[tas.] İlâhî aşkın etkisiyle kendinden geçme, cezbeyle kapılma durumu.

Cânân vecdin bulur hikmetten söyler

Neye ru'yet etse bir şûle görer

2. vecd:

Diğer 266

Mısra: 15

Coşku.

Nehr etmeyip verdi vecd ile imân

Felâ-tenhardaki sırdan ayrıldım

vecd-i imân:

1. vecd-i imâni:-i

Diğer 214

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İmân ile başı dönüp aşk ve iştîyak sarhoşluğu içinde kendinden geçmek.

Girer ol nâşi bahçeye bulamaz vecd-i imâni

Okub Men arefe dersin aramaz vecd-i Sübhânı

2. vecd-i imânâ:-â

Diğer 290

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İman coşkusu, iman aşkıyla.

Er vecd-i imânâ ulaş kervâna

Aldanıp nefesine düşme yabana

vech:

1. vechim:-im

Diğer 12

Mısra: 5

Yüz, surat, çehre; üst, satıh, düz, yüz.

Benim vechim ezel yudun su ile
Bir perde içinde kaimdir hâlâ

2. vechini:-i, -n, -i

Diğer 34

Mısra: 12

Çehre, yüz.

Yer kuvvetli döndü anlar gördüler
Seyrettim pîrlerin vechini tek tek

3. vech:

Diğer 70

Mısra: 27

Çehre, yüz.

Ne vech ile Allah'a karîb olur
Nerden gelir nere gider Cebrâil

4. vechinden:-in, -den

Diğer 115

Mısra: 4

Çehre, yüz.

Gonca gül şâhından imlân alındı
Vechinden bellidir nişânı hocâm

5. vechine:-i, -n, -e

Diğer 215

Mısra: 28

Çehre, yüz.

Bizden evvel gördü İrşâdî ezel
Mâh-u-veş vechine bakmaya kıymaz

6. vech:

Diğer 235

Mısra: 11

Yol.

Acep ne vech ile arayıp bulak
Bu dert ile yanıp Allah'ı bulak

7. vechine:-i, -n, -e

Gazel 3

Mısra: 1

Çehre, yüz.

Zâtı vechine yanıp da ağlayan anlar bizi
Ruhsat uykusunda kârın çün bulan anlar bizi

8. vechi:-i

Gazel 7

Mısra: 11

Çehre, yüz.

Yezdân'ın vechi görünür zarf-ı eşyada şâhim
Kasr-ı dili dergâh edip Allah'ı bul ey gönül

vech-:

1. vechine:-i, -(n)e

Diğer 69

Mısra: 30

Çehre, yüz.

Bu derd beni saldı Ya'kûb haline
Ağlar bu gözlerim zâtı vechine

vech-i esved:

1. vech-i esved:-i

Diğer 139

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Kara yüz.

Vech-i esvedî 'arz eder
Ol vâdîde yansa gerek

vechullâh:

1. vechullâhtır:-tı, -r

Diğer 13

Mısra: 30

Allah'ın yüzü, tecellisi.

Âhirete mezraadır
Muhibbi hem vechullâhtır

2. vechullah'a:-a

Diğer 92

Mısra: 5

Ulu, yüce, büyük yaratıcı, Allah.

Vechullah'a nazîr olmuştur yüzü
Lü'lüdür dişleri şeb çerağ sözü

3. vechullâha:-a

Diğer 115

Mısra: 9

Ulu, yüce, büyük yaratıcı, Allah.

Vechullâha nâzır olmuştur yüzün
Mişkâtır vücûdun sürmeli gözün

4. vechullaha:-a

Diğer 202

Mısra: 9

Ulu, yüce, büyük yaratıcı, Allah.

Vechullaha nâzır yurduna vardık
Etrâf u eknâfa nâmeler yazdık

5. vechullah:

Diğer 325

Mısra: 21

Ulu, yüce, büyük yaratıcı, Allah.

Vechullah nazır kasr u ref'u hicâb
Şeyh-i fânî olmuş ârzu müstecâb

vechu'llah:

1. vechu'llaha:-a

Diğer 281

Mısra: 25

Ulu, yüce, büyük yaratıcı, Allah.

Vechu'llaha nâzır hem çeşm-i çârın
Lentebûra mazhar kisb ile kârın

vecilet kulûbuhum:

1. vecilet kulûbuhum:-

Diğer 204

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Ayet**

Yüreklere titrer (Enfal, 8/2).

Vecilet kulûbuhum okuyan kanar
Rûz ü şeb mihrâbda zikrini yapar

ve'd duha:

1. ve'd duha:-

Diğer 243

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Ayet**

"Kuşluk vaktine and olsun" (Duha93/1

ayetne iktibas yapılmıştır.).

Ve'd duha sırrından izâmlar kaynar

Cân yuvası coşar şâh damar oynar

vedduhâ:

1. vedduhâ:-

Diğer 39

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Ayet**

"Yemin olsun kuşluk vaktine, kararır

sakinleştiği geceye." (Kur'an, Duhâ 93: 1-2).

Vedduhâ sırrına eren

'Âil' iken 'eğnâ' olan

2. vedduha:-

Diğer 159

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Ayet**

Kuşluk vaktine andolsun, Duhâ, 93/1

(YILMAZ). II Sevgilinin parlak ve beyaz yanağı.

Kârımı almışam rûhsat-ı hâbda

Pençeli hüccetim vedduha şânda

3. vedduhâ:-

Diğer 177

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Ayet**

Kuşluk vaktine and olsun (Duha, 93/ 1).

Mübhemâttan rûhum gaflete daldı

Vedduhâ sırrında bir 'arzım kaldı

4. vedduhâ:-

Diğer 326

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Ayet**

Kuşluk vaktine and olsun (Duha, 93/ 1).

Vedduhâ dersinde 'aşk ocağında

Hidâyet isteyince dilim döndü Mim

ve'd-duhâ:

1. ve'd-duhâ'da:-da

Diğer 48

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Ayet**

"Yemin olsun kuşluk vaktine, kararır

sakinleştiği geceye." (Kur'an, Duhâ 93: 1-2).

Ve'd-duhâ'da kârı bulan

Kavuşur ol Rabb'isine

2. ve'd-duhâ'dan:-da, -n

Diğer 48

Mısra: 34

Kelime Tipi: **Ayet**

"Yemin olsun kuşluk vaktine, kararır

sakinleştiği geceye." (Kur'an, Duhâ 93: 1-2).

Ağlar Gülmez deme daldı

Ve'd-duhâ'dan kârı aldı

3. ve'd-duhâ:-

Diğer 66

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Ayet**

Kuşluk vaktine and olsun. (Duha 93/1.).

Ve'd-duhâ sırrında ol derdi bulduk

Sır kapıya hemen miftâhı vurduk

4. ve'd-duhâ:-

Diğer 67

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Ayet**

"Yemin olsun kuşluk vaktine, kararır

sakinleştiği geceye." (Kur'an, Duhâ 93: 1-2).

Sâkinin havlinden ra'fet alınır

Ve'd-duhâ sırrına sonra erilir

5. ve'd-duhâ:-

Diğer 77

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Ayet**

"Doğan güne and olsun" Duha 93:1

ayetinden iktibastır. II İnsanın yüzü.

Ve'd-duhâ sırrının feyzi erişti

Bu Ağlar Baba'nın nişâni geldi

6. **ve'd-duhâ:-**

Diğer 89

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Ayet**

"Doğan güne and olsun" Duha 93:1

ayetinden iktibastır. II İnsanın yüzü.

Ve'd-duhâ sırrını bildim

Ağlayıp çokça yalvardım

7. **ve'd-duhâ:-**

Diğer 137

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Ayet**

"Doğan güne and olsun" Duha 93:1

ayetinden iktibastır. II İnsanın yüzü.

Ve'd-duhâ sır hüccetiyle hikmeti boş cu

'şikemde eyledim eğna

Deme ki bu 'âil ü boş yok yere eylemiş kendini

efna

8. **ve'd-duhâ:-**

Diğer 143

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Ayet**

"Doğan güne and olsun" Duha 93:1

ayetinden iktibastır. II İnsanın yüzü.

Ve'd-duhâ sırrından hikmet alanlar

Keşti yapup 'amîk bahre salanlar

9. **ve'd-duhâ'm:-m**

Diğer 144

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Ayet**

"Doğan güne and olsun" Duha 93:1

ayetinden iktibastır. II İnsanın yüzü.

Altı tek câm ile hikmetten içer

Hak göndermiş bir ve'd-duhâ'm var benim

10. **ve'd-duha:-**

Diğer 148

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Ayet**

"Doğan güne and olsun" Duha 93:1

ayetinden iktibastır. II İnsanın yüzü.

Yevmü'r-rûz Ve'd-duha Cibrile burhân

Al mihrâb zarfında minbere indi

11. **ve'd-duhâ:-**

Diğer 164

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Ayet**

Kuşluk vaktine and olsun (Duha, 93/ 1).

Ve'd-duhâ sırrından üç câm dolduran

Ol üç câmdır cümle rûhu kandıran

12. **ve'd-duhâ:-**

Diğer 168

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Ayet**

Kuşluk vaktine and olsun. (Duha 93/1.).

Ve'd-duhâ sırrını bildim

Üç câmindan içtim kandım

13. **ve'd-duhâ:-**

Diğer 177

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Ayet**

Kuşluk vaktine and olsun (Duha, 93/ 1).

Ve'd-duhâ sırrından derse başladım

Hikmet kitâbında 'arzımı buldum

14. **ve'd-duhâ'dan:-da, -n**

Diğer 177

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Ayet**

Kuşluk vaktine and olsun (Duha, 93/ 1).

Ve'd-duhâ'dan rûhum üç câm nûş etti

Üç câm altı câmdan tevellüd etti

15. **ve'd-duhâ:-**

Diğer 199

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Ayet**

Kuşluk vaktine and olsun (Duha, 93/ 1).

Ve'd-duhâ buyruldu semâdan geldi

Hikmet dersin okup Muhammed kandı

16. **ve'd-duhâ:-**

Diğer 201

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Ayet**

Kuşluk vaktine and olsun (Duha, 93/ 1).

Okurum eûzu- besmele Kur'ân

Ve'd-duhâ sırrını gözler gözlerim

17. **ve'd-duhâ:-**

Diğer 202

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Ayet**

Kuşluk vaktine and olsun (Duha, 93/ 1).

Cem oldu sulehâ hep ehl-i irfân

Ve'd-duhâ sırrından okundu fermân

18. **ve'd-duha:-**

Diğer 205

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Ayet**

Kuşluk vaktine and olsun (Duha, 93/ 1).

Kesretin ol vassâfından dil şâhından yâd kalır

Terk eder ve'd-duha dersin yetim ümmetten olur

19. **ve'd-duhâ:-**

Diğer 216

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Ayet**

Kuşluk vaktine and olsun (Duha, 93/ 1).

Hüccettir ve'd-duhâ hikmet dersine

Hikmeti okuyan sağ girer sine

20. **ve'd-duhâ:-**

Diğer 218

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Ayet**

Kuşluk vaktine and olsun (Duha, 93/ 1).

Ve'd-duhâ dersini okuyan kandı

Meyhâne câmları dOldu boşandı

21. **ve'd-duhâ:-**

Diğer 223

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Ayet**

Kuşluk vaktine and olsun (Duha, 93/ 1).

Nüzûl-u ve'd-duhâ fermâna dermân

Getiren Cibrîl-i emîn değil mi

22. **ve'd-duhâ:-**

Diğer 229

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Ayet**

Kuşluk vaktine and olsun (Duha, 93/ 1).

Fetehnâ şerbetin nûş etti kandı

Ve'd-duhâ kârından keştiyi yaptı

23. **ve'd-duhâ:-**

Diğer 237

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Ayet**

Kuşluk vaktine and olsun (Duha, 93/ 1).

Leblerinden parlır şeb çırağ nâri

Ve'd-duhâ dât'ıyle ziyalaşıptır

24. **ve'd-duhâ:-**

Gazel 3

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Ayet**

*"Yemin olsun kuşluk vaktine, kararıp
sakinleştiği geceye." (Kur'an, Duhâ 93: 1-2).*

Keynunsiz hâle eren bahr-i şânı anlamaz

Ve'd-duhâ sırrına erip yalvaran anlar bizi

25. **ve'd-duhâ:-**

Gazel 12

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Ayet**

Kuşluk vaktine and olsun. Duha suresi.

Kur'an-ı Kerim'in 93. suresidir. 11 ayetten

oluşur.

Ve'd-duhâ sırrı bâbına miftâhı vaz' eyledin

Esrâr-ı Kur'an'dan imlâ aldığın bilmez miyem

26. **ve'd-duha:-**

Gazel 13

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Ayet**

"Doğan güne and olsun" Duha 93:1

ayetinden iktibastır. II İnsanın yüzü.

Vurdu vecd-i ribh-i Nu 'mân vahdetin câmina
gir

Ve'd-duha sırrına ağla Fesemme vechullâhı bul

27. **ve'd-duhâ:-**

Gazel 26

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Ayet**

Kuşluk vaktine and olsun (Duha, 93/ 1).

Ve'd-duhâ sırrına yanır cümle mahlûk-u Hudâ

Sûre-i Fâtiha ile şâd eden sensin güzel

28. **ve'd-duhâ:-**

Gazel 26

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Ayet**

Kuşluk vaktine and olsun (Duha, 93/ 1).

Defter-i Sübhân'da bulduk nakl-ü hüccetimizi

Ve'd-duhâ sırrında bizi ağlatan sensin güzel

've'd-duhâ:

1. **'ve'd-duhâ:-dan**

Diğer 42

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Ayet**

Kuşluk vaktine and olsun (Duha, 93/ 1).

'Ve'd-duhâ'dan hüccet almış

Rabbi'sini ol kul bulur

2. **'ve'd-duhâ:-**

Diğer 194

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Ayet**

Kuşluk vaktine and olsun (Duha, 93/ 1).

İktizây-ı ezel ol asra geldi

Nüzûl-ü 've'd-duhâ hikmetgâh oldu

3. **'ve'd-duhâ:-**

Diğer 194

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Ayet**

Kuşluk vaktine and olsun (Duha, 93/ 1).

Şânında 've'd-duhâ 'eğna'da hikmet

Tâk-ı Kisrâ putpereste mürüvvet

‘ve’d-duhâ’:

1. ‘ve’d-duhâ’:-

Diğer 46

Mısra: 33

Kelime Tipi: **Ayet**

"Yemin olsun kuşluk vaktine, kararıp
sakinleştiği geceye." (Kur'an, Duhâ 93: 1-2).

‘Ve’d-duhâ’ sırrıdır kalpleri delen

Rûhsat-ı feyz ile kârını bulan

2. ‘ve’d-duhâ’:-

Gazel 2

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Ayet**

"Yemin olsun kuşluk vaktine, kararıp
sakinleştiği geceye." (Kur'an, Duhâ 93: 1-2).

‘Ve’d-duhâ’ sırrını bilip hikmetini istedin

İşte ol sır ocağında ağlayansın ey gönül

ve’dhulî cennet:

1. ve’dhulî cenneti:-i

Diğer 42

Mısra: 43

Kelime Tipi: **Ayet**

Kullarımın arasına katıl ve cennetime gir
(Fecr, 29/30).

Allah ve’dhulî cenneti buyurur

Rabbi’sini ol kul bulur

vefâ bul:

1. vefâ buldu:-du

Diğer 301

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Vefâ görmek, iyi muamele görmek, ilgi ve
sevgi görmek.

Bu meclis oldu münevver esti rîyh-ı musaffâ

Ehl-i uşşak buldu vefâ geldi rûh-u Mustafâ

vefat-ı ibnân:

1. vefat-ı ibnân’dan:-da, -n

Diğer 59

Mısra: 75

Kelime Tipi: -

Çocuğun vefatı.

Vefat-ı ibnân’dan çekmedi yası

Kurbân-ı şerifin mübarek olsun

vehbî:

1. vehbî:-

Diğer 277

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbî Hayyât (Erzincanlı Terzi
Baba).

Anın güllerinden Vehbî Çölbeyi

Sayd-ı ü şâh periyle gülşana gitti

2. vehbî:-

Diğer 277

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbî Hayyât (Erzincanlı Terzi
Baba).

Çölbeyi’ydi Vehbî iller anası

Müftî Hacı Ahmed’in bağına gitti

3. vehbî:-

Diğer 277

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbî Hayyât (Erzincanlı Terzi
Baba).

Sabahum rabbuhum câmları taşı

İçti Vehbî Gülbey dünyadan göçtü

4. vehbî:-

Diğer 337

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbî Hayyât (Erzincanlı Terzi
Baba).

Ziyâret eyledim aldım pâcımı

Nişângâhım Vehbî gülden ayrıldım

5. vehbî:-

Diğer 337

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbî Hayyât (Erzincanlı Terzi
Baba).

Çevrildi melekler hep durdu seyre

Şemedanım Vehbî gülden ayrıldım

vehbi baba:

1. vehbi baba:-

Diğer 49

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbî Hayyât (Erzincanlı Terzi
Baba).

Avn olundu bize ey Vehbi Baba

Azîm Kur’ân gibi bir mürşidim var

2. vehbi baba:-

Diğer 49

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât (Erzincanlı Terzi Baba).

Halifem hem çifttir ey Vehbi Baba
Asla zâil olmaz bir mihrâbım var

vehbî efendi:

1. vehbî efendi'den:-de, -n

Diğer 12

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât (Erzincanlı Terzi Baba). II Bayburtlu Ağlar Baba'nın manevi alemde hocası.

Dertli dertli bu ebyâtı sen yazdın
Vehbî Efendi'den sen utandırma.

vehb-i havât:

1. vehb-i hayât:-

Diğer 35

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı Terzi Baba).

Vehb-i Hayât ile mürşit olmuşsuz
İkiniz de bir mihrâba girmişsiz

vehbi hayyat:

1. vehbi hayyatî:-î

Diğer 5

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı Terzi Baba).

Vehbi Hayyatî de dersimi verdi
Gece 'âşık oldum ol güzel yâre

2. vehbi hayyatî'yi:-î, -yi

Diğer 27

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı Terzi Baba).

Vehbi Hayyatî'yi mihrapta gördü
Ne yapayım düştüm âhir zamana.

3. vehbî hayyât:-

Diğer 35

Mısra: 68

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı Terzi Baba).

Ders veren mürşidi hâlîfe kılmış
Aman Vehbî Hayyât gözle sen beni

4. vehbî hayyât:-

Diğer 35

Mısra: 72

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı Terzi Baba).

Kıyâmete kadar mürşitsin demiş
Aman Vehbî Hayyât gözle sen beni

5. vehbî hayyât:-

Diğer 35

Mısra: 64

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı Terzi Baba).

Senin mürşidindir Muhammed demiş
Aman Vehbî Hayyât gözle sen beni

6. vehbî hayyât:-

Diğer 35

Mısra: 60

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı Terzi Baba).

Yedi sekizinde Allah'ı bilmiş
Aman Vehbî Hayyât gözle sen beni

7. vehbî hayyât:-

Diğer 35

Mısra: 56

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı Terzi Baba).

İki kalp birbirle muttasıf olmuş
Aman Vehbî Hayyât gözle sen beni

8. vehbi hayyât:-

Diğer 35

Mısra: 52

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı Terzi Baba).

Bâtın tarafından hikmete dalmış
Aman Vehbi Hayyât gözle sen beni

9. vehbi hayyât:-

Diğer 35

Mısra: 48

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı

Terzi Baba).

Ol ahsen sadrından ter zuhur etmiş
Aman Vehbi Hayyât gözle sen beni

10. vehbi hayyât:-

Diğer 35

Mısra: 44

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı

Terzi Baba).

Vehbi Hayyâtî'ye sen ders ver demiş
Aman Vehbi Hayyât gözle sen beni

11. vehbi hayyât:-

Diğer 35

Mısra: 40

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı

Terzi Baba).

Mihmândâr eylemiş dili kasrını
Aman Vehbi Hayyât gözle sen beni

12. vehbi hayyât:-

Diğer 35

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı

Terzi Baba).

Ol atyeb cismini mihmândâr kılmış
Aman Vehbi Hayyât gözle sen beni

13. vehbî hayyât:-

Diğer 35

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı

Terzi Baba).

Sen baksana Vehbî Hayyât şânına
Kulu iletiyor güzel yârine

14. vehbi hayyât:-

Diğer 35

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı

Terzi Baba).

Dünyanın gavsıymış ol Vehbi Hayyât
Ol sultân'ı sana hem mürşid etmiş

15. vehbî hayyâtî:-î

Diğer 43

Mısra: 46

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı

Terzi Baba).

Bâkî Baba'yı da kimler ağılattı
Dersini vermiştir Vehbî Hayyâtî

16. vehbi hayyât:-

Diğer 49

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı

Terzi Baba).

Allah imdâd etti bu kemter kula
Vehbi Hayyât gibi bir mürşidim var

17. vehbî hayyâtî:-î

Diğer 338

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı

Terzi Baba).

Lâhûta nasûta kurmuş otağı
Gönüller şemîdanı Vehbî Hayyâtî

18. vehbî hayyâtî:-î

Diğer 338

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı

Terzi Baba).

Lemtemseshu nârun yanir çırağı
Çâr çember ziyâsı Vehbî Hayyâtî

19. vehbî hayyâtî:-î

Diğer 338

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı

Terzi Baba).

Kalb emrâzının feyzini tiryâkı
Dertlerin dermanı Vehbî Hayyâtî

20. vehbî hayyâtî:-î

Diğer 338

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı

Terzi Baba).

Burç kamer şehrinin bâbını açmış
Gözler nişângâhı Vehbî Hayyâtî

21. **vehbî hayyâtî:-i**

Diğer 338

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı

Terzi Baba).

Üstünde ötüyor murğî bülbülü

Açmış ellerini Vehbî Hayyâtî

22. **vehbî hayyâtî:-i**

Diğer 338

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı

Terzi Baba).

Yek kürsü ‘âlemin nûr şems ü mâhı

Cihanın şûlesi Vehbî Hayyâtî

23. **vehbî hayyâtî:-i**

Diğer 338

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı

Terzi Baba).

Rûhu Hayyât Allah ile birleşmiş

Çeşm-i çar mir’âtı Vehbî Hayyâtî

24. **vehbî hayyâtî:-i**

Diğer 338

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı

Terzi Baba).

Rü’yada tutmuşum Hayyât elinden

Bizi de kandırdı Vehbî Hayyâtî

vehbî hayyâtî:

1. **vehbî hayyâtî’ye:-ye**

Diğer 35

Mısra: 43

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı

Terzi Baba).

Vehbî Hayyâtî’ye sen ders ver demiş

Aman Vehbî Hayyât gözle sen beni

2. **vehbî hayyâtî’yi:-yi**

Diğer 35

Mısra: 49

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı

Terzi Baba).

Vehbî Hayyâtî’yi ol terden kılmış

Rûhu âlî mazhara dahil olmuş

3. **vehbî hayyâtî’yi:-yi**

Diğer 35

Mısra: 62

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı

Terzi Baba).

Yigirmiden evvel mürşidi gelmiş

Vehbî Hayyâtî’yi aramış bulmuş

4. **vehbî hayyâtî’den:-de, -n**

Diğer 123

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı

Terzi Baba).

Vehbî Hayyâtî’den bir fermân geldi

Al-yeşil evrakla yazılmış hattı

5. **vehbî hayyâtî’nin:-nin**

Diğer 132

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı

Terzi Baba).

Ağlar Baba gülşan gülüne konu

Vehbî Hayyâtî’nin mülküne erdi

6. **vehbî hayyâtî’ye:-(y)e**

Diğer 331

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı

Terzi Baba).

Çâr denizde dolan gayrıya girme

Vehbî Hayyâtî’ye gitmemiş olmaz

7. **vehbî hayyâtî’nin:-nin**

Diğer 337

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Muhammed Vehbi Hayyât. (Erzincanlı

Terzi Baba).

Vehbî Hayyâtî’nin câmından dolduran

Elinde kâseler gülden ayrıldım

vein min şey’in illâ:

1. **vein min şey’in illâ:-**

Diğer 270

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Ayet**

Ve hiçbir şey yoktur (İsra, 17/44).

Vein min şey’in illâ’ sırrını bilmez

Bu esrârı bildiren kim bilen kim

ve'l yebkû kesîran:

1. ve'l yebkû kesîran:-

Diğer 257

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Ayet**

*Artık kazandıkları günahın cezası olarak az
gülsünler çok ağlasınlar (Tevbe, 9/82).*

Ve'l yebkû kesîran buyurdu Sübhân

Gülnâzda çok ağla delildir Kur'ân

2. ve'l yebkû kesîran:-

Diğer 314

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Ayet**

*Artık kazandıkları günahın cezası olarak az
gülsünler çok ağlasınlar (Tevbe, 9/82).*

Ve'l yebkû kesîran fermanı geldi

Muhammed ağlayıp gözleri kandı

velâdet:

1. velâdet:

Diğer 225

Mısra: 21

Dünyâya gelme, doğma.

Mâderden velâdet zemine gelir

Saîd şakî herkes san'atın bulur

velâkin:

1. velâkin:

Diğer 68

Mısra: 2

Ama.

Bu dünyada hayli zaman dem vurdum

Velâkin bir lezzet ben bulamadım

2. velâkin:

Diğer 68

Mısra: 24

Ama.

Râziyye-marziyye şerbetin içe

Velâkin ol şânı ben bulamadım

3. velâkin:

Diğer 68

Mısra: 28

Ama.

Allah fedhuli cennetî buyurur

Velâkin ol emri ben bulamadım

4. velâkin:

Gazel 16

Mısra: 10

Ama, fakat, ancak, lakin.

Kenz-i ebvâb feth olunca kaynadı gitti cebel

Velâkin sırr ile anı görmesi mümkün değil

velâkin unzur ile'l cebeli:

1. velâkin unzur ile'l cebeli:-

Diğer 145

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Ayet**

Fakat, şu dağa bak (Araf, 143.ayet).

Velâkin unzur ile'l cebeli buyurdu

Dağ durursa beni görürsün dedi

velâyet:

1. velâyete:-e

Diğer 258

Mısra: 26

*Kulun Hakk'a yakınlığı ve Hakk'ın kulu,
kulun Hakk'ı dost edinmesi durumu, velî olma,
velîlik, ermişlik.*

Ağlar Baba seb'ul-mesâni geldi

Velâyete delil yedi bâb oldu

velevlem temseshu nâr:

1. velevlem temseshu nârsın:-sın

Diğer 149

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Ayet**

Neredeyse ateş değmeden aydınlık verir

(Nur suresi, 35. Ayet).

Ketfin üzre hatemin sırrında yazılı Necîb

Velevlem temseshu nârsın illâ sen Nebî zîşan

velevlem temseshu nârun:

1. velevlem temseshu nârun:-

Diğer 149

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Ayet**

Neredeyse ateş değmeden aydınlık verir

(Nur suresi, 35. Ayet).

Karîb olur nûr şecerin zeyti yaktı 'âlemi

Velevlem temseshu nârun ziyâsı Nebî zîşan

velezikrullâhi ekber:

1. velezikrullâhi ekber'e:-e

Diğer 36

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Ayet**

*Kitaptan sana vahyedilenleri oku, namazı
özenle kıl. Kuşkusuz namaz hayâsızlıktan ve
kötülükten meneder. Allah'ı anmak her şeyden
önemlidir. Allah yaptıklarınızı bilir (Ankebut,
29/45).*

Velezikrullâhi ekber'e başla

Yalvar sen Allah'a yalvar

velhâsıl:

1. velhâsıl:

Diğer 35

Mısra: 58

Sözün kıyası, kısacası.

Ol kalbin terinden rûhunu kılmış
Velhâsıl Hayyâtî dünyaya gelmiş

veli:

1. velîler:-ler

Gazel 5

Mısra: 7

Veli, ermiş kişi.

Velîler geçtiler Adn ile Huld'den
Dîdâr göstermeye sultân gerektir

veli ed:

1. veli eder:-er

Diğer 2

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Deyim**

Allah'a yaklaştırmak, ermek.

Elif ra'yı şın dal ya'yı veli eder
Oğlu Ahmed anın râhına gider

velleyli:

1. velleyli:

Diğer 168

Mısra: 25

Gece.

Velleyli duhâ hakkı'yçün
Hüccet-i burhan hakkı'yçün

've'l-musirru ale'z-zenbi:

1. 've'l-musirru ale'z-zenbi:-

Diğer 56

Mısra: 34

Kelime Tipi: -

Günaha devam edenler.

El mustağfiru bi'l-lisâni buyurmuş
'Ve'l-musirru ale'z-zenbi duyurmuş

vely ed:

1. vely eder:-er

Diğer 60

Mısra: 33

Kelime Tipi: -

Birbirinin ardı sıra gelmek, takip etmek.

Yedi kapı birbirini vely eder
Kalb-i Kur'ân bize hulkûmda yeter

vely et:

1. vely etti:-ti

Diğer 81

Mısra: 42

Kelime Tipi: -

Takip etmek.

Bir nazarda çâr binası çevrildi
Sadmı ile dört mîm bâ'yı vely etti

velyebkû kesirâ:

1. velyebkû kesirâ:-

Diğer 285

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Ayet**

Ve çok ağlasınlar (Tevbe, 8/82).

Ağlar Baba delil Kur'ân'da geldi
Velyebkû kesirâ Allah buyurdu

velyebkû kesîran:

1. velyebkû kesîran:-

Diğer 125

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Ayet**

Yapıp ettikleri karşısında artık az

gülsünler, çok ağlasınlar. Diyanet İşleri

Başkanlığı, Tevbe, 8/82.
Emr ü nehyi kimdir duyurdu
Velyebkû kesîran Allah buyurdu

've'l-yebkû kesîyran':

1. 've'l-yebkû kesîyran':-

Gazel 32

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Ayet**

Çok ağlasınlar (Tevbe, 9/82).

'Ve'l-yebkû kesîyran' âyet eyledi bizi çok yanık
Coşup kalbim ağladığı Mennân füyûzundan
mıdır

velyektub beynekum:

1. velyektub beynekum:-

Diğer 266

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Ayet**

Birbirinize borçlandığınız zaman aranızda

yazın (Bakara, 2/282).

Velyektub beynekum eldedir berat
Der Ağlar ki kitaplardan ayrıldım

‘velyektub beynekum kâtibun’:

1. ‘velyektub beynekum kâtibun’:-

Diğer 312

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Ayet**

Aranızda da bir yazıcı yazsın (Bakara, 2/282).

‘Velyektub beynekum kâtibun’ geldi

Ağlar Baba kâtib oldu

vemtâzû’lyevme eyyühe’l-muerimûn:

1. vemtâzû’lyevme eyyühe’l-muerimûn:-

Diğer 209

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Ayet**

Ey günahkârlar, bugün siz ayrılın (Ya-sin, 36/59).

Vemtâzû’lyevme eyyühe’l-muerimûn Allah

buyurdu

Kadı’nın hükmüne îmân eyledim.

vennecm:

1. vennecmi:-i

Diğer 194

Mısra: 7

And olsun yıldız (Necm 53/1 suresinden iktibastır).

Vennecmi sırrı ile mî’raca gitti

Bizim affımızı aldı sevdiğim

2. vennecmi:-i

Gazel 24

Mısra: 17

And olsun yıldız (Necm 53/1 suresinden iktibastır).

Sübhâneleziy esrâ’yı oku vennecmi sırrına dal
Er mülk-ü rûhanîyyete urûc et mî’râca mî’râc
gecelerde

ve’n-necmi:

1. ve’n-necmi:-i

Gazel 10

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Ayet**

And olsun yıldız (Necm 53/1 suresinden iktibastır).

Ve’n-necmi sûresinin sen sırrına dal et fikir
Mahbûb ile habîb’sen kelâmını cânda bul

ve’n-necmi:

1. ve’n-necmi:

Diğer 91

Mısra: 29

Yıldız gibi, parlak (sevgilini dışı); Necm Suresi.

Ve’n-necmi suresi hoş etti rahtı

Cibrîl’in perine ol zaman bindi

verâ:

1. verâsını:-sı, -nı

Gazel 29

Mısra: 1

Allah’tan korkup haramdan, günahdan, kötülüklerden sakınma, dînî buyrukları titizlikle yerine getirme, takvâ.

Bu dünyanın verâsını riyâzata girenden sor

Okub men arefe’dersin henüz nefsin bilenden sor

veş:

1. veş:

Diğer 103

Mısra: 25

Gibi.

Ar’ar-ı veş dalları ta Arş u Ferş-i boyladı
Efnâ olmaz semeresi uhrâda temrini bul

2. veş:

Diğer 327

Mısra: 17

Gibi.

Sâbıklar tayr veş tayrıdır cennet
Rûz ü şeb yazılır sağımda hayret

3. veş:

Diğer 344

Mısra: 20

Gibi.

Dolstun Zîver gibi göçersin sine

‘Andelib murğî veş bülbülün göçtü

vesâvis:

1. vesâvisten:-ten

Diğer 18

Mısra: 39

Vesveseler, karışıklıklar (düşünce bağlamında).

Vesâvisten kalbin sakla

Silahsız sen gezme sakın

vesâvisten kurtul:

1. vesâvisten kurtulur:-ur

Diğer 18

Mısra: 31

Kelime Tipi: -

Vesveseden kurtulmak, kuruntudan

kurtulmak.

Vesâvisten hem kurtulur

Silâhsız sen gezme sakın

ve's-şemsi ve'd-duhâ:

1. ve's-şemsi ve'd-duhâ:-

Diğer 215

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Ayet**

Güneşe ve kuşluk vaktine ant olsun ki

(Şems: 1).

Ve's-şemsi Ve'd-duhâ çırağı yanır

Kevkebun durriyyun vechinde parlır

'v'eş-şemsi' 've'd-duhâ':

1. 'v'eş-şemsi' 've'd-duhâ':-

Diğer 60

Mısra: 38

Kelime Tipi: **Ayet**

Güneşe ve kuşluk vaktindeki aydınlığına,

*güneşi takip ettiğinde aya, onu açığa
çıkarttığına gündüze, onu örttüğünde geceye,
gökyüzüne ve onu bina edene, yere ve onu yapıp
döşeyene, nefse ve ona birtakım kabiliyetler
verip de iyilik ve kötülüklerini ilham edene
yemin ederim (Şems, 91/1).*

Nûn ve'l-kalem'inden dersini vermiş

'V'eş-şemsi' 've'd-duhâ' tesmiyye kılmış

vestakım:

1. vestakım:-

Diğer 168

Mısra: 34

Kelime Tipi: **Ayet**

Emrolunduğun gibi dosdoğru ol (Hud,112.

ayet).

Ağlar Baba nişân gördü

Vestakım sırrına erdi

2. vestakım:-

Diğer 254

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Ayet**

Emrolunduğun gibi dosdoğru ol (Hud,112.

ayet).

Vestakım âyeti tebşîrli Kur'an

Acaba yoluyla ile yürüyen var mı

'v'estakım':

1. 'v'estakım':-

Diğer 31

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Ayet**

Emrolunduğun gibi dosdoğru ol (Hud,112.

ayet).

'V'estakım' bâbına girmek istirem

Murâdım vermeden çağırma beni

ve'stakım kemâ umirte:

1. ve'stakım kemâ umirte:-

Diğer 97

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Ayet**

Emrolunduğun gibi dosdoğru ol (Hud,112.

ayet).

Ve'stakım kemâ umirte buyurdun

Müstakîm bâbını kurdun

ves'takım yolu:

1. ves'takım yolunu:-u, -nu

Diğer 105

Mısra: 29

Kelime Tipi: -

Doğruluk yolu.

Ves'takım yolunu bulur

Kasr-ı bâli Cennet olur

ve'stekım:

1. ve'stekım:

Diğer 258

Mısra: 21

İstikamet sahibi ol (Şura, 13. ayet).

Ve'stekım âyeti buyrulan şâha

Ağlar yalvarırım hazret penâha

vesvese et:

1. vesvese etti:-ti

Diğer 58

Mısra: 59

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Şüphe, kuruntu etmek.

Şeytan İsmâîl'e vesvese etti

Tekbirle Allah'ı biz zikrederim

‘vezkur rabbeke fi nefsike tezarruan ve hıyfeten’:

1. ‘vezkur rabbeke fi nefsike tezarruan ve hıyfeten’:-

Diğer 17

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Ayet**

Hem Rabbini, içinden yalvararak ve korkarak, yüksek olmayan bir sesle sabahakşam zikret; ve sakın gafillerden olma! Rabbini kendi içinde saygıyla, hürmet ile ve korkarak, sabah akşam yüksek sesle olmamak kaydı ile sözlü olarak an. Sakın ola ki Rabbinden habersizlerden olma. (A'râf, 7/205).

Allah buyurduğu delil ile git

‘Vezkur Rabbeke fi nefsike tezarruan ve hıyfeten’ mânâsın fehmet

vezkurûllahe fi eyyâmın:

1. vezkurûllahe fi eyyâmın:-

Diğer 58

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Ayet**

Belirlenmiş günlerde Allah'ı zikredin. Allah'a saygılı olan için iki günde (dönmekte) acele edene günah yoktur; daha uzun kalana da günah yoktur. Allah'a saygılı olun. Bilin ki sizler O'nun huzurunda toplanacaksınız (Bakara, 2/203).

Vezkurûllahe fi eyyâmın buyurdu

Eyyâm-ı ma'dûd'u zikredin dedi

vir:

1. viren:-en

Diğer 318

Mısra: 17

Vermek.

Yudû dur savkı viren

‘Aşkıyle gülşanda yanan

vîrân eyle:

1. vîrân eyledi:-di

Diğer 167

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Deyim**

Viran eylemek, yıkmak, harap etmek.

Bir gam yeli esti gönül şehrine

Yıktı sarayını vîrân eyledi

2. virân eyledi:-di

Diğer 302

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yıkmak, bozmak, harap etmek.

Vahdet ü mezketim virân eyledi

Ötüp baykuş uçan kuşlar ağladı

virâne ol:

1. virâne oldu:-du

Diğer 277

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yıkılmak, harabe olmak.

Ey Bayburt bir yanın virâne oldu

Müftîzâdelerin ekremi gitti

vird:

1. virdi:-i

Diğer 102

Mısra: 25

Kur'ân-ı Kerîm'den sık sık okunan parça veya hemen her gün okunan dua Kaynak:İsmail Parlatur.

İhsa'ya alınmaz peygamber virdi

Muhammed Nebî'yi hem hâtem kıldı

2. virdini:-i, -n, -i

Gazel 9

Mısra: 7

Dua.

Kimse bilmez ol bâb içre çün vürûd-u virdini

Kim bilürse ol kâzibtir çün bilen Bir'dir gönül

vird id:

1. vird ider:-er

Diğer 317

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Diline dolamak, sürekli tekrar etmek.

Dil tercümân kasr-ı bâli vird ider

Hakikaten Allah diyen kalmadı

vizri:

1. vizri:-i

Gazel 21

Mısra: 11

Günah.

Almışam arkama vizri Kafdağ'ından çok ağır
Nâs olan kervânı çeker dayalı kalan benem

vücûd:

1. vücûdumu:-u, -m, -u

Diğer 34

Mısra: 3

Beden.

Vücûdumu orda yazılı gördüm
Seyrettim yazının satrını tek tek

vücûd kudem:

1. vücûd kide mi:-i

Gazel 7

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kahp İfade**

*Allah'ın zati sıfatlarından olan var olmak,
varlığının başlangıcı olmamak, sıfatları.*
Ol vücûd kide mi bizzât rû'yetinden bilsene
Yerdeki mûr perrübâlden Allah'ı bul ey gönül

vücûda gel:

1. vücûda geldim:-di, -m

Diğer 195

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Deyim**

Oluşmak, meydana gelmek.

Ketm-i 'adem iken geldim vücûda
Yoktan halk edene eyvallahım var

vücut bul:

1. vücut bulmazdı:-ma, -z, -di

Diğer 37

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Deyim**

Oluşmak.

İllâ'sız bu âlem vücut bulmazdı
Leyl ü nehâr ağla sen illâ'ya bak

vudûunu al:

1. vudûunu almayan:-ma, -yan

Diğer 18

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Kahp İfade**

Abdest almak.

Seher vakti tez kalkmayan
Vudûunu hem almayan

vürûd:

1. vürûd-u:-u

Gazel 9

Mısra: 7

Virdin (Belirli zamanlarda mânevî bir

görev olarak düzenli şekilde okunan âyet, esmâ-i hüsnâ veya duâlar) çoğulu.

Kimse bilmez ol bâb içre çün vürûd-u virdini
Kim bilürse ol kâzibtir çün bilen Bir'dir gönül

vü'rûd:

1. vü'rûdu:-u

Diğer 304

Mısra: 18

Gelme, ulaşma.

Kemâl şâhbaz hüccet fermânı düzdü
Cemâl'den vü'rûdu hem şuhûd yazdı

vürut:

1. vürudu:-u

Diğer 111

Mısra: 22

Gelme, erişme.

Vücûda batn-ı mâderde rûh ki takarrür eder
Fânîye vürudu hinde arş-u hamse tıyb gider

2. vürûdu:-u

Gazel 1

Mısra: 23

Gelme, erişme.

Kenzi içre çün vürûdu erdi ünvanı bize
Kenz-i ebvâb içre bizi iletip yakan güzel

vuş:

1. vuş:

Diğer 74

Mısra: 23

Genişlik, rahatlık.

Yağma yoktur vuş cennete girilmez
Girmek ister isen bul kapısını

2. vuş:

Diğer 77

Mısra: 7

Genişlik, rahatlık.

Cilvegâhı vuş müzeyyen eyledi
Nazargâh yerine mihmânın geldi

3. vüş:

Diğer 85

Mısra: 6

Genişlik, rahatlık.

Bize içirdiler aşkın âbını
Feth etti kalbimden vüş dil bâbını

4. **vuş:**

Diğer 92

Mısra: 24

Genişlik, rahatlık.

Aşkımın mızrabı sinemi yaktı
Yarın mahşer günü vuş şîn'e kurban

5. **vuş:**

Diğer 96

Mısra: 14

Genişlik, rahatlık.

Kâf kâf ile nûn'un sebebi sensin
Ra rûh-u insanın vuş aslı sensin

6. **vuş:**

Diğer 274

Mısra: 5

Genişlik, rahatlık.

Allah hâyy'dır hayy ezkârı u vuş sever
Gece kalkmayandan feyzinini keser

7. **vuş:**

Diğer 313

Mısra: 21

Genişlik, rahatlık.

Âil deminden vuş geçir
Eğnâ câmin bol bol içir

8. **vuş:**

Diğer 340

Mısra: 31

Genişlik, rahatlık.

Saati zarfında vuş müstecâbı
Hutbeyi okurken du'âyı unutma

vuslat:

1. **vuslata:-a**

Diğer 88

Mısra: 7

Kavuşma, buluşma.

Vuslata enîs olurum
Şükür olsun Allah 'ıma

2. **vuslata:-a**

Diğer 92

Mısra: 12

Kavuşmak, ulaşmak.

İsrâfîl sûru da anın nûrundan
Mahşerde erişir vuslata kurban

3. **vuslatından:-ı, -n, -dan**

Diğer 116

Mısra: 6

Kavuşmak, ulaşmak.

Gıybet ü kizb intâkından kalbin bî-tenvîr kalır
Vuslatından Lâ-tenevvür zıll-ı zulmetle olur

4. **vuslat:**

Diğer 188

Mısra: 3

Kavuşmak, ulaşmak.

Seninle olunur vuslat
Vasfedemem gönül seni

vuslat-ı cennet:

1. **vuslat-ı cennete:-e**

Diğer 280

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Cennete kavuşma.

Vuslat-ı cennete yolk elem azap
Bâkemâl-i ru'yet olunca hitap

vuslat-ı pâk ü safâ:

1. **vuslat-ı pâk ü safâ:-**

Diğer 301

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Tertemiz ve berrak bir kavuşma.

Mevlûd kıraat olunur vuslat-ı pâk ü safâ
Yeniden güller açılır Nebî zîşan-ı Muhammed
Mustafâ

vüsta namaz:

1. **vüsta namazını:-ı, -nı**

Diğer 271

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Orta namaz, ikindi namazı.

Hâfîzû alessâlavât'ı geldi Kur'ân'da
Vüsta namazını her gün kılarda

vuzû al:

1. **vuzû alıp:-ıp**

Diğer 107

Mısra: 33

Kelime Tipi: -

Abdest almak.

Siz gibi vuzû alıp da farzu vacib kılmaduk
Bilinmez ki bizi nârdan şimdi ne şeydir alan

vuzû'en turab:

1. **vuzû'en turab:-**

Diğer 272

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Teyemmüm abdesti.

Kırk gün Yunus batn-ı mâhîde kaldı
Vuzû'en turab namazın kıldı

ya eyyuhellezine amenû tûbû ilallahi:

1. ya eyyuhellezine amenû tûbû ilallahi:-

Diğer 56

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Ayet**

Ey iman edenler! Öğüt veren bir tövbe ile

Allah'a tövbe edin.(Tahrim suresi/8).

Ya eyyuhellezine amenû tûbû ilallahi Allah
buyurdu

Ey mü'minler tövbe edinsiz dedi

yâ habîb:

1. yâ habîbim:-im

Diğer 106

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Ey sevgili. (Hz. Muhammed).

Yâ habîbim sen görürsün mü'mini mü'minâtı
Kıyâmette sırat üzre meş'iyleden kullara bak

2. ya habîbim:-im

Diğer 106

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Ey sevgili. (Hz. Muhammed (sav)).

Takdir ezel nakş-ı kalem anları hoş eder

Ya habîbim kıyamette anların şânına bak

3. ya habîbim:-im

Diğer 106

Mısra: 39

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Ey sevgili. (Hz. Muhammed (sav)).

Ya Habîbim mâ'sûkûmsun dür kelâmım anda
seni mest eder

Zâtıma âşık olanlar cemâlimi seyreder

4. ya habîbim:-im

Diğer 106

Mısra: 42

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Ey sevgili. (Hz. Muhammed (sav)).

Selâmun aleykum tıbtum kelâmım cümlesini
velyeder

Ya Habîbim ol sırada söylenen kelâma bak

ya habîbim:

1. ya habîbim:-im

Diğer 106

Mısra: 38

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Ey sevgili. (Hz. Muhammed (sav)).

Çok telezüz alır anlar halleri beyhoş eder

Ya Habîbim ru'yetinden alınan lezzete bak

yâ ilâh:

1. yâ ilâh:-

Diğer 53

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Ey Allah'im.

Rızkımı versen kapından yâ ilâh

Rızkımı ben Allah'ımdan isterim

2. yâ ilâh:-

Diğer 168

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Ey Allah'im.

Kaldım çok nâcâr yâ ilâh

Destigîr ol ey padişâh

yâ rab:

1. yâ rab:-

Diğer 316

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'a seslenme sözü; "Ey Rab!", "

Rabbim!".

Öz kulunam yâ Rab çağırırsan gelsem

Kâbe yollarında belimi büksem

yâ rab meded:

1. yâ rab meded:-

Gazel 19

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'im yardım et.

Fercâmın âbı elinden ehl-i hırâk olmuşam yâ

Rab meded

Şeydâ bülbül gibi âha düşmüşem yâ Rab meded

2. yâ rab meded:-

Gazel 19

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'im yardım et.

Fercâmın âbı elinden ehl-i hırâk olmuşam yâ

Rab meded

Şeydâ bülbül gibi âha düşmüşem yâ Rab meded

3. yâ rab meded:-

Gazel 19

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'im yardım et.

Pervâneveş gibi oldum berk-i hâtib nârına

kendim atam

Zât-ı pâk-i per cemâle müştâkım yâ Rab meded

4. yâ rab meded:-

Gazel 19

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ım yardım et.

Zât-ı vechin âfitâbı kıldı şebi rûz-ı sâl
Bî-cânım çün mûtü sırrı olmuşam yâ Rab meded

5. yâ rab meded:-

Gazel 19

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ım yardım et.

Vech-i hüsnün şehri i gülde selvi verdi gonca gül
Konuşmuşam gül dallarına bülbülem yâ Rab meded

6. yâ rab meded:-

Gazel 19

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ım yardım et.

Ol cemâlin ilk cevabı sözüne kanan benim
Vücûdum zarfında kasr-ı dilgâhını yakmışam yâ Rab meded

7. yâ rab meded:-

Gazel 19

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ım yardım et.

Cümle rûhların şâh-ı perverdigâri râhında
isterim nâci
Aşk bâbında bağlı kaldım fethi kıl yâ Rab meded

8. yâ rab meded:-

Gazel 19

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ım yardım et.

Andelip bülbül gül için yanuben oldu remad
Ağlar Baba zâtın için yanıyor yâ Rab meded

ya rab nasîb eyle:

1. ya rab nasîb eyle:-

Diğer 289

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Allah'ım nasip et.

Ya Rab nasîb eyle fercâm-ı hû'yu
Ezkâr u zikrimiz Hû'ya yanaştı

yâ rabb:

1. yâ rabb:-i

Diğer 28

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Ey Allah'ım.

Zânâblar seni yer kendini gözet
Vahdette enîsi gönder yâ Rabbi

2. yâ rabb:-i

Diğer 28

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Ey Allah'ım.

Hicâplara geçti sırayla tek tek
Vahdette enîsi gönder yâ Rabbi

3. yâ rabb:-i

Diğer 28

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Ey Allah'ım.

Bir vahdet hicâbı hedâye geldi
Vahdeti nasip et bana yâ Rabbi

4. yâ rabb:-i

Diğer 28

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Ey Allah'ım.

Âdem'in alnında hem zâhir oldu
Vahdeti nasip et bana yâ Rabbi

5. yâ rabb:-i

Diğer 28

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Ey Allah'ım.

Ol hicâp yerine mezkete girdi
Mezketi nasip et bana yâ Rabbi

6. yâ rabb:-i

Diğer 28

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Ey Allah'ım.

İşte anlardırlar rızâyı bulan
Rızâyı nasip et bana yâ Rabbi

7. yâ rabb:-i

Diğer 28

Mısra: 36

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Ey Allah'ım.

Lâmekân kurbuna ten vücûdun at
Kurbıyeti nasip et bana yâ Rabbi.

8. **yâ rabbi:-i**

Diğer 31

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Ey Rabbim.

Üç seneye karîb ağlar gezirem
Senin'çün yâ Rabbi yanıp soliram

yâ rabbi:

1. **yâ rabbi:-**

Diğer 2

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Ey Rabbim.

Anın devri küllî âhir olacak
Mezburu sen mahrûm koyma yâ Rabbi

2. **yâ rabbi:-**

Diğer 2

Mısra: 34

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Ey Rabbim.

Aşığın kalbine yalan söz gelmez
Dilimi yalandan sakla yâ Rabbi

3. **yâ rabbi:-**

Diğer 328

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Ya Rabbi.

Ey Allah'ım senden budur dileğim
Bizi iman ile göçür yâ Rabbi

4. **ya rabbi:-**

Diğer 328

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Ya Rabbi.

Çok lezzet almışam Nakşî râhından
Bizi imân ile göçür ya Rabbi

5. **yâ rabbi:-**

Diğer 328

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Ya Rabbi.

Kâf nûn ziyâsı zevâl buluyor
Bizi imân ile göçür yâ Rabbi

6. **yâ rabbi:-**

Diğer 328

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Ya Rabbi.

Â'lâ ile ednâ şimdi bir oldu
Bizi iman ile göçür yâ Rabbi

yabana düş:

1. **yabana düşme:-me**

Diğer 290

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Deyim**

*Önem vermemek II Gözden düşmek,
değersizleşmek.*

Er vecd-i imânâ ulaş kervâna
Aldanıp nefesine düşme yabana

yâbis:

1. **yâbisin:-in**

Diğer 200

Mısra: 1

Kuru.

Ratb ile yâbisin hatt-ı harfinde
Ol hinde kaydoldu bu bayram günü

2. **yâbısı:-i**

Diğer 225

Mısra: 11

Kuru, sert, haşin.

Ratb ile yâbısı mahfûza çaldı
Takînin şakînin yaz emri geldi

yâd:

1. **yâd:**

Diğer 255

Mısra: 15

Yabancı.

Giremez ol bahçaya tuyûr yâd zağı
Bağda bağcivânı gözlüyor bülbül

2. **yâd:**

Diğer 290

Mısra: 16

Yabancı.

Hubben-lillah kâsesinden holş lezzet
Aman yâd elinden sükkeri içme

yâd et:

1. **yâd et:-**

Diğer 229

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yad etmek, hatırlamak.

Açmagıl rikâbet et yâd kapısını
Öz yâr bahçesinin bâbını gözle

yâdigâr:

1. yâdigâr:

Diğer 128

Mısra: 22

1. armağan, hediye 2. hatıra.

Tayyibât dedi de kıyâma durdu
Üç şeyi bahçeden yâdigâr aldı

yâdigâr ver:

1. yâdigâr verdi:-di

Diğer 58

Mısra: 55

Kelime Tipi: -

Hediye vermek.

Zevci İbrâhîm'e yâdigâr verdi
Tekbirle biz Allah'ı zikredelim

yahyâ:

1. yahya:

Diğer 319

Mısra: 18

Yahya Peygamber.

Tenim hızar ile biçtir
Yahya gibi başım kestir

yaka ver:

1. yaka veren:-en

Gazel 3

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Deyim**

Yakalanmak, kaçamayarak ele geçmek.

Dehr-i gaflet içre fânî şeytana yaka veren
Nefsi tecrîd dünyâdan uzlet eden anlar bizi

yakanı ver:

1. yakanı verme:-me

Diğer 276

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Deyim**

Yakalanmak, kaçamayarak ele geçmek.

Şeytâna yakanı verme
Gönül sana demedim mi

yakar yan:

1. yakar yandırır:-dı, -r, -ır

Diğer 228

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Deyim**

Yakıp yandırmak.

Bu aşk beni elbet yakar yandırır
Aman rûhum aman dildâre şöyle

yakayı ver:

1. yakayı verir:-ir

Diğer 42

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Deyim**

Yakayı ele vermek, yakalanmak,

kaçamayarak ele geçmek.

Fâniden lezzeti alan

Şeytan'a yakayı verir

yakıp yan:

1. yakıp yandırdı:-dı, -r, -dı

Diğer 302

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Deyim**

Sızlandırmak.

Felek bizi yakıp yandırdı nâra

Cân içinde cânân mülkü ağladı

yaktı yan:

1. yaktı yandırdı:-dır, -dı

Diğer 115

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Deyim**

Acı çekmek, yakıp yandırmak.

Dürr kelâmın nâsı yaktı yandırdı

Gördü Ağlar Baba nişânı hocâm

2. yaktı yandırdı:-dır, -dı

Diğer 238

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Deyim**

Acı çekmek, yakıp yandırmak.

Ol bizi yaktı yandırdı hicrâna

Sağ bıraktı nâr-ı dâr-ı gülşâne

3. yaktı yandırdı:-dır, -dı

Gazel 28

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Deyim**

Acı çekmek, yakıp yandırmak.

Bir güzelin sevda nârı yaktı yandırdı beni

Düşmüşem 'aşk deryasına ihrâcî mümkün değil

ya'kûb:

1. ya'kûb:

Gazel 19

Mısra: 3

Hız. Ya'kûb.

Çün vücûdum mahu oluben düşdü Ya'kûb âhına

Bir Yusûf gibi hûbâne mest-ü beyhoş olmuşam

yâ Rab meded

ya'kûb:

1. ya'kûb:

Diğer 260

Mısra: 29

Hız. Ya'kûb.

Ya'kûb Yûsuf gülü cânından sevdi
Kardaşlarla anı kuyuya attı

ya'kûb hal:

1. ya'kûb haline:-i, -n, -e

Diğer 69

Mısra: 29

Kelime Tipi: -

Kuran-ı Kerim'e göre, Yakub'un en büyük sıkıntısı oğlu Yusuf'un kaybolmasıdır. Yusuf'a olan sevgisi ve onun kayboluşu Yakub'u uzun süre üzüntüye boğmuştur.

Bu derd beni saldı Ya'kûb haline
Ağlar bu gözlerim zâtı vechine

yâ'kûb-ken'an:

1. ya'kub-ken'an'ı:-ı

Diğer 22

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Ken'an ilinin Yakub'u. İbrahim

Peygamberin torunu ve İshâk peygamberin oğludur. İskender Pala (2022), Ansiklopedik Divan Şiiri Sözlüğü, kapı Yay. İstanbul, 478.

Bu insan tanımaz yolu erkânı
İşitmediniz mi Ya'kub-Ken'an'ı

2. yâ'kûb-ken'an:

Diğer 39

Mısra: 34

Ken'an ilinin Yakub'u. İbrahim

Peygamberin torunu ve İshâk peygamberin oğludur. İskender Pala (2022), Ansiklopedik Divan Şiiri Sözlüğü, kapı Yay. İstanbul, 478.

Âşık olan yâre ağlar
Yâ'kûb-Ken'an gibi ağlar

yâkût-u has:

1. yâkût-u hastan:-tan

Diğer 10

Mısra: 11

Kelime Tipi: -

Safyakut.

Mizâbı kurulmuş yâkût-u hastan
Aman Allah aman çarkımı çevir

yahnız kal:

1. yahnız kaldık:-dı, -k

Diğer 261

Mısra: 42

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yalnız kalmak, kimsesiz kalmak.

Uçtu gitti gecemiz etti ıssız
Gitti siyâm ay'ı kaldık yalnız

yalvar:

1. yalvarırım:-ır, -ım

Diğer 27

Mısra: 26

Birinden ısrarlı bir biçimde, kendine acındıracak sözlerle, saygılı bir biçimde bir şey istemek.

Gece gündüz zârı zârı ağlarım
Hurşid sahibine çok yalvarırım

yaman sanma komşan hal gelir başan:

1. yaman sanma komşan hal gelir başan:-

Diğer 74

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Atasözü**

Gülme komşuna gelir başına.

Yaman sanma komşan hal gelir başan
Zehr-i mâr-ı katar Hak senin aşan

yanar yak:

1. yanar yakılır:-ıl, -ır

Diğer 223

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Deyim**

Yanmak, aşk ateşiyle yanmak; sızlanıp şikâyet etmek, derdini döküp durmak.
Pervâneler gibi yanar yakılır
Bu aşk ile yanan âşık değil mi

yanıp ağla:

1. yanıp ağılır:-ir

Diğer 270

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Deyim**

Derdini döküp acı acı yanıp ağlamak.

Yanıp ağlır terk eylemiş otağı
Nedir derdi dermanını bilen kim

2. **yanıp ağlayan:-(y)an**

Gazel 3

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Deyim**

Derdini döküp acı acı yanıp ağlamak.

Cim cemâlden dâima ol kevkebini gözleyen

Bâkî Baba gibi yanıp ağlayan anlar bizi

yanıp sol:

1. **yanıp solmuşsun:-muş, -sun**

Diğer 145

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Deyim**

Büyük bir üzüntü içinde olmak.

Şeydâ bülbül gibi yanıp solmuşsun

Ol bâğa girmesi hiç mümkün değil

2. **yanıp solmuştur:-muş, -tur**

Diğer 250

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Deyim**

Büyük bir üzüntü içinde olmak.

Ol hînden ‘âşıktır yanıp solmuştur

Ma’sûkumdan telli bir hüccet getir

yanıp yak:

1. **yanıp yakılma:-ıl, -ma, -k**

Diğer 4

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Deyim**

Derdini döküp acı acı sızlanmak.

Şeydâ bülbül gibi yanıp yakılma

Limansız keştiye sen ayak vurma

yanıp yık:

1. **yanıp yıkıldı:-ıl, -dı**

Diğer 332

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Deyim**

Yanıp yakılmak.

Gedâ Ağlar Baba yanıp yıkıldı

Müttakî vâ’ize tîrini kurdu

yanlış kıl:

1. **yanlış kılma:-ma**

Diğer 36

Mısra: 31

Kelime Tipi: -

Yanlış yapmak.

Ef’âl akvâl kılma yanlış

Yalvar sen Allah’a yalvar

yanuben remad ol:

1. **yanuben remad oldu:-du**

Gazel 19

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Deyim**

Yanıp kül olmak.

Andelip bülbül gül için yanuben oldu remad

Ağlar Baba zâtın için yanyor yâ Rab meded

yanuben sol:

1. **yanuben soldun:-du, -n**

Diğer 5

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yanıp solmak.

Şeydâ bülbül gibi yanuben soldun

Sen ‘âşık olmuşsun ol güzel yâre

2. **yanuben soldun:-du, -n**

Diğer 191

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yanıp solmak.

‘Âşk elinde şeydâ yanuben soldun

Âfitâb gullında figanı buldum

yâr:

1. **yâr:**

Diğer 4

Mısra: 21

Sevgili l dost.

Murğî yâr bağında öt gündüz gece

Bir güle bülbül ol lâ-civâr yerde

2. **yâri:-i**

Diğer 6

Mısra: 8

Sevgili, dost. II. Allah.

Burda bir garipsin kimin var senin

Ol yâri görmeye az zamanın var

3. **yârin:-in**

Diğer 6

Mısra: 2

Sevgili, dost. II. Allah.

Niye gönül seni sükûnet alır

Ol yârin rüzgârı hiç eksik değil

4. **yârin:-in**

Diğer 6

Mısra: 10

Sevgili, dost. II. Allah.

Leyli zamânında Leylâ’dan olma

Yârin hayydır senin sen hâba varma

5. yâr:

Diğer 9

Mısra: 4

Sevgili, dost. II Allah.

Dünyayı sevenler yâre varamaz
Elbet ol yâr senden yüzün çevirir

6. yârden:-de, -n

Diğer 9

Mısra: 2

Sevgili, dost. II Allah.

Gönül sakın sevmeye dünya malını
Hakikatli yârden seni ayırur

7. yâre:-e

Diğer 9

Mısra: 3

Sevgili, dost. II Allah.

Dünyayı sevenler yâre varamaz
Elbet ol yâr senden yüzün çevirir

8. yârin:-i, -n

Diğer 17

Mısra: 1

Sevgili, dost. II Allah.

Sen sanma ki gönül yârin uzakta
Şâhdamardan karîb bu şirin cânda

9. yâr:

Diğer 22

Mısra: 28

Sevgili, dost. II Allah.

İki melek vardır insâfı yoktur
Anlar da ağlıyor güzel yâr için

10. yâr:

Diğer 22

Mısra: 40

Sevgili, dost. II Allah.

Yerini görürse ol zaman güler
Ağlar bu gözlerim güzel yâr için

11. yâr:

Diğer 22

Mısra: 36

Sevgili, dost. II Allah.

Sû-i zan eyledi bize karyeli
Ağlar bu gözlerim güzel yâr için

12. yâr:

Diğer 22

Mısra: 32

Sevgili, dost. II Allah.

Ağlayan kullardan korkar kaçarım
Ağlar bu gözlerim güzel yâr için

13. yâr:

Diğer 22

Mısra: 24

Sevgili, dost. II Allah.

Kabir de seviyor ağlayan kulu
Ağlar bu gözlerim güzel yâr için

14. yâr:

Diğer 22

Mısra: 20

Sevgili, dost. II Allah.

Balığın karnında Yûnus Nebî'si
Yanıp ağlamıştır güzel yâr için

15. yâr:

Diğer 22

Mısra: 12

Sevgili, dost. II Allah.

Gözleri ağladı Yusuf sultânı
Ağlar bu gözlerim güzel yâr için

16. yâr:

Diğer 22

Mısra: 8

Sevgili, dost. II Allah.

'Fe'lyadhakû kalîlen ve'lyebkû kesîran 'delilim
budur
Ağlar bu gözlerim güzel yâr için

17. yâr:

Diğer 22

Mısra: 16

Sevgili, dost. II Allah.

İki cihânın serveri Mustafâ
Yanıp ağlamıştır güzel yâr için

18. yâr:

Diğer 22

Mısra: 4

Sevgili, dost. II Allah.

Yalan deyû münkir beni kınadı
Ağlar bu gözlerim güzel yâr için

19. yâr:

Diğer 24

Mısra: 5

Dost, sevgili. II Allah.

Ol yâr bahçesinde bir ağaç bitmiş
Tahtı gümüş fevkî anın has yemiş

20. yâr:

Diğer 24

Mısra: 3

Dost, sevgili. II Allah.

Ol yâr bahçesine bülbül demişler
Anın için coşır ağır bu gönül

21. **yârdır:-di, -r**

Diğer 24

Mısra: 15

Dost, sevgili. II Allah.

Ol balın ustası sevdiğim yârdır
Anın için coşır ağırlı bu gönül

22. **yârin:-in**

Diğer 24

Mısra: 2

Dost, sevgili. II Allah.

Bilmem neden gönül coşır ağırlırsın
Elbet bir sevgili güzel yârin var

23. **yârdır:-dır**

Diğer 36

Mısra: 22

Sevgili (Allah).

Evlâd ağyârın düşmandır
Sen sanma ki sana yârdır

24. **yârin:-in**

Diğer 36

Mısra: 23

Sevgili | dost.

Hakîki yârin Allah'tır
Yalvar sen Allah'a yalvar

25. **yârinin:-in, -i**

Diğer 50

Mısra: 3

Sevgili || Allah.

Lâ-mekân şehrinde gördü yârinin
El bağlayıp kıyâm etti ol Resûl

26. **yârinin:-in, -i**

Diğer 55

Mısra: 2

Sevgili || Allah.

Bir sözüm var size cümle âşıklar
Âşık olan elbet yârinin sever

27. **yâri:-i**

Diğer 66

Mısra: 34

Sevgili, dost. II Allah (cc).

Sultân haymesini vastına kurmuş
Ol gölde yüzüp yâri bulsana

28. **yâri:-i**

Diğer 66

Mısra: 30

Sevgili, dost. II Allah (cc).

Keştiyle gidilir ol mülke anca
Keştiye binip de yâri bulsana

29. **yâri:-i**

Diğer 66

Mısra: 4

Sevgili, dost. II Allah (cc).

İbret için bu âleme gelmişsin
Yirde gezen mûrdan yâri görsene

30. **yâri:-i**

Diğer 66

Mısra: 10

Sevgili, dost. II Allah (cc).

Lem-yezel ezelden biz şânı aldık
Ol sevdiğin yâri cânda bulsana

31. **yâri:-i**

Diğer 66

Mısra: 14

Sevgili, dost. II Allah (cc).

Ümmü'l kitâb'daki kalem nakşında
Okunan Kur'ân'dan yâri bulsana

32. **yâri:-i**

Diğer 66

Mısra: 18

Sevgili, dost. II Allah (cc).

Lâ-mekân şehrinde gelen bürhâna
Bürhânı okup da yâri bulsana

33. **yâri:-i**

Diğer 66

Mısra: 22

Sevgili, dost. II Allah (cc).

Kasr-ı dile mihmân kendi buyurmuş
Mü'min olup kalpte yâri bulsana

34. **yâri:-i**

Diğer 66

Mısra: 26

Sevgili, dost. II Allah (cc).

Kasr-ı dil'e mihmân kendi buyurmuş
Mü'min olup kalpte yâri bulsana

35. **yâri:-i**

Diğer 135

Mısra: 24

Sevgili | dost.

Secde-i celse de bir daha gördün
'Acep görür müsün yâri sen gönül

36. **yâri:-i**

Gazel 5

Mısra: 10

Sevgili, dost. II Allah (cc).

N'iderim Rıdvân'ı kevser'i hûr'u
Âşık olan yâri görmek gerektir

37. yâre:

Gazel 15

Mısra: 4

Sevgili l dost.

Hümâ olmuştur gönül havadan inmir yere
Uçar yâre giderse ol murâddan sana ne

38. yârin:-in

Gazel 15

Mısra: 5

Sevgili l dost.

Girmiş yârin bağına bir hârda kurmuş vatan
Gül açılma ol bağda gül benimdir sana ne

yâ-rabb:

1. yâ-rabb:-i

Diğer 97

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

*"Ey Allah'ım, ey Rabbim "anlamında olan
bu söz Allah'tan yardım isteme ve Allah'a
sığınma ifadesi olarak kullanılır.
Yâ-Rabbî beni irşâd ettin
Rızkımı kapından verdin*

varaş:

1. varaşır:-ır

Diğer 6

Mısra: 28

*Yakışmak, uygun düşmek, layık ve münasip
olmak.*

Uzaktan muhabbet çok güzel haldir
Allah'a varaşır senin aşkın var

yardım et:

1. yardım et:-

Diğer 35

Mısra: 15

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

Yardım etmek.

Çarkı çevirende yardım et bana
Aman mürşitlerim gözleyin beni

yardım eyle:

1. yardım eyle:-

Diğer 19

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Dua İfadesi**

*Yardım etmek, iyilik yapmak. Bize yardım
eyle ey Ebu'l-Kasım.
Bu çark hiç eskimez perleri kavî
Bize yardım eyle ey Ebu'l-Kasım.*

2. yardım eyle:-

Diğer 35

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yardım etmek.

Yardım eyle bana ey ceddîm Baba
Çarkı teslim eylemişsin sen bana

yâre kavuş:

1. yâre kavuşması:-ma, -sı

Diğer 7

Mısra: 27

Kelime Tipi: -

Sevgiliye kavuşmak. II Allah'a kavuşmak.

Yâre kavuşması çok uzak yoldur
Tezden nasip eyle amân Allah'ım

yâren:

1. yâreni:-i

Diğer 314

Mısra: 18

Dost, arkadaş, sevgili.

Sıddîk-ı sâdıktan gözle nişânı
Ahmed-i zîsan'ın hubbû yâreni

2. yâren:

Diğer 315

Mısra: 14

Dost, arkadaş, yoldaş || Tasavvuf ehli.

Fukarâ ümmîydi Zî'n-nûri Osman
Ahmed-i zîşân'a sâdk ile yâren

yârı yolda kal:

1. yârı yolda kalmasın:-ma, -sın

Diğer 238

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Deyim**

Yarı yolda kalmak, tamamlanamamak.

Kervânımız yârı yolda kalmasın
Muhammed'den bize himmet ulaştır

yârı yolda kolyver:

1. yârı yolda kolyverdi:-di

Diğer 295

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Deyim**

*Yarı yolda bırakmak, bir şeyi
tamamlanamamak.*

Şimdi beni yârı yolda kolyverdi
Bu ahvâlden acep haberin var mı

yas:

1. yash:-lı

Diğer 29

Mısra: 1

Yas II ağlayıp figan etme.

Çeşm-i dildin murğî vücûdun yaslı
Kalbin haymegâhtır senin ey gönül

yas çek:

1. yas çeker:-er

Diğer 118

Mısra: 23

Kelime Tipi: -

Yas tutmak, kederlenmek, üzölmek.

Rûhu Berzâh'a varamaz rûh kabirde yas çeker
Şükrederek Yezdân'ımızı zarf-ı sinde kalmayak

yaş dök:

1. yaş dökir:-ir

Diğer 33

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Deyim**

Gözyaşı dökmek, ağlamak.

Murğ-i dil ötüyor yaş dökir durmaz
Getir nâmem getir himmeti getir

2. yaş döker:-er

Diğer 239

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Deyim**

Gözyaşı dökmek, ağlamak.

Âşiyândan murğî yaş döker ağlar
Ağla Ağlar Baba her gecelerde

yasa gir:

1. yasa girelim:-e, -lim

Diğer 25

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Deyim**

Yas tutmak.

Gelin biz cümleten yasa girelim
Şehr-i sıyâm gidir hoş ağlayalım

yâ-sîn:

1. yâ-sîn:

Diğer 104

Mısra: 8

Yasin. Kur'an'ın 36. Suresi.

Kalb-i imân burc-u kal'a bâbını bâ'sîn açar
Kalb-i Kur'ân'ın bâbını bilmiş ol yâ-sîn açar

2. yâ-sîn'i:-'i

Diğer 120

Mısra: 14

Kur'an-ı Kerim'in 36. suresinin adı ve ilk kelimesidir. II Sevgilinin kaşları Yâ (ی) harfine ve dişleri Sin (س) harfine benzetilmiştir.

Mevti câmdan nûş edende Azrâîl melek gelir
Yâ-sîn'i her kim okursa harfi bir melek olur

3. yâ-sîn'i:-'i

Diğer 120

Mısra: 35

Kur'an-ı Kerim'in 36. suresinin adı ve ilk kelimesidir. II Sevgilinin kaşları Yâ (ی) harfine ve dişleri Sin (س) harfine benzetilmiştir.

İrcii hitâbı hinde kalbin okur Yâ-sîn'i
Gâfil olma her sehergâh oku kalb-i Kur'ân'ı

yâsin:

1. yâsîn'i:-i

Diğer 332

Mısra: 24

Yasin suresi.

Kaf kalbinden güzel yapıldı meâb
Okuyup Yâsîn'i rızkımı buldum

yâ-sîn-i şerîf:

1. yâ-sîn-i şerîf'i:-i

Diğer 26

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kur'an'ın 36. suresidir. Mekke döneminde indirilmiştir. 83 ayetten oluşur ve adını ilk ayeti olan "Ya-Sin" den almıştır.

Yüz on dört sûre içinde
Yâ-sîn-i şerîf'i başka

yaşlar dök:

1. yaşlar döker:-er

Diğer 32

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Deyim**

Su akıtmak, dökmek; ağlamak, gözyaşı dökmek.

Bu gözlerin daha çok yaşlar döker
Duâ edin murâdımı alayım

yat:

1. yatma:-ma

Diğer 6

Mısra: 13

Uyumak II uzanmak.

Geceler subha dek sen sakın yatma
O güzel Leylâ'yı uykuya satma

yava:

1. yayan:-n

Diğer 27

Mısra: 7

Yayan, yürüyen.

Ben yayan yürümey gözüme dede
Ne yapayım düştüm âhir zamana

yazıcı melâik:

1. yazıcı melâike:-e

Diğer 99

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Kirâmen Kâtibîn melekleri.

Yazıcı melâike ismim yazmadan
Ecel defterini ele almadan

yazıcı melek:

1. yazıcı melekler:-ler

Diğer 9

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyrulmaktadır:

“Hâlbuki sizin üstünüzde hakiki bekçiler ve çok değerli yazıcılar (kirâmen kâtibîn) vardır ki, onlar ne yaparsanız bilirler.” (el-İnfîtâr, 82/11-12) Bu meleklerle “Hafaza”, “rakîb-atîd” melekleri de denilir.

Yazıcı melekler yanında ağlar
Melaik senden yüzün çevirir

2. yazıcı melekler:-ler

Diğer 57

Mısra: 55

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyrulmaktadır:

“Hâlbuki sizin üstünüzde hakiki bekçiler ve çok değerli yazıcılar (kirâmen kâtibîn) vardır ki, onlar ne yaparsanız bilirler.” (el-İnfîtâr, 82/11-12) Bu meleklerle “Hafaza”, “rakîb-atîd” melekleri de denilir.

Yazıcı melekler çok râzı olur
Beş vakit namazı biz edâ edek

3. yazıcı melekler:-ler

Diğer 59

Mısra: 46

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyrulmaktadır:

“Hâlbuki sizin üstünüzde hakiki bekçiler ve çok değerli yazıcılar (kirâmen kâtibîn) vardır ki, onlar ne yaparsanız bilirler.” (el-İnfîtâr, 82/11-12) Bu meleklerle “Hafaza”, “rakîb-atîd” melekleri de denilir.

Bayramların defterleri açılır
Yazıcı melekler okur da bilir

yebkû kesîran:

1. yebkû kesîran:-

Diğer 38

Mısra: 46

Kelime Tipi: **Ayet**

Yapıp ettikleri karşısında artık az gülsünler, çok ağlasınlar. Diyanet İşleri Başkanlığı, Tevbe, 8/82.
'Dahk-i kalîl' sensin diyen
'Yebkû kesîran' buyuran

2. yebkû kesîran:-

Diğer 67

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Ayet**

Öyleyse yaptıklarına karşılık, az gülüp, çok ağlasınlar. (Tevbe suresi 82. ayet).
Yebkû kesîran ol sır bâbda edilir
Diller ağlar amma kalbler Allah der

3. yebkû kesîran:-

Diğer 89

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Ayet**

Öyleyse yaptıklarına karşılık, az gülüp, çok ağlasınlar. (Tevbe suresi 82. ayet).
Yebkû kesîran buyurdun
Çoğ ağlayın kullar dedin

4. yebkû kesîran:-

Gazel 1

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Ayet**

Yapıp ettikleri karşısında artık az gülsünler, çok ağlasınlar. Diyanet İşleri Başkanlığı, Tevbe, 8/82.
Yebkû kesîran buyurdu kelâmında lâ yemût
'Lâ yenâmsın nevm-i mevî sineme çakan güzel

ved:

1. yedinden:-i, -(n)den

Diğer 21

Mısra: 26

El.

Dersimi almışım 'Elif'ten 'Mîm'den
Ol mânen âlemde mürşid yedinden

2. yedinden:-i, -(n)den

Diğer 82

Mısra: 25

El.

Sübhân defterinden kudret yedinden
Levh-i mahfûzundan kalem hattından

3. yedinde:-in, -de

Diğer 84

Mısra: 19

El (Sayesinde).

Bir melek yedinde refref zahrında
Lâ-mekân şehrine gidene yalvar

4. yedlerinde:-ler, -i, -n, -de

Diğer 106

Mısra: 26

El.

Hûrî gılman karşı gelir cümlesi bile gider
Hûrî gılman yedlerinde dikilen bayrağa bak

5. yedinde:-in, -de

Diğer 257

Mısra: 26

El.

Ağlar Baba korkma fermanın elde
Hüccet nâzil oldu Cibrîl yedinde

vedi:

1. yedi:

Diğer 202

Mısra: 14

(halk inanışına göre, yedi kişilik bir
ermişler topluluğuna işaretle) yedi sayısı.
Hüviyyet kâsesin nûş eden kandı
Yedi üçler kırırklar buraya geldi

yedi kat gök:

1. yedi kat gök:-

Diğer 59

Mısra: 59

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gökyüzünün yedi katı.

Yedi kat gök birden hep tekbîr alır
Tekbîr-i şerîfin mübarek olsun

yedi yıl:

1. yedi yıl:-

Diğer 302

Mısra: 18

Kelime Tipi: -

Hz. Yusuf'un yedi yıl hapiste kalması.

Hazreti Yûsuf'a mukarın oldum

Üç ayda yedi yıl ecrini buldum

yediler:

1. yediler:

Diğer 47

Mısra: 34

Allah tarafından âlemi mânen idâre
etmekle görevlendirildiğine ve kendilerine
âleme hükmetme izni verilmiş olduğuna inanılan
velilerin belli bir mertebede olan yedisine
verilen isim, bûdelâ:

Üçler ihrâz etti rakıym bâbını

Yediler tutmuştur kehif râhını

yed'im vur:

1. yed'im vurmadan:-ma, -dan

Diğer 44

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Deyim**

El vurmamak, başlamamak.

Fehvâ âlemine yed'im vurmadan

Evvelâ ol cânı sevmişiz bizler

yedinden:

1. yedinden:

Diğer 8

Mısra: 6

Elinden II yüzünden, nedeniyle.

Bu dert bize esti Hak tarafından

Dermân olmaz bana kullar yedinden

yedini ver:

1. yedini vermiş:-miş

Diğer 43

Mısra: 42

Kelime Tipi: **Deyim**

Elini vermek, yardım etmek.

Ahmet Baba anı ihrâz etmemiş

Diğer bir mürşide yedini vermiş

vedini vur:

1. yedini vurdu:-du

Diğer 70

Mısra: 34

Kelime Tipi: -

Elini vurmak, dokunmak.

Lâ-mekân şâhından imlâyı aldı

‘Arş’a Kürs’e bütün yedini vurdu

yehdî men yeşâu illâ hû’ya:

1. yehdî men yeşâu illâ hû’ya:-ya

Diğer 333

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah, dilediği kimseyi doğru yola iletir

(Yunus, 10/25).

Nebî-i Zîşân Muhammed Ahmed

Yehdî men yeşâu illâ hû’ya bak

2. yehdî men yeşâu illâ hû’ya:-(y) a

Diğer 333

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah, dilediği kimseyi doğru yola iletir

(Yunus, 10/25).

Edemezsın sen lütf u hidâyet

Yehdî men yeşâu illâ hû’ya bak

3. yehdî men yeşâu illâ hû’ya:-(y) a

Diğer 333

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah, dilediği kimseyi doğru yola iletir

(Yunus, 10/25).

Hidâyetsiz kullar vardır azapta

Yehdî men yeşâu illâ hû’ya bak

4. yehdî men yeşâu illâ hû’ya:-(y) a

Diğer 333

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah, dilediği kimseyi doğru yola iletir

(Yunus, 10/25).

Hidâyet eyledim nûr aldı gitti

Yehdî men yeşâu illâ hû’ya bak

5. yehdî men yeşâu illâ hû’ya:-(y) a

Diğer 333

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah, dilediği kimseyi doğru yola iletir

(Yunus, 10/25).

Gaflet ile geçip kadere küsme

Yehdî men yeşâu illâ hû’ya bak

6. yehdî men yeşâu illâ hû’ya:-(y) a

Diğer 333

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah, dilediği kimseyi doğru yola iletir

(Yunus, 10/25).

Öldürürsen emmâr la’in şeytanın

Yehdî men yeşâu illâ hû’ya bak

7. yehdî men yeşâu illâ hû’ya:-(y) a

Diğer 333

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah, dilediği kimseyi doğru yola iletir

(Yunus, 10/25).

Kasrığâhta gelir dildâr oturur

Yehdî men yeşâu illâ hû’ya bak

8. yehdî men yeşâu illâ hû’ya:-(y) a

Diğer 333

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah, dilediği kimseyi doğru yola iletir

(Yunus, 10/25).

Ağlar Baba hâdi bâbında kaldı

Yehdî men yeşâu illâ hû’ya bak

yekâdu zeytuhâ:

1. yekâdu zeytuhâ:-

Diğer 324

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Ayet**

Neredeyse, kendisine ateş değmese dahi

ışık verir (Nûr, 24/35).

Yekâdu zeytuhâ dühnünü içmiş

Gönül alvalaşmış nûr şecer bitmiş

yeksân:

1. yeksân:-ı

Diğer 21

Mısra: 8

Bir, beraber, birlikte.

Ölmeden ölür de kabirde durur

Hâk ile yeksânı dâim seyreder

yelkavne gavyâ:

1. yelkavne gayyâdan:-dan

Diğer 223

Mısra: 39

Kelime Tipi: **Ayet**

"Bunlar, elbette cehennem çukuruna

atılacaklardır." Meryem suresi 59. ayetten

iktibastır.

Yelkavne gayyâdan ol kurtulamaz

Bu kelâmı diyen Allah değil mi

velkenin aç:

1. yelkenin açacak:-*acak*

Diğer 4

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Deyim**

Yola çıkmak için hareket etmek.

Gâhi gavvâs gâh yüzünde gidersin

Yelkenin açacak bir kaptanın var

yemhullâhu mâ yeşâü:

1. yemhullâhu mâ yeşâü:-

Diğer 153

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah dilediğini mahveder (Ra'd, 13/39).

Yemhullâhu mâ yeşâü sırrıyla şâd olur âlem

Ve yusbitu indehu Ümmü'l-kitâb'ı ispat eder

2. yemhullahu mâ yeşâü:-

Diğer 218

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah dilediğini mahveder (Ra'd, 13/39).

Yemhullahu mâ yeşâü âyeti geldi

Sâidler ağladı eşkiyâ güldü

yemin et:

1. yemin ettim:-*ti, -m*

Diğer 11

Mısra: 39

Kelime Tipi: **Deyim**

Bir şeyi yapmaya veya yapmamaya söz

vermek, ant içmek.

Vallahi rüzgâr esti ben yemin ettim

Muhkem esti yazdım hem yavaş yavaş.

vere bak:

1. yere bakar:-*ar*

Diğer 15

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Deyim**

Utılarak önüne bakma.

Yere bakar gökten ol hayâ eder

Yer gök sahibinden haber mi aldın

verzuku limen yeşau:

1. yertzuku limen yeşau:-

Diğer 53

Mısra: 43

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah, kullarına çok lütüfkârdır, dilediğini rızıklandırır. O, kuvvetlidir, mutlak güç sahibidir (Şura, 42/19).

Yertzuku limen yeşau ol dedi

Rızkımı ben Allah'ımdan isterim

verzuku men yaşâü:

1. yertzuku men yaşâü:-

Diğer 89

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah dilediğini hesapsız şekilde rızıklandırır (Bakara, 212. âyet).

İyi-kötü sen halk ettin

Yertzuku men yaşâü dedin

yes'adülkelimüttavvibü:

1. yes'adülkelimüttavvibü:-

Diğer 289

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Ayet**

Güzel kelimeler Ona çıkar (Fatır, 35/10).

Cevher-i mürekkeb lâ-civâr ilî

Yes'adülkelimüttavvibü bitmiş yâr gülü

vestahfûne mine'n-nâsi:

1. yestahfûne mine'n-nâsi:-

Diğer 320

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Ayet**

İnsanlardan gizlerler (Nisa, 4/103).

Yestahfûne mine'n-nâsi sırrını bilmez

Kuldan havf eder Allaktan kolrkmaz

vetis:

1. yetiş:

Diğer 19

Mısra: 20

Ulaşmak, ermek, varmak, vasıl olmak.

Ol kitâbı bizden birisi bağlar

Ol zaman da yetiş ey Ebu'l-Kasım

ye'tivekelvâkıyn:

1. ye'tiyekelyâkıyn:-

Diğer 171

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Ayet**

Sana ölüm gelinceye kadar (Hicr, 15/99).

Ye'tiyekelyâkıyn Allah buyurdu

Kavm i illâ' olan bütün Âmentü dedi

'yevme natui's-semâe':

1. 'yevme natui's-semâe':-

Diğer 160

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Ayet**

O gün semayı düreceğiz (Enbiya, 21/104).

'Zâ mim nûn Hûşûdi 'bâ'zâ'dan alır

'Yevme natui's-semâe' sırrını bulur

yevme tebyâddü vûcûhun:

1. yevme tebyâddü vûcûhun:-

Diğer 130

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Ayet**

O gün, kimi yüzler ağaracak (Ali İmran

suresi 106. ayet).

Yevme tesveddu vûcûhun sırrına dahil olur

Yevme tebyâddü vûcûhun olur illelmuttekiyn

yevme tesveddu vûcûhun:

1. yevme tesveddu vûcûhun:-

Diğer 130

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Ayet**

O günde ki nice yüzler bembeyaz olacak,

nice yüzler kapkara kesilecek (Ali İmran, 3/106).

Yevme tesveddu vûcûhun sırrına dahil olur

Yevme tebyâddü vûcûhun olur illelmuttekiyn

yevmen turceûne:

1. yevmen turceûne:-

Diğer 119

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Ayet**

O gün döndürüleceksiniz (Bakara, 2/281).

Yevmen turceûne buyurdun Allah

Ol zaman da beni senden ayırma

2. yevmen turceûne:-

Diğer 251

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Ayet**

O gün döndürüleceksiniz (Bakara, 2/281).

Şahin pençesinden kim bulur aman

Yevmen turceûne görer yârini

yevm-i kıyâmet:

1. yevm-i kıyâmette:-te

Diğer 130

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Kıyamet günü.

Allah içindir muhabbet ebeddir ebed gider

Yevm-i kıyâmette ahbâb yine illelmuttakiyn

yevm-i rustahîz:

1. yevm-i rustahîz:-

Diğer 330

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Kıyamet günü.

Celâl gülleri dolup kuruldu

Zannettik ki yevm-i rustahîz koptu

yevm-i sebt:

1. yevm-i sebt:-

Diğer 148

Mısra: 2

Kelime Tipi: -

Yazma gününde.

'Âşıkım Feyyâz'a kelâmı Kur'ân

Yevm-i sebt kaydolup ol yere indi

yevmü't-telâk:

1. yevmü't-telâk:

Diğer 58

Mısra: 119

Kavuşma günü.

Yevmü't-telâk burak etsin de binsin

Tekbîrle Allah'ı biz zikredelim

vezdân:

1. yezdân'ım:-ı, -m

Diğer 38

Mısra: 39

Tanrı, Allah, Hüdâ.

Sen sübhânım sen Yezdân'ım

Dâim sana yalvarırım

2. yezdân-ı:-ı

Diğer 50

Mısra: 13

Allah.

Yezdân-ı Feyyâz'a muntazır oldu
Üç hedâyem vardır Sübhân'ım dedi

3. yezdân'ım:-ı, -m

Diğer 100

Mısra: 9

Tanrı, Allah, Hüdâ.

Sen Yezdân'ım sen Gufrân'ım
İtiraf ettim günahım

4. yezdân'ımızı:-ı, -m, -ızı

Diğer 118

Mısra: 8

Allah.

İki cihân şiddetinden 'abd-i za'îf kurtulur
Zikredek Yezdân'ımızı fevz ile necât bulak

5. yezdân'ımızı:-ı, -m, -ızı

Diğer 118

Mısra: 36

Allah.

Berzâh'ı ol rûh bulamaz sinde 'azâbı görür
Zikredek Yezdân'ımızı ol kabirde kalmayak

6. yezdân'ımızı:-ı, -m, -ızı

Diğer 118

Mısra: 40

Allah.

Dünyadan rahmet alırsa az zamân rahat olur
Zikredek Yezdân'ımızı Berzâh'ı bizler bulak

7. yezdân'ımızı:-ı, -m, -ızı

Diğer 118

Mısra: 44

Allah.

Rûhu Berzâh-ı bulanlar cismi pek rahat kalır
Zikredek Yezdân'ımızı Berrah'ı bizler kendimiz
bulak

8. yezdân'ımızı:-ı, -m, -ızı

Diğer 118

Mısra: 52

Allah.

Leyl ü nehâr ağlayuben Allah'a edek figan
Zikredek Yezdân'ımızı fevz ile necât bulak

9. yezdân'ın:-ıñ

Diğer 118

Mısra: 27

Allah (c.c.).

Yezdân'ın verdiği lütfâ rûz ü şeb şükreyleyin
Şükredek Yezdân'ımızı berzâhı bizler bulak

10. yezdân:

Diğer 146

Mısra: 17

Allah.

Tevhîd ile sırrı Yezdân eğleşir
Tevekkülhânedir duâ otağı

11. yezdân'a:-a

Diğer 174

Mısra: 2

Allah.

Arzettim affımı dergâha geldim
Geri reddeylemek Yezdân'a düşmez

12. yezdân'a:-a

Diğer 181

Mısra: 12

Allah.

İki emniyeti cem'etmez Sübhân
Ağladup güldüren Yezdân'a sığın

13. yezdân'ım:-ı, -m

Diğer 196

Mısra: 20

Allah.

Dil çeşm-ü-gâh bakar kurb-u mekâna
Yezdân'ım gizlüdür çeşmin içinde

14. yezdân'a:-a

Diğer 226

Mısra: 2

Allah.

Götür rîh-ı sabâ selâmım götür
Gam aşk kûsârını Yezdân'a söyle

15. yezdân'a:-'a

Diğer 235

Mısra: 15

Allah.

Arz edek biz hâlinimizi Yezdân'a
Ağlayıp yalvarıp Allah'ı bulak

16. yezdân'a:-a

Diğer 243

Mısra: 19

Allah.

Tebârek Yezdân'a kulu ulaştı
Hâ Hadisi kaf Kur'an'a bağlamış

17. yezdân'ımız:-ımız

Diğer 256

Mısra: 11

Allah.

Hallâk u Yezdân'ımız nasîb et îmân
Hallâc-ı-hallâca kor atar seni

18. **yezdân:**

Diğer 263

Mısra: 23

Allah.

Al perçemim yezdân tilinden ördü
Elde namaz ile ezkârım kaldı

19. **yezdân'ıma:-ım, -a**

Diğer 284

Mısra: 20

Allah, yüce yaratıcı.

Kudretinden versin gül aşkımızı
Yezdân'ıma işbu ricâmi söyle

20. **yezdân'a:- 'a**

Diğer 285

Mısra: 12

Allah.

Per mücellâ cemâl Hurşîdi gördük
Kurb ile Yezdân'a solhbetimiz var

21. **yezdân'dan:-da, -n**

Diğer 294

Mısra: 12

Allah.

Bahrine gül dikdi fer'i muallâ
Yezdân'dan aldığı cilâyı getir

22. **yezdân'ım:-ı, -m**

Diğer 310

Mısra: 7

Allah.

Yezdân'ım kesmesin hergiz sofrasın
Bu mihmânâneneden çok memnun oldum

23. **yezdâna:--a**

Diğer 315

Mısra: 5

Allah.

Çuhadan giymişem Yezdâna şükür
Ne vâfir nimettir edelim fikir

24. **yezdân'ı:**

Diğer 325

Mısra: 6

Allah.

Nahnu akrebu ileyhi buyruldu hüccet
Raksından Yezdân'ı parlıyolr mir'at

25. **yezdân:**

Diğer 343

Mısra: 85

Allah.

Çolk şükürler olsun ey ganı Yezdân
Ayınan gün sulh oldular bî-gümân

26. **yezdân'ın:-ı, -n**

Gazel 7

Mısra: 11

Allah.

Yezdân'ın vechi görünür zarf-ı eşyada şâhım
Kasr-ı dili dergâh edip Allah'ı bul ey gönül

27. **yezdân'a:-a**

Gazel 20

Mısra: 1

Allah.

Cân u dilden sil fuâdı ey gönül Yezdân'a bak
Kün diyüben çâr cihânı halk eden Hallâk'a bak

28. **yezdân:**

Gazel 28

Mısra: 8

Allah.

Halbuki derd bana dermân neylerim âb-ı Eflâtun
Hâzıkı mir'ât-ı Yezdân bakması mümkün değil

yezdânî:

1. **yezdânî:**

Diğer 266

Mısra: 7

Allah (c.c.).

Yezdânî mücellâ cilâsın aldı
Allah'tan aldığım bahtan ayrıldım

yiğirmi üç yıl:

1. **yiğirmi üç yılda:-da**

Diğer 306

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ku'ran-Kerim'in indirilme süresi.

Ezel cemâl cilâsına bürünmüş
Yiğirmi üç yılda zemine gelmiş

yir:

1. **yirde:-de**

Diğer 66

Mısra: 4

Yer, mekan.

İbret için bu âleme gelmişsin
Yirde gezen mûrdan yâri görsene

yok ed:

1. **yok ederim:-er, -im**

Diğer 343

Mısra: 55

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ortadan kaldırmak.

Yârim bir ziyâsın hiç yok ederim
Şâhidimiz kullar söylesin nice

yok ver:

1. yok yere:-e

Diğer 300

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Deyim**

Boşu boşuna.

Cemâl'den feyzin alan varsın meydâna

Yok yere el ayak kol kırmasınlar

yok yere:

1. yok yere:-

Diğer 137

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Deyim**

Hiçbir gereği yokken.

Ve'd-duhâ sır hüccetiyle hikmeti boş cu

'şikemde eyledim eğna

Deme ki bu 'âil ü boş yok yere eylemiş kendini efna

bol bul:

1. bol bulur:-ur

Diğer 30

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Deyim**

Ulaşmaya fırsat ve imkan bulmak.

Bu üç ile şeytan kula bulur yol

Kork Allah'tan gönül sen kork Allah'tan

2. bol bul:-

Diğer 36

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Deyim**

Ulaşmaya fırsat ve imkan bulmak.

Dâim havf ü recâda ol

Rızâsına sen bir yol bul

yoldaş ol:

1. yoldaş olur:-ur

Gazel 30

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yoldaş olmak, arkadaş olmak.

Kur'ân Okugıl ey kardaş sinde olur sana yoldaş

Münkireyni melek sırdaş cevap ona âsân ola

yollarını gözle:

1. yollarını gözlerim:-r, -im

Diğer 49

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Deyim**

Gelmesini beklemek.

Dâim Allah yollarını gözlerim

Dört adû elinden firâr ederim

bolu erkânı tanı:

1. yolu erkânı tanımaz:-ma, -z

Diğer 22

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Deyim**

Yol yordam bilmemek.

Bu insan tanımaz yolu erkânı

İşitmediniz mi Ya'kub-Ken'ân'ı

boluna cân kurban ol:

1. yoluna cân kurban olsun:-sun

Diğer 35

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Deyim**

Yoluna canını kurban etmek; bir şey

uğruna hayatını kaybetmeyi göze almak.

Bu cân kurban olsun mürşit yoluna

Aman mürşitlerim gözleyin beni

boluna kurban eyle:

1. yoluna kurban eyledim:-di, -m

Diğer 210

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Deyim**

Uğruna canını feda etmek, esirgememek.

Ârif-i-bi-llah'tan öğrendim erkân

Eyledim cânımı yoluna kurban

bolundan şaş:

1. yolundan şaşma:-ma

Diğer 341

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Deyim**

Doru yoldan ayrılmak.

'İlm ile 'amel et yolundan şaşma

Mahlûku Hudâ'ya 'ibretsiz bakma

volunu gözet:

1. yolunu gözet:-

Diğer 234

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Deyim**

Birinin yolunu beklemek, birini

sabırsızlıkla beklemek.

Rûhum sana bir gizlice fermân var

Âlemler şâhının yolunu gözet

volunu gözle:

1. yolunu gözle:-

Diğer 233

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Deyim**

Beklemek, gözlemek.

Şehir çok yakındır kavuşmaz kolum

Aç cân perdesini yolunu gözle

2. yolunu gözle:-

Gazel 27

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Deyim**

Beklemek, gözlemek.

Leyl ü nehâr gafil olma gözle dildâr yolunu

Gizli mihmândâr oluben kasra inen şâha bak

yu-:

1. yudun:-du, -ñ

Diğer 12

Mısra: 5

Temizlemek, yıkamak.

Benim vechim ezel yudun su ile

Bir perde içinde kaimdir hâlâ

yücâ:

1. yücâca:-ca

Diğer 343

Mısra: 53

Yüce, yüksek.

Gün Ay'a der ben yücâca hünkârim

Bir bakışta yüz bin asker tökerim

yudîu:

1. yudîu:-

Diğer 312

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Ayet**

Işık verir (Nûr, 24/35).

Yudîu sırrından şikâr

Söyletti bizi Girdigâr

2. yudîu:-

Diğer 316

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Ayet**

Işık verir (Nûr, 24/35).

Kıyl-kal ile esrâr olunmaz ru'yet

Yudîu savkıdır pençeli hüccet

3. yudîu:-

Diğer 318

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Ayet**

Işık verir (Nûr, 24/35).

Yudîu dur savkı viren

'Aşkıyla gülşanda yanan

4. yüdiü:-

Diğer 325

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Ayet**

Işık verir (Nûr, 24/35).

Yüdiü şevkinden kârını almış

Rahsu bâl ravzayı lâ-mekân kılmış

5. yüdiû:-

Diğer 342

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah, iyilik edenlerin mükaflatını zayi

etmez (Hud, 11/115).

Yüdiü şevkında vâlâ ziyâsı

Yakıyor چراغی kürsü tulâsı

yüdi'u:

1. yüdi'u:-

Diğer 321

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Ayet**

Işık verir (Nûr, 24/35).

Vechinden parlıyolr Yüdi'u şevki

Kasrugâhi yapmış lâ-mekân şehri

'yudîu':

1. 'yudîu':

Diğer 297

Mısra: 13

Allah, iyilik edenlerin mükaflatını zayi

etmez (Hud, 11/115).

'yudîu' sırrından parlar cân şehri

'Lev lem-temseshu nârun' yanar feneri

yuharibûnallahe:

1. yuharibûnallahe:-

Diğer 185

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah'a harp açanların, muharebe edenlerin (Maide, 5/33).

Sâbirû ve rabitû ecrini bulur

Yuharibûnallahe harpten kurtulur

yuhbibkum:

1. yuhbibkum:-

Diğer 318

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah da sizi sever (Al-i İmran, 3/31).

Yuhbibkum okundu fermân

Mir'ât-ı Yezdâna burhân

yuhbibkûmullah:

1. yuhbibkûmullah:-

Gazel 29

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah da sizi sever (Al-i İmran, 3/31).

Sever kullarını Allah cemâlinden vurur mir'ât
Dahi yuhbibkûmullah 'ı derûnundan bilenden
sor

yuhbibkumullâhu:

1. yuhbibkumullâhu:-

Diğer 252

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah da sizi sevsin (Al-i İmran Suresi

3/31).

Yuhbibkumullâhu sırrını bulur

Allah'dan sizlere muhabbet olur

2. yuhbibkumullahu:-

Diğer 279

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah da sizi sevsin (Al-i İmran Suresi

3/31).

Yuhbibkumullahu Allah buyurdu

Gönül nişângâhdan muhabbet aldı

3. yuhbibkûmullahu:-

Diğer 305

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah da sizi sevsin (Al-i İmran Suresi

3/31).

Yuhbibkûmullahu sır'ıyla yan git

Rûz ü şeb mir'ât-ı yezdâna seyret

4. yuhbibkûmullahu:-

Diğer 308

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah da sizi sevsin (Al-i İmran Suresi

3/31).

Yuhbibkûmullahu okundu Kur'ân

Mir'ât-ı Yezdân'a pençeli fermân

5. yuhbibkumullahu:-

Diğer 320

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah da sizi sevsin (Al-i İmran Suresi

3/31).

Yuhbibkumullahu okundu fermân

Aşkın cerrâhına hâzık hoş dermân

6. yuhbibkumullahu:-

Diğer 322

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah da sizi sevsin (Al-i İmran Suresi

3/31).

Yuhbibkumullahu sırrına yanan

Zemzemden içendir bu kârı bulan

yuhbibb kumullahu:

1. yuhbibb kumullahu:-

Diğer 329

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Ayet**

Allah da sizi sevsin (Al-i İmran, 3/31).

Yuhbibb kumullahu sırrına yandın

Mir'ât-ı Yezdân'a nişânı kurdun

yuhbibbuhum ve yuhbibbûneh:

1. yuhbibbuhum ve yuhbibbûneh:-

Diğer 149

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Ayet**

Hem Allah onları sever, hem de onlar

Allah'ı severler (Maide, 5/54).

Yuhbibbuhum ve yuhbibbûneh âyeti hoş yandurur

cümle ruhu

Zeytûnun dühniyle ervâh yağlanır bulur râhı

yuhibbuhum ve yuhibbûnehu:

1. yuhibbuhum ve yuhibbûnehu:-

Diğer 242

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Ayet**

"Allah onları sever, onlar da Allah'ı severler" meâlinde bir âyet.

Oku Ağlar Baba ders ilm ü irfân

Yuhibbuhum ve yuhibbûnehu şerbetin iç kan

yuûdu:

1. yuûdu:-

Diğer 322

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Ayet**

Işık verir (Nur, 24/35).

Ravzatu'r ri'yâzat köşküdür Cennet

Yuûdu şavkından parlıyor mir'ât

yukeffir ankum:

1. yukeffir ankum:-

Diğer 335

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Ayet**

Ve sizin kötülüklerinizi örter (Enfal, 8/29).

Yukeffir ankum hücceti geldi

Seyyiatlar tebdil oldu

yüksekten uc:

1. yüksekten uçma:-ma

Diğer 4

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Deyim**

Yükseklerde dolaşmak, kendini üstün görmek.

Ey gönül sen asla yüksekten uçma

Uçup sakın gidip hümâya düşme

yükte yenlik bahâda ağır:

1. yükte yenlik bahâda ağırız:-ız

Diğer 27

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Deyim**

Yükte hafif pahada ağır olmak, taşınması kolay olan değerli eşya. M. Ertuğrul Saraçbaşı, İbrahim Minnetoğlu (2002). Türkçe Deyimler Sözlüğü, İstanbul: Bilge Kültür Sanat Yay.

İkimiz de bir tüccârın malıyız

Yükte yenlik hem bahâda ağırız

yunus:

1. yunus-u:-u

Diğer 53

Mısra: 37

Hız Yunus Aleyhisselam, Musul

yakınlarındaki Nineve (Ninova) ahalisine gönderilen peygamber. Babası Metâ adında bir zât olup sâlih kimselerdendi. Yunus aleyhisselam kendisini balık yuttuğu için Zinnûn ve Sâhib-i Hût adlarıyla da anılmıştır.

Ol Yunus-u batn-ı mâhiye koydu

Yunus nebî salâta kıyâm kıldı

2. yunus:

Diğer 79

Mısra: 17

Hız Yunus Peygamber.

Yunus gibi ben olmuşam

Kendimi bahre salmışam

3. yunus:

Diğer 272

Mısra: 5

Hız Yunus Peygamber.

Kırk gün Yunus batn-ı mâhîde kaldı

Vuzû'en turab namazın kıldı

4. yunus:

Diğer 319

Mısra: 14

Hız Yunus Peygamber.

Halil gibi nâra yandır

Yunus gibi hûta yuttur

yûnus nebî:

1. yûnus nebî'si:-si

Diğer 22

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İsrailoğulları peygamberlerindendir.

Yunus peygamber hakkında Kur'an-ı Kerim'de (En'am/86, Saffât/139-148, Enbiyâ/87,88) bahsedilmektedir.

Balığın karnında Yûnus Nebî'si

Yanıp ağlamıştır güzel yâr için

2. yunus nebî:-

Diğer 53

Mısra: 38

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İsrailoğulları peygamberlerindendir.

Yunus peygamber hakkında Kur'an-ı Kerim'de (En'am/86, Saffât/139-148, Enbiyâ/87,88) bahsedilmektedir.

Ol Yunus-u batn-ı mâhiye koydu

Yunus nebî salâta kıyâm kıldı

yûsuf:

1. yûsuf'un:-un

Diğer 26

Mısra: 12

Güzelliğiyle meşhur Hz. Yusuf (a.s.).

Çokları çok güzel geldi
Yûsuf'un cemâli başka

2. yûsuf:

Diğer 260

Mısra: 29

Hz. Yusuf peygamber.

Ya'kûb Yûsuf gülü cânından sevdi
Kardaşlarla anı kuyuya attı

3. yusûf:

Gazel 19

Mısra: 4

Hz. Yusuf peygamber.

Çün vücûdum mahu oluben düşdü Ya'kûb âhına
Bir Yusûf gibi hûbâne mest-ü beyhoş olmuşam
yâ Rab meded

yusuf sultân:

1. yusuf sultânı:-ı

Diğer 22

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İsrailoğulları peygamberlerinden Yâkub peygamberin oğludur. Kıssası ve hayatı (Yûsuf/1-104) geçmektedir. Gözleri ağladı Yusuf sultânı Ağlar bu gözlerim güzel yâr için

yu'tıyke rabbuke:

1. yu'tıyke rabbuke:-

Diğer 164

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Ayet**

Muhakkak Rabbin sana verecek (Duha, 93/5).

Yu'tıyke rabbuke sırrını bildi
Mîm şîn'in şehrine ol zaman girdi

yu'tıyke rabbuke feterdâ:

1. yu'tıyke rabbuke feterdâ:-

Diğer 216

Mısra: 27

Kelime Tipi: **Ayet**

Muhakkak Rabbin sana lütuflarda bulunacak, hoşnut olacaksın (Duha, 93/5).

Yu'tıyke rabbuke feterdâ dedi
Şefâati kelâmına bağlamış

yuva yap:

1. yuva yapamaz:-a, -maz

Diğer 55

Mısra: 10

Kelime Tipi: **Deyim**

Yuva hazırlamak, yuva oluşturmak. Şeydâ bülbül olan güle konamaz Konsa bile gülde yuva yapamaz

yüz kara:

1. yüz kara:-

Diğer 100

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Deyim**

Utılacak bir durum; günah, kusur, kabahat. Günâhıma mukırr oldum Yüz kara kapına geldim

2. yüz kara:-

Diğer 335

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Deyim**

Utılacak bir durumu günah, kusur, kabahat. Günah deryâsına daldım Yüz kara dergâhan geldim

yüz on dört:

1. yüz on dört:-

Diğer 60

Mısra: 25

Kelime Tipi: -

Yüz on dört sure. Yüz on dört kapılı kale içinde Bir nûn vardır dahi bir bâb içinde

2. yüz on dört:-

Diğer 306

Mısra: 26

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yüz on dört sure. Perçemi sarmıştır arş ile kürs'ü Yüz on dört kal'anın feyzin ü füyûzu

3. yüz on dört:-

Diğer 307

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Kuran-ı kerimin yüz on dört suresi. Yüz on dört kuleli kalbidir imân Her kal'a başında harf-i Er Rahmân

yüz tut:

1. yüz tut:-

Diğer 226

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Deyim**

Yöneltmek, meyletmek.

Bin bir hicâbı geç yüz tut dergâha
Yolun uğrar senin şân veren şâha

yüz yüze gel:

1. yüz yüze geldik:-di, -k

Diğer 232

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Deyim**

Yüz yüze gelmek, karşılaşmak.

Çevrildik yâr ile geldik yüz yüze
İllâ imlâsını ol hinde aldık

yüzgeç vur:

1. yüzgeç vurur:-ur

Diğer 65

Mısra: 38

Kelime Tipi: -

Yüzmek.

Ağlar Gülmez daldı bahrin tahtına
Yüzgeç vurur yine çıkar fevkine

yüzü kuylu:

1. yüzü kuylu:-

Diğer 58

Mısra: 91

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yüzüstü, yüzü yere gelecek biçimde.

İsmâîl'i yüzü kuylu vurdular
Tekbîrle biz Allah'ı zikredelim

yüzükuylu:

1. yüzükuylu:

Diğer 58

Mısra: 85

Yüzü yere gelecek biçimde.

İkincisi yüzükuylu sen bırak
Görüp yüzümü de etme âh u vâh

yüzüm kara:

1. yüzüm kara:-

Diğer 174

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Deyim**

Utandırılacak bir durum içerisinde olma.

Günâh defterinde yüzüm pek kara
Ağlar yalvarırım sen Girdiğâr'a

yüzüme vur:

1. yüzüme vurma:-ma

Diğer 100

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Deyim**

Kabâhatini, kusurunu yüzüne söyleyip

kendisini ayıplamak.

Günâhımı setr et Settâr

Yüzüme sen vurma Gaffâr

yüzümü sür:

1. yüzümü sürdüm:-dü, -m

Diğer 210

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Deyim**

Aşırı sevgi göstermek için yere eğilmek.

Güller bahçesinde kalmışım el'ân

Bahçenin gülüne sürdüm yüzümü

2. yüzümü sürdüm:-dü, -m

Diğer 210

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Deyim**

Aşırı sevgi göstermek için yere eğilmek.

Yalvarırım Ebubekr'in ünsüne

Muhammed yoluna sürdüm yüzümü

3. yüzümü sürsem:-se, -m

Diğer 316

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Deyim**

Aşırı sevgi göstermek için yere eğilmek.

Ruhsat-ı nâm içre yurduna varsam

Taşı toprağına yüzümü sürsem

yüzün çevir:

1. yüzün çevirir:-ir

Diğer 9

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Deyim**

Gösterdiği ilgiyi kesmek.

Dünyayı sevenler yâre varamaz

Elbet ol yâr senden yüzün çevirir

2. yüzün çevirir:-ir

Diğer 9

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Deyim**

Gösterdiği ilgiyi kesmek.

'Nefs-i rahmani'ni' muzmahil kılur

Nefs-i Rahman senden yüzün çevirir

3. yüzün çevirir:-ir

Diğer 9

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Deyim**

Gösterdiği ilgiyi kesmek.

Yazıcı melekler yanında ağlar

Melaïke senden yüzün çevirir

4. yüzün çevirir:-ir

Diğer 9

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Deyim**

Gösterdiği ilgiyi kesmek.

Yatma gecelerde sen gözle anı

Gizli düşman senden yüzün çevirir

5. yüzün çevirir:-ir

Diğer 9

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Deyim**

Gösterdiği ilgiyi kesmek.

Bin bir seyyî takın sen gafîl olma

Şerr-i şûra senden yüzün çevirir

yüzünden perdevi al:

1. yüzünden perdevi almış:-mış

Diğer 12

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Deyim**

Yüzü gözü açılmak, sıkılmaz, utanmaz bir

duruma gelmek.

Zaman âhir zaman günleri olmuş

Nâs olan perdevi yüzünden almış

2. yüzünden perdevi aldı:-dı

Diğer 328

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Deyim**

Yüzü gözü açılmak, sıkılmaz, utanmaz bir

duruma gelmek.

Zaman âhir zaman günleri geldi

Nâs olan yüzünden perdevi aldı

zafer kıl:

1. zafer kılamaz:-a, -maz

Diğer 55

Mısra: 29

Kelime Tipi: -

Üstünlük kuramamak.

Düşmanlar ol zaman zafer kılamaz

Postu kıllı büyük delik bulamaz

zağ:

1. zağdan:-dan

Diğer 51

Mısra: 11

Karga.

Güle konan yüzbin zağdan

Birisi bülbül olur mu

2. zağ:

Diğer 91

Mısra: 21

Karga.

Denî zağ kuşları bülbülü sardı

Kasr-ı gâh bülbüle rihî hâr vurdu

3. zağ:

Diğer 193

Mısra: 14

Karga.

Gül gülşan bağında sâbit ol çıkma

Murğ-ı-veş şakıla zağ kuşa bakma

4. zağ:-ı

Diğer 204

Mısra: 7

Karga.

Girmiyor ol bağa şâh tuyûr zağ

Dalda ben ötmedim öteni gördüm

5. zağ:

Diğer 231

Mısra: 22

Karga.

Lâle sünbül gülde eyle figanı

Ecnebî zağ olma sâhibin tanı

6. zağ:-ı

Diğer 240

Mısra: 21

Karga.

Mest eder sadâsı hem tuyûr zağ

Al perçemli teller gönül dost bağı

7. zağ:

Diğer 246

Mısra: 17

Karga.

Tuyûr zağ girmez güller bağına

Bülbül atlar konar lâle dalına

8. zağ:-ı

Diğer 255

Mısra: 15

Karga.

Giremez ol bahçaya tuyûr yâd zağ

Bağda bağcivânı gözlüyor bülbül

9. zağ:-ı

Diğer 270

Mısra: 13

Karga.

Kasr-ı bâl yâd zağı gülşânı sevmez
Hekkâk taşın delip maksûda ermez

10. zağ:

Diğer 275

Mısra: 25

Karga.

Mürgu-veş şakıla zağ tuyûr olma
Gül bağında pervâz cebele konma

11. zağ:

Diğer 283

Mısra: 10

Karga.

Bülbül gül gülşanda figana durmuş
Zağ tuyûr kavakta mızrabın kırmış

zağ-u şum kûş:

1. zağ-u şum kûşu:-u

Diğer 137

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Uğursuz karga kuşu.

Ben cümle tuyûr şahı olan ankay-ı murâ-i dili
banudur
Sohbette zağ-u şum kûşu sana sezâdır

zâhib:

1. zâhib:

Diğer 225

Mısra: 14

Bir inanca sahip olan.

Mürettep gülnâzdan nûr mir'ât kalktı
Havfe zâhib amik halk bahri aktı

zâhid:

1. zâhidler:-ler

Diğer 209

Mısra: 13

Züht, takva sahibi, sofî.

Sulehâ zâhidler zübde 'ârifler
Ezel defterinden haber verdiler

zâhir:

1. zâhir:

Diğer 12

Mısra: 14

Görünür.

Kapından rızkı ver sen beni kandır
İlm-i bâtın zâhir sırrına daldır

2. zâhir:

Diğer 48

Mısra: 10

Açık, aşina.

İki kapı vardır haktır
Biri zâhir biri sırdır

3. zâhir:

Diğer 54

Mısra: 18

Açık, aşina.

Âşık olan dâim tenhada durur
Gizli zâhir nârasını ol vurur

4. zâhirdir:-dir

Diğer 150

Mısra: 20

Açık, aşina.

Sin'in üç dışından bir şehir kurdu
Hem zâhirdir hem bätındur Bismillâh

5. zâhiri:-i

Diğer 200

Mısra: 37

*Bir şeyin görünen tarafı, dış yüzü, dış
görünüşü.*

Zâhiri bayramdır bätını gufrân
Veccehtu vechiye kesilir kurban

6. zâhir:

Diğer 229

Mısra: 18

Açık, aşina.

Mukaddem muahhar nihâyet buldu
Zâhir bâtin Muhammed'e cem'oldu

7. zâhir:

Diğer 307

Mısra: 19

Açık, aşina.

Altı bini zâhir yüz bini gizli
Al lebleri halli bir sevdiğim var

8. zahir:

Diğer 328

Mısra: 22

Açık, aşina.

Bilmem Ağlar Baba nettin neyledin
Gâhi zahir gâhi bâtin söyledin

zâhir ol:

1. zâhir oldu:-du

Diğer 28

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Deyim**

Açığa çıkmak, meydana çıkmak, görünür olmak.

Âdem'in alnında hem zâhir oldu

Vahdeti nasip et bana yâ Rabbi

2. zâhir oldu:-du

Diğer 313

Mısra: 6

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ortaya çıkmak, husule gelmek, var olmak.

Ve in min şey'in illâ geldi

Eşyâda Hak zâhir oldu

zahiretü'r-riyâzat:

1. zahiretü'r-riyâzat:

Diğer 182

Mısra: 29

Nefisle Mücadele.

Zahiretü'r-riyâzat ravzay-ı Cennet

Rûh ten ile birlik ru'yet-ü lezzet

zahmet ver:

1. zahmet veririm:-ir, -im

Diğer 58

Mısra: 82

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Sıkıntı vermek.

Aman baba aman ellerim bağla

Cânım acır zahmet veririm sana

zahr:

1. zahrında:-ı, -n, -da

Diğer 84

Mısra: 19

Arka, sırt.

Bir melek yedinde refref zahrında

Lâ-mekân şehrine gidene yalvar

2. zahrıne:-ı, -n, -e

Diğer 304

Mısra: 6

Ar. Sırt, arka.

İktizây-ı ezel zuhûra geldi

Adem'in zahrıne rûhlar cem oldu

zâil ol:

1. zâil olmaz:-ma, -z

Diğer 8

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yok olmak, ortadan kalkmak.

Bu dert benden asla zâil olmaz

Dermânı sendendir benim Allah'ım

2. zâil olmaz:-ma, -z

Diğer 49

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yok olmak, ortadan kalkmak.

Halifem hem çifttir ey Vehbi Baba

Asla zâil olmaz bir mihrâbım var

3. zail olur:-ur

Diğer 130

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yok olmak, ortadan kalkmak.

Birbirine buğz ederler asdika zail olur

Kıyâmette hubb-û sâdık olur illelmuttekiyn

zâkir:

1. zâkiri:-î

Diğer 333

Mısra: 13

Zikreden, zikredici, anan.

Ey zâkiri ezkâr zikrini kesme

Aman ağla yalvar hidâyet iste

zakküm:

1. zakkum:

Diğer 56

Mısra: 46

Agu ağacı. II Cehennem ehlinin gıdası.

Çok günah işleyen kendinden geçer

Zakkum katranını ölmeden içer

zâlim ol:

1. zâlim olma:-ma

Diğer 272

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Zulmeden kişi olmak.

Gönül düşme zulmet mücrim yasına

Zâlim olma ağla yalvar Hakk'ı bul

2. zâlim olma:-ma

Diğer 272

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Zulmeden kişi olmak.

Yap cân yuvasını gelir öz mihmân

Zâlim olma ağla yalvar Hakk'ı bul

3. zâlim olma:-ma

Diğer 272

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Zulmeden kişi olmak.

Nisyân-ı hâtîme havzından içme

Zâlim olma ağla yalvar Hakk'ı bul

4. zâlim olma:-ma

Gazel 13

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Deyim**

Zulmetmek, kötülük yapmak, merhametsiz davranmak.

Batn-ı mâhî içre Yûnus mescid etti şîkesin

Zâlim olma mescide gir Fesemme vechullâhı

bul

zaman geç:

1. zaman geçirdim:-ir, -mek

Diğer 191

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Deyim**

Vakit geçirmek.

Bir gül-i gülşanda zaman geçirdim

Gülzâr-ı rıdvâna girdin mi bülbül

2. zaman geçirdim:-ir, -mek

Diğer 221

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Deyim**

Vakit geçirmek.

Simîm hamsîn'ede zaman geçirdim

Ağladım gülecek gün bulamadım

zaman-ı evvel:

1. zaman-ı evvelde:-de

Diğer 43

Mısra: 34

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Geçmiş zaman, eski dönem.

Sır meleğin kaydı nûr kalem hattı

Zaman-ı evvelde cihânın kutbu

zamanı gel:

1. zamanı geldi:-di

Diğer 342

Mısra: 2

Kelime Tipi: **Deyim**

Zamanı gelmek, süresi dolmak; vakti, sırası gelmek.

Bir hûnî gözüyle mecnûn olmuşam

Şâhla gözün öpmenin zamanı geldi

2. zamanı geldi:-di

Diğer 342

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Deyim**

Zamanı gelmek, süresi dolmak; vakti, sırası gelmek.

Hallarında mor menemşe gül açmış

Şebnemin almanın zamanı geldi

3. zamanı geldi:-di

Diğer 342

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Deyim**

Zamanı gelmek, süresi dolmak; vakti, sırası gelmek.

Atmış gerdanına perçemler gümüş

Güzelin seyrinin zamanı geldi

4. zamanı geldi:-di

Diğer 342

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Deyim**

Zamanı gelmek, süresi dolmak; vakti, sırası gelmek.

Dürri zebercedden al gülli teller

Puhağın öpmenin zamanı geldi

5. zamanı geldi:-di

Diğer 342

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Deyim**

Zamanı gelmek, süresi dolmak; vakti, sırası gelmek.

Sadyından akıyor lebenler temiz

Sütünü emmenin zamanı geldi

6. zamanı geldi:-di

Diğer 342

Mısra: 32

Kelime Tipi: **Deyim**

Zamanı gelmek, süresi dolmak; vakti, sırası gelmek.

Allah'ın çuhâsı 'azîm Kur'an'dır

Çuhâyı geymenin zamanı geldi

zamân-ı şerîf mübârek ol:

1. **zamân-ı şerîf mübârek olsun:-sun**
Diğer 59
Mısra: **100**
Kelime Tipi: **Dua İfadesi**
Şerefli zaman, şerefli gün mübarek olsun.
Cehennemde çok zamanlar kalırsın
Zamân-ı şerîf mübârek olsun

zâmin:

1. **zâmin:**
Diğer 38
Mısra: **3**
Kefil olan kimse.
Sen rızkıma zâmin iken
Ya ben kime yalvarayım
2. **zâmin:**
Diğer 66
Mısra: **16**
Kefil.
Feth-ül ebvâb oldu ünvân-ı şâha
Eriştirir bizi zâmin sultâna

zamîr:

1. **zamîr:**
Diğer 167
Mısra: **22**
Gönül.
Gizli bir sahrâ ki şâh mîri bilir
Zamîr padişâhı misafir olur
2. **zamîr:**
Diğer 251
Mısra: **24**
Gönül.
Aç elin Bahçivan şâhına yalvar
Seyreyle sen dilde zamîr şâhını

3. **zamîr:**
Diğer 255
Mısra: **32**
Gönül, vicdan.
Ağlar Gülmez ağla aç dil cân gözün
Zamîr şâh nidâsın alıyor bülbül

zamîr şâh:

1. **zamîr şâhının:-ı, -n, -in**
Diğer 70
Mısra: **13**
Kelime Tipi: -
Gönül şahi, Allah.
Ol zamîr şâhının kudreti erdi
Habîb-i Ekrem'e melek gönderdi

2. **zamîr şâhı:-ı**

Diğer 83

Mısra: **51**

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Gönül şahi, Allah.

Zamîr şâhı kasr-ı kalbine konu
Hıfz edici benim bir Hâfız'ım var

3. **zamîr şâhı:-ı**

Diğer 84

Mısra: **31**

Kelime Tipi: -

Gönül şahi, Allah.

Zamîr şâhı bizi yaktı yandırdı
Ağlar Baba zamîr şâhına yalvar

4. **zamîr şâhına:-ı, -na**

Diğer 84

Mısra: **32**

Kelime Tipi: -

Gönül şahi, Allah.

Zamîr şâhı bizi yaktı yandırdı
Ağlar Baba zamîr şâhına yalvar

5. **zamîr şâhı:-ı**

Gazel 11

Mısra: **5**

Kelime Tipi: -

Gönül şahi, Allah.

Kesretin şehrine girme çün gider zamîr şâhı
Uzlet eyle kesr-i şöhret vahdetin şâhını bul

zannî:

1. **zannî:**

Diğer 58

Mısra: **10**

Şüpheli.

Tekbir âyetine mânâ vermişler
Delil zannî ile sâbit kılmışlar

zapt ol:

1. **zapt olur:-ur**

Diğer 51

Mısra: **16**

Kelime Tipi: **Deyim**

Ele geçirmek, zapt etmek.

Ağzına zimâm vurmaya
Hiç arslanı zapt olur mu

zâr ed:

1. zâr eder:-er

Diğer 159

Mısra: 18

Kelime Tipi: **Deyim**

Zar etmek, inlemek.

Rûz ü şeb ol sırdan bize nûr iner
'Kable nısfı'l-leyli' bûlbûl zâr eder

zâr et:

1. zâr etme:-me

Diğer 272

Mısra: 29

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ağlamak, inlemek.

Uyan Ağlar Baba uyan etme zâr
Al-mihrâb zarfında gül gülşana var

zarf:

1. zarfına:-ı, -n, -a

Diğer 29

Mısra: 12

Kap.

Feyz-i cemâl yaktı yandırdı özün
Bir nokta zarfına girdin sen gönül

zarf-ı âlem:

1. zarf-ı âlemi:-i

Diğer 109

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Alemin içinde.

Kevkeb-i dürrî nûrundan on sekizbin mülke
Allah kün dedi
Zarf-ı âlemi vahidte çok âlemler gizledi

zarf-ı sin:

1. zarf-ı sinde:-de

Diğer 118

Mısra: 24

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Mezarda, mezarın içinde.

Rûhu Berzâh'a varamaz rûh kabirde yas çeker
Şükredek Yezdân'ımızı zarf-ı sinde kalmayak

zârı zârı ağla:

1. zârı zârı ağlarım:-r, -ım

Diğer 27

Mısra: 25

Kelime Tipi: -

Uzun uzun hıçkırarak ağlama.

Gece gündüz zârı zârı ağlarım
Hurşid sahibine çok yalvarırım

zât:

1. zât:

Diğer 2

Mısra: 3

Kişi.

Hafidimden bir ulu zât olacak
Nakşi güllerinden bir gül alacak

2. zât:

Diğer 2

Mısra: 7

Kişi.

Ol zât Kâbe içre adım atacak
İçeri girerken geri gelecek

3. zâtına:-ı, -n, -a

Diğer 69

Mısra: 31

Kendi, bizzat kendi.

Âşık olmuş gönül Hakk'ın zâtına
Elbet biz de bir mâşûkın malıyız

4. zâtını:-ı, -n, -ı

Diğer 209

Mısra: 3

Kendi, bizzat kendi.

Geldim bu fânide zâtını bildim
Yüz dört kitâbına îmân eyledim

5. zâtı:-ı

Diğer 318

Mısra: 27

Allah'ın varlığı.

Zâtı sığmaz göğe yere
Dilde buldum dildârımı

6. zâtı:-ı

Gazel 3

Mısra: 1

Kendi, bizzat kendi.

Zâtı vechine yanıp da ağlayan anlar bizi
Ruhsat uykusunda kârın çün bulan anlar bizi

zât-ı bâkî:

1. zât-ı bâkîy:-y

Diğer 44

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Allah'ın bizzat kendisi. II Allah.

Kudret kapısına miftâh vurmada

Zât-ı Bâkîy gonca gülü kılmada

zât-ı hak:

1. zât-ı hak'dan:-da, -n

Diğer 129

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

(tas.) Allah'ın mahiyeti bilinmeyen mutlak

zâtı.

Gevher-i kânından ol zât-ı Hak'dan

Rûh gıda almıştır ta ezel yârdan

zât-ı hüsn:

1. zât-ı hüsnün:-ü, -n

Gazel 12

Mısra: 26

Kelime Tipi: -

Zatının güzelliği.

Çâr anâsırdaki noktân bitti zarf-ı bâlâdan

Zât-ı hüsnün geldi gitti dört anâsır anadan

zâtı mir'at:

1. zâtı mir'atına:-ı, -n, -a

Diğer 81

Mısra: 34

Kelime Tipi: -

Kendi gönlü, kendi gönlüne.

İnzivâ hüsnünde üdu içtiler

Zâtı mir'atına kanat açtılar

2. zâtı mir'atına:-ı, -n, -a

Gazel 3

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

Kendi gönlü, kendi gönlüne.

Meclis-i irfânda halvet zâtı mir'atına çün perin açan

Câm-ı Hû'dan nûş edip de mest olan anlar bizi

zât-ı sırrullâh:

1. zât-ı sırrullâhtan:-ta, -n

Diğer 68

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Allah'ın bizzat kendisi, Allah.

Ol kapıdan geçen hikmete erer

Zât-ı sırrullâhtan kelâmı söyler

zat-ı vech:

1. zat-ı vechine:-i, -n, -e

Diğer 129

Mısra: 25

Kelime Tipi: -

Allah'ın bizzat kendi yüzü.

‘Âşık olmuş bu cân zat-ı vechine

Uçacaktır rûhum cânân kurbuna

zât-ı vechullâh:

1. zât-ı vechullâh'tan:-ta, -n

Diğer 21

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Allah'ın bizzat kendi yüzü.

‘Ene’l Hakk diyenler kendini gizler

Zât-ı vechullâh'tan kelâmı söyler

2. zât-ı vechullah:-

Diğer 332

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın bizzat kendi yüzü.

Dillerde olkunuz zât-ı vechullah

Cemâli göstermek şânıdır vallah

3. zât-ı vechullah'ı:-ı

Gazel 28

Mısra: 16

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın bizzat kendi yüzü.

Nûr-u Rabbânî tecellî cebel dekk eyledi

Zât-ı Vechullah'ı bizzât görmesi mümkün değil

zat-u sıfat:

1. zat-u sıfatından:-ı, -n, -da, -n

Diğer 60

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ın zati sıfatı. II Mutlak varlık.

Zat-u sıfatından Hak size vermiş

Bir derya üstünde keştiye komuş

zay ed:

1. zay eder:-er

Diğer 57

Mısra: 47

Kelime Tipi: **Deyim**

Kaybetmek.

Ümmetimin çoğu zay eder dedi

Beş vakit namazı biz edâ edek

zây et:

1. zây etmek:-mek

Diğer 57

Mısra: 77

Kelime Tipi: **Deyim**

Zâyi etme, boşa gitme, kaybolma.

Gaybet kizip demek yani zây etmek

Elindeki sermayeyi yitirmek

zây evle:

1. zây eyledik:-di, -k

Diğer 107

Mısra: 39

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Aklını kaybetmek. Yitirmek.

Şeytanın cündüne uyduk ‘aklımız zây eyledik

Haşr-ü neşrimizi ol gün anda tekzib eyledik

zâya ver:

1. zâya verme:-me

Diğer 57

Mısra: 71

Kelime Tipi: -

Zarar vermek.

Kıldığın namazı sen zâya verme

Beş vakit namazı biz edâ edek

zebân:

1. zebân:

Diğer 14

Mısra: 1

Dil.

Nasıl vasfin etsin bu zebân seni

Benim de rûhumun sensin bânisi

2. zebân:

Diğer 51

Mısra: 4

Dil.

Kulûba rüzgâr eserse

Zebân hiç epsem olur mu

3. zebânı:-ı

Diğer 72

Mısra: 3

Dil.

Söyletir zebânı dil zamîr şâhı

Hallak’ı zikreden kul kınanır mı

zeberced:

1. zeberced:

Diğer 155

Mısra: 7

Tirmilî de denen yeşil renkli değerli bir taş.

Al-yeşil zümrüd zeberced âleminde anı bul

Fizza dînar seçer üzre nûr Muhammed Mustafâ

2. zebercedden:-den

Diğer 342

Mısra: 11

Tirmilî de denen yeşil renkli değerli bir taş.

Dürri zebercedden al gülli teller

Puhağın öpmenin zamanı geldi

zebercet:

1. zebercetler:-ler

Diğer 306

Mısra: 15

Zümrütten daha açık yeşil olan ve zümrüt kadar değeri olmayan bir süs taşı.

Dürr ü zebercetler dünyayı sarmış

Al telleri dinâr bir sevdiğim var

zebûr:

1. zebûr:

Diğer 150

Mısra: 6

Dâvut peygambere indirilen ve münâcatları ihtivâ eden ilâhî kitap.

Bin bir ismi esrârında okunur

Tevrat Zebûr İncil kıraat olunur

2. zebûr:

Diğer 245

Mısra: 4

Dâvut peygambere indirilen ve münâcatları ihtivâ eden ilâhî kitap.

Âlemin şûlesi şer’ ü şerîât

Zebûr Tevrât İncil Fırkaan’ın tanı

zehî:

1. zehî:

Diğer 188

Mısra: 1

Ne iyi!, ne güzel!.

Zehî gönül bağ-ı cennet
Vasfedemem gönül seni

zehr-i mâr:

1. zehr-i mâr-ı:-

Diğer 74

Mısra: 30

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yılan zehri.

Yaman sanma komşan hal gelir başan
Zehr-i mâr-ı katar Hak senin aşan

zehr-i mârın:

1. zehr-i mârın:-

Diğer 286

Mısra: 7

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yılan zehri. II. Acı, eziyet, keder.

Lâin Şeytan zehr-i mârın içirme
Kevser kadehiyle çift melek yolla

zelle:

1. zelle:

Diğer 260

Mısra: 7

Hata, suç.

Zelle sudûr çıkıp üç yüz yıl gezdi
Âdem kurtulmadı mevtin ilinden

2. zelle:

Diğer 273

Mısra: 16

Hata, suç.

Puthânede Hâlîl bir zaman kaldı
Nebî'ye üç zelle mübâh verildi

3. zelle:

Diğer 273

Mısra: 24

Hata, suç.

Hallâk'ım göktedir yalan kastetti
Nebî'ye bu zelle mübâh denildi

zemân:

1. zemân:

Diğer 10

Mısra: 7

Zaman; süre; mevsim.

Benden sonra gitsin hâle bir zemân
Aman Allah aman çarkımı çevir

zemîn:

1. zemine:-e

Diğer 306

Mısra: 22

Yer | yeryüzü.

Ezel cemâl cilâsına bürünmüş
Yigirmi üç yılda zemine gelmiş

zemm ed:

1. zemm eder:-er

Diğer 283

Mısra: 14

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Yermek, kınamak.

Kâf nûn'dan çevrildi kuruldu cihân
Zemm eder nâs bizi aman el aman

zemzem:

1. zemzemi:

Diğer 336

Mısra: 11

Kâbe yakınında bulunan bir kuyunun

Müslümanlarca kutsal sayılan suyu, zemzem suyu.

Ze zemzemi zümregâhtan nûş ettim
Sin Sâid şehrine göçüyor bülbül

zenân:

1. zenândan:-dan

Diğer 125

Mısra: 1

Kadınlar.

Babasız zenândan kimler halkoldu
Hem ribh ile anlar dünyada kaldı

zenb:

1. zenbim:-im

Diğer 100

Mısra: 8

Günah, suç.

Bu 'âsî kul rahmet umar
Zenbim ile geldim sana

2. **zenbim:-im**
Diğer 100
Mısra: 12
Günah, suç.
‘Affet beni padişâhım
Zenbim ile geldim sana

3. **zenbim:-im**
Diğer 100
Mısra: 16
Günah, suç.
Kabul et duâmı Rezzak
Zenbim ile geldim sana

4. **zenbim:-im**
Diğer 100
Mısra: 20
Günah, suç.
Uyûbu örtmek şânındır
Zenbim ile geldim sana

5. **zenbim:-im**
Diğer 100
Mısra: 24
Günah, suç.
Rahmetinden üryân kaldım
Zenbim ile geldim sana

6. **zenbim:-im**
Diğer 100
Mısra: 28
Günah, suç.
‘Affetmesen kime gidim
Zenbim ile geldim sana

7. **zenbim:-im**
Diğer 100
Mısra: 32
Günah, suç.
Nefis beni hımâr etti
Zenbim ile geldim sana

8. **zenbim:-im**
Diğer 100
Mısra: 36
Günah, suç.
Terk edersen yâ ben nidem
Zenbim ile geldim sana

9. **zenbim:-im**
Diğer 100
Mısra: 40
Günah, suç.
Dîvâna el bağı geldi
Zenbim ile geldim sana

10. **zenbini:-i, -ni**
Diğer 297
Mısra: 22
Günah, suç, kabahat.
Lûtf ile ihsânda bulunmaz kakhâr
İşrâkin zenbini setr etmez settâr

11. **zenbin:-in**
Gazel 2
Mısra: 5
Günah, suç.
Dünyaya hubb-ü muhabbet cümle zenbin şâhıdır
Tecrîd edüben fenâdan şâh-ı urratsın gönül

zenbe dal:

1. **zenbe dalmışım:-mı, -ım**
Diğer 38
Mısra: 38
Kelime Tipi: **Deyim**
*Günaha girmek, dini bakımdan suç sayılan
bir iş yapmak.*
Kullukta çünkü nâşânım
Çok zenbe dalmışım şâhım

zenbin:

1. **zenbinden:-den**
Diğer 112
Mısra: 18
Günah.
Haşyetullâh bahri mevcine girer
Mâzînin zenbinden ittika eder

zenbinden:

1. **zenbinden:**
Diğer 56
Mısra: 41
Günah, suç, zorbalık.
Tâib ol zenbinden sen eğri gitme
Allah Resûl ile sen kavga etme

zenbûr:

1. **zenbûrun:-uñ**
Diğer 231
Mısra: 15
Bal arısı.
Perrübâl zenbûrun dinle sesini
Bûm gibi virâne şehrini gözet

2. **zenbûra:-a**
Diğer 292
Mısra: 18
Ar. Arı, bal arısı.
Seni kim halketti bak yere göğe
Perr-ü bâl zenbûra hamâme dike

3. zenbûr:

Diğer 299

Mısra: 15

Arı, bal arısı.

Zenbûr gibi düzsem zağ-be-zağ ‘asel
Eşki‘ined duttan pis pekmez derler

zenbûr-i bal:

1. zenbûr-i bal:-

Gazel 14

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

Bal, arının balı.

Yüzleri şems û kamerle sözleri zenbûr-i bal
Cennet ehlin kelâmından alınan lezzete bak

zencebîl:

1. zencebîl:

Diğer 91

Mısra: 39

Cennetteki ırmaklardan biri. II Zencebil

Irmağı.

Leblerinden anın zencebîl akar
Enfinden feyz eden kevsere kurban

2. zencebîl:

Diğer 106

Mısra: 32

Cennetteki ırmaklardan biri. II Zencebil

Irmağı.

Çün duhûl-i cennet içre tûbâ halkaveç olur
Zencebîl suyunu içib çok musaffâ kesb olur

3. zencebil:

Diğer 215

Mısra: 10

Zencefil. Bu bitkiden elde edilen ve baharat

olarak kullanılan toz.

Sanırsın ki nutku murğiveş bülbül
Dili kâfûr dudakları zencebil

4. zencebîl:

Diğer 244

Mısra: 10

Cennetteki ırmaklardan biri. II Zencebil

Irmağı.

Üç mîm hâ gözünden dört ırmak çıkar
‘Asel leben kâfûr zencebîl akar

5. zencebîl:

Diğer 301

Mısra: 15

Cennetteki ırmaklardan biri. II Zencebil

Irmağı.

Al kadehler dolu kâfûr zencebîl ‘asel leben
Bohçası bunda açılır Nebî zîşân-i Muhammed
Mustafâ

6. zencebîl:

Diğer 339

Mısra: 20

Cennetteki ırmaklardan biri. II Zencebil

Irmağı.

Dertlere dermândır ağzının barı
Cennet’te zencebîl suyundan tatlı

zencîr:

1. zencîr:

Diğer 64

Mısra: 20

Zincir.

Telleri ref’etti Hazret-i Mevlâ
Dünyanın çarkına zencir yanaştı

zerre:

1. zerre:

Diğer 344

Mısra: 9

Zerre, çok küçük.

Tartılmaz insanın zerre tulâsı
İhvân acısının çekilmez yası

zevâl bul:

1. zevâl bulacak:-a, -cak

Diğer 2

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yok olmak, ortadan kaybolmak, batmak.

Ol gül teker teker zevâl bulacak

Gülünü nasib et amân yâ Rabbi

2. zevâl buluyor:-(u)yor

Diğer 328

Mısra: 11

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Yok olmak, ortadan kaybolmak, batmak.

Kâf nûn ziyâsı zevâl buluyor

Bizi imân ile göçür yâ Rabbi

zevâli bul:

1. zevâli bulur:-ur

Diğer 209

Mısra: 37

Kelime Tipi: **Deyim**

Son bulmak, bitmek.

On sekiz bin âlem zevâli bulur
Bir tek Muhammed'in âlemi kalır

zevc:

1. zevci:-i

Diğer 58

Mısra: 55

Eş.

Zevci İbrâhîm'e yâdigâr verdi
Tekbirle biz Allah'ı zikredelim

zevi'l ukûl:

1. zevi'l ukûl:-

Diğer 53

Mısra: 29

Kelime Tipi: -

Akıl sahipleri.

Zevi'l ukûl bundan muamma alsana
Kur'an Kerim kimin kelâmıdır bilsene

zevi'l-ukûl:

1. zevi'l-ukûllara:-lar, -a

Diğer 83

Mısra: 46

Akıl sahipleri.

Allah kör şeytânı dergâhtan sürdü
Zevi'l-ukûllara musallat kıldı

zevrak:

1. zevrak:

Diğer 254

Mısra: 17

Sandal.

Muhammed'dir zevrak keştiler şâhı
Bir gülzâra ağla seyreyle mâhı

2. zevrakın:-ı, -n

Diğer 254

Mısra: 20

Sandal, kayık.

Umulur ki olursın hizmetgâhı
Ey Ağlar acaba zevrakın var mı

3. zevrak:

Diğer 288

Mısra: 16

Sandal.

Etrafını bütün zevraklar sarmış
Zevrak binip ol keştiye varacak

4. zevraklar:-lar

Diğer 288

Mısra: 15

Sandal.

Etrafını bütün zevraklar sarmış
Zevrak binip ol keştiye varacak

5. zevrakın:-ı, -n

Diğer 305

Mısra: 4

Sandal, kayık.

Bin keştiye durma amik bahrinde
Zevrakın yanaştı ayık ol ayık

6. zevrak:

Diğer 319

Mısra: 6

Sandal.

Gaflet bahrinde çolk gezdim
Zevrak binip liman buldum

7. zevrâkını:-ı, -n, -ı

Diğer 325

Mısra: 18

Sandal.

Hubben lillah câmı mest hayrân etmiş
Keşti zevrâkını limândan sürmüş

8. zevrâki:-i

Diğer 326

Mısra: 8

Sandal.

Bîşümâr keştiler 'amik bahrinde
Zevrâki mim gemisi Mim kendi Mim

9. zevrak:

Diğer 331

Mısra: 4

Sandal.

Gaflet ile daldın 'amik bahrine
Ya keşti ya zevrak binmemiş olmaz

zeyhân:

1. zeyhândan:-da, -n

Diğer 343

Mısra: 58

Zulüm.

Ülker per şengi pederden kaldırıram seni
Ülker zeyhândan indirürem seni

zeytuhâ yudû:

1. zeytuhâ yudû:-

Diğer 323

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Ayet**

Onun yağı ışık verir (Nûr, 24/35).

Bu hali bilmeyen der bize deli

Zeytuhâ yudû işte delili

zibh ed:

1. zibh edecek:-e, -cek

Diğer 58

Mısra: 63

Kelime Tipi: -

Kurban etmek.

Zibh edecek seni İsmâîl dedi

Tekbîrle biz Allah'ı zikredelim

zikir:

1. zikir:

Diğer 146

Mısra: 9

Zikretmek, adını anmak.

Bir de namâz Kur'ân zikir eğleşir

Bir mezket ki mahlûk-u Hak varamaz

zikr:

1. zikrimiz:-imiz

Diğer 289

Mısra: 16

Allah'ın isimlerini (esmâ-yı hüsnâyı)

söylemek sûretiyle yapılan ibâdet.

Ya Rab nasîb eyle fercâm-ı hû'yu

Ezkâr u zikrimiz Hû'ya yanaştı

zikr et:

1. zikr et:-

Diğer 15

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

[tas.] Allah'ın isimlerini okuma / anma.

Bazısın söyleme Allah'ı zikr et

Allah tarafından haber mi aldın

2. zikr et:-

Diğer 183

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

[tas.] Allah'ın isimlerini okuma / anma.

Zikr et Hakk'ı dehânda

Cilâ lezzet var anda

3. zikr et:-

Gazel 8

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Sözünü etme, ismini söyleme, anma, hatırlama.

Nefsin içre Hakk'ı zikr et ayık ol Ağlar Baba

Dur huzûra ağla yalvar seni ağlatanı bul

zikred:

1. zikredelim:-e, -li, -m

Diğer 58

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Anmak, yad etmek; Allah'ın ismini saymak.

Azîm güne karşı tekbîr alalım

Tekbîrle Allah'ı biz zikredelim

2. zikredelim:-e, -li, -m

Diğer 58

Mısra: 8

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Anmak, yad etmek; Allah'ın ismini saymak.

Yirmi dört tekbîr vardır bayramda

Tekbîrle Allah'ı biz zikredelim

3. zikredelim:-e, -li, -m

Diğer 58

Mısra: 12

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Anmak, yad etmek; Allah'ın ismini saymak.

Farzın akîbine karar vermişler

Tekbîrle Allah'ı biz zikredelim

4. zikredelim:-e, -li, -m

Diğer 58

Mısra: 20

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Anmak, yad etmek; Allah'ın ismini saymak.

Udhiyye bayramı Halil Nebi'den kalma

Tekbîrle Allah'ı biz zikredelim

5. zikredelim:-e, -li, -m

Diğer 58

Mısra: 28

Kelime Tipi: **Kalp İfade**

Anmak, yad etmek; Allah'ın ismini saymak.

Ben kurban ederim yoluna dedi

Tekbîrle Allah'ı biz zikredelim

zıkr-i iksâr:

1. zıkr-i iksâr:-ı

Diğer 276

Mısra: 5

Kelime Tipi: -

Zikri çoğaltma.

Zıkr-i iksârı dilen al

Yatma ağla huzûrda kal

zıkr-i kesîr:

1. zıkr-i kesîr:-

Diğer 118

Mısra: 9

Kelime Tipi: -

Allah'ı sürekli, çok fazla zikretmek.

Elsineyle zıkr-i kesîr Allah'ı kalbe alır

Fuâd içre zıkr-i kesîr dili mutmain kılur

2. zıkr-i kesîr:-

Diğer 118

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Allah'ı sürekli, çok fazla zikretmek.

Elsineyle zıkr-i kesîr Allah'ı kalbe alır

Fuâd içre zıkr-i kesîr dili mutmain kılur

zikrini ed:

1. zikrini eder:-er

Diğer 142

Mısra: 17

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ı anmak, Allah'ı zikretmek.

Akşamdan işa'ya zikrini eder

Hûrîyi Rıdvân'ı ol komşu eder

zıkr-ullah:

1. zıkr-ullah-ı:-ı

Diğer 275

Mısra: 7

Allah'ı zikretme, anma.

Zıkr-ullah-ı ekber tamam olanda

Gafil olma oku sûre Amme'yi

2. zıkr-ullahı:-ı

Gazel 23

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Allah'ı zikretme, anma.

Al vüdû'un kıl namazın eylegil huzur

Rapt ol Allah'a oku zıkr-ullahı vahdet gecelerde

zıkrûllaha dal:

1. zıkrûllaha dal:-

Diğer 30

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Allah'ı anmak, Allah'ı zikretmek, zikir

çekmek.

Kendi vücûdan bak andan hisse al

Kıl namazın aman zıkrûllaha dal

zinâyı edem:

1. *zinâyı edem:* e-m

Diğer 343

Mısra: 43

Kelime Tipi: **Argo**

Zina etmek.

Sen kârısın sennen edem zinâyı

Söyle erliğin bakalım nice

zıll:

1. zıllının:-ın, -ın

Diğer 92

Mısra: 20

Gölge.

Re'sinin fevkine sehâb vaz'etti

Zıllının altında cismine kurban

2. zıll:

Diğer 103

Mısra: 40

Gölge.

Eşcârın neşminümâsı bin bir hicâbı bulur

Zıll ile esmârı vermez gününü nerden alır

3. zıllı:-ı

Diğer 207

Mısra: 2

Gölge.

Vücûd dil şehrinin şâhı acep bize erişir mi

Ol sultân haymesin zıllı acep bize erişir mi

4. zıllının:-ın, -ın

Diğer 259

Mısra: 3

Gölge.

Ol hayme zıllının şâhı sensin ancak Ahmed'im

Cümle enbiyâ dirilir pâdişâhı Mustafâ

zıll-ı zulmet:

1. zıll-ı zulmetle:-le

Diğer 116

Mısra: 6

Kelime Tipi: -

Karanlığın gölgesi.

Gıybet ü kizb intâkından kalbin bî-tenvîr kalır
Vuslatından Lâ-tenevvür zıll-ı zulmetle olur

zıllın:

1. zıllına:-a

Diğer 11

Mısra: 30

Gölge.

Gezme gönül gezme sen hevâ gezme
Meyvesiz ağacın zıllına varma

zimâm:

1. zimâmı:-ı

Diğer 223

Mısra: 27

Yular.

Nefsine zimâmı bir kıldan ukur
Şeytanı bağlayan irfân değil mi

2. zimâmlı:-lı

Diğer 230

Mısra: 25

Yular, dizgin.

Cennetten Buraklar zimâmlı gelir
Üstlerine yeşil kürsü kırılır

3. zimâm:

Diğer 238

Mısra: 5

Yular.

Güya ki başıma zimâm vuracak
Omuzuma binip kamçı çalacak

4. zimamından:-ı, -n, -dan

Diğer 276

Mısra: 17

Yular.

Zimamından şeytân tutar
Cennet tarikinden atar

5. zimâmını:-ı, -n, -ı

Diğer 296

Mısra: 3

Yular, dizgin.

Herkes zimâmını almış yediyor
Sor ki benim anda yularım var mı

6. zimamından:-ı, -n, -dan

Diğer 317

Mısra: 7

Yular.

Şeytan zimamından tutmuş elini
Allah'ın ipinden tutan kalmadı

7. zimâmı:-ı

Diğer 331

Mısra: 23

Yular.

Şeytân kafasına zimâmı takar
Men arefe dersin bilmemiş olmaz

zimâm vur:

1. zimâm vurur:-ur

Diğer 42

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Deyim**

Ağzına yular takmak, Birini sözünden

çıkamayacak duruma getirmek.

Nefis kula zimâm vurur

Rabbi'sini unutturur

zimâmı vur:

1. zimâmı vurmuş:-muş

Diğer 13

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Deyim**

Yuları takmak, egemenliği altına almak,

birini sözünden çıkamayacak duruma getirmek.

Ağzına zimâmı vurmuş

Ağla sen dünyada ağla

zinde kıl:

1. zinde kıldı:-dı

Diğer 260

Mısra: 35

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Canlı kılmak, canlandırmak, hayat vermek.

Nice mevtâları ol zinde kıldı

İsa kurtulmadı mevtin elinden

zînet:

1. zînetin:-(i)n

Gazel 14

Mısra: 33

Süs; güzellik veren, güzelleştiren şey.

Kevser'in çâr tarafında zînetin hoş eylemiş

Înâleri altın-u has ahbar ı Kur'an'a bak

zinnet:

1. zinneti:-i

Diğer 204

Mısra: 9

Cimrilik, pintilik.

Kurulmuş kürsüler zinneti dınâr
Cemâl günü vurmuş vasfı bîşûmar

zi'n-nûri osman:

1. zi'n-nûri osman:-

Diğer 315

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Nurlu Osman, Hz. Osman.

Fukarâ ümmîydi Zi'n-nûri Osman
Ahmed-i zîşân'a sıdk ile yâren

zîr:

1. zîrine:-i, -n, -e

Diğer 117

Mısra: 3

Alt, aşağı.

Çâr çenberi bütün almış zîrine
Kaplamiş mâh sâlî güzel perçemi

2. zîrine:-i, -ne

Diğer 250

Mısra: 27

Alt, aşağı.

Zîrine sevdiğim mühür urur mi
Bu Ağlar Baba'ya bir haber getir

3. zîrine:-i, -n, -e

Diğer 304

Mısra: 11

Alt, aşağı.

Burhanın zîrine konu şehâdet
Sır melek yazdığı fermân okundu

4. zîrine:-i, -(n), -e

Diğer 314

Mısra: 19

Alta, aşağıda olan.

Hâtemin zîrine yazdırmış anı
Ömer Osman Bekr'i sevmemiş olmaz

zî-rûh:

1. zî-rûh:

Diğer 83

Mısra: 43

Ruhlu, canlı, hayattar.

Câmid zî-rûh bütün secdeye varır
Secdeye münasip bir Sübhân'ım var

2. zi-rûh:

Diğer 276

Mısra: 22

Ruhlu, canlı, hayatlar.

Ve in min şey'in illâ geldi
Zi-rûh câmit hû'ya daldı

ziruh:

1. ziruh:

Diğer 83

Mısra: 31

Canlı ve diriler.

Ziruh bir ünvanda yerini buldu
Bin bir bâb fetheder bir Fettâh'ım var

2. zîrûh:

Diğer 168

Mısra: 17

Canlı ve diriler.

Zîrûh câmid rahmet umar
İhsân edersin bîşûmar

3. zîrûh:

Diğer 184

Mısra: 22

Canlı ve diriler.

Gül şâhlar şâhının bilinmez mülkü
Halk eyledi zîrûh akl ı mülûkü

4. zîrûh:

Diğer 223

Mısra: 14

Canlı ve diriler.

Yüzgek vurur şehri hayreti bulur
Zîrûh câmidâttda şem'edân görür

5. zîrûh:

Diğer 270

Mısra: 17

Canlı ve diriler.

Zîrûh câmid sabâ gülün soldurmaz
Lâ tefkahûn geldi kemter kul bilmez

6. zîrûh:

Diğer 292

Mısra: 2

Canlı ve diriler.

Nush edeyim size ey kavim kardeş
Zîrûh câmid leyl ü nehâr Allah der

7. zîrûh:

Diğer 302

Mısra: 12

Canlı ve diriler.

Vali bey ser kaptan hoş demir attı
Yerde zîrûh suda mâhî ağladı

zîrûhât:

1. zîrûhâttan:-ta, -n

Diğer 17

Mısra: 11

Canlı ve diriler.

Cümle zîrûhâttan Allah görünür
Hakikattir durma ey gönül ağla

2. zîrûhâttan:-ta, -n

Diğer 18

Mısra: 19

Canlı ve diriler.

Zîrûhâttan lânet alma
Silahsız sen gezme sakın

3. zîrûhât:

Diğer 260

Mısra: 2

Canlı ve diriler.

Sâm-ı abras elbet yelken açınca
Zîrûhât kurtulmaz mevtin ilinden

zîrûhâtın rezzâk:

1. zîrûhâtın rezzâk'ı:-ı

Diğer 12

Mısra: 3

Kelime Tipi: -

Canlıların rızkını veren, canlıları

rızıklandıran Allah.

Cümle zîrûhâtın Rezzâk'ı sensin
Sakın nâmerdinden sen utandırma

ziyâ:

1. ziyâsını:-sı, -n, -ı

Diğer 83

Mısra: 42

Parlaklık, aydınlık, ışıık.

Ay günden müstefâd hocalar bilir
Şemis ziyâsını ziyâde verir

2. ziyâsı:-sı

Diğer 307

Mısra: 4

Işıık.

Al-yeşil cilâdan giyinmiş kemhâ
'Âlemin ziyâsı bir sevdiğin var

3. ziyâsı:-sı

Diğer 328

Mısra: 11

Işıık, aydınlık; iyilik, ihsan, lutf.

Kâf nûn ziyâsı zevâl buluyor
Bizi imân ile göçür yâ Rabbi

4. ziyâsı:-sı

Diğer 342

Mısra: 17

Işıık.

Yüdiü şevkında vâlâ ziyâsı
Yakıyor çırağı kürsü tulâsı

5. ziyâsın:-sı, -n

Diğer 343

Mısra: 27

Işıık.

Yârın bir ziyâsın bitmez her işin
Söyleyelim daha bakalım nice

ziyâde:

1. ziyâde:

Diğer 52

Mısra: 6

Çok, fazla.

Kesret-i âleme olmuş kalpleri hem bîhayât
Rûkn-i mü'min anlara hiç asla olmamış ziyâde

2. ziyâde:

Diğer 264

Mısra: 14

Çok, fazla.

Taâm sahibine rahm et
Kisb ü kârını ziyâde et

ziyâde:

1. ziyâde:

Diğer 60

Mısra: 59

Çok, daha çok, daha fazla.

Ziyâde bil sende Allah'a tez var
Noktayı bilenler bulur Allah'ı

2. ziyâde:

Diğer 83

Mısra: 42

Çok.

Ay günden müstefâd hocalar bilir
Şemis ziyâsını ziyâde verir

ziyâde gel:

1. ziyâde geldi:-di

Diğer 20

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp ifade**

Fazla gelmek, çok gelmek, ağır basmak.

Bu dert ile feyzim ziyâde geldi
Dil-i kasrığâhtan perdeyi aldı

ziyâde kal:

1. ziyâde kalma:-ma

Diğer 30

Mısra: 10

Kelime Tipi: -

Bir yerde çok kalmak, vakit geçirmek.

Sakın kendin dâim fenâya salma

Gece firâşında ziyâde kalma

ziyâret ed:

1. ziyâret edin:-in

Diğer 47

Mısra: 22

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Birini görmeye gitmek.

Cümle ehlullâha siz hürmet edin

Hayy ile mevtini ziyâret edin

ziyâret eyle:

1. ziyâret eyle:-

Diğer 47

Mısra: 9

Kelime Tipi: **Deyim**

Ziyaret etmek, görmeye gitmek; yakınlık ve

ilgi göstermek.

Cümle ehlullâhı ziyâret eyle

Feyz eder rûhânî sen dikkat eyle

ziyâret kıl:

1. ziyâret kıldı:-dı

Diğer 47

Mısra: 42

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ziyaret et. Görmeye git.

Mü'mini ziyâret yani imâret

Güya yaptı kâbe kıldı ziyâret

ziyâyı ver:

1. ziyâyı vermiş:-miş

Diğer 14

Mısra: 19

Kelime Tipi: **Deyim**

Aydınlatmak, ıstık saçmak.

Şems ile ol bedre ziyâyı vermiş

Himmet eyle bize Muhammed Ahmed

zübân:

1. zübân:

Diğer 34

Mısra: 16

Dil, lisan.

Fuâdda yazılı iki yıl kaldı

Zübân vasfediyor ebyâtı tek tek

2. zübân:

Diğer 54

Mısra: 37

Dil, lisan.

Gece vasfını zübân edemez

Âşık olan gündüz bir şey tadamaz

3. zübân:

Diğer 69

Mısra: 18

Dil, lisan.

Küntü keniz sırrından vermiş Feyzullah

Söylüyor bu zübân hem Hikmetullah

4. zübân:

Diğer 81

Mısra: 10

Dil, lisan.

Kevkeb-i dürrî'ye şûle erdi

Mîm makamı zübân kakhâra vurdu

5. zübânı:-ı

Diğer 91

Mısra: 38

Dil, lisan.

Gözleri hunidir Arş'ı seyredir

Ru'yetini dil zübânı vasfeder

6. zübân:

Diğer 99

Mısra: 17

Dil, lisan.

Maderin sedyine zübân vurmada

Dünyâ sularından feme sunmadan

7. zübân:

Diğer 126

Mısra: 14

Dil, lisan.

Allah'a 'âşıkın kalbi çok ağlar

Zübân sükût eder kalbini dinler

8. zübân:

Diğer 158

Mısra: 26

Dil, lisan.

Allah'ım beni ağlatır

Kalpte zübân Allah eder

9. zübân:

Diğer 237

Mısra: 22

Dil, lisan.

Kafkaf bunahından ay gün utanır
Dil zübân câmları oboşanır

10. zübânı:-ı

Diğer 317

Mısra: 18

Dil, lisan.

Söylüyor kelâmı dili kizb eder
Güya kalb zübânı Hakkı zikreder

zübâna bağla:

1. zübâna bağlamış:-mış

Diğer 216

Mısra: 12

Kelime Tipi: -

Dile bağlamak.

Halk olduk nûru gördük el-medet
Dört bin ismin bir zübâna bağlamış

zübâna ver:

1. zübâna verir:-ir

Diğer 14

Mısra: 31

Kelime Tipi: **Deyim**

Dile vermek, gizli tutulması gereken bir

şeyi açığa vurmak, duyurmak, yaymak.

Dil zübâna verir Muhammed rihı

Himmet eyle bize Muhammed Ahmed

zübde:

1. zübde:

Diğer 122

Mısra: 19

Bir şeyin en değerli kısmı, öz.

Hüccet ü hikmet-ü zübde envarından nutk eder
Nûr zücâc misbâh dilersen oku kalb-i îmânı

2. zübde:

Diğer 248

Mısra: 2

Bir şeyin en değerli kısmı, öz.

Îkaz ol hüsrândan ey deli gönül
Her sehergâh oku zübde Yâ-sîn'i

3. zübde:

Diğer 248

Mısra: 12

Bir şeyin en seçkin, en değerli kısmı.

Sırat köprüsünden âsan geçirür
Her sehergâh oku zübde Yâ-sîn'i

4. zübde:

Diğer 248

Mısra: 16

Bir şeyin en değerli kısmı, öz.

Üç bin harfe üçbin melek halkolur
Her sehergâh oku zübde Yâ-sîn'i

5. zübde:

Diğer 304

Mısra: 16

Bir şeyin en değerli kısmı, öz.

Hitâb cevabını sem'leri aldı
Kemâl cemâl ismi zübde okundu

6. zübde:

Diğer 327

Mısra: 9

Bir şeyin en değerli kısmı, öz.

Hüccet bürhân her an zübde okundu
Hayrı terk şerr ile şûrâda kaldı

zücâc:

1. zücâctır:-tı, -r

Diğer 115

Mısra: 11

Sırça, cam şişe.

Misbâh kalb-i kasrın zücâctır sözün
Kelâmından belli nişânı hocâm

2. zücâc:

Diğer 203

Mısra: 10

Sırça, cam, şişe.

Min Kurratı a'yun Nebî'ye geldi
Nur fuâdda zücâc çırağı yandı

3. zücâc'dan:-da, -n

Diğer 294

Mısra: 14

Sırça, cam şişe. II Gönül.

'Ke-mişkât' buyurdu zarfında misbâh
Zücâc'dan verildi uşşâk-u felâh

zücâc eyle:

1. zücâc eyle:-

Diğer 116

Mısra: 30

Kelime Tipi: -

Gönül yapmak.

İmanın hakik et Ağlar kimseden etme hafâ
Kalb şüşesin zücâc eyle çekmegil cevri ü cefâ

zuhâl:

1. zühal:

Diğer 200

Mısra: 9

Satürn gezegeni olup yedinci felekte yer

alır.

Zühal kamer soldu şemis parladı

Hacer oğlu İsmâil'i yağladı

zühre:

1. zühre:

Diğer 156

Mısra: 7

Utârit'ten sonra güneşe en yakın gezegen.

Kamer Zühre Merih imlâlanmıştır

Levlâke lafzında kâf'dan ziyâde

zuhretü'r riyâzat:

1. zuhretü'r riyâzat:-

Diğer 47

Mısra: 23

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Çile hayatı.

Zuhretü'r riyâzat bâbına erin

Riyâzat bâbından sen safâ geldin

zuhûl ol:

1. zuhûl olur:-ur

Diğer 102

Mısra: 30

Kelime Tipi: -

Dehşetli olmak, hayret verici olmak.

Hava ile ateş çok şedid olur

Su galip olursa pek zuhûl olur

zuhûr ed:

1. zuhûr eder:-er

Diğer 2

Mısra: 21

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Ortaya çıkmak, görünmek, belirtmek.

Fitne fücûr bütün hep zuhûr eder

Fuhûşât fitneden sakla yâ Rabbi

zuhur et:

1. zuhur etmiş:-miş

Diğer 35

Mısra: 47

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

[tas.] İlâhî sıfat ve isimlerin bir sûrete

bürünüp ortaya çıkması.

Ol ahsen sadrından ter zuhur etmiş

Aman Vehbi Hayyât gözle sen beni

zuhûra gel:

1. zuhûra gelmiş:-miş

Diğer 59

Mısra: 69

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Meydana gelmek, ortaya çıkmak, gün

yüzüne çıkmak.

İbrâhîm nebîden zuhûra gelmiş

Oğlu İsmâil'i ol feda kılmış

2. zuhûra geldi:-di

Diğer 200

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Meydana gelmek, ortaya çıkmak, gün

yüzüne çıkmak.

İbrâhîm Nebî'den zuhûra geldi

Zibh-i 'azîm geldi bu bayram günü

3. zuhûra geldi:-di

Diğer 201

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Meydana gelmek, ortaya çıkmak, gün

yüzüne çıkmak.

Bu esrârdan hikmet zuhûra geldi

Âil iken Nebî egnâya erdi

4. zuhûra geldi:-di

Diğer 225

Mısra: 4

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Meydana gelmek, ortaya çıkmak, gün

yüzüne çıkmak.

Rûhumuz bâkıydır ebedî ölmez

Hayat dergâhından zuhûra geldi

5. zuhûra geldi:-di

Diğer 304

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Meydana gelmek, ortaya çıkmak, gün

yüzüne çıkmak.

İktizây-ı ezel zuhûra geldi

Adem'in zahrına rûhlar cem oldu

zükûr:

1. zükûr:

Diğer 91

Mısra: 3

Erkekler.

Güliden zükûr ünâs tevellüd etti
Bizi ihraç eden mâdere kurban

2. zükûr:

Diğer 225

Mısra: 17

Erkekler.

Zükûr ünâs sevab hoş helâllaştı
Ezel takdir geldi rûha ulaştı

zü'l cenâheyn:

1. zü'l cenâheyn:-

Diğer 81

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İki kanatlı. İsmail Parlatır, Osmanlı

Türkçesi Sözlüğü.

Zü'l cenâheyn perlerini açtılar
Mikrapların bir noktaya vurdular

2. zü'l cenâheyn:-

Diğer 114

Mısra: 13

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İki kanatlı. İsmail Parlatır, Osmanlı

Türkçesi Sözlüğü.

Zü'l cenâheyn teşbih etmiş insanı mihmândâra
Allah'ı bir yirde bilme kalb-i mü'minde ara

zülâl:

1. zülâlınden:-i, -n, -den

Diğer 270

Mısra: 6

Safî, hafîf, soğuk, güzel su.

Lâ-civâr gülünden açılmış şebnem
Gözlir zülâlınden içe bir dirhem

2. zülâl:

Diğer 299

Mısra: 14

Safî, hafîf, soğuk, güzel su.

Emirsiz per açmaz ıvez perr ü bâl
Al-mih râb gölünden akıtsam zülâl

zülâl-ı sâkî:

1. zülâl-ı sâkînin:-nin

Diğer 115

Mısra: 25

Kelime Tipi: -

Temiz kadeh.

Zülâl-ı sâkînin câmindan içtin
Hüviyyet bahrinde keştiye bindin

zülcenâh:

1. zülcenâha:-a

Diğer 233

Mısra: 14

Kanat.

Uçtu canım kanım aceb ben nedim
Kangî zülcenâha hâlinim arz edim

zulefen mine'n-nehâr:

1. zulefen mine'n-nehâr'ı:-

Diğer 36

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Ayet**

Gündüzün iki tarafında, gecenin de gündüze yakın saatlerinde namaz kılın. Şüphesiz ki iyilikler kötülükleri yok eder. İşte bu, öğüt almak isteyenler için bir hatırlatmadır. (Hud, 11/114). Diyanet İşleri Başkanlığı Kur'an-ı Kerim.

Zulefen mine'n-nehâr'ı işle
Fahşâ-i münker'i başla

zülf:

1. zülfün:-ün

Diğer 65

Mısra: 3

Yüzün iki cihetinden sarkan saç, saç bükümü.

Ol gül perçemine zülfün sarmışlar
Ol gülün şahından ne haber aldın

2. zülfüne:-üne

Diğer 91

Mısra: 12

Ar. Güzel yüzün iki cihetinden sarkan saç.

Perçemi dünyayı müşerref kıldı
Açmış tellerini zülfüne kurban

zü'l-fuâd:

1. zü'l-fuâd:

Diğer 41

Mısra: 1

Gönlün sahibi, kalbin sahibi.

Gel ey zü'l-fuâd aman uyuma

Dil şehrine gelir dildâr uyuma

zü'l-fuâdî:

1. zü'l-fuâdî:

Diğer 309

Mısra: 1

Zavallı gönül, garip gönül.

Tebşir olsun size ey zü'l-fuâdî

Nûr leyle-î kadir geldi bu gece

zülfünü tara:

1. zülfünü taradı:-dı

Diğer 58

Mısra: 54

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Saç taramak.

Vâlidesi Hacer oğlunu aldı

Zülfünü taradı gözlerin öptü

zulmât:

1. zulmât:

Diğer 336

Mısra: 17

Karanlıklar.

Zı zulmât köşkünü büsbütün yıkdın

Ayın 'aşk bâbında ağıladım kaldım

zulmet:

1. zulmet:

Diğer 7

Mısra: 22

Karanlık ll gece.

Câm-ı Hû'dan kalb şeceri bitecek

Zulmet perdelerin bütün delecek

2. zulmetler:-+ler

Diğer 141

Mısra: 26

Karanlık ll gece.

Sıyâm melek rahmet beraber gelir

Yerdeki zulmetler bütün ref'olur

3. zulmetten:-ten

Diğer 208

Mısra: 29

Karanlık.

Zı zulmetten muarrâ

Hayy Allah'ım Allah'ım

4. zulmet:

Diğer 272

Mısra: 1

Karanlık.

Gönül düşme zulmet mücrim yasına

Zâlim olma ağla yalvar Hakk'ı bul

5. zulmette:-te

Diğer 287

Mısra: 3

Karanlık.

Kalbin ıllı ile kalma zulmette

Dermânı bulunmaz güzel dert geldi

6. zulmet:

Diğer 327

Mısra: 11

Karanlık.

Zulmet eşliğinden içeri girdi

Zalimler köşkünün bâbından girme

zulmet dal:

1. zulmet dalma:-ma

Diğer 246

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Deyim**

Karanlığa dalmak.

Dalma zulmet 'amîk bahrine gönül

Ol denizden keşti süreni tanı

zulmet eyle:

1. zulmet eyledi:-di

Diğer 167

Mısra: 20

Kelime Tipi: -

Eziyet etmek, zulüm etmek.

Şehrin şebçırağı her zaman olur

Leyl ü nehârını zulmet eyledi

zulmet ol:

1. zulmet olur:-ur

Diğer 214

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Karanlık olmak.

Nûş eder zehr-ü zakkumdan gönül şehri olur

zulmet

Kesilir kandil-i zücâc kırar cân şişesin bilmez

2. zulmet olur:-ur

Diğer 234

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Karanlık olmak.

Geceler âlemi şer zulmet olur

Leyki rûhanîyyet hurşîdi vurur

3. zulmet olup:-up

Diğer 343

Mısra: 70

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Karanlık olmak.

Bir vuruşta kanadımız yolrulur

Yer gök zulmet olup hep nâs kırılır

zulmette kal:

1. zulmette kalır:-ır

Diğer 42

Mısra: 3

Kelime Tipi: **Deyim**

Dert , tasa, sıkıntı içerisinde kalmak.

Nefsiyle zulmette kalır

Rabbi'sini ol bulamaz

2. zulmette kalma:-ma

Diğer 289

Mısra: 1

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Dert , tasa, sıkıntı içerisinde kalmak.

Uyan rûhum uyan kalma zulmette

Herkes çenberli çâr dağları aştı

zulüm ed:

1. zulüm ediyor:-i-yor

Diğer 233

Mısra: 5

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Birine çok acımasızca davranmak.

Cân tenden ayrılır ediyor zulüm

Rûhun arzusunu ne yerde bulum

zu'm ed:

1. zu'm ederler:-er, -ler

Diğer 52

Mısra: 14

Kelime Tipi: -

Zannetmek, sanmak.

Dürr-i gevherden müzeyyen eylemiş edyanımız

Zu'm ederler kalplerinde elde olan malımız

2. zu'm ederler:-er, -ler

Diğer 52

Mısra: 18

Kelime Tipi: -

Zannetmek, sanmak.

Murğ-i yâr râhına getmir şimdi bu ekser-i nâs

Zu'm ederler kendileri böyle kurulmuş kıyâs

zümre-i âb:

1. zümre-i âb:-

Diğer 77

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

Mürşitler. II Allah (cc).

Zümre-i âb verdi bize bu derdi

Bu dert bana hâzık bir dermân geldi

2. zümre-i âba:-a

Diğer 99

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

Mürşitler. II Allah (cc).

Ol zümre-i âba dilim vurmada

Ecel şerbetini hem içmişem ben

3. zümre-i âb'dan:-da, -n

Gazel 6

Mısra: 13

Kelime Tipi: -

Mürşitler. II Allah (cc).

Zümre-i âb'dan kanarım

Her seher güle konarım

zümre-i ârif:

1. zümre-i ârifin:-i, -n

Diğer 34

Mısra: 25

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

İrfan sahibi zümresi.

Zümre-i ârifin mürşid kânından

Ad vermişler ona hayat bâbından

zümre-i nâce:

1. zümre-i nâce:-

Gazel 7

Mısra: 19

Kelime Tipi: -

Nice zümre, nice topluluk.

Dört kapıdan girdi Ağlar ere zümre-i nâce

Men 'arefe nefsehû'da Allah'ı bul ey gönül

zümre-i nâcî:

1. zümre-i nâcî:-

Diğer 114

Mısra: **19**

Kelime Tipi: -

Kurtuluşa erenler zümresi.

Zümre-i nâcî olanlar bizzât Allah’a gider
Nefhay-ı sâni olunca bâb-ı Halik feth olur

zümrüd-ü anka:

1. zümrüd-ü anka’dan:-*da, -n*

Diğer 112

Mısra: **21**

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Zümrüdü anka kuşu.

Zümrüd-ü Anka’dan almış bâcını
Ol gül otağında vermiş cânını

zünûb:

1. zünûbu:-*u*

Diğer 142

Mısra: **10**

Günahlar.

Semâdan melekler çok nâzil olur
Mü'minin boynundan zünûbu alır

ÖZGEÇMİŞ

Ad Soyad: Hakan GÜNDÜZHEV	
Eğitim Bilgileri	
Lisans	
Üniversite	Atatürk Üniversitesi
Fakülte	Fen-Edebiyat Fakültesi
Bölümü	Fransız Dili ve Edebiyatı
Yüksek Lisans	
Üniversite	Atatürk Üniversitesi
Enstitü Adı	Sosyal Bilimler Enstitüsü
Ana Bilim Dalı	Fransız Dili ve Edebiyatı
Programı	Fransız Kültürü ve Edebiyatı
Makale ve Bildiriler (Varsa)	
1.	
2.	